

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

MENANDRI

ET

PHILEMONIS

RELIQUIAE.

EDIDIT

AUGUSTUS MEINEKE.

ACCEDUNT

**R. BENTLEII IN MENANDRUM ET PHILEMONEM
EMENDATIONES INTEGRAE.**

BEROLINI

SUMPTIBUS AUGUSTI MYLII

MDCCLXXIII.

FRIDERICO JACOBSIO

V I R O

**VIRTUTIS INGENII DOCTRINAE LAUDE
FLORENTISSIMO**

H A N C

MENANDRI ET PHILEMONIS

EDITIONEM

SACRAM ESSE VOLUIT

AUGUSTUS MEINEKE.

P R A E F A T I O.

Quod superiore aetate a plerisque fragmentorum editoribus fieri solebat, ut in praefatione susceptae operae tenuitatem, erectionis scilicet ingenii hominibus haud satis placitum, timidius excusarent, id ego hac nostra aetate tanto minus mihi faciendum arbitror, quo magis in dies apud idoneos talium rerum iudices hanc sententiam invalescere video, ut hoc toto fragminum colligendorum emendandorumque consilio nihil ad antiquarum litterarum rationem nexumque cognoscendum fructuosius aut ad jacturam integrorum operum quomodocunque sarcendam utilius esse existiment. Itaque quicquid ad praefationem spatii nobis conceditur, eo ita potius utemur, ut quibus usi auxiliis et adjumentis novam hanc Menandri et Philemonis editionem adornaverimus, breviter aperiamus; quod dum facimus, simul historiam utriusque poetae litterariam pro consilii nostri ratione breviter attingemus.

Ac primus quidem eorum, qui bene de Menandro et Philemone mereri studuerunt, fuit, ut perfunctoriam Jacobi Hertelii *) operam omittam, Henricus Stephanus in *Comicorum graecorum Sententiis*. *Parisiis* 1569. Qui vir quamquam perexiguam tantum utriusque poetae

---

*) In libro cui titulus: *Τῶν παλαιότατων ποιητῶν γυναικῶν παραγγέλματα σωζόμενα*, Basil. 1561. cfr. Fabricii *Bibl. Gr.* II. p. 787. ed. nov.

fragmentorum partem exhibuit, haud paucis tamen locis e Stobaei Florilegio receptis criticam navavit operam, genuinamque auctoris scripturam aut ingenii solertia aperuit, aut e scriptorum fide restituit. Henricum Stephanum proximo intervallo sequutus est Hugo Grotius, qui primus pleniorum utriusque poetae fragmentorum collectionem exhibuit in Excerptis ex Tragoediis et Comoediis graecis, Paris. 1616., quo in opere quam praeclaram pro illius aetatis modo et ratione operam vir magnus tum aliorum poetarum fragmentis tum Menandro et Philemoni adhibuerit, non potest melius quam ex nostra utriusque poetae editione cognosci. Hugoni Grotio in eadem provincia successit Jo. Clericus, qui quanta oscitantia, quantaque omnium rerum, quae ad tale negotium necessariae existimantur, ignorance ad Menandri Philemonisque reliquias (Amstelod. 1709.) accesserit, non opus est ut copiosius demonstramus. Non mirum igitur, perpauca libro inesse, ex quibus aliquis ad nostram editionem fructus redundaverit. Castigandi hominis etiam post Bentleji aliorumque criticorum observationes frequentissima erat opportunitas, qua tamen, ne frustra chartam perdidisse viderer, parcissime utendum putavi. Neque profecto nimium de Clerici laudibus detrudere mihi videor, si meritorum ejus de Menandro et Philemone partorum summam in eo constare dixerò, quod temeritate sua, qua impune sibi alienae messi falcem injicere posse videbatur, magni Britanni stomachum moverit. Cfr. Wolfii Anal. Litter. I. p. 24 sq. Is enim indignatus inepti Galluli levitatem, paucis post divulgatam Clerici editionem mensibus, adsumpta *Phileleutheri Lipsiensis* persona, Emendationum fasciculum Petro Burmanno, acerrimo Clerici adversario, transmisit, eumque ut libelli editionem curaret hortatus est. Prodiit haud multo post, praefante Burmanno, Trajecti ad Rhen. a. 1710., et denuo, omissa Burmanni praefatione, Cantabrigiae a. 1714. quae secunda editio num quid novae dotis acceperit, nescire me fateor. Hoc Bentleji opusculum quamquam festinante calamo intra paucos menses absolutum, nemo tamen, quin praestantissimis magni viri scri-

pti accensendum sit dubitabit, habetque illud non ingenii tantum et doctrinae laudem plane singularem, sed hoc etiam nomine commendabile est, quod vix aliud Bentleji scriptum reperiās, ex quo peculiarem viri indolem et naturam plenius cognoscās. Quare etiamsi quae ad ipsum Menandrum et Philemonem spectant ita compendifacere potuissem, vix ut triginta paginarum spatium explerent, pergratum tamen Bentleji admiratoribus me fecisse arbitror, quod, Trajectinae editionis pagina in margine notata, totum opusculum denuo imprimendum curaverim, praesertim quum jamdudum in libris censeatur rarissimis nec nisi magno pretio in venditionibus librorum emundis. Resecui tamen, ne nimium libri moles augetur, quam passim addiderat Bentlejus versionem latinam, quam nonnisi his in locis retinendam putavi, ubi aut interpretationis vice fungeretur, aut ad ipsam auctoris disputationem necessaria esse videretur. Neque aliam ob causam Menandri et Philemonis *χαῖρος*, quas integras apposuerat Bentlejus, plerumque decurtavi, ex qua re quicquid molestiarum lectori ipsa poetarum verba ad Bentleji disputationes comparaturo creari posse videretur, id ita optime cavendum duximus, ut ad singula fragmenta, a Bentlejo romanis numeris notata, nostrae editionis paginam arabicis, quos vocant, numeris adscriberemus. Omissi etiam praefationem Burmannianam, quae nil est nisi conviciorum in Clericum conjectorum congeries, nostris poetis nihil profutura. Ejus in locum magnopere vellem sufficere licuisset Bentleji epistolam ad Clericum perscriptam, quam una cum aliis summi viri epistolis edidisse accepimus Burneium, Londini a. 1807. Nam quum divulgatis Bentleji in Menandrum et Philemonem emendationibus communis omnium eruditorum esset opinio, sub Phileleutheri Lipsiensis persona latere Bentlejum, Clericus rei veritatem sciscitaturus, fortasse etiam, quam sibi factam esse opinabatur injuriam ulturus, litteras ad Bentlejum dedit stolidae plenas arrogantiae, ad quas ita respondisse fertur Bentlejus, ut et insolentiam hominis gravissime compesceret, et suae personae dignitatem tueretur egregie. Vid. *Censor Britan-*

tanus apud Erfurdium in Horreo Regiemoni. III. p. 360. Hanc igitur Bentleji epistolam, in tanta praesertim Burnejani operis raritate, si adjicere nostrae Menandri editioni licuisset, magnum profecto ornamentum libello nostro accessisset.

Brevi post editas in Menandrum et Philemonem Emendationes acerrimos Bentlejus nactus est adversarios, Jo. Cornel. de Pauw et Jacobum Gronovium, illum in libro cui titulum fecit: *Philargyrii Cantabrigiensis Emendationes in Menandri et Philemonis reliquias ex nupera editione Jo. Clerici, etc. Accedunt Antonii Mariae Salvini notata. Amstelod. 1711.*; alterum in *Infamia Emendationum in Menandri reliquias, auctore Phileleuthero Lipsiensi etc. Lugd. Bat. 1710.* Sed Pauwii procacem et effrenatam petulantiam cum pari conjunctam inscitia fortiter repressit D'Orvillius Vann. crit. p. 223. sqq. Nihilominus totum librum diligenter perlustravi, ac quicquid usquam melioris notae occurreret, commemoravi. Gronovii librum, maledicentiae et conviciorum, ut fertur, plenum, ne vidi quidem unquam, ac nescio an id non magnopere dolendum sit. Quid irritari Gronovii animum, ut tanto in Bentlejum furore debaccharetur, suspicari licet ex iis, quae non sine aculeo scripsit vir magnus p. 14.

Qui praeterea Menandro et Philemoni dedita opera consulere studuerunt, eorum praecipui sunt Hadr. Heringa in *Observatt. Cap. 28. p. 238 sqq.* et Fr. Zedelius, Oldenburgensis, in *Bremer Magazin für Schulen Vol. II. P. 2. p. 358—370.* et *Neues Magazin für Schulen Vol. I. P. 1. p. 173—192.* Heringa singularem doctrinae elegantiam ingeniiue solertiam etiam in Menandro luculento exemplo comprobavit. Neque Zedelius merita laude fraudandus est, quippe cujus emendationes haud vulgaris acuminis habeant indicia. Aliquoties in easdem, quas Bentlejus proposuit, correctiones incidit, de cujus Emendationibus ne fando quidem videtur audivisse. Horum igitur duumvirorum observationibus et conjecturis ita usus sum, ut quicquid aliqua vel novitatis gratia vel emendationis persuasionem commendaretur, bona fide com-

memorarem, ceteris, unde nullus ad Menandrum fructus redundare videretur, silentio praetermissis. Nec minori studio aliorum doctorum hominum conjecturas per varios commentarios dispersas indagavi. In his prae reliquis dignae sunt quae commemorentur emendationes Porsoni, cujus tamen Miscellanea non minus quam Heringae, Zedelii aliorumque scripta non nisi per intervalla in usus meos adhibere licuit; quod eam ob causam moneamus, ne quis forte miretur, me haud pauca in Addendis demum commemorasse, quae rectius in ipsis adnotationibus attulissem. Ceterum vix sperare licet me omnia quae ab aliis ad Menandrum et Philemonem emendandum allata sunt, conquisivisse. Ita, ne alia commemorarem, aegre caruisse me profiteor, Britannorum Diarisi, Walpolii Comicis graecis, Stephani et Morellii Thesauris docta Anglorum opera recusis, aliisque id genus operibus, in quibus si quid forte eorum, quae ipse in medium attuli, occupatum fuerit, id primo eorum auctori ita restitutum volo, ut meum nomen ne verbo quidem commemoretur, id quod in simili causa nuper professus sum in Addendis ad Euphorionem p. 189. Porsoni et Dobrei Aristophanicis tum demum uti mihi contigit, cum typographus jam maximam libri partem excudisset. Quod ne quis parum accommodate ad veritatem dici criminetur ex iis, quae ad Dyscoli fragm. scripsimus p. 52., moneo, me ipsum illud folium propter praeclaram Dobrei adnotationem denuo recudendum curavisse.

Friderici Jacobsii notas manu scriptas, quas passim lectores in meis adnotationibus commemoratas reperient, alleverat vir praestantissimus, qui ipso etiam aliquando Menandri edendi consilium agitaverat, in margine Menandri a Clerico curati. Eidem exemplari etiam Burmannus Sec. notulas quasdam adscripserat, sed leviores illas momenti nulliusque ad nostrum consilium usus, quippe maximam partem in Clerici erroribus castigandis occupatas.

Horum igitur subsidiorum usu sustentatus effecisse mihi videor, ut utriusque poetae fragmenta, ingenti loco-

rum numero aucta *), nunc minori quam antea offensione legi queant. Vel sic tamen permulta sunt, quorum emendationem vix aliunde quam e melioribus libris expectes. Cui generi ea potissimum adnumeramus, quae e Stobaei Sermonibus omni vitiorum genere inquinatis derivavimus. Utinam ad nostrum consilium vel unum illum Codicem Vossianum comparare licuisset, de quo quae passim scripsit Va:ckenarius **), maximum ejus movent desiderium. Nec minoris ad Menandrum usus futurum fuisse speramus Supplementum Florilegii Stobaeani, magna passim cum laude commemoratum a Wyttenbachio, cujus vide Vitam Ruhn. p. 185. et Praefat. Plutarchi p. XXXIX. Sed tales quidem thesauros suis Fortuna filiis videtur reposuisse; nostra autem perdura fuit conditio, ut quibus ne Trincavellianam quidem Stobaei editionem in subsidium vocare, primam Gesneri autem perpauca dumtaxat dieculas consulere licuerit. Plerumque tertia Gesneri usus sum et ea, quam, adjectis

*) Fragmentis addo etiam locum Stephani Byz. s. v. *Καππαδοκία* p. 354. Πιν. τὸ ἐθνικὸν Καππάδοξ, καὶ Καππάδοκος καὶ Καππαδόκης. *Ἡρόδοτος* (scr. *Ἡρόδορος*) δὲ φησιν, ὃ κτιστὴς Καππάδοκος εἰρηται ὑπὸ Μενάνδρου. Nisi historicum potius hoc loco innui statuas. Fragmentis e Colace Menandri servatis fortasse addenda est Hesychii glossa: ἀποφῆτι ἡρέμα, ἡσύχως, κολακεία. Ubi Menandri nomen excidisse et *κολακεία* in *Κόλακι* mutandum esse suspiceris. Ceterum non dubitamus, quin nostra quoque fragmentorum collectio, quamvis ingenti, ut diximus, locorum numero aucta, multis tamen accessionibus augeri possit. Quae res me admonet eorum, quae nuperrime de Euphorione disputavimus. In quibus etsi nullum majorem momenti fragmentum desiderari spondederim, minutiora tamen quaedam oculos meos subterfugerunt. V. e. quae de columnis Gaditanis narrat Paraphrasis Dionysii Perieg. 64. αὐταὶ δὲ (columnas Herculis dicit) πρότερον Κρόνον ἐλέγοιο σῆλαι, διὰ τὸ μέχρι [τῆς] τῇδε ὀρεῖσθαι δῆθεν τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ· δεύτερον δὲ ἐλέγεσαν Βριάρεω, ὡς φησιν Εὐφορίων· τρίτον δὲ Ἡρακλῆους. Ad quae confer Eustathii notam in eundem locum p. 15. Steph. Porro Choeroboscus MS. apud Goetlingum ad Theodosii Gramm. p. 243. σημειώται παρ' Εὐφορίωνι ἀπ' αὐτοῦ τὸν βότρυα καὶ παρὰ Διονυσίῳ — τὸν δρυά. In Etymologi loco, quem p. 173. exhibui, post ἐπιδιδάσκων excidisse σύν docet Paraphrasis et Eustath. ad Dionysii Perieg. 422.

**) V. c. in Diatriba de Eurip. Fragm. p. 199. B. „Aeschyli „Sophocleis, Aristophanis, Menandri et aliorum loca suis illinc „fabulis aliquando poterunt restitui.”

S^c. Maximi et Antonii Melissae Locis communibus, plane ad Gesnerianae exemplar curavere Genevenses, Aureliae Allobr. a. MDCIX. Hanc male passim appellavi Gesnerianam, quod turbabit lectorem in iis maxime locis, ubi Maximum et Antonium ad partes vocavimus. Errorem sero animadversum corrigere non licuit; itaque lectores hoc loco ejus rei admonitos esse volumus.

Haud minorem, immo vero etiam majorem difficultatem et deliberandi curam attulerunt nobis fragmenta, quae servavit incerti auctoris *Συγκρίσις Μενανδρῶν καὶ Φιλιππῶν*. Sic enim inscribitur. Eum primus e Cod. Paris. edidit Nicolaus Rigaltius Parisiis, a. 1613., postea anno 1618., longe auctiori, ut ipse professus est, exemplari usus repetiit Janus Rutgersius Variarum Lectt. Libro IV. p. 355 — 367. adjectis Dan. Heinsii adnotationibus. De auctoris nomine et aetate nihil compertum habemus, quamquam non male, opinor, eum Stobaei aetate minorem fuisse conjicias. Ex hujus enim Sermonibus, non ex integris Menandri comoediis Comparationem suam videtur consarcinasse. Stobaei autem codices olim multo, quam hodie, fuisse pleniores, tum aliunde constat, tum luculentissime docent, quos nunc ipsum memoravi, S. Maximus et Antonius Melissa, qui quicquid eclogarum e Menandro Philemone aliisque poetis scenicis in Locos suos retulerunt, id totum e Stobaei fontibus derivatum esse haud temere affirmamus. *Συγκρίσις* igitur illius fragmenta, quorum haud exiguam partem Clericus pro negligentia sua plane praetermisit, tanta laborant perturbatione, ut multis in locis quo te veritas non habeas. In ipso statim introitu quis tandem est ille, quem titulus libelli profitetur, Philistio? Novimus Philistionem Nicaeensem sive, ut Eusebio placuit in Chronico ad Olymp. 196. 3., Magnesianum, mimorum scriptorem eundemque actorem celeberrimum, quem praemodico risu obiisse refert Epigramma incerti auctoris in Anthol. Palat. Vol. II. p. 349. Frequens ejus est memoria apud senioris aevi scriptores, Martialem, Sidonium Apollinarem, Antoninum Philosophum, Cassiodorum, alios. V. Fabricii Bibl. Gr. II. p. 431.

Ab hoc alium Philistionem, ipsum quoque actorem et poetam mimicum, distinguit Suidas: Φιλιστίων, Προυσαεύς, ἢ ὡς Φίλων, Σαρδιανός, κωμικός. τελευτᾷ δὲ ἐπὶ Σωκράτους; (alii notante Scaligero ἐπ' Ἰσοκράτους, quod Eudociam habere nescio quo errore deceptus tradit Harlesius). ἐγραψε κωμωδίας βιολογικάς (h. e. mimos). τελευτᾷ δὲ ὑπὸ γέλωτος ἀπείρου. δράματα δὲ αὐτοῦ Μισοψηφισταὶ (Eudocia Μισοψηφισταί). Οὗτός ἐστιν ὁ γράψας τὸν Φιλόγελων, ἤγουν τὸ βιβλίον τὸ φερόμενον εἰς τὸν κουρέα. Atqui hunc minime diversum fuisse a Nicaeensi, tum alia fidem faciunt, tum vero ex eo intelligitur, quod Φιλόγελων, quem Prusiensi Suidas tribuit, diserte Nicaeensi assignat Hesychius Illustrius p. 65, ed. Col. Allobr. a. 1615. Unde conficitur etiam in aetatis indicio Suidam mirum quantum errasse, de qua re admonuit jam Scaliger ad Euseb. Chron. p. 164. Corruptis apud Suidam verbis εἰς τὸν κουρέα quid faciendum sit, dictu difficile est. Reinesius, probante Kustero, corrigit εἰς τὸν Κουρέα, intelligitque Hermeam Curiensem, Choliamborum scriptorem haud ignobilem, de cuius aetate probabilis est conjectura Naeckii de Choer. p. 195. At docere debebant hunc tantam nominis celebritatem adeptum fuisse, ut κατ' ἐξοχὴν vocari potuerit ὁ Κουρέας.

Vidimus igitur Philistionem fuisse mimographum et floruisse Olymp. 196. 3. h. e. extremis Augusti temporibus. Hunc autem Συγκρίστω; auctorem comparasse cum Menandro? Immo vero certissimum est, praeunte Rutgersio, Philistioni substituendum esse Philemonem, quocum perpetua intercessit Menandro de principatu in scena obtinendo contentio; idque ipsum in causa fuisse, ut auctor noster anonymus iterum nobile illud par in certaminis periculum committeret, verissime monuit Rutgersius. Cujus sententiae ex eo etiam magnus probabilitatis cumulus accedit, quod a nullo usquam antiquo scriptore Philistionis memoria injicitur, et complura fragmenta, quae Philistioni tribuit Anonymus, a Stobaeo aliisque scriptoribus diserte Philemoni adscribuntur. Hinc neminem fore spero, qui me audacius fecisse criminetur, quod p. 415. plusscula fragmenta sub Philistie-

nis nomine allata ab Antonio Melissa, inter Philemonis reliquias recipere non dubitavi, praesertim cum ejusdem permutationis exempla etiam aliis in locis deprenderimus. Causa erroris, ut recte vidit Rutgersius, e palaeographicis rationibus repetenda est. Nam cum omnia haec nomina, Φιλήμων, Φιλοτίων, Φίλων, Φιλητᾶς, Φιλόξερος, Φίλιππος, Φιλιππίδης, Φίλισκος, alia, eodem ferme a librariis compendio exararentur, quam prochni lapsu alterum cum altero permutari potuerit, sponte intelligitur. Quam rem, quoniam vel maxime consilio nostro consentanea est, uno alterove exemplo illustrabimus *). Ac Philemoni apud Anton. Mel. CLIV. p. 245. tribuuntur haec: ἐστὶ που σύσεις νέων καὶ γερόντων ἀσυνέσια· χρόνος γὰρ οὐ διδάσκει φρόνησιν, ἀλλὰ σύσεις καὶ ὁρθὴ διαίτα. Manifestum est scribendum esse Φίλωνος. Contra Philoni Philemonis nomen substituendum esse apud Scholiastam German. Arat. Vol. II. p. 37. ed. Buhl. docuimus ad Philemonis Inc. p. 392. Cave tamen eandem esse nominum horum permutationem apud Etymol. M. p. 683. 24. καὶ Φίλων δὲ μνημονεύει τοῦ πόρκου.

Θάττοκ πλέκειν κέλευε πορκῶν πυκνοτέρους.

ubi recte Suidas III. p. 156. et Zonaras II. p. 1562. habent Δίφιλος, cujus nomen etiam aliis locis cum Φιλήμων permutari docuimus ad Philemonis Siculum p. 383. Philetae et Philemonis nomina inter se permutari intelligitur ex hujus Fragm. inc. 25. 26. 106. Contrarium errorem habemus apud Plutarchum Pericle p. 153. A. οὐδ' Ἀνακρέων ἢ Φιλήμων ἢ Ἀρχίλοχος. Siue corruptelae suspicionem hoc loco usus est T. Hemst. ad Lucian. I. p. 14. Atqui Philemoni nullus inter Anacreontem et Archilochum locus est. Recte igitur Ruhnkenius Epist. crit. II. p. 296. corrigit Φιλητᾶς. Ejusdem nomen Ruhnkenius restitui voluit Schol. Apoll. Rh. III. 118. ἐπιώοντο ἀντὶ τοῦ ἐπαιζόν. Φίλων δὲ ἀντὶ ὀμίλων. Fortasse recte; quamquam non minus probabiliter conjicias Φιλήμων, cujus

*) Idem argumentum attigit nuper Frid. Osann ad Philemonem Grammat. p. 319 sq.

Grammaticas glossas laudat Athenaeus. Nisi forte, servata lectione edita, Philonem grammaticum intelligas eum; de quo egit Koenius Praef. Gregorii Cor. p. XVIII. — Hesychius s. v. σκύζης. Παρὰ Φιλητᾶ· παύσω σε τῆς σκύζης, ἀντὶ τοῦ καπρᾶς. Comicum poetam, non elegicum hic laudari, docet aenarii hemistichium:

Παύσω σε τῆς σκύζης —

Corrigendum igitur aut παρὰ Φιλήμονι, aut παρὰ Φιλεταίῳ. Athenaeus Epit. II, p. 43. F. Εὐβουλος εὐρετικούς φησι τὸ ὕδωρ ποιεῖν τοὺς πίνοντας αὐτὸ μόνον.

τὸν δ' οἶνον ἡμῶν τῷ φρονεῖν ἐπισκοπεῖν.

τὰ δ' αὐτὰ ἱαμβεῖα καὶ ὁ Φιλητᾶς φησι. Philetæ commemoratio advertit Heynium apud Kayserum Fragm. Phil. p. 69., sed quam proposuit expediendae difficultatis rationem, quis tandem probet? Certissimum est, hic etiam Comici poetae, sive Philemonis sive Philetaeri, nomen latere, qui, ut solebant poetae Graecorum comici sua invicem sorinia compilare, Eubuli versus suos in usus converterat. Philisci et Philemonis nomina confundi vidimus p. 374. et p. 367. cui loco si Grotius Philisci nomen e Codd. auctoritate apposuisset, equidem, quo minus fragmentum illud Philemoni eriperetur, non valde repugnarem: quamquam ne sic quidem e Tragico Philisco sed e Comico versus illos Stobaeum duxisse existimarem. Sed obsuit Grotio, quod non recordaretur Philisci Comici, mediae, ut equidem opinor, Comoediae poetis accensendi. Eidem, non tragico, quae Naekii fuit sententia Schedis critt. p. 27., tribuerim locum a Stobaeo Serm. LXXI., et trimetrum a Dicaearcho in Vita Hellenidis servatum. Senarius a Salmasio editus, legitur, quod tum scire non poterat Naekius, in Anthologia Palatina. Philemonis nomen in Philoxeni successit apud Etymol. M. p. 753. de quo dixi ad Fragm. e Sardio p. 381. Quod p. 418 e Stobaei fide Philemoni tribuimus fragmentum LXIII. b., idem Stobaeus LX. p. 384. 41. Philippo tribuit, pro quo vide an Philippidis nomen restituendum sit, quod in Philippum depravatum est apud eundem Stobaeum Serm. CXII. p. 584. et apud Polluc. IX. 88. ἐν μέντοι τῷ Φιλήππου Φιλευριπίδῃ,

οὐκ ὄντως οὐκ ἔστιν οὐκ ὄντως οὐκ ἔστιν

Legendum: Φιλίππιδου, cujus fabula Philauripides ab eodem laudatur Polluce IX. 38. et Antiattici p. 112. Contra apud Athen. XIII. p. 568. *ἐν Ναννίᾳ Εὐβούλου δὲ τὸ δράμα καὶ μὴ Φιλίππιδου.* corrigendum Φιλίππου. Philippius enim, Aristophanis filius, τοῖς Εὐβούλου δράμασι γυνώσκοντο, ut est apud Schol. Platonis ineditum apud Porsonum in Miscellaneous Criticisms p. 269. Philippides, novae poetae Comoediae, multum vereor ne falso fabularum unam Κάθογον inscripsisse dicatur apud Antiatt. p. 100. *Θηραμένης, τὴν κλητικὴν Φιλίππιδος Κάθογον.* Scribendum videtur Φιλωνίδης, cujus Κάθογον laudantur ab Athenaeo, Polluce, Suida et ab ipso eodem Antiattico p. 63. Philemonis nomen, si quando eugeretur articuli accessione, prono errore in Ὀφελίων, et contra Ὀφελίων in ὁ Φιλήμων depravari potuit, quod haud scio an factum sit apud Hesychium s. v. *Ἰσας* eo loco quem inter Philemonis fragmenta exhibui p. 430. Verba Hesychii sunt haec: *ἐπιοι δυνάστες τὴν Ἰσάν ἐξ ἐτολμοῦ ἐράσαν, ὅθεν ὁ Φιλήμων διὰ τὸ συνέχες τῶν νόσων ἐποίησαν τὴν λέξιν.* Ita edidit hunc locum Musurus. At codex a Schowvio collatus habet *ὅθεν Ὀφελίων κτλ.* in quo equidem Opheliōnis potius quam Philemonis nomen latere crediderim. Alium fontem, ut hoc addam, habet permutatio nominum Φιλήμων et Χαίρημων, cujus rei exempla passim vidimus. Fortasse igitur idem factum est apud Stob. Sermon. LXXVII. p. 455. Gesn.

Βεβαιωτάτην ἔχει τὴν γλῶσσαν πρὸς τοὺς γονεῖς.
et Serm. LXVI. p. 421. Gesn.

Γυναικα θάπτειν κρείττον ἐστὶν ἢ λαβεῖν.

Quibus locis an non recte Chaeremonis nomen adscriptum sit a librariis, certe dubitari potest. De quo admonui in Comment. Misc. I. p. 30.

Sed satis diu nos tenuit haec disputatio. Itaque deinceps de aliis, quae lectorem scire interest, exponam. Inde a p. 311. exhibui Menandri, quae dicuntur γυναικισμοῖς: in quibus etsi aliquam multa inesse sciebam, quae neque ad Menandrum neque ad alium quemquam

veterum poetarum referri queant, nolui tamen committere ut in nostra Menandri editione desiderarentur. Dedit autem duplicem earum collectionem, alteram ex Codd. MSS. ductam, alteram ex Aldina editione desumptam. Ac priorem quidem collectionem unice debemus Jo. Gottl. Schneid. industriae, qui in Appendice editionis Fabularum Aesopi, quae Vratislaviae prodijt. a. 1842, *Μενάνδρου γλώσσαις μοναστηχούς* ex duobus Codd. Vindob. nensibus et uno Gudiano edidit. Gudiani Codicis comparisonem, quam ab J. Fr. Heusingero factam esse suspicatur Schneiderus, ex schedis Lessingianis ab hujus fratre sibi traditis duxerat; Vindd. autem codd. in ejus usum comparaverat B. Kopitarus, Bibliothecae Imperialis Scriptor. Vide quae ipse de hac re dixit Praefatione ad Aesop. p. XIII sqq. Postea ab eodem Kopitario quorum aliorum Codd. Vindd. comparisonem accepit, quam petenti mihi, ut erat, ad litteras quoquomodo juvandas promptissimus, humanissime transmisit. Sed operae pretium est ab ipso audire, quae de illis, quos dixi, Codicibus in schedulis mecum communicatis perscripsit.

„Tertius Codex inter Nesselianos No. CLXVII. Chartaceus a folio 143. b. ad folium 153. b. scriptum habet: *Εγω Φραγκισκος ο Ιταλος ἐν τῇ Βικεντίας ἐγραψα. Μενάνδρου γινωμαι μοναστηχοι.* Versus continet 215. In plurimis consentit cum Guelferbytano.” — „Codex chartaceus Vind. 4tus nondum descriptus nunc inter Codd. graec. IV. E, 17. continet Diogeniani *παροιμίας δημόδους* ordine alphabetico: Orphei Hymnos XVIII. fol. 81. Demetrii Phalerei septem sapientum sententias cum versione latina fol. 97. *Σωδιάδου τῶν ἐπτὰ σοφῶν ὑποθήκας* c. vers. lat. f. 113. Catonem Planudis f. 121. et Menandri sententias f. 151. In fronte ternionis, qui Menandri incipit, est scriptum: Contenta in hoc libro Sententiae Menandri: dialogus Fortunae: Julius de quotidiana locutione: Isocratis exhortationes: Fabulae Aesopi.

„Sed praeter Menandrum nihil horum superest. Sunt sententiae omnes numero 211. ad latus singulorum appositae versione latina. In fine subscriptum: Georgio hermonymo Spartano interprete. Hic esse videtur

„quem Hieronymum appellavit Fabricius, an rectius dubito *). Immo recte Georgius Hermonymus Spartanus editur in Codice, quem primum Parisiis Graecum graeca docuisse et magistrum Guff. Budaei fuisse constat. De quo plura Allatius Dissert. de Georgiis inserta Bibl. Gr. Fabr. X. p. 758. unde sua duxerunt Joecherus et „Heeren Geschichte der class. Litter. II. p. 106.“ Haec Schneiderus. Similes gnomarum collectiones in aliis etiam Bibliothecis latere probabile est. Ita Hasius in Brédovii Epistol. Paris. p. 242. Parisinae bibliothecae codicem commemorat, in quo inter alia etiam *Menandri fragmenta* contineri scribit, quibus verbis non dubitamus quin ipsas illas *μνοστήχους* gnomas intelligi voluerit. Ceterum qui ex tertio et quarto Vindobonensi Schneiderianae collectioni accesserunt versus, eos asterisco notavimus.

Altera sylloge, quam prioris supplementum esse volui, ex libro petita est, quem a. 1495. hoc titulo edidit Aldus Manutius: *Sententiae monostichi ex variis poetis*, a qua aut parum aut nihil differre videtur collectio Florentina, propter uncialium litterarum elegantiam et nitorem memorabilis: *Gnomae monostichoi ex diversis poetis secundum ordinem Alphabeti. — Florentiae* — sine anni indicio. Vid. Wolfii Anal. Liter. I. p. 237. Ex alterutra factae sunt collectiones Stephaniana et Morelliana, ex quibus deinceps alii suas syllogas consarcinavere, donec recentissima aetate Brunckius turpissimis eam modis mutilavit, interpolavit, depravavit. Ceterum ex Aldina sylloge eos tantum versus recipiendos duxi, qui in nullo eorum, quos dixi, codicum reperirentur.

Gnomis monostichis noli mirari quod Alciphronis aliquot epistolas subjecimus. Selegimus autem eas, quibus, quum permulta contineant, quae ad Menandri res vitamque faciunt, non carere posse videbatur nostra editio, in qua nollem eorum aliquid, quae cum Menandro conjuncta sunt, desiderari. In margine epistolarum

---

*) Spectant haec ad ea quae scripsit Fabric. B. G. I. p. 743; Harl. et quae ipse dixit Schneiderus Praefatione Atropi I. 1.

qui adiecti sunt numeri paragraphos significant, quibus epistolas illas dispescendas putavi, quod eam ob causam moneo, quoniam quotiescunque in annotationibus ad Menandrum Alciphronem ad partes vocavi, editione usus sum Wagneri, in qua nulla est paragraphorum distinctio, sed singulae lineae numerantur. Quas his epistolis adjeci annotationes, eas velim leetores aequi bonique consulant: sunt enim extemporali opera fusae nec justii commentarii laudem affectant. Palatini Codicis lectiones in notis commemoratas debeo ei, cujus incredibilem erga me benivolentiam non satis digne dilaudare possum, Friderico Jacobsio.

In iis, quae ad Suidae locum de Menandri et Philemonis vita rebusque commentatus sum, aegre carui J. G. Hauptmanni dissertatione de Menandro, quam Gerae edidit a. 1734. Erunt fortasse etiam, qui uberiores de utriusque poetae arte et ingenio quaestionem me instituisse expectent. Sed ea quaestio tam arctam cum ceterorum Comicorum historia conjunctionis necessitudinem habet, ut nisi reliquorum Comicorum fragmentis in unum corpus collectis cum successu quidem non institui posse videatur. Accedebat, quod in tanta, qua nostro terrarum angulo laboramus, rariorum librorum penuria, subsidiis quibusdam et adjumentis ad eam rem necessariis carebamus, veluti Rochefortii dissertatione *de arte Menandri in partibus fabulae apte describendis*, quam quadragesimo quarto volumini Commentariorum Academ. Inscript. Parisiensis insertam legi, Boettigeri indicio noveram Excurs. II. ad Terentii Eunuch. p. 64. Itaque de his aliisque rebus similibus *) disputabo uberius, si quando ceterorum Comicorum reliquias uno corpore comprehensas publici juris facere licebit.

Praeter indices, quorum is, qui Graecitatem com-

---

*) E. g. de personarum forma et specie in Menandri Comœdiis, qua de re classicus est locus Anonymi *περί Κωμ.* p. XII. Non minus quaestionem de dictione Menandri et de metrorum generibus, quibus usus esse dicitur apud Victor. Art. Gramm. I. 1d. III. 1. Rufum de metr. Terent. p. 2707. aliosque, in aliud tempus rejiciendum putavimus.

plectitur, tanta est accuratōne confectus, ut, si variorum poetarum γράμματα μονοστίχους exceperis, quodlibet fragmentum, quantumvis exiguum et leve, sine multo quaerentium labore investigari queat, ad calcem libri addidi Corrigendorum Addendorumque syllabum satis locupletem. In quo quum non omnia, quae addi et possunt et vero etiam debent, commemorarim, nunc alia quaedam, quae meos mihi commentarios relegenti occurrunt, corollarii loco adnectam. Ita, ut hinc ordiar, magnopere vereor ne injuria Toupio praeunte Ἀλὰς Ἀραφηνίδας Menandri fabulis annumeraverim. Recte quidem Toupius Stephani verba ita interpretatur: „vox autem Ἀλὰι cum adspiratione scribitur, ut in fabula Menandri, quae ita inscripta est, quod Halis Araphenidibus res de quibus agit gestae fuerint.” Enimvero Menandrum eam ob causam fabulae titulum fecisse Ἀλὰι Ἀραφηνίδες, quod istic fabulae scenam esse voluerat, id, si quid video, non minus ineptum esset, quam si Sophocles, ut hoc utar, Oedipum Colonensem inscripsisset Κολωνός. Haec dubitatio jam tum, quum ista commentabar, menti meae obversabatur; nunc paene certum est, fabulae titulum non fuisse Ἀλὰι Ἀραφηνίδες sed Ἀλαίς sive Ἀλαίς. Neque enim dubitari potest, quin eadem Menandri fabula significetur a Manuele Moschopulo in Opusculis grammaticis nuper a Franc. Nicol. Titzio editis p. 33. ἀλεσούριον δὲ δασύρεται, τὸ κοιλίδιον· καὶ Ἀλαίς (sic), δράμα Μενάνδρου. quae verba Moschopulus eidem fortasse, cui Stephanus sua, grammatico debet. Ac fortasse etiam Stephanus scripsit δασύρεται δὲ τὸ Ἀλαίς καὶ ἐν τῷ Μ. δ. Nam Ἀλαίς scribas an Ἀλαίς nihil interest. Postremam formam, Ἀλαίς, rariorem illam quam Ἀλαίς, attigerunt Boeckhius Oecon. Att. II. p. 276. et Car. Ottfr. Müller in Erschii Encycl. Vol. VI. p. 222.

Ad Μισογύνου fragmenta p. 113. injuriam feci Donato, cum dicerem eum Simyli nomen derivasse a Σίμων. Immo vero recte deduxit a Σίμο h. e. ἀπὸ τοῦ σιμου. Ab eodem adjectivo derivandum est etiam Simiae nomen, quod nescio an male vulgo duplicato sigma Σιμίας scribatur. Genuinae, ut mihi quidem videtur, for-

παιε exemplum habet Schol. Theocr. XVI 34. et Dionysius Comicus apud Athen. IX. p. 404. e. ex emendatione Porsoni: σφόδρα μοι κεχάρισαι, Σιμία, ἡ τὸς θεοῦς. Quamquam Porsonus contra librorum vestigia scripsit Σιμίᾳ. Idem nomen in eadem Dionysii ecloga restituendum est p. 405. d., ubi coquus multus est in praedicanda arte coquinaria, de qua quae litteris prodiderit Archestratus, non nauci esse nec digna ad quae animus advertatur: omnino de tantae arte praestantiae ne posse quidem probabiliter scribi:

ὄρον γὰρ οὐκ ἔσχηκεν οὐδὲ κύριον,
αὐτὴ δ' ἑαυτῆς ἐστὶ δεσπότης· ἔαν
δ' εὖ μὲν σὺ γρήσῃ τῇ τέχνῃ, τὸν τῆς τέχνης
καιρὸν δ' ἀπολέσῃς, παραπόλῳλεν ἡ τέχνη.

Sic enim scribendum videtur. Mox interjectis aliquot verbis, ita pergit:

τουτονὶ δ' ὃν ἀρτίως
ἔφης ἔχοντα πείραν ἦκειν πολυτελῶν
πολλῶν τε δείπνων ἐπιλαθέσθαι; ἀ. Σημεῖα
πάντων ποιήσω, θοῖον ἂν δείξω μόνον,
παράθῳ τε δείπνον ὅζον αὔρας Ἀττικῆς;
ἐξ ἀντλίας ἦκοντι καὶ γέμων τε τι
φορητικῶν μοι βρωμάτων ἀγωνίαις.

Versu tertio neque metrum, neque, quod gravius est, sententia sibi constat. Senserunt id etiam interpretes, quorum conjecturas, si cui volupe est, videas apud Schweighaeuserum. Nec Jacobsii ratio placebit. Sensus loci ni fallor hic est; *Quem tu modo venturum dixisti hospitem lautis conviviiis adsuetum, eum ego omnium oblivisci efficiam, ubi solum ego thrum meum ostendero, et Atticae suavitatis coenam apposuerō, praesertim quum ex antlia veniat et nauticorum ciborum taedio laboret.* Proinde legendum videtur:

τουτονὶ δ' ὃν ἀρτίως
ἔφης ἔχοντα πείραν ἦκειν πολυτελῶν
πολλῶν τε δείπνων, ἐπιλαθέσθαι, Σιμία,
πάντων ποιήσω, θοῖον ἂν δείξω μόνον,
παραθῳ τε δείπνον ὅζον αὔρας Ἀττικῆς,
ἐξ ἀντλίας ἦγοντα καὶ γέμοντ' ἔτι

φορητικῶν μοι βρωμάτων ἀγωνίας.

In his, si summam emendationis species, ita clara omnia et perspicua sunt, ut nullus dubitationi locus relinquatur. Accusativi ἦγοντα καὶ χέμοντα pendent ab verbis ἐπιδιδέσθαι ποιήσω. Verba φορητικὰ βρώματα an molestos cibos significare possint et alii dubitavere, et ego dubito: μοι an sanum sit non definio; ἀγωνία quin recte de tardio acceperim non dubito. Hesychius: ἀγωνία, ἀηδία. Corrigendum ἀγωνία. Genitivus pendet a χέμοντα, quamquam possis etiam ἀγωνία. Verbum χέμειν dativo junxit etiam Carcinus apud Diodorum Sic. V. 5. p. 334. Qui sequitur apud Athenaeum versus εἰ μὴ ποιήσῃ νυστάσαι παροψίδι, eum fortasse alii emendabunt.

Ad Menandri Fragm. inc. p. 281. paucis attigi graecum dicendi usum, quo loca iisdem nuncupantur nominibus, quibus significantur ea, quae locis illis veneunt. Ejus moris si memores fuissent interpretes Athenaei, minus fortasse haesitassent in Diphili loco alioquin inextricabili ap. Athen. VII. p. 292. c. Habemus ibi μαγέρου sermonem ad τραπεζοποιόν, cui ille persuasurus, ut suum sibi ministerium addicat, se nonnisi lautis conviviis operam suam commodare longo sed elegantissimo sermone exponit. *Adolescentem si novi patrias opes strenue dilapidantem: πορεύουαι.*

ἀπὸ συμβολῶν συνάγοντα, νῆ Αἰ'. Ἐτερά που
ἐνέβαλον εἰς τὸν κέραμον ἐν' εὐρημέα,
τὰ κράσπεδ' ἀποθλίβοντα καὶ κεκραγόντα
ὀψάριον ἀγοραῖον ποιεῖν τίς βούλεται;
ἐὼ βοᾶν· πληγὰς γάρ ἐστι προσλαβεῖν.

Mira profecto ad hunc locum commentii sunt interpretes de annulo aliisque rebus pignoris loco in urceum conjectis. Sensus loci hic est: at si qui adolescentes pauperculi et ad summam inopiam redacti in forum, ubi culinaria veneunt, alto clamore sublato irruunt, eos miseros facio. Cur autem in forum, inquis, ubi τὰ κεράμια prostant? Quia eodem loco coquorum erat statio, ut perspicue intelligitur e loco Alexidis apud Athen. IV. p. 164. f.

ὅπου γὰρ ἔστιν ὁ κέραμος μισθώσιμος

ὁ τοῖς μαγείοις, εὐθέως δὲ ἑωθινῷ *)

ἔστηκεν ἔλθων.

Eundem locum τὰ μαγεῖα dictum fuisse constat: Pol-
luce IX. 48. Quod vs. 2. legitur ἐντυρημένα sive ἐν εὐρη-
μένα, in eo adolescentulorum epitheton latet, ni fallor,
probrosus. Fort. scribendum ἐντυρημένα. Ejusdem eclo-
gae vs. 38. delendum est, quod totius loci sententiae re-
pugnat, signum interlocutoris. Omnia ab uno eodemque
μαγίῳ recitantur.

In annotatione ad Bentleyi Emendationes p. 437. at-
tigi Apollodori locum satis elegantem sed in nostris Sto-
baei exemplaribus vitiosissime scriptum. Legitur apud
Grot. Floril. CXVII. p. 483.:

Μὴ καταφθόνει Φιλίην' ἑτῶν γεροντικῶν,
οἷς ἔνοχος εἰς τὸ γῆρας ἂν ἔλθῃς ἔσθ.
ἀλλὰ μέγα τοῦθ', ὅ πατέρες ἡλαττώμεθα,
ὑμεῖς μὲν ὠνείδισαι' ἂν τι μὴ ποιῇ
ὁ πατήρ πρὸς ὑμῶν, οὐ γέγονας αὐτὸς νέος;
τῷ δὲ πατρὶ πρὸς τὸν υἱόν, ἔαν ἀγνώμονῃ,
οὐκ ἔστιν ἐλπεῖν, οὐ γέγονας αὐτὸς γέρον;

Ad primi versus sententiam miror non offendisse Gro-
tium. Quale enim hoc est: *noli contemnere annos seni-
les, ad quos tu ipse aliquando senex factus pervenies.*
Quod perinde est ac si dicas: *si senex factus fueris, eris*

*) Jacobsius malit εὐθὺς δὲ ἑωθινῷ. Non assentior: eadem
synizesis est in ἑως, ἑῶν aliisque. Paullo insolentius est ἑορτῇ di-
syllabum apud Ionem Athen. VI. p. 259. f. ἐνιαυσίαν γὰρ δεῖ με
τὴν ἑορτὴν ἀγεῖν. Cfr. Seidler ad Euripid. Iph. Taur. 1425. Cave
tamen huc trahas Cratinum Seriphiis apud Polluc. VII. 69. qui
locus praeunte optimo Cod. MS. ita refingendus est: Ἐς Συρίαν
δ' ἐλθὲν δ' ἀφικνῶν μπεύρος ἢν' αἶρας, Ἰμάτιον μοχθηρὸν, ὅταν βο-
ρρῆς καταπνεύσῃ. Qui versus ex eadem Seriphiorum scena petiti
sunt, ex qua alios servavit Steph. Byz. s. v. δούλων πόλις p. 244.
Ad eandem fabulam, quam Strabonem quodque respexisse suspi-
cor Lib. X. 5. et Eustath. ad Dionysii Perieg. 526., pertinuisse
videtur versus apud Harpocr. s. v. Κισθίην p. 216. Κισθίηδ' ἐπὶ
τέρματα γῆς ἤξει καὶ Κισθίης ὄρος ὄψει. Quae Polydectae verba
videntur Perseo, expeditionem contra Gorgonas suscepturo, iti-
neris rationem monstrantis. Ex eadem narratione desumptus est
versus apud Photium Lex. s. v. σταθέρων. Ad Cisthenes mentio-
nem compara Aeschyl. Prom. 816. cujus fabulae partem eam,
quae his errores complectitur, Cratinus in Seriphiis parodia vi-
detur luisse. Eadem fabula obversabatur fortasse Olympiodoro
in Platon. Alcib. p. 157. ed. Creuz.

senex. Tum quis unquam graece dixit ἔνοχος; εἶναι ἔτισιν?
Quid multa? scripsit Apollodorus;

Μὴ καταφρόνει, Φιλῖν', ἐθῶν γεροντικῶν,
οἷς ἔνοχος εἰς τὸ γῆρας ἂν ἔλθης ἔσσει.

*Noli contemnere mores seniles, quibus tu ipse aliquando
senex factus teneberis.* Vs. 3. legitur ex correctione Sal-
masii. Nāma apud Stobaeum habetur ἀλλὰ μέγα τοῦθ' οὐ
π. ἢ λ. Atqui necessarius est articulus. Legendum videtur:
ἀλλὰ μέγα τοῦθ' οἱ πατέρες ἡλαττώμεθα.

*In hoc autem nos, qui patres sumus, multum vobis info-
riores sumus.* Nam μέγα pro μάλα dictum cum ἡλαττώ-
μεθα conjungendum. Vs. 5. πρὸς ἡμῶν Grotii est corre-
ctio pro edito πρὸθ' ἡμῶν. At Ms. Paris. habet πρὸθ'
ἡμῶν; unde conjunctis, quae male separatae sunt, syllabis
certissima nascitur emendatio haec:

ἡμεῖς μὲν ὠκείδισαι', ἐὰν τι μὴ ποιῇ
ὁ πατήρ προθύμως, οὐ γέγονας αὐτὸς νέος;

Ita fere Menander *Adelphis* p. 6. νῖω προθύμως ταξιοῦμαι
τοῦ ποιῶν, κηδεμόνα — ἔξεις τοῦ βίου. Contrarium in mo-
dum, ut hoc addam, erratum est in Machonis loco apud
Athen. VIII. p. 345. f.

ἔψε καὶ γέλου πικρά.

ἀλὰς οὐκ ἔχει; προσέντεγ'. ἔτ' ἐπιδίδεται τινος

ἐτέρου; πάλιν γένου· συμμετρίαν ἀρμόσῃ

ὥστερ' ἄνθρωπον ἐπιτείνει γ' ὥς ἡδὺς εἴ.

Postremo versu Jacobsius ὥστερ' λ. ἐπιτείνει γ' ἔω; ἂν ἡδὺς
ῆ. Scribendum suspicor:

— πάλιν γένου σύ, μέχρις ἂν ἀρμόσῃ,

ὥστερ' ἄνθρωπον ἐπιτείν' ἔως ἂν ἡδὺς ῆ.

Ubi praeterea priori versu malim in fine μέχρ' ἂν ἡδὺς ῆ,
et altero ἔως ἂν ἀρμόσῃ. Causa in promptu est. In primo
Apollodori versu recte Salmasius Φιλῖν' scripsit, quod no-
men legitur etiam apud Strabonem (male corrigunt Strat-
tidem) Athenaei IX. p. 382. D. Ante Salmasium legeba-
tur φιλεῖν, quo erroris genere nihil in veterum libris fre-
quentius. Ita apud Euphronem Athenaei Lib. I. p. 7. d.
ubi Soterides, excellens coquinariae artifex, media hieme
Nicomedi regi apuam tanto artificio apparasse dicitur, ut

omnes prae summa admiratione alta voce exclamarent.
Νικομήδει, inquit,

*ἀφύης ἐπιθυμήσαντι, χειμῶνος μέσου
 παρίσθηκεν ἡδὲ, ὥστε πάντα ἀνακραγεῖν.*

ubi vix littera mutata scribendum conjicio:

παρίσθηκε, νῆ Δί', ὥστε πᾶ ἀνακραγεῖν *).

Contra diphthongus εἰ in ε abiit in Diphili loco apud Athen. IX. p. 401. a. *καλοῦνται δέ τινες καὶ χελιδόνιοι λαγωοί· μνημονεύει δ' αὐτῶν Δίφιλος ἢ Καλλιᾶδης Ἀγροῖα· τί τοῦτο; ποδαπὸς οὗτος; χελιδόνιος ὁ δασύπους; γλαυκία δ' ἡ μίμαρκος;* Inepta tentant interpretes. Et metrum et sententiam haec emendatio restituet:

— τί τοῦτο; ποδαπὸς οὗτος;

χελιδόνιος ὁ δασύπους; γλαυκία δ' ἡ μίμαρκος.

Quae interpretatione non indigent. *Μίμαρκος* cum peregrinum vocabulum sit recte primam syllabam videtur corripere. Si quis tamen, quod vix futurum puto, ex alio poeta contrarium docuerit, facile versus ad senariorum speciem revocari poterunt, ut *μίμαρκος* in tertii trimetri initio ponatur.

Sed haec hactenus; valde enim vereor, ne multis extra oleas evagatus esse videar, ut qui praefationis officio ita usus sim, ut haud pauca in medium attulerim, quae nihil ad Menandri Philemonisque reliquias faciant. Itaque finem praefandi faciam, ubi, quod aegre ad hunc usque locum distuli, gratissimi animi sensus Philippo Buttmanno significavero. Hujus enim viri egregiae erga me voluntati et benivolentiae non hoc tantum debeo, ut honestam libelli mei edendi opportunitatem nactus sim, sed idem re et consilio, quotiescunque ferret occasio, strenue me adjuvit, atque eo usque comitatus progressus est, ut operas regere magnamque molestissimi laboris partem ipse exantlare voluerit. *Μεγάλα χέρις αὐτῷ.*

Scribebam Gedani mense Decembri a. MDCCCXXII.

*) Similiter fortasse corrigendus est Aristoph. Av. 386. *μᾶλλον εἰρήνην ἄγοναι, νῆ Δί', ὥστε τὴν χύτραν* etc. pro *ἄγοναι ἡμῖν*, ὥστε. Cfr. Dindorfium.

DE MENANDRI
ET
PHILEMONIS
VITA ET SCRIPTIS.

DE VITA MENANDRI.

Suidas Tom. II. p. 531. Μένανδρος, Ἀθηναῖος, κωμικὸς ἀρχαῖος 1). Καὶ ἑτέρος Ἀθηναῖος 2), Διοπίθους καὶ Ἠγησιστράτης 3), περὶ οὗ πολὺς παρὰ πᾶσιν ὁ λόγος, κωμικὸς τῆς νέας κωμωδίας 4), στραβὸς τὰς ὄψεις, δξὺς δὲ τὸν νοῦν 5), καὶ περὶ γυναικας ἐκμανέστατος 6). Γέγραφε κωμωδίας ρή 7), καὶ ἐπιστολάς πρὸς Πτολεμαῖον τὸν βασιλέα, καὶ λόγους ἑτέρους πλείστους καταλογάδην 8). Eadem plane, vix littera mutata, habet Eudocia Viol. p. 302.

N O T A E.

1) De Menandro, antiquae Comoediae poeta, nihil aliunde compertum habemus. Aut obscurus et ignobilis poeta fuit, aut Suidae errori imputandus est, quem centies aut e pluribus scriptoribus unum conflasse aut ex uno fecisse plures nemo ignorat.

2) Ἀθηναῖος. Ita vetores scriptores, qui Menandri patriam attigere, ad unum omnes. Quibus tamen nihil fidei tribuisse videtur Laur. Ign. Elingius Hist. linguae graec. Cap. 26. p. 126. qui singulari quodam acumine *Geticam* Menandri originem expiscatus est e fragmento apud Strabon. VII. p. 297. quod infra exhibui p. 195. Et quandoquidem, ut in proverbio est, belli et elegantes homines in eadem cogitandi vestigia incidunt, Jo. Pinkertonus extitit, qui Dissert. de Scythia Praef. p. XII. ejusdem argumenti pondere commotus poetam nostrum *Getica* civitate donaret, quod didici e Porsoni adnotatione Append. ad Toupium Emend. in Suid. p. 486.

3) Διοπίθους καὶ Ἠγησιστράτης. Matris nomen qui praeter Suidam indicavit novi neminem. Contra frequens apud veteres scriptores est Diopithis memoria. Ut ceteros omittam, Apollodorus apud Gellium N. Att. XVII. 4.

Κημισιὺς ὧν ἐκ Διοπίθους πατρός.

Ubi Heynius ad Apollod. I. p. 417. edidit Διοπίθης, rectius ille quidem Valckenario, qui Diatr. de Eurip. Fragm. p. 10. C. ἐκ γε Δ. πατρός; reposuit; sed veretur ut ionicas formas Apollódorus in Chronicis suis admisit *). Malim igitur Διοπίθους τοῦ πατρός. Recte autem Anonymus περὶ κωμῳδίας p. XII. Menandrum nobili loco natum tradidit, siquidem pater ejus Diopithes Atheniensium imperator fuit, qui, deducta in Chersonesum colonia, quum Macedoniae oram depopulatus esset, eam ipsam ob causam in iudicium vocatus, a Demostheno defensus est Oratione περὶ τῶν ἐν Χερσονήσῳ. Hunc autem Diopithem a Menandri patre minime diversum fuisse docet Scholium MS., quod e Cod. Rehdigerano descriptum mecum communicavit Passovius: Οὗτος δὲ ὁ Διοπίθης πατὴρ μὲν ἦν Μενάνδρου τοῦ κωμικοῦ. Quod autem additur continuo: ὁ δὲ Μένανδρος φίλος ἦν Δημοσθένους, δι' ὃν (f. διὰ) ἐπὶ Διοπίθους βουλευέται, hoc igitur quomodo cum temporum rationibus conciliari queat non video. Orationem de Chersonēso habitam esse constat Olymp. CIX. 3., eodem igitur tempore, quo natum esse Menandrum infra demonstrabimus, ex quo totam illam de Menandri et Demosthenis amicitia narrationem fictam esse sponte intelligitur. Huic simile est Ulpiani, qui dicitur, commentum ad Demosth. Orat. pro Ctesiph. p. 80. B. ubi quum pervulgatam illam de μισθωτοῖς in μισθωτοῖς corrupto historiolum narrasset, paucis interjectis ita pergit: οἱ δὲ φασιν ὡς Μένανδρος ὁ κωμικὸς φίλος ὦν αὐτοῦ (Demosthenis) καὶ ὦν ἐν τοῖς δικασταῖς ἀπεκρίνατο χαριζόμενος, καὶ τοῦ ἐνός τὴν φωνὴν ὡς πάντων ἐδέξατο. Oratio pro Ctesiphonte, ut constat e Dionysio, habita est Olymp. CXII. 3. h. e. eo tempore, quo Menander vix primum pubertatis gradum attigerat, nedum ut iudicis munere fungi posset. Cfr. Petitus de Legg. Att. p. 312. Itaque hoc etiam ad fabulas temere confictas rejiciendum esse intelligitur.

*) Quod ibidem Heynius e Diogene Laert. VIII. 52. exhibuit Chonicorum fragmentum vix littera mutata ita modulis suis restitua poterit: οἱ δ' ἰσχυροῦντες, ὡς πεφυγὼς οἰκοθῆν — εἰς τὰς Συρακοῦσας, μετ' ἐκείνων ἐπολέμει — πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, τελείως ἐνίκησεν ἐμὸν — δοκοῦντων, ἣ γὰρ οὐκέτι ἦν, ἣ παντελῶς — ἐπιταγῆ-
ρακος, ὅτε οὐχὶ φαίνεται. — Ἀριστοτέλης γὰρ αὐτὸν ἐξέχοντ' ἐτῶν —
ἐν 8. Ἡρώδης πρὸς φησὶ τετελευτηῖναι. Versu tertio ἄγνωστον prima brevi ut in proverbiali versu: ἀγνοῖ δ' ἀρίστη παιδὸς ὡς παι-
δεύεται.

Dixi natales Menandri incidere in Olymp. CIX. 3., magistratum Athenis obtinente Sosigene. Inscriptio apud Gruter. MXXVII. 2. *Μένανδρος Διοπείδους Κηφισιεύς ἐγεννήθη ἐπὶ ἀρχοντος Σωσιγένους* *). Eodem igitur anno natus est, quo lucem vidit is, quocum arcta postea Menandro fuit amicitia, Epicurus. Diogenes Laert. X. 14. *ἐγεννήθη δὲ Ἐπίκουρος, φησὶν Ἀπολλόδωρος ἐν χρονικοῖς, κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς ἐνάτης καὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος, ἐπὶ Σωσιγένους ἀρχοντος*. Ex quo verissimum esse intelligitur quod Strabo dicit Lib. XIV. p. 526. Menandrum atque Epicurum fuisse *συνεργήβους*. Nec minus de annorum quos vixit numero laboramus, siquidem Inscriptionis Gruterianae auctor eum obiisse dicit *ἐτῶν ὃ καὶ β' ἐπὶ ἀρχοντος Φιλίππου*. Qua in re plane consentiunt cum Inscriptione, nisi quod Archontis nomen reticent, Anonymus *περὶ Κωμωδίας* p. XII. et Apollodorus apud Gellium N. Att. XVII. 4. unde conficitur obiisse Menandrum Olymp. CXXXII. 3. De Archontis nomine dubitari posse intelligitur ex iis quae disputavit Meursius de Arch. Att. in Thesauro Gron. T. IV. p. 1256. Aliam temporum computationem sequutus est Eusebius, qui obitum Menandri Olymp. CXXXII. 1. adsignat, in quo consentientem habet Gellium N. Att. XVII. 21., qui Livium Andronicum secundo et quinquagesimo post Menandri obitum anno primam fabulam docuisse narrat, id quod factum esse constat Olymp. CXXXV. 1. Quo mortis genere obierit Menander, unus quod sciam commemorat Vetus Interpres ad Ovidii Ibid. 593.

Comicus ut mediis periit dum nabat in undis,
Et tua sic Stygius strangulet ora liquor.

Ubi alii Eupolidem, antiquae Comoediae poetam nobilissimum, alii Terentium intelligunt: rectius illi quidem quam Fabricius Bibl. Gr. II. p. 448. qui depravato Pollucis loco inductus, de juniore quodam Eupolide, qui nullus fuit, somniavit. Vetus autem, quem dixi, enarrator haec scribit: *Menander Comicus Atheniensis dum in Piraeo* **) *nataret submersus est, de quo nobilissimae a Graecis editae traduntur elegiae, et a Callimacho epigramma*. Cui narrationi quo jure fides denegetur idoneam causam non video, quantumvis mirum videri queat, in tanta eorum,

*) Asservatur haec inscriptio hodie in monasterio St. Gregorii in monte Coelio. V. Winkelm. Hist. Art. X. 2. 20.

**) In Piraeo praedium habuisse Menandrum subiunctat Alciphro Epist. II. 4. p. 328. ed. Wagn.

qui vitam Menandri attigere, multitudine neminem reperiri, qui violentum poetæ obitum commemoraverit. Sepultus jacuit ad viam e Piraeo Athenas ducentem, teste Pausania Lib. I. p. 6. Sepulcræ carmen, quod ipsi ejus tumulo inscriptum fuisse existimat Meursius Athen. Attic. I. 2., infra in Testimoniis adscripsi.

Ubi de parentibus Menandri agebam, commemorare poteram affinitatem, quæ ipsi cum Alexide, nobilissimo mediæ Comoediæ poeta, intercessit. Suidas s. v. "Ἀλεξίς. γέγονε δὲ πατέρως Μένανδρου τοῦ κωμικοῦ. quod Stephanus, Valesius et Fabric. Bibl. Gr. II. p. 406. male vertunt *patronus Menandri*. Recte Menagius ad Diogenem Laert. Vol. II. p. 149. interpretatur *patruus*, quo sensu hanc vocem posuit etiam Teles apud Stobaeum Serm. XCV. p. 535. 46. Ad eandem affinitatem respiciens Anonymus περὶ κωμῳδίας p. XII. Μένανδρος, inquit, συνδιατρέφας τὰ πολλὰ Ἀλέξιδι ὑπὸ τούτου δοκεῖ παιδευθῆναι. Itaque non male conjicias, primum comicæ poeseos amorem vel maxime Alexidis consuetudine in Menandrum esse transfusum. Postea inprimis Theophrasti et Epicuri usum et amicitiam videtur appetivisse. V. Alciphronis Epist. Lib. II. 4. Theophrastum adeo Menandri διδάσκαλον extitisse testis est Pamphila apud Diogen. Laert. V, 36. Epicurum autem quam magni fecerit, ipse testatum reliquit Epigrammate in Anthol. Palat. T. I. p. 327., sive infra in Fragmentis p. 299., quod ipsum Epigramma in causa fuit, ut Epicureis adnumeraretur a Fabricio Bibl. Gr. III. p. 606. Utriusque autem viri consuetudinem et disciplinam plurimum valuisse ad excolendam Menandri indolem totamque vitæ rationem dirigendam facile intelligitur. Theophrasto quidem, virtutum vitiorumque notatori acutissimo, hoc potissimum acceptum tulisse Menandrum crediderim, ut philosophia duce in intimos animi humani recessus penetraret et varia hominum ingenia et *χαρακτῆρας*, remotis simulationum involucris, admirabili artificio pingeret atque, quod Manilius de eo cecinit Lib. V. 469., *vitam vitæ ostenderet*. Neque in cultus elegantia victusque lautitia Theophrasto (Hermippus apud Athen. I. p. 21. a.) erat dissimilis. Hinc λαμπρὸς τῷ βίῳ vocatur ab Anonymo περὶ Κωμῳδίας p. XII. Eodem spectant verba Alciphronis Epist. Lib. II, 3, 15. Wagn. et Phaedri versus notissimi Lib. VI. 1. quos integros adscribam:

Demetrius, Phalereus qui dictus est,
Athenas occupavit imperio improbo.
Ut mos est vulgi, passim et certatim ruunt:
Feliciter subelamant. Ipsi principes

Illam osculantur, qua sunt oppressi, manum *).
 Quin etiam resides et sequentes otium,
 Ne defuisse noceat, repunt ultimi.
 In quis Menander, nobilis comoediis,
 Quas ipsum ignorans legerat Demetrius,
 Et admiratus fuerat ingenium viri:
 Unguento delibutus, vestitu adfluens,
 Veniebat gressu delicato et languido.

Quibus versibus ita describitur Menander, ut facile Theophrasti et Epicuri sectatorem agnoscas. Ceterum postea arctior Demetrium inter et Menandrum amicitia contracta fuit; quae tamen res, si Diogeni Laertio fides, poetam nostrum ad vitae periculum adegit. Nam Demetrio Phalereo per Poliorcetam expulso (Olymp. 118. 2.) cum sycophantarum artes et calumniae libere per totam civitatem grassarentur, etiam Μένανδρος ὁ κωμικός παρ' ὀλίγον ἤλθε κριθῆναι, δι' οὐδὲν ἄλλο ἢ ὅτι φίλος ἦν αὐτῷ. ἀλλ' αὐτὸν παρητήσατο Τελεσφόρος ὁ ἀνεμῶς τοῦ Δημητρίου Lib. V. p. 354. sive apud Suidam Vol. II. p. 492.

4) Κωμικός τῆς νέας Κωμωδίας. Splendidissimum novae Comoediae sidus vocatur a Christodoro Ecphr. 362.

ὀπλοτέρου κώμοιο σελάσφορος ἐπρεπεν ἀστὴρ.

Schol. Dionysii Gramm. p. 749. 13. Μένανδρος ἀστρον ἐστὶ τῆς νέας κωμωδίας. Sic etiam Eustath. ad Hom. p. 1776. 48. Rom. In novae Comoediae canonem eum ab Alexandrinis grammaticis receptum fuisse, non dubitarem, si vel maxime diserto Proculi, ut Grammatici Coisliniani et Anonymi de Com. p. XII. testimonio careremus, V. Ruhnck. Hist. crit. Oratt. Gr. p. XCV.

5) Στραβὸς τὰς ὀψεις, ὅξυς δὲ τὸν νοῦν. Prius si verum est, erroris convincitur Anonymus περὶ Κωμωδίας. p. XII. γέρονι δὲ εὐηδέστατος πάντων. Nisi hoc etiam de Ingenii solertia intelligas, quo sensu passim legi εὐνυῆς docuit Wyttenb. ad Plut. p. 47. E. Ita bene concinerent Suidae verba ὅξυς δὲ τὸν νοῦν, quod vel sine Suidae testimonio teneremus. In fabularum argumentis inveniendis disponendisque quanta fuerit Menandri solertia et elaborandi facilitas, testis est Plutarch. Oper. Mor. p. 347. F. Λέγεται Μενάνδρῳ τῶν συνήθων τις ἐπιπῦν, Ἐγγὺς οὖν, Μένανδρε, τὰ Διονύσια, καὶ σὺ τὴν κωμωδίαν οὐ πέποιήκας; τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι, νῆ τοὺς θεοὺς ἐγωγὲ πέποιήκα τὴν κωμωδίαν,

*) Vides non immerito Demetrium dixisse ὅτι οὐδὲς ἐπ' αὐτοῦ Ἀθηναίων γέρονι μέγας καὶ ἀδρός τὴν ψυχὴν, ut apud Athen. VI. p. 253. a.

ᾠροῦνται γὰρ ἡ διάθεσις, οἱ δὲ αὐτῇ τὰ στιχίδια ἐπᾶσαι.
 Similia narrantur a Scholiaste Horatii Cruquiano ad A.
 P. p. 633.

6) *Περὶ γυναῖκα; ἐκμανέστατος.* Idem testatur, quamquam minus invidiose, Alciphro Epist. I. 29. Suidae locum qui attigit Gyraldus Dial. VII. p. 857. non veritus est, elegantissimum pulcrarum formarum spectatorem, quem in omnibus vitae actionibus conjunctam cum pari gratia moderationem servasse auctor est Plutarch. Opp. Mor. p. 854. A., tanquam omnis libidinis magistrum acerbissime accusare. Sed Gyraldi rationes diligenter examinavit Vir doctus in Marm. Taurin. I. p. 173 sq. De tenerrimo Menandri in Glyeeram amore plura dixi ad Fragm. p. 39., quibus adde Alciphro Epist. I. 19. ex qua passim nonnihil simultatis et *κισμοῦ ἐρωτικοῦ* inter utrumque intercessisse intelligitur, quod docet etiam Athenaei locus Lib. XIII. p. 594. Thaidis quoque amor indulsisse Menandrum, quod ex Athenaeo sibi colligere visus est Vir doctus in Marm. Taur. I. p. 175., non video equidem quibus argumentis probari queat. Majori jure Bacchidis amore captum fuisse poetam nostrum colligas ex ipsa illa, quam laudavimus, Alciphronis epistola: quo ductus argumento si quis elegantissimum incerti Comici fragmentum apud Plutarchum de Garrul. p. 513. F. Menandro tribuat, ego certe non magnopere repugnem. Vide infra p. 303. Aliisno praeterea amoribus irretitus fuerit Menander, incertum est. Quid quod *severam* ei vitam tribuit Ausonius Praef. Cent. Nupt. p. 169. *Quid Euenum, quem Menander sapientem vocavit? Quid ipsum Menandrum, quid Comicos omnes, quibus severa vita est et laeta materia?* Cujus equidem testimonio multo majorem auctoritatem tribuerim quam Suidae, qui quum Menandrum impotentissimum mulierum amatorem vocat, multum verendum est, ne id ex ipsis poetae fabulis collegerit, quarum nulla fuit, quin amoris lulum commendaret. Qua de re praeclarus est locus Plutarchi apud Stobaeum e deperdito libro *de Amore* apud Stobaeum Serm. LXI. p. 393. *τῶν Μενάνδρου δραμάτων ὁμαλῶς ἀπάντων ἐν συνεκτικόν ἐστιν ὁ ἔρως, ὅδον πνεῦμα κοινὸν διαπεφυκός* etc. Idem testantur Philostratus Epist. XLII. p. 933., de quo loco dixi ad Fragm. p. 59., Ovidius Trist. II. 370. *Fabula jucundi nulla est sine amore Menandri, Et solet hic pueris virginibusque legi,* et Christodorus Ecphr. 363. qui Menandri fabulas, utpote virginum ante legitimas nuptias viatiatarum amores complexas, arguta brevitate *ἰαμβοῦς ἀεδνώ-*

τοιο κορείης ἀπειργας vocat. Nullam tamen ex tanta fabularum multitudine turpibus et illicitis amoribus inquinaverat, sed ita omnes instituerat, ut ipsae illae virginum stuprationes in legitima connubia verterentur, cuius rei testem habemus locupletissimum Plutarchum Sympos. VII. p. 712. C., quo loco usus est etiam Valcken. ad Callim. Eleg. p. 222. Idem testatur auctor epigrammatis Termino insculpti apud Brunck. Anal. III. p. 269.

Φαίδρον ἑταῖρον Ἐρωτος ὄρεξ, Σειρήνα θεάτρωσ,
τόνδε Μένανδρον, αἰ κρᾶτα πυκάζομενον.
οὔνεκ' ἄρ' ἀνθρώπους ἱλαρὸν βίον ἐξεδίδαξε,
ἡδύνας σκηνὴν δράμασι πᾶσι γάμων *).

Hinc non mirum est Menandri fabulas, quum nihil haberent quod castas aures offenderet, non modo in conviviis liberalium virorum ad oblectandos epulantium animos frequenter ab histrionibus actitatas esse, vid. Plutarch. de Falso Pud. p. 531. B. Sympos. VIII. p. 712. B. Comp. Arist. et Men. p. 853. B., sed etiam a pueris atque virginibus summo cum studio lectitatas, ut diserte testatur Ovidius l. l. Ita enim intelligenda videntur Sulinonensis poetae verba, non vero, ut voluit Valesius Emend. II. 6. concinente Harlesio ad Fabric. B. G. II. p. 455., qui ex ipso illo Ovidii loco colligunt, veteres Romanorum rhetores et eloquentiae magistros Menandri carmina in scholis praelegisse.

7) Ἐγραψε κωμωδίας ρή. De numero fabularum, quas docuit Menander, ne apud veteres quidem unam eandemque omnium sententiam fuisse docet Gellius N. A. XVII. 4. alios centum et octo, alios centum et novem fabulas ei tribuisse dicens. Illos cum Suida sequuti sunt Anonymus περὶ Κωμωδίας p. XII. et Auctor Vitae Terentii p. 753. Cas. Apollodorus denique, docente Gellio, centum et quingue fabulas ei tribuerat:

πρὸς τοῦτον ἑκατὸν πέντε γράψας δράματα
ἐξέλιπε.

Quarum utinam vel uni temporis invidia vel impia Byzantinorum imperatorum pietas **) pepercisset! Nam quod

*) Fort. legendum γάμω, omnibus in fabulis scenam nuptiarum celebritate exhilarans. Certe edita lectio ferri non potest.

**) Petrus Alcyonius de Exilio Lib. I. p. 69. se puerum ex Demetrio Chalcondyla audivisse narrat, sacerdotes Graecos hoc a Caesaribus Byzantinis impetrasse, ut Menandri, Philemonis, Sapphus, Mimnermi, Alcaei aliorumque poetarum carmina com-

Leo Allatius de Psellis apud Fabric. Bibl. Gr. Vol. X. p. 69. Harl. narrat, tres et viginti Menandri comoedias a Michaelis Psello explicatas adhuc suo tempore servatas fuisse in bibliothecis CPolitanis, ut incompertum in medio relinquimus. Leoni Allatio fucum factum esse haud injuria suspicatur Vossius de P. Gr. p. 57.

Quo anno primam Menander fabulam docuerit, memoriae prodidit Eusebius, qui ad Olymp. CXIV. 4. haec habet: *Μένανδρος ὁ Κωμικός πρῶτον δράμα διδάξας Ὀρχήν ἐνέκρησε*, quo anno, si Diodorum audias, Apollodorus, si Dionysium, Archippus magistratum obtinuit. Cui rei manifesto repugnat Anonymus *περὶ Κωμωδίας* p. XII. *ἐδίδαξε δὲ πρῶτος ἐφηβος ὧν ἐπὶ Διοκλέους ἀρχοτος* *) h. e. Olymp. CXIV. 13. Idque verum esse docet ipsum illud additamentum *ἐφηβος ὧν*. Ephebiae tempus ordiebatur ineunte anno octavo decimo, absoluebatur autem ineunte anno vicesimo. Vid. Teles apud Stobaeum Serm. XCVI. p. 535. cujus locus admodum memorabilis est et neglectus, si recte meminini, a Boeckhio Ind. Lectt. sem. aest. 1819. Jam si Menandrum exeunte anno tertio Olymp. CIX. natum ponimus, apertum est, si quarto anno Olymp. CXIV. primam fabulam docuisset, temporum rationes aliquantulum perturbari. Nisi forte in Eusebii verbis *πρῶτον* cum *ἐνέκρησε* quam cum *δράμα* conjungere malis, ut Menander quarto anno Olymp. CXIV. primum *vicisse* dicatur. Ita nihil inesset Eusebii verbis, quod cum Anonymo scriptore pugnaret. Neque enim negaretur Menandrum jam tertio ejusdem Olympiadis anno fabulam docere potuisse. Sed praestat suum Eusebio errorem relinquere, in quem eo facilius incidere potuit, cum res unius anni discrimine

burerentur, eorumque in locum Gregorii Nazianzeni carmina substituerentur. Ipsa Alcyonii verba vide apud Fabric. B. G. II. p. 460.

*) In Archontis nomine variatur. Qui Diocles vocatur Anonymo et Pseudo-Plutarcho, is Philocles dicitur Diodoro, Dionysio et Diogeni Laertio. V. Meursius de Arch. Att. in Gronovii Thes. Vol. IV. p. 1251 sq. Ceterum reliqui, quam Kusteri habet editio, lectionem *ἐδίδαξε δὲ πρῶτος ὧν ἐφηβος* h. e. Menandro hoc omnium primo contigisse, ut quum nondum ex ephebis excessisset fabulae docendae veniam impetraret. Quae si vera est lectio, conjicere licet legem fuisse apud Athenienses, ne quis nisi absoluto ephebiae tempore fabulam doceret. Sed scrupulum injiciunt Petitus de Legg. Att. p. 342. et Meursius de Arch. Att. p. 1251. F. qui non *πρῶτος* exhibent sed *πρῶτον*, quod casu an alios libros sequuti fecerint nescio.

agatur. Quicquid est, certe admodum juvenem Menandrum ad fabulas docendas animuin appulisse, testantur etiam Plutarchus Compar. M. et A. p. 853. et Theodorus Priscianus ad Euseb. de phys. scient. IV. p. 310. Ald. cujus verba infra adscripsi *).

Suas ipsum fabulas in scena docuisse Alciphronis constat indicio Lib. II. ep. 4. De numero victoriarum, quas e scenicis fabularum certaminibus reportavit, unus veterum tradidit Gellius N. A. XVII. 4., qui octies Menandrum vicisse ex Apollodoro docuit. Quod confirmat quodammodo Martialis Lib. V. ep. 10. *rara Menandro theatra plausisse* referens. Saepius ne vinceret obstitit imprimis Philemonis invidia, quem ambitu et gratia spectatorem judicia corrupisse, Gellius auctor est h. l. Sed istam suae aetatis judiciorum iniquitatem tanta animi aequitate tulit Menander, ut quum forte obviam habuisset aemulum suum, placide eum interrogaret: *Quaesò, inquit, Philemo, quum me vincis, non erubescis?* Gellius l. l. Tēgit illam Philemonis obtrectionem et perversa aequanimitas de Menandro judicia Valcken. ad Phoen. p. 249. b. Plura vide apud Athen. XIII. p. 594. d. Alciphron. Lib. II. epist. 3, 20 sqq. Apulejum Flor. T. II. p. 21. Alt. et Theodorum Prisc. l. l. Nec tamen adeo Athenienses invidiae indulerunt ut statuae honore in theatro ponendae eum indignum judicarent **). Testes sunt Pausanias Att. I.

*) *Scribenti mihi — sufficere arbitror Menandri Comici insigne argumentum. Apud cives suos cum studiorum annis magnae scientiae laboraret invidia, produxisse in theatrum fertur suum partu plenam — ibique ejus exsectum uterum in euripo fuisse projectum: quumque interfecti pene ductu tamen naturae agerentur, Athenienses, inquit, viri, si in parvis annis scientiam meam miramini, istos natare quis docuit?* Ineptissima de hoc loco scripsit Petitus Legg. Att. p. 312. qui adeo nova Menandri fabula suis titulo inscripta nos beavit. Meliora dedit Salvinus Observ. Misc. V. 1. pag. 182. qui tamen verba *studiorum annis*, quae etiam Lil. Gyraldo Opp. II. p. 399. suspecta fuere, quippe qui tacite *puerilibus annis* exhibeat, attentare non debuit. Studiorum annos dicit eos, quos alii adolescentuli studii impendunt.

**) Inter veteris artis monumenta, quae hodie extant, tria vel quattuor habemus, quae Menandri imaginem referunt. 1.) Anaglyphum exigui operis cum protome et nomine Menandri. Vid. Museum Pio-Clement. III, 15. p. 16 — 19. 2.) Statua sedens, quae vulgo Martii putatur. Aliquoties eam commemorat Winckelmannus, quem vide imprimis in Tratt. prelim. IV. §. 166. Menandri esse statuam primus docuit Visconti Mus. Pio-Clem. I. c., argumento e similitudine ducto, quae huc statuæ cum ana-

p. 48. et Dio Chrysost. XXXI. p. 628. 13. Quamquam ne nimium tali honori Athenienses tribuisse putemus, idem ille Pausanias monet, qui multas etiam mediocrium poetarum statuas in Attico theatro se vidisse memorat; quod confirmat etiam Dio, graviter indignatus, quod juxta Menandri statuam ignobilis cujusdam poetae imaginem Athenienses erexerint *). Multo aequiora Menander posterorum judicia expertus est, quorum unanimi sententia summis omnium aetatum poetis eum adnumeratum esse, per multa loquuntur veterum scriptorum testimonia. Quo tempore ejus fabulae in theatris doceri desierint, incomperum habeo. Plutarchi quidem aetate nondum eas a scenis exulasse intelligitur e Comp. M. et A. p. 854. B.

8) Quod praeterea epistolas ad Ptolemaeum Lagiden et alia multa pedestri sermone perscripta edidisse dicitur Menander, id qui praeter Suidam tradiderit scio neminem. Cum Ptolemaeo ei litterarum fuisse commercium certissimum est. Regem enim talium virorum, qualis Menander fuit, amantissimum, hunc ut Alexandriam veniret litteris ad eum datis invitasse, Menandrum autem oblatam conditionem, quamvis honorificam, repudiasse constat e Plinii Hist. N. VII. 29. et Alciph. II. ep. 3. et 4.; nec negaverim, postea quoque litterarum commercium inter eos intercedere potuisse. Quas epistolas an publici juris fecerit Menander, id vero est quod dubites: ac magnopere vereor, ne quas Suidas commemorat epistolas sophisticis insequentium saeculorum studiis debeantur, ex quo genere sunt epistolae Aesopi, Socratis, Euripidis et aliae alio-

glypho illo intercedit. 3.) Terminus cum capite Menandri tribusque tetrastichis graecis, quae data occasione exhibui. Caput delineavit Fulv. Ursinus Imag. Nro. 90. cfr. Gronovii Thes. Ant. Gr. II. p. 98. et Marmora Taurin. I. p. 169. Denique 4.) Pictura Herculi. Tom. IV. tab. 39. „Adsidet ibi in solio poeta, „vultu meditando, manu sinistra ad mentum sublata. E regione sedet mulier personam senis comici gremio sustinens, vultum exigui moduli protendens, sinistro pede scabillum concrepans.” Sunt verba Boettigeri Prolus. II. Quid sit docere fab. p. 6., qui primus hac pictura Menandri et Glycoerae imaginem repraesentari conjecit.

*) Locum quaerenti, quo poetarum statuae in theatris posita fuerint, indicat Pollux IV. 124. τὸ δὲ ὑποσκήνιον, κλισίαι καὶ ἀγαλματίους ἐκείσμητο, πρὸς τὸ θέατρον (spectatorum sedilia) τετραμένους. Sed hyposcenio qui locus assignandus sit ambigitur: quae de re docte et subtiliter disputavit Groddeckius in Wolfii An. Litt. III. p. 125 sqq.

aliorum. Similem ceterorum, quos Suidas commemorat, λόγον καταλογαδὴν scriptorum rationem fuisse suspicor. Scilicet Quintilianus Inst. X. 1. 70. nos docet, fuisse, qui Charisii orationes Menandro tribuerent.

Commentatores Menandri fabulis obtigisse, vel sine disertis scriptorum testimoniis probabile esset. Fuit autem primus eorum, qui in Menandro illustrando versarentur, Lynceus Samius, grammaticus idemque poeta comicus, Duridis, nobilissimi historici frater. V. Athen. VIII. p. 337. D. Fuit igitur aequalis Menandri, quem in fabularum commissionibus ab eo victum esse docet Suidas s. v. *Ανγκύς* et Eudocia p. 283. *Ανγκύς σύγχρονος Μενάνδρου τοῦ κωμικοῦ, καὶ ἀντεπεδείξατο κωμωδίας, καὶ ἐνίκησεν.* Ex ejus Centauro fabula longiusculam eclogam servavit Athen. IV. p. 131. E. Inter cetera viri scripta, de quibus vide Schweigh. Indicem Athenaei p. 140., fuit etiam opusculum περὶ Μενάνδρου, cujus librum II. laudat Athen. VI. p. 242. b. ex quo suspicari licet, quae fuerit hujus scripti indoles. Ceterum Lynceus antiquissimum, ni fallor, exemplum praebet Grammaticos cum poesios studio conjunctae. Sequitur Aristophanes Grammaticus*), cujus παραλλήλους Μενάνδρου τε καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐκλεψεν ἐκλογάς commemorat Eusebius Praep. Ev. Lib. X. c. 3. Similem librum ab eodem Eusebio commemoratum scripserat Latinus, sive ut Gyraldus Dial. Poet. legit, Cratinus, περὶ τῶν οὐκ ἰδίων Μενάνδρου. Qui num. vere evicerint, quod tituli librorum profitentur, ut nunc res est, dijudicari non licet. Euripidi, cujus summus admirator extitit**), totos

*) Aristophanes quam magni fecerit Menandrum, docet epigramma termino insculptum ap. Brunck. Anal. III. p. 269. ubi proximus ei post Homerum locus tribuitur:

*Ἀλλὰ σε δειντέρ' ἔταξε σοφὸς κρίνειν μετ' ἐκείνων
γραμματικὸς κλεινὸς προσδὲν Ἀριστοφάνης.*

ubi vide Jacobsium. Ejusdem Aristophanis dictum extat celeberrimum apud Schol. Hermog. p. 38. *Ὁ Μενάνδρος καὶ βίαι, Πότιρος δὲ ὑμῶν πρότερον ἐμμήσατο.* Ita citat Fabric. B. G. II. p. 455. At J. Scaliger ad Manil. p. 407. scripsit *πότιρον ἀπεμμήσατο.* *Ἀπεμμήσατο* voluit etiam Hermannus apud Erfurdium ad Ammian. Marcell. Vol. III. p. 333.

**) Quint. Inst. Or. X. 1. hunc (Euripidem) et admiratus maxime est, ut saepe testatur, et sequitur, quatenus in opere diverso, Menander. Hinc etiam est, quod Cicero scribit Fragm.

passim senarios Menandrum surripuisse, alii monuerunt, tum nos ipsi docuimus in Fragmentis. Ac si reputamus, quam fortiter veteres poetae comici sua invicem scrinia expilaverint (quod Luculentis exemplis docuit Athenaeus), non est profecto quod Menandrum quoque haud pauca protulisse dubitemus, quae ab aliis poetis accepta in suos usus converterat. Quamquam vel sic verendum est, ne Latini et Aristophanis libelli de furtis Menandri poeticis ex eodem genere fuerint, ex quo v. c. Philostrati scriptum fuisse constat *περί τῆς τοῦ Σοφοκλέους κλοπῆς*, et alia aliorum, de quibus dixit Jo. Taylor. Lectt. Lys. Cap. 2. p. 230. Quanta fuerit in eiusmodi accusationibus veterum scriptorum levitas et ἀκρισία, norunt omnes, qui Eusebium et Clementem vel fugitivis oculis inspexerint. Quartus eorum, qui de Menandro scripserunt, est Plutarchus Chaeronensis, cujus adhuc superest Fragmentum Comparationis Menandri et Aristophanis, in quo libello potiora eorum, quae ad Menandrum spectant, in Testimoniis appensi. Sequitur Soteridas Epidaurius, qui *ὑπομνήματος ἐκ Μένανδρον* auctor proditur ab Eudocia p. 387. et Suida T. III. p. 356 sq. male duos Soteridas distinguente. Quo tempore vixerit e Photio colligi potest, qui Soteridam Pamphilae, eruditissimae matronae, patrem fuisse refert. V. Wolfii. Mulieres Graec. p. 423. Male igitur apud Suidam et Eudociam legitur *ἀνὴρ Παμφίλης* pro *πατὴρ*. Denique commemorandus est Homerus, poeta idemque grammaticus haud ignobilis, cognomine Sellius, qui Suida T. II. p. 690. teste scripsit *περιοχὰς τῶν Μενάνδρου δραμάτων*. Unde idem Suidas corrigendus est T. III. p. 297. *Σέλλιος ἢ Σίλλιος ὁ καὶ Ὅμηρος, γραμματικὸς πρὸ Μενάνδρου*. Male Kusterus *πατὴρ Μενάνδρου*. Legendum videtur: *γραμματικὸς· ἔγραψε περὶ Μενάνδρου* vel *περιοχὰς Μενάνδρου*.

Quemadmodum supra Menandrum aliorum poetarum maximeque Euripidis vestigia sequutum esse vidimus, ita in tanta Menandricorum dramatum praestantia et celebritate fieri non potuit, quin alii rursus poetae ad Menandri imitationem sese componerent. Et inter graecos quidem Comicos num fuerint post Menandrum, qui hujus exemplum sequerentur, e paucis eorum quae supersunt fragmentis demonstrari quidem non potest, probabile ta-

---

Vol. XVI. 2. p. 34. ed. Sch., fuisse hominem quandam perlitte-
ratum, qui Euripidem et Menandrum inter se disserentes fecerit.

men esse, nemo negaverit. Macrobius enim ad Somn. Scip. I. p. 7. quum de fabulis dicit, *quas Menander ejusve imitatores egerint*, dubitari potest, Graecosne an Latinos poetas significaverit. Seriore aetate Sidonium Apollinarem, elegantis virum ingenii, Menandri comoedias suis in fabulis imitatum esse testatur Sozomenus Lib. V. 18. ἐπ' αὐματεύσατο δὲ καὶ τοῖς Μενάνδρου δράμασιν εἰκασμένας κωμωδίας. Amatorii autem Graecorum scriptores, Alciphron inprimis et Lucianus, qui dicitur, in dialogis meretriciis, quantum Menandro acceptum referant, tum alii passim monuerunt, e. c. Boettigerus Exc. II. ad Terentii Eun. p. 38. et Huschkus Anal. p. 171 sqq., tum nos plurimis exemplis demonstravimus. Neque dubium est, quin plura etiam et certiora teneremus imitationum vestigia, si vel una aliqua fabula ad nostram aetatem pervenisset. Sequuntur Romani, apud quos quanta fuerit Menandri auctoritas, multis doceri posset testimoniis. Mitto Naevium, Trabeam, Lavinium, alios. At Caecilius, poeta gravitate eximius (Horat. Epist. II. 1. et Charisius Inst. Gramm. II. in fine) sed ideum ab elegantia minus commendatus (Gellius N. A. II. 23.) quanto studio Menandri exemplum sequutus sit, tum aliunde constat, tum fabularum tituli docent, quorum paucissimi sunt, quos non a Menandro assumisse videatur. Non recte igitur D. Hieronymus ad Pammach. C. 101. Terentium quidem Menandri, Caecilium vero Plautumque ad veterum Comicorum imitationem se composuisse scribit. Afranius quoque, licet togatarum fabularum auctor, multa ex Menandro suas in fabulas transtulit, proximeque omnium, si Terentium excipias, ad ejus elegantiam videtur accessisse. Horatius Epist. II. 4.

Dicitur Afrani toga convenisse Menandro, ubi non obloquar Wielandio, minus imitatione quam indolis et ingenii quadam affinitate Afranium Menandro similem fuisse statuenti: idem tamen cum Afranium graecarum litterarum rudem fuisse scribit, non Ciceronis meminerat de Finib. I, 3, 7. ita se Graecorum philosophorum locos quosdam translaturum dicentis, *ut ab Homero Ennium, Afranium a Menandro*, quae verba optime docent, quatenus Romanus poeta Graecum imitatus sit. Ceterum Afranii elegantiam laudat etiam Apulejus Apol. p. 420. Plautus, quantum hodie judicare possumus, rarius sequutus est Menandrum, cujus lenè jocandi genus Sarsinati poetae placere vix potuit, quo factum est ut is aliorum potius, maxime Epicharmi, vestigia presserit, cujus rei testem habemus Horatium Epist. II. 1.

Plautus ad exemplum Siculi properare Epicharmi
Dicitur.

Idem indicat Hieronymus l. l. Plantum *veteres Comicos* sequutum dicens. Vel sit tamen pauca quidem et rara sed tamen vestigia Menandricae imitationis in Plautinis fabulis deprendimus, cuius rei memorabile exemplum praebet Fragm. Incert. XXXII. p. 208.

Terentium, Latinorum Comitorum cultissimum, totum a Menandro pependisse notissimum est. Falluntur tamen, qui tam presse eum Graeci poetae vestigia legisse sibi persuasere, ut ad verbum eum expressisse statuunt, quae Casauboni ad Pers. IV. p. 55. aliorumque fuit sententia. Certe in partibus fabularum disponendis totaque actionis ratione constituenda saepe numero ab exemplo suo discessit, ut docui ad Fragm. Adelphorum. Vel sic tamen unus omnium optime Menandri ingenium assequutus est, nisi quod *vim* ei deesse queritur Jul. Caesar in nobilissimo Epigr. ap. Donat. Vita Terent. p. 754.

Tu quoque, tu in summis, o dimidiatae Menander *),
Poneris, et merito, puri sermonis amator.
Lenibus atque utinam scriptis adjuncta foret vis,
Comica ut aequato virtus polleat honore
Cum Graecia, neque in hac despectus parte jaceres.
Unum hoc maceror et doleo tibi deesse, Terenti.

Ubi tertio et quarto versu male vulgo conjungunt *vis comica*, qua eam recentiores technici ludicrae poesios virtutem significari volunt, quae risum, spectantibus extorqueat etiam invitis. At verissime monuit F. A. Wolfius in Miscell. p. 454. ita locum interpungendum esse, ut nos fecimus. Eandem rationem jam dudum sequuti sunt Beutlejus ad Horatii A. P. 26. et Westerhovius ad Terentii Prolog. 45. p. 464. Vim igitur qui in Terentii fabulis se desiderare queritur Jul. Caesar, intellexit sine dubio quod Graeci technici vocant τὸ παθητικόν, quod Menander admirabili artificio cum τῷ ῥητικῷ conjunxerat. Hinc Plutarcho Comp. M. et A. p. 853. D. Menandri poe-

---

*) *Dimidiati Menandri* nomine appellavit Terentium non aliam opinor ob causam, quam quod is nonnihil suo ipsius iudicio tribueret neque ubique Graeci poetae vestigiis serviliter inhaereret. Similis est Böttigeri explicatio Praefat. Specim. Terent. p. VI. nisi quod male huc trahit invidiorum Terentii obtractatorum dictorium: *contaminari non decere fabulas*. Quibus verbis malevoli isti nihil voluerunt nisi hoc: non decere ex com. pluribus Menandri fabulis consilare unam, quod fecerat Terentius in Andria et alibi.

sis dicitur διὰ πολλῶν ἀγομένη παθῶν καὶ ἡθῶν. Qua de re vide egregiam Valckenarii disputationem ad Theocriti Adon. p. 329 sq. Τὸ πάθος autem quum praeter argumenti tractationem morumque delineationem etiam dictionis formam complectatur, non alienum fuerit Demetrii meminisse, qui in libello de Elocut. §. 193. sq. Menandri dictionem vel inprimis παθητικὴν fuisse subindicat, utpote particularum et conjunctionum vinculis solutam, ideoque gestu et actione iuvandam. Talis enim est λέξις λελυμένη καὶ ὑποκειμένη, quod indicat etiam Grammaticus apud Bekkerum An. Gr. II. p. 745. Menandri et Aristophanis exemplo usus. Philemoni contra Demetrius dictionem συνηρημένην καὶ ὅλον ἡσφαλισμένην τοῖς συνδέσμοις, ideoque citationi quam actioni accommodatiorem tribuit. Cum Demetrii loco egregie convenit Dio Chrysost. Orat. XVIII. p. 255. comparatus etiam a Valesio. Eriend. II. 6. cuius disputationis qui summam reddidit Harlesius ad Fabrici. B. G. II. p. 455. non meminisse videtur, fuisse inter eruditos, qui Demetrii libellum περὶ ἐρμηνείας Dionysio Halcarnassensi tribuerent. Ad Caesaris epigramma, ut redeam, non inepte cum eo incerti poetae versus compares ibidem a Donato servatos, unde recepit Burmannus Anth. Lat. I. p. 140.

Tu quoque, qui solus tecto sermone, Terenti, *Conversum expressumque Latina voce Menandrum*
In medio populi sedatis vocibus effas.
Quorum versum auctor quid significari voluerit, quam *sedatas voces* Terentio tribuit, jam obscurum esse non potest. Qui post Terentium Menandri fabulas imitandas sibi proposuerit, unum novi Verginium, de quo illustris est Plinii locus Lib. VI. epist. 21.

His explicatis superest, ut corollarii loco de aliis Menandris breviter exponam. Earum recensum dederunt Fabricius et Harlesius B. G. II. p. 454. quorum collectanea si omnibus, quae in promptu sunt, additamentis augere vellem, merito chartam perdidisse diceres. Itaque eos tantum Menandros recensebo, qui aut scriptis inclaruere, aut ob alias quascunque causas digni memoratu exittere. *Menander Satrapa*, unus ex Alexandri ducibus, postea Lydiae imperium sortitus, de quo vido Dexippum apud Phot. Bibl. LXXXII. p. 201 sq. et quos laudat Schweigh. ad Athen. VI. p. 245. a. ubi verba *Μενάνδρου*

ἐπὶ γράδος in causa fuerunt, ut Fabricius *Ἀξιόγραφον* in Menandri fabularum indicem referret.

Menander Rhetor, Laodicensis. Suida teste, auctor commentarii in Hermogenis Artem rhetoricam et Minuciani Progymnasmata. Idem fortasse, cujus perutilis extat Hbellus de Encomiis. V. Heeren de Men. Rhet. p. 21.

Menander Ephesius, historicus. Josepho teste c. Apion. I. p. 448. litteris consignavit τὰς ἐφ' ἑκάστου τῶν βασιλέων παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς βαρβάρους γενομένας. V. Vossium de Hist. Gr. p. 304. Saepenumero laudatur a Suida, quem integram ejus historiam manibus trivisse suspicatur Kusterus. ad Vol. I. p. 6. Idem ad partes vocatur apud Suidam s. v. *σαθροῦσθαι* T. III. p. 274., s. v. *σπαλιῶνες* ib. p. 361. et s. v. *Φᾶσις* ib. p. 583. quae ad Comicum male retulit Index Kusteri. Ab hoc non diversum fuisse *Menandrum Pergamenum*, qui scripsit de rebus Phoenicum, praeter Meziriacum ad Ovidii Heroid. II. p. 147—149. ab Harlesio laudatum, suspicatur Jo. Jensus ad Gyrakli Opp. T. II. p. 401.

Menander Protector. Floruit imperante Mauricio, scripsitque historiam inde ab Agathia. Vide Eudoc. p. 299. et Suid. s. v. *Μένανδρος*, qui bene longam prooemii ejus historiae praemissi partem servavit. Cfr. Vossius de Hist. Gr. p. 275.

Menander Samaritanus, magus et haereticus, Simonis magi successor, de quo vide Justinii Apol. I. p. 59. c. Eusebii P. E. III. 23. Tertull. p. 349. Rig. aliisque locis. Male apud Isidorum Origg. VIII. p. 104. Godofr. editur *Menandriani a Menandro magno Simonis discipulo nuncupati*. Lege a *Menandro mago*.

Menander, auctor scripti de insula Cyprio laudati ab Etymol. M. p. 738. 40. *ἐκαλεῖτο* (Cyprus) καὶ *Κεραστία*, ὡς *Μένανδρος ἐν τῷ περὶ Κύπρου*, διὰ τὸ ἐνοικῆσαι αὐτῇ ἄνδρας, οἱ εἶχον κέρατα, ὡς δὲ *Ξιναγόρας ἐν τῷ περὶ νήσων*, διὰ τὸ πολλὰς ἔχειν ἑξοχὰς etc. ubi tamen Bastius ad Gregor. Cor. p. 839. legit ὡς μὲν *Ἀνδροκλῆς ἐν τῷ περὶ Κύπρου*, ut habet Tzetzes ad Lycophr. 447. ubi eadem leguntur, quae habet Etymologus. Müllerus autem quem vide in Add. et Corr. T. III. p. 302. e Codd. etiam apud Tzetzem ὡς *Μένανδρος* reposuit. Et recte quidem, ut opinor. Particula μὲν propter sequens δὲ in tali quidem scriptore non necessaria. Accedit Stephanus Byz. p. 724. s. v. *Χύτροι*, *Κύπρου πόλεις*, ἣν ὠνομασθαι μὲν φησι *Ξιναγόρας ἀπὸ Χύτρου*. — ὁ πολίτης *Χύτριος*. *Ἀλέξανδρος ἐν τῷ περὶ Κύπρου*. ubi itidem corrigam *Μένανδρος*. Certe *Ἀλέξανδρος* facilius

quam Ἀνδοκλῆς οὐ Μένανδρος, oriri potuit. Laudari autem a Stephano eundem, quem Etym. et Tzetzes ad partes vocarunt, scriptorem, haud scio an inde etiam colligi queat, quod ipse etiam Xenagoram cum Alexandro conjungit. Quis fuerit Menander ille, qui de Cypro scripsit, difficile dictu est, cum plures ejus nominis commemorentur, quorum industria in tali argumento versari potuit.

Ut de Lucilio taceam, qui Menandrum nescio quem, grammaticam professum acerbo dictione perstringit Epigr. IV. apud Brunck. Anal. II. p. 317., Menandrum novimus Istri historici patrem apud Suid. II. p. 155. Alius, sed ipse quoque aut historicus aut grammaticus, significari videtur in Brunck. An. Gr. II. p. 782. Φοινικῶν δὲ τὰ γράμματα ἐλέγοντο, ὡς φησὶν — Ἐπειὸς καὶ Μένανδρος, ἐπειδὴ ἐν περὶ αὐτοῦ φοινικοῖς ἐγράφη. Ab hoc fortasse non diversus est is, qui cum Mnasea et Aristide Eratosthenis discipulis adnumeratur a Suida T. I. p. 850. His adjicerem eum, qui de mysteriis scripsisse perhibetur in Scholio ad Aristoph. Av. 1073. nisi lectionem incertam faceret aliud Scholium, quod eadem narrat, sed pro Menandro Melanthem commemorat. Utrobique corrigam aut Νεάνδρης, de quo vide Harpocr. p. 54., aut quod malim Μελάνθιος, quem περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι μυστηρίων scripsisse constat ex Athen. VII. p. 325. c. et Schol. Arist. Plut. 289: ubi falli puto Hemsterhusium. Nam in Schol. Apoll. Rhod. 1, 1126. nihil impedit quo minus alium Menandrum laudari existimemus.

TESTIMONIA VETERUM DE MENANDRO *).

QUINTIL. INST. ORAT. X. 1.

Menander vel unus, meo quidem iudicio, diligenter lectus, ad cuncta quae praecipimus efficienda sufficiat [v. quae dixi ad Fragm. p. 61.]: ita omnem vitae imaginem expressit; tanta in eo inveniendi copia et eloquendi facultas; ita est omnibus rebus, personis, adfectibus accommodatus. Nec nihil profecto viderunt, qui orationes, quae Charisii nomine eduntur, a Menandro scriptas putant. Sed mihi longe magis orator probari in opere suo videtur; nisi forte aut illa mala iudicia, quae Epitrepones, Epiclesos, Locri habent, aut meditationes in Psophodeo et Nomotheta, et Hypobolimasio non omnibus oratoris numeris sunt absolutae. Ego tamen plus adhuc quiddam collaturum eum, declamatoribus puto, quoniam his necesse est, secundum conditionem controversiarum, plures subire personas, patrum, filiorum, maritorum, militum, rusticorum, divitum, pauperum, irascentium, deprecantium, mitium, asperorum, in quibus omnibus mire custoditur ab hoc poeta decorum. Atque ille quidem omnibus ejusdem operis auctoribus abstulit nomen et fulgore quodam suae claritatis tenebras obduxit.

PLUTARCHUS COMP. M. et A. p. 853. sq. ed. Steph. **)

Ἡ δὲ Μενάνδρου φράσις οὕτω συνέξεται καὶ συμπέπνευκε κεκραμένη πρὸς ἑαυτήν, ὥστε διὰ πολλῶν ἀγομένη παθῶν καὶ

*) His de Menandro testimoniis facili opera multo plura addere potuissem. Sed quum maiorem eorum partem jam aliis locis, sicubi occasio daretur, tetigerim, nolui ea hoc loco denuo inculcare. Alia quum nihil magnopere habeant, quod ad illustrandam poetae sive vitam sive indolem faciat, consulto omisi. Recentiores ne plane neglexisse videar, prae ceteris nominandus est magnus Lessingius, quem vide in Dramat. Hamburg. II. p. 274. Ingeniosam Menandri cum Lysippo, nobilissimo artifice, comparisonem instituit Winckelmann Opp. T. VII. p. 181.

**) Plutarchum Menandri studiosissimum fuisse, ejusque co-

ἡθῶν, καὶ προσώποις ἐφαρμόττουσα παντοδαπῶς, μία τε φαί-
νοσθαι καὶ τὴν ὁμοιότητα τηρεῖν ἐν τοῖς κοινοῖς καὶ συγγήθειαι
καὶ ὑπὸ τὴν ᾗσιαν ὀνομασθαι, ἐὰν δὲ τις αἶσα τερατείας εἰς τὸ
πράγμα καὶ ὕψους δέησιν, καθάπερ αὐτοῦ πάντρητον ἀνασπά-
σας, ταχὺ πάλιν καὶ πιθανῶς ἐπέβαλε καὶ καθίστησι τὴν φω-
νὴν εἰς τὸ οἰκεῖον. Πολλῶν δὲ γεγονότων εὐδοκίμων τεχνικῶν,
οὔτε ὑπόδημα δημιουργός, οὔτε προσωπεῖον σκευοποιός, οὔτε τις
ἰματίων ταύτων ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ καὶ μαιράκις καὶ γέροντι καὶ
οἰκότροφι πρέπον ἐποίησεν. ἀλλὰ Μένανδρος οὕτως ἐδαίξε τὴν λέ-
ξιν, ὥστε πάσῃ τῇ φύσει καὶ διαθέσει καὶ ἡλικίᾳ συμμετρον εἶναι
καὶ ταῦτα νέος μὲν ἐστὶ τῷ πράγματι ἀφαιμένος, ἐν ἀκμῇ δὲ τῷ
ποιεῖν καὶ διδάσκειν τελευτήσας, ὅτε μάλιστα καὶ πλείστην
ἐπίδοσιν, ὥς Ἀριστοτέλης φησί, λαμβάνει τὰ περὶ τὴν λέξιν τοῖς
γράφουσιν. Εἰ οὖν πρὸς τὰ πρῶτα τῶν Μενάνδρου δραμάτων
τὰ μέσα καὶ τὰ τελευταῖα παραβάλῃ τις, ἔξ αὐτῶν ἐπιγνώσκει-
ται, ὅσα ἐμέλλεν, εἰ ἐπέβῃ, καὶ τούτοις ἕτερα προσθήσεται. —
Ὁ Μένανδρος μετὰ χαρίτων μάλιστα ἑαυτὸν ἀνάρχη παρέστη-
κεν ἐν θεατροῖς, ἐν διατριβαῖς, ἐν συμποσίοις, ἀνάγνωσμα καὶ
μᾶθημα καὶ ἀγώνισμα κοινότατον, ὡς ἡ Ἑλλὰς ἐξηγοῖτο καλῶν
παρέχων τὴν ποιήσιν, δεικνύς, ὅτι δὴ καὶ ὅποιον ἦν αἶσα δε-
ξιότης λόγου, ἐπιῶν ἀπανταχόσε μετὰ πάθους ἀφύπνου, καὶ χει-
ρούμενος ἅπασαν ἔκον καὶ διάνοιαν Ἑλληνικῆς φωνῆς. Τίνος
γὰρ ἄξιον ἀληθῶς εἰς θεᾶτρον εἰσεῖν ἄνδρα πεπαιδευμένον ἢ
Μενάνδρου ἕνεκα; τότε δὲ θεᾶτρα πληθαίνει ἀνδρῶν φιλολό-
γων (ἢ) κωμικοῦ προσώπου δεικνέοντος; ἐν δὲ συμποσίοις τίνι
δικαιώτερον ἢ τράπεζᾳ παραχωρεῖν καὶ τόπον ὃ Διόνυσος δι-
δωσι; φιλοσόφοις δὲ καὶ φιλοπόνοις *), ὥστε ὅταν οἱ γραφεῖς
ἐκπονηθῶσι τὰς ὄψεις, ἐπὶ τὰ ἀνδρᾶ καὶ ποσὴν γλώσσην τρέ-
πουσιν, ἀνάπαιλα τῶν ἀκράτων καὶ ἀντιστοῦν ἐκείνων, Μέναν-
δρός ἐστιν, οἷον ἐκείνῃ λεμῶν καὶ σκερῶ καὶ πνευμάτων με-
στῶ δεχόμενος τὴν διάνοιαν. — Κωμῳδίας ὑποκοιτάς **) τοῦ
χρόνου τούτου πολλοὺς καὶ ἀγαθούς, τῆς πόλεως ἐνεργουμένης, αἱ
Μενάνδρου κωμῳδαὶ ἀφρόνων ἁλῶν καὶ ἱερῶν μετέχουσιν, ὥστε
ἔξ ἐκείνης γεγονότων τῆς ἀλαλτίας ἔξ ὧν Ἀφροδίτῃ γέγονεν.

poedias Aristophani ceterisque antiquae Comoedinae auctoribus
longe praestulisse, ex his quae apparet, locis abunde intelligitur.
Hinc non mirum est, a Chaeroneensi philosopho plura quam a
quocunque alio scriptore, si Athenaeum et Slobaem excipias, po-
etri poetae fragmenta servata esse. Nec dubitari potest quin
multa versus a Plutarcho tacito auctoris nomine allata ad Menan-
dram referri debeant; qua de re admonuit etiam Valcken. ad
Phoen. p. 186. a.

*) Wytenbachius malit φιλολόγους.

**) Sententia requirit ποιητάς.

IDEUM SYMP. VIII. 3. p. 712. B.

Οὕτω γὰρ ἐγκέκρται (nova Comoedia) τοῖς συμποσίοις
ὡς μᾶλλον ἢ οἶνον χωρὶς ἢ Μενάνδρου διακυβερνῆσαι *) τὸν
πότον. Ἡ τε γὰρ λέξις ἡδεῖα καὶ περὶ κατέσπαρται τῶν πραγ-
μάτων, ὥς μῆτε ὑπὸ νηφόντων καταφρονεῖσθαι, μῆτε οἰνωμέ-
τους ἀνῆαν· γνωμολογίαί τε χρησταὶ καὶ ἀφελεῖς ὑπορρέουσαι
καὶ τὰ σκληρότατα τῶν ἡθῶν ὥσπερ ἐν πυρὶ τῷ οἶνῳ μαλάτ-
τουσι **) καὶ κάμπτουσι πρὸς τὸ ἐπιεικέστατον· ἢ τε τῆς σπου-
δῆς πρὸς τὴν παιδιὰν ἀνάγκη ἐπ' οὐδὲν ἂν πεποιησθαι δό-
ξειεν, ἀλλ' ἢ πεπωκότων καὶ διακεχυμένων ἡδονὴν ὁμοῦ καὶ
ὠφελειαν. Ἔχει δὲ καὶ τὰ ἐρωτικά παρ' αὐτῷ καιρὸν πεπω-
κόσιν ἀνθρώποις καὶ ἀναπαυσαμένοις μετὰ μικρὸν ἀπιοῦσι παρὰ
τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας· οὔτε παιδὸς ἔρως ἀβρίγιός ἐστιν ἐν το-
σοῦτοις δράμασιν· αἶτε φθοραὶ τῶν παρθένων εἰς γάμον ἐπι-
εικῶς καταστρέφουσι· τὰ δὲ πρὸς ἑταίρας, ἂν μὲν ὧσιν ἰταμαὶ
καὶ θρασεῖαι, διακόπτονται σωφρονισμοῖς τισιν ἢ μετανοίαις
τῶν νέων, ταῖς δὲ χρησταῖς καὶ ἀντερῶσαις ἢ πατὴρ τις ἀνευ-
ρίσκειται γήσιος, ἢ χρόνος τις ἐπιμετρεῖται τῷ ἔρωτι, συμπερι-
φορὰν αἰδοῦς ἔχων φιλάνθρωπον.

DIODORUS ANTHOL. PAL. I. p. 413.

Βάχῳ καὶ Μουσῇ μεμηλότα τὸν Διοπίθου
Κεκροπίδην ὑπ' ἐμοί, ξέινε, Μένανδρον, ἔχω,
ἐν πυρὶ τὴν ὀλίγην ὃς ἔχει κόνιν· εἰ δὲ Μένανδρον
δίξῃαι, δῆμις ἐν Διὸς ἢ μακάρων.

EPIGR. ADESP. ANTH. PAL. II. p. 63.

Αὐταὶ σοὶ στομάτεσσιν ἀνηρεῖψαντο μέλισσαι
ποικίλα Μουσάων ἀνθὰ δρεψάμεναι·
αὐταὶ καὶ Χάριτες σοὶ ἐδωρήσαντο, Μένανδρε,
στωμύλον εὐτυχίῃ δράμασιν ἐνθέμεναι.
Λέβεις εἰς αἰῶνα· τὸ δὲ κλέος ἐστὶν Ἀθήναις
ἐκ σέθεν οὐρανίων ἀπτόμενον νεφέων ***).

*) Wytttenbachius conjicit διακυβερνῆσθαι. Fort. διακυβερνῆ-
σαι ut τις ex iis, quae proxime praecedunt, subintelligatur.

**) Ὡςπερ ἐν πυρὶ τῷ οἶνῳ. Sic etiam Conviv. Sept. Sap. p.
156. d. ὁ Διόνυσος ὥσπερ ἐν πυρὶ τῷ οἶνῳ μαλάσσειν τὰ ἡθῆ.

***) Scripsi cum Planude ἐστὶν Ἀθήναις pro ἐστ' ἐν Ἀθήναις.
Sed ἐκ σέθεν non mutandum in τοῦ σέθεν, neque conjungenda
haec verba cum τὸ κλέος. Tum sane articulus deesse non pos-
set. Sensus verborum hic est: Athenarum gloria per te ad
caeli nubes assurgit. Igitur ἀπτόμενον ἐστὶ pro ἀπύπτῳ.

DE VITA PHILEMONIS.

Suidas Tom. III. p. 599. Φιλῆμων, Συρακούσιος 1), υἱὸς Δάμωνος, καὶ αὐτὸς Κωμικὸς τῆς νέας κωμодίας 2), ἤκμαζεν ἐπὶ τῆς Ἀλεξάνδρου βασιλείας, βραχὺ Μενάνδρου πρότερος. ἔγραψε δὲ κωμодίας πρὸς ἑννῆκοντα 3) καὶ ἐβίωσεν ἄη ἑννῆκοντα ἔξ 4). εἰσὶ δὲ οἱ λέγουσιν α' καὶ ρ'. ἐτελεύτησε δὲ ὑπὸ ἀποδοῦ γέλωτος 5). Et interjecta, quam in Testimoniis exhibui, Aeliani narratione: Φιλῆμων ὁ νεώτερος, καὶ αὐτὸς Κωμικὸς, υἱὸς Φιλῆμονος τοῦ Κωμικοῦ. ἐδίδαξε δὲ δράματα πδ'. 6).

Compendiēscit haec Eudocia Viol. p. 427. Φιλήμων
 Συρακούσιος, υἱὸς Δάμωνος, καὶ αὐτὸς κωμικὸς τῆς νέας κω-
 μωδίας ἐπ' Ἀλεξάνδρου βραχὺ Μενάνδρου πρότερον. ἔγραψε
 κωμωδίας ἐννεήκοντα. Καὶ ἕτερος, νεώτερος, κωμικὸς καὶ αἰ-
 τός, καὶ υἱὸς τούτου. ἐδίδαξε δράματα γδ'.

N O T A E.

1) In patria Philemonis perhibenda non consentiunt veteres scriptores. Syracusanus dicitur Suidae, Endoqiae, Hesychio illustr. p. 65. ed. Col. Allobr. et Anonymo περί κωμωδίας p. XII., qui eum Attica civitate donatum fuisse memorat. Solensem contra diserte Philemonem nuncupat gravissimus auctor Strabo Lib. XIV. p. 671. γεγονασι δ' ἀπὸς ἐνθενδε (Solis) τῶν ὀνομαστώων, Χρῦσιππος τε — καὶ Φιλῆμων ὁ κωμικός ποιητής. Quam controversiam ita fortasse dirimere licebit, ut Philemonem Athenis nescio quibus de causis expulsam bonam vitae partem in Cilicia apud Solenses transegisse dicamus. Etenim exilio multatum fuisse poetam nostram docet Teles apud Stobaeum Serm. XXXVIII. p. 232. οὐκ ἀηδῶς Φιλῆμων ἦσσαν ἴσμεν (Gesnerus in margine Φιλῆμονι σύνισμεν)· καὶ γὰρ ποτε αὐτοῦ καὶ ἀπὸ πηλλᾶτος ἀστέως σπανισαίνεσθαι τινες, ὅς ἐνήμερος, ἔλασαν, Φιλῆμον. Τυτῆς μὲν οὖν, φησὶν, οἴσθε οὕτω τε-

θεαμένοι. ἐγὼ μὲν γὰρ αἰ ἀγαθὸς ὢν διατελῶ· τί οὖν; ὑπὸ
 χειρόνων φυγαδένεσθαι οὐ παροινία. Quibus rationibus Mon-
 gitorius Bibl. Sic. II. p. 164. alitque ab Harlesio Bibl.
 Gr. II. p. 476. commemorati Philemonem Syracusanis vind-
 dicaverint, ignoro. Si vera est nostra conjectura, haud
 temere opinor suspiceris, in ipso illo Solensi itinere acci-
 disse, quod narrat de poeta nostro Plutarchus. Nam quum
 Philemo Magam*), Cyrenensium tyrannum, propter litte-
 rarum inscitiam in publico Atheniensium theatro acri con-
 vicio praeclidisset, Μάγας λαβὼν αὐτὸν ὑπὸ χιμῶνός εἰς Πα-
 ραίτιονιον (Aegypti oppidum) ἐξερχόμεντα στρατιωτῇ μὲν ἐκέ-
 λευσε γυμνῇ τῇ μαχαίρᾳ διγρεῖν τοῦ τραχήλου μόνον, εἶτα κοσ-
 μίως ἀπελθεῖν. ἀποτραγίλους δὲ καὶ σφαίραν ὡς παιδαγῶ-
 γόν· οὐκ ἔχοντα προσπέμπας ἀφῆκε. Plutarchus de Cor. II.
 Ira p. 468. A. et de Virt. mor. p. 449. E.

2) Καμωδίας τῆς νέας κομωδίας. In novae Comoediae
 poetarum canonem receptum fuisse Philemonem a Gram-
 maticis Alexandrinis, constat disertis testimoniis Proculi
 et Grammatici Coisliniani. V. Ruhnk. Hist. crit. Orat.
 Gr. p. XCV. Adde Anonymum περὶ Καμωδίας p. XII.
 Unum, qui Philemonem mediae poetis Comoediae annu-
 merarit, novi Apulejum Flor. §. 16., quod nisi casu po-
 tuit quam consilio fecit, videndum est ne hoc ideo dire-
 xit Apulejus, quod priora Philemonis tempora in extre-
 mae mediae Comoediae aetatem inciderant. Teste enim
 Anonymo περὶ καμωδίας l. c. fabulas docere coepit Olymp.
 CXII. ad finem vergente, ex quo intelligitur, novae Co-
 moediae poetarum Philemonem fuisse antiquissimum. In
 fabularum autem fragmentis et nominibus nihil reperias,
 quo mediae eum Comoediae vindicare liceat, quia contra
 novae Comoediae indolem referunt, id quod nemo mel-
 lius intellexit eodem illo Apulejo, cujus elegantissimum de
 hac re locum infra in Testimoniis exhibebo. q. 216. n. x.
 Recte opinor Philemonem πῶν ἀναιτέρων antiquissi-
 mum diximus. Qui enim a Meursio aliisque ad priorem
 Philemonis aetatem refertur Philippides, ejus florem cer-
 tissimis indicibus incidere colligitur in aetatem Lysimachi.
 Suidas igitur s. v. Φιλωνίδης aut scripsit aut certe scri-
 bere debuit ἥτις δὲ ἐν τῇ πρώτῃ Ὀλμπ. προοία. Antiquissi-

*) Fuit Ptolemaei Philadelphi frater ex Berenice. Male pa-
 tet Berenices dicitur Steph. Byz. s. v. Βερενικίδης p. 161. Pin.,
 nisi pro θυγατρὸς legendum μητρός. Cfr. Pausan. 1. p. 6. Plu-
 tarch. Cleom. Tom. V. p. 150. Cor. et Polyaen. II. p. 69. Com-
 memoratur etiam Diogeni Laert. II. 108. ubi v. Menagius.

mis autem si fuit τῶν νεωτέρων, sequitur eundem primum extitisse, qui suam novae Comoediae indolem et naturam tamquam legis auctoritate sanciret. Quod haud scio an etiam historiae testimonio confirmari queat. Ac nisi magno fallimur, etiam fabula designari potest, qua omnium prima novae Comoediae rationem monstraret. Fuit ea Hypobolimaeus. Clemens Alex. Strom. VI. p. 267. Sylb. τὸν μέντοι Κωκάλον τὸν ποιηθέντα Ἀραρότι τῷ Ἀριστοφάνους υἱεὶ Φιλήμων ὁ Κωμικός υπαλλάξας ἐν Ἱπποβολιμαίᾳ ἐκωμώθησεν *). Quorum verborum non sane eum sensum esse dicemus, ut Philemo ipsum Cocali argumentum, Aristophani sive Araroti suffuratus esse dicatur. Aliam viam monstrant veteres Grammatici, decentes illi, Ararotem sive Aristophanem in Cocalo eorum, quibus novae Comoediae indolem et ingenium censemus, prima quasi stamina, postea a Philemone et Menandro pertexta duxisse eo, quod φθορὰν καὶ ἀναγνωρισμὸν, Anonymus de Vita Aristoph. p. XIV., in fabulam illam reciperet, eoque ipso fabulae actionem multo artificiosiore et implicatiore efficeret, quam in antiquae et mediae Comoediae fabulis fuerat. Anonymus de Vita Aristoph. p. XIII. πρῶτος δὲ καὶ τῆς νέας κωμωδίας τὸν τρόπον ἐδίδαξεν ἐν τῷ Κωκάλῳ, ἔξ οὗ τὴν ἀρχὴν λαβόμενος Μένανδρός τε καὶ Φιλήμων ἐδραματούργησαν. Cujus loci non alius esse potest quam Clementis verborum sensus, nisi quod hic ipsam illam Philemonis fabulam significat, quae Cocali vestigiis insistens sequentibus poetis novam Comoediae rationem praeiret. Qua re hoc assequutus est Philemon, ut jure suo novae Comoediae auctor et conditor haberi possit: quamquam eandem laudem a minus accuratis scriptoribus Menandro tribui, in tanta hujus poetae celebritate non est quod magnopere miremur. V. Abulpharagii locum apud Fabricium Bibl. Gr. II. p. 455. Alii contra inventi honorem aequaliter inter Menandrum et Philemonem dispartiuntur, velut Diomedes Lib. III. p. 486. *tertia aetas fuit Menandri et Philemonis, qui omnem acerbicatem Comoediae mitigarunt, atque multiplicia Graecis auctoribus sequuti sunt.* Ubi quae multiplicia dicantur jam obscurum esse non potest; intelligit artificiosorem fabularum compositionem. *Graeci auctoribus* i. e. quemadmodum Graeci grammatici tradiderunt.

*) Ita emendavit h. l. Casaubonus, ut didici e Brunchii annotatione ad Aristoph. Fragm. p. 252. Apud Sylburgum legitur ἀραρότως τῷ Ἀριστοφάνει ποιεῖ Φιλήμων.

3) Ἐγραψε δὲ κωμῳδίας πρὸς ἐννῆκοντα, *scripsit fabulas ad nonaginta*. Praepositionem πρὸς Eudocia omittit. Fortasse excidit numerus ἐπτά. Sic enim Diodorus Sic. XXIII. 7. Φιλῆμων — ἔγραψε δράματα ἐπτά καὶ ἐννῆκοντα, et Anonymus περὶ Κωμῳδίας p. XII. σώζεται δὲ αὐτοῦ δράματα ἐπτά πρὸς τοῖς ἐννῆκοντα. Ex tanto numero vix trium et quinquaginta fabularum titulos superstites habemus, quem numerum haud dubitari potest quin magis etiam imminutum videremus, si scriptoribus iis, quorum industriae fragmenta poetae nostri debemus, saepius addere placuisset; utrumne ea e majoris an junioris Philemonis fabulis duxissent.

4) De annorum quos vixit numero aliquantum dissentiunt veteres. Suidas sex et nonaginta annos ei tribuit, Lucianus Macrob. §. 25. nonaginta septem, Diodorus Sicul. XXIII. 7. nonaginta novem, alii denique apud Suidam unum supra centum. De natali anno nemo diserte tradidit. Obiit autem, teste Diodoro, Olymp. CXXIX. 3. Ad hanc enim Olympiadem omnia, quae illic narrat Diodorus, referenda esse vere monuit Wesselingius. Nec repugnat Aelianus apud Suidam T. III. p. 600. Philemonem obiisse referens πολιμούτων Ἀθηναίων καὶ Ἀντιγόγου. Jam si recte Diodorus nonaginta novem annos Philemonem complexse tradidit, conficitur ut natales ejus in Olymp. CV. 1. incident.

5) De mortis genere magna est inter scriptores dissensio. Prae nimio eum risu obiisse praeter Suidam tradunt Hesych. Illustr. p. 65. et Lucianus Macr. 25., sed hic quidem ita, ut quod illi simpliciter tradiderunt additamenti quibusdam ornaverit. Κατέκλιτο μὲν, inquit, ἐπὶ κλίνης ἡρεμῶν· θεασάμενος δὲ ὄνον τὰ παρεσκευασμένα αὐτῷ σῦκα κατεσθίοντα, ὥρμησε μὲν εἰς γέλωτα, καλέσας δὲ τὸν οἰκέτην καὶ ἄθροον γέλῳσι εἰπὼν προσδοῦναι τῷ ὄνῳ ἀκράτου βοφεῖν, ἀποπνιγὲς ὑπὸ τοῦ γέλωτος ἀπέθανεν. Ex Luciano eandem narratiunculam mutuatus est Valerius Maxim. IX. ext. 12. Plutarchus autem An Seni sit resp. ger. p. 785. B. Alexin et Philemonem in theatro coronatos mortem abstulisse tradidit, cui simile est quod de Philippide Comico scribit Gellius N. A. III. 85. Ab his omnibus magnopere Aeliani discrepat narratio apud Suidam III. p. 600. quam una cum Apuleji loco Florid. Cap. 16., ubi similis vitae exitus narratur, in Testimoniis exhibui.

6) Juniori Philemoni quae diserte ab antiquis scriptoribus tribuuntur fragmenta supersunt paucissima. Στρα-

νόσῳ probabili conjectura ad eum retulit Schweighauserus. Vid. p. 386.

De aliis rebus ad Philemonem spectantibus, veluti de similtate, quae ipsi cum Menandro intercessisse dicitur, supra disputavimus. A Ptolemaeo eum ut Alexandriam veniret invitatum esse conjicias ex Alciphronis Epist. Lib. II. 3.

Imaginem viri ex antiquo lapide ductam exhibuerunt Fulvius Ursinus, Gronovius Antiq. Thes. II. tab. 99. et alii, quos commemorat Harlesius l. c. p. 478. Marmoream ejus statuam validae senectutis, altera manu complicatum librum tenentis, alteram ad mercedem accipendam porrigentis, Pierium Valerianum Romae apud Raphaelem Urbinatem vidisse idem refert e Mongitorii Bibl. Sic. II. p. 165.

De aliis scriptoribus, quibus Philemonis nomen inditum fuit, egerunt Kusterus ad Suidae locum s. v. *Φιλήμων* et Harlesius ad Fabric. Bibl. Gr. l. c.

TESTIMONIA VETERUM DE PHILEMONE.

AELIANUS DE PROVIDENTIA

APUD SUIDAM

SUB VOCE ΦΙΛΗΜΩΝ.

Οὗτος ὁ Φιλῆμων ἄπῃρος ἦν τὸ σῶμα, καὶ μέντοι καὶ τὰς αἰσθήσεις πάσας αἰσινεῖς εὐμοιρίᾳ τινὶ διεσώσατο. Ὁμολογοῦσι δῆπου καὶ τοῦτο. Πολεμούντων Ἀθηναίων καὶ Ἀντιγόγου, Παιραιῆ (leg. Πιραιοῦ) διαιτώμενος ὁ Φιλῆμων ὄναρ ὄρα, κόρας ἐξιούσας ἐννέα τῆς οἰκίας αὐτοῦ. Ἐδόκει δὲ ἐρέσθαι αὐτὰς τί βουλόμεναι καταλείπουσιν αὐτόν. αὐτῶν δὲ ὥτε ἀκοῦσαι λεγουσῶν, ἔξω θυρῶν ἵνα· μὴ γὰρ εἶναι θεμιτὸν ἀκοῦσαι αὐτάς. καὶ τὸν μὲν ὄνειρον ἐνταῦθα παύσασθαι, αὐτὸς δὲ διωσπιοθεὶς τῷ παιδὶ περιηγῆται ἃ τε εἶδε καὶ ὅσα ἤκουσε καὶ ἅτινα εἶπεν. Εἴτα μέντοι ἔγραψε τὰ λοιπὰ τοῦ δράματος, ὅπερ οὖν ἔτυχε διὰ τῆς παρούσης ἄγων φροντίδος. καὶ ἐπιλυσάμενος ἡσυχῇ ἔκειτο, κατὰ ὑπερέσχεν (e Valckenarii conj. ad Hippol. p. 320. pro ὑπερέσχεν). Καὶ οὔτε ἐνδον ὦντο καθεύδειν αὐτόν· ἐπεὶ δὲ μακρὸν τοῦτο ἦν, ἐκκαλύψαντες τεθνεῶτα ἐθεάσαντο. Οὐκοῦν, ὃ Ἐπίκουρε, παρῆσαν δὴ καὶ Φιλῆμοι ἐννέα Μοῦσαι, καὶ ὅτε ἐμελλε τὴν ἐπινησθεῖσάν οἱ καὶ τελευταίαν ὁδὸν ἵνα, ὦχοντο ἀπιούσαι. Θεοὶς γὰρ οὐδαμῇ θεμιτὸν ὄραν ἔτι νεκρούς, καὶ ἐάν ὥσι πάνυ φίλοι,

οὐδ' ὄμμα χραίνειν θανασίμοισιν ἐκπνοαῖς *).

Σὺ δὲ λέγεις αὐτοὺς μὴ ἡμῖν προσέχειν, ὃ μῶρε;

APU-

---

*) Ex Euripidis Hippol. 1437.

APULEJUS FLOR. 16.

Poeta fuit hic Philemon, mediae Comoediae scriptor. Fabulas cum Menandro in scena dictavit, certavitque cum eo: fortasse impar, certe aemulus. Nam quod eum etiam vicit saepenumero, pudet dicere. Reperias tamen apud ipsum multos sales, argumenta lepide inflexa, agnatos lucide explicatos, personas rebus competentes, sententias vitae congruentes: joca non infra soccum, seria non usque ad cothurnum. Rarae apud illum corruptelae: et, uti errores, concessi amores. Nec eo minus et leno perjurus, et amator fervidus, et servulus callidus, et amica illudens, et uxor inhibens, et mater indulgens, et patruus objurgator, et sodalis opitulator, et miles proeliorator (fort. gloriator): sed et parasiti edaces, et parentes tenaces, et meretrices procaces *). Hisce laudibus diu in arte comoedica nobilis, forte recitabat partem fabulae, quam recens fecerat. Cumque jam in tertio actu, quod genus in comoedia fieri amat, jucundiores affectus moveret, imber repentino coetus differri auditorii coetum, et auditionis coeptum coegit: reliquum autem variis postulantis; sine intermissione deinceps die perrecturum. Postridie igitur maximo studio ingens hominum frequentia convenere. Sese quisque ex adversum quam proxime collocat. Serus adveniens amicis suis annuit, locum sessui impertiant: extimus quisque excuneati queruntur. Farto toto theatro ingens stipatio. Occipiunt inter se queri. Qui non affuerant, percontari ante dicta: qui affuerant, recordari audita, cunctisque jam prioribus gnaris, sequentia expectare. Interim dies ire, neque Philemon ad condictum venire; quidam tarditatem poetae murmurari, plures defendere. Sed ubi diutius aequo sedetur, nec Philemon uspiam apparet; missi ex promptioribus qui accirent, atque eum in suo sibi lectulo mortuum offendunt. Commodum ille anima edita obriguerat, jacebatque incumbens toro, similis cogitanti; adhuc manus volumini implexa, adhuc os recto libro impressum, sedentem jam animae vacuus, libri oblitus et auditorii securus. Stetere paulisper qui introierant, perculsi tam inopinatae rei,

---

*) Totum hunc locum inde a verbis *leno perjurus* tacite in usum suum convertit Calphurnius, ad Terentii Heaut. Prol. 37.

tam formosae mortis miraculo. Deinde regressi ad populum renantiavere, Philemonem poetam, qui expectaretur, quo in theatro fictum argumentum finiret, jam domi veram fabulam consummasse. Enimvero jam dixisse rebus humanis valere et plaudere, avis vero familiaribus dolere et plangere. hesternum illi imbrem lacrimas auspicasse: comoediam ejus prius ad funebrem facem, quam ad nuptialem venisse. Proin quoniam poeta optimus personam vitae deposuerit; recta de auditorio ejus exequias eundum. legenda ejus esse nunc ossa, mox carmina.

M E N A N D R I

FRAGM E N T A.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1911

MENANDRI

FRAGMENTA.

ΑΔΕΛΦΟΙ.

Quamquam Adelphos Menandri una cum reliquis ingeniosissimi poetae fabulis intercidisse jure doleas, minuit tamen jacturae magnitudinem superstes Terentii fabula eodem nomine inscripta, quam expressam esse ad Menandri exemplum, praeter veterem Didascaliam Terentianae fabulae praefixam, diserte testatur Donatus Prolegg. p. 327. et Argum. p. 330. ed. Steph. Neque tamen Terentius ita se graeco exemplari quasi in servitutem addixit, ut nihil usquam mutandum vel aliunde in fabulam suam transferendum putarit. Bonam partem eum e Diphili Commorientibus petiisse, constat e Prol. 6. sqq.

Synapthnescontes Diphili comoedia est;
Eam Commorientes Plautus fecit fabulam.
In Graeca adulescens est, qui lenoni eripit
Meretricem in prima fabula: eum Plautus locum
Reliquit integrum; eum hic locum sumpsit sibi
In Adelphos; verbum de verbo expressum extulit.

Hoc nisi ipse testatum reliquisset Terentius, ego quidem, si quis alius affirmaret, vix crederem. Nam ipsum illud Aeschini factum tam necessario cum tota actione conjunctum est vinculo, ut nisi cum magno fabulae detrimento ab ea divelli non posse videatur. Restat igitur ut Menandrum similem locum Adelphis suis inseruisse statuamus, Terentium autem, scilicet ne tui omnia Menandro debere videretur, consulto hanc fabulae partem e Diphilo assumisisse. Ac simile fuisse Menandreae fabulae episodium ei, quod e Diphilo recepit Terentius, cum per se satis probabile sit, tum aliis quoque indiciiis colligitur.

A

Leno, cujus e manibus Aeschinus psaltriam istam eripuit, ingenti clamore sublato (II, 1, 45.) inter alia haec dicit:

Homini misero plus quingentos colaphos infregit mihi!

ad quem locum Donatus: *secundum illud Menandri: Αγορὰ ποιῶν τοιχοεργὰ το τῶν γῶνων οἰκίτην λαβῶν*. Quae verba licet misere corrupta nec sine meliorum librorum ope sananda, satis tamen quod volui declarant. Accedit alijs locus, non minus ad comprobendam nostram sententiam idoneus. Leno psaltriam trans mare averturus est; quod quum rescivisset Ctesipho, ingenti puellae amore percussus, statim relicta patria eodem tendere constituit. Aeschinus igitur, improbans fratris consilium, II, 3, 10. *tam ob parvulam rem, inquit, e patria? turpe dictu*. ad quem locum Donatus haec scripsit: *Menander mort illum voluisse fingit, Terentius fugere*. Ubi Lessingius Hamb. Dramat. II. p. 373., praeceunte Petro Nannio Miscell. cap. 10., pro Menandro Diphili nomen reposuit, non facturum opinor, si diserte Terentium fateri meminisset, se hunc locum verbum de verbo e Diphilo reddidisse. Unum, quod aliquam veritatis speciem Lessingii conjecturae conciliare possit, hoc est, quod expressit hunc locum Terentius e Diphili *Commorientibus*; quamquam hoc istius fabulae elogium alio spectasse haud temere colligas ex Anonymi libello de Trag. et Comoed. Stephanianae Terentii editioni praemisso p. 19.

Vidimus Terentium ita Menandri exemplar sequutum esse, ut nonnihil aliande petitem fabulae suae adjiceret. Quaeritur num in reliquis fabulae partibus eundem rerum ordinem, eandem oeconomiae rationem servaverit. Servavit vero; nec tamen ita servavit, ut nihil suo ipse iudicio tribueret. In ipso fabulae exordio aliam eum rationem sequutum esse docet Varronis iudicium apud Suetonium Vit. Terent. p. 753. ed. Graev., proditum illud, ni fallor, in *Libris theatralibus*, quos commemorat Servius ad Virgilii Aen. X. 601.; nisi forte e libro *de actionibus scenicis* petitem statuas, quem laudant Priscianus Lib. VII. p. 681. et Sosipater Lib. I. p. 25. Varro igitur, Suetonio teste, Terentianae fabulae principium Menandreo exordio praetulit. Quod quo iure fecerit, ut nunc res est, dijudicari non potest; hoc scio, non semper optime consulis sibi Terentium, si quando suis ipse pedibus incedere tentaverit. Documento sit fabulae finis, in quo Aeschinus et Demea Micionem oppugnant precibus, et, ut facillime est homo lepidissimus, ab eo impetrant, ut Sostra-

tae, vetulae illi et decrepitae mulieri, nuptias polliceatur. In quo quam parum Terentius τὸ πρέπον servaverit, facile intelliget, quicumque ad totius fabulae rationem singularumque personarum indolem attendat. Cfr. Lessing. Hamb. Dramat. II. p. 382. Quid vero Menander? *Apud Menandrum*, Donatus inquit, *senex de nuptiis non gravatur*. Terentius εὐρητικῶς. Quae verba recte interpretatus est Lessing. l. l. p. 384. Sed redeo, unde digressa est oratio. E Menandri Adelphis hunc locum servavit Stobaeus Serm. LIV. p. 366. Gesn. LVI. p. 215. Grot.:

Χαῖρ', ὦ φίλη γῆ, διὰ χρόνον πολλοῦ σ' ἰδὼν
ἀσπάζομαι. τουτὶ γὰρ οὐ πᾶσαν ποιῶ
τὴν γῆν, ὅταν δὲ τοῦμόν' εἶδω χωρίον.
τὸ γὰρ τρέφον με τοῦτ' ἐγὼ κρίνω θεόν.

Ex hoc loco, cujus ultimum versum e Menandri Piscatoribus affert Iustinus de Monarch. p. 41. c., haud temere conjicias, Menandrum, contra quam Terentius fecit, actionem non totam per fabulam intra urbis fines continuisse, sed fuisse etiam, ubi eam in agrum transferret. Nam haec Demeae verba esse ex urbe in villulam reversi et Ctesiphonem quaeritantis, maxima est suspicio. Vides igitur in arctius contraxisse actionem Terentium. Apud hunc enim velle quidem videmus Demeam in agrum reverti, sed non revertitur. Neque actionem tantum contraxit Terentius sed etiam dialogi rationem. Servavit Stobaeus fragmentum Serm. XLII. p. 274. Gesn., cui cum nihil simile apud Terentium reperiatur, non male tamen, opiner, Demeae verba esse suspiceris, eaque e colloquio petita inter Micionem et Demeam habito, II, 2. En ipsa poetae verba:

Οὐ παντελῶς δεῖ τοῖς πονηροῖς ἐπιτρέπειν,
ἀλλ' ἀντιτάττεσθ'. εἰ δὲ μὴ, τάγω κάτω
ἡμῶν ὁ βίος λήσσει μεταστραφεὶς ὅλος.

Quem locum toto senario auctum Grotius Tit. XLIV. p. 171. ita exhibuit:

α'. σέβειν δὲ τοὺς κρατοῦντας ἀρχαῖος νόμος.
β'. οὐ παντελῶς δεῖ κτλ.

Neque aliter Clericus; sed male. Est tragici poetae versus, recte inter Euripidea relatus a Musgravio p. 441. Lips. Eundem Menandri locum servavit Auctor Compar. Men. et Philist. apud Rutgers. V. L. p. 360. ubi secundus et tertius versus adeo depravati sunt, vix ut genuinae lecti-

onis vestigium appareat: ἀλλ' ἀντιτάσσουν, μὴ τᾶν κατὰ γένηται. Ex eadem vel simili scena hunc etiam versum petiit arbitror ap. Stobaeum VIII. p. 97. Gesn.:

Τί πολλὰ τηρεῖν πολλὰ δεῖ δεδοικότα;

quae a Micionis ingenio non abhorrent. Inepte Pauwius αἱ, πολλὰ — scripsit. Cfr. D'Orville Vann. crit. p. 224. Male etiam Heringa Observ. crit. p. 238. τὸν πολλὰ τηρεῖν π. δ. δεδοικότα. Quo modo nemo unquam loquutus est. Expressit poeta vulgarem sententiam: τί δεῖ θησαυρίζειν λήσταις καὶ κλεπταῖς καὶ καιρῶν μεταβολαῖς Gregorius Nazianz. Epist. p. 340., Euripid. Phoen. 562. ἡ πολλὰ μοχθεῖν πόλλ' ἔχων ἐν δώμασιν βούλει; ubi Menandri locum adscripsit Schaeferus. — Aeschino factum excusanti Menander tribuisse videtur, quae servavit Stobaeus X. p. 127. Gesn.:

Ἔργον εὐρεῖν συγγενῇ
πένητός ἐστιν· οὐδὲ εἰς γὰρ ὁμολογεῖ
αὐτῷ προσήκειν τὸν βοηθείας τινός
δεόμενον· αἰτεῖσθαι γὰρ ἅμα τι προσδοκᾷ.

Recepit hunc locum Stephanus Com. Gr. p. 124., latinis versibus, praeter Grotium, eleganter reddidit Muretus Var. Lect. II, 6. et Terentii Phorm. II, 3, 10. non male admovit Lindenbrog. Schowium quid moverit ut hunc locum in duo fragmenta, quorum alterum a verbis οὐδὲ εἰς γὰρ orditur, divelleret, non exputo.

Sed cavendum, ne nimium conjecturis indulgeamus. Nam quum duae extiterint Menandreae fabulae recensitiones — vide Schol. Platon. Ruhnck. p. 63. — videndum est, ne haec, quae attulimus, fragmenta ex ea editione petita sint, qua non usus est Terentius, id quod etiam de aliis quibusdam locis dictum velim, quorum unum servavit Athenaeus Lib. X. p. 431. C. κατασεῖν δὲ ἔλεγον ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς πότοις ὑποκειπόντων, τὴν μεταφορὰν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν τοὺς καρποὺς κατασημόντων. Μένανδρος, Ἀδελφοῖς.

Ὅκτώ τις ὑποχεῖν ἀνεβόα καὶ δώδεκα
κυάθους, ἕως κατέσεισε φιλοτιμούμενος.

Ad quae Sophilli locum compares apud Athen. XIV. p. 640. d. δύο κυάθους ἀνεβόησεν τις ὑπόχει. Sed Athenaei verba mira laborant obscuritate. Ac Casaubonus κατασεῖν explicat de iis, qui alios cogunt bibere ad ebrietatem usque, et donec caput declinent et pulvino fulciant, si mensae accumbant. Quae si vera est explicatio, Athenaeus erroris convincitur, cum dicit κατασεῖν ἔλεγον ἐπὶ

τῶν ἐν τοῖς πότοις ὑποπιπτόντων, quibus ea rursus repugnant, quae statim addit: τὴν μεταφορὰν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν τοῦς καρποῦς κατασεύδων. Casauboni rationem praeter alios sequitur Burmannus Praef. ad Philel. Lips. p. 12. ubi haud inepte comparat Plautinum *vino deponere*, quod illustravit Turnebus Advers. p. 835.; ἀκράτῳ κρούειν eodem sensu posuit Eubulus Athenaei p. 553. quem locum emendatum dedi in Curis crit. p. 62. Aliam Clericus rationem iniit, cui subaudiendum videtur *κεφαλὴν*, quam nimis poti vini vaporibus agitatum demittant. Ac sane similis ellipsis, est in noto illo *παρασίσαντα φεύγειν demissis manibus aufugere*, de quo Casaub. ad Theophr. Char. III. p. 46. Nec repugnat, quod statim addit, *φιλοτιμούμενος*, quod, si Casauboni rationem sequaris, aut cum Schweighaeusero in *φιλοτιμούμενον*, aut cum Iacobsio et Pauwio in *φιλοτιμούμενους* mutandum est.

Alterum locum servavit Iustinus de Monarch. p. 41. E. ὁ αὐτὸς Μένανδρος ἐν Ἀδελφοῖς.

Θεός ἐστι τοῖς χρηστοῖς αἰὲ.
ὁ νοῦς γάρ, ὡς ἔοικεν, οἱ σοφώτατοι.

Jacobsius Not. Mscr.: Θεός ἐστι τοῖς χρηστοῖς αἰὲ Ὁ νοῦς· ὁ νοῦς γάρ, ὡς ἔοικε, σοφώτατον. Grotius Excerpt. p. 709. ὁ νοῦς ἄρ', ὡς ἔοικε τοῖς σοφώτατοις. At Bentr. p. 2. ὁ νοῦς ἄρ', ὡς ἔοικεν, ὃ σοφώτατοι. Nam ἔοικεν, inquit, *sequente dativo nihil aliud notare potest quam simile est, decet, par est. Δοκεῖ σοφοῖς dicerent Graeci, non εἶπεν, ubi exprimere vellent, videtur, placet, sententia est.* Eadem praecipit Heindorfius ad Plat. Soph. p. 306. Menander tamen apud Suidam II. p. 411. et Euripides Androm. 552. (citus a Porsono Advers. p. 292.) non dicere dubitaverunt ὡς ἔοικέ μοι. Item Philostr. Epist. XLV. p. 935. πρόσταξον, ὡς ἔοικέ σοι, καὶ πείθομαι, quamquam sic Olearius demum edidit pro vulgato ὡς ἔοικε γῇ. Ad sententiam Jacobsius laudat Plutarch. Vol. II. p. 999. d. Adde Senecam Epist. XLI. *in uno quoque bonorum virorum habitat deus*, et Anonymum apud Stobaeum Ecl. Phys. I. p. 46.

Restat ut reliqua Adelphorum fragmenta apponam, in quo sequar ordinem fabulae Terentianae. Apud Terentium igitur I, 1, 18. Micio haec dicit: *quod fortunatum isti putant, uxorem nunquam habui.* Ubi Donatus: *dicit autem Romanis ita videri, quos spectatores habet.* Menander:

ὦ μακάριόν με γυναῖκα οὐ λαμβάνω.

Bentl. p. 3. conjecti: ὃ μακάριόν μ', οὐ γυναικ' οὐ λαμβάνω. Clericus Praef. ad Philarg. Cantabr. p. 37. ὃ μακάριόν μ', ὅπερ γυναῖκα οὐ λαμβάνω. Jacobs. Not. Mscr. ὃ μακάριόν με, γυναῖκα, ὅτι οὐκ ἐλάμβανον vel ὅτι οὐκ ἐλάμβανω. Possis etiam ὃ τρίς με μακάριον, γυναῖκα οὐ λαμβάνω. Sed his conjecturis nihil incertius. — Mox sequitur apud Terentium versu 31.

Pudore et liberalitate liberos
Retinere satius esse credo quam metu

et versu 47.:

Ille quem beneficio adjungas ex animo facit,
Studet par referre; praesens absensque idem erit.
Hoc patrium est, potius consuefacere filium
Sua sponte recte facere, quam alieno metu.

Graeca Menandri, ni fallor, servavit Stobaeus Serm. LXXXI. p. 472. Gesn. LXXXIII. p. 347. Grot. et Serm. LXXX. n. 475. Gesn. LXXXIII. p. 347. Grot.

Οὐ λυποῦντα δεῖ
παιδάριον ὀρδοῦν, ἀλλὰ καὶ πείδοντά τι. —
Τῷ προθύμως τάξιόν μιν ποιῶν
κηδεμόν' ἀληθῶς, οὐκ ἔφεδρον ἔξεις βίον.

Neutro loco apud Stobaeum fabulae nomen additum est. Priorem locum recepit Stephanus Com. Gr. p. 152. quem nescio quid moverit, ut sanissima verba malis conjecturis vexaret; μόνον in tali orationis conformatione recte abesse, pervulgatum est. Cfr. Valcken. ad Eurip. Phoen. 1489.

Ad Demeae verba I, 2, 1. *Ehem, opportune! te ipsum quaerito*, haec est Donati animadversio: *Melius quam Menander, quum hic illum ad iurgium promptiorem quam ad resalutandum faciat.* — Quae apud Eustathium ad Iliad. β. p. 19f. med. leguntur: παραφέρουσι καὶ χρῶσι ὁμοίαν ἐν Μενάνδρῳ.

Εἰ δ' ἔστιν οὗτος τὴν κόρην διεφθορώς,

et apud Ammonium p. 58. (unde petiit Moschopolus Collect. Voc. Att. s. v. διεφθορώς) Μένανδρος Ἀδελφοῖς· εἰ δ' ἔστιν (inser. οὗτος) τὴν κόρην διεφθορώς, ex his igitur expressa videntur haec Terentii III, 1, 9.

E re natae melius fieri haud potuit, quam factum est, hera, Quando vitium oblatum est.

Quem locum comparavit Valckenarius. Quamquam non minus recte compares III, 2, 10.:

Cui miserae indigne per vim vitium obtulerat.

Micioni apud Menandrum Lampriae nomen fuisse colligas e fragmento apud Stobaeum Serm. XCIV. p. 515. Gesn.

*Πρὸς ἅπαντα δειλὸν ἐστὶν ὁ πένης πράγματα,
καὶ πάντας αὐτοῦ καταφρονεῖν ὑπολαμβάνει·
ὁ γὰρ μετρίως πράττων περισκελίστερον
ἅπαντα τάνιαρά, Λαμπρία, φέρει.*

Deest fabulae nomen apud Stobaeum. Ad Adelphos referendos esse hos versus viderunt ante Clericum intpp. Terentii IV, 3, 14. ubi Hegio ad Micionem haec dicit:

Omnes, quibus res sunt minus secundae, magis sunt nescio quomodo

Suspiciosi: ad contumeliam omnia accipiunt magis,
Propter suam impotentiam se semper credunt ludier.

Primo versu apud Stobaeum vulgatur *πρὸς ἅπαντα δειλὸν ὁ πένης ἐστὶ γάρ*. Grotius Flor. XCVI. p. 385. pro γάρ scripsit *πράγματα*, sic enim alio loco hunc versum laudari. Vellem addidisset ubi hic locus legeretur, quamquam vera narrasse virum eximium, vix dubitare licet, quum eandem lectionem Stephanus sequutus sit Com. Graec. p. 171. Itaque sic edidi; ita tamen, ut praeunte Bentl. p. 4. *ἐστὶν ὁ πένης* scriberem. Non damnanda tamen vulgata lectio, modo aliquid excidisse initio statuas, quod etiam Jacobs. animadvertit, qui in Not. Mscr. ita hunc versum constituit:

ὃ 'τάν, πρὸς ἅπαντα δειλὸν ὁ πένης ἐστ' αἰ.

In particula γάρ post quintam vocem illata non erat quod haereret vir praestantissimus. Comici quidem poetae saepissime ita loquuti sunt. Antiphanes ap. Porphy. de Abst. II. p. 129. *ταῖς εὐτελείαις οἱ θεοὶ χαίρουσι γάρ*. Idem apud Athen. p. 339. b. *ἐπὶ τὸ τάριχός ἐστιν ὥρμηκῆα γάρ*. Alexis ibid. p. 544. c. *ὁ δεσπότης οὐμός περὶ λόγους γάρ ποτε*. Sophilus ib. p. 640. d. *κωμάσαι πρὸς τὴν Ταναγρακὴν δὲ γάρ*. Athenio ibid. p. 660. e. *τοῦ θηριώδους καὶ παρασπόνδου βίου Ἡμᾶς γάρ ἀπολύσασα*. Diphilus apud Stobaeum Serm. LXXXII. p. 426.

*ἄνδρὸς φίλου γὰρ καὶ συγγενοῦς οἰκίαν
αὐτοῦ νομῆεν δὲ τὸν ὀρθῶς συγγενῇ,*

ubi legendum *ἄνδρὸς φίλου καὶ συγγενοῦς γὰρ οἰκίαν*. Eadem res fraudi fuit Schweigh. in Dionysii loco apud Athen. p. 405. b. ubi recte olim legebatur: *πάντα μὲν λήψι σχεδὸν αἰ γάρ*. Similiter particulam δὲ post quintam vocem

intulit Epigenes apud Polluc. VII. 29. Cfr. Erfurdt. Observatt. in Athen. p. 23.

Micio apud Terent. V, 3, 17. *nam vetus verbum hoc est, inquit, communia esse amicorum inter se omnia.* Schol. Platonis Ruhnck. p. 69. *κοινὰ τὰ τῶν φίλων, ἐπὶ τῶν εὐμεταδότων — καὶ Μένανδρος Ἀδελφοῖς β'.* Idem scholion a Siebenkeesio acceptum edidit Harles. ad Fabric. Bibl. Graec. II. p. 462. ubi legitur *Μένανδρος ἐν Διόμοις δευτέραις*, quod negotia facessit Harlesio. Suidas II. p. 385. *κοινὰ τὰ τῶν φίλων — κέχρηται τῇ παροιμίᾳ Μένανδρος Ἀδελφοῖς.* Quae sequuntur apud Suidam, monente Toupio, Juliani verba sunt, male a Grotio Exc. p. 709. ad senariorum numeros conformata. Cfr. Bentl. p. 3. E Terentii loco conficit Jacobsius Nott. Mscr. senarium Menandri fuisse: *αἶνος παλαιός ἐστι· κοινὰ τὰ τῶν φίλων. Malim λόγος παλαιός.* De proverbio illo, quod ex Pythagoreorum disciplina, quos in amicitia commendanda prae ceteris studiosos fuisse constat (vid. Damascen. apud Suid. III. p. 181. et Wyttenb. Epist. crit. p. 34.), fluxisse docuerunt Lindenbrog. ad Terent. T. II. p. 131. et Heindorf. ad Plat. Phaedr. p. 356. cll. Valcken. ad Eurip. Phoen. 542., Jacobsius laudat Schott. ad Zenob. IV. 79. p. 104. et Cratinum apud Athen. I. p. 8. a. De Cratino non consentio. Locus Athenaei hic est:

α'. Πῶς ἂν Ἰσχομάχου γεγωνὸς Μυκονίου
φιλόδωρος ἂν εἴης; β'. ἀγαθὸς ἂν πρὸς ἀγαθοὺς ἄνδρας
ἐστιασάμενος ἦκον· κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων.

Priora, quae Cratini sunt verba, ita scribam: καὶ πῶς ἂν Ἰσχομάχου σὺ γεγωνὸς —. De ceterorum metro restituendo multa molitur Schweighaeuserus. Frustra; non enim Cratini verba sunt, sed Athenaei, qui unum e convivis haec dicentem facit. Inspice ipsum Athenaeum.

Demea apud Terent. V, 4, 12. haec dicit:

Ego ille agrestis, saevus, tristis, parvus, truculentus, tenax,
Duxi uxorem!

Apprime convenit Menandri illud apud Photium Lex. p. 387. σκυθρός, αὐθέκαστος, αὐστηρός. Μένανδρος.

Ἐγὼ δ' ἀγραῖκος, ἐργάτης, σκυθρός, πικρός,
●ειδωλός.

Sic enim legendum esse ex apographo Dresdensi pro *φειδωλόγος* monui Curis crit. p. 22. Monuit postea etiam editor Porsoni Tracts p. 253. qui comparavit etiam Terentii locum.

Possim his alia adjungere fragmenta, quae non sine aliqua probabilitatis specie ad Adelphos retuleris. Sed horum ratio quum non adeo certa sit, ut nihil dubitationis relinquatur, ea inter Incerta exhibere malui. Quo auctore Clericus longiusculum locum apud Stob. XC. p. 239. 50. Gesn. ad eandem hanc fabulam retulerit, non intelligo. Nec magis aliud fragmentum huc trahendum arbitror, quod e Lindenbrogii commentariis ad Terent. I, 2, 18. petatum et misere truncatum exhibuit Clericus p. 6.

Ὁὐκ ἔστ' ἀνολας οὐδέν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
τολμηρότερον.

Sic enim legendum e Stobaeo Serm. IV. p. 54. Gesn. Fal- litur Bentr. p. 3. sq. Male autem haec verba comparant cum Terentianis; *homine imperito iunquam quidquam injustius*, quorum longe alia est sententia quam ut e Me- nandri loco expressa esse videantur. Speciosius hunc ver- sum, qui legitur inter gnomas monost. 177. Br. οἱμοι· τὸ γὰρ ἄφνω δυστυχεῖν μανίαν ποιεῖ, compararunt cum Terent. II, 1, 43. *Minime miror qui insanire occipiunt ex injuria*. Nec magis de alio fragmento assentior, ex iisdem Linden- brogii commentariis petito:

Ὅς δ' οὐτ' ἐρυθριᾶν οἶδεν οὔτε δεδιέναι
τὰ πρῶτα πάσης τῆς ἀναιδείας ἔχει.

Legitur apud Stob. XXII. p. 212. et in plerisque editt. Diphilo tribuitur. Cfr. Bentr. p. 3. Sed manifesto errore lapsus est Clericus, qui etiam hunc locum apud Eustath. ad Hom. p. 1647. 58. ἔξακίσθαι μοι δοκῶ τὸ δίκτυον, ad Adelphos retulit. Ceterum Adelphos praeter Menan- drum docuerunt Alexis et Euphro, v. Athen. p. 223. F. et p. 379. c., ad quorum imitationem num Pomponius et Afranius apud Festum p. 526. Non. Marc. IV. p. 700. alipsque, *Fratres suos composuerint*, pro certo non affirmaverim.

ΑΛΛΙ ΑΡΑΦΗΝΙΔΕΣ.

Stephanus Byz. s. v. Ἀλαὶ Ἀραφηνίδες, καὶ Ἀλαὶ Αἰξω- νίδες, δῆμοι, ὁ μὲν τῆς Αἰγῆδος, ὁ δ' Αἰξωνίδος τῆς Κερκο- πίας φυλῆς. — δασύνεται δὲ τὸ Ἀλαί, ὡς καὶ ἐν τῷ δράματι Μινάνδρου, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἀραφηνίσῳ Ἀλαὶ διακίσθαι τὰ πράγματα. Postrema verba, a quorum sensu interpres la- tinus longissime aberravit, quomodo intelligenda sint, pri- mus docuit Toupius Epist. crit. p. 36. Lips. Qui praeterea hujus fabulae mentionem fecerit, reperio neminem. De

pago isto multi multa dixerunt, ex quibus laudasse sufficiat Intpp. Euripidis Iphig. Taur. 1419.

Α Λ Ι Ε Ι Σ.

Fabulam hanc ab aliis singulari numero *Ἀλιεύς*, ab aliis plurali *Ἀλιεῖς* effierri, docuerunt jam Casaubonus ad Athen. p. 484. c. et Intpp. Polluc. X, 132. Utra genuina sit scriptura, non dixerim. Praetuli tamen pluralem, utpote plurimorum scriptorum auctoritate munitum. Gravius etiam est, quod perpetuus Menandri imitator, Pomponius, cognominem fabulam, e Menandrea haud dubie adumbratam, *Piscatores* inscripsit non *Piscator*. Vid. Nonius p. 344. 13. et aliis locis. De Meursii opinione Biblioth. Att. p. 1546., duas fuisse fabulas, alteram *Ἀλιεῖς*, *Ἀλιεύς* alteram inscriptam, quid statuendum sit, vix est ut moneam. Alciphronem ex hac similibusque fabulis epistolas piscatorias duxisse suspicatur Jacobsius Nott. Mscr. Luculentum fragmentum servavit Athenaeus XII. p. 549. c. *μνημονεύει δ' αὐτοῦ (Dionysii Heracl.) καὶ Μένανδρος, ἥμιστά γ' ὦν λούδορος, ἐν τοῖς Ἀλιεῦσι, τὸν μῦθον ὑποσησάμενος ὑπὲρ τινων φυγάδων ἐξ Ἡρακλείας.*

— Παχὺς γὰρ ὥς ἔκειτ' ἐπὶ στόμα.

καὶ πάλιν·

Ἐγρύφησεν ὥστε μὴ πολὺν τρυφᾶν χρόνον.

καὶ ἔτι·

Ἴδιον ἐπιθυμῶν μόνος μοι θάνατος οὗτος φαίνεται

εὐθιανάτος, ἔχοντα πολλὰς χολάδας κείσθαι παχύν,

ὑπτιον, μόλις λαλοῦντα, καὶ τὸ πνεῦμ' ἔχοντ' ἄνω,

ἐσθίοντα καὶ λέγοντα· σήπομ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.

Induxerat igitur Menander exules Heracleotas de incredibili Dionysii tyranni edacitate querentes. Similia de isto homine tradiderunt Aelianus V. H. IX. 13. Palladas Alex. in Br. Anal. II. p. 434. Cicero Tusc. Quaest. II. 24. alii. Priorem versum tetigit Erasmus Adag. III, 6, 18. qui mirifice loci sententiam perturbavit vertens: *oδeις eτενιτ sus πρεμεβαt os vιrι.* Nec Casaubonum

perspicio, allusum his verbis statuentem ad proverbium
 βούς ἐπὶ γλώττῃ. Cfr. Scaliger ad Varr. de L. Lat. IV.
 p. 21. Bip. Qui sequuntur versus trochaici (ad senarios
 iamb. male revocavit Salmas. de Usur. XIX. p. 566.) sunt
 ipsa Dionysii verba ab uno exulum prolata. — Vs. 1. ἴδιον
 θάνατον dicere videtur mortis genus peculiare, quale vix
 aliis obtingat. Revocavi autem cum Schweigh. vulgatam
 lectionem, temere a Grotio Exc. p. 708. et Jacobsio Ob-
 servatt. ad Anthol. II. 3. p. 261. sollicitatam, quorum con-
 jecturas ne metri quidem ratio admittit. Heringa Obser-
 crit. p. 239. scripsit: ἴδιον ἐπιθυμῶν μόνον μοι θάνατον οὐ-
 ρος —. At ne hoc quidem necessarium. Eadem con-
 structionis ratio in Sophoclis Oed. T. 161. πρῶτά σε κελό-
 μενος — μοι, ubi vide Erfurdt. Similiter Plato Phaedro
 p. 241. d. ubi consule Heind. Plura dederunt Davis. ad
 Cic. Tusc. III. 8. Valcken. ad Phoen. 292. et Boeckh. in
 Platonis Min. p. 102. — Vs. 4. vulgo πολλά pro πολ-
 λὰς. Nostram lectionem dederunt edd. Venett. et membr.
 Schweighaeuseri. Grotii conjecturam πολλὴν τὴν χολάδα
 probavit Heringa. Salmasius πολλάς χολάδας εὐ κίεσθαι,
 ubi quid εὐ sibi velit, non video. Numeros laedit Jacobsii
 ratio ἔδοντα πολλά καὶ χολάδας κίεσθαι π. Schweigh. duas
 proposuit conjecturas, quarum alteram utpote versui ini-
 micam omitto, altera haec est ut χολλάδας scribatur; id-
 que ipse etiam conjeceram motus loco Phrynichi App.
 Soph. p. 72. Χολλάδες διὰ δυοῖν λλ, αἱ τῆς γαστρὸς διὰ πυ-
 κνότητι ἐπιπύζει, ventris plicae ex nimia obesitate ortae.
 Videtur ad hunc ipsum Menandri locum respexisse. Fa-
 teor tamen istam litterae duplicationem non minus miram
 mihi accidisse, quam in κυνοκέφαλος, de quo idem gram-
 maticus p. 49. κυνοκέφαλος, διὰ τῶν δυοῖν λλ οἱ Ἀττικοί.
 Respicit Arist. Equ. 415. de quo dixi in Curis crit. p. 54.
 Fortasse lusit poeta in voce ista τὸν φαλλὸν innuens. At
 quid Eubulo facias ap. Athen. p. 450. a. ubi habes ἀμφι-
 κέφαλος, sive ut Schw. edidit ἀμφικέφαλος? quid Epi-
 grammati apud Eustath. Vol. III. p. 1353. 5. Ἐρμῇ τετρα-
 κέφαλε? quid denique Harpocrat. p. 191., qui vocem μα-
 κροκέφαλος ex Hesiodo affert? Sed is quidem vix dubitari
 potest quin μακροκάρηνος dixerit, quae forma fortasse etiam
 aliis locis reddenda. Ibycus ap. Athen. p. 58. a. scripsisse
 videtur:

• Ἰλικας, ἰσοπάλους, ἐπιγυλούς
 ἀμφοτέρους γιγαῖτας ἐν ὤκῳ —

pro ἰσοκεφάλους. — Vs. 5. ἔπτιον e codd. adjecit Schweig-
 haeuserus. Ibid. καὶ τὸ πνεῦμ' ἔχοντ' ἔνα. „Intelligit,

quam medici vocant ὀρθόπνοϊαν." *Casaubonus*. Ὀρθόπνοϊαν quam dixerint medici optime docet Galenus Vol. XIII. p. 608. ubi in Philonis carmine ἀνγρὴν legendum pro ἀνηρῇ. Eandem formam repone in Gregorio Naz. T. II. p. 53. d., ubi vulgo editur:

ἀλγεια, μικρὸν αἷσμα παρλίτερον ἐσθλὸν ἀνηροῦ.

Jacobs. App. Anthol. Palat. p. LIV. ἀτρουῦ. Sed haec obiter. Τὸ πνεῦμα ἄνω ἔχει quid sit nemo melius docuit Foesio Oecon. Hipp. p. 518. a. Apposite comparat Clericus Horatianum illud Carm. I, 15, 25. *sublimi fugies mollis anheliu* h. e. μετεώρω πνεύματι, ut est apud Hippocrat. Epid. T. I. p. 696, Lind. Eadem dicendi forma in re simili usus est Epicrates apud Polluc. IX. 57.:

ὅταν γάρ, οἴμοι, λευκὸς ἀνθρωπος παχὺς
ἀργὸς λάβη δίκελλαν, εἰωθὼς τρυφᾶν,
πενταστάτηρον, γίγνεται τὸ πνεῦμ' ἄνω.

ubi Bentl. Epist. ad Hemst. p. 41. eundem Horatii locum comparavit. Ad Menandrea denique comp. Nymphis Heracl. ap. Athen. p. 549. B. ubi idem Dionysius διὰ τὸ πάχος ἐν δυσπνοίᾳ καὶ πνιγμῷ συσχεθῆναι dicitur. Postrema fragm. nostri verba σήπομ' ὑπὸ τῇ; ἡδονῇ; tetigit Casaub. ad Persii Sat. V. p. 391.

Militi gloriatori Menandrum in Piscatoribus partes tribuisse suspiceris ex hoc loco ab eodem Athen. XI. p. 484. c. servato: λαβρώνια, ἐκπώματος Περισκοῦ εἶδος, ἀπὸ τῆς ἐν τῷ πίνειν λαβρότητος ὠνομασμένον. πλατὺ δ' ἐστὶ τῇ κατὰ σκευὴ καὶ μέγεθος, ἔχει δὲ καὶ ὠτα μεγάλα. Μένανδρος Ἀλκι-

Εὐποροῦμεν οὐδὲ μετρίως ἐκ κυλίκων χρυσίων,
Περσικὰ στολὰι δ' ἐκείναι, πορφυραῖ, τορεύ-
ματα

ἔνδον ἐστ', ἄνδρες, ποτηρίδια, τορεύματα,
κακτυπωμάτων πρόσωπα, τραγέλαφοι, λα-
βρώνια.

Versu 1. ante Bentl. legebatur εὐπορουμένου δέ. Idem reliqua verba sic sanari posse existimavit:

εὐποροῦμεν, οὐδὲ μετρίως, ἐκ Κιλικίας χρυσίου —

quae certe ingeniosa est conjectura. Minus placet Heringae ratio Observ. crit. p. 240. μετρίως· ἐκκυκλῶ τὸ χρυσίον; loquentem enim hic induci piscatorem, sodalibus exponentem pretiosas res, quas vel e mari piscatus esset vel ex naufragio in litore ejectas reperisset. Non magis Schweigh. conjectura probanda videtur: ἐκ κυλίκων χρυ-

είων, quod, ut alia mittam, vel propter χρυσέων displicet, qua forma tragico poetae uti licuit, comico non licuit. Mihi quidem hic etiam Bentr. proxime a vero abfuisse videtur. Vix enim dubitari potest, quin in corrupto κυλλίων vel κυλλίδων (sic enim Ms.) regionis vel populi aliqujus nomen lateat, Scripsisse videtur Menander:

ἐμποροῦμεν, οὐδὲ μετρώς· ἐκ Κυῖνδων χρυσίον —

Quinda sive Κυῖνδα Ciliciae fuere castellum, ubi Macedones thesauros ad belli sumptus necessarios deponebant. Plutarchus Demetr. XXXII. Δημήτριος ὄρησεν ἀπὸ θαλάσσης ἐπὶ Κυῖνδων, καὶ τῶν χρημάτων εὐρὼν ἐτι λοιπὰ χίλια διακόσια τάλαντα — ταῦτα συσκευασάμενος ἀνήχθη. Cfr. Diodorus Sic. XVIII. p. 303. XIX. p. 361. 484. Eumenem, cum ab Antigono defecisset, opes illic asservatas sustulisse auctor est Strabo XIV. p. 695. Lips. ὑπέρεκται δὲ τὰ Κυῖνδα τῆς Ἀρχαίης, ἔρυμα, ᾧ ἐχρήσαντό ποτε οἱ Μακεδόνες γαστροφυλακίῳ· ἦρε δὲ τὰ χρήματα Εὐμένης, ἀποστὰς Ἀντιγόνου: add. Plutarch. Eumen. XIII. ubi Κουῖνδα appellantur. Si vere coniecimus, suspicari licet, dici haec a milite quodam gloriatore, qui jactabundus enumerat, quascunque opes in illa expeditione direptas asportaverit. Egregie huc facit Theophrasti locus Charact. XX. p. 144. ubi ἀλαζόνος ingenium moresque adumbrans, ὁ δὲ ἀλαζών, inquit, τοιοῦτός τις οἷος ἐν τῷ διαζεύγματι ἐστηκὼς διηγεῖσθαι ξένοις, ὥς πολλὰ χρήματα αὐτῷ ἐστιν ἐν τῇ θαλάττῃ· — καὶ συνοδοιπόρου ἀπολαύσας ἐν τῇ ὁδῷ, λέγειν ὥς μετ' Εὐάνδρου ἐστρατεύσατο, καὶ ὅσα λιθοκόλλητα ποτήρια ἐκόμισε, καὶ περὶ τῶν τεχνιτῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ ὥς βελτίους εἰσι τῶν ἐν Εὐρώπῃ. — Vss. 2. et 3. Bentr. ita constituit:

Περσικαὶ στολαὶ δ' ἐκίμαι, πορφυρᾷ τε στρώματι,
ἐνδον ἔστ', ἄνδρες, ποτηρίδιά τε καὶ τορεύματα.

Heringa sec. versu nihil mutans, tertio scripsit: ποτηρίδιά τε κάργυρώματα. Alterutro versu vocem τορεύματα alius vocabuli locum occupasse certum est. In ejusmodi locis audaciorum conjecturam nemo reprehendet. Itaque vide an scripserit poeta:

Περσικαὶ στολαὶ δ' ἐκίμαι, πορφυροὶ τε καυνάκαι.

Nititur haec conjectura Pollucis auctoritate VII, 11. καυνάκας δὲ τινὰς πορφυροῦς ἐπὶ στρωμάτων ὠνόμασε Μέγανδρος. Idem X, 23. καὶ οἱ παρὰ Μεγάνδρῳ καυνάκαι. Qui quam apte cum περσικαῖς στολαῖς conjungantur docet Aristoph. Vesp. 1137. οἱ μὲν λέγουσι περσίδ' οἱ δὲ καυνάκαι. Add. Clemens Alex. Paed. II. p. 79. Sylb. et Scaliger ad

Varron. de L. L. IV. p. 113. Bip. Tertio versu dubito utrum Bentleji praeferam rationem an Jacobsii Addit. Athen. p. 261. ποτήρι' ἰνδικά τε τορεύματα. — Versu 4. τραγέλαφοι, λαβρώνια. Athen. XI. p. 500. e. τραγέλαφος· Μένανδρος δ' ἐν Ἀμιεῖ· τραγέλαφοι, λαβρώνιοι. Utrum λαβρώνια an λαβρώνιοι scribas, nihil interest. Suidas s. v. λαβρώνιον, ἴδος ἐκπωμάτων· καὶ λαβρώνιος. Cfr. Clemens Alex. Paed. II. p. 69. Prius tamen hic praefero propter Phot. p. 145. λαβρώνιον (sic scr.) ἴδος ποτηρίου πλατὺ τῇ κατασκευῇ, καὶ μεγάλα ὠτα ἔχον. οὕτω Μένανδρος. De τραγέλαφω dixit nuper Boeckhius Oecon. Att. II. p. 304.

Stobaeus Serm. LIX. p. 382. Gesn. LXI. p. 230. Grot. ubi in margine: *Menandri in Piscatore.*

Ὁ πρῶτος εὐράν διατροφήν πτωχῷ τέχνην πολλοὺς ἐποίησεν ἀθλίους· ἀπλοῦν γὰρ ἦν τὸν μὴ δυνάμενον ζῆν ἀλύπως ἀποθανεῖν.

Priore versu usus est T. Hemst. ad Thom. Mag. p. 94. illustrans rariorem vocem διατροφή, de qua Schaeferus in Julian. p. X. — Praeterea duobus locis Stobaeus nostrae fabulae fragm. servavit, Serm. LXXV. p. 452. Gesn. LXXVII. p. 332. Grot. ubi *Menander Piscatoribus* in margine legitur:

Χαλεπὸν γε θυγάτηρ κτήμα καὶ δυσδιάθετον.

et Serm. LXXXIX. p. 501. Gesn. XC. p. 366. Grot. ubi margo habet: *Menander Piscatore.*

Δύναται τὸ πλουτεῖν καὶ φιλανθρώπους ποιεῖν.

Quem versum habes etiam in Gnomis monost. 120. Quod priori versu legitur κτήμα δυσδιάθετον, illustrat Hesychius: οὐκ εὐδιάθετος, οὐ δυναμένη εὐχερῶς γήμασθαι. Cfr. D'Orville ad Charit. p. 362. qui calami errore χρῆμα pro κτήμα exhibuit.

Justinus de Monarch. p. 40. B. ἐν Μισουμένην δὲ πάλιν ἀποφαίνων τῶν εἰς θεοὺς παραλαμβανομένων τὰς γνώμας, μᾶλλον δὲ ἐλέγχων ὡς οὐκ ὄντας ὁ αὐτὸς Μένανδρος — ἐν Ἀμιεῖσι.

Τὸ γὰρ τρέφον με τοῦτ' ἐγὼ κρίνω θεόν.

Quae sequuntur non Menandri verba sunt, cui inscite tribuuntur in edit. Hag., sed Justinii. Eundem versum ex Adelphis laudat Stob. Serm. p. 215., et cum Terent. Phorm. II, 2, 30., monente Clerico, comparavit P. Victorius V. L. V, 20. Neque video quid impediatur, quo minus bis potam eodem versu usum esse statuamus. Forsitan piscatoris verba sunt, mare sibi dei loco habendum profitentis.

Grammat. Seguer. I. p. 402. ἀνηγάροντο, ἀνήχθησαν. —
Μένανδρος Ἀλκιῶν.

Ὡς δὲ τὴν ἄκραν
κάμπτοντες ἡμᾶς εἶδον, ἐμβάντες ταχὺ
ἀνηγάροντο.

Legendum videtur κάμπτοντας.

Suidas I. p. 218. ἀντάλλαγον καλοῦσι τὸν ἀντὶ ἄλλου ἡλ-
λαγμένον. Μένανδρος Ἀλκιῶν.

Ἐκλελάττικεν

ὁ χρηστὸς ἡμῖν μοιχός, ἀλλ' ἀντάλλαγος.

Respexit ad h. l., monente Bentr. p. 6., Suidas: ἐκλελάτ-
τικεν· ἀποβέβληκεν, ἀπέφυγεν, ubi ἀποβέβληκεν legendum vide-
tur. v. H. Steph. Thes. II. p. 597. a. Quod in Gramm.
Segu. I. p. 410. legitur ἀνταλλαῖος, ἀντὶ τοῦ ἀνταλλος, nemo
non in ἀντάλλαγος mutandum videat.

Suidas II. p. 596. φηλοῦν, ἀπατᾶν. Μένανδρος Ἀλκιῶν.

Δύ' οἰκίας

φηλοῦν γερόντων, ὡς λέγεις, ἀβελτέρων.

Photius p. 471. φηλοῦν, ἀπατᾶν. Μένανδρος Ἀλκιῶν· δύ' οἰ-
κίας φίλων (sic) γερόντων etc. Schol. Aristoph. Pac. 1165.
φήλος, ὁ ἀπατεῶν. Μένανδρος Ἀλκιῶν· δύ' οἰκίας φηλῶν γερόν-
των· καὶ φηλώματα, ἐξαπάτας, παρ' Ἀντιφῶντι. Similia, sed
omisso Menandri loco, apud Tzetzen habes ad Lycophr.
785. cfr. Hesychii intpp. s. h. v. In Menandri χρήσει
utrum φηλοῦν, an, quod etiam Photius legisse videtur, φή-
λων reponendum sit, in tam mutila sententia quis defi-
niat? Posterius praefert Hemsterh. ad Polluc. IX. p. 1120.
In verbis δύ' οἰκίας vitium latere suspicatur Jacobsius Nott.
Mscr.

Athen. VII. p. 303. c. μνημονεῖε δὲ τοῦ θύννου καὶ Μέ-
νανδρος Ἀλκιῶν.

Καὶ θάλασσα βορβορώδης, ἣ τρέφει θύννον
μέγαν.

Menandri nomen, in scriptis editisque libris omissum,
adjecit post Dalecampium Schweighaeuserus; καὶ ante θά-
λασσα vel θάλαττα supplevit Bentlejus.

Pollux X. 145. Εὐριπίδης μὲν ἐν Παλαμήδει λέγει κό-
πην χρυσόκολλον, Μένανδρος δὲ ἐν Ἀλκιῶσι.

Καὶ χρυσολαβὲς πάννυ καλὸν ἐγχειρίδιον.

Legitur vulgo καλὸν πάννυ. Emendarunt Jacobs. Nott. Mscr.
et Porsonus Advers. p. 292. Possis tamen versuum reli-

quias etiam ita constituere, ut *ἐγκυρίδιον* secundum verum ordiatur.

Praeterea haec afferuntur e Piscatoribus: Pollux X. 132. piscatorum instrumenta enumerans: *Μένανδρος ἐφη ἐν Ἀλκί᾽ ἀμφιβλήστρω περιβάλλεται*. Photius p. 51. *ἡδυλισμός, εἶδος τι κολακείας. καὶ Μένανδρος ἐν Ἀλκί κέχρηται τῷ ἡδυλίζειν*. Eustath. ad Hom. p. 1417. 21. *ἡδυλισμός — ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἡδυλίζειν παρὰ Μένανδρον*. Idem Photius p. 151. *λαμπήρη, εἶδος ἄρματος, ἐμάξης. οὕτω Μένανδρος*. Pollux X, 12. *ἡ λαμπήρη — καὶ ἐν τοῖς Μένανδρον Ἀλκίουςιν*. — Duo alia fragm. temere ad hanc fabulam a Clerico relata (e Suida s. v. ἀναπετω et Eustathio ad Hom. p. 742. 59.) inter Incerta exhibui.

ANATIOEMENH H MEΣΣΗNIA.

Haec genuina est hujus fabulae inscriptio, servata illa apud Suid. I. p. 307. et Apost. IV, 2., aliis eam simpliciter *Ἀνατιομένην*, aliis *Μεσσηνίαν* vocantibus. *Μεσσανίαν* praeterea scribi voluit T. H. ad Polluc. X. p. 1277., argumentis usus parum idoneis. In Photio quidem, ad quem provocat, nusquam *Μεσσανία* scriptum reperio: cui scripturae si auctoritatem aliquam conciliare voluisset, Suidae uti debebat loco Vol. I. p. 148. Quod autem Epicharmus fabularum aliquam *Προμαθύς* inscripsit, non *Προμηθεύς*, hoc ab Hemsterhusio huc trahi potuisse miror. Denique non credibile est, Menandrum eam ob causam *Μεσσανίαν* fabulam suam inscripsisse, quod una vel altera persona dorica dialecto loquens inducta fuerit. Vel sic tamen non negaverim, Menandrum recte dorica vocis forma uti potuisse. Non rara in vulgari Graecorum sermone dorici idiomatis extant vestigia, praesertim in locorum nominibus et jurandi formulis. Ita *Μαλιεύς* dixerunt et *Μηλιεύς*, de quo erudita prostat disputatio Sylburgii ad Paus. X. p. 815. et Santenii ad Catulli Manl. p. 17 sqq. cll. Wessel. ad Diod. Sic. II. p. 69. et intpp. Alciph. II. p. 60. ed. Wagn. De jurandi formulis quod dicebam, satis confirmat Epicrates ap. Aelian. H. A. XII. 10. *ἐπομνύουσα τὰν κόραν, τὰν Ἀρτιμιν, τὰν Φερόφρατταν*. Cfr. Plant. Capt. III, 2, 101. Sed video otium nobis fecisse Lobeckium ad Phryn. p. 639 sq. De argumento fabulae ita judicat Hemsterhusius, ut poetam Messenios quocunque modo tetigisse arbitretur. Quod ut fieri potuisse non negaverim, ita non video quid obstat, quominus Messeniae cuidam primarias fabu-

fabulae partes tributas statuamus, quae cum amatori nuptiarum spem fecisset, postea nescio quibus commota rationibus sententiam mutavit. Vides ἀνατιθεμένην, de qua voce vide infra ad Aphrodisiorum fragmenta. Praeter scriptores, qui pauca fabulae fragmenta servarunt, meminit ejus Demetrius de Elocut. §. 153. p. 64. ἡ δὲ τοιαύτη ἀνακολουθία καλεῖται γρίφος, ὥσπερ ὁ παρὰ Σώφρονι φητορῶν Βουλίας. οὐδὲν γὰρ αὐτῷ ἀκολουθον λέγει· καὶ παρὰ Μενάνδρῳ δὲ ὁ πρόλογος τῆς Μισσηνίας.

Grammat. Seguer. I. p. 411. ἀντιαντιλητῆρα. Μένανδρος Μισσηνία·

Οἱ δ' ἀρπάσαντες τοὺς κάδους τοὺς στρογγύλους
ὑδρευον ἀνδρειότατα κηπ... πάλιν.
ἦντλουκ λέγειν δεῖ, καὶ κάδους οὐ δεῖ λέγειν,
ἀλλ' ἀντιαντιλητῆρας.

Ita edidit hunc locum Bekkerus. Sed, si quid video, postrema illa Grammatici verba sunt, non ὑδρεύειν sed ἀντιλεῖν, neque κάδος sed ἀντιαντιλητῆρ dicendum praecipientis. Secundo versu legendum κηπουροὶ πάλιν.

Aelianus H. A. XIII. 4. καὶ ὁ Μένανδρος ἐν τῇ Μισσηνίᾳ οἶμαι λέγων·

Τίθην' ἔχειν χολήν σε καλλιωνύμιον
πλείω.

Menandri testimonio eadem in re utitur Plinius H. N. XXXII, 24. callionymi fel cicatrices sanat, et carnes oculorum supervacuās consumit. Nulli hoc piscium copiosius, ut existimavit Menander quoque in Comoediis.

Pollux X. 101. τράπεζα μαγειρικὴ, ἣν οἱ πρῶτοι ἐπικόπανον. ἔστι δὲ τοῦτομα παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Μισσηνίᾳ· Ἠγεῖται μ' ὅλως Ἐπικόπανόν τι. Ita Hemst. ad Luc. I. p. 371. et Benth. Epist. ad Hemst. p. 62. recte vertens: me quidem plane mensam coquinarum quandam existimat; adeo scilicet me verberibus lacerat. Editur vulgo ἡγεῖται μὲν ὅλως ἐπικόπανόν τι.

Suidas: ἀληθέστερα τῶν ἐπὶ Σάγγρα, παροιμίαι ἐπὶ τῶν ἀληθῶν μὲν, οὐ πιστευομένων δέ. Μένηται τῆς παροιμίας Μένανδρος ἐν Ἀνατιθεμένη. E Menandro idem proverbium commemorant Zenob. II. 17. et Apostol. II. 42. cfr. Terent. Andr. IV, 2, 15.

Idem: Ἀράβιος ἄγγελος. Μένανδρος Ἀνατιθεμένη ἢ Μισσηνία· παρὰ τὴν παροιμίαν, Ἀράβιος αὐλητής. Hesychius, Ἀράβιος ἄγγελος, παρὰ τὸ Ἀράβιος αὐλητὴς παραλαμβανομένη

(sc. παροιμία, quod passim omittitur, ut in Append. Vatic. I, 64. cfr. Schaefer. ad Greg. Cor. p. 14.) ἐπὶ τῶν ἀπαύστως διαλεγομένων· ubi v. intpp. qđ Stephano Byz. p. 96. ed. Pin. Fortasse Menandri versus est qui continuo sequitur apud Suidam:

Ἀράβιον ἄρ' ἐγὼ κεκίνηκ' ἄγγελον.

Ita enim legendum est pro κεκίνηκ' αὐλόν. His scriptis video diserte Apostolium IV. 22. ex Menandri Messenia laudare haec verba: Ἀράβιον ἄρ' ἐγὼ κεκίνηκ' αὐλόν, quem locum indicavit Jacobsius Nott. Mscr. Qui praeterea apud Suidam legitur Canthari versus, e Medea petitus, eum Jacobs. ita refingit: κιθαρωδὸν ἐξηγείρατ' Ἀράβιον χορὸν τοῦτον, excitastis nobis hunc chorum tanquam citharoedum quendam Arabium, nunquam desinentem.

Idem: Ἰόσα, ἐπίφθεγμα ἐπὶ τῶν ζ' λαρόντων, καὶ ὅλων δυστυχοῦντων. ἔστι δὲ ἐν Μεσσηνίᾳ Μενάνδρου καὶ ἐτέρωθεν. Eadem Photius tradit Lex. p. 87. nisi quod pro obscuro isto, τῶν ζ' λαρόντων, quod aliquando in ζημίαν λαρόντων mutabam, ἐπὶ τῶν ἀπολαρόντων praebet. Vulgatam lectionem frustra explicare conatus est Erasmus Adag. III, 6, 60. Non omittendus hoc loco Antiatt. p. 100. ἴσα, τὸ ἐπιχαρτικὸν ἐπιφώνημα· μέμφεται. Πλάτων Λαίω· quae quid sibi velint, ab aliis me doceri cupio.

Idem: μετοίκιον. Μενάνδρος δὲ φησι πρὸς ταῖς ἰβ' δραγμαῖς καὶ τριώβολον τοῦτους (τοὺς μετοίκους) τελεῖν, ἴσως τῷ τελώνῃ. Harpocrat. p. 119. Μενάνδρος ἐν Ἀνατιθεμένῃ καὶ ἐν Διδύμαις πρὸς ταῖς δώδεκα δραγμαῖς etc. Eadem Photius Lex. p. 194. De μετοικίῳ nota omnia e Wolfio Proleg. ad Demosth. Lept. p. LXVIII. aliisque.

Idem: ψύλλα καὶ ψύλλαι, θηλυκαῖς. παρὰ δὲ Ἡροδότῳ Ψύλλος, ἔθνος Αἰθύης, καὶ τὸ ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ τοῦ Μενάνδρου ὄνομα κύριον. Eadem Photius habet p. 477. nisi quod ibi Μεσσηνία editur, quam formam alteri, numerorum auctoritate confirmatae (v. Coray ad Isocr. Paneg. 16. et Raschii Lex. rei num. III, 2. p. 578.), immerito praefert Sylburg. ad Pausaniam p. 568.

A N A P I A.

Dignus est, quem integrum apponam, Terentii locus Prol. Andr. 9 sqq.:

Menander fecit Andriam et Perinthiam:
Qui utramvis recte norit, ambas noverit;

Non ita dissimili argumento sunt, sed tamen
Dissimili oratione sunt factae et stilo.
Quae convenere in Andriam ex Perinthia hic
Fatetur transtulisse et usum pro suis.

Afranti Andria a Cicerone de Finib. I, 2. et Brut. 45. alt-
isque commemorata num cognatum Menandreae Andriae
argumentum tractaverit, in tanta fragmentorum paucitate
judicari non potest. Menandreae fabulae reliquias prae-
ter Donatum servavere Stobaeus et Photius. Ac Stobaeus
quidem Serm. LXII. p. 400. Gesn. LXIV. p. 265. Grot.
hunc inde locum protulit:

Τὸ δ' ἐρᾶν ἐπισκοπεῖ
ἅπασιν, ὡς ἔοικε, καὶ τοῖς εὐλόγως
καὶ τοῖς κακῶς ἔχουσι.

Apud Terentium nihil, quod hinc expressum videri possit,
reperio. At convenit fere Caecillii illud apud Cicer. Tusc.
IV, 32. cui (Amori) in manu sit, quem esse dementem ve-
lit, quem sapere. Scripsi autem κακῶς, cum Clerico pro
καλῶς. Grotius vertit: qui rectam sectantur viam, mul-
tumque sapiunt. Sed obstat articulus ante καλῶς ἔχουσι.
Fuit cum ἀλόγως ἔχουσι conjectarem. — Photii locus est
p. 216. νεοττός· ἡ τοῦ αἰοῦ λευκός καὶ τὸ πῦρρόν. Μέναν-
δρος Ἀνδρία.

Καὶ τεττάρων ὥδων μετὰ τοῦτο, φιλιότη,
τὸν νεοττόν.

Eadem Suidas Kusteri habet s. v. νεοττός. Bentl. p. 8. ex
edit. Mediql. praefert τὸ νεοττόν, quod vellem auctoritate
muniisset. Lobeck. ad Phryn. p. 207. νεοττός, inquit,
disyllabum est in Men. versu ap. Suid. Idque teneo:
nisi forte τὸν νεοττόν scribendum, de quo praeter ea, quae
Lobeck. attulit, vide Schol. Dion. Thrac. p. 794. Hesych.
s. h. v. et Polluc. I, 79. Possis etiam τὸ νεοττίον. He-
sych. νεοττίον, οἱ Ἀτικοὶ τοῦ αἰοῦ τὸν λευκὸν leg. τὴν λε-
κτον. Cfr. Diphili locum ap. Suidam l. l. Si recte νεο-
τίον scribendum conjeci, nescio an senariorum reliquiae
elegantius ita constituentur, ut τὸ νεοττίον in fine versus
ponatur. Ceterum recte, opinor, Jacobsius Nott. Mscr.
hunc versum e descriptione apparatus convivialis ductum
existimat.

Quae Donatus ex Andria servavit fragmenta, haec sunt:
Ad I, 2, 33. nihil me fallis, νινῦ (sic) καὶ οὐδὲν λήλη-
θας με ἄν. Ita ed. Westerh.; at Stephaniana οὐδὲν με-
λανθανοῖς ἄν. Alii οὐδὲν με λήληθας. — Ad II, 4, 4. venit

meditatus alicunde ex solo loco, Orationem sperat invenisse se. Menander:

*Ἐυρετικὸν εἶναι φασὶ τὴν ἐρημίαν
οἱ τὰς ὀφρῦς αἶροντες.*

Recte ita Bentr. p. 9. et Brunck. ad Arist. Ran. 1482. pro εὐρετικὴν. Apposite Eudocia, p. 295. εἰς τὴν ἐρημίαν ἀναχωρεῖν (φασὶν) οἱ φιλοσοφοῦντες, ἧς χωρὶς οὐδὲν σεμνὸν εὐρίσκειται, κατὰ τὸν κωμικόν. Lege: ἐξευρίσκεται. Synesius Epist. C. p. 239. c. φιλοσοφοῦμεν, τὴν ἐρημίαν ἀγαθὴν ἔχοντες συνεργόν. cfr. Plin. Epist. I, 6. Τὰς ὀφρῦς αἶρειν plus semel Menander de philosophico fastu. — Ad III, 2, 3. *nunc primum fac isthaec ut lavet, λούσαι' αὐτὴν ὀδίστα.* Casaub. τάχιστα, Bentr. p. 9. αὐτίκα. — Ad III, 3, 12. *ne me obseera,* ubi Donatus: τῷ ἑλληνισμὸν μηλιτανεκε μημαcor. Jacobs. Nott. Mscr. τῷ ἑλληνισμῷ· μὴ λιτάνευε. Menander. Nec male Clericus: μὴ λιτάνευε, μὴ μάχου. — Ad III, 4, 3. *quidnam audio,* ubi Donatus etiam *audiam* legi narrat; sic enim Menandrum: *τί δήποτ' ἀκούσω.* ubi ne de futuro cogites, prohibent observata Schaeferi Melet. p. 128. ad Greg. Cor. p. 1063. et Jacobsii Praef. Anthol. Palat. p. L. — Schol. Theocriti II, 66. *ἐκانهφόρου δὲ τῇ Ἀρτέμει, αἱ ὄραν ἔχουσαι γάμον, ὥσπερ ἀπολογοῦμαι περὶ τῆς παρθενίας τῇ θεῷ, ἵνα μὴ ὀργισθῇ αὐταῖς μελλούσαις τὸ λοιπὸν φθείρισθαι· καὶ παρὰ Μενάνδρῳ. Αἱ κυτῖσκουσαι ἐπικαλεῖσθε τὴν Ἀρτεμιν, ἀξιούσθαι συγγνώμης, ὅτι διεκορήθητε.* In his, quae ad incerti loci fragm. retulit Clericus p. 266., cum nullum metri vestigium appareat, Bentr. p. 103. eo delatus est ut falso hunc locum Menandro tribui existimaret. Toupius contra ad Theocriti Schol. p. 211. hunc nobis propinat versiculum:

αἱ κυτῖσκουσαι γυναῖκες ἐπικαλεῖσθε τὴν θεόν.

Frustra; sunt scholiastae verba, qui respexit ad eum locum Menandri, quem expressit Terentius III, 4, 41., ubi Pamphila partus doloribus conflictans Junonis opem implorat:

Juno Lucina, fer opem, serva me obsecro.

Deleta igitur interpunctione post Μενάνδρῳ posita, locus ita interpretandus est: *et apud Menandrum vos parturientes Dianae opem imploratis, scilicet ut prostratae virginitatis veniam impetretis.* Comparandus Theopompus apud Harpocrat. p. 208.

ἀλλ' ἡ μὲν Εὐλείθυια συγγνώμην ἔχει,
ὑπὸ τῶν γυναικῶν οὕσα καταπλήξῃ τὴν τέχνην.

Schol. Arist. Eccl. 369. αἱ ὀδίνουσαι ἐπικαλοῦνται τὴν Εὐλείθυιαν. Rem conficit Donatus ad Terent. I. l.: *hoc extra etiam hanc potestatem Junoni attribuitur, quamquam illam Menander Dianam appellat.* Eugraphius T. II. p. 14. ed. West. *Hanc (Lucinam) quidam tamen potius Dianam esse dixerunt; nam ita Menander ipsam vocat, cum dicis Ἀρτεμιν.* Ad hunc vel similem Menandri locum respexit Libanius Orat. XIX. p. 497. B. ubi scribit. *κεκλεισθαι τοῖς ὑποκριταῖς τὸ θέατρον, ἵνα μὴ τραγωδὸς εἰσελθὼν Πασιφάνη μμήσῃται τὴν ἐξοικέλασαν εἰς ἀλλοκότον ἔρωτα* (Euripidem innuit, v. Schol. Aristoph. Ran. 873.) *μηδ' αὖ κομωδὸς τὰς παρὰ Μενάνδρῳ τεκούσας.* Cfr. Gellius Noct. Att. II. 23. ubi servus in Menandri fabula gemitum et ploratum puellae in puerperio enitentis audire dicitur. De Diana obstetricis partibus fungente egregia adnotaverunt T. Hemst. ad Lucian. I. p. 287. Wesseling. ad Diod. Sic. I. p. 389. et Wyttenbach. ad Plutarch. p. 170. B. Adde Hegesiae dictum, de quo Ruhnck. ad Rutil. Lup. p. 26. — Ad III, 5, 5. *posthac incolumem sat scio fore me, nunc si hoc devito malum,* Donatus e Menandro affert: *ἂν θεὸς φεύγει οὐκ ἂν ἀπολυμπτε* (sic), quorum verborum sensum esse: *tam difficile est hinc evadere, ut qui hinc evaserit, videatur immortalis futurus.* Male Casaub. *ἔθην ἀποφεύγων οὐκ ἂν ἀπολοίμην ποτέ.* „In Donati lectione latere dicas: *φεύγοι . . . οὐκ ἂν ἀπ' Ὀλύμπου θεός.*” Jacobs. Nott. Mscr. Equidem non expedio. — Ad IV, 3, 11. *ex ara hinc sume verbenas tibi, κοκεξίας σὺ μὲν ῥίνας χχσδιετεινε.* Respexit ad hunc Menandri locum Servius ad Virg. Aen. XII. 120. *abusive verbenas jam vocamus omnes herbas sacratas, ut est laurus, oliva et myrtus.* Terentius: *ex ara hinc sume verbenas tibi; nam myrtum fuisse Menander testatur, de quo Terentius transvertit.* Plura vide ap. Hellad. Chrest. p. 983. et Nic. Loens. Epiph. IX, 7. Menandri verba ineptis conjecturis praeter Clericum et Pauwium vexavit Trillerus Observ. III. p. 80. Melius Bentl. p. 9. *ἀπὸ δεξιᾶς σὺ μὲν ῥίνας κλάδους λάβε.* Praefero tamen Jacobsii rationem, qui in Nott. Mscr. corrigit: *ἀφ' ἐστίας σὺ μὲν ῥίνας δέχου, Δυστηνέ.* — Ad V, 4, 16. *sic, Crito, hic est.* Menander: *οὕτως αὐτός ἐστιν.* Apponam hic alium locum, quem probabile est ad Menandri Andriam pertinuisse. Inter Gnomas monost. 50. Br. legitur hic versus:

ζῶμεν γὰρ οὐχ ὡς θέλομεν, ἀλλ' ὡς δυνάμεθα.

Constat hunc versum in proverbii consuetudine fuisse, cujus vestigia apparent in loco Platonico Hipp. maj. p. 301. e. τοιαῦτα τὰ ἡμέτερά ἐστιν οὐχ ὅλα βούλεται τις, φασὶν ἄνθρωποι ἐκαστοτε παροικιαζόμενοι, ἀλλ' ὅλα δύναται. Sine auctoris nomine legitur etiam apud Suidam II. p. 13. Eum tamen in Menandri Andria locum habuisse, conjicias e Terent. IV, 6, 10. *ut quimus, ajunt, quando ut volumus non licet.* — Graviorem de alio versu dubitationem moveas. Simo senex apud Terent. I, 1, 10. Sosiae liberto haec dicit: *feci e servo ut esses libertus mihi*, ubi intpp. tanquam Menandri senarium laudant hunc versum:

ἐγὼ σε δοῦλον ὄντ' ἔθην' ἐλεύθερον.

Hinc eum ad Andriam retulit Clericus, qui non magis quam Terentii intpp., ubi servatum invenerit hunc versum, docuit. Menandri esse non posse vel inde apparet, quod laudavit eum jam Aristoteles Elench. III, 7. Obiit enim Aristoteles Olymp. 114. 3. Menandrum autem primam fabulam docuisse constat ejusdem Olymp. anno 4. Adde, quod Donato teste ad ProL 13. in prima Andriae Menandreae scena non agebatur inter libertum et senem, sed senex solus loquebatur, in Perinthia autem, ex qua primam scenam in suam fabulam Terentius transtulit, senex cum conjuge. Ex Aristotele illum senarium petiit Theo Progymn. p. 27. ed. Cam. Utrobique scribitur ἐγὼ σ' ἔθηνα δοῦλον ὄντ' ἐλεύθερον. — Qui praeterea ad hanc fabulam relati sunt versus e Stobaeo, eos ego inter Incerta exhibere malui. Nec magis huc alius senarius a Clerico trahendus fuit ex Muret. Var. Lect. I, 9. ὅγῃς νοσοῦντα ῥᾶστα πᾶς τις νοθετεῖ, qui Mureti est non Menandri versus.

De tribus aliis Andriae Terentianae locis probabiliter ad Menandri exemplum factis dixi Quaest. Menandr. p. 42. sq. Nam cum Menander acerrimus fuerit Euripidis imitator, non mirandum est in Terentii, dimidiati Menandri, fabulis passim reperiri quae miro quodam consensu cum Euripideis conspirant. His ex Andria adnumeraverim II, 5, 16. ad quae compares Eurip. Med. 84. cll. Wyttenb. B. C. II. 1. p. 45. Tum IV, 1, 16. collato Hippolyti loco 1297. ubi vide Valcken. Denique V, 4, 17. quae congruunt cum Alcest. 720.

ΑΝΔΡΟΓΥΝΟΣ Η ΚΡΗΣ.

Hanc fabulae inscriptionem unus servavit Athen. VI. p. 243. b. *μνημονεύει δ' αὐτοῦ* (Chaerephontem dicit) *Μένανδρος· καὶ ἐν Ἀνδρογύνῳ ἢ Κρητί.* Eadem fabula significatur apud Schol. Aristoph. Lys. 378. *περὶ γαμηλίων λουτρῶν Μένανδρος ἐν Κρήτῃ φησί, καὶ ἐν Τποβολιμαίῳ, ubi Κρητί legendum.* A ceteris, qui fragmenta inde protulerunt, scriptoribus simpliciter vocatur *Ἀνδρογύνης*, Stob. Serm. XLII. p. 276. Gesn. XLIV. p. 168. Grot. *Menandri in Androgyno:*

Τὸ γὰρ σύνηθες οὐδαμοῦ παροπτέον.

Idem versus, non addito fabulae titulo, est apud Anton. Meliss. CII. p. 168. ubi quae proxime antecedunt: *ἀμύχανον Μακρὰν συνήθειαν βραχεῖ λῦσαι χρόνῳ*, male cum nostro versu in unum fragm. conjunxit Gataker Posth. X. p. 204. *γάρ* mutans in *γούν*.

Ex eadem fabula hunc locum affert Stobaeus Serm. CVI. p. 568. Gesn. CVIII. p. 455. Grot.:

*Τὰ προσπεσόντα προσδοκᾷν ἕπαντα οὐδε
ἄνθρωπον ὄντα· παραμένει γὰρ οὐδὲ ἐν.*

quae comparat Clericus cum Syri versu ap. Senec. Cons. Marc. 9. et de Tranqu. 11. *cuius potest accidere quod cuiquam potest.*

Suidas s. v. *Λαμία.* Μένανδρος Ἀνδρογύνῳ.

*Πλήξας γὰρ ἔφθειρ' ἐκ παριτάξεώς ποθεν
τὰς ἐν Λαμίᾳ πάσας.*

Eadem apud Photium p. 150. ubi male *πλήσας γὰρ ἔφθειρ.* Versuum reliquias digressit Bentl. p. 10.

Idem s. v. *Φίλιος Ζεύς, ὁ τὰ περὶ τὰς φιλίας ἐπισκοπῶν.* Μένανδρος Ἀνδρογύνῳ.

Μαρτύρομαι τὸν φίλιον, ὦ Κράτων, Δία.

Recepit Grotius Exc. p. 711. Male apud Phot. p. 472. *μαρτυροῦμαι τὸν φίλον* —. Lucian. rhet. praec. III. p. 4. *ἀλλὰ πρὸς φίλου Διός, μὴ ἀπιστήσης.* Cfr. Gaisford ad Androm. 601.

Schol. Platon. Ruhnck. p. 33. *Μυσῶν ἔσχατος ἐπὶ τῶν ὑπελπιστάτων.* Μάγνης Προαστιμῖα (adde hanc fab. indicii Fabric.). *Οὐκ ἔστιν οὐδέις, οὐδ' ὁ Μυσῶν ἔσχατος.* Μένανδρος Ἀνδρογύνῳ. *Μυσῶν ἔσχατος πολέμιος.* Append. Vat. I, 64. *ἔσχατος Μυσῶν· μέμνηται ταύτης Μένανδρος.* Φησί γὰρ (immo φασί) ὅτι Τήλεφος κτείνας τοὺς τῆς μητρὸς ἀδελφοὺς

ἐπύθετο τῆς Πυθίας, ποῖ δεῖ σταλῆναι, τὴν δὲ εἰπεῖν, πρὸς ἑσχάτην Μουσῶν. Ἐκθὼν οὖν εἰς Τευθρανίαν τῆς Μουσίας ἑσχάτην ἔβασίλευεν, ἀφ' οὗ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν δυσχερῶς ἐπιτασσομένων. *Diversa confundit proverbia, Μουσῶν ἑσχάτος et πρὸς ἑσχάτην Μουσῶν. Nostro usus est Cicero pro Flacc. 27. quid in graeco sermone tam tritum et celebratum est, quam, si quis despiciatui ducitur, ut Mysorum ultimus esse dicatur? — Ceterum cognominem Caecilii fabulam commemorat Festus p. 556.*

A N E Ψ I O I.

Stobaeus Serm. LXII. p. 398. Gesn. LXIV. p. 265. Grot., qui in margine posuit: *Menander Patruelibus*. Mamilium cum Clerico *Cousobrinis*; sic enim imitator Menandri, Afranius, fabulam inscripserat, testibus Gellio XV. 13. Festo p. 564. Nonio 19. p. 800. Menandri locus hic est:

Φύσει γάρ ἐστ' Ἔρως
τοῦ νουθετοῦντος κωφόν· ἅμα δ' οὐ ῥάδιον
νεότητα νικᾶν ἐστὶ καὶ θεὸν λόγῳ.

quae minus apposite Propertio II, 13, 16. admovit Burmannus; rectius compares Terent. I, 1, 12. ubi v. intpp. Ceterum in Gesneriani Stobaei margine ex Antiope hoc Menandri fragm. desumptum dicitur, quod post Meurs. Bibl. Att. p. 1547. F. arripuit Fabricius Bibl. Gr. II. p. 461. qui Antiopen inter Menandri fabb. referre non dubitaverunt. Atqui illud Ἀντιόπη ex Ἀνψιοί corruptum esse quis non videt?

Stobaeus Serm. LXXX. p. 450. Gesn. LXXVII. p. 331. Grot.:

Εὐδαιμονία τοῦτ' ἐστὶν υἱὸς νοῦν ἔχων·
ἀλλὰ θυγάτηρ κτῆμ' ἐστὶν ἐργῶδες πατρί.

Editur vulgo εὐδαιμονίας, quod servat etiam D'Orville ad Char. p. 227. Nostrum tacite reposuit Steph. Com. Gr. p. 131.; vidit etiam Philarg. Cantabr. p. 12.

Athen. XV. p. 700. b. ἄλλοι δ' ἑφασκον, φανὸν λέγεσθαι τὴν λαμπάδα· οἱ δὲ, τὴν ἐκ τινῶν ξύλων τετμημένην δέσμη. Μένανδρος Ἀνψιοίς.

Ὁ φανός ἐστὶ μεστὸς ὕδατος οὐτοσί·
δεῖ τ' οὐχὶ σείειν ἀλλ' ἀποσείειν αὐτόθεν.

et mox: πανός δ' ὀνομάζεται τὸ διακεκομμένον ξύλον, καὶ συν-
δεδεμένον· τούτω δ' ἐχρῶντο λαμπάδι· Μένανδρος Ἀνεψιοῖς·

Εἰσιῶν

πανόν, λήχνον, λυχνοῦχον, ὅ,τι πάρεστι φῶς
μόνον, πολὺ ποιεῖ.

Ad prioris fr. vers. 1. respexit Phot. p. 466. φανός, λαμπάς
ἐκ κλημάτων. οὕτως Μένανδρος. et Eustath. p. 1571. 3. τὸ
φανόν ἐκ τοῦ φανοῦ παράγωγον, οὐ ἡ χρῆσις παρὰ Μέναν-
δρον. Versu 2. ante Bentlejum, quem vide p. 10., le-
gebatur ἀλλὰ ποδιῶν αὐτόν, quod in ἀποδίκην αὐτίκα mutat
Jacobs. Add. Ath. p. 370. At ita perit lusus in verbis
σιεῖν et ἀποσιεῖν. — Secundum fragm., a cujus sensu prae-
ter alios aberravit Meurs. Bibl. Att. p. 1547. E., recte in-
terpretatus est Bentlejus. Minus bene Schweigh. post
φῶς interpunxit; tum scripturus fuisset poeta μόνον ὃν
πολὺ ποιεῖ.

Α Π Ι Σ Τ Ο Σ.

Suidas: ἄβρα, οὔτε ἀπλῶς θεράπεινα, οὔτε ἡ εὐμορφος
θεράπεινα λέγεται, ἀλλ' οἰκότρωψ γυναικὸς κόρη καὶ ἔντιμος,
εἴτε οἰκογενής εἴτε μή. Μένανδρος Ἀπίστῳ·

ὦ Διμην, εἰ τὸ χροσίον λάβοι
ὁ γέρων, θεράπειναν εὐθύς ἡγορασμένην
ἄβραν ἔσεσθαι.

Resperisse videtur ad hanc Menandri fabulam Alciphron
Epist. II. 4, 50. πάντα μετέωρα νῦν ἐστὶ βουλόμενα ἰδεῖν
Μένανδρον, καὶ ἀκούσαι φιλαργύρων, καὶ ἐρώτων, καὶ δεισι-
δαιμόνων, καὶ ἀπίστων, quamquam fallaces et infidos ser-
vos plerisque in fabb. Menander produxerat. Vid. Galen.
Tom. V. p. 29. De voce ἄβρα, cujus causa Suidas Me-
nandri locum excitat, multa dixerunt Scaliger ad Propert.
IV, 7, 36. et Schweigh. ad Athen. p. 350. e. Eodem sen-
su *delicatas* dici in latinis inscriptionibus monuit Cle-
ricus.

ΑΡΡΗΦΟΡΟΣ Η ΑΤΛΗΤΡΙΣ.

Athenaeus XIII. p. 559. c. Μένανδρος δ' ἐν Ἀρρή-
φορῇ ἡ Ἀτλητρίδι·

α. Οὐ γαμεῖς, εἴαν γε νοῦν ἔχης,
 τοῦτον καταλιπὼν τὸν βίον· γεγάμηκα γὰρ
 αὐτός· διὰ τοῦτό σοι παραινῶ μὴ γαμεῖν.
 β. δεδογμένον τὸ πρᾶγμ'· ἀνερρόφθω κύβος.
 5 α. πέραινε. σωθείης δὲ νῦν· ἀληθινὸν
 εἰς πέλαγος αὐτὸν ἐμβαλεῖς γὰρ πραγμάτων,
 οὐ Λιβυκόν, οὐδ' Αἰγαῖον, [οὐδ' Αἰγύπτιον,]
 οὐ τῶν τριάκοντ' οὐκ ἀπόλλυται τρία
 πλοίαρια· γήμας δ' οὐδὲ εἰς σέσωσθ' ὅλως.

Versu 4. ἀνερρόφθω κύβος. Suidas: ἀνερρόπται κύβος, οἷον ἀποκεκινδύνευται·

φράζε τοίνυν, ὥς ἐγὼ σοι πᾶς ἀνερρόμμαι κύβος.

Sic haec distinguenda videntur, in quibus Comici poetae verum latere editores videtur fugisse. Cfr. D'Orville ad Charit. p. 552. et quos laudat Valcken. ad Phoen. p. 375. b. — Versu 5. Jacobsius distinguit: σωθείης δὲ νῦν ἀληθινόν —. Versu 6. scripsi αὐτὸν pro αὐτόν. Male Casaub. αὐτόν σ' ἐμβαλεῖς. — Versu 7. verba uncinis inclusa addidit Grot. Exc. p. 713.; nec male tamen Scaliger οὐδ' Ἰώνιον, modo Ἰωνικόν scribas. Aegaeum et Ionicum mare conjungit Maximus Tyr. XXIII. p. 240. Vitiosam formam Ἰώνιος legas etiam in Juliani Orat. V. p. 159. d. et Schol. Stobaei p. 447. Heer. cfr. D'Orville ad Charit. p. 525.

Athenaeus X. p. 442. d. Μένανδρος δ' ἐν Ἀδρήφορῳ ἢ Ἀὐλητρίδι·

Πάντας μεθύσους τοὺς ἐμπόρους
 ποιεῖ τὸ Βυζάντιον· ὅλην ἐπίνομεν
 τὴν νύκτα διὰ σέ, καὶ σφόδρ' ἄκρατόν μοι
 δοκῶ.

ἀνίσταμαι γοῦν τέσσαρας κεφαλὰς ἔχων.

Hunc quoque locum in Excerpta recepit Grot. p. 711. Ex Athenaeo profecit Eustath. ad Hom. III. p. 1504, 63. ἐμπορος γοῦν τις μεθύσος παρὰ Μενάνδρῳ κατὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ναυκρατίτου σοφοῦ οὕτως· ὅλην ἐπίνομεν τὴν νύκτα· καὶ σφόδρ' ἄκρατόν μοι δοκῶ etc. Idem ad Dion. Perieg. 804. κωμωδοῦνται δ' εἰς μέθην οἱ παλαιοὶ Βυζάντιοι. Aelian. Var. Hist. III. 14. ὁμολογεῖν δὲ τούτοις εἰσὶ καὶ Μένανδρος ὅταν λέγῃ· μεθύσους· τοὺς ἐμπόρους ποιεῖ τὸ Βυζάντιον· ὅλην ἐπινε (sic) τὴν νύκτα. Nicetas Acomin. Hist. p. 251. Βυζαντίων ἄλλοι μὲν ὑπὸ μέθης διαρρέοντων οὐκ ὀλίγα ξυνέθεντο σχώματα, ὁ δὲ Μένανδρος οὕτωςί πως· μεθ. τ. ἐμπ. ποιεῖ τὸ Β.

ὁλ. ἐπινον τὴν νύκτα. Hic quoque ἐπίνομεν legendum. Byzantios bibacitati impense deditos fuisse ex his satis patet, nec a reliquis luxuriae generibus eos abhorruisse docent Strattis apud Polluc. IX. 78. ubi vide Hemst., et Theopompus ap. Athen. XII. p. 527, e. cll. Savaro ad Sidon. Apollin. Ep. IV, 7. p. 240. Ad eundem Menandri locum respexit Pollux VI, 25. ὁ μέθυσος ἐπὶ ἀνδρῶν Μενάνδρῳ διδόνθω. Facit huc Ulpiani quaestio ap. Athen. I. p. 6. εἰ κεῖται ὁ μέθυσος ἐπὶ ἀνδρός. V. Graev. ad Luciani Sol. III. p. 562. Oudend. ad Th. M. p. 602. Pierson. ad Moer. p. 261. Lobeck. ad Phryn. p. 152. Quod postremo versu legitur ἀνίσταμαι γοῦν τέσσαρας vel τέτταρας; κεφαλὰς ἔχων, etiam alii compararunt cum Diphili loco ap. Athen. p. 168. c. ubi temulenti dicuntur κεφαλὰς ἔχοντες Τρεῖς ὥσπερ Ἀρτεμίσιον. Eustath. ad Hom. p. 1504. 62. δοκοῦσι δὲ πολυκεφαλοὶ καὶ οἱ μεθύοντες.

Stephanus de Urb. et Pop. p. 746. μένηται αὐτῆς; (pro-verbii τὸ Δωδωναῖον χαλκίον) Μένανδρος ἐν Ἀθήνῳρῳ.

Ἐὰν δὲ κινήσῃ μόνον τὴν Μυρτίλῃν
ταύτην τις, ἢ τίτθην καλῇ, πέρας οὐ ποιεῖ
λαλιάς· τὸ Δωδωναῖον ἂν τις χαλκίον,
ὃ λέγουσιν ἔχειν, ἂν παράμῃθ' ὁ παριών,
5 τὴν ἡμέραν ὅλην, καταπαύσαι θάττον ἢ
ταύτην λαλοῦσαν· νύκτα γὰρ προσλαμβάνει.

Ad eundem locum respiciunt Suidas L. p. 623. et Zenob. VI. 5. τὸ Δωδωναῖον χαλκίον κεῖται παρὰ Μενάνδρῳ ἐν τῷ (leg. τῇ) Ἀθήνῳρῳ. Versu 2. Bentl. p. 14. emendationem exhibui; vulgatur ἦν τίτθην καλεῖ. Sequuntur verba πέρας οὐ ποιεῖ λαλιάς. Hoc etiam Bentl. solertiae debetur; deest vulgo οὐ. — Versu 3. ἂν τι χαλκίον et 5. καταπαύσαι. Ita libri vulgati. Mitto aliorum conjecturas. Bentl. τὸ χαλκίον — καταπαύσαις, quae soloecismo deformari, nec quidquam hoc loco mutandum fuisse nisi τι in τις et καταπαύσαι in καταπαύσαι, monui Curis crit. p. 69. Idem placuisse Porsono, monuit postea Th. Kidd. ad Dawesii Misc. p. 387. Et correxit ita etiam C. O. Müllerus in Boettigeri Amaltheae Vol. I. p. 134.

Stobaeus Serm. LVIII. p. 376. Gesn. LX. p. 231. Grot.:

— Τὰ πατρώα μὲν ποιεῖ καιρός ποτε
ἀλλότρια, ὥς τε δ' αὐτὰ που τὰ σώματα,
βίου δ' ἐνεστι μὴ ἀσφάλει' ἐν ταῖς τέχναις.

Probabiliter Grotius τὰ γὰρ x. edidit. Tertio versu μία o prima Gesneri cum Bentlejo reduxi. Secundus versus gra-

vera, ni fallor, suscepit corruptelam. Sententia quidem requirere videtur δουλοῖ τ' αὐτά που τὰ σώματα, vel simile quid. Nec fugit vitium Jacobsii acumen, qui in Nott. Mscr. ita locum constituit:

τὰ μὲν πατρώα μεταποιεῖ καιρός ποτε,
ἀλλοτριώσκει τ' αὐτά που τὰ σώματα.

Athen. X, p. 446. d. Μένανδρος Αὐλητρῆσι (sive potius Αὐλητρίδι).

Βάλλ' ἐς κόρον· ἤδη 'πώποτ' ἐπιες, Σωρίλα,
πᾶσι νῦν πῖθι· μαίνει γὰρ κακῶς.

Bentleji emendd. vide apud ipsum p. 16. Mscr. Athenaei apud Gronov. Infam. Emend. Men. p. 82. ita habet: πᾶσιν πάλιν πῖθι μένει γὰρ κακῶς. Heringa Observ. crit. p. 242.:

α'. Ἐλλέβορον ἤδη πώποτ' ἐπιες Σωσία;
β'. ἅπαξ. α'. σὺ νυνὶ π. —

Jacobsius autem Addit. Athen. p. 240. priora intacta relinquens, coniecit: ἤδη πώποτ' ἐπιες, Σωσία, Πτισανὴν σὺ; νυνὶ π. —. Porsonus cod. vestigia premens in Tracts p. 242.: α'. ἔλλεβ. ἤδη π. ἔπ. Σωσία. β'. ἅπασι. α'. πάλιν οὖν πῖθι. Recte hand dubie Σωσία scripsit, quod ipse etiam feceram Quaest. Men. p. 50.; nec cetera displicent; ἅπασι tamen non intelligo. Fortasse ἀπνευστὶ νῦν δὴ πῖθι scribendum.

Justinus de Mon. p. 40. B. καὶ ἐν Αὐλητρῆσι (hic etiam Αὐλητρίδι corrigam) Μένανδρος.

Πάντ' ἔστι τῷ καλῷ λόγῳ
ἰσρόν· ὁ νοῦς γάρ ἐστιν ὁ λαλήσων θεός.

Retulit Grot. in Exc. p. 713., male scribens θεῶ. Vid. Bentl. p. 13., qui primo versu πανταχῇ ἔστι coniecit. Ad Grammaticorum praecepta debebat πανταχοῦ 'στι. Photius: πανταχῇ, πάντα τρόπον, καὶ πανταχοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ, quamquam non ab omnibus hoc discrimen observatum scio. Cfr. Valck. ad Phoen. 272. Sed possis lenius πάντῃ 'στὶ τῷ καλῷ λόγῳ —.

Etymol. Gudian. p. 234. ζωπυρεῖν, κυρίως τὸ τοὺς ἄνθρακας φνυᾶν, ὡς τὸ· τρισκατάρατε, ἀναζωπύρει τοὺς ἄνθρακας, Μένανδρος ἐν Ἀρήφóρῳ. Corrige:

ὦ τρισκατάρατε, ζωπύρει τοὺς ἄνθρακας.

Pollux X, 176. καὶ ὀλκίον, ἀγγεῖον ὑγρῶν τε καὶ ξηρῶν, ὡς ἐπιπολὺ χαλκοῦν, ὡς ἐν Ἀρήφóροις (leg. Ἀρήφóρῳ) Μενάν-

δρου· ἢ χαλκοῖν μέγα Ὀλκεῖον. V. Bentr. p. 13. et Epist. ad Henst. p. 71.

ΑΣΠΙΣ.

Militi hac in fabula Menandrum non nullas partes tribuisse conjicere licet, ut de titulo fabulae taceam, e fragm. ap. Schol. Arist. Acharn. 283. τῷ δὲ συντριβείῃ (leg. συντρίβειν) καὶ Μένανδρο; κέχρηται ἐν Λευκαδίᾳ καὶ ἐν Ἀσπίδι· ἔχων τὴν ἀσπίδα ἐκεῖτο συντετριμμένην, quae verba ut justo senario constarent Heringa Obs. critt. p. 242. ita constituit: ἐκεῖτ' ἔχων τὴν ἀσπίδα συντετριμμένην. Possis etiam τὴν ἀσπίδ' ἔχων —, sed praestat:

Ἐχων τὴν ἀσπίδα
ἐκεῖτο συντετριμμένην —

Ex eadem fabulae parte hand scio an petitus sit hic locus apud Suidam III. p. 654. Zonar. II. p. 1841. et Harpocr. p. 179. χάραξ, χάραγμα, περίγραμμα, ὃ περιβάλλοντό τινες ἐν στρατοπέδῳ ἐπὶ σωτηρίας, ὡς Δημοσθένης, καὶ Μένανδρος:

Πολλοὶ γὰρ ἐκλελοιπότες
τὸν χάρακα τὰς κώμας ἐπόρθουν.

Vid. Bentr. p. 18. Meursii rationem Bibl. Att. p. 1548. d. omitto. Receptit Grot. Exc. p. 711.

Militi, quem hac in fabula partes habuisse suspicor, Smicrinae nomen inditum fuisse colligas e Stobaei loco Serm. LI. p. 356. Gesn. LIII. p. 202. Grot.:

Στρατιώτην, Σμικρίνη, σωτηρίας
ἔστ' ἔργον εὐρεῖν πρόφασιν, ὁλέθρον δ' εὐπορον.

quae patris admonitio videtur ad filium castra sequi gestientem; quamquam haec aliter explicare video Bentr. p. 17., cujus palmarum emendationem exhibui: vulgo σμικρόν. At prima Gesneri σμικρόν ἢ, unde vix dubites de Bentr. correctionis veritate. Salmasius et Grot. οὐ μικράν. Jacobsius autem Add. Athen. p. 102.:

Στρατιώτην οὐ μικρόν σωτηρίας
ἔστ' ἔργον εὐρεῖν πρόφασιν —

At μικρός non apud Aristoph. solum, ut putasse videtur Brunck. ad Plut. 240., sed apud omnes omnino poetas primam producit. Fallitur Casaub. ad Athen. XIII. p. 572. a. Idem Bentr. error ad Men. p. 108. et ad Phillem. p. 110.

De Menandri loco apud Clem. Alex. Strom. VII. p. 302. Sylb.

σαρκός γὰρ ἦν, σὺ δὲ σμικρόλογος οὐ θέλων,
infra dicam in fragm. Διαισθαίμονος. Aristoph. ap. Athen.
p. 285. e.

μηδὲ τὰ μικρὰ τὰ Φαληρικά τάδ' ἀφύδια.

Corr. μηδὲ τὰ Φαλ. τὰ μικρὰ — ut monuit Erfurdinus. Eubulus ap. Athen. p. 311. d.

πλεκτάτια τὰ μικρὰ πολύποδος, νῆστίν τινα.

Dele articulum. Hegemo Thas. apud Athen. p. 698. F.

καὶ ποτέ τις εἴησι μικρὸν τυροῦντ' ἐσιδοῦσα.

leg. εἴη σμικρόν. Denique in Aristoph. Eccl. 629. casu edidit Br. τοῖαι μικροῖς pro τοῖς.

Stobaeus Serin. XXIII. p. 190. Gesn. p. 116. Grot.

Menander Aspidæ:

Ὁ βούλεται γὰρ μόνον ὀρῶν καὶ προσδοκῶν
ἀλόγιστός ἐστι τῆς ἀληθείας κριτής.

Sine corruptelae suspitione hunc locum attulit Wyttenb. ad Plutarch. p. 49. A. Desideres tamen articulum, quem ante μόνον inseruisse Porsonam, vix credo affirmantibus Advers. editoribus p. 292. Suspiscabar μόνον ὁ ὀρῶν καὶ προσδοκῶν. Habet tamen etiam vulgata lectio quo defendatur; de certo quodam homine loqui puta, cuicumque haec verba tribuit poeta: *etenim cum nihil ille agat, nisi quod ipse velit, male de veritate judicat.* Ceterum alii libri Euripidi hunc locum tribuunt, cujus inter fragm. relatus est p. 482.

Stobaeus Serin. XLVII. p. 341. Gesn. XLIX. p. 187. Grot.:

ὦ τριτάτῳ,
τί πλέον ἔχουσι τῶν ἄλλων; βίον
ὥς οἰκτρὸν ἐξαντλοῦσεν οἱ τὰ φρούρια
τηροῦντες, οἱ τὰς ἀκροπόλεις κεκτημένοι,
εἰ πάντα ὑπονοοῦσιν οὕτω ῥαδίως
ἐγχειρίδιον ἔχοντας αὐτοῖς προσιέναι
οἷαν δίκην διδῶσιν.

De Vs. 2. Bentr. p. 17. duas proposuit conjecturas: τί δῆτα πλέον, aut: τί πλέον ἔχουσι δημοτῶν ἄλλων, quod placet. Ἄλλος ex noto illo usu, quem illustravit praeter alios Boeckh. ad Plat. de Legg. p. 146.; nec aliter jam Home-

rus. Δημοτης autem civis, unus e multis, quo sensu ex Atticis unum Xenophontem hanc vocem posuisse auctor est Zonaras Lex. I. p. 494., sed posuit etiam Eurip. Ion. 627. δημοτης δ' ἂν εὐτυχῇ; Ζῆν ἂν θέλωμι μᾶλλον ἢ τύραννος ὢν, qui locus imprimis huc facit. Non omittenda tamen Jacobsii ratio, quamvis justo audacior:

Ὡς τρισάθλιοι, βίον

ὡς οἰκτρὸν ἐξαντλοῦσιν —

verbis tē πλέον ἔχουσι τ. ἄλλων prorsus rejectis. Non intelligo unde irrepserint. De Stephani conatu Com. Gr. p. 175. taceo. — Versu 5. Porson. Adv. p. 292. οὔτοι pro οὔτω. Ad sententiam loci Clericus laudat Senec. de Clem. I. 29.; meliora dedit Wesseling. ad Diod. Sic. II. p. 324.

Praeterea haec afferuntur e Menandri Aspide. Constant. Porphyr. de Admin. Imp. XXIII. p. 54. Ἑλληνὺς οὐκ Ἰβηρεῖς, Μένανδρος Ἀσπίδι. — Erotian. Gloss. Hippocr. p. 144. ἔμυξεν, ἐπτέναξεν. Μένανδρος ἐν Ἀσπίδι. — Pollux X, 137. κανδύταλις, οὗ μέμνηται Μένανδρος ἐν Ἀσπίδι.

ΑΤΤΟΝ ΠΕΝΘΩΝ.

Harpocrat. p. 165. καὶ παρ' ἄλλοις ἐπὶ ταύτης τῆς ἐννοίας τὸ στεφανοῦν (pro τιμᾶν), ὡς παρὰ Θεοπόμπῳ καὶ Μενάνδρῳ ἐν Αὐτοπερθεύοντι. Corr. Αὐτὸν περθεύοντι. Fallitur Vales. in notas Mauss. p. 132. De hoc usu verbi στεφανοῦν dixere Heinst. ad Plut. p. 265. et Wessel. ad Diod. Sic. I. p. 684. — Ex eadem fabula locum servavit Stob. XCI. p. 506. Gesn. XCIII. p. 328. Grot.

Τυφλὸν ὁ πλουῖτος, καὶ τυφλοὺς
τοὺς ἐμβλέποντας εἰς ἑαυτὸν δεικνύει.

Ita Bentl. p. 18. pro τυφλοὺς ἐμβλέποντες εἰς αὐτόν. Articulum addidit etiam Steph. Proleg. ad Com. Gr. p. 25., in ceteris non audiendus.

ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ.

Ita recte vocatur haec fabula in Stobaei libris Serm. LXII. p. 396. Gesn. LXIV. p. 261. Grot.:

Ἄλλ' ὅταν ἐρῶντα νοῦν ἔχειν τις ἄξιοι,

παρά τινι τάνόητον οὔτος ὄψεται;
μόνον ἔστ' ἀπαρηγόρητον ἀνθρώποις ἔρω.

Vulgatur τάνώνητον. Correxerit Grotius, qui tertium verbum a reliquis separavit. Brunckius Poes. Eth. p. 193. e cod. suo τάνότηά γ' enotavit. Jacobs. Not. Mscr. „ἀπαρηγόρητον, res quas consilio non potest regi. Ἔρω ἀπαρηγόρητος ἀρχῇ Plutarch. Vit. Ant. p. 1682. ἀπαρηγόρητός „ἐστίν ὁ τοῦ θανάτου φόβος, Ibid. p. 2029." — Ἀφροδίσιον, numero singulari, minus recte legitur apud Suidam s. v. ἀναθέσθαι, τὸ μεταθέσθαι, ἀπὸ τῶν πετινόντων καὶ τὰς κεννημένας ἤδη ψήφους διορθούντων. — Μένανδρος ἐν Ἀφροδίσιῳ.

Ἐκφυγοῦσα δ' ἣν εἶχεν νόσον
οὐχ ἔσχε τοὺς ῥηθέντας ἀναθέσθαι λόγους.

Quem locum in Exc. retulit Grot. p. 713. Jacobsius Not. Mscr. „de puella videtur agi, quae in morbi delirio dicenda tacenda locuta, dicta postea revocare non posset." Hanc verbi ἀναθέσθαι potestatem multi illustrarunt. Sufficiat laudasse Salmas. ad Solin. p. 767. B. Gataker. Misc. Posth. p. 741. Valcken. ad Hippol. p. 242. b. Boeckhius ad Pindari Olymp. VII, 61.

Idem Suidas v. ἀλήθεια. καὶ ἀληθείας πληθυντικῶς λέγουσι. Μένανδρος Ἀφροδίσιῳ.

Εἰ τὰς ἀληθείας ἀπλῶς τίς σοι λέγοι.

Eadem fere Lex. Seguer. I. p. 376. Pluralem habes etiam in alio Menandri fragm. ap. Schol. Eurip. Hippol. 332. Adde Philem. ap. Rutgersium V. Lect. IV. p. 382. et Pseudo-Sophocl. ap. Clem. Alex. p. 717. Ἀπλῶς, *simpli-citer, nullis usus verborum lenociniis.* Euripides Phoen. 479. ἀπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφην, qui versus legitur etiam ap. Sext. Emp. p. 380. et Schol. Plat. Ruhn. p. 190. Eundem respiciunt Pisides ap. Suid. III. p. 590. ἀπλοῖ δὲ πάντες τῆς ἀληθείας λόγοι, et Seneca Epist. L. p. 141. *nam, ut ille ait Tragicus, veritatis oratio simplex est.* Euripides autem Aeschylum imitatus videtur ap. Stob. Serm. XI. p. 77. ἀπλᾷ γάρ ἐστι τῆς ἀληθείας ἔπη.

De Aphrodisiorum festo, unde nomen traxit fabula, Clericus laudat Meurs. in Graec. Fer. s. h. v. Theopompus ἐν Ἀφροδίσις laudatur a Schol. Arist. Plut. 179. unde male Fabricius Bibl. Gr. titulum fabulae fecit Ἀφροδίσιαι.

Β Ο Ι Ω Τ Ι Α.

Boeotiam praeter Menandrum et Theophilum ap. Athen. XI. p. 572. d. scripsit etiam Antiphanes ibid. IX. p. 367. a., ubi leg. καλέσας. Ex Antiphanis fabula Attilii, sive, ut Varroni ap. Gellium III, 3. placuit, Plauti Boeotiam expressam esse statuit Scaliger ad Varron. de L. L. V. p. 155. Bip. Fortasse recte; quamquam eodem jure Menandrum latino poetae praevisse dicas. Sed hoc utcunque est, certe ex graeco latinam exemplo ductam fuisse docet elegantissimus locus in Lips. Plauti edit. receptus p. 477., ubi quam Salmasius de solariorum multitudine difficultatem movit, nulla erit, si fabulam illam non togatam sed palliatam fuisse memineris.

Fragmenta fabulae Menandreae haec sunt. Apud Stob. Serm. XL. p. 236. Gesn. XLII. p. 161. Grot.:

Οὐ δεῖ διαβολῆς καταφρονεῖν, οὐδ' ἂν σφόδρ' ἢ
ψευδῆς· ἐπίσταντ' αὐξάνειν αὐτήν τινες,
δι' οὓς φυλάττεσθαι τὰ τοιαῦτ' ὀρθῶς ἔχει.

Recepit H. Stephanus Com. Gr. p. 151. opportune laudans Isocr. ad Demon. p. 4.

Ibid. CVI. p. 568. 14. Gesn. CVIII. p. 455. Grot.:

Πολλὰ δύσκολα
εὐροις ἂν ἐν τοῖς πᾶσιν, ἀλλ' εἰ πλείονα
τὰ συμφέροντ' ἔνεστι, τοῦτο δεῖ σκοπεῖν.

Versu sec. legebatur ἐν τοῖς πᾶσιν εὐροις ἂν. Exhibui cod. lectionem apud Brunck. ad Aristoph. Eccl. 82. Male Grotius et Bentlejus, quem vide p. 18.

Ibid. Serm. LXXXIX. p. 500. XCI. p. 369. Grot.:

Πλοῦτος δὲ πολλῶν ἐπικάλυμμ' ἔστιν κακῶν.

Idem versus legitur in Excerptis Antonii Mel. p. 222. Gesn. ubi vitiose editur: πολλῶν ἐπικάλυμμά ἐστιν ὁ πλοῦτος.

Apud Erotian. Gloss. Hipp. p. 178. ἡμεκτία, τὸ ἡμῶν τοῦ ἐκτεῶν (leg. ἐκτέως)· ἐκτεὺς δὲ λέγεται Ἀττικὸν μέτρον, ἔχον χοῖνικὰς ὀκτώ, ὡς φησι Μένανδρος ἐν Βοιωτίᾳ.

Οὐκ ἔστιν ἐκτεὺς τοῦτο, μὰ τὸν Ἀσκληπιόν.

Ante Benth. τουτί legebatur. Eandem corruptelam tolle e Posidippi loco ap. Athen. p. 377. b. Contrarium vitium in Epicrate ap. Athen. p. 59. f. tum alios, tum Erfurdium Observ. crit. in Ath. p. 439. adeo fefellit, ut audacissimas periclitaretur conjecturas. Lege:

C

A. τὸ γὰρ ἐν λέσχαις ταῖςδε τοιαυτὶ
ποιεῖν ἀπρεπές·

B. οὐδ' ἐμέλησεν τοῖς μερακίοις —

Brevis syllaba in ἀπρεπές post Seidler de hac re disputationem neminem morabitur.

Denique ap. Photium: περίνησα, περιβόλαια περιφερῇ καὶ νησοειδῇ, ὅμοια ταῖς ὑπὸ Ῥωμαίων καλουμέναις χλαίταις (fort. λαίταις). Μένανδρος Βοιωτὶς·

Πεντεκτένους μὲν καὶ περίνησα πορφυρᾷ.

Apogr. Dresd. πεντεκτέναι, Oxon. πεντεκτεναί, unde Bentl. p. 19. πεντεκτενῇ correxit. Recte; quamquam de forma ipsa πεντέκτενος dubitare nos non sinit Suid. s. h. v. et Antiphanes ap. Polluc. VII, 52. περίνησα καὶ περίλευκα καὶ πεντέκτενα. Ad sensum vocis Jacobsius in Nott. Mscr. laudat Hesychium s. h. v. et Salmas. ad Script. Hist. Aug. T. I. p. 980. πορφυρᾷ dedit Photius Hermannī, Oxon. apogr. πορφυρᾷ, quod tenuit Bentlejus.

Γ Ε Ω Ρ Γ Ο Σ.

„Nunc Γεωργός nunc Γοργίας vocatur hoc Menandri „drama, sive utroque nomine re vera vocatum sit, sive „errore librariorum, qui Gorgiam vocarint ἀντὶ τοῦ Γεωρ- „γοῦ, quod fuerit verum nomen, sive duplex fuerit fabula.” Clericus. Georgus unice vera est fabulae inscriptio. Gorgias bis vocatur in margine Stobaei Serin. V. p. 35. et XCVI. p. 384., errore, ut suspicor, Grotii; nam Gesnerus utroque loco: *Menander Gēorgo*. Obiter hujus fabulae meminit Quint. XI, 3. *cum mihi comoedi quoque pessime facere videantur, qui, etiamsi juvenem agant, cum tamen in expositione aut senis sermo, ut in Hydriae prologo, aut mulieris, ut in Georgo, incidit, tremula vel effeminata voce pronuntiant*. Respicit etiam, monento Taupio ad Suid. p. 346., Fronto Anal. Br. II. p. 346.

Τὴν ἀκμὴν Θησαυρὸν ἔχειν, κωμωδῆ, νομίζεις,
οὐκ εἰδὼς αὐτὴν Φάσματός οἷς τέρην.

ποιήσει σ' ὁ χρόνος Μισοῦμένον, εἴτα Γεωργόν,
καὶ τότε μαστεύσεις τὴν Περιειρομένην.

Vido ad h. l. Jacobsium. Quod cum Περιειρομένη conjungitur Γεωργός, facit ut ex eo fabularum genere Georgum fuisse putem, in quibus quid amantium ζηλοτυπία efficere posset doceretur. Quodsi primarias fabulae partes Gorgiae

tributas fuisse ponas, egregie nostram sententiam Luciani loco confirmatam reperies, Dial. Meretr. VIII. p. 299., ubi Ampelis Chryside de amatoris injuria questae, φιλήματα, inquit, καὶ δάκρυα καὶ ὄρκοι, καὶ τὸ πολλάκις ἦκειν ἀρχομένου ἔρωτος σημεῖον καὶ φουμένου ἐστὶ· τὸ δὲ πῦρ ὅλον ἐκ τῆς ζηλοτυπίας ἐστίν, ὥστε εἰ καὶ σέ, ὡς φῆς, ὁ Γοργίας ραπίσει, καὶ ζηλοτυπεῖ, χρηστὰ ἐλπίζει, καὶ εὖχου αἰετὰ αὐτὰ ποιεῖν. Istorum dialogorum auctorem non solum argumenta Menandrearum fabularum passim expressisse, sed eadem, quibus poeta usus fuerat, nomina assumpsisse, aliquoties observabimus.

Sed ponam ipsa fabulae fragmenta. Apud Stobaeum Serm. CIII. p. 560. Gesn. CV. p. 436. Grot.:

‘Ο δ’ ἡδίκηκώς ὅστις ἔσθ’ οὗτός ποτε
τὴν ὑμετέραν πενίαν, κακοδαίμων ἔσθ’, ὅτι
τοῦτ’ ἡδίκηκεν, οὐ τυχὸν μεταλήψεται·
εἰ καὶ σφόδρ’ εὐπορεῖ γάρ, ἀβεβαίως τρυφᾷ.
τὸ τῆς τύχης γὰρ ῥῶμα μεταπίπτει ταχύ.

Postremus versus legitur etiam apud Etym. M. p. 685. 38. ὅθιν Μένανδρός φησιν· τὸ τῆς τύχης γὰρ κ. τ. λ. Eundem in Schol. Soph. Oed. T. 1191. latere monuit Porson. ad Eurip. Med. p. 404. Lips.

Ibid. Serm. XCII. p. 515. Gesn. XCVI. p. 384. Grot.:

Εὐκαταφρόνητόν ἐστι, Γοργία, πένης,
κἂν πάνυ λέγῃ δίκαια· τούτου γὰρ λέγειν
ἔνεκα μόνου νομίζεται· αὐτοῦ τοῦ λαβεῖν,
καὶ συκοφάντης εὐθὺς ὁ τὸ τριβώνιον
ἔχων καλεῖται, κἂν ἀδικούμενος τύχη.

Ad primum vs. compares senarium inc. poetae apud Athen. p. 458. b. εὐκαταφρόνητόν ἐστι πενία, Δερκύλε. Lucian. Tim. I. p. 145. εὐκαταφρόνητον ἢ πενία. Liban. III. p. 147. C. πένιας εὐκαταφρόνητον σχῆμα. Versu 2. Heringa Observ. crit. p. 242. τοῦτο γὰρ λέγειν, quod quo referendum putarit, non perspicio, nisi forte ταῦτα voluit. Ordo verborum hic est: τούτου γὰρ μόνου τοῦ λαβεῖν ἔνεκα νομίζεται etc. Si quid mutandum, malim τούτου γὰρ μόνου ἔνεκα λέγειν κτλ.

Ex eadem fabulae parte petitus videtur hic locus apud Stob. Serm. V. p. 63. sive ap. Brunck. P. E. p. 192.:

Οὗτος κράτιστός ἐστ’ ἀνὴρ, ὦ Γοργία,
ὅστις ἀδικεῖσθαι πλεῖστ’ ἐπίσταται βροτῶν.

ubi ἀδικεῖσθαι injurias ferre recte interpretatur Stephanus

Com, Gr. p. 192. cujus notatis adde Philostr. Vit. Apoll. VII, 19. et Wyttenb. ad Plutarch. p. 190. A.

Ipsius Γεωργού, a quo nomen traxit fabula, verba esse videntur quae idem servavit Stobaeus Serm. LV. p. 371. Gesn. LVII. p. 219. Grot.:

Ἀγρὸν εὐσεβέστερον γεωργεῖν οὐδένα
οἶμαι. φέρει γὰρ ὅσα θεοῖς ἄνθη καλά,
κιττὸν, δάφνην· κριθάς τ' ἐὰν σπείρω, πάννυ
δικαίως ὦν ἀπέδωχ' ὅσας ἂν καταβάλω.

Ad primum versum convenit fere Terentii illud: *agrum in his regionibus Meliorem neque preti majorem nemo habet*, Heautont. I, 1, 12. — Vs. 2. male Grotius ὡς θεοῖς. Recte vulgatum tuetur Bentl. p. 19. Minus placet Zedellii ratio (Magazin für Schullehrer II. p. 359.): φέρει γὰρ ὅσα θεοῖς ἄνθη καλά! fert enim diis quot pulchros flores! Colorem hinc duxit Alciphro Epist. III, 16. ἔφερες ἂν τοῖς θεοῖς κιττὸν καὶ δάφνας, καὶ ἄνθη ὅσα σύγκαῖρα, ubi v. Berglorum. — Vs. 3. Grotius recte, ut equidem opinor, scripsit κριθάς δ' ἐὰν σπείρω. — Vs. 4. vulgo sic legitur: δικαίως ἀπέδωχ' ὅσα ἂν καταβάλω. Mitto Grotii, Bentleji, Toupii Epist. crit. p. 35., aliorumque conjecturas. Genuinam lectionem praeter Porson. App. ad Toup. p. 435. restituit Zedelius, nisi quod is male scripsit ὅς ἂν προκαταβάλω. Ipse aliquando conjeceram δικαίως ἀποδέδωχ' ὅσας. Ad hunc Menandri locum respexit Pollux I, 227. Μενάνδρος δικαίον γῆδιον καλεῖ ὃ μῆδεν πλέον τοῦ σπέρματος ἐκφέρει. Venustissimus hanc in rem Xenoph. locus Cyrop. VIII, 3, 15. μικρὸν γῆδιον, οὐ μέντοι πονηρόν γε, ἀλλὰ πάντων δικαιοτάτον· ὅτι γὰρ ἂν λάβοι σπέρμα καλῶς καὶ δικαίως ἀπεδίδου αὐτό τε καὶ τόκον οὐδέν τι πολύν· ἤδη δέ ποτε ὑπὸ γενναιοτήτος καὶ διπλάσια ἀπέδωκεν, ὧν ἔλαβεν. Eundem Menandri locum ante oculos habuit Quintil. XII, 10. quos ego existimo, si quod in his finibus (Atticam dicit) uberior inveniunt solum, fertiliorumve segetem, negaturos Atticam esse, quod plus quam acceperit seminis reddat, quia hanc ejus terrae fidem Menander eludit. De Attici soli sterilitate passim admonuerunt viri docti, ut Valcken. ad Hesiod. p. 326. et quos laudat Abr. Willet ad Galeni Protr. VIII. p. 92.; hordeo tamen Atticam abundasse testatur Theophr. Plant. VIII, 8. cll. Arist. Pac. 1322.

Apud Schol. Hermog. T. II. p. 404. 36. Ald.:

Ἐμβεβρόντησθαι γελοῖον, ὅς κόρης ἐλευθέρως

εἰς ἔρωθ' ἦκων αἰωπᾶς καὶ μᾶτην ποιουμένου;
περιορᾶς γάμους δεαυτῶ.

Versuum modulos restituit Grotius Excerpt. p. 713. qui ap. Schol. Herm. haec confuse extare monet: quod quale sit, quum rarissimo libro uti mihi non liceat, judicare nequeo. Sec. versu non male Heringa Obs. crit. p. 243. *πονούμενος* scripsit; *πονείσθαι* et *ποιείσθαι* passim confundi exemplis docuit Wessel. ad Itiner. Hieros. p. 577. In Philostrato tamen Vit. Apoll. VIII. p. 372. *ἱερὰ Τῦνάνδε βασιλτεῖοις ἐκπεποιημένα* cave postremam vocem cum Wesselingio in vitii suspicionem voces. Sic enim solet Philostratus, ut Vit. Apoll. IV, 7. p. 145. ὃ ἐν Ὀλυμπίᾳ τῷ Φειδίᾳ ἐκπεπóηται, item IV, 42. p. 182. et Vit. Soph. I, 25. p. 531. Hinc in Apoll. Vit. I, 5. p. 6. ἐκπεπóηται in ἐκπεπóηται mutandum esse vix neget.

Senis partes hac in fabula fuisse intelligitur ex Etymol. M. p. 206, 57. *Μένανδρος ἐν τῷ Γεωργῷ· βουβῶν ἐπήρθη τῷ γέροντι*, quae omisso Menandri nomine habet etiam Suidas s. v. *βουβῶν*. Auctius hoc fragm. legitur apud Zonar. Lex. p. 1030. *θέρμη καὶ θέρμα. — Μένανδρος·*

Βουβῶν ἐπήρθη τῷ γέροντι, θέρμα τε ἐπέλαβεν αὐτόν.

Ad quem locum, ut Phavorinum s. v. *θέρμη* omittam, respexit Phrynichus Ecl. Att. p. 331. ubi v. Lobeckium, et Aelianus Epist. II. p. 417. *ἐπέκοψε τὸ σκέλος πάνυ χρηστῶς, καὶ θέρμη τε ἐπέλαβεν αὐτόν καὶ βουβῶν ἐπήρθη*, quo loco usi sunt Toup. Cur. Nov. p. 183. et Ruhnke ad Tim. p. 139. Adde Choricium ap. Villos. Anecd. Gr. II. p. 24. *κατὰ μέσον τῇ; πορείας αὐτῷ βουβῶνος ἐπαρθέντος ἐξαίφνης.*

Denique nostram fab. commemorant Choeroboscus apud Bekker. Anecd. Gr. III. p. 1380. *ἔχομεν τὴν χρῆσιν τοῦ ἦν ἐγὼ παρὰ Ἀριστοφάνει — καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν τῷ Γεωργῷ· Ἦν δ' οὐ πονηρὸς οὐδ' ἐδόκουν;* cfr. Buttmanni Gramm. Gr. Vol. I. p. 552.; — et Schol. Arist. Plut. 652. *ὅτι ἐπὶ κακῷ ἔλεγον οἱ Ἀθηναῖοι τὰ πράγματα, ἰδοὺ διεσάφησεν καὶ Μένανδρος δὲ ἐν Γεωργῷ· ἐν πράγμασιν ἐν μάχαις.* Eadem, omisso fab. titulo, legas ap. Suid. III. p. 166.; *πράγματα καὶ μάχας* conjunxit etiam Arist. Pac. 293., nec quidquam hoc usu frequentius; sufficit unum laudasse Gregor. Naz. Epist. ad Nect. IV. p. 317. *ἄνευ πολέμου καὶ πραγμάτων καθήμεθα, αἰωπῆς ἀκίνδυνον γέρας τιμήσαντες*, quae postrema verba e lyrico poeta duxit, quem expressit Ho-

rat. Carm. III, 2, 25. *est et fidei tuta silentio merces.*
Cfr. Gaisford. ad Poet. Minor. II. p. 400.

Aliud fragmentum, probabili conjectura a Toupio ad Menandri Georgum relatum, servavit Plutarch. de Curios. p. 519. Α. ὁ μὲν γὰρ ἀληθινὸς ἐκείνος γεωργὸς οὐδὲ τὸν αὐτομάτως ἐρχόμενον ἐκ πόλεως προσδέχεται, λέγων·

Εἰτά μοι σκάπτων ἐρεῖ
ἐφ' οἷς γεγόνασιν αἱ διαλύσεις· ταῦτα γὰρ
πολυπραγμονῶν νῦν ὁ κατάρατος περιπατεῖ.

Ita Toup. Ep. crit. p. 35. ed. Lips. pro νῦν πολυπρ., sed idem male primo versu σκάπτων ἐρεῖ. Recte Jacobsius Nott. Mscr. „Herum puta servi reditum expectare. Jam, „ait, ille carnifex circumvagatur de pacis conditionibus „aliisque hujus generis rebus satagens. At cum redierit, „agrum illi fodiendum committam, et tum mihi illa nar- „rabit. i. e. gravioribus illum laboribus onerans efficiam ut „a talibus nugis absteineat.” Cfr. Porson. ad Eurip. Med. p. 404. ed. Lips.

Γ Α Τ Κ Ε Ρ Α.

Priscianus Lib. XVII. p. 1192. *Attici δμοῦμαί σοι τοὺς θεοὺς.* — Menander Γλυκέρα·

Τί κλάεις; ὁμνῶ σοι τὸν Δία
τὸν Ὀλύμπιον καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, φιλετάτην,
ὁμωμοκῶς καὶ πρότερον ἤδη πολλάκις.

Ita recte haec verba digessit Benth. p. 20. Eadem ratio placuit Meursio Bibl. Att. p. 1549. d. et Toupio Add. ad Theocr. II. p. 402. Wart. Male Casaub. ad Theophr. Char. XIII. p. 156. Locum imitando expressit Alciphro Epist. II, 3. ἐγὼ μὰ τὰς Ἑλευσινίας θεάς, μὰ τὰ μυστήρια αὐτῶν, ἃ σοι καὶ ἐναντίον ὤμοσα πολλάκις, Γλυκέρα, μόνος μόνῃ. Primo versu κλάεις ex Aldina recepi, pro quo κλαίεις dedit Putschius, qui verba τὸν Ὀλύμπιον, ab Aldo omissa, e Cod. videtur adjecisse. Illud vero minime silentio praetereundum, Glyceræ nomen in Aldina Prisciani editione non tanquam fabulae titulum adscriptum, sed cum ipsis poetae verbis conjunctum legi:

Γλυκέρα, τί κλάεις; ὁμνῶ σοι τὸν Δία —

Qua de causa dubitare licet, non modo an recte hic locus ad Glyceram relatus sit, verum etiam an omnino Me-

nander fabulam hoc nomine inscriptam docuerit. Cui quidem sententiae frustra quis opponat Alciphronis testimonium Epist. II, 4. ubi Glycera Menandro in Aegyptum profecturo haec scribit: πάντως δέομαι, Μένανδρε, κακῆνο παρασχευάσασθαι τὸ δράμα, ἐν ᾧ με γέγραπται, ἵνα, κἂν μὴ παραγέτωμαι σὺν σοί, δι' ἄλλου πλεύσω πρὸς Ἰππολύμαϊον, ex quo loco apparet sane, fuisse Menandri fabulam, in qua poeta amores suos et delicias celebraverit; neque tamen hoc inde efficitur, ut hanc fabulam ipso Glycerae nomine inscriptam fuisse statuamus. Accedit quod Athenaeus Lib. XIII. p. 567. c., ubi Menandri dramata meretricum nomine insignita recenset, Thaidem et Phanium commemorat, de Glycera ne verbum quidem adjiciens. Ex quo silentio tanto certius sententiae nostrae argumentum duci posse existimo, quo magis ex alio Athenaei loco XIII. p. 594. d., hunc Menandri et Glycerae amores satis cognitos habuisse constat. Itaque nisi gravior aliunde auctoritas accedat, Glyceram Menandri fabulis adnumerare non ausim. Ceterum de Menandri et Glycerae amoribus constat vel ex Alciphronis Epist. II, 3. et 4., quarum alteram Menandro, alteram Glycerae affinxit sophista unus omnium ingeniosissimus. Conf. Martialis Epigr. XIV, 187. et Athen. XIII. p. 585. c. Ad eam Menandri fabulam, in qua Glycerae suae ingenium et mores celebraverat, respexisse videtur Philostratus Epist. LXVIII. p. 947. ubi postquam docuit, quid meretrici, quae quidem hoc nomine digna videri vellet, agendum esset, ταῦτα, inquit, καὶ Τιμαγόρα καὶ Λαῖς καὶ Ἀρισταγόρα καὶ τὸ Μενάνδρου Γλυκέριον ἐποίησαν.

Δ Α Κ Τ Τ Α Ι Ο Σ.

Ex hac fabula Casaub. ad Athen. VI. p. 247. f. et Scaliger Conj. in Varron. VI. p. 230. Plauti *Condalium* expressam fuisse statuunt, quod neque negare neque affirmare ausim. Non minori jure etiam Pomponium *Annulum* suam a Nonio laudatam ad Menandri imitationem composuisse suspiceris. Fragmenta haec sunt:

Ammonius p. 217. παιδίσκη καὶ παῖς διαφέρει· παιδίσκη μὲν γὰρ ἡ ἐλευθέρα παρ' Ἀττικοῖς, παῖς δὲ ἡ δούλη. Μένανδρος ἐν Λακτυλίῳ.

Ἐπὶ τοῦδ' αὐθις οὐτοσὶ κακοδαίμων ἔφη,
ὥς οὐκ ἂν ἐκδοίη θνηγατέρ' ἂν ἄσμενος,
καὶ ταῦτα πεντήκοντα παιδίσκας ἔχων.

Primo versu Aldus exhibet αὔτις; et εἴην pro αὐθις et εἴφη. Grotius Exc. p. 715. dedit· ἐπεὶ δ' ἄνους οὕτως ὁ κακοδαίμων εἴην. Bentl. p. 20. ἐπὶ τοῦδε δ' αὐθ' οὕτως ὁ κ. εἴφη. Jacobsius Not. Ms. ἐπιτα δ' αὐ τίς ὥδε κακοδαίμων εἴην, et versu sec. ὃς οὐκ ἂν ἐκδοίη γε θυγατέρ' ἄσμενος. Vulgo editur ὃς οὐκ ἂν ἐκδοίη θυγατέρος μένος. Ald. θυγατέρας μένος. Scaliger tentabat ὃς οὐκ ἂν ἐκδοίη θυγατέρ' ἄσμενος vel ἄσμένως. Eodem vitio Grôtil conjectura laborat: ὃς οὐκ ἂν ἐκδοίη θυγατέρ' ἄσμένως. Bentl. θυγατέρας ἄσμένως. Exhibui Pauwii conjecturam, nisi quod ἄσμενος reliqui, pro quo ille ἄσμένως.

Apud Athen. VI. p. 247. f. καλεῖται οἰκόσιτος ὁ μὴ μισθοῦ ἀλλὰ προῖκα τῇ πόλει ὑπηρετῶν. Μένανδρος Δακτυλίω·

Οἰκόσιτον νυμφίον

οὐδὲν δεόμενον προικὸς ἐξευρήκαμεν.

Recepit Grot. Exc. p. 715. Vim vocis exposuit praeter alios Casaub. ad Theophr. Char. XXII. p. 216. Cfr. Anaxilas apud Polluc. II, 2, qui scripsit: Ἡμεῖς δέ γε κτενίζομεν Τελέσιππον οἰκόσιτον.

Suidas s. v. ὑπνέμα. Πλάτων δὲ ὁ φιλόσοφος ἐν Θεαιτήτῳ [p. 118. c. et 122. b.] ἀνεμαῖα, καὶ Μένανδρος Δακτυλίω· ἀνεμαῖον ἐγένετο· τὰ δίχα σπέρματος ἄρρενος. Eadem Photius Lex. p. 458. nisi. quod ἐγένετο habet pro ἐγένετο, et postrema verba τὰ δίχα etc., quae Grotius paululum immutata male cum Menandreis conjunxit, prorsus omittit. De ovīs ἀνεμαίοις Jacobs. Nott. Mscr. laudat Schol. Arist. Av. 696. Schol. Luciani Sacrif. §. 6. Intpp. Thom. Mag. p. 68. Piers. ad Moer. p. 73. Quibus adde, si placeat, Varron. de re rust. II, 1. et Plutarch. Quaest. Plat. p. 1000. c. Admonent me haec loci Sophoclei ex Oenopaeo apud Diogen. Laert. IV, 35.

λήθουσι γάρ τοι κἀνέμων διέξοδοι

θήλειαν ὄρνιν, πλὴν ὅταν τόκος παρῇ.

Quae quo sensu a Sophocle dici potuerint, non satis perspicitur. Scribendum:

πλήθουσι γάρ τοι κἀνέμων διέξοδοι —

ut recte legitur ap. Plut. Symp. VIII. p. 718. a. ubi idem locus, sed omisso auctoris nomine, affertur. Ac ne quis Suidae auctoritatem s. v. λῆθιν opponat, meminerimus, hunc fragm. illud e Diogene petiisse, qui Sophoclea ita exhibuit, ut Arcesilaus ea parodiae lusu immutaverat.

Denique Harpocrat. s. v. αὐτολήκνυθοι ἀντὶ τοῦ πένητας, μηδὲν ἄλλο κειτημένους ἢ ληκνύθους. — Τὸ ὄνομα

καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν τε Ἠνίοχῳ καὶ Δακτυλίῳ. Eadem Suidas s. h. v. Paulo aliter vocem explicat Lexicon Seguer. p. 204. Antiphanes ap. Polluc. X, 62.

ἀξυνακόλουθος, ξηρός, αὐτολήκυθος.

V. Intpp. Plauti Pers. I, 1, 44. et Colvium ad Apuleji Flor. II. p. 153. Apud Schol. Plat. Ruhnck. p. 137. τοὺς ἀπόρους ἀποληκύνθους ἐλεγον, leg. αὐτοληκύνθους. Eodem sensu μονολήκνυθος dixit Posidippus apud Athen. p. 424. e.

Δ Α Ρ Δ Α Ν Ο Σ.

Schol. Arist. Av. 1562. ἔστι δὲ καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Δαρδάνῳ.

Καὶ λαιμὰ βακχεύει λαβὼν τὰ χρήματα.

Vulgatur λαῦμα: Benth. p. 21. λαιμά, *proterve, insolenter*. Merito probant Brunck. ad Arist. I. L. et D'Orville Vann. crit. p. 553. Hesych. λαιφαί. ἀναίδεις, θρασεῖς, στυγαί, τολμηραί. Leg. λαιμαί.

Praeterea laudant hanc fab. Erotian. Lex. Hipp. 172. ἡδύσμασι, τοῖς χλωροῖς καὶ ξηροῖς ἀρτύμασιν (v. Porphyr. de Abst. III. p. 258. Foesii Oecon. Hippocr. p. 262. et Boissonade ad Philostr. Her. p. 306.)· ἀπτική δὲ ἡ λίξις, ὡς καὶ — Μενάνδρος ἐν Δαρδάνῳ; — et Prisc. VI. p. 702. *Menander quoque in Dardano Δρία παῖ pro Δρίαν* (Vocat.), ubi quod vulgo editur *Dardanio* correxit jam Meurs. Bibl. Att. p. 1550. b. De alio hujus fabulae fragm. vide quae infra ad Xenologum dicentur.

Δ Ε Ι Σ Ι Α Α Ι Μ Ω Ν.

Nobilissimae hujus fabulae, quam Caecilius apud Porphyrium Eusebii Praepar. Evang. X, 2. p. 273. totam ex Antiphanis Oeonista expressam fuisse testatur, meminit Alciphro Epist. II, 4, 50. πάντα μετέωρα νῦν ἔστι βουλόμενα ἰδεῖν Μενάνδρον, καὶ ἀκοῦσαι Φιλαργύρων καὶ Διαιδαίμωνων καὶ Ἀπίστων κ. τ. λ. — Schol. Platon. Ruhnck. p. 36. καὶ τύφλῳ ἀήλον. — μένηται ταύτης καὶ Μενάνδρος Διαιδαίμωνι, — et Photius Lex. p. 240. ὁλόλους, τοὺς διαιδαίμονας.

ἐκάλουν οἱ οἰωνίζοντες. Μένανδρος Διουδαίμονι, Θεόπομπος
 Τισαμενῶ, καὶ ἄλλοι. Primarias partes poetam Phidiae tri-
 buisse docet insigne fragm. apud Clem. Alex. Strom. VII.
 p. 303. 7. Sylb., quod non dubito quin recte ad hanc fa-
 bulam retulerim:

Εἰ μέγ τι κακὸν ἀληθὲς εἶχες, Φειδία,
 ζητεῖν ἀληθὲς φάρμακον τούτου σ' εἶδει·
 νῦν δ' οὐκ ἔχεις· κενὸν εὖρηκας τὸ φάρμακον
 πρὸς τὸ κενόν· οἰήθητι δ' ὥφελειν τί σε.

5 Περιμαζάτωσάν σ' αἱ γυναῖκες ἐν κύκλῳ
 καὶ περιθewisάτωσαν, ἀπὸ κρουνῶν τριῶν
 ὕδατι περιῶραν, ἐμβαλὼν ἄλας, φακούς.

Inter Menagyrtae fragmenta hunc locum temere apposuit
 Clericus, quem sequutus est Elmsley Museo crit. VI.
 p. 308. Primo versu recepi Grotii conjecturam Excerpt.
 p. 751. de qua vide Bentl. p. 42. Reliqui tamen εἶχες quod
 ille in ἔσχεις mutavit. — Vs. 2. Bentl. τούτου μ' εἶδε scrip-
 psit propter tertium versum: εὖρηκα δὲ κενὸν φάρμακον.
 At haec Grotii est conjectura, cum apud Clementem verba
 ita scripta legantur, ut ego ea exhibui. Numeros proba-
 biliter restituit Zedelius: τὸ φάρμακον εὖρηκας κενόν. —
 Vs. 6. recepi Bentl. emendationem, nisi quod pronomen
 σέ, quod ille post περιθewisάτωσαν addidit, deleui. Fecit
 etiam Zedelius. Vulgo περιτέτωσαν. Fortasse tamen quis
 malit περιθewisάτωσαν. Lexic. Seguer. I. p. 99. θιώσιν καὶ
 θιώσαι, κατ' ἐνδιαν τοῦ ἰ τοῦ περιεγκεῖν θιόν καὶ καθάραι.
 Ἀραρῶ; Καμπυλίῳ. Hesychius: θιώματα, τὰ περικαθα-
 ρήρια. De sulfuris usu in lustrationibus docte disserue-
 runt Casaub. ad Theophr. Char. p. 167. idem ad Persii
 Sat. II, 25. et Burmannus ad Prop. IV, 8, 84. — Vs. 7.
 περιῶραν, ἐμβαλὼν. Ita Sylb. pro περιῶραναι ἐμβαλὼν. Lo-
 beckii rationem ὕδατι περιῶραναι γ' Dissert. de Morte Bac-
 chi II. p. 13. metri ratio non admittit. Nec desunt exem-
 pla, ex quibus recte imperativi diphthongum elidi intelli-
 gatur. Quae post ultimum versum adduntur apud Cle-
 mentem: πᾶς ἀγνός ἐστιν ὁ μηδὲν ἑαυτῷ κακὸν συνιδὼν, recte
 Bentlejus non Menandri sed Clementis esse monuit.

Theodoretus Therap. Vol. IV. p. 852. ὁ Μένανδρος δ'
 ἐν Διουδαίμονι παραπλησιῶς τοὺς τὰ τοιαῦτα παρατηροῦντας
 γελᾷ λέγων ὡδί·

α'. Ἀγαθὸν τί μοι γένοιτο, πολῦτιμοι θεοί·
 ὑποδοῦμενος τῆς δεξιᾶς γὰρ ἐμβιάδος
 τὸν ἱμάντα διέρρηξ'. β'. Εἰκότως, ὦ φλήναφε,

σαπρὸς γὰρ ἦν, σὺ δὲ σμικρολόγος οὐ θέλων
καινὰς πρίασθαι.

Eundem locum servavit Clemens Alex. Strom. VII. p. 302. et in Excerpta retulit Grot. p. 715. — Vs. 1. ἀγαθὸν τί μοι γένοιτο, π. θ. Ita Clemens Sylburgii, at ed. Flor. πολυτίμητοι, quod habent etiam codd. Theodoreti, ubi in contextu editur γένοιτ' ὧ πολυτίμητοι θεοί. Grotius dedit ἀγαθὸν γένοιτό μοι, ὧ πολυτίμητοι θεοί, quod recte haberet, si ὧ omisisset. Sed praefero quod Clemens dedit. Ammonii praeceptum πολυτίμος ὁ πολλῆς τιμῆς ἡγορασμένος ἀνθρώπος, πολυτίμητος δὲ ὁ πολλῆς τιμῆς ἄξιος p. 118. non ejusmodi est ut nunquam violetur, licet eadem tradat Thom. Mag. p. 729. Dicaeopliidi ap. Arist. Acharn. 758. quarenti πῶς, ὁ οἶτος ὄνιος; Megarensis lepide respondet παρ' ἐμὲ πολυτίματος, ὥσπερ οἱ θεοί. Cfr. Aristoph. ap. Stob. p. 368. 28. Callixenus ap. Athen. p. 200. b. Epicharmus ib. p. 283. d. Hujusmodi locos respexisse videtur Valcken. ad Theocriti Adon. p. 231. c. Cfr. Lobeck. ad Ajac. p. 242. qui nec Menandri locum neglexit, sed calami errore ex Eusebio citavit. Ad solennem formulam ἀγαθὸν τί μοι γένοιτο cfr. Berglerus ad Alciphron. I, 36. — Vs. 2. et 3. correxi ut potui. Vulgo ὑποδοῦμενος τὸν ἱμάντα τῆς δ. ἐμβ. διέρρηξα, unde Grot. soloece dedit: ὑποδ. γὰρ δεξ. τῆς ἐμβάδος etc.; melius Sylb. ὑποδ. γὰρ ἐμβάδος τῆς δεξιᾶς etc. Ad sensum loci laudat Clericus Sueton. Aug. 92. Plin. H. N. II, 7., et Cic. de Divin. II, 27. Mox sine causa Grotius εἰκότως γ' ὧ Κλεινία. — Vs. 4. οὐ θέλων recte Grot. pro οὐκ ἐθέλων. Praeterea scribendum videtur:

σαπρὸς γὰρ ἦν, σὺ δὲ μικρολόγος ἄρ' οὐ θέλων —

vel simili modo.

Apud Stobaeum Serm. IX. p. 101. Gesn.:

Οὐ δεῖ γὰρ ἀδικεῖν τοὺς ἐκέτας, ἄλλως τε καὶ
ὅταν μετ' εὐνοίας τινός οὐ πονηρίᾳ
πταιώσων· αἰσχρὸν τοῦτο γὰρ ἐστίν, πάνυ.

Vs. 1. Grotius ἀδικεῖν οἰκέτας. V. Benth. p. 21. — Vs. 2. ex emendat. Benth. exhibui. Vulgo τινός μὴ πονηρᾶς. Ms. A. pro μὴ habet οὐ. Possis etiam: ὅταν μετ' εὐνοίας τι, μὴ πονηρίᾳ, πταιώσων. — Tertio versu γὰρ in γοῦν mutata Benth. Fort. scrib.: τοῦτο γ' ἄρ' ἐστὶν πάνυ, nam hoc quidem certe turpe est. Zedilius tentabat τοῦτο γὰρ πάνυ γίνεται.

Non male, opinor, Clericus ad eandem fabulam hunc locum retulit, qui legitur apud Porphyry. de Abst. IV.

p. 347. τὸ μέντοι τῶν ἰχθύων ἀπέχεσθαι ἀχρὶ τῶν Μενάνδρου χρόνων τοῦ καμικοῦ διέμεινε. λέγει γάρ·

Παράδειγμα τοὺς Σύρους λάβε·

ὅταν φάγωσ' ἰχθύν ἐκείνοι, διὰ τινὰ
αὐτῶν ἀκρασίαν τοὺς πόδας καὶ γαστέρα
οἰδοῦσιν, ἔλαβον σακκίον, εἴτ' εἰς τὴν ὁδὸν
ἐκάθισαν αὐτοὺς ἐπὶ κόπρου, καὶ τὴν θεὸν
ἐξιλάσαντο τῷ ταπεινῶσαι σφόδρα.

Syros religione prohibitos a piscibus vulgo abstinuisse satis constat. Vid. Wesseling ad Diod. Sic. I. p. 116. et Bochart. Hieroz. I. p. 44. Tetigit etiam Xenophon. Anab. I, 4, 9, ubi verba οὐδὲ πᾶς περιστράς ab aliena manu accessisse suspicor. — Vs. 2. φάγωσ' ἰχθύν scripsi, praeunte Porsono ad Toup. Em. IV. p. 471., qui fallitur tamen, quum nunquam ultimam voc. ἰχθύς syllabam corripī posse statuit. Certe eximendi Theocritus Id. XXI. 49. et Archestratus Athen. IV. p. 135. c. cll. Numenio ib. VII. p. 295. b. Vid. et Butt. Gr. I. p. 174. — Vs. 3. vett. editt. et cod. Meerm. ap. Rhoerium τοὺς πόδας καὶ τὴν γαστέρα, unde Lipsius τῷ πόδε κ. τ. γ. scripsit. Ad sententiam compares Martialis illud IV, 43. *juro per Syrios tibi tumores*. Vid. Casaubon. ad Pets. Sat. V. p. 470. — Vs. 4. Rhoerius edidit: οἰδοῦσιν, εἴτα σακκίον ἔλαβον, εἰς θ' ὁδόν — quod reperio etiam ap. Grot. Exc. p. 753. et Clericum, nisi quod hic οἰδοῦσιν, ἐπεὶτα exhibuit. Heringa Observ. p. 243. οἰδοῦσιν, εἴτα σάκκον ἔλαβον, melius factururus, si σακκίον scripsisset, quam formam agnoscit Pollux X, 152.; σάκος, si lectio sana, bis usurpavit Aristophanes; vide Brunck. III. p. 250. cll. Phot. Lex. p. 368. et intpp. Herodoti IV. p. 291. In Menandri loco σάκκον etiam Lipsio placuit: οἰδοῦντες ἔλαβον σάκκον, εἴτ' εἰς τὴν ὁδόν. Vett. editt. et cod. Meerm. οἰδοῦσιν, εἴτ' ἔλαβον σακκίον, εἴτ' εἰς τὴν ὁδόν, unde scribendum putavi, quod tacite exhibuit Scaliger ad Manil. p. 311. quamquam ne sic quidem locum persanatum iudico. Ad sententiam egregie, facit Plut. de Superst. p. 168. d. ἔσω κάθηται (ὁ δεισιδαίμων) σακκίον ἔχων, ἢ περιεζωσμένος ῥάκισι ὀνυχροῖς κ. τ. λ. — Vs. 5. αὐτοὺς dedi e correctione Toupī ad Suid. p. 407. Lips. Male Heringa l. l. αὐτοῖς. Vulgo αὐτοί, quod in αὐτίκα mutandum conjiciebam. — Vs. 6. τῷ ταπεινῶσαι. Ita recte Clericus. Vulgatum τοῦ ταπεινῶσαι σφόδρα Seldenus de diis Syris III. p. 271. et Scaliger ad Manil. p. 310. ita explicant, ut dea, quemadmodum immiserit membrorum tumorem ita eundem auferre et demittere dicatur. Mira sane interpretatio. Recte sensum perspexerunt Victo-

rins V. L. XII, 15. Reinesius V. L. II. p. 210. Grotius Excerpt. l. l. et Toup. l. l. Quod Heringa praeterea scribendum existimat, τῷ ταπεινούσθαι, id vereor ne non necessarium sit. — Ceterum non dubito, quin multa ex hac fabula Plutarchus in suum de Superstitione libellum derivaverit. His adnumerem quod legitur p. 166. B.:

Ὅτι προῖκα μόνον ἔδωκαν ἡμῖν οἱ θεοί,
τόν ὕπνον, τί τοῦτο πολυτέλες σαυτῶ ποιεῖς;

Quos versus Menandro tribuendos esse vidit etiam Wyttenbachius. Nec aliunde ducta videntur haec verba:

Ὅταν δὲ νυστάζοντά με λύπη λάβῃ,
ἀπόλλυμαι ὑπὸ τῶν ἐνυπνίων.

apud Plut. de Virt. et Vit. p. 100. F. Fort. leg. ὅταν δὲ με νυστάζοντα λύπη καταλάβῃ, Ἀπόλλυμ' ὑπὸ τῶν ἐνυπνίων.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ.

Tituli rationem hand scio an non satis recte interpretatus sit Schol. Arist. Equit. 647. δημιουργούς, inquit, ἔχουσι καὶ τὰς νῦν καλουμένας παρανυμφίδας, τοῦτ' ἐστὶ τὰς παρεστώσας τῇ νύμφῃ γυναῖκας, ὅθεν ἐστὶ καὶ Μενάνδρου Δημιουργός. Eadem fere Suidas habet l. p. 541. Rectius Pollux III. 41. δημιουργὸν vocari monet τὴν τὰ πέμματα μάπτουσαν ἐν τοῖς γάμοις. V. Intpp. Hesychii s. h. v. Sed rem optime declarat Menandri locus apud Athen. IV. p. 172. c. ὅτι δὲ ἐκχώριστο τὰ τῆς ὑπουργίας, πεμμάτων μὲν προνοουσῶν τῶν δημιουργῶν, ὀψαρτυτικῆς δὲ τῶν μαγείρων, Ἀντιφάνης διεσάφησεν — καὶ Μενάνδρος Δημιουργῶ.

α'. Τί τοῦτο, καὶ; διακονικῶς γάρ, καὶ Δία,
προεληλύθας. β. Ναί· πλάττομεν γὰρ πέμματα,

τὴν νύκτα δ' ἡγρυπνήκαμεν· καὶ νῦν ἔτι
ἐπαίοντα πάμπολλ' ἐστὶν ἡμῖν. —

Quae sunt ipsius δημιουργοῦ verba, in nuptiali coena apparanda occupatae. Secundo versu Pierson. ad Moer. p. 302. προεληλύθας vel προεπληλύθας legendum praecipit. Vide tamen Antiphan. Stobaei Flor. 125. p. 511. Grot. et Xenoph. Memor. II, 9, 5. Nec magis Machonis verba tentaverim ap. Athen. p. 469. b. ubi Piersoni conjecturam ne metrum quidem admittit. Recepit locum Grot. Exc. p. 717.

Apud Stobaeum Serm. CI. p. 550. Gesn. CIII. p. 424.
Grot., et apud Anton. Melissam CXL. p. 221. Gesn.:

*Μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει,
χρῆται γὰρ οὗτος εἰς ἃ δεῖ ταύτη καλῶς.*

Idem fragm. duobus senariis auctum e Menagyrt Menandri laudatur a Stobaeo XCII. p. 510. Gesn. XCIV. p. 381. Grot., cujus erroris origo quo clarius pateat, totum locum adscribam:

*Μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει,
χρῆται γὰρ οὗτος εἰς ἃ δεῖ ταύτη καλῶς·
οὕτω μαθεῖν δεῖ πάντα, καὶ πλοῦτον φέρειν·
ἀσχημοσύνης γὰρ γίνετ' ἐνίοις αἴτιος.*

Duo diversi loci fragm. in unum conflata esse, neminem, qui sententiam verborum paullo intentius consideraverit, fugiat. Qui error inde fluxit, quod librarius lemma: *Menander Menagyrt* tertio et quarto versui apponendum, primo et secundo adscripsit. Primum versum servavit etiam Plutarch. de aud. poet. p. 34. c. et in rem suam convertit Democritus qui vocatur in Galei Opusc. Mythol. p. 16. *μακάριος ὅς οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει, χρῆται γὰρ οὗτος εἰς ἃ δεῖ καλῶς.*

Praeterea laudatur haec fabula a Polluce X. 102. *Μένανδρος δ' ἐν Δημιουργῷ ληνὸν εἰρηκε τὴν κάρδοπον*, et Antiattic. p. 83. *βίος, ἐπὶ συνουσίας, Ἡρόδοτος, Μένανδρος Δημιουργῷ, Εὐπόλις Αἰξίν, ὁ Ποιητῆς, πολλάκις.* Pro συνουσίας leg. περιουσίας. Nisi malis οὐσίας, quae Alberti est conjectura ap. Wessel. Dissert. Herod. V. p. 44.

Δ Ι Δ Τ Μ Α Ι

Diogenes Laert. VI, 95. *μένηται αὐτοῦ* (Cratetem dicat) *καὶ Μένανδρος ἐν Διδύμοις οὕτως·*

*Συμπεριπατήσεις γὰρ τρίβων' ἔχουσ' ἐμοί,
ὥσπερ Κράτητι τῷ Κυνικῷ ποδ' ἢ γυνή.*

Καὶ θυγατέρ' ἐξέδωκε μαθηταῖς αὐτοῦ, ἐκείνοις ἐπὶ πείρα δούς τριάκονθ' ἡμέρας, ὡς αὐτὸς ἔφη. Postrema Diogenis verba esse videntur, nisi forte ὡς ὁ αὐτὸς scribendum censeas, ut illa quoque,

κείνοις ἐπὶ πείρα δούς τριάκονθ' ἡμέρας,

Menandro tribuantur. Taceo ineptam Petiti conj. Obser-

vatt. II, 8. Neque Grotium probo, qui Excerpt. p. 717. locum hunc ita constituit:

καὶ θυγατέρ' ἐξέδωκε κῆνος, ὥ; ἔφη
αὐτός, ἐπὶ πείρᾳ δούς τριάκονθ' ἡμέρας.

Practerea in Diogenis loco *Διδύμαις* legendum, ut recte monuit Meursius Bibl. Att. p. 1550. e. Sic enim vocatur haec fabula ab Harpocr. p. 119. *Μένανδρος ἐν Διδύμαις πρὸς ταῖς δώδεκα δραγμαῖς καὶ τριώβολον φησι τούτους (τοὺς μετοίκους) τελεῖν.* ibid. p. 151. *ἐκωμωδοῦντο οἱ Ποτάμιοι* (vid. Etymol. M. p. 288, 16. T. Hemst. ad Plut. p. 470.) ὥ; ῥαδίως δεχόμενοι τοὺς παρεγγράπτους, ὥ; ἄλλοι τε δηλοῦσι καὶ Μένανδρος ἐν ταῖς *Διδύμαις*, et ab Athen. IX. p. 373. d. *Μένανδρος Διδύμαις· Ὅρνεις φέρων ἐλήλυθα· καὶ ἐξῆς· Ὅρνιθας ἀποστέλλει.*

ΔΙΣ ΕΞΑΠΑΤΩΝ.

Clerico ad hanc fab. respexisse videtur Galenus de Nat. Fac. I. 17. Vol. V. p. 29. ubi de Erasistrateis et Asclepiadeis medicis: *ὁμοίως τοῖς ὑπὸ τοῦ βελτίστου Μενάνδρου κατὰ τὰς κωμωδίας εἰσαγομένοις οἰκέταις, Λάοις τιπὶ καὶ Γέταις, οὐδὲν ἡγουμένοις σφισὶ πεπραχθαι γινναῖον, εἰ μὴ τοῖς ἐξαπατήσιν τὸν δισπότην κτλ.* Sed hic locus etiam ad alias Menandri fabulas spectare potuit. Fallacibus servis nihil in nova Comoedia frequentius. Egregius est Apuleji locus Flor. XVI. p. 22. quem expilavit Calphurnius ad Terentii Heautont. Prol. 37. Nec omittendus Ovidius A. III, 331.

Nota sit et Sappho: quid enim lascivius illa?

Quive pater vafri luditur arte Getae.

ubi Menandrum intelligendum esse recte monuit Burm. ad Prop. IV, 5, 41. Idem Amor. I. 15.

Dum fallax servus, durus pater, improba lena
Vivent, dum meretrix blanda, Menandros erit.

Ad nostram fabulam respexit Martialis Epigr. XIV. 214. ubi de pueris comoedis:

Non erit in turba quisquam *Μισούμενος* ista,
Sed poterit quisvis esse *Δις ἐξαπατών.*

ubi quod vulgo legitur *διεξάποθος* frustra explicare conatus est Turneb. Advers. IX, 24. Veram lectionem post Spanhem. in margine Excerpt. Grot. p. 717. et Clericum

ad Menandri Misumen. p. 126. indagavit Jacobs. ad Anthol. Gr. II. 3. p. 12.

Fulgentius Mythol. III, 1. p. 199. *Bellerophonta posuerunt, quasi βουλευφοροῦντα* — *nam et Menander similiter in Disexapaton* (recte Meurs. Bibl. Att. p. 1550. B. *Disexapatonte*; fallitur Reines. V. L. III, 3.) *comoedia ita ait*:

*Βουλευφόρος
τὴν ἡμετέραν, ὦ Δημέα, προκατέλαβες
ὄρασιν,*

id est: consiliarie nostram, Demea, praeoccupavisti visionem. Versuum reliquias ad Bentr. p. 22. mentem constitui.

Suidas I. p. 294. οὐ μόνον ἀπόστηθι λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ ἀπόστα. — Μένανδρος Δις ἑξαπατώντι.

*Ἔμοι παράστα, τὴν θύραν κόψας ἐγὼ
καλῶ τιν' αὐτῶν.*

Eadem Lexic. Seguer. I. p. 436. sed male legitur ibi *καλῶς τιν' αὐτόν.*

Idem II. p. 1. *ζακός, νωκός. Μένανδρος Δις ἑξαπατώντι.*

*Οὐ Μεγάβυζος ἦν
ὅστις γένοιτο ζακός.*

Eadem Photius habet Lex. p. 41. De Megabyzo Clericus laudat Strab. XIV. p. 641. et Taubmann. ad Plauti Bacch. II, 3, 74. Melibra dederunt Perizon. ad Aelian. V. H. II, 2. et Hemst. ad Luc. I. p. 385. qui nec Menandri locum neglexit, sed male corrigit ὥς τις. V. Toup. Em. in Suid. p. 153. Lips. Senariorum reliquias ad Bentr. sententiam exhibui. Meursii ratio Bibl. Att. p. 1550. B. propter metrum probari non potest; *ζακός* primam corripit.

Plutarch. Cons. ad Apoll. p. 119. e. *προσμαρτυρήσας τῷ καλῷ; ὑπὸ Μενάνδρου ῥηθέντι τοῦτω.*

Ὅν οἱ θεοὶ φιλοῦσιν ἀποθνήσκει νέος.

Idem versus, monente Clerico, legitur in Schol. min. ad Odyss. XV. 246. apud Eustath. Vol. III. p. 1781. 2. et Stobaeum Serm. CXXII. p. 493. Grot. cujus auctoritatis ad Disexapatonta relatus est. Adde Clement. Alex. Strom. VI. p. 265. Sylb. Latine eum reddidit Plautus Bacch. IV, 7, 18. *quem di diligunt adolescens moritur*, quem locum primus comparavit Canterus V. L. I, 9.

ΔΤΣΚΟ.

ΔΥΣΚΟΛΟΣ.

Quale fuerit hujus fabulae argumentum, suspicari licet e Juliani verbis Misoprog. p. 342. οὕτω μὲν οὖν ἐγὼ ἐν Κέλτοϊς, κατὰ τὸν τοῦ Μενάνδρου Δύσκολον, αὐτὸς ἑμαυτῶν πόνους προσετίθουν, et ibid. p. 349. c. πόλει γὰρ προσίων ἑλευθέρα, τὸν αὐχμὸν τῶν τριχῶν οὐκ ἀνεχομένη, ὥσπερ οἱ κουρέων ἀποροῦντες, ἀκάθαρτος καὶ βαθυγένιος εἰσέδραμον. ἐγόμεσας ἂν Σμικρίνην ὄραν ἢ Θρασυλέοντα, δύσκολον πρεσβύτην ἢ στρατιωτὴν ἀνόητον. In his verba δύσκολον πρεσβύτην ad Σμικρίνην, illa vero στρατιωτὴν ἀνόητον ad Θρασυλέοντα referenda sunt; quare dubito an recte Jacobs. ad Anthol. Graec. III, 1. p. 61. particulam ἢ ante δύσκολον inserendam putarit. Quodsi recte sensum loci intelleximus, colligere licet, Smicrinen primas fabulae partes tenuisse. Rem conficit Alciphro Epist. III, 43. ἐν τούτῳ δι' ἡλαρότητος καὶ εὐφροσύνης διακειμένου τοῦ συμποσίου ἐπέστη ποθεν Σμικρίνης ὁ δύστροπος καὶ δύσκολος, quae conjunxit etiam Demosthenes Philipp. II. p. 73. ἐγὼ μὲν ὕδαρ πίνων εἰκώτας; δύσκολος καὶ δύστροπος εἰμὶ ἄνθρωπος, quem locum expressit Philostrate. V. S. I, 18. p. 508. ubi de Demosthene: νενηγώς τε ἑφαίνεται, καὶ βαρὺς τὴν ὄφρυν καὶ ὕδαρ πίνων, ὅθεν δυσκόλοις τε καὶ δυστρόποις ἐπιγράφεται. Sic legendum videtur. Est autem δύσκολος homo morosus et fastidiosus, cui nihil placet, nisi quod ipse facit, immo ne hoc quidem, ut bene explicat Casaub. ad Athen. IV. p. 146. e. cll. Wessel. ad Diodor. Sic. I. p. 118. Ejusmodi igitur hominis ingenium et mores Menander hac fabula adumbraverat, id quod jam ante eum fecerat Mnesimachus ap. Athen. p. 359. c. Ad nostram fabulam respexit etiam Agathias in Brunckii Anal. III. p. 39.

Ἄλλ' ἔμπης τέλειθι Μισοῦμενος, αὐτὰρ ἔγωγε

Δύσκολος, οὐχ ὀρόων τὴν Περιχειρομένην,

qua de re admonuerunt Wesseling. Dissert. Herod. p. 160. Tonp. Epist. crit. p. 160. Lips. et alii. Plauti Dyscolon commemorari a Nonio s. v. *nupta dicere* monuit Clericus.

Egregium ex hac fab. fragm. servavit Stob. XVI. p. 153. Gesn. Verba sunt filii ad patrem, ipsum fortasse Δύσκολον:

Περὶ χρημάτων λαλεῖς, ἀβεβαίου πράγματος·
εἰ μὲν γὰρ οἶσθα ταῦτα παραμενοῦντά σοι
ἅπαντα τὸν χρόνον, φύλαττε, μηδενὶ
ἄλλῳ μεταδιδούς, αὐτὸς ὢν δὲ κύριος.

D

- 5 εἰ δὲ μὴδ' ἑαυτοῦ, τῆς Τύχης δὲ πάντ' ἔχεις,
 τί ἂν φθονοίης, ὦ πάτερ, τούτων τινί;
 αὐτὴ γὰρ ἄλλω τυχὸν ἀναξίῳ τινὶ
 παρελομένη σου πάντα προσθήσει πάλιν.
 Διόπερ ἐγὼ σέ φημι δεῖν, ὅσον χρόνον
- 10 εἰ κύριος, χρῆσθαι σε γενναίως, πάτερ,
 αὐτόν, ἐπικουρεῖν πᾶσιν, εὐπόρους ποιεῖν
 οὓς ἂν δύνῃ πλείστους διὰ σαυτοῦ· τοῦτο γὰρ
 ἀθάνατόν ἐστι, καὶν ποτε πταίσας τύχης,
 ἐκεῖθεν ἔσται ταῦτό τοῦτό σοι πάλιν.
- 15 πολλῶ δὲ κρείττον ἐστὶν ἐμφανὲς φίλος
 ἢ πλοῦτος ἀραυγής, ὃν σὺ κατορύξας ἔχεις.

Vs. 3. Stobaeus πάντα. Corr. Bentr. p. 24. — Vs. 4. reli-
 qui vitiosam Stob. lectionem. Gesn. in marg. εἰ δ' οὐδ'
 ἑαυτοῦ. Bentr. εἰ δ' οὐδὲν αὐτοῦ. Schowii codd. εἰ δ' οὐ
 σιαυτοῦ. Grot. εἰ μὴδ' ἑαυτοῦ. Porson. Adv. p. 43. αὐτὸ δὲ μὴ
 σιαυτοῦ. Praeferam Bentr. rationem. — Vs. 9. et 10. ἐγὼ
 σε — χρῆσθαι σε. Adverte pronominis repetitionem. Pron-
 sus ita Aristoph. in Lex. Segu. I. p. 383. Xenoph. Oecon.
 X, 4. ubi nihil novandum, Eurip. Phoen. 500. ubi v. Valck.
 Neque aliter Latini, ut Cicero pro Lig. 12. Caesar B. G.
 1, 35. Ovid. Metam. VIII, 128. Itaque facile caremus
 Porsoni conjectura χρῆσθαι τε — Αὐτόν τ' ἐπικουρεῖν πᾶσι,
 κενόπορους ποιεῖν. Neque asyndeta oratio quidquam offen-
 sionis habet. — Vs. 12. οὓς ἂν recepi e Schow. cod. B. pro
 vulgato ὡς ἂν. Alexis Athen. p. 137. d. οὓς ἂν σοφωτάτους
 δύνωμαι. Tum pro σιαυτοῦ idem cod. ταῦτοῦ. — Vs. 13. ἐστὶ
 a Grotio additum praebent codd. Schowii. — Vss. 15. et
 16. recte cum ceteris conjunxit Schowius, incerto poetae
 tribuit Grotius.

Athen. IV. p. 146. e. Μένανδρος δ' ἐν Μέθῃ τοῦ με-
 γίστου δειπνοῦ δαπάνημα τέλεισι — καὶ ἐν Δυσκόλῳ
 δὲ φησιν οὕτως·

Ὡς θύουσι δ' οἱ τοιχωρίχοι,
 κοίτας φέροντες σταμνία τ', οὐχὶ τῶν θεῶν
 ἕνεκ', ἀλλ' ἑαυτῶν· ὁ λιβανωτὸς εὐσεβὲς
 καὶ τὸ πόπανον· τοῦτ' ἔλαβεν ὁ θεὸς ἐπὶ
 τὸ πῦρ

5 ἅπαν ἐπιτεθέν· οἱ δὲ τὴν ὄσφιν ἄκραν
 καὶ τὴν χολήν, ὅσῃ τ' ἄβρωτα τοῖς θεοῖς
 ἐπιθέντες, αὐτοὶ τᾶλλα καταπίνουσ' αἰτί.

Retulit haec Grot. in Exc. p. 719. qui primo versu temere dedit τυμβωρύχοι. Nec melius Vs. 2. πίστας scripsit pro κοίτας. V. Intpp. Hesych. II. p. 268. et Schweigh. ad h. l. Ibidem ante Brunck. legebatur σταμνί' οὐχί. — Vs. 3. ὁ λιβανωτὸς εὐσεβής. Porphyr. de Abst. II. p. 131. καὶ Μέ-
νανδρος ἐν Δυσκόλω.

Ὁ λιβανωτὸς εὐσεβής καὶ τὸ πόπανον
τοῦτ' ἔλαβεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὸ πῦρ ἅπαν τεθέε.

ubi Menandrea, licet leviter corrupta, tamen ita proferuntur, ut Porphyrius eandem quam Athenaeus lectionem sequutus esse videatur. Moneo hoc propter Porson. Adv. p. 61. qui locum ita constituit: ταῦτ' ἔλαβεν ὁ θεός ἐπὶ τὸ πῦρ ἅπαντ' ἐπιτεθένθ'. οἱ δὲ etc. ἅπαν enim esse pyrrhichium. Vulgatae lectionis sinceritatem satis adstruit auctor Regul. prosod. ap. Herm. de rat. em. Gr. Gr. p. 439. τὸ δὲ ἅπαν εὐρηται παρ' Ἀθηναίοις ἐκτείνον τὸ α. Eadem praecipit Grammaticus Seguer. I. p. 416. Cfr. Buttm. Gramm. Gr. I. p. 254. Dobreis ad Arist. p. 13. Ahlwardt ad Pind. Ol. II. 81. Adde Metrodorum ap. Stob. L. p. 357. τὸ νέον ἅπαν ὑψηλὸν ἐστὶ καὶ θασσύ. Aristoph. Acharn. 998. scripsisse videtur: καὶ περὶ τὸ χωρίον ἅπαν ἐλαΐδας κύκλω, ut correxit fere Ahlwardt l. c. Ἐλαΐδας paenultima brevi efferendum, ut apud Alexin Athen. II. p. 60. a. ἐφ' ἧς ἐπέκειτ' οὐ τυρὸς οὐδ' ἐλαῶν γένη. Sic etiam Philippus Thess. ap. Br. Anal. II. p. 211. Ἀντίγονος δ' ἔλαα καὶ Διόδαρος ἰόν. Diogenes apud Laert. VI. 55. et Eustathium p. 1572. 34. Homericum illud μάστιξεν δ' ἐλάαν parodia ludens dixit μάστιξεν δ' ἐλάαν, non dicturus, nisi recte secunda syllaba corripereetur. Attuli haec propter Brunck. ad Arist. Av. 617. Ran. 995. et Buttmannum Gramm. Gr. maj. Vol. I. p. 98. — Vs. 5. τὴν ὀσφὺν ἄκραν, *summos lumbos* interpretatur Clericus. Rectius intelligas extremam dorsi partem, *sacram spinam, das Kreuzende*. V. Gorraeus Defin. med. p. 348. b. et Vossius Mythol. Briefe II, 14. p. 324. cll. Schol. Theocr. VI, 30. Clemens Alex. Strom. VII. p. 304. Sylb. Μένανδρος δὲ τὴν ὀσφὺν ἄκραν πεποίηκε, τὴν χολήν, ὅστέα τ' ἄβρωτα, φοσι, τοῖς θεοῖς ἐπιτεθέντες αὐτοὶ τὰλλα ἀναλλασκουσιν. Etymol. M. p. 468. 28. ἱερὸν ὁστοῦν, τὸ ἄκρον τῆς ὀσφύος· οὕτω γὰρ κέκληται ὅτι μέγα ἐστίν, ἧ ὅτι ἱερολογεῖται τοῖς θεοῖς. Μένανδρος· οἱ δὲ τὴν ὀσφὺν ἄκραν θύσαντες, quod ne praeferas vulgatae lectioni ἐπιθέντες prohibent Scaliger ad Varron. IV. p. 79. et Schaefer. ad Long. p. 351. — Vs. 7. αὐτὸ addidi e conj. Bentleji.

Athenaeus IX. p. 383. f. καὶ μαγείρων μὲν ἄλλες, ἄνδρες δαιταίαι, μὴ καὶ τις αὐτῶν τὰ ἐκ Δυσκόλου Μενάνδρου βρεθόμενος λαρυγγίῃ πάδει·

Οὐδὲ εἰς

μάγειρον ἀδικήσας ἀθῶος διέφυγεν·
ἱεροπρεπὴς πῶς ἐστὶν ἡμῖν ἡ τέχνη.

Apud Stob. Serm. XXIX. p. 198. Gesn. p. 128. Grot.:

Οὐδενὸς χρὴ πράγματος

τὸν εὖ ποιοῦνθ' ὅλως ἀπογνῶναι ποτε.
ἄλωτὰ γίνετ' ἐπιμελεία καὶ πόνος
ἅπαντα.

Ita Grotius. Vulgo ποιοῦνθ' ὅλως. Idem verba ἄλωτὰ κτλ. incerto poetae tribuit, quod fecit etiam Gataker. ad Anton. XII. p. 351. F. Recte Clericus.

Prologi partem servavit Harpocrat. p. 179. Φυλὴ δῆμος ἐστὶ τῆς Οἰνηίδος. Μένανδρος Δυσκόλω.

Τῆς Ἀττικῆς νομίζετ' εἶναι τὸν τόπον
Φυλὴν· τὸ Νυμφαῖον δ', ὅθεν προέρχομαι,
Φυλασίων.

Ita praeclare hunc locum constituit Dobreis ad Aristoph. p. 528. ex fide Cod. Cantabrigiensis. Aldinae, eodem Dobreo teste, Harpocratonis verba ita exhibent: *M. δὲ Δ. τῆς Ἀ. νομίζει εἶναι τὸν τόπον τὴν φυλὴν, λέγων, τὸν νυμφαῖον δ' ὅθεν πρ. φυλασίας.* Ita etiam Maussacus, nisi quod postrema ita constituit: λέγων· *Τὸ Νύμφαιον δ' ὅθεν προέρχομαι Φυλὴν ἰών, quod in Φυλὴνδ' ἰών mutavit Bentl. p. 25. Quod vs. 1. legitur νομίζετ' εἶναι ex emendatione Dobrei (nam Cod. Cantabr. habet νομίζεται εἶναι), praebet etiam Schol. Aristoph. Acharn. 1022. apud Bentleyum. Male Etymol. M. p. 802. 21. Φυλὴ δῆμος τῆς Οἰνίδος (leg. Οἰνηίδος)· ὁ δὲ Μένανδρος τόπον νομίζει εἶναι Φυλὴν, ubi Sylb. Menandrum historicum laudari credidit. De Nymphaeo illo vide Muellerum in Encyclopaedia Erschii Vol. VI. p. 225. A.*

Ammon. p. 101. ὁ οὖν ἐναλλάσσων (scil. εὐθύς et εὐθύ) ἁμαρτάνει, καθὰ Μένανδρος ἐν Δυσκόλω·

Τί φῆς ἰδὼν ἔνθεν γε πᾶς δ' ἐλευθερῶν
ἀπῆλθες εὐθύς ὡς ταχύ.

Mitto aliorum conjecturas. Valcken. autem proposuit: τί φῆς ἰδὼν ἐνθένδε πᾶς γ' Ἐλευθερῶν Ἀπῆλθεν εὐθύς ὡς ταχύ; quid? si tu vidiesses, quam celeriter hinc sese recta Eleu-

theras conjecerit. Recte, opinor, Eleutherarum nomen hic latere vidit vir summus; in ceteris tamen vix assentiar. Versuum reliquias rectius ita digeras, ut *Ἐλευθερῶν* sec. senarium ordiatur. Ceterum εὐθύς eodem modo posuit Euripides Hipp. 1197. τὴν εὐθύς Ἀργεὺς κἀπαυδαυρίας ὁδόν.

Idem p. 99. εὐρεῖν καὶ εὐρέσθαι διαφέρει. εὐρεῖν μὲν γάρ, τὸ καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ, εὐρέσθαι δέ, οἷον τὸ ἐκπορίσασθαι. Μένανδρος Δυσκόλω.

Εὐρηκῶς καὶ γὰρ τούτου τέχνην.

Mutilum et luxatum fragm. frustra sit qui ad metri rationem revocare instituat. Pro εὐρηκῶς vett. edd. εὐρηκός.

Schol. Arist. Lys. 2. Πανὶ ὠργιάζον αἱ γυναῖκες μετὰ κραυγῆς. Καὶ Μένανδρος ἐν Δυσκόλῳ σιωπῇ ᾗσι τούτῳ τῷ θεῷ οὐ δεῖ προσιέναι. Eadem habet Suidas III. p. 19. nisi quod τούτῳ omittit et pro δεῖ exhibet δειν. Menander scripsisse videtur:

Σιωπῇ φασὶ τούτῳ τῷ θεῷ
οὐ δεῖ προσιέναι.

Etymol. Gud. p. 23, 25. Μένανδρος ἐν Δυσκόλῳ διαστέλλει τὴν διαφορὰν (inter αἰτεῖν et αἰτεῖσθαι).

Οὐ πῦρ γὰρ αἰτῶ, οὐ δὲ λέπαδες αἰτούμενος.

Corr. αἰτῶν οὐδὲ λοιπὸν αἰτούμενος. Idem versus ab aliis grammaticis ex Hymnide citatur, ubi vide.

Antiatt. Bekk. p. 82. 11. ἀνδριάς καὶ ἐπὶ γραφῇ. Πλάτων Πολιτεία, Μένανδρος Δυσκόλω. Platonis locus est Republ. IV. p. 327. Bip. Tetigit hunc usum vocis ἀνδριάς Schaeferus Melet. crit. p. 102. minus recte huc trahens Gramm. Sangerm. Ms. ap. Ruhnk. ad Tim. p. 6. ἄγαλμα καὶ γραφὴν καὶ ἀνδριάντα, ἀδιαφόρως. Ἀντιφάνης Ζωγράφος. quorum verborum qui sensus sit docebit Lex. Seguer. I. p. 324. ἀγάλματα δὲ καὶ τὰς γραφὰς καὶ τοὺς ἀνδριάντας λέγουσι.

Ceterum incerti poetae fragm. a Clem. Alex. Strom. VII. p. 305. Sylb. servatum ad eandem hanc Menandri fab. retulit Vossius Mythol. Br. II. 40., quod an recte fecerit dubitare licet, cum numerorum et orationis conformatio de tragico potius quam de cômico poeta cogitare nos jubeat. En ipsum locum:

Τίς ὦδε μωρός καὶ λίαν ἀναιμένως
εὐπιστος ἀνδρῶν, δοτὶς ἐλπίζει θεοῦ;
ὅστων ἀσάρκων καὶ χολῆς, πυρρουμενῆς,
ἃ καὶ κυσὶν πενίῳσιν οὐχὶ βρώσιμα,
χαίρειν ἀπάτῃ καὶ γέρας λαχεῖν τόδε,
χάριν τε τούτων τοῖσι δρώσιν ἐκτίνειν.

Idem locus est ap. Porphy. de Abst. II, 58. et Cyrill. adv. Jul. IX. p. 306. a. ubi postremus versus omittitur, quo confirmari videtur Musgravii sententia ad Sophocl. Antig. 997. Quinto versu legendum ἀπαρχή, ut recte citant Gatakerus ad Anton. X. p. 296. B. et Porson. ad Eurip. Hec. 41.

EATTON TIMΩΡΟΤΜΕΝΟΣ.

Hujus quoque dramatis interitum minus dolemus, quum Terentii cognominem fabulam superstitem habeamus, quam expressam esse ad Menandri exemplar, etiamsi careremus diserto ipsius poetae (Prol. 4.) testimonio, fragmenta tamen abunde docerent. In ipso fabulae limine Act. I. sc. 1. vs. 10. Chremes Menedemo haec dicit:

Nam proh deum atque hominum fidem, quid vis tibi?
Quid quaeris? annos sexaginta natus es,
Aut plus, ut conjicio.

Quae ad verbum fere transtulit ex hoc Menandri ap. Schol. Plat. Ruhnk. p. 10.

Πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς, δαιμονᾶς, γεγονὼς ἔτη,
τοσαυτῇ; ὁμοῦ γάρ ἐστιν ἐξήκοντα σοι.

Ita enim recte constituit hunc locum Porsonus in Tracts etc. p. 250, Pro δαιμονᾶς vulgatur δαίμων δύο, nisi forte δαιμόνι, γινώσκει — praeferas. Mox apud Terentium (I, 1, 78.) sequuntur Menedemi verba:

Ancillae tot me vestient? sumptus domi
Tantos ego solus faciam?

Non dubitandum videtur quin recte Canterus Var. Lect. II. 4, ad hunc locum Menandri verba retulerit apud Athen. VI. p. 231. a. λουτρον, θεραπαίνας, ἀργυρώματα. Tum Act. II, 3, 51. haec habes:

Subtemen nebat: praeterea una ancilla
Erat; ea texebat una, pannis obsita,
Neglecta immunda illuvie,

ubi Ang. Politianus, teste Victorio Varr. Lectt. IX, 15., in margine adscripserat haec verba:

ἐξ ἰσταρίου γὰρ (leg. δ') ἐκρέματο φιλοπόνως
πάνν.

— — — — καὶ θεραπαίνις ἦν μία,
αὕτη συνύφαινε ὑπερῶς διακειμένη.

Disputavit de hoc loco Huschkus ad Tibulli Eleg. I. 3.

p. 49. ubi inter alia haec scribit: „Primum versum ipsi „Menandro adscribere non dubitat Victorius; nec inter- „cedo. — Posteriores postquam descripsit Victorius, ad- „dit: *haec interpretatio est hujus loci: praeterea una an- „cilla etc.* Non igitur illos Menandro, sed ipsi videtur „attribuisse Angelo Politiano. Qua in re me quidem ha- „beret consentientem. Nam *συνναίειν* graece vix dici po- „tuit pro *una texere*. At *συνναίειν una carminare lanam* dixit Crates ap. Plutarch. p. 830. c. Steph., et ipsum illud *συνναίειν* pro *una texere* legas apud Hesych. II. p. 1305. Phot. p. 408. Suid. III. p. 402. Schol. Platon. p. 236. et alios. Ad primum versum *ἐξ ἰσταρίου δ' ἐκρέματο, toto pectore ad telam texendam incubuit*, bene comparat Huschkius Ovidii illud Metam. IV. 34. *aut haerent telae*. Adde Themist. Orat. IV. p. 58. D. *ὦν γὰρ οἱ ἄλλοι ἐκκρέ- „μανται δι' ἔνδειαν, οὐδὲν ὑμῖν περισπούδαστον*. Ibid. Orat. XXIII. p. 298. *τριβωνίου ἐκκρέμανται*.

Ceterum quod in Adelphis a Terentio factum vidi- mus, ut actionem fabulae vel certe partem actionis in angustiore quasi gyrum contraheret, idem eum in hac fa- bula factitasse facile concedet, qui hunc locum a Stobaeo Serm. XXXIX, p. 229. servatum insperxit:

*Οἶκοι μένειν χρή καὶ μένειν ἐλεύθερον,
ἢ μηκέτ' εἶναι τὸν καλῶς εὐδαίμονα.*

Quae Chremetis verba esse suspicari licet, Cliniae patriam relinquendi consilium vituperantis. Imitatus est Menan- der Aeschyli sententiam ab eodem Stobaeo l. c. servatam:

*Οἶκοι μένειν δεῖ τὸν καλῶς εὐδαίμονα,
καὶ τὸν κακῶς πράττοντα καὶ τοῦτον μένειν.*

quae cum Menandreis comparavit jam Clem. Alex. VI. p. 263, 37. Sylb. Primum Menandrei fragm. versum ser- vavit etiam Diogenes Laert. VII, 35. et Stobaeus Serm. LI. p. 356. Gesn. Non magis apud Terentium me legere me- mini, quae huic loco respondeant ap. Athen. XIV. p. 651. a. *Μένανδρος ἐν Αἰτὸν τιμωρουμένῳ ῥοῖδια αὐτὰς* (sc. τὰς ῥοὰς) *ὠνόμασε διὰ τούτων*.

*Μετ' ἄριστον γὰρ ὡς ἀμυγδαλὰς ἐγὰ
παρέδηκα, καὶ τῶν ῥοιδίων ἐτράγομεν.*

Cujus loci primum senarium Grot. Exc. p. 719. ita cor- rigere sibi visus est, ut *μετὰ γὰρ ἄριστον* scriberet, quod frustra quis defendat Homeri exemplo Iliad. XXIV. 124. *ἔσσυμένως ἐπέγοντο καὶ ἐντύνοντο ἄριστον*. cfr. Jacobsius ad Anthol. Palat. p. 722. Bentlejus p. 25. autem ita:

— — Μετ' ἄριστον γὰρ ὡς ἀμυγδαλῆς —

voc. ἐγὼ prorsus deleto. Denique Schweigh. conjecit:

Ἐγὼ μετ' ἄριστον γὰρ ὡς ἀμυγδαλῆς —

Sed horum omnium nihil adeo certum, ut omnis dubitatio tollatur.

Fraeterea obiter Menandri Heautontimorumenon, Clerico monente, commemorat Galen. ad Hippocr. de Artic. ad text. 51, ubi de discrimine agit, quod intercedat inter τιμωρεῖν et τιμωρεῖσθαι. Denique Photius Lex. p. 57. ἦν, δασείως ὅταν ἥθικῶς (fort. αἰτιατικῶς)· οἱ δὲ παλαιοὶ ἐν Μενάνδρου Αὐτὸν τιμωρουμένῳ (hic aliquid excidisse videtur) τὸ δὲ ψιλὸν ἀντὶ τοῦ ἰδοῦ· ἀλλ' ἦν χιτῶν σοι, ubi ἦν scribendum. Rarissimum illud ἦν, unde Latinorum *ei*, habes apud Arist. Equ. 26. Frequens contra ἡνίδε vel ἦν ἰδοῦ, quae elliptica est dicendi ratio, comparanda illa cum homerico εἰ δ' ἄγε et similibus.

ETXEIPIDION.

Apud Stobaeum Serm. CII. p. 556. 25. Gesn. CIV. p. 429. Grot.:

Οὐχ ὅθεν ἂν ὦμην ἡτύχηκα· πάντα δὲ
τὰ μὴδὲ προσδακώμεν' ἐκστασιν φέρει.

Ita praeclare hunc locum restituit Porsonus in Tracts and Miscell. crit. p. 250. Vulgo editur οὐπόθεν ἂν ὦμην· ἡ τύχη καὶ πάντα δὲ — quae ita immutaverat Grotius: οὐδέποτ' ἂν ὦμην· ἡ τύχη δ', ἅπαντά τε —. Partem fragm. inde a verbis πάντα δὲ iterum habet Stob. CX. p. 579: Gesn.

Apud Phot. Lex. p. 146. παροιμία·

· Οὐδ' ἄρ' ὁ Κωρυκαῖος ἡκρούζετο.

Οἱ δὲ κωμικοὶ Κωρυκαῖόν τινα θεὸν εἰσάγουσιν. Μενάνδρος Ἐγχειρίδιῳ, Δέξιππος Θησαυρῷ. Eadem fere Suidas habet II, p. 367. et III, p. 490, ubi in Menandri versu τοῦδ' ἄρ' ὁ Κωρ. legitur. Ita etiam Steph. Byz. p. 408. ubi ἡκρούσατο vulgatur. Ejusdem dei meminit Alciphro Epist. III, 26. ἐφάνη δέ μοι ποτὲν ὁ Κωρυκαῖος (sic scr.) δαίμων, ubi v. Berglerum. Denique Zenob. IV, 75. Κωρυκαῖος ἡκρούζετο, ταύτης Μενάνδρος μέμνηται ἐν τῷ Ἐγχειρίδιῳ —. ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν δοκούντων μὲν λάθρα πράττεσθαι, εἰς γινώσκειν δὲ ἐρχομένων, ubi Schottus miro errore de Menandro historice co-

gitavit, cujus ἐγχειρίδιον h. e. *historiarum opus compendiarium* laudari sibi persuasit.

Apud Athen. X. p. 446. e. πῆ (πίε) δέ, δυσλλαβῶς, Μένανδρος Ἐγχειρίδιον.

α. Πίε. β. πιεῖν ἀναγκάσω
τὴν ἱερόσυλον πρῶτα.

Ita recte Clericus et Schweigh. Vulgo deest πίε. Sed male illi πῆ. Verborum ordinem immutavit Meursius Bibl. Att. p. 1551. e. τὴν ἱερόσυλον πρῶτ' ἀναγκάσω πιεῖν.

Praeterea fabulae nostrae meminerunt Schol. Plat. Ruhnk. p. 18. ubi agitur de proverbio πάντ' ἄνω κάτω, et Schol. Arist. Vesp. 191. περὶ ὄνου σκιᾶς — Μένανδρος ἐν τῷ Ἐγχειρίδιῳ, quae eadem fere leguntur ap. Zenob. VI, 28.

Ε Μ Π Ι Π Ρ Α Μ Ε Ν Η.

Athenaens XIII. p. 559. e. Μένανδρος ἐν Ἐμπιπραμένη·

Ἐξώλης ἀπόλοιθ', ὅστις ποτὲ
ὁ πρῶτος ἦν γήμας, ἔπειθ' ὁ δεύτερος,
εἰθ' ὁ τρίτος, εἰθ' ὁ τέταρτος, εἰθ' ὁ μετα-
γενής.

Recepit Grotius Excerpt. p. 721. V. 1. Lobeckius ad Phryn. p. 96. nescio quam ob causam πανώλης ἐξόλοιθ' ὅστις —. Eadem verba ἐξώλης ἀπόλοιτο habes apud Alciph. Fragn. p. 219. et alibi. Tertio versu ingeniose Zedlitz Magazín für Schullehrer II. p. 359. ὁ Μεταγένης.

Apud Stobaeum Serm. XLI. p. 238. Gesn. XLIII. p. 165. Grot.:

Τρία γὰρ ἐστι, δέσποτα,
δι' ὧν ἅπαντα γίνετ', ἢ κατὰ τοὺς νόμους,
ἢ ταῖς ἀνάγκαις, ἢ τὸ τρίτον ἔδει τι.

Recepit Stephan. Com. Gr. p. 172. Vs. 2. vulgo γίνεται ἢ κατὰ νόμους. Correxerunt Bentl. p. 26.; confirmat quodammodo cod. Brunckii ad Poes. Eth. p. 335. in quo legitur γίνετ' ἢ κατὰ νόμους. Inscitam Arnoldi conj. Var. Lect. I, 22. omitto. Etiam vs. 3. emend. Bentleyus. Vulgo ἢ τρίτον.

Apud Stobaeum Serm. XXII. p. 188. Gesn. p. 117. Grot.;

*Ἐφ' ᾧ φρονεῖς μέγιστον' ὀπολεῖ τοῦτό σε,
τὸ δοκεῖν τιν' εἶναι· καὶ γὰρ ἄλλους μυρίους·*

Ad *Ἐμπιπραμένην* retuli auctoritate Stobaei Gesner. et Schowiani. Nam apud Grotium hoc fragm. ex *Ἐπαγγελ-
λομένῳ* citatur, qui error unde fluxerit, neminem, qui
ipsum Stob. inspiciat, latebit.

Athenaeus VIII. p. 365. c. *ἔλεγον δὲ συνάγειν τὸ μετ'
ἀλλήλων πίνειν, καὶ συναγώγιον τὸ συμπόσιον. Μένανδρος ἐν
Πιμπραμένη (sive potius Μένανδρος Ἐμπιπραμένη).*

*Καὶ νῦν ὑπὲρ τούτων συνάγουσι κατὰ μόνας.
εἰδ'· ἔξῃς ἔφη·*

— — — *Ἐπλήρωσέν τε τὸ συναγώγιον.*

Μήποτε δὲ τοῦτ' ἔστι τὸ ἀπὸ συμβολῶν καλούμενον. Haec
Athenaeus. Priori versu κατὰ μόνας scribas an καταμόνας
nihil interest. *Ἀπὸ συμβολῶν συνάγειν* habes ap. Diphi-
lum Athen. p. 292. c. cfr. intpp. Hesych. II. p. 1298. Eo-
dem sensu *συμβάλλειν* dici docuit Schaefer. ad Dion. de
Comp. Verb. p. 72. Nec multum differt quae altero versu
legitur formula *πληροῦν συναγώγιον*, quam tetigit Pollux
VI, 8. et Ephippo ap. Athen. l. l. restituit Casaub., quem
sequi debebat Schweigh. Locus ita digerendus:

— καὶ συναγώγιμον

συμπόσιον ἐπιπληροῦσι. —

Hinc *πληρώτης ἐράνου* qui *stērem ad convivium confert.*
Vid. Intpp. Hesychii I. p. 981. et Salmas. de Usur. p. 678.
Apud Stobaeum Serm. LXXIII. p. 446. Gesn. LXXV.
p. 326. Grot.:

*Ὡς ἀγαθὸν ἐστὶ πρᾶγμα τὸ γενέσθαι τινὸς
πατέρα.*

Ceterum nec de hujus fab. argumento e pauculis, quae ad
nostram aetatem pervenerunt, fragmentis quidquam eli-
cias. Nomen ei poeta indidisse videtur a puella, quae
quum improvida ad ignem accessisset, non multum abfuit
quin combureretur. Utrum vero *Ἐμπιπραμένη* scribatur
an *Ἐμπιπραμένη* parum refert. Priorem formam praeter
Stob. Serin. XX. praebent membr. Athen. 559. e. Praetuli
tamen *Ἐμπιπραμένην*, quum altera non usi esse videantur
poetae Attici nisi metri necessitate coacti. Cfr. Brunck.
Lys. 311. Vide tamen Lobeck. ad Phryn. p. 96.

Ε Ο Ρ Τ Α Ι.

Philostratus Epist. XLII. p. 933. δοκεῖς δέ μοι μὴδ' ὀφειστικὴ τις εἶναι, πάντως γὰρ κἂν τῷ Ἑρωτι ἔθυες· μὴδ' Ἀττικῇ, τὰς γὰρ παννυχίδας καὶ τὰς εορτάς, καὶ τὰ Μενάνδρου δράματα οὐκ ἂν ποτε ἠγνόησας. Scripta est haec epistola ad mulierem, pulcram illam quidem et formosam, sed ἀναφροδίκον et ab omni Amoris consortio remotam. Tu, inquit, neque Thespiensis mihi videris neque Atheniensis; nam si Thespias haberes patriam, sane Amori litares (quem Thespienses religiosissime coluisse constat e Strab. IX. p. 449. Pausan. IX, 27. Alciphronē T. II. p. 219. Eustathio ad Hom. II. p. 1375. aliisque); si Athenis esses oriunda, certe pervigilia diesque festos, in quibus pueri puellaeque amorī et lusui liberius indulgent, curares, neque Menandreorum dramatum ignara esses, quorum nullum est, quin amoris gaudia celebret et commendet. Ita si interpreteris Philostrati locum, vix admittas Wesselingii conj. in Dissert. Herod. p. 159., qui deleta, quae post εορτάς legitur, particula καὶ, Menandri drama Ἑορταί inscriptum commemorari existimat. Wesselingii rationem probavit Harles. ad Fabric. B. Gr. II. p. 463. Nec magis de Παννυχίδων assentior, quo titulo fabulam docuisse Menandrum crediderunt Meursius, Fabricius, Clericus, alii. Nituntur illi hoc Aeliani loco H. A. VII, 19. ἤκουσα δὲ κυνοκέφαλον καὶ παρθένους ἐπιμαῖναι καὶ μέντοι καὶ βιάσασθαι, ὑπὲρ τὰ μισράκια τὰ τοῦ Μενάνδρου, τὰ ἐν ταῖς παννυχίδων ἀκόλαστα. Ex quo loco nihil conficias nisi hoc, Menandrum in fabulis suis passim adolescentulos induxisse, qui in Pervigiis nulli non petulantiae generi se dederint. Exemplum ejus rei habemus in Menandri Plocio ap. Gellium N. A. II, 23.

ΕΠΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΟΣ.

Apud Stobaeum Serm. XXII. p. 188. Gesn. p. 117. Grot.:

Τὸ σὸν ταπεινόν, ἂν σὺ σεμνίνῃ, καλὸν
ἔξω φανεῖται, φίλ' ἄνερ, ἂν δ' αὐτὸς ποιῇς
ταπεινὸν αὐτὸν καὶ ταῆς ἐν μηδενί,
οἰκείως οὗτος καταγέλως νομίζεται.

Ad Ἑπαγγέλλομενον retuli Stobaei Schowiani auctoritatem sequutus. In Gesneri edit. neque fabulae neque poetae

nomen adscriptum. Grotius *Incensae* sive *Ἐμπιπραμένη*; nomen apposuit. Vs. 1. *ἂν οὐ σεμνύνῃ*. Ita Grotius et Codd. Schowii. Gesnerus *ἂν σεμνύνῃ*. Vs. 3. *ταπεινὸν αὐτὸν καὶ* — Ita vulgatum *ταπεινὸν, αὐτὸ καὶ* —: correxit nescio quis, cujus emendationem, omisso auctoris nomine, in margine Stobaei notaveram.

Ibidem Serm. L. p. 354. Gesn. LL. p. 198. Grot.

*Τὰ γὰρ τολμηρὰ τῶν ὄχλων ἔχει
ἐν τοῖς λογισμοῖς μὲν ἐπιδείξεις δυσκόλους,
ἐν τῷ δὲ πράττειν, ἂν λάβῃ τὸν καιρὸν εὖ,
ἀπροσδόκητον τὴν τέχνην ἐξεύρατο.*

Versu pr. τὰ τολμηρὰ τῶν ὄχλων ex noto dicendi genere pro οἱ τολμηροὶ ὄχλοι. Ita Herondas Iambographus apud Stob. CXVIII. p. 389. Gesn. τὰ λευκὰ τῶν τοιχῶν ἀπαμβλύγει τὸν νοῦν. Vid. Erfurdt. ad Sophocl. Ant. 1194. — Vs. 4. adverte insolentiorum aoristi formam *ἐξεύρατο*, de qua laudasse sufficet Lobeckium ad Phryn. p. 139.

Ibid. Serm. XXXV. p. 216. Gesn. XXXV. p. 141. Grot.:

*Τοῖς ἀναιδέσειν βοηθεῖ γὰρ λόγοις τοῦθ' ἐν
μόνον,
ἂν βραχεῖς αὐτοὺς ποιῇ τις, τὸν τε καιρὸν εὖ
λάβῃ.*

Tertia Gesneri *ἀναιδέσει*. Grotius *βοηθοῖ*, operarum, ni fallor, vitio. — Denique commemoratur fabula nostra a Snida II. p. 37. *εἰς τὸ δέον*. — καὶ Μένανδρος ἐν *Ἀπαγγελμένῳ*, μέμνηται δὲ καὶ ἑτέρῳ. Corr. *Ἐπαγγελμένῳ* i. e. *Sponsore*, de qua voce vide perdoctam Taylori adnotationem ad Demosth. περὶ παραπρ. Vol. IX. p. 344. Rsk.

ΕΠΙΚΛΗΡΟΣ.

Duplicem huius fabulae recensionem fuisse Athenaei IX. p. 373. c. et Harpocr. p. 133. testimonio constat. Hinc fuere qui apud Suid. II. p. 203. *Θράκες ὀρκία οὐκ ἐπίστανται* (v. T. H. ad Plut. p. 153. et Villosius. Anecd. Gr. II. p. 48.) *μέμνηται ταύτης Μένανδρος ἐν τῇ πρώτῃ*, et apud Zenob. IV. 32., ubi eadem leguntur, *Ἐπικλήρῳ* addendum putarent. Qua in re ratio eos fefellit. Intelligendus enim Menander historicus, quod Meurs. Bibl. Att. p. 1552. F. et Porson. Advers. p. 292. fugisse mireris. Praeter scripto-

res, qui fragmenta nostrae fabulae servarunt, commemorat eam Quintil. Inst. X, 1. *nec nihil profecto viderunt, qui orationes, quae Charisii nomine eduntur, a Menandro scriptas putant. Sed mihi longe magis orator in opere suo probari videtur, nisi forte aut illa mala judicia, quae Epitreponτες, Epicleri, Locri habent, aut meditationes in Psophodee et Nomotheta et Hypobolimaee non omnibus oratoriis numeris sunt absolutae.* ubi judicia quae dicantur haud obscurum esse poterit reputanti, veteres poetas scenicos saepissime forensium orationum imagines fabulis suis interuisse. Cfr. Lobeck. ad Soph. Ajac. p. 363. Idque prae ceteris fecisse Menandrum constat etiam e Dione Chrysost. XVIII. p. 476 sq. ubi Menandri dramata futuro oratori quam maxime commendat. Inde etiam est quod τὸ πρακτικόν in nostro poeta laudat Dionys. Halic. Vett. Scr. cens. V. p. 424. Rsk.

Inter latinos scriptores, praeter Turpiliū apud Prisc. de metr. com. p. 1326., Menandri Epicleron imitatione expressisse videtur Caecilius, cujus cognominem fabulam laudant Cicero de amic. 26. Priscianus VI. p. 699. et aliis locis.

Ceterum quae dicta fuerit ἐπικληρος apud Athenienses satis constat e Schol. Arist. Vesp. 581. Eandem ἐπιπαυατίδα vocatam esse testatur Schol. Plat. Ruhn. p. 221. cll. Hemst. ad Hesych. II. p. 1197. et Kustero ad Suid. I. p. 812. Sed haec omnia praeter Meurs. Lectt. Att. V, 1., uberius explanavit Sluiterus Lectt. Andoc. p. 82 sqq. Argumentum fortasse erat simile argumento Phormionis Terentianae ex Apollodori Ἐπιδικαζομένη conversae. Etiam titulus necessitudinem aliquam argumenti suspicari nos jubet. Cf. Suidas s. v. ἐπίδικος. Valesius in Notas Mausi ad Harpocr. p. 112. Valcken. ad Ammon. p. 8.

Fragmenta haec sunt. Stobaeus Serm. CXXII. p. 499. Grot. qui primus hanc χρῆσιν e cod. Par. vulgavit:

Ὡς περ τῶν χώρων
οὐ πάντες ἄδουσ', ἀλλ' ἄφρωνι δύο τινὲς
ἢ τρεῖς παρεστέκασι πάντων ἔσχατοι
εἰς τὸν ἀριθμὸν· καὶ τοῦδ' ὁμοίως ποῖς ἔχει.
χώραν κατέχουσι, ζῶσι δ' οἷς ἔστιν βίος.

Egregie convenit Hippocratis locus Jurejur. p. 3. ubi mali medici comparantur τοῖσι παραγομένοισι προσώποισι ἐν τῇσι τραγωδίῃσι· ὥς γὰρ ἐκεῖνοι σῆμα μὲν καὶ στολὴν καὶ πρόσωπον ὑποκριτοῦ ἔχουσιν, οὐκ εἰσὶ δὲ ὑποκριταί, οὕτως κτλ. quem locum comparavit Boettigerus de Furiar. pers. p. 36.

tuus observatis adde Lucian. de conscr. hist. T. II. p. 5. μή ὥσπερ κωμικὸν δορυφόρημα, κεινῶς σιωπῇ παραφροίμην. Quae praeterea Boettigerus de προσώποις istis κωφοῖς commentus est, ea satis nuper refutavit Boeckhius de Tragic. Graec. p. 91 sq. Postremo versu Clericus, qui hanc eclogam inter 'incertae sedis fragmenta posuit p. 220., sine causa dedit κατέχονεν.

Apud eund. Stob. LXXIV. p. 449. Gesn. LXXVI. p. 329. Grot.:

Ἡ δὲ ζῆν μόνον
ἢ πατέρα παίδων ἀποθανεῖν γεννωμένων.
οὕτω τὸ μετὰ ταῦτ' ἔστι τοῦ βίου πικρόν.

Priora ap. Stob. turbato verborum ordine proferuntur: ἢ μόνον δὲ ζῆν, ἢ παίδων γεννωμένων πατέρα ἀποθανεῖν. Correxerit Salm. ap. Grotium. Nec male Heringa Observ. crit. p. 245.

ἢ μόνον δὲ ζῆν σέ γ' ἢ παίδων πατέρα γεννωμένων
ἀποθανεῖν· οὕτω — —

Athenaeus IX. p. 373. c. Μένανδρος δ' ἐν Ἐπικλήρῳ πρώτῃ σαφῶς τὸ ἐπὶ τῆς συνηθείας φησὶν ἐμφανίζων οὕτως:

— — — Ἀλεκτροῦν τις ἐκεκράγει μέγα.
οὐ σοβήσεται ἔξω, φησί, τὰς ὄρνιθας ἀφ' ἡμῶν;
καὶ πάλιν·

αὕτη ποτ' ἐξεσόβησε τὰς ὄρνεις μόλις.

Priorem fragm. partem habet etiam Eustath. ad Hom. Vol. III. p. 1440. 50. Locus satis obscurus, de quo Athenaei intpp. ne verbum quidem. Heringa Observ. crit. p. 245. scribendum conjecit:

Ἀλεκτροῦν δέ τις
ἐκράζει μέγ'· οὐ σοβήσεται ἔξω, φησί, τὰς
ὄρνιθας ἀφ' ἡμῶν.

Quae non uno nomine displicent. Equidem nec sensum verborum nec metri rationem perspicio. Illud φησί non Menandri sed Athenaei videtur; ac deest ap. Eustathium. Ad priorem fragmenti partem convenit fere Alciphro Epist. Fragm. p. 228. μισῶ τὸν ἐκ τῶν γιτόνων ἀλεκτρούνα. κοκκύσας ἀεῖλετο τὴν παροιμίαν· ἔδω ἀπολαῦσαι σε. ubi ἀπελάσαι legendum videtur.

Theo Soph. Progymn. V. p. 49. Camer. ἔστι δὲ καὶ ἀνάπαλιν προθέτα γνωμικὸν λόγον διηγῆσασθαι, καθάπερ καὶ ἐπὶ τοῦ μύθου παρρησιασάμεθα· ὅλον καὶ παρὰ Μενάνδρου ἐν τῇ χρηστῇ Ἐπικλήρῳ.

Ἄρ' ἐστὶ πάντων ἀργυρνία λαλίστατον;
 ἐμὲ γοῦν ἀναστήσασα δευρὶ προάγεται
 λαβεῖν ἀπ' ἀρχῆς πάντα τὸν ἐμαυτοῦ βίον.

Ita Camerarius edidit pro vulgato ἐν τῇ χρήσῃ Ἐπικλήρω, quod qui servat Fabric. B. Gr. II. p. 463. duas hic Menandri fabb. laudari credidit, quarum altera Χρήστis Foeneratōr, altera Ἐπικληρος inscripta fuerit. Sed hoc inane commentum est. Probo Hemst. ad Luc. I. p. 460. conjecturam ἐν τῇ χρυσῇ Ἐπικλήρω. Ad primum versum respexit Plutarch. de Garrul. p. 513. e. πολλῶ γὰρ ἐστὶν ἡ χαρὰ τῆς κωμικῆς ἐκείνης ἀργυρνίας λαλίστατον. Eodem versu iterum utitur Theo l. 1. p. 45. τὸ ἐπαπορεῖν καὶ τὸ ἐρωτᾶν κατὰ μὲν τὴν προφορὰν οὐδὲν ἀλλήλων διήνεγκε. — ἐάν τε γὰρ ἐρωτῶμεν ἐάν τε ἐπαπορῶμεν, οὕτως ἐξοίσομεν. Ἄρ' ἐστὶ πάντων ἀργυρνία λαλίστατον; Itaque ἄρα positum pro ἄρ' οὐ, de quo Schaeff. Melet. p. 89. et Hermann. ad Vig. p. 788. Male Grot. Exc. p. 721. interrogationis notam post λαλίστατον delevit. Tercio versu vere, opinor, Victor. V. L. XXVII, 12. λαλεῖν correxit. In idem intēdit Zedelius.

Antiattic. p. 81. ἀνάβα, κατάβα, διάβα, ἀπόστα. Μένανδρος Ἐπικλήρω.

Ὅρα σὺ καὶ φρόντιζε κάποστα βραχύ.

Harpoerat. p. 133. τὸ ὄρον παρὰ Μενάνδρῳ ἐν δευτέρῳ Ἐπικλήρῳ σημαίνει ξύλον τι, ᾧ τὴν πεπατημένην σταφυλὴν πιέζουσιν. Priscian. XVIII. p. 1198. Attici πεπίστευμαι σοι εἰ ὑπὸ σοῦ. Μένανδρος Ἐπικλήρω. Οὐπω σοι πεπίστευμαι. Nos quoque: credor tibi et credor a te.

ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΕΣ.

Argumentum hujus fabulae non dissimile fuisse illi, quod in Hecyra, Apollodori vestigia sequutus, tractavit Terentius, prodidit Sidon. Apoll. Epist. IV. 12. p. 257. nuper ego filiusque communis Terentianae Hecyrae sales ruminabant; studentī assidebam, naturae meminiens et professionis oblitus. Quoque absolutius rhythmos comicos sequeretur, ipse etiam fabulam similis argumenti, i. e. Epitrepontem Menandri manibus habebam. ubi Epitrepontes legendum esse monuit Casaub. ad Athen. III. p. 129. e. Idem vitium occupavit marginem Stobaei Gesner. p. 498. 20. Sidonii locum apposuit etiam Wagnerus ad Alciph. I. p. 361. sed negligentius eum inspexit. Ad elo-

gii rationem perspicendam facit Harpocrat. p. 72. τοῖς οἰκείοις ἐπιτρέπειν, ἀντὶ τοῦ διατηρᾶς αὐτοὺς αἰρεῖσθαι, ὅθεν καὶ Μενάνδρου δῶμα Ἐπιτρέποντες, et Schol. Arist. Acharn. 1114. ἐπιτρέψαι ὥστε κρῖναι. καὶ Μενάνδρος Ἐπιτροπεῖ.

Ἐπιτροπεῖον τινὲς
ἔστι περὶ τούτων.

Nisi forte diversa haec fuit fabula. Nihil definit Meursius B. Att. p. 1553. E. Ἐπιτροπέα scripsit etiam Diphilus, si recte conjicio in Antiattic. p. 69. ἐξιδιάσασθαι, Δίφιλος Ἐπιτροπεῖ legendum esse pro Ἐπιτροπῇ. Ob litigantium judicia aliasque virtutes oratorias commendatur nostra fabula a Quintil. X, 1. Atque omnino praestantissimis eam poetae nostri fabulis adnumeratam fuisse colligas ex Alciphrone Epist. II, 1, 14. et Apollon. de Synt. III. p. 297. ed. Bekk. Coqui dicacis partes in ea fuisse deserto tradit Athenaeus XIV. p. 659. b. μάλιστα δὲ εἰσάγονται μαγειροὶ σκαποτικοὶ τινες, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Ἐπιτρέπουσιν. ubi nescio quid Bocharto apud Olearium ad Philostr. p. 955. in mentem venerit Ἐπιτρόποισι legendum conjicienti. Mirifice autem novae comoediae poetae in describendis scurrilium coquorum ingeniis sibi placuerunt. Facit huc Lucianus de Saltat. II. p. 285. ἡ κωμωδία δὲ καὶ τῶν προσώπων αὐτῶν τὸ καταγέλαστον μέρος τοῦ τερπνοῦ αὐτῇ νετόμικεν, οἷα Λάων καὶ Τιβίων καὶ Μαγείρων πρόσωπα. Exemplum si quaeris consule Nicomachum Ilithyia ap. Athen. p. 280. f. Hegesippum Adelphis ibid. p. 290. b. Diphilum Zographo p. 290. a. Cfr. Boettig. Spec. novae ed. Terent. p. 33. Ceterum praeter scriptores, qui fragmenta fabulae servavere, commemorare eam videtur Scholium nuper editum ad Odyss. η, 225. p. 265. ed. Buttm. κομδῇ γὰρ σμικρολόγος φαίνεται (Ὀδυσσεύς) προτάσσειν τῶν φιλότατων τὴν κτῆσιν. ὡς παρὰ Μενάνδρῳ, σμικρύνειν ἐπιτρέπουσιν. ubi legendum suspicor ὡς παρὰ Μενάνδρῳ Σμικρύνειν ἐν Ἐπιτρέπουσιν. Smicrines pervulgatum in nova Graecorum comoedia nomen et in ipsis Menandri fragmentis obvium. Si recte conjeci, certe aliquid ad perspicendam fabulae rationem inde disci poterit. Smicrinae nomen latet etiam apud Julianum Caes. p. 311. Α. πέμπε τὸν σμικρύνην τοῦτον ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου ταχέως. Interpres: hunc parcum et restrictum virum. Hinc adjectivum σμικρύνειν in Lexica irrepsit. Corrige Σμικρύνην.

Reliqua fabulae fragm. haec sunt. Apud Stob. Serm. XXX. p. 208. Gesn. p. 155. Grot.:

Ἀργός;

Ἀργὸς δ' ὑγιαίνων τοῦ πυρέττοντος πολὺ
ἔστι ἀθλιώτερος, διπλάσια γοῦν ἐσθίει μάτην.

Latine vertit Ausonius Epigr. CXVII.

Sanus piger febriente multo est nequior,
Potat duplum, dapesque duplices devorat.

Mitto Grotii conjecturas. Bentl. autem p. 28. ita scrib. conjecit:

ἀχρειώτερος, διπλάσια γὰρ ἐσθίει μάτην.

Sed ne sic quidem locus persanatus est, anapaesto tribrachum excipiente. Nec ἀθλιώτερος sollicitandum videtur. Duplicem hoc vocabulum et ambiguum hoc loco significationem habet, quarum altera *miser, infelix* ad πυρέττοντα febricitantem, altera *inutilis, pravus, nequam* ad ἀργὸν πῖγρον refertur. Apposite Menander apud Athen. p. 248. b., ubi homo frugiperda vocatur ἄθλιος, ἄχρηστος, καὶ μάτην τρεφόμενος. Eodem sensu passim δύστηνος et τλήμων. V. Ruhnk. Epist. crit. II. p. 139. et Erfurdt. ad Soph. O. T. 1168. Denique omnem emendandi conatum praecidit Simocatta Epist. LXI. p. 316. ἀργὸς γὰρ ὢν ἀθλιώτερος εἰ τοῦ πυρέττοντος, ἐσθίων μάτην διπλάσια. Itaque scrib. conjicias: ἔστι ἀθλ. διπλάσια γοῦν μάτην ἔσθι. ut fere protulit hunc locum Vinetus, ad Anson. p. 72. Editio Stobaei princeps διπλᾶ οἷα habet, teste D'Orvillio Vann. crit. p. 228.

Apud Stobaeum Serm. LXXXVII. pag. 498. Gesn. LXXXIX. p. 365. Grot.

Ἐλευθέρῳ τὸ καταγελαῶσθαι μὲν πολὺ
αἰσχιστόν ἐστι, τὸ δ' ὀδυνᾶσθ' ἀνθρώπινον.

Ita Heringa Observ. p. 244. correxit vulgatam lectionem: Ἐλευθέρῳ τὸ καταγελαῶσθαι πολὺ αἰσχίον ἐστι. Bentl. p. 28. ratio minus placet.

Suidas s. v. ματρυλεῖον, τόπον τινά φασιν εἶναι, ἐν ᾧ γοᾷς διατρίβουσαι ἐδέχοντο τοὺς βουλομένους καταμεινυθῆναι. Μένανδρος Ἐπιτρέπουσιν·

Οὐκ οἰμώζεται
καταφθαρεῖς ἐν ματρυλείῳ τὸν βίον;

Ita Menrs. Bibl. Att. p. 1553. D. Hemsterh. ad Polluc. II. p. 839. et Kusterus ad Suid. l. l. Legitur vulgo κατὰ τρεῖς, pro quo Harpocrat. p. 116. καταφθαρεῖσθαι, quod servans Grot. Exc. p. 721. locum ita edidit: οὐκ οἰμώζεται Καταφθαρεῖσθ' ἐν ματρυλείῳ (sic) τὸν βίον.

Athenaeus III. p. 119. c. Ἀττικοὶ δὲ οὐδετέρως λέγουσι

E

(sc. τὸ τάρχος)· — καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς Μένανδρος Ἐπιτρέπουσιν·

Ἐπέπασ' ἐπὶ τὸ τάρχος ἄλας, ἂν οὕτω τύχη.

Eustath. ad Hom. Vol. I. p. 73. extr. κατὰ δὲ Ἡρωδιανὸν καὶ τάρχος ἐκατέρως λέγεται, τὸ τάρχος γὰρ καὶ ὁ τάρχος· φέρει δ' ἐκεῖνος καὶ χρήσεις ἀμφοῖν. Μένανδρος· ἐπέπασα ἐπὶ τὸ τάρχος ἄλας. Lexicon Graec. edit. ab Hermannno p. 325. καὶ Μένανδρος ὁμοίως φησὶν· ἐπέπασα ἐπὶ τὸ τάρχος ἄλας, ἂν οὕτω τύχη. Sine corruptelae suspitione laudavit h. l. Valcken. ad Herod. I. p. 66. Schweigh. conjecit: ἐπέπασ' ἄλας Ἐπὶ τὸ τάρχος. Hermannus autem l. l. sic:

ἐπιπάσω

ἐπὶ τὸ τάρχος ἄλας ἂν, ἦν οὕτω τύχη.

De ἐπιπάσω non dubitandum videtur. Postrema nescio an ita lenius corrigas ἐάν γ' οὕτω τύχη. Ἐάν γ' pro ἐάν requiro etiam in Ararote ap. Suid. I. p. 164. de quo loco vide Toupium in Suid. p. 30. Lips., Alexide ap. Athen. p. 441. c. et Sopatro ibid. p. 160. f. ubi praeterea leg. ἰδω pro εἶδω.

Priscian. XVIII. p. 1168. ἄρτιως καὶ ἄρτι et praeteritum paullo et praesens significat apud illos. Euripides Hippol. (908.) ἦν ἄρτιως ἔλειπον, εἰς φάος τόδε οὐπὼ χρόνον παλαιὸν εἰσεδέχετο. — Menander ἐν Ἐπιτρέπουσιν (ita Putschius, ut conj. Casaub. ad Athen. p. 119. e.: Aldus ἐπιτρίτοις)· εἶδαιμι πρὸς σε, κείνην λέγεις, ἄρτι γὰρ νοῶ. Romani quoque adverbium modo in eadem utriusque temporis significatione ponunt. Ita Putschius. Aldus vero εἶσαιμι πρὸς σε, κείνην δέ γ' εἰς ἄρτι κατανοῶ. Meursius Bibl. Att. p. 1553. B. εἶσαιμι πρὸς ἐκείνην· ἄρτι γὰρ νοῶ. Mihi non liquet.

Schol. Eurip. Phoen. 1161. τύφισθαι τὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς συγκυρῆσθαι. Μένανδρος ἐν Ἐπιτρέπουσιν·

Ἐξετύφην μὲν οὖν

κλαίουσα.

Jacobs. Nott. Mscr. Ἐξετυφόμεν pro Ἐξετύφην quod recte paeultimam corripit. Vim verbi τύφισθαι erudite declarant Hemsterh. ad Hesych. I. p. 491. et Ruhnck. ad Tim. p. 251.

Erotian. Gloss. Hippocr. p. 170. ἐχῖνος, χύτρας εἶδος μεγαλοστόμου καὶ μεγάλης. Μέννηται τῆς λέξεως — Μένανδρος ἐν Ἐπιτρέπουσιν.

ΕΤΑΙΡΑΙ.

Suidas s. v. ἀναπετώ, ἀναπετάσω. Μένανδρος· ἄλλοις ἀναπετώ τουτὶ προσελθὼν κοῦκ ἀνέξωμ' οὐκέτι. Καὶ ἐν Συνερώσῃ καὶ Ἑταίραις. Praeterea nemo, quod sciam, hanc fabulam commemoravit. Nam quod Clericus locum a Plutarcho de Sanit. tuend. II. p. 133. servatum huc traxit, nemo imitabitur. Immo vero dubitare licet an recte Ἑταίραι in fabb. Menandricarum indices relatae sint, quo nomine si scripsisset Menander comoediam, vix dubitari potest, quin Athenaeus eam Lib. XIII. commemoraturus fuisset. Itaque vide ne Suidae verba ita corrigi debeant: καὶ ἐν Συνερώσῃ καὶ ἑτέραις, in Synerosa aliisque comoediis. Nisi malis καὶ ἑτέρωθεν.

ΕΡΝΟΤΧΟΣ.

Dave, cito, hoc credas jubeo, finire dolores
Praeteritos meditor. — Crudum Chaerestratus unguem
Abrodens ait haec. — An sicis dedecus obstem
Cognatis? an rem patriam rurnore sinistro
Limen ad obscurum frangam? dum Chrysidis udas
Ebrius ante fores extincta cum face canto.
Euge, puer, sapias: dis depellentibus agnam
Percute. — Sed censeri plorabit, Dave, relicta?
Nugaris: solea, puer, objurgabere rubra.
Ne trepidare velis, atque arctos rodere casses.
Nunc ferus ac violens: at si volet, haud mora, dicas.
Quidnam igitur faciam? nec nunc cum accersat, et ultro
Supplicet, accedam? — Si totus et integer illinc
Exieras, nec nunc. —

Sunt Persii versus Sat. V. 161 sqq. ad quem locum vetus glossator hanc adnotationem adscripsit: *Hunc locum e Menandri Eunuchō traxit, in quo Davum servum Chaerestratus adolescens alloquitur, tanquam amore Chrysidis derelictus, idemque tamen ab ea revocatus ad illam redit. Apud Terentium personae immutatae sunt.* Recte; nam Davo Menandri apud Terentium Parmenonis, Chaerestrato Phaedriae, Chrysidī Thaidis nomen impositum est; denique qui Terentio Laches, eum Menandro Simonem appellatum fuisse testatur Donatus ad V, 6, 1., qui praeterea Menandreae fabulae meminit ad III, 3, 1. III, 4, 1. et V, 6, 31. Postrema illa apud Persium: *quidnam igitur faciam* etc. apprime conveniunt cum Terentianis in ipso limine fabulae:

Quid igitur faciam? non eam, ne nunc quidem,
Cum accersor ultro?

ex quo quam presso uterque poeta Menandri vestigia sequuntur sit, intelligitur. Particulam Menandreorum servavit Donatus: *εἶτα τί ποιήσω*. Eundem locum ante oculos habuit Horat. Serm. II, 3, 260 sqq. cfr. Casaub. de Pers. Horatii imitat. p. 551. Quae vs. 169. leguntur:

— solea objurgabere rubra,

ea respondent Terentianis I, 1, 25.:

dabis ultro ei supplicium —

et V, 7, 4.:

Utinam tibi committigari videam sandalio caput.

In graecis Menandri fuisse verbum *βλαυτοῦν* suspicantur Casaub. l. l. p. 491. et Jungerm. ad Polluc. VII, 87. Equidem poetam *σανδαλίῳ τύπτεσθαι* dixisse putem. Sic enim Palladas Alex. in Brunckii Anal. II. p. 409.

εἰ δ', οὐ σανδαλίῳ, φῆς, τύπτομαι, οὐδ' ἀκολάστου
οὔσης μοι γαμετῆς, χρεῖ με μύσαντα φέρειν.

ubi cum postrema verba manifesto e Menandri loco ap. Stob. LXX. p. 436. Gesn. desumpta sint, probabile est, ne prima quidem ex alio fonte fluxisse. Eadem scena vs. 31. Terentius Parmenonem haec dicentem facit:

Si sapis,

Neque praeterquam quas ipse amor molestias
Habet, addas, et illas, quas habet, recte feras.

Menandrea quae his respondent, habes apud Stob. Serm. CVI. p. 568. Gesn. CVIII. p. 454. Grot.

*Μὴ θεομάχει, μηδὲ προσάγου τῷ πράγματι
χειμῶνας ἐτέρους, τοὺς δ' ἀναγκαίους φέρε.*

Sine causa Grotius τοὺς ἀναγκαίους φέρε. Aliud ex hac fabula fragm. servavit Donat. ad IV, 4, 22. Erravit Terentius non intelligens Menandricum illud οὐτός (alii αὐτός) ἐστὶ γαλεώτης γέρον. At autem stellionem, animal quod lacertae non dissimile est, maculoso corio. Terentii verba haec sunt:

Hic est vietus vetus veterosus senex
colore mustellino.

ubi Bentley Menandrei loci ductu et indicio colore stellionino reposuit, quod an recte fecerit, nunc non disputo. Terentii patrocinium qui suscepit Turnebus Advers. XII, 10. satis jam confutatus est a Salmasio Exerc. Plin. p. 532. qui omnino consulendus, cll. Bocharto Hierozoic. T. I. p. 1087. 40. Idem Menandri locus apud Suidam latet I.

p. 350. ἀσκαλαβώτης, ὁ γαλιώτης, οὐχὶ καλαβώτης, μᾶλλον δὲ γαλιώτην. Μένανδρος· Οὗτοι δὲ γαλιώτης γέρον, a quorum verborum sensu multum aberravit interpres latinus: *hic vero senex stellionis instar callidus*. Eodem respexit Gramm. Seguer. I. p. 452. ἀσκαλαβώτην, οὐχὶ καλαβώτην λέγουσι, μᾶλλον δὲ γαλιώτην. Μένανδρος οὕτως. ubi observa itidem legi καλαβώτην, quod ap. Suidam Kusterus in καλώτην mutari voluit. Similem formam σκαλαβώτης habes in versu inc. poetæ ap. Euseb. Praep. Evang. V. p. 170. ζώουσιν λεπτοῖσι κατοικίδιους σκαλαβώταις.

Terentium in hujus quoque fabulae oeconomia passim a graeco exemplari recedendum sibi putavisse, vel illud indicium est, quod ipse in Prol. 30 sq. his verbis profitetur:

Colax Menandri est: in ea est parasitus Colax,
Et miles gloriosus: eas se hic non negat
Personas transtulisse in Eunuchum suam.

Hinc non mirum est, nihil in Terentiana fabula reperiri, quod his Menandri versibus respondeat a Stob. Serm. XXIX. p. 198. Gesn. servatis:

Πάντα τὰ ζητούμενα
δεῖσθαι μερίμνης φασὶν οἱ σοφώτατοι.

Ita enim legendum videtur e Clemente Alex. Strom. V. p. 235. Sylb. Stobaeus σοφώτεροι. Nec magis constat ubi proverbio συστομάτερος σκάφης a Photio p. 382. Suida III. p. 413. et Zenob. V, 95. (ubi male legitur Μένανδρος ἐν τοῖς Εὐνούχοις) memorato locus esse potuerit. Denique e nostra fab. vocem σιτοβολεῖα (sic enim recte Cod. pro edito σιτοβόλια) affert Pollux IX, 45., qui cum X, 137. voc. ῥίσκος novae Comoediae poctis frequentatum dicit, videtur etiam ad Menandri Eunuchum respexisse. Utitur eo Terentius IV, 6, 16.

Ε Φ Ε Σ Ι Ο Σ.

Harpocrat. p. 108. κύκλοι ἐκαλοῦντο οἱ τόποι, ἐν οἷς ἐπωλοῦντο τινες. ἀνομάσθησαν δὲ ἀπὸ τοῦ κύκλω περιεστάναι τοὺς παλουμένους. Μένανδρος Ἐφεσίω·

Ἐγὼ μὲν ἤδη μοι δοκῶ, νῆ τοὺς θεοὺς,
ἐν τοῖς κύκλοις ἐμαυτὸν ἐκδεδυκότα
ὁρᾶν κύκλῳ τρέχοντα καὶ παλούμενον.

Verba sunt hominis, servi fortasse, qui ob facinus nescio

quod timet, ne in catasta collocatus venundetur. Vulgo legitur *ἐγὼ μὲν οὖν ἤδη*. Correxerunt jam ante Bentl. p. 30. Scaliger ad Propert. IV, 5, 42. Casaub. ad Diog. Laert. VI, 32, et alij, quos laudat Porson. Advers. p. 288. Contra addendum οὖν in Cratini loco ap. Schöl. Arist. Av. 767. καὶ πρῶτα μὲν οὖν παρὰ ναυτοδικῶν ἀπάγω τρία κνώδαλ' ἀναιδῇ, et ap. Etym. M. p. 269. 32. τοῦτον μὲν οὖν καλῶς διεπληρίσας λόγον. In Epicratis loco ap. Athen. III. p. 59. c. recte legitur πρῶτιστα μὲν οὖν τότε ἐπέστησαν. At Eustath. II. p. 864, 31, οὖν omittit. — Vs. 2. ἐκδιδουκότα scripsi prae-eunte Casaub. ad Sueton. I. p. 180. Burm. Idem video apud Clericum. Vulgo ἐνδιδουκότα. Mancipia, quum emebantur, exuta vestibus inspicienda se praebere debebant. De κύκλοις istis vide Gronov. Diatr. Stat. I. p. 152.

Athen. IX. p. 385. e. ὁψάριον ἐπὶ ἰχθύος — καὶ Μένανδρος ἐν Ἐφισίῳ.

Ἐπ' ἀρίστῳ λαβὼν
ὁψάριον.

ἔτ' ἐπιφέρει.

Τῶν ἰχθυοπωλῶν ἀρτίως τις τεττάρων
δραχμῶν ἐπώλει κωβιούς.

Secundam loci partem iterum apposuit Athen. VII. p. 309, e. Μένανδρος Ἐφισίους (leg. Ἐφισίῳ).

α'. τῶν ἰχθυοπωλῶν ἀρτίως τις τεττάρων
δραχμῶν ἐτίμα κωβιούς. β'. πολλοῦ σφόδρα.

Utrum ἐπώλει an ἐτίμα praestet, non dixerim. Πολλοῦ ante σφόδρα adjecit e conj. Schweighaeuserus. Idem fecerat Salvin. Obs. in Men. p. 157.

Praeterea laudant hanc fab. Suidas I. p. 379. ἐνδυο- τὰ ταχέως, ὡς ἡμεῖς. Μένανδρος Ἐφισίῳ. Παρέσομαι γὰρ ἐνδυο (ubi ἐν δύο legendum esse vidit Bentl. p. 29. et Tittmann, ad Zonar. p. 754.); et Zenob. VI, 9, ubi cum tritum usu proverbium Τενέδιος ἄνθρωπος explicuisset addit: μέμνηται ταύτης ἐν Ἐφισίῳ Μένανδρος. Similia tradit Suidas III. p. 446. Explicatius originem proverbii exposuerunt Heraclid, de Polit. p. 514. et Aristot. ap. Steph. Byzant, p. 648, qui cognatam commemorant paroemiam Τενέδιος πέλεκυς, ἐπὶ τῶν ἀποτόμως καὶ ὠμῶς τι πραττόντων, et Τενέδιος αὐλητής, ἐπὶ τῶν ψευδομαρτυρησάντων. Hinc parasitus apud Alciph. III, 69, linguam ὀστράκῳ Τενεδίῳ sibi praecidi optat, quo calumniandi mentlendique potestas sibi eripiat. Apud Lucianum Philops. Vol. III.

p. 55. Amst. *καὶ γὰρ μὲν, ὡς εἶδον αὐτόν, ἀνέπνευσα, τοῦτ' ἔκείνο ἦκεν μοι νομίσας, πέλεκύν τινα κατὰ τῶν ψευσμάτων, fortasse legendum πέλεκυν Τενέδιον.*

Η Ν Ι Ο Χ Ο Σ.

Justinus de Monarch. p. 39. *περὶ τῶν δοκούντων παρὰ τῷ μετέχειν τοῦ ἁγίου καὶ τελείου ὀνόματος — Μένανδρος ἐν Ἠνιόχῳ λέγει·*

*Οὐδεὶς μ' ἀρέσκει περιπατῶν ἔξω θεός
μετὰ γράος, οὐδ' εἰς οἰκίαν παρεισπένδων
ἐπὶ τοῦ σανιδίου. τὸν δίκαιον δεῖ θεὸν
οἴκοι μένειν σῶζοντα τοὺς ἰδρυμένους.*

Eundem locum servavit Clem. Alex. adv. Gent. p. 22. Sylb. *Μένανδρος γοῦν ἐν Ἠνιόχῳ ἐν Ἱποβολιμαίῳ τῷ δράματι· Οὐδεὶς μ' ἀρέσκει κτλ.* ubi qui verba ἐν Ἱποβολιμαίῳ deleri jubet Clericus, docere debebat, unde irrepserint. Scrib. videtur ἐν Ἠνιόχῳ καὶ ἐν Ἱποβ., non quo iisdem in utraque fabula versibus poetam usum fuisse putem (quamquam ne hoc quidem improbable videbitur comparanti Athen. III. p. 104.; nec aliā desunt exempla), sed quod similem Clemens in Hypobolimaean sententiam se legere meminerat. Simile quid in Dardano et Xenologo factum esse, colligas e Theone Soph. IV. p. 63. cujus verba ad Xenologum adscripsi. — Vs. 1. color apparet Euripideus. Sio enim ille Hippol. 106. *οὐδεὶς μ' ἀρέσκει νυκτὶ θαυμαστός θεός*, ubi cf. Valck. — Vs. 3. *ἐπὶ τοῦ σανιδίου* i. e. *tabula divinatoria*. V. Lobeck. de Thriis Delph. I. p. 9. Mox *δίκαιον θεὸν* explico *eum qui vere deus est*. Vid. Salmas. ad Tertull. de Pallio p. 103. et Ruhnck. ad Xen. Mem. IV, 4. — Ceterum postrema nostri fragm. verba inde a *τὸν δίκαιον δεῖ θεὸν* Clemens omisit, et post *σανιδίου* addidit *μνηγύρτης*, quod interpretis est additamentum male sensum assequuti, ut recte judicat Grot. Exc. p. 985.

Apud Stobaeum CVI. p. 568. Gesn. CVIII. p. 455. Grot.:

*Ὡς δὲ μὴ αἴτιος τρόπος
τά γ' ἀπὸ τῆς τύχης φέρειν δεῖ γνησίως τὸν
εὐγενῆ.*

Haec cum vulgo uno tenore continuata legerentur, Grotius ita ad iamb. senarios revocavit: *ὣς δὲ μὴ τρόπος αἴτιος Τὰ τύχης φέρειν δεῖ κτλ.* quod firmare potuisset Anti-

phanis versu ap. Stob. l. l. p. 453. τὰ τύχης φέρειν δι' ἡγε-
οίως τὸν εὐγενῆ. Sed frustra. Numpros esse trochaicos vi-
derunt Bentr. p. 30. et Jacobs. ad Athen. p. 187. Primo
versu Bentr. dedit: ὦν δέ μ' αἴτιος τρόπος, in quibus μ'
αἴτιος ne graecum quidem. Fort. ὦν δέ μή' σιν αἴτιος. Ja-
cobs. ὦν δέ μεταίτιος τρόπος scripsit. Dobeat certe ὦν
μεταίτιος τρόπος. Idem, cum sec. vs. vulgo τὸ γ' ἀπὸ lege-
retur, scripsit ὃ γ' ἀπὸ τῆς τύχης, quod non intelligo. Sed
recte Gesnerus τὰ γ' ἀπὸ τῆς τύχης. Comicus inc. ap.
Athen. p. 485. c. σοφός ἐστιν ὁ φέρων τὰπὸ τῆς τύχης κα-
λῶς. Similiter Alexis ib. p. 124. a. τὰκ τῆς τροφῆς δὲ τῆς
καθ' ἡμέραν.

Ammonius p. 31. de discrimine inter ἀρπαγὴ et ἀρ-
πάγη agens: παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Ἠιόχῳ.

Τὸν δὲ παῖδ' οὐδ' εἶδομεν,
ἀλλ' ἀρπαγὴν αὐτῷ κατασκευάζομεν.

Emendavit Heringa Obs. crit. p. 286. Vulgo τὸν παῖδ' οὐ
δίδομεν.

Praeterea ex hac fabula afferuntur haec. Ammon.
p. 146. χειμάζειν, τὸ ἐνοχλεῖν, ὡς Μενάνδρος ἐν Ἠιόχῳ.
Fort. eundem locum respexit Phryn. Ecl. Att. p. 387. ἐπι-
χειμάζεις σεαυτὸν, Μενάνδρος εἶρηκεν ἐπὶ τοῦ λυπεῖν. Vid.
ad Plocii Fragm. — Tum Harpocr. p. 33. (vid. supra p.
40. 41.) αὐτολήκυθος. — Photius p. 293. παρῶματά,
ἐν ὑπεροφίᾳ εἰμὲ. Μενάνδρος Ἠιόχῳ.

H P Ω E Σ.

Apud Stobaeum Serm. LXI. p. 388. Gesn. LXIII.
p. 145. Grot. unde recepit Stephanus Com. Graec. p. 108.:

Δέσποιν', Ἐρωτος οὐδὲν ἰσχύει πλέον,
οὐδ' αὐτὸς ὁ κρατῶν τῶν ἐν οὐρανῷ θεῶν
Ζεὺς, ἀλλ' ἐκείνῳ πάντ' ἀναγκασθεὶς ποιεῖ.

Ita recte secundum versum emendavit Bentr. p. 30. Vulgo
ὁ κρατῶν ἐν οὐρανῷ θεῶν, articulo omisso.

Ibid. Serm. LXXXVII. p. 498. Gesn. LXXXIX. p. 362.
Grot.:

Ἐχρῆν γὰρ εἶναι τὸ καλὸν εὐγενέστατον,
τοῦλευθέρον δὲ πανταχοῦ φρονεῖν μέγα.

Vulgo τὸν καλὸν et τὸν ἐλευθέρον δὲ δεῖ. Vide Bentr. p. 30.

Ibid. Serm. CII. p. 556. Gesn. CIV. p. 429. Grot.:

Ἵς οἰκτρόν, ἢ τὰ τοιαῦτα δυστυχῶ μόνῃ,
ἃ μηδὲ πιθανὰς τὰς ὑπερβολὰς ἔχει.

Suidas I. p. 170. ἀναλυθῆναι τὸ καθαριτικῶς τινι χρήσασθαι φαρμάκῳ· Μένανδρος Ἡρώϊν.

Ἐπιφαρμάκευσον, γλυκύτατ', ἀναλυθεὶς μόλις.

Idem locus, sed mirifice depravatus, apud Zonar. I. ex. p. 202. legitur. Inepte Clericus ἀναλυθῆναι de alvo solvendo interpretatur; est potius incantationibus magico, quo quis obligatus tenetur, vinculo liberari. Hesychius ἀναλύσαι, τὸ βεβλαμμένον τινὰ δι' ἐπωδῆς ἀπαλλάξαι, ubi v. Intpp. et Vir doctus in Miscell. Observatt. V, 1. p. 92. Contra διδέσθαι φαρμάκῳ *veneficio defigi et obligari*, unde καταδέσεις *defixiones, magicæ*. Valck. et Toup. ad Theocr. Id. II, 3. Itaque sensus loci hic est: *tu qui modo magico, quo tenebaris, vinculo solutus es, iterum καθαρίσῃς te purga*: hoc enim est ἐπιφαρμακεύασθαι.

Ammonius p. 137. ἴσθι καὶ γίνωσκε διαφέρει. — καὶ Μένανδρος Ἡρώϊ.

Εὖ ἴσθι, καὶ γὰρ τοῦτο συγχωρήσομαι.

Ammonii verba mirifice turbata sunt. Vide Valck. Pro Ἡρώϊ legendum videtur Ἡρώϊν. Idem vitium occupavit Athen. X. p. 426. c. ubi de variis vini miscendi rationibus agitur, Μένανδρος ἐν Ἡρώϊ.

Χοῦς κεκραμένου

Οἴνου· λαβὼν ἔκπιθι τοῦτον.

Sine causa Casaub. χοῦν κ. οἶνον λαβὼν —. Grammaticus apud Bekker. Anecd. Gr. Vol. III. p. 1262. ἀπὸ δὲ τοῦ θηλεκοῦ τοῦ παῖς γίνεται ἡ παιδίσκη καὶ αἱ παιδίσκαι τῶν παιδισκῶν περισπωμέναι; ὡς μονογενές, τῶν παιδισκῶν τινὲς δούζ, παρὰ Μενάνδρῳ ἐν τῷ Ἡρώϊ.

Θ Α Ι Σ.

Obiter Menandri Thaidem commemorant Athen. XIII. p. 567. c. ubi fabulas enumerat, quibus meretricum nomina ab auctoribus indita fuere; et Alciphro Epist. II, 4, 135. ubi Glycera Menandro suadet, ut eas ad Ptolemaeum afferat comoedias, quae hujus Dionysum maxime juvare queant, εἴτε Θαΐδας, εἴτε Μισοῦμενον, εἴτε Θρασύλειοντα κτλ.

Legendum *Θαΐδα*. Fallitur Berglerus, Menandrum duas hoc nomine fabulas docuisse arbitrans. Extat Martialis epigr. in Menandri Thaidem Lib. XIV, 187.

Haec primum juvenum lascivos luit amores;
Nec Glycere, vere Thais amica fuit.

Quae recte, ut equidem opinor, interpretatus est Petitus Miscell. III, 3.: non tam Glyceram meretriciis artibus excelluisse quam Thaidem, quae vera fuerit amica seu meretrix. Alia ratio placuit Turnebo Advers. IX, 24. Omnino magnam celebritatem adepta videtur haec fabula, in qua famosissimi nominis meretriculam ita suis artificiiis utentem introduxerat poeta, ut, quum cujusvis generis homines mira, qua pollebat, blandiloquentia ad se allerisset, neminem tamen constanti amore prosequeretur, sed illud unice spectaret, ut, quos callidissimis fraudibus et venustatis illecebris irretiisset, pecunia emungeret et emunctos excluderet. Lucian. rhet. praec. Vol. III. p. 13. ὑπομειδιάσα; τὸ φλαυρὸν ἐκείνο καὶ ἀπαλόν, Αὐτοθαΐδα τὴν κομικὴν, ἣ Μαλθάκην ἢ Γλυκέραν τινὰ μιμησάμενος τῷ προσηνεὶ τοῦ φθέγματος. Propert. Lib. II, 5, 3.

Turba Menandreae fuerat nec Thaidos olim.
Tanta, in qua populus luit Erichthonius.

Idem Lib. IV, 5, 42. quem locum, quoniam e Menandri fab. expressum esse non temere suspiceris, hic totum adscribam:

Nec te Medae delectent probra sequacis:
Nempe tulit fastus ausa rogare prior;
Sed potius mundi Thais pretiosa Menandri,
Quum ferit astutos comica moecha Getas.
In mores te verte viri: si brachia jactat,
I comes et voces ebria junge tuas.
Janitor ad dantes vigilet; si pulset inanis,
Surdus in obductam somniet usque seram.
Nec tibi displiceat miles non factus amori,
Nauta nec attrita, si ferat aera, manu.
Aut quorum titulus per barbara colla pependit,
Cretati medio cum saluere foro.
Aurum spectato, non quae manus adferat aurum.

In his multa apte comparari poterunt cum Philostrati Epist. LXVIII. p. 947. Pretiosam vocat Propertius Thaidem, utpote noctes suas magno vendentem, quamquam non minus recte de pretioso ac splendido, quo a Menandro in scenam producta fuerit, corporis vestiumque cultu intelligas. Tunica ad talos demissa Menandri Thaidem in scenam prodiisse, discimus e Varronis fragmento apud Nonium Marcellum s. v. *demittere* et *tunica*. Pulcerimum fabulae nostrae fragm. servavit Plutarch. de aud.

poet. p. 19. α. ὁ Μένανδρος ἐν τῷ προλόγῳ τῆς Θαΐδος πε-
ποίηκεν·

Ἔμοι μὲν οὖν ἄειδε τοιαύτην, θεά,
θρασεῖαν, ὠραίαν δὲ καὶ πιθανήν ἄμα,
ἀδικοῦσαν, ἀποκλείουσαν, αἰτοῦσαν πυκνά,
μηθενὸς ἐρῶσαν, προσποιουμένην δ' αἰί.

Venuste poeta Thaidis mores, quales in ipsa fabula de-
scripturus erat, his versibus proponit. Quod sec. versu
habes *θρασεῖαν*, compares cum Ovidii A. A. III; 604. *Uc
sis liberior Thaide, finge metus*. Quae ultimo versu le-
guntur *μηθενός*, sive ut Clericus dedit, *μηθενός ἐρῶσαν, προσ-
ποιουμένην δ' αἰί*, docent Thaidem a Menandro in ipsa
fabula simili modo informatam fuisse, quo Terentillam a
Naevio in cognomine fabula apud Nonium et Isidorum
Origg. I, 25. p. 837. quem locum hic apponam: .

Quasi in choro pila
Ludens datatim dat se, et communem facit.
Tenet alium, alii adnctat, at alibi manus
Est occupata, et alii percellit pedem.
Alii dat osculum expectandum de labris.
Alium invocat, cumque alio cantat, attamen
Alii dat digito litteras.

Adscripsi haec partim e nostra partim e Scaligeri emen-
datione ad Varron. VI. p. 251. Nam Rigaltius ad Arte-
mid. I. p. 251. nihil medelae attulit. De Naevio horum
versuum auctore dubites. Ennio eum depravata Isidori
lectione deceptus tribuit Stephan. Fragm. vett. poett. p. 131.
unde petiit Wieland. ad Horat. Epist. II. p. 95. Nec male
cum Menandreis compares Pomponii versum ap. Priscian.
VI. p. 69. b. *blanda, fallax, impotens, Superba, discors*.
Similia vide ap. Lindenbrog. ad Terent. Eunuch. IV, 5, 9.

Reliqua fragmenta haec sunt. Apud Paul. Apost. ad
Cor. I, 15.

Φθείρουσιν ἥδη χρήσθ' ὀμιλῖαι κακαί.

„Memini me in uno ex vetustis exemplaribus N. T. legere
„haec verba margini adscripta. *Μενάνδρου τοῦ κωμικοῦ
„γνώμη ἐν Θαΐδι*, ubi tamen merito quis suspicetur scrib.
„potius *Θαΐδι*: ac certe (ut verum fatear) propemodum
„oculos fugiebant postremae hujus vocis litterae.” Sunt
H. Stephani verba in Comic. gr. p. 351. cll. Fabricio Bibl.
Gr. II. p. 463. Menandro hunc versum tribui etiam ab
Hieronymo in Tit. I. et in Galat. IV., monuit Clericus.
Tanquam Euripidis versus laudatur a Socrate Hist. Eccl.
III, 16. Sine auctoris nomine legitur ap. Clem. Alex. Paed.

II. 6. p. 73. Sylb. cfr. Diodor. Sic. XVI. 54. et Toup. ad Suid. I. p. 99. Latino senario reddidit Tertull. ad Uxor. I, 8. *bonos corrumpunt mores congressus mali.* Ad Thaidem eum retulit etiam Grotius Exc. p. 723.

Aelian. H. A. XII, 10. ἡ παροιμία λέγου τὸν μὺνὸς ὄλεθρον. Μέννηται δὲ αὐτῆς καὶ Μένανδρος ἐν Θαΐδι. V. Bochart. Hieroz. I. p. 1019. et Bast. Ep. crit. p. 90. — Suidas II. p. 312. *πτωχότερος κίγκλου, παροιμία ἣ κέχρηται Μένανδρος Θαΐδι.* Eadem habet Photius p. 121. cfr. Aelian. H. A. XII, 9. ubi leg. videtur ἐν τοῖς ἄλλων, et Suid. III. p. 226. ubi male κικάλου. — Harpocrat. p. 128. *μέταυλος* ἐστὶν ἡ ὑπὸ ἀρὰ λεγομένη αὐλή, οὗ ὄροντες ἦσαν. Μένανδρος Θαΐδι. v. Schneid. Epim. ad Xenoph. Mem. p. 278. et Coray ad Heliod. II. p. 129.

Θ Ε Τ Τ Α Λ Η.

De argumento hujus fabulae dubitare nos non sinit Plinius H. N. XXX, 2. *Trojanis itaque temporibus Chironis medicinis contenta et solo Marte fulminante, miror equidem Achillis populis famam ejus in tantum adhaesisse, ut Menander quoque, litterarum subtilitati sine amulo genitus, Thessalam cognominaret fabulam, complexam ambages feminarum detrahentium lunam.* Scilicet hic quoque meminisse oportet, quod Plutarchus ait τῶν Μενάνδρου δρᾶμάτων ὁμαλῶς ἀπάντων ἐν συνεκτικὸν εἶναι τὸν ἔρωτα ap. Stob. LXI. p. 393. 36. Nam Thessala illa, quam primas fabulae partes sustinuisse maxima est suspicio, illud haud dubie magicis suis artificiis efficere conata est, ut aut Theocriteae pharmaceutriae similis adamatum juvenem sed alieno amore irretitum sibi reconciliaret, aut in alius gratiam vel juvenem vel puellam amore incenderet. Cfr. Lucian. Pseud. III. p. 41. Θεττάλην vocatam esse fabulam praeter Plinium diserte testantur Schol. Arist. Nub. 746. Ammonius p. 229. et Stephan. Byz. p. 138. τὸ Θεττάλη, δρᾶμα Μενάνδρου, βαρύνεται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, εἰς ἰδιόητα τεθέν h. e. cum e communi significatione in rei certae proprietatem concedit, ut Gellii verbis utar Noct. Att. XVII, 3. Recte igitur ap. Phot. legitur p. 240. Μένανδρος Θεττάλη· ὁλόκληρος οὗτός σοι, ξένε. Sed male apud Polluc. X, 115. *λυγνοκαΐα Μένανδρος ἐν τῇ Θεττάλικῃ*, et in margine Stobaei Schowiani Serni. IV. p. 116. Μένανδρος Θεσσαλίᾳ.

Μικρά γε πρόφασίς ἐστὶ τοῦ πράξει κακῶς.

Nec melius ibid. Sermon. LXII. p. 237. in margine Floril. Grotiani: *Menander Thessalis*:

Εὐθυμία τοι, Τίβει, τὸν δοῦλον τρέφει.

ut bene correxit Benth. p. 32. pro vulgato εὐθυμία βίε τῶν δούλων τρέφει. Append. Vat. Prov. II, 71. τὸν Τίβην ὁ Μένανδρος συνεχῶς Τίβιον ὀνομάζει. Vid. Hemsterh. ad Luc. I. p. 133. et Palmer. ib. II. p. 285. — Idem vitium occupavit Zonaram I. p. 213. ἀνέωγα χρή λέγειν καὶ ἀνέωκται — Δημόσθενος· ἀνέωκται τὸ δεσμοκτήριον. καὶ ἐν Θετταλοῖς· τὸ κεράμιον ἀνέωκται. Leg. καὶ [Μένανδρος] ἐν Θεττάλῃ· τὸ κεράμιον ἀνέωχας. Suid I. p. 197. ἀνέωγισαν, ἡνοίχθησαν καὶ ἀνέωγεν, οὐχὶ ἡνοίξεν λέγει καὶ Ἀμειψίας Μοιχοῖς, καὶ οἱ νεώτεροι πολλαχοῦ. ἥδ' ἀνέωγε τὴν θύραν Θεττάλῃ. καὶ τὸ κεράμιον ἀνέωγεν. Turbata verba ita corrigenda videntur: καὶ οἱ νεώτεροι πολλαχοῦ. [Μένανδρος Θρασυλέοντι·] ἡ δ' ἀνέωγε τὴν θυράν. Θεττάλῃ. καὶ τὸ κεράμιον ἀνέωχας. Lexic. Segner. I. p. 399. ἀνέωγεν, οὐχὶ ἡνοίγε, καὶ ἀνέωγετο λέγουσι. καὶ [Μένανδρος] Θρασυλέοντι γ' ἢ δ'. ἡ δ' ἀνέωγε (leg. ἡδὲ δ' ἀνέωγε) τὴν θύραν. Θεττάλῃ (sic).

Καὶ τὸ κεράμιον

ἀνέωχας· ὅζεις, ἱερὸσυλ', οἶνον πολὺ.

— Denique Suidas I. p. 250. ἀπέδραν· καὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον ἀπέδραν, ἀντὶ τοῦ ἐπανεχώρησαν· δεῦρο κἀπέδραν. Φερεκράτης Ἰππῶ. Μένανδρος Δαιταλεῦσιν· εἴτ' ἀπέδραν μόνος. Ex hoc loco Δαιταλεῖς inter titulos fabularum Menandricarum relati sunt, quae res merito advertit Hemsterh. ad Thom. M. p. 93. Recte Θετταλοῖς h. e. Θεττάλῃ exhibet Lex. Segner. I. p. 419. cujus ope Suidae locus ita refingendus: ἀπέδρα· καὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον ἀπέδραν. Τί οὐκ ἐπανεχώρησα δεῦρο κἀπέδραν. Φερεκράτης Ἰππῶ. Μένανδρος Θεττάλῃ· εἴτ' ἀπέδραν μόνος. Auctins hoc fragm. extat ap. Zonara. I. p. 274. ἀπέδραν καὶ ἀπέδρα χρή λέγειν, οὐχὶ ἀπέδρασα καὶ ἀπέδρασεν.

ἔλυσ' ἐμαυτὸν εἴτ' ἀπέδραν μόνος.

καὶ Πλάτων· ὁ γέ τοι παῖς με ὁ Σάτυρος ἀπέδρα. Platonis locus, quo utitur etiam Priscian. XVIII. p. 226. Ald., est in Protag. p. 310. c.

ΘΕΟΦΟΡΟΤΜΕΝΗ.

Resperisse videtur ad hanc fabulam Alciphro Epist. II, 4, 164. ubi Glycera ad Menandrum: *μαντεύσαιο ἡ Φρυγία τὰ συμφέροντα κρείσσον τῆς θεοφορήτου σου κόρης*, ex quo de argumento fabulae conjicere licet, quod indicat etiam locus apud Stob. Serm. p. 15. Grot.:

Ὁ πλείστον νοῦν ἔχων
μάντις τ' ἄριστός ἐστι, σύμβουλός θ' ἅμα.

quae non dubium est quin apud Menandrum in ipsam illam *θεοφορουμένην* h. e. *fatidicam mulierculam*, cfr. Wyttenb. ad Plutarch. p. 54. c., dicta fuerint. Edidi autem hunc locum ita, ut Grotius eum e Cod. restituit. In reliquis Stob. editt. non modo mutilus exhibetur (totus enim deest senarius *μάντις — ἅμα*) sed etiam male cum alio fragm. coaluit, quod haud scio an non recte Clericus ad eandem hanc fab. retulerit. Nos inter Incerta exhibuimus. Partic. *τε* post *μάντις* debetur Salvinio Observ. in Men. p. 158. et Porsono Advers. p. 192. Grotius *μάντις* edidit, quam formam Lexicographi nostri proscribere debebant. Ceterum hic quoque imitatus est noster Euripidem, cujus notissimus est versiculus:

μάντις τ' ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς,

ap. Plutarch. de defect. orac. p. 432. c. et, qui latine reddidit, Cicer. de divin. II, 5. Similiter idem Eurip. Helen. 766. *γνώμη τ' ἀρίστη μάντις ἢ τ' εὐβουλία*. cfr. Theocr. Idyll. 21, 33. a Jacobsio laudatum. Egregium fabulae fragm. servavit Stobaeus CIV. p. 565. Gesn. CVI. p. 442. Grot.:

Εἴ τις προσελθὼν μοι θεῶν λέγοι· Κράτων,
ἐπὰν ἀποθάνης, αὐτίς ἐξ ἀρχῆς ἔσει·
ἔσει δ' ὅ,τι ἂν βούλῃ, κύων, πρόβατον, τράγος,
ἄνθρωπος, ἵππος. δις βιῶναι γάρ σε δεῖ·
5 εἵμαρμένον τοῦτ' ἔστιν· ὅ,τι βούλει δ' ἑλοῦ·
ἅπαντα μᾶλλον, εὐθύς εἰπεῖν μοι δοκῶ,
ποιεῖ με πλὴν ἄνθρωπον· ἀδίκως εὐτυχεῖ
κακῶς τε πράττει τοῦτο τὸ ζῶον μόνον.
ὁ κράτιστος ἵππος ἐπιμελεστέραν ἔχει
10 ἐτέρου θεραπείαν· ἀγαθὸς ἂν γένη κύων,
ἐντιμότερος εἰ τοῦ κακοῦ κυνὸς πολὺ.
ἁλεκτρυὼν γενναῖος ἐν ἐτέρῳ τροφῇ
ἐστίν, ὁ δ' ἀγεννὴς καὶ δέδιδε τὸν κρείττονα.

ἄνθρωπος ἐὰν ἢ χρηστός, εὐγενὴς σφόδρα,
 15 γενναῖος, οὐδὲν ὄφελος ἐν τῷ νῦν γένει.
 πράττει δ' ὁ κόλαξ ἄριστα πάντων, δεύτερα
 ὁ συκοφάντης, ὁ κακοήθης τρίτα λέγει.
 ὄνον γενέσθαι κρεῖττον ἢ τοὺς χείρονας
 ὁρᾷν ἑαυτοῦ ζῶντας ἐπιφανέστερον.

Recepit hunc locum Stephanus Com. Gr. p. 117. et ad incertae sedis fragmenta retulit Clericus p. 248. Ac deest fabulae nomen in edit. Gesneriana. Grotius autem in margine adscripsit *Menander Incito*, fort. operarum errore pro *Incita*. Vs. 1. bene Gesnerus et Grot. Κράτων pro vulg. κρατῶν, quod servans Stephanus vertit: *si quis prehensa dixerit mihi manu*. — Vs. 2. lepidè usus est Vespasianus, teste Sueton. cap. 23. *de Cerylo liberto, qui dives admodum, ob subterfugendum quandoque jus fisci, ingenuum se et Lachetem mutato nomine coeperat ferre*:

ὦ Δάχης, Δάχης,
 ἐπὰν ἀποθάνῃς αὐθις ἐξ ἀρχῆς ἔσει
 Κηρύλος.

Vs. 4. δις βιωῖναι. Ita Gesn. in margine pro διαβιωῖναι. Recepit Grotius. — Vs. 16. respexit Athen. p. 248. c. ἀλλὰ μὴν, καὶ αὐτὸς περὶ κολάκων ἐρωτῇ, Πράττει γὰρ πάντων ὁ κόλαξ ἄριστα, ὁ καλὸς εἶπε Μένανδρος, quae intpp., cum sedem fragmenti ignorarent, importunis conjecturis vexarunt. Idem locus ap. Schol. Eurip. Hipp. 426. ὁ βίος ἡδεται πονηροῦς, ὡς Μένανδρος. Πράττει δ' ὁ κόλαξ ἄριστα πάντων, δεύτερα ὁ συκοφάντης, ὁ κακοήθης τρίτα λέγει. quam χρῆσιν foede depravatam exhibuit Lindenbr. ad Terent. II. p. 113. a. West. — Vs. 17. pessime interpolavit Grotius. V. Benti. p. 92. — Vs. 18. et 19. omisso auctoris nomine sunt ap. Plutarch. Symp. p. 739. f. ex quo hoc certe proficimus, ut Cratonem illum senis personam sustinuisse discamus.

Athen. X. p. 504. a. ubi de formula περισοβεῖν ποιήριον, καὶ πάλιν Μένανδρος ἐν Θεοφορουμένῃ.

Καὶ ταχὺ
 πάλιν τὸ πρῶτον περισοβεῖ ποιήριον
 αὐτοῖς ἀκράτου.

Illustravit hanc dictionem Bergler. ad Alciph. I, 22. et Valcken. ad Callim. Eleg. p. 259. *Bacchum rotare* hoc sensu dixit Sidonius Apollin. ap. Taubm. ad Plauti Mostell. I, 4, 38. Eadem potestas verbi κυκλοῦν. Lycophro

ap. Diog. Laert. II, 140. βαυὰ κύλιξ αὐτοῖς κυκλεῖται. Critias Athen. p. 432. c. κυκλοῦν θασίου ἄγγεα.

Idem XI. p. 472. b. θηλυκῶς δὲ τὴν Θηρίκλειον ἔλεγε Μένανδρος ἐν Θεοφορουμένῃ.

Μέσως μεθύων τὴν Θηρίκλειον ἔπαθεν.

Articulum inseruit Schweighaeuser. Porson. Adv. p. 292. μέσως δὲ μεθύων. — Praeterea his nostrae fab. meminit Schol. Plat. Ruhnck. p. 12. παροιμία δεύτερος πλοῦς μέμνηται ταύτης Μένανδρος Θεοφορουμένῃ, et p. 142. ἀπὸ μηχανῆς θεὸς ἐπιφάνης. Μένανδρος Θεοφορουμένῃ. Idem scholion e cod. Darmst. edidit Creuzerus ad Plotin. de Pulcrit. p. 534. ubi male legitur ἐν Θεοφορουμέναις.

Θ Η Σ Α Τ Ρ Ο Σ.

Latine hanc Menandri fabulam reddidisse Lavinium, sive, ut alio loco vocatur, Lusciurn, recte, ni fallor, colligunt e Terentii Prol. Eunnuch. 10. ad quem locum vetus interpres latinae fabulae argumentum his verbis exposuit: *Adolescens, qui rem familiarem nequitia prodegerat, servum mittit ad patris monumentum, quod senex sibi vivus magnis opibus apparaverat, ut id aperiret illaturus epulas, quas pater post annum decimum caverat sibi inferri. Sed cum agrum, in quo monumentum erat, senex quidam avarus ab adolescente emerat. Servus ad aperiendum monumentum auxilio usus senis, thesaurum cum epistola ibidem reperit. Senex thesaurum, tanquam a se per tumultum hostilem defossum, retinet et sibi vindicat. Adolescens judicem capit: apud quem prior senex, qui aurum retinet, causam suam sic agit etc.* Hunc locum ideo totum adscribendum putavi, quod probabile est, Lusciurn, si summam rei spectes, Menandreae fabulae ordinem et oeconomiam retinuisse. Ex quo intelligitur, non recte fecisse Boettigerum, qui senem illum, qui thesaurum in monumento summis opibus exstructo absconderat, apud Menandrum Chremetis nomen habuisse colligere sibi visus sit ex Horatio Epod. I, 33.

— haud paravero,

Quod aut avarus ut Chremes, terra premam,

Discinctus aut perdam u' nepos.

Quibus verbis respici ad Menandri fabulam, in qua Chremes, avarus senex, thesaurum terra condiderit, monuit
sane

sane vetus interpres Horatii; eam vero fabulam non fuisse Thesaurum; facile intelliget, qui paullo attentius Donati verba perpenderit, in quibus nihil reperias, quod conveniat Chremeti h. e. avaro et sordido foeneratori. Has enim partes tribuisse Menandrum Chremeti sup. docet acerrimus Menandri imitator, Alciphro Epist. III, 3., ubi habes *δαμίστην Χρέμητα πρεσβύτεην φιλοκερδή*. Nec obstat Sidonius Apollin. I, 11. p. 13. *ut familiae superiori per fillam saltem quamquam honestissimam iunigeretur, contra rigorem civici moris, splendidam, ut ferunt, doteque Chremes noster Pamphilo suo dixerat*. Ac passim Menandram *φιλαργύρου* in fabulis suis tetigisse, diserte testatur idem Alciphro II, 4, 50. Nec dubito quin Menandrum auctorem habeant, quae leguntur apud Plutarch. Symp. V. p. 676. c. *καὶ τοῦτα ἐστὶ μὲν ἐν τῇ Κωμῳδίᾳ φιλαργύρου τινὸς ἀκούσαι λέγοντος*.

Τὰ δ' Ἰσθμὶ ἀποδοίην ἂν ἠδέως, ὅσου
οἱ τῶν σελίνων στέφανός ἐστιν ὦνιος.

Neque aliunde profectos suspicio elegantissimos versus, quos idem Plutarch. de aud. poet. p. 18. a sene foeneratore (fortasse Chremete nostro) pronunciatos fuisse significat:

Τάλαντον ἢ προῖξ' μὴ λάβω; ζῆν δ' ἔστι μοι
τάλαντον ὑπεριδόντι; τεύξομαι δ' ὕπνου
προέμενος; οὐ δώσω δὲ καὶ Ἀλδου δίκην
ὥς ἡσεβηκῶς εἰς τάλαντον χρυσίου;

In quibus agnoscis opinor celebratam Menandri elegantiam, artemque mores hominum et ingenia adumbrandi prorsus singularem. Ceterum Menandri Thesaurum commemorat etiam Fronto Anal. Br. II. p. 346,

Τὴν ἄκμην Θεσαυρὸν ἔχεν, κωμῳδῆ, νομίζεις,
οὐκ εἰδῶ; αὐτὴν Φάσματός οὐκ ἔστιν.

Fragmenta fabulae, quae manus servavit Stobaeus, haec sunt:

Τῆς οὐσίας ὅσοις μὲν οὖν πρῶτος ἔχει,
νέοις ἔτ' οὐσί τοῦτο προσκίττειν ποιεῖν.
οἱ δ' εἰς τὸ γῆρας ἀναβολὰς ποιούμενοι,
οὗτοι ἀροσαποτίνουσι τοῦ χρόνου τόκους, —
5 Παλλοῖς ὑπέκκαυμ' ἐστ' ἔρωτος μορμακίη. —
Ὅταν δ' ἐρώωντος τόλμαν ἀρέλης, οἴχεται,
εἰς τοὺς ἰαλέμους τε τοῦτον ἐγγράφει.

Primum fragm. est Serm. LXI. p. 385. Gesn. LXIII. p. 243. Grot., secundum ibid. p. 386. Gesn. p. 245. Grot., tertium Serm. LXII. p. 398. Gesn. LXIV. p. 265. Grot. — Vs. 1. notanda constructionis ratio. Ex parte tantum similia sunt, qualia collegit Valcken. ad Hippol. 462., vel *οὐκ ἐν σέαυτοῦ τυγχάνει; ἔχων* Philem. ap. Athen. XIII. p. 569. e., *ἡδέω; ἔχων ἑμαυτοῦ* Alexid. ibid. X. p. 419. c. et Machon. XIII. p. 581. c. Sed nostro loco simile exemplum nondum se mihi obtulit, nec video quomodo recte explicari possit, nisi *ἔχῃ* absolute dictum statuas. Vel sic tamen difficultas expedienda restat. Quid enim est *πράω; ἔχειν τῇ; οὐσίας*? quod sive cum Grotio *quibus divitiæ dapsiles*, sive cum Salvino Observ. in Menandr. p. 151. *quibus modicae sunt opes* interpreteris, utrumque contra graeco loquentium consuetudinem feceris. Nec totius loci sensum capio; profertur a Stobaeo in Sermone, qui est de Venere vulgivaga. His scriptis etiam Jacobsium in isto *πράω;* offendisse video, quod valde dubito an recte in *ἔρω;* mutari voluerit. — Vs. 2. *νέοις ἔτ' οὐσι* debetur Gesnero. Vulgo *νέοις οὐσι*. Mox *προσάπτω* scribendum videtur. — Vs. 4. *τοῦ χρόνου τόκους*. Ita Grot. e codice. Vulgo *προσαπείνουσιν ὠραίους; τόκους*, quod tenens Pauvius, probante Hushkio ad Tibulli I, 1, 71., *οὔτοι in οὔτοι* mutavit. Ingeniose Bentl. p. 32. *προσαποτίνοισ' ὠρίας; τόκους*. — Vs. 5. In eandem fere sententiam praeter Athen. XII. p. 510. d. Sextus Empir. adv. Music. p. 363. *ἡ μουσική εὐαγωγὸς εἰς ἀκολασίαν καὶ λαγρείαν παρασκευάζει τοὺς νέους, ἐπείπερ ὁ μουσικεύμενος;*

πολπαῖσιν ἡσθεὶς τοῦτ' αἰὲ θηρεύεται —

quem versum cum reliquis, qui sequuntur, Menandro tribuit Fabricius. Sunt Euripidis apud Stob. Serm. XXX. p. 133. — Vs. 6. Grotius *ἔρωτος*, quod tenet Pierson. ad Moerin. p. 190. Vulgatam lectionem vindicavit Bentl. p. 32. — Vs. 7., ubi male Grotius δὲ scripsit pro *τε*, *ἰάλε μοι* sunt *homines frigidi et excordes*, ut copiose docuerunt Inpp. ad Thom. Mag. p. 463. et Valcken. ad Theocr. Adon. p. 390. a. Clericus laudat Zenob. IV. 39.

Quae praeterea e Menandri Thesauro afferuntur, haec sunt. Photius Lex. p. 399. *στράγγα. Μένανδρος Θεσαυρῶ.*

Ἄσιτος ἐπὶ μῆνας, ὕδατος στράγγ' ἔχων.

Etym. Magn. p. 729. 43. *στράγγ, παρὰ τὸ στάζει.* — *καὶ Μένανδρος; ὕδατος στράγγ' ἔχων.* — Suidas II. p. 238. *κάνθαρον μελάντερος, παροιμία. Μένανδρος Θεσαυρῶ. καὶ*

καυθάρου σοφώτερος, ἐπὶ τῶν ποτηρῶν καὶ κακοηθῶν. Phot. p. 98. *καυθάρου σοφώτερος, παροιμία. Μένανδρος Θεσσαυρῶ.* In alterutro aliquid turbatum videtur, nisi utroque proverbio in eadem fabula Menandrum usum esse statuas.

ΘΡΑΣΥΛΕΩΝ.

Commemorant hanc fabulam Alciphro II, 4., cujus verba ad Thaidis fragm. adscripsi, et Julianus Misop. p. 349. c. πόλις γὰρ προσίων ἐλευθέρα — ἄκαρτος καὶ βαθυγένιος ἐσέδραμον· ἐνύμισας ἂν Σμικρὴν ὕρῃ ἢ Θρασυλέοντα, δύσκολον πρεσβύτεν ἢ στρατιώτην, ex quo loco, quem jam ad Dyscoli fragm. tetigimus, hoc certe discimus, militarem hanc fuisse fabulam, in qua Thrasyleonti, militi jactatori, primariae partes demandatae erant. Ad eandem fabulam respexit Plutarch. *non posse suav. vivi sec. Epic.* p. 1095. d. οὐδὲ γὰρ Ἴέρων γ' ἂν οὐδὲ Ἀττάλος οὐδὲ Ἀρχέλαος ἐπίσθηναν Εὐριπίδην καὶ Σικανίδην ἀναστήσαντας ἐκ τῶν συμποσίων, κατακλίνει Κάρδακας καὶ Ἀγριᾶτας μεθ' αὐτῶν καὶ Καλλίας γελοιοποιούς, καὶ Θρασωνίδα; καὶ Θρασυλέοντας, ὀλολυμούς καὶ κροτοθορύβους ποιούντας. Turpilii Thrasyleontem a Nonio aliisque laudatam e Menandrea expressam fuisse probabilis est conjectura Casaub. ad Athen. p. 248. b.

Fragmenta haec sunt. Apud Stob. Serm. XXI. p. 175. Gesn. p. 109. Grot.:

Κατὰ πόλλ' ἄρ' ἐστὶν οὐ καλῶς εἰρημένον
τὸ γνῶναι σεαυτόν· χρησιμώτερον γὰρ ἢν
τὸ γνῶναι τοῦς ἄλλους.

Primo versu legebatur πόλλ' ἂν ἐστι. Correxerit etiam Porson. Adv. p. 292. Non minus recte Steph. Com. Gr. p. 408. tacite dedit κατὰ πολλά γ' ἐστίν. Anton. Mel. LXXX. p. 139. ubi idem locus servatus est, κατὰ πολλῶν ἐστίν exhibet. Vs. 2. Steph. et Salvin. Obs. in Men. p. 158. sino causa *σεαυτόν.*

Ibid. Serm. LVII. p. 274. Gesn. LIX. p. 227. Grot.:

Ὁ δεύτερος πλοῦς ἐστὶ δῖπου λεγόμενος,
ἂν ἀποτύχη τις πρῶτον, ἐν κώπαισι πλεῖν.

Horum versuum secundus largam criticis ingenti exercendi materiem praebuit. Vulgo autο κώπαισι articulus additus

est. Grotius, cum in Ms. Par. πρῶτον deesse vidisset, ita scripsit:

ἂν νηὶς ἀποτύχη τις, ἐν κόπαισι πλεῖν.

quod vel ob νηὶς probari non potest. Aliam rationem Jos. Scaliger tentavit:

ἂν ἀποτύχη τις πνεύματος, κόπαισι πλεῖν.

cui similis est conj. Nath. Forsteri ad Plat. Dial. p. 390. et Bergleri ad Alciph. II, 4.

ἂν ἀποτύχη τις οὐρίου, κόπαισι πλεῖν.

quam confirmare videtur Eustath. ad Hom. Vol. III. p. 1453. σημειῶσαι δὲ ὅτι πρῶτος ἂν ῥηθῇ πλοῦς; ὁ ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου ὡς ἐξήρεθη φρασθεῖς· εἶγε δεύτερος πλοῦς; λέγεται, ὅτι ἀποτυχὼν τις οὐρίου κόπαισι πλεῖν, κατὰ Πανσανίαν. Eandem rationem probarunt D'Orvill. ad Charit. p. 370. et Valck. ad Phoen. 216. Eustathii locus nihil probat; is enim non Menandri sed Pausaniae verba refert, quibus usus est etiam Suidas II.* p. 528. δεύτερος; πλοῦς; ὅτι ἀποτυχὼν τις οὐρίου κόπαισι πλεῖν. Ego quod in vulgata lectione reprehendi queat non video. Sensus, ni fallor, hic est: *secunda dicitur navigatio, si quis priorem, quam unice velorum auxilio fretus susceperat, minus prosperam expertus, in altera remorum auxilium sibi adiungit.* Ita Schol. Plat. Ruhn. p. 12. δεύτερος πλοῦς; ἐπὶ τῶν ἀσφαλῶς τι πρᾶττόντων, καθόσον οἱ διαμαρτόντες κατὰ τὸν πρότερον πλοῦν (ἂν ἀποτύχη τις πρῶτον, ubi πρῶτον adverbialiter accipiendum) ἀσφαλῶς; παρασκευάζονται τὸν δεύτερον. Sed alia etiam patet ratio, qua ad ἀποτύχη ipsam illud οὐρίου vel simile quid subaudiatur, quo posito sententia loci ita constituenda est: *secunda dicitur navigatio, si quis initio ventum minus prosperum expertus remorum auxilio uti cogitur.* Quae ratio, etiam Corayo ad Heliod. II. p. 32. probata, Suidae et Eustathii locis confirmatur. Nihil mutandum esse monuit etiam Vir doctus in Actis Lips. 1711. p. 372., malit tamen: ἂν ἀποτύχῃς τὸ πρῶτον —, cuius mutationis causam video nullam. Si quid novandum praeferam omnino: ἂν ἀποτυχὼν τις πρῶτον ἐν κόπαισι πλεῖν. Exemplum proverbii larga manu dederunt Gataker ad Anton. Philos. IX. p. 263. et Ruhn. ap. Wyttenh. ad Platon. Phaed. p. 263.

Harporat. p. 177. φιλοσοφεῖν ἀντὶ τοῦ ποιεῖσθαι, γάσκων. Ἰσοκράτης; περὶ τῆς εἰρήνης, καὶ Μένανδρος; Θρασυλέοντι.

Φιλοσοφῇ δὲ τοῦθ', ὅπως
καταπράσσεται τὸν γάμον.

Emendavit Benti. p. 33. Vulgo καταπράσσεται, quod habent etiam Photius Lex. p. 473. et Suidas III. p. 609. Verbum φιλοσοφῆν eodem sensu legitur apud Herod. I. 30., et Machonem Athen. p. 581. f.; φιλόσοφος de homine solerti dixit Xenarchus Athen. p. 225. c. Isocratis locus extat T. I. p. 158. Cor. In verbis Harpocratianis quid φάσκην sibi velit nescio. Morus ad Isocr. Paneg. I. p. 5, conjunxit πονεῖσθαι φάσκην, exerceri ad dicendum, quod ferri non potest.

Athenaeus VI. p. 248. a. Μένανδρος δὲ τὸν ἄχρηστον καὶ μάτην τρεφόμενον σιτόκουρον εἴρηκεν ἐν Θρασυλέοντι αὐτως·

[Ως] ὀκνηρὸς πάντα μέλλων σιτόκουρος ὁμο-
λογῶν

παρατρέφεσθαι.

Constitui haec ad mentem Porsoni Adv. p. 74. Vulgo deest ὡς et inter σιτόκουρος et ὁμολογῶν inseruntur verba ἀθλιον ἄχρηστον εἰς γῆν. Sic enim Ms. A. habet, non ut vulgo editur, ἀθλιος ἄχρηστος εἰς γῆν, quae e sequente Menandri fragm. σιτόκουρον ἀθλιον ἄχρηστον εἰς τὴν οἰκίαν εἰ-
λήφαμεν, temere repetita sunt. Non uno vitio laborat Grotii ratio Excerpt. p. 725. temere probata Schweighaensero. Verbiun παρταμέλλω e barbariae specubus adscitum. Partem fragm. servavit etiam Eustath. Vol. III. p. 1854. δι-
ὅς ἀεργὸς χοῖνικος ἐθέλει ἀπτεσθαι καὶ μάλιστα νέος ἂν κληθεῖη ἂν σιτόκουρος κατὰ τὸ Ὀκνηρὸς πάντα μέλλων σιτόκουρος, ὃ φησι Μένανδρος. De παρατρέφεσθαι recte monet Casaub. vertendum esse immerentem et indignum ali, tanquam vile quoddam mancipium, quam verbi vim optime nuper declaravit Schaeferus Ind. ad Greg. Cor. p. 1041. cujus observatis adde Demosth. περὶ παραπρεσβ. p. 403. ἐπὶ τῷ τρι-
ταγωνιστεῖν ἀγαπητῶς παρατρεφόμενον. Proprium ac solenne fuit de parasitis, ut apud Antiphaneum Athenaei p. 242. o.

Denique Grammat. Seguer. I. p. 399. ἀνέφγειν οὐκ ἔπνοιε, καὶ ἀνέφγετο λέγουσι. καὶ Θρασυλέοντι γ' ἢ δ'. ἢ δ' ἀνέφγε τὴν θύραν. Menandri nomen hic excidisse non dubito. Idem locus, neque auctoris neque fabulae nomine addito, latet apud Suid. I. p. 197. Vide quae ad Thes-salae fragm. diximus. Sub obscuris istis siglorum involucribus quid lateat, haud facile dixerim. Fort. scrib. καὶ [Μένανδρος] Θρασυλέοντι β'. ἢ δ' ἀνέφγε τὴν θύραν. Co-
terum quod in verbis Grammatici Seguer, auctoris nomen

excidisse vidimus, idem alio ejusdem Grammatici loco factum suspicor p. 445. ἄρκτον, οὐχὶ ἄρκον· Ὀδυσσεὺς ἐν ἀριστερῷ αἰὶ τὴν ἄρκτον ἔχων λάμπουσαν ἑως ἂν εὐφροήσῃ. Quae ita corrigi posse videntur: Κρατῆνος· Ὀδυσσεῦσιν·

ἐπ' ἀριστερῷ αἰὶ τὴν ἄρκτον ἔχων λάμπουσαν ἑως ἂν ἐφύροῃς.

Sunt Calypsus verba ad Ulyssem, quod docet Odyss. IV, 277·

Τὴν γὰρ (sc. ἄρκτον) δὴ μιν ἄνωγε Καλυπτώ, δια θεάων, πομποπορευέμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.

Lusisse hac fabula Cratinum Homeri Odysseam, etiamsi non discrete testatum reliquisset Platonius de Coin. p. XI., tamen fidem facerent loca e nobilissimo dramate servata.

Praeter haec ex eadem Menandri fabula Lambinus ad Horat. Epist. I, 11, 10. p. 346. hunc locum affert:

ὥς ἡδὺ μὲν θάλατταν ἀπὸ γῆς ὁρᾶν,
ὡ μῆτερ, ἐστὶ μὴ πλέοντα μηδαμοῦ.

Sed non est Menandri hic locus, quem Lambinus e Stobaeo Serm. LVI. p. 376. Gesn. petiit, ubi in margine adscriptum legitur: *Callimachi alias Archippi*. Prius arripuit Rulink. ad Callim. Fragn. p. 571., sed retractavit sententiam in Epist. crit. II. p. 189., in eo tamen falsus, quod Lambino praeaeunte Menandro hunc versum tribuit. Lambini error inde fluxit, quod ejus oculi ad sequens ap. Stob. fragmentum, quod e Menandri Thrasyleonte petatum est, aberrarent. Quare dubitari non potest, quin Archippo comico locus ille tribuendus sit; idque etiam numerorum conformatio docet. Priori versu ἀπὸ τῆς γῆς scribendum videtur, ut correxit etiam Scaliger Proverb. Stomat. p. 153., quem quid moverit, ut doricis formas praeferret ἀδὺ et ἀπὸ τᾶς γᾶς, non intelligo; probavit tamen Eldickius Susp. IV. p. 198. Doederlein Specim. Sophocl. p. 105. ἀπὸ γῆς εἰσορᾶν conjecit. Eodem jure possis ἐὰθ ὁρᾶν. Ceterum ex hoc Archippi loco et Eurip. fragm. ap. Plut. Symp. II, 1. p. 630. E. colorem duxit Epictetus ap. Schweigh. T. III. p. 104. ὥς ἡδὺ τὴν θάλασσαν ἀπὸ γῆς ὁρᾶν, οὕτως ἡδὺ τῷ σωθέντι μεμνησθαι τῶν πόνων.

I E P E I A.

Hac fabula, cujus obiter mentionem injecit Zenob. V, 39. ὄνου παρ᾽ ἐκνίμης. μέμνηται ταύτης; Μένανδρός; ἐν Ἱερτίᾳ, ἐπὶ τῶν καταγελάστω; συζογαντουμένων, quibus verbis similia

legas ap. Suid. II. p. 699.; hac fabula igitur Menander mulierem quandam induxisse videtur, liberaliter illam quidem educatam, sed superstitionis contagio, communi istius aetatis morbo, adeo contaminatam, ut conditionis suae prorsus oblita inter Cybeles sacrificulas nomen profiteretur suum, et denique eo temeritatis et impudentiae procederet, ut per vicos et plateas libere vagata aeris tinnitu et cymbalorum sonitu quicquid vellet a deorum matre se impetrare posse jactaret. Apposite Clericus laudat Arnob. VII, 17. *etiam dii sertis coronis afficiuntur et floribus? etiamne aeris tinnitibus et quassationibus cymbalorum?* Cfr. Vossius ad Virgil. Georg. I. p. 139. Isti mulierculae poetam Rhodes nomen indidisse docent fragmenta quae supersunt, quorum alterum servavit Justinus de Monarch. p. 39. E., alterum Stobaeus Serm. LXXII. p. 437. Gesn. LXXIV. p. 321. Grot.;

Οὐδεις δὲ ἀνθρώπου θεὸς ὥζει, γύναι,
ἑτέρου τὸν ἕτερον· εἰ γὰρ ἔλκει τὸν θεὸν
τοῖς κυμβάλοις ἄνθρωπος εἰς ὃ βούλεται,
ὁ τοῦτο ποιῶν ἐστὶ μείζων τοῦ θεοῦ.

5 ἀλλ' ἐστὶ τόλμης καὶ βίου ταῦτ' ὄργανα
εὐρημέν' ἀνθρώποις ἀναιδέσιν, Ῥόδη,
εἰς καταγέλωτα τῷ βίῳ πεπλασμένα. —

Τοὺς τῆς γαμετῆς ὅρους ὑπερβαίνεις, γύναι,
τὴν αἰλίαν· πέρας γὰρ αἰλῖος θύρα

10 ἐλευθέρα γυναικὶ νενομιστ' οἰκίας·
τὰ δ' ἐπιδιώκειν εἰς τε τὴν ὁδὸν τρέχειν,
ἔτι λοιδορουμένην, κυνὸς ἐστ' ἔργον, Ῥόδη.

Vs. 2. Grotius in Excerpt. p. 725. dedit *ἔλκει*, sine causa. — Vs. 5. καὶ βίου ταῦτ' ὄργανα. Bentlejus, qui haec verba sine corruptelae suspitione laudaverat ad Horat. Carin. III, 19, 27., in Menandreis p. 33. *βίαι; ταῦτ' ὄργανα* legendum conjecit, Clericus comparat Orac. Chald. 289. *τὰ ἀθύσματα πάντα ἐμπορικῆς ἀπάτης στηρίγματα*. Adde Clement. Alex. Paedag. II, p. 71. Sylb. ubi cymbala et tympana τὰ τῆς ἀπάτης ὄργανα vocantur. — Vs. 9. τὴν αἰλίαν. Vulgatur ap. Stob. διὰ τὴν αἰλίαν. Bentl. p. 34., Salmasii vestigia premens, ἀφθαδία. Ns. apud Grot. διὰ τὴν αἰλίαν *λίαν*, quod recta via ad genuinam loci scripturam ducit, quam diu ante Toup. ad Suid. I. p. 23. in margine adscripsit Gesnerus. Dicitur autem utrumque, αἰλία et αἰλία sive αἰλῖος; (sc. θύρα, ut ἡ κηπάτα ποῖτα hortensis apud Hermipp. Athon. p. 658. a.), frustra renitentibus

D'Orville ad Charit. p. 217. et Chardon de la Rochette Mel. de crit. I. p. 245. qui unico αἴλειος probant. Moeris Att. p. 88. αἴλῖα θυρά, αἰτικῶς. Cfr. Intpp. Hesych. I. p. 615. Mox αἴλειος legisse videtur Harpoet. p. 32. αἴλειος, ἡ ἀπὸ τῆς οδοῦ πρώτη θύρα τῆς οἰκίας, ὡς δηλοῖ Μένανδρος. Nimirum duplex fuit graecarum aedium janua, altera αἴλειος *atriensis* in plateam, altera μεσαῖλιος in gynaeconitum sive interiorem partem aedium ducentis. Illam matronas, hanc virgines transgredi nefas putabatur, ut docet Philo de Legg. Graec. p. 803 c. Θηλεία; δ' οἰκουρία καὶ εἶδον μονή (sc. ἀρμόμι), παρθέναι; μὲν εἰσὶν κλισιάων, τὴν μεσαῖλιον ὅρον πεποιημένας, τέλειαι; δ' ἥδη γυναιξὶ τὴν αἴλιον, quo loco, quem etiam Toupius attulit, uti debebat Boettigerus de Med. Eurip. p. VI., Menandreis mirifice abusus.

I M B P I O I.

Unus, quod sciam, Stobaeus ex hac fab. fragmentum servavit, Serm. III. p. 35. Gesn.:

Οὐκ ἔστιν οὐδέν, πᾶτες, ἐν ἀνθρώπου φύσει
μῆζον λογισμῶν· τῷ διαθέσθαι πράγματα
ἕκαστός ἐστι καὶ λογισασθαι κατὰ τρόπον
ἄρχων, στρατηγός, ἡγεμῶν δῆμον, πᾶν
σύμβουλος· ὁ διαφέρων λογισμῶ πάντ' ἔχει.

Fabulae elogium a Grotio omissum recte addunt Gesn. et Schowius. Vs. 2. edidi ut legitur apud Gesn. et Grotium. Schowius vero continuavit sententiam hoc modo:

μῆζον λογισμοῦ τῷ διαθέσθαι πράγματα.

ratione et consilio nihil est ad res suas rite disponendas accommodatius. Idem sequutus est Erfurdt. ad Sophocli. Oed. Tyr. 381. et Observatt. in Athen. p. 16. Ita vero minime intelligas, quo verba καὶ λογισασθαι, quae tertio versu leguntur, referenda sint: nisi forte pro καί, quod in duobus Schowii codd. non comparet, τῷ legendum statuas. Idque verum arbitrari: nam vulgata loci distinctio mira laborat scabritie. Videndum autem, ne tertio versu nova ordiatur sententia, a priori illa sejungenda. — Vs. 5. βουλῆ; pro σύμβουλος conjecit Bentl. p. 34. Durissime incedere senarium nemo non sentit. Si quid mutandum, malim cum Porroho in Tracts et Miscell. p. 250. ὁ λογισμὸς διαφέρων. Nam συμβούλων mentio tunc importuna visa fuerit Bentlejo, non perspicio. Eorum officium quod fuerit

docet Demosth. Olynth. I. p. 13. Iidem ῥήτορες vocantur Olynth. II. p. 26. et περί συντάξ. p. 172. cll. Orat. adv. Mid. p. 575. ad quem locum respexit Suidas III. p. 259. Hinc σύμβουλον καὶ ῥήτορα conjunxit Demosth. pro Ctesiph. p. 257. Differebant autem a ceteris oratoribus eo, quod publica auctoritate essent constituti. Ceterum Senatuum et Populum suos utrumque habuisse consiliarios colligas ex Aesch. adv. Ctesiph. 5, 2. p. 11. Bekk.

Quī praeterea hujus fabulae vel fragm. servaverit vel mentionem injecerit, reperio neminem. Caecilii Imbrios praeter Nonium Marc. p. 159. laudat Priscian. VI. p. 697. 13. et X. p. 888. 22. sed utroque loco male editur *Caecilius in Umbris*.

Ι Π Π Ο Κ Ο Μ Ο Σ.

Diogenes Laert. VI, 83. ἐγένετο δὲ (ὁ Μόνιμος) ἀνὴρ ἐλλόγιμος, ὥς καὶ Μένανδρον αὐτοῦ τὸν κωμικὸν μεμνησθαι· ἔν τινι γοῦν τῶν δραμάτων, ἐν τῷ Ἰπποκόμῳ, εἶπεν οὕτως·

Μόνιμός τις ἦν ἄνθρωπος, ὃ Φίλων, σοφὸς
ἀδοξότερος, μίαν δὲ πῆραν οὐκ ἔχων,
πῆρας μὲν οὖν τρεῖς· ἀλλ' ἐκείνος ῥῆμά τι
ἐφθόγγεσσιν οὐδὲν ἐμφορέας, μὰ τὸν Δία,
τῷ γνῶθι σαυτόν, οὐδὲ τοῖς βρωμένοις
τούτοις· ὑπερεῖδε ταυτὶ ὁ προσαιτῶν καὶ ῥυ-
πῶν.

τὸ γὰρ ὑποληφθὲν τῦφον εἶναι πᾶν ἔφη.

Recepit haec sed foedissime contaminavit Grot. Exc. p. 727. — Vs. 1. Ita Codd. et edd. Steph. et Menagii. Vulgo φιλόσοφος pro ὃ Φίλων, σοφός. — Vs. 2. Menag. conjicit ἐνδοξότερος. Immo recte ἀδοξότερος, ignobilior ille quidem, peras tamen habens tres numero. Quod Comico dignissimum. Exhibui autem Bentl. lectionem, Cod. Flor. auctoritate munitam. Vulgo μικρῷ δὲ ὃ τὴν πῆραν ἔχων. Steph. μικρὰν δὲ πῆραν ἦν ἔχων. — Vs. 3. Ita Menag. et Bentl. pro vulgato ἀλλὰ καὶ ἐκείνος ῥήματι, sive, ut Cod. Flor. habet, ῥῆμά τι. — Vs. 6. Ita Scaliger et Bentl. pro ὑπὲρ δέ. — Vs. 7. Menagius comparat Sextum adv. Log. VIII. 5. p. 459. τάχα δὲ καὶ Μόνιμος ὁ πῶν τῦφον εἰπὼν πάντα. Antonin. Phil. II. 15. πᾶν ὑπόληψις, δηλον μὲν γὰρ τὰ πρὸς τοῦ Κυνηκοῦ Μονίμου, ubi v. Gatakernum.

Praeterea binis locis Hippocomum commemorat Pollux, Lib. X, 80. εἴρηται δὲ οἱ τρίποδες — ὥσπερ καὶ τριπόδια, ὡς ἐν Ἰπποκόμῳ Μενάνδρου.

Τὰ δ' ἐκ μέσου τριπόδια καὶ τραγήματα.

ubi mirari licet Clerici supinam negligentiam, Pollucis verba ὥσπερ καὶ τριπόδια tanquam Menandri fragmentum apponentis, reliquis, quae perfectum senarium constituunt, plane omissis. Notavit etiam Pauwius. Tum ibid. §. 98. ὑπόφανλοι δὲ οἱ ἐν Ἰπποκόμῳ Μενάνδρου τηγανισμοί. Improbatur grammaticus, ut solet, Menandri vocem τηγανισμός. Hic iterum mirare Clerici εἶνα κριτικήν, qui non τηγανισμοί sed ὑπόφανλοι pro voce Menandrea exhibuerit.

Κ Α Ν Η Φ Ο Ρ Ο Σ.

Apud Stobaeum Serm. XXII. p. 189. Gesn. p. 117. Grot.:

Τὸ γὰρ προθύμως μὴ πονῆσαν εὐτυχεῖ.
εὐδαιμονία δ' εἰώθ' ὑπερφηφάνιας ποιεῖν.

Priorem versum utpote Stobaei titulo περὶ ὑπεροφίας minime congruentem Grotius in Floril. omisit et in Excerpta retulit p. 727. Neque ego quomodo huc pertineat intellico. Scripsi autem εὐτυχεῖ, ut e duobus codd. edidit Schowius. Vulgo εὐτύχησεν. Nostram lectionem etiam apud Grot. reperio, qui hunc versum per interrogationem extulit: τί γὰρ προθύμως κτλ. Vir doctus ap. Burm. Praef. ad Philel. Lips. p. 18. conjecit: οὐ γὰρ προθύμως — debebat certe οὐ γὰρ τὸ προθύμως —. Secundum versum incerto poetae tribuit Grotius, Menandro Schowius, qui tamen uncinis inclusit. Legebatur autem εὐδαιμονί' εἰώθεν — quod correxī.

Ibid. Serm. CVI. p. 567. Gesn. CVIII. p. 453. Grot.:

Ἀλογίστου τρόπου
ἀτύχημα φεύγειν ἐστὶν οὐκ αὐθαίρετον.

Recte, opinor, Clericus explicat: fieri non potest ut homo imprudens imprudentiae suae poenas subinde non luat. Grotius vertit: infortunia inopina fugere non est in nostra manu.

Suidas s. v. ἀντάλλαγον. Μενάνδρου; Κανηφόρου.

Ἐδεῖτο χρῆσαι τὴν σεαυτῆς θυγατέρα
ἀντάλλαγον.

Χήρα· Έκουσ' ἀδελφή κτλ. Ita haec constituit Valck. diatr. p. 206. pro vulgato: ἀντάλλαγον χήραν ἔκουσ' ἀδελφή κτλ. Confirmat quodammodo Lex. Seguer. I. p. 407. ubi recte Menandri fragm. in ἀντάλλαγον desinit, reliquis verbis plane omissis. Simile vitium ex eodem Suida s. v. ἀποκρινεῖται sustulit Wessel. Probab. p. 250., ubi male editur: Μένανδρος Κανηφόρῳ· ὃ δ' ἀποκρινεῖται πᾶν ἐγὼ λέγοιμί σοι ὑποβολμαῖα ὡς μηδέν κτλ. Recte Wesselingius:

Ὁ δ' ἀποκρινεῖται, πᾶν ἐγὼ λέγοιμί σοι.

Ῥποβολμαῖα· Ὡς μηδέν κτλ. Et ita plane Lex. Seguer. I. p. 429.

Denique Harpocrat. p. 18. Αἰῶνεῖς — ἐκωμωδοῦντο εἰς βλασφημίαν, ἀφ' οὗ καὶ τὸ κακῶς λέγειν, αἰῶνεύεσθαι ἔλεγον. Μένανδρος ἐν Κανηφόρῳ. Similia Apostolius Prov. I, 92. De Aetionum calumniandi et maledicendi libidine vide Taylor. Lect. Lys. Vol. IV. p. 300. Rsk. et Ruhnk. ad Tim. p. 15.

K A P I N Η.

Obiter hanc fab. commemorat Athen. IV. p. 175. a. μνημονεύει τῶν γίγνων αὐτῶν — Μένανδρος ἐν Καρίῳ. Gignas tibias quo nexu Menander hac fabula commemoraverit, non obscurum esse potest cogitanti, Καρίας Graecis dictas fuisse praeficas e Caria adscitas, quae sub tibiarum aliorumque instrumentorum sonitu lugubres modos cantarent. V. Scaliger ad Varron. VI. p. 227. Bip. et Intpp. Hesych. II. p. 150. cll. Rutgersio Var. Lect. I, 20. p. 80. Formam Καρίνη cur insolentiorē dixerit Valcken. Eleg. Callim. p. 70. non assequor; utuntur ea Plutarch. Mulier. virt. p. 246. e. Eustath. ad Hom. I. p. 456. alii. Ac satis eam vulgarem fuisse vel hinc intelligitur, quod praeter Menandrum etiam Antiphanes ap. Athen. p. 503. b. hoc nomine fabulam inscripsit. Caecilii Carinam e Menandrea haud dubie expressam laudant Fest. p. 436. 524. et Priscianus VI. p. 726. Caecilius in Cratino: modo fit obsequens hilaris comis communis concordis, dum id quod petit potitur. Leg. videtur in Carina.

Apud Stobae. Seru. XXII. p. 211. Gesn. p. 139. Grot.:

Ὡς μεγίστη τῶν θεῶν
νῦν οὐδ' Ἀναΐδει, εἰ θεὸν καλεῖν σε δεῖ.
δεῖ δέ, τὸ χρητοῦν γὰρ νῦν νομίζεται θεός·
ἐφ' ὅσον βαδίζεις, ἐφ' ὅσον ἤξεις μοι δοκῆς.

Opportune Suidas II. p. 179. ἀναιδέα καὶ ἱερὸν αὐτῇ. *Contumeliae et Impudenticae fanum* ap. Athenienses commemorat Cicero Legg. II, 11. Eadem tradunt Theophrast. ap. Zenob. IV, 36. et Clemens Alex. Protr. p. 7. Sylb. Ad tertium versum respexit Artemid. Onirocr. II, 36. ὁρθῶς γὰρ καὶ τοῦτο τὸ παλαιὸν ἔχει τὸ κρατοῦν δύναμιν ἔχει θεοῦ. et 69. εἴτα βασιλεῖς καὶ ἀρχόνται· τὸ κρατοῦν γὰρ δύναμιν ἔχει θεοῦ. qui nisi memoriter locum citavit, legisse videri potest: δὲ δέ, τὸ κρατοῦν γὰρ νῦν δύναμιν ἔχει θεοῦ.

Denique Suidas s. v. ἀλύσιον, πλοκίου γένος περὶ τὸν τράχηλον. Μένανδρος Καρίνη.

Περὶ τὸν τράχηλον ἀλύσιόν τί σοι δότω.

Ita edit. Mediol. ut monuit Bentl. p. 35., qui cur τί in τίς mutaverit, non perspicit. Veram loci lectionem habet etiam Gramin. Seguer. I. p. 380. ubi scribitur ἀλύσιον. V. Hemsterh. ad Polluc. X, 167.

K A P X H Δ O N I O Σ

Probabile est ex hac fabula Plautum expressisse *Poenulum* suam: sic enim ille in Prol. 53 sq.

Carchedonius vocatur haec comoedia,
Latine Plautus, patrius Pultiphagonides.

Quem locum bene Toup. Emend. in Suid. III. p. 572. adnotavit Menandri fragmento apud Athen. IX. p. 385. d. Μένανδρος; Καρχηδονίῳ.

Ἐπιθυμίας τῷ Βορέα λιβανίδιον
ὀψάριον οὐδὲν ἔλαβον ἐψησὼν φακῆν.

Ita Bentl. p. 36. praeclare correxit vulgatum: ἐπιθυμίας τῷ Βορέα ἰδιον ὀψάριον οὐδὲν κτλ. Pro Βορέα ἰδιον Heringa Observ. p. 246. Βορέα γὰρ νῆ Δία. Sed illud unice verum; nec Toup. conjectura opus est: ἐπεὶ δ' Ἐπιθυμίας — ἔλαβον, ἐψησὼ φακῆν. Similiter jam Casaub. ἐπεὶ δὲ ἦσα: — ἔλαβον, ἐψησὼ φακῆν. Si quid in novissimis verbis mutandum, malim: οὐδὲν ἔλαβον· ἐψησὼ φακῆν.

Eustath. ad Homer. III. p. 1412. ὅτι δὲ τῇ μητρὶ ἀνάκειται ἡ περὶ τῶν παιδῶν ἀκριβὲς εἰδησις δηλοῖ καὶ Μένανδρος.

Αὐτὸν γὰρ οὐδεὶς οἶδε τοῦ πότ' ἐγένετο,
ἀλλ' ὑπονοοῦμεν πάντες ἢ πιστεύομεν.

Ad Carchedonium hunc locum retuli propter Stobae. LXXIV.

p. 449. Gesn. LXXVI. p. 331. Grot. ubi primus versus o Men. Poenulo citatur, sed male editur; αὐτὸς γὰρ οὐδεὶς οἶδε πῶς ἐγένετο (ἐγίνετο Grotius); πῶς ποτ' ἐγένετο in eodem Menandri loco habet Scholion ad Odys. I, 215.

Photius Lex. p. 167. Λιγνέσης, εἶδος ὠδῆς. Μένανδρο; Χαλκηδονίω.

“Αἰδοντὰ λιγνέσιν ἀπ' ἀρίστου τέως.

Eadem ferme vide apud Suid. s. v. et Apostol. XII, 7. Corrig. Καρχηδονίω, qui satis frequens est librariorum error, ut docuerunt Sylburg. ad Clem. Alex. p. 355. et Hemsterh. ad Polluc. II. p. 1257. quem tamen falli puto quum apud Schol. Apoll. Rhod. II, 168. Χαλκηδόσιο; pro Καλχηδόνιο; scribit. Calchedon enim antiqua et genuina forma pro qua alii Chalcedon, qua passim etiam recentiores scriptores usi sunt. V. Spanhem. de P. et U. Num. II. p. 117. Jac. Gronov. Praef. Thesauri Ant. graec. X. p. 3. et Wesseling. ad Hieroclis Itin. p. 690.

Praeterea laudatur haec fab. a Stobaeo Serm. IX. p. 101.:

Τὸ καλῶς ἔχον που κρεῖττόν ἐστι καὶ νόμον.

Pollux X, 73. Μένανδρος ἐν Καρχηδονίῳ κέχρηται τῷ ὀνόματι ἄσκοπυτίνῃ, et Schol. Arist. Vesp. 1493. μέσατος ἀντι τοῦ μέσος. Μένανδρο; Καρχηδονίαις, sive potius Καρχηδονίῳ. Denique Toup. Emend. in Suid. p. 571. Lips. hunc versum, quem Suidas I. p. 682. omisso auctoris nomine servavit,

Χρεῖα διδάσκει καὶν ἄμουσος ἢ σοφὸν
Καρχηδόνιον —

recte ad Menandri Poenulum retulit. Toupium sequitur Wytttenb. Bibl. crit. III, 2. 13. Nihil decernit Valck. Diatr. p. 206. Expressus est ex Eurip. Electr. 375. et Teleph. ap. Stob. Grot. p. 131. Plura vide ap. Gatak. Misc. p. 528. et Valcken. Epist. ad Roev. p. XII.

ΚΑΤΑΨΕΤΑΟΜΕΝΟΣ.

Stephan. Byz. p. 205. Μύλασα, πόλις Καρίας τὸ ἐθνικόν. Μύλασεύς. ὡς Μένανδρος Καταψευδομένη. — Antiat. p. 97. ἐπεπτώκειμεν. Μένανδρο; Καταψευδομένη. — Schol. Plat. Ruhn. p. 29. ἰππεῖς προκαλεῖσθαι εἰς πεδίον. Πλάτων καὶ Μένανδρο; Καταψευδομένη, de quo pro-

verbio vide Toup. Cur. Noviss. p. 225. Wyttenb. Epist. crit. p. 264. Lips. Heindorf. ad Plat. Theaet. p. 429. — Suidas III. p. 485. τὸν ἀφ' ἱερᾶς γραμμῆς, ἐν τῇ τῶν πεντῶν παιδίᾳ. — Μένανδρος Καταγευδουέτω. Eadem Phot. habet p. 437. Ridiculus est Westerholii error ad Terent. Eun. IV, 2, 12., Suidae verba ἐν τῇ τ. π. παιδίᾳ pro Menandreis venditantis; nec melius Clericus. Proverbialis erat locutio κινεῖ; τὸν ἀφ' ἱερᾶς; de iis qui extrema periclitarentur, V. Schol. Plat. Ruhnck. p. 230. Meurs. de Lud. Graec. p. 50. et Scaliger. in Varron. VI. p. 161. Lepide variavit paroemiam Alcaeus comicus ap. Eustath. Vol II. p. 633. κινεῖς τὸν πῆρας πυκινὸν λίθον, de quo v. D'Orville. Vann. crit. p. 270.

Κ Ε Κ Ρ Υ Φ Α Λ Ο Σ.

Athen. VI. p. 245. c. ὅτι δ' ἦν ἔθος, τοὺς γυναικονόμους ἐφορᾶν τὰ συμπόσια, καὶ ἐξετάζειν τῶν κεκλημένων τὸν ἀριθμὸν, εἰ κατὰ νόμον ἐστί, Τιμοκλῆς φησὶν οὕτως. — Μένανδρος δ' ἐν Κεκρυφάλῳ.

Παρὰ τοῖς γυναικονόμοις δὲ τοὺς ἐν τοῖς γάμοις
διακονοῦντας ἀπογεγράφθαι πυθόμενος
πάντας μαγείρους κατὰ νόμον καινὸν τινα,
ἵνα πυθάνωνται τοὺς κεκλημένους ἐὰν
πλείους τις ὢν ἔξεστιν ἐστιῶν τύχη,
ἐλπίων —

Retulit Grot. in Excerpt. p. 729. qui postremam vocem, quam novissimus editor in ἥλθον mutandam censet, delet. Utrumque temere; quis enim praestet, non excidisse hic ea, unde participium pendeat? De officio et munere γυναικονόμων docte disseruit Meursius Lectt. Att. II, 5. cfr. Menander Rhetor de Encom. p. 105.

Suidas s. v. αἶφην — ἐπὶ τοῦ παρακειμένην ἀφελεῖν τὴν τράπεζαν. Μένανδρος Κεκρυφάλῳ.

Εἴτ' εὐθύς οὕτω τὰς τραπέζας αἶρετε,
μύρα, στεφάνους ἐτοίμασον, σπονδὰς ποίει.

Eadem habet Lexicon Seguer. I. p. 358. ubi postrema pars ita descripta legitur:

μύρα, στεφάνους ἐτοίμασον, σπονδὰς
ποιήσον —

Primo versu Jacobs. Nott. Mss. τὰς τραπέζας αἶρε, παλ. Ingeniosa nec tamen necessaria mutatio. Respexit ad hunc locum Salmas. de Usur. XX. p. 621. apud Menandrum. inquit, notant veteres αἶρειν τραπέζας idem esse quod παραιθέναι. In quo fallitur vir doctissimus, qui Suidae locum memoriae lapsu confudit cum Hesychii glossa: αἶρειν τραπέζας, παραιθέναι, quam verbi vim erudite declaravit praeter Albertum ad Hesych. l. l. Valcken. ad Adon. p. 236. B. In Menandri loco recte Suidas αἶρειν τραπέζας interpretatur mensas remove.

Athen. XV. p. 691. a. καρδίνου μύρον μέμνηται Μένανδρος ἐν Κεκρυγάλῳ οὕτως· ἡδὺ τὸ μύρον, παιδίον· ἡδὺ, πῶς γὰρ οὐ; νάρδινον. Recte, ni fallor, Jacobs. Addit. p. 363.:

α'. ὡς ἡδὺ τὸ μύρον, παιδίον; β'. ἡδὺ· πῶς γὰρ οὐ;

οὐ νάρδινον;

Possis etiam οὐχ ἡδὺ τὸ μύρον; vel ἡδὺ γε τὸ μύρον, ὡ παιδίον.

Apud Stobae. Eclog. Phys. T. I. p. 200. ed. Heer.:

Ταυτόματον ἡμῖν ἀφανὲς ὃν συλλαμβάνει.

ubi duo praeterea cum his senarii connectuntur, quos quare sejungendos putarim, vide ad Τύτῃ; fragmenta.

Praeterea his locis laudatur Κεκρυγάλος. Athen. VI. p. 241. e. μνημονεύει δ' αὐτοῦ (Philoxeni Pternocopidis parassiti) καὶ Μένανδρος ἐν Κεκρυγάλῳ, αὐτὸ μόνον Πτερονοχοπίδα καλῶν. De homine isto variisque nominis Πτερονοχοπῆς explicationibus exposuit Schweigh. ad Athen. Vol. III. p. 408. — Ibid. p. 243. a. καὶ Μένανδρος αὐτοῦ (Chaerephonis parassiti) μνημονεύει ἐν Κεκρυγάλῳ. — Schol. Platon. Ruhnk. p. 12. de proverbio δεύτερος πλοῦς. ἐννήσθη ταύτης καὶ Μένανδρος Κεκρυγάλῳ. — Ibid. p. 142. de proverbio ἀπὸ μηχανῆς θεός. Μένανδρος Θεοφορουμένη καὶ Κεκρυγάλῳ. — Suidas s. v. ἀβυρτάκη, ὑπὸ τρήμα βαρβαρικόν. ἐστὶ δὲ ἐν Κεκρυγάλῳ Μενάνδρου τοῦνομα. Eadem habet Lexic. Seguer. I. p. 323. v. Eustath. ad Hom. Vol. III. p. 1854. et Coray ad Hippocr. περὶ αἰρών II. p. 183.

ΚΙΘΑΡΙΣΤΗΣ.

Plutarch. de Tranquill. p. 466. B. τοὺς μὲν γὰρ ἀφορισμένως ἐνα βίον ἄλυπον νομίζοντα; — ἱκανῶς ὁ Μένανδρος ὑπομνήσκει λέγων

"*Ῥιμην ἐγὼ τοὺς πλουσίους, ὦ Φανία,
οἷς μὴ τὸ δανείζεσθαι πρόσθεσιν, οὐ στένειν
τὰς νύκτας, οὐδὲ στρεφομένους ἄνω κάτω
οἶμοι λέγειν, ἡδὺν δὲ καὶ πρᾶν τινα
5 ὕπνον καθεύδειν, ἀλλὰ τῶν πτωχῶν τινα,
νυνὶ δὲ καὶ τοὺς μακαρίους καλουμένους
ὑμᾶς ὁρῶ ποιούντας ἡμῖν ἐμφερῇ.
Ἄρ' ἐστὶ συγγενές τι λύπη καὶ βίος;
τρυφερῶ βίῳ σύνεστιν, ἐνδόξῳ βίῳ
10 πάρεστιν, ἀπόρῳ συγκαταγερᾶσκει βίῳ.*

Apud Plutarchum desunt verba ἄλλα τῶν πτωχῶν — ἡμῖν ἐμφερῇ. Supplevi locum e Stobaeo Serm. XCV. p. 517. Gesn. XC VII. p. 391. Grot., ubi idem Menandri locus, sed tribus ultimis versibus omissis, servatus est. Versum octavum habet Stob. Serm. XCVI. p. 530. Gesn. XCVIII. p. 411. Grot. unde fabulae indicium petitiū est. Vs. 3. Stobaeus vulgo ἂν νύκτα. Cod. ἀνώκτω, quod in ἄνω κάτω mutandum vidit Grotius. Et sic perspicue Plutarchus. Vs. 8. per interrogationem extuli. V. Diogen. Laert. VII. 68. Ceterum priores 7 versus receperunt Stephanus Com. graec. p. 176. et Brunck. Poes. Eth. p. 193. Postremos inde a verbis ὥς' ἐστὶ in Excerpta retulit Grot. p. 729.

Apud Stobae. Serm. XCIII. p. 512. Gesn. XCV. p. 383. Grot.

*Τὸ κουφότατόν σε τῶν κακῶν πάντων δάκνει,
πενία· τί γὰρ τοῦτ' ἐστίν; ἢς γένοιτ' ἂν εἰς
φίλος βοηθήσας ἰατρὸς ῥαδίως.*

Recepit Stephan. Com. Graec. p. 171. et Brunck. Poes. Eth. p. 192. Respexit ad hunc locum Plutarch. divit. am. p. 524. e. τὴν γε χρηματικὴν (πενίαν), ὧς φησιν ὁ Μένανδρος, εἰς ἂν φίλος ἀπαλλάξῃεν ἐνέργησας. Versu 2. Steph. tacite dedit οὐ γένοιτ' ἂν — me quidem non probante. Verba τί γὰρ τοῦτ' ἐστίν ita sunt reliquae orationi interposita, ut πῶς γὰρ apud Sophoclem Electr. 907. οὐδ' αὖ σὺ πῶς γὰρ· ἢ γε μὴδὲ πρὸς θεοὺς ἔστιν ἀποστῆναι. aliisque locis.

Ibid. IX. p. 101. Gesn. p. 59. Grot.

*Εἰ τοὺς ἀδικηθέντας, πάτερ, φευξοῦμεθα,
τίσιν ἂν βοηθήσῃμεν ἄλλοις ῥαδίως;*

Ita in tribus codd. scriptum reperit Schowius pro βοηθήσομεν. Sequitur statim ap. Stobaeum;

Τὸ

Τὸ μὴδὲν ἀδαικῆν ἐκμαθεῖν γὰρ, ὡς Λάχης,
ἀστεῖον ἐπιτήδευμα κρίνω τῷ βίῳ.

ubi in Schowii margine adscriptum est: *Μένανδρος ἐν ταύτῳ*. Grotius incerto poetae tribuit. In Gesneri margine adnotatum video: *Philemonis alii Menandri Trophonio*, quae satis mira est lectionis varietas. Primo versu Λάχης; e codd. scripsi pro Λάχη. Ibid. μὴδὲν ἀδαικῆν scribi voluit Burmann. Praef. ad Bentr. Emend. p. 25. sine causa. Vid. Euripid. Troad. 473. ibique Seidlerum. Mitto alia. Tum τοῦ βίου tacite edidit Grotius.

Athen. VI. p. 247. f. de voce οἰκόσιτος agens: *Μένανδρος ἐν Κιθαριστῇ*.

Οὐκ οἰκόσιτους τοὺς ἀκροατὰς λαμβάνεις.

Quae ipsi illi κιθαριστῇ dicta fuisse suspiceris. Eodem tra-
xerim hunc locum ap. Athen. XII. p. 510. a. *Μένανδρος δ' ἐν Κιθαριστῇ περὶ τινος μουσικευμένου λέγων φησί*.

Φιλόμουσον εἶν' αὐτὸν πάννυ,
ἀκούσματ' εἰς τρυφήν τε παιδεύεσθ' αἰεῖ.

Haec quin ita a Menandro scripta fuerint, nemo critico-
rum videtur dubitasse. Equidem vereor ne infinitivi pen-
deant ab Athenaei φησί. Suspiceris igitur: φιλόμουσός ἐστι
γὰρ πάννυ, Ἀκούσματ' εἰς τρυφήν τ' αἰεῖ παιδεύεται, vel simili
modo. Grotius Exc. p. 729, pro αἰεῖ dedit ἄμα, calami puto
errore.

Apud Stobaeum Serm. CIX. p. 578. Gesn. CXI. p. 461.
Grot., qui minus recte in margine adscripsit, *Menander
Fidicina*:

Οὕτω τι πράγμ' ἐστ' ἐπίπονον τὸ προσδοκᾶν.

Ita Porson. Advers. p. 81. pro ἐστίν ἐπίπονον.

Apud eund. Eclog. Phys. T. I. p. 212. Heer.:

Ὡς ποικίλον πράγμ' ἐστὶ καὶ πλάνον τύχη.

ubi qui sequitur versus: τὸ τῆς τύχης τοι μεταβολὰς πολ-
λὰς ἔχει, inter Menandri incerta relatus est a Clerico. E
Citharista sumtum statuit D'Orvillius ad Charit. p. 255.
Sed est Chaeremonis versus, non Menandri.

Photius Lex. p. 386. σκοῖδος, ταμίας τις καὶ διοικητής.
Μακεδονικὸν τὸ ὄνομα. διόπερ καὶ Μένανδρος ἐν Κιθαριστῇ
σκοῖδον τὸν Διόνυσον καλεῖ. Vide de hac voce Hemsterh.
ad Polluc. X, 16. Intpp. Hesychii II. p. 1214. cli. Sturzio
de Dial. maced. p. 26. Ταμίας Ἰακχος est apud Sophocl.
Antig. 1139.

ΚΝΙΔΙΑ.

Duo hujus fabulae fragmenta servavit Stobaens, alterum Serin. LXXXIV. p. 491. Gesn. LXXXVI. p. 353. Grot., alterum Eclog. Phys. I. p. 196.:

Οὐδὲν γένους γένος γὰρ οἶμαι διαφέρειν,
ἀλλ', εἰ δικαίως ἐξετάσεις, καὶ γνήσιος
ὁ χρηστός ἐστιν, ὁ δὲ πονηρὸς καὶ νόθος. —
Ταυτόματόν ἐστιν, ὡς εἰκὲς που, θεός,
σῶζει τε πολλὰ τῶν ἀσφάτων πραγμάτων.

Ad prius fragm. compares Eurip. sententiam in Fragm. p. 447. Alteri loco in margine adscriptum legitur: *Μενάνδρου Ληδία*, in quo *Κνιδία* nomen latere vidit Clericus. Respexisse videtur ad hos versus Palladas Alex. Epigr. 118.

εὐ γε λέγων τὸν καιρὸν ἔφησ θεόν, εὐγε, Μενάνδρε —
et paullo post:

πολλάκι γὰρ τοῦ σφόδρα μεριμνηθέντος ἄμεινον
προσπεσὼν εὐκαίρως εὐρε τι ταυτόματον.

ΚΟΛΑΞ.

Hac fabula Menandrum consummati adulatoris ejusdemque parasiti mores indolemque adumbrasse diserte testatur Athen. VI. p. 258. e. *κεραρακτῆρσι δὲ ὡς ἐν μάλαστα ἐπιμελῶς τὸν Κόλακα Μενάνδρος ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι*. a quorum verborum sensu mirifice aberrarunt Harles. ad Fabric. Bibl. Graec. II. p. 465. et Schweigh. Ind. Athen. IX. p. 147. Nam quum proxime apud Athenaeum Antiphanis ecloga antecedit e *Lemniis* petita, ad hanc illi fabulam retulerunt Athenaei verba ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι, unde factum est, ut *Lemnias* tanquam Menandri fabulam in indices suos referrent. Partem fabulae in Eunuchum suam transtulit Terentius, quemadmodum ipse testatur Prol. 30 sq.

Colax Menandri est; in ea est parasitus colax
Et miles gloriosus; eas se non negat
Personas transtulisse in Eunuchum suam.

cll. Donato ad II, 1, 22. Isti parasito, quem Terentius *Gnathonem* appellavit, Menandrum *Struthias* nomen indidisse docet Athenaei locus X. p. 434. c. *ἔπινε δὲ ὁ Ἀλέ-*

ξανδρος πλείστον, ὥς καὶ ἀπὸ μέθης συνεχῶς κοιμᾶσθαι δύο ἡμέρας καὶ δύο νύκτας. — Μένανδρος δ' ἐν Κόλακι φησι·

— Κοτύλας χωροῦν δέκα
ἐν Καππαδοκίᾳ κόνδν χρυσοῦν, Στρουθία,
τρὶς ἐξέπιον μεστόν γ'. — Ἀλεξάνδρου πλέον
τοῦ βασιλέως πέπωκας. — Οὐκ ἔλαττον, οὐ,
μὰ τὴν Ἀθηναίαν. — Μέγα γε.

Cujus fragm. partem priorem a κοτύλας — Στρουθία iterum appositum Athenaeus XI. p. 477. f. ubi codd. et editt. praebeant Στρουθίον, quod non mirer si quis in Στρουθίαν mutandum censeat, qua forma bis usus est Alciphro Epist. I, 9. et III, 43. Alteram formam tamen tuetur Aelian. H. A. IX, 7. de parasitis agens: καὶ ὁ τοῦ Μενάνδρου Στρουθίας τοιοῦτός ἐστι. Idem Menandri Struthias primariis veteris aevi parasitis adnumeratur ab auct. anonymo apud Suid. I. p. 607. διώνυμοι κόλακες περιηχοῦσιν ἡμᾶς Κλεισοφοί τε καὶ Στρουθία καὶ Θήρωνες, et II. p. 327. οἱ Ἕλληνες Κλεισόφους τε ἄδουσι καὶ Θήρωνας καὶ Στρουθίας καὶ Χαιρεφῶντας, ἀνθρώπους ἐσθίειν εἰδότες εἰς κόρον καὶ δεινούς γαστέρα. Cum Gnathonide conjungitur a Luciano Fugit. Vol. III. p. 375. κολακείας ἕνεκα τὸν Γναθωνίδην ἢ Στρουθίαν ὑπερβαλέσθαι δυνάμενοι. Quibus locis qui praeter Struthiam commemorantur parasiti, non dubium est quin ipsos quoque passim Menander in fabulis suis aut obiter tetigerit aut data opera spectatoribus ridendos propinaverit. De Clisopho, Philippi regis assentatore et parasito, quae narrat Athen. VI. p. 248 sq. ita comparata sunt, ut largissimam Comicis poetis ridendi materiam praebere potuerint. Chaerephontem non una tantum fabula tetigisse Menandrum docet Athen. VI. p. 243. a. Prae ceteris tamen Theronem ornasse videtur Menander, de quo Aelian. l. l. καὶ ὁ μὲν τοῦ Μενάνδρου Θήρων μέγα φρονεῖ, ὅτι ῥινῶν ἀνθρώπους φάττην αὐτοὺς ἐκείνους εἶχε, de quo loco infra dicam in Incertis.

Sed redeo ad Menandri locum ex Athenaeo allatum. Colloquuntur ibi parasitus et miles gloriosus, cui Terentius *Thrasonis* nomen imposuit. A Menandro eum *Biantem* appellatum fuisse docet Plutarchus de Adulat. et Amic. p. 57. a. loco sane quam memorabili. Maxime cavendum esse inquit Plutarchus τὸν κόλακα περὶ τοὺς ἐπαίνους· ὅπερ οὐδὲ αὐτὸν ἐκείγον λεληθέν, ἀλλὰ δεινὸς ὥς φυλάττεσθαι τὸ ὑποπτον, ἃν μὲν εὐπαρύφαι τινος (h. e. *militis*: vid. Polluc. VII, 46. Nicostat. Athen. p. 230. d. et Boettig. Spec. nov. ed. Terent. p. 52.) ἢ ἀγροίκου λάβηται φορίνῃ παχεῖαν φέ-

ροντος, ὅλα τῷ μυκτῆρι χεῖται, καθάπερ ὁ Στρουθίας ἐμπεριπατῶν τῷ Βιαντι, καὶ κατορχούμενος τῆς ἀναισθησίας αὐτοῦ τοῖς ἐπαίνοις,

— Ἀλεξάνδρου πλέον

τοῦ βασιλέως πέπωκας —

καὶ γέλωτι πρὸς τὸν Κύπριον ἐκθανούμενος. Sic enim constituendus est hic locus, in quo praeter Struthiam parastum et Biantem militem gloriosum duae commemorantur personae comicae, Ἀγροίκος et Κύπριος. Quorum qui primo loco commemoratur Ἀγροίκος, multum fallatur, opinor, qui Chremeti apud Terentium respondere sibi persuadeat, qui si hanc quoque personam e Menandrea fabula in Eunuchum suam transtulisset, non dubitari potest, quin spectatores ejus rei in Prologo admoniturus fuisset. Neque omnino intelligitur quid Rusticus ille cum Chremete Terentiano commune habere potuerit. Quantum conjectura assequi licet, Menandri Ἀγροίκος fuit homo beatus et opulentus, sed idem stupore, si quis alius, oppletus, ejus agrestem animum Struthias pingui et inepto palpo percuteret. Nec multo diversam personam sustinuit Cyprius, ejus cum Struthia colloquium, quantum e Plutarchi verbis καὶ γέλωτι πρὸς τὸν Κύπριον ἐκθανούμενος, sive potius cum Wytttenbachio ἐκθανούμενος, colligere licet, ita instituisse videtur Menander, ut cum Cyprius ille se *risisse* dixisset, ille assentandi libidine abreptus se *prae risu tantum non mortuum esse* responderet. Quam quidem sententiam ipse, ni fallor, Plutarchus confirmat, qui p. 54. c. ὁ δὲ κόλαξ, inquit, μνημονεύων τοῦ τὰ δεύτερα λέγειν ὑφέται τῇ ὁμοιότητι τῆς ἰσότητος ἡττάσθαι πανταχοῦ καὶ ὑπολείπεσθαι πλὴν τῶν φαύλων ὁμολογῶν. Ἐν δὲ τοῖς φαύλοις οὐ παρίησι τὸ πρωτεύον, ἀλλὰ φησιν, ἂν ἐκείνος ᾗ δυσκόλος, αὐτὸν εἶναι μελαγχολικόν, ἂν ἐκείνος δεισιδαίμων, αὐτὸν θεοφόρητον, ἐρᾷ ἐκείνον, μαίνεται δ' αὐτὸν ἀκαίρως (fort. ἀκαρῶς paululum), φησὶν, ἐγέλας, ἐγὼ δ' ἐξέθνησκον ὑπὸ τοῦ γέλωτος. quae mirer, nisi ex ipso adumbrata sint Menandro. Eodem ferme modo adulatoris imaginem informavit Juvenalis Sat. III, 86 — 111. ex quibus maxime huc pertinet vs. 100. *rides: majore cachiuno concutitur*. Conf. Theophrast. Char. II. p. 19. Alia est Wytttenbachii ratio, non male comparantibus Terent. Eun. III, 2, 44. ubi Gnatho Thrasoni risus causam quaerenti respondet: *istud quod dixti modo, Et illud de Rhodio dictum in mentem venit*, ut Menandri Cyprio Terentius Rhodium substituerit. Quae si vera est conjectura sensus verborum hic est: *ad dicterium illud, quod*

miles se in Cyprium coniecisse narraverat, prae risu moriens. — Superest ut Boettigeri de Plutarchi loco sententiam in Specim. novae edit. Terent. p. 53. proditam ipsis viri doctissimi verbis apponam. „Posteriora, inquit, Plutarchi verba ita sanari posse putabam γέλωτος πρὸς τὸν „Κύπριον ἐμφορούμενος. Bias Menandri est ἄγροικος et respondet Chremeti. Κύπριος est miles vel Θρασωνίδης vel „Θρασυλίων appellatus. — Secundum Menandrum Chremetem bene potum illudere debuisset Gnatho. Respuit hoc „Terentii urbanitas.” Haec igitur Boettigerus, in quibus si ne verbum quidem verum esse dixerō, non verendum est, ne vir humanissimus dissentienti irascatur.

Sed persèquar reliqua hujus fabulae fragmenta, in qua etiam coquo suas partes tribuisse Menandrum auctor est Athen. XIV. p. 659. d. Μένανδρος ἐν Κόλῳ τὸν μάγειρον — ποιεῖ ταυτὶ λέγοντα.

Σπονδὴ· δίδου σὺ σπλάγχν' ἀκολουθῶν· ποῦ βλέπεις;

σπονδὴ· φέρ' ὧ καὶ Σωσία· σπονδὴ· καλῶς.

ἔχει. θεοῖς Ὀλυμπίοις εἰχόμεθα

Ὀλυμπίαισι πᾶσι πάσαις· λάμβανε

5 τὴν γλῶτταν ἐν τούτῳ· δίδοναι σωτηρίαν,

ὑγίειαν, ἀγαθὰ πολλά, τῶν ὄντων τε νῦν

ἀγαθῶν ὄνησιν πᾶσι· ταῦτ' εἰχόμεθα.

Recepit Grotius Exc. p. 731. qui hunc locum inter loquentes personas ita distribuit, ut insignem ei venustatem detraxerit. Vs. 2. codd. et edd. φέρω vel φερέω πλείω ὄσια. Has tenebras removerunt Heringa Observ. p. 247. et Pierson. ad Moer. p. 298. — Vs. 3. ἔχει. Hoc etiam Piersono debetur. Vulgo εἶχον. Mox Ὀλυμπίους Ὀλυμπίαισι πᾶσι πάσαις. Ita solent Graeci, copula omissa. Compares ἄνδρες γυναῖκες, νέοι γέροντες et similia apud Eurip. Suppl. 744. aliosque. V. Schaef. ad Long. p. 403. Prorsus ita, ut Menander, loquutus est Alciphro Epist. II, 2, 30. πέμπων οὐ διαλλέοιεν ἐσθῆτας, χουσίκα, θεραπεύοντας θεράποντας Ἰνδῶν; Ἰνδᾶς. ubi malim Ἰνδᾶς Ἰνδούς. Menandri verba e solenni sacrificantium formula dicta sunt, qua lepide usus est Aristoph. Av. 866. εὔχεσθε ὄνῃσιν Ὀλυμπίοις καὶ Ὀλυμπίαισι πᾶσι καὶ πάσαισι — δίδοναι Νεφέλοκοκκυγεῦσιν ὑγίειαν καὶ σωτηρίαν. Conf. Pac. 1104 sqq. — Vs. 5. Grotius post γλῶτταν interpunxit et verba ἐν τούτῳ ad sequentia traxit; non male, opinor. Fortasse tamen legendum: ἐπὶ τούτῳ δίδοναι σωτηρίαν. De linguae usu in sacrificiis omnia per-

vulgata. — Vs. 7. ante Schweigh. ὄνησιν· πᾶσι ταῦτ' ἐνώμμεθα.

Ibid. XIII. p. 587. d. Μένανδρος δ' ἐν Κόλακι τάσδε καταλέγει ἐταίρους·

*Χρυσίδα, Κορώνην, Ἀντικύραν, Ἰσχάδα,
καὶ Ναννάριον ἰσχηκας ὥραιαν πάνυ.*

Ita Schweigh. e codd. pro Νάννιον, in quo frustra laborabat Bentl. p. 38. Eandem formam restitue Philetaero ap. Athen. l. l. Anticyram meretricem commemorat etiam Harpocr. p. 30.

Ibid. VII. p. 301. d. ἡλακατῆνες — εἰσὶ κητώδεις, ἐπιτήδαιοι εἰς ταρχείαν. Μένανδρος Κόλωσί (recte corrigunt Κόλακι) φησι·

* — *Κωβίος, ἡλακατῆνες
καὶ κυνὸς οὐραῖον.* —

Haec vulgo uno versu continuata leguntur. Sunt anapaestorum reliquiae. Iisdem plane verbis eodem metro adstrictis usus est Mnesimachus Athen. p. 403. b. ex quo conjicias καὶ ante κυνὸς delendum esse.

Apud Stobae. Serm. X. p. 127. Gesn. p. 69. Grot.:

*Οὐδεὶς ἐπλούτησε ταχέως δίκαιος ὢν·
ὁ μὲν γὰρ αὐτῷ συλλέγει καὶ φείδεται,
ὁ δὲ τὸν πάλαι τηροῦντ' ἐνεδρεύσας πάντ' ἔχει.*

In Gesneri margine legitur ἐν Κολακίᾳ, in Grotiano *Menander Adulatione*. Meursius Bibl. Att. p. 1559. a. coniecit ἐν Κόλακι ᾧ. Non male, quamquam qui de duplici Colacis editione prodiderit, scio neminem. Tertium et quartum versum cur inc. poetae tribuerit Grotius, non perspicio.

K O N I A Z O M E N A I.

Ita margo Stobaei Gesner. Serm. CVI. p. 568. ubi hoc Menandri fragm. servatum est:

*"Ὡστε μηδεὶς πρὸς θεῶν
πράττων κακῶς λίαν ἀθυμήσῃ ποτέ·
ἴσως γὰρ ἀγαθοῦ τοῦτο πρόφασις γίνεται.*

Idem locus in Grotii Floril. exhibetur Titul. CVIII. p. 455. sed omisso fabulae elogio, quod an recte in Κοιζόμεναι *Luctatrices* mutarit Clericus, vehementer dubito. Fort. *Κωνιαζόμεναι cicutam bibentes.*

ΚΟΤΤΑΒΙΖΟΤΣΑΙ.

Hanc quoque fabulam unus commemorat Stobaeus Serm. XXI. p. 176. Gesn.:

Τὸ γινῶθι σαυτὸν ἔστιν ἂν τὰ πράγματα
ἰδῆς τὰ σαυτοῦ καὶ τί σοι ποιητέον.

Gesneri margo: *Menander in Catagom.* in quo Καταφρομένου nomen latere suspicatus est Clericus. In marg. Floril. Grot. p. 109. nihil praeter Menandri nomen legitur. At Schowii codd. perspicue Μενάνδρου ἐκ Κοτταβιζουσῶν. Similis tituli fabulam Ἀποκοτταβίζοντες scripsit Amipsias ap. Athen. p. 307. e. — Sec. versu ἰδῆς legendum videtur. Philostratus, ut hoc obiter moneam, Vit. Apoll. II, 17. scripsit ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ οἶδε, non εἰ τι τ. π. ἰδῆ. Ibid. III, 19. male edidit Olearius ἔργα τε αὐτοῦ μεγάλα ἦδε. Revocanda omnium librorum lectio οἶδε novit, memoravit. Vid. Wyttenb. ad Bakii Posid. p. 277.

ΚΥΒΕΡΝΗΤΑΙ.

Apud Stobaeum Serm. XXII. p. 188. Gesn. p. 151. Grot.:

Τὰργύριον εἶναι μειράκιόν σοι φαίνεται
οὐ τῶν ἀναγκαίων καθ' ἡμέραν μόνον
τιμὴν παρασχεῖν δυνατόν, ἄρτων, ἀλφίτων,
ὄξους, ἐλαίου, μείζονός τ' ἄλλου τινός·

5 ἀθανασίας δ' οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἂν συναγάγῃς
τὰ Ταντάλου τάλαντ' ἐκείνα λεγόμενα·
ἀλλ' ἀποθανεῖ, καὶ ταῦτα καταλείψεις τισίν.
τί οὖν λέγω; μηδ' αὐτός, εἰ σφόδρ' εὐπορεῖς,
πίστευε τούτῳ, μήτε τῶν πτωχῶν πάλιν

10 ἡμῶν καταφρόνει, τοῦ δέ γ' εὐτυχεῖν αἰεὶ
πάρχε σεαυτὸν τοῖς ὀρῶσιν ἄξιον.

Inter incertae sedis fragm. retulit haec Cleric. p. 214. Ac deest fabulae titulus apud Stob. l. I., sed additur Serm. CXXVIII. p. 597. = CXXIX. p. 487. ubi vs. 5—7. iterum apponuntur. — Vs. 4. Ita Cod. Schowii. Vulgo μαζονός δ' ἄλλου. — Vs. 5. οὐκ ἔστιν, scil. δυνατόν τιμὴν παρασχεῖν, nisi ex altero loco Stob. praeferas ἀθανασία δ' οὐκ ἔστιν. — Vs. 6. Stob. utroque loco τάλαντα ἱκανά, quod Grot., praesente Salmasio, priore loco in τάλαντ' ἐκείνα mutavit, sed

altero intactum reliquit. De proverbio Τατάλου τάλαντα praeter Apostol. XVIII, 4. ceterosque Paroemiographos, vide Eustath. ad Odys. p. 1071. a Clerico laudatum. — Vs. 7. vulgo legitur ἀλλ' ἂν ἀποθάνῃς, ταῦτα —, pro quo Bentl. p. 79., probante D'Orvillio Vann. crit. p. 239., scripsit ἀλλ' ὅταν ἀποθάνῃς. Quo nihil proficimus. Expende quaeso sententiae nexum. *Pecunia, inquit, omnium rerum usum tibi praebere videtur. Immortalitatem vero frustra sit qui inde se consequitur speret; sed quando morieris opes tuas aliis utendas relinques.* Vides haec postrema hiulca esse nec apte cum prioribus cohaerere. Tollit has difficultates, quam in altero Stob. loco reperi, lectio:

ἀλλ' ἀποθανῇ καὶ ταῦτα καταλείψει τισί.

Scripsi autem ἀποθανῇ. Praeterea malim καὶ πάντα, quamquam illud etiam habet quo se tueatur. — Vs. 8. cod. B. ἂν σφόδρ' εὐπορῇς. — Vs. 10. Schowius e septem codd. τοῦ δ' εὐτυχεῖν. Idem vs. 11. ex uno cod. notavit παράσχε σαυτόν. Non male; conf. Porson. ad Hecub. 836., nisi forte παράσχε αὐτόν malis. In alio Menandri loco Serm. XX. p. 171. Gesn. ἐπίσχε Clerici est παρόραμα; recte vulgo ἐπίσχε. Moneo propter Matthiaeum Add. ad Gramm. graec. p. XXIX.

Ibid. Serm. XXII. p. 187. Gesn. p. 113. Grot. et Anton. Mel. XXXVI. p. 52.:

Ὡς τρισάθλιοι

ἅπαντες οἱ φουσῶντες ἐφ' ἑαυτοῖς μέγα·
αὐτοὶ γὰρ οὐκ ἴσασιν ἀνθρώπου φύσιν.

Vitiose apud Anton. editur πάντες φουσῶντες ἑαυτοῖς μέγα. Form. φουσῶν μέγα exemplis illustraverunt Bergl. ad Alci-phr. I, 37. Valck. ad Herod. V. p. 418. et Lennep. ad Phalar. p. 206.

Lexicon Seguer. I. p. 438. ἀποτρώγειν, ἀφαιρεῖν. οὕτω Μένανδρος Κυβερνήταις·

Τί λέγων ἀποτρώγειν ἀξιῶσει νῦν ἐμοῦ
τὸ μισθάρμιον; μένω γὰρ ἐξ ἐχθρῶν.

Ita μισθοὺς ἀποτρώγειν dixit Aristoph. Ran. 367. Hinc τρώκτης defraudator, de quo Salmas. de Usur. XX. p. 613. et Intpp. Hesych. II. p. 1431. Photius τρώκτης, ἀποστερητής καὶ ἀπατιών, ὅλον ἐπιτρώγων, leg. ἀποτρώγων. conf. Zonar. II. p. 1742.

Ibid. p. 462. ἀτυφία, ταπεινοφροσύνη. Μένανδρος Κυβερνήταις· εἰς τὴν πονηρίαν ἀτυφίαν νομίζοντές ποτε

ἀξιούσι πέρας. Gaudebo si quis tenebras, quibus haec obscurata sunt, felici conatu dispulerit. — Denique Prisc. XVIII. p. 1163. *Attici ἐπιλέλυσμαι τοῦδε καὶ τόδε.* — *Menander Κυβερνήταις· Ἐπελάθει· αὐτὸν ὅστις εἶη.* Recepit Grotius Exc. p. 701.

Ceterum Casaub. ad Athen. IV. p. 166. b. hanc fabulam non diversam fuisse existimat ab ea, quae *Ναυκλήρος* inscribitur. Sed ejusmodi conjecturis ut nihil expeditius, ita nihil incertius,

Λ Ε Υ Κ Α Δ Ι Α .

Egregium hujus fabulae fragmentum servavit Strabo X. p. 452. quod ex ipso dramatis initio petitum esse recte Clericus e Schol. Hephaest. p. 126. ed. nov. colligit. Est autem hoc:

Οὐ δὴ λέγεται πρώτη Σαφρῶ
τὸν ὑπέρκομπον θηρῶσα Φάων
οἰστρῶντι πόθῳ ῥῖψαι πέτρας
ἀπὸ τηλεφανοῦς· ἀλλὰ κατ' εὐχὴν
σὴν, δέσποτ' ἄναξ, εὐφημείσθω
τέμενος περὶ Λευκάδος ἀκτῆς.

Ita praeclare hunc locum constituit Bentl. p. 38. cui postrema verba εὐφημείσθω — ἀκτῆς, quae apud Strabonem desunt, subministravit Hesych. II. p. 456. *Λευκάδος· Μένανδρος Λευκάσειν* (leg. *Λευκαδία*)· εὐφημείσθω τέμενος περὶ *Λευκάδος ἀκτῆς*. Versu 5. Bentl. σὸν, δέσποτ' ἄναξ, de cuius mutationis necessitate dubites. κατ' εὐχὴν σὴν ex tuo voto, quemadmodum tibi novimus. Ita Aeschyl. Pers. 696. τὴν ἐμὴν αἰδῶ μέθης. Sophocl. Philoct. 1227. σὲ φόβος. et aliis locis. Ceterum quod his versibus memoratur Leucatae Apollinis templum, id Menandrum hanc ipsa fabula a Phaone exstructum narravisse, colligas e Servio ad Virg. Aen. III. 279. *Menander et Turpilius Comici a Phaone id templum conditum dicunt: qui cum esset navicularius, solitus a Lesbo in continentem proximos quosque mercede transvehere, Venerem mutatam in anus formam gratis transvexit; quapropter ab ea donatus unguenti alabastro, cum se in dies inde tum ungeret, foeminas in sui amorem trahebat, in quibus fuit una, quae de monte Leucate, cum potiri ejus nequiret, abjecisse se dicitur.* Quae omnia, utcunque de argumento Leucadiae statuatur, ex

hac fabula adumbrata videntur. Similia narrant Aelian. V. H. XII, 18. et Lucian. dial. mort. Vol. I. p. 361. Phanois et Veneris amorem tangit Cratinus apud Athen. II. p. 69. d. Turpili Leucadiam a Cicerone, Nonio aliisque laudatam ex Alexidis ejusdem nominis fab. expressam fuisse statuit Casaub. ad Athen. III. p. 94. f. quem sequitur Davis. ad Cicer. Tusc. IV, 34. Ad Menandri exemplar eam compositam fuisse vel Servii locus docet; cujus postrema verba: „quae de monte Leucate

cum potiri ejus nequiret se abjecisse dicitur”

ex ipso Turpilio petita esse vix dubites, si Menandrea comparaveris: οὐ δὴ λέγεται πρώτη Σαπφώ — ῥῖναι πέτρας ἀπὸ τηλεφανοῦς.

Apud Stob. duo Leucadiae fragm. servantur, Serm. X. p. 127. Gesn. (ubi margo *Lasasia al. Leucadia*) p. 69. Grot., et Serm. XCIII. p. 512. Gesn. XCV. p. 382. Grot.:

Ὅστις ὑπέχει χρυσίῳ
τὴν χεῖρα, κἄν μὴ φῇ, πονηρὰ βούλεται. —
Ἀεὶ νομίζονθ' οἱ πένητες τῶν θεῶν.

Prius fragm. est etiam ap. Maxim. CXL. p. 221. ubi editur κἄν μὴ φῃσι. Mox βούλεται e cod. dedit Grotius. Maximus ut ceterae editt. Stob. βουλεύεται. — Ad sec. fragm. apte Clericus comparat Hom. Odys. ξ, 57. πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες Ξενοὶ τε πτωχοὶ τε. Adde Philostr. Epist. 68. p. 947. πένησι μὲν γὰρ μηδὲ ἀντίπῃς ποτέ, ἀκούουσιν αὐτῶν οἱ θεοί. ubi si μηδὲν scripseris, integrum habebis senarium, fortasse e comico poeta ductum.

Etymol. M. p. 407. 22. ζάκορος, νεωκόρος, ἤγουν ἡ διακοροῦσα περὶ τὸ ἱερόν. Μένανδρος· ζάκορος, ἡ κοσμοῦσα τὸν ναὸν τεκνόν. καὶ ὁ ὑπηρέτης. Λευκαδία· Ἐπίθες τὸ πῦρ ἡ ζάκορος, οὕτως καλῶς· ἡ ὁ ἱερεὺς ὁ τὸν ναὸν κοσμῶν καὶ σαρκῶν. In his viri docti duo Menandri fragmenta latere crediderunt, unum a Sylburgio et Bentlejo p. 39. ita correctum:

ἡ ζάκορος, ἡ κοσμοῦσα τὸν ναόν, τέκνον.

alterum:

ἐπίθες τὸ πῦρ, ἡ ζάκορος, οὕτως καλῶς.

Et hoc quidem recte; idem locus, sed vitiose scriptus legitur ap. Phot. p. 41. et Suid. II. p. 1. ubi tamen desunt postrema verba οὕτως καλῶς. Sed ad prius fragm. quod attinet, vereor equidem ne haec non Menandri sed Grammatici verba sint. Quid enim opus erat, ut τῷ ζάκορος;

subiicerentur verba Grammatico quam poeta digniora: ἡ κοσμοῦσα τὸν ναόν. Sed totas Etymol. locus mirifice turbatus est, qui vide an ita ad saniozem rationem revocari possit: Ζάχορος, νεωκόρος, ἡγου· ἡ διακονοῦσα περὶ τὸ ἱερόν. Μένανδρος. — Ζάχορος, ἡ κοσμοῦσα τὸν ναόν. Μένανδρος Λευκαδία· Ἐπίθεις τὸ πῦρ, ἡ Ζάχορος, οὕτως· καλῶς. Καὶ ὁ ὑπηρέτης ἡ ὁ ἱερεὺς ὁ τὸν ναὸν κοσμεῖν ἡ σαρκεῖν. Ita clara omnia et perspicua. Voc. τέκνειν, quod post τὸν ναὸν legebatur, e διττογραφίᾳ ortum videtur.

Schol. Arist. Acharn. 283. τῷ δὲ συντριβεῖν καὶ Μένανδρος κέχρηται ἐν Λευκαδίᾳ. Leg. συντρίβειν. Simili modo ὑμῶν abiit in ὑγιῇ in Sopatro Athen. p. 160. f., ἔμειν in ἐμείῃ ibid. in Antiphane p. 158. c. et Περιθία in Περιηθείᾳ ap. Schol. Hermog. p. 391.

Zenob. VI, 13. Μένανδρος δὲ φησὶν ἐν Λευκαδίᾳ (Λευκαδία) τὴν ἀγαθὴν ἡμέραν λευκὴν καλεῖσθαι. Fort. φασὶν et καλεῖ. λευκὴν ἡμέραν θύειν dixit Philostr. V. A. IV, 42. conf. Eupolis ap. Phot. 158. Casaub. ad Pers. II. p. 175. et Savar. ad Sidon. Apoll. Carm. XIV. p. 146.

Choeroboscus Ms. apud Bekk. An. Gr. III. p. 1431: Χέλως χέλως. σημαίνει δὲ τὴν κιδέραν· πάφωκε οὐρεία χέλως. Μένανδρος ἐν Λευκαδίᾳ. Non expedit.

Λ Ο Κ Ρ Ο Ι.

Zenob. VI, 27. ὑγιέστερος κρότωνος ἐπὶ τῶν πάντων ἡγιασόντων ἡ παρεμία. Μέννηται τοῦτου (ταύτης) Μένανδρος ἐν Λοκροῖς. Eandem fabulam obiter commemorat Quint. X, 1. Alexidis Λοκροὶ laudantur ab Athen. III. p. 123.

Μ Ε Θ Η.

In hac etiam fabula parasiti partes fuisse docet Athen. VI. p. 247. e. Voce Μέθη significari convivium opportune monuit Clericus ex Athen. II. p. 40. c. Insigne fabulae fragm. servavit Athen. VIII. p. 364. d. θύοντες τοῖς θεοῖς ἐλάχιστα εἰς τὰς θυσίας καὶ τὰ τυχόντα δαπανῶμεν, ὥστε ὁ καλὸς Μένανδρος ἐν τῇ Μέθῃ παρίστηεν.

Εἰτ' οὐχ ὅμοια πράττομεν καὶ θύομεν;
ὅπου γε τοῖς θεοῖς μὲν ἡγορασμένον
δραχμῶν ἄγω προβάτιον ἀγαπητὸν δέκα,

- αὐλητριῶδας δὲ καὶ μύρον καὶ ψαλτρίας
 5 ταύτας, Θάσιον, ἐγγέλεις, τυρόν, μέλι,
 μικροῦ ταλάντου γίνεται τὸ κατὰ λόγον.
 δραχμῶν μὲν ἀγαθὸν ἄξιον λαβεῖν δέκα
 ἡμᾶς, εἴαν καὶ καλλιερηθῇ τοῖς θεοῖς,
 τούτων δὲ πρὸς ταῦτα ἀνελεῖν τὴν ζημίαν.
 10 πῶς οὐχὶ τὸ κακὸν τῶν ἰσρῶν διπλάζεται;
 ἐγὼ μὲν οὖν ἂν γὰρ θεὸς οὐκ εἶσα τὴν
 ὄσφυν ἂν ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐπιθεῖναι ποτε,
 εἰ μὴ καθήγγιζεν τις ἅμα τὴν ἐγγέλυν,
 15 ἵνα Καλλιμέδων ἀπέθανεν εἰς τῶν συγγενῶν.

Priora sex versus iterum apposuit Athen. IV. p. 146. d. In Excerpta h. l. retalit Grotius p. 733. — Vs. 1. εἰτ' οὐχ ὁμοῖα. Lib. VIII. εἰτ' οὐχ ἅπαντα. Mitto virorum doct. conjecturas; Recte ὁμοῖα ex Lib. IV. tenet Bentlejus, male tamen vertens: non aequè stulte sacrificamus, ac cetera agimus? Sensus, opinor; hic est: Non mirum est male nobiscum agi, cum male diis litemus. Ita etiam intellexit Zedelius Magazin für Schulen II. p. 360. cujus haec est interpretatio: πράττομεν κακῶς; καὶ θύομεν κακῶς. — Vs. 3. ἀγαπητὸν (MS. A. ἀγαπητῶν) δέκα δραχμῶν, *vix decem drachmarum oviculam*. Ita Hipparch. ap. Athen. p. 477. f. δαπιδιον ἐν ἀγαπητὸν ποικίλον. conf. Diphilus ap. Stob. LVII. p. 249. Grot. et Clem. Alex. Str. VII. p. 324.; μόγισ καὶ ἀγαπητῶς conjungit Julian. Misop. p. 369. c. — Vs. 5. ταύτας, Θάσιον. Ita Lib. IV. at Lib. VIII. legitur: Μενδαῖον, Θάσιον. Brunck. Μενδαῖον οἶνον, vel οἶνόν τε Θάσιον. Minus etiam placet Schweigh. conj. καὶ τᾶλλα, Θάσιον. Probabilius Porsonus Adv. p. 94.: Μενδαῖον, ἐγγέλεις, Θάσιον, τυρόν, μέλι, in quo si cui Θάσιον a Μενδαῖον se-junctum displiceat, is vs. 4. videat, ubi similiter αὐλητρι-δες καὶ ψάλτριάς disjunguntur. Thasium et Mendaeum vi-num conjunxit etiam Demosth. T. II. p. 935. conf. Jacobs. ad Anthol. Gr. Vol. XI. p. 368. — Vs. 6. τάλαν-του. Ita pro τάλαντον e Ms. A. dedit Schweigh. Ibid. τὸ κατὰ λόγον. Ita Lib. IV.; at Lib. VIII. τε κατὰ λ. quod Schw. demum in τὸ mutavit vertens: si summam omnium rerum subducas. Similiter Bentl. si rem putes. — Vs. 7. ἀγαθὸν debetur Casaub. pro ἀγαθῶν, quod in Ἀγαθῶν mu-tavit Bentlejus, cujus interpretatio a sensu loci plane ab-errat: καλλιερῆει non est opima sacra facere sed perli-bare, neque λαβεῖν est ferre sed accipere. Pōjus etiam Schweigh.: bonum quidem est drachmarum sumere decem

pretium, modo rite ex hoc fiat sacrificium. Unus omnium optime vs. 7. et 8. interpretatus est Grotius: *quare nos aequum est, sacra si cedant bene, a diis accipere drachmas quod valeat decem.* Infinitivum igitur (λαβεῖν) pendere fecit ab ἄξιον par est, aequum est, ut apud Demosth. de Halon. I. p. 82. Rsk. οὐ γὰρ ἄξιον εἶναι εἰσφέρειν λύειν. Idem de Cherson. I. p. 102. ἂ μῆτε γένοιτο, αὐτὲ ἄξιον λέγειν. Sed redeundum ad vs. 7. ubi verba τὸ κατὰ λόγον ex graecae linguae indole nihil significare possint quam *id quod rationi est consentaneum*, quod nostro quidem loco ineptum. Fort. igitur inde a vs. 2. continuanda est sententia in hunc modum: *οπου γε τοῖς θεοῖς μὲν ἄγω προσ. δρ. δέκα, αὐλητρίδας δὲ — καὶ μελὶ μικροῦ ταλάντου, γίνεται τοι κατὰ λόγον, ἀγαθὸν λαβεῖν ἡμᾶς δέκα δραχμῶν ἄξιον κτλ. h. e.* „Quandoquidem diis quidem eamta ducoviculum vir decem drachmarum, tibicinas vero propemodum talenti, rationi profecto consentaneum est, ut nos vicissim nihil quod decem drachmarum pretium superet a diis impetremus, ἀγαθὸν δέκα δρ. ἄξιον. — Vs. 9. non expedio. Bentl. ἐπιπλεῖν pro ἀπειλεῖν. Schweigh. τούτων δὲ καὶ πρὸς ταῦτ' ἂν. τ. ζ. vertens: *sed id si parte magna multas insuper, aumoni sacrorum datum duplicabitur.* Quae non intelligo. — Vs. 11. ὦν θεός, *si deus essem*, qui frequens est usus participii. V. D'Orville ad Charit. p. 227. Praeterea Reisig Conject. I. p. 134. ὦν γ' ὁ θεός, *si ipse ille deus essem, cui sacra faciunt.* V. ad Fragm. inc. CXXX. + Vs. 13. Vulgo ἅμα καὶ τὴν ἕγγ. Emendavit Bentlejus, confirmat Ms. A. — Vs. 14. συγγενῶν. V. Bentl. De Callimedonte, oratore eodem lurcone famosissimo v. Alexis apud Athen. III. p. 100. c. p. 104. d. VIII. p. 339. f. et Plutarch. Phoc. T. V. p. 24. Cor.

Athen., VI. p. 243. καὶ Μένανδρος αὐτοῦ (Chaerephon-tis) μνημονεύει ἐν Κερκυράῳ. — ἐν δὲ Μέθῃ.

Ἐμὲ γὰρ διέτριψεν ὁ
κομψότατος ἀνδρῶν Χαιρεφῶν, ἱερὸν γάμον
φάσκων ποιῆσειν δευτέραν μετ' εἰκάδα
καθ' αὐτόν, ἵνα τῇ τετράδι δειπνῇ παρ' ἑτέροις.
τὰ τῆς θεοῦ γὰρ πανταχῶς ἔχειν καλῶς.

Locus mira obscuritate laborans; unde factum est, ut Grotius nonnisi ultimum versum in Exc. p. 733. reciperet. Unus omnium emendationem tentavit Pauwius Emend. in Menandri Reliqu. p. 49. sed nullo cum fructu. Verba ipsa nihil corruptelae traxisse videntur; tenebrae, unica interpretatione dispellendae, quam gaudebo si quis felici suc-

cessu instituerit. De sacris nuptiis, quas se celebraturum dicit parasitus, perdocta sunt Hemst. collectanea ap. Valck. ad Theocr. Aden. p. 367. quem Menandri locum modo obiter tetigisse merito doleas. Conf. Boettiger de Nupt. Aldobrand. p. 126. Non de nihilo videtur quod Chaerephon se ἑρὸν γάμον δευτέραν μετ' εἰκάδα facturum ait. Vicesimum enim quemque mensis diem Apollini sacrum fuisse tradit Etymol. M. p. 298. eoque die lauta inter amicos vel cognatos instituta fuisse convivia, colligere licet e Plutarch. *πῦν suave viv. sec. Epic.* II. p. 1089. c. *πεσάνης Ἡδείης καὶ Λεοντίης* (meretricum nomina) *συνῆλθον, ἣ ποῦ Θάσιον ἔπιον, ἣ πόλας εἰκάδας ἐδείπνησα πολυτέλειαν.* Quamquam hoc rectius trahas ad *εἰκαδιστάς* h. e. eos qui Epicuri memoriam vicesimo quoque mensis die lautis epulis celebrarent. Minus obscurum est, quod vs. 4. legitur: *ἴνα τῇ τετραδὶ δευτῇ παρ' ἑτέροις.* Hoc enim die beatiore Atheniensium juvenes convivii sese excipere solebant, credo in Herculis honorem, quem fuerunt qui eo die natum perhiberent, unde notum fluxit proverbium *τῇ τετραδὶ γάγονας*, quod non sine acrimonia Aristonymus et Sannyrie in Aristophanem jactabant. V. Schol. Plat. ined. apud Porson. Tracts. and Misc. critic. p. 268. Eustath. Vol. III. p. 1534. 33. Hesychius II. p. 1372. et Phot. Lex. p. 426. Fallitur Stephan. Thes. Gr. III. p. 1420. f. ut patet ex Eustath. Vol. II. p. 1353. in. Qui istis conviviiis intererant pecaliali nomine *τετραδισταί* vocabantur; vid. Alexis ap. Athen. VII. p. 287. e. et Hesych. s. h. γ. Postremus versus ad Euripidis imitationem factus est Iphig. Taur. 467. *τὰ τῆς θεοῦ μὲν πρῶτον ὡς καλῶς ἔφη.*

Suidas I. p. 120. *ἄλλο ἕτερον, ἐν παραλλήλῳ. Μένανδρος Μίσθῃ.*

*Εἰτ' οὐκ εἶχεν οὐ πῦρ, οὐ κίθον,
οὐκ ἄλλ' ὅτι οὐν ἕτερον.*

Ita vulgatum *οὐκ ἄλλο τι εἴθ' ἕτερον* correxit Porsonus Miscell. p. 200. Apud Gramm. Seguer. I. p. 379. editur *οὐκ ἄλλο τι ἕτερον.* Conf. Reisig. Conj. in Arist. I. p. 61. Inter loquentes personas haec verba minus recte distribuit Bentl. p. 41. Proferuntur enim a Suida, ut *ἄλλο* et *ἕτερον* conjungi posse doceat. Prorsus ita Crates apud Suidam:

τοῖς δὲ τραγωδαῖς ἕτερος σεμνὸς πᾶσι λόγος ἄλλος ὅδ' ἐστίν.

Sic enim corrigit Porsonus, firmante Lexico Seguer. I. I. Euripides Suppl. 589.:

πολλοὺς ἔτλην δὴ χυτέρους ἄλλους πόνοους.

ubi vide Hermannum. Non abundat his locis ἄλλος, sed praeterea vertendum, ut in Euripidis loco: *multos jam alios praeter hunc labores sustinui*. Conf. Wunderlich Observ. in Aesch. p. 66. et Schneid. ad Xenoph. Anab. I, 5, 5.

Denique quod ex Etym. M. inter hujus fabulae reliquias posuit fragmentum Clericus: οἱ δὲ τὴν ὁσφὺν ἔκραν θύσαντες, non e Metha sed e Dyscolo petitum est.

ΜΗΝΑΓΡΡΤΗΣ.

Duo hujus fabulae fragmenta servata sunt, alterum a Stob. Serm. XCII. p. 510. Gesn. XCIV. p. 381. Grot.:

Οὕτω μαθεῖν δεῖ πάντα, καὶ πλοῦτον φέρειν·
ἀσχημοσύνης γὰρ γίνετ' ἐνίοις αἴτιος.

(quem locum Grotius et Clericus duobus senariis auctum apposuerunt, quos. quare sejungendos putarim, dixi ad Demurgum), alterum ab Athen. XI. p. 472. b. θηλυκῶς δὲ τὴν θηρίκλειον εἶπε Μένανδρος ἐν Θεοφορουμένη·

Μέσως μεθύων τὴν θηρίκλειον ἔσπασεν,
καὶ ἐν Μηναγύρῃ·

— Προπίνων θηρίκλειον τρικόντυλον·

Corrigit Schweigh. προπίνων τὴν θηρ. τρικόντυλον, non sine soloecismi vitio. Videtur Athenaeus hoc Menandri testimonium paullo negligentius subjunxisse. — Ceterum recte haec fabula et Stobaei et Athenaei loco vocatur Μηναγύρτης, quod in Μητραγύρτης mutari voluit Gesnerus in margine Stobaei. Idem cum Grotio Exc. p. 733. et Fabric. Bibl. Gr. V. 30. p. 714. sequutus est Clericus. Utro modo scribatur ne tantillum quidem interest, ut monuerunt Intpp. Polluc. VII, 188, et Ruhnck. ad Tim. p. 11. qui tamen cum sacrificulos istos eam ob causam μηχαναγύρτας vocatos esse affirmat, quod singulis mensibus stipem colligerent, vellem sententiam suam idonea auctoritate muniisset. Rectius opinor μηχαναγύρτην explices τὸν τῇ Μῆνῃ h. e. Κυβέλῃ ἀγείροισα. Cfr. Crenzeri Comment. Herod. I. p. 256. Ejusdem potestatis vocabulum est ἀγεροσικύβηλις, quo Lampo-nem, famosissimi nominis vaticinatorem, acerbè vocaverat Cratinus apud Grammat. Seguer. I. p. 336. et Suidam s. v. κυβηλίσαι T. II. p. 388.

ΜΙΣΟΓΓΝΗΣ.

In hoc dramate, quam omnium poetae nostri fabularum praestantissimam vocat Phrynichus Ecl. Att. p. 417. Menander hominem in scenam produxerat, quem uxore in matrimonium ducta mox adeo facti poenituit, ut, quicquid ea ageret, vehementissime ejus animum irritaret; quo factum est, ut omni contumeliarum genere eam vexaret, tantoque in eam odio exardesceret, ut ne gravissimis quidem amicorum admonitionibus ad saniores rationem revocari posset. Docet hoc egregius locus apud Stobae. Serm. LXVII. p. 420. Gesn. LXIX. p. 285. Grot.:

- α'. Πρὸς τὸ πρᾶγμ' ἔχω
κακῶς. β'. ἐπαριστερῶς γὰρ αὐτὸ λαμβάνεις.
τὰ δυσχερῆ γὰρ καὶ τὰ λυπήσαντά σε
ὁρᾷς ἐν αὐτῷ, τὰ δ' ἀγὰθ' οὐκ ἐπιβλέπεις.
εὐροῖς δ' ἂν οὐδὲν τῶν ἀπάντων, Σιμύλε,
5 ἀγαθὸν, ὅπου τι μὴ πρόσεστι καὶ κακόν.
γυνὴ πολυτελής ἐστ' ὀχληρόν, οὐδ' ἔα
ζῆν τὸν λαβόνθ' ὥς βούλετ'. ἀλλ' ἐνεστί τοι
ἀγαθὸν ὑπ' αὐτῆς, παῖδες· ἐλθόντ' εἰς νόσον
τὸν ἔχοντα ταύτην ἐθεράπευσεν ἐπιμελῶς.
10 ἀτυχοῦντι συμπαρέμεινεν, ἀποθανόντα τε
ἔθαψε, περιέστειλεν οἰκείως· ὅρα
εἰς ταῦθ', ὅταν λυπῇ τι τῶν καθ' ἡμέραν.
οὕτω γὰρ οἶσεις πᾶν τὸ πρᾶγμ'· ἂν δ' ἐκλέγῃ
αἰὲ τὸ λυποῦν, μηδὲν ἀντιπαράτιθεις
15 τῶν προσδοκωμένων, ὀδυνήσῃ διὰ τέλους.

Primos 4. versus servavit Clem. Alex. Strom. II. p. 181. Sylb.: vs. 3—7. cum clausula loci, inde a verbis ἂν δ' ἐκλέγῃ, leguntur ap. Stob. Serm. CVI. p. 568. Gesn. CVIII. p. 455. Grot., denique vs. 7. cum reliquis usque ad finem servavit idem Stob. Serm. LXXII. p. 420. Gesn. — Vs. 2. ἐπαριστερῶς. Theognetus ap. Athen. p. 671. b. ἐπαριστερ' ἔμαθες γράμματα. Tetigit Musgrav. ad Soph. Aj. 182. et Lobeck. ad Phryn. p. 260. — Vs. 3. Clemens τὰ δυσχερῆ τε καί, quod ne praeferas propter praecedens γὰρ, impedit Porson. ad Med. 139. — Vs. 4. Ita Clemens. Stobaeus: τὰγαθὰ δ' οὐκ ἔτι βλέπεις. Ibid. Grotius ἐν αὐτῷ vertit *te-cum ipse spectas*, inmo *in matrimonio*. — Vs. 5. Σιμύλε. Ex his verbis nomen istius mulierum osoris disceremus, nisi receptam lectionem alius Stobaei locus incertum faceret.

Nam

Nam Serm. CIII. p. 558. Gesn. CV. p. 433. Grot., ubi 5. et 6. versus iterum leguntur, non Σιμίλτε sed Δημέα scriptum reperio, quod ob prosodicas rationes praeferendum videtur. Simyli nomen, observante Donato ad Terent. T. I. p. 726. West., descendit a Σίμων, ut Κρατύλος a Κράτων, Φειδύλος a Φειδων, Θρασύλος a Θράσω, Μειδύλος a Μείδων: conf. Bast. Epist. crit. p. 244. Jam cum Σίμων apud Aristoph. Eccl. 867. Eubul. Polluc. VII. 205. et ubique, ni fallor, primam syllabam corripiat, apparet Simyli nomen hic quidem metro adversari; nisi forte ex utraque lectione in unum conjuncta *Demyli* nomen elicias, quod tum alii qui sunt tum Lucianus Vol. III. p. 53. Quamquam quid impedit, quominus, spreto Donati auctoritate, Simyli nomen aut cum Etymol. M. p. 40; 8. ab adjectivo σιμός, aut a nomine proprio Σίμος, cujus frequentissimus est usus, derivemus? Simonis nomen, ut hoc addam, restituendum videtur Theoni Prog. p. 105. λέγουσιν Ἡρώνα μὲν τὸν σκυτοτόμον, Λέοντιον δὲ τὴν ἑταῖραν φιλοσοφῆσαι. De Simone sutore philosopho res nota e Diog. Laert. II. 122. et praesertim Boeckhio de Plat. Min. p. 43. cfr. Bekkeri Anecd. II. 728. — Vs. 6. ἀγαθόν, ὅπου. Ita Stob. Serm. CVI., at Serm. CIII. ἀγαθόν, ἐν ᾧ. Illud praestat; conf. Bast. Ep. crit. p. 238. et Intpp. Terent. Heaut. IV, 6, 9. — Vs. 8. ἐγείσῃ τοι. Gesnerus conjecit ἐγείσῃ τι. Recepit Grotius. — Vs. 11. Grotius tacite dedit ἀποθανόντα σε. — Vs. 12. Stob. ὄρα. Certatim emend. Gesnerus, Grotius, Steph. Com. Graec. p. 104. — Vs. 14. ἔν δ' ἐκλέγῃ. Ita Stob. Gesn. Serm. CVI. nisi quod δ' deest; altero loco Serm. LXVII. ἄν δὲ λέγῃς, quod retinuit Stephanus. Grot. et Brunck. Poes. Eth. p. 190. ἄν δ' ἐκλέγῃς. Unica verum ἐκλέγῃ ab ἐκλέγομαι. — Vs. 16. exhibui lectionem Stobaei Serm. CVI.; eandem in cod. suo reperit Brunckius. Serm. LXVII. editur τῶν προσεχομένων οὐ δύνησιν διὰ τέλος. Grot. utroque loco e conjectura dedit τῶν προσεχομένων οὐ δύνησιν διατελεῖν. De ὀδυνήσῃ recte statuerat jam Stephanus, hoc ipsum altero loco Stobaei legi nescius.

Ex septimo hujus fragmenti versu: γυνὴ πολυτελής ἐστ' ὀχληρὸν οὐδ' ἐὰ ζῆν τὸν λαβόνθ' ὥς βούλεται, intelligitur, Simylum nostrum, sive Demeam vel Demylum vocare malis, illud potissimum aegre tulisse, quod ducta uxore liberam suo more modoque vivendi potestatem sibi ademptam videret. Hinc de effreni et duro uxoris ingenio eum querentem audimus apud Apostol. XX. 43.

Φύσει γυνὴ δυσήμιόν τι καὶ πικρόν.

quem versum Brunckius in Gnomis monost. 143. ita exhibuit ut δυσήμιον ἐπιτ. scriberet. Neque hoc unum fuit quod miseri hominis animum irritaret. Nam idem illud, de quo supra disputavimus, fragmentum satis docet, uxorem Simyli sumptuosam fuisse: γυνὴ πολυτελής ἐστ' ὀκλήρον. Non dubitari potest, hanc ipsam ob causam Simylum gravissimas fudisse querelas. Inter alia eum de sumptibus in unguenta et reliqua luxuriae instrumenta questum esse non temere suspiceris. Athen. XV. p. 691. c. ὡς μὲν Ἰππαρχὸς φησιν ἐν Παννυχίδι πέντε μῶν (ἐπιπράσμετο ἡ τοῦ μύρου κοτύλη), ὡς δὲ Μένανδρος ἐν Μισογύνῃ δέκα. Quae res sane mira esset, nisi Simylum, ut sunt fere queruli et litigiosi homines ad exaggerandum promptissimi, ablatum iracundiae aestu unguenti pretium duplo auxisse statuas. Eodem haec Pollucis verba retulerim VII, 87. Μένανδρος ἐν Μισογύνῃ καὶ ἐπιχρύσους σανδαλοθήκας λέγει. sfr. ib. X, 50. 112. Sed prae ceteris dignus est, qui adscribatur, Strabonis locus VII. p. 297., ex quo illud etiam intelligitur, mulierculam istam superstitioni impense fuisse deditam, in quo egregium cerni poetae artificium verissime judicat Lessingius Collect. litter. Opp. Vol. XVI. p. 161. Docet autem Strabo, omnia ista superstitionum genera invenisse mulieres: ὅρα πάλιν, inquit, τὸν αὐτὸν ποιητὴν (Menandrum dicit) ἃ λέγει εἰσάγων τὸν ἀχθόμενον ταῖς περὶ τὰς θυσίας τῶν γυναικῶν ἀπάταις.

Ἐπιτρίβουσιν ἡμᾶς οἱ θεοὶ
μαλίστα τοὺς γήμαντας· αἰὲ γάρ τινα
ἄγειν ἐορτὴν ἐστ' ἀνάγκη.

Τὸν δὲ Μισογύνῃν αὐτὰ ταῦτα αἰτῶμενον·

Ἐδύομεν δὲ πεντάκις τῆς ἡμέρας,
ἐκυμβάλιζον δ' ἑπτὰ θεράπαιναι κύκλω,
αἱ δ' ὠλόλυζον.

Quos versus in Excerpta retulit Grot. p. 735. Pro ὠλόλυζον fort. ὠλόλυττον scribendum, quae forma Menandro tribuitur a Photio p. 240., nisi is ad alium locum respexit. Simile, de quo idem Photius, σαλπίζειν. Prior locus an itidem e Misogynoe ductus sit, dubitari potest. Strabonis verba vitium traxisse videntur a nemine, quod sciam, animadversum. Quae enim sunt αἱ περὶ τὰς θυσίας τῶν γυναικῶν ἀπάται? Certissimum est, quem hic loquentem inducit poeta, de sumptibus queri, quos mulieres sacrificiis impendant. Proinde legendum videtur: τὸν ἀχθόμενον ταῖς περὶ τὰς θυσίας τῶν γυναικῶν δαπάναις. Quam conjecturam

confirmat ipsum illud, quod in Menandri versibus legitur, verbum ἐπιτίβειν, quod hac in re propriam esse, non est quod doceam.

Quod supra dicebam, Simylum tantum in uxorem concipisse odium, ut quoquo modo eam veraret et opprobriis cummlaret, id verum esse ex eo intelligitur, quod illa se injuriam dicam ei intenturam minatur. Locus extat ap. Priscian. XVIII. p. 1192. *Attici ὁμοῦμαί σοι τοῦς θεοῖς. Menander in Misogyno:*

Ὅμνυμί σοι τὸν Ἥλιον,
ἢ μὴν ποιήσεις σοὶ γραφὴν κακώσεως.

Ita edidit hunc locum Putsehius; conf. Bentl. p. 44. Aldas δ' μὴ ἄλλοις θήσῃ, unde Porsoni. Advers. p. 292. ἢ μὴ ἐπιθήσῃ scrib. conjecit. Markland ad Eurip. Suppl. 1192. ἢ μὴ ἐποιήσῃ. Idoneam mutandi causam non video. Κακώσεως γραφὴ, injuriarum dica, ut est apud Terent. Phorm. II, 2, 15. conf. Petiti de Legg. Att. p. 163. et Bergler. ad Alciph. I, 6. Elegans est locus Aelian Hist. Anim. I, 13. οὐδὲ μὴν δέδοικε κακώσεως δίκην ὁ αἰτναῖος, οὐδὲ αἰδέεται Σόλωνα. Ὡ νόμοι γινναῖοι καὶ πόλεις σεμναί, οὗς ἀπόλαστοι ἄνθρωποι οὐκ αἰδοῦνται μὴ πείθεσθαι. ubi legendum suspicor: νόμοι γινναῖοι καὶ πολῦστοι. Ceterum minus recte a Prisciano fabula nostra vocatur *Misogynus*. Gemino errore in Cicer. Tusc. IV, 11. ediderunt *odium mulierum, quale in misogynō Attili est*. Vulgo *μισογυνία*, quod in *μισογύνῃ* mutandum. Attili *Μισογύνῃ*, uni Ciceroni commemoratam, si quis e Menandro expressam statuat, non repugnem.

Non frustra minatam esse mulierem, colligas ex hoc loco apud Phot. p. 285. παράστασις — ἐστὶ δραχμὴ καταβαλλομένη ὑπὸ τῶν δικαζομένων τὰς ἰδίας δίκας. Μενάνδρος *Μισογύνῃ*.

Ἐλκει δὲ γραμματῖδιον
ἐκεῖ σε δίδυρον, καὶ παράστασις, μία
δραχμή.

Ita post Maussac. haec digessit Bentl. p. 43. Idem locus ap. Suidam s. v. παράστασις et Harpocrat. p. 142. Γραμματῖδιον δίδυρον, quod inepte Petitus de Legg. Att. p. 175. et, qui hujus scrinia compilavit, Schleusnerus ad Phot. p. 70. in γράμμα τ' ἰδιον mutari voluerunt, est *duarum plagularum liber judicialis, πινάκιον δικαστικόν*. V. Hemst. ad Polluc. II. p. 1215. Observatt. Miscell. Vol. V, 1, p. 18. ell. D'Orvillio ad Charit. p. 616. Postremam vocem *δραχμή*

deleri, jabet Petitus. Utrunque et μία et δραχμή abjecerunt Clericus et Toup. Ep. crit. p. 84.

Practerea his locis laudatur Misogynes. Priscian. XVIII. p. 1193. *Αἰτίαι δὲ χρόνων. Menander Misogyne:*

α'. Χαῖρ' ὦ Γλυκέριον· Γλ. καὶ οὐ πολλοστῶ
χρόνῳ

ὁρῶ σε

Ita dixit Bentl. p. 44.; sed male πολλῶ τῷ χρόνῳ scripsit, quod temere probavit Valck. ad Phoen. 313. Recte Priscianus πολλοστῶ χρόνῳ, *longum post tempus*. Vide Buttm. Gramm. Gr. I. p. 288. et Porsoni Tracts and Miscell. p. 251. — Idem Prisc. XVIII. p. 1243. *Αἰτίαι φροντίζεσθαι τὰ δα καὶ τῶνδε. Μένανδρος Μισογύνῃ.*

Ἄλλ' οὐ τὰ βίοντος νῶν ἴσως δεῖ φροντίζειν.

Ita Bentl. p. 44. pro βίου. Salvini Observ. in Menandrum, ἄλλ' οὐδὲ τὰ βίου. Possis etiam οὐχί. — Phrynichus Ecl. Att. p. 417. γῦρος: καὶ τοῦτο (ita recte Clericus pro τοῦτο) Μένανδρος τὴν καλλίστην τῶν κωμωδῶν τῶν ἑαυτοῦ, τὸν Μισογύνῃν, κατεκηλίδωσεν, εἰπὼν * * * * Τί γὰρ δὴ γῦρος ἐστιν, οὐ συνήμ. Excidisse Menandri verba monuit Bentlejus p. 44. — Pollux X, 139. αἱ δὲ ἀορταὶ εἴρηται ἐν Ποσειδίππου Ἐπισταθμῷ.

— σιγνὰς, δχους,

βλακους, ἀορτὰς, τάχα, λαμπήνας, ὄρους.

Τὸ γὰρ ἐν Μισογύνῃ Μένανδρου.

— Χλαμύδα, καυσίαν,

λόγην, ἀορτήν, ἰμάτια, —

ἀμφίβολον, ὅτι ἔνιοι καὶ ἀορτῆρα γράφουσιν, et VII, 70. ἴσως καὶ ἀορταί, Μένανδρου εἰπόντος· Χλαμύδα καὶ μυσίαν (sic) λόγην, ἀορτήν. Trimetrorum reliquias recte digessit Bentl. p. 45. De καυσίᾳ vid. Plutarch. Amat. p. 760. b. Antipat. Thess. in Brunckii Anal. II. p. 111. sive ap. Etymol. M. p. 487. 52. cll. Valck. ad Adonias. p. 345. B. In Posidippi loco corruptum est illud τάχα, quod Bentl. Epist. ad Hemsterh. in τάχα δὲ mutavit. Leg. aut λάχανα aut λάσανα.

ΜΙΣΟΓΥΝΕΣ.

Primas laudatissimae fabulae partes Thrasonidae, militi jactatori, delatas fuisse docet Libanius Orat. XXXI.

p. 701., quem locum, quoniam egregius est ad perspicendum fabulae argumentum, totum apponam. Έχας, inquit, ἐκ τῆς Κωμωδίας παραλαβών, ὡς ὑπέροχόν τι καὶ σοβαρόν καὶ πολλή τις ἀλαζονεία στρατιώτης ἀνὴρ. Εἰ τις ἑμῶν φαντάζεται τὸν Μενάνδρου Θρασωνίδην, αὐδὲν ὃ λέγω· στρατιωτικὴν γάρ φησιν ἀγδίαν νοσοῦντα τὸν ἄνθρωπον εἰς ἀπέχθειαν αὐτῷ κινήσαι τὴν ἐρωμένην· καὶ γέγονεν ἀμέλει προσηγορία τῷ δράματι τοῦ Θρασωνίδου τὸ μῖσος. Haec Libanii verba quum Meursius in Bibl. Attica et Clericus solita negligentia inspexissent, factum est, ut novam inde fabulam Θρασωνίδου μῖσος inscriptam Menandro affingerent. Sed hoc commentum refutavit jam Bentl. p. 33. Discimus autem e Libanii verbis, Thrasonidem illum inepsa ac stolidia, quae facinora sua augere solebat, jactantia acerrimum sibi puellae, quam amaret, odium peperisse. Ad futes istas hominis gloriations respexit Plutarch. non suav. viv. sec. Epicur. p. 1095. c. ubi habes Θρασωνίδα; τινὰς καὶ Θρασυλέοντας, ὀλολυγμοῦς καὶ κροτοθορύβους ποιοῦντας. Fortasse etiam Themistius Orat. XXI. p. 259. C. ἀποκναίσει δ' ἂν καὶ στρατιώτης ἀλαζὼν οἷος ἐν τῇ κωμῳδίᾳ, quamquam hoc etiam ad alias fabulas trahi potest. Nec male ad hanc fabulae partem retuleris Incerti poetae fragm. apud Schol. Hermog. p. 391. τῶν κωμικῶν τις περὶ ἀλαζόνος στρατιώτου φησί·

*Καὶ γὰρ μετὰ Κάλλα γέγονα καὶ μετ' Ἀγαλλία,
καὶ μετὰ * νύκτα, καὶ [μετὰ] Περδίκκα κάλλει,
καὶ καί γε μὰ Δία τρίτον ἔτος μετὰ Κινήσια.*

certe non dedecent Thrasonidem nostrum, quorum ducum auspiciis stipendia fecerit magnifica quadam jactantia enarrantem. Hinc egregie a poeta factum arbitror, quod hominem istum doricis genitivorum formis utentem fecerit. Primo versu legebatur καὶ γὰρ μετὰ καλά, quod negotia facessit Koenio ad Greg. Cor. p. 329. De Calla, qui Olymp. CXI. 2. cum Macedonum et mercenariorum militum exercitu contra Persas pugnavit, vide Diodor. XVIII. p. 165. XIX. p. 344. Tertiō versui quomodo medear non habeo; nec ceterorum ducum nomina praeter Perdiceam et Cinesiam expedio. Aliam gloriationum a Thrasonide jactatarum particulam servavit Scholium a Majo editum ad Odyss. φ, 442. p. 488. ed. Buttm. πολλοὺς εἶχεν ἡ Κύπρος βασιλεῖς. Ἐν ταύτῳ φησι καὶ Μενάνδρος ἐν Μισομένῳ ὡς ἐν παραβάσει ἐκ Κύπρου λαμπρῶς πάνυ λαμπρὰ πράττων, ἐκεῖ γὰρ ὑπὸ τιν' ἦν τῶν βασιλείων. ex quo hoc discimus, jactasse militem, in Cypro se meruisse stipendia, unde auctus opibus

redierit. Verba ὡς ἐν παραβάσει non intelligo. Cetera sic concipienda videntur:

ἐκ Κύπρου λαμπρῶς πάνν
πράττων, ἐκεῖ γὰρ ὑπὸ τιν' ἦν τῶν βασιλέων.

Vidinus igitur Thrasonideum in gravissimum amasiae odium incurrisse. Quo facto quid fecerit homo ingenti puellae amore percussus, discimus ex Arriani Dissert. Epict. III, 26. (IV, 1, 19.) p. 533. Schw., quo loco post Bergler. ad Alciphronis Epist. II, 4, 143. usus est etiam Boettiger. Exc. ad Spec. edit. Terent. p. 55. Vide, inquit Arrianus, quid dicat faciatque Thrasonides: πρῶτον μὲν ἐξελήλυθε νυκτός, ὅτε Γέτας (qui est servus militis) οὐ τολμᾷ ἐξελθεῖν. εἴτα τί λέγει;

Παιδιακαρίον με καταδεδούλωκ' εὐτέλεις,
ὃν οὐδὲ εἰς τῶν πολεμίων οὐκώποτε.

Sic enim legendum videtur pro vulgato ὃν οὐδεὶς τῶν πολ. κώποτε, nisi praeferas quod cod. habet: ὃν πῶποτε' οὐδεὶς τῶν πολεμίων. Priori versu ante Bergler. ad Alciphron. II, 4, 143. ἀτέλεις. Eundem locum respexit Clemens Alex. Strom. II. p. 463. τὸν γὰρ κωμικὸν ἐκείνον Θρασωνίδην ἄλλη σκητῇ, παιδιακαρίον με, φησὶν, εὐτέλεις καταδεδούλωκεν. Aliorum imitationes vide ap. Boettig. l. l. p. 56. Quo sensu παιδιακαρίον capiendum sit docet Clemens Alex. Paedag. I. p. 38. Sylb. qui παιδιακας ex atticae linguae consuetudine dici sonet τὰς καλὰς καὶ ἐλευθέρας νεάνιδας, παιδιακάρια δὲ τὰς δούλας. Igitur domi habuisse videtur Thrasonides puellam belli jure partam. Sed videamus reliqua apud Arrianum. Τάλας, inquit, ὃς γε καὶ παιδιακαρίου δούλος εἶ, καὶ παιδιακαρίου εὐτελοῦς. Τί οὖν ἐτι σπαντὸν ἐλεύθερον λέγεις; τί δὲ προσφέρεις σου τὰς στρατηγίας; εἴτα ξίφος αἰτεῖ, καὶ πρὸς τὸν ὑπ' εὐνοίας μὴ διδόντα χαλεπαίνει, καὶ δῶρα τῇ μισοῦσῃ πέμπει, καὶ δέεται καὶ κλάει· πάλιν δὲ μικρὰ εὐμεροῦσας ἐπαίρεται· πλὴν καὶ τότε πῶς; κτλ. Vides argumentum fabulae tanquam in tabula propositum. Ex eadem scena, quam adumbravit Arrianus, etiam hic locus petitus est apud Plutarch. de amore divit. p. 525. a., quem ad hanc fabulam referendum esse primus vidit Toup. Epist. crit. p. 27. cll. Porsono ad Eurip. Phoen. 1367. Insanire dicit Plutarchus eos, qui veste non utantur propter frigus, neque pane propter famem, neque opibus propter avaritiam: ἀλλ' ἐν τοῖς Θρασωνίδου κακοῖς ἐστι·

Παρ' ἐμοὶ γάρ ἐστιν ἔνδον, ἔξεστιν δέ μοι
καὶ βούλομαι τοῦτ'. οὐ ποιῶ δέ —

Quae sunt ipsa Thrasonidae verba, qui καίτερο ἔχουσιν ἔχον τῆς ἐρωμένης, διὰ τὸ μισῆσθαι ἀπέχει αὐτῆς, ut est apud Diog. Laert. VII, 130., et monente Berglero ad Alciphron. II, 4, 110., apud Suid. I. p. 862. Sequuntur ap. Plutarchum hi versus:

Ἀπολλων, ἀνθρώπων τιν' ἀθλιώτερον
ἐόρακας; ἄρ' ἐρῶντα δυσποτμώτερον;

Vulgo ἐόρακας, quod correxit Porson. ad Phoen. l. 1.; fallitur Wyttenb. ad h. l., nec Jacobsii ratio probanda Additur ad Athen. p. 369. De forma perfecti ἐόρακα dubitavit nuper Buttmannus. Omnem dubitationem tollit Machonis locus apud Athen. VI. p. 244. d. Sunt autem Getae verba, quem adfuisse in scena, dum haec agebantur, ex alio loco intelligitur, quem servavit Justinus de Monarch. p. 40. B.

Εἰ γὰρ ἐπίδοιμι τοῦτο, καὶ ψυχὴν πάλιν
λάβοιμ' ἐγὼ· νυνὶ γὰρ — ἀλλὰ ποῦ θεοὺς
οὕτως δικαίους ἐστὶν εὐρεῖν; ᾧ Γέτα.

Nam si hoc viderem sc. puellam meam mihi recuperatam, tum sane animum reciperem; nam nunc quidem flaccescit. Hoc enim vel simile quid ad νυνὶ γὰρ subaudiendum esse monuit Bentl. p. 45. Similiter Homerus Iliad. 18, 88. utinam, inquit Achillis, mortalem conjugem duxisset Peleus! νῦν δ', ἵνα καὶ σοὶ πένθος ἐνὶ φρεσὶ μυρίον εἴη. Quod primo versu legitur πάλιν, addidi Bentl. conjecturam sequutus. Cfr. Porsonus Add. ad Eurip. Hecub. 1169.

Quod supra ex Arriano attulimus πάλιν δὲ μικρὰ εὐμεγέσας ἐπαίρεται, docet opinor puellam tandem repetitis militis obtestationibus hoc dedisse, ut foris prodiret et nitiorem animum ostenderet. Quam rem probabile est ita instituisse poetam, ut Thrasonides identidem se alios mores sequuturum esse sanctissime juraret. Quibus ita respondisse videtur puella, ut se affirmanti parum fidei habere diceret:

Ἀπαμφιστὶ γὰρ τὸ κατάπλαστον τοῦτό σου
καὶ λανθάνειν βουλόμενον ἢ μέθη ποτέ.

Quae, tacito Menandri nomine, e Misumeno afferuntur a Suida s. v. ἀμφιέσαντες. Menandri nomen excidisse vidit Kusterus. Idem locus est ap. Grammat. Seguer. I. p. 415. ubi legitur τοῦτο μὲν. Suidas habet τοῦτό μου, quod emendavit Hemsterh. ad Lucian. I. p. 443. — Poetae nomen iterum reticetur apud Gramm. Segu. I. p. 429. ἀπικτόνασι

οὐκ ἀπεκτάγῃσι. Μισουμένῳ· πᾶτερ μὲν Θράσων' ἀπεκτάγῃσι δ' οὐ. Quorum verborum emendatio e Suida petenda, qui Vol. I. p. 252. haec habet: ἀπεκτάγῃσι καὶ ἀπεκτόνασι· Μισοῦσι μὲν, ὃ πᾶτερ, Θράσωνα ἀπεκτάγῃσι δ' οὐ. quae eadem fere iterum apponuntur s. v. ἀποκτινύναι. Recte autem Lexicon Seguer. ἀπεκτάγῃσι, de qua forma vide Schaefer. ad Schol. Apoll. Rhod. II. p. 147. Versuum reliquiae ita digerendae videntur:

— Μισοῦσι μὲν,
αἱ πᾶτερ, Θράσων' ἀπεκτάγῃσι δ' οὐ —

Ad trimetros revocavit Toup. Epist. p. 28. ita: ὦ πᾶτερ, Μισοῦσι μὲν κτλ.

Vidimus ex Arriano Thrasonidem nocte intempesta foras prodiisse, non quo dominae suae παρακλανοῖσθρον caneret, quae Boettigeri est sententia, sed ut animi dolorem elugeret et amoris aestum quoquo modo sedaret. Hinc petitus videtur hic versus:

Τί οὐ καθεύδεις; σὺ μ' ἀποκναιεῖς περιπατῶν.
quamquam quo nexu haec verba dicta fuerint, ut nunc res est, ignoramus. Legitur hic versus apud Schol. Aristoph. Vesp. 679. Suid. I. p. 277. et Lexic. Seguer. I. p. 428. ἀποκναιεῖ, ἀποκόπτει, ἀπολύει (leg. ἀπολλύει) ἢ λυπεῖ· ὅλον· Τί οὐ καθ. σὺ μ' ἀποκν. π. Μένανδρος Μισουμένῳ. Vim verbi uberius, quam opus erat, explicuerunt Ruhnck. ad Tim. p. 42. Valck. ad Hippol. p. 278. Pierson. ad Moer. p. 74. alii.

Reliqua nostrae fabulae fragmenta haec sunt. Photius Lex. p. 390. σπαθῖαν. Μένανδρος Μισουμένῳ, τὸ ἀλαζονεύεσθαι. Deest haec significatio in Lexicis nostris. — Suidas s. v. Λακωνικαὶ κλειδεῖς. Μένανδρος Μισουμένῳ (Μισουμένῳ).

Λακωνικὴ κλεις ἔστιν, ὡς ἔοικε μοι.

De clavi Laconica multa dixerunt Salmas. Exercitt. Plin. p. 653. b. et Scaliger ad Plauti Mostell. II, 1, 57. — Polux X, 146. σπάθη ἐπὶ τοῦ ξίφους, καὶ ἐν τῷ Μισουμένῳ Μένανδρου, ὅταν λέγῃ.

— Ἀφανεῖς γεγόνασιν αἱ σπάδαι.

Denique Schol. Isocrat. Nicoel. 9. ἦν καὶ μικρῷ μείζω τῶν ὁρῶν δύναιμι ἔχουσιν.] ὅρα πῶς εἰς ἀνάγκην ἔλθων τοῦ εἰπῶν κἄν οὐκ εἶπεν, ἐπιδη οἶδε σπανίως αὐτὸ λεγόμενον καὶ παραφαρματτόμενον, οἷς τὸ παρὰ Μένανδρῳ ἐν Μισουμένῳ (Μισουμένῳ).

Εἰσελθε κἄν νῦν, ὦ μακάριε. —

Recte Coray Tom. I. p. 441. Menandri locum nihil ad Isocratis verba facere monet: τὸ γὰρ εἰσελθε κἄν νῦν ταῦτόν σημαίνει τῷ, εἰσελθέ γε ἢ γούν νῦν. Καὶ ὅρα, ὅπως Μενάνδρου τοῦτο καινοτομήσαντος. Postrema vellem omisisset vir doctissimus. Eodem sensu illud κἄν νῦν dixerat jam Solon in Brunckii Poesi Eth. p. 73.:

ἀλλ' εἴ μοι κἄν νῦν ἔτι πείσεται, ἔξελε τοῦτο,

quem locum temere sollicitatum vindicavit Hermannus ad Viger. p. 924. Aristoph. Acharn. 1021. μέτρησον εἰρήνης τι μοι, κἄν πένη' ἔτη. Theocritus Idyll. 23, 41. κἄν νεκρῷ χάρισαι τὰ σά χεῖλεα, nisi vivum certe mortuum osculare; ubi nihil novandum. Cfr. ibid. 35. Apud seriores nihil hoc usu frequentius. Ita Philostratus Epist. 28. p. 926. εἰ καὶ με φεύγεις, ἀλλ' ὑπόδεξαι κἄν τὰ ῥόδα ἀντ' ἐμοῦ, certe rosas suscipe. Epist. 64. p. 945. ἀλλ' ἐπεὶ τετέλεσται τὰ δεινὰ, κἄν μὴνυσον καὶ κόμας ποῦ κῆνται, indica saltem ubi jaceat capillus. Xenophon Ephes. II, 11. δέομαί σου, ἂν ἀποκτείνης, κἄν ὀλίγον θάψον με τῇ γῇ, saltem levi pulveris particula me conde. Vide Locell. p. 202.

Ceterum quantam celebritatem haec Menandri fabula adepta sit, vel Alciphronis verba docent Lib. II. ep. 4., ubi Glycera admonet Menandrum ut hanc etiam comoediam ad Ptolemaeum afferre ne negligat. Obiter eam praeter Irenaeum c. Haer. II, 27. p. 151; ed. Gr. commemorant Agathias Schol. Anal. Br. II. p. 38. Fronto ib. III. p. 346. et Martial. Lib. XIV. ep. 114., quorum verba supra ad Dyscoli, Georgi et Disexapatontos fragmenta adscripsimus. Luciani dial. meretr. XIII. p. 315. Vol. III. et Alciphronis Epist. 36. Lib. III. ex eadem Menandri fabula expressum esse, vere monuit Boettigerus Spec. Terent. p. 57.

ΝΑΥΚΛΗΡΟΣ.

Primas fabulae partes egisse videtur Theophilus, navicularius, cujus ex mari Aegaeo reditum, diu frustra expectatum, nescio quis laetabundus nuntiabat Stratonī, patri Theophili. Docet hoc locus ab Athen. XI. p. 474. c. servatus, ubi de cantharo, navigii genere disputat:

Α. Ἦκει λιπὼν Αἰγαῖον ἀλμυρὸν βάρους
Θεόφιλος ἡμῖν, ὦ Στράτων· ὥς ἐς καλὴν
τὸν υἱὸν εὐτυχοῦντα καὶ σεσωσμένον

πρῶτος λέγω σοι, τὸν τε χρυσοῦν κάνθαρον.
 Στ. ποῖον; Α. τὸ πλοῖον· οὐδέ μ' οἶσθ' ἄθλιε.
 Στ. τὴν ναῦν σεσῶσθαι μοι λέγεις; Α. ἔγωγε μὴν
 τὴν ναῦν ἐκείνην ἣν ἐποίησε Καλλικλῆς
 ὁ Καλύμνιος, Εὐφράνωρ δ' ἐκυβέρνα Θού-
 ριος.

Primos quinque versus servavit etiam Macrobius Saturn. VI, 21. sequitur ut quando cantharum et poculi et navigii genis esse supra diximus, probetur exemplis. Menander in Nauclero: Ἦκε λιπὼν κτλ. Primum versum iterum habet Athen. I. p. 4. a. Eum e Troadum initio sumtum esse monuit jam Valcken. ad Eurip. Phoen. p. 216. a. — Vs. 4. vitiose Macrobius πρῶτος δ' ἐγὼ σοι. τὸν δ' ἐχρῶσιν κάνθαρον. — Vs. 5. τὸ πλοῖον. Suidas II. p. 596. ἀντικρὺς δὲ Μένανδρος ἐν Ναυκλήρῳ κάνθαρον εἶπε πλοῖον εἶναι. cfr. Ruhnke de tutelis et insign. nav. in Opusc. p. 267. Tum quae sequuntur verba οὐδέ μ' οἶσθ' ἄθλιε Athenaeus omisit. Bentl. p. 46. corrigit: οὐδέ γ' οἶσθας ἄθλιε; quod vertit: nonne tuas res nosti, miser? Voluit igitur οἶσθ' ἄθλιε. idque monetur etiam in Erratis. Desidero tamen articulum. Antiquiora Macrobi exemplaria, ut e Casauboni verbis ad Athenaei locum conjicio, habent: οὐδὲν οἶσθ' ἄθλιε. Fort. οὐδὲν οἶσθας, ἄθλιε, nihil nosti, o miser; omnia tibi memoria exciderunt. Forma οἶσθας etsi paullo rarior non videtur tamen ab Atticorum usu abhorruisse. Egregie Suidas sive Grammaticus, cujus scrinia compilavit, T. II. p. 672. οἶσθ' ἀντὶ τοῦ οἶδας λέγεται ἀντὶ τοῦ ὁ· μετὰ δὲ τοῦ ὁ ποτὲ ἢ διὰ τὸ μέτρον ἢ διὰ τὸ συγκροῦσαι φωνήεντα οἶσθας. Utuntur hac forma Cratinus apud Bekkerum in Anecd. Gr. III. p. 1295. Oracul. ap. Plutarch. Opp. Morr. p. 408. a. et Aristoph. Vesp. 4. Vid. Pierson. ad Moer. p. 283. et Brunck. ad Arist. Pac. 143. Nec dubitandum, quin frequentiora haberemus exempla, si per librariorum licuisset. In Nicaeneti Epigr. IV, 1. scribendum: γραῖα καλή· τί γάρ; οἶσθας ὅτ' ἦν νέα. Membr. Palat. οἶσθ' ἄθλιε, quod in οἶδας mutavit Brunckius. Jacobs. οἶσθ' ὅτ' ἔην edidit. Eadem ratione corrigendus Theocrit. XXII. 116. et Cornelius Longus in Anthol. Palat. I. p. 246. — Vs. 6. ἔγωγε μὴν κτλ. Emendavit haec partim Grotius Excerpt. p. 735. partim Bentl. p. 46. Vulgo corruptissime: ἔγωγε τὴν ἐμὴν κινὴν ναῦν Καλλικλῆς ἐποίησε. τὸν καλούμενον εὐφράνωρ' ἐκυβέρνα Θούριος. Quod ult. versu legitur ὁ Καλύμνιος debetur Heringae ingenio Observatt. critt. p. 251. Nam Bentl.

scripserat: ἦν ἐποίησ' ὁ Καλλιμάχης καλούμενος. Articulum rectius omittas.

Theophrastus quum post diuturnam a patria laribus absentiam rediisset, laetabundus patriam terram his verbis salutat:

ὦ φιλότατῃ γῇ μῆτερ, ὡς σεμνὸν σφόδρ' εἰ τοῖς νοῦν ἔχουσι κτήμα πολλοῦ τ' ἄξιον, ὡς δῆτ' ἔχρῃν, εἴ τις πατρῶαν παραλαβὼν γῆν καταφάγοι, πλεῖν τοῦτον ἤδη διὰ τέλους, καὶ μηδ' ἐπιβαίνειν γῆς, ἔν' οὕτως ἦσθετο οἷον παραλαβὼν ἀγαθὸν οὐκ ἐφείσατο.

Servavit haec Athen. IV. p. 166. B. καὶ δὲ τοὺς τὰ πατρῶα κατεθροκότας κατὰ τὸν Μενάνδρου Ναυκλήρον οὕτως κολάζεσθαι· φησὶ γάρ· ὦ φιλότατῃ et quae sequuntur. In Excerpta retulit Grotius p. 735. — Vs. 4. γῆν πατρῶαν καταφάγοι. Hand infrequens dicendi forma, copiose illustrata a Scaligero ad Varron. VI. p. 242. et Valcken. ad Hippol. p. 233. b. Imitantur Latini, ut multis exemplis docuit Gronovius Notis in Terent. p. 78. cll. Valcken. ad Adonias. p. 310. c. Callimachus apud Schol. ined. Heynii ad Hom. Vol. VIII. p. 117. (Bentl. fr. 200.) scripsisse videtur:

Κλήρον δὲ αἰχρῶν ἔγραυ κηδόμενος.

Plane sic Hipponax ap. Athen. p. 304. b. et Pallad. Alex. Br. Anal. II. p. 419. — Vs. 5. καὶ μηδ' ἐπιβαίνειν γῆς. Ms. Epit. καὶ μηδέποτε ἐπιβαίνειν, quod negotia facessit Schweighausero. Vulgatum recte habet: ne attingere quidem terram patriam, nedum in ea habitare. Ita ἑλληπτικῶς dici μηδέ vel οὐδέ docuerunt Bergler. ad Alciph. I, 32. et Erfurdt. Observ. ad Athen. Part. I. p. 13.

Schol. Sophoclis Oed. Col. 1375. καὶ Μενάνδρος ἐν Ναυκλήροις sive potius Ναυκλήρῳ.

Ὅ τε Πολυνείκης πῶς ἀπώλετ' οὐχ ὀρᾷς;

Fort. ὁ δὲ Πολυνείκης. Recepit Grot. Excerpt. p. 735. — Denique duo hujus fabulae fragm. leguntur ap. Stobaeum; alterum Serm. LXI. p. 386. Gesn. LXIII. p. 245. Grot.:

Καὶ φύσει πῶς εὐάγωγός ἐστι πᾶς ἀνὴρ ἐρῶν.

ut recte hunc locum constituit Bentl. p. 46.; alterum Serm. CIX. p. 578. Gesn. CXI. p. 460. Grot.:

ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ', οἷόν ἐστ' ἐλπίς κακόν.

N O M O Θ E T H Σ.

Ammonius p. 173. λυγνίον λυγνίου (Nunnesius ad Phrynich. p. 313. Lob. λυγνούχου) διαφέρει. Λυγνίον μὲν γὰρ ἔστι ἡ λυγνία, — λυγνός (λυγνούχος) δὲ ὁ φανός. Μένανδρος ἐν Νομοθέταις· Ἐτέρου λυγνούχος, ἑτέρου λήκυθος. Recepit Grot. Exc. p. 735. Fort. leg.:

Ἐτέρου λυγνούχος ἔστιν, ἑτέρου λήκυθος.

— In hac etiam fabula parasitum partes suas habuisse testatur Athen. VI. p. 247. e. ubi singulari numero effertur Νομοθέτης, ut vocatur etiam a Quintil. Inst. X, 1. — Quae praeterea ad hanc fabulam retulit fragmenta, ea ego inter Incerta exhibere malui.

Ξ Ε Ν Ο Λ Ο Γ Ο Σ.

Theon Soph. Prog. IV. p. 48. Cam. Διὸ καὶ παρὰ τοιοῦτοις ποιηταῖς ἐπὶ πλείστον ἔστιν, ὥς παρὰ Μενάνδρῳ πολυλοχὸν μὲν ἀλλαγῶσι καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ τε Δαρδάνου καὶ τοῦ Ξενολόγου·

Ἄνδρὸς πένητος υἱὸς ἐκτεθραμμένος
οὐκ ἐξ ὑπαρχόντων, ἰδὼν ἥσχυνέτο
τὸν πατέρα μίχρ' ἔχοντα· παιδευθεὶς γὰρ εὖ
τὸν καρπὸν εὐθὺς ἀπεδίδου χάριτος καλόν.

ὁ γὰρ τελευταῖος στίχος ἐκ περιττοῦ πρόσκειται. Dubitari potest utrum e Dardani an Xenologi prologo locus poetae desumptus sit. Ad Dardanum retulit Grotius Exc. p. 755. quem sequutus est Clericus. Vs. 2. οὐκ ἐξ ὑπαρχόντων, *sumptuosius quam res patris ferebant*, ut recte Bentl. p. 21. Nonnihil differt formula ἐξ οὐκ ὑπαρχόντων, *opibus aliunde acquisitis, non propriis*. Plutarch. Vit. Them. p. 209. Cor. δοκῶν ἐξ οὐκ ὑπαρχόντων παρ' ἀξίαν ἐπαίρεσθαι, προσωφλίσκανεν ἀλαζονίαν. Conf. Wyttenb. Bibl. crit. III, 3. p. 90.

Stobaeus Eclog. Phys. Vol. I. p. 216. ed. Heeren.:

Οὕτως ἀσυλλόγιστον ἡ Τύχη ποιεῖ,
τὸ συμφέρον τί ποτ' ἔστιν ἀνθρώπου βίῳ·
οὐ χρήται νόμοις, καθ' οὓς κρίνει τὰ πράγματα.
οὐδ' ἔστιν εἰπεῖν ζῶντα ταῦτ' οὐ πείσομαι.

Heerenius his quintum addidit versum, etiam ab Intpp. Terentii ad Hecyr. III, 3, 20. Menandro adscriptum:

πρὸς τὰς τύχας γὰρ τὰς φθίνας κεντήμεθα.

Ultimum versum, inquit vir celeberrimus, *secernunt a prioribus Grotius et Clericus, sed codd. omnes eum jungunt, neque quum sensus bene procedat ab iis divellendus videtur.* Recte omnino fecit Grotius, quod hunc versum a ceteris separavit, sed nollem et ab hoc ipso et a Clerico p. 200. pro Menandreo receptus esset. Est enim Euripidis versus ex Hippol. 785. Jam quae in margine Stobaei mirifice depravata sunt, facili opera in ordinem redigi poterunt. Sequitur enim continuo apud Stobaeum Euripidis locus e Danae petitus, ad quem quum in Canteri margine adscriptum legatur: *Ex Euripidis Hippolyto*, facile videas, haec verba illi, quem Menandri versum putarunt, adscribenda esse. De tertio versu multae prostant virorum doctorum hariolationes. Zedelius Magazin für Schulen H. p. 865. conjecit: οὐ γὰρ νόμους, non oraculo edit leges. Heerenius vero γέγερ' οὐ νόμοις. Grotii aliorumque conjecturas vide apud Benth. p. 47. qui quam ipse tentavit rationem:

καθ' οὗς δὲ κρίνει πράγματ' οὐ γέγερται νόμοις,

etsi ceterorum commentis longe praeferendam, vix tamen cuiquam placituram confido, quum et verba justo audacius transponantur, neque sententia loci multum adjuvetur. Quid igitur hoc versu faciendum? Nimirum abeat, unde male pedem intulit. Nam, nisi egregie fallor, illa verba, e prosario scriptore ducta, quum primum ad illustrandam Menandri sententiam a quopiam in margine adscripta essent, postea in ipsos Menandri versus irrepserunt. Quae ratio si forte minus placeat, non impedio, quo minus haec verba a Stobaeo quidem adscripta, sed a librario suo loco mota censeantur, id quod aliquoties in Stobaei eclogis accidisse constat. Ultimo versu praeter Stobaeum Serm. CX. p. 579. Gesn. CXII. p. 465., utitur Plutarch. de animi tranqu. p. 476. d. πολλοὶ καὶ τὸ τοῦ Μενάνδρου πεφρίκασιν· οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ζῶντα ταῦτ' οὐ πέσομαι. Ad Enchiridii fragmenta eum retulit Clericus, qui error unde fluxerit, Stobaei locum inspicienti facile erit ad intelligendum.

Ceterum quo jure Clericus et Fabric. Bibl. Gr. II. p. 266, hanc fabulam *Ξενολογίαν* vocaverint, non apparet. Stobaeus et Theon unanimi consensu habent *Ξενολόγος* h. e. *delector*, sive *mercenariorum militum conductor*, de quo uberius exposuerunt Vales. ad Harpocr. p. 129. a.

Wesseling. ad Diod. Sic. I. p. 679. et Boettigerus Specim. Terent. p. 45.

ΟΛΥΝΘΙΑ.

Apud Stobaeum Serm. CV. p. 564. Gesn. CVII. p. 447. Grot.:

Ὡς ἄδικον, ὅταν ἡ μὲν φύσις
ἀποδῶ τι σεμνόν, τοῦτο δ' ἡ Τύχη κακῶ.

Zenobius VI, 51.

Ὡς οὐχ ὑπάρχων, ἀλλὰ τιμωρούμενος.

Ταύτης μέμνηται Μένανδρος ἐν Ὀλυνθίᾳ. Apud Grot. Exc. p. 735. In auctore hujus versus perhibendo non consentiunt veteres scriptores. Suidas II. p. 771. cum Aristarcho tragico tribuit. E Chaeremonis Thersita ductum dicit Athen. XIII. p. 612. ubi legitur: τὰδ' οὐχ ὑπάρχων. Tacito auctoris nomine eo usus est Demosth. adv. Neaer. T. II. p. 1345. item Photius p. 455. et Suidas III. p. 532. Nec mirum, quum in proverbii usum abierit. Sensus recte cepit Clericus: *non laedere incipiens, quem usum verbi ὑπάρχειν praeter Budaeum Comment. Graec. p. 167. a. explicuit Valcken. ad Phoen. p. 427. b. Convenit plane Terentii illud Prol. Phorm. 20. hic respondere voluit, non lacessere, et Prolog. Eun. 7. responsum non dictum esse qui laesit prior.*

Suidas III. p. 593. φέρειν, λαμβάνειν. — Μένανδρος Ὀλυνθία.

Μετ' Ἀριστοτέλους γὰρ τέτταρας τῆς ἡμέρας
ὀβολοῦς φέρων.

Vid. Bentl. p. 48. Idem usus activae formae apud Xenoph. Oecon. I, 6. ubi nihil contra librorum fidem mutandum. Nec aliter Theopompus apud Polluc. IX, 64. et Archippus ap. Athen. p. 322. a. qui locus ita scribendus est:

Ἐκέρυξεν βόαξ,
σάλπης δ' ἐσάλπιγξ', ἔπτ' ὀβολοῦς μισθὸν φέρων.

Vulgatur ἡ κήρυξ μὲν ἐβόαξε.

Denique laudatur nostra fabula a Polluce X, 170. καὶ περιθέτην (κόμην), ὡς ἐν Ἀμφιδος Ἀλκαίῳ καὶ Μενάνδρου Ὀλυνθίᾳ. Dicit comam supposititiam, quo sensu προσθέτους κόμας habes ap. Xenoph. Cyrop. I, 3, 2. et προσθεῖν κόμης apud Philostr. p. 931. Vid. Hemst. ad Polluc. l. l. et Salmas. ad Tertull. de Pall. p. 353. Cod. Falkenb. pro

περίθετον habet περίθετον. Utrum praeferas, parum interest; περίθετος νόμας dixit etiam Polybius III, 78.

Ο Μ Ο Π Α Τ Ρ Ι Ο Ι.

Quobus locis laudatur haec fabula a Stobaeo, Serm. XXXI. p. 216. Gesn. et p. 137. Grot. et Serm. XXXVII. p. 218. Gesn. p. 147. Grot.

Ἄσας ἐρυθριῶν χρηστὸς εἶναι μοι δοκεῖ. —
Χρηστοὺς νομιζομένους ἐφόδιον ἀσφαλές
εἰς πάντα καιρὸν καὶ τύχης πᾶσαν ῥοπήν.

Versu 1. scripsi ἄσας cum Grotio pro πᾶς. Alia proposuit Jacobs. Addit. ad Athen. p. 24. et Erfurdt. Observ. in Athen. Part. I. p. 3. Sed unice tenendum ἄσας; nihil hoc corruptelae genere frequentius. Ad sententiam convenit Terentii illud in Adelphis: *erubuit, salva res est*. Notum est Catonis dictum, qui se dicebat μᾶλλον ἀγαπᾶν τῶν νέων τοὺς ἐρυθριῶντας ἢ τοὺς ἀγριῶντας, ut est apud Plutarch. de Vit. Pud. p. 528. f. conf. Senecae Epist. XI. p. 30. — Vs. 2. a Grotii conjectura vindicavit Bentl. p. 48.

Perobscurum est, quod Suidas ex hac fabula affert, fragmentum T. I. p. 28. ἀλφάνει, εὐρίσκι. Μένανδρος Ὅμοπατρίους· Ἦν δὴλον οὐτι νύμφιός τε ἀλφάνει. Vid. Bentl. p. 48.

Ο Ρ Γ Η.

Memorabilem hujus fabulae locum servavit Athen. IV. p. 166. a. Καὶ Κτήσιππος δ' ὁ Χαβρίου υἱὸς εἰς τοσοῦτον ἦλθεν ἀσωτίας, ὥς καὶ τοῦ μνηματος τοῦ πατρὸς, εἰς δ' Ἀθηναῖοι χιλίας ἀνήλωσαν δραχμὰς, τοὺς λίθους πωλῆσαι εἰς τὰς ἡδυπαθείας. — καὶ Μένανδρος ἐν Ὁργῇ περὶ αὐτοῦ τότε λέγει·

Καίτοι νέος πατ' ἐγενόμην ἀγῶ, γύναι,
ἀλλ' οὐκ ἐλούμην πεντάκις τῆς ἡμέρας
τότ'· ἀλλὰ νῦν· οὐδὲ χλανίδ' εἶχον· ἀλλὰ νῦν
οὐδὲ μύρον εἶχον· ἀλλὰ νῦν· καὶ βάψομαι,
καὶ παρατιλούμαι, νῆ Δία, καὶ γενήσομαι
Κτήσιππος, οὐκ ἄνθρωπος ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ·
καθ' ὥς ἐκεῖνος κατέδομαι καὶ τοὺς λίθους
ἀπαξάπαντας, οὐ γὰρ οὖν τὴν γῆν μόνον.

Recepit Grot. Exc. p. 737. De Ctesippo, perditissimo nebulone, vide Wolfii Prol. ad Demosth. adv. Lept. p. LIII. — Vs. 2. *ἐλούμην πεντάκις τῆς ἡμέρας*. Ita fere Simonides ap. Aelian. H. A. XVI, 24.

λοῦται δὲ πάσης ἡμέρας ἀπὸ ῥύπον
δίς, ἄλλοτε τοῖς, καὶ μύροις ἀλείφεται.

Adde, quem Clericus laudat, Arrian. Alex. VII. extr. — Vs. 3. οὐδὲ *χλανὶδ' εἶχον*, quae fere delicatiorum molliumque hominum fuit. Vid. Anaxilas ap. Athen. p. 548. c. Posidippus ap. Stobae. Serm. LXIV. p. 242. et Dio Chrysost. Orat. VIII. p. 285. — Vs. 8. οὐδὲ *μύρον εἶχον*. Egreigia dederunt Rigaltius ad Artemid. Onirocr. I. p. 69. et Valcken. ad Callim. Eleg. p. 190. Tum sequitur καὶ βέφουμαι, ad quae Clericus: *crines et barbam sibi pingebant luxuriosi senes*. V. Hadr. Junius de Com. p. 552. Adde Perizon. ad Aelian. V. H. IX, 9. Nec obstat quominus de barba unguentis delibuta interpreteris. Vid. D'Orvill. Vann. Crit. p. 572. — Vs. 15. καὶ παρατιλοῦμαι, quod hominum erat *θηλυδριῶν*. Africanus ap. Gellium N. A. VII, 22. *cujus supercilia raduntur, qui barba volsa feminibusque subvolvis ambulat*. Clericus affert Senec. Epist. CXIV. et Junium de Coma p. 476. — Vs. 6. et 7. vulgo ita distinguuntur:

Κτήσιππος οὐκ ἄνθρωπος· ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ,
καθὼς ἐκείνος, κατέδομαι καὶ τοὺς λίθους —

Illud καθὼς ne in Menandro quidem ferendum videtur. V. Thom. Mag. p. 488. Dawesii Miscell. p. 247. et Lobeck. ad Phryn. p. 426. E Machone ap. Athen. p. 579. d. recte sustulit Coray. In Menandri loco eandem rationem iniisse videtur Porsonus Advers. p. 258.

Athen. VI. p. 243. a. καὶ τῇ Ὁργῇ δὲ φησὶ Μένανδρος·

— Διαφέρει Χαιρεφῶντος οὐδὲ γοῦ
ἄνθρωπος, ὅστις ἐστίν, ὃς κληθεῖς ποτε
εἰς ἐστίασιν δωδεκάποδος ὄρθριος
πρὸς τὴν σελήνην ἔτρεχε τὴν σκιὰν ἰδὼν
ὥς ὑστερίζων, καὶ παρὴν ἅμ' ἡμέρᾳ.

Recepit Grotius Exc. p. 737. — Vs. 1. διαφέρει. Fort. οὐδὲν praeponendum, ut ap. Aristoph. Nub. 504. οὐδὲν διαφέρει Χαιρεφῶντος τὴν φύσιν. Possis etiam Μὰ Δία διαφέρει — et quid non? Mox οὐδὲ γοῦ Casauboni est correctio pro οὐδὲ που. — Vs. 2. ὃς κληθεῖς ποτε. Ad hunc vel similem locum respexisse videtur Pollux VI, 8. κληθῆναι ἐπὶ δεῖ-

δείπνον ἢ τε παροιμία λέγει καὶ Μένανδρος. Proverbium illud, cujus sedem frustra quaesiverunt intpp. Pollucis, latet ap. Schol. Theocr. Eid. VII, 24. ἐπὶ δὲ τῶν βραδυρόντων παροιμία·

Ὅστις ἐπὶ δείπνον ὄψε κληθεὶς ἔρχεται
ἢ χαλὸς ἐστὶν ἢ οὐ δίδωσι συμβολάς.

Ita scribendum; editur κληθεὶς, ὄψε, quod retinuit Casaub. ad Diog. Laert. I, 81. p. 10. Sec. versu Schottus Prov. metr. p. 616. ἐστ' ἢ οὐ. Eandem paroemiam resperxit Plut. Symp. p. 726. B. — Vs. 3. δωδεκάποδος „neimpe σκιᾶς. „Locum hunc multis explicat Casaub., ubi ex umbrae longitudine de tempore conjecturam factam ostendit. Umbra autem illa e gnomone horologii sciotherici desumebatur, non e corpore humano, ut voluit Salmas. Exerc. Plin. „p. 446. et 455. quem confutavit Petav. Dissert. Var. VII, 7. Haec Clericus. Non omittendus ad h. l. Hesychius I. p. 1053. δωδεκάποδος· οὕτως ἔλεγον ἑλλειπτικῶς στοιχείου ἢ σκιᾶς. οὕτω γὰρ συνέθεντο ἐπὶ δείπνον ἥξειν, τοῦ στοιχείου ὄντος δωδεκάποδος. Apposite ad nostrum locum Plutarchi. de amic. et adul. p. 50. e. parasitus, inquit, ἀλίσκεται σκιάν καταμετρῶν ἐπὶ δείπνον.

Ibid. VI. p. 247. e. Μένανδρος ἐν Ὁργῇ περὶ φίλου λέγων οὐχ ὑπακούοντος γάμων δείπνω φησί·

Τοῦθ' ἐταῖρός ἐστιν ὄντως. οὐκ ἐρωτᾷ, πηνίκα
δείπνόν ἐστιν; ὥσπερ ἕτεροι, καὶ τί δειπνεῖν
κωλύει

τοὺς παρόντας; εἴτα δείπνον ἕτερον εἰς τρίτην
βλέπει,

εἴτα περιδείπνον πάλιν.

Quartum versum ingeniose Porson. Advers. p. 73. ita supplevit:

εἴτα δ' ἕτερον εἰς τετάρτην, εἴτα περιδείπνον πάλιν.

Quod primo versu legitur τοῦτο non sollicitandum. Notus est senarius ap. Strabonem et Eustathium: Τὰδ' οὐχὶ Πελοπόννησος ἀλλ' Ἰωνία. Comicus apud Athenaeum et Eustath. ad Hom. p. 531. 13. Τὰδ' οὐ Κόρινθος, οὐδὲ Λαίᾳ, ᾧ Σύρι. V. Hemst. ad Lucian. I. p. 337. et Erfurdt. ad Soph. Oed. T. 1326.

Ibid. XII. p. 552. b. de Philippide: ἦν δ' ἐντελής τὸ σῶμα διὰ λεπτότητα — Μένανδρος Ὁργῇ.

Ὁ λιμὸς ὑμῖν τὸν καλὸν τοῦτον δακὼν
Φιλίππιδον λεπτότερον ἀποδείξει νεκρόν.

Ita Bentl. p. 49., probante Hemst. ad Luc. I. p. 420., pro edito ὑμῶν. Philippidis tenuitatem in proverbium abiisse satis constat; vid. Meursius Lect. Att. II, 5. et Kuster. ad Suid. s. v. Φιλίππιδης. Lepide Alexis apud Athen. p. 230. d. tenue ψυκτηρίδιον dicit Φιλίππιδου λεπτότερον. Sed totum locum apponam. Inducitur autem, ut Athenaei verbis utar, νειάσκος ἔρων καὶ ἐπιδικνύμενος τὸν πλοῦτον τῇ ἐρωμένῃ. Jam quarto versu ita pergit:

— — κύαθος δ' ἦν ἐργουῶς, τὰκτώματα
ἦγε δύο δραχμάς, κυμβίον δὲ τέτταρας.
ἴσως ἑτέρας· ψυκτηρίδιον, δέκ' ὀβόλους,
Φιλίππιδου λεπτότερον· ἀλλὰ ταῦθ' ὅλως
πρὸς ἀλαζονείαν οὐ κακῶς νενοημένα
ἦν.

Ut ab ultimis ordiamur, verba ἀλλὰ ταῦτα — νενοημένα ἦν, quae neque Jacobsio neque Porsono suspecta fuere, a poetae oratione sejungenda videntur. Qui ea servata cupit, is explicet velim quomodo cum reliquis cohaereant. Sunt Athenaei verba sive potius Aemiliani, pariter atque ea quae continuo sequuntur, quae et ipsa fuerunt qui pro Alexidis senariis venditarent. Tertio versu, ut de metro taceam, quid volunt sibi illa ἴσως ἑτέρας? Tacent interpretes. Equidem vereri me fateor ne litura sanari debeant. Neque obscurum est unde irrepserint. Est enim librarii adnotatio, qui quum vocem τέτταρας in codice suo parum dilucide scriptam legere nequiret, dubitanter adscripsit, fortasse ἑτέρας legendum esse. Ac confirmat hanc suspicionem alius Athenaei locus p. 502. f. ubi idem Alexidis fragm. legitur, sed importunis illis ἴσως ἑτέρας omissis. Jam cum postrema nullam amplius moram objiciant, locus ita constitui poterit:

κυμβίον δὲ τέτταρας,
Ψυκτηρίδιον δὲ δυ' ὀβόλους, Φιλίππιδου
λεπτότερον. —

Sed redeo ad Menandrea.

Apud Stob. Serm. VI. p. 79. Gesn. p. 42. Grot. ex Ὁργῇ hoc adfertur fragmentum:

Οὐκ ἔστι μοιχοῦ πρᾶγμα τιμωότερον,
θανάτου γὰρ ἔστιν ὦνιον.

Ante Scaligerum erat ἐντιμότερον. Confirmat versus Euripid. ap. Stob. I. p. 2. οὐκ ἔστιν ἀρετῆς κτήμα τιμωότερον.

Sententiam loci Grotius ita extulit: *res pretiosa adulter, nam saepe mulieri morte constat.* Melius Clericus de moecho intelligit, qui deprehensus in furto impune occidi poterat. Taylor. Lectt. Lys. XI. p. 301. cll. Valcken. ad Hippol. p. 209. a. Postrema verba illustrantur proverbio *θανάτου τὸ κέρδος ὧπον*, quod, ut alios mittam, tetigit Casaub. ad Pers. Sat. VI. p. 512.

Denique Pollux VI, 102. *ἀριστόδειπνον δὲ Μένανδρος εἶρηκε καὶ ἀδειπνον ὁ αὐτὸς ἐν Ὀργῇ*, — et Hesychius: *οὐ μάτην*, οὐκ ἀληθῶς. *Μένανδρος ἐν Ὀργῇ*, quae verba vix dici potest quam largam grammaticis disputandi materiam praebuerint. Bentl. ad Men. p. 49. et ad Callim. Epigr. p. 302. Ern. correxit *οὐ μὰ τήν*, quod praeter Wolfium ad Reizil libellum de incl. acc. p. 15., Hemsterh. ad Plut. p. 120. ita probavit, ut eandem formulam Theophilo ap. Athen. XI. p. 472. d. restituendam putarit. Hoc quidem frustra; recte Schweigh. *μὰ τήν γῆν*. Nec magis probandum quod Porphyrio hanc locutionem restitui voluit Abresch. Diluc. p. 390. Nihilominus Bentl. rationem lubens amplector. Frequens est jurandi formula *μὰ τόν*, *οὐ μὰ τόν*, de qua accurate exposuit Koenius ad Greg. Cor. T. I. p. 150. E Platone, non philosopho, quae Valcken. erat sententia ad Callim. Eleg. p. 21., sed comico poeta, affert eam Schol. Arist. Ran. 1421. Neque alteram formam, in qua deae nomen subaudiendum, *μὰ τήν* vel *νῆ τήν* insolentem fuisse docent Grammatici. Hesych. *καὶ τάν, οὕτως οἱ ἀρχαῖοι, θεῶν ὀνόματα μὴ προστιθέντες*. Photius *καὶ τάν, οὕτως ᾄμνηον*. Suidas *νῆ τήν, μὰ τήν. ἑλλειπτικῶς κατὰ τὸ μὰ τόν, καὶ μὰ τὰς*. Mitto alia. Reliquum est ut ceteras criticorum conjecturas afferam. Lamb. Bosius Animadv. III. p. 14. aut pro *ἀληθῶς* scribi vult *ἄλλως*, aut vulgatam lectionem ita explicandam censet, ut verba *οὐκ ἀληθῶς* interrogative accipiantur. Prius certe ingeniosum. Suidas: *μάτην, ἄλλως*. Idem conjecit Huschke Anal. crit. p. 39. Denique Passovius in Act. Societ. Philol. Lips. T. I. p. 107. *οὐκ ante ἀληθῶς delendum* conjecit.

ΠΑΙΔΙΟΝ.

Apud Stobaeum Serm. LX. p. 382. Gesn. LXII. p. 237. Grot.:

*"Ἀπαντα δουλεύειν ὁ δοῦλος μανθάνει,
πονηρὸς ἔσται· μεταδίδου παρρησίας,*

βέλτιστον αὐτὸν τοῦτο ποιήσει πολὺ.

Gesnerus, adstipulante Grotio, εἰ πάντα dedit, Clericus εἰς πάντα. Vid. Bentr. p. 50.

Suidas I. p. 106. ἀλεξιφάρμακα, ἀλεξιτήρια φαρμάκων. Μένανδρος· Παιδίω·

*Ἐφέσια τοῖς γαμοῦσιν οὗτος περιπατεῖ
λέγων ἀλεξιφάρμακα.*

Ita Grot. Exc. p. 739. et Kusterus. Vulgabatur: Μένανδρος· Παιδίω· Ἐφέσια τοῖς γαμοῦσιν οὕτω κτλ. Frustra Paulinus p. 58. Μέν. Παιδίω ἢ Ἐφεσίω. Τοῖς γαμοῦσιν —. Ephesiae litterae, quarum aptissima hic fit mentio, quae fuerint docet Etymol. M. p. 402. et, qui eadem habet, Photius s. v. Ἐφέσια ἀλεξιφάρμακα, ὀνόματα ἅττα καὶ φωναὶ ἀντιπάθειαν φυσικὴν ἔχουσαι, quas qui pronuntiarent, aut tabella scriptas secum ferrent, in omnibus rebus prospero successu frui existimabantur, ut est ap. Apost. IX, 39. Memorabilis est Hesychii locus I. p. 1544., ubi docemur antiquissimis temporibus modo sex numero fuisse φωνὰς Ἐφεσίας, quem numerum postea impostores auxisse. Tum earum nomina ponit haec Ἀσκιος, Κατάσκιος, Λῆξ, Τετράς, Δαμναμεγύς, Ἀύσιον. Earum inventionem ad Idaeos Dactylos refert Clemens Alex. Strom. I. p. 132. Vid. Canteri V. L. I, 18. et Lobeck. de Idaeis Dact. p. 9.

Pollux X, 187. de voce λιθοκόλλητος, Μένανδρος· Παιδίω·

*Χρυσοῦν ἐπόρισας· εἶθε λιθοκόλλητον ἦν·
καλὸν ἦν ἂν οὕτως.*

Huic versui nescio an statim subjecerit Menander haec apud Athen. III. p. 94. b.

Μάραγδον εἶναι ταῦτ' ἔδει καὶ σάρδια.

Quae vide num meretriculae verba fuerint, muneribus ab amatore oblati non contentae. Fallitur Salvinus Observ. ad h. l. p. 162.: ἐπόρισας comparasti, ἔπορες dedisti. V. Valck. ad Phoen. 992. Casaubonus ad Athen. l. l. comparat Nonium Cap. XIV. p. 789. ubi similia Menandreis afferuntur e Naevii *Pedio* sive potius *Paedio*. Hanc enim fabulam pariter ac Turpili *Paedium* e Menandrea expressam fuisse haud temere suspiceris. Conf. Reines. V. L. III, 3. p. 383. De forma μάραγδον, cujus causa Menandri versum excitavit Athenaeus, vide Duker. ad Thucyd. IV, 3. Eustath. ad Iliad. Vol. II. p. 842. καὶ τὸ σμάραγδος· μάραγδος· ὄλον· Μάραγδον εἶναι ταῦτ' ἔδει καὶ σάρδια. Idem p. 853. καὶ ὁ παρὰ Μενάνδρῳ δῖχα τοῦ σ μάραγδος. Male

Toup. Emend. T. IV. p. 401. *μαράγδιν' εἶναι* corrigit. Infelicius etiam Bochart. Hieroz. II. p. 698.

Ammonius p. 57. *δικαστῆς καὶ διαιτητῆς διαφέρει*. — *Μένανδρος ἐν Παιδίῳ*.

Εἴ τις δικαστῆς ἢ διαιτητῆς θεῶν.

Ita o Ms. edidit Valck. pro *Μένανδρος ἐν Πέμπτῳ*, quod non suspectum habuerunt Meurs. Bibl. Att. p. 1563. et Fabric. Bibl. Gr. II. p. 467. Ad *Παρακαταθήκην* retulit Clericus. Pro *εἷς* cur ἤ τις malit Piers. ad Moerin p. 133. non exputo.

Denique Lexic. Segu. I. p. 436. et Suid. I. p. 294. *ἀπόστα, οὐ μόνον ἀπόστηθι* — *Μένανδρος παιδίῳ*. *Ἐνταῦθ' ἀπόστα μικρόν.*

ΠΑΛΛΑΚΗ.

Laudatur a Stobaeo Serm. II. p. 30. Gesn. p. 9. Grot.:

Πολλοὺς λογισμοὺς ἢ πονηρίᾳ κυκλεῖ.

ab eodem Serm. XXXVII. p. 218. Gesn. p. 147. Grot.:

Ἀλλὰ τῶν χρηστῶν ἔχει τιν' ἐπιμέλειαν καὶ θεός.

quae male ad senarios revocavit Grotius; ab Athenaeo XIV. p. 654. B.:

*Μικρὸν ἐπιμείνας προστρέχει,
ἡγούρακά σοι περιστέρια λέγων.*

ut recte Clericus pro *ἐπέμεινας* dedit; denique a Gramm. Seguer. I. p. 473. *ἀφουβρίσαι, τὸ ἀκολάστως ὑβρίσαι* δηλοῖ εἰς κόρον καὶ ὥστε ἀποπληρωθῆναι. Οὕτω Μένανδρος *Παλλακῇ*.

Νῦν πᾶσι, νῦν ἀφύβρισον, ἣν ἀφύβρικα.

Ita Alexis ap. Athen. p. 36. e. *ἀνάγκη τὸν νέον ἄνδρ' ἀποξέσαι* — *ἀφουβρίσαι* τε, h. e. *desaevire, austoben*. Tetigit Wytttenb. ad Plutarch. de S. N. V. p. 39. Ad ἣν ex *ἀφύβρικα* assumendum videtur ὑβριν. — Ceterum ejusdem nominis fabulam scripsit Diphilus ap. Etym. M. p. 206, 16., quod Fabricius commemorare neglexit; nec *Danaides* Diphili ab Erotiano p. 116. laudatas commemoravit.

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ.

Athen. XIII. p. 571. e. Μένανδρος ἐν Παρακαταθήκῃ τῶν ἑταιρῶν τοὺς ἑταίρους διαστέλλων φησί·

Πεποιήκατ' ἔργον οὐχ ἑταιρῶν — —

— — ταῦτά δ' ὄντα γράμματα

τὴν προσαγόρευσιν οὐ σφόδρ' εὖσημον ποιεῖ.

Lacunam ita explevit Casaub. ut verba: νῆ Δία, μᾶλλον δ' ἑταιρῶν insereret, ad sensum recte, non item ad graeci sermonis puritatem. In textum tamen recepit Schweighaeuserus. Fortasse scripserat Menander:

Τρεῖς μὲν ἑταιρῶν οὐχ ἑταίρων, ᾧ φίλοι,

πεποιήκατ' ἔργον· ταῦτά δ' ὄντα γράμματα —

Sed in hujusmodi fragmentis nihil certum. Imitatus est hunc locum Alciphro III, 64. ἑταῖρου γὰρ οὐχ ἑταίρας ἔργον διηπράξατο. Similis lusus apud Plant. Trin. III, 2, 25. *in foro operam amicis da, haud in lecto amicae*. Theopompus ap. Athen. p. 260. F. δικαίως ἂν τις αὐτοὺς οὐχ ἑταίρους ἀλλ' ἑταίρας ὑπέλαβε. conf. Demetrius de Elocut. 27. p. 15. — Vs. 2. ταῦτά. Ita Casaub. pro ταῦτα. Eurip. Hipp. 385, οὐκ ἂν δὴ ᾗσιν ταῦτ' ἔχοντε γράμματα. ubi v. Valck. — Vs. 3. οὐ σφόδρ' εὖσημον ποιεῖ. Casaub. *parum honestum ἑταιρῶν nomen faciunt*. Grotius Exc. p. 739. *ambiguam faciunt appellationem*. Praeferam Casaub. rationem, ita tamen ut aut εὖφημον (οὐκ εὖφημος ἐπωνυμία Philostr. V. S. I, 15. p. 499.) aut, quod Schweigh. voluit, εὖσημον scribendum putein, de qua forma vide Schaefer. ad Dionys. de Comp. Verb. p. 202. Ac confirmant hoc ipsa Athenaei verba, quae vide.

Apud Stobaeum tria nostrae fabulae fragmenta asseruntur:

— — Στρατεία δ' οὐ φέρει περιουσίαν

οὐδεμί, ἐφήμερον δὲ καὶ προπετὴ βίον,

αὐτὴν πείραν ἔχομεν ὄντος οὐ σωτηρίου. —

Διςχρόν γενέσθαι πτωχὸν ἀσθενὴ θ' ἅμα. —

Εὐπιστον ἀτυχῶν ἐστὶν ἄνθρωπος φέσει·

τὸν πλησίον γὰρ οἶεται μᾶλλον φρονεῖν

ὁ τοῖς λογισμοῖς τοῖς ἰδίοις πταιῶν ἀσεί.

Horum locorum primum habet Stob. Serm. LI. p. 356. Gesn. LIII. p. 202. Grot. Versu sec. legebatur οὐδεμίαν. Correxist Bentl. p. 50. — Vs. 4. habet Stob. XCIV. p. 516. Gesn. XCVI. p. 388. Grot. Menandro hunc versum tri.

buit Gesnerus, Aristophonti Grotius. Erroris origo in promptu est; vide Stobaeum. — Tertium fragm. est ap. Stob. Serm. CII. p. 556. Gesn. CIV. p. 426. Grot.

Pollux IX, 76. τὸ δὲ χρυσίον, οὗ τοῦ ἀργυρίου δεκαπλάσιον ἢ σαφῶς ἂν τις ἐκ τῆς Μενάνδρου Παρακαταθήκης μάθοι.

Ὀλκὴν τάλαντον χρυσίου σοι, παιδίον,
ἔστηκα τηρῶν.

ἔπαυε μετὰ ταῦτα περὶ ταύτου λέγων.

Μακάριος ἐκεῖνος δέκα τάλαντα καταπραγών.

Livius a Clerico laudatus Lib. XXXVIII, 11. *pro argento si aurum dare mellent (Aetoli) convenit, dum pro argenteis decem aureus unus valeret.* Sed haec pluribus persequutus est Boeckhius Oecon. Att. I. p. 30 sqq. In Menandri verbis fortasse corrupta sunt ista ἔστηκα τηρῶν, pro quibus Ms. ἔστη κατηγορῶν, quod frustra explicare conatus est Hemsterhusius. Editam lectionem tenent Casaubonus ad Athen. p. 571. D. et Wesseling. ad Diod. Sic. II. p. 126. Pro ἔστηκα fortasse ἔστηκα scribendum, *pendi, ponderavi.* V. Valcken. Diatr. p. 288. B. Versu tertio Cod. Ms. δεκατάλαντον. Numeros in tanta fragmenti brevitate restituere velle periculosum est.

Praeterea his locis laudatur Παρακαταθήκη. Justin. Mart. de Mon. p. 40. B. καὶ ἐν Παρακαταθήκῃ.

Ἔστι κρίσις ἄδικος, ὡς ἔοικε, κὰν θεοῖς.

de quo confer Bentl. p. 51. — Lexic. Segner. I. p. 368. ἀκολουθεῖν μετ' αὐτοῦ. Μένανδρος· Νίκη μεθ' ἡμῶν εὐμενὴς· ἔποιτ' αἰί. Κὰν τῇ Παρακαταθήκῃ· Συνακολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. — Hesych.· Ὅφεις, τὰ δρακοντοῦ γινόμενα ψέλλια. Μένανδρος Παρακαταθήκῃ· τοὺς ὄφεις, λέγει, καλῶς γέ μοι ἠγόρασας. Recte Bentl. p. 51. Menandrea sic constituit:

— Τοὺς ὄφεις καλῶς γέ μοι

ἠγόρασας — —

Casaub. Hesychii locum ita constituit· Ὅφεις, τὰ δρ. γιν. ψέλλια Μένανδρος ἐν Π. τοὺς ὄφεις λέγει· Καλοὺς γέ μοι ἠγόρασας ὄφεις. — Harpocr. p. 132. ὄφρος· οὕτως ἐκάλουν οἱ Αἰτικοὶ τὰ ἐπὶ τῇ ταί· ὑποκειμέναις οἰκίαις (domibus opprimeratis) καὶ χωρίοις γράμματα δηλοῦντα ὅτι ὑπόκεινται δανεισθῇ. — καὶ Μένανδρος Παρακαταθήκῃ. Eadem Phot. Lex. p. 255. — Ammonius p. 124. Θύρα καὶ θυραία διαφέρει. Θύρα μὲν γὰρ ἐστὶν ἡ ἐξ ἐσχῆς γενομένη. Μένανδρος ἐν Παρακαταθήκῃ· Θύραν ἐξέλε. θυραία δὲ τὸ μᾶλλον πρὸς ἐκ-

κοπήν θύρας μέγεθος, et mox: θύρα καὶ θύραι διαφέρει· θύρα μὲν γάρ ἐστι τὸ ἐπίθεμα τὸ ἐκ σανίδων. Θύραι δὲ τὸ ἀνοιγμα αὐτὸ καὶ τὰ χαλάσματα τῆς θύρας, ubi leg. videtur θυραία, Photius Lex. p. 76. θυραία, τὸ ἀνοιγμα τῆς θύρας, Μένανδρος. et paullo ante: θυρέαν, τὴν τοῦ μεσοτοίχου διακοπήν. Haec quomodo possint aut emendari aut inter se conciliari videant alii.

ΠΕΡΙΚΕΙΡΟΜΕΝΗ.

Unum hujus fabulae fragmentum superest, servatum illud a Grammat. Seguer. I. p. 427. ἀποδείξει οὐ παραδείξει· ὅμως δ' ἀπόδειξον ταῦτα τῇ γυναικί, καὶ Περικευρομένη Μένανδρος. Scribendum videtur:

Ὅμως δ' ἀπόδειξον ταῦτα τῇ γυναικί σου,

Μένανδρος Περικευρομένη. nisi forte inter verba τῇ γυναικί et καὶ Περικευρομένη alius poetae nomen excidisse statuas. Praeterea hanc fabulam obiter commemorant Fronto in Anal. Brunck. II. p. 346., cujus verba ad Georgum adscripsimus, et Agathias Scholasticus ibid. III. p. 38., cujus carmen, quum egregium sit ad perspicendum fabulae argumentum, hoc loco integrum apponam:

Τὸν σοβαρὸν Πολέμωνα, τὸν ἐν θυμέλῃσι Μένανδρου
Κεῖραντα γλυκεροῦς τῆς ἀλόχου πλοκάμους,
Ὅπλοτέρος Πολέμων μμήσατο, καὶ τὰ Ῥοδάνθης
Βόστρυχα παντόλμοις χερσὶν ἐληΐσατο·
Καὶ τραγικοῖς ἀγέεσσι τὸ κωμικὸν ἔργον ἀμείψας
Μάστιγε ῥαδινῆς ἄψαι θηλυτέρης.
Ζηλομανὲς τὸ κόλασμα· τί γάρ τὸσον ἦλπε κούρη,
Εἷ με κατοικτεῖρην ἤθελε τειρόμενον;
Σχέτλιος· ἀμφοτέρους δὲ διέτμαγε· μεχρὶ καὶ αὐτοῦ
Βλέμματος ἐνδτήσας αἰδοπα βασκανίην;
Ἄλλ' ἐμπης τελέθει Μισοῦμενος· αὐτὰρ ἔγωγε
Δύσκολος οὐχ ὀρόων τὴν Περικευρομένην.

Primas igitur fabulae partes Menander Polemoni demandaverat, importuno militi et gravissimis zelotypiae stimulis agitato. Hinc Lucianus, qui dicitur, Dial. Meretr. IX. p. 303. οὔτε τὸν Πολέμωνα τοιοῦτον ἐπανήκοντα χρήσιμον μὴ παραδέχασθαι· προσέει γὰρ καὶ ζηλότυπός ἐστι, et ibid. p. 304. ὀργιζομένῳ οὐχ οἷόν τε παρεῖναι Πολέμωνι, καὶ μᾶλλον ἐπιταθῆσεται ζηλοτυπῶν. Iste igitur Polemo quum forte puellam suam perfidiae suspectam haberet, statim, ut orat homo ad iracundiam pronus, bacchatur et furore percul-

sus miseram istam puellam conviciis increpat, vestem dilacerat, et, quo nihil putabatur ignominiosius (v. Savar. ad Sidon. Apoll. V, 13. p. 335. et Boettiger. Specim. Terent. p. 60.), capillos detondet. Haec omnia discimus ex Agathia; quid porro fecerit homo furiosus docet nos Philostratus Epist. XXVI. p. 924. οὐδὲ ὁ τοῦ Μενάνδρου Πόλεμων καλὸν μεράκιον περιέκειρεν, ἀλλ' αἰχμαλωτοῦ μὲν ἐρωμένης κατετόλμησεν ὀργισθεῖς, ἣν οὐδὲ αὐτὸς ἀποκείρας ἠύσχετο. κλαίει γοῦν καταπεσὼν καὶ μεταγινώσκει τῷ φόρῳ τῶν τοιχῶν. Igitur facti poenitentia ductus et sibimet ipsi iratus ad flentis amasiae genua procumbit, crudele, quod perpetrarit, facinus exsecratur, et ut suam sibi dementiam ignoscant animo graviter commoto rogat. Ex hac ego scena versum petitem conjicio, quem tacito auctoris nomine servavit Plutarch. Opp. Mor. p. 799. d.

Οἶαν ἀδικῶ γυναιχ' ὁ δυσδαίμων ἐγώ.

Neque temere, opinor, indidem ducta esse suspiceris, quae e Menandro, sed non addito fabulae titulo, citantur ab Etymol. M. p. 57. 24. et Grammat. Seguer. I. p. 374.:

— Ὁ δ' ἀλάστωρ ἐγώ

καὶ ζηλότυπος ἄνθρωπος —

Certe utrumque egregie convenit homini factam injuriam commoto animo confitenti et delicti veniam petenti. Simillimum locum Tibulli Lib. I, 10, 53.:

Sed Veneris tunc bella calent, scissosque capillos

Femina perfractas conqueriturque fores,

Flet teneras subtusa genas; sed victor et ipse

Flet sibi dementes tam valuisse manus.

comparavit Cl. Huschkius Anal. crit. v. 177., qui ibid. p. 172. recte notavit Fabricium, Agathiae et Philostrati locis ita abusum, ut novam inde comoediam *Polemonis* nomine inscriptam Menandro affingeret. Sed errorem errore cumulat Fabricius, quum Polemonem et Glyceram unam eandemque fabulam fuisse existimat. Atqui dubitari posse, an unquam Menander fabulam Glycerae nomine vocatam docuerit, supra vidimus. Sed Fabricium Scaligerana Agathiae interpretatio latina in errorem induxit:

Quod Polemo ille facit, *Glycerae* cum conjugis aufert

In thymela crines, docte Menandre, tua.

Correxerit igitur Vir Summus:

Κείραντα Γλυκίρας τῆς ἀλόχου πλοκάμους.

Atque ita edidit nuper Jacobsius Anthol. Palat. I. p. 147. codicis auctoritatem sequutus, qui pro vulgato γλυκερούς

praebet *γλυκεράς*. Scaligeri conjecturam hactenus tantum probat Huschkius p. 185., si ponatur, Menandrum Glycerae nomen pluribus comoediis intexuisse. Atqui id fecisse Menandrum satis docet fragmentum e Misogyne servatum apud Priscian. XVIII. p. 1193., idemque haud scio an colligi possit ex Alciphr. Epist. I, 29. fine. Nihilominus equidem Scaligeri correctionem rejiciendam arbitror, idque duplici motus argumento. Primum Polemonis amasiam Menander *αἰμαλωτὸν* finxerat, ut diserte testatur Philostratus; tum vero quis credat Menandrum, Glycerae amatorem tenerrimum, amoribus suis et deliciis *περικειρομένης* personam tribuisse? Itaque nisi quis in vulgata Agathiae lectione acquiescendum putet, videndum ne scripserit ille:

κείραντα γλυκεῶς τῆς ἀλόχου πλοκάμους.

Atque hoc loco finem facere possem disputationi de hac fabula institutae, nisi Huschkius l. c. novam de ea sententiam attulisset. Sic enim statuit V. C., *Περικειρομένην* atque aliud non minus celebratum Menandri drama, *Ραπιζομένης* nomine inscriptum, non diversas fuisse fabulas, sed diversos tantum ejusdem fabulae titulos. Argumentorum, quae docte et eleganter exposuit, summa huc redit: non dubium videri posse, miseram puellam istam apud Menandrum non modo comis privatam fuisse a Polemone sed etiam plagis irrigatam. Manifesto enim hoc dicere Agathiam, idque confirmare praeter Lucianum Dial. Meretr. VIII., testes gravissimos, Ovidium, Tibullum, Propertium, quos respexisse ad Menandri fabulam, et rem eodem fere modo, quo Agathiam, uberius tamen exponere. Haec igitur Huschkius, qui quod Agathiae verba sententiae suae favere dicit, id haud scio an non satis tuto inde colligi possit, nec mirer si quis contrarium inde probari posse opinetur. Redivivus iste Polemo Rhodanthēs capillos laceraverat; id *κωμικὸν ἔργον* vocat Agathias, propterea quod simile quid in Menandri comoedia perpetratum fuerat. Nec vero eo contentus fuit homo *ζηλότυπος*, sed eo dementiae processit, ut *tragicos superadderet ausus*. Verberibus enim caedit puellam, ex quo ipso colligi posset, apud Menandrum non caesam. Sed si vel maximo puellam istam etiam verberatam fuisse concedamus, non tamen hoc inde continuo sequi videtur, ut unam eandemque fabulam *Περικειρομένην* et *Ραπιζομένην* fuisse arbitremur. Unum idemque utriusque fabulae argumentum fuisse potius dixerim, quod nemo mirabitur in Menandro, qui in summa ingenii ubertate, eas tamen fabulas, quae uno

eodemque actionis genere continerentur, tam similes inter se fecisse censendus est, ut, si summam rei spectes, vir dignosci altera ab altera potuerint. Nec de Menandro tantum sed de omnibus novae Comoediae poetis id dici potest. Ita fieri non potuit quin eae quoque comoediae, in quibus quid amantium *ζηλοτυπία* valeret, ostendere vellet poeta, miram quandam inter se haberent similitudinem. Denique ne illud quidem negligendum est, neminem veterum scriptorum ita alterutram fabulam ad partes vocasse, ut utramque pro una eademque fabula habuisse videatur. Illud autem facile largior Huschkio, Lucianum non minus quam Ovidium et Tibullum ex ipsa nostra *Περικειρομένη* suos rivulos irrigasse. Minus assentior de Propertio Lib. II, 5, 21.

Nec tibi perjuro scindam de corpore vestem,

Nec mea praeclusas fregerit ira fores:

Nec tibi connexos iratus carpere crines,

Nec duris ausim laedere pollicibus.

Rusticus haec aliquis tam turpia proelia quaerat,

Cujus non hederæ circuiere caput.

Quae ut e Menandro fonte fluxisse concedam, non tamen e *Περικειρομένη* peti potuerunt, h. e. ex ea comoedia, in qua non rusticum sed militem istis amoris Furiis agitatū vidimus. Quod enim Huschkius dicit, postremis verbis: *rusticus, cujus non hederæ circuiere caput*, ipsum illum Polemonem significari, id nemini facile probaverit. Certe quod ad confirmandam sententiam suam attulit, talem hominem a Plutarcho *ἐπάργυρον* et *ἀγροίκον παχίαν φορέην φέροντα* dici, in eo virum doctissimum ratio fefellit. Vide quae de illo Plutarchi loco ad Colacis fragmenta diximus. Tum ne verum quidem est, si verba rimari velis, Propertium eodem modo rem narrare quo Agathiam. Apud hunc enim caeditur puella verberibus, apud Propertium laeditur unguibus. Quae quum ita sint, ex alia potius fabula, in qua rusticum *ζηλοτυπίας* aestu agitatū poeta induxerit, Propertium sua traxisse putaverim. Nec ea longe quaerenda, si tamen vera sunt quae de argumento τοῦ Γεωργίου e Luciano nobis colligere visi sumus. Quamquam ne hoc quidem ejusmodi est, ut nihil dubitationis relinquatur. Pendet sane totus a Graecis Propertius; sed quae suis ipse oculis cernebat, et suo ipse exemplo expertus didicerat, num ea quoque eum trans mare petiisse censebimus? Zelotypiae stimulis agitari, fores frangere, vestem discindere, capillorum ornatum prae ira conscindere, verberare puellam, haec et similia a Graecis pariter atque Romanis certissima consummati amoris

indicia habebantur. Ita, ne plura commemorem, Polycratem Samium, quum amasium perfidiae insimularet, eo furoris processisse legimus, ὥστε δι' ὀργὴν ἀποκτεῖραι τὸν ἐρώμενον, teste Athenaeo Lib. XII. p. 540. e. Neque sane Menandrum sequutus est Horatius Carm. I, 17, 24.

— nec metues protervum
 Suspecta Cyrum, ne male dispari
 Incontinentes injiciat manus,
 Et scindat haerentem coronam
 Crinibus, immeritamque vestem.

Ubi falluntur, si quid video, qui *incontinentes manus* de Cyri petulantia interpretantur; sunt potius *dementes manus* Tibulli, et χεῖρες πάντολμοι Agathiae.

ΠΕΡΙΝΘΙΑ.

Suidas s. v. ἀβέλτερος, ἀνόητος, ἀσύνετος, ὁ τὸ βέλτιον μὴ γινώσκων — Μένανδρος Περινθία.

“Ὅστις παραλαβὼν δεσπότην ἀπράγμονα
 καὶ κουφὸν ἐξαπατᾷ θεράπων, οὐκ οἶδ' ὅτι
 οὗτος μεγαλειὸν ἐστὶ διαπεπραγμένος,
 ἐπαβελτερώσας τὸν ποτε ἀβέλτερον.

Vid. Bentr. p. 52. Versu 2. Porsonus Advers. p. 255. reposuit οὐκ οἶσθ' ὅτι, quo sententia loci ita immutatur, ut fallacia servi non improbetur sed laudetur. Frustra. Vs. 4. Scaliger τὸν ποτ' ὄντ' ἀβέλτερον, probante Porsono. Grotius τὸν τὸ πρόσθ' ἀβέλτερον.

Stobaeus Serm. CXXII. p. 611. Gesn. CXXIV. p. 505. Grot.:

Οὐπόποτ' ἐξήλωσα πολυτελεῖ νεκρὸν,
 εἰς τὸν ἴσον οἶκον τῷ σφόδρ' ἔρχεται εὐτελεῖ.

Emendavit Bentr. p. 51. Vulgo εἰς τὸν δ' ἴσον ὄγκον — quod frustra explicare conatus est Gataker. de St. N. T. II. p. 12. F. Neque Clericum Praefat. ad Philarg. Emend. p. 42. et D'Orvill. Vann. crit. p. 232. probo, qui ὄγκον contra palmariam Bentr. emendationem vindicare conantur, allato Sophoclis loco Electr. 1142. μικρὸς προσηκεί; ὄγκος ἐν μικρῷ κύτει, quae verba nihil probant. Docere debent dici posse εἰς ὄγκον ἔρχεσθαι. Nihil proficimus Zedellii conjectura (Magazin für Schullehrer II. p. 370.) qui οἷχεται scribi malit, et ipse ὄγκον servans, quod habeat justam imaginem destructionis atque interitus corporis hu-

mani. Bontl. rationem probavit etiam Brunck. Poes. Eth. p. 192. Ceterum permira sunt, quae scripsit de hoc versu Scaliger Conj. in Varr. IV. p. 49. Bip.: „Orcum vero, inquit, Romani sine dubio a Graecis acceperant: nam ὄρκον vocabant conditorium mortuorum. Menander: εἰς τὸν ἴσον ὄρκον τῷ σφόδρ' ἔρχεται εὐτελεῖ." Haec tamen securus repetiit Graevius Lect. Hesiod. Cap. XVII. p. 91. Nec magis Casanboni ratio laudanda, qui ad Sueton. T. I. p. 292. Burm. hunc locum ita exhibuit: εἰς τὸν ἴσον ὄρκον πτλ.: quamquam illud recte vidit, Latinum *Orcus*, in quo frustra laboravit Vossius Etym. p. 358. a., a Graeco ὄρχος repetendum esse. Quam sententiam confirmat Servius ad Virgil. Aen. IV, 4. p. 991. *anchora apud majores sine aspiratione proferebatur; contra thus et orchus veteres dicebant.* Quam Scaliger parum feliciter Menandro reddere voluit vocem ὄρκος, eam nos meliori, opinor, successu eximamus Carystio Pergameno ap. Schol. Theocr. Id. XIII, 22. Καρύστιος Περγαμηνός φησι Κυανέας μὲν ὑπὸ ἀνθρώπων, ὑπὸ δὲ θεῶν ὄρκου πύλας κεκληῖσθαι. Legendum videtur Φόρκου πύλας. Phorcus idem qui apud Homerum Phorcys. Eundem Φόρκον dixerat Alcman. Hesych. Νηρεὺς, θαλάσσιος δαίμων. Ἀλκμάν καὶ Φόρκον ὀνομάζει. Conf. Heynius ad Apollod. I, 2.

Pollux X, 12. ἐκαλεῖτο δὲ ταῦτα ὑπὸ τῶν νεωτέρων μαλακά, ὥσπερ εὐμεταχείριστα, ὡς εἶπε Μένανδρος ἐν τῇ Περινθίᾳ.

“Ὅς” ἐστὶ μαλακὰ συλλαβῶν

ἐκ τῆς πόλεως τὸ σύνολον ἐκπήδα, φίλος.

Ita Bontl. p. 53. et in Epist. ad Hemsterh. p. 50. emendavit hunc locum. Editur ὅ ἐστι μαλακὸν et ἐκπήδα. Cod. Ms. εἰ ἐστὶ μαλὰ καὶ. Pro φίλος, quod idem Ms. praebuit, editur θᾶττον, quod vide an sequentis versus initio ponendum sit: *quantocumque ex urbe te proripe.*

Harpocrat. p. 149. Πομπείας καὶ πομπεύειν ἀντὶ τοῦ λουδορίας καὶ λουδορεῖν. — ἡ μεταφορὰ δὲ ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς Διονυσιακαῖς πομπαῖς ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν λουδορουμένων ἀλλήλους. Μένανδρος Περινθία.

Ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν εἶδὶ πομπεῖαί τινες
σφόδρα λουδοροί.

Eadem habet Phot. Lex. p. 327. et ex Photio Suidas III. p. 149. Voce πομπεία ad conviciorum contumeliam translata utitur etiam Demosth. pro Cor. p. 229. ubi vid. Schol. Aug. p. 143., et Heliod. Aeth. I. p. 182. Cor. Hinc βῶν ὥσπερ ἐξ ἀμάξης apud eund. Demosth., quo respiciunt Sex-

tus Emp. adv. Gramm. I, 3. p. 229. et Suid. I. p. 560. conf. Jo. Lydus de Mens. p. 48. et Bentl. Resp. ad Boyl. p. 312. Lips.

Athen. XI. p. 504. a. ἔδωκε (τὴν φιάλην) τῷ παιδί περισοβεῖν ἐν κύκλῳ κειμένῳ, τὸ κύκλῳ πίνειν τοῦτ' εἶναι λέγων, παρατιθέμενος Μενάνδρου ἐκ Περινθίας.

Οὐδεμίαν ἢ γραῦς ὄλως
κύλικα παρήκεν, ἀλλὰ πίνει τὴν κύκλῳ.

Ibid. VII. p. 301. b. ἐψητοὶ ἐπὶ τῶν λεπτῶν ἰχθυδίων. — Μενάνδρος Περινθία.

Τὸ παιδίον δ' εἰσῆλθεν ἐψητοὺς φέρον.

Victorius, notante Clerico, Var. Lect. V, 8. comparat Terent. Andr. II, 2, 31. *puerum conveni Chremis, Olera et pisciculos minutos ferre obolo in coenam seni.* Terentium partem Perinthiae in Andriam suam transtulisse supra vidimus.

Schol. Hermog. περὶ σμν. p. 391. 28. κῆται δὲ (τὸ ὑπόζυλος) ἐπὶ τῶν λαμπρῶν μὲν ἔξωθεν καὶ ἐπαικῶν, πονηρῶν δὲ τὰ ἔνδον. Καὶ Μενάνδρος ἐν τῇ Περινθίᾳ.

Οὐδ' αὐτός εἰμι σὺν θεοῖς ὑπόζυλος.

Vulgatur ἐν τῇ περιηθείᾳ, quod certatim corrigunt Casaub. ad Athen. p. 585. b. Vossius ad Catull. p. 308. Meursius Bibl. Att. p. 1563. Fabric. Bibl. Graec. IV, 31. p. 470. Hemsterh. ad Polluc. II. p. 1163. Adde Schol. ined. apud Bast. ad Gregor. Corinth. I. p. 241. et apud Bekkerum Anecd. Gr. III. p. 1073. Μενάνδρος ἐν Περινθίᾳ φησὶν. Οὐδ' αὐτός εἰμι σ. θ. ὑπόζυλος. ὅλον κίβδηλος καὶ οὐ γνήσιος, οὐδὲ ἀληθής. Vide de hoc usu vocis Alexin ap. Athen. p. 385. b. Phrynich. Praep. Soph. p. 67. et Pierson. ad Herod. Fragm. p. 447.

Suidas I. p. 197. ἀνέπαφον, ἀνείθυνον, καθαρὸν, ἀθιγές, ἀψηλάφητον. Μενάνδρος Περινθία.

Τὰ δ' ἄλλ' ἀνέπαφα σώματ' οὐδ' ἔλη.

Editio princ. οὐδέλη, pro quo Bentl. p. 53. οὐδὲ ληϊστά con-jicit, ut sint Suidae verba.

Π Λ Ο Κ Ι Ο Ν.

Gellius N. Att. II, 23. *accesserat dehinc lectio (Plo-cii Menandrei et Caeciliani) ad eum locum, in quo maritus senex super uxore divite atque deformi querebatur,*

quod ancillam suam, non iuscito puellam ministerio et facie non illiberali, coactus erat venumdare suspectam uxori quasi pellicem: nihil dicam ego quantum differat versus utriusque eximius, sit satis aliis ad iudicium faciendum exponi. Menander sic:

- Ἐπ' ἀμφοτέρων ἴν' ἐπίκληρος ἦ —
 μέλλει καθευδήσειν, κατειργάσασα μέγα
 καὶ περιβόητον ἔργον· ἐκ τῆς οἰκίας
 ἐξέβαλε τὴν λυποῦσαν, ἣν ἐβούλετο,
 5 ἴν' ἐπιβλέπωσι πάντες εἰς τὸ Κρωβύλης
 πρόσωπον· ἢ γ' εὐγνωστός εἶχέ με γυνή
 δέσποινα, καὶ τὴν ὄψιν, ἣν ἐκτίσαστο,
 ὄνος ἐν πιθήκοις τὸ λεγόμενον ἔστι δῆ.
 τοῦτο σιωπᾶν βούλομαι τὴν νύκτα τὴν
 10 πολλῶν κακῶν ἀρχηγόν. Οἴμοι Κρωβύλην
 λαβεῖν ἔμ', ἐκκαϊδεκατάλαντον [ὦ θεοῖ]
 γυναῖον οὖσαν πηχέως. εἴτ' ἔστι τὸ
 φράγμα εἴπως ἀνυπόστατον; μὰ τὸν Δία
 τὸν Ὀλύμπιον καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, οὐδαμῶς.
 15 Παιδισκάριον θεραπευτικὸν δὲ λόγου
 τάχιον, ἀπαγέσθω δέ τις ἢ ἄν' ἀντεισαγάγοι.

Recepit Grotius Exc. p. 741. cujus tamen emendationes, plerasque certe, silentio praetermittere licebit. Meliora dedit Heringa Observ. p. 252. cujus auctoritatem in plerisque sequuti sumus. — Vs. 1. Heringa ἐπ' ἀμφοτέρα νῦν ἢ πῆληρος ὥτια. Quod extremae graccitatis est. V. Lo-beck. ad Phryn. p. 211. Thomas Mag. p. 604. οὕς Ἀττι-κοί, οὐκ ὥτιον. Si constaret de veritate Grotii, eo inter-pretationis verborum ἴν' ἐπίκληρος ἦ ut se dotatam pro-bet, probabiliter scribi posset: ἐπ' ἀμφοτέρα νῦν, ἴν' ἐπί-κληρος ἦ, γυνή μέλλει καθευδήσειν. Sed videant acutiores, num quid eliciant ex his Donati verbis ad Terentii Heaut. II, 3, 101. in aurem utramvis, proverbium in eos, qui se- curi et otiosi. Talis sententia et apud Menandrum, quae latine sic exprimitur:

In aurem utramvis, quum quidem dotata est, cubet.

De formula ἐπ' ἀμφοτέρα καθευθεῖν vide Intpp. Pollucis T. I. p. 198. et Lindenbrog. ad Terent. T. II. p. 123. ed. West. cll. D'Orvillio Vann. crit. p. 232. — Vs. 2. Heringa κατειργάσαστο μέγα, D'Orvillius κατειργάσαιτο μέγα. Sed non placet haec subita sententiae abruptio. Ibidem μέλλει pro

μέλλειν correxere Grotius et alii. — Vs. 4. ante Grotium βούλετο. — Vs. 5. ante Heringam Κρεωβύλην. Cfr. Herodian. p. 454. sive infra Fragm. inc. p. 259. — Vs. 6. Grotius ἢ δ' εὐγνωστός ἢ γ' ἐμὴ γυνή. Heringa δ' γ' εὐγνωστός ἐστ' ἐμὴ γυνή. Fort. ἀρ' εὐγνωστον ἔσχ' ἐμὴ γυνή. — Vs. 7. ante Grotium ὦν ἐκτίσατο. Heringa ὥς ἐκτίσατο. — Vs. 8. ita Heringa pro πιθήκοις τι τὸ λ. Fortasse tamen praestat Grotianum ὄνος ἐν πιθήκοις ἐστὶ δὴ τὸ λεγόμενον. Proverbi huius, quo summa oris turpitudine significari videtur, nulla apud alios mentio. — Vs. 9. Grotius τοῦτο δέ. Gronovius et Heringa τοῦτ' οὐ σ. Fort. τοῦτ' σιωπᾶν. Tacere se velle dicit infelix maritus de nocte geniali, utpote omnium malorum causa. Articulum in fine senarii tumentur Aristoph. Eccl. 452. Vesp. 504. Alexis apud Athen. IV. p. 169. d. et X. p. 429. c. Amphis VI. p. 224. e. Archedicus VII. p. 292. e. Eubulus VII. p. 295. e. Macho XIII. p. 580. f. Diphilus XIV. p. 657. e. Nicostratus XIV. p. 664. c. Menander VI. p. 243. a. Philemo apud Aelian. H. A. XII, 10. Vides exempla unice e Comicis petita. — Vs. 10. sq. emendavit Heringa probante Valcken. ad Adoniaz. p. 314. a. Vulgo: οἰμοὶ Κρεωβύλην λαβεῖν ἐμέ, καὶ δέκα τάλαντα; γύναιον οὔσα πηχέως. — Vs. 13. Grotius et Heringa γρύαγμα πῶς ἂν ὑπόστατον; debebant certe πῶς ἀρ' ὑπόστατον. Mihi non liquet. Ibidem μὰ τὸν addidere Grotius et Heringa. Verba τὸν Δία — Ἀθηναῶν eodem senarii loco posita habes apud Menandrum Prisciani XVII. p. 1192. et Alexin Athenaei p. 258. f., quo minus dubitari potest, quin recte hos versus disposuerit Heringa; nam apud Gellium omnia mirifice perturbata sunt. — Vs. 15 sq. Grotii conjectura nihil proficimus: π. θ. τάχιον λόγον Ἀπῆγαγ'· ἔστω· τίς δ' ἀρ' ἦν ἀντίσάγει. quae vel ob τάχιον media correpta probari non potest. Heringa π. θ. νυνὶ λόγον τάχιον ἀπῆγ', ὥσως ἴνα γραῦν τιν' εἰσάγοι. Reisigius Conject. I. p. 308. tacite correxit: π. θ. δὲ τοῦ λόγου Τάχιον ἀπάγεσθ' οἷδέ τις, ἢ ἀρ' ἀντίσάγοι. Ceterum formae τάχιον vix aliud puto exemplum in Attico scriptore reperiri. Cfr. Pierson ad Herod. p. 436. et Lobeck. ad Phrynichum p. 77.

Gellius l. I. Idem ille maritus senex cum altero senex vicino colloquens, et uxoris locupletis superbiam deprecans haec ait:

α. Ἐχω δ' ἐπίκληρον Λάμιαν, οὐκ εἰρηκά σοι τοῦτ'; οὐχί; [ταύτης] κυρίαν τῆς οἰκίας καὶ τῶν ἀγρῶν καὶ πάντων ἀντ' ἐκείνης

ἔχο

ἔχομεν, Ἀπολλων, ὡς χαλεπῶν χαλεπώτατον.
 ἅπανσι δ' ἀργαλέα ὅτιν, οὐκ ἐμοὶ μόνῳ,
 νύῳ, πολὺ μᾶλλον θυγατρὶ. β. πρῶγμ' ἅμα-
 χον λέγεις,
 εὖ οἶδα.

Vs. 1. vulgo Λαμία casu vocativo, pro quo Heringa dedit Λαμπρία, quod propter hiatus non magis ferri potest. Adde quod *Lamprias* in nova Comoedia fere lauti et beati adolescentis nomen est. Scripsit haud dubie Menander, quod ex antiquis Gellii editionibus enotavit Clericus, ἐπὶ κληρον Λάμιαν (sic enim scribendum, non Λαμίαν: vid. Hesychn. in v. Spitzner. de Versu heroico p. 30.), quo nomine deformitas mulieris optime declaratur. De *Lamia* v. Jacobs. Addit. ad Athen. p. 227. et Scalig. ad Varr. VI. p. 227. Philostr. V. A. IV. 25. μία τῶν Ἐμπουσῶν, ἃς Λαμίας τε καὶ μορμολυκεία (sic leg.) οἱ πολλοὶ ἡγοῦνται. Similiter Alciphro *Empusae* nomine usus est III. 62. ἦν Ἐμπουσαν ἅπαντες οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν καλεῖν εἰσάθασιν ἐκ τοῦ πάντα ποιεῖν καὶ βιάζεσθαι, quae adumbrata sunt e Demosth. pro Cor. p. 270. ἦν Ἐμπουσαν ἅπαντες ἴσασι καλουμένην ἐκ τοῦ πάντα ποιεῖν καὶ πάσχειν: cll. Luciano Rhetor. praec. T. III. p. 26. Ac ne de metro timeas, vide mihi Arist. Vesp. 1177. πρῶτον μὲν ὡς ἡ Λάμι' ἑλοῦσ' ἐπέρδετο, et Machon. ap. Athen. p. 577. d. ἡ Λάμια δ' ἦν αὐλητρίς, ἥς σφόδρ' ἡδέως — Vs. 2. Ita distinxit orationem Heringa. Vulgo γὰρ εἶρηκά σοι, τοῦτ' οὐχὶ κυρίαν. Pron. ταύτης addidit Grot. qui interpunxit: οὐκ εἶρ. σοι τοῦτ'; β. οὐχὶ. α. ταύτης etc. — Vs. 34. Grot. ἀγρῶν. πάντ' ἄντ' ἐκείνης εἶχομεν. β. Κανόν, ὃ Ἀπολλων, τῶν γ. Heringa καὶ τῶν ἀγρῶν, πάντων θ' ἃ γ' ἐκείνης εἶχομεν. Πολλῷ γ', Ἀπολλων (ita Cod. Vat. pro edito ἀφ' ὧν vel ἀπ' ὧν), τῶν χαλ. γ. non male, sed εἶχομεν quid sibi velit hoc loco, non perspicio. Postrema Heringa in εὖ οἶδ' ὅτι mutata marito tribuit. Fortasse recte; ὅτι tamen cur adderet, nihil causae erat.

Gellius l. 1. *Filia hominis pauperis in pervigilio vi-
 tiata est: ea res clam patre fuit, et habebatur pro vir-
 gine. — Ex eo vitio gravida mensibus exactis parturit.*
 Hinc fortasse sumta sunt verba ab eodem Gellio III, 16.
 ex hac fabula servata:

Γυνὴ κυεῖ δεκάμηνος —

Menses intellige lunares. V. Coray ad Plutarch. Vol. II. p. 367. Creuzeri Comm. Herod. p. 240. et Varr. Fragm. p. 318. Bp. Pergit Gellius: *Servus hcnac frugi, cum pro*

K

foribus domi staret, et propinquare partum herili filiae atque omnino vitium oblatum ignoraret, gemitum et ploratum audit puellae in puerperio enitentis: timet, irascitur, suspicatur, miseretur, dolet. Hi omnes motus ejus affectionesque animi in Graeca quidem comoedia mirabiliter acres et illustres: apud Caecilium autem pigra haec omnia et a rerum gravitate atque dignitate vacua sunt. Post ubi idem servus percunctando quid acciderat reperit, has apud Menandrum voces facit:

“Ὡς τρεῖς κακοδαίμων, ὅστις ἂν πένης γαμεῖ
καὶ παιδοποιεῖδ’ ὥς ἀλόγιστός ἐστ’ ἀνὴρ,
ὃς μήτε φυλακὴν τῶν ἀναγκαίων ἔχει,
μήτ’ ἂν ἀτυχήσας εἰς τὰ κοινὰ τοῦ βίου
ἐπαμφιεσθαι τοῦτο δύναται χρήμασιν,
ἀλλ’ ἐν ἀκαλύπτῳ καὶ τάλαιπῶρῳ βίῳ
χειμαζόμενος ζῇ, τῶν μὲν ἀνιστῶν ἔχων
τὸ μέρος πάντων, τῶν δ’ ἀγαθῶν οὐ δυνάμενος.
ὕπερ γὰρ ἐνὸς ἀλγῶν ἅπαντας νοουδεῖται.”

Idem locus, praeter extremum versum, est apud Stobaeum Serm. LXVI. p. 417. = LXVIII. p. 279. — Vs. 1. etiam infra legitur in Gnomis monost. p. 340. ubi male vulgo ὥς τρεῖς κακοδαίμων. Nostro loco erat ὦ pro ὦ. — Vs. 2. vid. Bentlejus. — Vs. 4. μήτ’ ἂν ἀτυχήσας. Ita Stobaeus. Gellius, ut in ceteris, portentose: εἰ μήτε ἀνατιχίσῃ. Sed recte idem τὰ κοινὰ quae accidere solent hominibus, pro quo Stobaeus τὰ λοιπά. — Vs. 5. Stobaeus ἐπαμφιάσαι. Fort. ἐπαμφιάσασθαι. Tum scripsi τοῦτο δύναται, Gellius δύναται τοῦτο, Stobaeus τοῦτο δύναίτο. Particula ἂν pertinet ad ἀτυχήσας. — Vs. 6. Gellius ἀλλ’ ἐν ἀνακατακύντῳ, et versu sequenti χειμαζόμενον, ζητῶν μὲν, ἀνιστῶν δ’ ἔχων. Respexit ad h. L. Dio Chrysost. Or. 32. p. 365. ubi qui sapientiam aspernantur nihil praesidii ad vitam bene agendam habere dicuntur, ἀλλ’ ἐν ἀκαλύπτῳ καὶ τάλαιπῶρῳ βίῳ χειμαζόμενοι καθάπερ σκάφη σαθεῶ καὶ λελυμένων etc. quae comparavit jam Valesius Emend. I, 30. Χειμαζόμενος *vescatus*, ut alias apud Menandrum, Cfr. Valcken. ad Hippol. 198. et Burmann. Praef. ad Bentr. Emend. p. 24. Inepte Clericus *κίβορ-
naus*. — Vs. 8. Clericus nescio unde πάντων μέρος τι. Recte vulgo τὸ μέρος, *suam quisque malorum partem habet*. Aristoph. Vesp. 972. τούτων μεταίτεῖ τὸ μέρος. Liban. Or. III. p. 101. A. τὸ μέρος ἐκείνους ἀναθέλλειν. Hyperides apud Cosmam Indicopl. Top. Christ. V. p. 463. φραζάμενοι τὸ μέρος αὐτῆς (τῆς στοᾶς) ἀντὶ τῆς *alteram partem*, ad quem

locum resperxit Suidas I. p. 379., totum apposuit Pollux IV, 122. ubi male legitur *τι μέρος*. — Ibid. οὐ δυνάμενος sc. μετασχεῖν. Zedelius sine causa οὐδέν μέρος. — Vs. 9. correxit Grotius; vulgo ἀλεγῶν.

Alium Parmenonis (hoc enim fuit servi nomen) sermonem servavit Stobaens XCIV. p. 516. = XCVI. p. 386.

Ὅστις πένης ὦν ζῆν ἐν ᾧσται βούλεται,
ἀδυμότερον ἑαυτὸν ἐπιθυμεῖ ποιεῖν.
Ὅταν γὰρ εἰς τρυφῶντα καὶ σχολὴν ἄγειν
δυνάμενον ἐμβλεψῇ, τότε αὐτὸν ἐστ' ἰδεῖν
ὥς ἄθλιον ζῆ καὶ τάλαιπαρον βίον.

Vs. 4. fort. scribendum τόθ' αὐτόν. Sequuntur continuo apud Stobaeum hi versus:

Κακῶς ὁ δεσπότης βεβούλευται πάνν.
ἐν ἀγρῶ γὰρ οἰκῶν οὐ σφόδρ' ἐξηλέγχετο
τῆς μερίδος ὦν τῆς οὐδαμοῦ τεταγμένης,
εἶχεν δὲ περιπέτασμα τὴν ἐρημίαν.

Incerto poetae hos versus tribuit Grotius, Menandro Gessnerus. Non dubito quin ex eadem fabula petita sint. Ex eodem servi sermone, opinor, hoc fragmentum servavit Stobaens LIV. p. 367. = LVI. p. 215.

Ἄρ' ἐστὶν ἀρετῆς καὶ βίου διδάσκαλος
ἐλευθέρου τοῖς πάσιν ἀνθρώποις ἀγρός.

Idem locus sine auctoris nomine legitur apud Apulejum T. I. p. 327. Alt. ubi primo versu omissum est ἄρα.

Quod supra dicebam, servo illi Parmenonis nomen fuisse, docet hic locus ap. Stob. Serm. CIII. p. 559. Gesn. CV. p. 437. Grot.:

Ὡ Παρμένων, οὐκ ἐστὶν ἀγαθὸν τῷ βίῳ
φυόμενον ὥσπερ δένδρον ἐκ ῥίζης μιᾶς,
ἀλλ' ἐγγὺς ἀγαθοῦ παραπέφυκε καὶ κακόν,
ἐκ τοῦ κακοῦ τ' ἤνεγκεν ἀγαθὸν ἢ φύσις.

Ita e Ms. restituit hunc locum Grotius; vulgo pro βίῳ φυόμενον legitur βιάμενον. Confirmat Themist. Or. XXII. p. 276. λέγει τις ὁρθῶς τῶν τοῦ γέλωτος ποιητῶν ὅτι μηδὲν ἐστὶν ἀγαθὸν ἐν τῷ βίῳ φυόμενον ὥσπερ δένδρον ἐκ ῥίζης μιᾶς· αἰὲ δὲ αὐτῷ προσπέφυκε καὶ κακόν.

Apud Stobae. Serm. CVI. p. 567. Gesn. CVIII. p. 453. Grot.:

*Ἀεὶ τὸ λυποῦν ἀποδίδωκε τοῦ βίου·
μικρόν τι τὸ βίου καὶ στενὸν ζῶμεν χρόνον.*

Prior versus est etiam infra in Gnom. monost. 3. ubi legitur ἐκδίδωκε. Sec. versu ante Grotium erat τοῦ βίου. Rutgers. V. L. IV, 17. et Gatakerus de St. N. T. Cap. XI. p. 76. B. comparant Senecam de Brev. Vit. 2. *adeo ut quod apud maximum poetarum (Comicorum addit Clericus) more oraculi dictum est, verum esse non dubitem:*

Exigua pars est vitae, quam nos vivimus.

Ad quem locum non constare dicit novissimus editor, an Menandri Ploecium a quoquam Latinorum poetarum versa fuerit. Non meminerat igitur neque Gellii, neque Nonii aliorumque, qui passim Caecillii Plocium commemorant. Cfr. Gataker. ad Anton. Philos. p. 137. F.

Denique laudatur nostra fabula a Schol. Plat. Ruhnck. p. 12. ubi de proverbio δεῦτερος πλοῦς agitur; — et ab Aeliano H. A. XII, 11. *τρυγόνος λαλίστερον ἔλεγον.* — μνηται καὶ ταύτης τῆς παροιμίας ἐν τῷ Πλοκίῳ ὁ αὐτός h. e. Menander, ex quo idem proverbium afferunt Zenob. VI, 8. et Apostol. XIX, 82. Utuntur eo etiam Clemens Alex. Str. I. p. 120. Alciphro Ep. III, 29. alii, quos vide ap. Bochart. Hieroz. T. II. p. 55. Nec primus, quae Valcken. erat sententia ad Adon. p. 378. c., eo usus est Menander; vid. Alexis ap. Athen. IV. p. 133. c. et Eustath. ad Hom. II. p. 1282. 40.

Ceterum de argumento fabulae e fragmentis quae attulimus satis certo judicari poterit. Nec in titulo fabulae laborandum. Collare, hoc enim est τὸ πλόκιον, plus una ratione solvendo actionis nodo inservire potuit. Illud autem permirum est, quod in margine Stobaei Gesner. p. 559. adscriptum legitur: *Menander Plocii i. e. capillis Thaidis.* Cujus commentum quam originem fuisse dicam non invenio. Conf. D'Orvillius Vahn. Crit. p. 608.

ΠΡΟΓΑΜΟΙ

Unus hanc fabulam commemorat Stobaeus Ecl. Phys. I, 8. p. 213. Heer.:

Τυφλὸν γε καὶ δύστηνόν ἐστιν ἡ τύχη.

Hunc versum Aldus in Gnomis monostichis ita edidit: *τυφλὸν δὲ καὶ δύστηνον ἀνθρώποις τύχη.* Heerenius: „Menandro hunc versum tribuunt Codd. V. A. E. addito simul fa-

„bulae titulo, ἐκ τῶν Μενάνδρου προγάμων.” Πρόγαμοι idein opinor quod προγάμια. Pollux III, 38. ἡ πρὸ γάμου θυσία προτέλεια καὶ προγάμια. οὕτω δ’ ἂν καλοῖτο καὶ τὰ πρὸ γάμου δῶρα.

Π Ρ Ο Ε Γ Κ Α Λ Ω Ν.

Duobus locis hanc fabulam laudavit Stobaeus, Serm. LX. p. 382. Gesn. LXII. p. 255. Grot., et Serm. LXXIV. p. 449. Gesn. LXXVI. p. 329. Grot.:

— Τὸ δ’ εὖ

κελευόμενον μὲν ἐστὶν ἀσφαλέστατον

δοῦλον ποιῆν, ὥς φασιν. —

Οἷον τὸ γενέσθαι πατέρα παιδων ἦν ἄρα.

λύπη, φόβος, φροντίς, πένθος ἐστὶν οὐδὲ ἓν.

Prius fragm. ita, ut edidi, constituit Erfurd. Observ. in Athen. p. 17. Vulgo δουλοποιῆν. Mitto conjecturas aliorum. Secundo fragmento addidi ἄρα, quod quam facile excidere potuerit docet Bast. Comm. Palaeogr. p. 770. cll. Philostrato V, A. III. 10. p. 101. Idem placuisse Porsono in Tracts etc. p. 251. postea vidi. Bentl. p. 55. κανόν ad-
jiciendum conjecerat, probante Toupio Emend. in Suid. p. 486. Lips. Imperfectum ἦν passim dici loco praesentis ἐστίν, inprimis comitem habens particulam ἄρα, monuit Schaeferus ad Sophocl. T. II. p. 329. Ita etiam Euripides ap. Stob. LXII. p. 403. τὸ μαίνεσθαι δ’ ἄρ’ ἦν ἐρᾶν βροτοῖς. Ibid. CXV. p. 518. κανόν τι βούλευμ’ ἦν ἄρ’ εἰς εὐανδρίαν Ὁ πλοῦτος. Pherecrates ap. Athen. p. 415. c. ὡς ὀλιγόσιτος ἦσθ’ ἄρ’, δς κατεσθίεις —. Ad sententiam loci apprime convenit Eueni versus apud Plutarchum: ἡ δέος ἡ λύπη παῖς πατρὶ πάντα χρόνον, de quo vide Ruhnk. ad Rutil. p. 38.

Π Ω Λ Ο Υ Μ Ε Ν Ο Ι.

Athen. VI. p. 248. b. Μένανδρος δὲ τὸν ἄχρηστον καὶ μάτην τρεφόμενον σιτόκουρον εἴρηκεν — ἐν Πωλουμένοις.

— Τάλας, ἔστηκας ἔτι πρὸς ταῖς θύραις

τὸ φορτίον θεῖς; σιτόκουρον, ἄθλιον,

ἄχρηστον εἰς τὴν οἰκίαν εἰλήφαμεν.

Adscripsi hunc locum ex emendatione Porsoni Advers. p. 75.; vulgo deest ἄχρηστον, quod e sequenti fragmento

assumendum. Sed vide ipsum inventi rationes exponen-
tem. Idem primum versum ita supplevit: Τί, ὦ τύλας,
ἔστηκας —

Clemens Alex. Strom. VI. p. 264. καὶ Καλλιὰ τῷ κω-
μικῷ γράφοντι,

μετὰ μαινομένων φασὶν χρῆναι μαινέσθαι πάντας ὁμοίως·
Μένανδρος ἐν Πωλουμένοις παρισάζεται λέγων·

Οὐ πανταχοῦ τὸ φρόνιμον ἀρμόττει παρὸν,
καὶ συμμανῆναι δ' ἔνια δεῖ.

Ita Benth. p. 55. pro vulgato καὶ συμβῆναι δ' ἔνια δεῖ. Sui-
das II. p. 538. μετὰ γὰρ ῥοσούντων (inser. ἐστὶ) μαινέσθαι
καλόν. χρὴ συνεξομοιοῦσθαι τοῖς παροῦσιν, ὅμοιον τῷ ὁ μαι-
νομένοις μὴ συμμαϊνόμενος οὗτος μαινεται. Seneca de Tranqu.
an. XV. p. 387. nam si graeco poetae credimus, aliquando
et insaniere jucundum est. Plura in eandem sententiam
vide ap. Valcken. ad Phoen. p. 250. Primus versus, tacito
auctoris nomine, est etiam ap. Stobaeum Serm. III. p. 74.
Schow., ubi non male editur:

Οὐ πανταχῇ δ' ὁ φρόνιμος ἀρμόττειν δοκεῖ.

Nam ὁ φρόνιμος (sc. λόγος) passim idem est quod φρόνησις;
sive τὸ φρόνιμον, sapientia. Lepide Bato, novae Comoed-
iae poeta, Androphono apud Athen. IV. p. 163. B. ridet

τοὺς τὸν φρόνιμον ζητοῦντας ἐν τοῖς περιπάτοις;
καὶ ταῖς διατριβαῖς, ὥσπερ ἀποδεδρακότα.

Idem eadem fabula ib. VII. p. 279. c.:

ὁ φρόνιμός ἐστι τοῦτο, τοῦτο τάχαθόν.

Qui locus manifesto errore apud Athenaeum Platoni tri-
buitur. Nam cum sequenti versu Epicuri mentio injicia-
tur, facile vides, ne potuisse quidem a Platone, antiquae co-
moediae auctore celeberrimo, hanc fabulam proficisci. Flo-
ruit Plato Olymp. XCIII., neque probabile est, eum ultra
C. Olymp. aetatem produxisse. Qui igitur Epicurum lu-
serit, quem Olymp. CIX. natum esse constat? Eandem
ob rationem, ut argumentum fabulae omittam ab antiquae
Comoediae poeta prorsus alienum, etiam Συνεξαπατώντα
Platoni abjudico, quae laudatur Athen. VII. p. 279. ubi
itidem Epicurus commemoratur. Eandem Batonis fabu-
lam ad partes vocat Athen. XV. p. 678. F. At, inquit,
diserte Suidas Androphonum et Συνεξαπατόντα inter Pla-
tonis fabulas commemorat. Scio, sed Suidas corruptis Athe-
naei codd. usus est. Nec enim aliunde nisi ex Athenaeo
harum fabb. titulos Suidam duxisse, ipsa ejus verba satis

docent: nam postquam ceteras Platonis fabulas ordine alphabetico enumerasset, tum demum haec addit: ἐστὶ δὲ λαμπρὸς τὸν χαρακτῆρα, ὡς φησιν Ἀθήναιος ἐν τοῖς Διηγηρο-
σοφισταῖς, ὅτι καὶ Ἀνδροφόνος ἐστὶ δράμα Πλάτωνος· καὶ Συ-
ν-εξαπατῶν, καὶ Πανηγυριστῶν, καὶ ἄλλα πλείστα. Ubi primum
post χαρακτῆρα majori signo incidendum; hoc enim de
Platone iudicium non ex Athenaeo duxisse videtur Suidas,
sed ex eo Grammatico, cui reliqua debet; tum ita scriben-
dum: Ὡς φησιν Ἀθ. ἐν τοῖς Δ. καὶ Ἀνδροφόνος κτλ. De
Panegyristis quod dicam non habeo; suspicari tamen li-
cet hanc quoque siue Platonis siue Batonis fabulam ab
Athenaeo commemoratam fuisse. Ceterum illud memora-
bile est, apud Eudoc. p. 358. totum illud additamentum
inde a verbis ὡς φησιν Ἀθήναιος non comparere, unde si
quis haec verba ab aliena manu in Suidae farragine il-
lata esse censeat, equidem non repugnem. Unum est quod
addere juvat. Si quis Fabricii Bibl. Graec. II. p. 485.
auctoritatem sequatur, in eam forsitan inclinet sententiam,
ut fabulas illas quas Batoni vindicavimus, Platoni juniori,
mediae Comoediae auctori, tribuendas opinetur. Provocat
Fabricius ad ineditam Scholiasten Dionysii Thracis, quem
edidit nuper Bekkerus Anecd. Graec. II. p. 749. Sed hic
quidem non verendum est ne rationes nostras conturbet.
Verba ejus haec sunt. τῆς μὲν παλαιᾶς πολλοὶ γέγονασιν, ἐπί-
σημος δὲ Κρατῖνος, ὁ καὶ πραττόμενος· — τῆς δὲ μέσης καὶ
αὐτῆς πολλοὶ γέγονασιν, ἐπίσημος δὲ Πλάτων τις, οὐχ ὁ φιλό-
σος, ἀλλ' ἑτερός τις. Vides quam belli scriptoris auctori-
tate Fabricii de juniore Platone commentum nitatur.

Praeterea Menandri Πωλούμενοι commemorantur ab
Antiattic. p. 105. καταφαγᾶς. Μένανδρος Πωλουμένοις.
Eandem vocem e Menandro affert Phrynichus Ecl. Att.
p. 433. ubi vid. Lobeckius. Denique Harpocrat. p. 50.
διασείστον ἀστραγάλους. — παρὰ τὸ κινεῖσθαι καὶ δια-
σείσθαι πρότερον, εἴτα βάλλεσθαι, ἵν' ἀνακούρητοι μᾶλλον
ᾤῃ. Μένανδρος Πωλουμένοις. Eadem fere Suidas habet
s. v. διάσιστος, ubi v. Kusterum et Intpp. Polluc. II. p.
1334. cll. D'Orville Vann. crit. p. 306.

ΠΑΠΙΖΟΜΕΝΗ.

De argumento hujus fabulae, quam obiter commemo-
rat Alciphron Epist. II, 4, 144., diximus ad Περιαιρομένην.
Conf. Boettiger. Specim. Terent. p. 59. Fragmenta haec
sunt. Apud Stob. Ecl. II. 8. p. 341.

Ὁ μὴ δεχόμενος τῶν θεῶν τὸ σύμφορον
αὐτῷ διδόντων ἔνεκα τοῦ ζῆν, βούλεται
οὗτος ἀτυχεῖν· ἐὰν δὲ μὴ θεὸς διδῶ,
τοῦ μὴ διδόντος οὐ τρόπον ὅθ' ἁμαρτία.

Vs. 1. Heerenius tacite dedit σύμφορον, fort. operarum errore. — Vs. 2. ἔνεκα τοῦ ζῆν, quod ad vitam sustentandam attinet, de quo usu praepositionis ἔνεκα dixere Valck. ad Herod. p. 466. et Schaefer. ad Long. p. 421. Vel sic tamen vereor ne vitium haec verba traxerint. Mox legebatur οὐ βούλεται τόδ' ἀτυχεῖν ἢ τὸ μὴ θεὸς δίδωσιν. Grotius correxit: βούλεται Τοιοῦτος ἀτυχεῖν· ἦν δὲ μὴ θεὸς διδῶ. Heerenius. τοῦτοδ' ἀτυχεῖν· ἐὰν δὲ μὴ θ. διδῶ. — Vs. 4. e certa Grotii conjectura addidi verba τοῦ μὴ διδόντος. Postrema verba vulgo sic leguntur: οὐ τρόπον δ' ἔσθ' ἁμαρτία. Grotius dedit τοῦ μὴ διδόντος ἔσθ' ἁμαρτίη, οὐ τρόπον. Inscite Heerenius τ. μ. διδόντος γ', οὐ τρόπον δ', ἁμαρτία. Neglexit igitur codd. suorum lectionem ἁμαρτία. — Sequitur apud Stob. hic locus:

Ἀτύχημα καὶ δίκημα διαφορὰν ἔχει·
τὸ μὲν διὰ τύχην γίνεται, τὸ δ' αἰρέσει.

In margine cod. V. Μενάνδρου ῥαπίζομενον. Secundo versu Canterus edidit τὸ μὲν γὰρ διὰ τύχην. Codd. τὸ μὲν διὰ τύχην γάρ. Grotius et Heeren.: τὸ γὰρ διὰ τύχην. Ego γὰρ delere malui, quod jusserunt etiam Wyttenb. ad Plutarch. S. N. V. p. 49. et Porsonus Advers. p. 256.

Apud eund. Stob. Serm. XI. p. 136. Gesn. p. 79. Grot.:

Ἔρχεται

τάληθές εἰς φῶς ἐνίοντ' οὐ ζητούμενον.

Nisi forte ad troch. numeros hunc versum revocare malis.

Clemens Alex. Paed. I. p. 37. Sylb. δοκοῦσιν οἱ Ἀτικοὶ παιδάριον ἐπικολίως οὐ μόνον τὸ ἄρξεν ἀλλὰ καὶ τὸ θῆλυ κεκλημέναι, εἴ τω πιστὸς καταφαίνεται ὁ Κωμικὸς ἐν Ῥαπίζομένῳ Μενάνδρῳ ὡς λέγων·

Τοῦμόν θυγάτριον; πάνν γάρ ἐστι τῇ φύσει
— φιλάνθρωπον τὸ παιδάριον σφόδρα.

Vid. Benti. p. 57. qui recte tuetur πάνν σφόδρα, sed male comparat Terentiana quidem hercle certe. Easdem voc. conjunxit Aristoph. Plut. 745. Xenoph. Oecon. I, 21. Aelian. ap. Suid. p. 566. Similia sunt λίαν σφόδρα de quo Valck. ap. Koppiers. Observ. Philol. p. 52. et λίαν ἄγαν ap. Julian. Or. VII. p. 233. b., nisi forte alterutrum delendum.

Suidas s. v. ἀπορροαφόρους, τοὺς μισθίους, τοὺς τὰ κερ-
ράμια γέροντας. —

Εἴτ' ἀπορροαφόρος τις ἀποφορὰν φέρων,

Μένανδρος Ῥαπιζομένη. ubi ἀποφορὰν dici observa merce-
dem heris a servis praestari solitam. Vid. Intpp. Gregorii
Cor. p. 525. Wessel. ad Herod. II. p. 153. et Valesius ad
Harpocr. p. 291.

Ibid. s. v. ἀνέσπακιν, ἀνεύρηκιν, εἰληκιν. Θουκυδίδης,
Μένανδρος Ῥαπιζομένη.

Πόθεν γὰρ, ὦ φίλοι θεοί,
τούτους ἀνεσπάκασιν οὔτοι τοὺς λόγους;

Male apud Suid. legitur πέπονθα γάρ, quod correxi e Le-
xico Segu. I. p. 399. vicissim e Suida corrigendo. Minus
recte autem Suidas ἀνασπᾶ λόγους interpretatur ἀνευρίσκιν,
λαμβάνειν. Nec placet Stephani ratio Thes. L. Gr. III.
p. 917. E. *verba ex imo pectore trahere*. Est potius
κἀνχᾶσθαι λόγους, *gloriarī et insolentes sermones jactare*.
Sophocles Ajac. 300.

σικιῇ τι
λόγους ἀνέσπα, τοὺς μὲν Ἀτρεΐδων κάτα,
τοὺς δ' ἄμφ' Ἀχιλλεΐ.

ubi egregia adnotavit Lobeck. p. 266. Compares παρασύ-
ρειν ἔπος ap. Aesch. Prom. 1073.

Ibid. s. v. μνόχοδον, μηδενὸς ἄξιον. Μένανδρος Ῥαπιζο-
μένη.

— Ὁ μνόχοδος γέρων
λεληθέναι σφόδρ' οἰόμενος —

Eadem habet Photius Lex. p. 207. Usam vocis illustra-
runt Intpp. Hesychii p. 634. Senariorum reliquias diges-
sit Bentl. p. 57.

Pollux VII, 51. οἷον δὲ ἐνδύναϊ ἦν ἐπιτήδεια (τὰ ζώματα)
τεκμήρται' ἂν τις ἐκ τῶν ἐν τῇ Ῥαπιζομένη Μένανδρου.

— Οὐχ ὁρᾶτε τὴν τροφὸν
ζῶμ' ἐνδεδυμένην. —

Sic digerenda haec verba. Respexit Phot. p. 46. ζῶμα, χι-
τῶνός τε ζωστοῦ γένος. οὕτω Μένανδρος.

Athen. III. p. 115. b. Μένανδρον ἐν Ῥαπιζομένῳ (Ῥα-
πιζομένη) καὶ ἀπελευθέραν εἰρηκέναι. Denique Schol. Plat.
Buhn. p. 36. καὶ τυφλῷ δῆλον — Μένανδρος Ῥαπιζο-
μένη.

ΣΑΜΙΑ.

Phrynichus Ecl. Att. p. 187. λίβανον λέγε τὸ δένδρον, τὸ δὲ θυμώμενον λιβανωτόν. — Μένανδρος ἐν τῇ Σαμίᾳ φησί.

Φέρε τὸν λιβανωτόν· σὺ δ' ἐπίθες τὸ πῦρ,
Τρύφη.

Correxit Bentl. p. 57. et jam ante Bentlejum J. Scaliger. Vulgo τρυφή. Τρύφη mulierculae nomen, descendens illud a Τρύφων ut Γλύκη a Γλύκων, quo usus est Aristoph. Eccl. 43. Pherecrates apud Athen. p. 430. e. ἀπόδες, ὦ γλύκη, ὕδαρην ἐνέχεν σοι. Ἀπαντάπασι μὲν οὖν ὕδωρ κτλ. ubi male vertunt *o dulcissima*. Scribendum videtur:

α'. Απόδες, ὦ Γλύκη,
ὕδωρ ἐνέχε σοι. β'. Παντάπασι μὲν οὖν ὕδωρ.

Quod e Menandri loco sustulit vitium Bentlejus, idem nos auferemus Alexidi apud Athen. X. p. 431. b.:

α'. ἤδῦ γε τὸ πῶμα. ποδαπὸς ὁ Βρόμος τρυφή;
β. Θάσιος —

ubi τρυφή corrigit Jacobs. Addit. p. 235. Scripsisse videtur poeta π. ὁ Βρόμος, Τρύφη.

ΣΙΚΤΩΝΙΟΣ.

In hac etiam fabula militis partes fuisse discimus e loco ap. Stob. Serm. LI. p. 356. Gesn. LIII. p. 202. Grot.:

Εὐλοιδόρητον, ὥς ἔοικε, φαίνεται
τὸ τοῦ στρατιώτου σχῆμα καὶ τὸ τοῦ ξένου.

Temere Grotius εὐλοιδόρητον. Militi Stratophanis nomen fuisse colligas ex hoc versu apud Phot. Lex. p. 400. Στρατοφάνη, τὴν κλητικὴν πτώσιν. Μένανδρος Σικωνίῳ.

Στρατοφάνη, λιτόν ποτ' εἶχες χλαμύδιον καὶ
παῖδ' ἕνα.

Ita enim recte Toupius Emend. in Suid. p. 330. pro edito καὶ πελαίᾳ. Nec defuisse militi parasitum suum haud temere conjicias e Pollucis verbis Lib. IV. 119. p. 420. ubi docetur parasitos nigra vel pulla veste indutos in scenam prodiisse, πλὴν ἐν Σικωνίῳ λευκῇ, ὅτε μέλλει γαμεῖν ὁ παράσιτος. ubi Menandri fabulam significari vix dubites.

Praeterea his locis laudatur Sicyonius. Suidas v.

ἄβρα, — οἰκότερα γυναικὸς κόρη καὶ ἔντιμος, εἴτε οἰκογενὴς εἴτε μὴ. Μένανδρος Ψευδορακλεῖ. — καὶ Σικωνίῳ.

“Ἀβραν γὰρ ἀντωνούμενος
ἐρωμένην, αὐτῇ μὲν οὐ παρέδωκ’ ἔχειν,
τρέφειν δὲ χωρὶς, ὡς ἐλευθέρῳ πρέπει.

In Suidae verbis transposui voculam καί. Vulgo editur Σικωνίῳ. Καὶ ἄβραν —. Vs. 2. Clericus tacite dedit ταύτῃ μὲν. — Ibid. v. ἀγγαρεύεσθαι καλοῦσιν ὥσπερ ἡμεῖς νῦν τὸ εἰς φορτηγίαν καὶ τοιαύτην τινὰ ὑπηρεσίαν ἄγεισθαι. Καὶ Μένανδρος τοῦτο ἐν Σικωνίῳ παρίστησιν.

Ὁ πλέων κατήχθη; κρίνεθ’ οὗτος πολέμιος.
ἐὰν δ’ ἔχη τι μαλακόν, ἀγγαρεύεται.

Vide Bentr. p. 58. — Ibid. v. κακῇ μὲν ὄψις· κόμμα παροιμίας.

Κακῇ μὲν ὄψις, ἐν δὲ δευλαΐαι φρένες.

Μένανδρος Σικωνίῳ. Eadem Photius habet p. 94. E Philemonis Enchiridio idem versus affertur a Stobaeo Serm. VIII. p. 95. Omisso auctoris nomine legitur ap. Diogen. V, 83. Cum in proverbii consuetudinem abierit, non mirum est, de auctore non constare. Temere Grot. Exc. p. 745. dedit καλῇ μὲν ὄψις. V. Gataker. Posth. XII. p. 541. c. — Harpocrat. p. 14. ἀναίνεσθαι, κοινῶς μὲν ἀσκήσθαι, ἰδίως δὲ ἐπὶ τῶν κατὰ τοὺς γάμους καὶ τὰ ἀφροδίσια (hic aliquid excidisse videtur) λέγεται. Μένανδρος Σικωνίῳ. V. Ruhnck. ad Tim. p. 275. — Idem p. 273. ὁ πολλάκις ἐμπολῇ μεταβεβλημένος, παλίμπρατος, παλίμβολος λέγεται, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ Μενάνδρου Σικωνίου. Eadem habet Phot. p. 237. V. Schol. Aeschin. Vol. III. p. 757. Libanium Orat. III. p. 126. d. et Ruhnck. ad Tim. p. 205. — Schol. Plat. Ruhnck. p. 47. ὁμοῖος ὁμοίῳ. καὶ Μένανδρος Σικωνίῳ. Sic enim legendum, non Σικωνίῳ, ut male legitur etiam in margine Stobaei. Idem vitium e Suida sustulit Kusterus T. I. p. 10. cll. Gatakeri Opp. Posth. p. 541. b. Apud Alciphr. II, 4, 140. Glycera Menandrum hortatur ut ea ad Ptolemaeum afferat dramata, quae maxime ejus plausum ferre possint, εἴτε Θαῖδα, εἴτε Μισοῦμενον, εἴτε Θρασύλορτα, εἴτε Σικωνίον * * *. Recte Berglerus Σικωνίον, ut voluit etiam Maussac, ad Harpocr. p. 35.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ.

Οὐδείς ξύνειδεν ἑξαμαρτάνων πόσον
ἀμαρτάνει τὸ μέγεθος, ὅστερον δ' ὄρα.

Servavit Stobaeus Serm. IV. p. 52. Gesn. ubi deest fabulae titulus, quem e Codd. adjecisse videtur Grotius. Quae praeterea e Plutarcho ad hanc fab. Clericus fragmenta retulit, ea ad alias quasvis fabulas, in quibus militum partes fuerunt, referri posse, monuit Boettiger. Spec. Terent. p. 62., falsus tamen in eo, quod hanc fabulam Στρατιωτῶν nomine inscriptam e Clerici cerebro natam credidit, quamquam ejus fidem admodum incerta auctoritate niti non negem. Tetigit hanc causam Wytttenbachius ad Plutarch. de Adul. et Amic. p. 62. E., qui titulum Grotianum Στρατιώταις corruptum esse suspicatur e vero Στρατιώτη, quam ille fabulam non diversam fuisse a Misumeno conjicit. Atqui docere debebat Misumenum sub Militis titulo ab ullo unquam scriptore laudatum esse. Probabilius videri possit illud Στρατιώταις corruptum esse e Συναριστώσαις,

ΣΤΗΝΑΡΙΣΤΩΤΑΙ.

Athen. VI. p. 247. f. καλεῖται δὲ οἰκόσιτος ὁ μὴ μισθοῦ, ἀλλὰ προῖκα τῇ πόλει υπηρετῶν. Ἀντιφάνης Σκύθῃ· ταχὺ γὰρ γίγνεται ἐκκλησιαστὴς οἰκόσιτος. Μένανδρος Δακτυλίῳ· οἰκόσιτον νύμφιον Οὐδὲν δεόμενον προικὸς ἐξευρήκαμεν. καὶ ἐν Κιθαριστῇ· Οὐκ οἰκοσίτους τοὺς ἀκροατὰς λαμβάνεις· ἰδίως δ' ἐν Συναριστώσαις ἔφη·

Ἀστεῖον τὸ μὴ
συνάγειν γυναῖκας, μηδὲ δειπνίζειν ὄχλον,
ἀλλ' οἰκοσίτους τοὺς γάμους πεποιηκέναι.

Hic locus vulgo ita turbatus legitur, ut Menandri fragmentum Crateti tribuatur. Suboluit aliquid Schweighausero, sed rem perficere non potuit. Tu vide Porsoni Advers. p. 74. 255.

Suidas I. p. 657. αἶρειν τράπεζαν ἐπὶ τοῦ παρακειμένην ἀφελῆν τὴν τράπεζαν. Μένανδρος Κειρυφάλῳ — καὶ Συναριστώσαις·

Ἄν' ἐτι πιεῖν μοι δῶ τις· ἀλλ' ἡ βάρβαρος
ἅμα τῇ τραπέζῃ καὶ τὸν οἶνον ᾤχετο
ἄρασ' ἀρ' ἡμῶν.

Eadem leguntur ap. Grammat. Seguer. I. p. 358.

Lexic. Seguer. I. p. 324. ἀγαπησὸν λέγουσι καὶ ἀγάπη-
σιν τὴν φιλοφροσύνην. Συναριστώσαις Μενάνδρος.

Καὶ τὸν ἐπὶ κακῷ
γενόμενον ἀλλήλων ἀγαπησὸν, οἷος ἦν.

Idem locus apud Suid. s. v. ἀγαπησμός. Male Grot. Exc.
743. ἀγαπασμὸν dedit. Hesychius: ἀγαπισμός, ἀγάπησις.
Recte corrigunt ἀγαπησὸν; nec illud in Lexica recipi de-
bebat. Zonar. I. p. 22. ἀγαπησμός, φιλοφροσύνη.

Quae Stobaeus ex hac fabula servavit fragmenta con-
iunctim exhibebo. Leguntur autem Serm. LXI. p. 385. =
LIH. p. 243., Serm. LXXXI. p. 530. = LXXXIII. p. 347.,
Serm. XCVI. p. 530. = XCVIII. p. 411.:

Ἐρως δὲ τῶν θεῶν
ἰσχυρὸν ἔχων πλείστην ἐπὶ τούτου δείκνυται.
διὰ τοῦτον ἐπιорκοῦσι τοὺς ἄλλους θεοὺς. —
Πατὴρ δ' ἀπειλῶν οὐκ ἔχει μέγαν φόβον. —
Τρισάθλιόν γε καὶ ταλαίπωρον φύσει
πολλῶν τε μεστόν ἐστι τὸ ζῆν φροντίδων.

Tertium fragmentum legitur etiam apud Anton. Meliss.
CLV. p. 247. — Praeterea laudatur haec fabula a Polluc.
VI. 101. ἀριστον, ἀριστήσαι, ἡρόσησα, ἀριστοποιούμενος, καὶ
τὸ Μενάνδρου δράμα Συναριστώσαι. Ibid. X, 18. γυναι-
κεῖαν ἀγοράν, τὸν τόπον οὗ τὰ σκεύη καὶ τὰ τοιαῦτα πι-
πράσκουσιν — εὔροις ἂν ἐν ταῖς Συναριστώσαις Μενάνδρου.
Denique a Plinio H. N. XXIII, 15. *myrtus sativa can-
dida* — odorem oris commendat vel pridie commanduca-
tum. Item apud Menandrum Synaristosae hoc edunt.

Caecillii Synaristosae, ad Menandreae fabulae imita-
tionem compositas, laudat Gellius N. A. XV, 15. Nonius
p. 617. alii.

ΣΤΝΕΡΩΣΑ.

Schol. Plat. Ruhnk. p. 27. ὃ μέλε, παρὰ τοῖς νωτέροις
ὑπὸ γυναικῶν λέγεται μόνον, ὡς τὸ ὦ τάλαν. παρὰ δὲ τοῖς
παλαιοῖς καὶ ὑπ' ἀνδρῶν. καὶ (ὡς) ἐν Ἰππεῦσιν Ἀριστοφάνους,
καὶ ἐν Μενάνδρου Συνερώση.

Ἄφες τὸν ἀνδρωπον. τί κόπτεις, ὦ μέλε.

Idem locus apud Suid. II. p. 755. ubi legitur ὦ μέλε. V.
Bentl. p. 59. Recte Clericus notat Meursii errorem Bibl.
Att. p. 1565. B. pro Συνερώση apud Suidam Συναριστώ η

corrigere gestientis. — Idem Suidas s. v. ἀναπετώ, ἀναπετάσω. Μένανδρος ἐν Συνεφθήσοις.

ΣΤΡΕΦΗΒΟΙ.

Zenobius V, 60. p. 138. οὐκ εἰμὶ τούτων τῶν ἥρώων. Αὕτη τέτακται ἐπὶ τῶν βουλομένων εὖ ποιεῖν. Οἱ γὰρ ἥρωες ἔτοιμοι κακοῦν μᾶλλον ἢ εὐεργετεῖν, ὥς φησι καὶ Μένανδρος ἐν Συνεφθήσοις. Menandrea, quae hic laudari credidit, Grotius Exc. p. 743. ita exhibuit:

Οἱ γὰρ ἥρωες κακοῦν
ὥς φασ' ἔτοιμοι μᾶλλον ἢ εὐεργετεῖν.

Valckenarius autem ad Eurip. Phoen. 976. p. 349. ita:

Οἱ γὰρ ἥρωες —
κακοῦν ἔτοιμοι μᾶλλον ἢ εὐεργετεῖν.

Non viderunt igitur viri praestantissimi, non Menandri sed Zenobii haec verba esse. Docet hoc vel illud ὥς φησι καὶ Μένανδρος, ut de hiatu taceam. Prorsus ita Pseudo-Plutarch. ap. Gronov. Praef. Thes. Graec. Ant. X. p. 3. οὐκ εἰμὶ τούτων τῶν ἥρώων, ἐπὶ τῶν μὴ βουλομένων μὴ εὖ ποιεῖν. οἱ γὰρ ἥρωες κακοῦν ἔτοιμοι ἢ μᾶλλον (μᾶλλον ἢ) ὠφελεῖν. Item Suid. II. p. 736. ubi eadem leguntur, quae Zenobius habet, sed postremis verbis ὥς φησι καὶ Μ. ἐν Σ. omissis. Eundem Menandri locum respexit Schol. Arist. Av. 1482. ἥρωες δὲ δύσσοργοι καὶ χαλεποὶ τοῖς ἐμπιλάξουσιν γίνονται, καθάπερ Μένανδρος ἐν Συνεφθήσοις. Ita enim recte, opinor, Heringa Observ. p. 254. pro edito Συνερίθοις. Frustra igitur Meurs. Bibl. Att. p. 1565. et Fabric. Bibl. Gr. II. p. 467. Συνερίθους inter Menandricarum fabularum titulos retulerunt. Heroas istos litigiosos fuisse et maleficos, communis ferebat antiquitatis opinio. Quam in rem Clericus laudavit Strab. VI. p. 255. et Aelian. H. A. VIII, 18. Adde Valcken. Diatr. p. 269. B. Alciphron. Epist. III, 58, 15. cll. Etymol. M. p. 438. 18.

Hanc quoque fabulam Caecilium imitatione expressisse constat testimonio Cicer. de opt. gen. orat. 16. et de Finib. I, 2., quae loca etiam Clericus adscripsit.

ΤΙΤΘΗ.

Suidas s. v. αἰτήσασθαι, τὸ χρήσασθαι. Μένανδρος Τίτθῃ.

ἦν ἂν τις ὑμῶν παιδίον
ἦτήσατ' ἢ κέχρηκεν, ἄνδρες γλυκύτατοι.

Ita Meursius Bibl. Att. p. 1565. d. Vales. ad Harpocr. v. ἡτημένη, et alii correxerunt vulgatum Ἄνδρες Τίτθην. Eadem corruptela apud Zonar. I. p. 98. ubi in Menandri verbis pro ἦν ἂν τις legitur ἦν ἂν τις. Neutrum sanum est. Porson. Adv. p. 292. εἴ τις ὑμῶν. Aliud quid latere videtur. Versus digessit Bentl. p. 60. — Ad eandem fabulam, Schowiani Stobaei auctoritate, referendum hoc fragmentum:

Οἱ τὰς ὀφρῦς αἶροντες ὡς ἀβέλτεροι
καὶ σκέψομαι λέγοντες· ἄνθρωπος γὰρ ὢν
σκέπει τί περὶ τοῦ; δυστυχῆς ὅταν τύχῃ.
αὐτόματα γὰρ τὰ πράγματ' ἐπὶ τὸ συμφέρον
ρεῖ, καὶ καθεύδης, ἢ πάλιν τοῦναντίον.

Serm. XXII. p. 187. Gesn. p. 111. Grot. ubi deest fabulae titulus. Ad priora verba οἱ τὰς ὀφρῦς αἶροντες Clericus laudat Lambin. ad Horat. Epist. I, 18, 64. Idem merito rejecit Casanboni interpretationem ad Theophr. Char. I. p. 22. allatam. — Vs. 3. σκέπει τί περὶ τοῦ; ita scripsi e cod. B. pro vulgato σκέπει σὺ περὶ του. Similia sunt τίς ἐκ τίνος γέγονας, οἷα ἀπὸ οἶων πάσχω et alia, quae larga manu congegesserunt viri docti, ex quibus sufficiat laudasse Wytttenb. Bibl. Crit. III, 2. p. 21. et Schaefer. ad Long. p. 416. Ibid. δυστυχῆς ὅταν τύχῃ recte tuetur Bentl. p. 79. — Vs. 5. καὶ καθεύδης. Ita Stob. Ecl. Phys. I. p. 100., ubi duo postremi nostri fragm. versus male cum alio versu ε Κερυφάλω cohaerent. Heerenio bis Menandrum iisdem versibus usum esse statuenti nemo assentietur, quum altero loco admodum importune subjiciantur huic versui:

ταῦτόματον ἡμῖν ἀφανὲς δὲ συλλαμβάνει.

Nostro loco vulgatur καθευδήσῃ πάλιν τάναντία, quod in καθευδήσῃ male mutavit Grotius. Praeterea Clericus: „καὶ καθευδήσῃ, h. e. quamvis rem nullo tuo labore juveris, quod voluerunt oculis spectandum dare inimici Timothei, qui pinxerant eum κοιμώμενον, τὴν δὲ Τύχην τὰς πόλεις δι- „κτεῖν περιβάλλουσαν, ut habet Plutarch. V. Snll. p. 454.” Cfr. Lucian. Rhet. did. III. p. 4. et Terent. Adelph. IV, 5, 59.

Τ Ρ Ο Φ Ω Ν Ι Ο Σ.

Athenaeus IV. p. 132. d. Δίφιλος δ' ἐν Ἀπολιπούσῃ μάγειρόν τινα παράγων ποιεῖ τάδε λέγοντα. — Μένανδρος δ' ἐν Τροφωνίῳ.

α'. Ξένον τὸ δεῖπνόν ἐστιν ὑποδοχῆς. β'. τίνος; ποδαποῦ; διαφέρει τῷ μαγείρῳ τοῦτο γάρ· οἷον τὰ νησιωτικὰ ταυτὶ ξενύδρια, ἐν προσφάτοις ἰχθυυδίοις τεθραμμένα καὶ παντοδαποῖς, τοῖς ἀλμίοις μὲν οὐ πάνυ ἀλίσκετ', ἀλλ' οὕτως παρέργως ἀπτεται· τὰς δ' ὀνθυλεύσεις καὶ τὰ κεκαρυκευμένα μᾶλλον προσεδέξατ'. Ἀρκαδικὸς τοῦναντίον ἀδάλαστος ἐν τοῖς λοπαδίοις ἀλίσκεται. Ἰωνικὸς πλούταξ, ὑποστάσεις ποιῶ, κἀνδανλον, ὑποβινητιῶντα βρώματα.

Primum versum alii aliter inter loquentes personas distribuunt. V. Schweigh. qui vs. 3. male reliquit partic. μὲν post τά. Recte delevit Grotius Exc. p. 744. — Vs. 4. Benth. p. 60. προσφάτοισιν. Dawes. Misc. crit. p. 214. ἰχθυυδίοις. Prius non necessarium, alterum ne graecum quidem. Ἰχθυυδion ubique, si Archestrat. Athen. p. 311. c. excipias, secundam syllabam producit. In Aristoph. Νῆσοις male Brunck. p. 257. ad Dawesii normam ἰχθυυδιον. Compares χελύδιον Amphididis ap. Athen. p. 295. b. ἀφύδιον Aristophanis ibid. p. 285. e., ubi fallitur Schweigh., βοτρυδion Alexidis ibid. p. 516. e. Ad eandem normam i. producit in δικαστηρίδιον, ἀργυρίδιον, ἐργειρίδιον, aliis. Suid. III. p. 325. σκαλμίδα. ἀσπαζόμεθ' ἐρετμὸν καὶ σκαλμίδα, φησὶν ὁ Κωμικός. Fort. Aristophanis versus, ita scribendus:

Ἀσπαζόμεσθ' ἐρετμὶα καὶ σκαλμίδα.

In his omnibus i. terminationis diminutivae ιδιον coalescit cum praecedenti i. vel v. Prorsus idem accidisse videmus in optativorum formis φθίμην, φύην, δαίνυτο, λέλυτο. — Vs. 5. τοῖς ἀλμίοις. Hoc frustra sollicitatum a Salmasio et Benth. p. 60. — Vs. 6. ἀλίσκετ'. ita jam Grot. et Casaubonus, quo magis mirum, Schweigh. non correxisse vulg. ἀλίσκεται. — Vs. 7. ὀνθυλεύσεις. Vide, quem Clericus laudat, Casaub. ad Athen. I, 4., et Polluc. VI, 60. qui ὀνθυλεύσεις περιττὰς σκευασίας. — Vs. 8. Verba εἰ δέ τις ἔρχεται, quae vulgo ante Ἀρκαδικὸς legebantur, delevit Bentlejus. V. Schweigh. et Porsoni Tracts p. 236. — Vs. 9. Coray ap.

ap. Schw. ἀθάλαστος, οὗτος. Si quid mutandum, malim
 ὦν pro ἐν. At ne hoc quidem necessarium. — Vs. 10. et
 11. iterum habet Athen. XIV. p. 517. a., ubi Schweighaeu-
 serus, praeunte Corayo, locum ita exhibuit, ut nos eum
 edendum curavimus. Vulgo πιδῶν, quod in ποθεῖ mutavit
 Grotius. Vocem πλούταξ primus finxisse videtur Eupolis.
 Pollux III, 109. ὁ Εὐπολὶς πλούταξ πέπαικεν. Eupolidis lo-
 cus est apud Athen. p. 236. f. κὰν τι τύχη λέγων ὁ πλούταξ
 πάνυ ταῦτ' ἐπαινῶ. Schol. Dionysii Thrac. p. 856. 'Ρόδαξ
 ὁ 'Ρόδιος καὶ πλούταξ ὁ πλούσιος. Ejusdem commatis plura
 habet lingua graeca, δημαξ, unde δημακίδιον formavit Ari-
 stophanes, δρώπαξ, πάσσαξ, βώμαξ, νέαξ, alia, de quibus v.
 Etym. M. p. 199. Intpp. Gregor. Cor. p. 240. Fischer. ad
 Weller. II. p. 38. Στόαξ unus, opinor, lusit Hermeas ap.
 Athen. p. 563. e. Quae mox sequuntur apud Menandrum
 υποστάσις, respexit Pollux VI, 60. παρὰ Μενάνδρῳ αἱ ὑπο-
 στάσις ζῶμος παχὺς ἀμύλων πτηνόμενος, *jusculum admixta
 farina faecis instar constipatum*. Item Irenaeus apud
 Socrat. Histor. Eccl. III, 7. p. 176. Εἰρηναῖος ὁ γραμματι-
 κὸς ἐν τῷ κατὰ στοιχείον Ἀττικιστῇ *) βάρβαρον ἀποκαλεῖ τὴν
 λέξιν (ὑπόστασις), μηδὲ γὰρ παρὰ τισι (leg. τινι) τῶν παλαιῶν
 εὐρησθαι, εἰ δὲ που καὶ εὑρηται, μὴ τοῦτο σημαίνειν, ἐφ' ᾧ
 νῦν παραλαμβάνεται. παρὰ μὲν γὰρ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ Φοῖνικι
 (neglexit haec Brunck.) ἐνέδραν σημαίνειν τὴν ὑπόστασιν, παρὰ
 δὲ Μενάνδρῳ τὰ καρυκείμενα. Ex hoc fonte sua derivavit
 Julius Pollux Hist. Phys. p. 376. τὸ δὲ τῆς ὑποστάσεως (ὄνο-
 μα) σπανίως μὲν εὑρηται, ἐπὶ δὲ τοῦ νῦν σημαινομένου οὐχ εὑ-
 ρηται ὅλως παρὰ τινι· παρὰ μὲν γὰρ Σοφοκλέους ἐπὶ τῆς ἐνέ-
 δρας εἰρηται, παρὰ δὲ Μενάνδρου ἐπὶ τρυγίας πίθου ἢ καρυ-
 κειμάτων. Cognatae potestatis vocabulum ὑποστάθμη *faex,
 sedimentum*, illustraverunt Gataker. ad Anton. Phil. IX.
 p. 281. cll. Wessel. ad Diod. Sic. III, 44. et Abresch. Ob-
 serv. Misc. V, 2. p. 230. — Vs. 11. κάνδανλον. De can-
 daulo, qui cibus est ἐξ ἀμύλου καὶ τύρου καὶ γάλακτος καὶ
 μέλιτος πεποιημένος, Clericus laudat Polluc. IV, 69. et Athen.
 XII. p. 516. conf. Wagner. ad Alciph. I. p. 253. Mox ὑπο-
 βινητιῶντα βρώματα sunt *cibaria Venerem irritantia*. Athen. I.
 p. 9. c. παρελὼν παντὶ σθάνει τὰς μαγειρικὰς μαγγανείας, καὶ
 τὰ, ὡς Μενάνδρος φησιν, ὑποβινητιῶντα βρώματα. quae in
 rem suam convertit Eustath. Vol. III. p. 1724. 53. οὔτε μελί-
 πηκτα φιλοῦντες, οὔτε μαγειρικὰς μαγγανείας, οὔτε ὑποβινητιῶντα,
 ὥς φησι Μενάνδρος, βρώματα. Eadem πασητιῶντα βρώματα

*) Vid. Suidas Vol. III. p. 4. et Koen. Praef. ad Greg. Cor.
 p. XVI.

vocat Clemens Alex. Paed. II. p. 64. Sylb. πόρρω γάρ ἐστι τῶν πασχητιῶντων ἐδεσμάτων ἢ τράπεζα τῆς ἀληθείας. Idem Strom. II. p. 178. χρη τοίνυν συνασκεῖν αὐτοὺς εἰς εὐλάβειαν, φραγεύοντας κατὰ τοὺς φιλοσόφους; τὰ πασχητιῶντα τῶν βρωμάτων.

Reliqua Trophonii fragmenta haec sunt. Athen. III. p. 99. f. Μένανδρος ἐν Τροφωνίῳ εἶπε χορτασθεῖς. — Harpocr. p. 33. ὅτι δὲ λύσαντες τὴν λήκυθον ἐχρῶντο τῷ ἱμάντι πρὸς τὸ μαστιγοῦν, Μένανδρος Τροφωνίῳ. — Denique apud Stob. Serm. IX. p. 101. Gesn. p. 61. Grot.:

Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν ἐκμαθεῖν γάρ, ὦ Λάχης,
ἀστεῖον ἐπιτήδευμα κρίνω τῷ βίῳ.

Margo Gesneri: *Philemonis, alii Menandri Trophonio*. Grotius incerto poetae tribuit. Schowii codd. A. B. Μένανδρος ἐν ταυτῷ h. e. in Citharistria, ex qua fabula quod proxime ibi praecedit fragm. petatum est. Nisi forte in ipso illo ταυτῷ Trophonii nomen latere putes. Qui sequitur apud Stobaeum senarius,

Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν καὶ φιλανθρώπους ποιεῖ
eum ipsum quoque margo Gesneri Menandro in Troph., Grotius vero incerto poetae tribuit. In Schowii Codd. τοῦ αὐτοῦ, non addito fab. titulo.

Ceterum eodem nomine fabulas docuerunt Cratinus, Cephisodorus, Alexis, alii. Ad illustrandam inscriptionis rationem faciunt ea, quae disputavit Muellerus de Minyia p. 150 sq.

T A P I A.

Duo hujus fabulae fragmenta servavit Stobaeus Serm. LVI. p. 373. Gesn. LXVIII. p. 221. Grot. et Serm. CII. p. 556. Gesn. CIV. p. 427. Grot.:

Ὡς ἡδὺ τῷ μισοῦντι τοὺς φαύλους τρόπους
ἐρημία, καὶ τῷ μελετῶντι μηδὲ ἐν
πονηρὸν ἱκανὸν κτήμ' ἀγρὸς τρέφων καλῶς.
ἐκ τῶν ὄχλων δὲ ζῆλος, ἢ τε κατὰ πόλιν
6 αὕτη τρυφή λάμπει μὲν, ἐς δ' ὀλίγον χρόνον. —
Γέροντα δυστυχοῦντα τῶν αὐτοῦ κακῶν
ἐπαγόμενον λήθην, ἀνέμνησας πάλιν
ἐπὶ τάτυχεῖν τ' ἡγεiras.

Priora verba ὡς ἡδὺ — ἐρημία leguntur etiam Serm. LIV.

p. 367. ubi deest vulgo τρόπους, quod ex altero loco recte adjecit Grotius. Cfr. Porson. Adv. p. 118. De postreminis verbis ἐπὶ τἀτυχεῖν ἡγίρας v. Benti. p. 61. Qui hoc loco senex commemoratur, fortasse idem est, a quo prologus fabulae actus est. V. Quintil. Inst. Orat. XI, 3. supra ad Georgum p. 34.

Suidas: ἀνορωρυγμένον λέγουσιν οὐχὶ ἀνωρυγμένον. Μένανδρος Ἰδρία (male Reines. V. L. III, 3. p. 384. legit Ἀδρία).

Εὐθὺς καχρήσασθαι τὸν ἀνορωρυγμένον
ταύτην ἰδόντα.

Idem locus, sed mirifice depravatus, legitur in Lex. Seguer. I. p. 405.: Μένανδρος· τὴν ἀνορωρυγμένην ταύτην ἰδών. Pro καχρήσασθαι Clericus, et jam ante Clericum Meursius Bibl. Att. p. 1566. correxit καταχρήσασθαι, quod placuit Bentejo, obscura verba ita interpretanti: *statim prodégisse effossum illum thesaurum, simulatque hanc meretricem vidit.* In quo illud certe recte factum arbitror, quod de thesauro effosso cogitavit. Atque hinc nescio an tituli ratio reddenda sit: nam ἐν ἰδρίαῖς ἔκριντο οἱ θησαυροί, teste Schol. Aristoph. Av. 603.

Athenaeus IX. p. 408. e. de formula κατὰ χειρῶν agens, Μένανδρος Ἰδρία.

Οἱ δὲ κατὰ χειρῶν λαβόντες περιμένουσι φίλ-
τατοι.

Ad senarios hunc locum frustra revocavit Metrs. Bibl. Att. p. 1566. partic. δὲ mutans in δῆ. De formula κατὰ χειρῶν λαμβάνειν dixere Wyttenb. ad Plut. l. p. 243. et Lo-
beck. ad Phryn. p. 327.

Schol. Platon. Ruhnk. p. 10. ἔχει (τὸ δημοῦ) καὶ δύνα-
μιν συλλεκτικὴν, ὡς παρὰ Μένανδρον ἐν Ἰδρία· Οἱ Θραῖκες
Λιβυτρῶες καλοῦνται· πάντα νῦν ἤδη ὅθ' ὁμοῦ.
ὅπερ δηλοῖ ἐν τῷ αὐτῷ. Tenebricosa verba aliis expedienda
commendo. In corrupta voce Λιβυτρῶες Libethriorum no-
men latere suspiceris, de qua gente vide Muelleri Histor.
civit. graec. I. p. 381 sqq.

Dénique Hesychius: παρουσία. οὕτως ἐκάλουν καὶ τὰ
ἐπάρχοντα. καὶ μήποτε ἡ παρὰ πρέθεις παρέλκει. Μένανδρος
Ἰδρία. Hunc usum vocis παρουσία multis exemplis ad-
struxerunt Salmas. de Usur. p. 182. et Piers. ad Moer.
p. 297.

T M N I Σ.

„Latine hanc fabulam reddiderat Caecilius, ut liquet
 „e citationibus Festi et Nonii, apud quos tamen malo le-
 „gitur *Hymnis* quasi sexto casu ὕμνοις, cum legendum sit
 „*Hymnide*, ut recte animadvertit Victorius V. L. I, 11.
 „Idem observavit hanc fabulam citatam a Cicerone de
 „Finib. II, 7.” *Clericus*. Caecilius Hymnide laudatur etiam
 a Charisio Inst. Gramm. II. p. 185. et Diomede I. p. 378.
 cll. Casaub. ad Persii Sat. IV. p. 320.

Fragmenta fabulae haec sunt. Etymol. Gud. p. 320. 29.
Μένανδρος ἐν Ὑμνίδῃ κιγκλίσμος φησιν ἀντὶ τοῦ τάραχος. Leg.
 ἐν Ὑμνίδι. Zonar. II. p. 1209. *κιγκλίσμος ἀντὶ τοῦ τάραχος. οὐ-*
τω Μένανδρος. cfr. ibid. p. 1215. et Cod. Barocc. apud Bekke-
 rum Anecd. Gr. III. p. 1459. — Hesych. *Παρυφίς. Μέναν-*
δρος Ὑμνίδι. — Idem: *βάκηλος, ὁ μέγας ἢ ἀνόητος, ἢ ὁ*
ἀπόκοπος, ἢ ὑπ' ἐνίων γάλλος: οἱ δὲ ἀνδρόγυνοι. ἄλλοι πα-
ρειμένος, γυναικώδης, παρὰ Μενάνδρῳ Ὑμνίδι. Similiter Schol.
 Luciani Cron. 12. *βάκηλος, μέγας μὲν, ἀνόητος δέ, καὶ γυ-*
ναικώδης. εὐνούχος, ἀπόκοπος. Antiphanes ap. Athen. IV.
 p. 134. b. *οὐχ ὄρᾱ; ὄρχούμενον ταῖς χειρὶ τὸν βάκηλον;* Ser-
 vant vocem Latini *bacellum* dicentes pro *stulto*. v. Casaub.
 ad Suet. Aug. 87. p. 272. cll. Turnebo Advers. p. 862.

Maximus Tyr. Dissert. XXX. p. 320. *μὴ ἐνόχλει τῇ τύχῃ,*
οὐ γὰρ τοῖς δεομένοις δίδωσιν. μὴ ἐνόχλει τῇ τέχνῃ; ἀκουεῖς
γὰρ Μενάνδρου λέγοντος·

Οὐ πάνυ τι γηράσκουσιν αἱ τέχναι καλῶς,
ἂν μὴ λάβωσι προστάτην φιλάργυρον.

Fabulae nomen addit Stob. Serm. LIX. p. 380. Gesn. LXI.
 p. 231. Grot., ubi recte legitur πάνυ τι. Maximus πάνυ τοι.
 Contrario vitio laborat Pseudo-Gorgias in Reiskii Oratt.
 Graec. Vol. VIII. p. 109. *ἀλλὰ γε ταῦτα πολλῆς τιμωρίας*
καὶ πιστεῦσαι. Leg. πολλῆς τοι μωρίας, nisi malis πολλῆς ἐστι
μωρίας.

Athenaeus VI. p. 231. a. *Μένανδρος Ὑμνίδι·*

Ἄλλὰ τάργυρώματα
ἦκω λαβεῖν βουλόμενος.

Temere Menagius ad Diog. Laert. II. p. 178. b. corrigit
λαβεῖν δεόμενος.

Apollonius de Pron. p. 275. a. *Ἀττικοὶ γοῦν τὸν ἱμέ-*
Μένανδρος ἐν Ὑμνίδι·

Nūn δὲ κατὰ πόλιν

εὔρηκε τὸν ἕτερον, τὸν σέ, τὸν ἐμὲ τουτονί.

Grammat. Seguer. II. p. 923. καὶ Μένανδρος ἐν Ὑδατι· τὸν ἐμὲ τουτονί. Lege ἐν Ὑνιδι. Exemplis hunc usum articuli illustraverunt Intpp. Callim. Tom. I. p. 547. Heindorf. ad Plat. Vol. IV. p. 354. et Bast. Ep. crit. p. 268.

Harpocrat. s. v. ἡτημένην p. 83. αἰτεῖσθαι ἔλεγον τὸ κηχῆσθαι. Μένανδρος ἐν τῷ (leg. τῇ) Ὑνιδι.

Οὐ πῦρ γὰρ αἰτῶν οὐδὲ λοπάδ' αἰτούμενος.

Idem versus, quem etiam in Dyscoli fragm. p. 53. habuimus, ex Hymnide citatur ab Ammonio p. 5. Valck. Suida s. v. αἰτήσασθαι et Lex. Seguer. I. p. 359. ubi ἀλλὰ λοπάδ' αἰτ. legitur. Idem Lex. p. 360. αἰτήσασθαι τὸ κηχῆσθαι. οὕτω Μένανδρος.

Ceterum scripsi ubique Ὑνίς, accentu in ultimam syllabam retracto. Meretricis nomen fuisse, constat e Luciani Dial. Meretr. XHL p. 315.

ΤΠΟΒΟΛΙΜΑΙΟΣ

Π

ΑΓΡΟΙΚΟΣ.

Suidas s. v. πέμπειν, τὸ πομπεύειν. Μένανδρος Ὑποβολαίῳ ἢ Ἀγροίῳ.

*Μικρὰ Παναθήναι' ἐπειδὴ δι' ἀγορᾶς πέμπον-
τά σε,*

Μουσίων, μήτηρ ἐώρα τῆς κόρης ἐφ' ἄρματος.

Ita correxit haec et ad trochaicos numeros revocavit Benth. p. 67. quum vulgo légeretur apud Suidam ἐπεὶ δι' ἀγορᾶς πέμποντες ἐμοσχίων. Neque vanam fuisse summi viri conjecturam docet Phot. Lex. p. 299. ubi liquido scriptum legitur πέμποντά σε, Μουσίων. Non acquievit tamen in hac Benth. ratione Toup in Suid. I. p. 336. Lips., qui quum numeros versuum scabros et invenustos dicit, in quo illa scabrities cernatur, vellem docuisset. Nec magis perspicitur, quid duri verborum habeat constructio, quam Menandri elegantia indignam vocat. Denique, inquit, Graeci πέμπειν πομπὴν dicunt, quod vir. doct. sefellit. Proinde ex ingenio atque indole, ut ait, sermonis Attici ita h. l. scribendum contendit:

— — — Μικρὰ Παναθήναι' ἦν· ἐπεὶ

πομπὴν δι' ἀγορᾶς, Μοσχίων, πέμποντά σε
μήτηρ ἑώρα τῆς κόρης ἐφ' ἄρματος.

De loquutione πέμπειν πομπήν quae scripsit Toupins, ea quorsum spectent, non video: πέμπειν χοροῦς dixit Eurip. Electr. 432., πέμπειν ἐορτάς Plutarch. π. φίλοπλουτ. p. 527. d. et ipsum illud πέμπειν Παναθήναια Philostratus Vit. Apoll. IV, 22. p. 161.

A ceteris scriptoribus, qui hujus fabulae fragmenta servaverunt, simpliciter vocatur Hypobolimaens. Apud Stobae. Serm. CXX. p. 606. Gesn. CXXII. p. 497. Grot.:

- Τοῦτον εὐτυχέστατον λέγω,
ὅστις θεωρήσας ἀλύπως, Παρμένων,
τὰ σεμνὰ ταῦτ' ἀπῆλθεν, ὅθεν ἦλθεν, ταχύ,
τὸν ἥλιον, τὸν κοινὸν ἀστέρ', ὕδωρ, νέφη,
5 πῦρ· ταῦτα ἔτη κἂν ἑκατὸν βιώσεται
ὅψει παρόντα, κἂν ἐνιαυτοὺς σφόδρ' ὀλίγους.
σεμνότερα τούτων ἕτερ' ἂν οὐκ ὅψει ποτέ.
Πανήγυριν νόμισόν τιν' εἶναι τὸν χρόνον,
ὃν φημι, τοῦτον ἐπιδημίαν ἀνθρώπων·
10 ὄχλος, ἀγορά, κλέπται, κυβεῖαι, διατριβαί·
ἂν πρῶτος ἀπέλθης καταλύσεις, βελτίονα
ἐφ' ὁδῷ ἔχων ἀπῆλθεν ἐχθρὸς οὐδενί.
ὁ προσδιατρίβων δὲ κοπιᾶσας ἀπώλεσεν,
κακῶς τε γηρῶν ἐνδεής του γίγνεται,
15 ῥεμβόμενος ἐχθροὺς εὖρ', ἐπεβουλευθή· ποθέν,
οὐκ εὐδανάτως ἀπῆλθεν ἐλθὼν εἰς χρόνον.

Vs. 3. ἀπῆλθεν ὅθεν ἦλθεν ταχύ, ad cognata sidera, v. Valcken. diatr. p. 28. c. 54. b. et Ruhnck. ad Vellej. p. 473. — Vs. 4. Bentr. p. 65. τ. ἥλιον τὸν κοινόν, ἀστρ', ὕδωρ, probante Hemst. ad Lucian. I. p. 434. — Vs. 5. Clericus ad sententiam comparat Anton. II, 14. οὐδὲν διαφέρει, πότερον ἐν ἑκατὸν ἔτιςιν ἢ ἐν διακοσίοις τὰ αὐτὰ τις ὄψεται, Heringa Epicharimum Diog. Laertii III. 17. Grotii et Bentr. conjecturae turpi laborant, soloecismo. Nec melius Hemst. l. c. ταῦτ' ἔτη τις κἂν ἑκατὸν βιώσεται, quae conjectura duplici foedatur vitio. Rectius Heringa Observ. p. 255. ταῦτ' ἔτη σὺ κἂν ἑκατὸν βιοῦς αἰί: voluisse videtur βιώ. Toup. Ep. crit. p. 32. ταῦθ', ἑταῖρε, κἂν ἑκατὸν βιώ. ἔτη. Porson. Append. ad Toup. 486. ταῦτὰ ταῦτα κἂν ἐκ. βιώ. ἔτη. Idem apud Gaisfordium ad Eurip. Suppl. p. 207. Oxon. ταῦτα κἂν ἑκατὸν ἔτη βιώ. ἔτι. Denique Jacobsius ad Athen. p. 105. ταῦτα γὰρ ἔτη κἂν ἑκατὸν βιώ. ἔτι. Mihi,

ne prorsus ἀσύμβολος decedam, assumpta Toupii conjectura, ταῦτ' αἰὶ γὰρ scribendum videbatur. Nisi malis ταῦτ' ἔτη κἄν ἑκατὸν ἔτι βιάσ, αἰὶ ὄψει παρόντα etc. — Vs. 7. ἔτερ' ἂν οὐκ ὄψει ποτέ. Ita scripsi pro ἔτερα οὐκ ὄψει ποτέ. Nec male Pauwius p. 77. ἔτερα γ' οὐκ. Heringa l. l. et Porson. Adv. p. 292. et apud Gaisford. l. c. ἔτερα δ' οὐκ. Bentlejus, probante Hemsterhusio; dedit ἄτερ' οὐκ ὄψει ποτέ. — Vs. 8. sqq. Sententiam Menander expressisse videtur ex Alexide ap. Athen. p. 463. d. Menandrum imitatus est Gregor. Nazianz. Tetrast. p. 68. sive Gnom. monost. 444.

Πανήγυριν νόμιζε τόνδε τὸν βίον.

Comparationis auctor Pythagoras perhibetur. V. Menag. ad Diog. Laert. VIII, 8. et Davisium ad Cicer. Tuscul. Vs. 3. — Vs. 9. Locus varie tentatus. De Grotii conjectura v. Bentl., qui ipse τὴν ἐπιδημίαν ἄνω tentavit. Toupius l. l. κάπιδημίαν ξένων. Non male; certe melius quam Heringa, qui deleta voce ἀνθρώπων, in qua alius fabulae Ἀνθρωπος inscriptae titulum latere suspicabatur, totum verum ita exhibuit: Εὐγήμε, τουτονὶ γε κάπιδημίαν. Lennep. ad Phal. p. 103. Bentleji vestigiis insistens: τοῦτον κάπιδημίαν. ἄνω Ὀχλος κτλ. Jacobsius denique Add. ad Athen. p. 133: τὸν ἐπιδημίαν, ἐν ᾧ Ὀχλος —. Similiter Porsonus apud Gaisf. l. c. ἡ πιδημίαν, ἐν ᾧ Ὀχλος etc. — Vs. 10. Non recte, si quid video, Bentl. accusativos adscivit: ὄχλον, ἀγορὰν κτλ. Vulgata lectio multo aptior est ad significantem loquentis indignationem. Pro κλέπται Heringa κλοπαί. Conf. D'Orvill. Vann. crit. p. 235. — Vs 11. Ita distinxit Porsonus apud Gaisford. l. c. καταλύσεις haud dubie intelligens de diversoriis. Vulgo ἂν πρ. ἀπέλθης, καταλύσεις β. quod varias peperit conjecturas. Bentl. οὐ καταλύσεις βέλτιον, Jacobs. Addit. ad Ath. p. 20. καὶ καταλ. β. Heringa: ἂν πρ. ἀπελεύση καταλύσεις βέλτιον; qua forma nemo comicorum usus est. — Vs. 13. Heringa ὁ δὲ πρ. κ. ἀπ. Atqui κοπιάσας praenultimam producit. Porsonus l. c. ὁ πρ. δ' ἐκοπίασεν ἀπολέσας, quod verum videtur. Wyttenb. ad Plutarch. p. 113. c. pro κοπιάσας dedit κοπιῶν. Ad ἀπώλεσιν intellige ἐφόδια. Male Bentl. — Vs. 15. Soloece Grot. πόθιν. — Vs. 16. ἐλθὼν εἰς χρόνον qui in vitam venit diu ibi moraturus. Male igitur, nec unam ob causam male, Wyttenb. l. l. correxit: ἀπῆλθ' ἔχων εἰς τὸ χροῖων. Vocem εὐθανάτως e Cratino servavit Pollux III, 106. Sueton. a Clerico laudatus Aug. cap. 99. sibi et suis εὐθανασίαν similem, hoc enim verbo uti

solobat, precabatur. Menander ap. Athen. p. 549. c. θάνατος εὐθανάτος. Cfr. Posidippus ap. Stob. Serm. CXIX. p. 597. τῆς εὐθανασίας κρείττον οὐδὲν εἴχεται. Ita codex ap. Brunck. Poes. Eth. p. 341. pro ἀθανασίας. Similiter apud Artemid. Onirocr. II, 37. ἀδελος legitur pro εὐδελος. At fallitur Brunck. de mensura primae syllabae in ἀθανασία. Vide, praeter Porson. ad Med. 139., Antiphanem ap. Stob. p. 616. et Alexin ap. Diog. Laert. III, 28.

Apud Stobaeum Eclog. Phys. T. I. p. 192. ed. Heeren.:

Πάυσασθε νοῦν ἔχοντες· οὐδὲν γὰρ πλεόν
ἀνθρώπινος νοῦς ἐστὶν ἄλλο τῆς τύχης,
εἴτ' ἐστὶ τοῦτο πνεῦμα θεῖον, εἴτε νοῦς.
τοῦτ' ἐστὶ τὸ κυβερνῶν ἅπαντα καὶ στρέφον
5 καὶ σῶζον· ἡ πρόνοια δ' ἡ θνητῇ καπνὸς
καὶ φληναφος· πείσθητε κοῦ μέμψεσθέ με·
πάνθ' ὅσα νοοῦμεν ἢ λέγομεν ἢ πράττομεν
Τύχῃ ὅτιν, ἡμεῖς δ' ἐσμέν ἐπιγεγραμμένοι.
Τύχῃ κυβερνᾷ πάντα. ταύτην καὶ φρένας
10 δεῖ καὶ πρόνοιαν τὴν θεῶν καλεῖν μόνην,
εἰ μὴ τις ἄλλως ὀνόμασιν χαίρει κενοῖς.

Hic etiam videndum est, ne duo diversi loci fragmenta in unum coaluerint, quorum secundum vs. 9. ordiatur. — Vs. 1. non probo Bentleji conjecturam νοῦν αὐχρῶντες. Receptae lectionis longe fortior et argutior sententia: *no-lite amplius sapere.* — Vs. 2. ἄλλο τῆς τύχης. Ita Lamb. Bos. Observ. p. 15. et Toup. Ep. crit. p. 32. pro vulgato ἄλλ' ὁ τῆς Τύχης. Philemon ap. Stob. Ecl. Phys. II. p. 6. πλεῖον γὰρ οὐδὲν ἄλλο τοῦ ζητεῖν ἔχουσ. — Vs. 4. ἅπαντα addidit Bentleyus. — Vs. 5. καὶ σῶζον. Ita Grot. et Canter. V. L. VIII, 3. pro καὶ ζωῶν. Confirmant codd. Heerenii. Tum ἡ πρόνοια δ' ἡ θνητῇ καπνός, fortasse recte Lennep. ad Phalar. p. 143. θνητῶν. Ad sententiam apprimè convenit Chaeremonis versus ap. Stob. Ecl. T. I. p. 196. Heer.:

τύχῃ τὰ θνητῶν πράγματ', οὐκ εὐβουλία.

quo utuntur etiam Plutareh. Opp. Morr. I. p. 97. c. Libanius Orat. XXXI. p. 644. d. cfr. Cicero Qu aest. Tusc. V, 9. — Vs. 7. πάνθ' ὅσα νοοῦμεν κτλ. Vulgo ἅπανθ' ὅσα Correxit Salmasius. Male Heeren. dedit ἅπανθ' ἃ —. Tum λέγομεν est Canteri emendatio pro γέγονεν. Eandem probavit Reisigius Conject. I. p. 108. Mitto Grotii, Salmasii,

Jacobsii Exerc. crit. I. p. 87., aliorumque conjecturas. Videntur haec solenni formula praecandi dicta esse. Xenophon Hipparch. p. 152. *θύοντα χορὴ αἰτιάσθαι θεοὺς ταῦτα δίδοναι καὶ νοεῖν καὶ λέγειν καὶ πράττειν, ἀφ' ὧν κτλ.* Idem Anab. V, 6, 28. *ἐγὼ θύομαι μὲν ὅπως ταῦτα τυγχάνω καὶ λέγων καὶ νοῶν καὶ πράττων, ὅποια κτλ.* — Vs. 8. *τύχη ἴστί.* Legebatur *τύχης ἐστί.* Correxerit Grotius, in quo vellem acquievisset Heerenius, qui quod statim sequitur *ἐπιγεγραμμένοι*, explicat *tanquam milites conscripti praefectorum jussis caeciter obedientes.* Hoc esset *ἔγγράφισθαι.* Rectius fuerit *wir geben nur unsere Namen dazu, ad nos tanquam auctores referuntur, quaecumque a Fortuna fiunt.* Ita apud Demosth. c. Neaer. Vol. II. p. 1359. *οἱ ἐπιγραφόμενοι ταῖς ἀλλοτριαῖς γνώμας* sunt qui alienis sententiis inscribi se tanquam auctores aut suffragatores patiuntur, ut bene explicuit Reiskius. Julian. ad Themist. p. 267. B. *οὐκ ἄλλοτριούς· ἐαυτὸν ἔργοις ἐπιγράψω, non aliorum gloriam mihi vindico et arrogo.* Lucian. Enc. Demosth. Vol. III. p. 492. *τῆς εὐροίας δοκῶ μοι τὸν Ὀμηρον ἐπιγράψασθαι, orationis ubertatem ad Homerum auctorem referre mihi posse videor.* Schol. Aristoph. Equ. 391. *αὐτὸς ἐπεγράφη τῷ κατορθώματι, ipse sibi hujus facinoris laudem vindicavit.* Ita etiam Latini, ut Ovidius Metam. XV, 27. *ipsos inscripsere deos sceleri.* Metaphorae ratio in promptu est. — Vs. 10. *τὴν θεῶν.* Ita correxit Bentl. pro *τὴν θεῶν.*

Apud Stobaeum Serm. LXXII. p. 435. Gesn. LXXIV. p. 316. Grot.:

*Τὰ δευτέρ' αἰετὴν γυναῖκα δεῖ λέγειν,
τὴν δ' ἡγεμονίαν τῶν ὄλων τὸν ἄνδρ' ἔχειν.
οἰκία δ' ἐν ἧ τὰ πάντα πρωτεύει γυνή
οὐκ ἴσθιν ἤτις πάποτ' οὐκ ἀπώλετο.*

Duos postremos versus memoriae errore ex Eurip. Andromache citat Stephan. Com. Gr. p. 369. — Vs. 3. articulum addidit Bentl. p. 91. qui praeterea *οἶκος δ' ἐν ᾧ* et vs. 4. *δοσι;* scribendum consuit. Quae ratio etsi paullo audacior videri possit, non video tamen quomodo vulgata lectio defendi queat. Certe diversa sunt *Πυθία* ultima brevī in loco Com. inc. ap. Athen. p. 36. b. *Λαμία* apud Aristophanem et alios, de quo supra dixi, *Ἀκαδημία* apud Sotionem Athen. p. 336. e. *Λύκειον*, *Ἀκαδημίαν*, *Ῥιδείου πύλας*, et *Alexin* ibid. p. 610. e. *τοῦτ' ἐστὶν Ἀκαδημία, τοῦτο Ἐπικράτης*, quae etiam ob aliam causam notatu digna sunt. V. Herm. ad Nub. 1003. cll. Epicrate ap. Athen. p. 59. d. Cave eodem referas Dracon. Strat. p. 11. *Ἀδωνίαν, συνε-*

σταλμένως· Ἀδωρίαν ἄγομεν καὶ τὸν Ἀδωνιν κλάομεν. Φιρε-
κράτης. Legendum:

Ἀδῶρι' ἄγομεν καὶ τὸν Ἀδωνιν κλάομεν.

Resperit ad h. l. Lexicon Seguer. I. p. 345. Paullo spe-
ciosius ad vulgatam lectionem Menandri loco tuendam uta-
ris Onestae exemplo in Anal. Brunck. II. p. 289. ὠρία
καλλοσύνη. Sed Onestae quod licuit, non licuit Menandro.
Jacobsii miror iudicium de loco Inc. Comici ap. Athen.
p. 36. c. Ipse vir praestantissimus dudum veram loci le-
ctionem perspexerat in notis ad Eueni Epigr. XV.

Apud Stobaeum Serin. LXXXIX. p. 500. Gesn. XCI.
p. 367. Grot.:

Τοῦτο μόνον ἐπισκοτεῖ
καὶ δυσγενεῖα, καὶ τρόπου πονηρία,
καὶ πᾶσιν οἷς ἔσχηκεν ἄνθρωπος κακοῖς,
τὸ πολλὰ κεκτῆσθαι· τὰ δ' ἄλλ' ἐλέγχεται.

Correxit Bentl. p. 64. Vulgo δυσγένειαν et πονηρίαν, quod
ferri posset, nisi sequerentur dativi; nam ἐπισκοτεῖν et ἐπι-
σκιάζειν et tertium et quartum casum adsumit. V. Schae-
fer. ad Dion. Halic. de C. V. p. 148. Dativo junxit etiam
Eubulus ap. Athen. II. p. 43. f.:

ὁ δ' οἶνος ἡμῶν τῷ φρονεῖν ἐπισκοτεῖ,

ubi Grotium τὸ φρονεῖν scripsisse eo magis mirandum,
quum ipse in Antiphanis loco apud Stob. Serin. XVI. p. 332.
recte dederit;

ἐπισκοτεῖ γὰρ τῷ φρονεῖν τὸ λαμβάνειν.

Conf. Scriptor anonym. ap. Suid. III. p. 569. et Deme-
trius ap. Diog. Laert. V, 82. Ad sententiam convenit fere
Horatius Epist. I, 6, 36. *Scilicet uxorem cum dote fidem-
que et amicos, Et genus, et formam regina pecunia donat.*

Apud Stobaeum Ecl. Phys. T. I. p. 196. ed. Heer.:

Οὐ παντὸς ἀγαθοῦ τὴν πρόνοιαν αἰτίαν
κρίνων ἂν ὀρθῶς ὑπολαβεῖν τίς μοι δοκεῖ.
ἀλλ' ἔστι καὶ ταυτόματον ἔνια χρήσιμον.

Vs. 1. et 2. fort. leg.: ὁ παντὸς — κρίνων ἂν οὐκ ὀρθῶς
ὑπολαβεῖν μοι δοκεῖ. Vs. 3. vulgo legitur ἔνιοτε χρήσιμον,
quod parum eleganti conjectura Bentl. p. 63. in εὐθ' ὅτε
χρ. mutavit. Recte codd. Heer. ἔνια dederunt. Ita Menan-
der ap. Clem. Alex. Str. VI. p. 264. καὶ συμμαρῆναι δ' ἔνια
δεῖ. Μυρία pro μυριάκις legitur Antipat. Sid. Epigr. 99. et
Adesp. 714.

Apud Stobaeum Serm. XI. p. 136. Gesn. p. 79. Grot.:

Ἀεὶ κράτιστόν ἐστι τάληθ' ἢ λέγειν
ἐν παντὶ καιρῷ· τοῦτ' ἐγὼ παρεγγυῶ
εἰς ἀσφάλειαν τῷ βίῳ πλεϊστον μέρος.

Receperunt Stephan. Com. Gr. p. 89. et Brunck. Poesi Eth. p. 189. cll. Gatakero ad Anton. p. 183.

Ibid. Serm. LXXI. p. 432. Gesn. LXXIII. p. 311. Grot.:

Πολλῶν κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν θηρίων
ὄντων, μέγιστόν ἐστι θηρίον γυνή.

Ita recte Grotius vs. 2. pro θηρίων. In marg. Gesneri legitur hoc lemma: *Hyperbolimaea, Menandri ut puto.*

Apud Stobaeum Serm. CVIII. p. 577. Gesn. CX. p. 459. Grot.:

Ἀπολλων, ἀλλὰ σκαιὸν οὐ μετρίως λέγεις,
μετὰ μαρτύρων ἀτύχειν, παρὸν λεληθέναι.

Hunc quoque locum temere Clericus inter incertae sedis fragmenta retulit.

Apud Stobaeum Eclog. Phys. T. II. p. 8. ed. Heer.:

Δυσπαρακολούθητόν τι πρᾶγμ' ἐστὶν τύχη.

Idem versus infra legitur in Supplem. Sentent. ex Aldo 23. ubi δὲ editur pro τί. De voc. *δυσπαρακολούθητος* Clericus laudat Quintil. IV, 1, qui genus caussarum difficile et obscurum *δυσπαρακολούθητον* vocari dicit. Idem comparat Anton. II. 17. ἣ δὲ τύχη δυστέμαρτος. Plura dedit Rhodius ad Porphyg. de Abst. I. p. 11.

Athenaeus XIV. p. 644. f. ἄμης πλακοῦντος γένος. *Μένανδρος Τροβολιμαίω*.

Τὸν ἄμητα, Χαίριππ', οὐκ ἔαζ πέττειν τινά.

Ita probabiliter Porson. Adv. p. 124. pro vulgata *Χαιρίσπου* κέαι ἐς πέττειν τινά. Aliter Bentl. p. 67. et Jacobs. ad Athen. p. 342. De Chaerippo ob voracitatem infami v. Athen. X. p. 416. e. et Aelian. V. H. I, 27.

Suidas s. v. ἀποκρίθητι. *Ἀποκρίνεται λέγουσι μᾶλλον ἢ ἀποκριθήσεται. Μένανδρος Κανηφόρῳ*. — *Τροβολιμαίω*.

Ὡς μηδὲν ἀποκρινουμένῳ δ' οὕτω λαλεῖν.

Ita legendum esse Suidae locum perspecto monuerunt Wesseling. Probab. p. 250. et Toup. Epist. crit. p. 31. Confirmat Lexic. Seguer. I. p. 429. ubi tamen legitur *Τροβολιμαία*. Non male Toup. ἀποκρινουμένῳ γ' οὕτω λαλεῖς. Sed

vera lectio haec esse videtur: ὡς μηδὲν ἀποκρανόμενον τοῦ τῷ λαλεῖς in quibus τούτῳ est *miki*, δικτικῶς.

Ammonius p. 165. λέμφοι παρὰ Ἀττικοῖς οἱ κορυβάδες λέγοντο καὶ μεζῶδες. Μένανδρος Ὑποβολιμαῖος:

Γέρων ἀπερέμυκτ' ἄθλιος λέμφος —

Editur vulgo ἀμέμυκτ' ἄθλιος λ. Nihil certius conjectura Burmanni Praef. ad Bentr. Emend. p. 24. et Touprii Epist. crit. p. 31. Usus verbi ἀπομύττεσθαι pecunia emungi illustraverunt Intpp. Polluc. I. p. 192. et H. Stephan. de dial. Att. cap. 26. cfr. Gronovii Not. in Terent. p. 205.

Schol. Aristoph. Lysistr. 378. περὶ γαμηλίων λουτρῶν Μένανδρος ἐν Κρητί φησι καὶ ἐν Ὑποβολιμαίῳ.

De alio fragmento ap. Clem. Alex. p. 20., quod dubitari potest an recte ad Hypobolimaean referatur, dixi ad Heniochum.

Ceterum duplicis tituli rationem probabilem sic reddi posse opinatur Spaldingius ad Quintil. I. 10. p. 221., si is, qui in nobilitiorem gentem parentum fraude esset suppositus, mira rusticitate ortum suum prodidisse dicatur. Cui sententiae quominus accedam facit Ciceronis locus Orat. pro Rosc. Amer. Cap. 16. *ecquid tandem tibi videtur, ut ad fabulas veniamus, senex ille Caecilianus minoris facere Eutychum, filium rusticum, quam illum alterum Chaerestratum? alterum in urbe secum honoris causa habere, alterum rus supplicii causa relegasse.* Haec e Caecilii Hypobolimaean, ad Menandreae fabulae imitationem composita, petita esse docet Festus de verb. signific. p. 337. ed. Godofr.: *Caecilius in Hypobolimaean Chaerestrato*:

Nam ista quidem noxa mulieris magis quam viri est.

Sic enim legendum. Itaque suspicari licet Menandrum in hac fabula patrem induxisse, qui duos haberet filios, alterum supposititium, alterum genuinum. Et hunc quidem ille ruri educandum nescio cui tradiderat. Facit huc Quintilianus L. 1.: *apud Menandrum, in Hypobolimaean senex reposcenti filium patri velut rationem impendiorum, quae in educationem contulerat, opponens, psaltis se et geometris multa dicit dedisse.* Caecilii Hypobolimaean, nobilissima fabula, saepius ad partes vocatur tum ab aliis tum a Gellio N. A. XV, 9. Charisio Instit. Gramm. I. p. 107. 2. Nonio I, 54. ubi editur *Caecilius Hypobolimaean Rastraria*. Fort. legendum *Hypobolimaean Chaerestrato*. Eiusdem fabulae nomen obscuratum latet in Prisciano VI p. 679. ubi male legitur *Caecilius Hippolyto*. Ad ean-

dem respexit Varro de Re Rust. II, 11. — Eudoxi, Graeci comici, cognominem fabulam a Fabricio non commemoratam laudat Zenob. I, 1. Ridiculum Photii errorem Biblioth. p. 195., e Menandreae fabulae titulo novum inauditumque poetam *Hypobolimaenum* fingentis intactum dimisit Fabric. Bibl. Graec. V, 30. p. 728. at notavit Valcken. Diatr. p. 18. a. Sed talis ἀκμωσία in illo homine nihil magnopere admirationis habet. Cfr. Ruhnck. ad Vellej. Paterc. I, 5. p. 21.

Φ Α Ν Ι Ο Ν.

Elogii rationem declarat Athen. XIII. p. 567. c, ubi inter eas Graecorum poetarum fabulas, quae a meretricibus nomen traxerunt, commemoratur *Μενάνδρου Θαῖς καὶ Φανίου*. Ita enim recte Schweigh. edidit e Ms. pro *Φανίου*, quod Meurs. Lectt. Att. I, 17. et alii in *Ναννίου* mutaverunt, novam inde Menandro fabulam affingentes. Atqui nullam comoediam Nannii nomine insignitam docuisse Menandrum ex Athenaeo liquet XIII. p. 587. b., ubi *μημονεύει* inquit, *τῆς Ναννίου καὶ Ἀλεξίς ἐν Ταραντινοῖς*. — *Μένανδρος δὲ ἐν Ψευδοκραλλεῖ γησίν. Οὐκ ἐπίστα Ναννίον*. Qui si Menandri fabulam hoc nomine novisset, non sane Pseudoherculem ad partes vocaturus fuisset, ut Nannii mentionem a Menandro factam doceret. Denique quod elegico fragmento apud Stobae. Serin. XI. p. 136. in margine Gesneri adscriptum legitur *Menandri in Nannis*, id quomodo corrigendum sit, nemo monitus dubitabit. Contra Menandri nomen in Mimnermi abiisse infra in Incertis videbimus. V. Gaisford. Poet. Min. II. p. 525. Quare unice probandum *Φανίου*, quae haud scio an non diversa fuerit a Phano haud ignobili meretrice quae commemoratur ab Athen. XIII. p. 594. a. Pauca fabulae fragmenta idem servavit Athenaeus. Unum Lib. VII. p. 314. b. *νάρκη. Μένανδρος δὲ ἐν Φανίῳ* (ita nov. editor pro *Φανῷ*) *διὰ τοῦ α ἔφη*.

— *Ἐπελήλυθέ τέ μου νάρκα τις
ὅλον τὸ δέρμα.* —

μηδενὸς τῶν παλαιῶν οὕτω κεκορημένου. Ita Codd. et Eustath. ad Hom. II. p. 1173. 47. Senariorum reliquias recte digressit Bentr. p. 96. et ante Bentr. jam Meurs. Bibl. Att. p. 1567. a. Nec male tamen Schweigh. dedit: *ἐπελήλυθέν τέ μου Νάρκα τις ὅλον τὸ δέρμα.* Phrynich. App. Soph.

p. 66. τὴν νάρκην Πλάτων μὲν ἐν Μένωνι διὰ τοῦ ἡ ἔφη, Μένανδρος δὲ διὰ τοῦ α. Cfr. Lobeck. ad Phryn. Ecl. p. 331. — Alterum fragm. legitur IV. p. 171. a. παρὰ δὲ Μενάνδρου ἐστὶ κοινότερον (voc. ἀγοραστής) ἐν Φανίῳ (ita Schw. e Ms. Venet. pro Φανία).

Φειδωλὸς ἦν καὶ μέτριος ἀγοραστής —

Est senarius ultimo pede truncatus, quod quum non animadvertissent interpretes, miras excogitarunt conjecturas.

Φ Α Σ Μ Α.

Cognominem fabulam scripserat L. Lavinius, quam e Menandrea expressam fuisse testatur Terent. Eunuch. Prol. 9.

Idem Menandri Phasma nunc nuper dedit.

Ad quem locum Donatus T. I. p. 227. West. Menandreae fabulae argumentum his verbis exposuit. *Phasma*, inquit, nomen est fabulae Menandri, in qua puerca superducta adolescenti, virginem, quam ex vicino quodam conceperat, furtim eductam cum haberet in latebris apud vicinum proximum, hoc modo secum habebat assidue, nullo conscio. Parietem, qui medius inter domum matris ac vicini fuerat ita perfodit, ut in ipso transitu sacrum locum esse simularet. Quumque transitum intenderet sertis ac fronde felici, rem divinam saepe faciens, evocabat ad se virginem. Quod quum animadvertisset adolescens, primum adspectu pulchrae virginis, velut numinis visu perculsus exhorruit; unde Phasma est nomen fabulae. Deinde paulatim recognita exarsit in amorem puellae, ita ut remedium tantae cupiditatis nisi ex nuptiis non reperiretur. Ita ex commodo matris et virginis et ex voto amatoris consensuque patris, nuptiarum celebratione finem accipit fabula. Ex his satis apparet, non recte Maussacum ad Hesych. I. p. 1189. fabulae titulum gallice reddidisse *Visionnaire*. Ejusdem nominis fabulam docuit Q. Lutatius Catullus, mimographus, quam quo jure ad Menandri exemplar expressam fuisse dicant, non satis intelligitur. Unus Juvenalis eam commemorat Sat. VIII. 185.

— clamorū ageres ut Phasma Catulli.

Plauti Mostellariam etiam Phasmatis nomine laudari docuit Nic. Loensis Epiphyll V, 20. Menandream fabulam significari existimarunt a Fulgentio Myth. I. p. 16., sed

legendum ibi *comico phantasmate*, vel quod aliis placuit, *plasmate*. Menandrum hac fabula metro ithyphallico usum esse docet Atilius Fortunat. p. 2672. *Ithyphallicum metrum saepe recipit tribrachum, ut etiam apud Menandrum in Phasmate, et apud Callimachum in Epigrammatibus ostendi potest.* V. Hermann. Elem. Doctr. metr. p. 95. Nec omittendus Fronto Anal. Brunck. II. p. 346.:

Τὴν ἀκμὴν Θησαυρὸν ἔχων, κομῶδέ, νομίζεις,
οὐκ εἰδὼς αὐτὴν Φάσματος ὄψυντέην.

Fragmenta numero sunt duo. Athenaeus XIV. p. 661. f. καὶ Μένανδρος ἐν Φάσματι.

Ἐπισημαίνεσθ', ἐὰν
ἡ σκευασία καθάρσιος ἢ καὶ ποικίλη.

Sunt coqui verba, unde colligas hunc locum e postrema fabulae parte ubi nuptiae celebrabantur, petatum esse. Exhibui autem emendationes Bentr. p. 69. pro vulgato ἐπισημαίνεσθαι ἄν. Error ortus est e solenni commutatione litterarum αἰ et ε. In Aeschyli Pers. 968. quod e Cod. A. legitur τὰδε σ' ἐπαναιρόμην, frustra exercuit Passovium: leg. ἐπαναιρόμην. — Alterum fragm. hoc est. Hesychius: ἔμβαρρος, ἡλίθιος, μωρός, ἢ νουνεχής. Μένανδρος Φάσματι. Haec sibi repugnant. Aliunde constat ἔμβαρρος εἰ proverbialem locutionem fuisse de iis, qui prudentia et consilio valerent. Vid. Pausanias apud Eustath. Vol. I. p. 331. et Appendic. Vatic. I, 60.

ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΙ.

Athen. XI. p. 484. d. de labroniis, poculorum genere, agens: Μένανδρος ἐν Φιλαδέλφοις.

Ἦδη δ' ἐπίχυσας, διάλιθοι λαβρώνιοι,
Πέρσαι δ' ἔχοντες μυιοσόβας ἐσθήκεσαν.

Epichysis quae fuerit Clericus docuit e Varrone de L. L. IV. p. 31. ubi cum cyathio conjungitur. Eandem vocem etiam de ipsa libatione dici monuerunt Toup. ad Theocr. Id. T. II. p. 369. ed. Heind., et Schweigh. ad Athen. Vol. II. p. 561. Tum ad vs. 2. respexit Pollux X, 94. καὶ τὴν μυιοσόβην ἐν γε ταῖς Μένανδρου Φιλαδέλφαις ἐστὶν εὐρεῖν, καὶ ἐν Ἀναξίππου Κιθαρωδοῶ. μυιοσόβην λαβρῶν Ἐνθαδὶ παραστέθηται. Sic enim distingue. Praeterea legendum, cum edd. antiquioribus, ἐν γε τοῖς Μ. Φιλαδέλφοις, quo

ducit etiam Cod. ταῖς φιλαδέλφοις. Errat Fabric. Bibl. Gr. II. p. 468. Verum vidit jam Meurs. Bibl. Att. p. 1567. d. De muscariorum usu vide Casaub. ad Sueton. Aug. 82. p. 252. Heins. ad Ovid. A. A. I, 61. et Jacobs. ad Anthol. Gr. II, 3. p. 144.

Pollux X, 143. ἐπὶ τοῦ δόρατος (τὸ σαννίον) Μένανδρος Φιλαδέλφοις.

“Ὡστ’ ἔγωγ’ ἂν εἰλόμην που σαννίῳ πεπληγμένους.

Sic enim hunc versum constituit Bentl. p. 70.

Schol. Eurip. Phoen. 1161. τυφιοῦται ἐστὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς συγκεχρῶσθαι. Μένανδρος Φιλαδέλφοις.

Νῆ τὸν Δία, τὸν μέγιστον, ἐκτυφίσομαι.

Cod. Aug. μὲν τὸν Δία et ἐκτυφώσομαι. V. Valcken.

Apud Stobaeum Serm. CXX. p. 606. Gesn. CXXII. p. 496. Grot.:

‘Ὡς ἡδὺ τὸ ζῆν, εἰ μεθ’ ὧν κρίνει τις ἄν.

Legendum videtur κρίνει. Structura loci haec est: ἡδὺ τὸ ζῆν εἰς τις ζῆ μεθ’ ὧν ἂν κρίνῃ. Qui continuo sequitur ap. Stob. senarius, eum Grotius cum hoc loco ita conjunxit:

‘Ὡς ἡδὺ τὸ ζῆν, εἰ μεθ’ ὧν κρίνει τις ἄν
τοῦτ’ ἐστὶ τὸ ζῆν, οὐχ ἑαυτῷ ζῆν μόνον.

ubi constructionis rationem non expedit. Sunt duo diversi loci fragmenta. Itaque alterum ad incerti loci reliquias retuli. Eandem, quam Grotius rationem sequutus est, iniiit etiam Gataker. ad Anton. IX. p. 266. e., qui praeterea verbis οὐχ ἑαυτῷ ζῆν μόνον deletis, et sequenti fragmento, quod et ipsum inter Incerta exhibui, assumpto, locum ita constituit:

‘Ὡς ἡδὺ τὸ ζῆν, εἰ μεθ’ ὧν κρίνει τις ἄν
τοῦτ’ ἐστὶ τὸ ζῆν. ἡδὺ δ’ ἀποθνήσκειν ὅταν
ζῆν μὴ πάρεσθ’ ὥς βούλεται.

Sed haec temeraria est conjectura.

X A Λ K E I A.

Lexic. Segner. I. p. 411. ἀντήλιος, ἡ ἀνακλωμένη ἀπὸ τοῦ ἡλίου αὐγῇ. ἐστὶ δὲ ἐν Χαλκίοις Μένανδρου τούνομα.

Athen. XI. p. 502. e. Μένανδρος δ’ ἐν τῷ ἐπιγραφόμενῳ δράματι Χαλκιδά φησιν.

— Τοῦτο δὴ τὸ νῦν ἔθος,

ἄκρα-

ἄκρατον, ἐβόων, τὴν μεγάλην ψυκτῆρά τις
προὔπινεν αὐτοῖς, ἀθλίου ἀπολλύων.

Correxit Bentl. p. 70. Legebatur τὴν μεγάλην ψυκτῆρα —
αὐτοὺς ἀθλίου ἀπολλύων. In ἀπολλύων incidit etiam Meura.
Bibl. Att. p. 1567. Clericus et Schweigh. dederunt ἀπολ-
λυεν. Ad μεγάλην recte Bentl. subaudit κύλικα. Ita etiam
Diphilus ap. Athen. p. 132. d. δὸς τὴν μεγάλην αὐτοῖς σπά-
σαι. Alexis ibid. p. 470. e. λαβὼν πυκνὰς ἔλκει καταγίλα.
Machon ibid. p. 583. b. ἐγγιέτω μοι τέτταρας κοτύλας ἑπάρ-
εις τὴν μεγάλην. Eubulus ibid. p. 653. e. κροῦε καὶ δίδου
πυκνάς. Aelian. H. A. XVII, 37. ἐξέπιον καὶ ἀμυστι καὶ πολ-
λάς, quod frustra tentavit Jacobs. Epist. crit. ad Schneid.
p. 36.

Denique apud Stobaeum Serm. CXV. p. 588. Gesn.
CXVII. p. 479. Grot.:

Οὐκ ἂν γένοιτ' ἐρῶντος ἀθλιώτερον
οὐδὲν γέροντος, πλὴν ἕτερος γέρον ἐρῶν
ὅς γὰρ ἀπολαύειν βούλετ', ὣν ἀπολείπεται
διὰ τὸν χρόνον, πῶς οὗτος οὐκ ἔσθ' ἄθλιος;

Fabulae titulum adjecit Grotius, sed male vertit *Aeraria*.
Idem est error Gatakeri ad Antonin. p. 342. G. Meliora
docere poterant Harpocr. p. 179. et Suid. III. p. 651. τὰ
Χαλκεία ἐορτὴ παρ' Ἀθηναίους ἀγομένη Πυανεψιώνος ἔην καὶ
νέα. — γέγραπται δὲ καὶ Μενάνδρῳ δράμα Χαλκεία. Recte
Clericus vertit *Vulcanalia*, laudato Meursio Lectt. Att.
IV, 24.

ΧΑΛΚΙΣ.

Suidas III. p. 73. Πέμπτη φθίνοντος. ἐν ταύτῃ αἱ τῆς
μοιχείας γραφαὶ ἐδίδοντο. Μενάνδρος Χαλκίδι. Eadem habet
Phot. Lex. p. 300. Non probandi videntur Burmannus
Praef. ad Bentl. Emend. p. 24. et Fabric. Bibl. Gr. II.
p. 469., qui Μενάνδρος Χαλκίους reponi volunt. Χαλκίδος
nomine Lacedaemonios significasse ancillam vel famulam,
tradidit Proxenus apud Athen. p. 267. d. Hinc fortasse
expediendus est fabulae titulus.

ΧΗΡΑ.

Schol. Plat. Ruhnk. p. 18. de proverbio ἄνω κάτω.
Μενάνδρος Χήρα.

M

Τὸ λεγόμενον τοῦτ' ἔστι νῦν,
τᾶνω κάτω, φασίν, τὰ κάτω δ' ἄνω.

Delendum videtur φασίν. Proverbialem hanc locutionem prae ceteris Menandro placuisse recte monuit Valcken. ad Ammon. p. 102. Vide indicem. Cfr. Alexis ap. Athen. p. 336. e. et Mnesimachus ibid. p. 403. ubi nihil novandum, ut perspecte monuit Reinesius ad Petron. Satir. 63. p. 319. Eandem formulam vide an recte reddiderim Epigr. Adesp. in Brunckii Anal. III. p. 259.

Ἡράκλειτος ἐγώ· τί με ᾧ κάτω ἔλκετ' ἄμουσοι;
οὐχ ὅμιν ἐπόνουν, τοῖς δέ μ' ἐπισταμένοις.

Legendum videtur τί μ' ἄνω κάτω ἔλκετ' ἄμουσοι. Quo ducit Diog. Laert. IX, 18. qui praebet τί με ᾧν κάτω.

Harpocrat. p. 48. διαστήσαι ἀντὶ τοῦ διαταράξαι καὶ οἶον ἀδύνατον ποιῆσαι. — Μένανδρος Χήρα.

Βοῶν ποιείτω τὴν πόλιν διάστατον.

Ita recte Maussacus, cum antea legeretur Μένανδρος Χηραιβοῶν κτλ. Similis Theopompi locus ap. Athen. p. 485. f.

περίστατον βοῶσα τὴν κόμην ποιῶ.

Suidas s. v. ἀνάδοχος. Ἀνάδοχον οὐκ ἀναδοχέα λέγουσιν. Μένανδρος Χήρα.

Πρὸς τὴν ἀδελφὴν ἀνάδοχον τῶν χρημάτων.

Idem s. v. ἀντάλλαγος. Μένανδρος Κανηφόρω· Ἐδεῖτο χρῆσαι τὴν σ. θυγατέρα Ἀντάλλαγον. Χήρα.

Ἐκοῦσα ἡ ἀδελφὴ ποιήσει τούτοις οἱ
ἀντάλλαγον τέξεις ὁ τούτῳ δεδομένην.

Vulgo legitur Χήραν, ita quidem ut cum praecedentibus cohaereat. Correxerit Valcken. Diatr. p. 206. c. Menandrea corrigant qui possint. Sec. versu fort. fuit: τέξεις γε τούτῳ δεδομένην.

Ψ Ε Τ Δ Η Ρ Α Κ Λ Η Σ.

Athenaeus IV. p. 172. a. Μένανδρος Ψευδρακλεῖ, καταμεμφόμενος τοὺς μαγείρους ὡς ἐπιχειροῦντας καὶ οἷς μὴ δεῖ, φησίν.

Μάγειρ', ἀηδὴς μοι δοκεῖς εἶναι σφόδρα·
πόσας τραπέζας μέλλομεν ποιεῖν, τρίτον
ἤδη μ' ἐρωτᾷς· χοιρίδιον ἐν δύομεν.

- ὁκτὼ ποιήσον τὰς τραπέζας, δύο, μίαν.
 5 τί σοι διαφέρει τοῦτο; παραθήσω μίαν.
 οὐκ ἔστι κανδύλους ποιεῖν, οὐδ' οἷα σὺ
 εἰώθας εἰς ταῦτον καρυκεύειν, μέλι,
 σεμιδαλιν, ὡς πάντα γὰρ τάναντία
 νῦν ἔστιν· ὁ μάγειρος γὰρ ἐγγύτους ποιεῖ,
 10 πλακοῦντας ὅπτι᾽, χόνδρον εἴπει καὶ φέρει
 μετὰ τὸ τάριχος, εἴτα θρύον καὶ βότρους.
 ἡ δημιουργὸς δ' ἀντιπαρατεταγμένη
 κρεάδι' ὅπτι᾽ καὶ κίχλας τραγήματα.
 ἐπειδ' ὁ δειπνῶν μὲν τραγηματίζεται,
 15 μυρισάμενος δὲ καὶ στεφανωσάμενος πάλιν
 δειπνεῖ τὰ μελίπηκτα ταῖς κίχλαις.

Partem eclogae inde a vs. 6 — 13. iterum apposituit Athen. XIV. p. 644. c. Sunt τραπέζοποιου verba ad coquum. V. 1. ἀγρῆς; male vertit novissimus editor morosus. Rectius molestus. — Vs. 3. Schweigh. pro ποιήσον conjicit ποιήσω, quod non ferri posse videtur propter sequens παραθήσω μίαν. Ita enim recte Bentlejus pro vulgato παράθεις σὺ μίαν, sive, quae Codd. lectio est, παράθεις σημίαν. Obscura etiam sunt illa δύο μίαν, quae cum ceteris minime concordant. Nihil difficultatis superesset si legeretur: ὁκτὼ ποιήσω τὰς τραπέζας ἢ μίαν, τί σοι διαφέρει τοῦτο; octo an unam mensam arponam, quid tua hoc interest. Quo significat, non coqui esse de mensarum numero quaerere. Tum uno verbo rem componens indignabundus infert: παραθήσω μίαν, apparabo unam. Ποιήσω conjunctivus aoristi. Sequuntur verba οὐκ ἔστι κανδύλους ποιεῖν etc. quae per interrogationem extulit Schweighaeuserus: *nonne licet condulos facere? et alia quae tu condire soles, mel, similaginem, ova?* Quo prorsus aliena et contraria sententia loco infertur. Immo objurgat minister coquum, quod in rebus, quae ad se nihil pertineant, operam collocet suam: δημιουργοῦ enim non coqui erat placentas parare. Verte igitur: *nec tuum est candylos parare et alia quae in unum condire soles* etc. Pro οὐκ ἔστι fortasse scribendum οὐδ' ἔστι. Eodem versu recte priori loco Athenaeus οὐδ' οἷα σὺ, pro quo Lib. XIV. οὐδ' ὅσσα σὺ, quod corrigere debebat Schweighaeuserus. — Vs. 7. καρυκεύειν. Ita simplici * Lib. XIV. quam formam ubique restituendam puto, contra ac Schweigh. visum est. Apud Athen. XII. p. 516. c. omnes libri καρυκή. Iidem variant IV. p. 160. c. Hesychio quater e Codice restituendum καρύκη, καρυκία etc. Eandem formam

miro consensu tuentur Aristoph. Equ. 343. Socrates Hist. Eccl. III, 7. Erotian. Gloss. Hipp. p. 204. Pollux VI, 56. Etymol. M. p. 492. 50., Zonaras Lex. II. p. 1152. 1160., Photius Lex. p. 100. alii. Omnem dubitanti scrupulum eximet comparatio similium vocabulorum *σαμβύκη* et *ιαμβύκη*. — Vs. 9. *ἐγχύτους*. V. Schweigh. — Vs. 10. *ὀπτᾶ*. Lib. XIV. *ὀπτούς*. — Vs. 13. *κρεάδι' ὀπτᾶ*. Lib. XIV. vitiose *κρέα διοπτᾶ*. Quod miror placuisse Casaubono. Voc. *κρεάδιον* tanquam *ἀδόκιμον* proscribit Phrynichus App. Soph. p. 103. Utitur eo etiam Alexis ap. Athen. p. 107. c. Fallitur autem Schweigh., quum Brunckii iudiciū ad Plut. 227. sequutus, secundam syllabam in *κρεάδιον* corripit existimat. Diversissimum est, quod illi comparant, *λοπάδιον*. Ac dubito an *κρεάδιον* uspiam α brevi reperiat. Certe liquido producit, ut huic ipsum Menandri locum omittam, a Cephisodoro ap. Athen. p. 119. d. et Machone ib. p. 243. f., quamquam si correpta alicubi reperiat, equidem non mirer, quum etiam *κρέα* ultimam syllabam passim corripiat. Qua in re gravis est error Schweigh. ad Athen. T. IV. p. 515. Vid. Aristoph. Acharn. 1054. Pac. 192. Dionysius Athenaei p. 381. d. et Euangelus ibid. p. 645. e. Affinis huic quaestioni est ea de mensura litterae α in *χορδάριον*, *ωτάρια*, *ποδάρια* et aliis. Ac mihi quidem nunquam produci posse videtur. Alexis ap. Athen. I. p. 28. e.:

— — *Θασίοις καὶ Λεσβίοις οἰναρίοις
τῆς ἡμέρας τὸ λοιπὸν ὑποβρέχει μέρος.*

Legendum videtur *Θασίοις οἰναρίοις καὶ Λεσβίοις*, quo ducit Athen. II. p. 47. d. ubi legitur *Θασίοις οἰναρίοις*, verbis *καὶ Λεσβίοις* omissis. Poliochus ap. Athen. II. p. 60. c.

*θλαστή τ' ἐλαία καὶ πιεῖν οἰνάριον
ἦν ἀμφίβολον.*

Vocula ἦν in finem senarii reducenda. Alexis ap. Athen. III. p. 95. a.

Χορδάριον τόμος ἦκε καὶ περίκομμά τι.

Ante *χορδάριον* addenda videtur particula *καί*. Idem ib. p. 107. c.

κρεάδια, ποδάρια, ῥύγχη τιν', ωτάρια.

Corruptissima verba fort. sic restituenda sunt:

κρεάδι', ωτάρια, ποδάρια, ῥύγχια.

Machon. ap. Athen. XIII. p. 582. b.

τὰ πάντ' ἔχουσ' ὀνάρια μετ' αὐτῆς τρία.

Ipsa loci sententia flagitat μεθ' ἑαυτῆς. Incertus ap. Athen. XIV. p. 664. c.

— — περιφέρειν ματτῆν, ποδάριον,
καὶ γαστρίον τακρόν τι καὶ μήτραν ἰσως.

Leg. καὶ ποδάριον Antiphanes ap. Athen. VIII. p. 343. a.

ἀψάριον δὲ μὴδὲν εἰσπλεῖν μὴδὲ γαῦ.

Ita corrigit Vir doctus, probante Schweigh. Vol. VIII. p. 455. Vulgo ὄψον. Leg. videtur: ὄψον δὲ μὴδὲν μήποτ' εἰσπλεῖν μὴδὲ γαῦ. Praeterea nullius memini loci; de quo controversia moveri possit. Vocem ψηττάριον restituendam esse conjicio Anaxandridis fragmento apud Athen. III. p. 105. f. quod ita digerendum:

καὶ συμπαίξει καριδαρίοις
μετὰ περδικῶν καὶ θραγιδίων,
καὶ ψητταρίοις μετὰ κωδαρίων,
καὶ σκινδαρίοις μετὰ κωβιδίων.

Vulgo ψηττάδιον quae vox nihili est. Secundo versu importuna est ad sensum loci περδικίων commemoratio; neque enim de aviculis sed de piscibus agitur. Itaque legendum μετὰ περικίων. Satis notum est piscium genus περικη vel περκίς. Vid. Matro ap. Athen. IV. p. 136. e. Epicharm. ibid. p. 319. b. et Stephan. Append. Thes. L. G. p. 1651. f. Denique formam πολυποδάριον minus recte Schweigh. reddidit Mnesimacho ap. Athen. p. 403. a., ubi legitur:

πολυπόδιον, σπητα, ὀρφως —

Leg. πολυπόδειον, quam formam etiam aliis locis oblitte-
ratam esse docuit Erfurdt. Observ. crit. in Athen. p. 15. —
Vs. 13. τραγήματα. Vulgo καὶ τραγήματα, quod contra loci
sententiam in τὰ τραγ. mutari voluit Heringa Observ. p.
258. Recte Schweigh. delevit part. καί. — Vs. 16. varie
tentatus est a viris doctis. Casaubono, qui σύναμα post
δειπνῆ inseruit, non felicior fuit Heringa Observatt. p. 258:
Schweigh. ruente metro δειπνῆ μεμιγμένα scripsit. Porson.
in Tracts p. 237. conjecit δειπνῆ μελίπηκτα τὰς κήλας.
Possis etiam: σύμμικτα δειπνῆ τὰ μελίπηκτα κ. τ. vel: δει-
πνῆ μελ. ταῖς κ. μεμιγμένα. Sed hoc est hariolari.

Harpoerat. p. 107. Κτήσιον ἐν τοῖς ταμείοις ἴδρυντο.
Μένανδρος: Ψευδρακλεῖ.

Νὺν δ' εἰς γυναικωνίτην εἰσιάνθ' ὅταν
ἴδω παράσιτον, τὸν δὲ Δία τὸν Κτήσιον
ἔχοντα τὸ ταμεῖον οὐ κεκλεισμένον,

ἀλλ' εἰστρέχοντα πορνίδια —

De Jove Κησίων vide, quos Clericus laudat, Casaub. ad Athen. XI. 46. et Spanhem. ad Juliani Orat. I. p. 69., quibus junge Taylorum ad Demosth. in Mid. p. 531. ed. Rsk. — Vs. 3. ante Bentl. legebatur ταμείον. Idem vitium tollendum e Phoenicida ap. Athen. p. 415. e. Conf. Porson. ad Orest. 229. et Naekii Sched. crit. p. 7.

Suidas s. v. ἄβρα. Μένανδρος Ψευδοηρακλεί.

Μήτηρ τέθνηκε ταῖν ἀδελφαῖν ταῖν δυοῖν
ταύταιν· τρέφει δὲ παλλάκῃ τις τοῦ πατρὸς
αὐτάς, ἄβρα τῆς μητρὸς αὐτῶν γενομένη.

Eustath. ad Hom. Vol. III. p. 1854. αἱ γοῦν θρεπαὶ τοῖς δεσπόταις δοῦλαι — ἄβραι λεγόμεναι ἐθνικῶς κῆνται παρὰ σοφοῖς Ἕλλησι· Μένανδρος· Τρέφει δὲ παλλάκῃ τις τοῦ πατρὸς κτλ.

Annmonius p. 112. s. v. ἦς καὶ ἦσθα. — Μένανδρος Ψευδοηρακλεί.

Τπερ μὲν οἴνου μηδὲ γρυῖ, τίτθῃ, λέγε,
ἂν τᾶλλα δ' ἦς ἀμεμπτος, ἕκτῃν ἐπὶ δέκα
Βοηδρομιῶνος ἐνδελεχῶς ἔξεις αἰεῖ.

Vs. 2. editur vulgo ἀμεμπτος, εἰς τὴν ἕκτῃν, omissis verbis ἐπὶ δέκα, quae e MS. Mus. Brit. enotavit Porsonus Tracts p. 253., perspete monens verba εἰς τὴν ex varia lect. orta esse. Nec de nihilo est quod sextum decimum Boedromionis diem commemorat, quem diem Eleusiniarum mysteriorum secundum fuisse constat e disputationibus Meursii, Santocrucii, aliorum, V. Creuzeri Symbol. Vol. IV. p. 525. Apposite Porsonus laudat Polyaenum Lib. III. p. 101. Cor. Χαβρίας, περὶ Νάξου ναυμαχῶν, ἐνίκησε Βοηδρομιῶνος ἕκτῃ ἐπὶ δέκα, ταύτην τὴν ἡμέραν ἐπιτῆδειον τῇ ναυμαχίᾳ κρίνας, ὅτι ἦν μία τῶν Μεγάλων μυστηρίων. Ita recte e codd. dedit Coray pro vulgato μία τῶν λθ' μυστηρίων, pro quo ingeniose Porsonus τῶν Ἀθ. i. e. Ἀθηναίων μυστηρίων tentavit. — Vs. 3. ἐνδελεχῶς αἰεῖ. Ita συνεχῶς αἰεῖ Crates apud Julian. Orat. VI. p. 199. et Artemidorus Oniocr. V, 58. Vid. Pors. ad Phoen. 1422. et Intpp. Greg. Cor. I. p. 169. Similis formula est αἰεῖ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, et ἐκάστης ἡμέρας δι' ἡμέρας, qua usus est Amphis ap. Athen. p. 16. b.:

πίνουσα' ἐκάστης ἡμέρας δι' ἡμέρας.

Sic enim recte Casaubonus, probante Valck. ad Herod. VI. p. 443. Vulga δὲ ἡμέρας, de qua mireris iudicium Schweig-

haeuseri. Omnem dubitationem tollit Hermippus ap. Stob.
Ecl. Phys. I. p. 238.

οὐ παύσεται δι' ἡμέρας ὁσημέραι τροχάζων,
quod minus recte explicuit Heerenius. Recte: *quotidie
ac per totum diem.*

Stobaeus Serm. XV. p. 153. Gesn. p. 93. Grot.:

Ἀστοργίαν ἔχει τιν' ὁ σκληρὸς βίος.

In Excerpta hunc locum retulit Grotius p. 747.

Athenaeus XIII. p. 587. b. Μένανδρος δ' ἐν Ψευδη-
ρακλεῖ φησιν.

Οὐκ ἐπείρα Ναννίον.

Respexit hunc locum Phot. p. 296. *πειρᾶν, πειράζην, ἐπὶ
ῥτορᾷ καὶ συνοσίᾳ. Μένανδρος.* Res nota e Ruhnken. ad
Tim. p. 210. De latino *tentare* exempla cumulant Bur-
mann. ad Ovid. A. A. I, 273. et Broukh. ad Tibull. I, 3, 73.

Denique Photius p. 99. *Καρκίνου ποιήματα. Μέ-
νανδρος Ψευδηρακλεῖ, ἀντὶ τοῦ αἰνιγματώδη.* Eadem Suid. s.
h. v. De Carcini rebus et poesi alio loco dicetur. Me-
nandri verba haud dubie in fine senarii collocata fuere.
Nam *καρκίνος* ubique mediam brevem habet. Moneo hoc
propter Schweigh. ad Athen. III. p. 91. c. Aristonymus
apud Athen. p. 287. d. scripsisse videtur *καρκινοβαίτης*, ut
est apud Etym. M. p. 195. 34. Vulgo *καρκινοβάτης*; nisi
malis *καρκινοβήτης*. Formam *ἐπιβήτης* habes in Orac. ap.
Joh. Lydum de Mens. II. p. 32.

De argumento fabulae si quaeris, noli dubitare, Pseu-
doherculem illum vani jactatoris et gloriosi militis par-
tes sustinuisse. Qui quo habitu indutus in scenam pro-
dierit, docet Plutarch. de am. et adul. p. 59. e. ἐν Κωμω-
δίᾳ Μενάνδρου Ψευδηρακλῆς πρόσκεισι, ῥόπαλον κομίζων οὐ
στιβαρὸν οὐδ' ἰσχυρὸν, ἀλλὰ χαυνόν τι πλάσμα καὶ διάκεινον.
Ac nescio an in adumbrando ejus ingenio Nicostrati exem-
plum poetae obversatum sit, hominis vanitate et morum
improbitate conspicui, quem Diodor. Sic. XVI. 44. *μμεῖ-
σθαι* refert τὸν Ἡρακλέα κατὰ τὰς στρατείας, καὶ λεοντὴν φο-
ρεῖν καὶ ῥόπαλον ἐν ταῖς μάχαις. Cfr. Athenaeus VII. p. 289. b.

Ψ Ο Φ Ο Δ Ε Η Σ :

Nec de hujus fabulae argumento dubitari potest, quan-
doquidem *Ψοφοδής* hominem meticulosum significat, qui
vel ad levissimum strepitum perturbatur. Suidas a Cle-

rico laudatus: Ψοφοδεής, δειλός, τοὺς φόβους φοβούμενος. Lucian. Vol. II, p. 488. δεισιδαιμόνως καὶ ψοφοδεῶς πρὸς τοὺς θεοὺς ἔχων. Cfr. Gataker. ad Anton. II, p. 191. Valck. ad Phoen. 277. et Philostr. V. A. p. 266. Praeter Quintil. X, 1., commemorat hanc fabulam Photius Lex. 246. ὄνος λύρας, Μένανδρος Ψοφοδεῖ· ἡ δ' ἄλλη παροιμία·

Ὅνος λύρας ἤχονσε καὶ σάλλπιγγος ὤς.

Ita enim correxit Porsonus apud Gaisford. ad Fragmenta Hesiodi p. 186. vulgatum ἡ δοχὴ παροιμία. Menandro idem versus tribuitur a Suida s. v. ὄνος λύρας. Sine auctoris nomine legitur ap. Stob. Serm. V. p. 116. Nec mirum, quum in proverbii consuetudinem abierit. Vid. Machon. ap. Athen. p. 349. d. Clement. Alex. p. 116. Sylb., alios, quorum verba apposuit Erasmus Adag. III, p. 143. — Idem s. v. Πάνακτος. Θουκυδίδης οὐδετέρως καλεῖ τὸ χωρίον. Μένανδρος δὲ ἀρσενικῶς. Eadem habet Phot. p. 274. et Harpocr. p. 138, ubi fabulae nomen additur, sed male legitur Μένανδρος ἐν Ψηφώδεισι, ut monuit etiam Valesius. De Panaeto in Atticae et Boeotiae confinibus sito v. Steph. Byz. p. 224. et Duker. ad Thucyd. V, 3.

INCERTARUM FABULARUM

FRAGMENTA,

I.

Apod Stobaeum Serm. LXX, p. 438. Gesn. LXXIV, p. 323, Grot.:

- Ἡ μὴ γαμεῖν γάρ, ἂν δ' ἀπαξ λάβῃς, φέρειν
 μύσαντα πολλὴν προῖκα καὶ γυναῖκα δεῖ,
 ἐκπυνθάνεσθαι τὰρσένων θ' ἡμᾶς σέθεν.
 τὸ μὲν μέγιστον οὔ ποτ' ἄνδρα χρὴ σοφὸν
 5 λίαν φυλάσσειν ἄλοχον ἐν μυχοῖς δόμων·
 ἐρᾷ γάρ ὅψις τῆς θύραςθεν ἡδονῆς,
 ἐν δ' ἀρπύνοισι τοιαῦτ' ἀναστραφωμένη,
 βλέπουσά τ' εἰς πᾶν, καὶ παρούσα πανταχοῦ,
 τὴν ὅψιν ἐμπλήσας ἀπήλλακται κακῶν.
 10 τό τ' ἄρσεν αἶε τοῦ κεκρυμμένου λίχνον.
 ὅστις δὲ μοχλοῖς καὶ διὰ σφραγισμάτων
 σώζει δάμαρτα, δρᾶν τι δὴ δοκῶν σοφόν,
 μάταιός ἐστι καὶ φρονῶν οὐδὲν φρονεῖ·
 ἥ τις γὰρ ἡμῶν καρδίαν θύραζ' ἔχει,
 15 θάσσον μὲν οἰστοῦ καὶ πτεροῦ χωρίζεται,
 λάδοι δ' ἂν Ἄργου τὰς πυκνοφθαλμοὺς κόρρας,
 καὶ πρὸς κακοῖσι τοῦτο δὴ μέγας γέλως,
 ἄνηρ τ' ἀχρεῖος, χῆ γυνὴ διοίχεται.

Vs. 1. ἡ μὴ γαμεῖν γάρ. Ita Grot. e marg. Stob. Gesneri. Vulgo deest particula ἡ. Oratio paulo negligentior ad vulgarem usum ita constituenda fuisset: ἡ μὴ γαμεῖν, ἡ, ἂν ἀπαξ λάβῃς, φέρειν. Similis structuræ ratio apud Phi-

lostr. V. A. VIII. p. 354. ὁ δ' οὐδὲν τούτων ἐποίησεν — ἢ
 ξυνεῖς τὸ λοιπόν, ὅτι μηδὲν ἐπὶ τὸν ἄνδρα οἱ αὐταρκες, εἰ δ'
 ὑπερῶρα, ξυμβάλωμεθα τοῖς λοιποῖς. Ubi nihil cum Oleario
 mutandum. Nec dissimilis est Amphidius locus apud Athen.
 VI. p. 224. e. a cuius sensu et scriptura mirifice aberravit
 Schweighaeuserus. Queritur nescio quis de importuna
 piscariorum superbia: Οὐδ' ἂν ἐπερωτήσῃ τις, ἢ λαβὼν τι
 τῶν Παρακμιμένων ἐκυψεν ὥσπερ Τήλεφος Ἰρῶτον σιωπῇ. —
 καὶ δικαίως τοῦτο γε. Ἀπαντες ἀνδροφόνου γὰρ εἰσιν ἐνὶ λό-
 γῳ. — Ὡσεῖ τε προσέχων οὐδὲν οὐδ' ἀκηκόως. Ἐχρουσε πο-
 λύπουρ, κατ' ἐπρίσθη κοῦ λαλῶν Ὅλα ῥήματ', ἀλλὰ συλλαβὴν
 ἀσπλῶν, τάρων Βολῶν γένοιτ' ἂν. ἢ δὲ κέστρα κτὼ βολῶν.
 Ubi nihil habes, quod prioribus ἢ λαβὼν respondeat. Sen-
 sus loci hic est: *Quos si quis interrogaverit de pectio
 piscium, tum nescio quid eorum, quae forte in promptu
 habet, in manus sumit* (vides numeri enallagen, de qua
 jam Casaubonus admonuit), *et Telephi instar tacitus et
 prono capite astat, ac quasi nihil eorum, quae ipsi dicta
 erant, audivisset, polyppum concussat; tum dentibus fre-
 dens et verba decurtans, tuor bolis, inquit, hoc constat,
 at sudis ista cto bolis.* Secundo versu tangit opinor Eur-
 ripidem, qui Telephum, cum primum scenam ingressus
 esset, taciturnum ac ne verbum quidem hiscentem indu-
 xerit; de ἀνδροφόνῳ quae dicit spectant fortasse Thersan-
 dri necem a Telepho perpetrata. — V. 2. φέρειν μύσαντα.
 Ita fere Palladas Alex. II. p. 409.:

εἰ δ', οὐ σανδαλίω, γῆς, τύπτομαι, οὐδ' ἀκολάστου
 οὔσης μοι γαμετῆς, χρὴ με μύσαντα φέρειν.

Quem locum tetigi ad Fragm. Eunuchi p. 68. — V. 3.
 τὰρσένων θ' ἡμᾶς σέθεν. De Grotii conatu idixit Bentl.
 p. 87. qui quam ipse rationem iniit, facile probarem, nisi
 verba προῖκα καὶ γυναῖκα h. e. uxorem dotatam non di-
 velli posse viderentur. V. D. in Actis Lips. 1711. p. 37.
 σέθεν mutavit in δέον. Jacobsius Addit. ad Athen. p. 169.
 χῆμας θέμις. Fort. χῆμας, ἔδου. — V. 4. ἄνδρα χρὴ. Ita Ges-
 nerus in margine et Grotius pro ἄνδρα ἢ, quod in ἄνδρα
 δεῖ mutavit Stephan. Com. Gr. p. 140. — V. 7. ἀναστρω-
 φωμένη. Insolens in comico poeta forma, qui fere absti-
 nent productis illis verborum formis νωμάω, στρωφάω, τρω-
 πάω. — V. 9. ante Bentl. ἐμπλήσασά τ' ἀπῆλλαται — V.
 10. malim τὸ δ' ἄρσεν, Ibidem Grotius αἰεὶ pro αἰεῖ. —
 Vs. 11. sqq. Comparandus Aristoph. Thesm. 420. ubi li-
 tem intendens Euripidi muliercula διὰ τοῦτον, inquit, ταῖς
 γυναικονίτισιν Σφραγίδας ἐπιβάλλουσιν ἤδη καὶ μοχλοῦς, Τη-
 ροῦντες ἡμᾶς. Quibus verbis respicitur Androm. 952, ubi

mariti claustris vectibusque aedium suarum januas obstruere jubentur. Vid. ibid. 271 sqq. et incertae fab. fragmentum apud Stob. Serm. LXXIV. p. 323. quod Serm. LXXIII. p. 311. Alexidi tribuitur. — Vs. 12. emendavit Jacobsius. Vulgo δ' ἀνδρὶ δὴ δοκῶν σοφόν. Aliter Grot. et Bentr. quem vide. — Vs. 12. καὶ φρονῶν οὐδὲν φρονεῖ, *intelligendo facit ut nihil intelligat*, ut est apud Terentium. Euripides Bacch. 332. νῦν γὰρ πέτει τε καὶ φρονῶν οὐδὲν φρονεῖ. — Vs. 15. οἰστοῦ. Ita Grotius pro οἰστοῦ, quam formam non admitti posse in poeta Attico, hodie nemo est qui ignoret. — V. 16. πυκνοσθάλμους κόρας. Similiter Chaeremon dixit καλλιχεις ὠλέναι, et Aeschylus πρόσωπα μεταποσώφρονα, quae comparavit Porsonus Praef. Eurip. Hec. p. XXXVI. Chaeremonis locus est apud Athen. XIII. p. 608. B. — Vs. 18. ἄνηρ. Editur ἀνὴρ. Bentr. ὠνήρ. Ibid. vulgatur * ἡ γυνή. Correxerit jam Stephanus. — Ceterum si quis diligentius ad hunc locum attendat, facile eam cum numerorum tum sermonis gravitatem deprehendet, quae a reliquorum Menandri fragmentorum indole miram quantum abhorreat. Idque sensisse videtur etiam Bentr. qui p. 87. hunc locum aliquantum supra soccum assurgere monuit. Et numerorum quidem ea est ratio, ut in tanto versuum numero nihil quidquam, quod a tragicorum poetarum usu alienum sit, deprehendas. Orationis autem supra soccum assurgentis indicia habes vs. 5. ἐν μυχοῖς δόμων, vs. 7. ἀναστρωφωμένη, vs. 15. θάσσον μὲν οἰστοῦ καὶ πιτροῦ χωρίζεται, vs. 16. Ἄρτου τὰς πυκνοσθάλμους κόρας. Itaque fuit, cum in eam concederem sententiam, ut non Menandro sed Euripidi totam χοῆσιν tribuendam esse putarem, cuius quidem opinionis haud leve patrocinium in H. Stephani verbis paratum mihi videbatur, qui Fragm. Com. Graec. p. 141. ita de hoc loco dixit, ut haud obscure sese in aliis Stobaei libris Euripidis nomen in margine adscriptum reperisse significaret. Neque me primum post Stephanum extitisse, qui de Menandro auctore dubitationem injiceret, docet Jacobsii adnotatio ad vs. 14. adscripta: *haec cum praecedentibus male jungi et Tragici esse monuit Pierson. ad Moer. p. 275.* Enimvero, ut postea privatim me monuit Buttmanus et publice docuit Reisigius Ephem. Jen. 1818., obstat ipsa loci sententia, quae ita comparata est, ut haud facile intelligas, cui tandem mulieri Euripides hos versus tribuere potuerit. Itaque nihil relinquitur, nisi ut Menandrum consulto subliorem orationis formam affectasse statuamus, quod cur ille faciendum putaret, plura in causa esse potuerunt.

Piersonum autem quid moverit, ut alteram fragmenti partem inde a vs. 11. cum priori male jungi ideoque ab ea divellendam esse existimaret, ego sane non perspicio. Apertum est verba ὅστις δὲ μογλοῖς etc. opponi sententiae quarto versu inchoatae.

II.

Apud Plutarch. Consol. Apoll. p. 103, d. εἰς ας (τύχας) διαβλέψας ἂν τις οὐκ ἀπαικώτως εἴποι — τὸ ὑπὸ τοῦ Μενάνδρου ῥηθέν.

- Εἰ γὰρ ἐγένον σὺ, Τρόφιμε, τῶν πάντων μόνος,
 ὅτ' ἐτικτεν ἡ μήτηρ σ', ἐφ' ᾧ τε διατελεῖν
 πράσων ἃ βούλει, καὶ διευτυχῶν αἰεὶ,
 καὶ ταῦτα τῶν θεῶν τις ὡμολόγησέ σοι,
 5 ὁρῶν ἄγανακτεῖς· ἔστι γὰρ σ' εὖνευσμένος,
 ἀτοπὸν τε πεποίηκ'. εἰ δ' ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς νόμοις
 ἐφ' οἷσπερ ἡμεῖς ἔσπασας τὸν ἄερα
 τὸν κοινόν, ἵνα σοι καὶ τραγικώτερον λαλῶ,
 οἷστέον ἀμεινον ταῦτα καὶ λογιστέον.
 10 τὸ δὲ κεφάλαιον τῶν λόγων· ἄνθρωπος εἶ,
 οὐ μεταβολὴν θάττον πρὸς ὕψος καὶ πάλιν
 ταπεινότητα ζῶαν οὐδὲν λαμβάνει.
 καὶ μάλα δικαίως, ἀσθενέστατον γὰρ ὃν
 φύσει, μεγίστοις οἰκονομεῖται πράγμασιν,
 15 ὅταν πέσῃ δέ, πλεῖστα συντρίβει καλῶς.
 σὺ δ' οὐδ' ὑπερβάλλοντα, Τρόφιμ', ἀπώλεσας
 ἀγαθὰ, τὰ νυνὶ δ' ἔστι μέτριά σοι κακά,
 ὥστ' ἀνὰ μέσον που καὶ τὸ λοιπὸν δὴ φέρε.

Receperunt Grotius Exc. p. 755. Steph. Com. Gr. p. 109. Brunck. Poes. Eth. p. 190. Priores novem versus leguntur etiam apud Pseudo-Plutarch. de Nobil. Tom. V. p. 639, ed. maj. Wyttenb. — Vs. 2. ἐφ' ᾧ τε διατελεῖν. Ita solent fere Attici, non item ἐφ' ᾧ γε, ut vulgo editur. Correxerunt etiam Schaeferus ad Brunck. Poes. Eth. l. c. vid. Bergler. ad Aristoph. Plut. 1001. et Reiz. de Incl. acc. p. 27. — Vs. 3. διευτυχῶν. Pseudo-Plut. διευτυχεῖν, quod sequutus est Grotius; nec male opinor propter διατελεῖν. — Vs. 5. ἔστι γὰρ σ' ἐψ. Wyttenb. ἔστι γὰρ ἐψ., fort. operarum errore; quamquam idem apud Steph. reperio. Nisi forte sē Grotii est conjectura, cuius Excerpta nunc ad manum non habeo. — Vs. 7. ἵνα σοι καὶ. Ita Plutarchus. At Grot. et

Br. ἵνα σοὶ τε, fort. e Pseudo-Plutarcho. Respexisse videtur Menander ad Euripidis Helen. 912. κοινός ἐστιν οὐρανός πᾶσιν βροτοῖς, vel Aeschyl. Prom. 1092. αἰθὴρ κοινὸν φῶς εἰλίσσων. Compares Salom. Reg. VII, 3. καὶ ἐγὼ γε-νόμητος ἔσπασα τὸν κοινὸν ἀέρα. — Vs. 10. τὸ δὲ κεφάλαιον τῶν λόγων, *summa vero rationum haec est, ut mortalem te natum memineris*. Ita, ut alios mittam, Isocrat. Parneg. cap. 40. et Plato Gorg. p. 164. Itaque miror Wyttenb. ita locum immutantem: καὶ λογιστίον τόδε κεφάλαιον κτλ. *summa subducenda est rationum, qua colligitur te hominem esse*. Qua ratione quantum venustatis loco detrahatur, nemo non sentit. Ac dubito an graece dici queat κεφάλαιον λογίζεσθαι. — Vs. 13. Brunckius, nescio unde, ἀσθενέστερον. — Vs. 14. οἰκονομεῖται. Hoc merito suspectavit Stephanus; nihil tamen medelae attulit. Nec ego probabilem emendandi rationem video. Sententia ἐγκυκλιῖται vel simile quid postulat. Pherecrates ap. Stob. Serm. p. 591. Gesn.; πολλοῖς ἐμavτὸν ἐγκυλίσαι πράγμασιν. — Vs. 16. vulgo ita editur τὰ νῦν δ' ἔστι μ. καὶ τὰ σοι κακά. Plurimi tamen libri καὶ τὰ omittunt. Grot. dedit τὰ νῦν δ' ἔτ' ἔστι μ. σ. κ. Meziriac. τανῦν δὲ μέτρι' ἐστὶ σοι κακά. Equidem Bentl. p. 99. rationem sequutus sum. Ceterum adverte negligentiolem constructionis rationem οὗτ' ἀπώ-λεισας — τὰ νῦν δ' ἔστι. Ex Homero similia attulit Herm. ad Hymn. in Cer. 153. cf. Schaefer. ad Dionys. de C. V. p. 31. Apud Latinos nihil tritius. — Vs. 18. Particulam δὴ plurimi libri omittunt; v. Wyttenbachium. Grot. dedit: ὦ; ἀναμέσον που καὶ τὸ νῦν λυποῦν φέρε, *praesens malum mediocriter ferre te decet*. Atqui που legitur, non πως. Bentl. ὡς τὰναμέσον που καὶ τὸ λοιπὸν εὖ φέρε, quod sequutus est Brunckius, recte improbante Wyttenbachio. Mezir. δεῖ φέρειν. Cod. Periz. ὡςτ' ἂν μέσον που καὶ τὸν λοιπὸν φέρε, unde probabiliter Wyttenb. conjecit: ὡστ' ἀναμέσον που καὶ σὺ τῶν λοιπῶν φέρε, *media, quadam fortuna inter reliquos homines uteris*.

III.

Apud Stobaeum Serm. LXX. p. 429. Gesn. LXXII. p. 303. Grot. sive apud H. Stephanum Com. Graec. p. 134.:

Καὶ τοῦτον ἡμᾶς τὸν τρόπον γαμεῖν ἔδει
ἅπαντας· ὦ Ζεῦ σῶτερ, ὡς ἀνήμεθα.
οὐκ ἐξετάζειν μὲν τὰ μηδὲν χρήσιμα,
τίς ἦν ὁ πάππος, ἧς γαμεῖ, τιτθὴ δὲ τίς;

- 5 τὸν δὲ τρόπον αὐτῆς τῆς γαμουμένης, μεθ' ἧς
βιώσεται, μήτ' ἐξετάζειν μήτ' ἰδεῖν.
ἀλλ' ἐπὶ τράπεζαν μὲν φέρειν τὴν προῖχ', ἵνα
εἰ τὰργύριον καλὸν ἐστὶ δοκιμαστῆς ἰδῇ,
ὃ πέντε μῆνας ἔνδον οὐ γενήσεται,
10 τῆς διὰ βίου δ' ἔνδον καθεδουμένης αἰὲ
μὴ δοκιμάσασθαι μηδέν, ἀλλ' εἰκὴ λαβεῖν
ἄγνῳμον, ὀργίλην, χαλεπὴν, ἐὰν τύχῃ,
λίλον. περιᾶξω τὴν ἑμαυτοῦ θυγατέρα
τὴν πόλιν ὅλην· οἱ βουλόμενοι ταύτην λαβεῖν,
15 λαλεῖτε. προσκοπεῖσθε πηλίκον κακὸν
λήψεσθ'· ἀνάγκη γὰρ γυναῖκ' εἶναι κακόν,
ἀλλ' εὐτυχίς ἐσθ' ὃ μετριώτατον λαβάν.

Vs. 1. Bentl. p. 86. καὶ τοῦτον. Causam mutationis, idoneam quidem, non video. *Atque ita, inquit, nos omnes matrimonium iure decebat; pro Jupiter, ut hoc e re nostra esset!* Nam vs. 2. legendum videtur ὡς ὠνήμεθ' ἄν. — Vs. 4. τιθῇ δὲ τίς. Leg. τηθῇ δὲ τίς, quae avia. Vid. Brunck. ad Arist. Acharn. 49. et Lobeck. ad Phryn. p. 134. Eadem macula liberandus Julian. Fragm. p. 290. d. ἀπεσῶθη μοι τέλειος ὁ κληρὸς τῆς τιθῆς. Contra τιθῇ reddendum Machoni ap. Athen. p. 582. b. τοῖς θεραπεῖαις καὶ τηθῇ μίαν. — Vs. 6. vulgo ἐξετάσαι. Corr. Bentleyus. — Vs. 8. εἰ τὰργύριον. Vulgo εἰτ' ἀργύριον. Jam ante Bentl. tacite correxit Stephanus. *Δοκιμαστής, pecuniae speculator, numularius.* Clericus laudat Apulejum Lib. X. et Donat. ad Terent. Eun. III, 5, 18. Meliora dabunt Lexic. Seguer. I. p. 238. et Salmas de Usur. p. 512.

IV.

Apud Stobaeum Serm. LXXXIV. pag. 490. Gesn. LXXXVI. p. 353. Grot., et iterum, sed tribus postremis versibus omissis, Serm. LXXXV. p. 494. Gesn. LXXXVII. p. 355. Grot.:

- Ἀπολεῖ με τὸ γένος. μὴ λέγ', εἰ φιλεῖς ἐμέ,
μητέρ, ἐφ' ἐκάστῳ τὸ γένος. οἷς ἂν τῇ φύσει
ἀγαθὸν ὑπάρχη μηδέν οἰκεῖον προσόν,
ἐκεῖσε καταφεύγουσιν, εἰς τὰ μνήματα
5 καὶ τὸ γένος, ἀριθμοῦσιν τε τοὺς ἀάπτους ὅσοι,
οὐδὲν δ' ἔχουσι πλεῖον· οὐδ' ἐρεῖς ὅτῳ

οὐκ εἰσὶ πάπποι· πῶς γὰρ ἐγένοντ' ἂν ποτε;
 εἰ μὴ λέγειν δ' ἔχουσι τούτους, διὰ τινὰ
 τόπου μεταβολὴν ἢ φίλων ἐρημίαν,
 10 τί τῶν λεγόντων εἰσὶ δυσγενέστεροι;
 ὅς ἂν εὐ γεγωναὶς ἢ τῇ φύσει πρὸς τὰγαθὰ,
 καὶν Αἰθίουσ' ἢ, μῆτερ, ἐστὶν εὐγενής.
 Σκύθης τις ὀλεθρὸς; ὁ δ' Ἀνάχαρσις οὐ Σκύ-
 θης;

Utroque Stobaei loco et Epicharmi et Menandri nomen adscriptum legitur. Prius arripuit Grotius. Menandro tribuendum esse hunc locum, nemo, qui Epicharmi poesin vel leviter attigerit, diffitebitur. Non minus Epicharmi nomen suspectum mihi accidit his locis apud Stob. Serin. LXXXV. p. 495.:

Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ἀποδεδειγμένος τόπος,
 ὅς ἢ πονηροὺς πάντας ἢ χρηστοὺς ποιεῖ.

et Serin. LXXXVIII. p. 499.:

Πνίγοι' ὅταν εὐγένειαν οὐδὲν ὦν κακὸς
 λέγει τις, αὐτὸς δυσγενὴς ὦν τῷ τρόπῳ.

Sed de his ad Epicharmi fragmenta dicam. Menandri eclogam in duas partes disjunctam exhibuit Stephanus Com. Graec. p. 97. et p. 153. — Vs. 3. ὑπάρχη. Ita scripsi e Serin. LXXXV. pro ὑπάρχει. — Vs. 4. μνηματα. Margo Gesn. κτήματα. — Vs. 5. ἀριθμοῦσιν τε τοὺς πάππους. Ad sententiam egregie convenit Plato Theaet. p. 174. d. τὰ δὲ δὴ γένη ἐμνούντων, ὡς γινναῖός τις, ἑπτὰ πάππους ἔχων πλουσίους ἀποφῆναι, παντάπασιν αἰβλὴ καὶ ἐπὶ μικρὸν ὁρώντων ἡρεῖται τὸν ἔπαινον, ὑπὸ ἀπαιδευσίας οὐ δυναμένων — λογίζεσθαι, ὅτι πάππων καὶ προγόνων μυριάδες ἐκάστω γεγονάσιν ἀναρίθμητοι. — Vs. 6. editur vulgo: οὐδένα δ' ἔχοις ἰδεῖν ἂν οὐδ' εἰπεῖν ὅτῳ. Genuinam lectionem restituit Valck. Diatr. p. 150. c. e Cod. Leid. et ed. Trinc., ubi legitur οὐδὲν ἔχουσι πλεῖον οὐδ' ἐρεῖ ὅτῳ. — Vs. 8. τούτους; recepi e marg. Gesner. Vulgo τοῦτο. V. Bentl. p. 90. — Vs. 12. emendavit Grotius. Vulgo καὶν Αἰθ. ἢ μῆτηρ. — Vs. 13. Σκύθης τις ὀλεθρὸς; Recte Grotius: *Scytham execramur? at Anacharsis non Scythas?* Diogenes Laert. II, 75. Σῆμος θροῦς καὶ ὀλεθρὸς. Liban. de Vit. sua p. 69. α. ἄνθρωπος ὀλεθρὸς. V. Valck. ad Theocr. Adon. p. 311. B. et ad Ammon. I, 10.

V.

Apud Stobaeum Serm. XCVI. p. 225. Gesn. XCVIII. p. 397. Grot.:

"*Ἀπάντα τὰ ζῶ' ἐστὶ μακαριώτατα
καὶ νοῦν ἔχοντα μᾶλλον ἀνθρώπου πολὺ.
τὸν ὄνον ὀρᾶν ἔξεστι πρῶτα τουτονί·
οὗτος κακοδαίμων ἐστὶν ὁμολογουμένως·
5 τούτῳ κακὸν δι' αὐτὸν οὐδὲν γίγνεται,
ἃ δ' ἡ φύσις δέδωκεν αὐτῷ ταῦτ' ἔχει.
ἡμεῖς δὲ χωρὶς τῶν ἀναγκαίων κακῶν
· αὐτοὶ παρ' αὐτῶν ἕτερα προσπορίζομεν.
λυπούμεθ', ἂν πτόρη τις, ἂν εἴπῃ κακῶς,
10 ὀργίζομεθ', ἂν ἴδῃ τις ἐνύπνιον, οφόδρα
φοβούμεθ', ἂν γλαῦξ ἀνακράγῃ, δεδοίκαμεν.
ἀγωνίαι, δόξαι, φιλοτιμίαι, νόμοι,
ἅπαντα ταῦτ' ἐπίθετα τῇ φύσει κακά.*

Exhibuit Stephan. Com. Graec. p. 93. qui eodem loco usus est ad Sext. Emp. p. 208. ed. Fabr. — Vs. 1. recte, ut opinor, Grotius edidit *μακαριώτερα*. Cf. Hermann. ad Viger. p. 719. — Vs. 6. αὐτῷ ταῦτ' ἔχει. Memorabilem lectionis varietatem e Cod. Paris. enotavit Brunck. Poet. Gnom. p. 262. ed. nov.: *δέδωκε ταῦτ' ἔχει μόνα*, unde scribendum videtur:

ἃ δ' ἡ φύσις δέδωκεν, αὐτὰ ταῦτ' ἔχει,

ut *μόνα* ex interpretamento irrepserit. Recte autem αὐτὰ ταῦτα, *haec sola habet*. Philemon apud Stob. Serm. LV. p. 371. *κάππαριν, θύμον, ἀστάραγον, αὐτὰ ταῦτα*. Plato Gorgia p. 141. ed. Heind. *τούτό μοι αὐτὸ σαφῶς διόρισον*. Cf. Schaeferus ad Bosii Ellips. p. 308. — Vs. 9. De sternutationibus quae refert Clericus e Frontino Strat. I, 10. et Aristot. Probl. XXXIV, 11. nemo hodie ignorat. Cf. si placet Lindenbr. ad Terent. II. p. 140. ed. West. et Davisium ad Cicer. de Divin. II, 40. Apud Theocritum, ut hoc addam, Idyll. XVIII, 16. male, ut mihi quidem videtur, legitur:

"Ὀλβιε γάμβρ', ἀγαθός τις ἐπέταρεν ἐρχομένων τοι.

quod explicare conatus est Hemsterh. ad Propert. Burmanni Lib. II, 2, 35. p. 935. Fortasse scripserat Theocritus *ἀγαθὸν τις*.

VI.

VI.

Apud Lucian. Amor. II. p. 446. ed. Amst. καταράσ-
ται Προμηθεύ, τὴν Μειάνδρειον ἐκείνην ἀπορρήξας φωνήν.

Εἴτ' οὐ δικάϊως προσπεπατταλευμένον
γράφουσι τὸν Προμηθεύα πρὸς ταῖς πέτρας,
καὶ γίνετ' αὐτῷ λαμπάς, ἄλλο δ' οὐδὲ ἐν
ἀγαθόν; ὃ μισεῖν οἴμ' ἅπαντας τοὺς θεούς,
5 γυναικας ἔπλασεν, ὧ πολυτίμητοι θεοί,
εἶδος μιαρὺν. γαμεῖ τις ἀνθρώπων, γαμεῖ;
λάθριοι τὸ λοιπὸν γὰρ ἐπιθυμία κακαί,
γαμηλίῳ λέχει δὲ μοιχὸς ἐντυφῶν,
καὶ φαρμακεῖται, καὶ νόσων χαλεπώτατος
10 φθόνος, μεθ' οὗ ζῇ πάντα τὸν βίον γυνή.

Exhibuit Grotius Exc. p. 749. — Vs. 3. καὶ γίνετ' αὐτῷ
λαμπάς. A Grotii interpolationibus hunc locum vindica-
vit Bentl. p. 96. quem vide. De lampadis certamine in
Promethei honorem instituto vide Gronovium ad Senec.
Agam. 352. Kust. ad Suid. II. p. 413. et Jungerm. ad Pol-
luc. VIII, 90. — Vs. 5. γυναικας ἔπλασεν. Ita recte Gro-
tius pro ἔπλασεν. Bentl. γυναικ' ἔπλασεν. — Vs. 7. λά-
θριοι. Ita edd. vett. Vulgo λάθριος. Artic. ante λοιπὸν
primus addidit Guetus. Eidem debetur κακαί pro edito
καί, quod in Λάγης mutavit Bentl. — Vs. 9. emend. Bentl.
Vulgo praefigurantur huic versui verba εἴτ' ἐπιβουλαί. Mox
sequitur νόσων χαλεπώτατος φθόνος, quod Bentl. perinde
dictum videtur ac si latine diceret: *gravissima morborum
invidia*. Et sane ita dicunt Latini. Ipse Bentl. ad Ho-
rat. Epist. I, 7, 22., quamquam aliam ob causam, ad par-
tes vocaverat illud Catulli:

Phaselus ille, quem videtis, hospites,
Ait fuisse navium celerrimus.

quod J. Scaliger ita graece reddidit: τρέχειν ναῶν μὲν εὐχε-
ται θωώτερος. Potuisset salva graecitate θωώτατος. Nec
dissimilia sunt, quae apud eundem Catullum habes, *Juno
maxima caelicolum*. Multo tamen frequentius ita locuti
sunt Graeci. Theocr. Idyll. XII, 7. ἀηδὼν αἰδοτάτη πε-
τεηνῶν. Plutarch. Consol. p. 102. c. ἡ λύπη χαλεπωτάτη
παθῶν. Theodoretus Vol. II. p. 1439. ἀδάμας τῶν ὑλῶν ἐστὶν
ἁπασῶν στερνωτάτος τε καὶ ἰσχυρώτερος, leg. ἰσχυρότατος.
Mitto alia. Hoc unum addo ex eadem ratione explican-
dum esse nobilem Horatii locum Satir. I, 1, 100. *fortis-
sima Tyndaridarum*. Eandem rationem etiam allis nu-

per placuisse video. Itaque 'in Menandreis carere licet Bentleji conjectura *νῶων χαλεπωτάτη*. Eodem de loco disputavit D'Orvill. ad Charit. p. 347. scđ quadrata miscens rotundis. Nec meliora dedit Abresch. Auct. Diluc. Thucyd. p. 330. Tu vide Porson. et Schaefer. ad Eurip. Phoen. 1730. — Cetarum e Misogyne hunc Menandri locum petítum esse suspicatur Fabric. Bibl. Gr. II. p. 465. Atqui similes mulierum execrationes in omnibus fere Menandri fabulis locum habuisse probabile est.

VII.

Alexander Rhetor p. 578. ed. Ald. *λεπτολογία* ἐστίν, ὅταν ἐνός· ἐκράστου τῶν συμβεβηκότων ἢ συμβαινόντων τὴν ἀκριβή καὶ ἐπὶ λεπτιῷ ἔξεργασίαν ποιῶμεθα, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ ταυτί·

Μὰ τὴν Ἀθηνᾶν, ἄνδρες, εἰκόν' οὐκ ἔχω
εὐρεῖν ὁμοίαν τῷ γεγονότι πράγματι,
ζητῶν πρὸς ἐμαυτόν, τί ταχέως ἀπολλύει·
στρόβιλος· ἐν ᾧ συστρέφεται, προσέρχεται,
5 προέλαβεν, ἐξέρχονεν, αἰὼν γίνεται.
ἀλλ' ἐν πελάγει συγκλυσμός· ἀναπνοὴν ἔχει
Ζεῦ σῶτερ, εἰπεῖν, ἀντέχου τῶν σχοι-
νίων,
ἐτέραν περιμεῖναι χᾶτέραν τρικυμίαν·
ναυαγίου δ' ἂν ἐπιλάβοι'· ἐγὼ δ' ἅπαξ
10 ἀψάμενός εἰμι καὶ φιλήσας ἐν βυθῷ.

Indicavit hunc locum Porsonus. Advers. p. 259. qui novi mariti sermonem esse statuit celerem poenitentiam nuptias consequi docentis. Fortasse recte; quamquam non minus recte adolescentis verba esse statuas, qui semel puellam deosculatus totum amoris igne se carpi sentit. Priora apud Aldum ita eduntur: ὡς παρὰ Μενάνδρῳ· ταυτί· μὰ τὴν Ἀθηνᾶν ἄνδρες εἰκόνες οὐκ ἔχω. Correxít partim Porsonus, partim, quem laudat Porsonus, Norrmannus. — Vs. 2. εὐρεῖν addidit Porsonus. — Vs. 3. ante Norrmannum ἀπολαύει. — Vs. 4. Porsonus στρόβιλος· ἐν ὧσ' συστρέφεται. Fort. ἐν ᾧ δὲ συστρ. ut voluit Norrmannus. Certo ἐν ᾧ servat Photius Lex. p. 401. στρόβηλος, ἢ συστροφή· καὶ ὁ λαίλαψ. Στρόβηλος ἐν ᾧ συστρέφεται· quem locum tetigit Porsonus Tracts and Miscell. crit. p. 253. De voce στρόβιλος copiose dixit Lobeckius ad Phryn. p. 369. nec Menandri immemor. — Vs. 5. προέλαβεν *πραεoccupat*. Por-

sonus olim προσέβαλεν. Ibid. αἰὼν γίνεται. Compares Terentii illud: *dum comuntur annus est*. Porsonus γίγνεται. — Vs. 6. ante Porsonum ἀναπνοὴν ἔχειν. Idem correxit interpolationis rationem apud Aldum mirifice perturbatam. — Vs. 7. ἀντέχου τῶν σχοινίων. Norrmannus, Porsono improbante, volebat ἀντέχεσθαι σχοινίων. — Vs. 8. Aldus περιμῖναι ἑτέραν, vs. 9. ἐπιλάβοι, vs. 10. εἰμι ἐφίλησας. Haec omnia correxit Porsonus.

VIII.

Apud Strabon. VII. p. 297. ὄρα δ' ἂ λέγει Μένανδρος περὶ αὐτῶν (Getas dicit), οὐ πλάσας, ὥς εἰκός, ἀλλ' ἐξ ἰστορίας λαβῶν.

Πάντες μὲν οἱ Θραῖκες, μάλιστα δ' οἱ Γέται
ἡμεῖς ἀπάντων (καὶ γὰρ αὐτὸς εὐχομαι
ἐκεῖθεν εἶναι τὸ γένος), οὐ σφοδρ' ἐγκρατεῖς
ἐσμέν. — — — — —

καὶ ὑποβὰν μικρὸν τῆς περὶ τὰς γυναῖκας ἀκρασίας τίθησι παραδείγματα.

5 Γαμεῖ γὰρ ἡμῶν οὐδὲ εἷς εἰ μὴ δέκ' ἢ
ἑνδεκα γυναῖκας· δώδεκ' ἢ πλείους τινές.
ἂν τέτταρας δ' ἢ πέντε γεγαμηκῶς τύχη
καταστροφῆς τις, ἀνυμέναιος, ἄθλιος,
ἀνυμφος οὗτος ἐπικαλεῖτ' ἐν τοῖς ἐκεῖ.

De Thracum et affinium populorum πολυγαμέα res nota ex Heraclide, qui dicitur, de Polit. p. 350. Sexto Empir. Hypoth. III, 24. p. 180. et aliis. Vid. Spanhem. ad Julian. Orat. I. p. 125. et Wessel. ad Herodot. p. 374. — Vs. 5. pessime interpolavit Grot. Exc. p. 751. Vulgo οὐδεῖς vel οὐδὲ εἷς; οὐ δέκ' ἢ — quod correxit Salmas. Exercitt. Plinn. p. 112. a. Cf. Toup. Epist. crit. p. 34. ed. Lips. — Vs. 6. δώδεκ' ἢ πλείους τινές. Vulgata lectio haec est: δώδεκά τε πλείους τινές. Cod. Vatic. δώδεκά τις πλείους, a quo non multum discrepat Venet. et Mosc. δωδεκέτις πλ. τ. Salmas. l. l. δώδεκα δ' ἢ πλείους τινές, cujus vestigiis insistens Porson. Append. ad Toup. Emend. in Suid. p. 486. genuinam lectionem restituit. — Vs. 7. legitur vulgo τύχοι καταστροφῆς τις. Pro τύχοι MSS. τύχη. Salmas. l. l. τύχη καταστροφῆς τις, ut τύχη dativus sit, forte, casu. Hactenus praestaret quod Heringa Observ. p. 261. conjecit: τυχὸν καταστροφῆς τις. Sopingius ad Hesych. I. p. 493. pro καταστροφῇ conjecit ἀποτρόπαιος. Similiter Bentl. p. 97.

αν — τύχη, ἀναφρόδιτος, ἀνυμέναιος κτλ., ingeniosa conjectura sed non necessaria. Optime Thyrrwhittus καταστροφῆς. Idem conjecit Toupius, probante Porsono, et quem is laudat, Valckenario.

IX.

Apud auct. Compar. Men. et Philem. p. 361. Μένανδρος περὶ θανάτου.

Ὅταν εἰδέναι θέλῃς σεαυτὸν ὅστις εἶ,
ἔμβλεπον εἰς τὰ μνήμαθ', ὥς ὁδοιπορεῖς.
ἐνταῦθ' ἔνεστιν ὅστέα καὶ κούφη κόνις
ἀνδρῶν βασιλέων καὶ τυράννων καὶ σοφῶν,
5 καὶ μέγα φρονούντων ἐπὶ γένει καὶ χρήμασιν,
αὐτῶν τε δόξη, κατὰ κάλλει σωμαίων.
καὶ οὐδὲν αὐτῶν τῶνδ' ἐπῆρκεσεν χρόνος.
κοινὸν τὸν ἡδὴν ἔχον οἱ πάντες βροτοί.
πρὸς ταῦθ' ὁρῶν γίνωσκε σεαυτὸν ὅστις εἶ.

Vs. 1. σεαυτόν. Ita pro σαυτόν Heins. et Grot. Exc. p. 761. — Vs. 2. ὥς ὁδοιπορεῖς. Locus vix sanus. Certe insolens significatio particulae ὥς, quando, dum. De sepulcris juxta publicas vias exstructis Clericus laudat Jac. Guther. de Juro Man. II, 33. — Vs. 3. ὅστέα. Moeris p. 284. ὁστοῦν, Ἀττικῶς. ἑστέον, Ἑλληνικῶς. ubi Menandri loco usus est Piersonus. Porson. Adv. p. 291. ἔνεστ' ὅσα τε καὶ κούφη κ. Fort. recto. — Vs. 6. κατὰ κάλλει σωμαίων. Ita scripti pro καὶ κάλλει τῶν σ. Male Grot. τῶ τε κάλλει σ. Pejus etiam Heins. καὶ καλῶ τῶν σ. Debebat certe τῶ τε καλῶ τ. σ. Verba κάλλος σωμαίων inepte Gatak. ad Anton. I, 26. et III, 3. de servorum pulcritudine interpretatur. — Vs. 7. Grotius χρόνον. Fort. ἀλλ' οὐδὲ ἐν τούτων ἐπῆρκεσιν χρόνον, at nihil horum vim temporis ab iis coercuit. Καὶ et ἀλλὰ permutantur etiam aliis locis, ut Xenoph. Oecon. XVII, 4.

X.

Apud Stobaeum Serm. LXXXIX. p. 501. Gesn. XCI. p. 372. Grot. et Auctorem Compar. Men. et Phil. p. 359.:

Ὁ μὲν Ἐπίχαρμος τοὺς θεοὺς εἶναι λέγει
ἀνέμους, ὕδωρ, γῆν, ἥλιον, πῦρ, ἀστέρας.
ἐγὼ δ' ὑπέλαβον χρησίμους εἶναι θεοὺς
τὰργύριον ἡμῶν καὶ τὸ χρυσίον.

5 ἰδουσάμενος τούτους γὰρ εἰς τὴν οἰκίαν
εὖξαι τί βούλει, πάντα σοι γενήσεται,
ἀγρός, οἰκίαι, θεράποντες, ἀργυρώματα,
φίλοι, δικασταί, μάρτυρες· μόνον δίδου.
αὐτοὺς γὰρ ἔξεις τοὺς θεοὺς ὑπηρέτας.

Vs. 2. exhibui ex emendatione Grotii. Vulgo turbato verborum ordine: ἀνέμους, ἥλιον, γῆν, ὕδωρ, πῦρ, ἀστέρας, quem retinuerunt Camerarius de Re Numar. in Gronovii Thes. IX. p. 1410. Stephan. Praef. ad Comic. Graec. p. 21. et Casaub. ad Diog. Laert. III, 10. Possis etiam ἀνέμους, ὕδωρ, πῦρ, ἀστέρας, γῆν, ἥλιον. De Epicharmi sententia post tot doctorum hominum disputationes nihil addo. Confer tamen Platon. Crat. p. 397. c. quem locum non sine insigni lectionis varietate affert Theodoret. Tom. IV. p. 761. — Vs. 4. probabiliter Grotius ἡμῖν. Idem in fine versus addidit μόνον, rectius sane quam Salmas. de Usur. XIV. p. 402., qui tacite edidit τάχα. ἡμ. μόνον ἢ τὸ χρυσίον. Fort. Σιμονίς nomen post χρυσίον excidit. — Vs. 6. εὖξαι τί βούλει. Terent. Eun. V, 8, 27. *quodvis donum praemium a me optato, id optatum feres.* Ad sententiam comparat Clericus Petron. epigr. Sat. 93. Eadem fere verba habes apud Philem. Stobaei Serm. XCI. p. 368. Ceterum pro τί, quod in ὅτι mutavit Salmasius l. l. Plutarch. Opp. Morall. p. 1058. c., qui hunc versum tacito auctoris nomine laudat, recte, opinor, exhibet εἴτι, modo εὖξ' εἴ τι βούλει reponas, elisa diphthongo imperativi ut supra in Διουσιδαίμον p. 42. ὕδατι περιζῶν', ἐμβάλων. Ex Aristophane aliquot exempla excitavit Reisigius Syntagm. crit. Cap. 3. p. 32. — Vs. 9. auctor Compar. τοὺς ὑπηρέτας θεοὺς,

XI.

Apud Stobaeum Serm. XCVI. p. 528. Gesn. XCVIII. p. 403. Grot.:

Ὅ πάντα βουλευθεὶς ἂν ἄνθρωπος πονεῖν
πᾶς ἂν γένοιτο πλούσιος τρόπον τοῦτον·
πάλιν φιλόσοφος τινι μαθήσει χρώμενος·
τὸ σῶμ' ὑγιαίνεις τινὰ διαίταν προσφέρων.
5 πλὴν ἐν τι τῶν πάντων ἀδύνατον ἦν ἄρα
εὐρεῖν, δι' οὗ τρόπου τις οὐ λυπήσεται.
οὐ γὰρ τὰ μὴ πράττειν κατὰ νοῦν ἔχει μόνον
λύπην, παρέχει δὲ φροντίδας καὶ ταραχάς.

Vs. 2. reliqui vulg. scripturam, licet turpiter depravatam. Grotii conatus vix dignus qui commemoretur: πᾶς ἂν γένοιτο πλούσιος. ταῦτόν τρόπον Πάλιν φιλόσοφος κτλ. Vellem de hoc loco dixisset Bentl. Nam mihi quidem nihil liquet, nisi priora verba ita esse constituenda:

‘Ο πάντα βουληθεὶς ἂν ἄνθρωπος ποιεῖν
πάντ’ ἂν γένοιτο· πλούσιος, —

Jam, sequi debebat, qua quis ratione dives evadat. Suspicabar τρόπον τινά. Sed aliud quid desidero, quo disertius ditandi modus et ratio indicetur. — Vs. 8. παρέχει δὲ γρ. καὶ τάχαθά. Ita Grot. e MS. A. pro vulg. πῶρ ἔχει. Confirmat Philostr. Vit. Apoll. II, 36. p. 88. πολλοὺς οἶδα τῶν σφόδρα ἡγουμένων εἶ πράττειν, οὐδὲ καθεύδειν· καὶ τοῦτ’ ἂν εἴη τὸ παρέχειν φροντίδας καὶ τάχαθά, quae verba unde ducta essent fugit Olearium.

XII.

Apud Stob. Serm. XXXVIII. p. 221. Gesn. p. 155. Grot.:

Μειράκιον, οὗ μοι κατανοεῖν δοκεῖς ὅτι
ὑπὸ τῆς ἰδίας ἑκάστα κακίας σήπεται,
καὶ πάντα τὰ λυμαινόμεν’ ἐνεστὶν ἐνδοθεν.
οἷον ὁ μὲν ἰός, ἂν σκοπῆς, τὸ σιδήριον,
5 τὸ δ’ ἱμάτιον οἱ σήτες, ὁ δὲ θρίψ τὸ ξύλον.
ὁ δὲ τὸ κάκιστον τῶν κακῶν πάντων, φθόνος
φθισικὸν πεποίηκε καὶ ποιήσει καὶ ποιεῖ
ψυχῆς πονηρὰς δυσσεβεῖς παραστάσεις.

Vs. 3. ἐνεστὶν. Ita Grotius, cujus rationem Bentl. p. 80. parum idoneis argumentis impugnat. Vulg. ἐστίν. — Vs. 4. emendavit Bentlejus. Legebatur τὸν σιδήρον. Grot. mutavit verborum ordinem τὸν σιδ. ἂν σκοπῆς. — Vs. 5. οἱ σήτες. Ita Stob., quod cur a Clerico et Bentlejo in σήτες mutatum sit non intelligo. Tum ὁ δὲ θρίψ scripsi. Idem apud Porsonum reperio Advers. p. 256. Vulgatur ἡ δὲ θρίψ τὸ ξύλον. Grotius, probante Valcken. ad Ammon. II, 5. p. 104., ἡ δὲ θρίψ ξύλον, nec melius Bentl. ἡ θρίψ τὸ ξύλον. — Vs. 6. φθόνος φθισικὸν πεποίηκε κτλ., compares Auct. inc. ap. Suid. III. p. 617. φθόνος, νόσημα ψυχῆς ἀνθρώπων (fort. ἀνθρωπίνης), καὶ ἐσθίον· ψυχὴν, ἣν ἂν καταλάβοι, ὥσπερ ἰός τὸν σιδήρον. Ita Antisthenes apud Diog. Laert. VI. 5. ὥσπερ ὑπὸ τοῦ ἰοῦ τὸν σιδήρον, οὕτως ἔλεγε τοὺς φθονερούς ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἥθους κατεσθίεσθαι. — Vs. 8.

δυσσεβεῖς παραστάσις, *improba animi consilia*. Ita Diodor. Sic. Exc. Leg. T. II. p. 629. καὶ παραστάσις ψυχῆς πρὸς ἐλευθερίαν ἐπέπαιε τοῖς πλῆθεσι. quem locum, quod monere neglexit Kusterus, adhibuit Suid. III. p. 38. παραστάσις, ὁρμή, προθυμία. καὶ παραστάσις ψυχῆς πρὸς ἐλευθερίαν κτλ. Eodem sensu παραστήμα ψυχῆς; legitur apud Diod. Sic. Bibl. XVII, 11, p. 168. Cf. Graev. ad Luciani Soloec. III. p. 563. ed. Amst., Abresch. Dilucid. Thuc. p. 376. et Toup. ad Suid. I. p. 380. ed. Lips. Accusativi pendent a verbis πεποίηκε καὶ ποιήσει καὶ ποιῇ, *invidia facit, ut improba animi consilia φθισικόν τι fiant, h. e. pereant et quasi tabe absumentur*. Itaque carere licet, ut equidem opinor, Grotii conjectura ceterum preleganti.

Ψυχῆς πονηρᾶς δυσσεβῆς παραστάτης.

Ita fere Plato de Legg. IX. p. 870. c. φθόνον vocat χαλεπὸν ψυχῆς ἔννοικον.

XIII.

Apud Stobaeum Serm. CXII. p. 581. Gesn. CXIV. p. 469. Grot.:

Δέρκιπτε καὶ Μνήσιπτε, τοῖς εἰρημένοις
ἡμῶν ὑπὸ τινος ἢ πεπονθόσιν κακῶς
ἐστὶν καταφυγὴ πᾶσιν οἱ χρηστοὶ φίλοι.
καὶ γὰρ ἀποδύρασθαι τι μὴ γελῶμενον,
5 καὶ συναγανακτοῦνθ' ὅπουται οἰκτίως ὄρε.
ἕκαστος αὐτῶν τὸν παρόντα, παύεται
τοῦτον μάλιστα τὸν χρόνον τοῦ δυσφορεῖν.

Vs. 4. ἀποδύρασθαι. Ita e marg. Gesn. scripsi pro ἐποδύρεσθαι. Ad sententiam convenit fere Aeschyl. Prom. 642.:

ὥς ἀποκλαῦσαι ἀποδύρασθαι τύχας
ἐνταῦθ', ὅπη μέλλει τις οἶσθαι δάκρυ
πρὸς τῶν κλώντων, ἄξιαν τριβὴν ἔχει.

Quem locum comparavit Huschkus Anal. crit. p. 57. Constructionis rationem, multo illam expeditiorem futuram, si cum Porsono Tracts and Misc. Crit. p. 251. scripseris δὲ γάρ, aperuit Bentl. p. 95. — Vs. 6. αὐτῶν. Gesnerus conjectit ἡμῶν. Illud recte habet; refertur enim ad φίλους versu tertio commemoratos. Genitivus pendet a verbis τὸν παρόντα.

XIV.

Plutarchus Fragm. Vol. V. p. 565. ed. Wytt. *μαί και λελάληκε* (Μένανδρος) *περὶ τοῦ πάθους* (amorem dicit) *φιλοσοφώτερον. Ἄξιον γὰρ θαύματος φησὶ τὸ περὶ τοὺς ἐρώντας ὥσπερ ἐστὶν ἅμα λαλεῖ· εἴτα ἀπορεῖ και ζητεῖ πρὸς αὐτόν·*

*Τίνι δὲ δεδούλωται ποτε;
ὄψει; φλύαρος· τῆς γὰρ αὐτῆς πάντες ἂν
ἦρων· κρίσιν γὰρ τὸ βλέπειν ἴσην ἔχει.
ἀλλ' ἡδονή τις τοὺς ἐρώντας ἐπάγεται
5 συνουσίας; πῶς οὖν ἕτερος ταύτην ἔχων
οὐδὲν πέπονθεν, ἀλλ' ἀπῆλθε καταγελῶν,
ἕτερος δ' ἀπόλωλε; καιρός ἐστὶν ἡ νόσος
ψυχῆς, ὁ πληγὴς δ' εἶσω δὴ τιτρώσκεται.*

Plutarchi verba sunt corruptissima. Wyttenb. conjecit: *ἄξιον γὰρ θαύματος, φησί, τὸ περὶ τοῦ ἔρωτος, ὅθεν γένεσιν ἅρα λαμβάνει.* Certe tale quid ad sententiae integritatem desideratur. Nam haec quoque verba e Menandro petiisse Plutarchum non dubito. Fortasse dederat poeta:

*Ἄξιον γὰρ θαύματος
τὸ πάθος ἔρωτος, ὁπόθεν ἀρχὴν λαμβάνει.*

In iis quae statim sequuntur Bentr. p. 84. deleuit particulam δέ. Fort. *τίνι δὴ δεδούλωται.* Sententiam loci, a qua longissime aberravit Grotius, optime explicuit Bentr., quem vide. — Vs. 7. *ἕτερος, δ' ἀπόλωλε.* Ita dedi pro *ἕτερος ἀπόλωλε.* Tum reliquam fragm. partem iterum apposuit Plutarch. Amat. p. 763. b. *οὐ γὰρ μανθάνομέν γέ που Μένανδρου λόγοντος, οὐδὲ συνίμεν·*

*Καιρός ἐστὶν ἡ νόσος
Ψυχῆς· ὁ πληγὴς δὲ τιτρώσκεται.*

ἀλλ' ὁ θεὸς αἴτιος, τοῦ μὲν καθαρῶν, τὸν δὲ ἐάσας. Lacunam quam Ald. Basil. et duo Codd. Pariss. inter *πληγὴς δὲ* et *τιτρώσκεται* habent, Xylander ita explevit, ut ex altero Plutarchi loco εἶσω δὴ interponeret. Grot. dedit ὁ *πληγὴς ὡς εἶω.* Melius Wyttenb. *εἰς δὲ.* Bentr. *εἰσβολῇ τιτρώσκεται,* quod speciosum est. Denique D'Orvillius V. C. p. 246. *ἐνδοθεν,* quod nisi longius a vulgatae scripturae ductibus recederet prae reliquis placeret. Ad sententiam compares poetam inc. ap. Sext. Emp. in Disput. Antiscept. ap. Fabric. Bibl. Gr. V, 7. p. 623.

ὄψει διαθρῶν οὐδὲν ἂν πάντῃ καλὸν

οὐδ' αἰσχρὸν· ἀλλὰ ταῦτ' ἐποίησεν λαβὼν
ὁ καιρὸς αἰσχρὰ, καὶ διαλλάξας καλὰ.

ubi *διαθρῶν* scripsi pro *διαρῶν* et *ταῦτ'* pro *ταῦτ'* —.
Sunt fortasse Euripidis versus.

XV.

Apud Stobaeum Serm. XL. p. 239. Gesn. XLIII. p. 170. Grot.:

Εἵπερ τὸν ἀδικοῦντ' ἀσμένως ἡμύνετο
ἕκαστος ἡμῶν καὶ συνηγωνίζετο,
ἴσως νομίζων ἴδιον εἶναι τὸ γεγονὸς
ἀδίκημα, καὶ συνεπράττομεν ἀλλήλοις πικρῶς,
5 οὐκ ἂν ἐπὶ πλεῖον τὸ κακὸν ἡμῖν ἤυξετο
τὸ τῶν πονηρῶν, ἀλλὰ παρατηρούμενοι
καὶ τυγχάνοντες ἥς ἔδει τιμωρίας,
ἦτοι σπάνιοι σφύδρ' ἂν ἦσαν ἢ πεπαιγμένοι.

Temere hoc fragm. Clericus ad Adelpbos retulit. Vs. 1. ante Grot. legebatur ἀδικοῦντα μὲν ὥς. Ad sententiam comparat Clericus Solonis dictum, qui interrogatus, πῶς ἤμιστα ἀδικοῦσιν οἱ ἄνθρωποι, respondit εἰ ὁμοίως ἄρχονται τοῖς ἀδικουμένοις οἱ μὴ ἀδικούμενοι. Vid. Diog. Laert. I, 59. ubi cf. intpp. et Coray ad Plutarchi Solon. I. p. 160. — Vs. 2. ante Bentr. συνηγωνίσατο. — Vs. 4. συνεπράττομεν. Ita vulgatum συνέπραττον certatim corrigunt Heringa Observat. crit. p. 273. Dawesius Miscell. crit. p. 273. et Porson. Adv. p. 291. — Vs. 5. ἤυξετο. Ita Bentr. pro vulg. ἤρξατο. Grot. ἠύξατο. Cod. ἠύξατο. Athenio, poeta Comicus, ap. Athen. p. 661. a. Ἐπὶ πλεῖον ἤυξον τὴν μαγειρικὴν τέχνην.

XVI.

Apud Stobaeum Serm. XXXVII. p. 218. Gesn. p. 147. Grot.:

Νῆ τὴν Ἀθηνᾶν, μακάριόν γ' ἡ χρηστότης
πρὸς πάντα, καὶ θαυμαστὸν ἐφόδιον βίῃ.
τούτῳ λαλήσας ἡμέρας σμικρὸν μέρος
εὐνοῦς ἐγὼ νῦν εἰμι. πειστικὸν λόγος,
5 πρὸς ταῦτ' ἂν εἶποι τις μάλιστα τῶν σοφῶν.
τί οὖν ἐτέρους λαλοῦντας εὐ βδελύττομαι;
τρόπος ἔσθ' ὁ πείδων τοῦ λέγοντος, οὐ λόγος.

Vs. 1. partio. γέ addidit Clericus. — V. 2. ἐφόδιον βίω. Frequens dicendi genus. Damascenus ap. Wyttenb. Philom. I. p. 199. Πιττακὸς συνεβούλευε πρὸς τὸ γῆρας ἐφόδια παρατίθεσθαι παιδείαν, quod dictum Bianti tribuunt Diog. Laert. I, 88. et Basilius de leg. libris Graec. p. 108. Grot. Menander Homopatriis: Χρηστὸν νομιζομένους ἐφόδιον ἀσφαλές. Cf. Casaub. ad Pers. V, 64. — Vs. 4. πιστικόν. Ita dedi pro πιστικόν. Origenes c. Cels. VI. p. 315. μὴ δέχσθαι τοὺς πιστικούς λόγους τοῦ θεοῦ. Hic etiam corrigam πιστικούς. Cf. Heindorf. ad Plat. Gorg. p. 29. — Vs. 6. εὖ Grot. e Cod. pro οὐ βδ. — Vs. 7. τρόπος ἔσθ' ὁ πείδων. Plutarch. Praec. Pol. p. 801. c. ἐπανορθωτέον τὸ τοῦ Μενάνδρου.

Τρόπος ἔσθ' ὁ πείδων τοῦ λέγοντος, οὐ λόγος.
καὶ γὰρ ὁ τρόπος καὶ ὁ λόγος. Addit Clericus Aristot. Rhet. I, 2. a Mureto V. L. II, 1. emendatam.

XVII.

Apud Athen. I. p. 276. ed. Schweigh., qui primus hunc locum e MS. edidit:

Ἔργον [ἐστίν] εἰς τρίκλινον συγγενείας εἰσπε-
σεῖν.

οὐ λαβὼν τὴν κύλικα πρῶτος ἄρχεται λόγου
πατὴρ,

καὶ παραινέσεις πέπαικεν, εἴτα μῆτηρ δευτέρα,
εἴτα τήθη παραλαλεῖ τις, εἴτα βαρύνφρονος
γέρον,

τηθίδος πατὴρ, ἔπειτα γραῦς καλοῦσα φίλ-
τατον.

ὁ δ' ἐπινεῖει πᾶσι τούτοις.

Vs. 1. addidi ἐστίν. Schweigh. δαινόν ante ἔργον adjecit. — Vs. 2. deleui artic. ante πατὴρ. Nicomachus ap. Athen. p. 58. a. scripsit:

οὐσείδιον γὰρ καταλιπόντός μοι πατρός,

non οὐσείδιον et τοῦ πατρός. — Vs. 3. πέπαικεν corruptum videtur. Fort. παραινέσας πέπωκεν. Si sanum est, *deixiyem* a παῖεν. Schweigh. a παῖεν deducenti obstat loquendi usus, hoc sensu κόπτειν requirens, non παῖεν. — Vs. 4. fort. τηθίς, matertera, ut vs. sequenti. Ad παραλαλεῖ Schw. laudat Hesych. παραλαλεῖ, φλυαρεῖ, μὴ γινώσκων ἃ λαλεῖ. Arist. Eccl. 230. μὴ περιλαλῶμεν. Schol. φλυαρῶμεν. Fort.

παραλαλᾶμεν. Tum βαρύφωνος γέρων. Plutarch. Symp. p. 709. b. πρεσβύται σκυθρωποὶ ἢ βαρὺ φθηγόμενοι ἐκ πώγωνος.

XVIII.

Apud Clement. Alex. Strom. V. p. 260. Sylb. Μένανδρος δὲ ὁ Κωμικός ἀγαθὸν ἐρμηνεύων τὸν θεόν, φησὶν·

Ἄπαντι δαίμων ἀνδρὶ συμπαρίσταται
ἐνθὺς γενομένῳ, μυσταγωγὸς τοῦ βίου
ἀγαθός. κακὸν γὰρ δαίμον' οὐ νομιστέον
εἶναι βίον βλάπτοντα χρηστόν. —
— ἅπαντα δ' ἀγαθὸν εἶναι τὸν θεόν.

Clementis locum repetiit Euseb. Praep. Evang. XIII. p. 403. Priorem fragm. partem usque ad verba τοῦ βίου ἀγαθός servavit etiam Plutarch. de Tranqu. an. p. 474. b. ubi pro συμπαρίσταται legitur συμπαρᾶσταται. Illud praeter Ammian. Marc. XXI, 14., ubi duo priores versus leguntur, tumentur Scholiastes Theocriti quamvis corruptus ad Idyll. II, 28. Μένανδρός φησι· δαίμων ἀνδρὶ παρίσταται ἐνθὺς γενομένῳ, et Stob. Ecl. Phys. I. p. 168., ubi itidem priores versus leguntur, in quorum primo male Heerenius dedit ἅπαντ' ὁ δαίμων. Ad sententiam passim a viris doctis illustratam vide Wyttenb. Bibl. crit. III, 1. p. 21. et Heindorf. ad Plat. Phaed. p. 219. Cfr. Seneca Epist. 110. *Unicuique nostrum paedagogum dari deum*. Postremum fragm. partem constitui ad mentem Bentl. p. 99. quem vide. Fallitur Grot. Exc. p. 753.

XIX.

Apud auctor. Compar. Menandri et Philem. p. 362. Μένανδρος περὶ λογισμῶν·

Ἄνθρωπος ὢν μηδέποτε τὴν ἀλυσίαν
αἰτοῦ παρὰ θεῶν, ἀλλὰ μακροθυμίαν.
ὅταν γὰρ ἄλυπος διὰ τέλους εἶναι θέλῃς,
ἢ δεῖ θεόν σε εἶναι, ἢ τάχα δὴ νεκρόν·
παρηγόρει δὲ τὰ κακὰ δι' ἐτέρων κακῶν.

Recepit Grotius Exc. p. 763. — Vs. 2. legebatur *θειοῦ*. Emendavit Bentl. p. 105., qui cur vs. 3. *ὅταν δ' ἄλυπος* scribi jubeat, non exputo. — Vs. 4. *εἶναι*. Probabilis est Bentl. conjectura *γεγονέν' ἢ*, nisi malis θεόν σ' εἶναι τιν' ἢ τάχα δὴ νεκρόν. — Vs. 5. *παρηγόρει* κτλ. Compares Philo-

Vs. 1. partic. γέ addidit Clericus. — V. 2. ἐφόδιον βίω. Frequens dicendi genus. Damascenus ap. Wyttenb. Philom. I. p. 199. Πιττακὸς συνεβούλευε πρὸς τὸ γῆρας ἐφόδια παρατίθεσθαι παιδείαν, quod dictum Bianti tribuunt Diog. Laert. I, 88. et Basilius de leg. libris Graec. p. 108. Grot. Menander Homopatriis: Χρηστούς νομιζομένους ἐφόδιον ἀσφαλές. Cf. Casaub. ad Pers. V, 64. — Vs. 4. πιστικόν. Ita dedi pro πιστικόν. Origenes c. Cels. VI. p. 315. μὴ δέχσθαι τοὺς πιστικὸν λόγους τοῦ θεοῦ. Hic etiam corrigam πιστικὸν. Cf. Heindorf. ad Plat. Gorg. p. 29. — Vs. 6. εὖ Grot. e Cod. pro οὐ βδ. — Vs. 7. τρόπος ἔσθ' ὁ πείθων. Plutarch. Praec. Pol. p. 801. c. ἐπανορθωτέον τὸ τοῦ Μενάνδρου.

Τρόπος ἔσθ' ὁ πείθων τοῦ λέγοντος, οὐ λόγος.

καὶ γὰρ ὁ τρόπος καὶ ὁ λόγος. Addit Clericus Aristot. Rhet. I, 2. a Mureto V. L. II, 1. emendatam.

XVII.

Apud Athen. I. p. 276. ed. Schweigh., qui primus hunc locum e MS. edidit:

Ἔργον [ἔστιν] εἰς τρίκλινον συγγενείας εἰσπεσεῖν.

οὗ λαβὼν τὴν κύλικα πρῶτος ἄρχεται λόγου πατὴρ,

καὶ παραινέσεις πέπαικεν, εἴτα μήτηρ δευτέρα, εἴτα τήθη παραλαλεῖ τις, εἴτα βαρύνφωνος γέρων,

τηθίδος πατὴρ, ἔπειτα γραῦς καλοῦσα φίλτατον.

ὁ δ' ἐπινεύει πᾶσι τούτοις.

Vs. 1. addidi ἔστιν. Schweigh. δαινόν ante ἔργον adjecit. — Vs. 2. deleui artic. ante πατὴρ. Nicomachus ap. Athen. p. 58. a scripsit:

οὐσίδιον γὰρ καταλιπόντός μοι πατρός,

non οὐσίδιον et τοῦ πατρός. — Vs. 3. πέπαικεν corruptum videtur. Fort. παραινέσας πέπαικεν. Si sanum est, perierim a παῖζεν. Schweigh. a παῖεν deducenti obstat loquendi usus, hoc sensu κόπτειν requirens, non παῖεν. — Vs. 4. fort. τηθίς, matertera, ut vs. sequenti. Ad παραλαλεῖ Schw. laudat Hesych. παραλαλεῖ, φλυαρεῖ, μὴ γινώσκων ἃ λαλεῖ. Arist. Eccl. 230. μὴ περιλαλῶμεν. Schol. φλυαρῶμεν. Fort.

παραλαλᾶμεν. Τὸν βαρύφωτος γέρων. Plutarch. Symp. p. 709. b. πρεσβῦται σκυθρωποὶ ἢ βαρὺ φθιγγόμενοι ἐκ πᾶντος.

XVIII.

Apud Clement. Alex. Strom. V. p. 260. Sylb. Μένανδρος δὲ ὁ Κωμικὸς ἀγαθὸν ἐρμηνεύων τὸν θεόν, φησὶν.

Ἄπαντι δαίμων ἀνδρὶ συμπαρίσταται
εὐτυχὲς γενομένη, μυσταγωγὸς τοῦ βίου
ἀγαθός. κακὸν γὰρ δαίμον' οὐ νομιστέον
εἶναι βίον βλάπτοντα χρηστόν. —
— ἅπαντα δ' ἀγαθὸν εἶναι τὸν θεόν.

Clementis locum repetiit Euseb. Praep. Euang. XIII. p. 403. Priorem fragm. partem usque ad verba τοῦ βίου ἀγαθός servavit etiam Plutarch. de Tranqu. an. p. 474. b. ubi pro συμπαρίσταται legitur συμπαρᾶσται. Illud praeter Ammian. Marc. XXI, 14., ubi duo priores versus leguntur, tumentur Scholiastes Theocriti quamvis corruptus ad Idyll. II, 28. Μένανδρός φησι· δαίμων ἀνδρὶ παρίσταται εὐτυχὲς γενομένη, et Stob. Ecl. Phys. I. p. 168., ubi itidem priores versus leguntur, in quorum primo male Heerenius dedit ἅπαντ' ὁ δαίμων. Ad sententiam passim a viris doctis illustratam vide Wyttenb. Bibl. crit. III, 1. p. 21. et Heindorf. ad Plat. Phaed. p. 219. Cfr. Seneca Epist. 110. *Unicuique nostrum paedagogum dari deum.* Postremum fragm. partem constitui ad mentem Bentl. p. 99. quem vide. Fallitur Grot. Exc. p. 753.

XIX.

Apud auctor. Compar. Menandri et Philem. p. 362. Μένανδρος περὶ λογισμῶν.

Ἄνθρωπος ὢν μηδέποτε τὴν ἀλυσίαν
αἰτοῦ παρὰ θεῶν, ἀλλὰ μακροθυμίαν.
ὅταν γὰρ ἄλυστος διὰ τέλους εἶναι θέλῃς,
ἢ δεῖ θεόν σε εἶναι, ἢ τάχα δὴ νεκρόν.
παρηγόρει δὲ τὰ κακὰ δι' ἐτέρων κακῶν.

Receptit Grotius Exc. p. 763. — Vs. 2. legebatur θεοῦ. Emendavit Bentl. p. 105., qui cur vs. 3. ὅταν δ' ἄλυστος scribi jubeat, non exputo. — Vs. 4. εἶναι. Probabilis est Bentl. conjectura γιγανέν' ἢ, nisi malis θεόν σ' εἶναι τιν' ἢ τάχα δὴ νεκρόν. — Vs. 5. παρηγόρει κτλ. Compares Phili-

stionem, sive, ut equidem legendum arbitror, Philemonem ap. Maxim. Serm. 148, p. 237. *Λύουσιν ἡμῖν συμφοραὶ τὰς συμφορὰς Παρηγοροῦσαι τὰ κακὰ δι' ἐτέρων κακῶν.*

XX.

Apud auctor. Compar. Menandri et Philem. p. 357.
Μένανδρος περὶ τύχης.

*Ὅταν τις ἡμῶν ἀμέριμον ἔχῃ τὸν βίον,
οὐκ ἐπικαλεῖται τὴν Τύχην εὐδαιμονῶν.
ὅταν δὲ λύπαις ἐπιπέσῃ καὶ πράγμασιν,
εὐθύς προσάπτει τῇ Τύχῃ τὴν αἰτίαν.*

Recepit Grot. Exc. p. 759. — Vs. 1. leg. videtur: *Ὅταν ἀμερ. ἔχῃ τις ἡμῶν τ. β., aut Ἀμέριμον ὅταν ἔχῃ τ. ἡ. τ. β.* — Vs. 3. malim περιπέσῃ. Nihil tritius formula κακοῖς περιπίπτειν, de qua vid. Wessel. ad Diod. Sic. VII. p. 345. et Wyttenb. Bibl. crit. III, 2. p. 68.

XXI.

Apud auctor. Compar. Menandri et Philem. p. 357.
Μένανδρος περὶ γήρας.

*Ὡ γῆρας ἐχθρὸν σωμάτων ἀνθρωπίνων,
ἅπαντα σὺλῶν τὰ καλὰ τῆς εὐμορφίας,
καὶ μεταχαράσσει τὴν μὲν ἀνδρίαν μελῶν
εἰς τὰ πρεπές, τὸ δὲ τάχος εἰς ὄκνον πολύν.*

Vs. 2. dedi τὰ καλὰ pro καλὰ. — Vs. 3. ἀνδρίαν. Heinsius ἀνδρείαν. V. Passov. de Lex. graec. p. 17. — Vs. 4. legabatur ἀπρεπές. Correx. Bentl. p. 104.

XXII.

Apud auctor. Compar. Menandri et Philem. p. 361.
Μένανδρος περὶ γειτονίας.

*Ἐὰν πονηροῦ γείτονος γείτων ἔσῃ,
πάντως παιδεῖν πονηρὸν ἢ μαθεῖν σε δεῖ.
εἰς ἀγαθοῦ δὲ γείτονος γείτων ἔσῃ,
ὡς προσιδιάσῃς ἀγαθὰ καὶ προσμανθάνεις.*

Recepit Grot. Exc. p. 761. — Vs. 1. et 3. memorabile habemus exemplum conjunctionis *εἰς* cum futuro sociatae. Utroque versu legendum videri possit *τύχης*. Sed nihil

definitio. Compara versiculum proverbialem apud Plutarch. de Fluviiis Vol. V. p. 671. ed. Wyttenb. maj.:

και τότε φρονησεις οταν εσηματην φρονων.

Alia hujus generis dedit Fridemannus de media syllaba pent. p. 296. — Vs. 3. addidi particulam δε Grotius dedit: εαν δ' αρ' αγαθου.

XXIII.

Apud auctorem Compar. Menandri et Philem. p. 362. Μένανδρος περί λόγου.

Λύπης ιατρός εστιν ανθρωποις λόγος:
ψυχῆς γὰρ οὗτος μόνος ἔχει θελκτήρια·
λέγουσι δ' αὐτὸν οἱ πάλα σοφώτατοι
ἀστεῖον εἶναι φάρμακον.

Recepit Grot. Exc. p. 763. — Vs. 2. vulgatur ἔχ' ἰάματα. Bentl. p. 105. ἔχει ταῖαματα, cujusmodi craseos exemplum vereor ut aliud reperiatur praeter notissimum θαῖματία ap. Arist. Lys. 401. Machon. ap. Athen. p. 348. f. et alios. Jacobs. in Nott. MSS. conjecit κηλήματα. Sed praestat θελκτήρια, quod praebet Schol. ined. apud Heynium ad Iliad. Vol. VII. p. 62, ubi duo priores nostri fragm. versus servati sunt. Ita Aeschyl. Choeph. 665. πόνων θελκτήριον, et Nicander Ther. 865. θελκτήριον αἷτης. Aliam lectionem monstrat Schol. Venet. ad Iliad. o, 393. p. 364. Μένανδρος γὰρ ἔφη ὡς ἱατρός εστιν ὁ λόγος ἀνθρώποις. ψυχῶν οὗτος μόνος ἔχει κουφίσματα πρὸς τὸ μὴ συγκαταπίπτειν τῷ σώματι τὴν ψυχὴν. unde conjicias Scholiasten Menandri locum, nisi forte memoriter eum citavit, ita scriptum invenisse:

ἱατρός εστιν ὁ λόγος ἀνθρώποις πάθους.
ψυχῶν γὰρ οὗτος μόνος ἔχει κουφίσματα.

XXIV.

Apud Plutarch. de Frat. am. p. 479. c. δεῖν ὁ Μένανδρος ὁρθῶς:

Οὐκ ἐκ πόνων καὶ τῆς κατ' ἡμέραν τρυφῆς
ζητοῦμεν, ᾧ πιστεύομεν τὰ τοῦ βίου,
πάτερ, οὐ περιττὸν οὔτ' ἐξευρηκέναι
ἀγαθὸν ἕκαστος, εἰὼν ἔχη φίλου σκιάν.

Recepit Grot. Exc. p. 755. qui primo versu dedit τρυφῆς.

Nec melius vs. 3. dedit οὐ, quo factum est, ut totum locum per interrogationem efferret. Eosdem versus respexit Plutarch. de Amic. mult. p. 93. c. καίτοι τόν γε παρὰ τῷ Μενάνδρῳ νειανίσκον ὑπερφυῶς ἐπαινοῦμεν, εἰπόντα θαυμαστόν ὅσον νομίζην ἕκαστον αὖ ἔχει φίλου σκιάν.

XXV.

Apud Stobaeum Serm. XX. p. 172. Gesn. p. 105. Grot.:

Εἰ καὶ σφόδρ' ἀλγεῖς, μηδὲν ἡρεθισμένος
πράξης προπετῶς· ὀργῆς γὰρ ἀλογίστου κρατεῖν
ἐν ταῖς ταραχαῖς μάλιστα τὸν φρονούντα δεῖ.
τὸ δ' ὀξύθυμον τοῦτο καὶ λίαν πικρὸν
δεῖγμ' ἔστιν εὐθύς πᾶσι μικροψυχίας.

Vs. 1. Clericus εἰ γὰρ, nescio unde. — Vs. 2. Schowii Cod. πράξεις, non male. V. Schaeferus ad Brunckii Poet. Gnom. p. 318. Vulgatum tenet Anton. Mel. LXXVIII. p. 134. Gesn. — Vs. 3. ἐν ταῖς ταραχαῖς in ipso affectus aestu, ut bene Clericus, qui comparat Senec. de Ira II. 29. — Vs. 3. 4. vulgo a reliquis separantur. At bene cum reliquis coeunt: itaque conjunxi. Praeterea tres priores versus Philistioni h. e. Philemoni tribuit margo Antonii l. c.

XXVI.

Apud Stobaeum Serm. CXV. p. 588. Gesn. CXVII. p. 479. Grot.:

Ὀχληρὸν ὁ χρόνος ὁ πολὺς. ὦ γῆρας βαρὺ,
ὥς οὐδὲν ἀγαθόν, δυσχερῆ δὲ πόλλ' ἔχεις
τοῖς ζῶσι καὶ λυπηρά. πάντες εἰς σὲ δὲ
ἐλθεῖν ὁμῶς εὐχόμεθα καὶ σπουδάζομεν.

Recepit Stephan. Com. Gr. p. 159. — Vs. 1. ante Grot. τὸ γῆμαι βαρὺ.

XXVII.

Apud Stobaeum Serm. LXXI. p. 431. Gesn. LXXIII. p. 310. Grot.:

Καί, τοι τί λογίζομ' ὁ κακοδαίμων προσδοκῶν
χάριν παρὰ γυναικὸς κομμεῖσθαι; μὴ μόνον
κακὸν τι προσλάβοιμι, καὶ κάλλιστ' ἔχει.
οὐκ ἐν γυναικί φέρεται πλείστη χάρις.

Vs. 1. ap. Stob. *καίτοι λογιζομ'*. V. Bentr. p. 86. Idem vs. 4. pro *πλείστη* eleganti conjectura posuit *πιστή*. Illud frustra opinor tueri conatus est Tourp. Em. in Suid. p. 496. ed. Lips. comparans solennem gratias agendi formulam *πλείστη χάρις*. Mira est Grotii ratio: *ὃ κ' ἐν γ. φ. πλείων χάρις*.

XXVIII.

Apud Stobaeum Serm. XV. p. 152. Gesn. p. 89. Grot.:

*Ἄν μὲν πλέωμεν ἡμερῶν που τεττάρων
σκεπτόμεθα τὰναγκαῖ' ἐκάστης ἡμέρας.
ἂν δέη δὲ φρίσασθαι τι τοῦ γήρως χάριν,
οὐ φριδόμεσθ' ἐφόδια περιποιούμενοι.*

Recepere Stephan. Com. Gr. p. 92. et Brunck. P. Eth. p. 189. Philemoni non Menandro locum tribuit Schowius Codd. auctoritatem sequutus. — Vs. 2. Schowius nescio unde *τὰναγκαίων*. — Vs. 3. *ἂν δέη*. Ita dedi e cod. B., ubi tamen simpliciter *δέη*, omissa part. *ἂν*. Vulgo *ἂν ἢ* quod Brunck. in *δέον* mutavit. Verbi *δέη* in unam syllabam coalescentis exempla exhibui Curis crit. p. 14. Aliam rationem iniit Reisigius Conj. in Arist. I. p. 44. Cfr. Elmsley ad Euripidis Medeam p. 164. — Vs. 4. scripsi *φριδόμεσθα* e codd. Schowii. Idem in suo cod. reperit Brunckius. Vulgo *φριδόμεσθα*, addito in fine versus signo interrogationis. Utro modo legatur parum interest.

XXIX.

Apud Stobaeum Serm. CVI. p. 567. Gesn. CVIII. p. 453. Grot.:

*Ἐνεγκ' ἀτυχίαν καὶ βλάβην εὐσχημόνως.
τοῦτ' ἔστιν ἀνδρὸς νοῦν ἔχοντος, οὐκ ἄνω
ἀνασπιάσας τις τᾶς ὀφρῦς οἶμοι λαλεῖ,
ἀλλ' ὃς τὰ αὐτοῦ πράγματ' ἐγκρατῶς φέρει.*

Vs. 3. οἶμοι debetur Gesnero pro vulgato *εἰ μή*. Recepit etiam Grotius, et jam ante Grotium Stephanus Com. Gr. p. 122., qui praeterea ingeniose scripsit: *ἀνασπιάσαντα — λαλεῖν*. Hoc etiam recepit Grotius. Fort. lenius corrigas *οὐκ ἐὰν — λαλεῖ*. — Vs. 4. verba, *ὃς — φέρει*, sive *meam* sive Steph. rationem sequaris, *ἀνακολούθως* illata. Panyasis ap. Brunck. Poes. Eth. p. 130. *ἀρετὴ νῦν τίς ἐστι καὶ αὐτή*, *ὃς κ' ἀνδρῶν πολὺ πλείστον — πίνη*. Aristoph. Thesm. 177.

σοφοῦ πρὸς ἀνδρός, δοτις — οἷός τε συντέμναι λόγους. Cf. Oppian. Halieut. I, 277. et Schaefer. ad Plat. Soph. p. 388. Imitantur Latini. Ennius ap. Gellium VII, 17.

Ea libertas est qui pectus purum et firmum gestitat.
Pro τὰ αὐτοῦ scribendum videtur τὰ γ' αὐτοῦ.

. XXX.

Apud Scholiastem Victor. Heynii ad Iliad. Vol. VIII. p. 191. καὶ Μένανδρος φησιν·

Καὶ τοῦτο θύων οὐδεπώποτε ἠϋξάμην
ἐγὼ τὸ σῶζον τὴν ἐμὴν οἰκίαν,
ἀλλὰ παρέλιπον οἰκετῶν εἶναι στάσιν,
ἐνδον παρ' αὐτῷ πρᾶγμα χρησιμώτατον.

Proferuntur hi versus eo consilio a Scholiasta, ut Jovem deorum contentione oblectari doceat. Vs. 2. legam συνοικίαν. Gravior corruptela vs. 3. latet. Non sufficit opinor παρέλιπον. Summam sententiae reddidit Schol. A. οὔποτε θύων εὐξάμην ἄλλως, σῶζεσθαι τὴν οἰκίαν ἢ στάσιν οἰκετῶν εἶναι ἐν αὐτῷ. Ex quibus alii videant, num quid ad lectionem constituendam eliciant. Vs. 4. erat αὐτῷ. Fort. παρ' ἐμαυτῷ.

XXXI.

Apud Stobaeum Serm. X. p. 126. Gesn. p. 67. Grot.:

Πλεονεξία μέγιστον ἀνθρώποις κακόν.
οἱ γὰρ θέλοντες προσλαβεῖν τὰ τῶν πέλας
ἀποτυγχάνουσι πολλάκις νικώμενοι,
τὰ δ' ἴδια προστιθέουσι τοῖς ἀλλοτρίοις.

Idem locus apud Anton. Mel. 41. p. 65. Recapit Stephan. Com. Gr. p. 169. et Brunck. P. Eth. p. 191. Sententiam manifesta imitatione expressit Dio Chrysost. Or. XVIII. p. 249. ε. πλεονεξία δὲ μέγιστόν ἐστιν αὐτῷ τινι κακόν, λυπεῖ δὲ καὶ τοὺς πέλας.

XXXII.

Apud Hermog. de Inv. IV. p. 74. δοῦν δ' ἂν ὁ νοῦς αἰσχροῦς ᾗ, τότε χρεια τῆς σεμνότητος τοῦ λόγου — ὡς παρὰ τῷ Μενάνδρῳ.

Πομπὴ γὰρ ἦν Διονυσίων·
ὁ δὲ μ' ἠκολούθησε μεχρὶ τοῦ πρὸς τὴν θύραν,
ἐπει-

ἔπειτα φοιτῶν καὶ κολακεύων μητέρα,
ἔγνων με.

Emendavit haec Bentl. p. 106. ubi vide. Vs. 2. cave μ' ἤκολ. pro μοι scriptum putes; ἀκολουθεῖν τινα rectissime dici docuit Lobeck. ad Phryn. p. 354. Quod postremo versu legitur ἔγνων με, *cognovit me*, honestum est in re veneranda dicendi genus, de quo vide quos Clericus laudat Nunnesium ad Phryn. Ecl. p. 10. et Gatak. de St. N. T. p. 74. F. De latino *cognoscere* exempla collegerunt Heraldus ad Iambl. V. p. 154. et Intpp. Quid. Epist. Hypsip. 43. Totum locum ad verbum transtulit Plautus Cistell. I, 1, 91. ubi Silenium narrat: *per Dionysia Mater pompam me spectatum duxit. dum redeo domum Conspicillo consecutus clanculum me usque ad foris. Inde in amicitiam insinuavit cum matre et mecum simul, Blanditiis, muneribus, donis.* ubi Menandri versus comparavit Lambinus, teste Porsono Tracts and Miscell. crit. p. 252.

XXXIII.

Apud Athenaeum Tom. I. p. 277. ed. Schweigh., qui primus hunc locum e MS. Par. edidit:

Τῆς οἰκῆς τὴν πορφύραν
πρῶτον ἐνυφαίνουσ'· εἶτα μετὰ τὴν πορφύραν
τοῦτ' ἔστιν, οὔτε λευκὸν οὔτε πορφύρα,
ἀλλ' ὥσπερ αὐγὴ τῆς κρόκης κεκραμένη.

Describi varios texturae colores, manifestum est. Insunt tamen quae difficilem explicatum habeant, in his priora verba, quae ab aliis mihi explicari velim.

XXXIV.

Apud Sext. Emp. Pyrrh. Hypoth. I, 108. p. 29. παρὰ τὸ φιλεῖν ἢ μισεῖν (sc. accidit ut eadem vel turpia vel pulchra nobis videantur), διὰ τὰς καὶ τὰς μὲν ἀποστρέφονται παρ' ὑπερβολήν, τινὲς δὲ ἥδιστα προσφέρονται· ἔστιν καὶ ὁ Μένανδρος ἔφη·

Οἷος δὲ καὶ τὴν ὄψιν εἶναι φαίνεται,
ἀπ' οὗ τοιοῦτος γέγονεν, οἷον θηρίον.
τὸ μηδὲν ἀδικεῖν καὶ καλοῦς ἡμᾶς ποιεῖ.

Sententiam loci a Grotio Exc. p. 756. minus intellectam aperuit Bentl. p. 74.

XXXV.

Apud Plutarch. de Vict. mor. p. 450. c. Ὁ Χρύσιππος εἰπὼν ὅτι τυφλὸν ἡ ὀργή — εἶτα χρῆται μάρτυρα τῷ Μενάνδρῳ λέγοντι·

Οἷμοι τάλας ἔγωγε. ποῦ ποῦ' αἱ φρένες
 ἡμῶν ἐκείνον ἦσαν ἐν τῷ σώματι
 τὸν χρόνον, ὅτ' οὐ ταῦτ' ἀλλ' ἐκεῖν' ἡρούμεθα;

Vs. 1. editur ποτε φρένες. Correx. Grot. Exc. p. 755. Item Gatak. ad Anton. V, p. 174. F. et Bentl. p. 93. — Vs. 2. poetam non librariorum corrigere putandus est Wakef. S. C. I. 1. p. 46. conjectans ἦσαν ἐπιτερωμένοι. — Vs. 3. editur vulgo τὸν χρόνον, οὐ ταῦτ' — quod certatim corrigunt, Meziriac., Gatakerus Posth. 29. p. 738. B. Bentl. l. c., Erfurdt. Horreo Regiomont. III. p. 442. Zedel. Magaz. für Schull. II. p. 369.

XXXVI.

Apud Pallad. de vita S. Jo. Chrysost. p. 142. ed. Big. δεινὸν κολακίαν, κατὰ τὸν κωμικὸν Μένανδρον, μετὰ δυστροφίας συγκειλωσμένη, καθὼς λέγει·

Χαλεπὸν, Παμφίλῃ,
 ἔλευθέρα γυναικί πρὸς πόρνην μάχη.

Editur μάχεσθαι. Veram lectionem praebuit Cyrillus in Jul. VII. p. 229. A. Quae sequuntur apud Palladium πλείονα οἶδεν, πλείονα κακουργεῖ, αἰσχύνεται οὐδένα, κολακεῖν μᾶλλον non Menandri videntur sed Palladii. Pro Παμφίλῃ Grotius in Exc. p. 757. e Cyrillo Πάμφιλῃ. Fortasse recte.

XXXVII.

Apud Plutarch. de Sui Laude p. 547. c. ἐνιοὶ μὲν οἷον κολακεύοντες αὐτοὺς — προσπυνθάνονται καὶ διερωτῶσιν, ὥς παρὰ Μενάνδρῳ τὸν στρατιώτην, ἵνα γελᾷσσι·

Πῶς τὸ τραῦμα τοῦτ' ἔχεις;
 μεσαγκύλῳ. πῶς πρὸς θεῶν; ἐπὶ κλίμακα
 πρὸς τεῖχος ἀναβαίνων. ἐγὼ μὲν δεικνύω
 ἐσπουδακῶς· οἱ δὲ πάλιν ἐπεμυκτηήρισαν.

De μεσαγκύλῳ Clericus laudat Lipsium Poliorc. IV, 5. Postremo versu Porson. Advers. p. 292. corr. οἱ δὲ πάλιν ἐμ' ἐμυκτηήρισαν. Causam mutationis non video. Resperit ad hunc locum Trypho de Tropis in Museo Cantabr. I. p. 59.

μυκτηρισμός ἐστὶ τὸ μετὰ ποιᾶς κινήσεως καὶ συναγωγῆς τῶν
μυκτηρῶν γινόμενον. ὥσπερ καὶ Μένανδρός φησιν· οἱ δὲ πά-
λιν ἐμυκτήρισαν. καὶ τὸ ἐπέμυξαν τινὲς οὕτως εἰλήφασιν. ubi
male editor, sedem fragmenti ignorans, conjecit οἱ δὲ πά-
λιν ἐμοῦ μυκτήρισαν. Corrigendus hinc etiam Moschopolus
Opusc. Gramm. p. 85. ubi idem Menandri locus legitur.

XXXVIII.

Apud Plutarchum l. c. κόλακι καὶ παρασίτῳ καὶ δεομένῳ
δύοιστον ἐν χρεῖᾳ καὶ δυσκαρτέρητον ἑαυτὸν ἐγκωμιάζων
πλούσιός τις ἢ σατράπης ἢ βασιλεὺς. καὶ συμβολὰς ταύτας
ἀποτίνειν μεγίστας λέγουσιν, ὡς ὁ παρὰ Μενάνδρου.

Σφάττει με, λεπτὸς γίνομ' εὐαχούμενος.
τὰ σκώμμαιθ' οἷα τὰ σοφὰ τε καὶ στρατηγικά.
οἷος δ' ἀλαζάν ἐστιν ἀλιτήριος.

Recte Clericus Gnathonis cujuspian verba esse monuit,
qui licet laute a milite exceptus gloriationes tamen ejus
ferre non potuit. Vs. 2. bene, opinor, Grot. Exc. p. 757.
artic. ante σοφὰ delevit. Vs. 3. erat ἀλιτήριος. V. Porson.
Advers. p. 75.

XXXIX.

Apud Plutarch. Vit. Alex. Tom. IV. p. 274. ed. Tub.
ἢ δὲ τῆς Παμφυλίας παραδρομὴ πολλοῖς γέγονε τῶν ιστορικῶν
υπόθεσις γραφικὴ πρὸς ἐκπληξιν καὶ ὄγκον — δηλοῖ δὲ καὶ Μέ-
νανδρος ἐν κωμῳδίᾳ παιζων πρὸς τὸ παράδοξον.

Ὡς Ἀλεξανδρῶδες ἤδη τοῦτο· κἂν ζητῶ τινα,
αὐτόματος οὗτος παρέσται· κἂν διελθεῖν δη-
λαδῇ

διὰ θαλάσσης δέῃ τόπον τιν', οὗτος ἔσται μοι
βατός.

Ad eandem rem spectat Schol. Vict. ap. Heyn. ad Hom.
Vol. VI. p. 642. τόπον παρῆχε τῷ θεῷ ἡ θάλασσα. καὶ τί
θαῦμα; καὶ γὰρ Ἀλεξάνδρῳ φησὶ τὸ κατὰ Παμφυλίαν (sic
leg.) πῆλαγος Καλλιस्थένης. Menandri locum in Excerpta
retulit Grot. p. 759. qui quod vs. 3. legitur δέῃ mutavit
in δέ. Vide ad Fragm. 28.

XL.

Apud auct. Comp. Menandri et Phil. p. 357. Μέναν-
δρος περὶ πινίας.

*Πένητος οὐδέν ἐστι δυστυχέστερον.
ἅπαντα μοχθεῖ, κάγρυπνεῖ, καργάζεται,
ἔν' ἄλλος ἐλθὼν μεταλάβῃ καὶ κτήσεται.*

Vs. 1. editur πεν. ἀνδρὸς οὐκ ἔστι δ.; correxit Grot. Exc. p. 759. Possis etiam π. ἀνδρὸς οὐδέν ἐστ' ἀτυχέστερον. Ita Diphil. ap. Brunck. P. Eth. p. 189. πένητος ἀνδρὸς οὐδέν εὐτυχέστερον. Gregorius Naz. Tetrast. p. 69. πένητος ἀνδρὸς οὐδέν ἀσφαλέστερον. — Vs. 3. Grotius non sine piaculo grammatico dedit μεταλάβοι κτήσασθαι τε. Foxt. μεταλάβῃ τῆς κτήσεως.

XLI.

Apud auct. Comp. Men. et Phil. p. 362. *Μένανδρος
περὶ Λογισμῶν.*

*Ἄνθρωπε, μὴ στέναζε, μὴ λυπῶ μάτην.
χρήματα, γυναῖκα, καὶ τέκνων πολλῶν σποράν,
ἃ σοι Τύχη κέχρηκε, ταῦτ' ἀφείλετο.*

Ita praeclare Grotius Exc. p. 763. correxit vulgatum ἃ σοι κέχρηκε Τύχη. Plutarch. Cons. Apoll. p. 116. A. οὐ δὲ οὐν δυσφορεῖν ἐὰν ἃ ἔχρησαν ὑμῖν (οἱ θεοὶ) ταῦτα ἀπαιτῶσιν.

XLII.

Apud Stobaeum Ecl. Phys. T. I. p. 237. ed. Heeren.:

*Οὐκ ἔστ' ἄπιστον οὐδέν ἐν θνητῷ βίω,
οὐδ' ἂν γένοιτο. πολλὰ ποικίλλει χρόνος
παράδοξα καὶ θαυμαστὰ καὶ ζώντων τρόποι.*

Grotius hunc locum tribuit Chaeremoni; Menandro cum trium codd. auctoritate assignavit editor Goettingensis.

XLIII.

Apud Stobaeum Ecl. Phys. T. II. p. 336. ed. Heeren.:

*Ἀδύνατον, ὡς ἐστὶν τι σῶμα τῆς Τύχης.
ὃ μὴ φέρων δὲ κατὰ φύσιν τὰ πράγματα
Τύχην προσηγόρευσε τὸν ἐαυτοῦ τρόπον.*

De primo versu dixit Benth. p. 73. frustra, opinor, corrigens ἀδύνατον ὄντως ἐστὶ τοῦνομα τῆς Τύχης. Sensus vulgatae lectionis hic est: *Fortunam nihil esse nisi inanem quandam imaginem, sine corpore et specie, kein in der Wirklichkeit existirendes Wesen.* Compares Caesaris di-

ctum apud Sueton. Vit. Jul. Caes. 77. *nihil esse reipublicam, appellationem modo, sine corpore ac specie.*

XLIV.

Apud Stobaeum Serm. III. p. 35. Gesn. p. 14. Grot., qui incerto poetae hunc locum tribuit, eodem errore, cujus originem jam aliquoties monstravimus; inspicere ipsum Stobaeum. Locus hic est:

*Κἄν σφόδρα σαφῶς εἰδῇς τι, τὸν κρύπτοντά σε
μηδέποτε' ἐλέγξης. δύσκολον γὰρ πρᾶγμ' ἐστὶ
ἂ λανθάνειν τις βούλεται, ταὐτ' εἶδέναι*

Vs. 2. Gesnerus et Grot. conj. πρᾶγμ' ἔφν. Jacobs. ad Athen. p. 47. πρᾶγμ' αἰ, improbante, ut videtur, etiam Reisigio Conject. I. p. 220. Fort. δ. πρ. ἐστὶ γὰρ, vel δύσκολον γάρ, πράγματα, ἂ λανθ.

XLV.

Apud Stobaeum Serm. III. p. 37. Gesn. p. 19. Grot.:

*Ὅταν ἕτερός σοι μηδὲ ἐν πλείον διδῶ,
δέξαι τὸ μόνιον τοῦ λαβεῖν γὰρ μηδὲ ἐν
τὸ λαβεῖν ἑλαττον πλεῖον ἔσται σοι πολὺ.*

Vs. 1. μηδὲ ἐν πλείον, nisi quis plus tibi dederit, quam ille, qui particulam daturus est, tu hanc sume potius quam nihil. Τοῦ γε μηδενὸς τὸ μικρὸν ἄμεινον, ut ait Libanius Orat. II. p. 91. a., si quis forte hoc nesciat. Frustra igitur Bentl. p. 74. μηδὲ ἐν τέλειον διδῶ.

XLVI.

Apud Stobaeum Serm. III. p. 53. Gesn. p. 29. Grot.:

*Πρὶν γὰρ φρονεῖν εὖ καταφρονεῖν ἐπίστασαι.
οὐ γὰρ ποδώκη τὸν τρόπον λίαν φορεῖν.
σφαλεῖς γὰρ οὐδεὶς εὖ βεβουλευσθαι δοκεῖ.*

Menandri nomen e codd. adscripsit Schowius p. 111. Nam in Stob. Gesn. et Grot. hi versus Chaeremoni, cujus fragmentum proxime antecedit, tribuuntur. Ac habent sane duo postremi versus tragicum potius quam comicum colorem. Itaque non repugnem, si quis hos quidem Chaeremoni tribuat; primus vero Menandri videtur. Ac fallitur Grotius, qui duorum primorum versuum sententiam

continnavit. Ceterum Schowii codd. voculam εὖ post φρο-
νῶν omittunt. Hoc quidem male.

XLVII.

Apud Stobaeum Serm. VII. p. 86. Gesn. p. 47. Grot.:

*Ὅταν τι πράττης ὅσιον, ἀγαθὴν ἐλπίδα
πρόβαλλ' ἐαυτῷ, τοῦτο γνώσκων ὅτι
τόλμη δικαία καὶ θεὸς συλλαμβάνει.*

Ad Χαλκίᾱ quo auctore hoc fragm. relatum sit a Cleri-
co, non intelligitur. Vs. 1. Grotius πράττης. Idem vs. 2.
πρόβαλλε σαντῷ e Cod, MS.; vulgatum retinuit etiam Bentl.
p. 76. Vid. Reisigius Conj. in Arist. I. p. 206. Similem
sententiam e Demosth. pro Cor. p. 258. 23. excitavit Dorv.
ad Charit. p. 568. Cf. Philostr. V. S. I. p. 504. ubi vi-
tiose editur προσβαλλομένους ἐλπίδα.

XLVIII.

Apud Stobaeum Serm. XXXVII. p. 220. Gesn. p.
137. Grot.:

*Σὺ μὲν παραινεῖς ταῦτα, ὅσα σοι πρέπει·
ἐμὲ δὲ ποιεῖν τὸ καθήκον οὐχ ὁ σὸς λόγος,
εὐ ἴσθ' ἀκριβῶς, ὁ δ' ἴδιος πείθει λόγος.*

Idem locus apud Anton. Mel. 97. p. 159. — Vs. 1. Bentl.
p. 80. ταῦτα χάσα. Fort. ταῦθ', ὅποια, nisi malis ταῦθ',
ῶσα, ut in fine versus personae nomen exciderit. — Vs. 3.
εὐ ἴσθ' ἀκριβῶς. Aristoph. Pac. 1302. εὐ γὰρ οἶδ' ἐγὼ σα-
φῶς. Sophocl. Oed. T. 958. σαφῶς εὐ ἴσθι ubi v. Schae-
ferum.

XLIX.

Apud Stobaeum Serm. XL. p. 236. Gesn. XLII. p.
161. Grot., et apud Anton. Mel. 53. p. 79.:

*Ὅστις δὲ διαβολαῖσι πείθεται ταχὺ,
ἦτοι πονηρὸς αὐτὸς ἐστὶ τοὺς τρόπους,
ἢ παντάπασι παιδαρίου γνώμην ἔχων.*

Recepere Steph. Com. Gr. p. 148. et Brunck. P. Eth.
p. 192. Primo versu Grot. operarum errore πείθεται, quem
retinuit Gataker. ad Antonin. p. 4. Vs. 2. Anton. τὸν
τρόπον.

L.

Apud Stobaeum Serm. XL. p. 236. Gesn. XLII. p. 161. Grot.:

Οὐδὲν διαβολῆς ἐστὶν ἐπιπονώτερον.
τὴν ἐν ἐτέρῳ γὰρ κειμένην ἀμαρτίαν
εἰς μέμψιν ἰδίαν αὐτὸν ἐπ' ἀνάγκης λαβεῖν.

Servavit etiam Anton. Mel. 53. p. 79. Tertium versum emendavit Salmasius. Vulgatur enim αἰ μέμψιν. Gesn. tentabat ὡς μέμψιν.

LI.

Apud Stobaeum Serm. XLIV. p. 307. Gesn. XLVI. p. 179. Grot.:

Ἡ νῦν ὑπὸ τινος χρηστότης καλουμένη
μεθῆκε τὸν ὅλον εἰς πονηρίαν βίον·
οὐδεὶς γὰρ ἀδικῶν τυγχάνει τιμωρίας.

Vs. 1. Grotius dedit ὑπὸ τινῶν. Vs. 2. editur vulgo ἀπορίαν pro πονηρίαν, quod recte Grotius e margine Gesner. adscivit.

LII.

Apud Stobaeum Serm. XLIII. p. 502. Gesn. XLV. p. 175. Grot.:

Δεῖ τὸν πολιτῶν προστατεῖν αἰρούμενον
τὴν τοῦ λόγου μὲν δύναμιν οὐκ ἐπιφθονον,
ἥτοι δὲ χρηστῷ συγκεκραμένην ἔχειν.

Sententia cothurno quam socco dignior.

LIII.

Apud Stobaeum Serm. LX. p. 381. Gesn. LXII. p. 235. Grot.:

Τί διακενῆς εἰ χρηστός; εἰ μὲν ὁ δεσπότης
αὐτὸς ἀπολεῖ πάντα, σὺ δὲ μηδὲν λαμβάνεις.
σαυτὸν ἐπιτρίβεις, οὐδ' ἐκείνον ὠφελεῖς.

Vs. 1. εἰ μὲν e conj. addidi, et vs. 2. μηδὲν scripsi pro μή. Grotius vs. 1. εἰ ὁ et vs. 2. αὐτὸς μὲν dederat, quod tenens Bentl. p. 83. primo versu dedit εἰθ' ὁ δεσπότης.

LIV.

Apud Stobaeum Serm. LXVI. p. 419. Gesn. LXVIII. p. 283. Grot.:

*Πατρῶν ἔχειν δεῖ τὸν καλῶς εὐδαίμονα.
τὰ μετὰ γυναικὸς εἰσιόντ' εἰς οἰκίαν
οὐτ' ἀσφαλῆ τὴν κτῆσιν οὐδ' ἰλαρὰν ἔχει.*

Vs. 1. τὸν καλῶς εὐδαίμονα. Ita Cratinus Omphale ap. Athen. p. 669. b. Πίνειν μένοντα τὸν καλῶς εὐδαίμονα Κρεῖττον. Aeschylus ap. Clem. Alex. Str. VI. p. 263. Οἴκοι μένειν χρὴ τὸν καλῶς εὐδαίμονα. — Vs. 2. editur τὰ μετὰ δὲ γυναικός. Correxī e Serm. LXX. p. 428. Gesn., ubi duo postremi versus repetuntur. Porson. Advers. p. 256. particulam post γυναικός inseruit. — Vs. 3. altero loco Stobaeus οὐκ ἀσφαλῆ — οὐδ' ἰλαράν.

LV.

Apud Stobaeum Serm. LXX. p. 430. Gesn. LXXII. p. 295. Grot.:

*Ὅστις γυναικ' ἐπὶ κληρον ἐπιθυμεῖ λαβεῖν
πλουτοῦσαν, ἥτοι μῆνιν ἐκτίνει θεῶν,
ἢ βούλετ' ἀτυχεῖν μακάριος καλούμενος.*

Sententiam loci, si quis talibus delectatur, similibus locis illustrare Valcken. Diatr. p. 274. et Stephanus Com. Gr. p. 162.

LVI.

Apud Stobaeum Serm. LX. p. 382. Gesn. LXII. p. 237. Grot.:

*Ἐμοὶ πόλις ἐστὶ καὶ καταφυγὴ καὶ νόμος,
καὶ τοῦ δικαίου τοῦ τ' ἀδίκου παντὸς κριτής,
ὁ δεσπότης. πρὸς τοῦτον ἵνα δεῖ ζῆν ἐμέ.*

LVII.

Apud Stobaeum Serm. LXVIII. p. 423. Gesn. LXX. p. 291. Grot.:

*Ὅταν πένης ᾖν καὶ γαμεῖν τις ἐλόμενος
τὰ μετὰ γυναικὸς ἐπιδέχεται χρήματα,
αὐτὸν δίδωσιν, οὐκ ἐκείνην λαμβάνει.*

Recepit Stephan. Com. Gr. p. 150. Prioris versus stru-

cturam attigit Porson. ad Hecub. 788. Vs. 2. pro μετά
in marg. Gesn. notatur varia lectio παρά.

LVIII.

Apud Stobaeum Serm. LXVIII. p. 423. Gesn. LXX.
p. 291. Grot.:

Δὺ' ἴσθ', ἃ κρῖναι τὸν γαμεῖν μέλλοντα δεῖ,
ἥτοι προσηνῆς ὄψις ἢ χρηστὸς τρόπος.
τὴν γὰρ ὁμόνοιαν τὴν πρὸς ἀλλήλους ποιεῖ.

Recepit Stephan. Com. Gr. p. 108. Sec. vs. emendavit
Bentl. p. 86. Editur vulgo προσηνῇ ὄψιν et χρηστὸν τρό-
πον, quod retinuit V. D. in Actis Erudit. Lips. 1711. p. 35.
post προσηνῇ inserens partic. γέ. — Vs. 3. Steph. l. c.
τὴν ὁμόνοιαν γάρ, Grot. ταῦτα γὰρ ὁμόνοιαν, Bentl. denique
τὰ γὰρ ὁμόνοιαν. Nihil horum sine vitio aliquo vel pros-
odico vel metrico vel grammatico. Nec sane video, cur
vulgata lectio tantopere displicuerit triumviris illis. Ean-
dem tuetur Porson. in Tracts and Misc. Crit. p. 251.

LIX.

Apud Stobaeum Serm. LXXVII. Gesn. LXXIX. p. 337.
Grot.:

Δισχίνομαι τὸν πατέρα, Κλειτοφῶν, μόνον.
ἀντιβλέπειν ἐκείνον οὐ δυνήσομαι
ἀδικῶν· τὰ δ' ἄλλα ῥαδίως χειράσομαι.

Ita Bentl. dedit pro ἀδικῶς. Vid. p. 88.

LX.

Apud Stobaeum Serm. LXXVII. p. 452. LXXIX. p.
337. Grot.:

Τπερήφανόν που γίνεθ' ἡ λίαν τρυφή,
ὃ τε πλοῦτος ἐξώκειλε τὸν κεκτημένον
εἰς ἕτερον ἥθος, οὐκ ἐν ᾧ τὸ πρόσθεν ἦν.

Recepere Steph. Com. Gr. p. 174. et Brunck. P. Eth. p. 242.

LXI.

Apud Stobaeum Serm. XCV. p. 516. Gesn. XCVII.
p. 389. Grot.:

Κρεῖττον γὰρ ἐστίν, ἂν σκοπῇ τις κατὰ λόγον,

μη πολλ' ἀηδῶς, ὀλίγα δ' ἡδέως ἔχειν,
πενίαν δ' ἄλυπον μάλλον ἢ πλούτον φέρειν.

LXII.

Apud Stobaeum Serm. XCVI. p. 529. Gesn. XCVIII.
p. 407. Grot:

Ἄνευ κακῶν γὰρ οἰκίαν οἰκουμένην
οὐκ ἔστιν εὐρεῖν, ἀλλὰ τοῖς μὲν ἡ τύχη
τούτων δίδωσιν ἀφθονίαν, τοῖς δ' οἱ τρόποι.

Eandem sententiam iisdem fere verbis expressit Herondas
Iambographus ap. Stob. l. c. p. 528.

ὡς οἰκίην οὐκ ἔστιν εὐμαρέως εὐρεῖν
ἄνευ κακῶν ζώουσιν.

Cf. Susario apud Suid. II. p. 743. et Schol. Dion. Thrac.
p. 748.

LXIII.

Apud Stobaeum Serm. CV. p. 564. Gesn. CVII. p.
445 Grot.:

Ἵν μεταβολαῖς χαίρουσα παντοίαις Τύχη,
σὸν ἐστ' ὄνειδος τοῦθ', ὅταν οὗτος ὦν ἀνὴρ
δίκαιος ἀδίκους περιπέσῃ συμπτώμασιν.

Vs. 2. addidi ὦν post οὗτος. Grot. δταν οὕτως ἀνὴρ. Ste-
phan. Com. Gr. p. 180. et Porsonus Advers. p. 256. δταν
τις ὦν ἀνὴρ.

LXIV.

Apud Stobaeum Serm. XX. p. 171. 33. Gesn. p. 105.
Grot.:

Ὅργῃ παραλογισμός ποτ' οὐδεὶς φύεται·
αὕτη κράτει νῦν· ἂν δὲ μικρὸν παρακμάσῃ
κατόψεται τι μάλλον εἰς τὸ συμφέρον.

Schowii Cod. A. Philemoni tribuit. Vs. 1. recte Grot. οὐ-
δεὶς pro οὐδὲ εἰς. Idem φαίνεται pro φύεται. Si quid mu-
tandum malim γίνεται. — Vs. 2. ἦν δὲ Grot. — Vs. 3. male
Grot. κατόψεται.

LXV.

Apud Stobaeum Serm. CXII. p. 582. Gesn. CXIV.
p. 471. Grot.:

Τῷ μὲν τὸ σῶμα διατεθειμένῳ κακῶς
χρεία ὅτιν ἱατροῦ, τῷ δὲ τὴν ψυχὴν φίλου.
λύπην γὰρ εὖνους οἶδε θεραπεύειν φίλος.

Receperē Steph. Com. Gr. p. 172. et Brunck. P. Eth. p. 193. — Vs. 1. articulum ante σῶμα addidit Grot. — Vs. 2. Stobaeus χρεὶ ὅτιν ἱατροῦ. Grot. χρεὶ ἔστιν. Bentl. p. 95. χρεὶ ἔστ' ἱατροῦ. Recte Brunck. χρεία ὅτιν. Cf. Porson. Adv. p. 109. — Vs. 3. φίλος. Brunckius non monito lectore λόγος, quod duxisse videtur, e Gnom. monost. 319. Λύπην γὰρ εὖνους οἶδεν ἰᾶσθαι λόγος.

LXVI.

Apud Stobaeum Serm. CXXII. p. 497. Grot.:

Ὅταν ἡ γέρων τις ἐνδεής τε τὸν βίον,
οὐδ' αὐτὸ θνήσκειν δεινόν· ἀλλ' ἐν τῷ καλῶς
ἐκάτερον αὐτῶν τὴν ἀνάγνωσιν φέρε.

Grotius: *Hoc fragm. est ex MS. A. Nos in versus digessimus, quae ibi confusa exstabant. Vellem docuisset vir summus, quomodo haec in Cod. scripta reperisset. Vs. 2. οὐδ' αὐτὸ θνήσκειν. Ita Codex. Grotius οὐδ' ἂν τὸ θνήσκειν. Zedelius Magazin für Schull. II. p. 370. οὐδὲν τὸ θνήσκειν. Quod praeferendum videtur. Idem corrigit ἐν τῷ καλῷ hoc sensu: sed commodum res utraque, senectus et egestas, mortis consilium affert. At neque ἐν τῷ καλῷ est commodum, neque ἀνάγνωσις consilium. Grotius vertit: sed cum faciliter vita agitur, tunc utriusque discrimen patet. Quae sententia quomodo cum graecis verbis conciliari queat, non intelligo. Videant alii, an probabilem emendandi rationem inveniant.*

LXVII.

Apud Anton. Meliss. Serm. LXXVIII. p. 134. Gesn.:

Πρῶον κακοῦργος σχῆμ' ὑπείσελθὼν ἀνὴρ
κεκρυμμένη κεῖται παγὶς τοῖς πλησίον.

Primum versum emendavit Grot. Exc. p. 755. Legitur vulgo ἀνὴρ κακ. πρ. ὑπ. σχῆμα. Vs. 2. δέδωκε κεῖται pro πρόσκειται. Grot. dedit κερ. παγὶς προκ. τοῖς πέλας.

LXVIII.

Apud Anton. Meliss. Serm. LX. p. 61. Gesn.:

Ἐμὲ δ' ἀδικεῖτω πλούσιος καὶ μὴ πένης·
ῥᾶον φέρειν γὰρ κρειττόνων τυραννίδα.

Primo versu vulgatur ἀδικεῖτω με πλούσιος. Correx. Grot. Exc. p. 759. Possis etiam ἀδικησάτω με πλούσιος —. Totum locum cur spurium judicaverit Porsonus Tracts and Misc. crit. p. 252., non intelligitur.

LXIX.

Eustath. ad Hom. p. 752. 59. ed. Rom. φερνία δὲ ἰχθύων σπυρίδες. Μένανδρος:

— Ὁ προσίων
γέρον ἀλιεύς, παρ' οὗ τὸ φερνίον τρίτην
ταύτην ἐπρίαμεθ' ἡμέραν. —

Versus distinxit Benth. p. 7. Ad Ἀλιεῖς temere retulit Cle- ricus. De φερνίῳ, *corphino*, instrumento piscatorio, vide T. H. ad Hesych. I. p. 589. et Valck. ad Ammon. p. 145.

LXX.

Apud Stobaeum Serm. III. p. 35. Gesn. p. 15. Grot.:

Ἄρ' ἔστιν ἀγαθῶν παμπλείστων αἰτία
ἡ σύνεσις, ἢ πρὸς τὰ βελτίω σοφή.

Priora verba ἄρ' ἔστιν ἀγαθῶν e cod. Paris. A. supplevit Grotius. Pro παμπλείστων quid scripserit poeta, fortasse alii eruent. Barbarum est quod Grotius dedit πανταπλείστων.

LXXI.

Apud Stobaeum Serm. CV. p. 564. Gesn. CVIII. p. 447. Grot.:

Πολλοὺς δι' ἀνάγκην γὰρ πονηροὺς οἶδ' ἐγώ,
ὅταν ἀτυχήσωσιν, γεγονότας, οὐ φύσει
ὄντας τοιούτους.

Recepit Brunckius in Poes. Eth. p. 194.

LXXII.

Apud Stobaeum Serm. CVIII. p. 577. Gesn. XC. p. 457. Grot.:

Τὸ δ' εὖ φέρειν
ἐστὶν τοιούτον, ἢ δύνῃ μόνος φέρειν,
καὶ μὴ ἐπίδηλον τὴν τύχην πολλοῖς ποιεῖν.

LXXIII.

Apud Artemidorum Onirocr. II, 5. πλύνειν καταχρηστικῶς καὶ τὸ ἐλέγχειν ἔλεγον οἱ παλαιοί, ὡς πού καὶ Μένανδρος.

Ἐὰν κακῶς μου τὴν γυναῖχ' οὕτω λέγῃς,
τὸν πατέρα καὶ σὲ τοὺς τε σοὺς ἐγὼ πλυνῶ.

Eadem fere apud Suid. III. p. 134. ubi legitur ἦν γὰρ κακῶς. De hoc usu verbi πλύνειν multi multa dixerunt, ex quibus sufficiat laudasse Kuster. ad Arist. Acharn. 380. Toup. Cur. Nov. in Suid. p. 227. ed. Lips. et Alberti ad Hesych. II. p. 983.

LXXIV.

Apud Stobaeum Eclog. Phys. II, 8. p. 336. ed. Heer.:

Εἰ πάντες ἐβοηθοῦμεν ἀλλήλοις ἀεὶ,
οὐδεὶς ἂν ὦν ἀνθρώπος ἐδεήθη τύχης.

LXXV.

Apud Stobaeum Serm. IV. p. 52. Gesn. p. 22. Grot.:

Χαλεπὸν γε τοιαῦτ' ἐστὶν ἐξαμαρτάνειν,
ἂ καὶ λέγειν ὀκνοῦμεν οἱ πεπραχότες.

Stephanus Com. Gr. p. 293. dedit πεπραχότες. Et sane Moeris p. 293. πεπραγὸς ἐν τῷ γ' Ἀττικῶς, πεπραχός, Ἑλληνικῶς. Phryn. Appar. Soph. p. 60. πέπραγεν διὰ τοῦ γ' προκρίνουσι τοῦ πέπραχεν. At Menander multa ἑλληνικῶς. Apud Arist. Equ. 683. recte dedit Brunckius πέπραγος. Eadem forma reddenda Platoni Comico ap. Plutarch. Vit. Nic. p. 274. ed. Cor.

LXXVI.

Apud Stobaeum Serm. IV. p. 54. Gesn. p. 31. Grot.:

Εὐηθία μοι φαίνεται, Φιλουμένη,
τὸ νοεῖν μὲν ὅσα δεῖ, μὴ φυλάττεσθαι δ' ἂ δεῖ.

Ita egregie Bentl. p. 75. pro φαίνεται δηλούμεναι. At sec. versu nihil mutandum. *Stultum est, inquit, scire quidem quae facto opus sunt, neque tamen, quae cavenda sunt, cavere.* Compares Terent. Eun. IV, 6, 23.

Sed tu, quod cavere possis, multum admittere est.

Philumene nomen etiam apud Athenaeum in Crobyli loco

oblitteratum est p. 365. a. ubi Schweighaeuserus Casaubonum sequi debebat.

LXXVII.

Apud Stobaeum Serm. IV. p. 52. Gesn. p. 33. Grot.:

*Ὁ μὴ φέρων γὰρ εὖ τι τῶν ἐν τῷ βίῳ
ἀγαθῶν, ἀλόγιστός ἐστιν οὐ μακάριος.*

Vs. 2. οὐ μακάριος. Bentr. p. 76. οὗτοι μακάριος. Possis etiam οὐχὶ μ. vel οὗτός ἐστ' οὐ μακάριος.

LXXVIII.

Apud Stobaeum Serm. XII. p. 143. Gesn. p. 79. Grot.:

*Τὸ πιθανὸν ἰσχὺν τῆς ἀληθείας ἔχει
ἐνίστε μείζω καὶ πιθανωτέραν ὄχλου.*

Vere, opinor, Valcken. Diatr. p. 258., probante etiam Porsono in Tracts and Misc. Crit. p. 251., primo versu reposuit τὸ ψεῦδος ἰσχύν. Quamquam per se quidem τὸ πιθανὸν hoc loco aptissimum. Suidas s. v. πιθανόν, ἀξιωμα ἐστι τὸ ἄγον εἰς συγκατάθεσιν. Deteriore sensu accipitur etiam apud Plutarch. Nic. p. 524. d. Περικλῆς — οὐδενὸς ἐδεῖτο σχηματισμοῦ πρὸς τὸν ὄχλον οὐδὲ πιθανότητος. Cf. Wyttenb. ad Plutarchi Mor. I. p. 26. A., qui plurima attulit exempla, in quibus πιθανὸς καὶ πανούργος conjunguntur. — Vs. 2. πιθανωτέραν. Ita Salm. et Grot. pro πιθανότεραν. Iidem ὄχλῳ dedere pro ὄχλου. Schowii cod. πιθανότερον λόγου. Praestat, ni fallor, πιθανωτέραν ὄχλου, efficacius est ad plebis persuasionem.

LXXIX.

Apud Stobaeum Serm. XV. p. 151. Gesn. p. 87. Grot.:

*Τοὺς τὸν ἴδιον δαπανῶντας ἀλογίστως βίον
τὸ καλῶς ἀφύειν ταχὺ ποιεῖ πᾶσιν κακῶς.*

Grotii errores exagitavit Bentr. p. 77. qui argute pro πᾶσιν legit πανήν. Fort. πάλιν. Initio versus τὸ καλῶς scribendum esse primus vidit Gesnerus. Confirmant codd. Schowii et Anton. Mel. Serm. 56. p. 83. Vulgo τῷ καλῶς.

LXXX.

Apud Stobaeum Serm. XVI. p. 153. Gesn. p. 90. Grot.:

Μὴ κἀντοῦθεν κέρδαιν', ἐπαισχύνου δέ μοι.

τὸ μὴ δικαίως εὐτυχεῖν ἔχει φόβον.

Hoc fragmentum vulgo arctissime conjungunt cum sequenti:

Ἦ τρὶς κακοδαίμων, ὅστις ἐκ φειδωλίας
κατέθετο μῖσος διπλάσιον τῆς οὐσίας,

ita quidem, ut sententiae hoc modo continuentur: *ἔπαισχύνου δέ μοι τὸ μὴ δικαίως εὐτυχεῖν*, et tum: *ἔχει φόβον ὁ τρὶς κακοδαίμων*. Sed recte codd. Schowii dederunt ὡς *τρὶς κακοδαίμων*. Sunt igitur duo diversi loci fragmenta, in quorum priori vulgo legitur *κέρδαινε, αἰσχύνου*. Correxerit Bentl. p. 77. Ibidem vs. 2. *εὐτυχεῖν ἔχει φόβον*. Ita Apollodorus *Τὰ μεγάλα δῶρα τῆς τύχης ἔχει φόβον*, apud Brunck. P. Eth. p. 186.

LXXXI.

Apud Stobaeum Serm. XVI. p. 153. Gesn. p. 91. Grot.:

Οὐ πάποτ' ἐξήλωσα πλουτοῦντα σφόδρα
ἄνθρωπον, ἀπολαύοντα μηδὲν ὧν ἔχει.

Idem locus est apud Anton. MeL 140. p. 221. Antiphani sive Aristophani idem fragm. tribuitur Serm. XCI. p. 507. = XCIII. p. 379. non Stobaei sed librariorum errore, qui Antiphani nomen non huic sed sequenti fragmento, quod vulgo incerto poetae tribuitur, adscribere debebant. Hoc enim Antiphani esse constat e Clemente Alex. Strom. IV. p. 207. Utitur eo Boeckh. ad Plat. de Legg. p. 97. ubi quod de *Timoclis*, Antiphani fabula, scribit vir egregius, ea quidem quorsum spectent me perspicere nego. Nam quod Gesneri Stobaeus Serm. 89. p. 502. in margine scriptum habet *Antiphani in Timoclis*, id facile apparet ita corrigendum esse, ut pro *in* scribatur aut *sive* aut aliud quid simile. Grotius Timocli dedit.

LXXXII.

Apud Stobaeum Serm. XVIII. p. 163. Gesn. p. 97. Grot. et Anton. Meliss. 68. p. 116.

Οὐ γὰρ τὸ πλῆθος, ἂν σκοπῇ τις, τοῦ πότου
ποιεῖ παροινεῖν, τοῦ πίνοντος δ' ἡ φύσις.

Ita Antonius et Bentl. p. 77. Stobaeus *πίνοντος*, corruptela satis frequenti, ut in Epicharmi versu ap. Diogen. VII. 35. *Οὐκ ἔστι διθύραμβος ἢ ὕδωρ πίνῃ εἴπε potius πίνης*. Cf. Athen. XIV. p. 628. b.

LXXXIII.

Apud Stobaeum Serm. XVIII. p. 164. Gesn. p. 97.
Grot. et Anton. Meliss. 68. p. 116.

*Χαλεπὸν ὅταν τις ὦν πῖη πλέον λαλή,
μηδὲν κατειδώς, ἀλλὰ προσποιούμενος.*

Hic etiam edebatur *πίνη*. Correxerit Bentl. p. 78. Schowius
adeo o codd. dedit *πίνε*.

LXXXIV.

Apud Stobaeum Serm. XX. p. 172. Gesn. p. 105. Grot.
et Antonium Mel. 78. p. 134.:

*Οὐκ ἔστιν ὀργῆς, ὡς ἔοικε, φάρμακον,
ἀλλ' ἢ λόγος σπουδαῖος ἀνθρώπου φίλου.*

Recepit Stephanus Com. Gr. p. 156. Expressit Menander
Euripidis sententiam apud Stob. CXII. p. 583.

LXXXV.

Apud Stobaeum Serm. XXIII. p. 190. Gesn. p. 117.
Grot. et Antonium Mel. 81. p. 140.:

*Οὐδεις ἐφ' αὐτοῦ τὰ κακὰ συνορᾷ, Πάμφιλε,
σαφῶς, ἐτέρου δ' ἀσχημονοῦντος ὥπεται.*

Ita Stephan. Com. Gr. p. 155. pro ἐπ' αὐτοῦ. Antonius
τὸ κακόν, et vs. 2. σαφῶς post ἀσχημονοῦντος.

LXXXVI.

Apud Stobaeum Serm. XXIV. p. 192. Gesn. p. 119.
Grot.:

*Ὁ συνιστορῶν αὐτῷ τι, καὶ ἢ θρασύτατος,
ἢ σύνεσις αὐτὸν δειλότατον εἶναι ποιεῖ.*

Adverte constructionis rationem ὁ συνιστορῶν — ἢ σύνεσις
αὐτὸν ποιεῖ. Scriptor anonymus — Menander historicus
puto — apud Suid. I. p. 695. ὁ δὲ δὴ Βῶνος οὐκ εἰς τὸ
ἀμείλις αὐτῷ, οὐδ' εἰς τὸ θαυμνότερον ἐτρέπη ὁ νοῦς. Cf.
Hemsterh. ad Luc. I. p. 493. Ita etiam Latini ut Plau-
tus Capt. IV, 2, 27. et 33. et Gellius N. Att. IX, 1.

LXXXVII.

LXXXVII.

Apud Stobaeum Serm. XXXVI. p. 215. Gesn. p. 145.
Grot.:

*Αἰσχρόν γ' ὅταν τις ἐπὶ γλώσση φυεῖς
γλώσση ματαίους ἐξακουτίσῃ λόγους.*

Vs. 1. Gesnerus in margine *ὅταν τις εὖ ἐπὶ γλ.* Non multo melius Grotius *ὅταν τις ἥπιος γλ.* Bentl. p. 79. *ὅταν τις νήπιος γνώμη.* Heringa Observ. p. 260. *αἰσχρόν γὰρ ἐσθ' ὅταν τις εὐγλωσσοῦ φυεῖς.* Denique Valckenarius, Diatr. p. 262. d., *Scripterat, inquit, Menander, si Menandri sunt versus, εὐπῆς γλώσση φυεῖς.* Quod prae ceteris placet.

LXXXVIII.

Apud Stobaeum Serm. XXXVI. p. 215. Gesn. p. 145.
Grot.:

*Οὐτ' ἐκ χειρὸς μεθέντα καρτερόν λίθον
ῥῆόν κατασχεῖν, οὐτ' ἀπὸ γλώσσης λόγον.*

Recepit Stephan. Com. Gr. p. 157. et Brunck. Poes. Eth. p. 192. Horatianum illud *Et semel emissum volat irrevocabile verbum*, Meibomius ad Hippocr. Jusjur. p. 188. parum recte ex hoc Menandri loco expressum statuit.

LXXXIX. a.

Apud Stobae. Serm. XXXVIII. p. 220. Gesn. p. 149.
Grot.:

*Ὁ φθονερός αὐτῷ πολέμιος συνίσταται·
αὐθαιρέτοις γὰρ συνέχεται λύπαις αἰεί.*

Recepit Stephan. Com. Gr. p. 146.

LXXXIX. b.

Apud Stobae. Serm. XLII. p. 277. Gesn. XLIV. p. 173. Grot.:

*Καλὸν οἱ νόμοι σφόδρ' εἶσιν· ὁ δ' ὁρῶν τοὺς
νόμους
λίαν ἀκριβῶς συκοφάντης φαίνεται.*

XC.

Apud Stobaeum Serm. XLIV. p. 305. Gesn. XLVI. p. 177. Grot.:

Ὁ προκαταγινώσκων δὲ πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς
αὐτὸς πονηρὸς ἐστὶ πιστεύσας κακῶς.

Recepit Brunckius in Poes. Eth. p. 193.

XCI.

Apud Stobaeum Serm. LI. p. 356. Gesn. p. 201. Grot.:

Μὴ τοῦτο βλέψῃς, εἰ νεώτερος λέγω,
ἀλλ' εἰ φρονούντων τοὺς λόγους ἀνδρῶν ἐρῶ.

Ita dedit Brunck. Poes. Eth. p. 192. e cod. Par. pro φρο-
νούντος et ἀνδρός. Bentl. p. 81. correxerat φέρω.

XCII.

Apud Stobaeum Serm. LI. p. 356. Gesn. LII. p. 201.
Grot.:

Οὐχ αἱ τρίχες ποιοῦσιν αἱ λευκαὶ φρονεῖν,
ἀλλ' ὁ τρόπος ἐνίων ἐστὶ τῇ φύσει γέρων.

Recepit Stephanus Com. Gr. p. 144.

XCIII.

Apud Stobaeum Serm. XXIX. p. 197. Gesn. p. 127.
Grot., ex emendatione Bentl. p. 81.:

Δεῖ τοὺς πενομένους μέχρις ἂν ζῶσιν πονεῖν.
ἄπραξία γὰρ λιτὸν οὐ τρέφει βίον.

Vulgo τοὺς γενομένους. Similiter in Aeschyli Eumen. 215.
τὸ μὴ γενέσθαι μὴδ' ἐποπτεῖναι κότῳ correxerunt πένεσθαι.
Sed eo in loco legendum videtur τίνεσθαι.

XCIV.

Apud Stobaeum Serm. LII. p. 358. Gesn. LIV. p. 207.
Grot.:

Ὅστις στρατηγεῖ μὴ στρατιώτης γενόμενος,
οὗτος ἐκατόμβην ἐξάγει τοῖς πολέμοις.

XCV.

Apud Stobaeum Serm. LIII. p. 366. Gesn. LV. p. 215.
Grot.:

Εἰρήνη γεωργὸν καὶ πέτραις
τρέφει καλῶς, πόλεμος δὲ καὶ πεδίῳ κακῶς.

Ita Grot. pro καὶν πεδίο κακὸς ἔφν. Apostol. VII, 60. et Maxim. Serm. 115. p. 190. κακῶς ἔφν. Cfr. Bentr. p. 82.

XCVI.

Apud Stobaeum Serm. LV. p. 371. Gesn. LVII. p. 219. Grot.:

Ἐν τοῖς πολεμίοις ὑπερέχειν τὸν ἄνδρα δεῖ.
τὸ γὰρ γεωργεῖν ἔργον ἐστὶν οἰκέτου.

In Anaxilae loco, qui proxime ibi sequitur, legendum ἰσχνός pro ἰσχανός.

XCVII.

Apud Stobaeum Serm. LV. p. 372. Gesn. LVII. p. 227. Grot.:

Τὰ μεγάλα κέρδη ῥαδίως ἢ πλουσίους
τοὺς παραβόλως πλεοντας ἢ νεκροὺς ποιεῖ.

ubi παραβόλως πλεοντες non sunt periculose sed temere et audacter mari sese credentes. Ita παραβάλλεσθαι temere sese periculis obijcere. Anonymus apud Suid. II. p. 288. μὴ παραβάλλεσθαι καὶ κυβεῖν τῷ βίῳ, quae Porson Adv. p. 316. e poeta ducta videntur. Sunt Polybii verba, ut constat ex eodem Suida I. p. 119. et 196. Cfr. Wessel. ad Diod. Sic. II. p. 142. et Scaliger ad Manil. p. 286.

XCVIII.

Apud Stobaeum Serm. LX. p. 381. Gesn. LXII. p. 232. Grot.:

Ὅταν τύχη τις εὐναροῦντος οἰκέτου
οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα κάλλιον βίου.

XCIX.

Apud Stobaeum Serm. LXIII. p. 404. Gesn. LXV. p. 269. Grot.:

Ὅταν φύσει τὸ κάλλος ἐπικοσμῇ τρόπος
χρηστός, διπλασίως ὁ προσιῶν ἀλίσκεται.

Idem locus apud Anton. Meliss. CX. p. 185. ubi legitur ἐπικοσμῆ.

C.

Apud Stobaeum Serm. LXV. p. 409. Gesn. LXVII. p. 275. Grot.:

*"Ἐνεστ' ἀληθὲς φίλτρον εὐγνώμων τρόπος.
τοῦτω κατακρατεῖν ἀνδρὸς εἴωθεν γυνή.*

Attigit hunc locum Wytttenbach, ad Plutarch. Mor. p. 141. B.

CI.

Apud Stobaeum Serm. LXV. p. 409. Gesn. LXVII.
p. 275. Grot.:

*Οἰκεῖον οὕτως οὐδέν ἐστιν, ὃ Λάχης,
εἰάν σκοπῇ τις, ὥς ἀνὴρ τε καὶ γυνή.*

CII.

Apud Stobaeum Serm. LXVI. p. 416. Gesn. LXVIII.
p. 281. Grot., emendante Bentl. p. 85.:

*Γαμεῖν κεκρικότα δεῖ σε γινώσκειν, ὅτι
ἀγαθὸν μέγ' ἔξεις, ἂν λάβῃς μικρὸν κακόν.*

Legitur vulgo μεθέξεις. Plutarch. Cons. Uxor. p. 610. e.
καὶ μὴ τὸ μικρὸν κακὸν μέγ' ἀγαθόν. Cfr. Suidas II. p. 560.
Diogen. VI, 62. et Append. Vat. II, 88.

CIII.

Apud Stobaeum Serm. LXVI. p. 418. Gesn. LXVIII.
p. 283. Grot.:

*Τὸ γυναιῖ' ἔχειν εἶναί τε παίδων, Παρμένων,
πατέρῳ μερίμνας τῷ βίῳ πολλὰς φέρει.*

CIV.

Apud Stobaeum Serm. LXVI. p. 419. Gesn. LXVIII.
p. 283. Grot., emendante Bentl. p. 85.:

*Ὅστις περόμενος βούλεται ζῆν ἡδέως,
ἐτέρων γαμούντων, αὐτὸς ἀτεχέσθω γάμων.*

Hic etiam legebatur γενόμενος.

CV.

Apud Stobaeum Serm. LXVII. p. 421. Gesn. LXIX.
p. 287. Grot.:

*Τὸ γαμεῖν, εἰάν τις τὴν ἀληθείαν σκοπῇ,
κακὸν μὲν ἐστίν, ἀλλ' ἀναγκαῖον κακόν.*

Similes sententias conguessit Stephan. Com. Gr. p. 102.

CVI.

Apud Stobaeum Serm. LXXI. p. 430. Gesn. LXXIII.
p. 311. Grot.:

Τότε τὰς γυναῖκας δεδιέναι μάλιστα δεῖ,
ὅταν τι περιπλάττωσι τοῖς χρηστοῖς λόγοις.

Emendavit Salmasius. Deest vulgo τί post ὅταν. Idem suspicatur περιπέττωσι, quam conjecturam commendare videtur Aristoph. Plut. 159. ὀνόματι περιπέττωσι τὴν μοχθηρίαν, et aliis locis. V. Toup. ad Suid. p. 344. et Jacobs. ad Athen. p. 280. Sed nihil contra librorum fidem mutandum.

CVII.

Apud Stobaeum Serm. LXX. p. 431. Gesn. LXXIII.
p. 311. Grot.:

Οὐδέποθ' ἐταῖρα τοῦ καλῶς πεφρόντικεν,
ἢ τὸ κακόηθες πρόσοδον εἴωπεν ποιεῖν.

Primo versu usus est Lindenbrog. ad Terent. Andr. IV, 4, 16. *mirum vero, imprudenter mulier si facit meretrix*, unde eum ad Menandri Andriam retulit Clericus. Non imiter. Nec magis pro καλῶς scribendum καλοῦ. Plato Phileb. p. 92. G. τοῦ καλῶς ἂν μάλιστα ἐπιτύχοιμεν: ubi vide quae dixit Göt. Stallbaum p. 204. recte negans τὸ καλῶς dictum esse pro τὸ καλόν, quod voluit Wyttenbachius. In nostro loco videndum est, ne adverbium ita explicari possit, ut meretrix non curare dicatur τὸ καλῶς, quod pariter ut latinum *belle* iis acclamari solebat, qui rem bene gererent.

CVIII.

Apud Stobae. Serm. LXXXI. p. 475. Gesn. LXXXIII.
p. 347. Grot.:

Ὁ σκληρότατος πρὸς υἱὸν ἐν τῷ νονυθετεῖν
τοῖς μὲν λόγοις πικρός ἐστι, τοῖς δ' ἔργοις πατήρ.

Receperunt Stephan. Com. Gr. 146. et Brunck. P. Eth.
p. 192.

CIX.

Apud Stobaeum Serm. LXXIII. p. 446. Gesn. LXXV.
p. 327. Grot.:

Οὐκ ἔστι μείζων ἡδονὴ ταύτης πατρί,

*ἢ σωφρονοῦντα καὶ φρονοῦντ' ἰδεῖν τινα
τῶν ἐξ ἑαυτοῦ.*

Philosophi quomodo inter σωφρονεῖν et φρονεῖν distinguant, docuit Musgravius ad Eurip. Bacch. 314. cII. Musonio ap. Wyttenb. Philom. I. p. 157. Nihilominus Menandrum scripsisse suspiceris:

ἢ σωφρονοῦντα κεύθυοῦντ' ἰδεῖν τινα.

Aeschylus Fragm. inc. X. ἢ βαρὺ φόρημ' ἄνθρωπος εὐτυχῶν ἄφρων. Eurip. Fragm. inc. CCIV. τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν. Philemon ap. Stob. Serm. CVI. p. 568. ἀμφοτέρων οὗτος εὐτυχεῖ τε καὶ φρονεῖ. Aristides T. I. p. 391. παλαιός τις λόγος, ὡς οὐ ῥάδιον εὖ πράττοντας εὖ φρονεῖν, cui similia dedit Wyttenb. Bibl. crit. III, 2. p. 50. Ac ne quis forte simplex φρονεῖν pro σωφρονεῖν requirat, hoc ipsum non raro pro φρονεῖν dici constat e Nicostrato apud Stob. XXXIV. p. 217. Alexide ap. Plutarch. de aud. poet. p. 21. d. Eupolide apud Harpocrat. s. v. κατάστασις p. 209. et Aeschine c. Ctesiph. p. 54. Steph.

CX.

Apud Stobaeum Serm. LXXIV. p. 449. Gesn. LXXVI. p. 329. Grot.:

*Οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἀθλιώτερον πατρός,
πλὴν ἑτερος ἂν ἢ πλειόνων παιδων πατήρ.*

Vs. 2. ἂν, ut tantum non ubique, producitur. Porsonus tamen in Tracts and Misc. Crit. p. 251. corrigit πλὴν ἑτερος, ὃς ἂν ἢ.

CXI.

Apud Stobaeum Serm. LXXIII. p. 446. Gesn. LXXV. p. 327. Grot.:

*Ὀδυνηρόν ἐστιν εὐτυχοῦντα τῷ βίῳ
ἔχειν ἑρμῆμον διαδόχου τὴν οἰκίαν.*

Tetigit hunc locum Gatakerus ad Anton. Phil. p. 248. d.

CXII.

Apud Stobaeum Serm. LXXIV. p. 449. Gesn. LXXVI. p. 239. Grot.:

*Ἔστιν δὲ μήτηρ φιλότεκνος μᾶλλον πατρός,
ἢ μὲν γὰρ αὐτῆς οἶδεν υἱόν, ὃ δ' οἶεται.*

Eandem sententiam iisdem verbis expressit Euripides apud Eustath. ad Hom. Vol. III. p. 1412. nisi quod priora verba ἔστιν δὲ ibi desunt, et sec. versu elegantius legitur οἶδεν ὄρθ', ὁ δ' οὔται. Idem Eurip. locus est ap. Schol. ad Odys. I, 215., sed minus emendate scriptus.

CXIII.

Apud Stobaeum Serm. LXXVI. p. 453. Gesn. LXXIX. p. 339. Grot., emendante Bentlejo p. 88.

*Μηδὲν ὀδύνα τὸν πατέρα γινώσκων ὅτι
ὁ μέγιστον ἀγαπῶν δι' ἐλάχιστ' ὀργίζεται.*

Vulgo *μηδὲν ἀδύνατον*. Merito Bentl. conjecturam laudat Valck. ad Hipp. p. 190. A. Versu sec. editur ὁ μέγιστ' ἀγαπῶν. Hic etiam Bentl. sequutus sum, licet non male Grotius ὁ μέγιστ' ἀγαπῶν καὶ δι' ἐλ. —

CXIV.

Apud Stobaeum Serm. LXXV. p. 450. Gesn. LXXVII. p. 331. Grot.:

*Θυγάτηρ ἐπίγαμος, καὶ ὅλως μηδὲν λαλῇ,
διὰ τοῦ σιωπᾶν πλεῖστα περὶ αὐτῆς λέγει.*

Receperere Stephan. Com. Gr. p. 132. et Brunck. P. Eth. p. 191.

CXV.

Apud Stobae. Serm. LXXXI. p. 475. Gesn. LXXXIII. p. 345.:

*Οὐκ ἔστ' ἄκουσµ' ἴδιον ἢ ῥηθῆις λόγος
πατρὸς πρὸς υἱὸν περιέχων ἐγκώμιον.*

CXVI.

Apud Stobaeum Serm. IV. p. 109. Gesn. p. 27. Grot., qui recte hunc locum ita edidit:

*Ἄνοια θνητοῖς δυστύχηµ' αὐθαίρετον.
τί σαυτὸν ἀδικῶν τὴν τύχην καταιτιᾷ;*

Vulgo his versibus alius e Sophocle senarius interponitur. Pro καταιτιᾷ Clericus et Schowius barbare καταιτιᾶς. V. Schaefer. Melet. crit. p. 117. et Jacobs. Act. Phil. Monac. I, 4. p. 147. Pro τύχηµ' ante Grotium edebatur *τυχήν*. Nihil hoc vitio frequentius. Etymol. M. p. 621, 51. Τα-

παντῖνοι τὸ ὄλλος ὄλλος λέγουσιν ἄνευ τοῦ γ. ἐν Δούλοις Με-
λεάγρου· ὀλλίοισιν ἡμῶν ἐμπέφυκ' εὐτυχία. Legendum :

Ὀλλίοισιν ἡμῶν ἐμπέφυκ' εὐτυχία.

De Meleagro illo, Italicae comoediae poeta, nihil aliunde
mihi innotuit.

CXVII.

Apud Stobaeum Serm. LXXXI. p. 475. Gesn. LXXXIII.
p. 345. Grot.:

Οὐδέποτε' ἀληθὲς οὐδὲν οὐδ' υἱῷ πατρὶ
εἴωθεν ἀπειλεῖν, οὐτ' ἐρῶν ἐρωμένη.

Recepit Stephan. Com. Gr. p. 154. Versu sec. Bentr.
p. 89. εἴωθ' ἀπειλεῖν.

CXVIII.

Apud Stobaeum Serm. LXXXVII. pag. 498. Gesn.
LXXXIX. p. 361. Grot.:

Τοὺς εὐ γεγονότας καὶ τεθραμμένους καλῶς
κὰν τοῖς κακοῖς δεῖ λόγον ἔχειν εὐφημίας.

Cfr. Bentr. p. 90.

CXIX.

Apud Stobaeum Serm. XC. p. 503. Gesn. XCII. p.
375. Grot., et Antonium Meliss. CIV. p. 177.:

Πλοῦτος ἀλόγιστος προσλαβὼν ἐξουσίαν
καὶ τοὺς φρονεῖν δοκοῦντας ἀνοήτους ποιεῖ.

nbi πλοῦτος ἀλόγιστος est opulencia rationis expers, ut
σοφῇ περία apud Stob. Serm. XCIV. p. 519. Male Gro-
tius immodicae divitiae, et Clericus divitiae quae nume-
rari nequeunt.

CXX.

Apud Stobaeum Serm. XCII. p. 510. Gesn. XCIV.
p. 383. Grot.:

Κρεῖττον ὀλίγ' ἐστὶ χρήματ' ἀνυπόπτως ἔχειν,
ἢ πολλὰ φανερώς ἀλλὰ μετ' ὀνείδους λαβεῖν.

Ita Grotius pro ἀ δὲ μετ' ὀν. λαβεῖν.

CXXI.

Apud Stobaeum Serm. XCVIII. p. 536. Gesn. XCIX.
p. 415. Grot.:

*Οὐκ ἔστι λύπης, ἥνπερ ὀρθῶς τις σκοπῇ,
ἄλγημα μεῖζον τῶν ἐν ἀνθρώποις φύσει.*

Ante Grot. et Steph. Com. Gr. p. 170. *ἐάνπερ ὀρθῶς τις σκοπεῖ.* Sec. vs. Steph. ἀνθρώπων.

CXXII.

Apud Stobaeum Serm. CII. p. 556. Gesn. CIV. p. 429.

Grot.:

*Ἐξωθέν εἰσιν οἱ δοκοῦντες εὐτυχεῖν
λαμπροί, τὰ δ' ἔνδον πᾶσιν ἀνθρώποις ἴσοι.*

Ita corrigendum esse ex Eurip. Androm. 330. monuit Valcken. ad Hipp. 267. e. Vs. 2. vulgo deest λαμπρόν, et post ἔνδον additur εἰσιν.

CXXIII.

Apud Stobaeum Serm. p. 536. Gesn. XCIX. p. 415.

Grot.:

*Πολλῶν φύσει τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις κακῶν
ὄντων μέγιστόν ἐστιν ἡ λύπη κακόν.*

Recepit Stephanus Com. Gr. p. 170.

CXXIV.

Apud Stobaeum Serm. CV. p. 564. Gesn. CVII. p. 445.

Grot.:

*Οὐδέν με λυπεῖ μᾶλλον ἢ χρηστός τρόπος,
εἰς χαλεπὸν ὅταν ᾖ συγκεκλεισμένος βίον.*

CXXV.

Apud Stobaeum Serm. CV. p. 564. Gesn. CVII. p. 445.

Grot.:

*Οἰκτρότατόν ἐστι πείραν ἐπὶ γήρως ὁδῷ
ἀδίκον τύχης δίκαιος εἰληφώς τρόπος.*

Ita recte Grot. et Scaliger, frustra obnitente Bentl. p. 92., cujus permira est ratio. Vulgo ἐπὶ γήραος οὐδῷ, quod quin a librario, cui Homericæ illa in promptu essent, profectum sit, dubitari non potest. Neque est quod offendas in forma ὁδός. Luciano Hermot. I. p. 820. Amst. recte viri docti restituerunt ἔξω τοῦ οὐδοῦ pro τῆς ὁδοῦ, nisi quod potuissent lenius τοῦ ὁδοῦ. Theophyl. Bulg. Epist. 63.

p. 95. οὐδὲ τὸ ὑπερβῆναι γοῦν τὴν ὁδὸν τοῦ ἐμοῦ δωματίου.
 Bene Bernardus ad Theoph. Nonn. II. p. 32. τὸν οὐδόν,
 melius tamen ὁδόν. Quid quod ipsum illud ἐπὶ γήρως
 ὁδῷ Suida auctore Vol. III. p. 68. reddendum est Ly-
 curgo c. Timocr. T. II. p. 32. Rsk. ἰδεῖν ἦν καθ' ὅλην τὴν
 πόλιν τοτ' ἐπὶ γήρως ὁδῷ περιφθιρόμενους. Cfr. Valcken.
 ad Herod. III. p. 201. 61. et M. du Soul. ad Lucian. Vol. I.
 p. 821. ed. Amst.

CXXVI.

Apud Stobaeum Serm. CVI. p. 565. Gesn. CVIII. p.
 449. Grot.:

*Ἄνδρα τὸν ἀληθῶς εὐγενῆ καὶ τὰγαθὰ
 καὶ τὰ κακὰ δεῖ πταίοντα γενναίως φέρειν.*

Vulgo τὸν ἀληθῶς ἄνδρα εὐγενῆ, unde Grotius scripsit τὸν
 ἄνδρ' ἀληθῶς, quo numeros quidem restituit, sed soloecis-
 mum non sustulit. Nec offendit Grotianum illud Wyttenb.
 ad Plut. Mor. I. p. 63. Quod ego reposui, idem dedit Por-
 son. Adv. p. 290.

CXXVII.

Apud Stobaeum Serm. CXI. p. 580. Gesn. CXIII.
 p. 467. Grot.:

*Ταῖς ἀτυχίαισι μὴ ἐπύχαιρε τῶν πέλας.
 πρὸς τὴν Τύχην γὰρ ζυγομαχεῖν οὐ ῥάδιον.*

Ante Bentl. p. 94. ταῖς ἀτυχίαις. Idem μὴ πύχαιρε.

CXXVIII.

Apud Stobaeum Serm. CXI. p. 580. Gesn. CXIII. p.
 467. Grot.:

*Οὐκ ἐμὸν ἀνοίγειν λανθάνουσιν ἀτυχίαν
 εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον κατακαλύπτειν φημι δεῖν.*

Ita Grot. e Cod. Par. A.; vulgo deest μᾶλλον.

CXXIX.

Apud Stobaeum Serm. CXII. p. 582. Gesn. CXIV.
 p. 471. Grot.:

*Μεγιστόν ἐστιν ἄρα τοῖς ἐπταικόσιν
 τὸ παρόντας ἐγγὺς τοὺς συναλγοῦντας βλέπειν.*

Recepit Steph. Com. Gr. p. 139. Primo versu erat ἄρα, quod in χάσμα mutavit Wakefield. Syly. crit. I. 2. p. 40.

CXXX.

Apud Stobaeum Serm. CXIV. p. 583. Gesn. CXVI. p. 475. Grot.:

*Εἰ τὰλλ' ἀφαιρεῖν ὁ πολὺς εἴωθεν χρόνος
ἡμῶν, τό γε φρονεῖν ἀσφαλέστερον ποιεῖ.*

Secundo versu usus est Porson. Suppl. ad Praef. Hec. p. XVII. ubi admonet vir doctissimus, particulam τέ vel γέ in senariis perraro secunduin pedis trisyllabi locum obtinere. Sed hanc legem melius constituit Reisigius Conj. in Arist. I. p. 134. qui in nostro Menandri loco τὸ δὲ φρονεῖν reposuit.

CXXXI.

Apud Stobaeum Serm. CXXIII. p. 614. Gesn. CXXV. p. 511. Grot.:

*Πάντων ἱατρὸς τῶν ἀναγκαίων κακῶν
χρόνος ἐστίν, οὗτος καὶ σὲ νῦν ἰάσεται.*

CXXXII.

Apud Stobaeum Serm. XLVI. p. 323. Gesn. XLVIII. p. 183. Grot.:

*Καλὸν γε βασιλεὺς τῇ μὲν ἀνδρείᾳ κρατῶν,
τὰ δὲ τοῦ βίου δίκαια διατηρῶν δίκη.*

CXXXIII.

Clement. Alex. Paed. III, 2. p. 93. Sylb. τὴν ξανθίζουσαν τοὺς πλοκάμους ὁ κωμικὸς Μένανδρος εἶργει τῆς οἰκίας:

*Νῦν δ' ἔρπ' ἀπ' οἴκων τῶνδε· τὴν γυναῖκα γὰρ
τὴν σώφρον' οὐ δεῖ τὰς τρίχας ξανθὰς ποιεῖν.*

Euripides Danaë ap. Stobaeum inter luxuriæ instrumenta recenset κάτοπτρα καὶ κόμης ξανθίσματα. Servius, citante Burnanno Praef. ad Bentr. Emend. p. 27., in Virgil. Aen. IV. 695. *a poetis nunquam matronis dari flavum crinem, sed nigrum, contra flavum dari meretricibus.* Idem laudat Broukhus. ad Propert. I, 6, 8. et Meursium Spicil. ad Theocr. p. 95. Adde Schol. Luciani Vol. III. p. 683. Amst. Recepit Grot. Exc. p. 751.

CXXXIV.

Athen. VI. p. 270. δ. εἰ δὲ λουσάμενοι λογάρια δεπνοῦμεν,

Μικρὰς τίθημι συμβολὰς ἀκροώμενος.

κατὰ τὸν Μένανδρον. Bentley p. 98. etiam priora illa:

εἰ λουσάμενοι λογάρια δεπνοῦμεν, φίλοι,

sic enim corrigit, Menandri esse putat. Non imiter, quamquam locutionem λογάρια δεπνεῖν ex ipso poeta ductam suspicari licet. Eadem usus est Metagenes apud Athen. p. 459. c.

— κατ' ἐπεισόδιον μεταβάλλω τὸν λόγον, ὥς ἂν καιναῖσι παροψίσι καὶ πολλαῖς εὐωχῶ τὸ θέατρον.

Sic enim corrigendum. Ita etiam Astydarnas ap. Athen. p. 411. a. et Cratinus apud Schol. Plat. Ruhn. p. 44. ita corrigendus:

— οἱ δ' αὖθ' ἡμεῖς,
ὥς ὁ παλαιὸς λόγος, αὐτομάτους
ἀγαθοὺς εἶναι
κομπῶν ἐπὶ δαῖτα θεατῶν.

Hoc dicendi genus inprimis placuit Sophistis, ut Philostrato cum aliis locis tum V. Soph. VI, 15. p. 252. quae verba sic corrigenda videntur: δεινότητος μὲν οὖν, ἔφη· ὅς γάρ, ἰτοσαύτην καὶ οὕτω λαμπρὰν δαῖτα σοῦ παραθέντος, οὕτως ἐμπέπλησμαι, διαλεπὼν δὲ ὀλίγον, πάλιν ἐπισιτιούμενος ἤκω, τί φῆσεις ἀλλ' ἢ ἀκόρεστον τε εἶναι με καὶ δεινῶς γάστριν; Pari elegantia, si modo est elegantia, Latini dicunt *edere sermones*, ut Plaut. Aulul. III, 6, 1. Vid. Intpp. ad Poenuli V, 4, 2. Quod in eodem Menandri loco habemus vocabulum λογάριον apud veteres illos rarissime obvium est. Pollux III, 122. παρὰ Πλάτωνα ἐν Φαίδωνι λογάρια καὶ λογοποιήματα. At in Platone hanc vocem frustra quaeras. Recte Cod. Falkenb. παρὰ Φαίδωνι λογάρια —. Antiatticista Bekkeri p. 107. λογάρια ὑποκοριστικῶς.

λογαρία μοι λέγει.

Φαίδων Ζωπύρω. Ubi vides haec verba ita exhiberi, quasi e comico poeta desumpta essent. Frustra; Phaeton ille philosophus est Eliensis, cujus *Zopyrus* dialogus saepius laudatur a veteribus. V. quos laudat Jungerm. ad Polluc. I. c., Diogen. Laert. II, 105. p. 141. Suid. III. p. 588. et Photium Lex. p. 168. λογάρια Φαίδων Σωκρατικῶς Ζωπύρω, ubi corrige ὁ Σωκρατικός, ut in Phryn. App. Soph. p. 104. Ἀλκαῖος ὁ κωμικὸς; leg. pro Ἀλκαῖος κωμικῶς. Ex Atticis

scriptoribus, qui praeter Phaedonem et fortasse Menandrum voce λογάριον usus sit, unum novi Theognetum, novae Comoediae poetam, apud Athen. p. 104. b.

CXXXV.

Strabon. X. p. 326. παρὰ τούτου (Ceis) δὲ δοκεῖ τεθῆ-
ναι ποτε νόμος, οὗ μένεται καὶ Μένανδρος.

Καλὸν τὸ Κείων νόμον ἔστι, Φανία,
ὁ μὴ δυνάμενος ζῆν καλῶς οὐ ζῆ κακῶς.

προσέταττε γὰρ, ὡς εἴκειν, ὁ νόμος τοὺς ὑπὲρ ἐξήκοντα ἔτη γε-
γονότας κωνιάζεσθαι ἕνεκα τοῦ διαρκεῖν ἄλλοις τὴν τροφήν.
Idem locus apud Stephan. Byzant. v. Ἰουλίς. Eandem
Ceorum legem commemorat Heracl. de Polit. p. 516. Prae-
clare Jacobsius Meleagro Anth. Palat. I. p. 449. restituit:

Αὐτοθελὲι Κείων γευσάμενος κυλίκων.

Plura vide apud Salmas. ad Plin. p. 102. et Scaliger. ad
Varr. p. 191. Confirmantur hoc exemplo ea, quae de sin-
gulari institutorum legumque apud Ceos severitate passim
veteres tradiderunt. V. Boeckh. ad Plat. de Legg. p. 109.
et Heindorf. ad Plat. Protag. p. 577. Recepit locum Gro-
tius Exc. p. 753. sed turpiter interpolavit: v. Bentl. p. 99.

CXXXVI.

Clement. Alex. ad Gent. 27. p. 20. Sylb. πεπλανῆσθαι
γοῦν ὁ Μένανδρός μοι δοκεῖ ἔνθα λέγει.

Ἦλεις, σὲ γὰρ δεῖ προσκυνεῖν πρῶτον θεῶν,
δι' ὃν θεωρεῖν ἔστι τοὺς ἄλλους θεοὺς.

Recepit Grot. Exc. p. 753. cll. Gatak. ad Anton. XII. p.
360. b.

CXXXVII.

Suidas I. p. 911. εὐτελής ἐπ' ἀρετῆς, ὁ φειδωλός, καὶ
ὀλγοδάπανος. οὕτω Μένανδρος.

Ἐγὼ δ' ἀνότητος εὐτελής ὑπερβολῇ,
ὁ δ' ἄσωτός ἐστι πολυτελής, θρασὺς σφόδρα.

Ita distinxit Grot. Exc. p. 755. Vulgo καὶ ὁ ἄσωτος, ut
sint Suidae verba.

CXXXVIII.

Schol. Eurip. Hippol. 332. κατὰ γὰρ Μένανδρον σοφῶν
ἀνδρῶν ἔστι τὸ τοῖς φίλοις λέγειν τὰ ἀναγκαῖα, ἐν οἷς φησί.

— *Λανθάνει τὰ πράγματα
τοὺς λέγειν ἡμῶν ὀκνοῦντας τὰς ἀληθείας αἰεὶ
τοῖς ἀναγκαίοις.* —

Ita digessit haec verba Bentr. p. 101. Apud Grotium legitur Exc. p. 755.

CXXXIX.

Plutarch. de aud. poet. p. 21. C. ὁ δὲ Μένανδρος ἐπῆρε
μὲν ἀμελεῖ τὴν φιληδονίαν καὶ ὑπεχάυνωσε τοῖς ἐρωτικοῖς καὶ
διαπύροις ἐκείνοις·

*"Ἀπανθ", ὅσα ζῇ καὶ τὸν ἥλιον βλέπει
τὸν κοινὸν ἡμῖν, δοῦλα ταῦτ' ἔσθ' ἡδονῆς.*

Retulit Grot. in Exc. p. 755.

CXL.

Plutarch. l. c. p. 25. a. Ὅμηρος μὲν γὰρ ὀρθῶς κέχρη-
ται τοῖς ὀνόμασι — καὶ Μένανδρος·

*"Ἐχω δὲ πολλὴν οὐσίαν, καὶ πλούσιος
καλοῦμ' ὑπὸ πάντων, μακάριος δ' ὑπ' οὐδενός.*

Apud Grot. Exc. p. 255. Stephanum Com. Gr. p. 132.

CXLI.

Grammat. ined. apud Koenium ad Greg. Cor. p. 48.
ed. Schaef. οὐκ ἔλλιπες τὸ τῆς γραφῆς, ἀλλ' ἀρχαῖόν. Ἀρι-
στοφάνης ἐν Πλούτῳ — καὶ Πλάτων ἐν Ἑλλάδι·

*Εἰ μὲν οὖν ταύτην σὺ τὴν θάλασσαν ἀποδώσεις ἐκὼν,
εἰ δὲ μὴ, τὰ πάντα ταῦτα συντριανῶν ἀπολέσω.*

καὶ Μένανδρος·

— *Εἰ μὲν δή τινα
— πόρον ἔχεις, εἰ δὲ μὴ νενόηκ' ἐγώ·
μισῶμεν ἀλλήλους.* —

Eadem leguntur apud Eustath. ad Hom. I. p. 66. ed. Rom.,
sed postremis verbis μισῶμεν ἀλλήλους omissis. Secundi
versus initio Simonis nomen addidit Bentr. p. 103. Ce-
terum ellipticum illud dicendi genus, cujus causa veteres
grammatici Menandrea excitarunt, passim a viris doctis
illustratum est. V. Hemst. ad Plut. p. 133. Lennep. ad
Phal. Ep. p. 44. et Heindorf. ad Protag. Plat. p. 469.

CXLII.

Apud auct. Compar. Menandri et Phil. p. 358.:

*Αισχύνομαι πλουτοῦντι δωρεῖσθαι φίλῳ,
μή μ' ἄφρονα κρίνῃ καὶ διδοῦς αἰτεῖν δοκῶ.*

Recepit Grotius Excerpt. p. 759. Expressit poeta Euripidis dictum, qui Archelao dixisse fertur:

*Οὐ βούλομαι πλουτοῦντι δωρεῖσθαι φίλῳ,
μή μ' ἄφρονα κρίνῃς ἢ διδοῦς αἰτεῖν δοκῶ,*

teste Dicaearcho apud Plutarchum de Ei Delph. p. 384. d.

CXLIII.

Ibidem p. 359. et apud Anton. Meliss. CXXX. p. 214.:

*Χρυσὸς μὲν οἶδεν ἐξελέγχεσθαι πυρί,
ἢ δ' ἐν φίλοις εὖνοια καιρῶ κρίνεται.*

Antonius δοκιμάζεσθαι πυρί et Comparatio Men. et Phil. καιρῶ γίνεται. Recepit locum Grot. Exc. p. 761. Ad sententiam apprime convenit Isocrates ad Demon. p. 12. et Ovid. Trist. I, 4, 25.

CXLIV.

Ibidem, sive apud Grot. Exc. p. 779.

*Μισῶ πένητα πλουσίῳ δωροῦμενον·
ἔλεγχός ἐστι τῆς ἀχορτάστου τύχης.*

Philemoni tribuit Cleric. p. 366. fortasse Grotii errore deceptus, ejus Excerpta, dum haec commentor, consulere non licet. Hunc tamen Menandri nomen his versibus adscripsisse, ex eo conjicio, quod etiam Westerhovius, qui quoscunque Graecorum Comicoꝝ versus cum Terentianis comparavit e Grotii Excerptis petiit, Menandro eos tribuit ad Terent. Tom. II. p. 1049. Eadem Gatakeri ratio Advers. Misc. X. p. 507. C. Clericum sequutus est etiam Hermannus Praef. Trin. p. XXXVIII. Ad sententiam compara Gregorii Nazianz. Gnom. dist. p. 67. lin. 9.

CXLV.

Ibidem et apud Anton. Meliss. CXXX. p. 214.:

*Καιρῶ τὸν εὐτυχοῦντ' ὁ κολακεύων φίλος,
καιροῦ φίλος πεφυκεν οὐχὶ τοῦ φίλου.*

Ita Grotius Exc. p. 761. nisi quod articulum ante κολα-

κεύων omisit. Vulgo: ὁ εὐτυχ. καιρῷ κολ. φιλ. Antonius vero ὁ καιρῷ εὐτ. κ. φ.

CXLVI.

Ibidem, sive apud Grotium Exc. p. 761.:

*Ἀπόντι μᾶλλον εὐχαριστίαν ποίει,
τῷ γὰρ παρόντι γίνετ' εὐτονώτερον.*

Vs. 2. Grotius infelicem Heinsii conjecturam sequutus est: τὸ γὰρ ἢ παρόντι γίνετ' εὐνοώτερον. Sana omnia praeter εὐτονώτερον, cujus emendationem alii quaerant.

CXLVII.

Ibidem p. 360. sive apud Grot. Exc. p. 761.:

*Ὁ γὰρ ἀδίκως τι καθ' ἑτέρου ζητῶν κακὸν
αὐτὸς προπάσχει τοῦ κακοῦ τὴν ἑκβαδιν.*

Primo versu deest τί, quod addidit Grotius. Ad sententiam Clericus laudat Demophil. p. 8. Gal. Talia siquis desiderat, ubique inveniet. Notus est Hesiodi versus Ὁ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ ἑτέρῳ κακὰ τεύχων. Quem imitatus est Callimachus apud Eustath. II. V. p. 595. Rom. Eodem usus est Democritus Chius apud Aristot. Rhet. III. p. 710.

CXLVIII.

Ibidem:

*Ὅταν ἐκ πονηροῦ πράγματος κέρδος λάβῃς,
τοῦ δυστυχεῖν νόμιξέ σ' ἀρῶαβῶν ἔχειν.*

Recepit Grotius Exc. p. 761.

CXLIX.

Ibidem, sive apud Grot. Exc. p. 761.:

*Δουλογενεῖ δέ, δοῦλε, δουλεύων φοβοῦ·
ἀμνημονεῖ γὰρ ταῦρος ἀργήσας ζυγοῦ.*

Grotius ex Heinsii emendatione dedit δούλω γενομένῳ, δοῦλε, δουλεύειν φ. Bentl. p. 105. δουληγενεῖ δέ, δοῦλε, δουλεύων φ. In Gnomis monost. 138. legitur δούλος γεγονώς ἑτέρῳ δουλεύειν φοβοῦ.

CL.

Ibidem, sive apud Grot. Exc. p. 761.:

Ἐλευ-

*Ἐλενθερος πᾶς ἐν δεδούλωται νόμῳ,
δυσὶν δὲ δοῦλος, καὶ νόμῳ καὶ δεσπότῃ.*

Ita Heinsius pro *Ἐλευτέρῳ*.

CLL

Ibidem p. 361. sive apud Grot. Exc. p. 761.:

*Νόμος ὁ φυλαχθεὶς οὐδὲν ἐστὶν ἢ νόμος,
ὁ μὴ φυλαχθεὶς καὶ νόμος καὶ δῆμος.*

Ad Menandri *Νομοθέτην* hos versus temere retulit Clericus.

CLII.

Ibidem, sive apud Grot. Exc. p. 761.:

*Μὴ πάσχε πρῶτον τὸν νόμον καὶ μάνθανε·
πρὸ τοῦ παιδεῖν σε τῷ φόβῳ προλαμβάνου.*

His quoque versibus Clericus inter *Νομοθέτου* fragmenta locum dedit.

CLIII.

Ibidem p. 363. et iterum p. 367.:

*Μέλλων τι πράττειν μὴ προείπης μηδενί·
ἅπαντ' ἀνθρώποις μεταμέλειαν φέρει,
μόνη βιωπὴ μεταμέλειαν οὐ φέρει.*

Hi quoque versus priori loco Philemoni, altero Menandro tribuuntur. Vs. 2. priori loco sic fertur: ἅπαντα μετ. φέρει ἀνθρ. Leg. aut ἅπ. ἐν ἀνθρ. μ. φ. aut ἅπ. μετ. ἀνθρ. φέρει. Ordinem versuum ita constitui, ut secundo loco habetur; nam priori loco primus versus μέλλων etc. post tertium infertur. Ad sententiam optime convenit Simonidis dictum apud Plutarch. Opp. Morr. p. 125. d. et p. 515. a.

CLIV.

Ibidem sive apud Grotium Exc. p. 915. qui hunc locum incerto poetae tribuit:

*Γυναῖκα ὁ διδάσκων γράμματα καλῶς
ἀσπίδι φοβερά προσοτίζει φάρμακον.*

Primo versu Grot. γυναῖξ' ὁ δ. γράμματ' οὐ ποιεῖ καλῶς, altero autem ἀσπίδι φοβερά προσοτίζει φ. Metri certe leges servat, quod Heinsius conjecit: ἀσπίδι πονηρά προσοτίζει φ. Malim προσοφίζει.

CLV.

Ibidem sive apud Grot. Exc. p. 915., qui inter adespota retulit:

Καλὴν γυναῖκα ἐὰν ἴδῃς μὴ θαυμάσῃς.

τὸ γὰρ πολὺ κάλλος καὶ πόγων πολλῶν γέμει.

Vs. 1. scribendum videtur ἐπὶ. Vs. 2. vulgo τῶν πόγων, quod correxi ex Ant. Mel. CX. p. 186. Idem apud Grotium video.

CLVI.

Ibidem sive apud Grot. Exc. in adespotis p. 915.:

Γνώμην ἀρίστην τῇ γυναικὶ μὴ λέγε,

γνώμη γὰρ ἰδίᾳ τὸ κακὸν ἠδέως ποιεῖ.

Vs. 1. Heinsius malit γνώμην κακίστην.

CLVII.

Ibid. p. 364. sive apud Grot. in Adesp. p. 915.

Μὴ κλαῖε τοὺς θανόντας· οὐ γὰρ ὠφελεῖ

τὰ δάκρυ· ἀναισθήτω γεγονότι καὶ νεκρῷ.

Ita Heinsius pro τὸν θανόντα et vs. 2. τὰ δ. ἀν. ὄντι καὶ νεκρῷ γεγονότι. Grotius ἀναισθήτω νεκρῷ τε γεγονότι.

CLVIII.

Ibidem sive apud Grot. in Adesp. p. 915.:

Τί τῷ θανόντι δῶρα λαμπρὰ προσφορεῖς;

ἂ μετ' ὀδύνης εἶα σε κούκ ἐχρήσατο.

CLIX.

Ibidem sive apud Grotium in Adespota. p. 915.:

Πράττων καλῶς μέμνησο τῆς δυσπραξίας.

ὥς γὰρ τὸ πράττειν οὕτω καὶ σκόπει.

Heinsio scribente, καὶ γὰρ τὸ πραχθὲν ὥς τὸ πραττόμενον σκόπει, non felicius fuit Grotius barbare conjectans ὥς γ. τ. π. καὶ τὸ δυσπράττειν σκόπει.

CLX.

Ibidem p. 365. sive apud Grot. in Adesp. p. 917.:

*Ἐὰν τροφήν δούς τὸν λαβόντ' ὀνειδίσῃς,
ἀψινθίῳ κατέπασας ἀττικὸν μέλι.*

Primo versu erat *ὀνειδήσεις*, quod Grotius in *ὀνειδίσας* mutavit.

CLXI.

Ibidem sive apud Grot. in Adesp. p. 918.:

*Εἰ * * γάμος ἦν ὁ σώζων τὴν ἄλλου νόσον
νόσον σώζων αὐτὸς ἀποθνήσκει νοσῶν.*

Grot. dedit *Εἰ δὲ μάγος ὢν ἔσωσε τοὺς ἄλλους νόσον, Σώζων νόσον πῶς ἂ. ἂ. νοσῶν;*

CLXII.

Ibidem p. 365. sive apud Grot. in Adesp. p. 917.

*Ὅταν τι μέλλῃς τὸν πέλας κατηγορεῖν,
αὐτὸς τὰ σαυτοῦ πρῶτον ἐπισκέπτου κακά.*

Vulgo legitur *μέλλεις*. Vs. 2. malim *πρῶτ' ἐπισκέπτου*.

CLXIII.

Ibidem sive apud Grot. in Adesp. p. 917.:

*Μηδέποτε πειρῶ στρεβλὸν ὀρθῶσαι κλάδον·
οὐδεὶς ἀνάγκην οὐδὲ φύσιν βιάζεται.*

Ita Heinsius pro vulgato οὐ ἦν ἐνεγκεῖν ὅπου φύσις βιάζεται. Grotius dedit: *οὐκ ἔστ' ἀνάγκη, ἢ φύσιν βιάζεται.*

CLXIV.

Ibidem p. 366.:

*Μάτην ἄρ' οἱ γέροντες εὐχονται θανεῖν,
γῆρας ψέγοντες καὶ πολὺν χρόνον βίου.*

Primo versu addidi *ἄρα*, et sec. vs. scripsi *πολὺν χρόνον βίου* pro *πολύχρονον βίον*. Possis etiam *πολυχρόνιον βίον*. Illud praefero propter Euripid. Alc. 668. quem vix verbo mutato imitatus est Menander.

CLXV.

Ibidem sive apud Grot. in Adesp. p. 917.

*Ὅταν γέρων γέροντι γνώμην διδοῖ
θησαυρὸς ἐπὶ θησαυρὸν ἐμπορίζεται.*

Recte Rutgersius vocem *πᾶγμα* in Cod. MS. post *ἐμπορίζεται*, sive ut Grotius dedit, *ἐμπορεύεται* additam delevit. Idem ante *γνώμην* addidit *τινά*, ita numeros restitutum iri opinatus.

CLXVI.

Ibidem sive apud Grot. in Adesp. p. 917.:

*Ἦν καλὸν ἔχη τις σῶμα καὶ ψυχὴν κακὴν,
καλὴν ἔχει ναῦν καὶ κυβερνήτην κακόν.*

Isocrati hic locus tribuitur in Sententiis Anton. Mel. CX. p. 186. ubi vs. 1. legitur *Ἐὰν καλὸν ἔχῃς σ.* et vs. 2. *ἔχῃς et κακὸν κυβερνήτην.*

CLXVII.

Ibidem p. 357. et apud Anton. Mel. CXXVII. p. 217.:

*Φρόνησιν ἀσκῶν ἄφροσιν μὴ χρῶ φίλοις,
ἐπεὶ κεκλήσῃ καὶ οὐ παντελῶς ἄφρων.*

Secundum versum adjeci ex Antonio, qui contra priora verba *φρόνησιν ἀσκῶν* omisit. Primum versum recepit Grot. Exc. p. 761. Scripsi autem *κεκλήσῃ* pro *κληθήσῃ*.

CLXVIII.

Ibidem et apud Anton. Mel. CXXXVII. p. 317.:

*Μυστήριόν σου μὴ κατείπῃς τῷ φίλῳ,
καὶ οὐ φοβηθήσῃ αὐτὸν ἐχθρὸν γεγόμενον.*

Secundum versum, si modo Menandri est, ex Antonio addidi, ubi hic locus incerto poetae tribuitur. Emendationem alii quaerant. Primum versum recepit Grot. Exc. p. 761.

CLXIX.

Ibidem p. 366. sive apud Grot. Exc. p. 763.:

*Ὁ λουδοῦν τὸν πατέρα δυσφήμῳ λόγῳ
τὴν εἰς τὸ θεῖον ἐκμελεῖσθαι βλασφημίαν.*

Correxit Bentlejus, quem vide p. 105.

CLXX.

Apud Stobaeum Ecl. Phys. I, 9. p. 226. ed. Heer.

*Ὡ δέσποτ' ὦναξ, ἔστι τοῖς σοφοῖς βροτῶν
χρόνῳ σκοπεῖσθαι τῆς ἀληθείας πέρι.*

Ita Heerenius emendavit vulgatum ἀναξ, quod in Αἶας mutavit Grotius. Ad Menandrum hoc fragmentum relatum est auctoritate Cod. V. Videntur tragi poetae versus esse.

CLXXI.

Apud Stobaeum Serm. IV. p. 53. Gesn. p. 31. Grot.:

Ἐπὶ ἐν ἀγαθοῖς εὐνοούμενός τις ὢν
ζητῇ τι κρεῖττον, ὢν ἔχει, ζητεῖ κακά.

Alii libri Menandri, alii Euripidis nomen adscribunt. Inter Euripidea receptum est p. 496. ed. Lips. Pro ζητῇ Grot. ζητεῖ.

CLXXII.

Apud Stobaeum Serm. XV. p. 152. Gesn., ubi alii libri Diphili nomen adscribunt:

Λαμπρῶς γὰρ ἔνιοι ζῶσιν, οἷς χαλεπώτερον
τοῦ περιποιήσασθαι τι τὸ φυλάξαι βίον.

Menandro tribuitur apud Schowium et Grotium, qui primum versum ita emendavit, ut eum edidi. Vulgo λαμπρῶς ἔνιοι σώζουσιν. Pro γὰρ, 'malim μὲν: nisi praestat λαμπρῶς ἐνίοτε ζῶσιν. Vs. 2. Gesnerus πέρα ποιήσασθαι. At in margine περιποιήσασθαι, ut dedit etiam Grot. et e codd. Schowius.

CLXXIII.

Apud Stobaeum Serm. XXXII. p. 210. Gesn. p. 137. Grot.:

Ὅς δ' οὔτ' ἐρυθριᾶν οἶδεν οὔτε δεδιέναι,
τὰ πρῶτα πάσης τῆς ἀναιδείας ἔχει.

Gesneri prima ed. Menandro tribuit, Grotius vero et Gesneri tertia Diphilo. Utitur hoc loco Lindenbrog. ad Terentii Adelph. II. p. 127. West. unde arripuit eum Clericus et ad Menandri Adelphos retulit. Cfr. Benth. p. 3.

CLXXIV.

Apud Stobaeum Serm. LV. p. 371. Gesn. LVII. p. 219. Grot.:

Ὁ τῶν γεωργῶν ἡδονὴν ἔχει βίος,
ταῖς ἐλπίσιν τάλγεινὰ παραμυθούμενος.

Alii libri Euripidis nomen adscribunt.

CLXXV.

Apud Stobaeum Serm. XCI, p. 505. Gesn. XCH. p. 377. Grot.:

Ψυχὴν ἔχειν δεῖ πλουσίαν· τὰ δὲ χρήματα
ταῦτ' ἐστὶν ὄψις, παραπέτασμα τοῦ βίου.

In Gesneri margine legitur: *Alexidis, alias Antiphanis, alias Menandri*. Menandro tribuitur etiam a Maximo CXL, p. 221. ubi ante παραπέτασμα inseritur καὶ. Quod primo versu legitur ψυχὴ πλουσία tetigit Musgrav. ad Eurip. Electr. 369. Ita Empedocles apud Clem. Alex. Strom. V. in fine: *πραπίδων πλούτος*. Cfr. Lucian. ap. Brunck. Anal. II. p. 315. Epictetus ap. Stobae. Serm. I. p. 30. et Eustath. ad Hom. I. p. 622. Rom.

CLXXVI.

Apud Auctor. Compar. Men. et Phil. p. 364. unde recepit Grotius Exc. p. 915. qui incerto poetae tribuit:

Κἂν μυριάων γῆς κυριεύης πηχέων,
θανῶν γενήσῃ τῶν τριῶν ἢ τεσσάρων.

Philistioni h. e. Philemoni tribuit Anton. Mel. CXL. p. 222. Primo versu editur πηχῶν κυριεύης, quod in κύριος πηχῶν ἔσθ' Rutgersius, in κύριος πηχῶν ἐπ' mutavit Grotius. Dedi κυριεύης πηχέων, de qua forma vide Lobeck. ad Phryn. p. 246. Corruptissima est Antonii lectio: κἂν μ. πηχῶν γῆς κύριος ὑπάρχῃς, θανῶν γενήσῃ τριῶν ἢ τεσσάρων.

CLXXVII.

Apud Stobaeum Serm. XX. p. 171. Gesn. p. 103. Grot.:

α'. Ἐπίσχες ὀργιζόμενος. β. ἀλλὰ βούλομαι.
οὐδεὶς γὰρ ὀργῆς χάριν ἀπειλήφεν, πάτερ.

Incerto poetae tribuit Grotius, Ioni tragico vindicare conatus est Toupius Epist. crit. p. 96. propter Plutarchi locum Vit. Coriol. II. p. 101. παρ' ἧς (ὀργῆς) οὐδένα φησὶν ὁ Δίων (recte corrigunt Ἴων) ἀπολαβεῖν χάριν. Numeri tamen sunt paulo negligentiores, quam quos a tragico poeta perfectos esse credas. Adde quod nunquam Stobaeus in excerptendis poetarum sententiis Ionis auctoritate usus est. Nihil decernit Porson. ad Eurip. Phoen. 459. Quid vero impedit, quo minus Menandrum Ionis sententiam imitatione expressisse statuamus?

CLXXVIII.

Apud Stobaeum Serm. XX. p. 171. Gesn. p. 103. Grot.:

*"Απανθ' ὅς' ὀργιζόμενος ἄνθρωπος ποιεῖ,
ταῦθ' ὕστερον λάβοις ἂν ἡμαρτημένα.*

Incerto poetae tribuit Grotius, Philemoni Schowius, qui vs. 2. e tribus codd. notavit εὔροις pro λάβοις.

CLXXIX.

Apud Stobaeum Serm. LX. p. 381. Gesn.

*Ὡς κρείττον' ἐστὶ δεσπότου χρηστοῦ τυχεῖν,
ἢ ζῆν ταπεινῶς καὶ κακῶς ἐλεύθερον.*

CLXXX.

Apud Auctor. Comp. Men. et Phil. p. 363. et iterum p. 367. Priori loco Philemoni, altero Menandro tribuitur:

*Ἐὰν ἀγνοῶν τι παρὰ τινος θέλης μαθεῖν,
τὸ τοῦ μαθητοῦ πρώτον, ἔχε τὴν σιγὴν.*

Fort. τὰ — πρώτα, τὴν σιγὴν ἔχε, quo ducit prioris loci lectio τὴν σιγὴν ἔσχε. Grotius Exc. p. 913. quid medelae attulerit nescio.

CLXXXI.

Apud Auctor. Comp. Men. et Phil. p. 363. et iterum p. 367. Priori loco Philemoni, altero Menandro tribuitur:

*Ὁ μὴ γέλωτος ἄξιος ἂν ἢ γέλως,
αὐτοῦ γέλωτος πέφυκε κατάγελας.*

Legendum videtur ἐὰν ἢ γέλως, nisi excidit ὦν. Grot. Exc. p. 913, dedit ἐπὶ μὴ γέλωτος ἄξιους ἂν ἢ γέλως. Tum legendum videtur Vs. 2. πέφυκεν αὐτοῦ τοῦ γέλωτος κατάγελας, vel αὐτοῦ πεφ. τοῦ γελ. α. Grotius pro πέφυκε scripsit ἐκπέφυκε, quod ferri non potest.

CLXXXII.

Ibidem sive apud Grotium Exc. p. 763.

*Ὁ μὴ τρέφων τεκοῦσαν ἐκ τέχνης νέος,
ἄκαρπος οὗτός ἐστιν ἀπὸ ῥίξης κλάδος.*

Opportune Clericus affert Vitruv. Praef. Lib. VI. omnium Grascorum leges cogunt parentes ali a liberis; Athenien.

siam non omnes, nisi eos, qui liberos artibus erudissent. Addit praeterea Meurs. Them. Att. I, 3. et Menag. ad Diog. Laert. I, 55. Primo versu offendit defectus articuli; v. Porson. ad Eurip. Orest. 285. Actor tamen aenigmati apud Brunck. Anal. III. p. 352. dixit γλυκερώτερος εἰμι τεκούσης.

CLXXXIII.

Ibidem p. 365. sive apud Grot. in Adesp. p. 917.:

Ἐπὶ ἐκ μεταβολῆς ἐπὶ κρεῖττον γένη,
ὅτ' εὐτυχεῖς μέμνησο τῆς προτέρας τύχης.

Ita Grotius pro ὅτ' τυχεῖς — προτέρας σου τ. De primo versu alii videant.

CLXXXIV.

Apud Schol. Plat. Ruhnck. p. 14. χαλεπὰ τὰ καλὰ, παρομία ἐπὶ τῶν ἐν εὐπραγίᾳ μεταβαλλομένων εἰς ὁμότητα. — ὅθεν οἶμαι φησὶ καὶ Μένανδρος.

Ἀρχὴ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις κακῶν
ἀγαθὰ τὰ λίαν ἀγαθὰ. —

Idem locus est apud Plutarch. adv. Stoic. p. 1076. Steph. unde petiit eum Grot. Exc. p. 757. cujus rationem praeter Gataker. Posth. p. 495. G., satis jam confutavit Bentl. p. 102. Recte autem Scholiasta ἀγαθὰ τὰ λίαν ἀγαθὰ, non ut Plutarchus τὰ λίαν ἀγαθὰ priore voce ommissa. Euripides Electr. 481. ἔατέ μ' οὔτοι φιλα τὰ μοι φίλ', ὃ κόρη, Κεῖσθαι πεσοῦσαν. quod non sollicitandum. Cratinus apud Athen. p. 494. c. emendante Jacobsio: πῶς τις αὐτὸν ἐν Ἀπὸ τοῦ πότου παύσει τοῦ λίαν πότου. Philostratus V. Apoll. VI, 19. p. 255. τί μαθόντες ἄτοπα καὶ γελοῖα θεῶν εἶδη παραδιδάκατε τοῖς δεῦρο ἀνθρώποις, πλὴν ὀλίγων ἄρα, πάνυ μέντοι ὀλίγων, ἃ etc. Sic enim legendum videtur; vide varr. lectt.

CLXXXV.

Apud Clement. Alex. Strom. II. p. 181. 15. Sylb. γάμος μὲν οὖν ἐστὶ σύνοδος ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἢ πρώτη κατὰ νόμου ἐπὶ γνησίων τέκνων σπορά· ὁ γοῦν κωμικὸς Μένανδρος;

— Παίδων σπόρῳ τῶν γνησίων

δίδωμι σοὶ γε τὴν ἐμαυτοῦ θυγατέρα.

Apud Grot. Exc. p. 759. Dictum hoc ad solennem formulam, qua apud Athenienses matrimonia ἐπὶ γνησίων παί-

δων ἀρότῳ vel σπόρῳ contrahi dicebantur. Vid. Plutarch. Praec. Nupt. p. 144. a. Hemst. ad Luc. I. p. 1217. et d'Orvill. Vann. crit. p. 609.

CLXXXVI.

Apud Prisc. Lib. XVIII. p. 1190. Ἀττικὴ μέμφεται σοὶ καὶ σέ. Μένανδρος·

— Μέμφομαί σοι· τοῦδ' ὅτι
χρηστά με λέγοντ' οὐκ ὠποιήσῃν προσδοκᾷς.

Ita Bentl. p. 104. pro οὐκ ἐποίησιν. Ad trochaicos numeros male revocavit Grot. Exc. p. 759.

CLXXXVII.

Apud Theophilum ad Autol. II. p. 353. e. καὶ Μένανδρος·

Οὐκ ἄρα φροντίζει τις ἡμῶν ἢ μόνος
θεός.

καὶ πάλιν Εὐριπίδης·

σῶσαι γὰρ ὅποταν τῷ θεῷ δοκῇ (τινὰ)
πολλὰς προφάσεις δίδωσιν εἰς σωτηρίας.

Menandri locum ad Bentl. p. 100. mentem constitui, nisi quod ἄρα scripsi non ἄρα. Alter locus an recte Euripidi tribuatur dubitari potest.

CLXXXVIII.

Apud Eustath. ad Hom. Vol. III. p. 1833. τὸν πτωχὸν ἀσπίτως νεκρῷ εἶκασιν ὁ Μένανδρος εἰπὼν·

Ἄνθρωπε πέφυσι πτωχὸς ἦσθα καὶ νεκρός,
νυνὶ δὲ πλουτεῖς.

Ita Grot. Exc. p. 757. et Erfurdt. ad Sophoclis Oed. T. 45. pro νῦν.

CLXXXIX.

Apud Schol. Apoll. Rh. I, 724. ἄσπλος ὁ Ἰάσων εἰς τὴν Ὑψιπύλην εἰσέρχεται. ἀνὴρ γὰρ ὄντως (ὦν τὰς) γυναῖκας οὐ δίδωκεν. Καὶ Μένανδρος·

— Εὐκαταφρόνητος τῇ στολῇ
εἶδαιμι καὶ ταῦτ' εἰς γυναῖκας. —

CXC.

Apud Suidam v. ἀναπετώ, ἀναπετάσω. Μένανδρος:

Ἄλλοις ἀναπετώ

τουτὶ προσελθὼν κούκ ἀνέξομ' οὐκέτι.

καὶ ἐν Συνερώσῃ καὶ Ἑταιρίαις. Eadem sunt ap. Zonar. I. p. 204. Kusterus: Μένανδρος Ἀλιεύσιν. Ἀναπετώ κτλ. unde ad Piscatores retulit Clericus. Idem probavit Heringa Observ. p. 241., parum probabile esse dicens, Suidam non adjecisse fabulae titulum, quum tamen ejusdem vocabuli usum discrete Συνερώσεως καὶ Ἑταιρῶν testimonio confirmet. Sed ita saepius Grammatici. Ipse Suidas III. p. 93. Πλάτων· ὥς ἐστὶ μοι τὸ χοῦμα τοῦτο περὶ πόδα. Καὶ ἐν Σκευαῖς· καὶ τοῖς τρόποις ἀρμόττον ὥσπερ περὶ πόδα. Ubi quae Platonis laudatur fabula Σκευαί, eam ab aliis Aristophani tributam fuisse ex Athenaeo XIV. p. 628. e. intelligitur. In Menandri versu cur προσελθὼν malit Bentlejus, nullam causam video. *Equidem*, inquit, *aliis aperiam, ubi ad eos accessero*, ut supra p. 78.. εἴ τις προσελθὼν μοι λέγοι. Probavit tamen Bentlejanum illud Heringa.

CXCI.

Apud Stobae. Serm. LXXXI. p. 472. Gesn. LXXXIII. p. 346. Grot.:

Ὡς ἡδὺν πρᾶος καὶ νεάων τῷ τρόπῳ
πατήρ.

Tetigit hunc locum Toupius Emend. in Suid. p. 442. ed. Lips. male eum a Plauto expressum esse dicens in Milite Glor. III, 1, 67. *fute me ut fateare faciam esse adolescentem moribus.*

CXCII.

Apud Stobaeum Serm. XXIX. p. 197. Gesn. p. 127. Grot.:

Πάντα γὰρ
ταῖς ἐντελεχείαις καταπονεῖται πράγματα.

Vide Gatakerum ad Anton. Phil. XII. p. 351. Recte, ut videtur, Naekius de Choerilis p. 176. corrigit ἐντελεχείαις sive ἐνδελείαις. Idem an recte hunc locum ad trochaicos numeros revocarit, certe dubitari potest.

CXCIII.

Apud Stobaeum Serm. LI. p. 306. Gesn. LIH. p. 203. Grot.:

*Κομψὸς στρατιώτης οὐδ' ἂν εἰ πλάττοι θεὸς
οὐδείς γένοιτ' ἂν.*

Ita Grotius pro οὐδ' ἂν πλάττοι. Demosth. pro Cor. §. 8. οὐδ' ἂν σὺ διαβραγῆς. Miro consensu codd. διαβραγῆς. Fuit igitur οὐδ' ἂν εἰ σὺ διαβραγῆς. Eandem medelam exspectat, ni fallor, Philostr. V. A. VII. p. 300. et V. Soph. II. 17.

CXCIV. a.

Apud Stobaeum Serm. CXX. p. 607. Gesn. CXXII. p. 501. Grot.:

— *Τί δ' ἂν ἔχοι νεκρὸς
ἀγαθόν, ὅπου γ' οἱ ζῶντες ἔχομεν οὐδὲ ἓν;*

CXCIV. b.

Apud Stobaeum Serm. XLI. p. 242. Gesn. et apud Anton. Meliss. CII. p. 168. Gesn.

*Ἔργον ἐστὶ, Φανία,
μακρὰν συνηθείαν βραχεῖ λῦσαι χρόνῳ.*

Vs. 1. Stobaeus Πανία, quod correxerunt Gatakerus Posth. X. p. 504. et Grotius Exc. p. 759. Iidem deleverunt, quae ante βραχεῖ legebatur, praepositionem ἐν. Antonius locum ita scriptum exhibet: Ἀμύχανον μ. σ. ἐν β. λ. χ. quibus verbis continuo subjicit alium Menandri versum, quem male Gatakerum cum prioribus conjunxisse supra monui ad Ἀνδρογύνην p. 23.

CXCV.

Apud Stobaeum Serm. IV. p. 94. Gesn. p. 32. Grot., et apud Antonium Mel. LXXIX. p. 137.:

*Οὐκ ἔστ' ἀνοίας οὐδὲν ὥς ἐμοὶ δοκεῖ
τολμηρότερον. —*

Misere hunc locum corrumpit Lindenbr. ad Terent. II. p. 127. ed. West. unde eum arripuit Clericus et ad Menandri Adelpheos retulit. Fallitur Bentl. p. 3. sedem loci ignorans.

CXCVI.

Apud Stobaeum Serm. XXII. p. 187. Gesn. p. 113.
Grot.:

— Πᾶς ὁ μὴ φρονῶν
ἀλαζονεία καὶ ψόφοις ἀλίσκεται.

CXCVII.

Apud Stobaeum Serm. LXXXI. p. 429. et rursus p.
431. Gesn. LXXIII. p. 307. Grot.:

— Ἔστι δὲ
γυνὴ λέγουσα χρήσθ' ὑπερβάλλων φόβος.

CXCVIII.

Apud Stobaeum Serm. LXXI. p. 432. Gesn. LXXIII.
p. 312. Grot.:

— Οὐ πάνυ
εἰῶθ' ἀληθὲς οὐδὲ ἐν λέγειν γυνή.
Grotius hunc locum incerto poetae tribuit.

CXCIX.

Apud Schol. Theocr. Eid. II, 10. δεῖ δὲ τοῖς κλεπτομέ-
νοις ἔρῳσι σιγῆς καὶ νυκτός. Μένανδρος.

Ἡ νύξ, σὺ γὰρ δὴ πλεῖστον Ἀφροδίτης ἔχεις.

Ita enim corrigunt Grotius Exc. p. 755. et Toupius ad
Suid. II. p. 187. ed. Lips. et ad Theocr. Schol. p. 210.
Vulgo ὦ νύξ, σοὶ γὰρ δεῖ πλ. Ἀφροδίτης. Dubitare tamen
licet an non aliter scripserit Menander. Plutarch. de
Fort. Rom. p. 318. d. πλεῖστον γὰρ Ἀφροδίτης, οὐ νύξ, κατὰ
Μένανδρον, ἀλλὰ Τύχη μετέσχηκεν. Idem Sympos. III, 6.
p. 654. d. ὁ Ἐπίκουρος παρὰ πᾶν δίκαιον ἀφαιρεῖ τὴν Ἀφρο-
δίτην τῆς νυκτός. καίτοι κράτιστον αὐτῇ θεῶν μετεῖναι φησιν
ἐρωτικὸς ἀνὴρ Μένανδρος. Philostratus Vit. Soph. I, 21.
p. 518. ὦ νύξ, σὺ γὰρ δὴ πλεῖστον σοφίας μετέχεις μέρος θεῶν.
Ex his locis conicias:

Ἡ νύξ, σὺ γὰρ δὴ πλεῖστον Ἀφροδίτης μέρος
μετέχεις θεῶν.

Ac μετέχεις ab omnibus confirmatur, θεῶν vero in Menan-
dreis additum fuisse praeter Philostratum docet Plutarchus,
cujus verba Wyttenb. ita attentat καίτοι πλεῖστον αὐτῇ τῆς

θεοῦ μετεῖναι φησιν, in quo illud unum probo, quod πλεῖστον scripsit pro κράτιστον. Formulam μετέχιν μέρος illustravit Heindorf. ad Plat. Sophist. p. 338. Plutarchi et Philostrati locos indicavit etiam Porson. Adv. p. 257.

CC.

Apud Grammat. de Barbar. apud Valckenarium post Ammon. p. 195. κατὰ δὲ συναλοισίην, ὡς Μένανδρος λέγει.

Ὁ θάτερος μὲν τοῖν δυοῖν Διοσκόροι.

ἀντὶ τοῦ φάναι ὁ ἕτερος. Menandri exemplum sequutus est Chrysippus ap. Eustath. ad Hom. I. p. 276. Χρύσιππος δὲ λέγων τὸν θάτερον τοῖν Διοσκόροι ἐσχάτως βαρβαρίζει. Alia exempla vide ap. Valcken. ad Hippol. 201. c. et Pier-son. ad Herod. p. 432. Eadem forma restituenda est Dionysio Comico apud Athen. p. 494. F. ipsa loci sententia requirit ἡγεμῶν δὲ θάτερος. Διόσκοροι pro Διόσκουροι inter affectati Atticismi exempla ponit Themistius Orat. XXI. p. 253. c. Praeter scriptores a Piersono ad Herod. p. 432. allatos eadem forma usi sunt Amphis apud Athen. p. 642. a. et Aristophanes ap. Polluc. VIII. 15. loco a Brunckio neglecto.

CCI.

Apud Cosmam Indicopl. Topogr. Christ. V. p. 197. Ἀττικοὶ λέγουσιν αὐλαίαν τὸ μέγα καὶ ποικίλον παραπέτασμα. — ὁμοίως καὶ Μένανδρος.

Στυππεῖον, ἐλέφαντα, μύρον, οἶνον, αὐλαίαν.

Indicavit hunc locum sed perversa conjectura vexavit Wes-seling. Probab. cap. 29. Vulgatum tuetur Toup. Epist. crit. p. 34. ed. Lips. Pari ratione Ἀθηναῖος, οἶός, παλαιός, πα-νultima brevi leguntur apud Mnesimachum Athenaei IX. p. 403. c. Pherecratem Suidae I. p. 70. alios. Vid. Boeckh. ad Plat. Mm. p. 191. et Seidler. ad Eurip. Electr. 492. In nostro tamen versu malim cum Porsono Advers. p. 294. οἶνον, αὐλαίαν, μύρον.

CCII.

Apud Plutarch. Opp. Morr. p. 1102. B. θύσας δὲ ἄπισσι λέγων τὸ Μενανδρεῖον.

Ἔθνον οὐ προσέχουσιν οὐδέν μοι θεοῖς.

Ita vulgatum τὸ μὲν ἀνδρεῖον, praeter Reiskium apud Wyt-tenb. Praefat. Plut. p. 133., correxit Valcken. Diatr. p.

284. B., minus recte post ἔθνον inserens part. γάρ. Contrario errore Brunckius ad Aristoph. Acharn. 792. Kiddius ad Dawesii Miscell. p. 41. aliique *semper* paenultimam syllabam verbi θύω produci statuerunt. Quos erroris convincit Antiphanes ap. Athen. I. p. 12. b. Strattis ibid. IX. p. 382. e. Heniochus ibid. p. 396. d. Euripides Electra 1136.

CCIII.

Apud Eustath. II. p. 809. ed. Rom. παρὰ Αἰλίου Διονυσίου κεῖται τὸ λυκοφιλῶς ἀντὶ τοῦ ὑπόπτως, ὑπούλως. ὃς φέροι καὶ Μενάνδρου χρῆσιν ταύτην.

Λυκοφίλιοι μὲν εἰσιν αἱ διαλλαγαί.

Hanc quoque glossam ex Aelio Dion. descripsit Photius Lex. p. 173. λυκοφιλῶς, ὑπόπτως, ὑπούλως. οὕτω Μενάνδρος. Vim vocis illustravit Graev. ad Cicer. Lael. c. 18. et Galtaker. ad Anton. p. 328. B. Recepit locum Grotius Exc. p. 755.

CCIV.

Apud Schol. Apollonii Rh. II, 121. τὸ ὁμοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ ἑγγύς, ὡς Ἀθηναῖοι εἰώθασιν χρῆσθαι. Μενάνδρος.

Ὅμοῦ τῷ τίκτειν παρεγένεθ' ἡ κόρη.

Eadem fere apud Photium p. 244. et Suid. III. p. 622. ubi Menandrea ita exhibentur: ἤδη γὰρ τοῦ τίκτειν ὁμοῦ. Ita etiam Harpocr. p. 131. nisi quod ἐστὶ post γάρ infert. Unde Toup. Cur. Nov. p. 265. corrigit:

Ἦδη γὰρ ἐστὶν ἡδε τῷ τίκτειν ὁμοῦ.

Idem opportune affert Dionys. Halic. Ant. Rom. I, 29. καὶ γὰρ ὁμοῦ τι τῷ τίκτειν τὴν κόρην εἶναι. Itaque scribendum videtur ὁμοῦ τι τῷ τίκτειν. Ceterum de hoc usu vculae ὁμοῦ dixerunt L. Bosius Observ. IV. p. 15. et Brunck. ad Antig. 1165.

CCV.

Apud Zonar. Lex. I. p. 767. ἐξαλλάξαι ἀντὶ τοῦ τέρψαι. Μενάνδρος.

Ἀνθρωπον ἐξαλλάξομεν κακὸν τί σοι δάσονται.

Lexicon Segner. p. 96. ἐξαλλάξαι, ὡς Ἀλεξανδρεῖς ἀντὶ τοῦ τέρψαι. Μενάνδρος. ἄνθρωπον ἐξαλλάξομεν. Phryn. Ecl. Att. p. 363. ἐξαλλάξαι τὸ τέρψαι καὶ παραγαγεῖν εἰς εὐφροσύνην —

Φιλιππίδης καὶ Μένανδρος αὐτῷ χρῶνται. ubi Lobeckius laudat Bastium Epist. crit. p. 241.

CCVI.

Apud Plutarch. de Sanit. p. 133. B. τῶν παρὰ τῷ Μένανδρῳ νεανίσκων ὑπὸ τοῦ πορνοβοσκοῦ παρὰ πότον ἐπιβουλευομένων καλὰ; καὶ πολυτελεῖς εἰσάγοντος ἑταίρας, ἕκαστος, ὥς φησι,

Κύπας καθ' αὐτὸν τῶν τραγημάτων ἔφλα, φυλαττόμενος καὶ φοβούμενος ἐμβλέπειν. Editur vulgo κύπας εἰς αὐτὸν, quod in ἐς αὐτὸν mutarunt Mez. Salm. et Bentl. p. 29. At recte καθ' αὐτὸν legitur apud eundem Plutarchum Sympos. VI, 5. p. 706. B. Postrema φυλαττόμενος κ. τ. λ. et ipsa Menandri verba esse existimat Porsonus, Adv. p. 258. Cujus si vera est sententia, post φυλαττόμενος addendum est γέ. Mihi Plutarchi videntur.

CCVII.

Apud Zonaram Lex. II. p. 1170. ubi de usu futuri καθεδούμαι — καὶ Μένανδρος.

— Καθεδούμαι δ' ἐνθαδὶ τὸν Λοξίαν αὐτὸν καταλαβάν. —

Ita distinguendum videtur. Tittmannus versum una serie continuavit.

CCVIII.

Apud Schol. Arist. Nub. 133. et Suid. II. p. 348. ἐπὶ μὲν τῶν ἔξωθεν κρουόντων κόπτειν λέγουσιν, ἐπὶ δὲ τῶν ἔσωθεν φορεῖν. Ἰκανῶς δὲ διέστειλε Μένανδρος, ἐπὶ μὲν τῶν ἔξω.

— Κόψω τὴν θύραν

εἰπών, ἐπὶ δὲ τῶν ἔσω,

Ἄλλ' ἐψόφηκε τὴν θύραν τις ἐξῴων.

Vide Bentl. p. 106. Rem ipsam illustrant Muret. Var. Lect. I, 17. Hemst. ad Plut. p. 414. et Pierson. ad Moerin. p. 214.

CCIX.

Apud Apostol. XXI, 16. et tacito auctoris nomine apud Plutarch. de Garrul. p. 502. E.:

Ὡ παῖ, σιώπα· πόλλ' ἔχει σιγὴ καλὰ.

Apud Apostolium editur πόλλ' ἔχει σιωπὴ κακά, apud Plutarchum vero πόλλ' ἔχ' ἡ σιγὴ κακά. V. D'Orvill. Vann. crit. p. 229. et Toup. Cur. nov. p. 234. Sophocli hunc versum tribuit Stobaeus Serm. XXXIII. p. 214. unde petiit eum Brunck. Fragm. Soph. p. 598. Male, ut equidem opinor. Sophoclis nomen in margine Stobaei ad sequens fragmentum spectare videtur:

Γλώσσης μάλιστα πανταχοῦ πειρῶ κρατεῖν.

quem versum non invenio in Fragm. Sophoclis.

CCX.

Apud Ammonium sub ἀρπαγὴ καὶ ἀρπάγη p. 30. καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἀναγινώσκομεν.

Ποτήριον, τράπεζαν, ἀρπάγην, δεύτερον, κᾶδον.

Illud δεύτερον recte videtur Bentl. p. 107. delevisse. Valckenarius δευτέρα conjecit. Voluit δευτέρα.

CCXI.

Apud Nonium p. 551. *Hippocampi, equi marini, a flexu caudarum, quae piscosae sunt: et est graecum. Menander:*

Οὐχ οὗτος ἰππόκαμπος ἐστ' ἐν αἰθέρι;

Emendarunt Scaliger ad Varr. IV. p. 55. et Bentl. p. 107. Vulgo editur: *Vehutos hippocampus in aeter.*

CCXII.

Apud Suidam s. v. καὶ μὰ τόν. οἱ ἀρχαῖοι οὐ προπετῶς κατὰ τῶν θεῶν ᾠμνον, ἀλλὰ κατὰ τῶν προστυχόντων, ὡς καὶ Μένανδρος.

Μαρτύρομαι

[ἐγὼ] τὸν Ἀπόλλω τουτονί, καὶ τὰς θύρας.

Addidi ἐγὼ et scripsi τουτονί pro τοῦτον. Paullo aliter Bentl. p. 107. Fortasse tamen praestat Μαρτύρομαι καὶ μὰ τὸν Ἀπόλλω τουτονί καὶ τὰς θύρας. Quod confirmare videtur Apollon. Dysc. de Pron. p. 372. Bekk. *Ποσειδῶ γὰρ φασι* (Attici) καὶ μὰ τὸν Ἀπόλλω τουτονί. Nisi is respexit ad Aristoph. Thesm. 748. de quo loco dixit Reisi-gius Conj. I. p. 106 sq. Apollinem cum dicit, significat aram ejus ante aedes positam. Aristoph. Vesp. 875. γέ-τον Ἀγνυῦ τοῦ μου προθύρου. V. Brunck. ad Sophoclis Oed. T. 16.

CCXIII.

CCXIII.

Apud Photium Lex. p. 450. τῶν τριῶν κακῶν λεγόμενον τι ἐστὶ. καὶ Μένανδρος δυο προθεῖς ὡς παροιμιαῖδες ἐπιλέγει παύτων.

“*Ὡς γὰρ τι τούτων τῶν τριῶν ἔχει κακόν.*”

Eadem apud Suidam III. p. 493. nisi quod praebet κακῶν. Cfr. Bentl. p. 107.

CCXIV.

Apud Zenob. II, 12. εἰς τὸ μισόγονον ἀναβάντες οἱ ἑμποροὶ ἐκόμιζον ἄλας ἀνθ’ ὧν τοὺς οἰκέτας ἐλάβανον, ὅθεν καὶ ὁ Κωμικός φησι.

Θραῦξ εἰς γενῆς εἰ πρὸς ᾧλας ἡγορασμένος.

Menandro diserte tribuit Apostol. II, 59. ubi legitur ὠνημένος. Tetigit hunc versum Dukerus ad Thucyd. VI, 50. Pollux VII, 14. ἀλώνητοι ἐκαλοῦντο οἱ μηδενὸς ἄξιοι τῶν οἰκῶν, διὰ τῶν Θρακῶν οἱ μισόγονοι ἀντικατηλλάτταντο τοὺς οἰκέτας. Cfr. Meursii Cur. Plaut. cap. 5.

CCXV.

Apud Plutarch. de amic. multitud. p. 95. d. et de Amore frat. p. 491. c.:

Οὐδεὶς γὰρ ἀγαπῶν αὐτὸς ἀμελεῖδ’ ἡδέως.

Recepit Grot. Exc. p. 755. Vid. Bentl. p. 100.

CCXVI.

In Anthol. Palat. p. 568. unde primus hunc versum edidit Huschkins Anal. crit. p. 290.:

Κορενθίῳ πίστευε καὶ μὴ χρῶ φίλῳ.

CCXVII.

Apud Plutarch. de aud. poet. p. 21. c. ὁ δὲ Μένανδρος — τὴν θρασυτητα τῆς ἀκολασίας ἐξέκοψεν αἰών.

Ὅστις αἰσχρὸς βίος ὅμως καὶ ἡδὺς ᾗ.

Recepit Grot. Exc. p. 755.

CCXVIII.

Apud Grammat. Seguer. I. p. 368. ἀκολουθεῖν μετ’ αὐτοῦ — καὶ Μένανδρος.

Νίκη μεθ' ἡμῶν εὐμενὴς ἔποιτ' αἰεί.

Satis obvia constructionis ratio. Vid. Wessel. ad Diod. Sic. I. p. 590. et Lobeck. ad Phryn. p. 353.

CCXIX.

Apud Schol. Hesiodi p. 142. ed. Heins. ad *Erg.* 635. Οὐκ ἄφενος φεύγων. Ἐπειδὴ τινες φεύγουσι τὴν πατρίδα μηδενὸς δεόμενοι· οὗτος δὲ (Hesiodi pater) πένης ὧν διέφυγε. Μένανδρος δὲ φησι·

Δεῖ γὰρ ἢ πλουτεῖν, ὅπως μὴ μάρτυρας πολλοὺς ἔχειν

τοὺς ὀρώντας.

ἐν ειρωνείᾳ δὲ φησι. πένης γὰρ ἦν. Vulgo ὅπως μ' ἦ — emend. Bentl. p. 109.

CCXX.

Apud Zonar. I. p. 618. ἔδραμον — ἐξ οὗ καὶ τὸ παρὰ Μενάνδρῳ·

— *Δεδράμηκά σοι*

δρόμον τοιοῦτον οἶον οὐδεὶς πάποτε.

Delevi οἶον ante δεδράμηκα. Idem locus apud Etym. M. p. 316. ubi deest τοιοῦτον. Cfr. Bentl. p. 109.

CCXXI.

Apud Etymol. M. p. 184. 48. βάδην ἐπιόντος, ἥρεμα παραπενομένου. ἢ θᾶττον ἢ ταχέως. Μένανδρος·

Τὸ δὴ λεγόμενον τοῦτο, θᾶττον ἢ βάδην.

Formula satis frequens θᾶττον ἢ βάδην. V. Zonar. I. p. 379. Scriptor anonym. (fort. Aelianus) apud Suid. III. p. 302. Aristaenet. Ep. II, 4.

CCXXII.

Apud Etym. M. p. 279. 37. δίφρος κυρίως τὸ ἄρμα. — καὶ Μένανδρος·

Ἐκάθηντ' ἐπὶ δίφρου μήτηρ τε καὶ πάρθενος.

Versum reliquiae plus una ratione digeri possunt. V. Bentl. p. 108.

CCXXIII.

Apud Etym. M. p. 148. 52. ἀρῥαβὼν ἡ δεδομένη προκαταβολὴ ὑπὲρ ἀσφαλείας. Μένανδρος·

— Μικροῦ μὲν ἀρῶαβῶνά με
ἐπεισεν εὐθύς καταβαλεῖν. —

Ita digere. Fallitur Bentr. p. 108.

CCXXIV.

Apud Herodian. p. 454. ed. Piers. οὐδὲ συγγενίδα (λέ-
γομεν) ἀλλὰ συγγενῇ, ὡς πού καὶ Μένανδρος.

— Κρωβύλε,

τῇ μητρὶ πείθου καὶ γάμει τὴν συγγενῇ.

Ita MS. Reg. pro edito Κρωβύλη, quod praeferit Herman-
nus ad Herod. fragm. post librum de E. G. G. p. 302. qui
hunc versum e Plocio ductum existimat.

CCXXV.

Apud Etymol. M. p. 58, 43. λόγος ἡ φροντίς. Μέ-
νανδρος.

Οὐδὲ λόγον ὑμῶν οὐδ' ἐπιστροφὴν ἔχω.

Eadem habet Schol. Dionysii Thr. apud Bekk. An. Gr. II.
p. 839. ubi οὔτε — οὔτε legitur.

CCXXVI.

Apud Etymol. M. p. 45, 22. ἀκαρῆς, ὁ ἐλάχιστος καιρὸς,
κυρίως. ἐτίθετο δὲ ἐπὶ οἴου δήποτε ἐλαχίστου. Μένανδρος.

Ὅρᾳς; ἀκαρῆς παραπόλωλας ἀρτίως.

Eadem habet Etym. Gud. p. 24., ubi legitur παραπόλλω-
νας. De ἀκαρῆς dixi Cur. crit. in Athen. p. 67 sq. Non
recte Horrens ad Aeschin. p. 135. corrigere videtur ὁρᾳς;
παρ' ἀκαρῇ. Nec proba Bentr. p. 108. qui scripsit ὁρᾳς; ἐν
ἀκαρεῖ. Fortasse ἀκαρῆς γὰρ παραπόλωλας. Nisi forte Eu-
polidi versus habemus reliquias, quae metri species me
ipsum fefellerat in Eupolidis loco apud Schol. Aristopha-
nis, de quo male judicavi Cur. crit. p. 62. Ejusdem poe-
tae locus apud Polluc. VII, 168. ita constitutendus videtur:

— εἰς βαλανεῖον — — — — —

εἰσελθὼν μὴ ζηλοτυπήσης τὸν συμβαίοντά σοι
εἰς τὴν μάκτραν —

Fallitur Jacobs. ad Anthol. Gr. I, 1. p. 306. Idem Eupo-
lis ap. Harpocr. s. v. ἀπόκρισις p. 53.

— ὡς ὑμῶν πάντως ἐγώ

ἀποκρινούμαι πρὸς τὰ κατηγορουμέν —

Phrynich. App. Soph. p. 4. ἀπαλοί θερμολυσίαις, ἄβροϊ μαλθακενίαις. ἐπὶ τῶν ὑπὸ τροφῆς καὶ ἄβρότητος διαρρέοντων. Comici versum hic latere non dubito. Scribendum videtur:

θερμολυσίαις ἀπαλοί, μαλθακενίαις ἄβροϊ.

CCXXVII.

Apud Stephan. Byz. p. 125. B. ἔστι δὲ τοῦτο παρὰ τὸ ἀσπίδιον. Μένανδρος.

Ἀσπίδιον ἐπριάμην τι καὶ μαχαίριον.

CCXXVIII.

Apud Harpocr. p. 92. ἴσα βαίνων — ἀντὶ τοῦ συνὼν αἰεὶ καὶ μὴδὲ βραχὺ ἀριστάμενος. Μένανδρος.

Παρ' αὐτὸν ἴσα βαίνουσ' ἑταίρα πολυτελής.

Eadem sunt ap. Phot. Lex. p. 87. et Suid. II. p. 149. Formulam exemplis adstruxit Casaub. ad Athen. p. 213. d. et Bergler. ad Alciph. III, 56.

CCXXIX.

Apud Lexic. Seguer. I. p. 462. λέγονται δὲ ἀνθέκαστα καὶ τὰ αὐτόματα καὶ σκληρά. Μένανδρος.

Πικροῦ γέροντος ἀνθεκάστου τὸν τρόπον.

Ita dedi e Phrynichio App. Soph. p. 17. pro τοῦ τρόπου.

CCXXX.

Apud Demetrium, de Eloc. 193. p. 78. διὰ τοῦτο δὲ Μένανδρον ὑποκρίνονται λελυμένον ἐν τοῖς πλείστοις, Φιλήμωνα δὲ ἀναγινώσκωμεν. Ὅτι δὲ ὑποκριτικὸν ἢ λύσις παράδειγμα ἐγκρίσθω τοῦτο.

Ἐδεξάμην, ἔτικτον, ἐκτρέφω, φίλε.

ubi ἔδεξάμην esse videtur *concepi*. Menandri hunc versum esse latuisse videtur Schneiderum.

CCXXXI.

Apud Joa. Philopon. ad Aristot. de meteor. p. 98. b. τὸ πολλοὺς γερονεῖναι καρποὺς φορὰν καρπῶν λέγομεν, καὶ ἐπὶ τῶν χειρόνων ὁμοίως. Μένανδρος.

— — Φορὰ γὰρ νῦν τούτου γέγονε καλή.

Corruptum videtur illud τούτου, nisi malis γέγονε τούτου.

CCXXXII.

Apud Schol. Eurip. Phoen. 893. ἔθος ποιητικὸν τὸ ἀπὸ τοῦ γὰρ ἄρχεσθαι. καὶ Μένανδρος.

Ἐκ γειτόνων γὰρ οἴκων, ὧς τριχωρῶχε.

Bentl. p. 83. οἶκον, Valcken. ἦκον.

CCXXXIII.

Apud Priscian. XVIII. p. 1172. ἐαυτὸν proprie quidem est tertiæ personæ, invenitur tamen etiam primæ et secundæ. Menander:

Ἴν' οὐχ ἐαυτῷ παρετράφην ἀλλὰ σοί.

Fort. dederat poeta παρατραφεῖν.

CCXXXIV.

Apud Zonaram II. p. 1745. τρίτην ἡμέραν λέγουσιν οὐχὶ τρίτης ἡμέρας. — Μένανδρος.

— Ἡμέραν τρίτην

ἐπεκώμασεν ἡμῖν. —

Ita pro ἐπενόμασεν legendum esse e Lexico ap. Ruhnck. de Antiph. p. 248. monui Cur. crit. p. 75.

CCXXXV.

Apud Zonar. I. p. 135. ἀλεαίνειν τὸ θερμαίνεσθαι, οὐκ ἀλεαίνεσθαι. Ἀριστοφάνης. ἔπειθ' ἴν' ἀλεαίνοιμι τοῦτ' ἡμισχύμην. καὶ Μένανδρος.

Ἴδῃ ἀλεαίνῃ πρὸς τὸ πῦρ καθημένῃ.

Fort. ἥδη δ' ἀλεαίνει —, vel ἥδι δ' ἀλεαίνει.

CCXXXVI.

Apud Suidam v. ὑπάρχων. τὸ ὑπάρχειν οὐχ ἀπλῶς τὸ εἶναι σημαίνει ἀλλὰ τὸ πάλαι εἶναι καὶ προυπεῖναι, γθάνειν. Μένανδρος.

Οὐχὶ παρακληθέντας ὑμᾶς δεῖ γὰρ ἡμῖν εὐνοεῖν,

ἀλλ' ὑπάρχειν τοῦτο. —

Ita corripit Porson. Adv. p. 259. Vulgo interpungitur post ὑμᾶς, et pro ἡμῶν legitur ὑμῖν. Sensus loci hic est: *nec enim provocatos sed sponte vestra nobis bene facere vos decet.* De ὑπάρχειν vide Valck. ad Herod. p. 728. Idem locus apud Photium p. 455. ubi deest τοῦτο.

CCXXXVII.

Apud Photium Lex. p. 382. σκατοφάγος, ἀκάθαρτος. οὕτω Μένανδρος.

Ἀλλὰ σκατοφάγος ἐστὶ καὶ λίαν πικρός.

Voce σκατοφάγος, quam tanquam ἀδόκιμον proscribit Polux VI, 40., utuntur etiam Aristoph. Plut. 706. et Antiphanes ap. Athen. p. 96. F. Similia sunt Plauti et Terentii convicia *stercoreus*, *sterguiliniūm*, *coenum*, alia. Vide Milit. Glor. II, 2, 12. Psendol. I, 3, 132. Phorm. III, 2.

CCXXXVIII.

Apud Hesychium s. v. ὡς II. p. 1603. Σοφοκλῆς ἐν Λαρισαίοις ἀντὶ τοῦ λίαν (πέχρηται τῷ ὡς) — καὶ Μένανδρος.

Ἐγήμε θαυμαστὴν γυναῖκα ὡς σώφρονα.

Maussaci animadversio: *recte miram dicit mulierem sapientem; res enim mira:* satis docet eum sententiam versus Menandrei parum perspectam habuisse. Verte: *duxit uxorem mira modestia praeditam, mirum quam modestam.* Timodes ap. Athen. p. 237. e. ἐπαινέτης θαυμαστὸς οἷος τῶν φίλων. Ita etiam θαυμαστῶς ὡς, de quo Wyttenb. ad Phaed. p. 251. et Hermann. ad Vig. p. 721.

CCXXXIX.

Apud Tzetz. ad Lycophr. Cass. 90. ἔστι γὰρ ἐν τῷ Ταίναρ τῆς Λακωνικῆς στόμα, καὶ Αἰδου κάθοδον αὐτὸ λέγουσιν, ὡς καὶ Μένανδρος φησι.

Πύλη τίς ἐστι Ταίναρου πρὸς ἐσχάτοις.

Idem versus legitur apud Schol. Pindari Pyth. IV. 76. B.

CCXL.

Apud Choerobosc. in Bekkeri Anecd. Graec. III. p. 1175. καὶ παρὰ Μένανδρον.

Οἱ τηλικούτοι καὶ τοιοῦτοι τῷ γένει.

Photius Lex. p. 430. τηλικούτος ἐπὶ ἡλικίας τίθεται. οὕτω Μένανδρος. Cfr. Valck. Diatr. p. 141. B.

CCXLI.

Apud Eustath. III. p. 1166. ed. Rom. χιτώνιον καὶ χιτωνάριον λεπτὸν ἐνδυμὰ γυναικίον πολυτελές. Μένανδρος.

Λελουμένη γὰρ ἡτέρα καὶ διαφανὲς
χιτωνάριον ἔχουσα.

Ita Bentl. p. 109. pro ἡ ἑταῖρα. Cfr. Brunck. ad Arist. Plat. 984.

CCXLII.

Apud Eustath. III. p. 1647. κατὰ τινὰς καὶ ἀκέστρια ἡ ἡτρία (leg. ἡπτήτρια) καὶ ἀκέστριον τὸ ἡπητήριον οὐκ ὀρθῶς ἔχει — Μένανδρος

— Ἐξακεῖσθαι μοι δοκῶ τὸ δίκτυον
καὶ

— — — ἰμάτιον ἀκούμεθα.

Tetigit haec Leopard. Emend. X, 5. qui Menandrea ita exhibuit: ἔξακέσασθαι μοι δοκῶ τὸ δίκτυον.

CCXLIII.

Apud Suidam I. p. 248. Ἀπασκαρίζειν. Ἀριστοφάνης Ταγηνισταῖς. Ἀπασκαρίζειν ὥσπερ εἰ πέρικην χαμαί. Μένανδρος.

Ἀπασκαριῶ σ' ἐγὼ γέλωτι τήμερον.

Vertunt *efficiam ut tu risu exsultes*. Fort. leg. δέ pro σέ, *exultabo prae risu*. Hesychius ἀπασκαρίζειν, σπαίρειν, emendante Kustero. Cfr. Valck. ad Phoen. 1422. Nihil differt ἀποσκαρίζειν, quod Zonaras I, p. 282. interpretatur διακεχυμένως γέλῃν. Cfr. Suid. I. p. 293. Contra vulgarem usum Lucillius in Brunckii Anal. Gr. II. p. 325. dixit αὐτὸς ἀπασκαρίζειν *palpitans animam exhalavit*, cui nihil habeo quod aptius comparem quam Euripidis illud Ione 1207. θηήσκει δ' ἀπασπαίρουσα.

CCXLIV.

Apud Auct. Compar. Men. et Phil. p. 361. unde eum petiit Grotius Exc. p. 761.

Νόμον φοβηθεὶς μὴ ταραχθῇσῃ νόμῳ.

Ad Menandri Νομοθετήν retulit Clericus.

CCXLV.

Apud Stobaeum Serm. CXX. p. 608. Gesn. CXXII. p. 497. Grot.:

Ἡδὺ γ' ἀποθήσκειν διὰ ζῆν μὴ παρέσθ' ὥς βούλεται.
Legitur vulgo ἡδὺ τ' — παρέσται. Grot. dedit. Ἡδὺ δ'.
ἀπ. διὰ ζῆν μ. παρέσθ' ὥς β.

CCXLVI.

Apud Stobaeum Serm. XXXVII. p. 228. Gesn. p. 147. Grot.:

Ὁ χρηστός ἐστὶ πολλαχοῦ σωτήριος.

Ibidem:

Τὸ χρηστὰ πράττειν ἔργον ἔστ' ἐλευθέρου.

Ibidem:

Μέγιστον ἀγαθὸν ἐστὶ μετὰ νοῦ χρηστότης.

CCXLVII.

Apud Stobaeum Eclog. Phys. I, 8. p. 214. ed. Heer.:

Οὐδὲν κατὰ λόγον γίνεθ' ὧν ποιεῖ Τύχη.

Compares Pallad. Alex. Epigr. CXIX. οὐ λόγον οὐ νόμον
εἶδε Τύχη.

CCXLVIII.

Apud Stobaeum Serm. IV. p. 53. Gesn. p. 29. Grot.:

Τυφλὸν τι τάνόητον εἶναι μοι δοκεῖ.

CCXLIX.

Apud Stobaeum Serm. IX. p. 100. Gesn. p. 55. Grot.:

Χρηστοῦ παρ' ἀνδρὸς μηδὲν ὑπονόει κακόν

Ita margo Gesneri et Codd. Schowii pro ἐννόει. Incerto
tribuit Grotius.

CCL.

Apud Stobaeum Serm. XL. p. 236. Gesn. XLII. p. 161. Grot.:

Τὸ δοκεῖν διαβολὴν ἔσχε μείζω τοῦ ποιεῖν.

CCLI.

Apud Stobaeum Serm. L. p. 356. Gesn. LI. p. 199.
Grot.:

Οὐκ ἔστι τόλμης ἐφόδιον μείζον βίου.

Grotius dedit βίω.

CCLII.

Ibidem.

Οὐκ ἔστι τόλμης ἐπιφανεστέρα θεᾶ.

Grotius: *nullum nobilitas numen est audacia*. Recte Clericus: *numen praesentius*, laudato Spanhem. de P. N. VII. p. 425.

CCLIII.

Apud Stobaeum Serm. LIV. p. 367. Gesn. LVI. p. 215. Grot.:

Τὰ κακῶς τρέφοντα χωρὶ ἄνδρείους ποιεῖ.

Ibidem:

Ἀγροῖκος εἶναι προσποιῇ πονηρὸς ὢν.

Vide Bentl. p. 82.

CCLIV.

Apud Stobaeum Serm. LV. p. 372. Gesn. LVII. p. 221. Grot.:

Ἔχει τι πικρὸν τὸ τῆς γεωργίας γλυκύ.

Articulum ante πικρὸν addidit Bentl. p. 82. Heringa Observ. p. 260. malit: ἔχει τι τὸ πικρὸν τ. γ. γ.

CCLV.

Apud Stobaeum Serm. LX. p. 381. Gesn. LXII. p. 233. Grot.:

Ἀντὶ με δοῦλος μείζον οἰκέτου φρονῶν.

Grotii errorē vertentis: *servus plus sapiens hero*, notavit Clericus. Obversabatur Grotio alia hujus versus lectio δεσπότητος μείζον φρονῶν. Vide notata ad Menandri Gnomas monost. 323.

CCLVI.

Apud Stobaeum Serm. LXXI. p. 431. Gesn. LXXIII. p. 307. Grot.:

Ἔργον γυναικὸς ἐκ λόγου πίστιν λαβεῖν.

CCLVII.

Apud Stobaeum Serm. CXX. p. 606. Gesn. CXXII.
p. 496. Grot.:

Τοῦτ' ἔστι τὸ ζῆν οὐχ ἑαυτῷ ζῆν μόνον.

Dixi de hoc versu ad Philad. Fragm.

CCLVIII.

Apud Stobaeum Serm. LXXI. p. 433. Gesn. LXXIII.
p. 311. Grot.:

Πολὺν χειρόν ἐστιν ἐρεθίσαι γραῦν ἢ κύνα.

CCLIX.

Apud Stobaeum Serm. LXXIII. p. 446. Gesn. LXXV.
p. 327. Grot.:

Ὡ παῖδες οἷον φίλτρον ἀνθρώποις φρενός.

Grotius Euripidi tribuit.

CCLX.

Apud Stobae. Serm. LXXVII. p. 453. Gesn. LXXIX.
p. 431. Grot.:

Δίκας γραφόμενος πρὸς γονεῖς μαίνει, τάλαν.

Nam Athenis, monente Clerico, liberis adversus patrem non dabatur actio nisi dementiae, ut docuit J. Meurs. Them. Att. I, 3.

CCLXI.

Apud Stobae. Serm. LXXXI. p. 472. Gesn. LXXXIII.
p. 347. Grot.:

Τιὸς δ' ἀμείνων ἐστὶν εὐνοία πατρός.

CCLXII.

Apud Stobae. Serm. LXXXII. p. 478. Gesn. LXXXIV.
p. 349. Grot.:

Ἢδύ γ' ἐν ἀδελφοῖς ἐστὶν ὁμονοίας ἔρως.

Ita Porsonus Tracts etc. p. 194. pro ὡς ἡδύ γ' ἐν ἀδ. Grotius dedit: ὡς ἡδύ γ' ἐν ἀδελφοῖσιν ὁμονοίας ἔρως.

CCLXIII.

Apud Stobaeum Serm. XCVI, p. 225. Gesn. XCVIII.
p. 397. Grot.:

"Ανθρωπος, ικανή πρόφασις εἰς τὸ δυστυχεῖν.

CCLXIV.

Apud Stobaeum Serm. XCIII. p. 514. Gesn. XCV.
p. 383. Grot.:

Αἰσχυνόμενος αἰσχίστα πενίαν ἂν φέροις.

Vulgatur αἰσχίστα πενίαν φέροι. Grot. αἰσχ. τὴν π. φέροις.
Plutarch. Praec. San. p. 128. a. habet πενίαν φέροις. Hinc
correxerit Porson. ad Orest. 485. probante Schaefero Mel.
crit. p. 124.

CCLXV.

Apud Stobaeum Serm. CVI. p. 565. Gesn. CVIII.
p. 449. Grot.:

Πειρῶ τύχης ἄνοιαν ἀνδρείως φέρειν.

CCLXVI.

Apud Stobaeum Serm. CXII. p. 582. Gesn. CXIV.
p. 471. Grot.:

Ἡδὺ γε φίλου λόγος ἐστὶ τοῖς λυπουμένοις.

Ita Stobaeus. Porsonus in Tracts p. 195. ἡδὺ γε λόγος φί-
λου ὅτι —.

CCLXVII.

Apud Grotium Excerpt. p. 755. scriptore non indicato:

"Ελληνές εἰσιν ἄνδρες οὐκ ἀγνώμονες.

CCLXVIII.

Apud Grotium Excerpt. p. 755. scriptore non indicato:

Φοβούμενοι τὸ θεῖον ἐπὶ τοῦ σοῦ πάθους.

E Nemesio de Nat. Hom. p. 179. ductum esse monuit
Porsonus Adv. p. 257.

CCLXIX.

Apud Anton. Meliss. LXXIII. p. 143. Gesn.:

Μὴ πὶ μικροῖς αὐτὸς αὐτὸν ὀξύθυμον δείκνυε.

Epicharmo tribuitur a Stobaeo Serm. XX. p. 171. Gesn.

CCLXX.

Apud Stobaeum Serm. XII. p. 140. Gesn. p. 79. Grot.:

Κρεῖττον δ' ἐλέσθαι ψεῦδος ἢ ἀληθὲς κακόν.

Alii libri Euripidi tribuunt; Menandro etiam Anton. Mel. XLV. p. 69.

CCLXXI.

Ibidem:

Ἦ πού τι χαλεπὸν ἐστὶ τὸ ψευδῇ λέγειν.

Hic quoque versus ab aliis Euripidi tribuitur.

CCLXXII.

Apud Stobaeum Serm. CXV. p. 589. Gesn. CXVII. p. 481. Grot.:

Πικρόν ἐστὶ θρόμμα γέρον ἐν οἰκίᾳ μένων.

CCLXXIII.

Apud Stobaeum Serm. XXXVII. p. 217. Gesn. p. 145. Grot.:

Οὐδείς πονηρὸν πρᾶγμα χρηστὸς ὧν ποιεῖ.

et ibidem:

Ἵς ἥδ' ἐκ συνέσει χρηστότης κεκραμένη.

Sunt duo diversi loci fragmenta.

CCLXXIV.

Apud Stobaeum Serm. CXXX. p. 618. Gesn. CXXVII. p. 515. Grot.:

Θανόντων δὲ καὶ λόγοι φίλοι προδύται.

Dubito an recte Menandro hoc fragmentum tribuatur. Grotii conjectura *Θανουμένων δὲ καὶ φίλοι προδύται λόγοι*, non unam ob causam displicet.

CCLXXV.

Apud Stobaeum Serm. III. p. 35. Gesn. p. 17. Grot.:

Ἀμαρτάνειο τι καὶ σοφοῦ σοφώτερος.

Ita Grotius, qui Aeschilo hunc versum tribuit, pro *ἀμαρτάνειο τι*.

CCLXXVI.

Apud Stobaeum Serm. III. p. 35. Gesn. p. 17. Grot.,
Apostol. IV, 16. et Anton. Mel. XXVI. p. 38.:

"Απαντα δοῦλα τῷ φρονεῖν καθίσταται.

Antonius habet τοῦ φρονεῖν.

CCLXXVII.

Apud Auctor. Comparat. Men. et Philem. p. 357.

Πένης λέγων τάληθες οὐ πιστεύεται.

CCLXXVIII.

Apud Stobaeum Eclog. Phys. I. p. 226. ed. Heer.:

Πᾶν τοῦργον ὀρθῶς ἐκμαθεῖν χρόνον μέτα.

Menandro tribuitur in Codd. V. A.

CCLXXIX.

Apud Auctor. Comp. Men. et Phil. p. 357.:

Ἐλευθέρως δούλευε, δοῦλος οὐκ ἔσει.

Recepit Grotius Exc. p. 761.

CCLXXX.

Apud Stobaeum Ecl. Phys. I. p. 28.:

"Απαντα σιγῶν ὁ θεὸς ἐξεργάζεται.

Menandri nomen e codd. adjecit Heerenius.

CCLXXXI.

Apud Stobaeum Serm. CXXII. p. 613. Gesn. CXXV.
p. 507. Grot.:

Ἐπὶ τοῦτ' ἐγένοντο πάντες, ἐνθάδ' ἦξομεν.

Ibidem:

Ἀνθρωπίνως χρὴ τὰς τύχας φέρειν, ξένη.

Ibidem:

Τὰ κοινὰ κοινῶς δεῖ φέρειν συμπτώματα.

Sunt tria diversi loci fragmenta, quae in unum conjunxit
Grotius, quem sequutus est Clericus. Vs. 1. editur *ἐνθα*
λήξομεν. Correxerit Porson. Adv. p. 290. Sophocles Ajax.

1352. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνθάδ' ἔξομαι, ubi Schol. μέλλω καὶ αὐτὸς ἀποθαιεῖν. — Vs. 3. respexit Plutarch. Cons. Apoll. p. 118. c. τὰ κοινὰ τοῦ βίου συμπτώματα κοινῶς φέρειν καὶ τὰ ἀνθρώπινα ἀνθρωπίνως.

CCLXXXII.

Apud Stobaeum Serm. IX. p. 101. Gesn. p. 56. Grot.:

Τὸ μὴδὲν ἀδικεῖν πᾶσιν ἀνθρώποις πρέπει.

Ibidem:

Ἐν παντὶ δεῖ καιρῷ τὸ δίκαιον ἐπικρατεῖν.

CCLXXXIII.

Apud Stobaeum Serm. VII. p. 98. Gesn.:

Ἄνδρὸς τὰ προσπίπτοντα γενναίως φέρειν.

Deest apud Grotium.

CCLXXXIV.

Apud Stobaeum Serm. X. p. 126. Gesn. p. 67. Grot. et apud Maximum CXL. p. 221.:

Λέγεις, ἃ δὲ λέγεις ἕνεκα τοῦ λαβεῖν λέγεις.

Quod in margine Maximi adscriptum legitur nomen Cratonis, in Crantoris mutandum et proximo fragm. apponendum. Cfr. Stobaeus Serm. XCVI. p. 387. Grot.

CCLXXXV.

Apud Stobaeum Serm. XX. p. 172. Gesn.:

Ὅσος τὸ κατέχειν ἐστὶ τὴν ὀργὴν πόνος.

Vide ad Philemonis Inc. 59.

CCLXXXVI.

Apud Stobaeum Serm. XXVIII. p. 194. Gesn. p. 123. Grot.:

Συγκέχυκε νῦν τὴν πίστιν ὁ καθ' ἡμᾶς βίος.

CCLXXXVII.

Apud Stobaeum Serm. XXXII. p. 210. Gesn. p. 137. Grot.:

Ἀπερυσθριᾷ πᾶς, ἐρυσθριᾷ δ' οὐδεὶς ἔτι.

Verbum ἀπερυθριᾶν tetigit Valck. ad Herod. IX. p. 706. Comparans ἀποκηδεύειν, ἀπαλγεῖν et similia. V. Piers. ad Moer. p. 400. Plutarch. de Sui Laude p. 547. B. δεῖ ἐρυθριᾶν ἐπαινούμενον οὐκ ἀπερυθριᾶν. Rarissimum est adverbium ἀπερυθριακότως, quo usus est Apollodorus ap. Stobaeum Serm. XLIV. p. 307.

CCLXXXVIII.

Apud Stobaeum Serm. XXXIII. p. 211. Gesn. p. 139. Grot.:

Οὐδὲν σιωπῆς ἐστὶ χρησιμώτερον.

CCLXXXIX.

Apud Grammat. Seguer. I. p. 454. Ἀστικὸς καὶ ἀστικός, ῥιτῶς. Μένανδρος.

Προποιήσεις ἀστικὸν σαυτὸν πάλιν,

Tetigerunt hunc locum Ruhnken. ad Long. p. 413. et Toup. ad Suid. p. 163. ed. Lips. qui corrigit Μένανδρος Ἡρώς. Ποιήσεις —

CCXC.

Apud Suid. I. p. 907. ὁ τῶν ἀστικῶν βίος ἐς πέναν συν-
εχῶς ὑπὸ τῶν ποιητῶν τύπτεται καὶ ὀνειδίζεται, ὥς φησι Μένανδρος.

Εἰς τὰ καθαρὰ λιμὸς εἰδοκίζεται.

Grot. Exc. p. 755. εἰς τὰκάθατα. Kusterus εἰς μὲν τὰ καθαρὰ. Bentl. p. 100. ὡς εἰς τὰ καθαρὰ, quod probavit Brunck. ad Arist. Nub. 44. Toupus denique ad Suid. p. 135. εἰς πάντα καθαρὰ. Fort. leg. καθαρῖα, quam formam satis tuetur Eubul. ap. Athen. VII. p. 311. d. Scriptor aurei carm. apud Stob. CI. p. 421. et Wyttenb. ad Eclog. Hist. p. 375. Vulgarem formam καθάριος sine causa Jacobsius in Machonis loco apud Athen. VIII. p. 346. a. mutavit in καθαρὸς, quod ne ferri quidem posse videtur illo loco.

CCXCI.

Apud Schol. Theocriti Id. I, 109. καὶ τὸ θρύπτεσθαι ὠραῖσθαι φησὶ Μένανδρος.

Ὡς ὠραῖξεν ἡ τύχη πρὸς τοὺς βίους.

Deest vulgo ὥς, quod ex Ammonio ad Aristotelem adjecit Toup. p. 210. Locum in Excerpta retulit Grot. p. 755.

CCXCII.

Apud Suid. I. p. 259. ἀπ' ἐχθρῶν πολλὰ μανθάνουσιν οἱ σοφοί. — καὶ Μένανδρος·

Οὐχ ὅθεν ἀπωλόμεθα σωθείμεν ἄν;

ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν. Idem locus apud Schol. Arist. Av. 374. ubi legitur ἀπολλύμεθα. Recte Toup. ad Suid. p. 46. ἀπωλόμεθα, in ceteris tamen non audiendus. Corrigit enim: οὐχ ὅθεν ἀπ., πῶς σωθείμεν ἄν; *quomodo enim per eum possumus servari, per quem perimus?* Contraria postulatur sententia, quae haec est ut etiam ab inimicis interdum salutem expectari posse dicatur. Scripsisse videtur Menander: οὐχ ὅθεν ἀπωλόμεθα καὶ σωθείμεν ἄν; Eadem, ni fallor, Porsoni conjectura fuit; sed locum non memini.

CCXCIII.

Apud Apollon. de Synt. II, 21. p. 152. παρὸν οὖν γάναι, πρὸς ταῖς ἑμαῖς θύραις ἔστηκα, καὶ μεταλαβεῖν πρὸς ταῖς θύραις μου ἔστηκα, ἀλλὰ καὶ

Πρὸς ταῖς ἐμαυτοῦ νῦν θύραις ἔστηκ' ἐγώ, καὶ πάνυ ἀναγκαίως τοῦ Μενάνδρου τὴν σύνθετον παραλαβόντος κτλ. Deest vulgo νῦν, quod addidi ex eodem Apollon. de Pronom. p. 342. ubi priora senarii verba iterum leguntur, sed Menandri nomine omissio.

CCXCIV.

Apud Eustath. III. p. 1350. κρίζαν, οὗ ἡ κρίσις παρὰ Μενάνδρῳ·

Ἀλλὰ καὶ χαμαιτύπη κρίζει τις —

Possis etiam ad iambicos numeros revocare.

CCXCV.

Apud Zenob. VI, 15. ubi agitur de proverbio ταῦτά σοι καὶ Δήλια καὶ Πύδια, ἐπὶ τῶν ὑστατῶ καὶ τελευταῖα ποιούντων. μένηται δὲ αὐτῆς Μένανδρος. V. Suid. III. p. 236. et Erasmi Adag. VI, 80.

CCXCVI.

Apud Polluc. IV, 178. τάχα δ' ἂν ἱατρῶν προσηκοί καὶ κρίσιμος ἡμέρα. Μένανδρος γὰρ περὶ τῆς ἐβδόμης λέγων φησί·

— Κρίσιμος γὰρ αὕτη γίνεται.

Arte-

Artemid. Oniocr. II, 29. τοῖς δὲ νοσοῦσι κρισίμους ἡμέρας προαγορεύουσιν. Gellius N. A. III, 10. *eosque dies (septenarius) omnium maxime, ita ut medici appellant, κριτικούς ἢ κρισίμους cuique videri.*

CCXCVII.

Apud Schol. ad Odys. β, 10. pag. 49. Butt. οὕτω γὰρ οἱ εὐγενεῖς τῶν νέων ἐπαιδεύοντο. καὶ ὁ Μένανδρος, ἐλεύθερόν τι τόλμης εἶ, πονεῖν θήραν λέγοντας ὅπλα βασταῶμεν. Recte, ut videtur, Buttmannus:

— Ἐλεύθερόν τι τολμήσει πονεῖν,
θηρᾶν λέοντας, ὅπλα βασταῶμεν —.

CCXCVIII.

Apud Schol. Eurip. Hec. 229. οἱ Ἀττικοὶ χρεῶνται τοῖς προστακτικοῖς ἀντὶ ὀριστικῶν. Μένανδρος·

Οἷσθ' ἄ,τι ποιήσον; —

Greg. Cor. p. 15. τὸ Μενάνδρου, οἷσθ' ὅ,τι ποιήσον, ἀντὶ τοῦ ποιήσεις. Suid. III. p. 703. ψεῦσον, σύνθησις τὸ σῆμα. Μένανδρος· οἷσθ' ὅ,τι ποιήσον. Cfr. Bentl. p. 107.

CCXCIX.

Apud Plutarch. de Esu carn. p. 995. e. καὶ ὁ Μένανδρος·

Οἱ γνάθους ἔχουσι.

Agitur de conviciis in Boeotios ab Atheniensibus conjici solitis. Vid. Cratin. ap. Porson. Praef. Hec. p. 57. Jacobs. ad Athenae. p. 117. Wolfium ad Demosth. in Lept. p. 328.

CCC.

Apud Etym. M. p. 302. 26. τὸ προστακτικὸν εἶπον εἰπάτω εἰπάτωσαν. Μένανδρος·

— Εἶπον δὲ τί ποιεῖν μέλλετε.

Lascaris Gramm. III. p. 308. εἶπον εἰπάτω παρὰ Μενάνδρου. Horti Adon. ap. Sturz. de dial. Alex. p. 63. τὸ δὲ εἶπον παρὰ Μενάνδρου. Eadem forma reddenda Calliae ap. Athen. p. 524. F.

CCCI.

Apud Schol. ined. Heynli ad Iliad. Vol. VIII. p. 119

νήθειν. Μένανδρος. κρόκην δὲ νήσεις στήμονα. Schol. Vict. κρόκην δὲ νήσει καὶ στήμονα. Recte. Auctor inc. apud Suid. III. p. 480. τίτθας λαλεῖν περὶ κρόκης καὶ στήμόνων ἑάσωμεν. Versuum reliquiae ita digerendae videntur:

— κρόκην δὲ νήσεις
καὶ στήμον' —

CCCII.

Apud Sext. Empir. Pyrrh. Hyp. I, 19. καὶ τὸ τί ἀντὶ τοῦ διὰ τί παραλαμβάνεται παρὰ Μενάνδρῳ.

— — Τί γὰρ ἐγὼ κατελειπόμην.

CCCIII.

Apud Schol. Venet. Iliad. ι, 394. γαμέσσεται. ἐντεῦθεν ἔλαβε Μένανδρος.

— ἐγάμησεν ἣν ἐβουλόμην ἐγώ.

Attigit hunc locum Lobeckius ad Phryn. p. 742. ubi disputat de aoristi forma ἐγάμησα.

CCCIV.

Apud Schol. Arist. Plut. 689. ἐκτείνει κατὰ τῆς χύτρας, ἵνα μηδεὶς αὐτὴν λάβῃ. ἢ ἐξέτεινε, καὶ Μένανδρος.

— — Ἐξάραντες ἐπικροτήσατε.

Scholiastae verba impedita sunt. V. Hemst. p. 228.

CCCV.

Apud Plutarch. Symp. IV, 3. p. 666. F. ὁ Μένανδρος πρὸς τὸν κελεύοντα ταῖς λοπάσι περιφράττειν τὴν νύμφην.

Δεινὸν οὐ πρᾶγμα τῆς νύμφης λέγεις.

Ita Scaliger. Vulgo δεινῶς οὐ πρ. νύμφης λέγεις. V. Wyttenbach. Fort. δεινὸν μὲν οὖν σὺ πρ. τ. ν. λ.

CCCVI.

Apud Nonium Marc. IV. 411. p. 703. *Servare, sollicite et suspiciose observare. Virg. Georg. I. Hoc metuens caeli menses et sidera serva, quod est Menandri:*

Τηρῶ τὸν ἥλιον τά τ' ἄστρα. —

Ita Gothofredus. Mercerus e Cod. τ. τ. ἡλ. τάποχω. Vosius in MS. reperit: τηρῶ τὸν Δία ὄντα τόχω. Lucian.

Vol. III. p. 235. ed. Amstel. μάλιστα ὕσαντα τὸν θεὸν τη-
ροῦντες.

CCCVII.

Apud Schol. Arist. Equ. 51. ἔντραγε. οὕτω τὸ ἀκρατί-
ζην καὶ Μένανδρος. Ἄλλ' ἐὼν ἐντραγεῖν.

CCCVIII.

Ibid. ad Av. 1258. εὐρὰξ πατάξ. ἐπιδῶρήματά τινα ἀνέ-
πλασεν εἰς τὸ κακέμφατον, παρὰ τῷ (τῷ) εὐρέως συμμιγῆσθαι,
καὶ τὸ πατάξαι. ὅθιν καὶ χαμαιτύπαι αἱ πορναί. καὶ Μέναν-
δρος. Πρώην Ἄρης ἐπάταξα. Corrupta verba non ex-
pedio.

CCCIX.

Ibid. ad Ran. 282. ἡλαζονεύετο. Μένανδρος. Ἄλλ' ἀλα-
ζὼν καὶ θεοῖσιν ἐχθρός. Terentio Eun. IV, 7, 15. haec
verba parum recte admovit Boettigerus.

CCCX.

Ibid. ad Acharn. 201. ὁ ἐπὶ Ἀθηναίῳ ἀγὼν τελεῖται τῷ
Διονύσῳ. — Μένανδρος. Τραγωδὸς ἦν ἀγὼν Διονύσια.
Attigit haec Ruhnk. Auct. ad Hesych. I. p. 999. 10.

CCCXI.

Suidas II. p. 31. εἰς ἀγορὰν ὑφαίνειν, τὸ εἰς τὴν
ἀγορὰν ἐκφέρειν τὰ ὑφαινόμενα. οὕτω Μένανδρος. Ita fere
Lucian. Lexiph. T. II. p. 347. ἐλελήθεις σαντὸν τοῖς ὑπὸ
τῶν κοροπλάθων εἰς τὴν ἀγορὰν πλαττομένοις ἰοικώς,
κεχρωσμένος μὲν τῇ μίλτῳ καὶ τῷ κυανῷ, τὸ δ' ἐνδοθεν, πη-
λινός τε καὶ εὐθρυπτός ὢν, quae nescio an ducta sint e De-
mosthen. Phil. I. 7.

CCCXII.

Schol. Apoll. Rh. III, 294. τὸ ἄγχι ἀντὶ τοῦ ἐγγύς. τί-
θεται δὲ καὶ ἐπὶ χρόνου. Μένανδρος. Ἐγήμεν ἑναγῆχος.
ἀντὶ τοῦ νῦν. ἢ ἀντὶ τοῦ ταχέως. Valck. ad Phoen. p. 212. b.
corr. ἔγήμεν ἄγχι.

CCCXIII.

Strabo XIV. p. 637. τοὺς ἐπαινοῦντας (τὴν Σάμον) μὴ
δυνεῖν ἐφαρμόττειν αὐτῇ τὴν παροιμίαν, ὅτι φέροι καὶ ὀρνί-
θων γάλα, καθάπερ που καὶ Μένανδρος ἔφη. Hinc profe-

cit Eustath. ad Dionys. Perieg. 532. Eodem proverbio utitur Mnesimachus apud Athenaeum p. 387. b. Cfr. Intpp. Luciani I. p. 668. et Brunck. ad Aristoph. Av. 733.

CCCXIV.

Photius Lex. p. 294. πατάγημα ἀντὶ τοῦ λάλος καὶ πα-
νοῦργος. Μένανδρος· Οἶον πατάγημ' ἦκεις. Eadem ha-
bet Suid. III. p. 58. Ἰτα λάλημα apud Sophocl. Antig. 320.
nisi ibi ἄλημα praestat. Cfr. Scaliger Conj. in Varr. VI.
p. 216. Valcken. ad Phoen. 1498. et ad Hippol. p. 207.

CCCXV.

Suidas II. p. 739. οὐ μετόν αὐτῶ, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐξόν.
Ἀριστοφάνης Νεφέλαις. καὶ Μένανδρος· Ἰδατος αὐτοῖς
οὐ μετόν.

CCCXVI.

Eustath. ad Hom. III. p. 1547. Μένανδρος οὖν, φα-
σίν, ἀμαρτάνει λέγων· Οὐκ ἠρκέσαμεν ἑαυτοῖς. ἐχρὴν
γὰρ ἀλλήλοις ἐπιέν. Nihil hoc usu frequentius. Vid. So-
phoclis Antig. 145. ibique Brunck. Plato Lys. p. 215. c.
Eubulus ap. Athen. I. p. 25. c. Archippus ibid. p. 403. F.
Alexis p. 431. e. Athenio ibid. p. 660. F. et Epicharmus
ap. Diog. Laert. III, 16. ubi scribendum videtur χαῦτοισιν
αὐτοὺς ἀνδάνειν τε καὶ δοκῆν Καλῶς πεφύκειν· καὶ γὰρ ἅ
κυνὼν κυνί. Vulgo πεφυκέναι.

CCCXVII.

Ammonius s. v. κηρῦξαι p. 150. ἀποκηρῦξαι λέγουσιν ἐπὶ
τοῦ ὑπὸ κήρυκι ἀποδίδοσθαι τι. Μένανδρος· Ἀπεκέρυξεν
αὐτὴν ἀγαγών, οἷον ὑπὸ κήρυκι ἐπώλησεν. V. Valcken.
ad Herod. I. p. 92.

CCCXVIII.

Photius p. 24. ἐσχάτως, ἄκρως. Μένανδρος· Φοβοῦ-
μαι δὲ ἐσχάτως. Zonaras I. p. 888. et Suid. I. p. 875.
habent σέ pro δέ.

CCCXIX.

Photius p. 58. ἐπικαλοῦνται δὲ καὶ τοὺς Ἡρακλεΐδας ὁ-
μοίως. Μένανδρος· Ἄλλ' Ἡρακλεΐδαι καὶ θεοί. Sui-
das s. v. Ἡράκλεις habet ἄλλ' ὧ Ἡρ.

CCCXX.

Artemidor. Onirocr. II, 12. οὕτω (καπροὶ) λέγονται αἱ κατωφερεῖς, καὶ τὸ Καπροῦς κακόδαιμον, Μένανδρός γησι. Vim verbi aliquoties tetigit Eustath. II. p. 853. III. p. 1676., uberius exposuit Leopard. Emend. II, 10. Eodem sensu καρωῦσθαι dixit Sciras Tarentinus apud Athen. p. 402. b., sive potius Sclerias, ut dudum monuerunt viri docti, quos laudat Fabric. Bibl. Gr. II. p. 491. Cfr. Valck. ad Eurip. Hippol. 75. cujus verba parodia lusit Sclerias, ad cujus locum respexit Lex. Segu. I. p. 457. 22.

CCCXXI.

Photius p. 307. Περινομαί, περιχωραί. Ἦσαν περινομαὶ τῇ θείῳ. Apogr. Dresd. τῷ θεῷ. Pro περιχωραί apographum Alberti ad Hesych. II. p. 929. exhibet περιχορεῖαι.

CCCXXII.

Schol. Luciani Jove Trag. II. p. 969. ed. Amst. Μένανδρος ἄστικτον χωρίον εἰῶθαι (εἰῶθε) λέγειν τὸ ἀνεπίδειστον. Vid. Vales. ad Harpocr. p. 249. et Intpp. Pol. luc. III, 58.

CCCXXIII.

Hesychius: Ἄλλ' ἄγχι, ἐξεστίν. ἀντὶ τοῦ ἔστω. Μένανδρος. Eadem habet Phavor. p. 122. Kusterus: Ἄλλὰ χρή; — ἐξεστίν. Idem etiam continue legi posse opinatur ἀλλ' ἂ χρή ἐξεστίν, falsus in eo, quod Hesychii verba ἀντὶ τοῦ ἔστω refert ad ἐξεστίν. Pertinere ea ad ἀλλὰ χρή, docet Lexic. Seguer. I. p. 376. ἀλλὰ χρή, ἀντὶ τοῦ ἔστω. Item Zonaras I. p. 135. ἀλλὰ χρή. ἀντὶ τοῦ ἔστω. τοῦτο δηλοῦσγκατάθεσιν —, οἷον καὶ τὸ μάλα. Ita interpungendum. Cfr. Lex. Seguer. p. 378. Menandrea ita corrigenda videntur, ἀλλὰ χρή καὶ ἐξεστίν.

CCCXXIV.

Etymol. M. p. 640. 13. ὁ τε σύνδεσμος ἀπαιτεῖ καὶ ἑτερον σύνδεσμον, οὔτε τοῦτο, οὔτε τοῦτο. ὅθεν σημεῖται τὸ παρὰ Μενάνδρου. Οὐθὲν μέλει σοι.

CCCXXV.

Idem p. 652. 22. παραιτεῖσθαι — ἐπὶ τοῦ αἰτεῖν, ὡς παρὰ Μενάνδρου. Παραίτουμαι σε συγγνώμην ἔχειν. Ea-

dem ap. Zonaram II. p. 1521. ubi vide Tittmannum, et Valcken. ad Herod. p. 387.

CCCXXVI.

Idem p. 688. 11. *πρίεται*. *ιστέον δὲ ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι οὐ λέγουσι πρίω, ἀλλὰ χωρὶς τοῦ ζ πρίω. καὶ παρὰ Μενάνδρου· Ἐνδοθεν δὲ πρίεται* h. e. *irascitur, exacerbatur*. *He-sychius πρίεται, φουσούται*. Leg. *θυμούται*. Idem: *θυμρί-οντο, ἐθυμούντο*. Cfr. Antipater Anal. Br. II. p. 120. Proprie dici de iis, qui prae ira dentibus frendent vel strident, docuere Lobeck. ad Ajac. p. 383. et Jacobs. ad Anth. Gr. II, 1. p. 324. Suidas: *ἐπιβρίσῃσιν ὀδόντας, παρ' ὅσον οἱ θυμούμενοι τρίζουσι* (fort. *πρίζουσι*) *τοὺς ὀδόντας*. Kusterus corr. *ἐπιβρίκουσιν ὀδόντας*. Malim *ἐπιπρίσῃσιν ὀδόντας*. Amphis ap. Athen. VI. p. 224. e. *ἐπρήσθη κού λαλῶν ὅλα ῥήματα κτλ.* leg. videtur *ἐπρίσθη*. Pherecrates apud Athen. III. p. 75. b. *κατὰ σφακέλιζε καὶ πέπρησο καὶ βόα*. Hic etiam *πέπρησο* legendum suspicabar; sed vereor ne paulo calidius. Cfr. Buttmanni Lexil. I. p. 104 sqq.

CCCXXVII.

Eustath. ad Hom. Vol. II. p. 998. *ἀπὸ τῶν τοιούτων ῥινῶν δοκεῖ λέγεσθαι ἐπὶ ἀπάτης τὸ ῥινᾶν — ἡ δὲ χρῆσις τῆς λέξεως καὶ παρὰ Πausanίᾳ, ὃς φησιν ὅτι ῥινᾶν τὸ ἐξαπατᾶν. Μενάνδρος· Ἐγὼ δ' ἐπίσταμαι ῥινᾶν*. Eadem fere repetit Eustathius Vol. III. p. 1822. ubi Menandri locum non e Pausania sed ex Aelio Dionysio affert. Eodem spectat Photius p. 361. quem Lexicon suum totum fere e Pausaniae et Aelii Dionysii Lexicis conflasse alio loco docebo. Ad eundem Menandri locum respexit Aelianus Hist. An. IX, 7. ex quo discimus illa *ἐγὼ δ' ἐπίσταμαι ῥινᾶν* Theronis parasiti verba esse, de quo homine ad Fragmenta Κόλαχος diximus. *Ὁ μὲν Μενάνδρου Θήρων, inquit Aelianus, μέγα φρονεῖ, ὅτι ῥινῶν ἀνθρώπους φάτην αὐτοὺς ἐκείνους εἶχε*, quae verba, monente etiam Bentlejo p. 114., improspere ad senariorum formam revocavit Grotius Exc. p. 759. Sententiam non verba Menandri reddidisse Aelianum perspexit etiam Scaliger ad Varron. VI. p. 215. Bip., quamquam locutionem *φάτην ἔχειν* ex ipso Menandro ductam esse non dubito. Apposite Scaliger comparat Plauti Curcul. II, 1, 13. *quin reciperet se huc esum ad praeseptum suam*. Omnino frequens hujus vocabuli usus, ubi de parasitis agitur. V. Auctor inc. apud Suid. I. p. 100. et Horat. Epist. I, 15, 28. Ad *ῥινᾶν* quod attinet, usus est eo-

dem verbo Pherecrates apud Clementem Alex. Strom. VI. p. 304. λοιπόν τὸν σπόνδυλον αὐτὸν ὥστερ ῥινήσαντες νομάδ' ὥστερ καὶ τοῖς κυσὶν ἡμῶν. Cfr. Salmasius ad Spart. Getam p. 168. Cognatum dicendi genus est ἀπὸ ῥινός ἐλκειν, quo usus est Julianus Fragm. p. 294. B. cll. Lindembrogio ad Terent. Vol. II. p. 107. Westerh., quamquam in eam potius partem inclino, ut ῥινᾶν non ἀπὸ τῆς ῥινός, ut Eustathio placuit, sed ἀπὸ τῆς ῥίνης deducendum arbitrer. Ita nostrates dicunt *jemanden schrauben*, et Latini *runcinare* a runcina, quod est serrae genus. V. Turnebi Advers. XIV. p. 420. et Vossii Etymol. p. 439. A. Apposite ad Menandri locum Plantus Mil. IV, 4, 6, *lepide deruncinavit militem*. Idem Capt. III, 4, 108. *tum igitur ego deruncinatus deartatus sum miser*.

CCCXXVIII.

Zonaras I. p. 671. ἐκκορηθείης, πατελῶς ἀφανισθείης. Μένανδρος· Ἐκκορηθείης σὺ γε. Similia vide ap. Suid. II. p. 349. Alciphron Epist. III, 62. ἀλλ' ἐκκορηθείης, ὅτι ἀκαιρός εἶ. ubi v. Intpp. et Alberti ad Hesych. I. p. 1137.

CCCXXIX.

Quintil. Inst. Orat. IX, 3. *Etiam in personae fictione accidere quidam idem putaverunt, ut in verbis etiam esset haec figura: crudelitatis est mater avaritia, et apud Sallustium in Ciceronem, o Romule Arpinas, quale est et apud Menandrum: Oedipus Thriasius*. Non male Spaldingius comparat Demosth. pro Ctesiph. p. 307. ubi similiter dici monet Οἰνόμαον ἀγουραῖον. Rectius tamen attulisset ex eadem Orat. p. 298. haec verba: ὁ Παιανίδης ἐγὼ Βάρταλος Οἰνομάου τοῦ Κοθωνίδου σου πλείονος ἄξιός ὢν ἐφάρην. Quod addit Spaldingius, derisisse Menandrum hoc cognomine δημότην aliquem pagi Thriasii, talis est conjectura ut etiam falsa esse possit. Mihi quidem Menander conjectorem aliquem risisse videtur, quod genus hominum in Thrasio campo sedes suas habuisse constat.

CCCXXX.

Zonaras I. p. 309. ἀρτιχοροῦσθαι, συμφωνῆσθαι. Ἀρτιχοροῦνθ' οἱ γάμοι, φησὶ Μένανδρος. h. e. *pactae sunt nuptiae*. Tittm. conj. ἀρτι χοροῦνθ' οἱ γάμοι. Sed vide Suid. I. p. 339. Lex. Seguer. I. p. 447. et Alberti ad Hesych. I. p. 557.

CCCXXXI.

Herodiani Fragm. editum ab Hermanno p. 317. ὁ Μένανδρος ἀπὸ τοῦ οἰδῶ τὸ παρατατικὸν μετέβαλεν εἰς τὸ ω, εἰπόν· "Ῥιδουν τ' ἐν ἐμαυτῷ.

CCCXXXII.

Schol. Aristoph. Av. 1740. Ὑμῖν ὦ Ὑμέναιε. ἤδετο τοῦτο ἐν γάμοις. εἴρηται δὲ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς Μενανδρείοις.

CCCXXXIII.

Zenobius IV, 63. κριὸς τροφεῖ' ἀπέτισεν. ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀχαρίστων, ἐπὶ τὰς θάϊνας πλήττουσιν οἱ κριοί. — μέμνηται αὐτῆς Μένανδρος. Meminit etiam Liban. de Vita sua I. p. 14. Β. ἀνθρώπιον ἐκ Κυλίκου μαρόν τε καὶ ἀχαρίστον — κριοῦ δὲ τροφεῖα, κατὰ τὴν παροιμίαν, ἀποτίνον. Cfr. Valcken. ad Phoen. p. 191. a.

CCCXXXIV.

Suidas II. p. 692. ὁμοῦ, ἐγγύς. — καὶ Μένανδρος· "Ἔστι δὲ ὁμοῦ τὸ χρῆμα, sive potius ἔστιν δ' ὁμοῦ —.

CCCXXXV.

Suidas I. p. 39. καὶ Μένανδρος ἄγχιον εἶπε κυβευτήν τὸν λίαν περὶ τὸ κυβεύειν ἐσπουδαχότα. V. Harpocr. s. v. ἀγχιούς p. 3. et T. H. ad Polluc. IX, 12.

CCCXXXVI.

Aelianus apud Suid. III. p. 69. s. v. παῖσωμεν. καὶ ἔδνα ἤτι γενέσθαι βασίλῃς, τὸ τοῦ Μενάνδρου, ἵνα τι καὶ παῖσω, Τριχορυσία βασίλιν' α. Idem locus est ap. Suid. III. p. 503. s. v. Τριχορυσία, ubi minus recte legitur βασίλισσα. Eustath. ad Hom. III. p. 1425. βασίλισσα κατὰ Αἴλιον Διονύσιον ἀγτικῶς. βασίλιννα δέ, φησί, Μένανδρος λέγει. Cfr. Sturz. de Dial. Maced. p. 151. Quo sensu Menander reginam Tricorysiam dixerit, non difficile est ad divinandum cogitanti Tricorythum Atticae pagum fuisse paludosum eamque ob causam culicibus aliisque hujus generis animalculis refertum. V. Intpp. Stephani Byz. p. 665. ed. Pin. et Toup. ad Suid. III. p. 496. ed. Lips. In alium sensum accepit Hemsterh. ad Lucian. I. p. 92. qui reginam fastu elatam et quae cristas tolleret intelligit.

CCCXXXVII.

Zenob. III, 87. ἐς κόρακας. ἐν Θεσσαλία τόπος ἐστίν, ὅπου τοὺς κακούργους ἐνέβαλλον. ἔνθεν ἡ παροιμία. Μέννηται δὲ ταύτης Μένανδρος συνεγῶς.

CCCXXXVIII.

Lexicon Seguer. I. p. 216. ἦκειν ἀκούσας, οὐκ ἤκοντα, Ξενοφῶν ἐν Ἀπομνημονεύμασιν, καὶ Μένανδρος, καὶ ἄλλοι. Locus est Memorab. III, 1, 1. ubi cfr. Ruhnke.

CCCXXXIX.

Eustath. ad Hom. III. p. 1595. ed. Rom. μύρον καὶ κρίμνον, οἱ τόποι ἐν οἷς αὐτὰ ἦσαν. οὕτω καὶ Μένανδρος. Ἀναμεινῶ σε, φησί, πρὸς τοῦλαιον, ἦγουν ἐνθα πωλεῖται τὸ ἔλαιον. Schol. ad Odys. θ. 260. pag. 289. Buttm. Μένανδρος, ἀνάμεινόν με πρὸς τοῦλαιον. Multa ejusdem generis collegit praeter Casaub. ad Theophr. Char. XIV. p. 157., Pierson. ad Moerin p. 351. Insignis eam in rem est Eupolidis locus apud Polluc. IX, 5.

Περιήλθον εἰς τὰ σκόροδα καὶ τὰ κρίμνα,
καὶ τὸν λιβανωτόν, κενθὺ τῶν ἀρωμάτων,
καὶ περὶ τὰ γέλη.

Quorum versuum pars prior latet etiam apud Suid. s. v. τοῦπον, ὅπου τὰ δῖα πιπράσκειται, λέγεται καὶ ὀροπωλεῖον ὥσπερ καὶ τὸ παρήλθον (ita recte) εἰς τὰ σκ. καὶ τὰ κρ. καὶ τὸν λιβανωτόν. ubi poetae χρῆσιν latere interpretes fugit. Primum versum habes etiam ap. Schol. Arist. Ran. 1103. Pro κενθὺ cur Meurs. Lectt. Att. VI, 32. reponat κίττι, nihil causae video. Ammonius p. 102. de εὐθύ τινας agens, affert εὐθὺ τῆς στοᾶς et εὐθὺ τῶν ἀρωμάτων. Videtur ad ipsum illum Eupolidis versum respexisse.

CCCXL.

Ibidem p. 1299. Ἀττικὸς δὲ ἀνὴρ τὸ μελαγχροῖς μελαγχρὲς λέγει. ὅθεν καὶ Μένανδρος μελαγχρὲς, φασίν, εἶπεν μεϊράκιον. Phot. p. 189. μελάγχρως καὶ μελαγχρὲς, ἀμφοτέρω Ἀττικά. μᾶλλον δὲ διὰ τοῦ η. Κρατῖνός. Eadem forma usi sunt Polyochus Com. ap. Athen. II. p. 60. b. Antiphanes IV. p. 161. a. et Eupolis apud Scholiasten ad Odys. π. 175. p. 470. Buttm. Ita ἄχρης pro ἄχρους, a Lexicographis neglectum. Poeta inc. ap. Etym. M. p. 182. 46. ἄχρης δ' ἀνέπαλτο.

CCCXLI.

Seneca Quaest. Nat. Praef. Libri IV. p. 693. *Aut illud Menandri (quis enim non in hac magnitudinem ingenii sui concitavit, detestatus consensum humani generis tendentis ad vitia); omnes ait malos vivere, et in scenam velut rusticus poeta prosiluit. Non senem excipit, non puerum, non feminam, non virum; et adjicit non singulos peccare, nec paucos, sed jam scelus esse confectum.*

CCCXLII.

Ansonius Praef. Cent. Nupt. p. 169. *Quid Euenum, quem Menander sapientem vocavit. Quid ipsum Menandrum, quid Comicos omnes, quibus severa vita est, et laeta materia?*

CCCXLIII.

Tertull. de Pall. IV. p. 50. *Tales igitur habitus qui de natura et modestia transferunt, et acie figere, et digito destinare, et nutu tradere merito sit. Prorsus si quis Menandrico fluxu delicatam vestem humi protrahat, audiat penes se et Comicus:*

Qualem demens iste chlamydem perdidit?

Ita hunc locum, de quo disputavit etiam Burmannus ad Propert. IV, 5. p. 796., emendabat Salmasius, qui latina ita graece reddidit: *οἶαν ἀνόητος ὅδε χλαμύδα διολλύναι*: in quo conatum magis quam eventum laudaveris.

CCCXLIV.

Plinius H. N. XIII, 2. *Felinum fit ex oleo recenti, cypero, meliloto, melle, maro, amaraco. Hoc erat celeberrimum Menandri poetae Comici aetate. Cfr. Salmasii Exerc. Plin. p. 351. e.*

CCCXLV.

Idem XXX, 2. de marmoribus agens: *versicolores quidem maculas et in totum marmorum apparatus Menander etiam diligentissimus luxuriae interpret primus et raro attigit. Respexit opinor ad eas Menandricarum fabularum partes, in quibus domesticae suppellectilis apparatus describeretur.*

CCCXLVI.

Idem XVIII, 14. *Antiquissimum in cibis hordeum,*

sicut Atheniensium ritu, Menandro auctore, apparet. Vide Meursii Eleus. Cap. 28.

CCCXLVII. a.

Idem XX, 93. *Blitum iners videtur ac sine vapore aut acrimonia ulla. Unde convicium femine apud Menandrum faciunt mariti.* Opportune Suidas s. v. βλιτάδες. βλιτάδας οἱ παλαιοὶ τὰς ἐτελεῖς γυναῖκας ἔλεγον. V. Intpp. Hesychii s. v. et Hermann. ad Arist. Nub. 999. Catullus Carm. XLII. 53.

Non assis facis, o blitum, o lupanar,
Aut si perditius potest quid esse.

Ita recte, si quid video, Scaliger ab intpp. neglectus pro vulgato *oblitum*, quod in *o lutum* mutavere. V. Conject. ad Varr. VI. p. 216. Bip.

CCCXLVII. b.

Idem XXXVII. 31. de sardonyche: *hac certe apud Menandrum et Philemonem fabulae superbiunt.* Respexit opinor ad tales Menandri et Philemonis locos, qualem ex Athenaeo apposui p. 132.

CCCXLVIII.

Athenaeus V. p. 189. e. νῦν δὲ τὰ βασιλῆα λέγουσιν αὐλὰς, ὥσπερ Μένανδρος. *Αὐλὰς θεράπτευσεν καὶ σατράπας.* Vide Porsoni Adv. p. 291. Eodem sensu ἐπὶ αὐλὰς ἵεναι vel βαδίζειν dicunt. Apud Philostr. V. A. VII, 31. leg. κλυῶν ἐπὶ θύρας ἤδη ἵεναι pro εἶναι. V. Casaub. ad Diog. Laert. I. p. 120. et Wessel. ad Diod. Sic. I. p. 660.

CCCXLIX.

Galenus de Qual. Corp. Vol. II. p. 61. Chart. εἰ δὲ λέγοι τις ταῦτά τε καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα ὑπάρχειν ἀέρα πεπληγμένον πως, καλὸν ἐπιπεῖν αὐτῷ τὸ Μενάνδρειον. *Ταῦτά τε (σε) ἀπολώλεκεν ὃ πονηρὲ.*

CCCL.

Ammonius p. 230. πότος βαρυτόνος τὸ συμπόσιον, ὥς Μένανδρος. *Πότοι συνεχεῖς, κύβοι.*

CCCLI.

Lucianus Pseudolog. III. p. 165. παρακλητέος ἡμῖν τῶν

Μενάνδρου προλόγων εἰς ὃν Ἐλεγχος φίλος Ἀληθεία καὶ Παρθένια θεός, οὐχ ὁ ἀσημύτατος τῶν ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀναβαινόντων. Ad senariorum numeros haec revocare ausus est Grotius Exc. p. 757. Recte Bentl. p. 26. monuit, Luciani verba esse, neque Ἐλεγχον fabulae nomen sed Prologum sub dei persona ab Elencho narratum fuisse. Cfr. Fabric. Bibl. Gr. II. p. 462. Facit huc praeter Theonem Prog. p. 15. ed. Bas. προσωποποιᾷς τί εἰη κάλλιον παράδειγμα — τῶν Μενάνδρου δραμάτων; et Lucianum Piscat. I. p. 588. Amst., Aphthonius Prog. XII. p. 37. ed. Cam. Προσωποποιᾷ, ὅταν ἅπαντα πλάττηται, καὶ ἦθος καὶ πρόσωπον, ὥστε ἐποίησε Μένανδρος Ἐλεχον. Item Hermogenes Prog. IX. in Bibl. Goett. Litt. et Art. Part. IX. p. 12. προσωποποιᾷ δέ, ὅταν πρᾶγματι περιθῶμεν πρόσωπον, ὥστε ὁ Ἐλεγχος παρὰ Μενάνδρου, ubi mira commentus est editor. His exemplis uti poterat Ruhnkensius ad illustranda Rutilii verba de Fig. II. p. 91. hoc genere usi sunt poetae, qui fabulas scripserunt, in prologis. Nam humana figura produxerunt personas, quae in veritate artis et voluntatis sunt non personae. Alia exempla praebent Philemo apud Stobaeum Ecl. Phys. I. p. 70. Heer., qui Ἀερέμ, et Incertus poeta comicus apud Sextum Empir. adv. Phys. IX. p. 592. Fabr., qui Μετὺμ προλογίζοντα induxerat:

Εἰμὶ γὰρ Φόβος
πάντων ἐλάχιστον τοῦ καλοῦ μετέχων θεός.

Quae e tragico poeta ducta esse minus recte statuit Fabricius.

CCCLII.

Aristides Apol. T. III. p. 312. Αὐτὴν ἐὰν ἴδωσι τὴν Ἑλένην, Ἑλένην λέγω θεράπαιναν, ὅποیان ἐποίησε Μένανδρος τὴν Φρυγίαν τῷ ὄντι, παιδιὰν ἀποφαίνουσι τοὺς Σατύρους τοῦ Σοφοκλέους. Usus est hoc loco Casanb. de P. S. I, 5. p. 135.

CCCLIII.

Justinus Mart. Apol. p. 55. e. τῷ δὲ καὶ μὴ δεῖν χεῖρον ἀνθρώπους προσκυνεῖν, Μενάνδρῳ τῷ κωμικῷ καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα φήσασι ταῦτα γράζω. μέζονα γὰρ τὸν δημιουργὸν τοῦ σκευαζομένου ἀπεφήναντο.

CCCLIV.

Apostolius XIX, 83. Ἔθρις καὶ οἶνος εἰσθασιν ἀποκαλύπτειν φίλοις τὰ ἥθη τῶν φίλων, ὥς φησι

Μένανδρος. Apparet Apostolium non verba Menandri sed sententiam reddidisse. Mirum est, eundem hunc locum eodem modo scriptum ab Antonio Mel. LXVIII. p. 116. Plutarcho tribui.

CCCLV.

Zonaras I. p. 207. *ἀνατρέχω.* *Μένανδρος ἀντὶ τοῦ ἀ-
ναλύω.* Eadem Suidas s. v.

CCCLVI.

Idem II. p. 533. *διαρτῆσαι* τὸ *ἐξαπατῆσαι.* οὕτως *Μέ-
νανδρος.* Eadem Suid. s. v. Cfr. Sturz. dial. Mac. p. 161.

CCCLVII.

Photius Lex. p. 14. λέγεται δὲ *ἀδιάφθορον* καὶ τὸ
μήπω μετ' ἀνδρὸς γερονὸς παιδισκάριον, ὡς *Μένανδρος.*

CCCLVIII.

Idem p. 24. *ἔσχευ,* ἔπεισε. *Μένανδρος.*

CCCLIX.

Idem p. 49. *ἡγρηγορεῖν* καὶ *ἐγρηγορεῖν* φησὶ *Μέναν-
δρος.* Scrib. videtur *ἡγρηγόρειν* καὶ *ἐγρηγόρειν.*

CCCLX.

Idem p. 107. *κατάστιχτον,* χιτωνίου γένος. οὕτως
Μένανδρος. Legitur *κατάστικον.* Vid. Pollux VII, 55. et
intpp.

CCCLXI.

Idem p. 109. *κατεγνυπωμένως,* νόθως, ἀνάνδρως.
Οὕτω Μένανδρος. Vid. Lexicon Seguer. I. p. 233.

CCCLXII.

Idem p. 128. *κνύειν,* ξύειν, κνήθειν. *Μένανδρος.*

CCCLXIII.

Idem p. 137. *κύμινον* ἐπὶ μικρολόγου. *Μένανδρος.*
Suspiscabar κυμινοπρίστης. Sed vulgatum tnetur Hesychius
s. v. *κύμινον.* τοῦτο ἐπὶ *μικρολόγου* ἐταττον. Plutarch. Symp.

632. c. τὸν εὐδάπανον καὶ μεγαλοπρεπῆ καὶ χαριστικὸν κίμβικα καὶ κύμνον προσαγορεύουσιν, ubi Xyl. et Hemst. ad Plut. p. 193. itidem corrigunt κυμνοπρίστην.

CCCLXIV.

Idem p. 141. *Κυραννή*, ὄνομα θεοῦ γυναικείας Κιλκίου. *Μένανδρος*. Hesychius: *Κυρράνη*, ὄνομα γυναικείας θεοῦ.

CCCLXV.

Idem p. 175. *μάγαρον*, οὐ μέγαρον, εἰς δὲ τὰ μυστικὰ ἱερὰ κατατίθενται. Οὕτως *Μένανδρος*. Eadem tradit Aelius Dionys. ap. Eustath. III. p. 1387. Sunt autem *μέγαρα* sive *μάγαρα* subterranea templorum penetralia, in quibus mystica Céreris *χθονίας* sacra condi solebant. V. Valcken. ad Ammon. p. 49. p. 57. et T. H. ad Plut. p. 274.

CCCLXVI.

Idem p. 178. *Μακαρίτας*, τοὺς τεθνηκότας; οὕτως *Μένανδρος*. V. Ruhnck. ad Tim. p. 59. Lambin. ad Horat. Sat. I. p. 111. et Intpp. Plauti Cas. Pröl. 19.

CCCLXVII.

Idem p. 180. *Μᾶλλον*. οὕτως λέγουσιν ἄνευ τοῦ καὶ συνδέσμου. Οὕτω *Μένανδρος*. Scrib. *μᾶλλον μᾶλλον*. Exemplum vide ap. Eurip. Iph. Taur. 1372. Suid. II. p. 487. Lexic. Seguer. I. p. 108. Catullus 38, 3. et magis magis in dies et horas. Idem 64, 274. magis magis increbescunt.

CCCLXVIII.

Idem p. 182. *Μαρμάριον*, τῆς Εὐβοίας ὄρος, καὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος. Οὕτως *Μένανδρος*.

CCCLXIX.

Idem p. 182. *Μάρτυς* οὐ μάρτυρ. καὶ τὸν μάρτυν οὐ τὸν μάρτυρα. Οὕτως *Μένανδρος*.

CCCLXX.

Idem p. 201. *Μονοπείρας*, τοὺς μὴ ἀδρόους ἀλλὰ μόνον ληστής. Οὕτω *Μένανδρος*.

CCCLXXI.

Idem p. 212. *Νεαλής*. ἐκτείνεται τὸ α. Ἀριστοφάνης *Λημνίαις*. Ἔως *νεαλής* ἐστὶν αὐτὴν τὴν ἀκμὴν. Μένανδρος. Cfr. Vales. ad Harpocr. p. 132. et Phrynich. App. p. 52. ubi scribe Ἀριστοφάνης τὸ *νεαλής* ἐκτείνει. Sed corripit Nicander Alex. 471. quod non mirum est in eo, qui et *πρίων* penultima brevi dixit et alia ejusdem generis contra reliquorum poetarum usum novavit.

CCCLXXII.

Idem p. 233. *οἰκείους* ὁ Μένανδρος ἐπίστε ἐπὶ τῶν συγγενῶν λέγει.

CCCLXXIII.

Idem p. 240. ὁλόλην (apogr. D. ὅλον) τὸν γυναικῶδη καὶ κατὰ θε (sic) καὶ βάκλον. Μένανδρος. Apogr. Oxon. habet Ὅλον, quod alio loco Photius explicat τὸν *δαιμόνα*. Idem apogr. omittit obscura illa κατὰ θε.

CCCLXXIV.

Idem p. 263. οὐ *μηκέτι* ἀντὶ τοῦ οὐκέτι. Μένανδρος. V. Brunck. ad Arist. Lys. 704. et Valck. ad Hipp. 607.

CCCLXXV.

Idem p. 265. ὄφελον — οἶον· ὥφειλε μὴ γεγενῆσθαι τόδε, ὥφελον μὴ πεπραγῆναι τοῦτα. Μένανδρος. Cfr. Piers. ad Moer. p. 286.

CCCLXXVI.

Idem p. 268. Ὀπιπέδων, ὁ μετὰ πολλοῦ ἐν πῆδαις γεγονώς. Σύνηθες Μενάνδρῳ τὸ ὄνομα. Ita *τριπέδων* de servo nequam Aristophanes Fragm. p. 290. V. Eustath. ad Hom. I. p. 616. Rom. et Hesych. s. h. v.

CCCLXXVII.

Idem p. 301. *πεντηκοστολόγοι*, τελῶναι. Μένανδρος. V. Pierson. ad Moerin p. 166.

CCCLXXVIII.

Idem p. 302. *πέπαικται*, ἥττηται. Μένανδρος.

CCCLXXIX.

Idem p. 314. *πέφηνας, τὸ εἶρηκας. Μένανδρος.*

CCCLXXX.

Idem p. 324. *πλοκαμίδα. Μένανδρος, καὶ οἱ ἄλλοι.*
Dele articulum.

CCCLXXXI.

Idem p. 343. *προτέλεια, ἡ πρὸ τῶν γάμων θυσία. Μένανδρος.* Eadem Aelius Dion. et Pausanias apud Eustath. II. p. 881. nisi quod ibi male legitur *ἡ πρὸ τῶν γάμων θεά.* Adjicit Eustathius: ὥσως τὰ λεγόμενα θεωρήτρα. ex quo apparet, eum vitioso Pausaniae cod. usum fuisse. De προτελείοις vide Meurs. ad Lycophr. 323. Lindenbrog. ad Terent. II. p. 139. ed. West. et Wesseling. ad Diod. Sic. I. p. 388.

CCCLXXXII.

Idem p. 365. *ῥυτίσματα. αἱ ἀκέστραι τῶν διεξήκοντων ἱματίων ἀναπληρώματα ῥυτίσματα ἐκάλουν. Οὕτως Μένανδρος.*

CCCLXXXIII.

Idem p. 366. *σάγη, ἡ πανοπλία. Οὕτως Μένανδρος. V. Intpp. Hesychii s. v.*

CCCLXXXIV.

Idem p. 377. *σημαίνειν καὶ ἐπισημαίνειν, τὸ σφοδρῶς αὐλεῖν, ὥσπερ οἱ σαλπικταί. Μένανδρος. V. Wessel. ad Diod. I. 551. et Coray ad Heliod. II. p. 115.*

CCCLXXXV.

Idem p. 382. *σκάφας ἔφερον οἱ μέτοικοι ἐν τῇ πομπῇ τῶν Παναθηναίων, οἱ μὲν χαλκᾶς οἱ δὲ ἀργυρᾶς, κηρίων καὶ ποπάντων πλήρεις, ἐνδεδυκότες φοινικίους χιτῶνας. Οὕτω Μένανδρος. De μετοίκους σκαφηφόροις res nota. V. Valcken. ad Ammon. p. 111.*

CCCLXXXVI.

Idem p. 383. *σκήνη, ἡ οἰκία καὶ καταγωγή. Ὡς Ἀσιγενὴ τὴν λέξιν (hic excidit aliquid). Οὕτως Μένανδρος.*

CCCLXXXVII.

CCCLXXXVII.

Idem p. 391. *σπαρτοπώλιον*, ὡς ἡμεῖς, καὶ *Μένανδρος*.

CCCLXXXVIII.

Idem p. 394. *στασιασμόν*, τὴν στάσιν *Μένανδρος*.

CCCLXXXIX.

Idem p. 397. *στιγμὴν*, ὡς ἡμεῖς, τὸ ἐλάχιστον. Οὕτως; *Μένανδρος*. V. Wyttenb. Bibl. crit. III, 2. p. 142. et Jacobs. ad Anthol. Gr. I, 2. p. 126.

CCCXC.

Idem p. 399. *στραγγαλῶν ἐπέ που Μένανδρος*. Alberti ad Hesych. II. p. 1276. ex suo apographo dedit *στραγγαλῶν*. Fort. *στραγγαλιῶν*. Forma *στραγγαλῶν* utitur Diod. Sic., nisi ibi legendum *στραγγαλισθεῖς*, ut voluit Valck. Diatr. p. 284.

CCCXCI.

Idem p. 405. *συμβόλαια*, τὰ συναλλάγματα, οὕτως; *Μένανδρος*. V. Hesych. s. v. et Oudendorp. ad Thom. M. p. 819.

CCCXCII.

Idem p. 448. *τυντλός*, πηλὸς καὶ τάραχος. *Μένανδρος*. Posteriores significationem ex Hesychio memoriae errore affert Schneiderus Lex. Gr. s. v.

CCCXCIII.

Pollux VI, 12. ὁ παρακείμενός τινι, σύμπτου, συγκλίτης — ὃν σύγκλινον *Μένανδρος* καλεῖ.

CCCXCIV.

Idem VI, 38. *Θουγενίδης* δὲ ἔφη, Ἥτιςεν εἰς ὀφρονίον τραώβολον. παμπόνηρον *Μενάνδρου* ὁ ὀφρωνιασμός. Eadem voci notam inussit Phrynich. Ecl. Att. p. 418.

CCCXCV.

Idem VI, 161. τὰ μέντοι *Μενάνδρου* ἡμιφυνές καὶ ἡμίγραφον ἀνεκτά. τὸ δὲ ἡμιλάσταυρον παμπόνηρον.

T

CCCXCVI.

Idem VII, 86. τὸ δὲ *σανδάλιον* οὐ μόνον Μένανδρος εἶρηκεν ἀλλὰ καὶ Ἡρόδοτος.

CCCXCVII.

Idem VIII, 26. εἰσὶ δὲ καὶ παρὰ Μενάνδρῳ *δικάσιμοι* ἡμέραι h. e. *dies comitiales*.

CCCXCVIII.

Idem IX, 139. φαῦλος ὁ Μενάνδρου *νουθετισμός*.

CCCXCIX.

Idem IV, 87. Μένανδρος δέ τινες καλεῖ *ἀριστοσαλπιγκτάς*, ληστὰς *σαλπιγκτάς*. Valesius conj. *ληστοσαλπιγκτάς*. Ita Phot. Lex. p. 163. *ληστοσαλπιγκτάς*, τοὺς Τυρρῆνους, ἀπὸ *Ἡσαίου* τοῦ εὐρόντος. Hesych. *ληστοσαλπιγγες*, οἱ Τυρρῆνοί, ἐπειδὴ πρῶτοι *σάλπιγγος* εὐρέται *γίγνασιν*, ubi Hemst. *ἀληστοσαλπιγγες* coniecit. Apud Pollucem ante *ληστοσαλπιγτάς* inserendum videtur καὶ.

CD.

Idem I, 71. ὦρα καὶ ἡμῶριον, *σημεῖον*, ὥς Μένανδρος, ὠνομάζετο παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Ex his incertum est, utrum *σημεῖον* dixerit Menander an ὦρα et ἡμῶριον. Rem ipsam illustravere Salmas. Exercitt. Plin. p. 451. et Casaub. ad Athen. I. p. 18. ed. Schw.

CDI.

Idem I, 79. εἰ γὰρ καὶ Μένανδρος αὐτὸ (*vocem κοιτῶν*) *βαρβαρικὸν* οἶται, πιστότερος τὰ τοιαῦτα *Ἀριστοφάνης* κ. τ. λ. V. Lobeck ad Phrynich. p. 252.

CDII.

Idem II, 82. καὶ *μυκτηρισμὸν* τὴν *ἐξαπάτην* Μένανδρος. Verbum ἀπομύττειν hoc sensu supra vidimus.

CDIII.

Idem II, 82. φαῦλος δὲ ὁ Μενάνδρου *ἀκουστής* ἀντὶ τοῦ ἀκροάτης,

CDIV.

Idem II, 149. ὀξύχειρ καὶ ὀξυχειρία, τὸ μὲν παρὰ Μενάνδρου, τὸ δὲ παρ' Ἀλέξιδι. V. Hemst. ad Lucian. I. p. 220. et Eustath. ad Hom. Odyss. p. 1753. 47.

CDV.

Idem II, 194. Μένανδρος δὲ καὶ περισκελίδας εἶρηκε φορεῖν τὰς κόρας. Cfr. V, 100.

CDVI.

Idem III, 29. οἱ ἐκ τῶν ἀνεψιαδῶν ἀλλήλοις ἐξανέψιμοί τε καὶ ἐξανέψιας. Οὕτω γὰρ Μένανδρος.

CDVII.

Hesychius: ἔμπυος, ὃ ἐμπυϊκός, παρὰ Μενάνδρου. V. Schol. Sophocl. Oed. T. 1378.

CDVIII.

Idem: καλαδίσκος, εἶδος ἀρχήσεως καὶ σκευὸς γυναικείον παρὰ Μενάνδρου. V. Spanhem. ad Callim. II. p. 437. De priore significatu cfr. Athen. p. 630. a. et Polluc. IV, 165.

CDIX.

Harpocrat. s. v. ἀγυιεῖς, οἱ πρὸ τῶν οἰκῶν βωμοί, ὡς φασιν Κρατῖνος καὶ Μένανδρος.

CDX.

Idem s. v. Ἐλευθέριος. ὅτι δὲ (Ζεὺς) ἐπιγέγραπται μὲν Σωτήρ, ὀνομάζεται δὲ καὶ Ἐλευθέριος, δηλοῖ καὶ Μένανδρος. Disputavit de hoc loco Hemst. ad Plut. p. 459.

CDXI.

Idem s. v. δυσάνιος, Ἀντιπῶν, ὃ ἐπὶ παντὶ ἀνιῶμενος, καὶ μικρὸν καὶ εὐκαταφρόνητον ᾗ. — καὶ Μένανδρος.

CDXII.

Idem s. v. τρίγωνον, δικαστήριον — μνημονεύουσι αὐτοῦ ἄλλοι τε καὶ Μένανδρος ἐν τῇ * * *

CDXIII.

Idem βουκόρουζαν, τὴν μεγάλην κόρουζαν, καὶ κορυζᾶν τὸν ἰσχυρῶς κορυζῶντα. Exposuit de hoc usu vocis κόρυζα T. H. ad Luciani Dial. sel. p. 25. et Ruhnck. ad Tim. p. 165. De forma κορυζᾶς et similibus praeclare disputavit Lobeck. ad Phrynich. p. 433 sqq.

CDXIV.

Idem βαθυὺς ἀντὶ τοῦ πονηροῦ οὕτω Μένανδρος. Legendum videtur βαρύς.

CDXV.

Idem ἀσχολοῦμαι, καὶ ἀσχολεῖται, καὶ ἀσχολεῖσθαι. πάντα ταῦτα Μένανδρος λέγει. Eadem fere habet Lex. Seguer. I. p. 457.

CDXVI.

Idem ἀποσοβῶμεν, ἀποτρέχωμεν. Μένανδρος. Eadem habet Lex. Seguer. I. p. 436. Male Kusterus ἀποτρέπωμεν. Etymol. M. p. 270. σοβεῖν γὰρ τὸ τρέχειν. Aristoph. Av. 1425. κύκλω περισοβεῖν τὰς πόλεις. Achaeus ap. Athen. p. 277. b. πολὺς δ' ὄμιλος ποττίου κύκλου σοβεῖ. Cfr. Philostr. V. A. VIII. p. 335. Alciphro Epist. I, 34, 38. Dicitur potissimum de iis qui superbia elati magnifice incedunt.

CDXVII.

Idem ἀπέφηνεν ἀντὶ τοῦ ἀπέφησε. Μένανδρος. Lexicon Seguer. I. p. 423. ἀπέφησεν ἀντὶ τοῦ ἀντίειπε. Leg. ἀπέφηνεν ἀντὶ τοῦ ἀπεῖπεν.

CDXVIII.

Idem Ἀδράσθεια. ἔνοι μέντοι, ὥς μὴ διαφέρουσιν συγκαταλέγουσιν αὐτὴν (Adrasteam) τῇ Νεμέσει, ὥς Μένανδρος καὶ Νικόστρατος. Eadem habet Lex. Seguer. I. p. 342.

CDXIX.

Idem φρυάττεσθαι, τὸ καταπλήττειν. Οὕτως Μένανδρος. Eadem habet Etym. M. s. v. φρύαγμα.

CDXX.

Idem *χλωρόν, τὸ ἀκμάζον. Μένανδρος.* V. Valcken. Ep. ad Roever. p. XXIII. Neque aliter Latini, ut satis constat. Virgil. Aen. VI, 304. *Jam senior sed cruda viro viridisque senectus*, quem locum manifesta imitatione expressit Tacitus V. Agric. 29. *affluebat omnis juvenctus, et quibus cruda et viridis senectus.*

CDXXI.

Charax p. 228. b. *παρὰ Μενάνδρῳ σημειοῦται τὸ πρόσ με ἐγκλιθέν.* Disputavit de hoc loco Hermannus de E. R. G. p. 75. cll. Jacobsio Praefat. ad Anthol. Palat. p. XXXII.

CDXXII.

Schol. Dionysii Thracis p. 857. *τὸ ὑποκοριστικὸν ἐλάττωσιν τινα σημαίνει — ὡς παρὰ Μενάνδρῳ νηττάριον. Aristophanes Pluto: νηττάριον ἂν καὶ φάττιον ὑπεκορίζετο.*

CDXXIII.

Lexicon Seguer. I. p. 353. *ἄθραπτος, ὁ μὴ τεθαμμένος; παρὰ Μενάνδρῳ.*

CDXXIV.

Antiatticista p. 115. *ὑπόθεσιν ἀντὶ τοῦ ὑποθήκην. Μένανδρος.*

CDXXV.

Etymol. M. p. 790. 50. *φερνὴν δὲ τὴν προῖκα, καὶ Αἰσχίνης καὶ Μένανδρος.* Eadem Photius p. 470.

CDXXVI.

Apollonius ap. Bekk. Anecd. II. p. 587. *τὸ παρὰ Μενάνδρῳ νουνεχόντως δοκεῖ ἀσύστατον εἶναι.* V. Lobeck. ad Phryn. p. 604.

CDXXVII.

Lexicon Seguer. I. p. 421. *ἀπέλιπε μὲν ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα λέγεται, ἀπέπεμψε δὲ ὁ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα. Οὕτως Μένανδρος.* Vid. Valcken. ad Herod. III. p. 273. Wesseling. ad Diod. Sic. I. p. 490. et Luzac. de Dig. Socr. p. 59.

CDXXVIII.

Lexicon Seguer. I. p. 460. ἀντικουργὸς τὸ εἰργασμένον τὸν ἀντικὸν ἐρῶπον — ἀντικουργή φησί που Μένανδρος.

CDXXIX.

Eustath. ad Hom. III. p. 1840. 3. κάρου (pro κάρησο) παρὰ Μενάνδρου.

CDXXX.

Erotian. Gloss. Hippocr. p. 328. στλεγγὺς — ἡ συνήθης ξίστρα, καθὼς καὶ Μένανδρος μέμνηται.

CDXXXI.

Plutarch. Symp. IV, 6. p. 671. F. Σάββους — τοὺς Βάκχους καλοῦσι, καὶ ταύτην ἀφιᾶσι τὴν φωνήν, όταν ὀργιάζωσι τῷ θεῷ, ὅλον ἐστὶ δῆπου καὶ παρὰ Δημοσθένους λαβεῖν καὶ παρὰ Μενάνδρου. V. Demosth. pro Otesiph. p. 313. ed. Reiske.

CDXXXII.

Schol. Menandri Alexiph. p. 74. b. ed. Ald. βρυχᾶται, κλανθμυρᾶ, ὡς παιδίον φωνεῖ ἢ δακρύει, ὡς Μένανδρος. Ita Sophocles Trach. 1071. ὥστε παρθένος βέβρυχα κλαίων. Herimippus ap. Plutarch. Pericl. 33. παραθηγομένης βρύχεις κοπίδος. Alciphron Epist. I, 35. κλαίοντα καὶ βρυχώμενα. Cfr. Lobeck. ad Ajac. p. 269.

CDXXXIII.

Schol. Sophoclis Antig. 134. βακχεύειν, ἐνθουσιῶν, καὶ μέγα φρεσὶν, καὶ πνέων ὀργήν, ὡς τὸ Μενάνδρου. Ἀλλὰ καὶ πν * * *

CDXXXIV.

Athenaeus XI. p. 781. e. Μένανδρος δὲ πού φησι καὶ ποτήριον τορνευτόν, καὶ τορευτά. Ποτήριον τορνευτόν, *roculum tornatum, rotundatum*, τορνευτόν, *caelatum*. V. Salmas. ad Solin. p. 736. et Bentl. ad Horat. Art. Poet 441. Apud Julian. Orat. III. p. 111. D. legendum τῶν ἀποτορνέειν τὰς κέγχρους ἐπιχειροῦντων pro ἀποτορνέειν. Eodem vitio liberandus Cyrillus c. Julian. V. p. 179. B. ἐστὶν ἰδεῖν εὐφυσά μὲν τινα καὶ τετορνευμένην τὴν γλῶσσαν ἔχοντα. Lege τετορνευμένην. Similiter Julian. II. p. 77. A. οὐκ ἀποσμι-

λέων οὐδὲ ἀποτυγλῖων τὰ ῥήματα οὐδὲ ἀποτορνύων τὰς περιόδους. Cui multa similia attulit Lobeck. ad Phryn. p. 324.

CDXXXV.

Schol. Aristoph. Pac. 869. ἐδάκουν γὰρ ἐν τοῖς γάμοις σῆσαμον διδόναι, ὃ ἐστὶ πλακοῦς γαμικὸς ἐπὶ σησάμου πεποιημένος, διὰ τὸ πολύγονον, ὥς φησι Μένανδρος. De hoc more vide Aristoph. Av. 159. Stesichoras apud Athen. VI. p. 172. c. cl. Clemente Alex. Admon. p. 14. Sylb.

CDXXXVI.

Eustathius p. 1161. med. τὸ ἀλάβαστρον παρὰ τῷ Μενάνδρῳ ἀντὶ τοῦ ῥ κατὰ Ἄλκιον Διονύσιον. Vide Lexicon Seguer. I. p. 374. Brunck. ad Arist. Acharn. 1053. et Valcken. ad Thom. M. in Epist. a Tittmanno editis p. 145.

CDXXXVII.

Idem p. 962. 18. ὅτι δὲ καὶ ἀνασθησίας σκῶμμα λαμβάνεται ὁ βοῦς, δηλοῦν καὶ ὁ παρὰ Μενάνδρῳ βοΐδης, ὃ ἐστὶ πρᾶος, εὐήθης καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἀμνοκῶν.

CDXXXVIII.

Antiattic. p. 89. δεδείπνηκας. Μένανδρος.

CDXXXIX.

Etymol. M. p. 733. 48. τὸ συκοφαντεῖν παρὰ Πλάτωνι καὶ Μενάνδρῳ ὅλον κνίζειν ἐρωτικῶς. Suidas: συκοφαντεῖν κνίζειν ἐρωτικῶς. Οὕτως Πλάτων καὶ Μένανδρος. In Platone philosopho hoc frustra quaeres. Recte Stephanus Thes. L. Gr. III. p. 1129. b. intelligit Comicum. Quod enim Valcken. ad Adon. p. 326. c., et, qui hunc sequutus est, Heindorf. ad Horatii Sat. II, 3, 11. affirmant, *Platonis* nomine apud veteres semper Philosophum significari, Comicum, etiam ubi comoedia non indicetur, dici Πλάτωνα τὸν κωμικόν, hoc igitur nequaquam ab omni parte verum esse docet Suidas III. p. 93. et p. 365. et Schol. Aristoph. Ran. 1421.

CDXL.

Schol. Hesiodi ad Θεογ. 138. Menandro tribuens haec: Ἐρᾷ μὲν ὄμβρων γαῖα, aut Menandrum nominavit pro Euripide, cujus notissimus est locus: Ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γαῖ',

ὅταν ξηρὸν πέδον κτλ. de quo dixit Valcken. Diatr. p. 51. c.,
aut Menander imitatus est Eupipidem.

CDXLL

Schol. Apoll. Rhod. I, 1126. Τιτίν ἄμα Κυλληγόν τε.
Τοὺς Ἰδαίους καλουμένους δακτύλους, οὓς πρώτους φησὶν εἶναι
πατέδρους τῆς μητρὸς τῶν θεῶν, ἀκολουθῶν Μενάνδρῳ λέγοντι,
τοὺς Μιλησίους, ὅταν θύωσι τῇ Πέᾳ, προθύειν Τιτία τε καὶ
Κυλληγῶ. Attigit hunc locum T. H. ad Aristoph. Plut. 289.
qui non Comicum, sed alium Menandrum, qui de myste-
riis scripserit, significari existimat. Schol. Arist. Av. 1073.
Μενάνδρος ἐν τῷ περὶ μυστηρίων προφέρεται τῆς χαλκῆς στή-
λης ἀντίγραφον, ἐν ᾗ ἐπεκέρυξαν καὶ αὐτὸν (Diagoram Melium)
καὶ τοὺς ἐκιδόντας Πελλανεῖς. Sed hic legendum videtur
Μελανθίος ἐν τῷ περὶ μυστηρίων, qui laudatur a Schol.
Aristoph. 289. cll. Athen. VII. p. 325. c. Confirmat con-
jecturam aliud Scholion ad Aves l. c. τοῦτο οὖν ἐκέρυξαν
κατ' αὐτοῦ Ἀθηναῖοι καὶ ἐν χαλκῇ στήλῃ ἔγραψαν, ὥς φησι
Μελανθῆς ἐν τῷ περὶ μυστηρίων. Corr. Μελανθίος.

CDXLII.

Helladius Chrestom. p. 4. Meurs. τὰς νῦν λεγομένας
κουρίδας οἱ Ἀττικοὶ κομματορίας ἐκάλου. εὐρηται δὲ παρὰ
Μενάνδρῳ καὶ τὸ κουρίδα. Nec apud Menandrum solum,
sed etiam apud Amphidem Athenaei p. 567. F. et Alexin
ibid. p. 422. E. Cfr. Schweigh. Ind. Athen. IX. p. 20.
Officia κομματορίας tetigit Salmasius ad Tertull de Pallio
p. 348.

CDXLIII.

Etymol. Magn. p. 470. 45. Ἰκόνιον, πόλις Λυκαονίας,
— γράφεται δὲ διὰ τοῦ ι, ἐπειδὴ εὐρέθη (εὐρηται) ἡ ἀρχὴ συ-
στέλλομένη παρὰ Μενάνδρῳ. Scilicet in iis, quae consulto
omisimus, docet Etymologus nomen urbis ab εἰκῶν esse
deducendum. Cfr. Steph. Byz. p. 325. Pin.

CDXLIV.

Schol. Thucyd. I, 30. τροπαῖον ἢ παλαιὰ Ἀτθίς —
τρόπαιον ἢ νέα, ἥς ἐστὶ Μενάνδρος.

CDXLV.

Stephanus Byz. p. 647. Pin. Τέμβριον, πόλις Φρυγίας.

Χάραξ δὲ Τύμβριον αὐτὴν φησι, Μένανδρος δὲ Τεμβρίαιον φησιν, ὡς Γορδίου.

CDXLVI.

Phrynichus Ecl. Att. p. 196. *Μεγιστᾶνες*. Ἀντίοχος ὁ σοφιστῆς — τοῦνομα ἔθηκεν, ἵσως Μενάνδρῳ ἀκολουθήσας.

CDXLVII.

Idem p. 418. e Menandro haec verba affert: *μεσοπορεῖν καὶ γῦρος*, (vide, Fragm. Misogyn. p. 116.) καὶ *λήθαργος*, (v. Thom. M. p. 576.) καὶ *σύσσημον*, καὶ *πορνοκόπος* (v. Thom. M. p. 731.) καὶ *ὀψωνιασμός*, καὶ *ὀψώνιον*, καὶ *δύσριγος*. V. Lobeckium.

CDXLVIII.

Idem p. 425. *μετριάζειν* — Μένανδρος ἐπὶ τοῦ ἀσθενεῖν, παρὰ τὴν τῶν δοκίμων χρῆσιν.

CDXLIX.

Idem p. 442. *ἀκρατεύεσθαι*. οἱ πολλοὶ γε χρωῶνται τούτῳ τῷ ὀνόματι καὶ Μένανδρος. Cfr. Thom. M. p. 30. et intpp.

CDL.

Idem p. 442. *αἰχμαλωτισθῆναι*. τοῦθ' οὕτω ἀδόκιμον ὡς οὐδὲ Μένανδρον αὐτῷ χρῆσασθαι. διαλύων οὖν λέγει *αἰχμάλωτον γενέσθαι*.

CDLI.

Stephanus Byz. p. 633. Pin. Ἡρόδοτος *Ταναγρικὴ μοῖρα*, καὶ Μένανδρος, *Ταναγρικὴ γυνή*.

CDLII.

Aristophanes Grammat. apud Boissonadium ad Herod. Epim. p. 289. *κέφρος*, ὃ εὐήθης — ὃν λέγουσιν οἱ ἰδιῶται *κέφος*. Ἄγγαρος, ὃ ἐκ διαδοχῆς γραμματοφόρος, ὡς Ἡρόδοτος ἐν ὄγδω. καὶ οἱ εὐτελεῖς δὲ καὶ ἄφρονες οὕτως ὠνομάζοντο, ὡς Μένανδρος. Editor: non reperitur in fragmentis Menandri vox ἄγγαρος. Dixit ἄγγαρεῦεσθαι in Sicyonio. Miror non vidisse virum eruditissimum,

verba καὶ οἱ ἐντελεῖς κ. τ. λ. suo loco mota ponenda esse
post verba οἱ ἰδιῶται κέφος.

CDLXI.

Quintil. Inst. III, 11, 27. *Caput rei est; apud Menandrum κεφάλαιόν ἐστι.* Recte Spaldingius haec e judiciali oratione apud Menandrum petita esse statuit. Cfr. supra p. 61.

M E N A N D R I
EPIGRAMMATA.

I.

ΕΙΣ ΕΠΙΚΟΙΤΗΡΟΝ ΚΑΙ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΑ.

*Χαῖρε, Νεοκλείδα δίδυμον γένος, ὃν ὁ μὲν ὑμῶν
Πατρίδα δουλοσύνας εὔσαθ', ὁ δ' ἀφροσύνας.*

Legitur in Anthol. Vatic. T. I. p. 327. sive apud Brunckium Anal. I. p. 203.

II.

AUSONII EPIGR. CXL

E MENANDRO.

Nil homine terra pejus ingrato creat.
Vicus, hospes, notus, ignotus, cliens,
Et si qua genera sunt, id civium genus,
Si quid petenti promptus opis impertias,
Ut misereare, gratia actutum perit.

An recte ad Epigrammata hos versus, praeunte Clerico, retulerim, dubitare licet, cum nihil impediat, quo minus eos e Comoedia desumptos statuas. Tertium versum non intelligo. Quintus graece servatus est a Suida I. p. 130. et Zenobio I, 81.:

"Αμ' ἡλέηται καὶ τέθνηκεν ἡ χάρις.

Sub Comici nomine prostat apud Eustath. ad Hom. II. p. 982. 43. unde Fabricius Bibl. Gr. I. p. 469. eum ad Aristophanem retulit, quod etiam Brunckius Fragm. Arist. p. 289. sequutus est.

III.

AUSONII EPIGR. CXIV.

E MENANDRO.

Re frueretur ut natus mortalis, dilige sed rem.
 Tanquam immortalis; sors est in utroque
 verenda.

Eandem sententiam iisdem fere verbis expressit Lucianus
 Anal. Br. II. p. 314.

Ὡς τεθνηζόμενος τῶν σῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυε,
 Ὡς δὲ βιωσόμενος φείδεο τῶν ἀγαθῶν.

Idem color apparet in verbis Isocratis ad Demon. I. p. 2.
 Cor. ἀπῆλπε μὲν (Hipponicus) τῶν παρόντων ἀγαθῶν ὡς
 θνητός, ἐπιμελεῖτο δὲ τῶν ὑπαρχόντων ὡς ἀθάνατος. Cfr.
 Diogen. Laert. I, 87. et Intpp. ad Tertulliani Apol. p. 330.
 ed. Haverc.

INCERTORUM POETARUM
FRAGMENTA PROBABILITER AD MENANDRUM
REFERENDA.

I.

*Γέρων γέροντι γλῶτταν ἡδίστην ἔχει,
παῖς παιδί, καὶ γυναικὶ πρόσφορον γυνή,
νοσῶν τ' ἄνθρωπος νοσοῦντι, καὶ δυσπραξία
ληφθεὶς ἐπαδός ἐστι τῷ πειρωμένῳ.*

Plutarch. de adul. et am. p. 51. e. ἀρχὴν φιλίας ἔφαμεν εἶναι — ὁμοιοπαθῇ διάθεσιν τε καὶ φύσιν, ἐφ' οἷς καὶ ταῦτα εἴρηται· Γέρων κ. τ. λ. Menandro hos versus tribuunt Stephanus Com. Graec. p. 103. Fabricius ad Sext. Emp. I. p. 282. et Brunckius Poet. Eth. p. 190. Euripidis esse statuit Valcken. Diatr. p. 148. cujus sententiae accedit Wytttenbachius. Equidem nihil definio. Ad vs. 2. contra Eurip. Hel. 830. σὸν ἔργον, ὡς γυναικὶ πρόσφορον γυνή.

II.

*Ἐμὲ, Νικόμαχε, πρὸς τὸν στρατιώτην τάξατε,
ἂν μὴ ποιήσω πέποινα μαστιγῶν ὄλον,
ἂν μὴ ποιήσω σπογγίας μαλακώτερον
τὸ πρόσωπον.*

Plutarch. de adul. et am. p. 62. e. οὐ μὴν ἀλλὰ δεῖ πρῶτον ἐν ταῖς ἐπαγγελίαις σκοπεῖν τὴν διαφορὰν. εὖ γὰρ εἴρηται καὶ τοῖς πρὸ ἡμῶν φίλου μὲν ἐκείνην εἶναι τὴν ἐπαγγελίαν· Εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἔσσι· κόλακος δὲ ταύτην· Αὐτὰρ ὁ τι φρονέεις. Καὶ γὰρ οἱ κωμικοὶ τοιοῦτους εἰσάγουσιν· Ἐμὲ κ. τ. λ. Menandri hos

versus esse primus monuit Petrus Colvius ad Apuleji Metam. I. p. 16., ex quo sumsit Jo. Clericus p. 166., qui eos ad Menandri Στρατιώτας retulit. Multo probabilior est Wyttenbachii sententia, e Colace ductos statuentis. Comparat Terentii Eun. IV. 6. et 7. Luciani dial. Meretr. IX. et Plauti Mil. Glor. V. 31.

III.

Εἴτ' εἰ μὲν ἤδεις, ὅτι τοῦτον τὸν βίον,
ὃν οὐκ ἐβίωσέ, ζῶν διεντύχησεν ἄν,
ὁ θάνατος οὐκ εὐκαιρος· εἰ δ' ἠνεγκεν ἄν
οὗτος ὁ βίος τι τῶν ἀνηκέστων, ἴσως
— — αὐτὸς σοῦ γέγονεν εὐνούτερος.

Plutarch. Cons. Apoll. p. 110. e. *θέασαι οἷα περὶ τοῦτου φησὶ τῶν κομικῶν τις πρὸς τὸν ἐπὶ τῷ αῶρῳ λυπούμενον θανάτῳ· Εἴτ' εἰ μὲν κ. τ. λ.* Vs. 1. legendum videtur *εἰδέης*, aut, quod Reisigius voluit Ephem. Jen. 1818. nro. 183. *ἤδεις*, ὅτι τοσοῦτον. Vs. 5. fort. leg. ὁ θάνατος αὐτός.

IV.

Ἔα μ' ἀπολέσθαι· τοῦτο γάρ μοι συμφέρει.

Plutarch. de Virt. mor. p. 446. a. *οὐχ ἦττον δὲ τούτων ὁ εἰπὼν· Ἔα μ' ἀπ. — τὴν κρίσιν ἔχει τῷ πάθει συναينوῦσαν.* Indicavit hunc versum Wyttenb. ad Bakii Posidon. p. 284. qui aut Menandri aut Euripidis esse statuit. Prius verum puto.

V.

Τί τᾱλλότριν, ἄνθρωπε βασκανώτατε,
κακὸν ὀξυδορκεῖς, τὸ δ' ἴδιον παραβλέπεις;

Plutarch. de anim. tranqu. p. 469. b. *καίτοι τότε πρὸς τὸν πολυπράγμονα λελεγμένον οὐκ ἀγῶς, δεῦρ' ἔστι μετενεγκῖν· Τί τᾱλλ. κ. τ. λ.* Idem locus est apud Plut. de Curios. p. 515. d. Ad sententiam optime convenit Horat. Serm. I. 3. *Cum tua praevideas oculis male lippus inunctis, Cur in amicorum vitiiis tam cernis acutum?*

VI.

Οὗτος μακάριος ἐν ἀγορᾷ νομίζεται,
ὅταν δ' ἀνοιξῇ τὴν θύραν τρισάνθλιος·

γυνή κρατεῖ πάντων, ἐπιτάττει, μάχεται ἀεί,
ἀπὸ πλειόνων ὀδυνᾷτ', ἐγὼ δ' ἀπ' οὐδενός.

Plutarch. de animi tranqu. p. 471. 6. ὁ γοῦν Πιττακὸς εἰστία ξένους· ἐπελθοῦσα δὲ ἡ γυνή μετ' ὁρῆς ἀνέτρεψε τὴν τράπεζαν· τῶν δὲ ξένων διατραπέντων, ἑκάστῳ τι, ἔφη, ἡμῶν κακὸν ἐστίν, ὃ δὲ τοῦμόν, ἄριστα πράττει· Οὗτος κ. τ. λ. Tres priores versus iterum habes apud Plutarch. de Virt. et Vitio p. 100. e. ubi vs. 2. legitur ἐπὶ δ' ἀνοίξῃ, et 3. μάχεται. Menandri hos versus esse suspicatus est etiam Porsonus Advers. p. 259. Neque alia fuit Wyttenbachii sententia, qui partem loci etiam apud Themist. Orat. XXXII. p. 357. d. servatam esse monuit.

VII.

Ὡ φιλτάτη κλίνη — — —

Βακχίς θεὸν σ' ἐνόμισεν, εὐδαίμον λυχνέ·
καὶ τῶν θεῶν μέγιστος, εἰ ταύτη δοκεῖς.

Plutarch. de Garrul. p. 513. f. οὕτω καὶ τοῖς ἐρωτικοῖς ἡ πλείστη διατριβὴ περὶ λόγους μνήμην τινὰ τῷ ἐρωμένῳ ἀναδιδόντας, οἷγε καὶ μὴ πρὸς ἀνθρώπους, πρὸς ἄψυχα περὶ αὐτῶν διαλέγονται· Ὡ φιλτάτη κλίνη· καὶ Βακχίς κ. τ. λ. Imitatus est Asclepiades Epigr. 25. Anal. Br. I. p. 216. λυχνέ, σὺ δ', εἰ θεὸς εἶ, Τὴν δολίην ἐπάμνον. Terti versus emendationem alicubi me legisse recordor hanc, ut scribatur: μέγιστος εἶ, ταύτη δοκῶν.

VIII.

Λευκή με θοῖξ ἀπόμισθον ἐντεῦθεν ποιεῖ.

Plutarch. an seni sit adm. resp. p. 789. c. τί οὖν, φῆσαι τις ἂν, οὐκ ἀκούομεν ἐν κωμῳδίᾳ στρατιώτου λέγοντος· Λευκή κ. τ. λ.

IX.

— Οἶα δὴ φιλοῦσιν ἰατροὶ λέγειν
τὰ φαῦλα μείζω, καὶ τὰ δεινὰ ὑπέροβα,
πυργοῦντες αὐτούς. —

Stobaeus Serm. CII. p. 423. Grot. ubi in margine *Mimnermi* nomen adscriptum est, quem iambica carmina scripsisse probari non potest. Itaque ut alibi, ita hic etiam Menandri et Mimnermi nomina permutata esse suspicabar, cum eandem Porsoni sententiam fuisse didici e

verbis Gaisfordii ad Poet. min. II. p. 425. Priori versu Brunck. Poet. Eth. p. 101. dedit ὅποῖα, et vs. 2. pro ὑπὲρ φόβον e codice ὑπὲρφοβα, quod recepi. Major de alio apud Stob. CXXVI. p. 515. Grot. loco dubitatio suboritur:

δαινοὶ μὲν ἀνδρὶ πάντες ἐσμὲν εὐκλειῇ
ζῶντι φθονῆσαι, κατθανόντα δ' αἰνέσαι.

Quae manifesto tragicum colorem prae se ferunt. Grotii margo: *Mimnermi in Neoptolemo.*

X.

Καὶ περιβόητον πᾶσιν ἀνθρώποις — —
αὐτὸν ἀκρατῆς, καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον
ἥττων ἑαυτοῦ πορνιδίῳ τρισαθλίῳ
ἑαυτὸν οὕτω παραδέδωκεν. —

Ammonius de Differ. s. v. διαβόητος p. 42. Valck. περιβόητος δὲ ὁ ἐπὶ κακία: Καὶ περιβόητον πᾶσιν ἀνθρώποις αὐτὸν [παραδίδωσιν ὁ] ἀκρατῆς κτλ. Menandro hunc locum tribuit Porsonus Tracts and Misc. crit. p. 252., qui priorem fragmenti partem ita constituit: καὶ π. π. ἀνθρ. ποιεῖ Ὁ Κράτης. Voluit sine dubio Αὐτὸν ὁ Κράτης. Verba unci inclusa in antiquissimis editt. desunt.

Alia hujus generis fragmenta, praesertim e Plutarcho, Menandri admiratore acerrimo, ducta supra attuli ad Γεωργόν p. 38. ad Λιυσίδαίμονα p. 45. ad Θησαυρόν p. 81. ad Μισοῦμενον p. 117. ad Περιχειρομένην p. 137.

EURIPIDIS ALIORUMQUE POETARUM

FRAGMENTA AB ALIIS PERPERAM MENANDRO
TRIBUTA.

I.

Θεὸς μὲν αἰτίαν φῦει βροτοῖς
ὅταν κακῶσαι δῶμα παμπήδην θέλῃ.

Menandro tribuit Stobaeus Gesneri Serm. II. p. 30., incerto poetae Grotius, Aeschilo Eusebius P. E. XIII. 3. Omisso auctoris nomine prostat apud Plutarch. de aud. poet. p. 17. b.

II.

II.

Πολλαῖσι μορφαῖς οἱ θεοὶ σοφισμάτων
σφάλλουσιν ἡμᾶς κρείσσονες πεφυκότες.

Menandro tribuunt Stobaeus Serm. III. p. 38. et Apostol. IV. 2., Euripidi Plutarch. de defectu orac. p. 431. a. Cfr. Nic. Loensis Epiph. I, 14.

III.

Ἀληθεῖη δὲ παρῶντω
σοὶ καὶ ἐμοί, πάντων χρῆμα δικαιοτάτον.

Servavit Stobaeus Serm. XI. p. 76. Grot. qui Theognidis nomen adscripsit. At margo Gesneri: *Menandri in Naumis*. Verissime Passovius: *Mimnermi ἐν Ναννοῖ*. Partem veri vidit etiam Gaisford. ad P. M. Vol. I. p. 425.

IV.

Ὅταν δ' ἴδῃς πρὸς ὕψος ἡρμένον τινά,
λαμπρῶ τε πλούτῳ καὶ γένει γαυρούμενον,
ὄφρυν τε μείζω τῆς τύχης ἐπηρκότα,
τούτου ταχεῖαν Νέμεσιν εὐδύς προσδόκα.
ἐπαίρεται γὰρ μείζον ἵνα μείζον πέσῃ.

Euripidi tribuit Stobaeus Gesneri Serm. XXII. p. 187. Philistioni sive Philemoni Compar. Men. et Phil. p. 360. Anton. Mel. XXX. p. 52. Gesn., Menandro Codex Stobaei Paris. apud Grotium. Postremum, quod miror, sequutus est Valcken. Diatr. p. 223. Quarto versu Comparatio habet ἦξιν pro εὐδύς. Cetera lectionis varietas quae enotetur vix digna est. Quintum versum a Stobaeo omissum ex Antonio addidit Grotius. Ad sententiam Clericus comparat Juvenal. X. 104. et Claud. Rufin. I. 22. Ad verbum fere convenit locus Minucii Felic. p. 340. *miseri in hoc altius tolluntur, ut decendant altius*.

V.

Ἐπεὶ τί δεῖ βροτοῖσι πλὴν δυεῖν μόνον,
Δήμητρος ἀκτῆς πώματός θ' ὑδρηχόου;
ἄπερ πάρεστι καὶ πέφυχ' ἡμᾶς τρεφεῖν.

Menandro tribuit Stobaeus Gesneri XXXVIII. p. 235. Alii Euripidis nomen apponunt. Vid. Musgravii Fragm.

p. 481. Lips. Partem loci habet etiam Eustathius ad Hom. II. p. 868. Rom.

VI.

Θεοῦ γὰρ οὐδεὶς χωρὶς εὐτυχεῖ βροτῶν,
οὐδ' εἰς τὸ μείον ἦλθε· τὰς θνητῶν δ' ἐγὼ
χαίρειν κελεύω θεῶν ἄτερ προθυμίας.

Servavit Stobaeus Ecl. Phys. T. I. p. 36. ubi Menandri nomen adscriptis etiam Heerenius, in notis tamen nullum auctoris nomen in MSS. reperiri testatus. Fortasse Euripidis est fragmentum. Vs. 2. scripsi τὰς θνητῶν e Cod. Aug. in Observ. Misc. VII. 2. p. 190. pro edito τὰ θνητῶν. Nisi malis τὰ δὲ θνητῶν.

Plura hujus generis fragmenta suppeditat Stobaeus Schowii p. 133. aliisque locis, quae cum in reliquis Stobaei editionibus jam dudum ad suos auctores relata sint, hic omittere satius duco. Qui Serm. LXII. p. 401. Gesn. Menandro, sive, ut alii libri habent, Euripidi tribuitur versus, legitur in Medea 330. Eidem tribuendi videntur duo senarii, quos inter Incerta* exhibui Nro. 170.

M E N A N D R I S P U R I A.

Clemens Alex. Ström. V. p. 258. Sylb. καὶ μετ' ὀλίγα ἐπάγοντος (τοῦ Ἡσαΐου). Λούσασθε, καθαροὶ γένησθε· ἀφέλετε πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν ὑμῶν· καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις· Μένανδρος ὁ Κωμικὸς αὐταῖς γράφει ταῖς λέξεσιν·

Εἴ τις δὲ θυσίαν προσφέρων, ὦ Πάμφιλε,
ταύρων τι πλῆθος ἢ ῥίφων, ἢ νῆ Δία
ἐτέρων τοιούτων, ἢ κατασκευάσματα
χρυσᾶς ποιήσας χλαμύδας ἤτοι πορφυράς,
5 ἢ δι' ἐλέφαντος ἢ σμαράγδου ζῶδια,
εὖνουν νομίζει τὸν θεὸν καθιστάναι;
πεπλάνητ' ἐκεῖνος, καὶ φρένας κούφας ἔχει.
Δεῖ γὰρ τὸν ἄνδρα χρήσιμον πεφυκέναι,
μὴ παρθένους φθειρόντα καὶ μοιχάμενον,
10 κλέπτοντα καὶ σφάττοντα χρημάτων χάριν.
μηδὲ βελόνης ἔναμμ' ἐπιθυμῆς, Πάμφιλε,
ὁ γὰρ θεὸς βλέπει σε πλησίον παρῶν.

Θεὸς ἐγγύζων ἐγώ, φησί, καὶ οὐχὶ θεὸς πόρρωθεν. ἢ ποιήσει τι

ἄνθρωπος ἐν κρυφαίοις, καὶ οὐχὶ ὀφιομαι αὐτόν; διὰ Ἰερεμίου
φησὶν. καὶ πάλιν ὁ Μένανδρος, παραφράζων τὴν γραφὴν ἐκεί-
νην, Θύσατε θυσίαν δικαιοσύνης, καὶ ἐλπύσατε ἐπὶ κύριον, ὡδὲ
πὼς γράφων·

- Μηδὲ βελόνῃς ὧ φίλτατε
ἐπιδυμῆσθαι ποτ' ἄλλοτρίας. ὁ γὰρ θεὸς
15. ἔργοις δικαίοις ἡδεῖται καὶ οὐκ ἀδικοῖς·
πονοῦντα δ' ἑᾶ τὸν ἴδιον ὑψῶσαι βίον,
τὴν γῆν ἀροῦντα νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν.
θεῶ δὲ θύε διὰ τέλους δίκαιος ὢν,
μὴ λαμπρὸς ὢν ταῖς χλαμύσιν ὥς τῇ καρδίᾳ.
20 βροντῆς ἀκούσας μηδαμῶς πόρρω φύγῃς,
μηδὲν συνειδῶς αὐτὸς αὐτῷ, δεσποτα,
ὁ γὰρ θεὸς βλέπει σε πλησίον παρῶν.

Eundem locum e Clemente petiit Eusebius P. E. XIII. p. 399. Steph. Philemoni tribuitur a Justino de Mon. p. 39. B. Recepit eum Grotius in Excerpt. p. 757. et Brunckius in P. Eth. p. 336., qui primus, quantum equidem sciam, spurius esse hos versus monuit. Idem argumentum tetigit Boeckhius de Trag. Gr. p. 157. et uberius persequutum esse Jo. Luzacium Exercitt. Acad. p. 164. cum aliunde mihi innotuerat, tum intellexi e verbis Seidleri de V. D. II. p. 399.; nam ipse rarissimo libro non utor. — Vs. 2. ταύρων τι πλῆθος. Pro τι Grotius τέ, Brunckius γέ. Tum ἡ ῥίγων Clemens Sylburgii. Justinus et Eusebius ἡ ῥίγων. — Vs. 4. pro πορφυρᾷ; Justinus πορφύρας. — Vs. 5. δι' ἐλέφαντος. Ita solent seriores. Theophanes Nonnus Epit. II. p. 160. ed. Bern. πεισοὶ διὰ κρόκου καὶ γυναικίου γάλακτος. Suidas I. p. 15. ὑπότριμμα βαρβαρικὸν κατασκευαζόμενον διὰ πράσων. Gregorius Cor. p. 526. βρώμα διὰ στέατος. Cfr. Schaefer. ad Dionys. de Comp. Verb. p. 167. et Bast. Ep. crit. p. 278. Semel ita Propertius IV, 3, 20. *Et struxit querulas rauca per ossa tubas.* — Vs. 6. vulgo καθεστάναι. Correxerit Grotius. V. Boeckh. l. c. p. 153. — Vs. 7. πεπλάνητ' ἐκείνος. Justinus πλανᾷτ' ἐκείνος. Cfr. Boeckh. l. c. p. 161. — Vs. 8. πεφυκέναι. Justinus καθεστάναι. — Vs. 9. σφάττοντα. Justinus σφάζοντα. — Vs. 10. Post hunc versum apud Justinum quatuor inseruntur senarii. Totus locus ita se habet:

τάλλότρια βλέποντα, κατίδυμοῦντα
ἦτοι γυναικὸς παλυτελοῦς ἢ δώματος,
ἢ κτήσεως, παιδὸς τε, παιδίσκης θ' ἀπλῶς,

ἵππων, βοῶν τὸ σύνολον ἢ κτηνῶν, τί δὴ;
 Μηδὲ βελόνης ἐν ἅμμ' ἐπιθυμῆς, Πάμφιλε.
 ὁ γὰρ θεὸς βλέπει σε πλησίον παρῶν,
 ὃς ἔργοις ἡδεται δικαίοις, οὐκ ἀδίκους.

Jam septem reliqui versus sequuntur, eodem fere modo scripti, ut apud Clementem et Eusebium leguntur. Primo eorum versuum, quos Justinus addidit, quomodo me-dear non habeo; sed tertio legendum videtur ἵππων, βοῶν, ἢ τὸ σύνολον κτηνῶν. — Vs. 11. Eusebius ἐν ἅμμ' ἐπιθυμῆς. Idem vss. 14. et 15. ita scriptos habet:

μηδὲ βελόνης,
 ὃ φίλτατ', ἐπιθύμησον ἀλλοτρίᾳ ποτέ.
 ὁ γὰρ θεὸς γ' ἔργοις δικαίοις ἡδεται,
 καὶ οὐκ ἀδίκους. ποιοῦντα κτλ.

Imperativus aoristi in tali quidem poeta nihil offensionis habet. Ac recepit hoc Grotius, verbis καὶ οὐκ ἀδίκους plane resectis. Alia proposuit Seidlerus de V. D. p. 398. — Vs. 16. Eusebius βίον ὑψῶσαι. — Vs. 17. fort. καὶ καθ' ἡμέραν. — Vs. 19. Eusebius καὶ λαμπρὸς ὡς ταῖς χλαμύσι τῇ καρδίᾳ. Tetigit hunc versum Huschkius Anal. crit. p. 289. — Vs. 20. apud Clem. et Euseb. ita scriptus legitur: βροντῆς ἐὰν ἀκούσης μὴ φύγῃς. — Vs. 21. ante Grot. σαντῶ pro αὐτῶ. Clemens μὴ συνειδῶς αὐτὸς ἑαυτῶ, δέσποτα.

His Pseudo-Menandreis equidem non dubito alios etiam adjungere senarios, eadem incude procusos, quos servavit Justinus de Mon. p. 41. c.

Διότι τὸν ὄντα κύριον πάντων αἰεὶ
 καὶ πατέρα τοῦτον διὰ τέλους τιμᾶν μόνον,
 ἀγαθῶν τοιούτων εὐρετὴν καὶ κτίστορα.

An de hoc etiam loco disputaverit Luzacius, compertum non habeo. Ait autem Justinus, petitos esse hos versus e Menandri *Diphilo*, quod praeter alios arripuit Grotius Exc. p. 717. qui fabulae titulum vertit *Duas amans*. Quae satis mira est interpretatio. Cognominem Epicharmi fabulam commemorat Fulgentius I. p. 168. quamquam de lectionis veritate dubites. De Menandri *Diphilo* autem nihil aliunde innotuit. Quare erunt haud dubie (ac fuit sane Heringa Observ. crit. p. 244.), qui Clementi Alexandrino assentiantur, qui Stromat. V. p. 260. Sylb. locum nostrum *Diphilo* poetae tribuit: ὁ Κωμικὸς Δίφιλος, inquit, γνωμικώτατα τὸν ὄντα πάντων φησὶ πατέρα τοῦτον διὰ τέλους τιμᾶ μόνον, ἀγαθῶν τοσούτων εὐρετὴν καὶ κτίστορα. Quae

verba repetiit Eusebius P. E. XIII. p. 404. Steph. ubi legitur ὁ κωμικὸς Δίφιλος γενναῖωτάτων ὄντα πάντων φησὶ πατέρα κτλ. Sed neque Diphili neque Menandri haec esse, nemo non videt; adeo omnia christianum hominem redolent.

Addam hic aliud poemation, quod e Menandro, si ita credere licet, latine reddidit Lucius Apulejus. Inscriptur autem: *Lucii Apuleji Ἀνεχόμενος ex Menandro:*

Amare liceat, si potiri non licet.

Fruantur alii: non moror, non sum invidus.

Nam sese excruciat, qui beatis invidet.

Quos Venus amavit, facit amoris compotes:

5 Nobis Cupido velle dat, posse abnegat.

Olli purpurea delibantes oscula,

Clemente morsu rosea labra vellicent,

Malas adorent ore et ingenuas genas,

Et pupularum nitidas geminas gemmulas.

10 Quin et cum tenera membra molli lectulo

Compectorata adhaerent Veneris glutino,

Libido cum lascivo instinctu suscitatur,

Sinuare ad Veneris usum femina, feminae

Inter gannitus et subantis voculas,

15 Carpent papillas, atque amplexus intiment,

Arentque sulcos molli in arvo Venereo,

Thyrsumque pangant hortulo in Cupidinis:

Dent crebros ictus, connivente lumine,

Repedante cursu, Venere et anima fessula,

20 Ejaculent tepidum rorem niveis laticibus.

Haec illi faciant, queis Venus non invidet,

At nobis casto saltem delectamine

Amare liceat, si potiri non licet.

Receptum est hoc carmen inter Lusus Priapejos, sed primus publici juris fecisse dicitur Binetus. Vide quae de hac re dixit Sim. Abbes Gabbema ad Priapeia Petronii Satyrico adjecta, Trajecti ad Rhen. MDCLIV. p. 77.

Versibus Menandri spuriiis fortasse alios adjicere debebam, quos e Comparatione Menandri et Philemonis ductos supra inter incertae sedis fragmenta exhibui. Sed horum ratio quum in tanta istius Comparationis depravatione non adeo certa sit, ut nullus dubitationi locus relinquantur, nolui equidem Pseudo-Menandrea talium ver-

suum accessione augeri, qui, si emendatius scripti ad nostram aetatem pervenissent, nihil fortasse haberent, quod lectoris animum νοθείας suspicione moveret.

Ceterum ne quis aliquid, quod ad Menandrum pertinere videatur, omissum esse queratur, monemus, viros doctos haud raro in scriptis suis memoriae errore aliorum poetarum versus vel sententias Menandro tribuisse. Cujus generis quaecumque inter legendos recentiorum criticorum commentarios annotavi, hic corollarii loco adnectam. Jos. Scaliger igitur Conject. in Varron. VI. p. 215. Bip. apud Menandrum, inquit, *meretrix dicitur αἰξ*.

Ἐπικαλεῖτο δὲ

Αἰξ, ὅτι μέγαν κατέφαγε τὸν ἐραστὴν ποτὶ
θαλλόν.

Est Machonis fragm. apud Athen. XIII. p. 582. e. ut recte monuit Clericus p. 280., qui ipse p. 230. complures versus tanquam Menandreos exhibuit e Suida s. v. προστάτης, qui sunt Aristophanis in Eccles. 173 sqq. — Salmasius de Usuris p. 182. *etiam Menander, ait, his versibus:*

— ἔχοντες εὐπαθῆ βίον

παρουσίαν τε χρημάτων —

Est Cratetis locus apud Harpocrat. s. v. παρουσία. Cfr. Pierson ad Moerin p. 297. — Gatakerus Posth. p. 750. E. ex Athenaeo hunc Menandro adscribit senarium:

ἀγαθὸν ἀμεταμέλητός ἐστιν ἡδονή.

Est Antisthenis dictum apud Athen. XII. p. 313. a. male ad trimetri números vocatum. — Similis huic Grotii error est, qui in Excerpt. p. 755., inter Menandri fragmenta hos versus retulit:

Οὐδὲν γὰρ οὕτως ἡδὺ ἀνθρώποις ἔφν,
ὥς τὸ λαλέειν τὰλλότρια, —

hac notula adscripta: Apud Nazianzenum: οὐδὲν γὰρ οὕτως ἡδὺ ἀνθρώποις, *sine ἔφν et μοχ λαλεῖν*. Gregorii Nazianzeni locus est in Apologet. p. 14. ed. Basil., ubi tamen Menandri nulla fit mentio, itaque miror Grotium haec Menandreis addidisse: nisi forte e Scholiis hoc hausit vir summus, quae consulere mihi non licuit. Cfr. Bentl. p. 102.

M E N A N D R I
Γ Ν Ω Μ Α Ι Μ Ο Ν Ο Σ Τ Ι Χ Ο Ι ,

EX QUINQUE CODICIBUS MSS. DUCTAE.

- "Ανθρωπον ὄντα δεῖ φρονεῖν τὰνθρώπινα.
 Αναφαίρετον κτῆμ' ἐστὶ παιδεία βροτοῖς.
 Αἰὲ τὸ λυποῦν ἐκδίωκε τοῦ βίου.
 Ἀθάνατον ἔχθραν μὴ φύλαττε θνητὸς ὢν.
 5 "Α ψέγομεν ἡμεῖς, ταῦτα μὴ μιμώμεθα.
 Ἄπαν τὸ κέρδος ἄδικον ὃν φέρει βλάβην.
 Ἄπαντα καιρῷ χάριν ἔχει τρυγώμενα.
 Ἀνθρωπος ὢν μέμνησο τῆς κοινῆς τύχης.
 Ἀδικον τὸ λυπεῖν τοὺς φίλους ἐκουσίως.
 10 Ἀχάριστος, ὅστις εὖ παθῶν ἀμνημονεῖ,
 Ἄγει δὲ πρὸς φῶς τὴν ἀλήθειαν χρόνος.
 Ἀγαθὸν μέγιστον ἢ φρόνησίς ἐστ' αἰεὶ.
 Ἄνδρὸς τὰ προσπίπτοντα γενναίως φέρειν.
 Ἄγει τὸ θεῖον τοὺς κακοὺς πρὸς τὴν δίκην.

Vs. 3. e Menandri Plocio addfertur a Stob. Serm. CVIII. p. 453. Grot. ubi ἀποδίωκε legitur. Vs. 4. ὄργην pro ἔχθραν Grotius Exc. p. 925. fortasse ex Aristot. Rhet. II. 21. ἀθάνατον ὄργην μὴ φύλαττε θνητὸς ὢν. de quo versu nota est disputatio Bentl. de Epist. Phal. p. 19. ed. Lips. V. 8. Hippothoonti tribuitur ap. Stob. Serm. XX. p. 115. V. 10. ἀχάριστος ὅστις. Vind. 2. ἀχ. ἀνὴρ. Vs. 12. habet Stobaeus Serm. III. p. 21. Grot. Vs. 13. e Menandro affertur a Stobaeo Serm. VII. p. 96 Gesn. Vs. 14. post αἰεὶ Vind. 4. habet γάρ. Ibidem εἰς τὴν δ. Vind. 2. pro πρὸς τὴν δ. Incerto poetae hic versus tribuitur a Stob. Ecl. Phys. T. I. p. 128. Heer.

- 15 Ἀβουλία γὰρ πολλὰ βλάπτονται βροτοί.
 Ἄνθρωπον ὄντα σαυτὸν ἀναμίμνησθ' αἰεὶ.
 Ἀνεξέταστον μὴ κόλαζε μηδένα.
 Ἀφίεις τὰ φανερά μὴ διώκε τὰ φανή.
 Ἀνὴρ πονηρὸς δυστυχεῖ, κἂν εὐτυχῇ.
- 20 Ἄνθρωπος ὢν γίγνωσκε τῆς ὀργῆς κρατεῖν.
 * Ἀλαξονείας οὔτις ἐκφεύγει δίκην.
 Ἄπαντας αὐτῆς κρείσσονας ἀνάγκη ποιεῖ.
 Αἰσχρὸν δὲ μηδὲν πράττε μηδὲ μάνθανε.
 Ἄνδρὸς πονηροῦ φεύγε συνοδίαν αἰεὶ.
- 25 Ἀνδρῶν δὲ φανύων ὄρκον εἰς ὕδωρ γράφε.
 Ἄνδρὸς χαρακτήρ ἐκ λόγου γνωρίζεται.
 Ἄνδρὸς δικαίου καρπὸς οὐκ ἀπόλλυται.
 Ἀνὴρ δὲ χρηστὸς χρηστὸν οὐ μισεῖ ποτε.
 Ἀνὴρ γὰρ ἄνδρα καὶ πόλιν σώζει πόλιν.
- 30 Ἀνὴρ ἀριστος οὐκ ἂν εἴη δυσγενής.
 Ἄνδρὸς πονηροῦ σπλάγχχνον οὐ μαλάσσειται.
 Ἄνδρὸς κακῶς πράσσοντος ἐκποδὼν φίλοι.

V. 21. ita Aldus et Brunckius; nisi quod ille ἀλαξονείας. Vind. 3. οὐδεὶς ἐκφεύγει. Vind. 4. ἐκφύγοι. Vs. 22. non intelligere se fatetur Schneiderus, nisi legatur ἥτις pro κρείσσονας. Debebat certe ἥτις. Plana omnia et expedita, si pro αὐτῆς o Vind. 4. legas αὐτῶν sive potius αὐτῶν. Vs. 25. recte Vind. 4. et Syll. Brunck. ἀνδρῶν δὲ φανύων. Schneid. ἀνδρὸς δὲ φανύου. Ibidem ὄρκον εἰς ὕδωρ γράφε. Admonet Schneiderus Xenarchi: ὄρκον δ' ἐγὼ γυναικὸς εἰς οἶνον γράφω, et Catulli: In vento et rapida scribere oportet aqua. Plura de his disputavit Huschke Anal. crit. p. 63. sq. ell. Luzacio Praef. ad Callimachi Eleg. p. 10. et Gramm. Sæguer. Tom. I. p. 55. 17. ἐφ' ὕδατος γράφειν dixit etiam Julianus p. 249. A. et Lucian. Catapl. I. p. 643. ubi verba ἱκανῶς τεθερμήνεται Charoni tribuenda videntur. Vs. 26. habet Stobaeus Serm. III. p. 21. V. 27. Vind. 4. ἀπολεῖται. Geniuum ἀπόλλυται habet etiam Stob. Serm. IX. p. 217. Schow. V. 28. habet Stob. Serm. I. Vs. 30. ἀριστος. Ita Syll. Br. 186. et Schneiderus. Vind. 2. ἀγαθός. Vind. 3. βέλτιστος. Fort. fuit olim ἀνὴρ γὰρ ἀγαθός. Vs. 31. Scripturam μαραινεται memorat Stephanus. Schneiderus. Idem praebebat Vind. 3. quod voluit etiam Vind. 4. qui habet μαρίνεται. Vs. 32. pro φίλοι Vind. 2. φύγε. Vind. 3. φεύγε. Sinceram lectionem habent etiam Schol. Eurip. Phoen. 406. Suidas Tom. I. p. 700. Tom. II. p. 664. Zenob. Cent. I. 90. Conf. Valck. ad Schol. Eurip. Phoen. p. 54. Sophocli hunc versum tribuit Schol. Arist. Tom. II. p. 215., addit tamen, eum postea in proverbii usum abiisse. Post v. 32. Schneiderus monet in Vind. 1. inseri hos versus:

Ἄπαντ' ἀφανίζει γῆρας, ἰσχὺν σώματος,

- "Αριστόν ἐστι πάντ' ἐπίστασθαι καλὰ.
 'Αεὶ δ' ὁ σωθεὶς ἐστὶν ἀχάριστος φύσει.
 35 'Ανευ προφάσεως οὐδὲν ἀνθρώποις κακόν.
 'Ανελεύθεροι γὰρ εἰσιν οἱ φιλάργυροι.
 'Αρ' ἐστὶ θυμοῦ φάρμακον χρηστός λόγος.
 "Απαντὶς εὖ πράττοντες ἤδομεν φίλους.
 "Α μὴ προσήκει μῆτ' ἄκουε μηθ' ὄρα.
 40 "Ανὴρ ἀχάριστος μὴ νομιζέσθω φίλος.
 "Απαντας ἡ παιδευσὶς ἡμέρους τελεῖ.
 Αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι τοὺς κενοὺς βροτῶν.
 Αὐτὸς πενωθεὶς τοῖς ἔχουσι μὴ φθόνει.
 'Αρχῆς τετευχῶς ἴσθι ταύτης ἄξιος.
 45 "Ανὴρ ὁ φεύγων καὶ πάλιν μαχίσεται
 "Απαντὲς ἐομεν εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοί,
 αὐτοὶ δ' ἁμαρτάνοντες οὐ γινώσκομεν.
 "Αρεσκε πᾶσι καὶ σὺ μὴ σαυτῷ μόνῳ.
 'Ανουθέτητόν ἐστιν ἡ παρρησία.
 50 * 'Ασυλλόγιστόν ἐστιν ἡ πονηρία.
 'Ανὴρ ἄβουλος εἰς κενὸν μοχθεῖ τρέχων.
 'Ανὴρ δίκαιος πλοῦτον οὐκ ἔχει ποτὲ.
 'Αρχὴν νόμιζε τὸν θεὸν φοβεῖσθαι.

ἀποήν, ὄρασιν, κάλλος, οὐκέθ' ἡδονή
ἐστίν.

Quos cur vitiosos dicat non video. E Comico petitos esse non dubito, an e Menandro ducti sint, incertum est. Priorem verum habet etiam Aldina. Vind. 2. postrema ita scripta exhibet οὐκέτι ἡδονή. V. 33. Vind. 3. πάντας pro πάντ', quod dedit etiam Stob. Serm. III. p. 21. V. 38. ita scriptum dedit Schneid. e Vind. 1. et 4. nisi quod hic λέγομεν habet pro ἤδομεν. Similiter Guelf. et Vind. 3. ἀπαντας εὖ πράττοντας ἴδομεν φίλους. Ald. Br. et ceteri ἀπασιν εὖ πράττονσιν ἤδομαι φίλοις. V. 39. habet Stob. Serm. I. p. 5. Grof. V. 40. Ita dedi pro ἀχάριστος ἀνὴρ. Vind. 4. ἀνὴρ ἀχρηστός μὴ νομιζέσθω φ. Vind. 2. λογίζεσθω. V. 41. Aldus in fine versus habet ποιεῖ pro τελεῖ. V. 46. et 47., monente Schneidero, Euripidi tribuit Stob. Serm. XXIII. p. 117. qui altero versu habet αὐτοὶ δ' ὅταν σφάλλωμεν, οὐ γ. V. 48. Idem versus sed paullo aliter scriptus infra 76. Mirifice depravatus est in Guelf. et Vind. 3. βουλὴν δαρὸν πᾶσιν ἔχειν μὴ σύντομον. Vide Schneiderum p. 215. V. 49. pro παρρησία Brunck. πονηρία. V. 50. sub Menandri nomine habet etiam Stob. Serm. II. p. 30. Vs. 53. est Christiani hominis foetus. Sententiam requiro fere hanc: ἀρχὴν σοφίας νόμιζε τοῦ θεοῦ φόβον.

- Ἀδίκους φίλοις ἢ κακοῖς μὴ συμπλέκου.*
 55 *Ἀνὴρ ἄβουλος ἡδοναῖς θηρεύεται.*
"Ἀλυπον ἄξεις τὸν βίον χωρὶς γάμου.
Βέβαιον οὐδὲν ἐστὶν ἐν θνητῷ βίῳ.
Βιοῦν ἀλύπως θνητὸν ὄντ' οὐ ῥᾶδιον.
Βέλτιστε, μὴ τὸ κέρδος ἐν πᾶσι σκόπει.
 60 *Βραδὺς πρὸς ὀργὴν ἐγκρατὴς φέρειν γ . . :*
Βέβαιος ἴσθι καὶ βεβαίως χρῶ φίλοις.
Βάδιζε τὴν εὐθεῖαν, ἵνα δίκαιος ᾖς.
Βίον πορίζου πάντοθεν πλὴν ἐκ κακῶν.
Βουλόμεθα πλουτεῖν πάντες, ἀλλ' οὐ δυνάμεθα.
 65 *Βιοὶ μὲν οὐδεὶς ὃν προαιρεῖται βίον.*
Βίος κέκληται δ' ὅς βίᾳ πορίζεται.
Βίου δικαίου γίγνεται τέλος καλόν.
Βουλῆς γὰρ ὀρθῆς οὐδὲν ἀσφαλέστερον.
Βροτοῖς ἅπασιν ἀποθανεῖν ὀφείλεται.
 70 *Βουλὴν ἅπαντος πράγματος προλάμβανε.*
Βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμὸς εἰς ὀργὴν πεδών.
Βούλου γονεῖς πρὸ παντὸς ἐν τιμαῖς ἔχειν.

Vs. 54. scripsi φίλοις pro φίλοις. V. 55. Vind. 2. ἄβολος pro ἄβουλος. V. 56. ante Schneiderum ξεις. V. 57. Diphilo tribuit Stob. CV. p. 438. Grot. Vs. 59. Vind. 4. σκοπεῖν. Idem versus, monente Porsono Advers. p. 257., legitur Proleg. in Aphth. Aldi Rhet. T. II. p. 6, 2. Vs. 60. Schneiderus: *fortasse emendabis ex Aldino: γίγνου δ' ἐς ὀργὴν μὴ ταχύς ἀλλὰ βραδύς.* Aldinus versus ex Elegiaco poeta desumptus est:

γίγνου δ' εἰς ὀργὴν μὴ ταχύς ἀλλὰ βραδύς.

Monuit Hermannus apud Erfurd. ad Soph. Ajac. p. 630. Simile quid accidit in versu Euripidi tributo ap. Stob. Serm. LI. p. 195. *τόλμ' αἰεὶ καὶ τι τρηχὺ νέμωσι θεοί.* ubi legendum videtur:

Τολμᾶν δεῖ καὶ τι τρηχὺ νέμωσι θεοί.

Nostro versui alii remedium quaerant. In fine legam γνοῦ. V. 61 *βεβαίως.* Schneiderus: Vind. 2. *βεβαίως distinctis litteris scriptum habet.* Praestat *βεβαίως.* Vs. 62. recte Aldus et Stobaeus Serm. IX. p. 53. Gr. *ἦν δίκ. ᾖς.* V. 60. Diphili versus apud Stob. 105. p. 438. V. 66. δὲ adjeci e Syll. Brunckii, qui pro ὅς habet οἷ. Cod. ὡς. Comparat Brunck. illud Lucilii apud Varronem:

Vis est vita, vides, quae nos facere omnia cogit.

V. 67. habet Stobaeus Serm. IX. p. 53. notante Schneidero. V. 69. *ἀποθανεῖν.* Ita Cod. pro vulg. *καταθανεῖν.* Versus est Euripidis. V. Stobaeum Serm. 119. p. 489. - V. 70. Ald. *βουλὴν δὲ π.* Vind. 4. *λάμβανε.* Vs. 72. recte vulgo et Stobaeus, qui hunc

- Βοηθὸς ἴσθι τοῖς καλῶς ἐργασμένοις.*
Βίος βίου δεόμενος οὐκ ἔστιν βίος.
 75 *Βέλτιόν ἐστι σωμα γ' ἢ ψυχὴν νοσεῖν.*
* Βούλου δ' ἀρέσκειν πᾶσι, μὴ σαντῶ μόνον.
Βίου σπάνις πέφυκεν ἀνδράσιν γυνή.
Βίον καλὸν ζῆς, ἂν γυναῖκα μὴ ἔχῃς.
Βασίλεια δ' εἰκὼν ἐστὶν ἔμψυχος θεοῦ.
 80 *Γλώσσης μάλιστα πανταχῇ πειρῶ κρατεῖν.*
Γαστρός δὲ πειρῶ πᾶσαν ἡνίαν κρατεῖν.
Γίγνωσκε σαυτὸν νουθετεῖν ὅπου τρέχεις.
Γυναῖξί πάσαις κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.
Γυνακὸς ἐσθλῆς ἐστὶ σωζέιν οἰκίαν.
 85 *Γυνὴ γὰρ οἴκῳ πῆμα καὶ σωτηρία.*
Γυναικὶ μὴ πιστεύε τὸν σαυτοῦ βίον.
Γυνὴ γὰρ οὐδὲν οἶδε πλὴν ὃ βούλεται.
Γέλως ἄκαιρος ἐν βροτοῖς δεινὸν κακόν.
Γῆ πάντα τίκτει καὶ πάλιν κομίζεται.
 90 *Γέρων ἐραστὴς ἐσχάτη κακὴ τύχη.*
Γαμεῖν ὁ μέλλων εἰς μετάνοιαν ἔρχεται.
Γυναικὶ κόσμος ὁ τρόπος οὐ τὰ χρυσία.
Γυνὴ δικαία τοῦ βίου σωτηρία.
Γυνακὸς ἐσθλῆς ἐπιτυχεῖν οὐ ῥάδιον.

versum Philemoni (Inc. 117.) tribuit, παντός, pro quo πάντων e
 Cod. dedit Schneider. Vind. 4. ἐντίμως. V. 75. Codd. βέλτι-
 οτον pro βέλτιον, quod e Sylloge Br. et Stobaeo Serm. I. p. 5.
 recepit Schneiderus. Habet tamen etiam βέλτιστον, quo se tuea-
 tur. V. 78. Philetæ h. e. Philemoni tribuitur a Stobaeo. Vid.
 Phil. Inc. 61. Vind. 4. ζῆσις εἰς μὴ γ. V. 79. e Guelf. [et
 Vind. 3.] interserui hunc versum, adjecta part. δι' ex edito, ubi
 sic scriptus extat: εἰκὼν δὲ βασιλεὺς ἐστὶν ἑ. θ. Vulgatam tamen
 praefero. Schneider. Verba ἐστὶν εἰκὼν transposui. V. 80. et
 81. e Cratete (sive Charete) citat Stob. Serm. XXXIII. p. 139.
 et XVII. p. 95. Grot., notante Schn. Vs. 82. Cod. τρέχης, no-
 tante Schn. V. 83. editur γυναῖξί πάση. Vind. 2. κόσμος ἡ σ.
 πᾶσι. Schneider. Idem versus apud Eustath. ad Hom. p. 746.
 25. Rom. V. 85. Vind. 2. γυνὴ ἐν οἴκῳ. V. 89. πάλιν. Ita
 vulgo. Schn. e Cod. πάντα. Vs. 91. a Stobaeo Philemoni da-
 tur. Vid. Fr. inc. 115. Vind. 4. μεταμέλειαν. V. 92. οὐ τὰ.
 ita Schn. e Codd., pro κοῦ. Brunck. e conj. οὐχί. V. 94. a
 Stob. Serm. LXVIII. p. 283. tribuitur Diphilo, ubi ἐσθλῆς exhi-
 betur ἀγαθῆς. Notavit Schneiderus. In fine versus Vind. 4. οὐ-
 δὲν ἀμεινον.

- 95 *Γυναικα θάπτειν κρείσσον ἔστιν ἢ γαμεῖν.
Γράμματα μαθεῖν δεῖ καὶ μαθόντα νοῦν
ἔχειν.*
*Γυνὴ τὸ σύνολόν ἐστι δαπανηρὸν φύσει.
Γάμει δὲ μὴ τὴν προῖκα, τὴν γυναῖκα δέ.
Γυνὴ δὲ χρηστὴ πηδάλιον ἐστ' οἰκίας.*
- 100 *Γυναικὶ δ' ἄρχειν οὐ δίδωσιν ἢ φύσις.
Γινῶμαι δ' ἀμείνους εἰδὼ τῶν γεραιτέρων.
Γάμος γὰρ ἀνθρώποισιν εὐκταῖον κακόν.
Γαμεῖν δὲ μέλλων βλέπον εἰς τοὺς γείτονας.
Γύμναζε παῖδας, ἄνδρα γὰρ οὐ γυμνάσεις.*
- 105 *Γονεῖς δὲ τίμα καὶ φίλους εὐεργέτει.
Γυνὴ τὸ συμφέρον οὐ βούλεται.
Γινώμη γερόντων ἀσφαλεστέρα νέων.
Γελᾷ δ' ὁ μῶρος, κἂν τι μὴ γέλοιον ᾖ.
Γυνὴ γυναικὸς πάποτ' οὐδὲν διαφέρει.*
- 110 *Γέρων γενόμενος μὴ γάμει νεωτέραν.
Γλώσση ματαιὰ ζημία προστρίβεται.
Γινώμης γὰρ ἐσθλῆς ἔργα χρηστὰ γίνονται.
* Τήρως δὲ φαύλου τίς γένοιτ' ἂν ἐκτροπή;
Δίκαιος εἶναι μᾶλλον ἢ χρηστός θέλει.*
- 115 *Δεῖ τοὺς φιλοῦντας πίστιν οὐ λόγους ἔχειν.
Δούλος πεφυκὼς εὐνόει τῷ δεσπότη.
Δύσμορφος εἶην μᾶλλον ἢ κακηλόγος.*

Vs. 95. Chaeremoni tribuitur a Stobaeo Serm. LXVIII. p. 283. Notavit Schn. Grotius κρεῖττον, ut Stobaeus. V. 102. Vind. 1. γάμος ἐν ἀνθ. et Vind. 4. ἀνθρώποις. V. 104. Cod. Vind. 1. habet γύμναζε δαῖμ', ἄνδρα γὰρ μὲ γυμνάσεις. Emendavit Anthimos Gazes. Schneider. Alia quaerenda est medicina. V. 106. fort. τὸ συμφέρον μὲν οὐ βουλεύεται. Vs. 107. Vind. 4. γέροντος et νέον. V. 107. Vind. 2. γελᾷ ἰδὼν μωρός. Vind. 3. γαῖα ὁ μ. κ. μὴ τι γ. V. 110. Vind. 1. γάμη. Schn. conj. γάμης. V. 111. est Aeschyli Prom. 329. Ald. γλώσσης ματαιίας ζ. προσέρχεται, aliae προσγίγνεται, monente Schneidero. V. 112. Vind. 1. γλώσσης. Citatur a Stob. Serm. I. p. 5. Grot. notante Schneidero. V. 113. γίνοιτ' ἂν ἐκτροπή. Ita dedi pro γένοιτο ἐκτροπή, quod habet Vind. 4. At Vind. 3. γίνοιτ' ἂν τροπή. Ald. γίνοιτ' ἀνατροπή. V. 114. habet Stob. Serm. IX. p. 53. Schneidero notante. V. 115. Vind. 2. φίλους τὴν πίστιν οὐ λόγοις Vind. 3. φίλους τὰ πιστὰ μὴ λόγους. V. 116. Vind. 2. δούλος γεγονώς. Fort δ. δὲ γ. V. 117. Vind. 1. sic exhibet: δ. ἰσθι μ. ἢ κακολόγος. Eundem post versum 124. sic repetit: δ. εἶναι μ. ἢ κακολόγος. Editus habet εἶην — ἢ καλὸς κακός, ut Stob. Tit. 64. Euripidi tri-

- Δίκαιον εὖ πράττοντα μεμνησθαι θεοῦ.
Δίκαιος ἴσθ' ἵνα καὶ δικαίων δὴ τύχης.
120 Δύναται τὸ πλετεῖν καὶ φιλανθρωπῶτες ποιεῖν.
Δις ἑξαμαρτεῖν ταὐτὸν οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ.
Διάλυε μὴ σύγκρουε μαχομένους φίλους.
Δρυὸς πεσοῦσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται.
Δοὺς τῇ τύχῃ τὸ μικρὸν ἐκλήψῃ μέγα.
125 Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς τοὺς δ' εὐτυχεῖς.
Δίκαια δράσας συμμάχους ἔξεις θεοῦς.
Δεινότερον οὐδὲν ἄλλο μητρειᾶς κακόν.
Δειλοῦ γὰρ ἀνδρὸς δειλὰ καὶ φρονήματα.
Δέσποινα γὰρ γαμοῦντι νυμφίῳ γυνή.
130 Δειναὶ γὰρ αἱ γυναῖκες εὐρίσκειν τέχνας.
Δόλιον γὰρ ἄνδρα φεῦγε παρ' ὅλον τὸν βίον.
Δαίμων ἐμαυτῷ γέγονα γήμας πλουσίαν.
Δουλοῦ δὲ χεῖρον οὐδὲν οὐδὲ τοῦ καλοῦ.
Διὰ τὰς γυναῖκας πάντα τὰ κακὰ γίνεται.
135 Δίκαιος εἰάν ᾗς, τῷ τρόπῳ χρῆσις νόμῳ.
Δίκαιος ἀδικεῖν οὐκ ἐπίσταται τρόπος.
Δίωκε δόξην καὶ ἀρετὴν, φεῦγε δὲ ψόγον.
Δοῦλος γεγονῶς ἐτέρῳ δουλεύειν φοβοῦ.
Ἐπαινον ἔξεις, ἂν κρατῆς ὧν δεῖ κρατεῖν.

buens. In Aldina est δύσμοιρος ἴσθι μᾶλλον ἢ κακηγόρος. Schneider. V. 119. Codex dabat ἴσθι ἵνα δικαίων τύχης. Versum adhuc vitio laborare non dubito, quamquam ita scriptum habet Stobaeus Tit. 89. Schneider. V. 120. E Menandri Andria laudatur a Stob. LXXXIX. p. 501. G. V. 122. Vind. 2. dat μὴ συνείρασε μ. φ. V. 123. πεσοῦσης. Schol. Theocr. habet παρούσης, ut cum Erasmo monuit Stephanus. Schneider. V. 126. συμμάχους et θεοῦς dedi e Vind. 4. Schneiderus e ceteris Codd. dedit singularem. Stobaeus Serm. IX. συμμάχου τεύξῃ θεοῦ. V. 127. δεινότερον οὐδὲν ἄλλο. Ita dedi e Vind. 3. pro δ. γὰρ οὐκ ἄλλο, quod dedit Schneiderus. Nostrum etiam editus habet. V. 128. Vind. 4. δειλῶν ἀνδρῶν δ. τὰ φρ. V. 129. Stob. Tit. 69. ex Euripide rectius posuit γέροντι non γαμοῦντι. Schneider. V. 130. Ex Eurip. δειναὶ μὲν laudavit Stob. Tit. 71. Schneider. V. 132. Cod. dabat γήγονα γῆ. Editus: δαίμων ἐμαυτῷ πλουσίαν γήμας ἔσθῃ. V. 135. Menandro tribuitur a Stob. IX. p. 218. Schow., ubi est δ. ἂν ᾗς. V. 136. e cod. Schn. dedit: δ. τρόπος ἀδικεῖν οὐ δύνησται. Nostrum habet editus et Stob. IX. p. 218. Schow. V. 133. leg. videtur: δ. δόξαν καρετήν, φεῦγε ψόγον vel φεύγων. V. 138. tetigi ad Menandri incerta.

- 140 Ἐρως δίκαιος καρπὸν εὐθέως φέρει.
 Ἰσθλῶ γὰρ ἀνδρὶ ἰσθλὰ καὶ διδοῖ θεός.
 Ἐλπιζε τιμῶν τὸν θεὸν πράξειν καλῶς.
 Ἐν ταῖς ἀνάγκαις χρημάτων κρείττων φίλος.
 Ἐλεύθερον φύλαττε τὸν σαυτοῦ τρόπον.
- 145 Ἐπ' ἀνδρὶ δυστυχοῦντι μὴ πλάσης κακίαν.
 Εὐχῆς δικαίας οὐκ ἀνήκοος θεός.
 Ἐν τοῖς κακοῖσι δὲ τοὺς φίλους εὐεργέτει.
 Ἐργῶν πονηρῶν χεῖρ' ἐλευθέραν ἔχε.
 Ἐκ τῶν πόνων γὰρ τὰγάθ' αὖξεται βροτοῖς.
- 150 Ἐν νυκτὶ βουλὴ τοῖς σοφοῖσι γίγνεται.
 Ἐνεγχε λύπην καὶ βλάβην ἐρῶμένως.
 Ἐχθροὺς ἀμύνου μὴ πλὴ τῇ σαυτοῦ βλάβῃ.
 Ἐυτολμος εἶναι κρῖνε, τολμηρὸς δὲ μὴ.
 Ἐφ' ὀδὸν εἰς τὸ γῆρας αἰεὶ κατατίθου.
- 155 Ἐλπιζε τιμῶν τοὺς γονεῖς πράξαι καλῶς.
 Ἐρωτα παύει λιμὸς ἢ χαλκοῦ σπάνις.
 Εὐτακτον εἶναι τὰλλότρια δειπνοῦντα δεῖ.
 Ἐαυτὸν οὐδεὶς ὁμολογεῖ κακοῦργος ὦν.
 Ἐν πλησμονῇ τοι Κύπρις ἐν πεινῶσι δ' οὔ.
- 160 Ἐνεῖσι καὶ γυναιξὶ σάφρονες τρόποι.
 Ἐν γὰρ γυναιξὶ πίστιν οὐκ ἔνεστ' ἰδεῖν.
 Ἐλευθέρου γὰρ ἀνδρὸς τάληθῇ λέγειν.
 Ἐνιοὶ κακῶς φρονοῦσι πρᾶττοντες καλῶς.

V. 140. δίκαιος dedi e Vind. 4. Ceteri δικάιος, ut edidit Schn. V. 141. eodem modo legitur in Stob. I. p. 5. Grot. Hiatus qui medear non habeo. V. 142. Ita Aldus. Schneider πρᾶσσειν. V. 143. Aldus ἐν τοῖς δὲ δεινοῖς. Brunck. ἐν τοῖσι δεινοῖς. V. 144. habet Stob. Serm. I. p. 5. Gr. V. 146. fortasse Christiani hominis versus, factus ille ad imitationem Aeschylei: ἀπάτης δικαίας οὐκ ἀποστατεῖ θεός. V. 147. Schn. e Cod. dedit κακοῖς δὲ τὸν φίλον. Nostrum est ex edito, quocum consentit Vind. 2. qui habet τοῖς φίλους. V. 149. γὰρ τὰγάθ'. ita Grot. Exc. p. 923. Stob. Serm. XXIX. p. 127. τοι τὰγάθ'. ubi Euripidi tribuitur. Schn. e cod. πόνων τὰ καλὰ. V. 150. Cod. τοῖς σοφοῖς βουλή. V. 156. alii legunt εἰ δὲ μὴ χρόνος, ut e Diog. Laert. adnotavit Stephanus p. 289. Schneider. V. 157. habet Stob. I. p. 5. et V. p. 35. Grot. V. 159. cod. mutilum dat πλ. κύπρις, πεινῶσι. Est Euripidis, teste Athenaeo, qui πεινῶντι habet, Schol. Sophoclis πεινῶσι. Schneider. V. 162. τάληθῇ. Br. e conj. ἀλήθειαν. Fort. εἴτε pro ἀνδρός. τάληθῇ certe servat etiam Stob. Serm. I. p. 5. V. 163. habet Stob. III. p. 21. notante Schneidero.

- 165 Ἐχθροῖς ἀπιστῶν οὐποτ' ἂν πάθοις βλάβην.
 Ἐάν δ' ἔχωμεν χρήμαδ', ἔξομεν φίλους.
 Ἐχθροῦ παρ' ἀνδρὸς οὐδέν ἐστι χρήσιμον.
 Εὐκαταφρόνητός ἐστι σιγηρὸς τρόπος.
 Εἷς ἐστι δοῦλος οἰκίας ὁ δεσπότης.
 Ἐμπειρία γὰρ τῆς ἀπειρίας κρατεῖ.
 170 Ἐπιλανθάνονται πάντες οἱ παιδόντες εὖ.
 Ἐνιοὶ δὲ καὶ μισοῦσι τοὺς εὐεργέτας.
 Εἰ μὴ φυλάσσεις μικρ', ἀπολεῖς τὰ μεῖζονα.
 Εἰ θνητὸς εἰ, βέλτιστε, θνητὰ καὶ φρόνει.
 Εὖχου δ' ἔχειν τι, κἂν ἔχῃς, ἔξεις φίλους.
 175 Ἔστιν τὸ τολμᾶν, ὦ φίλ', ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.
 Ἐν μυρίοισι τὰ καλὰ γίγνεται πόνοις.
 Ἔργοις φιλόπονος ἴσθι μὴ λόγοις μόνον.
 Εὐρεῖν τὸ δίκαιον πανταχοῦ οὐ ῥᾶδιον.
 Ἔστιν Δίκης ὀφθαλμός, ὅς τὰ πάνθ' ὄρα.
 180 Ἐλειννότατόν μοι φαίνεται ἀτυχία φίλου.
 Ἐκ τῶν γυναικῶν ὀλλυται κόσμος μέγας.
 Ἔστι κἂν κακοῖσιν ἡδονῆς τι μέτρον.
 Εὐπείστον ἀνὴρ δυστυχῆς καὶ λυπούμενος.
 * Ἐξ ἡδονῆς γὰρ φύεται τὸ δυστυχεῖν.
 185 * Εὐνοῦχος ἄλλο θηρίον τῶν ἐν βίῳ.
 Ζήσεις βίον κράτιστον, ἂν θυμοῦ κρατῇς.
 Ζήτει σεαυτὸν, καλλίστην εὐδοξίαν.

V. 164. πάθοις. Vind. 4. λάβῃς. V. 167. Vind. 3. εὐκατα-
 φρόνητον, omisso ἐστιν. Tum Br. σιγηλός. V. 169. Stob. Serm.
 114. ex Eurip. laudavit ἐμπειρία τε: iterum Serm. 3. Schneiderus.
 Fort. ἐμπειρία τοι. V. 172. φυλάξεις Brunck. Tum Cod. τὰ
 μικρ' ἀπολέσεις. V. 173. Antiphani tribuitur a Stob. Serm. XXI.
 p. 109. V. 174. Cod. dabat εὖχου ἔχειν τι, κἂν ἔχῃς ἔχε φ.
 Schneider. V. 176. editus σὺν μυρ. Guelf. ἐν μυρίοις τὰ οἷα
 καλὰ γηρόνοισι. Vind. 3. γῆ πόνοις. Vulgatum tuetur Stob. Tit.
 29. Schneider. Vs. 178. fort. πανταχῶς. V. 179. Philemoni
 tribuitur a Clemente. V. Philem. Inc. ult. V. 180. Schneid.
 φαίνεται. V. 182. fort. ἐνίστι κἂν κ. ἡδονῆς μ. V. 183. rectius
 εὐπίστον suspicax. Schn. comparat Philem. (imo Menandri) ver-
 sum ap. Stob. Serm. CIV. εὐπίστον ἀτυχῶν ἴστιν ἀνθρώπος φύσι.
 Corruptis numeris plus una ratione succurras; quod certum sit,
 vix afferas. Suspiciabar: εὐπ. ἀτυχῆς ἴσθ' ἀνὴρ λυπούμενος. V.
 185. Vind. 4. τῶν omittit. Mihi non liquet. V. 186. κράτιστον.
 Ita editus, Vind. 2. et 3. Schneiderus dedit ἄριστον. Tum Vind.
 2. et 3. εἰ — κρατεῖς. V. 187. legendum videtur σεαυτῷ κατα-
 λπεῖν. Quo ducit Aldinus versus: ζήτει σεαυτῷ δόξαν ἐγκαταλεπίειν.

- Ζήτει σεαυτῷ σύμμαχον τῶν πραγμάτων.
 Ζῶμεν πρὸς αὐτὴν τὴν τύχην οἱ σῶφρονες.
 190 Ζῶμεν γὰρ οὐχ ὥς θέλομεν, ἀλλ' ὥς δυνά-
 μεθα.
 Ζῆθι προσεχόντως, ὥς μακρὰν ἐγγὺς βλέπων.
 Ζήλου τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα καὶ τὸν σῶφρονα.
 Ζωῆς πονηρᾶς θάνατος αἰρετώτερος.
 Ζῆν βουλόμενος μὴ πρᾶττε θανάτου ἄξια.
 195 Ζηλὸς γυναικὸς πάντα πυρπολεῖ δόμον.
 Ζήτει συναγαγεῖν ἐκ δικαίων τὸν βίον.
 Ζευχθεὶς γάμοισιν οὐκ ἔτ' ἔστ' ἐλεύθερος.
 Ζῆν οὐκ ἔδει γυναῖκα κατὰ πολλοὺς τρόπους.
 Ζήτει γυναῖκα σύμμαχον τῶν πραγμάτων.
 200 Ζῶμεν ἀλογίστως μὴ προσδοκῶντες θανεῖν.
 Ζῆν ἡδέως οὐκ ἔστιν ἀργὸν καὶ κακόν.
 "Ἡ ζῆν ἀλύπως ἢ θανεῖν εὐδαιμόνως.
 "Ἡδ' ἡ πονηρὰ τὴν φύσιν διαστρέφει.
 "Ἡθὸς πονηρὸν φεύγε καὶ κέρδος κακόν.
 205 "Ἡ γλῶσσα πολλοὺς εἰς ὀλεθρον ἤγαγεν.
 "Ἡδιστὸν ἐστὶ τῶν ὑπαρχόντων κρατεῖν.
 "Ἡδιστὸν ἐστὶν εὐτυχοῦντα νοῦν ἔχειν.
 "Ἡ λέγε τι σιγῆς κρεῖττον ἢ σιγὴν ἔχε.
 "Ἡξεὶ τὸ γῆρας πᾶσαν αἰτίαν φέρον.
 210 "Ἡ φύσις ἐκάστου τοῦ γένους ἐστὶν πατρίς.
 "Ἡθὸς προκρίνειν χρημάτων γαμοῦντα δεῖ.
 "Ἡ δ' ἀρπαγὴ μέγιστον ἀνθρώποις κακόν.
 "Ἡ φύσις ἀπάντων τῶν διδασμάτων κρατεῖ.
 "Ἡθους δικαίου φαῦλος οὐ ψαύει λόγος

V. 190. Vind. 2. ὡς ἀγόμεθα. Tetigi hunc versum supra p. 22. V. 192. habet Stobaeus Serm. I. V. 193. Stob. Serm. CLXXV. praebet εὐπορώτερος, notante Schneidero. V. 194. fort. θανάτου γ'. V. 195. Vind. 1. ζηλ. γαμικός. V. 196. vulgatum ἀνάγειν correxuit Brunck. Schneider. V. 197. editum οὐκ ἐλεύθερος γ' ἔση. Cod. ἐπὶ ἔσται dabat: nobiscum etiam Stob. Tit. 65. Hippotheo tribuens, Euripidi vero Tit. 65. Schneider. V. 200. fort. προσδ. μὴ θ. V. 206. Cod. dat ἔρην pro κρατεῖν. Schneider. V. 207. habet Stob. III. p. 21. notante Schneidero. V. 208. Schneid. τῆς σιγ. Nostrium habet editus et Vind. 3. V. 210. ante Br. erat ἐκάστου γὰρ γένους: is e Stob. Tit. 85. ἐκάστω restituit, Schneider. V. 212. addidi δε. V. 214. Vind. 4. οὐχ ἄψεται.

- 215 Ἡ μὴ γαμεῖν τὸ σύνολον, ἢ γαμῶν κράτει.
 Ἡ πατρίς, ὡς ἔοικε, φίλτατον βροτοῖς.
 Ἡ γὰρ παράκαιρος ἡδονὴ τίττει βλάβην.
 Ἡδὺ γε δικαίους ἄνδρας εὐτυχεῖς ὀρᾷ.
 Ἡθους δὲ βάσανός ἐστιν ἀνθρώποις χρόνος.
- 220 Ἡ γλῶσσα πολλῶν ἐστὶν αἰτία κακῶν.
 Ἡδὺ σιωπᾶν ἢ λαλεῖν ἂ μὴ πρέπει.
 Ἡ γὰρ σιωπὴ τοῖς σοφοῖς ἐστ' ἀπόκρισις.
 Ἡ γὰρ σιωπὴ μαρτυρεῖ τὸ μὴ θέλειν.
 Ἡ μοῖρα δίδωσιν ἀνθρώποις κακά.
- 225 Ἡ μὴ ποιεῖ τὸ κρυπτόν ἢ μόνος ποιεῖ.
 Ἡ κοιλία καὶ πολλὰ χωρεῖ κώλύγια.
 Ἡ πενία ἀγνώμονάς γε τοὺς πολλοὺς ποιεῖ.
 Ἡ γλῶσσ' ἀμαρτάνουσα τάληθ' ἔχει.
 Θεὸν σέβου καὶ πάντα πράξεις ἐνθέως.
- 230 Θεὸν προτίμα, δεύτερον τοὺς σοὺς γονεῖς.
 Θάλασσα καὶ πῦρ καὶ γῆν' τρίτον κακόν.
 Θέλων καλῶς ζῆν μὴ τὰ τῶν φάυλων φρόνει.
 Θησαυρός ἐστὶ τῶν κακῶν κακὴ γυνή.
 Θεὸς πέφυκεν ὅτι οὐδὲν δρᾷ κακόν.
- 235 Θησαυρός ἐστὶ τοῦ βίου τὰ πράγματα.
 Θέλομεν καλῶς ζῆν πάντες ἀλλ' οὐ δύναμεθα.

V. 215. ita Vind. 2. Alter γαμεῖν habere videtur, et κράτει.
 V. 217. Guelf. et Vind. 3. παρὰ καιρόν. V. 218. Initium in
 Cod. deest: supplevit Anthimus Gazes. Schneider. V. 219. ha-
 bet Stobaeus Serm. I. p. 5. V. 221. Vind. 3. ἢ δὲ σιωπᾶν ἢ
 λέγειν ἀμείνονα. Sic etiam Aldus. Schneidero noster versus vi-
 tiatus videtur ex edito: κρεῖττον σιωπᾶν ἢ λαλεῖν ἂ μὴ πρέπει.
 V. 222. Vulgo est πολλοῖς ἀποκρ. ἢ σ. τυγχάνει. Vind. 2. dabat ἢ
 σιωπῇ τοῖς πολλοῖς ἀποκρίσις ἐστίν. Vind. 1. omisit ἐστίν. Guelf.
 (cum Vind. 3.) dat ἢ γὰρ σ. τοῖς σοφοῖς ἀπόκρισις. Schneider. V.
 226. Ita editus et Stob. Serm. XVII. p. 95. Schneiderus dedit ἢ
 κοιλία πολλὰ χωρεῖ, ὀλίγα δὲ συμφέρει. V. 227. retinui cod. lectio-
 nem. Scha. dedit ἢ πενία δ' ἀγνώμονας τοὺς π. π. Editur Πενία
 δ' ἀγνώμ. γε τ. π. π. Videant alii. V. 228. habet Stob. XI.
 V. 229. tanquam a Christiano profectum reprobavit Brunck,
 etiam olim H. Steph. p. 264. qui scripturam εὐθέως commemo-
 ravit. Schneider. V. 231. τρίτον κακόν. Ita optime Vind. 1.
 et 2. Similiter Vind. 4. κακόν τρίτον. Guelf. et Vind. 3. καὶ τρί-
 τον γυνή κακόν, fortasse illo elegantius. Vulgo editur κακὰ τρία,
 quod moverat Hermannum apud Erfurdt ad Soph. Ajac. p. 630.
 ut iambographi hunc versum esse suspicaretur. V. 234. non
 expedito. V. 236. editus πάντες καλῶς ζῆν θ. ἀλλ' οὐ δ. No-
 strum ordinem habet uterque (1. et 2.) Vind. Schneider.

- Θεὸς συνεργὸς πάντα ποιεῖ ῥαδίως.
 Θεοὶ μέγιστοι τοῖς φρονοῦσιν οἱ γονεῖς.
 Θορύβους ὀχλώδεις φεῦγε καὶ παροινίας.
 240 Θέλῳ τίχης σταλαγμὸν ἢ φρενῶν πύδον.
 Θεοῦ πεφυκε δῶρον ἐγγνώμων τρόπος.
 Θεὸς δὲ τοῖς ἀργοῖσιν οὐ παρίσταται.
 Θνητοὶ γεγῶτες μὴ φρονεῖδ' ὑπὲρ θεοῦς.
 Θεράπευε τὸν δυνάμενον, ἄνπερ νοῦν ἔχῃς.
 245 Θυμῷ χαρίζου μηδέν, ἄνπερ νοῦν ἔχῃς.
 Θυσία μεγίστη τῷ θεῷ τὸ εὐσεβεῖν.
 Θεῷ μάχεσθαι δεινὸν ἐστὶ καὶ τύχη.
 Θηρῶν ἀπάντων ἀγριωτέρα γυνή.
 Θνητὸς πεφυκῶς τουπίδῳ περὶ βλέπειν.
 250 Θεοῦ γὰρ χωρὶς οὐδεὶς εὐτυχεῖ βροτῶν.
 Θεοῦ δὲ πληγὴν οὐχ ὑπερπηδᾷ βροτός.
 Θεὸς δ' ἁμαρτάνουσιν οὐ παρίσταται.
 Θεὸν ἐπιορκῶν μὴ δόκει λεληθέναι.
 Θυμοῦ κρατῆσαι κάπιθυμίας καλόν.
 255 * Θεοῦ ὄνειδος τοὺς κακοὺς εὐδαιμονεῖν.
 Ἰερὸν ἀληθῶς ἐστὶν ἡ συμβουλία.
 Ἴσος ἴσθι πᾶσι καὶν ὑπερέχῃς τῷ βίῳ.

V. 237. editum *συνεργῶν*. Guelf. [et Vind. 3.] θεοῦ συνεργῶν habet. *Schneider*. V. 238. habet sub *Dicaeogenis* nomine *Stob. Serm. LXXIX. p. 341. Gr.* ubi θεὸς μέγιστος, ut dedit cum edito *Brunck*. Nostrum *Schn.* dedit e *Vind. 1. 2.* cui nunc accedit etiam 3. V. 239. *Vind. 3. Θόρυβον ὀχλώδη.* V. 240. est etiam ap. *Gregor. Nazianz.*, notante *Schneidero*. V. 243. *Demonacti* tribuitur a *Stobaeo Serm. XXII.* ubi versus ita scriptus legitur, ut *Brunckio* praeunte eum edidimus. Vulgo *Θνητὸς πεφυκὼς μὴ φρονεῖς ὑπέρθεα*. Cfr. *Schaefer.* ad *Brunckii Gn. Poet. p. 368. Schneider.* e *Codd.* dedit *Θν. π. μὴ φρονεῖ ὑπέρθεα.* V. 244. *Vind. 4. αἰετὶ σε ἀφελεῖν* pro *ἄνπερ γ. ἔχῃς.* V. 246. nisi aliud latet certe τὸ γ' legendum. V. 248. vulgatum *κακὴ γυνή* correxerat *Brunckius. Schneider.* V. 249. *Isidoro* tribuit *Stobaeus Serm. XXII. p. 115.* V. 250. *Vind. 1. 2.* fort. θεοῦ δὲ χωρὶς οὐτις. *Vind. 3.* ut editus: θεοῦ γὰρ οὐδεὶς εὐτυχεῖ βροτῶν ἄνθρ. *Stob. Ecl. p. 36. Heer.* θεοῦ γὰρ οὐδεὶς χωρὶς. V. 251. e *Sophocle* citat *Theophilus ad Autol. II. p. 77.* notante *Schneidero*. V. 255. leg. *θεῶν*, vel *θεοῦ δ'*. V. 256. reddit proverbium *ἰερὸν ἢ συμβουλὴ*, de quo *Zenob. IV. Adag. 40. Schneider.* Antiquiorem proverbii auctoritatem praestabit *Plato. V. Intpp. Luciani Rhet. praec. II. III. p. 2.* V. 257. *Schneid.* dedit *ἴσος* omisso τῷ, quod addidi e *Vind. 1. et 4.* Editus *ἴσος μὲν ἴσθι πᾶσι, καὶν προὔχῃς βίῳ.*

- Ἰσχυρότερον δέ γ' οὐδέν ἐστι τοῦ λόγου.
 Ἰσότητα τίμα, πλεονέκτει μηδένα.
 260 Ἰστοὶ γυναικῶν ἔργα κοῦκ ἐκκλησίαι.
 Ἰὸς πέφυκεν ἀσπίδος κακὴ γυνή.
 Ἰκανὸν τὸ νικᾶν ἐπὶ τῶν ἐλευθέρων.
 Ἰδίας νόμιζε τῶν φίλων τὰς συμφοράς.
 Ἰσον ἐστὶν ὀργῇ καὶ θάλασσα καὶ γυνή.
 265 Ἰσχυρὸν ὄχλος ἐστίν, οὐκ ἔχει δὲ νοῦν.
 Ἰσος ἴσθι κρίνων καὶ φίλους καὶ μὴ φίλους.
 Ἰσον λεαίνης καὶ γυναικὸς ὠμότης.
 Ἰατρὸς ἀδύλεσχος νοσοῦντι πάλιν νόσος.
 Ἰσον θεῷ σου τοὺς φίλους τιμᾶν θέλε.
 270 Ἰκανῶς βιώσεις γηροβοσκῶν τοὺς γονεῖς.
 Ἰδὼν τι χρηστὸν μηδὲν ἐκφάνης ὅλως.
 * Ἰδὼν ποτ' αἰσχρὸν πρῶγμα μὴ συνεκδράμης.
 Καλὸν τὸ καιροῦ παντὸς εἰδέναι μέτρον.
 Κακοῖς ὁμιλῶν καὐτὸς ἐκβήσῃ κακός.
 275 Κάλιστόν ἐστι κτήμα παιδεία βροτοῖς.
 Κρίνει φίλους ὁ καιρὸς, ὡς χρυσὸν τὸ πῦρ.
 Κακὸν μέγιστον ἐν βροτοῖς ἀπληστία.
 Κόλαζε τὸν πονηρόν, ἄνπερ δυνατὸς ἦ.
 Καλὸν τὸ μηδὲν εἰς φίλους ἀμαρτάνειν.
 280 Κούφως φέρειν δεῖ τὰς παρεστώσας τύχας
 Καιροῦ τυχῶν γὰρ πτωχὸς ἰσχύει μέγα.
 Κακοῦ μεταβολὴν ἀνδρὸς χρὴ σιωπᾶν.
 Καλὸν τὸ γηρᾶν καὶ τὸ μὴ γηρᾶν πάλιν.
 Κάλιστα πειρῶ καὶ λέγειν καὶ μανθάνειν.
 285 Καλῶς ἀκούειν μᾶλλον ἢ πλουτεῖν θέλε.
 Κάλιστον ἐν κήποισι φύεται ῥόδον.

V. 258. δὲ γ' omittunt Vind. 1. et 4. Vs. 259. fort. καὶ ante πλ. inserendum. V. 262. nisi gravior corruptela latet, certe ἐστὶ pro ἰσὶ legendum. V. 264. Codex κακὴ ante γυνή inserit, et pro ὀργῇ, quod Schneidero debetur, habet ὀργή. Delevi κακῇ. Schneid. dedit ἰσον ὀργῇ θαλ. καὶ κακὴ γυνή. V. 268. ἀδύλεσχος contra usum et analogiae rationes hic primam syllabam corripit. V. Phrynichi App. Soph. p. 22. init. Nihil igitur in Astydamanthis loco ap. Stob. Flor. XXXVI. p. 143. cum Grotio novandum. Nostrum versum, neque Menandri neque alius veteris poetae foetum, habet etiam Grotius Exc. p. 413. fortasse ex Aldo. V. 278. Vind. 4. ἦς. V. 282. ita Schm. e Guelfi

Κατηγορεῖν οὐκ ἔστι καὶ κρῖναι ὁμοῦ.
 Κέρδος πονηρὸν μηδέποτε βούλου λαβεῖν.
 Κενῆς δὲ δόξης οὐδὲν ἀθλιώτερον.

290 Κρεῖττον σιωπᾶν ἐστὶν ἢ λαλεῖν μάτην.
 Καλὸν τὸ θνήσκειν οἷς ὕβριν τὸ ζῆν φέρει.
 Κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.
 Κακὸν φέρουσι καρπὸν οἱ κακοὶ φίλοι.
 Καὶ ζῶν ὁ φαῦλος καὶ θανὼν κολάζεται.

295 Καλὸν τὸ θησαυρισμα κειμένη χάρις.
 Κρεῖττον τὸ μὴ ζῆν ἐστὶν ἢ ζῆν ἀθλίως.
 Καλὸν δὲ καὶ γέροντι μανθάνειν σοφά.
 Καρπὸς γὰρ ἀρετῆς ἐστὶν εὐτακτος βίος.
 Καλὸν τὸ νικᾶν, ὑπερνικᾶν δὲ σφαλερόν.

300 Καλῶς πένεσθαι μᾶλλον ἢ πλουτεῖν κακῶς.
 Κέρδος πονηρὸν ζημίαν αἰεὶ φέρει.
 Κακῶ σὺν ἀνδρὶ μηδ' ὅλως ὁδοιπόρει.
 Καλὸν φέρουσι καρπὸν οἱ σεμνοὶ τρόποι.
 Κακὸν φυτὸν πέφυκεν ἐν βίῳ γυνή,

305 καὶ πτώμεθ' αὐτὰς ὡς ἀναγκαῖον κακόν.

* Κατὰ τὴν ἰδίαν φρόνησιν οὐδεὶς εὐτυχεῖ.

* Καιρῷ σκοπεῖ τὰ πράγματα, ἄνπερ νοῦν ἔχης.

Idem praebet Vind. 3. at Vind. 1. pro *χρῆ* σ. habet οὐδεὶς ἐσκο-
 πεῖ. Fort. κ. μ. ἀνδρὸς οὐ χρῆ προσδοκᾶν, vel κ. γὰρ ἀνδρὸς χρῆ
 σιωπᾶν μεταβολήν. V. 238. Brunck. dedit μὴ λαβεῖν βούλου ποτέ.
 Schneider. V. 290. Vind. 2. ἐστὶν post σιωπᾶν inserit c. Stob.
 Tit. 33. Schneider. Apud Stobaeum Tit. XXXIII. p. 139. Phi-
 lonidae tribuitur. Vind. 4. μᾶλλον pro ἐστὶν. Editus versus:
 κρεῖττον σ. ἢ λαλεῖν ἢ μὴ πρέπει. V. 292. γὰρ et ἦσαν οὐκ ἔχει
 in Cod. desunt. Plenior, omisso tamen γὰρ, habet Vind. 2.
 Schneiderus. Qui dedit δῶρον. Recte Br. δῶρ'. V. 295. Brunck.
 γέ pro τό. Aldus' καλὸν δὲ θ'. V. 296. Vind. 1. et 3. καλὸν τὸ
 μὴ ζῆν. V. Philem. Inc. V. 297. Aeschilo tribuit Stob. Serm.
 29. p. 127. ubi γέροντα non γέροντι. Pro σοφά Vind. 1. et Ald.
 σοφά. V. 298. Brunck dedit: ἐστὶν δὲ καρπὸς ἀγαθὸς εὐν. βίος.
 Certe ἀρετῆς praestat vulgato ἀγαθός, quamquam illud habet
 etiam Stobaeus Serm. I. p. 5. Schneider. Vind. 3. καρπὸς ἀρε-
 τῆς. Inserui γάρ, ut voluit etiam Schaeferus. Grot. καρπὸς δ'
 ἀγαστός. V. 299. non est antiqui poetae versus. V. 300. An-
 tiphanis versus est ap. Stobaeum Serm. XCVII. p. 389. Gr. cfr.
 Maximus p. 222. Gesn. V. 301. Vind. 3. κέρδη πονηρά. V.
 303. vulgo φύονται, ut Stob. Serm. I. p. 5. V. 306. Ald. κατ'
 ἰδίαν φρόνησιν. Nostrum praebuit Vind. 3. Brunck. praeeunte
 Grotio dedit ἰδίαν κατὰ φρ. quod habet Vind. 4.

- * *Κὰν τοῖς ἀγροίκοις ἐστὶ παιδείας λόγος.*
Λιμὴν ἀτυχίας ἐστὶν ἀνθρώποις τέχνη.
 310 *Λίαν φιλῶν σεαυτὸν οὐχ ἔξεις φίλον.*
Λόγοις ἀμείβου τὸν λόγοις πείθοντά σε.
Λιμὴν πέφυκε πᾶσι παιδεία βροτοῖς.
Λόγῳ με πείσον φαρμάκῳ σοφωτάτῳ.
Λόγος διοικεῖ τὸν βροτῶν βίον μόνος.
 315 *Λογισμὸς ἐστὶ φάρμακον λύπης μόνος.*
Λύπαι γὰρ ἀνθρώποισι τίκτουσιν νόσον.
Λαβὼν ἀπόδος, ἀνθρώπε, καὶ λήρῃ πάλιν.
Λιμὴν πλοίου μὲν, ἀλυπία δ' ὄρμος βίου.
Λύπην γὰρ εὖνους οἶδεν ἰᾶσθαι λόγος.
 320 *Λιμὸς μέγιστον ἄλγος ἀνθρώποις ἔφυ.*
Λιμῷ γὰρ οὐδέν ἐστιν ἀντεπεῖν ἔπος.
Λυποῦντα λῖπει, καὶ φιλοῦνθ' ὑπερφίλει.
Λυπεῖ με δοῦλος δεσπότου μεῖζον φρονῶν.
Λύπη παροῦσα πάντοτ' ἐστὶν ἡ γυνή.
 325 *Λόγον παρ' ἐχθροῦ μήποθ' ἡγήσῃ φίλον.*
Λύπης ἱατρός ἐστὶν ἀνθρώποις λόγος.
Λέοντι συζῆν ἢ γυναικὶ συμβιοῦν.
Λάλει μέτρια καὶ μὴ λάλει ἅ μή σε δεῖ.
 * *Λίσειν διὰ τέλους μὴ δόκει πονηρὸς ὢν.*

V. 308. correxi ex Aldo. Cod. καὐτοῖς ἀγίοις οἴκοις. V. 309. Schneiderus fort. operarum errore εὐτυχίας. V. 310. Ald. et Br. ἐαυτὸν. V. 312. vulgata sic scribit: τιμὴ παρ. πᾶσι. Schneider. Πᾶσι verum videtur, itaque recepi. Schneiderus πᾶσα. V. 313. revocavi Aldinam lectionem, quae eadem est Vind. 2. Schn. e Vind. 1. dedit: λόγῳ με πείσον. Vind. 3. habet λ. μὲν πείσαι φάρμακον σοφωτάτον. unde conj. μ' ἐπίσει φαρμάκῳ σοφωτάτῳ. V. 314. vulgata habet: λόγῳ διοικεῖται βροτῶν βίος μόνος. Schneider. V. 315. Ald. dedit λόγος γὰρ ἐστὶ λύπης φ. μ. Brunck. λ. γ. ἰ. φ. λ. μ. Schneider. V. 316. νόσους edita et Stobaeus Tit. 98. Schneider. Nostrum est e Vind. 1. Similiter Vind. 3. λύπαι καὶ γὰρ ἀνδράσιν τίκει νόσον. V. 318. Vind. 2. dat τοῦ βίου ὄρμος τοῦ βίου δ' ἀλυπία, superscripto πλόου. In Aldina est Ἰπλοίου λιμὴν μὲν, ἀλ. Schneider. Videant alii! V. 319. revocavi λύπην pro Schneideri λυπῶν. Nec aliud praebet Ald. Vind. 3. et Stob. Serm. CXIV. p. 471. Grot. qui habet θεραπεύειν pro ἰᾶσθαι. V. 322. Ald. μισοῦτα μίσει. V. 323. Aldina dedit δασπάρου μεῖζον. Rectius sub Menandri nomine Stob. Tit. 60. μεῖζον οἰκεῖτον. Schneider. V. 327. Vind. 1. φλυαροῦ Vind. 2. συμβιοῦν dat, mira variatione. Schneider. Illud φλυαροῦ varia lectio videtur pro γυναικί. V. 329. Ita Aldus. Schneider λυσιτελεῖν μὴ δ. π. ὢν.

330. *Λόγος εὐχάριστος χάριτός ἐστ' ἀνταπόδοσις.
 Λάβε πρόνοιον τοῦ προσήκοντος βίου.
 Μισῶ σοφιστὴν ὅστις οὐχ αὐτῷ σοφός.
 Μὴ κρίν' ὁρῶν τὸ κάλλος, ἀλλὰ τὸν τρόπον.
 Μεστὸν κακῶν πέφυκε φορτίον γυνή.*
- 335 *Μὴ πάντα πειρῶ πᾶσι πιστεύειν αἰεὶ.
 Μιμοῦ τὰ σεμνά, μὴ μιμοῦ κακοὺς τρόπους.
 Μισθὸς διδάσκει γράμματ', οὐ διδάσκαλος.
 Μοχθεῖν ἀνάγκη τοὺς θέλοντας εὐτυχεῖν.
 Μὶ' ἐστὶν ἀρετὴ τάτοπον φεύγειν αἰεὶ.*
- 340 *Μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει.
 Μὴ φεῦγ' ἑταῖρον ἐν κακοῖσι κείμενον.
 Μακάριόν ἐστιν υἱὸν εὐτακτον τρέφειν.
 Μηδέποτε πειρῶ δύο φίλων εἶναι κριτῆς.
 Μὴ σπεῦδ' ἅ μὴ δεῖ, μηδ' ἅ δεῖ σπεύδειν μένε.*
345. *Μὴ τοὺς κακοὺς οἴκτειρε πράξαντας κακῶς.
 Μέγιστον ὀργῆς ἐστὶ φάρμακον λόγος.
 Μετὰ τὴν δόσιν τάχιστα γηράσκει χάρις.
 Μέμνησο πλουτῶν τοὺς πένητας ὠφελεῖν.
 Μένει δ' ἐκάστῳ τοῦτ' ὅπερ μέλλει παθεῖν.*
- 350 *Μακάριος ὅστις μακαρίοις ὑπηρετεῖ.
 Μακρὸς γὰρ αἰὼν συμφορὰς πολλὰς ἔχει.
 Μισῶ πονηρὸν χρηστὸν ὅταν εἴπῃ λόγον.
 Μὴ λουιδόρει γυναῖκα μηδὲ νουθέτει.
 Μέμνησο νέος ὢν, ὡς γέρον ἔση ποτέ.*

V. 330. erat *ἔστιν ἀνταπόδοσις*. V. 331. fort. λαβοῦ. quamquam Cod. lectionem habet etiam Stob. I. p. 5. V. 332. habet Stob. Tit. 3. p. 23. *Schneider*. V. 336. leg. *μὴ κακοὺς μιμοῦ τ.* V. 338. habet Stob. Tit. 29. p. 125. qui Euripidi tribuit. V. 339. ita correxi Cod. lect. a Schneidero servatam: *μία μὲν ἔστιν ἀρ. τὸ αἴ. Part. μὲν a Schneidero illata.* V. 340. habet Stobaeus Serm. I. p. 5. Grot. V. 346. Ita correxi. Vulgo *μ. ἔστιν ὀργῆς φ. λ.* Brunck. malit *ὀργῆς μ. ε. φ. λ.* V. 347. *πάντα γήρασι* dat Guelf. [et Vind. 3.]. *σκιάν τ. γ. χρόνος* Stob. Ecl. p. 228. *Schneider*. V. 350. habet Stob. Tit. 1., notante Schneidero. V. 351. Schneiderus *πολλὰς συμφ.* Revocavi vulgatam lectionem. Pro *αἰὼν* Guelf. et Vind. 3. habeat *βίος*. lidem pro *ἔχει* praebent *φίρει*. V. 352. *ὅταν* dedi e Stobaeo Serm. II. p. 61. et Antonio Mel. p. 278. 12. ubi Menandro verus tribuitur. Schneiderus edidit *ὅτ' εἴπῃ*. Vind. 2. *ἀν.* V. 353. dedi *γυναῖκα* pro *γυναῖκος*.

- 355 Μήποτε λάβης γυναῖκα εἰς συμβουλίαν.
 Μὴ μβαινε δυστυχῶντι, κοινὴ γὰρ τύχη.
 Μακάριος ὅστις ἔτιχε γενναίου φίλου.
 Μὴ σπεύδε πλουτεῖν, μὴ ταχὺς πένης γένῃ.
 Μὲν' ἐστὶ κέρδος, ἣν διδάσκεισθαι μάθης.
- 360 Μισῶ πένητα πλουσίῳ δωρούμενον.
 Μηδὲν ποτε κοινοῦ τῇ γυναικὶ χρῆσιμον.
 Μὴ γάμει γυναῖκα κοῦκ ἀνοίξεις τάφον.
 Μεγάλῃ τυραννὶς ἀνδρὶ τελοῦσα καὶ γυνή.
 Μὴ πρὸς τὸ κέρδος αἰεὶ πειρῶ βλέπειν.
- 365 Μαστιγίας ἐγγαλχος ἀφόρητον κακόν.
 * Μὴ μοι γένοιθ' ἃ βούλομ' ἀλλ' ἃ συμφέρει.
 * Μετὰ δικαίου αἰεὶ διατριβὰς ποίει.
 Νόμῳ τὰ πάντα γίγνεται καὶ κρίνεται.
 Νόμιζε κοινὰ πάντα τὰ τυχήματα.
- 370 Νύον γὰρ ἐστὶ κρεῖττον ἢ σιγὴν ἔχειν.
 Νύμφῃ δ' ἄπροικος οὐκ ἔχει παρρησίαν.
 Νόμοις ἔπεσθαι τοῖς ἐγχωρίοις καλόν.
 Νεὸς πεφυκὼς πολλὰ χρηστὰ μάνθανε.
 Νέμειν φυλίσσου μηδὲν ὑπερφρονῶν.
- 375 Νεῶ δὲ σιγᾶν μᾶλλον ἢ λαλεῖν πρέπει.
 Νικᾷ γὰρ αἰεὶ διαβολὴ τὰ κρεῖττονα.
 Νόμιζ' ἀδελφοὺς τοὺς ἀληθινοὺς φίλους.
 Νόμος γονεῦσιν ἰσοθέους τιμὰς νέμειν.

V. 355. Vind. 2. μήπω. Pro εἰς leg. πρὸς, nisi praeferas γυναῖκας. V. 357. ita dedi ex Aldo. Codex μ. ἐστίν, ὅς ἔτιχε φίλον. V. 358. Vind. 4. ταχύ. Fort. ταχίως. V. 362. fortasse alii expedient. V. 363. fort. ἀνδρὶ πλουσία γυνή. V. 364. multa tentari possunt: quod certum sit, nihil. V. 367. fort. μετὰ τοῦ δ. δεῖ σε δ. ποιεῖν. V. 368. alibi χρόνῳ, ut e Stephano notat Schneiderus. V. 369. editur δυστυχήματα. V. 370. ἐστίν e Stob. Tit. 3. addidi, ubi τοῖν legitur, ut in Ald. V. 372. habet Apost. 13, 77. Pro ἐγχωρίοις Brunck. dedit ἐγχώριος. Rectius Bentl. p. 93. ἐπιχωρίοις. Sophocli tribuitur a Stobaeo Serm. 41. p. 239. 9. Atqui ibi Sophoclis nomen ad sequentem versum pertinet. Pro τοῖς ἐγγ. x. Vind. 4. habet πάντα δεῖ τὸν σώφρονα. Similiter infra 380. V. 374. fort. μηδ' ἄγαν ὑπερφρόνει V. 375. Schneiderus dedit: νέον δεῖ σιγᾶν, οὐ λαλεῖν ἃ μὴ πρέπειν. quae cod. lectio est, nisi quod οὐ dedit pro ἢ. Revocavi editam lectionem, ad quam ducit etiam Vind. 3. νέον δεῖ σ. ἢ λ. πρ. V. 376. Vind. 1. dat γὰρ διάβολος τὰ κρεῖττονα αἰεὶ. Guelf. [et Vind. 3.] γὰρ αἰεὶ ἡ διαβολὴ τοὺς κρεῖττονας. Schneider. V. 378. Vide Philem. Fragm. inc. 124. b.

- Νόμιζε σαντῷ τοὺς γονεῖς εἶναι θεοὺς.
 380 Νόμων ἔχεσθαι πάντα δεῖ τὸν σώφρονα.
 Νίκησον ὀργὴν τῷ λογιζέσθαι καλῶς.
 Νόμιζε γήμας δούλος εἶναι διὰ βίου.
 Νόσον δὲ κρεῖττον ἐστὶν ἢ λύπην φέρειν.
 Νέος ὢν ἀκούειν τῶν γεραιτέρων θέλει.
 385 Νῦξ μὲν ἀναπαύει, ἡμέρα δ' ἔργον ποιεῖ.
 Νικᾷ παλαιᾷς χάριτας, ἢ νέα χάρις.
 Νέοις τὸ σιγᾶν κρεῖττον ἐστὶ τοῦ λαλεῖν.
 Νέος ὢν πονήσης, γῆρας ἔξεις εὐθαλές.
 Ξένους πένητας μὴ παραδράμης ἰδών.
 390 Ξένοισι πιστοῖς πιστὸς ὢν γίγνου φίλος.
 Ξένοις ἐπαρκῶν τῶν ἴσων τεύξη ποτέ.
 Ξένῳ μάλιστα συμφέρει τὸ σωφρονεῖν.
 Ξίφος τιτρώσκει σῶμα, τὸν δὲ νοῦν λόγος.
 Ξένος ὢν ἀκολούθει τοῖς ἐπιχωρίοις νόμοις.
 395 Ξενία χαλεπὴ κατὰ πολλοὺς τρόπους.
 Ξενίας αἰεὶ φρόντιζε, μὴ καθυστέρεи.
 Ξένον ἀδικήσεις μηδέποτε καιρὸν λαβών.
 Ξυνητὸς πεφυκῶς φεύγε τὴν πανουργίαν.
 Ξένος ὢν ἀπράγμων ἴσθι, καὶ πράξεις καλῶς.
 400 Ξένους ξένιζε, καὶ σὺ γὰρ ξένος γ' ἔση.
 Ξένῳ δὲ σιγᾶν κρεῖττον ἢ κεκραγέναι.
 Ξένος πεφυκῶς τοὺς ξινηδόχους σέβου.
 Ὁ γράμματ' εἰδὼς καὶ περισσὸν νοῦν ἔχει.
 Ὁ σοφὸς ἐν αὐτῷ περιφέρει τὴν οὐσίαν.
 405 Οὐκ ἔστιν αἰσχρὸν ἀγνοοῦντα μανθάνειν.

V. 382. editus τῷ βίῳ. Vind. 4. τοῦ βίου. V. 383. νόσον
 πολὺ χρ. editum, ut in Stob. Tit. 98. *Schneider.* V. 384. γε-
 ραιτέρων. Ita editus et Vind. 3. *Schneiderus* dedit γερόντων.
 V. 385. fort. νῦξ ἀναλύει μὲν. V. 388. dedi ἄν pro *Schneideri*
 εἰδών. V. 389. Vind. 2. παρεκδρ. V. 392. Vind. 4. ξένους. V.
 394. dedi ἀκολ. pro ἐπικ. *Schneideri*, e Vind. 1. Tum scripsi
 ἐπιχωρίοις pro ἐγχωρίοις e Vind. 3. et 4. V. 395. κατὰ πολλοὺς
 τοὺς τρόπους dabit *Codex. Schneider.* Vind. 4. ξεντεία pro ξε-
 νία. Videant alii. V. 397. ἀδικήσεις. V. Schaefer. ad *Brunckii*
Poes. Eth. p. 318. V. 398. editum συνητὸς et πανουργίαν, ut
 Stob. Tit. 3. *Schneider.* V. 399. Vind. 4. ζήσης h. e. ζήσεις.
 V. 401. editus et Vind. 3. ξένον non male. V. 402. ξινηδόχους.
 V. Schaefer. l. 1. p. 319. V. 406. Vide *Philem. Fragm. inc.*
 53. b.

- "Ελπίζε δ' αὐτὸν πάλιν εἶναι σοῦ φίλον.
 Οὐκ ἔστιν οὐδείς ὅστις οὐχ αὐτῷ φίλος.
 Οὐκ ἔσθ' ὑγείας κρείττον οὐδὲν ἐν βίῳ.
 * "Οπου βία πάρεστιν, οὐδὲν ἰσχύει νόμος.
 410 * Ὅργη φιλοῦντος μικρὸν ἰσχύει χρόνον.
 * Οὐπάποτ' ἐξήλωσα πολυτελὴ νεκρόν.
 * Οὐδείς τὸ μέλλον ἀσφαλῶς ἐπίσταται.
 * Οὐδὲν γυναικὸς χεῖρον οὐδὲ τῆς καλλῆς.
 Οὐκ ἔστι λύπης χεῖρον ἀνθρώποις κακόν.
 415 Οὐδείς μετ' ὀργῆς ἀσφαλῶς βουλευέται.
 Οὐκ ἔστι σοφίας κτῆμα τιμιώτερον.
 Οὐκ ἔστι σιγᾶν ἀσυχρόν, ἀλλ' εἰκὴ λαλεῖν.
 Ὅργῆς χάριν τὰ κρυπτὰ μὴ κφάνης φίλου.
 Οὐκ ἔστιν εὐρεῖν βίον ἄλυπον οὐδενός.
 420 Ὁ πολὺς ἄκρατος ὀλίγ' ἀναγκάζει φρονεῖν.
 Ὅμιλίας δὲ τὰς γεραιτέρων φίλει.
 Ὁ μὴ δαρὲις ἀνὴρ ὅπως οὐ παιδεύεται.
 Οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα κάλλιον φίλου.
 Οὐδείς ὃ νοεῖς μὲν οἶδεν, ὃ δὲ ποιεῖς βλέπει.
 425 Ὅν γὰρ θεοὶ φιλοῦσιν ἀποθνήσκει νέος.
 Ὅμοια πορνὴ δάκρυα καὶ ῥήτωρ ἔχει.

V. 407. editus οὐχ αὐτὸν φίλῃ. V. 408. ὑγείας. Ita Br. pro ὑγίαις. V. 409. nisi ὅπου ad praecedentem aut νόμος ad sequentem versum pertinuit, scrib. βίας παρούσης, aut βία ὅστιν. — V. 410. apud Stob. Serm. LXI. p. 386. 11. Menandro tribuitur: ὀργὴ φιλοῦντων ὀλίγου ἰσχ. χ. Convenit Terentii illud Andr. III. 3. 23.

Amantium iras amoris redintegratio est.

ubi nostrum versum comparavit Lindenbr. T. II. p. 107. West. unde arripuit eum Clericus et ad Menandri Andriam retulit. V. 411. Est Menandri versus. Vide p. 140. V. 414. Schn. χεῖρον λύπης. Nostrum editus dedit. V. 415. δι' ὀργῆς Guelf. Stob. Tit. 20. οὐδὲν εὖ βουλ. dat. Alibi τὸ μέλλον ἀσφ. minus recte legitur. Schneider. V. 416. habet Stobaeus Tit. 3. Schneider. V. 418. Vind. 1. dabat μὴ ἐκφάνης. Vind. 2. φάνης. Schneider. Vide Philemon. Inc. 52. b. V. 419. ἐν οὐδενί. Ita Aldus. Delevit praepositionem Grotius, sequente Brunckio. Schneiderus οὐδενός. 420. Menandro versus apud Stob. Serm. XVIII. p. 27. Grot. Anton. Meliss. LXVIII. p. 116. Clement. Alex. Paed. II. p. 179. Cfr. Gataker Adv. Posth. p. 453. et 557. et Porson. ap. Schaefer. ad Brunckii P. Eth. p. 316. V. 421. editur γεραιτέρας, ut ex Euripide laudat Stob. Tit. 114. Schneider. V. 425. editur ὅν οἱ θ. vide supra p. 43.

- Οἶνος γὰρ ἐμποδίζει — — — — —
 Οἷς μὲν δίδωσιν, οἷς δ' ἀφαιρεῖται τύχη.
 Ὅργη δὲ πολλοὺς δρᾶν ἀναγκάζει κακόν.
 430 Ὅ μὴδὲν εἰδὼς οὐδὲν ἐξαμαρτάνει.
 Οὐδεὶς ἐπιχειρεῖ τοῖς δεδυστυχηκόσι.
 Ὅτ' εὐτυχεῖς, μάλιστα μὴ φρόνει μέγα.
 Ὅπλον μεγιστὸν ἐστὶν ἡ ῥετὴ βροτοῖς.
 Ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν ἐστὶν ἐν ἐκάστῳ θεός.
 435 Οὐ χρή φέρειν τὰ πρόσθεν ἐν μνήμῃ κακά.
 Οὐκ ἔστι πενίας οὐδὲ ἐν μεῖζον κακόν.
 Ὅ μὴ γαμῶν ἄνθρωπος οὐκ ἔχει κακά.
 Ὅ γραμμάτων ἄπειρος οὐ βλέπει βλέπων.
 Οὐδεὶς πῦρ εἰς χρήματα διδοὺς ἐπαύσατο.
 440 Ὅ συκοφάντης ἐστὶ τοῖς πέλας λύκος.
 Ὅρκον δὲ φεῦγε καὶ δικαίως καδίκως.
 Ὅργην ἑταίρου καὶ φίλου περὶ φέρειν.
 Πολλοὺς ὁ πόλεμος οὐκ ὀλίγους ἀπώλεσεν.
 Πανήγυριν νόμιζε τόνδε τὸν βίον.
 445 Πολλοὺς τρέφειν εἴωθε τὰδικήματα.
 Πολλοὺς ὁ καιρὸς οὐκ ὄντας ποιεῖ φίλους.
 Πολλοὶ μὲν εὐτυχοῦσιν, οὐ φρονοῦσι δέ.
 Πράττε τὰ σαυτοῦ, μὴ τὰ τῶν ἄλλων φρόνει.
 Πολλῶν ὁ καιρὸς γίγνεται διδάσκαλος.

V. 429. Vulgatur πολλὰ — κακά. Chaeremoni tribuitur a Stobaeo Tit. 20. p. 105., ubi editur πολλοὺς — κακά. V. 431. ita dedi pro δυστυχηκόσιν. V. 433. habet Stob. Tit. 1. p. 5., notante Schneidero. V. 434. Euripidi tribuitur a Grotio Exc. p. 429. fortasse propter Nemesium de Nat. Hom. p. 321. *Εὐριπίδης δὲ καὶ Μένανδρος τὸν νοῦν ἐν ἐκάστῳ φασὶ προνοεῖν ἐκάστων.* Menandro eundem versum tribuit Tzetzes Exeg. Iliad. p. 53. 5. et p. 67. 24. Partem versus habet etiam Plutarchus Quaest. Plat. p. 999. e. cll. Jamblichio Protr. p. 138. ed. nov. v. Gataker ad Anton XII. p. 358. Fallitur Valcken. Diatr. p. 238. senarium nostrum a Grotio fictum putans. V. 436. verba οὐδὲ ἐν μ. x. addidi e Vind. 3. et 4. in quibus tamen οὐδὲν. V. 439. non intelligere se fatetur Schneiderus. In πῦρ εἰς latet genitivus substantivi. Sensus requirit ἀνίας, λύπης. V. 440. deleui in ante τοῖς cum Vind. 3. At Vind. 4. ἐστὶν ἐν πόλει. V. 441. Guelf. et Vind. 4. ὁμῶς pro καδίκως. V. 444. Vide ad Men. Hypobolimaerum. V. 446. editus: πολλοὺς ὁ x. ἄνθρωπος οὐκ ὄντας ποιεῖ. Retinui cod. lectionem, in qua vide an aliquid reconditius lateat. V. 449. editum παραίτιος in fine.

- 450 Πενίας βαρύτερον οὐδέν ἐστι φορτίον.
 Πρὸς υἱὸν ὀργὴν οὐκ ἔχει χρηστός πατήρ.
 Πατήρ οὐχ ὁ γεννήσας, ἀλλ' ὁ θρέψας σε.
 Πονηρὸν ἄνδρα μηδέποτε ποιοῦ φίλον.
 Πένης ὑπάρχων μὴ φρόνει τὰ πλουσίων.
- 455 Πενία δ' ἄτιμον καὶ τὸν εὐγενῆ ποιεῖ.
 Πονηρὸς ἐστὶ πᾶς ἀχάριστος ἄνθρωπος.
 Παθητὸς ἐστὶ πᾶς τις εὐπροσήγορος.
 Πάντως γὰρ ὁ σοφὸς εὐτελείας ἀνέχεται.
 * Πάντα ἀνακαλύπτων ὁ χρόνος πρὸς φῶς
 φέρεϊ.
- 460 * Πένητας ἀργούς οὐ τρέφει ῥαθυμία.
 * Πενίαν φέρειν καὶ γῆράς ἐστι δύσκολον.
 * Πᾶσιν γὰρ εὐ φρονοῦσι συμμαχεῖ τύχη.
 * Πενίαν φέρειν οὐ παντὸς ἀλλ' ἄνδρὸς σοφοῦ.
 * Πρὸς εὐ λέγοντας οὐδὲν ἀντιπεῖν ἔχω.
- 465 Ῥοπή 'στιν ἡμῶν ὁ βίος, ὥσπερ ὁ ζυγός.
 Ῥῆμα παράκαιρον τὸν ὅλον ἀνατρέπει βίον.
 Ῥαθυμίας περιφύγε καὶ κακοὺς φίλους.
 Ῥᾶον βίον ζῆς, ἂν γυναῖκα μὴ τρέφῃς.
 Ῥύπος γυνὴ πέφυκεν ἠργυρωμένος.
- 470 * Ῥᾶον φέρειν δεῖ τὰς παρεστώσας τίχας.
 * Ῥᾶον παρανεῖν ἢ παθόντα καρτερεῖν.
 * Ῥάθυμος ἂν ἦς πλούσιος πένης ἔση.
 * Ῥύου δὲ σαυτὸν παντὸς ἐκ φαύλου τρόπου.
 Σέβου τὸ θεῖον, μὴ 'ξετάζων, πῶς ἔχει.
- 475 Σοφοῖς ὁμιλῶν καυτὸς ἐκβήσῃ σοφός.
 * Σοφοῦ παρ' ἄνδρὸς ἐκδέχου συμβουλίαν.
 * Σιγὴ ποτ' ἐστὶν αἰρετωτέρα λόγου.

V. 450. ita correxi ordinem verborum ap. Schneid. π. οὐδέν ἐστι β. φ. Editus οὐδέν πεν. β. ἐστι φ. V. 451. Chaeremoni tribuit Stobaeus Tit. 81. notante Schneidero. V. 452. Ita Guelf. nisi quod additum est in fine πατήρ, quod delevit Schneider. Vind. 2. dat ὁ θρέψας καὶ οὐχ ὁ γεννήσας πατήρ. Non expedit. V. 453. Vind. 3. et 4. μηδέπω. V. 456. non expedit. Vind. 4. ἀχρηστός. V. 458. pro σώφρων dedi σοφός e Vind. 3. V. 459. ita Stobaeus Ecl. Ph. p. 223. ubi Sophocli tribuitur. Aldus ἀνακαλύπτως et πρὸς φῶς, ut Codex. V. Philem. Inc. 97. V. 465. ita correxi pro ὁ βίος ἡμῶν. V. 466. editus ῥῆμα π. καιρὸν φασθὲν (ante (Grot. φησὶν) ἀνατρέπει β. V. 468. Ita Guelf. et editus. Schneider dedit: εἰ γυναικὸς ἀπέχει.

- * Σατηρίας σημεῖον ἡμερος τρόπος.
 * Σύμβουλος οὐδεὶς ἐστὶ βελτίων χρόνου.
 480 * Στεργῶς φέρειν χρὴ συμφορὰς τὸν εὐγενῆ.
 Σοφία γὰρ ἐστὶ καὶ μαθεῖν ἂ μὴ νοεῖς.
 Σοφία δὲ πλούτου κτῆμα τιμιώτερον.
 Σοφὴ σοφῶν γὰρ γίγνεται συμβουλία.
 Σιγᾶν ἄμεινον ἢ λαλεῖν ἂ μὴ πρέπει.
 485 Σαυτὸν φύλαττε τοῖς τρόποις ἐλεύθερον.
 Σοφὸς γὰρ οὐδεὶς εἰς τὰ πάντα προσκοπεῖ.
 Σοφῶ παρ' ἀνδρὶ πρῶτος εὐρέθη λόγος.
 Σὺν τοῖς φίλοιςιν εὐτυχεῖν αἰεὶ θέλει.
 * Τὰ θνητὰ πάντα μεταβολὰς πολλὰς ἔχει.
 490 Τὸ δὴ τρέφον με τοῦτ' ἐγὼ λέγω θεόν.
 Τίμα τὸ γῆρας, οὐ γὰρ ἔρχεται μόνον.
 * Τοὺς τῆς φύσεως οὐκ ἔστι λανθάνειν νόμους.
 Τερπνὸν κακὸν πέφυκεν ἀνθρώποις γυνή.
 Τῆς ἐπιμελείας πάντα δοῦλα γίγνεται.
 495 Τίχῃ τέχνην ὥρθωσεν, οὐ τέχνην τύχην.
 Τὰ μικρὰ κέρδη ζημίας μεγάλας φέρει.
 Τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.
 Τέθνηκεν ἀνθρώποιςιν ἅπαντα χάρις.
 Τὰ πλεῖστα θνητοῖς τῶν κακῶν αὐθαίρετα.
 500 * Τὰ χρήματ' ἀνθρώποιςιν εὐρᾷσκει φίλους.
 * Τὸν εὐποροῦντ' ἕκαστος ἡδέως ὀρᾷ.
 * Τῶν δυστυχοῦντων εὐτυχῆς οὐδεὶς φίλος.
 * Τὸ κέρδος ἡγοῦ κέρδος ἀν δίκαιον ἦ.
 * Τὸ γὰρ θανεῖν οὐκ αἰσχρόν, ἀλλ' αἰσχροῦς
 θανεῖν.

V. 480. ita Aldus. Cod. τῶν εὐγενῶν. V. 481. revocavi editam scripturam, etiam a Stobaeo Tit. 3. servatam. Schneider dedit: σοφίαν ἀσκει, καὶ μαθήσῃ ἂ μὴ νοεῖς. V. 485. habet Stob. Serm. I. p. 5. V. 487. editus πρῶτον. V. 489. addidi πολλὰς e Grotii Exc. p. 945. V. 490. vide ad Menandri Fragm. p. 14. V. 491. Aldus φοβοῦ τὸ γῆρας. V. 493. Aldus ἀνδρῶσιν. V. 495. Similiter Agatho apud Grot. Exc. p. 437. τέχνην τύχην ἔσπερᾷ καὶ τέχνην τύχην. Editus τύχῃ τέχνην εὐρᾷσκει, οὐ τέχνην τύχην. V. 496. transposui verba μεγάλας ζημίας. Editus μέγιστος βλάβας. V. 497. est apud Stob. Ecl. I. p. 198. notante Schneidero. Vind. 3. 4. et Guelf. εὐπραγοῦντα. V. 498. Fort. fuit olim ἅπασ' ἐν ἀνθρώποιςιν τέθνηκεν χάρις.

- 505 * Ταμειῖον ἀνθρώποισι σωφροσύνη μόνη.
 * Τὸν αὐτὸν αἰνεῖν καὶ ψεγεῖν ἀνδρὸς κακοῦ.
 * Τῶν εὐτυχοῦντων πάντες ἄνθρωποι φίλοι.
 * Τὰ μηδὲν ἀφελοῦντα μὴ πόνει μάτην.
 * Τὸ ζῆν ἀλύπως ἀνδρὸς ἐστὶν εὐτυχούς.
- 510 * Τῶν εὐτυχοῦντων πάντες εἰδὶ συγγενεῖς.
 * Τάληθές ἀνθρώποισιν οὐχ εὐρίσκεται.
 * Τῶν γὰρ πενήτων εἰδὼν οἱ λόγοι κενοί.
 * Τιμώμενοι γὰρ πάντες ἤδονται βροτοί.
 * Τὰ δάνεια δούλους τοὺς ἐλευθέρους ποιεῖ.
- 515 Ὑπερηφανία μέγιστον ἀνθρώποις κακόν.
 Ὑπὲρ σεαυτοῦ μὴ φράσης ἐγκώμιον.
 Ὑβρις κακὸν μέγιστον ἀνθρώποις ἔφν.
 Ὑφ' ἡδονῆς φρόνιμος οὐκ ἀναλίσκεται.
 Ὑγίεια καὶ νοῦς ἀγαθὰ τῷ βίῳ δύο.
- 520 Ὑπνος πέφυκε σωμάτων σωτηρία.
 * Ὑπὲρ εὐσεβείας καὶ λυλεῖ καὶ μάνθανε.
 * Ὑπνος δὲ πάσης ἐστὶν ὑγίεια νόσου.
 * Ὑπνος δεινὸν ἀνθρώποις κακόν.
 * Ὑπὸ τῆς ἀνάγκης πολλὰ γίνεταί κακά.
- 525 Ὑψὸς μέγιστον ἀγαθὸν ἔμφρων πατήρ.
 * Φίλους ἔχων νόμιζε θεσαυροὺς ἔχειν.
 * Φιλόπονος ἴσθι, καὶ βίον κτήσῃ καλόν.
 * Φιλεῖ δ' ἑαυτοῦ πλεῖον οὐδεὶς οὐδένα.
 Φίλον δι' ὀργὴν ἐν κακοῖσι μὴ προδῶς,

V. 505. ταμειῖον. Ita scripsi cum Brunnckio pro ταμειῖον e Stob. V. p. 35. Grot. ubi versus ita scriptus est: ταμειῖον ἀρετῆς ἐστὶ σωφρ. μόνη. Sic etiam Gesnerus in margine, at in textu: ταμ. ἐστὶν ἀρετῆς ἢ σωφροσύνη, in quo latere suspiceris τ. ἀρ. ἐστὶν ἢ σώφρων γυνή. V. 515. Euripidi tribuit Stob. Ecl. Mor. I. p. 340. V. 517. fort. ὑφ' ἡδονῆς ὁ φρ. οὐχ ἀλλασκεται. Postremum confirmat Vind. 4. V. 520. Schneid. ἀνθρώπων pro σωμάτων. V. 522. Aldus πᾶσιν ὑγεία βίον quod in ὑγεία recte mutavit Grotius, nisi quod in accentu peccatum. Duplex apud Atticos forma, ὑγεία ultima brevī, et ὑγίεια ultima longa. Altera forma, priore multo rarior, occurrit etiam ap. Aristoph. Av. 604. 731. cll. Etymol. M. p. 744. 33. Compares ἀνοία pro ἀνοια apud Aeschyl. S. c. Th. 404., ἀναιδεία pro ἀναιδεια apud Euripid. Androm. 511. et alia ejus generis. V. 523. fort. ὕπνος δὲ δεινὸν ἐστὶν ἀν. x. V. 524. Aldina ποιοῦμεν κακά. V. 525. leg. ἐστ' ἔμφρων sive εὐφρων. V. 529. Vulgatum ἐν κακοῖς μὴ παρώης Brunnck. in παρώης mutavit. προδούς Guelf. [et Vind. 3. 4.]. πρόδος Vind. 2. dabat. δι' ὀργῆς Guelf. Schneider.

- 530 Φίλος με βλάπτων οὐδὲν ἐχθροῦ διαφέρει.
 Φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ρᾶδιον.
 Φεῦγ' ἡδονὴν φέρουσάν ὕστερον βλάβην.
 Φίλον βέβαιον ἐν κακοῖσι μὴ φοβοῦ.
 Φεύγειν αἰεὶ δεῖ δεσπότης θυμουμένους.
- 535 Φίλων τρόπους γίγνωσκε, μὴ μίσει δ' ὅλως.
 * Φρόνημα λιπαρὸν οὐδαμῶς ἀναλίσκεται.
 Χωρισμὸς φίλων δοκιμαστήριον φιλίας.
 Χρυσὸς δ' ἀνοίγει πάντα κ' Αἰδοῦ πύλας.
 Χθὼν πάντα κομίζει καὶ πάλιν κομίζεται.
- 540 Χειμῶν κατ' οἴκους ἀνδράσιν κακὴ γυνή.
 Χωρὶς γυναικὸς ἀνδρὶ κακὸν οὐ γίγνεται.
 * Χρηστὸς πονηροῖς οὐ τιτρώσκεται λόγοις.
 Χεῖρ χεῖρα νίπτει, δάκτυλοι δὲ δακτύλους.
 Χαίρειν ἐπ' αἰσχρὸν οὐδέποτε χρή πρᾶγμα.
- 545 Χρόνος δ' ἀμαυροῖ πάντα καὶ λήθην ἄγει.
 * Χρηστοῦ παρ' ἀνδρὸς χρή σοφὸν τι μαν-
 θάνειν.
- Ψευδόμενος οὐδεὶς λανθάνει πολὺν χρόνον.
 Ψυχὴν ἔθιξε πρὸς τὰ χρηστὰ πρᾶγματα.
 Ψυχῆς μέγας χαλινὸς ἀνθρώπους ὁ νοῦς.
- 550 Ψυχῆς νοσοῦσης ἐστὶ φάρμακον λόγος.
 Ψυχῆς ἐπιμελοῦ τῆς σεαυτοῦ καθὰ δύνῃ.
 Ψυχῆς γὰρ οὐδὲν ἐστὶ τιμώτερον.
 Ψευδὴς διαβολὴ τὸν βίον λυμαίνεται.

V. 532. Alexidi tribuitur apud Stobaeum Serm. V. p. 43. Grot.
 V. 536. malim ἄλλασκεται. V. 537. Non est veteris poetae versus. V. 538. Cod. χρ. διανοίγει π. καὶ χρυσοῦς πύλας, notante Schneidero. Si tragici poetae versus est, fortasse ferri potest trisyllabum Αἰδῆς, sin comici, scribendum καὶ Αἰδοῦ πύλας, ut voluit Erfurdt. ad Soph. Ant. 1226. V. 539. nescio an idem sit cum edito: ἡ δοῦσα πάντα καὶ κομίζεται φύσιν. Schneider.
 V. 540. editus: οἴκους ἐστὶν ἀνδράσιν γυνή. V. 543. Guelf. δάκτυλος δὲ δάκτυλον. V. 544. leg. αἰσχροῖς — πρᾶγμασιν vel αἰσχροῖ μηδέποτε χρή πρᾶγματι. V. 545. addidi δὲ. Pro ἀμαυροῖ editus ἀναιρεῖ, pro καὶ Vind. 3. καίς. Utrumque ἀμαυροῖ et καίς, Schneidero notante, habet Stob. Serm. 125. V. 547. habet Stobaeus Serm. 12. ubi Gesnerus Menandro, Grotius incerto tribuit. V. 551. Schneiderus σεαυτοῦ et δύνασαι. Nostrum prae-buit Stobaeus Serm. 1. V. 553. Vind. 3. καταβολή. Steph. ψεύδους καταβολή praefererat, ortum mendacii interpretatus. Schneider. Gesneri Stob. Serm. 12. ψεύδους διαβολή, Grotii ψευ-δῆς διαβολή. Menandro tribuit Gesnerus, incerto Grotius.

- Ψεῦδος δὲ μισεῖ πᾶς σοφὸς καὶ χρήσιμος.
 555 Ὡς ἡδὺν κάλλος, ὅταν ἔχη νοῦν σώφρονα.
 Ὡς ἡδὺν δούλῳ δεσπότου χρηστοῦ τυχεῖν.
 Ὡς οὐδὲν ἢ μάθῃσις, ἂν μὴ νοῦς παρῇ.
 Ὡς τῶν ἐχόντων πάντες ἄνθρωποι φίλοι.
 Ὡς πάντα τιμῆς ἐστὶ πλὴν τρόπου κακοῦ.
 560 Ὡς ἔστ' ἄπιστος ἢ γυναικεία φύσις.
 Ὡς αἰσχρὸν ἀνθρώποισιν ἢ ἀπληροτία.
 Ὡς χαριεν ἔστ', ἄνθρωπος ὅταν ἄνθρωπος ᾖ.
 Ὡς ἡδὺ τὸ ζῆν μὴ φθονούσης τῆς τύχης.
 Ὡς αἰσχρὸν εὖ ζῆν ἐν πονηροῖς ἡθελῖν.

SUPPLEMENTUM ΓΝΩΜΩΝ ΜΟΝΟΣΤΙΧΩΝ
 EX ALDO.

Ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν,
 ἀλλ' ὅστις ἀδικεῖν δυνάμενος μὴ βούλεται.
 Ἄρ' ἐστὶ συγγενές τι λύπη καὶ βίος.

V. 554. revocavi editam lectionem, quam habet etiam Stob. Serm. 12, ubi Menandri nomen adscripsit Gesnerus. Incerto tribuit Grotius. Schneiderus dedit ψ. δὲ μ. φρόνιμός τε καὶ σοφός, ut legitur ap. Stob. 1. c. Cleobuli nomine adscripto. V. 555. Cod. τῷ δούλῳ dabat. Stobaeus Tit. 60, ex Eurip. Meleagro laudavit: ὥς ἡδὺ δούλοις δεσπότας χρηστοὺς λαβεῖν. Schneider. V. 556. habet Stob. Tit. 3. monente Schneidero. V. 557. Euripidi tribuit Stobaeus Tit. 90. monente Schneidero. V. 559. Menandro tribuit Stob. Tit. 83. ἔστ' ἄπιστον scribens. Schneider. V. 560. leg. ἔστ' ἀπλ. V. 561. ita correxi depravatam Cod. lectionem: ὥς χαρίεις ἐστὶν ἄνθρωπος ὅταν νῖος ᾖ. Pejus etiam apud Etymol. M. p. 824. 41. ὥς χαρίσοιτ' ἄνθρωπος ἀνθρώποισι. ubi vide Sylburgium. Genuinam lectionem servavit Stobaeus Serm. V. p. 35. Grot. ubi legitur tamen ἢ χαρίεν ἔστ' ἄνθρωπος, ἂν ἄνθρωπος ᾖ. Schowius, qui Aeschyli nomen adscripsit, e Codd. dedit ἦν ἄνθρ. ᾖ. Eundem versum ita scriptum praebebat Clemens Alex. p. 327. 18. ὥς χαρίεις ἐστὶν ἄνθρωπος, ἔστ' ἂν ἄνθρωπος ᾖ. V. 562. edidi vulgatam lectionem. Schneider. e Guelf μὴ φθονομένης τύχης. Vind. 3. 4. habent εὐτυχῶς ἂν φθόνου. V. 563. supplevi e Vind. 3. Schneiderus priora tantum verba e Guelf. dederat ὥς αἰσχρὸν εὖ . . . . Vind. 4. habet τὸ ζῆν et ἔθελῖν. V. 1. cum sequente Philemoni tribuuntur a Stobaeo, ubi recte μὴ βούλεται, pro quo Aldus οὐ βούλεται. V. Philem. Fragm. inc. 10. V. 3. e Menandri Κιθαρωτῇ.

- Ἀνδραίρετος λύπη' στὶν ἡ τέκνων σπορά.*
 5 *Ἀκμῇ τὸ σύνολον οὐδὲν ἄνθους διαφέρει.*
Ἀνὴρ ἀτυχῶν δὲ σῶζεται ταῖς ἐλπίσιν.
Ἀνάπαυσις ἐστὶ τῶν κακῶν ἀπραξία.
Ἄμ' ἡλέηται καὶ τέθνηκεν ἡ χάρις.
Ἀμελοῦντα τοῦ ζῆν οὐκ ἔνεστ' εὐσχημονεῖν.
 10 *Αὐτὰ σε διδάσκει τοῦ βίου τὰ πράγματα.*
Ἀπαντ' ἀφανίζει γῆρας, ἰσχὺν σώματος.
Ἄν εὖ φρονῆς, τὰ πάντα γ' εὐδαίμων ἔσθ.
Ἄει κράτιστόν ἐστι τὰσφαλέστατον.
Βλέπων πεπαιδευμ' εἰς τὰ τῶν πολλῶν κακά.
 15 *Βακτήρια γάρ ἐστι παιδεία βίου.*
Βραβεῖον ἀρετῆς ἐστὶν εὐπαιδευσία.
Βροτοῖς ἅπασιν ἡ συνείδησις θεός.
Βέβαιον οὐδὲν ἐν βίῳ δοκεῖ πέλειν.
Βίος ἐστὶν ἂν τις τῷ βίῳ χαίρη βιῶν.
 20 *Διπλοῦν δρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα.*
Δύναμις πέφυκε τοῖς βροτοῖς τὰ χρήματα.
Διὰ δὲ σιωπῆς πικρότερον κατηγορεῖ.
Δυσπαρακολούητον δὲ πρᾶγμ' ἔσθ' ἡ τύχη.
Ἐλπιζε πάντα μέχρι γήρωος θνητὸς ὢν.
 25 *Εἰ μὴ κατέξεις γλῶσσαν, ἐστὶ σοι κακά,*
Ἐν δ' εὐπροσηγόροισιν ἔστι τις χάρις.
Ἐν γῇ πένεσθαι κρεῖττον ἢ πλουτοῦντα πλεῖν.
Εἰ μὴ τὸ λαβεῖν ἦν, οὐδ' ἂν εἰς πονηρὸς ἦν.
Ζῆν αἰσχρὸν, οἷς ζῆν ἐφθόνησεν ἡ τύχη.
 30 *Ἢ δὲ μετάνοια γίγνεται ἀνθρώποις κρίσις.*
Ἢ δεῦσα πάντα καὶ κομίζεται φύσις.

Ἦδύ

V. 6. e Menandro adfertur a Stobaeo CXI. p. 461. Gr. ubi legitur *ἀνθρώπος ἀτυχῶν*, quod recepit Brunckius. V. 7. habet Stobaeus Serm. I. p. 5. V. 8. Vide ad Menandri Epigr. II. 5. V. 11. Vide supra ad Gnom. monost. 32. V. 12. habet Stob. Serm. III. p. 21. V. 13. habet Stob. I. c. V. 14. habet Stob. I. c. V. 18. Vide supra Gnom. mon. 57. V. 22. ita Brunckius. Aldus *κατηγορεῖ*. V. 23. ex Hypobolimaeano Menandri. V. 25. fort. *ἔσται*. V. 27. est Antiphanis versus apud Stobaeum Serm. LVII. p. 375. Gesn. et omissio auctoris nomine apud Etym. M. p. 415. 29. ubi turbato verborum ordine editur *κρεῖσσαν πένεσθαι ἐν γῇ*.

- Ἡδὺ γε πατήρ φρόνησιν ἄντ' ὀργῆς ἔχων.
 Θνητὸς πεφυκὼς μὴ γέλα τεθνηκότα.
 Θεοῦ θέλοντος κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλείους.
- 35 Ἰσότητα δ' αἰροῦ καὶ πλεονεξίαν φύγε.
 Ἰδίας νόμιζε τῶν φίλων τὰς συμφοράς.
 Ἰατρὸς ὁ λόγος τοῦ κατὰ ψυχὴν πάθους.
 Καλὸν γυναικὸς εἰσορᾶν καλοὺς τρόπους.
 Καιρὸς γάρ ἐστι τῶν νόμων κρείττον πολὺ.
- 40 Καιροὶ δὲ καταλύουσι τὰς τυραννίδας.
 Κρίνειν δίκαιον μὴ τὸ συμφέρον θέλε.
 Κοινὸν τύχη· γνώμη δὲ τῶν κεκτημένων.
 Καλὸν τὸ νήφειν ἢ τὸ πολλὰ κραιπαλάν.
 Κοινὸν δὲ καλὸν ἐστὶ χρηστός εὐτυχῶν.
- 45 Λεπτῶς γέ τοι ζῆν κρεῖσσον ἢ λαμπρῶς κακῶς.
 Λόγον παρ' ἐχθροῦ μήποθ' ἠγήσῃ φίλον.
 Μηδέποτε γήμη μηδὲ εἰς εὐνους ἐμοί.
 Νίκα λογισμῷ τὴν παρούσαν συμφοράν.
 Ξένον προτιμᾶν μᾶλλον ἀνθρώποις ἔθος.
- 50 Ὀργῇ δὲ φαύλῃ πόλλ' ἔνεστ' ἀσχήμονα.
 Οὐδεὶς ἐπλούτησεν ταχὺ δίκαιος ὢν.
 Οὐδὲν πέπονθας δεινὸν ἂν μὴ προσκοιῇ.
 Ὅ παρ' ἡλικίαν νοῦς μῖσος ἐξεργάζεται.

V. 32. habet Stobaeus Serm. III. p. 21. sine auctoris nomine. Menandro tribuitur Serm. LXXX. p. 347. ubi editur ἡδὺς πατήρ. Recte priori loco ἡδὺ γε πατήρ. V. 34. Simonidis Iambographi versus. V. Stobaeum Eclog. p. 38. Heer. V. 35. Grot. Exc. p. 913. πλεονεξία omisso καί. V. 37. Dedi lectionem Grotii et Brunckii. Aldus habet ὁ λόγος ἱατρὸς ἐστὶ τοῦ κ. ψ. π. Quare malim ὁ λόγος ἱατρὸς τ. κ. ψ. π. V. 39. sine causa Brunckius κρείττων. V. 42. Aeschyli versus apud Stobaeum Ecl. Eth. II. p. 197. Gesn. V. 44. est Menandri versus apud Stobaeum Serm. XLIII. p. 167. ubi editur κοινὸν ἀγαθὸν ἐστὶ. Legendum videtur: κοινὸν γὰρ ἀγαθόν. Male Benl. p. 81. Melius D'Orvill. ad Charit. p. 227. κοινὸν ἀγαθὸν τοῦτ' ἐστὶ. V. 45. Brunckius, fortasse Grotio auctore, cuius Exccepta, dum haec scribo, non ad manum habeo, dedit λεπτῶς καλῶς ζῆν. V. 47. Menandro tribuitur a Stob. Serm. LXVIII. p. 281. Grot. Similiter Comicus inc. apud Donatum ad Terentii Adelph. I, 1, 18.

Πάμφιλος γαμῆ; γαμῆτω· καὶ γὰρ ἡδίκησέ με.

Ita scribendum pro γαμῆ Πάμφιλος. V. 51. e Menandri Colacae affert Stobaeus, ubi recte ἐπλούτησε ταχέως. V. 52. est Menandri versus, quem exhibui in Incertis. V. 53. est apud Stobaeum III. p. 21.

- Οὐ πανταχοῦ δ' ὁ φρόνιμος ἀρμόττειν δοκεῖ.
 55 Οὐ γὰρ θέμις ξῆν πλὴν θεοῖς ἀνευ κακοῦ.
 Ὀχληρὸς ἀνὴρ ἐστίν, ἐν νέοις γέρον.
 Ὅπου γυναῖκες εἰσι, πάντ' ἐκεῖ κακά.
 Ὅξυς θεῶν ὀφθαλμὸς εἰς τὰ πάντ' ὄραν.
 Οἶμοι· τὸ γὰρ ἀφνω δυστυχεῖν μανίαν ποιεῖ.
 60 Οὐκ ἐστίν ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ.
 Πάντῃ γὰρ ἐστὶ πάντα τε βλέπει θεός.
 Πολλῶν ἱατρῶν εἰσοδὸς μ' ἀπώλεσεν.
 Πολλοὶ γυναικῶν δυστυχοῦσιν εἵνεκα.
 Πρὸς υἱὸν ὀργὴν οὐκ ἔχει χρηστὸς πατήρ.
 65 Πλούτῳ πεποιθὼς ἄδικα μὴ πειρῶ ποιεῖν.
 Πολυπραγμονεῖν ἀλλότρια μὴ βούλου κακά.
 Πολλοὶ σχολὴν ἄγουσιν εἰς τὰ χεῖρονα.
 Πολλὰ χρόνου μῆνυσις οὐ φρονήσεως.
 Προπέτεια πολλοῖς ἐστὶν αἰτία κακῶν.
 70 Πειρῶ τύχης ἀνοιαν εὐχερῶς φέρειν.
 Πολλοὶ τραπέζης οὐκ ἀληθείας φίλοι.
 Ῥήτωρ πονηρὸς τοῖς νόμοις λυμαίνεται.
 Ῥίπας λόγον τις οὐκ ἀναιρεῖται πάλιν.
 Ῥέγχει παρούσης τῆς τύχης τὰ πράγματα.
 75 Στρέφει δὲ πάντα τὰν βίῃ μικρὰ τύχη.
 Στύλος γὰρ οἴκου παῖδες εἰσὶν ἄρρενες.
 Σύμβουλος ἐσθλὸς μὴ κακὸς γίγνου φίλοις.
 Σύμβουλος ἴσθι τῶν ἀγαθῶν μὴ τῶν κακῶν.
 Τῷ γὰρ καλῶς πράσσοντι πᾶσα γῆ πατρίς.
 80 Τρόπος δίκαιος κτήμα τιμωτάτον.

V. 54. Est Menandri versus e Πολυμύνοις. V. 56. nisi Iam-
 bographi versus est, legendum praeunte Brunckio: ὄχλ. ἐστὶν ἐν
 νέοις ἀνὴρ γέρον. V. 57. est Menandri versus apud Stobaeum
 Serm. LXXIII. p. 312. Grot. V. 59. vide ad Menandri Adelph.
 p. 9. V. 60. Nicostrati versus est sive potius Euripidis. V. Sto-
 baei Serm. CV. p. 439. V. 61. alibi, si recte memini, πάντῃ
 πάρεστι. V. 62. est parodia versus Euripidei Androm. 931. Κα-
 κῶν γυναικῶν εἰσοδοὶ μ' ἀπώλεσαν, quem attigit Wyttenb. ad Plu-
 tarch. Praec. Conjug. p. 143. F. V. 63. Brunckius οὔνεκα.
 V. 64. Chaeremonis versus apud Stobae. LXXXIII. p. 347. Grot.
 V. 65. Brunck., τὰλλότρια. V. 70. Menandri versus apud Sto-
 bae. CVIII. p. 449. ubi legitur ἀνδρείως pro εὐχερῶς. V. 72.
 Brunck. τοὺς νόμους, quod codicis auctoritate firmari dicit. V.
 76. Euripidis versus est Iph. Taur. 57. ubi legitur στύλοι γὰρ οἴ-
 κων εἰσὶ π. ἄρρενες.

- Τυφλὸν δὲ καὶ δύστηνον ἀνθρώποις τύχη.*
Τὰ δ' αἰσχρὰ κέρδη συμφορὰς ἐργάζεται.
Τὸν Καιρὸν εὔχου πάντοθ' ἔλεων ἔχειν.
Τιμὴ πέφυκε πάσι παιδεία βροτοῖς.
 85 *Τὸ πολλὰ πράττειν ἐστὶ πανταχοῦ σαπρόν.*
Τὸ πολλὰ πράττειν κωδύνας πολλὰς ἔχει.
Τὸ πολλὰ τολμᾶν πόλλ' ἀμαρτάνειν ποιεῖ.
Τύχη τὰ θνητῶν πράγματ' οὐκ εὐβουλία.
Ταυτόματον ἡμῶν καλλίῳ βουλευέται.
 90 *Τὴν τῶν κρατούντων μάδε φέρειν ἐξουσίαν.*
Τὸ μηδὲν εἰκῇ πανταχοῦ ὅτι χρησίμων.
Τάχισθ' ὁ καιρὸς μεταφέρει τὰ πράγματα.
Τὸ γνῶθι σαυτὸν πανταχοῦ ὅτι χρησίμων.
Τὸ ζῆν ἀλύπως ἀνδρός ἐστὶν εὐτυχούς.
 95 *Ἰπνόνια δεινὸν ἐστὶν ἀνθρώποις κακόν.*
Ἰπὸ τῆς ἀνάγκης πάντα δουλοῦται ταχύ.
Ἰπερήφανον πρᾶγμ' ἐστὶν ὠραία γυνή.
Ἰπὲρ γυναικὸς καὶ φίλου πονητέον.
Φιλίας μέγιστος δεσμός αἱ τέκνων γοναί.
 100 *Φασὶν κακίστους οἱ πονηροὶ τοὺς κακοὺς.*
Φθείρουσιν ἥδη χρῆσθ' ὁμιλίαι κακαί.
Φρονοῦντός ἐστι ζημίαν πρῶως φέρειν.
Φέρειν ἀνάγκη θνητὸν ὄντα τὴν τύχην.
Φίλος φίλῳ γὰρ συμπονῶν αὐτῷ πονεῖ.
 105 *Φίλου τρόπους γίγνωσκε, μισήσῃς δὲ μὴ.*
Φιλίας δικαίας κτῆσις ἀσφαλεστάτη.
Φίλων ἔπαινον μᾶλλον ἢ σαυτοῦ λέγε.
Χαλεπὸν τὸ γῆρὰς ἐστὶν ἀνθρώποις βάρος.
Χάριν λαβὼν εὐκαιρον ἐν καιρῷ δίδου.
 110 *Χάριν χαρίζου, καθ' ὅσον ἰσχύεις ὁμως.*

V. 81. Menandri versus e *Προγῶμοις*, ubi legitur *τυφλὸν γε — βίος*. V. 86. ita Grotius et Brunck. pro καὶ λύπας πολλὰς ἔχει.
 V. 88. Vide ad *Fragm.* ex *Hypobolimaeo*. V. 89. Priorem proverbialis versus partem *ταυτόματον ἡμῶν* habes apud Cicer. ad *Attic.* I, 12. *Καλλίῳ* ne secunda brevi efferatur, Porsoniani *Euripidis* censor verborum ordinem immutavit καλλίον ἡμῶν ταυτόμ.
 β., notatus ideo jam ab Hermanno Praef. *Eurip. Herc. Fur.* p. IX.
 V. 91. est apud Stob. *Serm.* III. p. 21. Grot. V. 101. Vid. ad *Thaidos Fragmenta*. V. 109. Grotius et Brunckius *εὐκαιρον δίδου*.

Χάριτας δικαίας, καὶ δίδου καὶ λάμβανε.
 Χάριν λαβὼν μέμνησο, καὶ δούς ἐπιλάθου.
 Χαλεπὸν γε θυγάτηρ κτήμα καὶ δυσδιάθετον.
 Χείμων μεταβάλλει ῥαδίως εἰς εὐδίαν.

115 Ὡς μέγα τὸ μικρὸν ἐστὶν ἐν καιρῷ δοθέν.

Ὡρα τὰ πάντα τοῦ βίου κρίνει καλῶς.

Ὡς πολλὰ διὰ τὰς ἡδονὰς λυπούμεθα

Ὡς εὐκόλως πίπτουσιν αἱ λαμπραὶ τύχαι.

Ὡς ἡδὺς ὁ βίος, ἂν τις αὐτὸν μὴ μάθῃ.

120 Ὡς τρισκακοδαίμων, ὅστις ὦν πένης γαμεῖ.

Ὡς ποικίλον πρᾶγμ' ἐστὶ καὶ πλάνον τύχη.

V. 113. Menandri versus est e Piscatoribus. V. 120. Aldius
 ὡς τρισκακοδ., quod non correxit Bruncius. Est Menandri ver-
 sus e Plocio, ubi recte legitur ὦ sive potius ὦ τρισκακοδαίμων.
 V. 121. est Menandri versus e Κισσαρισιτῇ.

ALCIPHRONIS

LIB. I. EPIST. XXIX.

ΓΛΥΚΕΡΑ ΒΑΚΧΙΔΙ.

Ὁ Μένανδρος ἡμῶν ἐπὶ τὴν τῶν Ἰσθμίων θέα-
ν εἰς τὴν Κόρινθον ἐλθεῖν βεβούληται· ἐμοὶ μὲν οὐ
κατὰ νοῦν· οἶδας γάρ, οἷόν ἐστιν ἐραστοῦ τοιοῦ-
του καὶ βραχὺν ὑστερῆσαι χρόνον. ἀποτρέπειν δὲ
οὐκ ἐνὴν μὴ πολλάκις ἀποδημεῖν εἰωθότα. Οὐδ' 2
ὅπως αὐτὸν παρεγγυήσω μέλλοντα ἐπιδημήσειν ἔχω,
οὐδ' ὅπως μὴ, βουλόμενον αὐτὸν σπουδασθῆναι
ὑπὸ σοῦ. καί μοι τίνα φέρειν φιλοτιμίαν τοῦτο λο-
γίζομαι· οἶδα γάρ τὴν οὖσαν ἡμῖν ἐταιρίαν πρὸς
ἀλλήλαις. Δέδοικα δέ, ὡ φιλτάτη, οὐ σὲ τοσοῦ- 3
τον (χρηστοτέρῳ γάρ ἦθει κέχρησαι τοῦ βίου),
ὅσον αὐτὸν ἐκείνον. Ἐρωτικὸς γάρ ἐστι δαιμο-

[Γλυκέρα Βακχίδι] De Glycerae et Menandri amoribus supra dictum est. De Bacchide, genere Samia, sed quam Athenis habitare fingit Sophista, vide Athen. XIII. p. 594. b. et p. 595. a. Eandem commemorat elegantissimum incerti poetae fragmentum apud Plutarch. de Garrul. p. 513. F., quod fortasse Menandro tribuendum esse, jam supra significavimus.

1. Ὁ Μένανδρος ἡμῶν] Bergl. et Wagn. ἡμῖν. Omnes libri ἡμῶν.

2. βουλόμενον αὐτὸν] Berglerus βουλόμενόν γε tentat, omisso αὐτόν. Wagnerus Βούλομαι μὲν οὖν αὐτόν σπ. etc. Neutro opus est: nescio, inquit, quomodo non eum tibi commendem, praesertim cum ipse benevolentiam tuam appetat.

3. φέρειν φιλοτιμίαν] Ita Palat. ut conjecerat Berglerus. Hinc etiam interpunctiōnem mutavi.

νίως, καὶ Βακχίδος οὐδ' ἂν τῶν σκυνθρωποτάτων
 4 τις ἀπόσχοιτο. Τὸ μὲν γὰρ δοκεῖν αὐτὸν οὐκ ἔ-
 λαττον τοῦ σοὶ ἐντυχεῖν ἢ τῶν Ἰσθμίων ἐνεκεν τὴν
 ἀποδημίαν πεποῖησθαι, οὐ πάνυ πείδομαι. Ἰσως
 αἰτίαση με τῆς ὑποψίας. Συγγίνωσκε δὲ ταῖς ἐται-
 5 ρικαῖς, ὡ φιλτάτη, ζηλοτυπίας. Ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ
 μικρὸν ἠγοῦμαι Μενάνδρου διαμαρτεῖν ἐραστοῦ.
 Ἄλλως τε κἂν μοι κνισμός τις πρὸς αὐτὸν ἢ δια-
 φορὰ γένηται, δεήσει με ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὑπὸ Χρέ-
 μητός τινος ἢ Φειδύλου πικρῶς λοιδορεῖσθαι. Ἐν
 δὲ ἐπανεέλθῃ μοι, οἷος ὄχετο, πολλὴν εἶδομαί σοι
 χάριν. Ἐρῶσω.

LIB. II. EPIST. III.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ ΓΑΤΚΕΡΑΙ.

Ἐγὼ μὰ τὰς Ἐλευσινίας θεάς, μὰ τὰ μυστή-
 ριά αὐτῶν, ἃ σοὶ καὶ ἐναντίον ἐκείνων ὤμοσα πολ-
 λάκις, Γλυκέρα, μόνος μόνῃ, ὥς οὐδὲν ἐπαίρω τὰ
 ἐμέ· οὐδὲ βουλόμενός σου χωρίζεσθαι, ταῦτα καὶ
 2 λέγω καὶ γράφω. Τί γὰρ ἐμοὶ χωρὶς σου γένοιτ'
 ἂν ἥδιον; τί δ' ἐπαρθῆναι μεῖζον τῆς σῆς φιλίας

4. οὐκ ἔλαττον] Deleo part. οὐ. Sensus est: nam ut Menan-
 drum minus tua quam Isthmiorum causa proficisci credam nun-
 quam a me impetrabo.

5. Ἐγὼ δὲ οὐ] Palat. ἐγὼ δ' οὐ. Idem mox cum Vindob.
 ἠγοῦμην pro ἠγοῦμαι, διαμαρτυρεῖν pro διαμαρτεῖν, κάμοι pro κἂν μοι.
 ὑπὸ Χρέμ. ἢ Φειδύλου] Ita Vindob. et teste Bastio Epist. crit.
 p. 245. MSS. Paris. Similiter Palat. Φειδύλου. Vulgo Διφύλου.
 Inepte Wagnerus de Diphilo poeta hic agi credidit. Phidylus
 et Chremes, pervulgata novae Comoediae nomina, tristium fero
 et morosorum senum personas sustinent. Idem nomen leviter
 corruptum est in Philippidis loco apud Stobaeum Flor. 68. p.
 279. Grot. τὸ Πλάτωνος ἀγαθόν ἐστι τοῦτο Φιδίλ. Leg. Φειδύλ.

1. ἐναντίον ἐκείνων] Wagnerus non monito lectore ἐκείνων
 delevit; nisi forte operarum error est. Ad ipsa verba confer
 quae supra dixi ad Menandri Fragm. p. 38.

οὐδὲν ἐπαίρω] Fort. ὥς οὐδὲν ἐπαίρων τὰ ἐμέ, οὐδὲ βουλόμε-
 νος κ. τ. λ.

2. Τί δ' ἐπαρθῆναι] Fort. τί δ' ἂν ἐπαρθ. Mox ἡμῶν ante
 γῆρας addidit Wagn. e cod. Dorvillii ad Charit. p. 413. Nec ali-
 ter Palat.

δυναίμην; εἰ καὶ τὸ ἔσχατον ἡμῶν γῆρας διὰ τοὺς
 σοὺς τρόπους καὶ τὰ ἥθη νεότης αἰὲ φανεῖται μοι.
 Καὶ συννεύομαι ἀλλήλοις καὶ συγγηράομαι, 3
 καὶ νῆ τοὺς θεοὺς συναποθάνοιμεν, ἀλλ' αἰδοθα-
 νόμενοι, Γλυκέρα, ὅτι συναποθνήσκομεν, ἵνα μη-
 δετέρῳ ἡμῶν ἐν ἥδου συγκαταβαιῇ τις ζῆλος, εἰ
 τινῶν ἄλλων ὁ σωτὴς πειράσεται ἀγαθῶν. Μὴ δὲ
 γένοιτό μοι πειραθῆναι σοῦ μηκέτ' οὔσης· τί γὰρ
 ἂν ἔτι καταλείποιο ἀγαθόν; Ἄ δὲ νῦν ἠπειξέ με 4
 ἐν Πειραιεὶ μαλακισόμενον (οἶσθα γὰρ μου τὰς
 συνήθεις ἀσθενείας, ἃς οἱ μὴ φιλοῦντές με τρυ-
 φὰς καὶ σαλακωνίας καλεῖν εἰώθασι) ἐπιστεῖλαι
 σοι ἐν ἄστει μενούσῃ διὰ τὰ Ἀλῶα τῆς θεοῦ, ταῦτ'
 ἔστιν. Ἐδεξάμην ἀπὸ Πτολεμαίου, τοῦ βασιλέως 5
 Αἰγύπτου, γράμματα, ἐν οἷς δεῖται μου πάσας δει-
 σεις, καὶ προτρέπεται βασιλικῶς ὑπισχνούμενος τὸ
 δὴ λεγόμενον τοῦτο τὰ τῆς γῆς ἀγαθὰ, καὶ ἐμὲ
 καὶ Φιλήμονα· καὶ γὰρ ἐκείνῳ γράμματα πεκο-

τὰ ἥθη] Articulum addidi e Palat. Idem voluit Dorvillius,
 qui malit etiam τὰ σὰ ἥθη.

3. συναποθάνοιμεν] Ita etiam Palat. pro συνθάνοιμεν.

ἀλλ' — συναποθνήσκομεν] Haec e cod. Dorv. addidit Wagnerus.
 Desunt etiam in Palat.

ἐν ἥδου] Recte, opinor, Anonymus apud Wagnerum ἐς ἥ-
 δου. Pro μηδετέρῳ Palat. μηδ' ἐτέρῳ.
 εἰ τινῶν ἄλλων] Ita Wagn. e conj. Bergl. pro ἥ τ. ἀ. Mox
 fort. μὴ δὴ γένοιτο.

καταλείποιο] Palat. καταλίποιο.

Ἀλῶα τῆς θεοῦ] Palat. Θεᾶς, superscripto οὔ. Idem Ἀλῶα, ut
 infra §. 17.

5. τὸ δὴ λεγόμενον — ἀγαθὰ] Fort. Menandri fuit senarius:

τὸ δὴ λεγόμενον τοῦτο τῆς γῆς τὰγαθὰ.

Quem imitatus videtur Terentius Phorm. I, 2, 17. *is senem per
 epistolas pellexit modo non montes, auri pollicens.*

καὶ ἐμὲ καὶ Φιλ.] ita scripsi e Codd. Palat. et Dorvillii ad
 Char. p. 527. Ego vero, inquit Wagnerus, mallem istud καὶ
 post καὶ γὰρ ponere, ubi vix abesse potest. Similiter Schaefer-
 us apud Dionys. Hal. XVIII. p. 228. καὶ γὰρ οὗτος ὁ θυμὸς
 ἀξίωμα ἔχει, iterandam censet particulam. Non assentior: neque
 magis ibid. XXII. p. 334. cum eodem viro praestantissimo scri-
 biam: καὶ γὰρ καὶ ἐκείνης κ. τ. λ. pro edito καὶ γὰρ ἐκείνης. Quae
 Boissonadii sit sententia ad Philostr. Her. p. 312. nescio; hoc
 autem scio, saepissime Graecos peridodorum initio καὶ γὰρ di-
 xisse pro fortiori καὶ γὰρ καὶ. Xenoph. Oecon. V, 4. καὶ γὰρ ἐν

μισθαι φασί· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Φιλήμων ἐπέστειλέ
 μοι τὰ ἴδια δηλῶν, ἐλαφρότερα, καὶ, ὥς οὐ Με-
 6 νάνδρῳ γέγραμμένα, ἦττον λαμπρά. Ἀλλ' ὕφεται
 καὶ βουλευέσεται τὰ ἴδια οὗτος. Ἐγὼ δὲ οὐ περι-
 μενῶ βουλὰς· ἀλλὰ σὺ μοι, Γλυκέρα, καὶ γνώμη,
 καὶ Ἀρεοπαγῖτις βουλή, καὶ Ἡλιαία, ἅπαντα νῆ
 7 τὴν Ἀθηναίαν αἰεὶ γέγονας, καὶ νῦν ἔσῃ. Τὰς μὲν
 οὖν ἐπιστολάς τοῦ βασιλέως σοι διεπεμψάμην, ἵνα
 μὴ κόπτῃ σε δις καὶ τοῖς ἐμοῖς καὶ τοῖς ἐκείνου
 γράμμασιν εὐτυγχάνουσιν· ἃ δὲ ἐπιστέλλειν αὐτῷ
 8 ἔγνωκα, βούλομαι σε εἰδέναι. Πλεῖν μὲν καὶ εἰς
 Αἴγυπτον ἀπέναι, μακρὰν οὕτω καὶ ἀπωκισμένην
 βασιλείαν οὖσαν, μὰ τοὺς δώδεκα θεοὺς, οὐδὲ ἐν-
 θυμούμαι· ἀλλ' οὐδὲ εἰ ἐν Αἰγίνῃ ταύτῃ γε τῇ
 πλησίον ἔκειτο Αἴγυπτος οὐδ' οὕτως ἐν νῶ ἂν ἔ-
 σχον, ἀφελὲς τὴν ἐμὴν βασιλείαν τῆς σῆς φιλίας,
 9 ρας ἐρημίαν πολυάνθρωπον ὄραν. Ἥδιον γάρ καὶ
 ἀκινδυνότερον τὰς σὰς θεραπεύω μᾶλλον ἀγκάλας,

τῇ χώρῳ καὶ ἐν τῇ ἄστει αἱ πράξεις εἰσὶ. ubi meo iudicio nihil
 novandum. Alexis apud Stobae. Flor. 116. p. 475. Grot. καὶ γὰρ
 οἶον τὸν νῆον πολλή γ' ἀνάγκη καὶ τὸν ἄνδρ' ἀποῖσαι. Iterum Xe-
 noph. Anab. III, 3, 4., ubi eadem chorda oberravit Weiskius.
 Dio Cassius Lib. 36. p. 88. καὶ γὰρ ἐκείνον εἶλεν. Hic etiam sine
 causa Ruhnck. ad Vellej. Paterc. p. 212. καὶ γὰρ καὶ ἐκείνον.
 Athen. VII. p. 279. e. καὶ γὰρ καὶ οὗτοι ἦν μὲν ἡδίως χαίρουσιν.
 Ita Casaubonus, plaudente Schweighausero. Revocandum quod
 libri habent καὶ γὰρ οὗτοι. Neque aliter locuti sunt Liban.
 Orat. IX. p. 251. c. X. p. 275. b. Philostratus V. A. VIII. 5.
 p. 334. Celsus apud Origen. IV. p. 180. et 214. alii.

ἴδια δηλῶν] Palat. δηλῶ.

6. ὕφεται καὶ βουλευέσεται] Aeschyl. Prom. 998. ὥπται πάλαι
 δὴ καὶ βεβούλευται τάδε.

7. διεπεμψάμην] Anonymus probante Wagnero οὐ διεπεμψά-
 μην. Atqui misisse Menandrum Glycerae Ptolemaei litteras, se-
 quens docet epistola. Vitium latere videtur in verbis μὴ κόπτῃ.
 Sententia, si quid video, haec esse debet: ipsas regis epistolas
 tibi transmissi, ut duplici te gaudio afficerem, et meas et regis
 litteras legentem.

ἔγνωκα, βούλομαι] Ita Dorvill. e cod. vestigiis ἔγνω καβούλο-
 μαι pro vulgato ἔγνω καὶ βούλομαι. Palat. ἔγνω βούλομαι.

9. ἢ τὰς ἀπάντων] Recte, opinor, Berglerus ἢ τὰς νηλὰς ἀ-
 πάντων aut ἢ τὰς ἀπάντων — βασιλέων αἰλὰς. Ipse Menander, lau-
 dante Berglerio, apud Athen. V. p. 189. αἰλὰς θεραπεύειν καὶ σα-
 τραπίας.

ἢ τὰς ἀπάντων τῶν σατραπῶν καὶ βασιλέων. Ἐπικίνδυνον μὲν οὖν τὸ ἀνελεύθερον, εὐκαταφρόνητον δὲ τὸ κολακεῦον, ἀπιστον δὲ τὸ εὐτυχούν. Ἐγὼ δὲ καὶ τὰς Θηρικλείους καὶ τὰ καρχήσια καὶ 10 τὰς χρυσίδας καὶ πάντα τὰ ἐν ταῖς αὐλαῖς ἐπιφθονα παρὰ τούτοις ἀγαθὰ φυόμενα, τῶν κατ' ἔτος Χοῶν, καὶ τῶν ἐν τοῖς θεάτροις Ἀθηναίων, καὶ τῆς χθιζῆς ὁμολογίας, καὶ τῶν τοῦ Λυκείου γυμνασίων, καὶ τῆς ἱερᾶς Ἀκαδημίας, οὐκ ἀλλάττομαι, μὰ τὸν Διόνυσον καὶ τοὺς βακχικοὺς αὐτοῦ κισσοὺς, οἷς στεφανωθῆναι μᾶλλον ἢ τοῖς Πτολεμαίου βούλομαι διαδήμασιν, ὁρώσης καὶ καθημένης ἐν τῷ θεάτρῳ Γλυκέρας. Ποῦ γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ ὄψομαι 11 ἐκκλησίαν καὶ ψῆφον ἀναδιδομένην; ποῦ δὲ δημοκρατικὸν ὄχλον οὕτως ἐλευθεριάζοντα; ποῦ δὲ θεσμοθέτας ἐν ταῖς ἱεραῖς κώμαις κεκισσωμένους; ποῖον περισχοίνισμα; ποῖαν αἵρεσιν; ποῖους Χύτρος; Κεραμεικόν, ἀγοράν, δικαστήρια, τὴν

εὐτυχούν] Ita Bergl. et Wagn. pro εὐτυχούμενον, in quo verior tamen ne aliud quid magis reconditum lateat, v. c. εὐθηνούμενον.

10. Θηρικλείους] ita Bergl. et Wagn. pro ἡρακλείους, quod tenet etiam Palat.

χθιζῆς ὁμολογίας] Corruptissimus locus. Nihil lucramur Ir-misci conjectura ὁμιλίας, quam recepit Wagnerus. Aliorum conatus omitto. Ingeniose tamen Jacobs. Add. ad Athen. p. 308. ἀστικῆς στωμυλίας.

καθημένης — Γλυκέρας] Meretrices scenicarum ludorum solennitatem spectasse non mirum est. Idem peregrinis mulieribus liquisse, docet locus Alexidis apud Polluc. IX. 44.

ἐνταῦθα περὶ τὴν ἐσχάτην δεῖ κεκίδα
ὅμῃς καθιζούσας θωρεῖν, ὡς ξένας.

Nisi hic quoque meretrices intelligendas putes. Paulo major de ipsis Atheniensium mulieribus dubitatio injicitur. Comoediis certe eas interfuisse probari non potest. Alia tragoediarum ratio, quas spectasse mulieres Atticas e Platone probabiliter docuit Boeckhius de Graecae Trag. princ. p. 38.

11. ποῖον περισχοίνισμα] Spectant haec ad publicorum servorum officium, qui σχολῶν μεμικτωμένων morantem civium multitudinem in comitium compellebant. Res nota ex Aristophane. V. Schoemann de Comit. Athen. p. 63 sq. Sic etiam Themist. Orat. XXVI. p. 320. c. συναγαγούσα εἰς ἐκκλησίαν ἄνευ σχολίου μεμικτωμένου.

Κεραμεικόν] Ita scripsi pro Κεραμικόν.

καλὴν ἀκρόπολιν, τὰς σεμνὰς θεάς, τὰ μυστήρια,
τὴν γειτνιῶσαν Σαλαμῖνα, τὰ στήνα, τὴν Ψυττά-
λειαν, τὴν Μαραθῶνα, ὅλην ἐν ταῖς Ἀθηναῖς τὴν
Ἑλλάδα, ὅλην τὴν Ἰωνίαν, τὰς Κυκλάδας πάσας;
12 Ἀφείς ταῦτα καὶ Γλυκέραν μετ' αὐτῶν, εἰς Αἴ-
γυπτον διέλθω, χρυσὸν λαβεῖν καὶ ἄργυρον καὶ
πλοῦτον; ὥ μετὰ τίνος χρήσομαι; μετὰ Γλυκέρας
τοσοῦτον διατεθλασσευμένης; οὐ πενία δέ μοι ἔ-

τὰς σεμνὰς θεάς — στήνα] Haec omnia ex optimo codice suo addidit Dorvillius ad Charit. p. 473. quem sequutus est Wagnerus, qui τὰς σεμνὰς θεάς male explicat de Cerere et Proserpina. Recte *Furias* intelligit Bastius Epist. crit. p. 104., contra quem disputavit nuper Creuzerus Mythol. Tom. IV. p. 127 sqq. sed argumentis usus, ut mihi quidem videtur, parum idoneis. Nam quod in mysteriorum commemoratione frequens est usus vocabuli σεμνός, id nihil ad rem. Nec gravioris momenti hoc est, quod *seorsim* Persephone appellatur σεμνὴ θεός ab Orpheo. Gravius fateor est illud, quod addit vir doctissimus, Scholiasten Aristoph. Thesm. 231. diserte monuisse, a Philemone comico Cere et Proserpinam κατ' ἐξοχὴν apellatas esse σεμνὰς θεάς. Tali testimonio quis non moveatur? At vero quis est ille, quem ad partes vocat, Scholiastes? Nempe Burdinus, cuius nulla est in his rebus auctoritas. Ac ne is quidem ea dixit, quae dicentem eum facit Creuzerus. Verba ejus haec sunt: σεμνῶν θεῶν. Εὐμενίδων. Ἐρινύες γὰρ οὕτως ἐκλήθησαν κατ' εὐφημισμὸν, καίπερ ὁ Φιλήμων ὁ Κωμικός ἑτέρας ἔφησεν εἶναι σεμνὰς θεάς τῶν Εὐμενίδων, ἀμαρτανῶν δὲ ἐν ταύτῃ. Transcripsit haec Burdinus e Schol. Sophocli. Oed. Col. 42. vel Suida T. I. p. 896. qui quum Philemonem τὰς σεμνὰς θεάς ab Eumenidibus diversas fecisse dicunt, talem videntur locum spectasse, in quo ita utrasque Philemo conjunxerat, ut a minus attento lectore facile pro diversis haberi possent. Quam rem optime illustrari puto simillimo exemplo Lexici Seguer. I. p. 342. ἐνιοι μέντοι ὡς διαφέρουσιν συγκταλέγουσιν αὐτὴν (Adrasteam dicit) τῇ Νεμίσσει, ὡς Μενάνδρος καὶ Νικοστράτος. Denique obstat Creuzero Pausanias Lib. VII. 25. p. 588., qui, si Ceres et Proserpina unquam σεμνῶν θεῶν nomine appellatae fuissent, Eumenidum aras significaturus non tam nude et simpliciter scripsisset ἐπὶ τῶν θεῶν, αἱ Σεμναὶ καλοῦνται, τοὺς βωμούς. Cfr. Meursius Lectt. Att. IV. 1. Ceterum recte Alciphro continuo post acropolin τὰς σεμνὰς θεάς commemorat. Earum enim sacellum arci proximum ad ipsas Areopagi radices conditum fuisse constat e Dinarcho c. Demosth. p. 35. Oratt. Graec. Rsk. Vol. IV. et Schol. Luciani T. II. p. 797. cll. Meursio in Thesauro Gronov. Vol. V. p. 2075. Nec procul inde τὸ Ἐλεσίνιον, ut docuit Muellerus in Erschii Encycl. Vol. VI. p. 235., quod moneo propter eos, si qui forte in mysteriorum commemoratione Creuzerianae opinioni praesidium paratum esse existiment.

τὰ στήνα] Ita Codex, quod in στήνια mutavit Dorvillius, quo nihil ad loci integritatem lucramur. Probabile est scripsisse Al-

σται χωρὶς αὐτῆς ταῦτα; Ἐὰν δὲ ἀκούσω τοὺς
σεμνοὺς ἔρωτας εἰς ἄλλον αὐτὴν μετατεθεικέναι,
οὐ σποδὸς μοι πάντες οἱ θησαυροὶ γενήσονται; καὶ
ἀποθνήσκων τὰς μὲν λύπας ἐμαυτῷ συναποίσω, τὰ
δὲ χρήματα τοῖς ἰχνεύουσιν ἀδικεῖν ἐν μέσῳ κείσε-
ται; ἢ μέγα τὸ συμβιοῦν Πτολεμαίῳ καὶ σατρά-
παις καὶ τοιοῦτοις ψόφοις, ὧν οὔτε τὸ φιλικὸν
βέβαιον, οὔτε τὸ διχθρεῦον ἀκίνδυνον; Ἐὰν δὲ 14
ὀργισθῇ τί μοι Γλυκέρα, ἅπαξ αὐτὴν ἀρπάξας κα-
τεφίλησα· ἂν ἔτι ὀργίζηται, μᾶλλον αὐτὴν ἐβια-
σάμην· κἂν βαρυθύμῳς ἔχη, δεδάκρυκα. Καὶ πρὸς
ταῦτ' οὐκ ἔδ' ὑπομείνασα τὰς ἐμὰς λύπας δέεται
λοιπόν, οὔτε στρατιώτας ἔχουσα, οὔτε δορυφόρους,
οὔτε φύλακας· ἐγὼ γὰρ αὐτῆς εἰμι πάντα. Ἡ μὲν 15
γὰρ καὶ θανμαστὸν ἰδεῖν τὸν καλὸν Νεῖλον; οὐ
μέγα δὲ καὶ τὸν Εὐφράτην ἰδεῖν; οὐ μέγα δὲ καὶ
τὸν Ἰστρον; οὐ τῶν μεγάλων καὶ ὁ Θερμῶδων, ὁ
Τίγρις, ὁ Ἄλυσ, ὁ Ρῆνος; Εἰ μέλλω πάντας τοὺς
ποταμοὺς ὄραν, καταβαπτισθήσεται μοι τὸ ξῆν,
μὴ βλέποντι Γλυκέραν. Ὁ δὲ Νεῖλος οὗτος καὶ 16

ciphronem τὰ Σίληνια. Ita enim Salaminis vocabatur promon-
torium Persarum clade maxime nobilitatum. Aeschyl. Pers. 308.

Ἀρτεμίδης δέ, μυρίας ἵππων βραβεύς,
στυφλοὺς παρ' ἀπτάς θείνεται Σίληνιον.

Plura nuper dedi in Commentat. Misc. I. c. 4. Apertum est enu-
merare Menandrum ea potissimum loca, quae Graecorum de Per-
sis victoria maxime inclaruissent. Hinc etiam *Ψυττάλειαν*, sive po-
tius, ut nos scripsimus, *Ψυττάλειαν* commemorat, cujus permagnas
fuisse partes in Persarum clade docent Herodotus, Aeschylus, alii.

14. Ἐὰν δὲ ὀργισθῇ] Cod. Dorv. κἂν δὲ ὀργ. fortasse magis
ex usu Alciphronis. Mox scripsi ἂν ἔτι ὀργίζηται pro ὀργίζεται.

ἐβιασάμην] Ita etiam Palat. pro ἐβιάσαμεν. Mox sequitur καὶ
πρὸς ταῦτ' ubi καὶ e Cod. Dorv. addidit Wagnerus. Idem ha-
bet Palat.

ὑπομείνασα — λοιπόν] Jacobs. Add. ad Athen. p. 188. τὰς
ἐμὰς λύπας αἰδέεται. Λύπας, quod cum ὑπομείνασα conjungendum,
sanum videtur. Vitium in uno latet δέεται.

15. οὐ μέγα δὲ] δὲ addidi e Palat. qui eandem particulam
dedit etiam in sequentibus: οὐ μέγα δὲ καὶ τὸν Ἰστρον.

οὐ τῶν μεγάλων] Palat. οὐτῷ μεγάλων. Nostrum Berglero de-
betur. Vulgo οὐτῷ μεγάλων. Mox Palat. Τίγρις.

τοὺς ποταμοὺς] Palat. τοὺς ὀφθαλμοὺς, superscripto ποταμοὺς.

βλέποντι Γλυκέραν] Ita Wagn. ex ingenio pro βλέποντι Γλ. Con-
firmat Palat. βλέπειν τί μοι Γλ.

περ ὦν καλὸς ἄλλ' ἀποτεθνήσκωται· καὶ οὐκ ἔστιν οὔτε προσελθεῖν αὐτοῦ ταῖς δίναις ἐλλοχωμένον τοσοῦτοις κακοῖς. Ἐμοὶ γένοιτο, βασιλεῦ Πτολεμαῖε, τὸν Ἀττικὸν αἰεὶ στέφεσθαι κισσόν· ἐμοὶ γένοιτο χάματος καὶ τάφου πατρῶου τυχεῖν, καὶ τὸν ἐπ' ἐσχάρας ὑμνήσαι κατ' ἔτος Διόνυσον, τὰς μυστηριώτιδας ἀγειν τελετάς, δραματουργεῖν τι καιρὸν ταῖς ἐτηρίοις θυμέλαις δράμα, γελῶντα καὶ χαίροντα καὶ ἀγωνιῶντα καὶ φοβούμενον καὶ νικῶντα. 17 Φιλήμων δὲ εὐτυχεῖτω τὰμὰ ἀγαθὰ, γενόμενος ἐν Αἰγύπτῳ. Οὐκ ἔχει Φιλήμων Γλυκέραν τινά· οὐδὲ ἄξιός ἦν ἰσως τοῦ τοιούτου ἀγαθοῦ. Σὺ δὲ ἐκ τῶν Ἀλώων, δέομαι, Γλυκέριον, εὐθὺς πετομένη πρὸς ἡμᾶς ἐπὶ τῆς ἀστράβης φέρου. Μακροτέραν ἐορτὴν οὐδέποτε ἔγνω, οὐδὲ ἀκαιροτέραν. Δήμητερ ἴλεως γενοῦ.

LIB. II. EPIST. IV.

ΓΛΥΚΕΡΑ ΜΕΝΑΝΔΡΩ.

Ὡς διεπέμψω μοι τοῦ βασιλέως τὰς ἐπιστολάς, εὐθὺς ἀνέγνω. Μὰ τὴν Καλλιγένειαν, ἐν ἧς νῦν εἰμί, κατέχαιρον, Μένανδρε, ἐκπαθῆς ὑπὸ ἡδονῆς γινομένη, καὶ τὰς παρούσας οὐκ ἐλάνθανον· ἦν δὲ ἡ τε μήτηρ μου καὶ ἡ ἑτέρα ἀδελφὴ. Εὐφόριον καὶ τῶν φίλων, ἦν οἶδα, καὶ παρὰ σοὶ ἐδείκνησε πολλάκις καὶ ἐπῆνεις αὐτῆς τὸν ἐπιχώριον

16. αἰεὶ στέφεσθαι] Palat. στέφεσθαι αἰεὶ.
ἐτηρίοις] Recepi e Cod. Dorvill. pro ἐτηρίας. Palat. ἐτηρίας
θυμελίαις.

17. οὐδὲ ἀκαιροτέραν] Palat. ἀκαιραισιόταν.

1. ἐν ἧς νῦν εἰμί] Ita Bergl. et Wagn. pro ἐν ᾧ. Confirmat Palat. Idem mox ἐκ πάλης consentiens fere cum Dorvilliano, qui habet ἐκ παλῆς.

Εὐφόριον] Hoc an graecum nomen sit dubito. Fort. Εὐφρόνιον.

καὶ παρὰ σοὶ ἐδείκνησε] Fort. καὶ γὰρ παρὰ σοὶ —.

Ἀττικισμόν, ἀλλ' ὡς φοβούμενος αὐτὴν ἐπαινεῖν, ὅτε καὶ μειδιάσασα θερμότερόν σε κατεφίλησα. οὐ μέμνησαι, Μένανδρε; Θεασίμεναι δέ με παρὰ 2 τὸ εἰσὶν καὶ τῷ προσώπῳ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς χαίρουσαν, ὃ Γλυκέριον, ἤροντο, τί σοι τηλικούτον γέγονεν ἀγαθόν, ὅτι καὶ ψυχῇ καὶ σώματι καὶ πᾶσιν ἁλλοιοτέρα νῦν πέφνης; καὶ τὸ σῶμα γεγάνωσαι καὶ διαλάμπεις ἐπίχαρτόν τι καὶ εὐκταῖον. Κἀγώ, Μένανδρον, ἔφη, τὸν ἐμὸν ὁ Αἰγύπτου βασιλεὺς Πτολεμαῖος ἐπὶ τῷ ἡμίσει τῆς βασιλείας τρόπον τινὰ μεταπέμπεται, μείζονι τῇ φωνῇ φθιγγαμένη καὶ σφοδρότερα, ὅπως πᾶσαι ἀκούσωσιν αἱ παρούσαι. Καὶ ταῦτα ἔλεγον ἐγὼ διατινύσσομεν καὶ σοβοῦσα ταῖς χερσὶν ἐμαυτῆς τὴν ἐπιστολὴν σὺν αὐτῇ τῇ βασιλικῇ σφραγίδι. Χαίρεις οὖν ἀπολειπομένη, ἐφρασαν; τὸ δὲ οὐκ ἦν, Μένανδρε. Ἀλλὰ 3 τοῦτο μὲν οὐδενὶ τρόπῳ, μὰ τὰς θεάς, οὐδ' εἰ βούς μοι τὸ λεγόμενον φθέγγεται, πεισθεῖν ἂν, ὅτι βουλήσεται με ποτὲ ἢ δυνήσεται Μένανδρος, ἀπολιπὼν ἐν Ἀθήναις Γλυκέραν τὴν ἑαυτοῦ, μόνος ἐν Αἰγύπτῳ βασιλεύειν μετὰ πάντων τῶν ἀγαθῶν. Ἀλλὰ καὶ τοῦτό γε δῆλος ἐκ τῶν ἐπιστολῶν, 4 ὧν ἀνέγγων, δῆλος ἦν ὁ βασιλεὺς τὰ μὰ πεπυσμένος, ὡς ἔοικε, περὶ σοῦ· καὶ ἀτρέμα δι' ὑπονοιῶν Αἰγυπτίοις θέλων Ἀττικισμοῖς σε διατωθάζειν. Χαίρω διὰ τοῦτο, ὅτι πεπλεύκασι καὶ εἰς Αἴγυπτον

2. νῦν ἡμῖν πέφνης] ἡμῖν addidi e Palat.

τὸ σῶμα γεγάνωσαι] Vere, opinor, Jacobsius ad Athen. p. 233. τὸ σὺν ὅμῳ γεγ. Malim tamen omisso pronomine τὸ ὅμῳ γεγ. σὺν αὐτῇ τῇ βασ.] Ita etiam Palat.

Χαίρεις οὖν] Ita scripsi e Palat. et Dorvilliano pro χαίροις.

3. βουλήσεται με ποτὲ] Illud με h. l. plane otiosum.

4. δῆλος ἦν ὁ βασ.] Wagnerus δῆλος delevit, quo loci difficultas non tollitur. Multo probabilius est, in priori δῆλος, quod post τοῦτό γε legitur, aliquid vitii inesse. Non haereremus, si scriptura legeretur: Ἀλλὰ καὶ τοῦτό γε εἰδὼς ἐκ τῶν ἐπιστολῶν — δῆλος ἦν ὁ βασιλεὺς, τὰ μὰ πεπυσμένος etc. ut τοῦτό γε ad praecedentia spectaret.

Ἀττικισμοῖς] Ita omnes libri, etiam Palat. Wagnerus e Ruhnkemii conjectura Ἀστικισμοῖς. Atqui lusum captat Sophista coniungens Αἰγυπτίους Ἀττικισμοῖς.

πρὸς αὐτὸν οἱ ἡμέτεροι ἔρωτες, καὶ πείθεται πάν-
 τως, ἐξ ὧν ἤκουσεν, ἀδύνατον σπουδάζειν, ἐπιθυ-
 5 μῶν Ἀθήνας πρὸς αὐτὸν διαβῆναι. Τί γὰρ Ἀθῆ-
 ναι χωρὶς Μενάνδρου; τί δὲ Μένανδρος χωρὶς Γλυ-
 κέρας; ἥτις αὐτῷ καὶ τὰ προσωπεῖα διασκευάζω,
 καὶ τὰς ἐοδῆτας ἐνδύω, καὶ τοῖς προσκηνίοις ἑστη-
 κα, τοὺς δακτύλους ἐμαυτῆς πιέζουσα, ἥ ἂν κρο-
 ταλίση τὸ θέατρον· καὶ τρέμουσα τότε, νῆ τὴν Ἀρτε-
 6 μιν, ἀναψύχω καὶ περιβάλλουσά σε τὴν ἱερὰν τῶν
 δραμάτων ἐκείνην κεφαλὴν ἐναγκαλίζομαι. Ἄλλ'
 ὅ,τι ταῖς φίλαις τότε χαίρειν ἔφην, τῷτ' ἦν, Μέναν-
 δρε, ὅτι οὐκ ἄρα Γλυκέρα μόνον, ἀλλὰ καὶ βασι-
 λεῖς ὑπὲρ θάλασσαν ἐρῶσί σου, καὶ διαπόντιοι φῆμαι
 τὰς σὰς ἀρετὰς κατηγγέλκασι, καὶ Αἴγυπτος καὶ
 Νεῖλος καὶ Πρωτέως τὰ ἀκρωτήρια καὶ αἱ Φάριαι
 σκοπιαί, πάντα μετέωρα νῦν ἐστὶ βουλόμενα ἰδεῖν
 Μένανδρον, καὶ ἀκούσαι φιλαργύρων καὶ ἐρώντων
 καὶ δεισιδαιμόνων καὶ ἀπίστων, καὶ πατέρων, καὶ
 υἱῶν καὶ θεραπόντων, καὶ παντὸς ἐνδοκνηνοβατουμέ-
 7 νου· ὧν ἀκούσονται μὲν, οὐκ ὄψονται δὲ Μέναν-
 δρον, εἰ μὴ ἐν ἄστει παρὰ Γλυκέρα γένοιντο, καὶ
 τὴν ἐμὴν εὐδαιμονίαν ἰδοιεν, τὸν πάντη διὰ τὸ
 κλέος αὐτοῦ Μένανδρον καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέ-
 7 ραν ἐμοὶ περικείμενον. Οὐ μὲν ἄλλ' εἶγε ἄρα πό-
 θος αἰρεῖ σέ τις καὶ τῶν ἐκεῖ ἀγαθῶν, καὶ εἰ μη-
 δενὸς ἄλλου, τῆς γε Αἰγύπτου, χρήματος μεγάλου,
 καὶ τῶν αὐτόθι Πυραμίδων καὶ τῶν περιηχοίν-
 των ἀγαλμάτων καὶ τοῦ περιβοίου Λαβυρίνθου,
 καὶ τῶν ἄλλων, ὅσα ἀπὸ χρόνου ἢ τέχνης παρ' αὐ-
 8 τοῖς τίμια, δέομαί σου, Μένανδρε, μὴ ποιήσῃ με
 πρόφασιν· μηδὲ με Ἀθηναῖοι διὰ ταῦτα μισήσα-
 τώσαν, ἥδη τοὺς μεδίμνους ἀριθμοῦντες, οὓς ὁ βα-
 σιλεὺς αὐτοῖς πέμψει διὰ σέ· ἄλλ' ἀπὸ πᾶσι θε-

5. καὶ τοῖς προσκηνίοις] Vulgo καὶ τοῖς πρ. Wagnerus καὶ. Voluit καὶ. Pro προσκηνίοις legendum esse παρασκηνίοις probabili-
 liter mihi docuisse videor Comment. Misc. I. 4.

6. Ἄλλ' ὅτι ταῖς φ.] Palat. ἀλλ' ὅ γε τ. φ.

φίλαργ. — διυσιδ. καὶ ἀπίστων] v. Menandri Fragm. p. 25.
 41. 81.

οἷς, ἀγαθῇ τύχῃ, δεξιοῖς πνεύμασι, Διὶ οὐρίῳ· ἐγὼ γὰρ σὲ οὐκ ἀπολείψω· μὴ τοῦτο δόξης με λέγειν· οὐδ' αὐτῇ δύναμαι, κὰν θέλω· ἀλλὰ παρῆσα τὴν 9 μητέρα καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτῆς ἔσομαι συμπλέουσά σοι· καὶ σφόδρα τῶν εὐθαλάσσιον γεγενῆμαι, εὐ οἶδα. καὶ ἐκκλωμένης κώπης ναυτίας ἐγὼ θεραπεύσω. θάλψω σου τὸ ἀσθενοῦν τῶν πελαγισμῶν, ἄξω δέ σε ἄτερ μίτων Ἀριάδνης εἰς Αἴγυπτον, οὐ Διόνυσον, ἀλλὰ Διονύσου θεράποντα καὶ προφήτην. Οὐδὲ ἐν Νάξῳ καὶ ἐρεμίαις ναυτικαῖς ἀπο- 10 λειφθήσομαι, τὰς σὰς ἀπιστίας κλαίουσα καὶ ποτνωμένη. χαιρέτωσαν οἱ Θεοεῖς ἐκείνοι καὶ τὰ ἄπιστα τῶν πρεσβυτέρων ἀμπλακήματα· ἡμῖν δὲ βέβαια πάντα, καὶ τὸ ἄστυ, καὶ ὁ Πειραιεύς, καὶ ἡ Αἴγυπτος. Οὐδὲν χωρίον ἡμῶν τοὺς ἔρωτας οὐχὶ δέξεται πλήρεις· κὰν πέτραι οἰκῶμεν, εὐ οἶδα Ἀφροδίσιον αὐτὴν τὸ εὖνον ποιῆσαι. Πέπεισμαι 11 μῆτε χρημάτων σε, μῆτε περιουσίας μῆτε πλούτου τὸ καθάπαξ ἐπιθυμεῖν, ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς δράμασι τὴν εὐδαιμονίαν κατατιθέμενον· ἀλλ' οἱ συγγενεῖς, ἀλλ' ἡ πατρίς, ἀλλ' οἱ φίλοι, σχεδὸν οἶδα πάντη πάντες πολλῶν δεόνται, πλουτεῖν θέλουσι καὶ χρηματίζεσθαι. Σὺ μὲν οὐδέποτε περὶ οὐδενὸς αἰτιάσῃ με οὔτε μικροῦ οὔτε μεγάλου, τοῦτο εὐ οἶδα, 12 πάλαι μὲν ἡττημένος ἐμοῦ πάθει καὶ ἔρωτι, νῦν δὲ ἤδη καὶ κρίσειν προστεθεικῶς αὐτοῖς· οἷς μᾶλλον περιέχομαι, Μένανδρε, φοβουμένη τῆς ἐμπα-

9. τὰς ἀδελφὰς αὐτῆς] Wagn. αὐτάς. Periz. ἐαυτῆς. Bernhardus ναύτης ἔσομαι, quod verum videtur.

γεγενῆμαι, εὐ οἶδα.] Palat. εὐ δ' οἶδα. Itaque sequentibus junxit: εὐ δ' οἶδα, καὶ —. Mox conjieit Wagnerus ναύταις, diffracto remo ipsa nautis ministrabo. At ἐκκλωμένης legitur non ἐκκεκλωμένης. Insolens etiam θεραπεύειν τι. Videant alii. Ante κώπης insere articulum.

Ἀφροδίσιον] Veneris templum. Ita scripsi pro ἀφροδίσιον.

12. ἐμοῦ πάθει] Ita Berglerus pro πᾶσι. Lennep. πάθει, quod recepit Wagnerus. Palat. μοῦ, pro ἐμοῦ.

οἷς μᾶλλον] Legendum videtur ἥς sc. κρίσεως. Nunc vero, inquit, ad animi affectum et amoris impotentiam etiam iudicii firmitas accessit, cui quidem plus ego tribuere soleo quam amori, qui solo animi motu continetur. Proxus, ut mihi quidem vide-

τοὺς φιλίας τὸ ὀλιγοχρόνιον· ἔστι γὰρ ὡς βίαιος
 ἢ ἐμπαιγῆς φιλία, οὕτω καὶ εὐδιαλύτος· οἷς δὲ πα-
 ραβέβληνται καὶ βουλαί, ἀρραγέστερον ἐν τούτοις
 ἤδη τὸ ἔργον οὔτε ἀμιγῆς ἡδοναῖς τε καὶ διὰ τὸ
 13 πληθος, οὔτε περιδεῆς· λύσεις δὲ τὴν γνώμην, ὥστε
 πολλάκις περὶ τούτων αὐτὸς νουθετῶν με διδάσκεις.
 Ἄλλ' εἰ καὶ σὺ μήτε τι μέμνη, μήτε αἰτιάση, δέ-
 δοικα τοὺς Ἀττικοὺς σφῆκας, οὔτινες ἀρξονται
 πάντη με περιβομβεῖν ἐξιούσαν, ὡς αὐτὸν ἀφρη-
 14 μένης τῆς Ἀθηναίων πόλεως τὸν πλοῦτον. Ὡστε
 δέομαί σου, Μένανδρε, ἐπίσχες, μηδέπω τῷ βασιλεῖ
 μηδὲν ἀντεπιστείλης· ἔτι βούλευσαι· περίμενον
 ἕως κοινῇ γενώμεθα καὶ μετὰ τῶν φίλων, καὶ Θεο-
 φράστου καὶ Ἐπικούρου· τάχα γὰρ ἀλλοιότερα κα-
 κείοις καὶ σοὶ φανεῖται ταῦτα. Μᾶλλον δὲ καὶ
 θυσώμεθα καὶ ἰδωμεν, τί λέγει τὰ ἱερά, εἴτε λῶον
 εἰς Αἴγυπτον ἡμᾶς ἀπιέναι, εἴτε μένειν· καὶ χρη-
 στηριασθῶμεν εἰς Δελφοὺς πέμψαντες· πατριος ἢ
 15 μῦν ἔστιν ὁ θεός. Ἀπολογία·ν ἔχομεν καὶ πορευό-
 μενοι καὶ μένοντες πρὸς ἀμφοτέρω τοὺς θεούς.
 Μᾶλλον δὲ ἐγὼ τοῦτο ποιήσω· καὶ γὰρ ἔχω τινα
 νεω-

tur, a sensu loci aberravit Wagnerus, qui inter alia pro ἡδη,
 quod ante καὶ κρίσιν legitur, scribendum conjecit ἡδη. Vertit:
 jam vero, ex quo mores meos propius nosti, verius de me judi-
 cium ferre coepisti. Isti igitur mores mei tuumque de me ju-
 dicio magis mihi curae cordique sunt etc. Nostram interpre-
 tationem etiam sequentia confirmant, quae ab aliis aliter ten-
 tata, si audaciori conjecturae locus est, ita fere ad sanio-
 rem rationem vocare licebit: οἷς δὲ παραβέβληνται καὶ βουλαί, ἀρραγι-
 στερον ἐν τούτοις τὸ ἔργον ὅν οὔτε ἀμιγῆς ἡδοναῖς εἶναι διὰ τὸ πᾶ-
 θος, οὔτε περιδεῖς διὰ τὸ ἡθος. Qui vero cum amoris affectu ju-
 dicii constantiam conjungunt, eorum amicitia, cum majorem fir-
 mitatem nacta sit, neque voluptate carebit propter τὸ πᾶθος, neque timorem admittet propter τὸ ἡθος. In quibus quid πᾶ-
 θος et ἡθος significet optime docet Valckenaer. ad Theocriti
 Adonias. p. 329.

13. ὥστε — διδάσκεις] Sic Palat. Vulgo ὡς με π. — νουθετῶν
 διδ. Fort. ὥστε — με διδ.

μήτε τι μέμνη] Addidi τι e Palat. Idem μοχ μὴδὲ αἰτίαση.
 αὐτὸν ἀφρημένης] Recte, ut videtur, Bergl. ἀφρημένην. Pro
 αὐτὸν Palat. αὐτῆς. Fort. αὐτοῖς.

14. ἡμῖν ἔστω ὁ θεός] Ita dedi e Palat. pro ἡμῶν.

νεωστὶ γυναῖκα ἀπὸ Φρυγίας ἤκουσαν εὐ μάλα
τοῦτων ἔμπειρον, γαστρομαντεύεσθαι δεινὴν τῇ
τῶν σπαρτῶν διατάσει νύκτωρ καὶ τῇ τῶν θεῶν
δείξει· καὶ οὐ δεῖ λεγούσῃ πιστεύειν, ἀλλ' ἰδεῖν, ὥς
φασι. Διαπέμφομαι πρὸς αὐτήν, καὶ γάρ, ὥς ἔφη, 16
κάθαροσιν τινα δεῖ προτελέσαι τὴν γυναῖκα καὶ
παρασκευάσαι τινὰ ζῶα ἱερεῦσαι, καὶ λιβανωτὸν
ἄρρενα καὶ στύρακα μακρὸν καὶ πέμματα σελή-
νης, καὶ ἄγρια φύλλα ἀνθρώπων. Οἶμαι δὲ καὶ 17
σὲ φθίησεται Πειραιόθεν ἐλθεῖν· ἢ δῆλωσαι μοι
σαφῶς, μέχρι τίνος οὐ δύνασαι Γλυκέραν ἰδεῖν·
ἐν' ἐγὼ μὲν καταδράμω πρὸς σέ, τὴν δὲ Φρυγίαν
ταύτην ἐτοιμάσωμαι. ἤδη καὶ ἃ μελετᾶν πειράζεις
ἀπὸ σουτοῦ μὰ τὸν Πειραιᾶ καὶ τὸ ἀγρίδιον καὶ
τὴν Μουνυχίαν, καὶ κατ' ὀλίγον ὅπως ἐκπέσωσι
τῆς ψυχῆς. Οὐ δύναμαι πάντα ποιεῖν μὰ τοὺς 18
θεοὺς· σὺ δὲ οὐ δύνασαι διαπεπλεγμένος ὅλος ἤ-
δη μοι. ἥν οἱ βασιλεῖς ἐπιστείλωσι πάντες, ἐγὼ
πάντων εἰμὶ παρὰ σοι βασιλικωτέρα, καὶ εὐσεβεῖ

15. γαστρομαντεύεσθαι] Pro simplici μαντεύεσθαι dictum vi-
detur. Bergleri dubitationes bene diluit Wagnerus. Schneide-
rus Lex. Gr. malit ἀστρομαντεύεσθαι.

16. ὥς ἔφη, καὶ] Jacobs Append. ad Porsoni Adv. p. 318.
tentat καὶ γάρ, ὥς ἔοικε, κάθαρσιν. Quas et elegans est mutatio,
et, ni fallor, necessaria.

καὶ ἄγρια φύλλα ἀνθρώπων] Alii aliter. Vide Wagnerum,
qui praeunte Gorreo scripsit φύλλα ἀνθῶν. At de lustratione
hic agi, non de sacrificio recte monuit Jacobs. ad Athen. p. 166.
qui tentat φύλλα ἀκανθῶν, sive ut in Append. ad Porsoni Adv.
p. 319. scripsit, φύλλα τῶν ἀκανθῶν. Articulum agnoscit Palati-
nus. Mihi ἀχράδων scribendum videbatur: ἀχρας idem quod
ἀχερδος, quem in lustrationibus usitatum fuisse docet Theocr.
XXIV. 88.

17. καὶ σὲ φθίησεται] Sequentia docent φθίησθαι scriben-
dum esse.

ἤδη καὶ ἃ μελετᾶν κ. τ. λ.] Locus corruptissimus. Ego satis
habeo Jacobsii conjecturam (Append. ad Porsoni Adv. l. c.) ap-
posuisse: ἐτοιμάσωμαι ἤδη. καὶ εἰ (quod pendere vult a δῆλωσαι)
μὲλ. πειρ. ἀπὸ σοῦ (voluit σουτοῦ, ut omnes libri habent) καὶ τὸν
Π., καὶ τὸ ἀγρ., καὶ τ. Μ., καὶ πάντα ὀλίγον, ὅπως ἐκπ. τ. ψυχῆς οὐ
δύσ. ταῦτα ποιῖν — οὐδὲ σὺ δύνασαι etc. Hoc quoque mihi scribe,
an forte jam sponte tua meditari coneris, parviter fieri, ut Pi-
raeus, agellus, Munychia, omnia propemodum tibi ex animo
excident. Pro μὰ τὸν Πειραιᾶ Palat. habet με τ. Η., et in sequen-
tibus ὅλος pro ὅλως, quod recepi.

Z

- 19 σοι κέχρημαι ἐραστῇ καὶ ὄρκων ἱερομνήμονι. "Ὡστε
πειρῶ μᾶλλον, ἐμὴ φιλότης, θάσσον εἰς ἅστυ πα-
ραγενέσθαι, ὅπως, εἴγε μεταβουλευσαιο τῆς πρὸς
βασιλέα ἀφίξεως, ἔχῃς εὐτρεπισμένα τὰ δράματι
ἐξ αὐτῶν, ἃ μάλιστα ὀνῆσαι δύναται Πτολεμαῖον
καὶ τὸν αὐτοῦ Διόνυσον, οὐ δημοκρατικόν, ὥς δι-
σθα· εἴτε Θαῖδα, εἴτε Μισούμενον, εἴτε Θρασυ-
λέοντα, εἴτε Ἐπιτρέποντας, εἴτε Ῥαπιζομένην, εἴτε
Σικυνώνιον * * * ἀλλ' ὅτι καὶ ἐγὼ θρασεία καὶ τολ-
μηρά τις εἰμὶ τὰ Μενάνδρου διακρίνειν ἰδιῶτις
20 οὔσα· ἀλλὰ σοφὸν ἔχω σοι τὸν ἔρωτα καὶ ταῦτ'
εἰδέναι δύνασθαι· σὺ γάρ μ' ἐδίδαξας εὐφυᾶ γυ-
ναῖκα ταχέως παρ' ἐρώτων μανθάνειν, ἀλλ' οἰ-
κονομοῦσιν ἔρωτες πτεῦδοντες, αἰδούμεθα, μὰ τὴν
Ἄρτεμιν, ἀνάξιοι ὑμῶν εἶναι μὴ θάττον μανθά-
νουςαι. Πάντως δέομαι, Μενάνδρε, κακεῖνο πα-
ρασκευάσασθαι τὸ δρᾶμα, ἐν ᾧ με γέγραφας, ἵνα
κἂν μὴ παραγένωμαι σὶν σοί, δι' ἄλλου πλεύσω
πρὸς Πτολεμαῖον, κἂν μᾶλλον αἰσθηταὶ ὁ βασιλεύς,
ὅσον ἰσχύει καὶ παρὰ σοὶ γεγραμμένους φέρειν ἐαν-
τοῦ τοὺς ἔρωτας, ἀρεῖς ἐν ἅστυ τοὺς ἀληθινούς.
21 Ἀλλ' οὐδὲ τούτους ἀφήσεις, εὐ ἴσθι· κυβερνᾶν ἢ
πρωρατεύειν, ἕως δεῦρο παραγίῃ πρὸς ἡμᾶς Πει-
ρᾷούθεν, μνησθήσομαι, ἵνα σε ταῖς ἐμαῖς χερσὶν ἀ-
κύμονα ναυστολήσω, πλέουσα, εἰ τοῦτο ἄμεινον εἶ-
ναι φαίνοιτο· φανείη δέ, ὡς θεοὶ πάντες, ὁ κοινὴ λυ-
σιτελὲς ἢ, καὶ μαντεύσοιτο ἢ Φρυγία τὰ συμφέρον-
τα κρεῖσσον τῆς θεοφορήτου σου κόρης. Ἐρῶώσο.

19. εἴγε μεταβ.] Palat. εἴτε, et mox ἔχῃς pro ἔχῃς.
εἴτε Θαῖδα] Ita scripsi pro Θαῖδας. Vide supra ad Menandri
Fragm. p. 73.

εἴτε Σικυνώνιον * * * ἀλλ' ὅτι] Vulgo Σικύν * * * ἀλλ' ἔτι.
καὶ, quod post ὅτι sequitur, Palat. omittit.

20. αἰδ. μὴ τὴν Ἄρτεμιν] Addidi μὰ e Palat., ut conjecerat
Herelius. Mox fort. Πάντως δὲ δέομαι.

με γέγραφας, ἵνα] Palat. μεταγέγραφας ἵνα.
σὶν σοί, δι' ἄλλου] Vere opinor Jacobsius in Nott. MSS. ad
Menandri Fragm. conjicit διὰ σοῦ.

21. ναυστολήσω.] Palat. ναυστολήσω, et mox συντελὲς pro λυ-
σιτελὲς.

θεοφορήτου σου κόρης] Vide ad Menandri θεοφορουμένην p. 78.

P H I L E M O N I S
F R A G M E N T A

Z 2

PHILEMONTIS
FRAGMENTA.

ΑΓΡΟΙΚΟΣ.

Athenaeus ΠΙ. p. 81. d. *Φιλήμων δ' ἐν Ἀγροίκῳ τὰ Κυδωνία μῆλα Στρουνθία καλεῖ.* Idem pomorum genus commemoratur ab Antiph. Byz. in Br. Anal. II. p. 171. ubi vide Jacobsium Vol. II. T. II. p. 43. et Salmasium ad Solin. p. 500. a Clerico laudatum. Athenaei locum tetigit Bod. a Stapel ad Theophr. de Plant. IV. p. 341. verba ἐν Ἀγροίκῳ inscite vertens in opere rustico.

ΑΔΕΛΦΟΙ.

Athenaeus XIII. p. 569. d. καὶ Φιλήμων δ' ἐν Ἀδελφοῖς προσιστορῶν, ὅτι πρῶτος Σόλων διὰ τὴν τῶν νέων ἀκμὴν ἐστῆσεν ἐπὶ οἰκημάτων γυναια πριάμενος. — ἀλλ' ὅγε Φιλήμων οὕτως φησί·

Σὺ δ' εἰς ἅπαντας εὗρες ἀνθρώπους, Σόλων·
σὲ γὰρ λέγουσι τοῦτ' ἰδεῖν πρῶτον [βροτῶν],
δημοτικὸν ὦ Ζεῦ πρᾶγμα καὶ σωτήριον,
(καὶ μοι λέγειν τοῦτ' ἐστὶν ἀρμοστόν, Σόλων·)
5 μεστέην ὁρῶντα τὴν πόλιν νεωτέρων,
τούτους τ' ἔχοντας τὴν ἀναγκαίαν φύσιν,
ἀμαρτάνοντας τ' εἰς ὃ μὴ προσῆκον ἦν,
στῆσαι πριάμενόν τοι γυναῖκας κατὰ τόπους
κοινὰς ἅπασι καὶ κατεσκευασμένας.

10 Ἐσῳάσι γυμναί· μὴ ῥαπατηθῆς· πάνθ' ὄρα.

οὐκ εὖ σεαυτοῦ τυγχάνεις ἔχειν; ἔχεις
 [ἐστυνκώτως] πῶς; ἢ θύρα σὲ ἀνεωγμένη.
 εἰς ὀβολός. εἰσπήδησον. οὐκ ἔστ' οὐδὲ εἰς
 ἀκκισμὸς οὐδὲ λῆρος, οὐδ' ὑφήρηπασεν,
 15 ἀλλ' ἐνθύς, ὥς βούλει σύ, χῶν βούλει τρόπον.
 ἐξηλθες; οἰμῶζειν λέγ', ἄλλοτρία ὅτι σοι.

Recte Schweigh. in Athenaei verbis dedit ἐν Ἀδελφοῖς pro vulgato Δελφοῖς, quo titulo nemo unquam fabulam docuit. Falluntur Intpp. ad Hesychium I. p. 634. ἀφαιᾶσαι — καὶ ἀπολέσαι. ὁ αὐτὸς Δελφοῖς. quo loco nihil incertius. Sensit elegi importunitatem, in qua non offendit Gataker. ad Anton. I. 16. p. 28., Menagius ad Diog. Laert. II. p. 676. b. sed male corrigit ἐν Φιλοσόφοις. Δελφοὶ et ἀδελφοὶ etiam aliis locis inter se permutantur, ut docuere Intpp. Pollucis T. II. p. 1235. et Herodoti p. 408. Wess. Ceterum ad Hlud Solonis institutum praeter Dion. Chrysost. Orat. VII. p. 271. a Jacobsio laudatum respexit Clemens Alex. Strom. III. p. 187. Sylb. — Vs. 1. Grotius Exc. p. 765. edidit εὖ δ' εἰς ἀπαντας, improbante Schweigh., qui conjungit εὗρες δημοτικὸν πρᾶγμα. Rectius opinor εὗρες ad ea spectare dicemus, quas proxime hunc locum antecederant. Nam illa quidem δημοτικὸν πρ. κ. σ. aut pendent ab ἰδεῖν aut per exclamationem efflerenda sunt: *o rem popularem atque salubrem.* — Vs. 2. βροτῶν adjecit Casaubonus. Maussac. ad Harpocr. p. 275. corrigit σὲ γ. λ. πρῶτον αὐτὸ τοῦτ' ἰδεῖν. — Vs. 4. fort. κάμοι, nam mihi quoque hoc dicere licet. Ipse scilicet homo Solonis instituti salubritatem expertus erat. — Vs. 5. ἀρῶντα. Ante Grotium ἀρῶντι. — Vs. 8. τοι. Ita pro τι Schw. e codd. et Bentl. p. 112. ex Aldina. — Vs. 12. ἐστυνκώτως addidit Bentlejus. Apposite Schweigh. admonet Horatii Sat. II. 1. 33. *Nam simul ac venas inflavit tetra libido, Huc juvenes aequum est descendere.* At in veteri Glossario ap. Rutgers. V. L. IV. p. 555. ἐστυνμένως, ὁμομηκῶς leg. ἐσυνμένως. — Vs. 14. οὐδ' ὑφήρηπασεν sc. meretrice, quod ἀπὸ τοῦ κοινοῦ repetendum. Grotius dedit οὐδ' ὑφαρηπή, Jacobs. ad Athen. p. 303. οὐδὲν ὑφήρηπασεν. „Vulgatum dedit Bentl.: reciproce, puto, accipiens per ellipsin pro, nominis εαυτήν. Sic Dalecampius: *non illae se subtrahunt.*” Schweigh. — Vs. 15. emendavit Bentlejus. Similiter Xenarchus ap. Athen. XIII. p. 569. c. καὶ τῶνδ' ἐκάστην ἔστιν ἀδεῶς, εὐτελῶς, μεθ' ἡμέραν, πρὸς ἐσπέραν, πάντας τρόπους.

ΑΙΤΩΛΟΣ.

Anti - Atticista p. 96. 6. ελαφρός. ὁ τὰς φρένας κοῦ-
φος. Φιλήμων Αἰτωλῶ. Aetolum, quo miles mercenarius
significari videtur, decuit etiam Bato Comicus apud Sto-
bae. Serm. 105. p. 437. Grot.

ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ.

Stobaeus Serm. XCVII. p. 536. Gesn. XCIX. p. 415.
Grot., et primo ac sec. versibus omissis, Serm. CXI. p.
580. Gesn. CXIII. p. 467. Grot.:

Οἶμοι· τὸ λυπεῖσθαι γὰρ ἐπὶ τὸ ῥῆμ' ἄγει
τοῦτ' εὐθύς, ὥς ἔοικε, τὸν λυπούμενον.
λυπούμενῳ δ' ὅταν τις ἀκολουθῶν λέγῃ
χαῖρ', ἐξ ἀνάγκης οὗτος οἰμᾶζει· λέγει.

Margo Gesneri: *Philemon Anacalypt.* quod vertit Gro-
tius *Retegente*. Similiter Clericus *Ἀνακαλυπτομένη, Re-
tecta*. Rectius, puto, Fabricius Bibl. Gr. II. p. 476. scri-
psit *Ἀνακαλυπτῆρια*, qua voce tertium a nuptiis diem si-
gnificari constat, quo recens nupta, flamineo remoto, pro-
pinquis in conspectum veniebat. Vid. Taylor. ad Fragm.
Lysiae Vol. VI. p. 9. ed. Rsk. et Intpp. Hesychii I. p. 325.
Philostratus V. S. II. 4. p. 611. ἐρομένου τινός, ὅποτε ἄγοι
τὰ ἀνακαλυπτῆρια, ἀσπιότατα ὁ Ἑρμοκράτης, ἐγκαλυπτῆρια
μὲν οὖν, ἔφη, τοιαύτην λαμβάνων. Neque impedio quo mi-
nus munera recens nuptae a propinquis amicisque oblata
intelligas. V. Plutarch. Timol. cap. VIII. Harpocrat. p.
35. Blanc. Schol. Eurip. Phoen. 688.

ANANEOTMENH.

Athenaeus VI. p. 262. a. Ψωμοκόλακος δὲ μνημονεύει —
Φιλήμων Ἀνανεομένη· Ψωμοκόλαξ δ' ἐστ' οὗτος. Φι-
λιππίδης δ' ἐν Ἀνανεώσει· Ψωμοκολακείων καὶ παρεισιῶν αὐ-
τί. Lexicon Seguer. I. p. 116. Ψωμοκόλακας (fort. Ψωμοκολα-
κείων) Φιλίππιδης Ἀνανεούσης. Corr. Ἀνανεώσει, quae Phi-
lippidis fabula laudatur etiam ab Athen. IX. p. 384. c.
Pro οὗτος in Philemonis loco Bentl. p. 110. οὔτοσί.

ΑΝΔΡΟΦΟΝΟΣ.

Athenaeus XIV. p. 663. f. de mattya, delicatissimo edulii genere, disputans: Φιλήμων ἐν Ἀνδροφόνῳ.

Πιεῖν τις ἡμῖν ἐγχεάτω, καὶ ματτύην ποιεῖτε θάττον.

De mattya vide Popmam ad Varr. L. L. IV. p. 79. et, qui eadem fere protulit, Turneb. Advers. XXII, 7. Titulo fabulae quid significetur clarum est ex Euphronis loco ap. Athen. IX. p. 377. e. ubi coquus ministrum ita adhortatur: δαῖ δέ, Καρίων, ὅταν μὲν ἔλθῃς εἰς τοιοῦτον συρφετόν, ἀπλῶς δίκαιον (εἶναι), οὐ δὲ νῦν βαδίζομεν εἰς τοὺς γάμους ἀνδροφόνον, *fraudulentum et rapacem*. Similiter Amphis ap. Athen. VI. p. 224. e. ἅπαντες (ἐχθροπαῖλαι) ἀνδροφόνου γὰρ εἰσιν ἐνὶ λόγῳ. Eodem titulo fabulam scripserat Bato. V. Athen. IV. p. 163. b. aliisque locis.

ΑΠΟΚΑΡΤΕΡΩΝ.

Stobaeus Eclog. Phys. Vol. I. p. 198. ed. Heer.:

Νῦν δ' οἷδ' ἀκριβῶς τὴν τύχην ὥς οὐ μία,
οὐδ' ἔστι πρώην, ἀλλὰ μετὰ τῶν σωμάτων
ἡμῶν, ὅταν γινώμεθ', εὐθὺς χη' τύχη
προσγίγνεται ἡμῖν, συγγενὴς τῷ σώματι.
οὐκ ἔστιν ἕτερον παρ' ἑτέρου λαβεῖν τύχην.

Vs. 1. editur πρώτη et vs. 4. ὅταν γίνωνται, εὐθὺς καὶ ἡ Τύχη. Utrumque emendavit Bentl. p. 111. quem vide. Vs. 6. a reliquis separavere Grotius et Clericus, οὐκ mutant in οὐκ. Recte Heerenius cum prioribus conjunxit.

ΑΠΟΛΙΣ.

Stobaeus Serm. LXXIX. p. 467. Gesn. LXXXI. p. 343. Grot.:

Οὐχὶ μόνον οὗτος εὗρε πῶς καλήσομεν
αὐτοῖς, ἀπέχοντες πολὺν ἀπ' ἀλλήλων χρόνον,
οὐδ' ὃν τρόπον μηδέποτε μηδὲ εἰς πάλιν
ἐπιλήσειθ' ἡμῶν μηδέν, ἐμβλέψας δὲ πού
τὰς τοῦ χρόνου τοῦ παντὸς εἴσει, ἀλλὰ καὶ
ψυχῆς ἱατρὸν κατέλιπεν τὰ γράμματα.

Apud Gesnerum haec fabula *Apollinis* nomine laudatur, quod e Codd. mutasse videtur Grotius. *Exsulem* Caecili a Nonio citari monet Clericus. Vs. 1. Fort. εὖρ' ὅπως. Pro οὗτος Clericus nescio quam qb causam αὐτός. Idem de Cadmo agi credidit. Rectius intelligas Palamedem, quem litterarum inventorem perhiberi satis constat. V. Tzetzes Chil. XII, 38. T. Hemst. ad Lucian. I. p. 88. Wolfius Proll. ad Hom. p. LI. — Vs. 2. αὐτοῖς i. e. ἀλλήλοις. V. Priscian. XVIII. p. 1172. Intpp. Hesychii I. p. 1059. et Coray ad Heliod. II. p. 7. Editur apud Stobaeum αὐτοῖς, quod in δέλτοις mutabat Jacobs. Animad. in Stob. p. 206. — Vs. 6. ψυχῆς ἱατρὸν. Admonet Clericus Osymanduae, qui bibliothecam ψυχῆς ἱατροῦν dixerat, teste Diod. Sic. I. p. 45. Cfr. Wyttenb. Bibl. crit. III, 1, p. 29.

ΑΡΠΑΖΟΜΕΝΟΣ.

Athenaeus XIV. p. 663. f. ὅτι δὲ καὶ ὁ τρόπος τῆς τοιαύτης εὐωχίας ὁμοίως (ματτῆ) ἐλέγτο, Φιλήμων φησὶν ἐν Ἀρπαζομένῳ.

Γυμνῷ φυλακὴν ἐπίταττε, καὶ διὰ τριῶν ποτηρίων με ματτῆς εὐφραίνειτω.

Priora verba γυμνῷ φυλ. ἐπ. quo spectent, ignorare se fatetur Schweighaeuserus. Est proverbialis dicendi forma ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων ἐχόντων τὰ προστεταγμένα πληροῦν Suidas I. p. 503. Et recte quidem. Qui enim fieri potest, ut miles nudus et inermis custodiae munus obeat? Paullo aliter Hesychius explicat Tom. I. p. 866. γυμνῷ φυλακὴν ἐπιτάττειν. παροιμία ἐπὶ τῶν μὴ δεομένων προστάξεως, διὰ τὸ ἀναγκαίως καὶ χωρὶς ἐπικελεύσεως τοῦτο πράττειν. Sed delenda vocula μὴ ante δεομένων ab intpp. temere illata; tum scribendum videtur διὰ τὸ ἀναγκαίως καὶ οὐ χωρὶς ἐπικελεύσεως h. e. *inviti nec nisi aliorum jussu*. Pro ἐπικελεύσεως Codex habet ἐπικολάσεως. Fort. ἐπικολάσεως. In Philemonis loco quo spectaverit proverbium illud, non ignoremus, opinor, si integriorem Athenaeus apposuisset. Nec vitii immunem esse locum docet διὰ ultima syllaba producta. Fort. ἐπιτάττομεν scribendum, nisi malis καὶ δὴ διὰ τριῶν. Ad secundum versum, ubi recte Schweighaeuserus με ματτῆς dedit pro μεματτῆς, respexit Photius p. 153. Ματτῆς, σκευασία περιφορημάτων, Χρήσιμος εἰς πότον καὶ κώμῳν πλείω. Φιλήμων. Male Schleusnerus ματτῆ. Utrumque dicitur ὁ ματτῆς et ἡ ματτῆ, ut ὁ γῆς et ἡ γῆ,

quorum illud restituendum videtur ex ed. Robortelli Aeschilo Prom. 369. λευρούς γυας.

Pollux X; 104. ἡ δὲ κύβηλις ἐν Φιλήμονος Ἀρπαζομένης Ὀρῶ μαγείρου καὶ κύβηλιν καὶ σκάφην.

ubi Clericus μαγείρου. Ἀρπαζομένη, genere foeminino, vocatur haec fabula ab eodem Polluce VII. 28. ναχοτίλτης, Φιλήμων αὐτῷ κέχρηται ἐν Ἀρπαζομένη. Eadem varietas in Caecilii fabula ejusdem tituli, quae Harpazomenos vocatur apud Charis. Inst. I. p. 117. ed. Putsch., sed Harpazomene. apud Nonium I, 33. et Donat. ad Terent. Eun. IV, 4, 4. ubi Caecilii verba ita digerenda videntur:

Quid tibi aucupatio est,
Argumentum ut de meo amore verbificatio est patri.

Α Τ Λ Η Τ Η Σ.

Unus hujus fabulae mentionem facit Anti-Attic. p. 87. γενιάζων. Φιλήμων Αὐλητῇ. Γεγενείακεν.

Β Α Β Τ Λ Ω Ν Ι Ο Σ.

Athenaeus XIII. p. 595. c. Πυθιονίχης δὲ τῆς ἑταίρας φανήσεται τὸ μὲν Ἀθήνησι τὸ δ' ἐν Βαβυλῶνι μνῆμα —. Μνημονεύει τούτων καὶ Φιλήμων ἐν Βαβυλωνίῳ.

Βασίλισσ' ἔση Βαβυλῶνος, ἃν οὕτω τύχη.
τὴν Πυθιονίχην οἶδα καὶ τὸν Ἀρπάλων.

Vs. 1. ante Bentl. legebatur βασιλισσῆς ἢ Βαβυλῶνος. Confirmat viri acutissimi conjecturam Ms. A. βασίλισσαις ἢ Βαβυλῶνος. Formam βασίλισσα ab uno Aelio Dionysio probatam illustravit Sturz. de Dial. Mac. p. 151. cfr. Lobeck. ad Phryn. p. 225. Ita διακόνισσα a διακόνις, φυλακίσσα a φυλακίς, et alia, de quibus Hemst. ad Luc. I. p. 92. et ad Thom. M. p. 144. De Pythionica famoso Harpali scorto nota omnia ex Athenaeo, Diodoro et Pausania.

Γ Α Μ Ο Σ.

Pollux X, 176. ὀλκίον, ἀγγεῖον ἰγρῶν τε καὶ ξηρῶν — ἐν Φιλήμονος Γάμῳ.

Ὀλκείον' εἶδον ἐπὶ τραπέζῃ κείμενον
 πυρῶν τε μεστόν.

Ita cod. pro ὀλκίον. V. Benth. p. 112. Pro τέ MSS. praebent τί. Fort. πυρῶν γε μεστόν.

Schol. Platon. Ruhnck. p. 92. ἐν τῷ Καρὶ ὑμῶν ὁ κίνδυνος — μέμνηται ταύτης καὶ Φιλήμων ἐν Γάμῳ.

Ἐν Καρὶ τὸν κίνδυνον οἶδα, δέσποτα.

Originem proverbii declarant quae disputat Hemst. ad Argum. Pluti p. 7. Cfr. Heind. ad Plat. T. III. p. 344.

Anti - attic. p. 99. 24. Θρασία. Φιλήμων Γάμῳ. Θρασία γυνή. Editur Γάλλῳ, quod tenuit Boeckhius ad Pindari Fragm. p. 613. Eadem confusio etiam alibi. Vid. Wessel. ad Diod. Sic. II. p. 517.

Ab hac fabula non diversa fuisse videtur Γαμῶν ab eodem Grammatico commemorata p. 92, 16. Φιλήμων Γαμοῦντι.

Σῶζε σαιυτόν, ἐγὼ δ' ἐμέ.

* ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ.

Apud Stobaeum Serm. VIII. p. 97. 12. Gesn. p. 53. Grot.:

Κακὴ μὲν ὄψις, ἐν δὲ δειλαῖαι φρένες.

Vide ad Menandri Sicyonium.

ΕΜΠΟΡΟΣ.

Nullum superest hujus fabulae fragmentum. Plaut. Prolog. Mercat. 9.

Graece haec vocatur *Emporos* Philemonis,
 Eadem Latine *Mercator* Marci Accii.

Eodem titulo fabulam docuit Diphilus. Etymol. M. p. 490. 40. Τιμαχίδας δὲ φησιν ὅτι σύνθετόν ἐστι παρὰ τὸ κάτω κᾶρα φέρειν τὸ παραδοκεῖν. παρατίθεται δ' ἐνάλοις Δίφιλον λέγοντα ἐν Ἑμπόρῳ· τὴν νύκτ' ἐκείνην διεκαρᾶνόμηνεν. Postrema inde a παρατίθεται e Cod. Barocc. supplavit Bekkerus Anecd. Gr. III. p. 1445. Corrige παρατίθεται δ' ἐν ἄλλοις Δίφιλον, cujus versus ita scribendus videtur:

τὴν νύκτ' ἐκείνην διεκαρᾶνόμηνεν.

ΕΞΟΙΚΙΖΟΜΕΝΟΣ.

Stobaeus Serm. LX. p. 382. Gesn. LXIII. p. 237.
Grot.

Κἄν δοῦλος ἢ τις, οὐδὲν ἦτιον, δέσποτα,
ἄνθρωπος οὗτός ἐστιν, ἂν ἄνθρωπος ᾖ.

Ad Philemonis Thesaurum hos versus conjectura retulit Hermannus, quem vide in Praef. Plauti Trin. p. XXVII. Ad Ἐξοικιζόμενον Cod. auctoritatem sequutus retulit Brunck. Poet. Eth. p. 336. Fortasse tamen ad sequens fragmentum codicis lemma referendum est:

Κακόν ἐστι δοῦλῳ δεσπότης πράττων κακῶς,
μετέχειν ἀνάγκη τῶν κακῶν γὰρ γίνεται.

ubi Gesnerus Ἐξοικιζόμενον, Grotius *Migrantis* nomen adscriptum habent. Dedi autem κἄν δοῦλος, ἢ pro ἦν. Idem reposuit Hermannus et ante Hermannum jam Bentr. p. 124. Harlesium ad Fabricii Bibl. Gr. II, p. 477. quid moverit, ut hanc fabulam non diversam fuisse diceret ab Ἐπιδικαζόμενῳ, non intelligo. Similis fabulam tituli Εἰσοικιζόμενον scripsisse perhibetur Alexis. V. Athen. XIV. 613. e.

ΕΠΙΔΙΚΑΖΟΜΕΝΟΣ.

Plutarch. de aud. poet. p. 35. b. φέρειν δὲ πρῶως καὶ σκώμματα καὶ λαιδορίας καὶ γέλωτας, μάλιστα μὲν τὸ τοῦ Φιλήμονος ἔχοντας πρόχειρον.

Ἥδιον οὐδὲν οὐδὲ μουσικώτερον
ἔστ' ἢ δύνασθαι λαιδορούμενον φέρειν.
ὁ λαιδορῶν γάρ, ἂν ὁ λαιδορούμενος
μὴ προσποιῇται, λαιδορεῖται λαιδορῶν.

Vs. 3. Brunck. P. Eth. p. 194. sine causa dedit ἑάν. Eundem versum corruptissime exhibet Anton. Mel. LIII. p. 79. qui ut alia hujus generis ita hunc etiam locum debet Stobaeo Serm. XIX. p. 101. ubi Gesnerus in margine adnotavit: *Philemonis ἐν Δικαζόμενῳ*, unde Fabricius Bibl. Gr. II. p. 477. titulum fabulae fecit *Ἐκδικαζόμενος*. At recte ἐπιδικαζόμενος edidit Grotius. Ita vocatur haec fabula etiam apud Stobaeum Serm. XIII. p. 145. 40. Gesn. p. 83. Grot.:

Πρόχειρον ἐπὶ τὴν γλῶτταν εὐλόγῳ τρέχειν.

Est autem ἐπιδικαζόμενος is qui ἐπίδικον h. e. orbam puel-

Iam ex Attici juris norma in matrimonium ducere cogebatur, quod tum fiebat, si pater puellae intestatus obiisset. V. Kuhn. ad Polluc. II. p. 1319. Gataker. Advers. I. p. 231. et Sluiteri Lectt. Andocid. V. p. 84.

Ε Τ Ρ Ι Π Ο Σ.

Pollux X, 176. *μηλώτην τὴν τοῦ προβάτου δοράν, Φιλήμονος ἐπόντος ἐν Εὐρίπω· Στρώμα μηλώτην τ' ἔχει.* Nomen fabulae inditum fuisse videtur ab homine vario nec sibi constante, quos *εὐρίπους* vocatos fuisse a Graecis constat.

Ε Φ Ε Δ Ρ Ι Τ Α Ι.

Photius Lex. p. 271. *Παλαιστή, θηλυκῶς. Κρατῖνος Νόμοις· Μῆζον τὸ πέος παλαιστής. Φιλήμων Ἐφεδρίταις.*

Σκιμπόδιον ἐν καὶ κώδιον καὶ ψιανθιον, ἴσως παλαιστής.

Inscriptio fabulae non suspecta fuit Kustero ad Snid. III. p. 599. Nescio tamen qui sint *ἐφεδρίται*, nisi forte *ἐφεδρισται* scribendum h. e. *qui ἐφεδρισμὸν ludunt*, de quo vide Polluc. IX. p. 1105. et Intpp. Hesychii I. p. 1542. Fort. ad eandem fabulam hic versus referri debet, quem omisso fabulae indicio servavit Stob. Gesneri Serm. CXIII. p. 582.

Χαλεπὸν τὸ ποιεῖν, τὸ δὲ κελυῖσαι ῥάδιον.

ad quem Grotius in margine adscripsit *Philemon Subsesore*, quod indicium quin e Cod. petitum sit non dubito. Ad Hypobolimaeum hoc fragm. temere retulit Clericus.

Ε Φ Η Β Ο Σ.

Apud Stobaeum Serm. XCVI. p. 528. Gesn. XCVIII. p. 405. Grot.:

*Οὐ τοῖς πλέουσι τὴν θάλατταν γίνεται
μόνοισι χειμῶν, ὥς ἔοικεν, ἀλλὰ καὶ
τοῖς περιπατοῦσί που, Λάχης, ἐν τῇ στοᾷ,
καὶ τοῖς μένουσιν ἔνδον ἐν ταῖς οἰκίαις.*

5 *Χοὶ μὲν πλέοντες ἐνίοθ' ἡμέραν μίαν*

ἢ νύκτα χειμασθέντες, εἴτ' ἐκ τοῦ κακοῦ
 σωτηρίας ἐπέτυχον· ἢ τὸ πνεῦμα γὰρ
 αὐτοὺς τὸ σῶζον ἤκεν ἢ ἑφάνη λιμὴν.
 Ἐμοὶ δὲ τοῦτ' οὐκ ἔστιν. οὐκ εἰς ἡμέραν
 10 χειμάζομαι μίαν γὰρ, εἰς τὸ ζῆν δ' ὅλον.
 αἰεὶ τὸ λυπεῖσθαι δὲ μεῖζον γίνεται.

Vs. 8. vulgo legitur: σῶζον ἢ μὲν ἑφάνη λιμὴν. Cod. MS.
 ἡμέρα ἑφάνη. Emendavit Koenius ad Greg. Cor. p. 146.
 ed. nov., praeunte Salmasio ap. Grotium, qui dedit ἦλθεν
 ἢ ἑφάνη.

Stephanus Byz. p. 171. *Κρομμύων*, πόλις πλησίον
 Ἀσκάλωνος. Φιλήμων ἐν Ἐφῆβω.

H P Ω E Σ.

Schol. Platon. Ruhnk. p. 33. ὑπέρου περιτροπή,
 ἐπὶ τῶν τὰ πάντα ποιοῦντων πολλάκις, καὶ μηδὲν ἀνυόντων. —
 Φιλήμων ἐν Ἡρώσειν. Eadem habet Zenob. VI, 25. ubi ta-
 men minus recte editur ἐπιτροπή. Eodem proverbio uti-
 tur Plato Comicus ap. Phot. p. 456. εἴτ' οὐχ ὑπέρου μὴ
 (μοι) περιτροπή γινήσεται. Cfr. Gataker. ad Anton. X, 17.
 et Heindorf. ad Plat. II. p. 502.

Θ Η Β Α Ι Ο Ι.

Apud Stobaeum Serm. LX. p. 381. Gesn. LXII. p.
 233. Grot.:

Ἐμοῦ γὰρ ἔστι κύριος μὲν εἰς ἀνὴρ,
 τούτων δὲ καὶ σοῦ μυρίων τ' ἄλλων νόμος,
 ἐτέρων τύραννος, τῶν τυραννούντων φόβος,
 δούλοι βασιλέων εἰσὶν, ὁ βασιλεὺς θεῶν,
 5 ὁ θεὸς ἀνάγκης. πάντα δ' ἂν σκοπῆς, ὅλως
 ἐτέρων πέφυκεν, ἡττόνων δὲ μεῖζονα.
 τούτοις ἀνάγκη ταῦτα δουλεύειν αἰεὶ.

Cum hoc loco fortasse conjungendi sunt versus proxime
 apud Stobaeum praecedentes. Vide Fragm. Inc. 63. b.
 Vs. 2. τούτων. Fort. τούτου. — Vs. 4. Clericus comparat
 illud Horatii:

Regum timendorum in proprios greges,
 Reges in ipsos imperium est Jovis.

Ibidem delevi part. δέ, quam metri causa, ut ait, ante βασιλεύς addidit Grotius. — Vs. 5. ὁ θεὸς ἀνάγκης. Deum necessitate minorem illustravero Spanhem. ad Callim. II. p. 480. et Heindorf. ad Plat. Prot. p. 593. quibus adde Platon. de Legg. p. 639. F. Philetam ap. Stob. Ecl. Phys. I. p. 156. et Schol. Plat. Ruhnk. p. 230. — Vs. 6. Grotius e Scaligeri conj. μειζόνων δ' ἐλάττωνα. Reliqui editam lectionem quantumvis corruptam. Praeterea permira est Grotii ad hanc eclogam adnotatio: *Sunt autem haec, inquit, ex Thebanis Tragoedia; proinde Philisci, non Philemonis.* Sed errorem errore augeat Spanhem. ad Callim. II. p. 480. Ern. qui *Philisco Thebano* hos versus tribuit.

Θ Η Σ Α Τ Ρ Ο Σ.

Vertit hanc fabulam Plautus, quod ipse testatur Prol. ad Trinummum vs. 18 sqq.

Huic graece nomen est Thesauro fabulae:

Philemo scripsit, Plautus vortit barbare:

Nomen Trinummo fecit.

Unum ejus fragmentum superest apud Athen. IX. p. 385. d. de voce ὀψάριον agens: Φιλήμων Θησανρωΐ.

Οὐκ ἔστ' ἀληθὲς παραλογίσασθ', οὐδ' ἔχειν
ὀψάρια χρηστά.

Bentl. p. 113. παραλογίσεθ'. Hermannus Praef. ad Trin. XXVI. οὐκ ἔστ' ἀληθῶς σε παραλογίσασθ' οὐδ' ἔχειν aut ὥστ' ἔχειν ὀψάρια χρηστά; Comparat Hermannus Plauti 2, 4, 72. *edisne an incoenatus cum opulento accubes?* Alios versus probabili Hermanni conjectura ad Thesaurum relatos vide in Ἐξοικιζομένῳ et Fragm. inc. 103. 117. 121.

Θ Τ Ρ Ω Ρ Ο Σ.

Pollux X, 164. τὸ δὲ τῶν ἐφήβων φόρημα πέτασος καὶ χλαμὺς Φιλήμων ἐν Θυρωρῳΐ.

Ἐγὼ γὰρ ἐς τὴν χλαμύδα κατεθέμην ποτέ
καὶ τὸν πέτασον.

Puerum *petasatum* habemus apud Varronem Nonii IV. p. 684. De chlamyde ephebica Teles apud Stobaeum Serm. XCV. p. 524. Gesn. ἐφήβος δὲ γενόμενος ζητεῖ πάλιν τὸ χλα-

μύδιον ἀποθέσθαι (ubi quae statim sequuntur ἡ νεότης μοι φίλον etc. ducta sunt ex Eurip. H. F. 637. Herm.). Sed haec docte explanata sunt jam a Locella ad Xenoph. Eph. p. 157. et inprimis a Jacobs. ad Anth. Gr. I, 1. p. 24.

I A T P O Σ.

Athenaeus VI. p. 231. a. Φιλήμων Ἰατρῶ.

— Καὶ γύλιόν τιν' ἀργυρωμάτων.

Ita pro γυλίαν correxerunt Casaub. et Menag. ad Diog. Laert. IV, 38. Vide Bekkeri An. Gr. I. p. 228. Schol. Arist. Ach. 1097. et Intpp. Polluc. II. p. 1329.

Lexic. Seguer. I. p. 104. Κυδώνιον μῆλον. βραχέως. Φιλήμων Ἰατρῶ. Hinc etiam Κυδωνεῖον in usu fuisse colligas. — Quod praeterea Clericus ad Ἰατρὸν fragmentum retulit, equidem inter Incerta (25.) exhibere malui.

ΚΑΤΑΨΕΤΔΟΜΕΝΟΣ.

Apud Stobaeum Serm. XXIX. p. 197. Gesn. p. 127. Grot. unde recepere Steph. Com. Gr. p. 399. Lindenbrog. ad Terent. II. p. 124. et Brunck. Poes. Eth. p. 196.:

Πάντ' ἔστιν ἐξευρεῖν, εἰάν μὴ τὸν πόνον
φεύγῃ τις, ὃς πρόσσεσι τοῖς ζητουμένοις.

Fabulae elogium male vertitur a Grotio *Calumniā passus*.

Κ Ο Ι Ν Ω Ν Ο Ι.

Lexicon Seguer. I. p. 88. 25. Δεδράμηκα. Φιλήμων Κοινωνοῖς.

Κ Ο Λ Α Ξ.

Glossae ad Hippocr. Jusjur.: γενέτησιν. γοκεῦσιν, ἡ συγγένειαν. οὕτως ἀττικῶς λέγουσιν, ὡς καὶ Φιλήμων ἐν Κόλακι φησιν.

Ἄλλ' οὐδὲ γεννητὴν δύνάμ' εὐρεῖν οὐδένα
ὄντων τοσούτων, καὶ ἀπειλήμμαι μόνος.

Primo

Primo versu editur *γενήτην* et *δύναμαι*. Correxerit Hemsterh. ad Plut. p. 326. — Vs. 2. *ὄντων* pro *τῶν* debetur Luzacio ap. Ruhnk. ad Tim. p. 66. Hemsterhusius ex *τῶν τοσούτων*. Pro *καὶ* legerim *ἄλλ'* *ἀπειλημαὶ* *μόνος*, nisi malis *περιιλημμαι* vel *καταλέλειμμαι*. Minus commode Hemsterh. *ἄρα γ' ἀπειλημαὶ*. De verbo *ἀπολαμβάνεσθαι* praeter Hemsterhusium vide Jacobs. Addit ad Athen. p. 243. Ceterum non satis scio quid haec Hemsterhusii verba sibi velint: *de Κόλακος auctore, Philemon fuerit an Menander, olim fuisse dubitatum non temere adfirmavero*. De Philemonis Colace nemo, quod sciam, veterum quidquam tradidit. Unde suspicio nobis orta est, glossae auctorem memoriae vitio Philemonem loco Menandri commemorasse. Certe apud Terentium, quem Menandrei Colacis personam in Eunuchum suam transtulisse constat, Act. II. 2. 7. Gnatho familiarium unum haec dicentem facit: *En quo redactus sum! omnes noti me atque amici deserunt*. Quae graecis versibus sive Menandri sive Philemonis ad amussim respondent.

ΚΟΡΙΝΘΙΑ.

Athenaeus III. p. 123. α. τὸ δὲ χλιαρὸν ὕδωρ Ἀθηναῖοι μετὰ κεράς καλοῦσιν, ὡς — καὶ Φιλήμων ἐν Κορινθίᾳ. Commemorat hanc fabulam etiam Stobaeus Serm. CVI. p. 565. Gesn. CVIII. p. 449. Grot.:

Ἐπὶ τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐιδείης κακά,
ἄσμενος ἔχους ἄν, Νικοφῶν, ἃ νῦν ἔχεις.

Quod primo versu legitur vulgo *εἰδοίης* non suspectum fuit Gatakerō ad Anton. XI. p. 321. E., sed correxit Porson. ad Phoen. 1366. Idem vitium ex Herodoto sustulit Matthiae Gramm. Gr. p. 314. Praeterea Porsonus *ἄλλοις γ' —*.

ΜΕΤΙΩΝ Η ΖΩΜΙΩΝ.

Athenaeus IV. p. 133. α. ἐχρῶντο γὰρ οἱ παλαιοὶ καὶ τοῖς εἰς ἀναστόμωσιν βρώμασιν, ὥσπερ ταῖς ἀλμάσιν ἐλάαις. — Φιλήμων δ' ἐν Μετιόντι ἢ Ζωμίῳ.

ἁ. Ἰχθὺς τί σοι
ἐφαίνεθ' ἐφθός; β. μιὰρὸς ἦν. ἀκήκοας;
ἄλμη τε λευκὴ καὶ παχὺ ὑπερβολῇ,

A a

κοὺχὶ λοπάδος προσῶζεν οὐδ' ἡδυσμαίων·
ἐβόων ἅπαντες, ὥς ἀγαθὴν ἄλμην ποιεῖς.

Vs. 1. et 2. emendavit Bentl. p. 113. probante Valck. ad Hippol. 1441. Edebatur τίς σοι et μικρός. Ante ἰχθύς desidero articulum. Plato Phaedro p. 234. c. τί σοι φαίνεται ὁ λόγος. Cfr. Stallbaum ad Platon. Phileb. p. 53. Fort. fuit olim ὁ δ' ἰχθύς etc. Interlocutorum signa fortasse sic ponenda: α. ὁ δ' ἰχθύς — β. ἐφθός. α. μιὰρὸς ἦν etc. — Vs. 5. malim ἐβόων δ' ἅπαντες.

Idem VIII. p. 340. d. Φιλήμωνος δὲ Μετιόντι ἐπόντος·
Ἀγύρριος δέ, παρατεθέντος καράβου,
ὥς εἶδεν αὐτόν, χαῖρε πάππα φίλτατε,
εἶπας, τί ἐποίει; τὸν πατέρα κατήσθιεν.

Ἡρόδικος ὁ Κρατήτιος — τοῦ Καλλιμέδοντος υἱὸν ἀπέδειξε ὄντα τὸν Ἀγύρριον. Eadem fere apud Eustath. p. 1383. Rom. leguntur. Vs. 4. Clericus verba τί ἐποίει alteri interlocutori tribuit. De Agyrrhio, turpissimo nebulone, dixere Valesius ad Harpocr. p. 209. Meursius Lectt. Att. VI, 4. et Valcken. Diatr. p. 293. c. Insignis de eo locus est Platonis Comici apud Plutarchum Praec. Pol. p. 801. B. De Carabo Callimedontis cognomine vide Euphronem Athenaei III. p. 100. d. Alexin ib. c. et p. 104. d. Timoclem ib. VIII. p. 339. f.

Ad elogium fabulae quod attinet, fuerunt qui Μετιών in Μεθύων mutatum vellent. Recte illud retinuit Schweighaeuserus: μετιέναι de amatore puellam ambiente dixit Alexis ap. Athen. XIV. p. 642. d. Voce ζῶμιον significari parasitum constat ex Aristophonte apud Athen. VI. p. 238. b. et Anaxandride p. 242. e.

M O I X O Σ.

Athenaeus IV. p. 175. d. de nabla agens: Φιλήμων ἐν Μοιχαῖ.

"Εδει παρῆναι, Παρμένων, ἀνλητρίδ' ἢ
νάβλαν τιν'. — Ὁ δὲ νάβλας τί ἐστι; —
οὐκ οἶδας, ἐμβρόντητε σύ; — Μὰ Δί', οὐ. —
Τί φής;
οὐκ οἶσθα νάβλαν; οὐδὲν οὐν οἶσθ' ἀγαθὸν
σύγ'· οὐδὲ σαμβυκιστρίαν;

Vs. 2. in fine Casaub. addidit *δέσποτα*. — Vs. 4. Benth. p. 114. scripsit *οἶδας ἀγαθόν*, quod in merito displicet Seidlerio de V. D. p. 398. qui ipse conjecit *οὐδὲν ἀγαθὸν οἶδας οὖν*. Justo audacior est Porsoni ratio Advers. p. 63. *Παρμένων*, | *ἔδει παρῆν* αὐλ. ἢ ν. τ. | *Νάβλας* δὲ τί ἐστ'; οὐκ οἶδας, ὦ μβ. σύ; Fort. lenioribus conjecturis locus ita restituendus:

— *Ἔδει παρῆναι, Παρμένων,*
αὐλητρίδ' ἢ νάβλαν τιν'. — *Ὁ δὲ νάβλας* —
τί ἐστιν; — *ἄρ' οὐκ οἶδας, ὦ μβρόντητε σύ;* —
Μὰ Δι' οὐ. — *Τί φῆς;* οὐκ οἶσθα *νάβλαν*; οὐδὲν οὖν
οἶδας (οἶσθας) ἀγαθὸν σὺγ' οὐδὲ σαμβυκίστριαν;

Versu secundo nomen excidit ejus, quocum colloquitur Parmeno. — Vss. 4. et 5. eodem modo constituit Porsonus. — Quod praeterea ad hanc fabulam fragmentum retulit Clericus e Stob. Serm. CVIII. p. 449. Grot. *Ὅστις δὲ πρὸς τὸ πίπτον εὐλόγως φέρει τὸν δαίμον', οὗτος ἡσσόν ἐστ' ἀνόλβιος*, non Philemonis est, sed Euripidis ex Antigona, cui diserte tribuitur in margine Grotiano, quamquam, si Clerico fides, eosdem versus Grotius in Excerptis Philemoni tribuit.

Μ Τ Ρ Μ Ι Δ Ο Ν Ε Σ.

Erotianus Gloss. Hippocr. p. 170. de voce *ἐχίνος* μέμνηται τῆς λέξεως — *καὶ Φιλήμων Μυρμιδόνειν*. Vereor ut sanum sit fabulae indicium. MS. D. habet *Φιλήμων ὁ μυρμηδός*. Eodem titulo fabulam docuit Strattis ap. Polluc. IX, 78. quod in antiquae poeta comoediae non mirandum.

Μ Τ Σ Τ Ι Σ.

Apud Stobaeum Serm. XCVIII. p. 538. Gesn. C. p. 421. Grot.:

Πολὺ μείζον ἐστὶ τοῦ κακῶς ἔχειν κακὸν
τὸ καθ' ἓνα πᾶσι τοῖς ἐπισκοπουμένοις
δεῖν τὸν κακῶς ἔχοντα, πῶς ἔχει, λέγειν.

Recepere Steph. Com. Gr. p. 401. et Brunck. P. Eth. p. 196.

N E A I P A.

Athenaeus XIII. p. 590. a. εἰ ἔχομεν ἀρξενικῶς εἰρημέ-
νον τὸν τίγριν; Φιλήμονα γὰρ οἶδα τοῦτ' εἰρηκότα ἐν Νεαίρᾳ.

Ὡς περ Σέλευκος δεῦρ' ἔπεμψε τὴν τίγριν,
ἣν ἴδομεν ἡμεῖς, τῷ Σελεύκῳ πάλιν ἔδει
ἡμᾶς τι παρ' ἡμῶν ἀντιπέμψαι θηρίον.
τρυγέρανον, οὐ γὰρ γίγνεται τοῦτ' αὐτόδι.

Ad deridendum cavillandumque Seleucum haec dicta esse non dubito. Cfr. Athen. X. p. 432. b. c. Seleucum autem intelligo Nicanorem, elephantorum praefectum Alexandri. Vs. 3. emendavit Schweighaeuserus. Vulgo τί ἡμᾶ; παρ' ἡμῶν. — Vs. 4. τρυγέρανον. Ita e cod. Schweigh. pro τριγέρανον. Dalec. sequente Clerico Τί; γέρανον. Opportune Schweigh. advocat Hesychium: τρυγέρανος, φασματι τοικῶς. quo tamen nihil ad perspicendum vocis significatum lucratur. Eadem habet Phavorinus s. v. τρυγέρανος.

. N E M O M E N O I.

Suidas s. v. ἀπὸ στόματος. — Φιλήμων Νεμομένοις.
'Απὸ στόματος ἅπαντ', ἐὰν βούλησθ', ἐρῶ.

Eadem habet Lex. Seguer. p. 436. De formula ἀπὸ στ. λ. vide Ruhnck. ad Tim. p. 43.

N O Θ Ο Σ.

Eustath. ad Hom. p. 880. 30. ed. Rom. Ἄλλος δὲ Διονύσιος λέγει ὅτι Φιλήμων ἐπισκώπτει τὸ ὄνομα (βουνός) ὡς βάρβαρον. λόγον γὰρ καλοῦσιν. ἑτεροὶ δὲ ὅτι βουνὸν Φιλήμων ἐν Νόθῳ ὡς σὺν ηθεις τίθησιν, ἄλλοι δὲ ὡς ξενικὸν ἐπισκώπτει. Integrum locum servavit Phrynichus Ecl. Att. p. 355.

α'. Βουνὸν ἐπὶ ταύτῃ παραλαβὼν ἄνω τινά.

β. τίς ἐσθ' ὁ βουνός; ἵνα σαφῶς σοὺ μαν-
θάνω.

Quod autem irrisit Philemon usum vocis βουνός, fecit hoc ex pervulgata Comicorum consuetudine; qui irridendis loquendi vitii verae elegantiae consulerent. Aliquanto diversum est quod Aristophanes apud Aristotelem Rhet.

III, 2. in Babyloniis lusisse dicitur, qui ἀντὶ μὲν χουσίον χουσιδάριον dicerent, ἀντὶ δ' ἱματίου ἱματιδάριον, ἀντὶ δὲ λοιδορίας λοιδορημίτιον (fort. λοιδορηματίδιον) καὶ [insere ἀντὶ νόσου] νοσάριον.

Antiattic. p. 112. πανοικία, ἀντὶ τοῦ πανοικί. Φιλήμων Νόθος. Vide Lobeckium ad Phryn. p. 514 sq.

N T Ξ.

Suidas et Photius s. v. τηνάλλως, μάτην. — ὁ Φιλήμων Νυκί.

Τὸ κανοῦν ὁ παῖς περιέεισι τηνάλλως ἔχων.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΑΣΤΗΣ.

Apud Stobaeum Ecl. Phys. II, 8. p. 338. ed. Heeren.:

Καυτὸν τι πράττειν, οὐ μόνον τὰς ἐλπίδας ἐπὶ τῇ Τύχῃ χρή, παιδίον, πάντως ἔχειν, ὣν βούλεται τις. ἀλλὰ καὶ τῷ τῇ Τύχῃ συλλαμβάνεσθαι ῥᾶον ἢ Τύχῃ ποιεῖ, ἐὰν μεθ' ἑτέρου τοῦτο, μὴ μόνῃ, ποιῇ.

Vs. 1. ante Grot. καὶ τὸν τι πρ. et 2. ἐπὶ τύχῃ παιδίον. Articulum ante τύχῃ addunt etiam Codd. Heerenii. — Vs. 3. τῷ τῇ Τύχῃ. Ita Grotius et codd. Vulgo τὸ τῇ Τύχῃ. — Vs. 5. vulgo καὶ ἐὰν μεθ' ἑτέρου. Grot. καὶ ἴνα. Recte cod. Heer. καὶ omittit. Sed ne sic quidem hos versus purgatos esse credo.

Suidas III. p. 175. πρὸ ἀντὶ τοῦ ἀντί. Φιλήμων Παγκρατιαστῇ.

Δούλος πρὸ δούλου, δεσπότης πρὸ δεσπότου.

Proverbium hoc a multis commemoratum, Aristotele Polit. I, 4. p. 22. Photio Lex. p. 332. Lexico Seguer. p. 112. aliis. Cfr. Erasmi Adag. II, 3. p. 445.

ΠΑΙΔΑΡΙΟΝ.

Lexicon Seguer. p. 97. sive apud Bast. ad Gregor. p. 108. Ἑλλήν γυνή. Φιλήμων Παιδαρίω. Ἑλλάς; ὁ ἀνὴρ. Σοφοκλῆς; Ἰάντι Δοκρῶ. Utrumque satis frequens. Apol-

Iodorus Com. ap. Athenaeum p. 281. e. Ἑλλήν ἀληθῶς οὐσα. Cfr. Lobeck. ad Ajac. p. 272. Ἑλλάς de viro dictum illustravit Hermannus ad Sophoclis Trach. 1049.

ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ.

Apud Stobaeum Serm. IX. p. 101. 54. Gesn. p. 61. Grot. unde sumsit Stephan. C. G. p. 411.

Τοῦ γὰρ δικαίου κὰν βροτοῖσι καὶ θεοῖς
ἀδάνατος αἰὲ δόξα διατελεῖ μόνου.

Recte, opinor, Grotius Philisco Tragico hunc locum tribuit.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ.

Pollux IX, 38. de voce πλατεῖα agens: Φιλήμονος μὲν ἐν Πανηγύρει εἰπόντος·

— Τὴν πλατεῖάν σοι μόνον
ταύτην πεποίηκεν ὁ βασιλεύς. —

Bentl. p. 114. haec uno versu trochaico continuavit. Idem μόνον mutavit in μόνῳ. Neutrum necessarium.

Etymol. M. p. 436. 41. ἡρδάλωσε. Φιλήμων.

Αἰγύπτιος θοῖμάτιον ἡρδάλωσε μου.

ἀντὶ τοῦ ἡσβόλησεν, ἐμόλυνεν. Ad Panegyria hunc versum retuli auctore Erotiano Lex. Hipp. p. 98. τὸ μολῦναι ἢ ἐν-
πᾶναι ἀρδαλῶσαι λέγεται. — Φερεκύδης (leg. Φερεκράτης) ἐν
Θαλάτῃ καὶ Φιλήμων Πανηγύρει.

ΠΑΡΕΙΣΙΩΝ.

Athenaeus XII. p. 516. f. μνημονεύει τοῦ κἀνδαύλου καὶ
Φιλήμων ἐν Παρσιόντι (ita leg. pro Παριόντι) οὕτως·

Τοὺς ἐν τῇ πόλει
μάρτυρας ἔχω γάρ, ὅτι μόνος φύσκην ποιῶ,
κἀνδαυλον, ᾧά, θρῖον, ἐν στενώ. τί γάρ
τούτων διάπτωμ' ἐγένετ' ἢ μάρτημα τί;

Versu 3. ad ἴδι γάρ. Schweigh. δέ, Bentl. δαί, Toupius de-
nique ἐν στενωπῷ, quod ineptum. Recte ἐν στενῷ brevi
tempore. Rarius sane στενός de tempore, nec tamen sine

exemplo. Menander ap. Stob. 106. p. 567. μικρόν τι τὸ βίου καὶ στενὸν ζῶμεν χρόνον. Sunt autem coqui verba, ex cuius sermone aliud huius fabulae fragm. servavit Athen. IV. p. 170. F. ἐκάλουν δὲ τραπεζοποιὸν τὸν τραπεζῶν ἐπιμελητὴν καὶ τῆς ἄλλης εὐκοσμίας. Φιλήμων Παρεισιόντι.

Περὶ τοῦπτάνιον οὐ γίγνεται ἡ σκευωρία.
τραπεζοποιός ἐστ' ἐπὶ τοῦ διακονεῖν.

Quibus verbis ille τῷ τραπεζοποιῷ importunam diligentiam exprobat. Similis Plauti locus Mostell. init. *Exi e culina* — *Qui mi inter patinas exhibes argutias* Vulgatum τοῦπτάνιον correxit Bentlejus p. 115. Cfr. Valcken. ad Phoen. 658. et Lobeck. ad Phrynich. p. 276. Tum pro σκευωρία legebatur σκεπτωρία, quae vox nihili est. Emendavit Schneiderus Lex. Gr. s. v. De σκευωρία, quod curiosam et importunam diligentiam notat, vide H. Steph. Thes. III. p. 835. f. — Ceterum fabulae elogio *parasitus* significari videtur, qui furtim et invocatus in convivia irrepere solet. Ita Philippides ap. Athen. p. 262. a. Ψωμοκλακεύων καὶ παρεισιῶν αἰεί.

ΠΙΤΤΟΚΟΠΟΥΜΕΝΟΣ.

Pollux IX, 66. ὅτι δὲ τοὺς ἑξ χαλκοῦς τριτημόριον ὠνόμαζον, ἔστιν εὐρεῖν. ἐν τῷ Φιλήμονος Σαρδίῳ. — καὶ ἔτι σαφὲς ἐν τῷ Πιττοκοπουμένῳ.

Ἰδοὺ πάρεστιν, ὥς ὀρᾷς· τριτημόρου
ἕκαστος ὑμῶν ἦλθεν· εἰς τοὺς τέσσαρας
εἴληψεν ὑμῖν οὐτοσὶ τριώβολον.

Respexit ad h. 1. Photius Lex. p. 442. τριτημόριον, τοὺς ἑξ χαλκοῦς εἴρηκε Φιλήμων τοῦ ὀβολοῦ τριτημόριον. Sensem loci frustra a viris doctis in vitii suspicionem vocati optime explicuit Bentl. p. 115. quem vide. Vs. 2. τοὺς addidit Clericus. Vs. 3. ante Hemsterh. legebatur ἡμῖν et οὕτως. Mox sequitur apud Pollucem: ὅτι δὲ οἱ τέτταρες χαλκοὶ ἡμιβόλιόν ἐστιν ἐν τῷ αὐτῷ δράματι Φιλήμονος εἰρημένον. Ὀβολοῦ τὸ πρῶτον ἡμῖν ἐνεχθὲν καὶ τεσσάρων χαλκῶν· καὶ μετὰ ταῦτα· καὶ μάλα τριημιόβολοι ἐστί· χαλκοῦ θερμόν ἦν. cuius loci emendationem si non veram certe probabilem reperisse mihi videor hanc:

— — α'. Ὀβολοῦ τὸ πρῶτον ἡμῖν ἐνέχεν,

καὶ τετάρων χαλκῶν μετὰ ταῦτα. β'. καὶ πάλιν
τρεῖς ἡμιωβολίαι ἐστί· χαλκοῦ θερμὸν ἦν —

Putat induci a poeta nescio quos rationem computantes eorum, quae in taberna, si forte, vinaria consumsissent. *Primum*, unus eorum inquit, *obolo nobis caupo infudit* (bibendum dedit), *postea quattuor chalcis*. Recte, *infert alius, summa rationum tribus constat semiobolis*. Quibus dictis singulorum rationem computat: χαλκοῦ θερμὸν ἦν α τ. λ. Postrema verba iterum apposuit Pollux Lib. IX. 70. τοῦτ' ἐστὶ μέντοι τὸ παρὰ Φιλήμονος Χαλκοῦ θερμὸν ἦν ἀντι-
χειρὸς δηλοῖ, τὴν τοῦ θερμοῦ πόσιν. De calda in thermopo-
liis vendi solita Clericus laudat J. Lipsium Elect. I. 4. —
De elogio fabulae recte monet Clericus, praecunte T. Hemsterh. ad Polluc. IX. 66., *πιττοκοπούμενον* esse homi-
nem, qui pice adhibita pilos sibi e corpore evellat, quod
supremae mollitiei iudicium habitum esse multis multo-
rum scriptorum testimoniis probatur. V. Alexis ap. Athen.
p. 565. B. Clemens Alex. Paed. III. p. 108. ipit. T. H. ad
Plut. p. 412. cll. Reinesio V. L. VIII. 14.

Η ΤΕΡΤΙΟΝ.

Stobaeus Serm. LXXXIX. p. 500. Gesn. XCI. p. 369.
Grot.; et ap. Apostol. XIX, 9.:

Τὸ τῆς Ἀμαλθαίας δοκεῖς εἶναι κέρας,
οἷον γράφουσιν οἱ γραφεῖς κέρας βοός;
ἀργυρίον ἐστὶ· τοῦτ' εἰς ἔχης, λέγε
πρὸς τοῦτ' ὃ βούλει, πάντα σοι γενήσεται,
φίλοι, βοηθοί, μάρτυρες, συνοικίαι.

Qui apud Apostolium cum hoc fragmento conjunguntur
versus:

τὸ γὰρ βρότιον σπέρμ' ἐφημέρια *) φροκτὶ
καὶ πιστὸν οὐδὲν μᾶλλον ἢ καπνοῦ σκιά.

rectius Aeschilo tribuuntur a Stobaeo Serm. XCVI. p. 530.
Insolentior formam Ἀμαλθαία habet etiam German. in
Arat. T. II. p. 53. Buh. De Amaltheae cornu quae con-

*) Ita vulgatum ἐφημέρια jam ante Erfurdt. Observ. ad Athen.
p. 412. et Seidlerum V. D. p. 386., correxit Burmannus Praefat.
ad Bentl. Emend. in Men. et Philem. p. 30.

stipavit Clericus ea nemo hodie desiderabit. — Versu tertio legendum ἐπὶν ἔχης vel ἐάν γ' ἔχης.

Stephanus Byz. p. 15. λέγεται (Ἀθηναία) καὶ ἐπὶ γυναικός, ὡς ἄλλοι μὲν πολλοί, Φιλήμων δὲ οὕτως ἐν Πτερυγίᾳ:

Νυνὶ δ' ὅταν λάβῃ τις εἰς τὴν οἰκίαν
τὰς Ἰππονίκας τάσδε καὶ Ναυσιστράτας
καὶ Ναυσινίκας, τὰς Ἀθηναίας λέγω.

Idem locus apud Suidam I. p. 70. ubi vs. 2., fortasse rectius, *Ναυσιστράτας* legitur, sed male citatur *Φιλήμων ἐν Πτερυγί*. De re ipsa, cujus caussa Philemonis verba excitata sunt a Grammaticis, vide Eustath. ad Hom. I. p. 84. Coray ad Heliod. II. p. 60. et Kusterum ad Suid. l. c.

Π Τ Ω Χ Η Η Ρ Ο Δ Ι Α .

Athenaeus XIV. p. 645. a. Ἀμφιφῶν πλακοῦς Ἀρτέμιδι ἀνακείμενος, ἔχει δ' ἐν κύκλῳ καίόμενα δάδια. Φιλήμων ἐν Πτωχῇ ἢ Ροδίᾳ.

Ἀρτεμι, φίλη δέσποινε, τοῦτόν σοι φέρω
ὦ πότνε, ἀμφιφῶντα καὶ σπονδίσιμα.

Ita recte Casaubonus et Schweigh. pro edito *Φιλήμων ἐν Πτωχῇ Ἡρόδια*.

Ibidem XIV. p. 664. d. ὅτι δὲ ὕστατον καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἐπιτέφευτο (ἢ ματτύη) Νικόστρατός φησιν — *Φιλήμων δ' ἐν Πτωχῇ*.

Ἐξὸν ἀποσάττεσθαι δι' ὅλην τὴν ἡμέραν,
ποιοῦντα καὶ διδόντα ματτύας ἐκεῖ.

MS. δ' ὅλην τὴν ἡμέραν, nec male. Recte autem Dalecampius ἀποσάττεσθαι vertit *saburrari*. Diphilus apud Athen. VII. p. 292. d. *σαυτὸν ἀποσάξεις τὸν τε κολπὸν ἀποτρέχων*.

Apud Stobaeum Serm. CVI. p. 566. Gesn. CVIII. p. 449. Grot.:

Εἰ πάντες ἀποθανοῦμεθ', οἷς μὴ γίγνεται
ἃ βουλόμεσθα, πάντες ἀποθανοῦμεθα.

Utroque versu Grotius soloece dedit ἀποθανοῦμεθα. Recte vulgatum tuetur Brunck. ad Aristoph. Plut. 1064. et Eccles. 162. Gesneri margo *Ejusdem ἐν Πτωχῇ ἡρωδία*. Recte Grotius: *Idem in Paupere sive Rhodia*.

Pollux X, 145. εἰ δὲ τοῦτο ἀμφίβολον (σπάθην dici pro

ξίφος) Φιλήμων ἐν Ῥοδίαῖς (Ῥοδιά) σαφέστερον αὐτὸ ποιεῖ λέγων·

Σπάσθην παραφαίνων δηλαδὴ χρυσένδετον.

Ita notante Clerico Salmasius ad Scriptores Hist. Aug. p. 23. ed. Par. correxit pro παρεμφέρων. Confirmant Codd. Male autem Fabricius Bibl. Gr. II. p. 478. et Clericus corrupto Pollucis loco decepti ex una duas fecere fabulas, quarum alteram Ῥόδιαι, alteram Πτωχὴ ἢ Ῥοδιά inscripserunt. Atqui apud Pollucem pro Ῥοδίαῖς corrigendum esse Ῥοδιά nemo monitus dubitabit. Idem voluit Porsonus Advers. p. 263.

Π Τ Ρ Ρ Ο Σ.

Apud Stobaeum Ser:n. LIII. p. 365. Gesn. LV. p. 211. Grot.:

Οἱ φιλόσοφοι ζητοῦσιν, ὡς ἀκήκοα,
περὶ τοῦτό τ' αὐτοῖς πολλὺς ἀναλοῦνται χρόνος,
τί ἐστὶν ἀγαθόν, κούδὲ εἰς εὕρηκέ πο
τί ἐστιν. ἀρετὴν καὶ φρόνησιν φασί, καὶ
5 πλέκουσι ταῦτα μᾶλλον ἢ τί τὰγαθόν.
Ἐν ἀγρῷ διατρίβων τὴν τε γῆν σκάπτων ἐγὼ
νῦν εὕρον· εἰρήνην ὅτιν' ὦ Ζεῦ φίλτατε,
τῆς ἐπαφροδίτου καὶ φιλανθρώπου θεοῦ·
γάμους, ἐορτάς, συγγενεῖς, παῖδας, φίλους,
10 πλοῦτον, ὑγίειαν, οἶτον, οἶνον, ἡδονήν,
αὕτη δίδωσι· ταῦτα πάντ' ἂν ἐκλίπη,
τέθνηκε κοινῇ πᾶς ὁ τῶν ζώωντων βίος.

Vs. 2. Grotius πούλως. Recte vulgatum tenet Valcken. ad Phoen. 591. cfr. Bentr. p. 116. — Vs. 3. τί ἐστὶν ἀγαθόν, quid sit summum bonum, qui sensus ubi requiritur, vix deesse potest articulus. Ita Cleanthes ap. Euseb. P. E. XIII. p. 679. τὰγαθὸν ἐρωτᾷς μ' οἷόν ἐστι· ἀκουε δὴ. Fort. scribendum: τί ἐστι τὰγαθόν, οὐ δὲ εἰς. cfr. Schaef. App. ad Bast. Ep. cr. p. 29. — Vs. 4. Gesn. τίς ἐστι. In marg. conj. ὁ μὲν τις ἀρ. ὁ δὲ φρ. φησι καί. Nostrum e cod. dedit Grotius. — Vs. 5. πλέκουσι ταῦτα. Grotius: haec quid sint quaerunt non minus, quam quid bonum. Rectius fuerit: disputationibus ultro citroque habitis haec obscurant potius, quam quid summum bonum sit dicant. Gregor. Nazianz. XVII. p. 321. καὶν ὅτι μάλιστα σοφοῖς πλέκη-

ται καὶ ποικίλοις λαβυρίνθοις. Cfr. Valckenar. ad Phoen. 497. Ad τί τὰγαθὸν e praecedenti πλέκουσι, *perturbant*, contrariae verbum potestatis assumendum, λέγουσι, διασαφούσι, *dicunt, explicant*. Vide Wyttenb. Bibl. crit. III, 3. p. 110. D'Orville ad Charit. p. 441. Matthiae Gramm. Gr. p. 766. — Vs. 6. εἰρήνη ὅτιν. Ita Grot. e cod. pro εἰρήνης τιν'. — Vs. 10. ante Grotium erat ὑγίαν. V. Porson. ad Orest. 229., qui quum Atticos nunquam ὑγία dixisse monet, sententiam suam Etymologi M. auctoritate munire potuisset, apud quem p. 774. 35. haec leguntur: ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ὑγία τρισύλλαβον οὕτως ἐν τῇ κωμῳδίᾳ, οὕτως ἐν τῇ τραγῳδίᾳ, αὐτὸ εὐρεται. In promptu est scripsisse grammaticum: οὐτε ἐν τῇ κ. οὐτε ἐν τῇ τραγῳδίᾳ, idque docent etiam sequentia: καὶ οἱ ῥήτορες δὲ τετρασυνλλάβως προφέρουσιν, ubi ante τετρασ. inserendum αὐτό, quod suo loco motum perperam legitur ante εὐρεται. Herodiani Fragm. ab Hermannō editum p. 307. ὑγία τετρασυνλλάβως. μόνως γὰρ οὕτως οἱ ἀρχαῖοι εἰρήκασιν.

Π Τ Ρ Φ Ο Ρ Ο Σ.

Apud Stobaeum Serm. LXIII. p. 505. Gesn. LXV. p. 269. Grot.:

Οὐκ ἔστιν οὔτε ζωγράφος, μὰ τοὺς θεοὺς,
οὔτ' ἀνδριαντοποιός, ὅστις ἂν πλάσαι
κάλλος τοιοῦτον, οἷον ἡ ἰλήθει' ἔχει.
οὔτ' ἀνδριάντος γὰρ καλῶς πεπλασμένου,
ἂν μὴ τὸν αἰσθησόμενον ἡ τέχνη λάβῃ.

Vs. 2. ὅστις. Ita Grot. et Steph. C. Gr. p. 397. pro τίς. — Vs. 3. erat ἡ ἀλήθεια. — Vs. 4. merito offendit Stephanus, nihil tamen opis afferens. Syntaxi quidem ita facilitate suam restitues rationem: οὐδ' ἀνδριάντες γὰρ κ. πεπλασμένοι. Excidisse versum, cuius haec fere fuerit sententia:

οὔτ' ὄφελος οὐδὲν εἶ γεγραμμένης γραφῆς,
conjicit Porson. Tracts p. 255. quamquam ne sic quidem perspicitur, quae horum versuum cum priorum sententia esse possit conjunctio: *Nec pictor nec statuarius, qualem veritas habet, pulcritudinem finxerit. Nam neque picturae neque statuariae ullus est fructus, nisi invenerit ars, qui operis praestantiam sentiat atque intelligat.* Videant alii.

ΣΑΡΔΙΟΣ.

Apud Stobaeum Serm. CVI. p. 565. Gesn. CVIII. p. 447. Grot.:

Εἰ τὰ δάκρυ' ἡμῖν τῶν κακῶν ἦν φάρμακον,
 αἰὶ θ' ὁ κλαύσας τοῦ πονεῖν ἐπαύετο,
 ἡλλαττόμεοθ' ἂν δάκρυα δόντες χροσίον·
 νῦν δ' οὐ προσέχει τὰ πράγματ', οὐδ' ἀποβλέπει
 5 εἰς ταῦτα, δέσποτ', ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ὁδόν,
 εἰάν τε κλαίῃς ἂν τε μὴ, πορεύσεται.
 Τί οὖν ποιεῖς πλέον; οὐδέν· ἡ λύπη δ' ἔχει,
 ὥσπερ τὸ δένδρον τοῦτο καρπὸν, τὸ δάκρυον.

Tacito poetae nomine legitur hoc fragm. apud Plutarch. Cons. Apoll. p. 105. F. Priores tres versus iterum apposuit Stobaeus Serm. CXXIII. p. 614. Gesn. Menandro eos nescio quo errore decepti tribuunt Stephanus Com. Poet. p. 115. et Rittershus. ad Oppian. p. 296. Ad sententiam apprime convenit Sophoclis locus in Fragm. p. 650. — Vs. 1. Stobaeus ἡμῶν, Plut., Cod. Stobaei apud Brunck. P. E. p. 271. et ipse Stob. Serm. CXXIII. ἡμῖν. — Vs. 5. deest apud Stobaeum, errore, opinor, librariorum. Pro τὴν αὐτὴν ὁδόν codd. Wytttenb. τὴν αὐτῶν ὁδόν. — Vs. 6. πορεύσεται. Cfr. Bentl. p. 117. — Vs. 7. τί οὖν ποιεῖς πλέον; Ita partim.e Plutarcho, qui habet τί οὖν πλέον ποιούμεν, partim e Stobaeo dedi, ubi legitur, τί δὴ ποιεῖς πλέον. Numeros jugulat Bentleji ratio, qui cum πλέον ποιεῖν proficere graecum esse negat, non meminerat Platonis Crat. p. 387. c. Amphidis ap. Athen. p. 169. c. Sophoclis Oed. Tyr. 911. aliorumque. Cfr. Valcken. ad Eurip. Hippol. p. 194. E. et Diatr. p. 150., ubi hunc ipsum Philemonis locum tetigit, sed verba οὐδέν etc. male alteri interlocutori tribuit. Idem fecerat Clericus, notatus eam ob causam Bentlejo. Denique Brunckius dedit: τί οὖν πλέον σοί γ'; οὐδέν. — Vs. 8. exhibui Stobaei lectionem. Plutarchus ὥσπερ τὰ δένδρα τοῦτο καρπὸν τὰ δάκρυα. Sed omittunt illud τοῦτο codd. Wytttenbachii. Bentl. conjecturam non sine causa rejecerunt Valckenarius et Brunckius, quorum ille dedit: ὥσπερ γε δένδρον, τοῦτο καρπὸν, δάκρυα, in quo illud unice probandum videtur, quod articulum ante δάκρυα delevit. Brunckius scripsit: ἡ λύπη δ' αἰέ, ὥσπερ τὰ δένδρα καρπὸν, ἔχει τὰ δάκρυα, non satis accommodate ad subtiliores trimetri leges. Ceterum constat Muretum hos versus latine a se redditos tanquam genuinum Trabeae

fragmentum venditasse per jocum Jos. Scaligero, qui eos, ut Clericus monuit, in prima editione Conjectaneorum in Varronem vulgaverat, postea autem fraude perspecta rescuit. Vide praeter Menagii Anti-Baill. §. 83. a Clerico laudatum, Scriverii notas ad Vett. Trag. p. 185. et ad Per-vigil. Ven. p. 467. Sed ipsos versus propter singularem eorum elegantiam hoc loco apponam:

Here, si querelis, ejulatu, fletibus
Medicina fieret miseriis mortalium,
Auro parandae lacrimae contra forent.
Nunc haec ad minuenda mala non magis valent,
Quam naenia praeficae ad excitandos mortuos;
Res turbidae consilium non fletum expetunt.

Pollux IX, 65. ὅτι ἐξ χαλκοῦς τριτημόριον ὠνόμαζον, ἔστιν εὐρεῖν ἐν τῷ Φιλήμωνος Σαρδίῳ.

α'. Χαλκοῦς ὀφείλεις πέντε μοι· μέμνηθ' ; β'. ἐγὼ
σοὶ πέντε χαλκοῦς; σὺ δὲ γέ μοι τριτημόρον.
τοὺς ἐξ ἀποδοὺς τοὺς πέντε χαλκοῦς ἀπόλαβε.

Vs. 2. γέ adjecit Benth. p. 116. et ante Bentlejum jam Sal-masius de Mod. Usur. p. 262. Respexere ad hunc locum Harpocrat. p. 137. ὅτι τριτημόριον ἔστιν ἐξ χαλκοῦ, Φιλήμων ἐν ἀρχῇ τοῦ Σαρδίου διδάσκει, Zonaras II. p. 1749. τριτημόριον τοὺς ἐξ χαλκοῦς τοῦ ὀβολοῦ εἶρηκε Φιλήμων. Photius p. 442. τοὺς ἐξ χαλκοῦς εἶρηκεν Φιλήμων τοῦ ὀβολοῦ τριτημόριον, ubi verba τοῦ ὀβολοῦ suo loco mota videntur. Suid. III. p. 506. τριτημόριον τοὺς ἐξ χαλκοῦς εἶρηκε Φιλήμων. Denique Etym. M. p. 753. 50. τριτημόριον τοὺς ἐξ χαλκοῦς εἶρηκε Φιλόξενος. Leg. Φιλήμων. Quorum locorum ductu ne quis in Philemonis versu σὺ δὲ τριτημόριον ἐμοὶ reponat, prohibet disertum Pollucis monitum: τὸ δὲ παρὰ Φιλήμονι τριτημόρον, τριτημόριον καλεῖ ἐνίοτε Πλάτων.

ΣΙΚΕΛΙΚΟΣ.

Apud Stobaeum Serm. C. p. 594. et CXIII. p. 582. Gesn. CII. p. 423. et CXV. p. 473. Grot.:

Ἄνθρωπον ὄντα ῥάδιον παραινέσαι
ἐστίν, ποιῆσαι δ' αὐτὸν οὐχ ῥάδιον.
τεκμήριον δὲ τοὺς ἰατροὺς οἶδ' ἐγὼ
ὑπὲρ ἐγκρατείας τοῖς νοσοῦσιν εὖ σοφῶσα
5 πάντας λαλοῦντας, εἴτ', ἐπὰν πταισῶσι τι,
αὐτοὺς ποιοῦντας πάνθ', ὅσ' οὐκ εἴων τότε.

ἕτερον τό τ' ἀλγεῖν καὶ θεωρεῖν ἐστ' ἴσως,

Recepere H. Stephanus C. G. p. 405. et Brunck. P. Eth. p. 196. — Vs. 1. ingeniose et vere, ni fallor, Bentl. p. 117. ἄλλω ποιοῦντι. — Vs. 3. vulgo τεκμήριον δὲ τοὺς ἰατροὺς οἶδ', etc. Correxuit interpunctionem Schaeferus. Idem post articulum γὰρ inseri voluit. Eandem voculam desiderabam apud Liban. Orat. III. p. 139. a. τεκμήριον δὲ, ἐδέξαντο παρ' ἡμῶν ἄρχοντας. Conf. tamen Wolfii notulam ad Reizii lib. de Incl. Acc. p. 98. — Vs. 4. εὐ σφόδρα. Eadem conjunxit Nicostratus ap. Athen. p. 664. c. Similiter Alexia ap. Athen. p. 642. d. εὐ πάνν. In Eupolidis tamen versu apud Schol. Arist. Vesp. 57.

τὸ σκῶμ' ἀσελγές καὶ Μεγαρικὸν σφόδρα,

male olim εὐ σφόδρα scribendum conjeci; pejus etiam Kidd ad Dawesii Miscellanea μαγειρικὸν Μεγαρικόν. Veram lectionem servavit Aspasius ad Aristot. Eth. Nicom. IV, 2. sive apud Gaisford. ad Hephaest. p. 97. ubi Ecphantidis locus, de quo poeta praeclare nuper disputavit Naekius ad Choerili Fragm. p. 53., ita legendus videtur:

— Μεγαρικῆς κωμωδίας
ἄσμι' οὐ δίκμ'. ἥσυχνόμην
τὸ δρᾶμα Μεγαρικὸν ποιεῖν.

— Vs. 6. οὐκ εἶων τότε tum, sc. quum ipsi aliorum morbos curarent. Hinc fit, ut haec particula eandem fere quam ποτέ significationem habeat. V. Brunck. ad Lysistr. 1023. et Schaeferi Julianea p. IV. cfr. Stratonis Epigr. XLIX. 4. et Platon. XXII. 2. ubi temere vulgatam lectionem sollicitavere. — Vs. 7. ἕτερον. Ita Br. e Cod. pro ἑτέρων. Idem est ac si dixisset χωρίς de quo dixit Schaeferus ad Dionys. Halic. de C. V. p. 292. Compares Latinum seorsum. Auctor. inc. apud Rutil. Lup. II, 15. p. 124. seorsum est, beneficium dare libenter et injuriam facere nolle, ubi falli puto Ruhnkenium. Cfr. Plaut. Capt. III, 5, 52. abs te seorsum sentio, σοῦ χωρίς φρονῶ. Eodem versu articulum ante θεωρεῖν adjecit Brunckius. Fortasse recte, quamquam Plutarch. de Sanit. tuenda p. 122. c. scripsit: χωρίς τὰ φιλοσόφων καὶ ἰατρῶν. Euripides apud eund. p. 539. b. λέγων τὰ τ' ὄντα καὶ μὴ. Solon in Brunckii P. Eth. p. 83. τῷ κακῷ τε κἀγαθῷ. Cfr. Seidler. ad Eurip. Electr. 429.

Athenaeus XIV. p. 658. b. Φιλήμων ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Σικελικῷ.

Ἐγὼ πρότερον μὲν ὥόμην τὴν Σικελίαν

ἐν τοῦτ' ἀπότακτον αὐτὸ τοὺς τυροὺς ποιεῖν
καλοῦς· ἔτι ταῦτα προσετίδην ἀκηκῶς,
ἱμάτια ποικίλ' εἰ λέγοι τις Σικελικά.
σκευὴ μὲν οὖν καὶ κτήματ' ὥοιμην φέρειν.

Vs. 1. vulgo ὥοιμην. Correx. Bentl. p. 118. — Vs. 3. quod post ἔτι legebatur τέ delevit Bentlejus. Post ἀκηκῶς; vulgo adduntur, etiam apud Schweigh., haec verba: τυρὸς Σικελικὸς ὅτι κράτιστος ἦν, αἱ τε περιστρεφάι Σικελικά. V. Bentlejum p. 118. — Vs. 2. Schweigh. pro κτήματα conjecit βρώματα. Praestat κτήματα, boum oviumque greges et alia id genus, quibus abundare necesse est terram a caseorum praestantia commendatam.

Pollux IV, 175. ἐνοιο δὲ καὶ τῶν Ἀθηνησιν κωμωδούντων τῶν νέων, ὅσον Φιλήμων ἐν Σικελικῷ — λίτρας μνημονεύουσι. Idem IX, 81. ὅτι δὲ καὶ τῶν κωμωδῶν τινες τῆς λίτρας μνημονεύουσιν, ἐν τοῖς περὶ στατικῆς προεῖρηται. οὐ γὰρ οἱ Λαοριεῖς μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν Ἀττικῶν τινες, ὡς Δίφιλος ἐν Σικελικῷ.

Ὅσον ἀγοράζειν πάντα, μηδὲ ἐν δ' ἔχειν,
εἰ μὴ κινίνους ἀξίους λίτραιν διεῖν.

Quum Pollux manifesto ad priora verba, ubi Philemonis Σικελικὸν laudavit, respiciat, non male opinor Diphilo Philemonem substituas. Utriusque nomina quam facile permutari potuerint, in promptu est. Ejusdem permutationis exempla praebet margo Gesnerianus Stobaei Serm. CVI. p. 569. 49. Vide Fragm. Inc. 46. b. et 51. d. Dubitationem tamen injicit Photii glossa Lex. p. 166. λίτρα ἦν μὲν καὶ νόμισμά τι, ὡς Δίφιλος. Fortasse scripserat Pollux ὡς Δίφιλος, καὶ Φιλήμων Σικελικῷ. Bentl. Resp. ad Boyl. p. 413. Lips. rem ita componere conatus est, ut jam a veteribus dubitatum fuisse statuatur, uter ejus fabulae auctor habendus esset.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

Athenaeus VII. p. 288. d. Φιλήμων δὲ, τῆς κωμωδίας ὁ ποιητής, καὶ αὐτὸς μνημονεύων τῶν ἐν Σικυνῶν διαφόρων γόγγρων, ποιεῖ τινα μάγειρον ἐπὶ τέχνῃ τῇ ἑαυτοῦ σεμνυνόμενον, καὶ λέγοντα ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Στρατιώτῃ ταδε·

Ὡς ἱμερὸς μ' ὑπῆλθε γῇ τε κοῦρανῶ
λέξαι μολόντι τοῦτον ὡς ἐσκεύασα.
Νῆ τὴν Ἀθηνᾶν, ἡδύ γ' ἐστ' εὐήμερεῖν

- ἐν ἅπασιν· ἰχθυὺς ἀπαλὸς οἷος γέγονέ μοι
 5 οἷον παρατέθεικ'. οὐ πεφαρμακευμένον
 τυροῖσιν οὐδ' ἄνωθεν ἐξηνδισμένον,
 ἀλλ' οἷος ἦν ζῶν, κῶπτος ὢν τοιοῦτος ἦν.
 οὕτως ἀπαλὸν ἔδωκα καὶ πρᾶον τὸ πῦρ
 ὀπτῶν τὸν ἰχθύν, οὐδὲ πιστευθήσομαι.
 10 Ὅμοιον ἐγένετ', ὅρnis ὁπόταν ἀρπάσῃ
 ποῦ καταπιεῖν μεῖζόν τι· περιτρέχει κύκλῳ
 τηροῦσα τοῦτο, καταπιεῖν δ' ἐσπούδακεν,
 ἕτεραι διώκουσιν δὲ ταύτην. ταυτόν ἦν.
 τὴν ἡδονὴν ὁ πρῶτος αὐτῶν καταμαθὼν
 15 τῆς λοπάδος, ἀνεπήδησε κᾶφευγεν κύκλῳ
 τὴν λοπάδ' ἔχων, ἄλλοι δ' ἐδίωκον κατὰ πόδας.
 ἐξῆν ὀλολύζειν· οἱ μὲν ἤρπασάν τι γάρ,
 οἱ δ' οὐδέν, οἱ δὲ πάντα· καὶ τοι παρέλαβον
 ἰχθυὺς ποταμίους ἐσθιοντάς βόρβορον.
 20 εἰ δ' ἔλαβον ἀρτίως σκάρον, ἢ 'κ τῆς Ἀττικῆς
 γλαυκίσκον, ᾧ Ζεῦ σῶτερ, ἢ 'ξ Ἀργούς κάπρον,
 ἢ 'κ τῆς Σικυῶνος τῆς φίλης ὃν τοῖς θεοῖς
 φέρει Πόσειδων γόγγρον εἰς τὸν οὐρανόν,
 ἅπαντες οἱ φαρόντες ἐγένοντ' ἄν θεοί·
 25 ἀθανασίαν εὗρηκα. τοὺς ἤδη νέκρους
 [όντας] ὅταν ὁσφρανθῶσι ποιῶ ζῆν κάλιν.

Receptit Grot. Exc. p. 771. — Vs. 1. Jam alii contendere
 Eurip. Med. 57.

ὥσθ' ἡμερός μ' ὑπῆλθε γῆ τε κούρανῳ
 λέξαι μολούσῃ δεῦρο δεσποίνης τύχας.

Ad verba γῆ καὶ οὐρανῳ λέγειν compares Theognetum apud
 Athen. XV. p. 671. b. πεφλοσόφηκας γῆ τε κούρανῳ λαλῶν.
 Alia dederunt Davis. ad Cicer. Tusc. III, 26. Valcken. ad
 Callim. Eleg. p. 209. et D'Orvillius ad Charit. p. 299.
 Pro ὡς ἡμερός Koen. ad Greg. Cor. p. 136. ed. nov. ex Eu-
 ripide scripsit. ὥσθ' ἡμερός. Sed Euripidei loci alia ratio;
 ibi enim ὥστε pendet a praecedentibus. — Vs. 2. μολόντι
 tuetur quodammodo Porsonus ad Med. l. c. comparans
 Eurip. Iphig. A. 492.

ἄλλως τέ μ' ἔλεος τῆς ταλαιπώρου κόρης
 εἰσῆλθε, συγγένειαν ἐννοούμενο.

Porsoni sententiam probasse videtur Hermannus ad Orph.
 Argon. 824. qui in Euripidis loco servavit vulgatam lecti-
 onem

onem, quam in *μολοῦσαν* mutavit Porsonus. In Iphigeniae loco recte, opinor, *εὐνοούμενον* scripsit Matthiae, siquidem *ἐπέρχεσθαι* et *εἰσέρχεσθαι* passim quarto casui jungitur. Vid. Valcken. ad Eurip. Phoen. 1378. et Bast. Epist. crit. p. 246. Enallages istius certiora desidero exempla, quae dum allata fuerint, malim *μολόντα*. Vs. 4. MS. Epit. Grot. et Schweigh. distinguunt *ἡδὺ γ' ἔστ' εὐημερεῖν ἐν ἅπασιν*. Pro *ἀπαλὸς* Toup. ad Suid. III. p. 492. *ἀφ' ἁλός*. At *fluviatiles* pisces acceperat coquus, ut recte monuit Schweighaeuserus. Fort. leg. *ἐν ἅπασιν ἰχθύν ἀπαλόν, οἷος γέγονέ μοι, τοῖον* etc. *τοῖον* pro *οἷον* (MS. Epit. τοῦτον) etiam Toup. et Bentl. p. 118. quem vide. — Vs. 5. *παρετίθει*. οὐ dederunt MSS. et Grotius e conjectura pro edito *παρετίθει*, κ' οὐ. Tum *πεφαρμακευμένον* i. σ. *βεβημμένον*. Hesychius *φαρμάσσων, βάπτων*. Hippoxar ap. Athen. p. 645. c. οὐ *τηγανίτας* *σησάμοισι* *φαρμάσσων*. — Vs. 6. *ἐξηνθισμένον*, nec *superne tanquam floribus adpersum*, h. e. nullo lenocinio variegatum. Ita *κεστρεὺς χρωσθεῖς* dicitur ab Antiphane ap. Athen. p. 623. a. Similiter ut Philemo Epicrates ibid. p. 655. F.

*ἐνθα δειφάκων ἐγὼ κρέα
καλλιστ' ὄπωπα πύρος ἀκμαῖς ἡνθισμένα.*

Eodem sensu *ξανθίζεσθαι* dixit Pherecrates p. 269. a. — Vs. 7. *κῶπτός*. Ita dedi pro *κῶπτός* sive *καὶ ὀπτός*. De ὦν, quod statim sequitur, vide Bentl. — Vs. 8. *ἀπαλὸν πῦρ, modicum ignem*. V. Wesseling. ad Diod. Sic. I. p. 192. — Vs. 9. *ὀπτῶν τὸν ἰχθύν*. Ita Casaub. e Cod. Epit. pro *τὸν ἀπτὸν ἰχθύν* vel *ἰχθύν*. — Vs. 10. *ὀπόταν* e codd. dedit Schweigh. pro *διαν*. Ibidem ὄρεσι ultima correpta, ut apud Sophocl. Scholiastae Arist. Av. 276. in Electr. 148. et apud Euripid. Polyid. Fragm. I, 4. Apud Aristophanem constanti usu produci statuit Pors. ad Eurip. Hec. 208. — Vs. 12. et 13. vulgo ita eduntur:

*τηροῦσα τοῦτο καταπιεῖν· περὶ δ' ἐσπούδακεν.
ἑτέρα διώκουσα ταύτην.* —

Pro *τηροῦσα* Casaub. *θηρώσα*, Schweigh. ad Bentl. mentem dedit: *τηροῦσα τοῦτο· κατὰ περισπούδακεν ἑτέρα διώκουσα ταύτην* — in quibus *διωκάδουσα* primus conjecit Casaubonus. Merito hoc improbavit Elmsley. ad Eurip. Med. 186. qui V. 12. ita legit *τηροῦσα, καταπιεῖν τε περισπούδακεν*. Codicis lectio haec est: *τηροῦσα τοῦτο καταπιεῖν μείζον τι περὶ δ' ἐσπούδακεν, ἑτέρα* (MS. Epit. *ἑτεροι*) *διώκουσι δὲ ταύτην*, unde Schweigh. conjecit: *τ. τοῦτο· κατὰ περισπούδασαν ἑτεροι, διώκουσιν τε ταύτην*. quae ratio

B b

propter aoristum *περισπούδασαν* ferri non potest. Nihil in codicis lectione mutavi, nisi quod verba *μειζόν τι περι* e praecedente versu temere repetita delevi. Jam ad amussim omnia respondent. Verbum *περισπούδάζειν* a Lexicographis e Philemonis, opinor, versu receptum quo alio auctore se tueri possit, nescio. E Philostrato certe V. A. VIII. p. 370. nihil ei praesidii peti potest. — Vs. 17. *ὀλοῦξεν* *ridere* vel *cachinnari* mihi recte interpretatur Casaubonus. Nostri dicerent: *das war ein Jammer!* — Vs. 20. *ἀγρίως σκάρον*. Ita Benth. pro *ἀγρί*. Voc. *σκάρος* apud Graecos constanti usu corripitur, sed producitur ab Ennio ap. Apulej. I. p. 284. ed. Altenb. — Vs. 21. *ἡ ἕ* *Ἀργούς κάπρον*. Ambraciotas apros (piscis, non feras) prae ceteris laudat Archestratus Athenaei III. p. 92. d. et VII. p. 305. e. ubi lege *τὸν κάπρον ἂν εἰσίδης*. — Vs. 23. Schweigh. *ὁ Ποσ.* nescio unde. — Vs. 24. *ἐγένοντ' ἂν θεοί*, *beatissimos sese praedicassent*. Vide Jacobs. ad Anthol. Gr. II, 3. p. 67. — Vs. 25. et 26. iterum habet Athen. p. 290. a. ubi pro *εὐρηκα* scribitur *ἡύρηκα*. *Ὅντας* ante *ὅταν* e conjectura addidi. Casaubonus non male *ὅταν μόνον* *ὀσφρανθῶσι*. Porson, Adv. p. 82. *ὦ τᾶν, ὅταν*. At solus in scena est coquus. Ad sententiam convenit fere Plautus Pseudolo III, 2, 40. ubi coquus, quum aliorum peritiam prae se sprevisset, haec dicit:

*Nam vel ducentos annos poterunt vivere
Meas qui esitabunt escas, quas condivero.*

Quos versus comparavit jam Victorius Var. Lect. XX, 23. Simillimum Batonis locum vide apud Porson. Adv. 144. (126.). — Ceterum admodum probabilis est conjectura Schweighaeuseri, totam hanc eclogam, adeoque ipsam fabulam *Στρατιώτου* nomine inscriptam, non Philemoni patri sed filio tribuendam esse; quamquam in eo quidem non assentior viro doctissimo, quod in Athenaei verbis *τῆς κωμωδίας ὁ ποιητής*; aliquid inesse sibi persuasit, quod suam de auctore hujus eclogae sententiam confirmet. Minus etiam probandum, quod *νεωτέρας* ante *κωμωδίας* excidisse existimat: cum utrumque Philemonem novae Comediae poetam fuisse constet. *Νεωτέραν* autem *κωμωδίαν* a *νέα* veteres distinxisse, nemo, quod sciam, tradidit. Nihilominus Schweighaeuserum de auctore loci nostri probabiliter judicasse, docet junioris Philemonis ecloga ap. Athen. VII. p. 291. D. ubi eundem habes *μάγερον* in iisdem illis pisciculis assandis occupatum. Ipsos versus infra exhibui.

ΣΤΥΝΑΠΟΘΗΗΣΚΟΝΤΕΣ.

Athenaeus VII. p. 307. d. ὅτι δὲ εἶδος κιστράων οἱ νῆ-
στις φησὶ Φιλήμων ἐν Συναποθήσκειν

Ἠγόρασα νῆστιν κιστράς ὅπτιόν οὐ μέγαν.

Usus est hoc loco Porsonus ad Eurip. Hec. 876. propter
brevem ultimam in κιστρά. Ita etiam Machon ap. Athen.
p. 577. d. τὸν βαρὺ εἰμελῶς ὑπερμελήσκει. Theophilus ap.
Schol. Dion. Thrac. p. 724. τὸν τροφέα, τῶν σωτήρα. An-
tiphanes Stobaei Serm. 79. p. 337. Grot. πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ
γονέας οὐκ ἔστιν πατὴρ.

ΣΤΥΝΕΦΗΒΟΣ.

Clemens Alex. Paed. II. p. 90. πέντας δὲ περιφυρίους
τὴν περὶ τοὺς πόδας ἀκοσμίαν τῶν γυναικῶν Φιλήμων ἐν Συ-
νεφῇβῳ προσεῖπεν.

Ἰμάτια διαφαίνοντα καὶ πέδην τινὰ
χρυσήν.

De πένταις pedum ornamento Clericus laudat Alb. Rube-
nium Anal. de Re Vest. I, 16. et Oct. Ferrarium Cap.
XXII. Idem monet etiam Plinium haec ornamenta licet
aurea, tamen vocare *compedes* Lib. XXXIII. 12. Cfr. Pol-
luc. V, 100. et Piersonum ad Moer. p. 332.

ΤΠΟΒΟΛΙΜΑΙΟΣ.

Landatur a Photio Lex. p. 398. στοιχείον ἡ σκιά.
Φιλήμων Ἵποβολιμαῖος; et a Stobaeo Serm. LV. p. 372.
Gesn.

Ἀεὶ γεωργὸς εἰς νέωτα πλούσιος.

Idem versus omisso auctoris nomine commemoratur a Zo-
nara II. p. 1395. et Etymol. M. p. 600. 56. Fortasse non
diversa fuit haec fabula ab Ἀγροίκῳ, ut integer dramatis
titulus fuerit Ἵποβολιμαῖος ἢ Ἀγροίκος. Quo elogio etiam
Menandri fabulam inscriptam fuisse constat. Mira autem
Philemonis et Menandri in eligendis fabularum titulis
fuit similitudo, quam rem e similitudine inter utrumque
poetam intercedente et mutua de principatu contentione
repetendam esse non dubitamus. Ceterum Philemonis
Hypobolimaem commemorat etiam Clemens Alex. Strom.

VI. p. 267. Sylb. τὸν μέγτοι Κῶκαλον, τὸν ποιηθέντα Ἀρα-
ρότι τῷ Ἀριστοφάνους υἱῷ, Φιλήμων ὁ Κωμικός ὑπαλλάξας
ἐν Ὑποβολικαίῳ ἐκωμώδησεν. De quo loco diximus supra
in iis, quae de Philemonis vita disputavimus.

Φ Α Σ Μ Α.

Athenaeus XI. p. 481. d. κυμβία, τὰ κοῖλα ποτήρια καὶ
μικρά. — Φιλήμων Φάσματι.

Ἐπεὶ δ' ἡ Ρόδη

κυμβίον ἀκράτου κατασέσειχ' ὑμῖν ἄνω.

Ita Macrobius Saturn. V, 21. ubi idem Philemonis locus
servatus est. Athenaeus ἐπεὶ δὲ ἡ Ρόδη, quod in ἐπειδὴ
δ' ἡ Ρόδη mutavit Schweigh. praeunte Bentl. p. 119.
Pössis etiam ἐπειτὰ δ' ἡ Ρ. — Vs. 2. MS. A. ὑμᾶς. Recte
opimot Schweigh. conj. ὑμῶν. Usus est hoc versu Husch-
kius Anal. p. 177. comparans Propert. III, 8. *projicis in-
sana pocula plena manui*, et minus apposite Lucian. dial.
meretr. XV. καὶ τὸν κρατῆρα ἐξέχειν ἐπεισπείσας *cum furi-
bundus irruisset*. ubi cave cum doctissimo viro corrigas
ἐπισπείσας. V. Hemsterh. ad Plut. Arist. p. 271. Suidas s.
ν. ἐπισπείπαικιν· Μυκονίου δίκην Ἐπισπείπαικιν εἰς τὰ συμ-
πόσια. Quae vide ne Archilochi verba sint. Cfr. Athen.
I. p. 7. f.

Φ Ι Α Ο Σ Ο Φ Ο Ι.

Apud Clement. Alex. Strom. II. p. 177. Sylb. et Dio-
genem Laert. VII, 27. de Zenone:

Φιλοσοφίαν καινήν γὰρ οὗτος φιλοσοφεῖ.
πεινὴν διδάσκει καὶ μαθητὰς λαμβάνει.
εἰς ἄρτος, ὄψον ἰσχάς, ἐπιπτεῖν ὕδωρ.

Apud Diogenem postremus versus εἰς ἄρτον (sic enim ibi
editur) primum locum occupavit. Idem pro καινήν vulgari
errore κενήν. Contrario errore in Lexico Seguer. I. p. 48.
legitur καινὰ σοφεῖν, καινῶς κομπάζειν. Suid. II. p. 9. οὗ-
τος (Zeno) ἄκραν εἶχε διαίταν καὶ λιτήν, ὥστε καὶ εἰς παροι-
μίαν χωρῆσαι.

φιλοσοφίαν καινήν γὰρ οὗτος φιλοσοφεῖ.

Ita enim legendum pro ἐφιλοσόφει, monente Menagio ad
Diog. Laert. p. 276. Ad v. 3. comp. Alexis apud Athlon.

p. 161. C. ubi de Pythagoristis: ἄρτος καθαρὸς εἰς ἑκατέρω,
ποτήριον ὕδατος.

Χ Η Ρ Α.

Athenaeus XI. p. 497. F. Σαννάκρα. Κράτης — ἐκπα-
μά φησιν εἶναι οὕτω καλούμενον. ἔστι δὲ περσικόν. Φιλήμων δ'
ἐν Χήρᾳ βατιακῶν μνησθεὶς καὶ τῇ γελοιότητι τοῦ ὀνόματος
προσπαίξας φησὶν·

Σαννάκρα, ἵπποτραγέλαφοι, βατιάκια, σαν-
νάκια.

Alii alia tentant. Schweighaeuserus:

α'. Σαννάκρι', ἵπποτραγέλαφοι, βατιάκια.

β. Σαννάκια;

Jacobsius Addit. p. 226.

Σάννακρ', ἵπποτραγέλαφοί τε, βατιακαὶ καὶ σάννακρα.

Alia Bentleyi ratio, quem vide p. 119. Mihi non liquet.

I.

Ὡς Κλέων, παῦσαι φλυαρῶν· ἂν ὀκνήῃς τὸ μαν-
θάνειν,

ἀνεπικούρητον σεαυτοῦ τὸν βίον λήσῃ ποιῶν.
οὔτε γὰρ ναυαγός, ἂν μὴ γῆς λάβηται φερό-
μενος,

οὐ ποτ' ἂν σῶσεεν αὐτόν, οὐτ' ἀνὴρ πένης γε-
γώς,

5 μὴ οὐ τέχνην μαθῶν, ^{γὰρ} δύνανται ἂν ἀσφαλῶς ζῆν
τὸν βίον.

Ἀλλὰ χρήματ' ἐστὶν ἡμῖν, "Α γε τάχιστα"
ἀπόλλυται.

Κτήματ', οἰκία. Τύχης δὲ μεταβολὰς οὐκ
 ἄγνοεῖς,

ὅτι τὸν εὐπορον τίθησι πτωχὸν εἰς τὴν αὔριον.

Καὶν μὲν ὁρμιοθῆ τις ἡμῶν εἰς λιμένα τὸν
τῆς τέχνης,

10 ἐβάλετ' ἄγκυραν καθάπας ἀσφαλείας εἶνεκεν.
 ἂν δ' ἀπαίδευτος μετασχῇ πνεύματος φοροῦ-
 μενος

τῆς ἀπορίας εἰς τὸ γῆρας οὐκ ἔχει σωτηρίαν.

Ἄλλ' ἐταῖροι καὶ φίλοι σοι, καὶ συνή-
θεις, νῆ Δία,

ἔρανον εἰσοίσουσιν. Εὐχον μὴ λαβεῖν πει-
ραν φίλων,

15 εἰ δὲ μή, γνώσῃ σεαυτὸν ἄλλο μὴδὲν πλὴν
σκιάν.

Vs. 3. *ναυαγός*, *naufragus* rectissime vertit Grotius, *nauta* Gesnerus, quo fere sensu hanc vocem usurpavit, qui in multis rebus novator extitit, Euphorio, testē Hel-
ladio p. 967. — Vs. 9. *τέχνης*. Ita Bentl. p. 122. pro *τύ-
χης*, errore frequenti, v. Schaefer. ad Dionys. de C. V.
p. 61. — Vs. 10. Sine causa Bentlejus *ἐβαλεν ἄγκυραν*.
Pindarus Isthm. VI, 20. *βάλλει ἄγκυραν θεότιμος ἑών*. Ibi-
dem suspecta est mihi forma *εἵνεκεν* pro *οὐνεκα* vel *εἵνεκα*;
nam hac etiam forma passim usos esse Atticos vere mo-
nuit Sylburg. ad Pausan. p. 934. a. cll. Wolfio ad De-
mosth. Lept. p. 338. Vid. Timocl. Athenaei p. 237. F.
Plato Com. ap. Plutarch. Nic. III. p. 370. ed. Cor. et Ari-
stophanes apud Polluc. VII, 143., qui locus a Brunckio,
ni fallor, neglectus, a Scaligero autem Conj. in Varr. IV.
p. 91. minus recte tractatus, ita constituendus est:

“Ὡς ἀνακύπτων καὶ κατακύπτων τοῦ σχήματος εἵνεκα
τοῦδε

κηλώνειον τοῖς κηπουροῖς.

Vs. 11. ante Bentl. *ἀπαιδεύτου*. — Vs. 14. *ἔρανον εἰσοίσουσι*.
V. Wyttēb. ad Plutarch. p. 49. D. — Vs. 15. vide Bent-
lejum. Ceterum recte, ut videtur, Thomas Kidd ad Por-
soni Tracts and Miscell. critic. p. 189. tres versus 6. 7.
et 8. post 12. collocavit. Inter colloquentes personas to-
tum locum invenuste distribuit Wakefield. Sylv. crit. II.
4. p. 114., cujus conjecturas ad unam omnes silentio pre-
mere licebit.

II.

Apud Stobaeum Eclog. Phys. I. p. 70. et iterum p.
284. ed. Heeren.:

“Ὀν οὐδὲ εἰς λέληθεν οὐδὲ ἐν ποιῶν,
οὐδ’ ἂν ποιήσων, οὐδὲ πεποιηκὼς πάλαι,
οὔτε θεός, οὔτ’ ἄνθρωπος, οὗτός εἰμ’ ἐγώ,
• Αἴηρ, ὃν ἂν τις ὀνομάσειε καὶ Δία.

5 ἐγὼ δ’, ὃ θεοῦ ἔργον, εἰμὶ πανταχοῦ
ἐνταῦθ’ ἐν Ἀθήναις, ἐν Πάτραις, ἐν Σικελίᾳ,
ἐν ταῖς πόλεσι πάσαισιν, ἐν ταῖς οἰκίαις
πάσαις. ἐν ὑμῖν πάσιν οὐκ ἔστιν τόπος,
οὐ μὴ ἔστιν αἴηρ· ὃ δὲ παρὼν ἀπανταχοῦ
10 πάντ’ ἐξ ἀνάγκης οἶδε, πανταχοῦ παρὼν.

Partem loci, in quo tragicum colorem sibi deprendisse visus est Gesnerus ad Orphei Fragm. XIV., servavit etiam Vita Arati T. II. p. 438. οἱ δὲ Δία τὸν αἶρα ἀκούσαντες φέρουσι μάρτυν Φιλήμονα τὸν Κωμικόν, φησὶ γάρ· ὃν οὐδὲ εἰς λελθῆν οὔτε κακὸν οὔτε ἐσθλόν, οὐτός εἰμ' ἐγὼ Ἀήρ, ὃν ἂν τις ὄν. κ. Δ. quae jam, nisi sensum potius quam verba poetae reddere voluit scriptor, facili opera emendari poterant. Fallitur Scaliger ap. Villoison. Epist. Vinar. p. 79. — Vs. 1. priore loco Stobaeus habet οὐδὲ ἄν. — Vs. 2. Wakef. S. crit. II. 4. p. 178. οὐδ' αὖ ποιήσαν. — Ad vs. 4. respexit Schol. ad Germanici Phaen. II. p. 37. ed. Buhle: *Jovem dictum aëra: et Crates quidem ejusdem est ὀρίνιον, testemque esse Philonem Comicum*, ubi lege *Philemonem*. Etymol. M. p. 389. 38. Δία γὰρ καὶ τὸν αἶρα φησὶ Πλάτων ὁ Κωμικός.

Ἀήρ, ὃν ἂν τις ὀνομάσειε καὶ Δία.

Hic etiam legendum Φιλήμων ὁ Κωμικός, quod fugit J. Scaliger. ad Varron. IV. p. 46. Gataker. ad Anton. IV. p. 110. c. Valcken. ad Herod. II. p. 109. et Porson. Advers. p. 265. Sententiam loci passim illustrarunt viri docti, ut Lipsius Physiol. Stoic. II, 12. a Clerico laudatus, et Valcken. Diatr. p. 47. — Ceterum hos versus e Prologo fabulae desumptos et ab *Aëre* sub dei persona pronuntiatis esse, non est quod dubitemus.

III.

Apud Stobaeum Serm. II. p. 34. Gesn. p. 13. Grot.:

- Τί ποθ' ὁ Προμηθεύς, ὃν λέγουσ' ἡμᾶς πλάσαι
καὶ τᾶλλα πάντα ζῶα, τοῖς μὲν θηρίοις
ἔδωχ' ἐκάστω κατὰ γένος μίαν φύσιν;
ἅπαντες οἱ λέοντες εἰσιν ἄλκιμοι,
5 δειλοὶ πάλιν ἐξῆς πάντες εἰσὶν οἱ λαοί.
οὐκ ἔστ' ἀλώπηξ ἢ μὲν εἴρων τῇ φύσει,
ἢ δ' αὐθέκαστος, ἀλλ' ἐὰν τρισμυρίας
ἀλώπεκάς τις συναγάγῃ, μίαν φύσιν
ἀπαξανάσαις ὅπεται τρόπον θ' ἓνα.
10 ἡμῶν δ' ὅσα καὶ τὰ σώματ' ἐστὶ τὸν ἀριθμὸν
καθ' ἑνός, τοσούτους ἔστι καὶ τρόπους ἰδεῖν.

Alii libri hunc locum Euripidi tribuunt, cujus inter fragmenta relatus est Vol. II. p. 469. ed. Lips. Nihil definit Huschkius *de Archilochō* p. 50. Tragici poetae non esse, ita docet numerorum ratio, nullus ut dubitationi lo-

cus relinquatur. — Vs. 6. ἀλώπηξ ἡ μὲν — ἡ δέ. Eadem constructionis ratio apud Aristoph. Av. 843. κήρυκα δὲ πέμψον, τὸν μὲν — ἕτερον δέ. quod frustra tentat Brunckius. Aeschyl. Agam. 432. στένουσι δ' εὖ λέγοντες ἄνδρα, τὸν μὲν, ὦ; μάχης ἰδρις, τὸν δέ —. Prorsus ita Homerus Odys. V, 265.

Ἐν δέ οἱ ἄσπὸν ἔθηκε θεὰ μελατος οἶνοιο
τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν.

Cfr. Valcken. ad Phoen. 951. et Schaefer. ad Dionys. Hal. de C. V. p. 421. — Vs. 8. erat συναγάγοι. — Vs. 9. vulgo ἀπαξάσασιν. Correxerit. Clericus. — Vs. 6. εἴρων, *callida*. Ita Clericus. — Vs. 7. αὐθέκαστος, *simplēx, candida*. Vid. Schol. Luciani Phal. p. 188. Intpp. Thomae Mag. p. 124. cll. Valcken. ad Eurip. Phoen. 497. — Vs. 10. ἐστὶ ἐ cod. addidit Grotius. Salmasius voluit: ἡμῶν δ' ὅσα καὶ τὸν ἀριθμὸν ἐστὶ σώματα.

IV.

Apud Stobaeum Serm. XCVI. p. 527. Gesn. XCVIII. p. 403. Grot. qui Philemonis nomen e cod. adjecisse videtur:

Πολύ γ' ἐστὶ πάντων ζῶων ἀθλιώτατον
ἄνθρωπος, εἴ τις ἐξετάζοι κατὰ τρόπον.
τὸν γὰρ βίον περιέργον εἰς τὰ πάντ' ἔχων
ἀπορεῖ τὰ πλεῖστα διὰ τέλους, πονεῖ τ' αἰέ.

5 καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις πᾶσιν ἡ γῆ θηρίοις
ἐκοῦσα παρέχει τὴν καθ' ἡμέραν τροφήν,
αὐτὴ πορίζουσ' οὐ λαβοῦσα, πάννυ μόλις
ὥσπερ τὸ κατὰ χρέος κεφάλαιον ἐκτίει
τὸ σπέρμα· τοὺς τόκους δ' ἀνευρίσκουσ' αἰέ

10 πρόφασιν τιν' αὐχμὸν ἢ πᾶχνην ἀποστρεφῇ.
καὶ δὴ τυχὸν μὲν διὰ τὸ παρέχειν πράγματα
μόνους ἑαυτῇ καὶ ποιεῖν τᾶν κατὰ
ταύτην παρ' ἡμῶν λαμβάνει τιμωρίαν.

Vs. 7. sqq. v. Bentr. p. 127. Mox vs. 8. pro ἐκτίει malim usitatam Atticis formam ἐκτίνει. Vs. 9. Gesn. τόκους δ' εὐρίσκουσ' αἰέ. Grotius tacite τόκους ἀνευρίσκουσ' αἰέ. Gesn. margo τόκους δ' ἂν εὐρίσκουσ' αἰέ. Ad sententiam optime convenit Horatii illud: *Arbore nunc aquas Culpante nunc torrentia agros Sidera, nunc hiemes iniquas*, Carmin. III, 1, 30. Cfr. Nicol. Loensis Epiph. IX, 10. — Vs. 12. μόνους ἑαυτῇ. Ita Grotius pro μ. ἐν αὐτῇ. MS. A. ταύτῃ.

V.

Apud Stobaeum Serm. CVI. p. 565. Gesn. CVIII. p. 453. Grot.:

Μείζω τὰ κακὰ ποιοῦσι πολλοί, δέσποτα,
αὐτοὶ δι' αὐτοὺς ἢ πέφυκε τῇ φύσει.
οἷον τέθνηκεν υἱὸς ἢ μήτηρ τινί,
ἢ νῆ Δί' ἄλλων τῶν ἀναγκαιῶν γέ τις,
5 ἂν μὲν λάβῃ τοῦτ' ἀπέθαν', ἀνθρώπος
γὰρ ἦν,
τοσοῦτο γέγονε τὸ κακὸν ἡλίκον περ ἦν.
εἰάν δ' ἀβίωτος ὁ βίος, οὐκ ἔτ' ὄψομαι,
ἀπόλωλ', ἐν ἑαυτῷ τοῦτ' εἰάν σκοπῇ, κακὰ
πρὸς τοῖς κακοῖσιν οὗτος ἕτερα συλλέγει.
10 ὁ δὲ τῷ λογισμῷ πάντα παρ' ἑαυτῷ σκοπῶν,
τὸ κακὸν ἀφαιρεῖ, τὰγαθὸν δὲ λαμβάνει.

Vs. 2. ἢ πέφυκε τῇ φύσει. Eadem sermonis abundantia apud Sophoclem Philoct. 79. Euripid. Bacch. 894. Alexin Athenaei p. 421. B. et Batonem ibid. p. 163. C. — Vs. 5. ἂν μὲν. Ita dedi pro εἰ μὲν. Tum λάβῃ recte, opinor, Bentl. p. 128. mutat in λαλῇ, quamvis repugnante Bosio Animadv. p. 19. et Wyttenb. ad Plutarch. I. p. 117. A. — Vs. 6. ante Bentl. τοσοῦτον. — Vs. 8. et 9. ita apud Stobaeum eduntur:

ἀπόλωλεν ἐν ἑαυτῷ τοῦτ' εἰάν σκοπῇ,
πρὸς τοῖς κακοῖς οὗτος ἕτερα συλλέγει κακά.

Mitto Grotii, Bentleji, aliorumque conjecturas. Unus verum vidit Jacobsius Anim. ad Ath. p. 57. Porsonus Add. ad Hecub. p. 105. correxerat ἀπόλωλεν, ἐν εἰ τις ἦν τ. σκ. de sec. versu nihil monens. — Vs. 11. ἀφαιρεῖ, τὰγαθόν. Ita Codex Brunckii ad Aristoph. Plut. 1140., Veneta Stobaei editio apud D'Orvill. V. crit. p. 250., et Antonius Mel. XXIV. p. 37. ubi duo postremi versus leguntur cum lemmate *Philemonis al. Philistionis*. Gesnerianam lectionem ἀφαιρεῖτ', ἀγαθόν retinuit Grotius.

VI.

Apud Stobaeum Serm. LV. p. 372. Gesn. LVII. p. 219. Grot.:

"Εγωγ' ὁρῶ τὸν ἀγρόν οὐχ ὅπως τρέφῃ

αὐτός με, παρ' ἐμοῦ δ' ἵνα τροφήν προσλαμ-
βάνῃ.

σκάπτω γὰρ αὐτὸς ἐπιμελῶς, σπείρω τ' αἰεί,
καὶ πάντα ποιῶ πρὸς τὸ δοῦναι καὶ λαβεῖν.

5 ὁ δὲ λαμβάνει μὲν, ἀποδίδωσι δ' οὐδὲ ἔν.

ἀποστερητὴν ἔλαθον ἀγοράσας ἀγρόν.

ἔσπειρα μὲν κριθῶν μεδίμνους εἴκοσι.

τούτων ἀπέδωκεν οὐδ' ἔλους τρισκαίδεκα.

οἱ δ' ἔπ' ἐπὶ Θήβας ἐστράτευσάν μοι δοκῶ,

10 τὸ τῶν γυναικῶν σῆμα διατηρεῖν μόνον.

ὀνησιφόρα γένοιτο· τοῦτο γίνεται.

ὁ γὰρ φέρει νῦν οὗτος, εἰς ὄνος φέρει.

Vs. 1. non male Clericus pro ὁρῶ scripsit ἀρῶ. — Vs. 6. cum reliquis fortasse a quinque prioribus separandi sunt. — Vs. 9. et 10. Ingeniosam obscuri loci interpretationem vide apud Bentlejum p. 124. Alia Zedelii est ratio, qui in Novo Horreo Schol. II. p. 441. τὸ τῶν γυναικῶν σῆμα cum Grotio de sepulcro viduarum τῶν ἐπὶ ἀτὰρ intelligit, cui sepulcro aptissimus fuerit ille ager sterilis. In qua explicatione ne mica quidem salis est. Idem duo seqq. versus separavit, in quo neminem consentientem habebit. — Vs. 11. ὀνησιφόρα. Rejicit usum hujus vocabuli Pollux V, 136. Eodem usus est Alexis Athenaei p. 287. F. — Ceterum an recte hunc locum Philemoni, cujus aliud fragmentum proxime apud Stobaeum antecedit, tribuerit Clericus, dubitari potest. Apud Gesnerum et Grotium Inc. poetae tribuitur.

VII.

Apud Stobaeum Serm. XCV. p. 518. 49. Gesn. XCVH. p. 395. Grot.:

Ἄλλ' τὸ πλουτεῖν συμφορὰς πολλὰς ἔχει,
φθόρον τ' ἐπήρειάν τε καὶ μῖσος πολὺ,
πράγματά τε πολλὰ κἀνοχλήσεις μυρίας,
πράξεις τε πολλὰς, συλλογὰς τε τοῦ βίου.

5 ἔπειτα μετὰ ταῦτ' εὐθύς εὐρέθη θανόν,
ἄλλοις μεταλείψας εἰς τροφήν τὴν οὐσίαν.

ὅθεν πένεσθαι μᾶλλον ἡδέως ἔχω,
ἔχειν τε μέτρια κἀμέριμον ζῆν βίον,
καὶ μήτ' ἔχειν πλουτόν με μήτε πράγματα.

10 πᾶς γὰρ πένης ὢν μεγάλα κερδαίνει κακά.

Gesneri margo Philetæe tribuit. Philemonis nomen recte adscripsit etiam H. Steph. Com. Gr. p. 370. Idem locus in Comp. M. et Ph. p. 358. ubi vs. 1. ἀπὸ ὁ πλοῦτος. — Vs. 2. emendarunt Salmasius et Rutgersius. Vulgo φθόνον τε κἀπήρειαν κ. μ. π. Salmasii et Rutgersii rationem confirmat quodammodo MS. Comparationis M. et Ph. in quo est φθόνον τ' ἐπήρειαν. — Vs. 3. vulgatum καὶ ὀχλήσεις correxit Bentl. p. 126. — Vs. 5. Vid. Bentlejus. Vulg. εἶτα μετὰ ταῦτα. Contra in Pherecratis versu apud Phot. p. 139. εἶτα legendum pro ἐπειτα. Recte autem conjungi ἐπειτα μετὰ ταῦτα docuit Porsonus Praef. Eur. p. LV. cll. Erfurdio Observ. cr. in Ath. p. 10. Ita Terent. Andr. III. 2. 3. *post deinde*. Propert. II. 3. 50. *dehinc postea*. — Vs. 6. μεταλείψας. Rarissima apud Atticos hujus aoristi forma, de qua vide Lobeck. ad Phryn. p. 713 sq. Comparatio habet καταλείψας. — Vs. 9. ante Bentl. με πλούτον. — Vs. 10. κερδαίνει κακά, *pauperes multa mala comprehendunt*. Ita recte Grotius, quamquam haec verbi κερδαίνειν significatio vix alibi reperiatur.

VIII.

Apud Stobaeum Serm. XCVI. p. 527. 24. XCVIII. p. 401. Grot.:

Ἡ τρισμακάρια πάντα καὶ τρισόλβια
τὰ θηρί', οἷς οὐκ ἔστι περὶ τούτων λόγος·
οὐτ' εἰς ἔλεγχον οὐδὲν αὐτῶν ἔρχεται,
οὐτ' ἄλλο τοιοῦτ' οὐδὲν ἐστ' αὐτοῖς κακὸν
5 ἕπακτον, ἣν δ' ἂν εἰδενέγκηται φύσιν
ἕκαστον, εὐθύς καὶ νόμον ταύτην ἔχει.
ἡμεῖς δ' ἀβίωτον ζῶμεν ἄνθρωποι βίον·
δουλεύομεν δόξαισιν, εὐρόντες νόμους,
προγόνοισιν, ἐγγόνοισιν. οὐκ ἔστ' ἀποτυχεῖν
10 κακοῦ, πρόφασιν δ' αἰεὶ τιν' ἐξευρίσκομεν.

Vs. 9. mutavi interpunctionem, praeunte Bentl. p. 126. Verba εὐρόντες νόμους frustra in vitii suspicionem adduxit H. Steph. Com. Gr. p. 412. qui eodem Philemonis loco usus est ad Sext. Emp. p. 208. ed. Fabr.

IX.

Apud Stobaeum Serm. XCV. p. 518. 40. Gesn. XCVII. p. 395. Grot.:

Νῆ τὸν Δία τὸν μέγιστον, ὦμην, Σωσία,

ἐγὼ πρότερον μὲν τοὺς πένητας ζῆν μόνον
 ὀδυνωμένους, τῶν πλουσίων δὲ τὸν βίον
 ἡλαρόν τιν' εἶναι καὶ φέρειν εὐθυμίαν.

5 νυνὶ δὲ διαφέροντα τοῖς καθ' ἡμέραν
 δαπανήμασιν δὴ τὸν βίον ὁρῶ μόνον,
 λύπας δ' ἔχοντας μείζονας τοὺς μείζονας.

Vs. 2. addidi μὲν. Grotius ἔγωγε, H. Steph. Com. Gr. p. 387. D. Heinsius ap. Rutgers. V. L. IV. p. 416. et Bentl. p. 126. τὸ πρότερον. — Vs. 5. νυνὶ Bentl. pro νῦν δὲ. Grot. νῦν δ' αὐτῶν. — Vs. 6. Bentl. διαπ. νῆ τὸν Δία διορῶ. At neque διορῶ placet pro simplici ὁρῶ, neque Δία ictu in ultima posito. Quamquam ita etiam Arist. Eccl. 140. et Antiphanes apud Athen. p. 226. e., hoc tamen e conjectura Schweighauseri. Excusationem habet διοπετής apud Aristophontem Stobaei Serm. VI. p. 171. Schow. Fort. ἐνορῶ legendum; δὴ profecto sanum videtur.

X.

Apud Stobaeum Serm. IX. p. 101. ult. Gesn. p. 61.

Grot. :

Ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν,
 ἀλλ' ὅστις ἀδικεῖν δυνάμενος μὴ βούλεται
 οὐδ' ὅς τὰ μικρὰ λαμβάνειν ἀπέσχετο,
 ἀλλ' ὅς τὰ μεγάλα καρτερεῖ μὴ λαμβάνων,
 5 ἔχειν δυνάμενος καὶ κρατεῖν ἀζημίως
 οὐδ' ὅς γε ταῦτα πάντα διατηρεῖ μόνον,
 ἀλλ' ὅστις ἄδολον γνησίαν τ' ἔχων φύσιν
 εἶναι δίκαιος κοῦ δοκεῖν εἶναι θέλει.

Duo priores versus, Philemonis nomine adscripto, habet etiam Anton. Mel. XL. p. 61. et Aldina Sylloge Gnom. monosticharum. Philisco locum tribuit Grotius, qui etiam ad praecedentes versus, quos reliquae Stobaei editiones Philemonis Palamedae tribuunt, Philisci nomen apposuit; qua in re non codicis auctoritatem sed suum ipsius iudicium sequutum esse Grotium ex iis intelligitur, quae scripsit vir summus p. 564. Equidem ut praecedens fragmentum Tragico poetaetribuendum lubens concedo, ita his quidem versibus nihil inesse video, quod a Comico poeta dici non potuerit. Vs. 1. Schowius μὴ δίκῶν. — Vs. 2. Antonius et Aldina sylloge gnomarum οὐ βούλεται. — Vs. 3. λ. ἀπέσχετο. Gesnerus ὑπέσχετο. Idem in marg. ἀπέσχετο, quod dedere etiam Grot. H. Steph. Com.

Gr. p. 372. Brunck. P. Gn. p. 194. et ex codd. Schöwius. — Vs. 6. διατηρεῖ μόνον. Ita Grot. Steph. et duo codd. Schöwii, qui ex alio Cod. recepit διατηρεῖ μόνως. Gesn. δια-
 θηρώμενος. Idem in marg. conj. διατηρούμενος. Participio
 nullus hic locus, nisi versum excidisse statuas. — Vs. 8.
 Expressit nobilem Aeschyli sententiam S. c. Th. 594. οὐ
 γὰρ δοκεῖν ἄριστος ἄλλ' εἶναι θελεῖ, ad quam praeter alios
 a Blomf. laudatos respexit Plutarch. Philop. T. II. p. 324.
 Cor. Ceterum Brunckius hanc eclogam in τοθείας suspi-
 cionem vocavit: *dubites, inquit, veri Philemonis esse.*
Potius Christiani coloris videtur. Equidem nihil in his
 versibus deprehendere potui, quod Christiano quam Grae-
 co homine dignius videri possit.

XI.

Apud Stobaeum Serm. XXXVI. p. 215. Gesn. p. 145.
 Grot.:

Τὸν μὲν λέγοντα τῶν δεόντων μηδὲ ἔν
 μακρόν νόμιζε, καὶν δὲ εἶπη συλλαβάς.
 τὸν δ' εὖ λέγοντα μὴ νόμιζ' εἶναι μακρόν,
 μηδ' ἂν σφόδρ' εἶπη πολλὰ καὶ πολὺν χρόνον.
 5 τεκμήριον δὲ τοῦδε τὸν Ὀμηρον λάβε·
 οὗτος γὰρ ἡμῖν μυριάδας ἐπῶν γράφει;
 ἀλλ' οὐδὲ εἰς Ὀμηρον εἶρηκεν μακρόν.

Receperunt H. Steph. Com. Gr. p. 409. et Brunck. P. Eth.
 p. 197.

XII.

Apud Stobaeum Serm. LV. p. 371. Gesn. LVII. p.
 219. Grot.:

Ἐγὼ τὸν ἀγρὸν ἱατρὸν ἐλελήθειν ἔχων·
 τρέφει γὰρ οὗτος ὥσπερ ἀρρώστουντά με,
 σιτάρια μικρὰ προσφέρων, οἶνου δ' ὅσον
 ὀσμὴν, λαχάνων ἄγει τι καί, νῆ τὸν Δία,
 5 τὰ πετραῖα ταῦτ' ὀψάρια, κάππαριν, θύμον,
 ἀσπάραγον, αὐτὰ ταῦτα· καὶ δέδοικα μὴ
 λίαν ἀπισχναίνων με ποιήσῃ νεκρόν.

Vs. 4. λαχάνων ἄγει τι. V. Benth. p. 123. — Vs. 6. αὐτὰ
 ταῦτα, haec sola, praeterea nihil. Diphilus ap. Stob. 96.
 p. 225. ἀνθρώπος εἰμι· τοῦτο δ' αὐτῷ τῷ βίῳ Πρόφασιν με-
 γίστην εἰς τὸ λυπεῖσθαι φέρει. Leg. τοῦτο δ' αὐτὸ τῷ βίῳ

Ita etiam Lynceus Com. ap. Athen. p. 132. b. et alii apud Schaeferum ad Bosii Ellips. p. 308. et Heindorf. ad Plat. Gorg. p. 141.

XIII.

Apud Clem. Alex. Str. VII. p. 302. Sylb. ὁ κωμικός δὲ Φιλήμων καὶ τοιαῦτα κωμωδεῖ.

Ὅταν δὲ παρατηροῦντ' ἴδω, τίς ἔπαρεν,
ἢ τίς ἐλάλησεν, ἢ τίς ἐστὶν ὁ προῶν
σκοποῦντα, πῶλῳ τοῦτον εὐθύς ἐν ἀγορᾷ.
αὐτῷ βαδίζει καὶ λαλεῖ καὶ πτάρνυται
ἕκαστος ἡμῶν, οὐχὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει.
τὰ πράγμαθ' ὥς πέφυκεν οὕτως γίνεται.

Idem locus apud Theodor. Vol. IV. p. 163. C. Receipt
Grotius Exc. p. 777. Vs. 1. editur ὅταν ἴδω παρατηροῦντα,
et vs. 4. ἐαυτῷ. Correxerit Grotius.

XIV.

Apud Auctorem Comp. Men. et Phil. p. 357.

Μὴ λυπῆς σεαυτόν, τοῦτο γινώσκων, ὅτι,
ὅταν ποτ' ἀνθρώποισιν ἡ Τύχη γελᾷ,
πάντων ἀπορρομή τῶν καλῶν εὐρίσκεται;
ὅταν δὲ δυστυχῇ τις, οὐδ' εὐφραίνεται.
Ἄπαντα νικᾷ καὶ μεταστρέφει Τύχη,
οὐδεὶς δὲ νικᾷ μὴ θελούσης τῆς Τύχης.

Recte Grot. Exc. p. 777. hoc fragm. a praecedenti (infra Nro. 74.) separavit, sed male dedit vs. 1. μὴ αὐτόν σε λύ-
πει. Fort. legendum: μήποτε Λύπει σεαυτόν vel μὴ θέλει Λυ-
πεῖν σεαυτόν, ut fere Euripides apud Valck. Diatr. p. 155.
c. — Vs. 4. reliqui editam lectionem, nisi quod δυστυχῇ
dedi pro δυστυχεῖ. Si quis, inquit, mala utitur fortuna,
nulla est gaudendi opportunitas. Grotius soloece dedit:
οὐ σ' εὐφραίνεται, quod et Rutgersius voluit. — Vs. 6. ad-
didi e Stobaei Eccl. Phys. I. p. 200. Heer., ubi duo po-
stremiti versus, quos rectius a reliquis separaveris, Chaere-
moni tribuuntur. Male autem Grotius vs. 5. νικᾷ pro
νικᾷ. V. Benth. p. 131.

XV.

Ibidem p. 357.:

Πρόσεστι δὲ τῷ πένητι ἀπιστία.

κἄν σοφὸς ὑπάρχη, κἄν λέγῃ τι συμφέρον,
δοκεῖ τι φράζειν τοῖς ἀκούουσιν κακῶς·
τῶν γὰρ πενήτων πίστιν οὐκ ἔχει λόγος·
ἀνὴρ δὲ πλουτῶν, κἄν ἄγαν ψευδηγορῇ,
δοκεῖ τι φράζειν τοῖς ἀκούουσιν ἀσφαλές.

Vs. 1. varie tentant Grot. Exc. p. 779. et Bentl. quem vide p. 131. De ejusmodi locis, praesertim in tanta Comparationis corruptela, nihil certi definiri potest. — Vs. 6. Grotius ἀκούουσ' ἀσφαλές. Tertium versum comparanti fortasse καλῶς a poeta scriptum videbitur. Iota dativi pluralis elisi non puto certum exemplum in Atticis scriptoribus reperiri. Antiphanis apud Stob. 59. p. 227. ἐπὶ χρήμασ' ἰδίους ἔμπορος φρονεῖ μέγα Ὡν ἐστὶ πάντων ἐνίστ' ἄνεμος κύριος. Ita Grotius pro ἐπὶ χρήμασιν ἰδῶν. Fort. ὧς.

XVI.

Apud Schol. Victorianum ad Hom. II. ω. 617. edento Heynio Vol. VIII. p. 728.:

Ἐγὼ λίθον μὲν τὴν Νιόβην, μὰ τοὺς θεούς,
οὐδέποτε' ἐπίσθην, οὐδὲ νῦν πεισθῆσομαι
ὥς τοῦτ' ἐγένετ' ἀνθρώπος· ὑπὸ δὲ τῶν κακῶν
τῶν συμπεσόντων τοῦ τε συμβάντος πάθους
οὐδὲν λαλῆσαι δυναμένη πρὸς οὐδένα,
προσηγορεύθῃ διὰ τὸ μὴ φρονεῖν λίθος.

Eadem fere e Scholiasta Townl., quem non diversum esse a Victoriano evicit Thierschius, protulit Porson. ad Eurip. Med. p. 406. Lips. Idem locus est ap. Eustath. et Schol. Venet. p. 531. a. ubi recte legitur ἐγὼ λίθον. Idem dederunt Schol. Townl. et Victoriana. Deest ἐγὼ apud Eustathium, unde Bentl. p. 135. λίθον μὲν εἶναι. — Vs. 2. recte monuit Porsonus Brunckium ad Vesp. 983. non debuisse scribere: οὐκ ὥποτε' ἐπίσθην. Cfr. Pierson. ad Herod. p. 461. et Lobeck. ibid. p. 458. Quorum notatis adde Parmenidem ap. Simpl. in Arist. Phys. p. 17. et Machonem Athenaei p. 582. C. οὐδέποτε γὰρ τοῦτ' ἐστὶ σοι πεπραγμένον. Ibidem πεισθῆσομαι dedit Eustathius, ceteri πείθομαι. Heynius, νῦν γε πείθομαι, quod placuit etiam Porsono. — Vs. 3. apud Eustath. et Schol. Venet.: ὥς τοῦτ' ἐγένετο καὶ κήδεα πέσσει. ἀλλ' ὑπὸ τῶν κακῶν. Nostrum dederunt Heynius et Pors. e Townl. et Victor.

XVII.

XVII.

Apud Auctorem Comp. Men. et Phil. p. 363.

Ὅταν ξενισθῇς ἐν πόλει πρὸς τὸν φίλον,
ἐν ταῖς περισσοαῖς καὶ πυκναῖς ὁμιλίαις,
ἐὰν μεγίστην ὁ φίλος ἦν λέγῃ πόλιν,
οὐ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα μὴ συγκρίνης·
ἐχθροὺς ποιοῦσαι τοὺς φίλους αἱ συγκρίσεις.

Recepit Grotius Exc. p. 781. — Vs. 1. fort. leg. ὃ τὰν ξενισθῆς. Quamquam illud etiam defendi posse scio. Ibidem fort. τοῦ φίλου. — Vs. 3. ἦν addidit Grotius. Ibidem Medī λέγῃ pro λέγει. Clericus λέξει, fortasse e Grotio. — Vs. 4. Grot. μὴ ἀντισυγκρίνης probante Berglero ad Alciph. p. 149. Bentl. p. 132. μὴ συγκρῶν, ἐπὶ —. Legendum videtur μήπω συγκρινεῖς. De μὴ cum futuro cfr. Schaefer ad Soph. Vol. I. p. 233. Μήπω, idem fere nonnunquam quod μήποτε, illustravere Porsonus ad Hecub. 1268. et Lobeck. ad Phryn. p. 458. Futurum συγκρινεῖς reponendum esse vidit etiam D'Orville ad Charit. p. 508. Pro ἑαυτοῦ Grot. et Bentl. σεαυτοῦ. Illud aequè bonum.

XVIII.

Ibidem p. 360. et apud Grot. Exc. p. 779.:

Καλῶς ποιήσας οὐ καλῶς ἀνείδισας·
ἔργον καθεῖλες πλούσιον πτωχῶν λόγῳ,
καυχώμενος τὸ δῶρον ὃ δέδωκας φίλῳ·
ἔργῳ στρατηγὸς γέγονας, ἐν λόγῳ φονεύς.

Vs. 1. quem e MS. addidisse se dicit Grotius (ac deest in Rutgersiana Comparationis editione), a reliquis separandus videtur. In Codice legitur ποιήσας et deest οὐ. Correxerit Grotius, probante Bentl. p. 132. — Vs. 2. Heinsius ἔ. κ. πλουσίον, πτωχὸς λόγῳ. Probat Bentlejus. Ἔργον πλουσίου καθελὼν, Heinsius inquit, est opus liberale et divite dignum rescindere. Hoc faciunt qui liberalitatem re exercent, voce et exprobrando beneficia rescindunt. Quartus versus itidem a reliquis separandus videtur.

XIX.

Ibidem p. 361. et apud Grot. Exc. p. 779.:

Ὡς εὐφυνὲς ζῶον ὁ κοχλίας, νῆ τὸν θεόν.
ὅταν πονηρῶ περιπέσῃ τῷ γείτονι,

C c

τὸν οἶκον ἄρας εἰς ἕτερον πορεύεται,
νέμεται δ' ἀμέριμνος τοὺς κακοὺς φεύγων αἰεί.

Vs. 1. articulum ante κοιλίας delet Bentley p. 132. Rutgersius conj. ὡς εὐφυῆς ὁ κοιλίας. Ad sententiam comparat Anaxilam apud Athen. p. 63. B. ἀπιστότερος εἰ τῶν κοιλίων πολλῶ πάνν, οὐ περιφέρουσ' ἐπ' ἀπιστίας τὰς οἰκίας.

XX.

Ibidem p. 361. et apud Grot. Exc. p. 781.:

Ὁ δὲ παθεῖν σε μηδαμοῦ σκέψη φυγεῖν
οὐ γὰρ δύνασαι φεύγειν, ὃ σε δεῖ παθεῖν.
τὸ πεπωμένον γὰρ οὐ μόνον βροτοῖς
ἄφευκτόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν.

Vs. 2. Grot. φεύγειν γὰρ οὐ δύνησθαι εἰ σε δεῖ παθεῖν. Fort. οὐ γὰρ δύναι' ἂν ἐκφυγεῖν. Comicus inc. apud Etym. M. p. 192. scripsisse videtur: Τὸν βδόλον δ' οὐκ ἐστιν ἢ τις Πις ὑποστῆναι δύναται' ἂν pro δύναται. Similem mendam sustulit ex Eupolide Gronovius. Vide Thierschium Spec. Symp. Plat. p. 5. — Vs. 3. Grot. τὸ πᾶν πεπρ. γὰρ οὐ μ. β. Articulus, qui vulgo deest, e Grotio recepi. Cetera non expedio. — Vs. 4. Fort. ἄφευκτον. Sed vide Lobeck. ad Phryn. p. 726. Mox Grot. καὶ κατ' οὐρανόν. Fort. καὶ τοῖς οὐρανόν Ἔχουσι.

XXI. a.

Ibidem p. 362. et apud Grot. Exc. p. 781.:

Εἰ ποτέ τις ἡμῶν εἰς τὸν ἀγρὸν ἐξιὼν,
μνήματα παρελθὼν καὶ τάφους ἀνθρωπίνους,
τούτων ἕκαστος ἔλεγεν· εἰς ὅρας ἐγὼ
πλεύσω, φυτεύσω, τοῖχον ἄρας κτήσομαι.

Vs. 1. Grotius εἰποι τις ἡμῶν. Debebat certe εἰποι τις ἂν ἡμῶν. Post sec. versum aliquid excidisse videtur hac fere sententia: rerum humanarum fragilitatis admonitus dicet: nam τούτων ad sepultos spectat. Heinsius pro παρελθὼν tentabat παρελθοι, quo syntaxi quidem succurritur, sensui non item. — Vs. 4. ante Grot. κτήσομαι τοῖχον ἄρας.

XXI. b.

Apud Stobaeum Serm. II. p. 31. 6. Gesn. p. 13. Grot.

Φεῦ ὡς πονηρόν ἐστιν ἀνθρώπου φύσις

τὸ σύνολον. οὐ γὰρ ἂν ποτ' ἐδεῖξθαι νόμον.
οἶε τι τῶν ἄλλων διαφέρειν θηρίων
ἄνθρωπον; οὐδὲ μικρὸν, ἀλλὰ σχήματι
πλάγι' ἐστὶ τᾶλλα, τοῦτο δ' ὀρθὸν θηρίον.

Tertius versus cum duobus reliquis a prioribus separandi videntur. Nam Schowii rationem, qui admodum inficete hos versus inter colloquentes personas distribuit, nemo facile probaverit. Aliam dubitationem lemmatum mira diversitas iniecit. E *Philemonis Circulatore*, sive *Ἀγύρῃ*, ut Latinam vocem interpretatus est Gataker. ad Anton. Lib. V. p. 155. C., locus petitus dicitur in margine Florilegii Grotiani. Gesnerus autem et Schowius *Lycurgi* nomen adscripserunt. Idem tenet Lipsius ad Senecae Epp. T. I. p. 604. qui quo auctore *Lycurgum* illam *veterum poetarum* ordinibus adscripserit, docere omisit. Cléricus denique hunc locum ad *Philemonis Ἀγροῖκον* retulit, conjectura parum probabili, quamquam patronum nacta Corasium Praef. Plut. Vol. II. p. 47. Equidem, quum neque Grotium lemma illud suum ex ingenio finxisse, neque *Lycurgi* nomen librariorum errori tribui posse persuasum habeam, controversiam ita componi posse existimabam, ut Grotianum lemma tertio versui apponendum, priores autem versus ex perdita *Lycurgi* oratione ductos et Euripidi vel alii poetae tragico tribuendos esse conjicerem *Lycurgus* enim quanto studio Euripidis aliorumque poetarum loculos orationibus suis inseruerit, nemini ignotum esse opinor. — Vs. 1. Grotius e Cod. ὦ πῶς ποιηρόν pro vulgato πῶς ποιηρόν. Zedel. Magazin für Schul. II. 1. p. 425. malit καὶ πῶς, quod languet. Nostrum in margine adnotavit Gesnerus et e tribus Codd. dedit Schowius. Fort. tamen praestat θεῦ παμπόνηρον, ut θεῦ extra versum sit. — Vs. 4. addidi cum Gesnero ἄνθρωπον. Idem fecit Schowius. Male Grotius, nec melius Bentlejus, quem vide p. 110. In fine quarti versus colo distinxit Schowius, quod probarem, si scripsisset *Philemo ἀλλ' ἢ* sive potius εἰ μὴ σχήματι.

XXII.

Apud Stobaeum Serm. CVI. p. 568. 3. Gesn. CVIII. p. 455. Grot.:

Ἄν γνῶς τί ἐστ' ἄνθρωπος, εὐδαίμων ἔσθι.
τέθνηκέ τις, μὴ δεινὸν ἔστω τοῦτό σοι.
κεκίχηκέ τις, οὐ κεκίχηκέ τις· ἡτύχηκέ τις·

βήττει τις· οὐμῶζει τις· ἢ φύσεις φέρει
ἅπαντα ταῦτα. φεύγε τὰς λυπὰς μόνον.

Vs. 1. ἂν γνῶς τι. Ita Gröt. pro ἀγνώς τις. — Vs. 3. post κεκῶηκε repetitur vulgo μὴ δεινόν. Correxerit Grotius. Prius τις fortasse delendum. — Idem vs. 4. post φέρει deleuit particulam δέ et vs. 5. e cod. addidit μόνον.

XXIII.

Apud Stobaeum Serm. CVI. p. 568. 36. Gesn. CVIII. p. 455. Gröt.:

Ἄνθρωπος εἰ δῆπουθεν, ὧν ἔστ' οὐδὲ εἷς,
ὃ μὴ κακόν τι γέγονεν ἢ γενήσεται.
ὁ ποίων δ' ἐλάχιστον τὸ γεγενημένον κακόν,
ἀμφοτέρων οὗτος εὐτύχεϊ τε καὶ φρονεῖ.

Vs. 1. erat οὐκ ἔστ' οὐδὲ εἷς. V. Bentl. p. 129. Idem vs. 3. addidit κακόν. Sed quod pro ἐλάχιστον scripsit ἐλάχιστον, non imiter. Frequens dicendi forma μέγα τι ποιῆσθαι ali. *quid magni facere*, non item μέγαν, nisi addatur, διά. Nostro loco κακόν ἐλάχιστον ποιῆν nihil aliud significare videtur quam malum minuire. — Vs. 4. ἀμφοτέρων. Ita jam apud Homerum ἀμφοτέρων βασιλεὺς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής. Cujus si memor fuisset Heinsius non tentasset Gratiani Cyn. 333. *Utrumque et prudens et sumtis impiger armis*. Lucilius ap. Non. IV. p. 658. 11. *et fortisus homo fuit et famosus utrumque*. Cfr. Wasse ad Thucyd. I. 13.

XXIV.

Apud Stobaeum Serm. CXII. p. 582. Gesn. CXIV. p. 471. Gröt.:

Τί πότ' ἐστὶν ἄρα διότι βούλεται μ' ἰδεῖν;
ἢ καθάπερ οἱ νοσοῦντες ἀλγοῦντες σφόδρα,
τὸν ἰατρὸν ἂν ἰδῶσιν, οὐκ ἀλγοῦσ' ἔτι,
οὕτως, ὅταν τις τυγχάνῃ λυπούμενος,
ἤττον ὀδυνᾷται, φίλον εἰν παρόντ' ἰδῇ;

Receptit H. Steph. Com. Gr. p. 405.

XXV.

Apud Auctorem Comparat. Men. et Phil. p. 362.

Ἄρ' ἐστὶν ὁ λόγος τοῖς νοσοῦσι χρήσιμος.

ὡς σπληνίον πρὸς ἔλκος οἰκείως τεθὲν
τὴν φλεγμονὴν ἐπαυσεν, οὕτω καὶ λόγος
εὐκαιρος εἰς τὰ σπλάγχνα κολληθεὶς φίλῳ
εὐνυχίαν παρέσχε τῷ λυπουμενῷ.

Tres priores versus sunt etiam apud Stobaeum Serm. LXXIX. p. 466. ubi in margine Gesneri legitur: *Philemonis in Phileta*: unde *Philetam* nostri poetae fabulis adnumeravit Fabric. B. G. II. p. 478. Atqui illud *Phileta* nil est nisi varia prioris nominis lectio. — Vs. 1., quem Grotius a reliquis separavit, legitur apud Stobaeum ἄρ', ἐστὶ λόγος. Comparatio habet παρῆστιν ὁ λόγος. Correxerit Grotius. Idem e Comparatione 4. et 5. versum addidit, sed male ante sec. versum inseruit. Quae res, ut Clericum mittam, fraudi fuit etiam Wakefieldio Sylv. crit. I. 2. p. 72.

XXVI.

Apud Stobaeum Ecl. Phys. T. II. p. 6. Heer. et in Comp. M. et Ph. p. 359.:

Θεὸν νόμιζε καὶ σέβου, ζήτει δὲ μὴ.
πλεῖον γὰρ οὐδὲν ἄλλο τοῦ ζητεῖν ἔχεις.
εἴτ' ἐστὶν εἴτ' οὐκ ἔστι, μὴ βούλου μαθεῖν.
ὡς ὄντα τοῦτον καὶ παρόντ' ἀεὶ σέβου.

Heerenius his quintum addidit versum, quem infra (Fragm. 86.) cum alio conjunctum dabo. Hic quoque Stobaei Codicis *Philetas* nomen adscriptum habent. — Vs. 3. Comparatio ἦτ' ἐστὶν ἦτ' οὐκ.

XXVII. a.

Apud Stobaeum Serm. VI. p. 79. Gesn. p. 21. Grot.:

Σὺ γὰρ τί ἐστὶν, εἰπέ μοι, παρρησία;
οὐ καλεῖς ἐν ἀνθρώποις ὡς ἀνθρώπος ὢν,
τὸ δ' ὅλον περιπατεῖς, ἢ τὸν αὐτὸν ἄερα
ἐτέροις συνέλκεις, εἰπέ μοι, τοιοῦτος ὢν;

Sensum loci a Grotio turpiter depravati scite aperuit Bentl. p. 120. probante Tompiū Append. ad Theocr. p. 44. Grotii rationes sequutus est Gataker ad Marc. Ant. IX. p. 268. B. — Vs. 4. fort. leg. ἐτέροις ἐλκεις, ut in Timocle apud Ath. p. 407. E. ἐν αἵσιν ἦσας τοὺς κνᾶμους pro vulgato ἐν αἵς συνῆσας. Nisi praestat ἐν αἵς σύ γ'.

XXVII. b.

Apud Stob. Serm. XCVII. p. 537. 51. Gesn. XCIX. p. 415. Grot.

Πολλῶν φύσει τοῖς πᾶσιν αἰτία κακῶν
λύπη· διὰ λύπην καὶ μανία γὰρ γίνεται
πολλοῖσι, καὶ νοσήματ' οὐκ ἰάσιμα·
αὐτοὺς τ' ἀνηγήκασι διὰ λύπην τινές,
ἐπὶ τὸ λυποῦν πλεῖον ἢ τὸ σῶζον ἦ.

Vs. 2. revocavi vulgatam lect. a Clerico temere sollicitatam. Vid. Bentl. p. 127. Pro λύπην Gesn. in textu λύπης, in margine λυπην. Ceterum Gesnerus: *Menandri alias Philemonis*. Philemoni dedit Grotius.

XXVIII.

Apud Stobaeum Serm. LIV. p. 367. 40. Gesn. LVI. p. 245. Grot.:

Δικαιοτάτον κτῆμ' ἐστὶν ἀνθρώποις ἀγρός·
ὧν ἡ φύσις δεῖται γὰρ ἐπιμελῶς φέρει,
πυρούς, ἔλαιον, οἶνον, ἰσχάδας, μέλι·
τὰ δ' ἀργυρώματ' ἐστὶν ἢ τε πορφύρα
εἰς τοὺς τραγηδοὺς εὐθετ', οὐκ εἰς τὸν βίον.

Recepit H. Steph. Com. Gr. p. 375. Ad primum versum comp. Virg. Georg. II. 460. *Fundit humo facilem victum justissima tellus*. ubi itatpp. Philemonis locum non neglexerunt, sed perperam Menandro tribuerunt. Postremos versus Socratem frequenti commemoratione usurpasse refert Diogenes Laert. II. 25. Nisi hallucinatus est Diogenes, statuendum est, Philemonem hos versus ex antiquiore poeta desumptos in suos usus vertisse. Recte autem Stobaeus εὐθετα pro quo χρήσιμα Diogenes. Contra male Stob. τὰργυρώματα δ' ἐστί, quod ex ingenio correxit Grotius; confirmat Diogenes.

XXIX.

Apud Stobaeum Serm. CII. p. 561. 12. Gesn. CIV. p. 441. Grot.:

Πολλάκις ἔχον τις οὐδὲ τἀναγκαῖα νῦν
αὔριον ἐπλούτησ', ὥστε χᾶτέρους τρέφειν.
Θησαυρὸν εὐρὼν σήμερὸν τις αὔριον
ἅπαντα τὰκ τῆς οἰκίας ἀπώλεσεν.

Vs. 2. ante Bentl. p. 128. erat καὶ ἑτέρους. Versu tertio aliud, ni fallor, orditur fragmentum. Ibid. correxi τις pro τῆς, praeunte Porsono in Addendis ad Eurip. Hec. p. 104. Lips. — Vs. 4. ἅπαντα τὰκ τῆς οἰκίας. Sic etiam Aristoph. Plut. 857. ἀπολωλεκὼς ἅπαντα τὰκ τῆς οἰκίας. Cratinus apud Polluc. IX. 91. ὅτι τοὺς κόρακας, τὰξ Αἰγύπτου χουσία κλέπτοντας ἔπαισε. Cfr. Musgr. ad Soph. Phil. 1062. Erf.

XXX.

Apud Stobaeum Serm. CXV. p. 589. 22. Gesn. CXVII. p. 481. Grot.:

α'. Σύρα, Σύρα. β'. τί ἐστι. α'. πῶς ἡμῖν ἔχεις;
β'. μηδέποτε ἔρώτα τοῦτ', ἐπὶ γέροντ' ἴδης
ἢ γραῦν τιν', ἴοιθι δ' εὐθύς ὅτι κακῶς ἔχει.

Grotius his quartum insuper versum addidit: καλὸν τὸ θνήσκειν ἐστὶν ἐπὶ τούτῳ λέγειν, in ceteris Stobaei exemplaribus omissum, quem sumsit e Comparatione M. et Phil., ubi cum alio fragmento conjunctus est. Vide infra Fragg. 37. Eosdem versus servavit Anton. Mel. p. 240. 48. Misere eos decurtavit H. Steph. Com. Gr. p. 402.

XXXI.

Clemens Alex. Paed. III. p. 108. 46. Sylb. ἐγὼ μὲν οὐδὲ τὰς θεραπαίνας ἀξιοῦμαι ταῖς ἀρίστοις γυναῖξιν ἐπομένας αἰσχρολογεῖν ἢ αἰσχροτεργεῖν, σωφρονίζεσθαι δὲ αὐτὰς πρὸς τῶν δεισιπνῶν· σφόδρα γοὺν ἐπιτιμητικώτατα ὁ κωμικὸς Φιλήμων φησὶν·

— Ἐξίων

γυναικὸς ἐξόπισθ' ἐλευθέρας βλέπω
μόνην θεραπαίαν κατόπιν ἀκολουθεῖν καλὴν
ἐκ τοῦ Πλαταικοῦ, παρακολουθοῦντά τε
ταύτη κατιλλώπτειν τινά, —

Pro ξίων apud Clem. ξόν. Correxuit Markl. Explicat. Vetter, auct. p. 245. Eidem debetur βλέπω μόνην pro βλέπομένην. In verbis ξίων ἐξόπισθε γυναῖκος notanda conoisa orationis brevis. Vertendum enim: *domo egressus et ingenuam mulierem e longinquo sequens*. Nam ἐξόπισθε cum ξίων conjungendum esse recte monuit Toupius ad Suidam Vol. I. p. 264. Oξ. — Vs. 3. et 4. legebatur ἐκ τ. Π. τε παρακολουθοῦντά τινα ταύτη κατιλλώπτειν. Markl. ἐκ τοῦ Πλαταικοῦ τε παρακολουθοῦντάς τινας τ. κ., non sine insigni versas detrimento. Nec multo melius Bentl. p.

233. ἐκ τ. II., παρ. τέ τινα, qui versus toto pede abundat. Illud tamen recte fecit, quod priora verba ἐκ τ. II. superioribus junxit, et τε post παρακολ. posuit. Utrumque assumpsi et τινα in finem ultimi versus retraxi. De forma Πλαταικός vid. Lobeck. ad Phryn. p. 41. Verbum κατὰ-λάπτειν *limis et morsicantibus oculis intueri* Clemens Alex. Paed. III. p. 108. 15. explicat διὰ τῶν ὀφθαλμῶν μοιχεύειν. Adamant. Lib. I. ult. ἐνιοι τὰ μέσα τῶν βλεφάρων κατέλκουσι, τὰ δὲ ἐκατέρωθεν ἀνασπᾶσι καὶ ἅμα ἰλλώπτουσι, οὓς καὶ αὐτοὺς μοιχικοὺς λέγων οὐκ ἂν ἀμάρτοις. Cfr. Tourpius ad Suid. I. c.

XXXII.

Aelianus Hist. An. XII. 10. ἔτι μᾶλλον τὸν θῆλυ (μῦν) εἶγον εἰς τὰ ἀφροδίσια εἶναι λυττητικόν· Φιλήμων·

Μῦς λευκός, ὅταν αὐτὴν τις — ἀλλ' αἰσχύ-
νομαι

λέγειν — κέκραγε τηλικούτον εὐδὺς ἢ
κατάρατος, ὥστ' οὐκ ἔστι πολλάκις λαθεῖν.

Correxerit Bentl. p. 134. Vulgo post κατάρατος additum est μαστροπός. ὅταν αὐτὴν τις sc. σποδῇ, ut recte Bentlejus. Eadem orationis brevitās apud Xenarchum Athenaei p. 569. C. Vide Valcken. Diatr. p. 104. B. et Toup. Add. ad Theocr. p. 389. Wart. Ad vs. 1. resperxit Suidas II. p. 590. μῦς λευκός. οἱ κατοικίδιοι μῦες ἄγαν πρὸς τὴν ὀχίαν κινῶνται καὶ μάλιστα οἱ λευκοί. Cratini qui sequitur versus apud Aelian. ita digerendus est:

φέρε, νῦν σοι

ἔξ αἰθρίας καταπυγούσῃν μὲς ἀστράγῳ Ξενοφώντος.

αἰθρία, ut αἰκία apud Aeschylum, penultima producta; quod fugit Jacobs. Epist. crit. ad Schneid. p. 26.

XXXIII.

Athen. II. p. 64. E. περὶ δὲ τῆς τὸν βολβῶν σκευασίας Φιλήμων φησί·

— Τὸν βολβόν, εἰ βούλει, σκόπει,
ὅσα δαπανήσας εὐδοκιμεῖ· τυρόν, μέλι,
σῆσαμον, ἔλαιον, κρόμμυον, ὄξος, σιλφρίον.
αὐτὸς δ' ἐφ' αὐτοῦ σὺν πονηρὸς καὶ πικρὸς.

Vs. 3. Schweigh. malit κρόμμυον. — Vs. 4. ante Brunck.

ap. Schweigh. αὐτοῦ ἔστι. Αὐτὸς ἐφ' αὐτοῦ *pro se ipse, seorsum, multis adsciticiis condimentis apparatus*. V. Valck. ad Herod. p. 634.

XXXIV.

Theophyl. ad Autol. III. p. 385. D. καθάπερ καὶ ὁ Ἀπ-
λήμων.

*Χαλεπόν γ' ἀκροατῆς ἀσύνετος καθήμενος,
ὑπὸ γὰρ ἀνοίας οὐχ' ἑαυτὸν μέμφεται.*

Post χαλεπόν addendum esse γέ vel δὲ monere neglexit Bentl. p. 136. Ad sententiam cfr. Valck. ad Hipp. p. 261. B.

XXXV.

Athen. XIII. p. 605. F. Κλείσοφος τοῦ ἐν Σάμῳ Πα-
ρίου ἀγάλματος ἐρασθεὶς κατέκλεισεν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ, ὡς πλη-
σιάζει δυνησόμενος. — καὶ Φιλήμων τοῦ αὐτοῦ μνημονεύων
φησὶν.

*Ἄλλ' ἐν Σάμῳ μὲν τοῦ λιθίνου ζώου ποτὲ
ἄνθρωπος ἠρώσθη τις, εἰτ' εἰς τὸν νεῶν
κατέκλεισεν αὐτόν.*

Similia de statuarum amatoribus narrant Julianus Opp.
p. 248. Spanh. Clemens Alex. Protr. p. 17. Sylb. et Philo-
stratus V. A. VI. 40. p. 276. Pro ζώου Bentl. p. 133.
tentabat ξοάνου. Sed nihil mutandum; ζῶα λίθινα τετρα-
πῆχη ἀναθεῖναι Διὶ σωτῆρι καὶ Ἀθηνᾷ σωτείρᾳ dixit Aristo-
teles ap. Diog. Laert. V. p. 277., ζῶα μαρμάρινα *statuas*
marmoreas habes ap. Callixenum Athen. p. 197. E., κέδρου
ζώδια apud Pausan. VI. 19., δι' ἐλέφαντος καὶ σμάραγδου
ζώδια apud Clement. Alex. Str. V. p. 258. Suidas: ξόανον,
ἄγαλμα, εἰδωλον, ζώδιον, ἀνδριάς.

XXXVI.

Apud Auct. Comparat. Men. et Phil. p. 358. et apud
Grotium Exc. p. 779.:

*Ἐὰν γέρων γένηται πλούσιος γεγώς,
καλὸν τὸ γῆράς ἐστιν ἐπὶ τούτῳ μόνον.
ἔχει γὰρ χειραγωγὸν τὸν πλουτὸν ὁ γέρων.*

Vs. 1. fort. ἐὰν γεν. πλ. γ. γέρων. Grotius, γένοίτο dedit pro
γένηται. De vs. 3. vide Bentl. p. 132.

XXXVII.

Ibidem p. 358.:

Ἵδ γέρον, ἐπὶ ἰδῆς γέροντα καὶ μόνον,
μηδὲν ἐπερώτα· πάντα γὰρ κακῶς ἔχει·
καλὸν τὸ θνήσκειν ἐστὶν ἐπὶ τούτῳ λέγειν.

Vs. 2. fort. μηδέποτε ἐρώτα. De tertio versu confer quae dixi ad Fragm. 30. Heinsius tentat: α. τὸ θν. ἐστὶν ἐπὶ τούτῳ, λέγε, quin dicas, *Lucrum est, si quis post illa moriatur.* Rectius opinor fuerit: α. τὸ θνήσκειν, ἐστὶν ἐπὶ τ. λ. in *hunc usurpare licet: lucrum est mori.*

XXXVIII.

Ibidem p. 365. et apud Grot. Exc. p. 917. qui incerto poetae tribuit:

Ἐπὶ ἐγγὺς θάνατος ἔλθῃ, —
οὐδεὶς ἐαυτῷ ὃ θέλει βουλευέται·
θνήσκει δ' ὃ θνήσκων κατ' ἰδίαν εἰμαρμένην.

Nihil proficimus portentosa Grotii conjectura ἐπὶ ἐγγὺς ἔλθῃ θάνατος, οὐδεὶς οἱ θέλει· θνήσκει etc.

XXXIX.

Ibidem p. 361. et apud Grot. Exc. p. 779.:

Κἂν δοῦλός ἐστι, σάρκα τὴν αὐτὴν ἔχει·
φύσει γὰρ οὐδεὶς δοῦλος ἐγενήθη ποτὲ·
ἢ δ' αὖ Τύχη τὸ σῶμα κατεδουλώσατο.

Vs. 1. leg. κἂν δοῦλος ἢ τις, ut in Fragm. τοῦ Ἐξοικισμοῦ. Eurip. Orest. 1537. κἂν δοῦλος ἢ τις, ἤδεται τὸ φῶς ὁράν. Vs. 2. insolens ap. Atticos aoristi forma ἐγενήθη, cujus haud antiquius Machone exemplum eruit Lobeck. ad Phryn. p. 109., infra etiam occurrit Fr. inc. 73.

XL. a.

Ibidem p. 316. et Thom. Mag. Vit. Eurip. p. 54. ed. Lipa.:

Εἰ ταῖς ἀληθείαισιν οἱ τεθνηπότες
αἰσθάναι εἶχον, ἄνδρες ὥς φασὶν τινες,
ἀπηγξάμην ἄν ὥστ' ἰδεῖν Εὐριπίδην.

Est etiam in Anal. Br. II. p. 61. cll. Huschkii Anal. crit. p. 287. Receptit Grotius Exc. p. 777. Primo versu nota

pluralem ἀλήθεια. Sic etiam Arrian. Epict. III. 26. Sext. Emp. Math. II. 42. Aristophon Stobaei Serm. LXII. p. 404. 15. cfr. Boeckh. de Trag. Graec. p. 149. et quae supra diximus ad Menandri Aphrod. p. 32.

XL. b.

Athen. XIV. p. 659. B. μάλιστα γὰρ εἰσάγονται οἱ μάγειροὶ σκωπτικοὶ τινες, ὥς παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Ἐπιτρέπουσι· καὶ Φιλήμων δὲ πού φησιν·

Σφίγγ' ἄρρεν' οὐ μάγειρον εἰς τὴν οἰκίαν
εἵληψ', ἀπλῶς γὰρ οὐδὲ ἔν, μὰ τοὺς θεοὺς,
ὥνπερ λέγει συνήμι· καὶνὰ ῥήματα
πεπορισμένος γὰρ ἐστί.

Eosdem versus sed pluribus auctos e Stratonis Phoenicidae iterum apposuit Athen. IX. p. 382. c. Nisi librarii error est, pro Stratone Philemonem scribentis, cujus nomen saepenumero una cum Menandro commemoratum vidisset, statuendum erit, Philemonem hos versus e Stratonis Phoenicidae suam in fabulam recepisse. — Vs. 1. Quod masculam Sphinga se conduxisse dicit, cuicunque haec verba tribuit Philemon, ex eo nolim colligere cum Winkelm. Praef. ad Descript. Musei Stosch. p. 17. et Histor. Art. II, 2, 16., mixto sexu Sphinga poetae obversatam esse, quamquam idem statuuisse videtur Valcken. ad Herod. II. p. 189. Imo eam ob causam ἄρρενα Σφίγγα se conduxisse nuncupat, quia coquus erat non coqua. Contra Alexis ap. Athen. X. p. 441. D. mulierem nil nisi aenigmata ructantem γράων Σφίγγα dixit, non γέροντι. Cfr. Lessingius Opp. Vol. X. p. 239. et Valcken. ad Herod. p. 189. — Vs. 3. altero loco Athen. 8α' ἂν λέγῃ et mox πάρεστι pro γὰρ ἐστί.

XLI.

Apud Stobaeum Serm. XVI. p. 153. in Gesn. p. 91. Grot.:

Ἐὰν οἷς ἔχωμεν, τοῖς γε μὴδὲ χρώμεθα,
ἃ δ' οὐκ ἔχομεν ζητῶμεν, ὧν μὲν διὰ τύχην
ὧν δὲ δι' ἑαυτοὺς ἐσόμεθ' ἐσπερημένοι.

Vs. 1. Fort.: ἐὰν οἷς ἔχομεν, τούτοις. Quod Porson. Tracts etc. p. 255. conjecit ἐὰν οἷς μὲν ἔχομεν, τοῖσδε μ. χρ. vereor ut ferri possit propter τοῖσδε, quod pro τούτοις dictum certe e Comico sermone alienum est. Cfr. Buttmannus ad Sophoclis Phil. 87. Quod ipse proposui confirmat Anton.

MeL Serm. XLII. p. 64. ubi cetera corruptissime, primus autem versus ita scriptus est: *ἐὰν οἷς ἔχωμεν, τοῦτοις μ. χρ.* — Vs. 2. dedi ζητώμεν pro ζητούμεν. Tum ὦν μὲν — ὦν δὲ rarum in scriptore Attico. V. Hemst. ad Thom. M. p. 2. Valckenar. in Epist. a Tittm. edit. p. 141. Hermannus ad Vig. p. 706. 26. Reizius de Incl. Acc. p. 30. sq. — Vs. 3. δι' ἑαυτοῦ; i. e. ἡμᾶς αὐτοῦς. Menander Inc. V, 8. αὐτοὶ παρ' αὐτῶν προσπορίζομεν. Cfr. Hermannus ad Soph. Trach. 451.

XLII.

Apud Stobaeum Serm. XVIII. p. 163. 44. Gesn. p. 97. Grot.:

α'. Τί ζῆν ὄφελος, ὃ μὴ 'στι τὸ ζῆν εἰδέναι;
β'. Ἀλλ' οἶνος ἦν· οὐδεὶς δὲ μεθύων, ἂν σκοπῆς,
ὃς οὐχὶ δοῦλός ἐστι τοῦ πεπωκένα·
ὅσα μ' οὗτος ἠνάγκαζεν, ἐποιοῦν ταῦτ' ἐγώ.

Priorem versum, quem recte, ni fallor, cum reliquis conjunctum dedi, e Grotii emendatione exhibui. Vulgo τί δὴ ζῆν ὄφ. Praeterea Bentl. p. 121. μὴ 'στι τί τὸ ζῆν. Articulum τὸ suos codd. sequutus delevit Schowius. Sequitur apud Stobaeum alius Philemonis versus:

ὁ πονηρὸς οἶνος οὗτός ἐστι, Νικοφῶν

qui si hoc vel simili modo corrigatur: πονηρὸς οἶνος ὁ πολὺς ἐστι N., non inepte cum reliquis versibus conjungi poterit.

XLIII.

Apud Stobaeum Serm. XXXVIII. p. 220. Gesn. p. 149. Grot.:

Ὁ φθόνος ἐν ἑαυτῷ τοῦθ' ἐν ἐπιεικῶς ποιεῖ,
τὸν αἰρετιστὴν ὄντα τῶν αὐτοῦ τρόπων
λυμαίνεται μάλιστα διὰ παντὸς συνάν.

Recte, ut videtur, Bentl. p. 123. ὁ φθ. ἐν αὐτῷ — ζητ., nisi malis φέρεi. Timocles ap. Athen. p. 241. πολλὰ λυπήρ' ὁ βίος ἐν ἑαυτῷ φέρεi. Gregor. Naz. Apol. p. 16. 7. μηδέν τι φέρεi ἐν ἑαυτῷ ὕλης τῆς χείρους. Ad sententium comp. Isocrates Euag. p. 189. ὁ φθόνος, ὃ τοῦτο μόνον πρόσκειται ἀγαθόν, ὅτι μέγιστον κακὸν τοῖς ἔχουσίν ἐστιν. Similiter poeta inc. ap. Plotium de metr. p. 2645. δίκαιός ἐστιν ὁ φθόνος, τὸν γὰρ δάκνοντα δάκνει.

XLIV.

Apud Stob. Serm. LXXII. p. 438. init. Gesn. LXXIII.
p. 323. Grot. :

*Ἀγαθῆς γυναικὸς ἐστίν, ὃ Νικοστράτη,
μὴ κρεῖττον εἶναι τάνδρὸς ἄλλ' ὑπῆκρον·
γυνὴ δὲ νικῶσ' ἄνδρα κακόν ἐστιν μέγα.*

Receperunt H. Steph. Com. Gr. p. 369. et Brunck. P. E.
p. 194. — Vs. 2. Gesnerus κρεῖττον.

XLV.

Apud Stob. Serm. XCVI. p. 525. 25. Gesn. XCVIII.
p. 397. Grot. :

*Οὐκ ἂν δύναιο, μὴ γενέσθαι, δέσποτα,
ἄνθρωπος ὢν ἄνθρωπος· ἄλλως οὖν βοᾷς.
τὸν ζῶντ' ἀνάγκη πύλλ' ἔχειν ἐστὶν κακά.*

Recepit H. Steph. Com. Gr. p. 392.

XLVI. a.

Apud Stobaeum Serm. C. p. 594. 21. Gesn. CII. p.
102. Grot. :

*Οὔτε γὰρ ἰατρὸς οὐδὲ εἷς, ἂν εὖ σκοπῆς,
τοὺς αὐτὸς αὐτοῦ βούλεθ' ὑγιαίνειν φίλους,
οὔτε στρατιώτης πύλιν ὄραν ἄνευ κακοῦ.*

Receperunt H. Steph. Com. Gr. p. 399. et Brunck. P. E.
p. 196.

XLVI. b.

Apud Stobaeum Serm. CVI. p. 569. Gesn. CVIII.
p. 453. Grot. :

*Οὕτως ἄνανδρος γέγονας; οὐκ εὐψυχία
τοῦτ' ἐστὶν ὃ ποιεῖν νῦν γάρ, ἀλλ' ἄνανδρία,
τὸ μὴ δύνασθαι καρτερεῖν λυπούμενον.*

Gesneri margo: *Diphili alias Philemonis.* Philemoni tri-
buit Grotius.

XLVII.

Apud Stobaeum Serm. CVI. p. 565. Gesn. CVIII.
p. 447. Grot. :

Ἐγὼ δὲ λυπούμαι μὲν εἰς ὑπερβολὴν

ἐπὶ τοῖς παροῦσιν, ἐν δὲ τῇ λύπῃ φρονῶ.
τοῦτο τὸ με τηροῦν ἐστὶ κἀνθρώπον ποιοῦν.

Ita Grotius pro τοῦτο με τηροῦν.

XLVIII.

Clem. Alex. Str. V. p. 259. 43. Sylb. καλῶς οὖν καὶ
Φιλήμων ὁ Κωμικός·

Οὐκ ἔστιν ἡμῖν οὐδεμία Τύχη θεός,
οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ ταυτόματον, ὃ γίνεται
ὡς ἔτυχ' ἐκάστω, προδαγορεύεται Τύχῃ.

Eadem sunt apud Euseb. P. E. XIII. p. 402. et Theodoret. Therap. T. IV. p. 852. Receptit Grot. Exc. p. 775. Priorem versum per interrogationem extulit Meibomius ad Hipp. Jusjur. p. 198.

XLIX.

Ibidem Strom. VI. p. 266. 36. Sylb. Φιλήμων ὁ Κωμικός γράφει·

Ὅρῶσι πάντες πρῶτον, εἴτ' ἐθαύμασαν,
ἔπειτ' ἐπεθεώρησαν, εἴτ' εἰς ἑλπίδα
ἐνέπεσαν· οὕτω γίνετ' ἐκ τούτων ἔρως.

Vs. 2. vulgatur εἴτ' ἐπεθ. pro quo Grot. ἔπειτα δ' ἐθεώρησαν. V. Bentr. p. 131. Verbum ἐπιθεωρεῖν dubiae fidei visum Schaefero Melet. cr. p. 35. satis firmam hoc loco auctoritatem nanciscitur. Recte vertit Bentr. *studiose contemplari*. — Vs. 3. Bentr. ἐνέπεσον. Schol. Arist. Av. 841. οὐ γὰρ ἐν χρήσει τὸ ἔπειτα. Qua de re multi dixerunt. Recte illam formam ex Euripide sustulit Seidlerus. In Philemone an servari possit, definire non ausim. Cfr. Lobeck. ad Phryn. p. 724.

L.

Plutarch. de Ira cohib. p. 458. a. δημοσίᾳ (Μάγας)
ὑπ' αὐτοῦ (Philem.) κωμωδηθεὶς ἐν θεάτρῳ·

Παρὰ τοῦ βασιλέως γράμμαθ' ἦκει σοι Μάγα.
Μάγα κακόδαιμον, γράμματ' οὐκ ἐπίστασαι.

Non male Clericus, fortasse praeunte Grotio, cujus Excerpta nunc non ad manum habeo, inter loquentes personas hos versus ita distribuit, ut sec. versu legatur Μάγας, κακόδαιμον, — ἐπίσταται.

LI. a.

Apud Bekk. An. Gr. I. p. 476. 14. ἄωροι πόδες, οἱ ἐμ-
πρόσθιοι. καὶ Φιλήμων.

Οὐ τοὺς ἄωρους εἶπά σοι, μαστιγία,
πόδας πρίασθαι; σὺ δὲ φέρεῖς ὀπισθίους.

Idem locus est apud Eustath. ad Od. p. 1715. 23. Rom.
et apud Schol. min. ad Odyss. XII. 89. ubi κομῖεν legi-
tur pro πρίασθαι.

LI. b.

Apud Maxim. LVIII. p. 93. 6. ubi Philistionis nomen
adscriptum est:

Ἐκ τοῦ παθεῖν γίνωσκε καὶ τὸ συμπαθεῖν,
καὶ σοὶ γὰρ ἄλλος συμπαθήσεται παθῶν.

Post γίνωσκε addidi part. καί, ut legitur Tit. CXXXIV.
p. 210. 7.

LI. c.

Ibidem LVIII. p. 95. 44.:

Τῇ γῇ δανεῖζειν κρεῖττόν ἐστιν ἢ βροτοῖς,
ἥτις τόκους δίδωσιν οὐ λυπούμενη.

Hic etiam, ut in sequentibus quattuor fragmentis, Philisti-
onis nomen adscriptum est.

LI. d.

Ibidem LXXIX. p. 137. 50.:

Ὅστις γὰρ αὐτὸς αὐτὸν οὐκ αἰσχύνεται
συνειδύθ' αὐτῷ φαῦλα διαπεπράγμένῳ,
πῶς τὸν γε μηδὲν εἰδόν' αἰσχυνθήσεται;

Secundo versu editur συνιδῶς αὐτῷ. Correxī e Stobaeo
Serm. p. 191. Gesn. ubi Diphilo tribuitur.

LII. a.

Ibidem CXXXIV. p. 210. 4.:

Μαθημάτων φρόντιζε μᾶλλον ἢ χρημάτων,
τὰ γὰρ μαθήματ' εὐπορεῖ τὰ χρήματα.

Priori versui quomodo medear non habeo. De εὐπορεῖ
suppeditat vide Lobeck. ad Phryn. p. 595.

LII. b.

Ibidem CXXXVII. p. 217. 33.:

*Ὅργης χάριν τὰ κρυπτὰ μὴ φάνης φίλου.
ἐλπίζε δ' αὐτὸν πάλιν εἶναι σου φίλον.*

Vs. 1., qui est etiam in Gnomis monost. 406., legendum videtur ἐλπίζε δὲ πάλιν αὐτὸν εἶναι σ. φ. nisi malis εἶσθαι pro εἶναι. Primo versu malim aut φήγης aut φανείς. Cfr. Buttmann ad Sophocl. Phil. 1191. Vide tamen Gnom. monost. 418. ubi idem versus legitur.

LII. c.

Ibidem CXLVIII. p. 237. 12.:

*Λύουσιν ἡμῶν συμφοραὶ τὰς συμφοράς,
παρηγοροῦσαι τὰ κακὰ δι' ἐτέρων κακῶν.*

Simillimam sententiam in Menandreis vidimus.

LIII.

Diog. Laert. VI. 86. de Cratete Cynico: αὐτὸν δὲ κατεργῶς οὕτω φιλοσοφεῖν, ὥστε καὶ Φιλήμονα τὸν κωμικὸν αὐτοῦ μμνήσθαι· φησὶ γοῦν·

*Καὶ τοῦ θέρους μὲν εἶχεν ἱμάτιον δαδύ,
ἐν' ἐγκρατῆς ἦ, τοῦ δὲ χειμῶνος ῥάκος.*

Recepit Grotius Exc. p. 775.

LIV.

Apud Auct. Comp. Phil. et M. p. 358.:

*Μὴ νουθέτει γέρονθ' ἁμαρτιάνοντά τι·
δένδρον παλαιὸν μεταφυτεύειν δύσκολον.*

Recepit Grotius Exc. p. 779. qui vs. 1. dedit τί pro ποτέ.

LV.

Apud Stobaeum Ecl. Phys. I. p. 224. Heer.:

*ὦ Πάμφιλ', ὁ χρόνος οὐ μόνον τὰ σώματα
αὖξει βαδίζων, ἀλλὰ καὶ τὰ πράγματα.*

h. e. ingravescente aetate etiam curarum onus augetur. Ita fere Heerenius, rectius Clerico: *res etiam quo antiquiores eo majores videntur.*

LVI.

LVI.

Ibidem p. 238.:

*"Ὅσαι τέχναι γεγονάσι, ταύτας, ὃ Λάχης,
πάσας ἐδίδασκεν ὁ χρόνος οὐχ ὁ διδάσκαλος.*

Heerenius propter *versum*, ut ait, dedit τέχνας ὅσας.

LVII.

Ibidem Ecl. de Mor. Tom. II. p. 334. Heer.:

*"Ὅσα διὰ τρῶς πράττοντας αὐτοὺς γίγνεται,
οὐδενὶ πρόσσεσιν οὐδὲ κοινωνεῖ τύχη.*

Ante Grotium *κοινωνεῖν ψυχῇ*. Codd. *κοινωνεῖ ψυχῇ*.

LVIII.

Ibidem Serm. IV. p. 54. 42. Gesn. p. 32. Grot.:

*'Επὶν ὃ νοῦς ἢ μὴ καθεστηκώς τι,
οὐκ ἔστι ἀκούειν οὐδὲν αὐτὸν οὐδ' ὁρᾶν.*

Ita Scaliger pro αὐτῷ. Cod. B. apud Schowium Menandro tribuit, cujus fragm. proxime antecedit.

LIX.

Ibidem Serm. XX. p. 171. 38. Gesn. p. 105. Grot.:

*Μαινόμεθα πάντες, ὅποταν ὀργιζόμεθα.
τὸ γὰρ κατασχεῖν ἐστὶ τὴν ὀργὴν πόνος.*

Anton. Mel. 77. p. 133. 20. *ὅταν ὀργιζόμεθα*, et mox: *τῆς ὀργῆς πόνος μέγας*. Ex quibus *τῆς ὀργῆς* habet etiam Stob. Gesneri, qui tamen recte in margine *τὴν ὀργὴν*. Confirmant Codd. Schowii. Illud retinuit H. Steph. C. Gr. p. 384. qui sec. *versum* a priori separandum putat. Idem versus paululum immutatus legitur p. 172. 7. *ὅσος τὸ κατέχων ἐστὶ τὴν ὀργὴν πόνος*. quem Grotius Menandro tribuit.

LX.

Ibidem XXI. p. 176. 18. Gesn. p. 109. Grot.:

*Τὸ γινῶθαι σαντὸν οὐ μάτην ἐν οἴῳ' ὅτι
τὸ ῥῆμα τοῦτο δόξαν ἐν Δελφοῖς ἔχει.*

Recepit H. Steph. C. Gr. p. 407. Pro *οἴῳ* fort. *ἰσθι*. De *γινῶθαι σαντὸν* Delphico dicto nota omnia. Cfr. Valck. ad Hipp. 265. et Heind. ad Plat. Tom. IV. p. 584.

D d

LXI.

Ibidem XXIX. p. 199. Gesn. p. 127. Grot.:

Ὡς ἡδέως μοι γέγονε τὰ πρότερον κακά.

εἰ μὴ τότ' ἐπόνουν, νῦν ἂν οὐκ εὐφραινόμην.

Receptit H. Steph. p. 411. Dedi πρότερον pro πρότερα, ut voluerunt etiam Fors. Adv. p. 140. et Seidler de V. D. p. 388. Possis etiam τὰ πρ. γερ. μοι κακά.

LXII.

Ibidem Serm. XXXVIII. p. 221. Gesn. p. 151. Grot.:

*Πολλὰ με διδάσκεις ἀφθόνως διὰ φθόνον,
ὅπως ἀκούων πολλὰ μηδὲ ἐν μάθῃ.*

Est etiam apud Apostol. XVI. 50.

LXIII. a.

Ibidem Serm. LI. p. 356. 47. Gesn. LIII. p. 203.

Grot.:

*Στρατιῶτα, κοῦκ ἄνθρωπε, καὶ σιτούμενε
ὥς τὰ ἱερεῖ, ἔν' ὅταν ἡ καιρὸς τυθῇς.*

Bentl. p. 123. ὥς τάγ' — ὁπότεν. Porson. Adv. p. 262. ὥσπερ ἱερεῖον. Confer infra Fragm. Inc. 137.

LXIII. b.

Apud Stobaeum Serm. LX. p. 381. Gesn. LXII. p. 233. Grot.:

*Ὡς κρείττον ἐστὶ δεσπότου χρηστοῦ τυχεῖν,
ἢ ζῆν ταπεινῶς καὶ κακῶς ἐλεύθερον.*

Gesnerus in margine: *Ejusdem* (sc. Menandri) *alias ad Philemonem refertur*. Incerto poetae tribuit Grotius. Sequitur continuo apud Stobaeum locus e Philemonis Thebanis petitus, cui nescio an versus illi ὥς κρείττον etc. arcte conjungi debeant.

LXIV.

Ibidem Serm. LXXVII. p. 452. 27. Gesn. LXXIX. p. 337. Grot.:

*Ἔτεκές με, μήτηρ, καὶ γένοιτό σοι τέκνων
ὄνησις, ὥσπερ καὶ δίκαιόν ἐστὶ σοι.*

LXV.

Ibidem Serm. XCVI. p. 525. 33. Gesn. XCVIII. p. 395. Grot.:

*Τοιοῦτός ὁ βίος ἐστὶν ἀνθρώπου, γύναι,
εὐφραϊνόμεσθ' ἔλαττον ἢ λυπούμεθα.*

Receptit H. Steph. Com. Gr. p. 408.

LXVI.

Ibidem Serm. CVI. p. 567. 46. Gesn. CVIII. p. 453. Grot.:

*Πόλλ' ἐστὶν ἐν πολλαῖσιν οἰκίαις κακά,
ἃ καλῶς εἰς ἐνέγκῃς ἀγαθὰ γενήσεται.*

Tetigit haec Gataker. ad Anton. II. p. 135.

LXVII.

Ibid. p. 568. 36. Gesn. p. 455. Grot.:

*Ἐνταῦθ' ἀνὴρ γάρ ἐστιν ἀνδρὸς διάφορος,
ἐν τῷ τὸ τε κακὸν εὐ φέρειν καὶ τὰγαθόν.*

Versu sec. malim ἐν τῷ τε τὸ κακόν. V. Reisigii Conj. in Arist. I. p. 134.

LXVIII.

Lucian. de lapsu inter sal. I. p. 336. Amat. πολὺ δ' ἂν εὖροις τὸ ὑπαίνειν πρῶτον λεγόμενον. Καὶ ὁ Φιλήμων.

*Αἰτῷ δ' ὑγίειαν πρῶτον, εἴτ' εὐπραξίαν,
τρίτον δὲ χαίρειν, εἴτ' ὀφείλειν μηδενί.*

Receptit Grotius Exc. p. 777. Ad sententiam comparandum notissimum Simonidis vel Epicharmi scolion, quod praeter Lucianum l. l. servavit Schol. Platon. p. 103. Vide intpp. Gregorii Cor. p. 336.

LXIX.

Apud Stobaeum Serm. XCLV. p. 515. Gesn. XCVI. p. 385. Grot.:

*Ὅστις πένης ὦν ζῆν παρὸ ζῆν βούλεται·
ἢ γὰρ σπάνις πρόχειρος εἰς τὸ δρᾶν κακά.*

Gesnerus in marg. conj. ζῆ, παραζῆν βούλεται, quod probant Gataker. ad Anton. p. 113. et Lambertus Bosius Ob-

serv. p. 17. vertens *vita abuti ad malas res.* Quo fere sensu παραζήν legitur in Anaxandridis versu apud Athen. XIV. p. 642. emendante Jacobsio Addit. ad Ath. p. 340. Gesneri rationem sequutus est Grotius. Sed hanc quidem refutavit jam Bentl. p. 125. qui vere correxisse videtur: πᾶς τις π. ὦν ζῆν, παρ' ὃ ζῆ, βούλεται.

LXX.

Ibidem Serm. XCVII. p. 536. Gesn. XCIX. p. 415. Grot.:

Οὕτως, ὅταν ἐμπέσῃ τις εἰς τὸν νοῦν φόβος,
καὶ τοῦ καθεύδειν οὕτως οὐκ ἐξέρχεται.

Bentl. p. 128. scripsit καὶ τῷ καθ. Fort. servari potest edita lectio: *ne e somnis quidem excedit pavor.* Nos quoque diceremus: *die Furcht weicht auch aus dem Schlafe nicht.*

LXXI.

Ibid. p. 536. Gesn. p. 416. Grot.:

Ἀγαθὴ γὰρ ἡ λύπη καὶ αὐτῆς, ἀναπλάσαι
ἀτεχνῶς διπλάσια τῆς ἀληθείας κακά.

LXXII.

Apud Auct. Comp. Phil. et Men. p. 316.:

Μὴ λέγε τί δώσεις· οὐ δίδωσι γὰρ λέγων,
καὶ τὴν ἀπ' ἄλλων ἐμποδίζεται δόσιν.

Recepit Grot. Exc. p. 779. Primo vs. leg. λέγ' ὅτι δ. et γὰρ ὃ λ.

LXXIII.

Ibid. p. 360.:

Πονηρὸς ἂν εἰ δοῦλος εὐρήσῃ δίκην,
οὐ μὴ γεννηθῇς τῆς δίκης προηγέτης.

Recte Grotius Exc. p. 779. π. ἂν ἢ δοῦλος, εὐρήσει δίκην· οὐ δὲ μὴ etc.

LXXIV.

Ibid. p. 357.:

Μηδέποτε μέμφου τὴν τύχην, εἰδὼς ὅτι
καιρῷ πονηρῷ καὶ τὰ θεία δυστυχεῖ.

Recepit Grot. Exc. p. 777. Rutgers. comparat Senec. ad Mart. 12. *ne deos quidem fabulae immunes reliquerunt: puto, ut nostrorum funerum levamentum esset, etiam divina concidere.*

LXXV.

Ibidem p. 360.:

*"Απαν διδόμενον δῶρον, ἂν καὶ μικρὸν ᾖ,
μέγιστόν ἐστι μετ' εὐνοίας διδόμενον.*

Primo versu legitur εἰ pro ἂν. Sec. vs. Grot. Exc. p. 779. ita probabilī conjectura restituit: μέγ. ἐστιν εἰ μετ' εὐνοίας διδῶς, nisi quod pro εἰ debebat ἂν.

LXXVI.

Ibidem p. 363.:

*Ἐὰν γυνὴ γυναικὶ κατ' ἰδίαν ὁμιλεῖ,
μεγάλων κακῶν θησαυρὸς ἐξορύσσεται,*

Gratius Exc. p. 915. ἐὰν γυναικὶ ὁμ. κ. ἰδ. γυνή. Pro ὁμιλεῖ poeta fortasse scripserat προσῆ, vel simile quid.

LXXVII.

Ibidem:

*Σαπρὰν γυναῖκα δ' ὁ τρόπος εὐμορφον ποιεῖ.
πολύ γε διαφέρει σεμνότης εὐμορφίας.*

Vs. 1. addidi δέ. Grot. Exc. p. 915. dedit γυν. σαπρὰν. Lo-
beck ad Phrynich. p. 378. σαπρὰς γυναῖκας et εὐμόρφους.
Vs. 2. adjeci γέ. Grot. γάρ.

LXXVIII.

Ibid. p. 364.:

*Γνώμην πονηρὰν τῇ γυναικὶ μὴ δίδου·
ἐλαφρὸν τὸ γένος γάρ ἐστι καὶ λίαν κακόν.*

Vs. 2. erat ἐλαφρὸν γάρ ἐστι τ. γ. Quod non correxit Grot.
Exc. p. 914.

LXXIX.

Ibid. p. 364.:

*"Όταν τινα τάφον στεφανοῖς κόσμῳ ποικίλῃ,
τὸ ζῆν τὸ σαυτοῦ στεφάνοις παρηγόρει,*

Grot. Exc. p. 915. ὃ τὰν τάφον στεφάνῳ τί κοσμίῃς ποικίλῃ;

Similiter Jacobs ad Anth. III. 3. p. 110. ὡς τὰν, τί γὰρ
τάφον στεφανοῖς κόσμῳ κενῷ. Videant alii. — Vs. 2. fort.
articulus ante στεφανοῦς addendus. Heinsius pro στεφά-
νοῖς tentat στέμμασιν.

LXXX.

Ibidem:

Ζῶν γὰρ ἀσχοῦ σταντῷ στεφάνων καὶ μύρα.
χρήσῃ γὰρ αὐτοῖς αἰσθόμενος μεθ' ἡδονῆς.

Primum versum non expedio. Rutgersius ζῶν γὰρ σταντῷ
στέφανον ἀσχοῦ καὶ μύρα. At στέφανον ἀσκειῖσθαι barbara
est locutio. Vs. 2. ante Heinsium μεθ', ἡδ. αἰσθόμενος.

LXXXI.

Ibidem:

Κὰν μέχρῃ νεφέων τὴν ὄφρυν ἀνασπᾶσῃς,
ὁ θάνατος αὐτὴν πᾶσαν ἐλκύσει κάτω.

Recepit Grotius Exc. p. 915.

LXXXII.

Ibid. p. 364.:

Μὴ λέγε ἐκφυγῶν θάνατον ὅτι καὶ φεύξομαι
πάλιν,
ὡς γὰρ πέφευγας προσδόκα καὶ μὴ φυγεῖν.

Grot. Exc. p. 915. μὴ λ. φυγῶν θ: ὅτι φ. πάλιν. Melius
Heinsius φυγῶν θ. μὴ λέγ' ὅτι φ. πάλιν.

LXXXIII.

Ibid. p. 365.:

Ἐὰν ὄρῶν πένητα γυμνὸν ἐνδύσῃς,
μᾶλλον ἀπέδυσας αὐτόν, ἐὰν ὀνειδίσῃς.

Grot. Exc. p. 917. ἐνέδυσας pro ἐνδύσῃς, quo quid proficiat-
tur non video. Probabiliter Seidler. V. D. II. p. 396. ἐὰν
π. γ. ἐνδ. ὄρῶν.

LXXXIV.

Ibidem:

Μὴ λέγε πρότερον τίς ἦς, ἀλλὰ νῦν τίς ἦ.
πρὸς τὴν παρούσαν πάντοθ' ἀρμόζου τύχην.

Vs. 1. leg. μὴ λέγε τίς ἦσθα πρ. — τίς εἶ. Tum ἀρμόζου

pro ὁρμάζου dedit Rutgersius. Similiter ὁρμωστέον pro ὁρμωστέον redde Auctori inc. ap. Stob. 109. p. 185. Gesn.

LXXXV.

Ibidem:

*Ἀνὴρ γυναικὸς λαμβάνων συμβουλίαν
πεσεῖν δεδοικώς, βούλεται. πάλιν πεσεῖν.*

Recepit Grot. Exc. p. 917. Pro πεσεῖν cod. MS. πεζεῖν et in fine πιδεῖν.

LXXXVI.

Ibidem p. 359.:

*Τί ἐστὶν ὁ θεὸς οὐ θέλει σε μανθάνειν.
ἀσεβεῖς τὸν οὐ θέλοντα μανθάνειν θέλων.*

Menandro haec tribuit Grot. Exc. p. 761. Primus versus, Philemonis nomine adscripto, est etiam ap. Stob. Ecl. Phys. II. p. 6. sed male cum alio fragm. (supra Fragm. 26.) conjunctus. Ceterum soloecce editur οὐ θέλης σὺ μ. Nostrum prae-buit Stobaeus, qui vs. 1. pro τίς recte habet τί.

LXXXVII.

Ibidem p. 366.:

*Ὁ γῆρας αἰτῶν παρὰ θεῶν ἀμαρτάνει.
τὸ γὰρ πολὺ γῆρας ἐσχάτων πολλῶν γέμει.*

Recepit Grot. Exc. p. 917.

LXXXVIII.

Ibidem:

*Γέρον γενόμενος μὴ φρόνει νεώτερα
μηδ' εἰς ὄνειδος ἔλκυε τὴν σεμνὴν πολιάν.*

Ita Aeschyl. Pers. 779. Ξέρξης ἐμὸς παῖς ὦν νέος νέα φρονεῖ. cfr. Alciph. III. 4. Heind. ad Plat. Prot. p. 461. — Vs. 2. fort. σεμνὴν τρίχα, et ἔλκε pro ἔλκυε, ut Grot. Exc. p. 917.

LXXXIX.

Ibidem:

*Οὐχ ἡ πόλις σοῦ τὸ γένος εὐγενὲς ποιεῖ,
σὺ δ' εὐγενίζεις τὴν πόλιν πρᾶσσων καλῶς.*

Recepit Grot. Exc. p. 917. qui Heinsio auctore recte, ut videtur, εὐγενῇ mutavit in εὐγενὲς ποιεῖ.

XC.

Theophilus ad Autol. III. p. 385. *τίνι οὖν αὐτῶν πιστεύσωμεν; Φιλήμονι τῷ κωμικῷ λέγοντι,*

Οἱ γὰρ θεὸν σέβοντες ἐλπίδας καλὰς ἔχουσιν εἰς σωτηρίαν. —

Eriphanius in Ancyr. p. 512. 30. ὁ δ' ἐφ' ἡμῶν ἕτερος κωμικός φησιν, οἱ ἔγα θέν σέβαντες ἐλπίδας ἔχοναι καλὰς εἰς σωτηρίαν. Vides quam callide ethnici poetae dictum, una vocula interposita, suo consilio adaptaverit. Nisi forte totum locum pia fraude confictum esse velis, cujus generis exempla aliquot infra videbimus. Legendum autem ὁ δὲ Φιλήμων ἕτερος κωμικός, ut monuit etiam Casaub. ad Athen. X. p. 434. B. Recepit locum Grotius Exc. p. 777.

XCI.

Etymol. M. p. 744. 38. τὸ τάλαντον κατὰ τοὺς παλαιούς χρυσοὺς εἶχε τρεῖς διό καὶ Φιλήμων ὁ κωμικός φησι.

— *Δύ' εἰ λάβα*

τάλαντα, χρυσοὺς ἔξ ἔχων ἀποίσεται.

Ita Bentr. p. 133. et Petitus Observ. I. 4. pro ἔχων ἔξ

XCII.

Diodor. Sic. XII. 14. p. 487. Φιλήμονος τοῦ κωμικοῦ γράφοντος τοὺς πολλὰς ναυτιλλομένους καὶ εἰπόντας,

Νόμῳ τεῖθ' αὖμακ' οὐκ ἐπεὶ

πέπλευκεν, ἀλλ' εἰ δις πέπλευκεν,

τὰ παραπλήσιον ἂν τις ἀποφάνοιτο. Male Grotius Exc. p. 769. ex hoc loco fabulam Νόμον elogio inscriptam Philemoni adfinxit, Neque Wesselingium probo dramatis titulum fuisse opinantis: οἱ πολλὰς ναυτιλλόμενοι vel οἱ ναυτιλλόμενοι. Ita non γράφοντος sed γράμματος scribendum fuisse Diodoro, neque articulum omisisset. Fort. excidit post γράφοντος; praepositio εἰς, nisi forte vulgatum ita defendas ut sit *describentis* vel *scribentis de iis qui saepe navigant*; similiter apud Alciphronem Lib. II. 4. πάντως δέομαι κἀκεῖνο παρασκευάσασθαι δρᾶμα, ἐν ᾧ με 7 ἑ-γραφας. Pro νόμῳ παρὰ probabilius Wessel. οἶμοι.

XCIII.

Athen. II. p. 52. B. φησί που Φιλήμων,

Ὅνος βαδίζεις εἰς ἄχυρα τραγημάτων.

Male Schweigh. tentat εἰς ἀχύρων τραγήματα. Dicebantur haud dubie verba illa in nescio quem, qui sero ad convivium veniret, cum vix bellariorum aliquid reliquum esset. Similiter Aristophanes inquilinos Atticos τῶν ἀστῶν ἄχυρα dixit Acharn. 506. Alludit autem ad proverbium ὄνος εἰς ἀχύρον vel ἀχυρῶνα, de quo Phrynichus App. Soph. p. 7. Ἀττικὸν δὲ λίαν ὁ ἀχύρος, καὶ ἡ παροιμία ὄνος (leg. ονος) εἰς ἀχύρον. Schol. Arist. Vesp. 1301. παρὰ τὴν παροιμίαν ὄνος εἰς ἀχυρῶνας ἀπέδρα. ὃ δὲ ἀχειρος (leg. ἄχυρος sive potius ἀχυρός) παρ' Εὐπόλιδι ἐν Χρυσῷ γένει.

XCIV.

Eustath. ad Hom. p. 1701. 6. Rom. τὰ Ταντάλου τάλατα, ἐπεὶ πλούσιός ποτε ἦν, ὡς δηλοῖ, φασί, Φιλήμων ἐπαύων.

Κροίσω λαλῶ σοι καὶ Μίδα καὶ Ταντάλω.

XCv.

Phot. Lex. p. 372. de proverbio:

Σαντὴν ἐπαινεῖς ὥπερ Ἀστυδάμας, γύναι.

παροιμία παρὰ τοῖς Κωμικοῖς ἐγένετο, ὡς παρὰ Φιλήμονι. Idem proverbium apud Julian. Epist. XII. p. 381. ibid. I.IX. p. 443. Athen. Lib. I. p. 33. F. Zenobium Cent. V. 100. Suidam III. p. 290. et in Bekkeri Anecd. Gr. III. p. 1456. quorum plerique in fine versus recte habent γύναι, pro quo alii ποτέ. Cfr. Benth. p. 135.

XCVI.

Apud Stobaeum Ecl. Phys. I. p. 236. Heer, :

Χρόνος δίκαιον ἄνδρα μηνύει ποτέ.

Expressit Sophoclis versus Oed. T. 613. sive apud Julian. Epist. p. 195. χρόνος δίκαιον ἄνδρα δέκνυσιν μάνας. Similia dedit Valcken. ad Eur. Hipp. p. 210. E.

XCvII.

Ibidem p. 234.:

Χρόνος τὰ κρυπτά πάντα εἰς φῶς ἄγει

Fort. πρὸς τὸ φῶς ἄγει vel πάντ' ἂν εἰς τὸ φῶς ἄγει. Similis versus in Menandri Gnom. mon. 459. Cfr. Valck. ad Hipp. p. 306, B, C.

XCVIII.

Ibidem p. 196.:

"Ἄλλος κατ' ἄλλην δαιμονίζεται τύχην.

Glericus p. 339. „h. e. ὑπὸ τοῦ δαίμονος χεμαίνεται. Vide-
tur fictum a Philemone verbum. Hesych. δαιμονίζειν in-
terpretatur δαίμονα ἡγεῖσθαι, ἢ ἀποθεῖσθαι."

XCIX.

Ibidem Serm. XVIII. p. 163. Gesn. p. 97. Grot.:

"Ἄπας πονηρὸς οἶνος ὁ πολὺς ἐστ' αἰεί.

C.

Ibidem:

"Ἐμέθυον· ἱκανὴ πρόφασις εἰς θάμαρτάνειν.

CI.

Ibidem Serm. XXI. p. 176. Gesn. p. 109. Grot. sive
apud Anton. Mel. p. 138. Gesn.:

"Ἀνθρώπος ὢν τοῦτ' ἴσθι καὶ μέμνησ' αἰεί.

Antonius μένεις αἰεί.

CII.

Ibidem Serm. XXIX. p. 197. Gesn. p. 127. Grot.:

"Ἐκ τοῦ φιλοπονεῖν γίνεθ' ὃν θέλεις κρατεῖν.

CIII.

Ibidem Serm. LXVI. p. 417. Gesn. LXVIII. p. 279.
Grot.:

"Ἀθάνατόν ἐστι κακὸν ἀναγκαῖον γυνή.

Plautus Trin. I, 2, 17. *Eho, tua mulier quid agit? Im-*
mortalis est. unde Hermannus Praef. Trin. p. XXVII.
hunc versum ad Thesaurum retulit; rectius haud dubie
quam J. Gulielmii Quaest. Plaut. p. 294. qui comparat
Trinumi V. 2. 61. *si pro peccatis centum ducat uxores,*
parum est.

CIV.

Ibidem Serm. LXVI. p. 420. Gesn. LXVIII. p. 281.
Grot.:

Τὸν δὲ μόνον ὄντα καὶ κακὴ τύχη τρέφει.

Ita Gesn. et Bentr. p. 124. pro τὸν μόνον ὄντα. Grot.
μονόν.

CV.

Ibidem p. 421. Gesn. p. 283. Grot.:

Γαμεῖν ὅς ἐθέλει εἰς μετάνοιαν ἔρχεται.

Bentr. p. 125. non sine metrico vitio γ. ὅς ἐθ. μετάνοιαν
μετέρχεται. Sed vide Menandri Gnom. mon. 91.

CVI.

Ibidem, Philetae nomine adscripto:

Βίον καλὸν ζῆς, ἂν γυναῖκα μὴ ἔχῃς.

Leg. λάβῃς, nisi malis τρέφῃς. Idem versus in Gnom.
mon. 72.

CVII.

Ibidem Serm. LXXVII. p. 453. Gesn. p. 341. Grot.:

Βούλου γονεῖς πρὸ παντὸς ἐν τιμαῖς ἔχειν.

Ad Thesaurum refert Hermannus Praef. Trin. p. XXVII.
Idem versus in Gnom. mon. 78.

CVIII.

Ibidem Serm. LXXXIII. p. 347. Grot.:

Ἢδύ γε πατὴρ τέκνοισιν εἰ στοργὴν ἔχει.

Deest hic versus apud Gesnerum, ex cod. eum edidit
Grotius.

CIX.

Ibidem Serm. CXX. p. 608. Gesn. CXXII. p. 497.

Grot.:

Θανεῖν ἄριστόν ἐστιν ἢ ζῆν ἀθλίως.

Philemoni tribuit Grotius, Sophocli Gesnerus. Bentr. p.
129, οὐ ζῆν. Illud tuentur exempla apud Matth. Gramin.
Gr. p. 640. et Herm. ad Vig. p. 715. De sequenti versu
apud Stob., quem Bentr. cum hoc versu conjunxit, vide
quae dixi ad ejus Emend. p. 130.

CX.

Ibidem Serm. XCVII. p. 538. Gesn. XCVIII. p. 415.

Grot.:

Νόσον πολὺν κρείττον ἐστὶν ἢ λύπην φέρειν.

Incerto poetae tribuit Grotius; in Gesneri margine nihil adscriptum est. Philemoni, cujus fragm. proxime antecedit, tribuit Apostol. Cent. XVII. 79. Cfr. Bentl. p. 135.

CXI.

Apud Auct. Comp. Men. et Phil. p. 360.:

Κρίσει δικαίᾳ καὶ δίδου καὶ λάμβανε.

Hunc etiam versum ad Thesaurum retulit Hermannus Praef. Trin. p. XXVII.

CXII. a.

Ibidem:

Εἰς χεῖρα δοῦλον δεσπότη μὴ συμβαλῆς.

CXII. b.

Ibidem p. 362.:

Ψυχῆς τόνος γὰρ ὑπὸ λόγου κουφίζεται.

Ita Rutgersius dedit pro Codicis lectione *ψυχῆς γὰρ πόνος*.

CXIII.

Apud Teletem Stobaei Serm. XCV. p. 524. Gesn. οὐκ ἀηδῶς γὰρ ὁ Φιλήμων.

Πλοῦτον μεταλήψεθ' ἕτερον οὐχὶ τὸν τρόπον.

Recepit Grotius Exc. p. 777.

CXIV. a.

Apud Schol. Arist. Av. 39. παρὰ τοῦτο καὶ Φιλήμων:

Ἢ μὲν χελιδὼν τὸ θέρος, αἱ γύναι, λαλεῖ.

Ita Bentl. p. 135. pro αὐτὸ θέρος.

CXIV. b.

Apud Apostol. Cent. XIII. 78.:

Νόμος γονεῦσιν ἰσοθέους τιμὰς νέμειν.

Apud Stob. Serm. LXXVII. p. 455. Gesn. LXXIX. p. 339. Grot. Menandra tribuitur. Est etiam in Menandri Gnomis monost. 378.

CXV.

Eustath. in Hom. p. 633. fin. Rom. χερσὶς δὲ παιγνίου τοῦδε (τοῦ διαγραμματισμοῦ) παρὰ Φιλήμονι ἐν τῷ.

Μεθύνει, διαγραμμίζει, κυβεύει. —

Vide Intpp. Polluc. IX. 99.

CXVI.

Ibidem p. 1142. 52. πρῶτ' λέγεται καὶ τὸ ἕως αὐτῆς ὄρας· Φιλήμων γούν φησί·

— — Μεμίσθωνται με δειλῆς πρωΐας.

Est etiam apud Schol. ined. Heynii ad Iliad. Tom. VII. p. 798. De δειλῇ πρωΐᾳ, proximo ante prandium tempore, notavit nonnulla Bochart. Hieroz. I. p. 559. 10. Plura dedit Ruhnken. ad Tim. p. 75.

CXVII.

Apud Stobaeum Ecl. Phys. I. p. 234. Heer.

Πάντ' ὁ χρόνος ὁ μέγας μαραίνει.

„Grot. cum Cant. h. l. inscripsit ex Eurip. Hippo-
„lyto, in quo non legitur. Codd. vero V. A. E. Euripidis
„nomen ad proximum locum trahunt. Pertinere itaque
„ad h. l. arbitror Philemonis nomen, quod librarii male
„jam ad praecedentem Sophoclis locum traxerant.” Heer-
ren. Videntur Sophoclis verba esse ex Ajace 700. Ηερμῆ.
πάνθ' ὁ μέγας χρόνος μαραίνει τε καὶ φλέγει. Philemonis no-
men fortasse ad aliud spectabat fragmentum librariorum
negligentia omissum.

CXVIII.

Append. Vatic. II. 93. μὺς ὀλεθρος. οἱ μύες ἀπαρξέον-
των αὐτοῖς τῶν μελῶν κατὰ βραχὺ φθείρονται. ὁθεν καὶ Φι-
λήμων φησί·

— Ἄλλ' ἀπόλλυμαι

κατὰ μὺς ὀλεθρον. —

Ita haec e Cod. Par. dedit Bast. Epist. cr. p. 90.

CXIX.

Athen. XIII. p. 594. D. ὅτι Μένανδρος ὁ ποιητὴς ἦρα
Γλυκέρας, κοινόν. ἐνιμεσήθη δέ. Φιλήμωνος γὰρ ἐταίρας ἐρα-
σθέντος, καὶ χρηστέην ταύτην ὀνομάσαντος διὰ τοῦ δράματος,

ἀντέγραψε Μένανδρος ὡς οὐδεμιᾶς οὔσης χρηστῆς. Ita recte h. l. e MS. dedit Schweighaeuserus, male tamen ex his verbis Philemoni fabulam *Glyceras* nomine inscriptam affingens.

CXX.

Hesych. s. v. *Ἰσις*. ἐνιοὶ ὁμνύοντες τὴν Ἰσιν ἔξ ἐτοίμου ἐνόσουν· ὅθεν ὁ Φιλήμων διὰ τὸ συνεχὲς τῶν νόσων ἐχρησάτο τῇ λέξει. De Isidis jurejurando caecitatis aliorumque morborum auctore v. Jablonski Panth. Aegypt. I. p. 111. Intpp. Juvenal. XIII. 93. cll. Ovidio Amor. III. 3. 1.

CXXI.

Antiattic. Bekk. p. 102. Κυρίαν οὐ φασὶ δεῖν λέγειν, ἀλλὰ κεκτημένην· τὸν δὲ κεκτημένον μὴ λέγεσθαι ἀντὶ τοῦ δεσπότου. Σατυρικοῖς κεκτημένον λέγει, Φιλήμων κυρίαν. Ante Σατυρικοῖς tragici poetae et satyricae fabulae nomen excidit. Κεκτημένος hoc sensu habet etiam Aeschylus Suppl. 340.

CXXII.

Grammat. ap. Bekk. An. Gr. III. p. 1196. σισημείωται παρὰ Φιλήμονι τῷ κωμικῷ οἱ εὔνους. τοῦτο γὰρ ὡς ἀπὸ τοῦ παρὰ φιλοσόφοις· εὔνοες γὰρ γέγονε κατὰ κράσιν. Etym. M. p. 606. 25. δέον γὰρ τὸν νοῦν λέγειν καὶ οἱ νοῦ οἱ νοῦ σισημείωνται παρὰ Φιλήμονι τῷ κωμικῷ τὸ οἱ εὔνους γὰρ εὔνοες, τὸ παρὰ φιλοσόφοις εἰρημένον, γέγονε κατὰ κράσιν εὔνους. οἱ εὔνοι δὲ δεῖ λέγεσθαι. Leg. δέον γὰρ τὸν νοῦν λέγειν καὶ οἱ νοῦ σισημ. π. Φ. τ. κωμικῷ οἱ εὔνους. τὸ γὰρ εὔνοες etc. Cfr. Intpp. Greg. Cor. p. 480.

CXXIII.

Ibidem Choeroboscus p. 1406. τινὲς μὲν ὀρτυγὸς φασὶ διὰ τοῦ γ, Φιλήμων δὲ διὰ τοῦ κ φησὶν ὀρτυκος.

CXXIV.

Steph. Byz. p. 169. ἔχει δὲ ἡ πόλις (Crastus in Sicilia) εὐπρεπιστάτας γυναῖκας, ὡς Φιλήμων.

CXXV.

Phot. Lex. p. 76. Θυρσόν, τὸ ὄπλον. Φιλήμων. Nisi Grammaticum intelligas.

CXXVI.

Ibid. p. 238. ὀκτώπηγγυς καὶ ὀκτώπους. Φιλήμων.

CXXVII.

Pseudo-Plut. Vol. V. p. 617, Wytt. ed. maj. τῶν εὐγενῶν οἰκείον, ὃ Φιλήμων λέγει, πρὸς τὸν πόλεμον καὶ θάνατον ὀρούειν, ὥς ἱερεία. Sententiam non verba Philemonis reddidit; nisi forte, quae Wolfii sententia fuit, ad eum poetae locum respexit, quem supra exhibui Fragm. I. p. 63.

CXXVIII.

Athen. XI. p. 477. F. κισσύβιον, τὸ μόνωτον ποτήριον. Φιλήμων. Fort. Grammaticus. Ad eundem referenda sunt haec. Eustathii p. 1299. 63. Rom. καὶ τὸν παρὰ τῷ κωμικῷ Φιλήμονι ἐμβαθυγύταν (leg. ἐμβασικοίταν), ὃς καὶ ἔφηβος ἐκαλεῖτο. ποτηρίου δὲ ἦν εἶδος κατὰ τὴν τοῦ Δειπνοσοφιστοῦ ἱστορίαν. Athenaei locus est p. 469. a. ubi diserte voc. ἐμβασικοίτας e *Philemonis Atheniensis* libro περὶ Ἀττικῶν ὀνομάτων ἢ γλωσσῶν affertur. Nimirum Epitome usus est Eustathius, in qua haec leguntur: ἐστὶ δὲ καὶ ἔφηβος ποτήριον, ὃ καὶ ἐμβασικοίτας, ὥς φησι Φιλήμων. Cfr. Schweigh. Vol. VI. p. 83.

CXXIX.

Suid. I. p. 394. Φιλήμων δὲ καὶ ἀσχολεῖ. Eadem habet Gramm. Bekk. An. Gr. I. 457. 20.

CXXX.

Eustath. p. 1964. 7. Φιλήμων δὲ, φασὶ, βασιλεύει οἷδε σῦκα, ἐξ ὧν αἱ βασιλίδες ἰσχυάδες.

CXXX.

Apud Plinium H. N. 37, 31. de sardonyche: *Hac certe apud Menandrum et Philemonem fabulae superbiunt.* Aetigi haec jam ad Menandri fragmenta.

CXXXI.

Apud Schol. Soph. Oed. Col. 42. Φιλήμων δὲ ὁ κωμικός ἐτέρας φησὶ τὰς σημανὺς θεὰς τῶν Εὐμενίδων. Eadem Suidas I. p. 896. Vide quae supra dixi ad Alciphr. II, 3, 11.

Alia fragmenta, quae dubium est utrum Menandro an Philemoni aliisque poetis attribuenda sint, exhibui in Menandreis p. 97. 162. 206. 207. 218. 241. 246. 247. 305.

PHILEMONIS IUNIORIS FRAGMENTA.

I.

Ἐάσαθ' οὕτως ὥς ἔχει. τὸ πῦρ μόνον
ποιεῖτε τοῖς ὀπτοῖσι μὴτ' ἀνιμμένον·
τὸ γὰρ τοιοῦτ' οὐκ ὀπτόν ἀλλ' ἐφθόν ποιεῖ.
μὴτ' ὀξύ· κατακάει γὰρ ὅς' ἂν ἔξω λάβῃ
δ τοῦτο πάλιν, εἰς τὴν σάρκα δ' οὐκ ἐνδύεται.
Μάγειρός ἐστιν, οὐκ ἐὰν ζωμήρουσιν
ἔχων τις ἔλθῃ καὶ μάχαιραν πρὸς τινα,
οὐδ' ἂν τις εἰς τὰς λοκάδας ἐχθρὺς ἐμβάλλῃ.
ἀλλ' ἔστι τις φρόνησις ἐν τῷ πράγματι.

Athenaeus VII. p. 291. D. ὁ δὲ παρὰ τῷ νεώτερῳ Φιλή-
μονι μάγειρος διδασκαλικὸς τις εἶναι θέλει τοιαῦτά τινα λαλῶν.
Ἐάσαθ' οὕτως etc. Recepit Grot. Exc. p. 777. Primum
vs. correxit Benth. p. 131. — Vs. 2. ante Grot. ὀπτοῖς. —
Vs. 9. Similem coti gloriationem habes in Euphronis loco
ap. Athen. I. p. 7, F. Cocus, inquit, nihil a poeta dif-
fert, ὁ νοῦς γὰρ ἐστὶν ἑκατέρῳ τούτων τέχνη. Cujus generis
centena e Latinis Comicis afferri possent. — Ceterum
recte, ut videtur, Schweighauserus hos versus e *Milite*
dactos esse statuit. Vide quae supra dixi in fine adnota-
tionis ad fragmentum • Στρατιώτῃ Philemonis majoris.

II.

α'. Τίς ἐστὶν οὗτος; β'. ἰατρός. α'. ὥς κακῶς
ἔχει
ἅπας ἰατρός, ἂν κακῶς μηδεὶς ἔχῃ. — Μόνῳ

Μόνῳ δ' ἰατρῷ τοῦτο καὶ αὐνηγόρῳ
ἔξουσιν, ἀποκτείνειν μὲν, ἀποθνήσκειν δὲ μή.

Stobaeus Serm. C. p. 549. 25. Gesn. CII. p. 423. Grot. Distribui inter personas colloquentes, praeunte H. Stephano Conn. Gr. p. 407., quem sequutus est Grotius. — Vs. 3. sine idonea causa Bentl. p. 128. ἔξουσ' ἀποκτείναν. — Juniori Philemoni hos versus tribui Grotii auctoritatem sequutus, nam in Gesneri margine nudum Philemonis adscriptum est.

His utriusque Philemonis fragmentis alium locum adjiciam, quem Justinus de Mon. p. 38. D. et Eusebius Praep. Evang. XIII. p. 400. *Diphilo*, Clemens autem Alex. Strom. V. p. 258. 30. Sylb. et Theodoret. Tom. IV. p. 854. Hal. *Philemoni* tribuunt.

Οἷσι σὺ τοὺς θανόντας, ὦ Νικήρατε,
τρυφῆς ἀκρίως μεταλαμβάνοντας ἐν βίῳ
καὶ γῆν καλύψειν, ὡς ἀπὸ τῆ πάντ' εἰς χρόνον
πεφευγῆναι τὸ θείον ὡς λεληθότας;
5 ἔστιν Δίκης ὁφθαλμός, ὃς τὰ πάντ' ὁρᾷ
καὶ γὰρ κατ' Αἶδην δύο τρίβους νομιζομεν,
μίαν δικαίων χάτεραν ἀσεβῶν ὁδόν.
εἰ γὰρ δίκαιος κάσεβῆς ἔξουσιν ἔν,
ἄρκας ἀπελθὼν, κλέπτ', ἀποστέρει, κύκα.
10 μηδὲν πλανηθῆς· ἔστι καὶ Αἶδου κρίσις
ἥνπερ ποιῆσει θεὸς ὁ πάντων δεσπότης,
οὐ τοῦνομα φοβερόν, οὐδ' ἂν ὀνομάσωμι' ἐγὼ,
ὃς τοῖς ἀμαρτάνουσι πρὸς μῆκος βίου
δίδωσι.

Sed hujus loci fides tam certis indicibus falsa tenetur, ut copiosiore ejus rei demonstratione supersedere liceat; praesertim cum jam Luzacium hoc argumentum uberius tractasse suspicemur. Vide quae supra ad Menandri Fragmenta monui p. 306., ubi complures ejusdem commatis versus, ab aliis Menandro aliis Philemoni tributos, exhibui. — Vs. 1. Just. Νικόστρατε. — Vs. 3. unus habet Justinus. Bentl. p. 130. corrigit: κατὰ γῆν κ. κατὰ τοῦ π. εἰς γ. — Vs. 6. 7. desunt ap. Justinum. Pro καὶ γὰρ Theod. καὶ δὲ, sed MS. γάρ. — Vs. 7. emendavit Grotius. Theod.μίαν μὲν δικαίων, ἑτέραν δὲ ἀσεβῶν. Clem. μ. δ. ἑτέραν δ' ἀσεβῶν εἶναι θεον. Similiter Eusebius. — Vs. 8. docet

E o

apud Clem. Theod. et Euseb. qui ejus loco alium versum habent turpiter depravatum. V. Bentlejus — Vs. 12. deest ap. Theod. Ceteri omnes τοῦνομα, quod in τῶνομα corrumpit Grotius. Pro φοβερόν Clemens φοβερώτερον. Reliqua persequi in tali poeta vix operae pretium fuerit. Quamquam non repugnem, si quis nonnulla certe horum versuum auctorem ex ipso Philemone duxisse statuat. His quintum versum adnumeraverim: Ἔστιν Δίης ὀφθαλμός; δὲ τὰ πάνθ' ὄρα· quamquam is tragicum potius colorem habet. Idem legitur in Gnomis Menandri monost. 179. Cum nono versu: ἄρπαξ' ἀπὲλθὼν, κλέπτ', ἀποστέρει, κύνα, conveniunt fere illa Plauti Pseud. II. 2. 6.

Rape, clepe, tene, harpaga, bibe, es, fuge.

Quae comparavit Jos. Scaliger Conj. Varr. VI. p. 235. Bip.

Ceterum haud scio an ex eadem officina hi quoque versus prodierint, quos Clemens Alex. p. 45. *Euripidi*, Justinus autem de Mon. p. 37. D. *Philemoni* tribuit:

α'. Θεὸν δὲ ποῖον εἶπέ μοι νοητέον;

β'. Τὸν πάνθ' ὁρῶντα καὶ τὸν οὐχ ὁρῶμενον.

De quorum versuum fide neque Gatakerum ad Anton. XII. p. 361. a. neque Valcken. Diatrib. V. p. 41. C. scrupulum injecisse, mirari licet. Luzacius an eos tetigerit, incertum habeo.

RICHARDI BENTLEII
EMENDATIONES
IN
MENANDRUM
ET
PHILEMONEM.

E. 2

RICHARDI BENTLEII

EMENDATIONES

IN

MENANDRUM

ET

PHILEMONEM.

ΑΔΕΛΦΟΙ.

I. p. 201. *Ἐκαστος ἡμῶν, καὶ συνηγωνίσατο* —

Nesciebat Vir Clarissimus Clericus illud *συνηγωνίσατο*¹ corripere quartam syllabam, et idcirco in senario stare hic non posse *). Corrigendum erat *συνηγώνιζετο*, quod et praecedens *ἡμύνετο*, et quod continuo sequitur *συνέπραττον*, utrumque temporis imperfecti, apertissime demonstrant.

Ibidem. *Ὅν ἀν ἐπὶ πλεῖον τὸ κακὸν ἡμῶν ἠύξατο*. At qui *ἠύξατο* in ea, quam ponit Vir Cl. significatione ne Graecum quidem est. *Ἀύξομαι* enim in tempore indefinito non *ἠύξατο* facit, sed *ἠύξῃσατο*. *Ἡύξατο* longe aliud² notat, *precatus est*, *gloriatu*s est, ab *Εύχομαι*. Repone igitur, *ἠύξετο*. Quippe *ἠύξετο* vere significat *adauctum esset*, et aptissime cum prioribus convenit, *ἡμύνετο*, *συνηγώνιζετο*, *συνέπραττον*; quae omnia imperfecto tempore proferruntur. Huc accedit codex Grotii manuscriptus, qui *ἠύξαιτο* exhibebat. *Αἱ* enim pro *Ε* passim in manuscriptis occurrere norunt jam et pueri. Atque haec quidem, quae

*) Idem Grotii error in Apollodori loco apud Stobaeum Serm. 107. p. 483. *ὑμῖς μὲν ἀνιδίσασθαι*, ἀν τι μὴ ποιῇ ὁ πατήρ πρὸς ὑμῶν. Corr. *ἰάν*.

magnum etiam Grotium effugerant, condonari viro Cl. facile possunt; alia, quae paulo post castiganda venient, multo difficilias.

II. p. 5.

— Θεός ἐστὶ τοῖς χρηστοῖς ἀπὸ
'Ο νοῦς ἄρ', ὡς δοκε τοῖς σοφωτάτοις.

Grotius ad locum (cujus verba hic, ut alibi saepius, omisit Vir Cl. qui tamen se *notas Grotianas omnes subjesisse* profitetur) apud Justinum, inquit, legitur "Βοῦν οἱ σοφωτάτοι. Grotio igitur debeamus illud τοῖς σοφωτάτοις; quod utinam tanto viro non excidisset. Ea quippe significatione ne Graecum quidem est. *Εοικε* Dativo sequente nihil aliud notare potest, quam *simile est, decet, par est*. Δοκῇ σοφοῖς dicērent Graeci, non δοκεν, ubi exprimere vellent, *videtur, placet, sententia est*. Lege igitur minore mutatione, ὁ σοφωτάτοι: ὁ pro οἱ facillimo librariorum errore. Nempe hic, quicumque est, ut in Comœdia, alios alloquitur. Notum illud Aristophanis,

Ἵ σοφωτάτοι θιαταί, τὰ μὰ δὴ ξυνίτε.

III. p. 8. Τὰ τῶν φίλων κοιν' οὐ μόνον τὰ χρήματα.
Καὶ τοῦ δὲ καὶ φρονήσεως κοινωνία.

Haec, ait Grotius, ejus verba iterum suppressit Vir Cl. in versus digessimus, quae apud Suidam sic exstabant, κοινὰ τὰ τῶν φίλων, Τιμαῖος φησὶν ἐν τῷ θ' ταύτην λεχθῆναι κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑλλάδα, καθ' οὓς χρόνους Πυθαγόρας ἀνέπειθε τοὺς ταύτην κατοικοῦντας ἀδιανέμητα κεκτησθαι. Κέχρηται τῇ παροιμίᾳ Μένανδρος Ἀδελφοῖς. Οὐ δὴ πού τὰ χρήματα λέγειν μόνον, ἀλλὰ τὴν τοῦ νοῦ καὶ τῆς φρονήσεως κοινωνίαν. Ubi qui nasum habet, facile odorari poterit, non Menandri esse postrema verba, sed Suidae *). Et perperam omnino Grotius, qui male natos Iambos hinc extudit, et Menandro eos adfinxit. Κοινὰ enim τὰ τῶν φίλων, neque aliud quidquam, Menandrum hic usurpasse, testis est Terentius Adelphis 5, 3. qui Graeca Menandri sic vertit,

*Nam vetus verbum hoc quidem est,
Communia esse amicorum inter se omnia.*

IV. p. 5. Ὡ μακάριόν με, γυναῖκα γὰρ οὐ λαμβάνω.

Menandri verba apud Donatum sic se habent: Ὡ μακάριόν με. γυναῖκα οὐ λαμβάνω. Ubi Vir Cl. γὰρ illud inse-

*) Sunt Juliani verba Orat. VII. p. 245. ut monuit Toupius in Suid. p. 244.

ruit ad versum sustentandum. Quae haec temeritas est, Menandri fragmenta, quae senariis versibus incedunt, edenda et corrigenda in se recipere; cum senarii legem et mensuram, atque adeo syllabarum quantitates, aequae cum ignarissimis calleat? Bellus enim hic senarius misere claudicat, neque recto talo insistere potest. At quam in promptu erat sic restituere?

Ἦ μακάριόν μ', οὕτῃ γυνῆν οὐ λαμβάνει.

V. p. 245. Ὅς δ' οὕτ' ἐρυθριῶν οἶδ', οὐδὲ δεδομένα.

Neque hunc intellexit Iambum binis syllabis vacillare. Tam lexicula res denudat hominem,

Atque ignoratae premit artis crimine turpi:

Ecce enim versiculum levi medicina incolumem,

Ὅς δ' οὕτ' ἐρυθριῶν οἶδεν, οὕτε δεδομένα.

et sic plane extat apud Stobaeum titulo de Impudentia. Diphilo autem hoc tribuit Grotius; non, ut Gesnerus, Menandro: unde accepit Lindenbrogius ad Terentium, et recte citavit. Bis ergo vapulare dignus est vir Cl. qui aut in scansione nescio quomodo, aut in verbo haerens, rem sanam ultro corripit. Risum etiam movet, cum Lindenbrogium hoc protulisse dicit ex Prisciano lib. XVIII. ubi tamen, ait, invenire non potui. Non enim hoc Diphili sive Menandri ex Prisciano laudat Lindenbrogius, sed Terentii ῥῆσιν illam, *Quem neque pudet quicquam*; quaeque ibi habetur lib. XVIII. p. 1134.

VI. p. 261. Οὐκ ἔς' ἀνοίας οὐδὲν τολμηρώτερον.

Hanc quidem gnomen longe esse verissimam, vir Cl. ipse exemplo est; qui legis metricae imperitissimus Comicorum fragmenta sub incude sua formare ausus est. Quale enim illud οὐδὲν, spondeus in loco quarto? quid illud τολμηρώτερον? quod vel in discipulorum cathedris τολμηρώτερον dici nemo nescit, vocale scilicet brevi, ob syllabam longam praecedentem. Iterum ergo claudicabit versus, et trochaeum accipiet in loco quinto. Haecce ne flagitia fieri, et patienter ferri? Atqui, inquiet, Lindenbrogius hoc quaecumque est, mihi subministravit. Nimirum aut fallor, aut memoria Lindenbrogium fefellit: hoc enim, opinor, voluit,

Οὐκ ἔς' ἀναιδοῦς ζῶον εὐθαρσέστερον:

quod apud Stobaeum continuo sequitur illa superiora, numero V.

Ὅς δ' οὕτ' ἐρυθριῶν οἶδεν, οὕτε δεδομένα, etc.

et Diphilo adscribitur. Illud vero alterum, quo vir Cl.

lectores impertit, neque Menandri, neque alius cuiusquam est.

VII. p. 7. *Πρὸς ἅπαντα δειλὸς ὁ πένης ἐξὶ πράγματα* etc.

Et verba huius fragmenti et sententiam nobis depravit vir Clarissimus; δειλὸς enim furtim supposuit, cum et Stobaeus et Grotius elegantius habeant neutro genere δειλόν. Deinde et versus laborat, cum in loco quarto spondaeum gerat; etsi hoc ille erratum cum Grotio et aliis commune habeat. Repone,

Πρὸς ἅπαντα δειλόν ἐστιν ὁ πένης πράγματα.

Versu autem tertio, mala fide exhibuit δέ, quo clarior appareret oppositio, quam ille sibi finxit inter πένητα et μετρίως; πράττοντα. Stobaeus enim, et ex eo Grotius γὰρ agnoscunt, non δέ: neque ulla hic oppositio est, sed prioris sententiae confirmatio. Lege ergo;

Ὁ γὰρ μετρίως πράττων περισκέλερον —

Hoc plane est, quod Terentius dicit loco a Viro Clariss. hic laudato, *Ad contumeliam omnia accipiunt magis. Περισκέλερον* autem *molestius, aegrius, gravius* significare multis probat Gatakerus ad Antoninum *): qui tamen nescio quomodo *constantius* in hoc Menandri loco accipit, similiter ac Grotius, et ex utroque Clericus. Causa his omnibus errandi erat, quod μετρίως πράττων interpretarentur, *cui res meliusculae sunt, cui quod satis est suppetit*, et opponerent τῷ πένητι. Atqui μετρίως πράττοντα etiam *pauperem* denotare, et opponi τῷ πλουσίῳ καὶ εὐτυχούντι, *diviti et fortunato* res notior est, quam ut exemplis hic egeat. Hoc autem posito, jam illud γὰρ enim, quod rationem pollicetur sententiae praecedentis, evincit plane de *paupere* hic, ut prius, agi, non de *divite*. Condonemus autem hoc Viro CL. quod cum tantis Viris ei commune est; at sua illa facinora, qui bina hic verba primus corruperit, solus expiare debet.

A A I E I Σ.

VIII. p. 14. *Πρῶτος εἰρὼν διατροφὴν πτωχῷ τέχνην.*

Quis risum hic tenere poterit? Apud Grotium recte habet,

Ὁ πρῶτος εἰρὼν διατροφὴν πτωχῷ τέχνην.

Verum, cum ibi littera O maxima, pro typothetarum

---

*) Lib. IV. 28. p. 116. Cfr. Casaub. ad Athen. p. 656. a. et Lobeck. ad Sophoclis Ajac. p. 317.

more, infra lineam statureretur, et inchoaretur vox Πρώτος a Π majuscula omisit illud O aliud agens vir Cl. neque sentire potuit, eo pacto versiculum una syllaba fore mutilum. Sic enim ad eruditos suos digitos exegisse verum videtur,

Πρώτος | εὐρών | δια | τροφήν | πωχῶ | τέχνην.

Quid videtur? nonne sex pedibus constat, et numero se satis incedit? Dixerit aliquis, typographi fortassis erratum est. Atqui illud prohibet adnotatio; ubi iterum nobis hoc propinatur. O rem Aristarcheo magistro dignam!

IX. p. 12. Εμποροῦμένου δὲ μετρίως ἐκ κυλικῶν χρυσίων etc.

Locum hunc ex Athenaeo, ait Vir Cl. disruptum re-ete censet Is. Casaubonus, nec sanatu facilem. Quod tamen tanto Viro difficile visum est, id clanculum tentare voluit noster, ob ipsam imperitiam audacior. Nam pro χρυσίων, quod apud Athenaeum exstat, reposuit, celato de ea re lectore, χρυσιῶν. Atqui χρυσιῶν, o bone, Ionicum est, neque in Attica comoedia stare potest: dixisset utique Menander, κυλικῶν χρυσιῶν. Inde pro Ἐνδον ἔς' ἄνδρες, substituit εἰς, Intus sunt viri. Ideo vero εἰσι voluit, quia illud ἄνδρες in casu recto accepit. Ergo, Clerici iudicio, viri in suppellectile sunt numerati. Quis non exclamet, Pulchre, bene, recte? Tandem pro κάκτυπωμάτων, hoc est, καὶ ἐκτυπωμάτων, ille divisim edidit κακ τυπωμάτων, vertitque ex sculpturis. Dum autem haec suae Criticae edit specimina, nihil sentit interea, nec versum primum una syllaba deficere, nec tertium duabus, neque cum bis illud τορῦματα putide inculcetur, alterutrum ex illis sine dubio mendosum esse. Nos locum integrum sic refingi posse putaremus, si sub tanto Magistro praecepta Artis Criticae haurire licuisset:

Εμποροῦμεν οὐδὲ μετρίως ἐκ Κυλικίας χρυσίων.

Περσικαὶ σολαὶ δ' ἐκείναι, πορφύρᾳ τε εἴωματα

Ἐνδον ἔς', ἄνδρες, ποτηρίδιά τε καὶ τορῦματα.

Hi certe, si nihil aliud, Trochaici sunt; quorum leges 6 non magis intelligit vir Cl. quam Senariorum.

X. p. 15.

— Εκλελάκησεν

Ὁ χρησὸς ἡμῖν μοιχός, ἀλλ' ἀντάλλαγος.

Quid, malum, ἐκλελάκησεν in fine senarii facit? quamvis illud nesciverit, in sexto loco necessario requiri Iambum? Sed para te, lector, ut rem pene incredibilem digne mirari possis. Usus est Vir Cl. editione Suidae postrema, quam nuper dedit Doctissimus et Celeberrimus Ludolphus Kusterus. Ibi autem clare exstat ἐκλελάκτικην,

ne et in editionibus prioribus. Verum, cum ibi Typothes formam τ adhibuerit uno ductu comprehensam, quae sane litteram η sic imitatur, ut homini Graece imperito facile possit imponere; similitudine figurae deceptus vir Cl. ἐκλελάκην ibi legebat, pro ἐκλελάκτικην: et vocis, opinor, cacophonia offensus ἐκλελάκην de suo supposuit, tam in textu, quam in adnotatis: non persentiscens et Artis Metricae et Grammaticae leges hoc verbi portento violari. Mixtam enim formam habet et Praeteriti, et Aoristi.

Diversum confusa genus Panthera Camelo.

Ego vero olim sub ferulae ictu poenas dedissem, nisi ab ἐλακτεῖν praeteritum fecissem ἐκλελάκην, aoristum vero ἐξέλακσεν. Quid? an qui Artem Criticam alios docere instituit, ipse prima Grammaticae rudimenta est docendus? Scribe vero ocus,

— ἐκλελάκτικην

‘Ο κρησός ἡμῖν μοῖρος, ἀλλ’ ἀντάλλαγο.

— *rejecit (deseruit) nos* *)

Bonus ille adulter: sed vicarius alius venit.

Suidas ipse alibi, ‘Εκλελάκτικην, ἀποβέβηκεν, ἀπέφυγεν. Nempe ad hunc ipsum Menandri locum respexit. Apage igitur illud ἐκλελάκσεν, quod vir Cl. vertit *increpuit*; a Kustero quippe hic destitutus, neque verbum, neque sententiam huius loci ex Menandri Piscatore hic, Delius aliqui natator, expiscari valebat.

XI. p. 15. Δύ’ οἰκίας φηλοῦν γερόντων, ὡς λέγεις, Ἀβελτέρων.

Ita versus digresserat Kusterus, et recte quidem, si ad digitos tantum exigantur: quem hic secutus est vir Cl. Aliter verò disponendi erant, et rotundiùs, et verius;

— δύ’ οἰκία

Φηλοῦν γερόντων, ὡς λέγεις, ἀβελτέρων.

Ita versus numerose apteque incedit. Sed quid ab eo sensum huius rei exspectamus, qui ne syllabarum quidem rationem tenet?

XII. p. 260.

— ἀναπετῶ

Τοῦτ’ προσελθὼν, καὶ οὐκ ἀνέξομαι οὐκέτι.

Ex Kusteri conjectura hoc retulit vir Cl. ad Ἀλιᾶ, Piscatorem. Suidae enim codices sic exhibent: Ἀναπετῶ, ἀναπετάσω. Μένανδροσ. Ἄλλοις ἀναπετῶ τοῦτ’ etc. At Kusterus sic locum corrigendum opinatus est, Μένανδροσ Ἀλιεῖ vel Ἀλιεῦσι: frustra. Quoties enim Menander ibi lauda-

*) Rectius: *se proripuit, evasit.*

tur, nulla dramatis mentione facta? Adde quod ἄλλοις cum ipsa sententia apprimè convenit. Sic igitur locum constitue,

— Ἄλλοις ἀναπετά
Τοῦτ' ἐπιδείδων, οὐκ ἀνίσχομαι οὐδέ τι.

Ubi, ut vides, προειδὼν reponimus, pro προσιδὼν, quod nihil ad rem hic facit. Libenter autem, sagacissimo Kustero hic dormitante, viro CL. condonabimur; qui ne illud quidem vidit καὶ οὐκ lege metri in unam syllabam coalescere oportere.

XIII. p. 220. Προσιῶν γέρον ἀλιεύς, παρ' οὗ τὸ φέρονται
Τρίτην ταύτην ἐπιδάμεθ' ἡμέραν.

Ita versus constituit vir CL. nesciens se in posteriore versiculo omnes senariorum leges conturbasse. Sed Eustathius, unde hoc transtulit, habet Ὁ προσιῶν. Tu sic in ordinem suum versus redige; ne, litera quidem mutata, aut vocula inversa:

— ὁ προσιῶν
Γέρον ἀλιεύς etc.

XIV. p. 15. — Θάλασσα
Καὶ βορβορώδης, ἣ τρέφει θύνον μέγαν.

Quid hoc homine facias, qui illud θάλασσα Senarium claudere posse existimat, in duabus syllabis totidem mendorum reus? Atqui apud Athenaeum loco citato sic habetur, καὶ θάλασσα καὶ βορβορώδης. Priorem καὶ sustulit Vir CL. in tenebris scilicet prodeambulans: alius, artis metricae luce adjunctus, posteriorem sustulisset, et eo pacto effecisset rotundissimum Trochaicum.

ANATIΘΕΜΕΝΗ.

XV. p. 18. — Πρὸς ταῖς δώδεκα
Δραγμαῖς καὶ τριώβολον μέτοιχος τελεῖ.

Haec, quasi Menandri verba, ex Harpocrate nobis obtrudit Vir CL. Harpocratio autem sic narrat: Μένανδρος δ' ἐν Ἀνατιθεμένῃ καὶ ἐν Διδύμαις, πρὸς ταῖς δώδεκα δραγμαῖς καὶ τριώβολόν φησι τοῦτους (μετοίκους) τελεῖν, ἴσως τῷ τελώνῃ: hoc est, Menander in Ἀνατιθεμένῃ et Διδύμαις, praeter XII drachmas triobolum ait pendere solere inquilinos; fortasse publicano. Quis, nisi naris obesae, non continuo olfecisset, Harpocratiois haec verba esse, non Menandri? Qui enim fieri potuit, ut eadem ῥῆσις ex duabus Fabulis citaretur? Ergo hoc suis verbis docet Lexicographus, in utroque Dramate hoc de Triobolo a Me-

mandro innui: Poetae autem verba minime adducit. Vir tamen Cl. neque re ipsa adnotatus, neque metri scientia cohibitus, inficetum illum Senarium hinc extudit, sic opinor digitis computans,

Δραχμαῖς | καὶ τρεῖς | ὥστε | ἅν μὲν | τοῖκος | τέλει.

Nonne syllabarum numerus apte respondet? Atque hoc satis erat viro Cl. ut versiculum, tribus pedibus fraetis male titubantem, in luto pervolveret.

ΑΝΔΡΙΑ.

XVI. p. 19. Καὶ τεττάρων ὧν μετὰ τοῦτο, φιλάτη,
Τὸν νεοττόν.

Bis in binis vocabulis peccavit Vir Cl. cum Senarium ab illis τὸν νεοττόν inchoari posse credidit. Atqui eo, opinor, se excusabit, quod in accuratissima Suidae editione. quam nuper adeo dedit exuditissimus Kusterus, pariter erratum sit. Hoc quidem verum est; et nollem factum. Nam editio princeps Mediolanensis clare recteque, ΝΕ-ΟΤΤΟΝ, ἡ τοῦ ὧν λέκνθος, καὶ τὸ πυρρόν; non, ut nunc fertur, Νεοττός. Versus etiam sic recte exhibet,

Καὶ τεττάρων ὧν μετὰ τοῦτο, φιλάτη,
Τὸ νεοττόν:

non τὸν νεοττόν. Illam autem lectionem veram esse 9 vel ipsa metri ratio manifeste evincit; qua sola auctoritate armatus neque Photio in Lexico, neque Aelio Dionysio apud Eustathium *) fidem habeo, qui pro ὧν vitello νεοττός ponunt. Immo vero ὁ νεοττός pullus. Τὸ νεοττόν vitellus.

XVII. p. 20. Εὐρετικὴν μὲν εἶναι φασὶ τὴν ἐρημίαν —

Atqui apud Donatum sine illo μὲν habetur Εὐρετικὴν εἶναι φασί: quod ipsum cum versum oneret, et syllabam longam ponat, ubi brevis requiritur, Vir tamen Cl. particulam μὲν de suo superaddidit, ut tanto onustior misellus Iambus incederet, dicam, an concideret. Aufer vero istud, et repone,

Εὐρετικὸν εἶναι φασὶ τὴν ἐρημίαν.

Εὐρετικὸν genere neutro, ut *Triste lupus stabulis*, et alia sercenta, atque hoc ut versui necessarium, ita per se elegantius est. Ipse Menander in Γεωργῶν: Εὐκαταφρόνητόν ἐστι, Γοργία, πένης. in Ἀδελφοῖς: Πρὸς ἅπαντα δειλὸν ἐστὶν ὁ πένης; πράγματα. Et alibi saepe.

*) Ad Hom. Vol. I. p. 228. fin. ed. Rom.

XVIII. p. 20. Λούσατε αὐτὴν τάχιστα.

Ex Donato ad Terentii Andriam hoc hausit, Vir Cl. suo tamen mangonio pro more immutatum. Ibi enim sic erat, Λούσατε αὐτὴν ΤΤΙΣΤΑ: unde illud τάχιστα noster interpolavit; sane perite; neque enim cum Senario, neque cum Trochaïco convenit: et hoc tamen quaecumque est Casaubono debet apud Lindenbrogium. At quam nullo negotio vera lectio eruenda erat Λούσατ' αὐτὴν αὐτίκα.

XIX. p. 21. Σκολύψασα σὺ μυρρίνας τῇδε ἔκτεινε.

Praeclarum artis specimen editurus Vir Cl. ita inquit: *Ex vestigiis depravatissimae apud Donatum Scripturae haec verba collegi.* Ego vero, priusquam illa legeram, mirari mecum tacitus, ex quo tenebricoso specu tam horrendum carmen apportaretur: advenire certe non potuit, cui neque caput nec pedes sunt. Tene vir Clarissime, huiusmodi portenta pro Senariis Menandri venditare? Quanto satius erat has nugas difficiles Grammaticis relinquere, neque in alienam provinciam infausto pede te inferre? Enimvero, ut tam immodulatum carmen tibi condonemus, quae, sodes, sententia est? σκολύψασα *evulsos* latine reddis: quid? An myrti in scena radices egerant? Unde vero Menandro σκολύψαι pro *evellere*? Fefellit te, video, Hesychius, qui solus hoc vocabulum exhibet. At 10 si scisses impurum illud Archilochi, πάντ' ἄνδρ' ἀποσκολύπτειν; non, opinor, ex olido lupanari emendationem tuam accessivisses. Quid autem illud ἔκτεινε *extende*? anne id nobis pro *sterne* obtrudes? nihil equidem quicquam vidi, aut tetrius, aut infelicius. At aliud prorsus pollicentur corrupta illa apud Donatum, ΚΟΛΕΞΙΛΑC ΓΥΜΤΡΥΝΑC ΧΧΗC ΔΙCΤCΙΝC. Ecce enim quod nos primo conamine excudimus; neque enim in spineto hoc haerere libuit:

Ἀπὸ δεξιᾶς σοι μυρρίνης κλάδους λάβε.

Cum *a dextra* dicit, oculo *aram* significat, quae ibi data opera collocabatur. Ergo apte satis respondet Latinis Terentii,

Ex ara hinc sume verbenas tibi.

Nam Cyrillus in Glossario, Μυρρίνης κλάδος interpretatur *verbena*. Atque haec nostra, ut tuis propius ad corruptam scripturam accedunt, ita quod in hac re maximum est, Senarium efficiunt, ipsi Menandro non infitiandum.

ΑΝΔΡΟΓΥΝΟΣ.

XX. p. 23. Πληξας γὰρ ἔφθειρεν ἐκ παρατάξεως
Πόθεν γὰρ ἐν Λαμία πάσας.

Ita versus ordinavit Vir Cl. ut utrumque mendosum dederit. Nimirum non quantitate, sed numero syllabarum Senarium metiebatur.

Πλήξας | γὰρ ἔφ' | θειραν | ἐκ πα | ρηταῖς | εὖς

O hominem dignum, qui Criticae mysteria discipulis nobis patefaciat! Quam levi opera sic dare potuisset!

Πλήξας γὰρ ἔφθειρ' ἐκ παρητάξαις ποδὲν etc.

ANEPHIOI.

XXI. p. 24. 'Ο φανός ἐστὶ μετὸς ὕδατος οὐτοσί.

Δεῖ τ' οὐχὶ σείειν αὐτόν, ἀλλὰ γε σποδοῦν.

Ita rectissime, inquit Grotius, ad Athenaeum Casam-bonus σποδοῦν pro ποδοῦν. Magna quidem nomina, et omnibus veneranda. Sed, si verum proferre sine invidia licet, quid huc facit σποδοῦν? Quorsum cinere tegenda fax? An cinerem secum ferebant, qui in plateis ambula-bant? Sed domi, inquierent, ut futuris usibus inserviret. At quid hoc facit ad praesens deficientis luminis incommo-dum? quam inepta autem frugalitas in facula unius te-
11 runcii? Quorsum autem futuro tempore σποδοῦν; nonne ipsa sententia praesens efflagitat, Δεῖ σείειν καὶ σποδοῦν? Quid? quod verum ipsum sua conjectura corruperit vir magnus? In fine enim Tribrachum posuit pro Iambo, prorsus indignantibus Musis. Verba apud Athenaeum sic exstant; Δεῖ τ' οὐχὶ σείειν, ἀλλὰ ποδοῦν αὐτόν. Lego hand magna mutatione,

Δεῖ τ' οὐχὶ σείειν, ἀλλ' ἀποσειν αὐτόθεν.

Oportet eam non concutere, sed protenus abjicere.

Eleganter lusit Menander in verbis σείειν et ἀποσειν. Fax illa erat aqua plena, utpote de viridibus sarmentis confecta. Tam malam faculam frustra esset σείειν quas-sare; quod alias solebant, ut fulgorem excitarent: sed ἀποσειν projicere potius oportuit, nullius scilicet usus.

XXII. p. 25.

— εἰσιών

Πανόν, λύχρον, λυχροῦχον, ὅτι πάρεσι, φῶς
Μόνον πολὺ ποιεῖ.

In Athenaeo est ποιῇ facit: sed cum Dalechampius verterat cura modo Imperativo, hoc surripiens vir Cl. ποιῇ facito in textum intrusit. Nempe loci hujus senten-tiam et constructionem ne per nebulam quidem conspi-cere potuit. Tu scribe et distingue,

— εἰσιών,

Πανόν, λύχρον, λυχροῦχον, ὅτι πάρεσι φῶς
Μόνον, πολὺ ποιῇ

— Ingrediens quidam

Phanum, lychnum, lychnuchum afferendum clamat;
Quod unicum adest lumen multum facit tot vocabulis.

Addidimus quaedam in versione, quo sententia magis elucesceret. Nempe ex ipso Athenaeo constat, πανόν, λύχρον, λυχνέχρον diversa tantum nomina esse rei ejusdem. Domum autem abiturientes a coena facem poscere solebant casu accusativo; Παῖ, πανόν. Παῖ, λύχρον. Apud Athenaeum ergo lib. xv. pag. 699. Deipnosophistae discedentes, ὁ μὲν τις ἔλεγε, Παῖ, Λύχρινον; ὁ δὲ, Λυχνέα. ὁ δὲ, Λογνέα. ὁ δὲ Πανόν. ὁ δὲ, Λυχνέχρον. ὁ δὲ, Λύχρον. ἕτερος, Διμυξον λύχρον. ἄλλος, Ἑλάνην. καὶ ἄλλος ὅτι δὴ ποτε. tot vocabulis unam eandemque rem enunciantes. Atque haec quidem sententia prout a nobis est explicata, venusta est et Menandro digna. At viri Cl. versio putida, et ipsa nive frigidior.

APPHΦΟΡΟΙ.

12

XXIII. p. 27. Βίου δ' ἐνεσιν ἀσφάλει' ἐν ταῖς τέχναις.

Deductus est hic a magno Grotio Vir Cl. et ideo sub umbra ejus protegetur. Stobaeus sic dederat,

Βίου δ' ἐνεσι μί' ἀσφάλει' ἐν ταῖς τέχναις.

Ceterum versus, ut videtur, gratia Vir illustris interpolavit locum. Perperam; cum illud μί' et cum metro conveniat, et sententiam egregie adjuvet.

XXIV. p. 26. — Πάντας σὺ μεθύσους, Βυζάντιον,
 Τοὺς ἐμπόρους ποιῆς. ὅλην ἐπίνομεν
 Τὴν νύκτα διὰ σε etc.

Iterum hic Vic Cl. deceptus est a Grotio, qui post Casaubonum ad Athenaeum miras hic turbas dedit, dum luxatis, ut credidit, versibus studuit consulere. Apud Athenaeum sic locus habetur: Πάντας μεθύσους τοὺς ἐμπόρους ποιῆ το Βυζάντιον. ὅλην ἐπίνομεν etc. Vides haec a Grotianis immane quantum abscedere: et tamen eodem ordine verba proferuntur apud Aelianum Hist. Var. 3, 14. Uterque porro habet ποιῆ το Βυζάντιον; non, ut Grotius interpolavit, ποιῆς. Quid multa? Ne litera quidem vel mutata vel inversa, versus sani sunt apud Athenaeum, modo sic digerantur.

— Πάντας μεθύσους τοὺς ἐμπόρους etc.

Nimirum hic, quicumque est, alloquitur alium nescio quem, Tu, inquit, qui Byzantium negotiatum ivisti, ebriositatem ibi didicisti, ut ceteri mercatores solent: tua quidem caussa totam noctem potavimus, qui citius discere noluisti. Res, ut vides, et ipse Dramatis titulus de-

monstrat, Athenis agitur; ut frustra fuerit Grotius, qui propter illud *διὰ σε* adlocutionem ad Byzantium hic odoratus est; et proinde scenam ibi collocavit.

13 XXV. p. 26. — *Ὁυ γαρμῆς, ἀν νοῦν ἔχης* etc.

Grotius hoc ad locum: *Ὁυ γαρμῆς ἀν) Ἄν προ εἰν*. At quid opus hac adnotatione, cum apud Athenaeum diserte habeatur.

— *Ὁυ γαρμῆς, εἰν γε νοῦν ἔχης?*

Si versus gratia interpolabat Grotius, omnino aliud tum agebat: recte enim habet hoc, aequè ac illud. Idem etiam clanculum corrumpit vèrsum hic octavum, *ἀπόλλυνται τρία*. Quippe Athenaeus *ἀπόλλυνται* habet. Et quae causa erat plurale hic ingerendi? cum Neutra nomina pluralia, ut pueris notum est, frequentius cum verbo singularis numeri construantur. Haec animadvertisse Viri CL erat, si expectationem, quam de opere suo commoverat, explere valuisset.

XXVI. p. 28. — *Πάντ' ἐς τῷ καλῷ λόγῳ
Ἱερὸν. ὁ νοῦς γάρ ἐστιν ὁ λαλήσων θεῷ.*

In hoc quoque a Grotio deceptus est Vir CL. Justinus enim sic posuit,

— *Ὁ νοῦς γάρ ἐστιν ὁ λαλήσων θεῷ.*

Egregia sane sententia. Quo, inquit, iter capessis, Apollinis oracula consulturus? Si rectam rationem, si vera dogmata sequimur; ubique templum et oraculum est: mens enim cujusque est deus ille oracula daturus, quem frustra alibi quaesiveris. Quoties in his fragmentis, vel ex ipso Justino petitis, habemus, *Ὁ νοῦς ἐν ἡμῖν θεός, Mens in nobis deus est?* Perperam igitur Grotius, qui *θεῷ* hic interpolavit: quo posito, nulla jam hic ratio redditur, cur omnis locus sit templum. Nam et Delphis *mens* supersticiosissimi cujusque *alloquitur Deum*. Porro autem, quid illud sibi vult, *Πάντα ἐστὶν Ἱερὸν*? Hic merus solocismus est. Corrige: *πανταχῇ ἐστι, τ. κ. λ., Ἱερὸν* —

XXVII. p. 29. — *Ἡ χαλκοῦν μέγ' ὄλκιον.*

Hoc ex Polluce posuit Vir CL. tamquam posterius esset membrum Senarii: sed solenniter errat, utpote rei metricae prorsum ignarus. Viri eruditi ad illum locum Pollucis ex veterrimo codice proferunt *ὄλκιον*, non *ὄλκιον*. Sic ergo haec digerantur.

— *Ἡ χαλκοῦν μέγα
ὄλκιον.* —

XXVIII. p. 27. *Δωδεκαῖον χαλκῖον.*

Hoc

Hoc mancum adeo mutilumque ex Zenobio et Suida protulit Vir CL longam vero ῥῆσιν Menandri, quo illi spectabant, quaeque apud Stephanum Byzantium in Dodone exstat, prorsus praeteriit: quod casu an consulto omissum fuerit, viderit ipse, qui in adnotatione ad hunc locum Stephanum ipsum ad partes vocat. Nos eo lubentius hic totam ponemus, quia eadem opera licebit emendare. *Μένωντας*, inquit, αὐτῆς (τῆς παροιμίας) Μένανδρος ἐν Ἀθήφορῳ.

Ἐὰν δὲ κινῶσθαι μόνον τὴν Μυρτίλην etc.

Hoc Stephani de Dodone fragmentum, quod hic ex nostra emendatione dedimus, iterum denuo post annos a priore editione octodecim recensuit celeberrimus Professor Gronovius, cui multa me debere ingenue profiteor. Liceat tamen nonnulla hic candide in medium proferre, quae perspicacissimos ejus oculos tot annorum spatio effugerunt. In versu secundo D. Professor cum vulgo legit, ἦν τίτθην καλεῖ, *quam ille nutricem vocat*; in qua lectione ne mica quidem salis est. Quid enim mirum, quid memoratu dignum, si Nutricem quis vocaverit, quae nutrix sit? Enimvero non ipse solum alumnus, sed ceteri omnes Domestici et noti Nutricis nomine talem complabant, ut ex Compendia notissimum est. Absit igitur ab elegantiarum patre Menandro tam putidum schema; et scribe nobiscum, ἦ τίτθην καλῇ. Si digito, inquit, quis tetigerit Myrtilam, aut nomine tantum appellaverit, uno illo verbo excitata nutricula *nunquam loquendi finem facit**). Nam et ibidem legimus, πέρας οὐ ποιεῖ λαλιᾷ, pro vulgata illo, πέρας ποιεῖ. D. quidem Professor ex unico illo codice, qui πέρας habet, non πέρας, litteram illam ταῦ arripuit, ut sit, τέρας ποιεῖ λαλιᾷ, *monstrum exhibet sermonis*. Quod, pace tanti Viri, et socco disconvenit, et est ambiguum. Qui enim ex his verbis *garrulam* magis, quam *clamosam* intelligas? cum et Stentor *monstrum sermonis exhibuerit*, non loquacitate, sed sono **). Esto itaque, si placet, vel mea causa, πέρας οὐ ποιεῖ; quod cum sequentibus cohaerebit aptius; neque tamen versum onerabit, ut mea fide polliceri ausim. Jam autem, quod continue sequitur,

*) Toupius in Suid. III. p. 440. *Est τίτθην*, inquit, *subturpicula et probrosa. Menander apud Stephanum τὰν δὲ κινῶσθαι πτλ.—quem locum minus perspexisse videtur Bentlejus.* Immo quam maxime perspexit; sed Toupius ubique subturpicula odorari solet.

**) τέρας ποιεῖ λαλιᾷ tuctur Porsonus Miscell. p. 387. vertens, *monstrum loquacitatis exhibet.*

Τὸ Δωδωναϊὸν ἂν τὸ χαλκίον.

nimis vellem ornatissimus Professor ne tetigisset quidem. *Τί* habebant vulgati codices, cujus in vicem substituimus τὸ: τὸ χαλκίον τὸ Δωδωναϊόν, tam trita formula, tam facili correctione, ut ea legens vel semisomnis emendare statim potuissem. Sed acutissimus D. Professor, quo nemo, minimos Manuscriptorum apices diligentius examinat, aut plura inde mysteria exsculpit, ubi animadvertit ἂν τῇ in unico illo codice non acuto, ut in Encliticis solet, sed gravi accentu signatum esse; ex mente librarii illud τῇ ne legendum quidem esse sagacissime divinavit: in qua re omnes Judaeorum Rabbinos cum Masoreticis suis punctulis longe post se reliquit. Rejecto igitur illo τῇ, sic versum constituit,

Αὐλῆς τὸ Δωδωναϊὸν ἂν χαλκίον, ὃ

Vide autem, ut praeclare saepe excogitatis fortuna invidet. Plausum clarum omnes dedissemus; nisi Senarius ille, quem octodecim annos sub incude habuit, informis adhuc esset, et contra artis regulam Trochaeum in quinto haberet. Ego vero dejerassem D. Professorem χαλκίον, ὃ scripsisse, quo omnis res salva foret, et scelerato typothetae mala multa ingessissem, nisi mirificam Semonis illius in suis accurate excudendis diligentiam noveram. Unicum restat, et leviculum id quidem; nihil aliud scilicet quam Soloecismus, Rhetoribus quidem nonnullis valde exosus: sed is quo crassior est et obtusior, eo levius auctorem suum vulnerabit. D. Professor cum vulgo sic dedit, *Τὸ Δωδωναϊὸν χαλκίον, καταπαῦσαι θάττον ἂν, ἢ ταύτην λαλοῦσαν*. Jam cum illud χαλκίον, si hanc scripturam sequimur, sine dubio sit casu recto; καταπαῦσαι, sive potius καταπαύσαι, erit aoristus modi Potentialis: et sic quidem accepit D. cum vertit, *Aes Dodonium se continebit*. His positis, in soloecismi crimen Vir longe optimus incidit; nam dicendum utique erat casu recto, αὐτὴ λαλοῦσα. Nos itaque, si non doctiores, at cautiore felicioresve, Καταπαύσαι; resposuimus; quod noramus scilicet id vocabulum active accipi passim solere, *compscere, comprimere*; neutro vero rarissime.

XXVIII. p. 28. *B. Ες κόρον ἤδη-πρόποτ' ἔπικε, Σωσίλα, Πᾶσι νῦν πῖθι γὰρ κακῶς.*

In Athenaeo, ait vir Cl., est Βάλλ' ἐς κόρον: sed cum sit integer Senarius sine Βάλλε, credidi B. aut Βάλλ. fuisse initium nominis personae Sosilam alloquentis. Argute et ingeniose, ut nihil supra. O si illud tunc meminisset, in Plauti Pseudolo, atque adeo in Graeco scriptore unde

Plautus fabulam vertebat, Ballionis cujusdam partes esse. Quas non Graevii Broukhusiique conjecturas prae hac, sua contempsisset? Dic vero serio, vir Cl., soletne Athe-¹⁶ naeus Personarum nomina citationibus suis interponere? Si unquam integrum perleges; vel unum nobis exemplum profer, et viceris. *Sed sine illo Bälle, Senarius*, inquit; *integer est. Bälle ἐς κόρακας* cum tuis Senariis tam lepidis. Si ab ἐς το Trochaeo scansionem inchoas, jam semel peccasti primo ipso pede: si ab ἐς κόρον Dactylo incipis, ter in sequentibus pedibus crurifragio mulctaberis. Lege igitur, posthac si sapis, *Βάλλ' ἐς κόρον*; quod civiliter et per εὐφημισμὸν dicitur pro ἐς κόρακας: ut *Βάλλ' ἐς μακαρίαν*, verbo quidem longe diverso, sensu vero eodem. Sin hoc minus arrideat, tum me volente repones *Βάλλ' ἐς q-θόρον*; quod in Vaticano Proverbiorum appendice habes, ex hoc ipso fortasse loco petitum. Ceterum, *sequentis versus verba*, viro Cl. iudice, *vix sana esse videntur*. Videntur autem? ubi neque numeri sunt, neque ulla sententia. Sine dubio corrupta sunt, et in Editione prima Aldina sic habentur, Πάσι νῦν, πῖθι μένι γὰρ κακῶς. Ex hac vetusta lectione auspicanda emendatio; et tu observa, an ab ea nimium abscedam. Colloquitur Sosilas cum alio quodam:

A. Βάλλ' ἐς κόρον ἤδη πόποι' ἐπαις, Σωσίλα;
Σωσ. Κῆρασι. A. Νῦν οὖν πῖθι, πειρὴς γὰρ κακῶς.

Si haec pro Menandreis venditarem, non credo erubescenda mihi forent: habent Atticae quiddam vernilitatis. Sed ecce alia, et, ni fallor, meliora.

A. Βάλλ' ἐς κόρον ἤδη πόποι' ἐπαις, Σωσίλα,
Ἑλλέβορον; ΣΩΣ. Οὐ. A. Νῦν πῖθι, μαιρὴ γὰρ κακῶς.

Πῖθ' Ἑλλέβορον habes apud Aristophanem *ἢ Vespis*; ubi Scholiastes notat Πῖθι *bibe* de medicamentis proprie usurpari. Ergo Ἑλλέβορον hinc excudi, non ductu quidem literarum, sed sententiae indole. *Μαιρὴ* vero ab illo *μένι* vel sponte sua enascitur.

Α Σ Π Ι Σ.

XXX. p. 30. Βασιλεῖς, τί πλέον ἔχουσι τῶν ἄλλων; βίον —

Vocem βασιλεῖς, inquit Grotius, *addidi, ut versus sua ratio constaret*. Utinam et sententiae consulisset Vir summus, neque pro *Tyrannos*, ut Stobaei Titulus monstrat, *Reges hic infelices* induxerat. Facilius autem et, opinor, melius sic versus sustentabitur,

Τί πλέον ἔχουσι δημοτῶν ἄλλων βίον —

Nempe de Tyrannis verba fecerat Menander in prio-

ribus versibus, quos omisit Stobaenus. Recte autem δημο-
τών, ut Euripides ibidem. Quin et sic poteris versum
supplere,

Τὶ δῆτα πλέον ἔχουσι τῶν ἄλλων; βίον.

XXXI. pag. 29. — Στρατιώτην καὶ μικρὰν σωτηρίας —

Iterum Grotius: *Ita restituenda lectio, Στρατιώτην καὶ μικρὰν, Salmasio auctore, vulgo Στρατιώτην σμικρὸν. Atqui nasutus lector, opinor animadvertet, illud καὶ μικρὰν etiam exiguam frustra onerare sententiam; atque etiam hoc posito, sic in redditione dicendum fuisse, ὁλέθρου δ' ἔμπορον καὶ μεγάλην, exitii autem facile est etiam magnam.* Equidem vix dubito, quin vera illa sit lectio, quae mihi sponte in mentem incidit,

— στρατιώτην, σμικρὴν, σωτηρίας

Quanto haec castigatiora sunt illis Salmasianis! Alloquitur nempe miles hic Smicrinem quendam. Σμικρὴνς autem persona Comica est frequenter occurrens. Quam facile autem in σμικρὸν hic degeneraverit nihil attinet notare.

XXXII. pag. 29. Πολλοὶ γὰρ ἐκλειποῦτες τὸν χάρακα etc.

Sic pessime versus digeruntur in postremis Harpocratonis editionibus; uterque enim versus elumbis est, neque ambulare potest. Hoc tamen pro egregia sua peritia sibi assumpsit Vir Cl. cum tamen apud Suidam a Doctissimo Kustero melius constitutum locum viderat,

Πολλοὶ γὰρ ἐκλειποῦτες τὸν χάρακα, τὰς
Κόμας ἐπύρθον.

18 Rectissime autem apud Grotium. — O hominem, quo incolumi Salmasius, Scaligeros, Casaubonos haec aetas non desideret!

A T T O N H E N Θ Ω N.

XXXIII. pag. 30. — ὁ δὲ πλοῦτος τυφλὸν,
Τυφλοῦς δ' ἐς αὐτὸν ἐμβλέποντας δεικνύει.

Haec in versus digessimus, ait Grotius, cum vulgo confusa in hunc modum exstarent: Τυφλὸν ὁ πλοῦτος, καὶ τυφλοῦς ἐμβλέποντας εἰς αὐτὸν δεικνύει. Atqui sine violenta illa luxatione facillimum fuit versiculos ordinare, servata serie vocabulorum.

— τυφλὸν ὁ πλοῦτος, καὶ τυφλοῦς
Τοῖς ἐμβλέποντας εἰς αὐτὸν δεικνύει

Quis non videt τοὺς et facile a praecedente syllaba absorberi potuisse, et ex Graecae Linguae ingenio neces-

sarium hic esse. Recte quoque *ἐαυτὸν*; ut et ipse Grotius vertit, *Quidque actionem in SE defigunt.*

B O I Ω T I A.

XXXIV. p. 33. *Ἐν τοῖς πᾶσιν εὖροις πρᾶγμασ'· ἀλλ' εἰ πλείονα.*

Ob versum, inquit Grotius, *cujus verba hic suppressit Vir Cl. ita posuit, ἐν πᾶσιν εὖροις πρᾶγμασ'.* *Erat ante, ἐν τοῖς πᾶσιν εὖροις ἄν.* Unde constat, illud *τοῖς*, quod in versu omnino redundat, pro errato typographico habendum esse. Nihil hic tamen sensit Vir Cl. sed *τοῖς* in textum patienter recepit, atque eo pacto versum jugulavit. In Grotii tamen emendatione perperam ejicitur *ἄν*, quod cum *εὖροις* necessario requiritur. *Πρᾶγμασι* quoque non ita concinne inserit. At vide, quam levi brachio versus restitui potuit.

Ἐν τοῖς ἅπασι εὖροις ἄν· ἀλλ' εἰ πλείονα. *)

XXXV. p. 33. Nesciebat Vir Cl. τοῦτ' posteriore syllabam producere: quod etiamsi scisset, admisisset nihilominus; cum nesciat senarium in locis paribus dactylum non recipere. Sic leviter corrigendus erat versus.

Οὐκ ἔστω ἑπτασὶ τοῦτο, μὰ τὸν Ἀσκληπιόν.

XXXVI. p. 34. *Πέντε καινὰ μὲν καὶ περίνησα πορφύρα.*

Fragmentum hoc, ex Photii lexico inedito Vir Cl. protulit, quo sane a Lectoribus gratiam inhiisset, si aut corruptum restituisset, aut non ipse fortassis ultro corrupisset. Quid enim illud *πέντε καινὰ μὲν*? qua quidem lectione versus miseris modis trucidatur. Appello Viri Cl. conscientiam, annon Doctissimus Boernerus, qui Photii loca ex codice Oxoniensi ei suppeditavit, pro illo *πέντε καινὰ* exscripserit *πεντεπτεναὶ*? Ego enim, cum beatam illam Britanniam viserem**), et Oxonii eundem codicem versarem, sic hisce oculis ibi legeram. Unde facilis mihi nata est emendatio,

Πεντεπτενῇ μὲν, καὶ περίνησα πορφύρα.

Quinque pectinibus texta, et purpuræ limbo circumdata.

Quin ex illo *πέντε καινὰ*, sine ope illius codicis, veram hanc correctionem facile eruissem, vel ex Polluce, quem hic Vir Cl. laudat. Ille enim ibi hunc Iambum citat ex Antiphane,

*) Haec eodem, quo Grotiana, vitio laborant.

**) Nimirum latebat Bentlejus in hoc scripto sub nomine Phileleutheri Lipsiensis.

Περὶ ἡσυχίας, καὶ περὶ λειψίας, καὶ περὶ πέντε κτλ.

At apud Suidam reperies *Πεντέκτερι*, et apud Hesychium *Πεντεκτενῆ*; quæ postrema lectio optime convenit cum versu Menandri.

Γ Ε Ω Ρ Γ Ο Σ.

XXXVII. p. 36. — *πέρει γὰρ ὅσα θεοῖς ἄνθη καλὰ,*

Κιττόν, δάφνην· κρίθας τ' ἐν σπείρω, πάνυ.

Δίκαιος ἀποδίδωσ', ὅσας ἂν καταβάλω.

— fert enim quocunque Diis grati sunt flores

Hederam, laurum. Tum et hordea, si forte severo,

Tot mihi justus reddit, quot ego deposuerim.

Ita constituendus vertendusque est hic locus, qui a Grotio male acceptus est. Pro *ὅσα θεοῖς* reposuit ὡς *θεοῖς*, pro *κρίθας τ' ἐν* dedit δ' *ἐν*: ubi utroque loco pro sanis et veris pejora substituit. In versu autem quarto, cum antes legeretur, *Δίκαιος ἀπέδωχ' ὅσ' ἂν καταβάλω*, ille sic edidit,

20 *Δίκαιος ἀπέδωκεν τόσ' ὅσ' ἂν καταβάλω.*

Ubi plurima sane peccavit. Ut verbo dicam, ipsa sententia praesens tempus postulat *ἀποδίδωσι*, et femininum genus *ὅσας*.

Γ Α Τ Κ Ε Ρ Α.

XXXVIII. p. 38.

— *τί χλαίμης;*

Ὅμνῶ σοὶ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον etc.

Haec ex Prisciano citat Vir CL. et editioni Putschii fidem habens, ita versiculos constituit, ut malis modis eos disperdiderit. Discat autem posthac sic esse digerendos,

— *τί χλαίμης; Ὅμνῶ σοὶ τὸν Δία etc.*

Δ Α Κ Τ Τ Α Ι Ο Σ.

XXXVIII. p. 39. *Ἐπὶ δ' ἄνους οὕτως ὁ κακοδαίμων ἔφν,*
Ὡς οὐκ ἂν ἐκδοίη θυγατέρ' ἀσμένως; —

Haec ex Ammonio Grotius sic interpolavit: miror autem tantum virum in versu secundo tam negligenter versatum esse, ut mediam in *θυγατέρ'* syllabam produxerit: Virum autem CL. facile ignosco, qui omnino nescit an producta sit necne. Apud Ammonium sic habetur. *Ἐπὶ τοῦ δ' αὐθι, οὕτως κακοδαίμων ἔφν. Ὁ; οὐκ ἂν ἐκδοίη θυγατέρος μένος;*

unde haec nos excudimus, Grotianis, ni fallor, haud deteriora,

Ἐπὶ τοῦδε δ' αὖθ' οὕτως ὁ κακοδαίμων ἔφη,
 'Ὡς οὐκ ἂν ἐκδοίη θυγατέρας ἄσμενος.
Ad hoc infelix ille sic respondit,
Se nolle elocare filias libenter.

Ceterum totam sententiam perdit Vir Cl. cum παιδίσκας vertit *ancillas*: eo enim culpatur *infelix ille*, quod cum L ei essent *filiae*, nullam cuiquam in matrimonium dare vellet.

ΔΑΡΔΑΝΟΣ.

XL. p. 124. Τὸν καρπὸν ἐνθὺς ἀπιδίδου χάριτος καλόν. 21

Ita et Theon, et ex eo Grotius ἀπιδίδου. Vir tamen Cl. credo ut versui consuleret, ἐδίδου dedit; nescius se eo non sanare, sed jugulare. Quid autem voluit, cum οὐκ ἔξ ὑπαρχόντων interpretatus est, *ex iis quae pater non habebat*? Vertendum utique erat, *non pro fortunis patris, sumtuosius quam res patris ferebat.*

XLl. p. 41. Καὶ λαῖμα βακχεύει λαβὼν τὰ χρήματα.

Et guttur bacchatur, quod pecunias sumsit.

Aliud est praecepta Artis Criticae adolescentibus tradere, aliud eam perite et feliciter exercere. Apud scholiasten extat λαβόν; et si pro λαῖμα accentu immutato scripseris λαιμά, rectissime se habebit versiculus,

Καὶ λαιμά βακχεύει, λαβὼν τὰ χρήματα.
Et praterve bacchatur, ubi pecunias accepit.

Λαιμά neutro plurali adverbialiter accipitur: ut *Asper, acerba tuens*, et similia, cum Graecis, tum Latinis familiaria. Hesychius, Λαιμά, λαμυρά, hoc est, *proterve, insolenter*; hunc fortasse locum respiciens. Sic et Scholiastes, ἀναιδῶς, ἐντόλμως, *impudenter, audacter*. Haec cum clara et facilia sint, λαῖμα tamen guttur interpretatur Vir Cl. et invito Scholiaste reponit λαβόν. Credas hunc hominem in Poëtis versatum esse. Quis ex illis *gutturē bacchari* dixit? quis *gutturē pecunias sumere*? Bellae sane figurae, et adolescentibus commendandae.

ΔΕΙΣΙΑΙΜΩΝ.

XLII. p. 43. Οὐ δὲ γὰρ ἀδικεῖν οἰκέτας· ἄλλως τε καὶ
 'Ὅταν οὐ πονηρῶς ἀλλὰ μετ' εὐνοίας τινός;
 Πιταίσωσιν· αἰσχρὸν τοῦτο γὰρ πέλεται πάνυ.

Grotio non accedo, qui apud Stobaeum pro τοὺς ἐκέ-

τας *supplices* reposuit *οικέτας servos*: *) illud enim τοῦ διαιδαιμόνου titulo convenientius est; male idem versu tertio pro ἐστὶν reposuit πέλειται, quod Homericum est nec in 22 familiari sermone locum habet. Versum tamen secundum susque deque vertit, cum apud Stobaeum fuerit, Ὅταν μετ' εὐνοίας τινός οὐ πονηρᾶς. Nos integrum locum felicitas, ni fallor, resingimus;

Οὐ δαὶ γὰρ ἀδικεῖν τοὺς οἰκέτας, ἄλλως τε καὶ
Ὅταν μετ' εὐνοίας τινός, οὐ πονηρία,
Πταίσαναι· αἰσχρὸν τοῦτο γούν ἐστιν πάντων.

Ceterum miseret me Viri Cl. qui nesciverit! quid sit ἄλλως τε καὶ. Vertit enim *Cum alias: tum*: ubi praeter ignorantiam Linguae Graecae, etiam sententiam corruptit: non enim *alias*, hoc est, ubi *nequitia peccant*, bene habendi sunt servi. Vide hominis acumen! At si Lexica sua consulat, ex iis opinor discet ἄλλως τε καὶ esse *praecipue, praesertim*.

XLIII. p. 42. Ἀγαθὸν γένοιτό μοι, etc.

In hoc loco ex Clemente et Theodoreto petito, male Grotius memoriae, opinor, vitio ὃ Κληνία posuit pro ὃ φληγάφι, *o stolidie, o nugator*; quod et sententiae aptius est, et apud utrumque scriptorem extat. Idem etiam perperam καιρὸν πρίασθαι; cum uterque habeat καιρὰ; id est ἐμβάδας. Non enim corrigia tantum unius soleae, sed novum par solearum emendum erat. Haec animadvertisse melius fuerat in adnotatis ad locum, quam ex locis communibus ἀρεταλογεῖν.

ΔΗΜΙΟΤΡΓΟΣ.

XLIV. p. 45. Τί τοῦτο, παῖ; διακονικῶς, ἢ Δία.

Apud Athenaeum versus integer est,

Τί τοῦτο, παῖ; διακονικῶς γάρ, ἢ Δία.

At Vir Cl., qui senarios non syllabarum potestate, sed numero metitur,

Τί τοῦ | το παῖ | δια | κονι | κῶς ἢ | Δία.

ΔΙΣ ΕΞΑΠΛΑΤΩΝ.

XLV. p. 48.

— Βουλευφόρος ἡμετέραν, Δημία,
Προκατέλαβε; ὄρασιν.

*) τοὺς οἰκέτας e duobus codd. enotavit Schowius.

Haec, quam dedit hic Vir CL. ipsius Fulgentii, qui fragmentum hoc adducit, versio est; unde Graecorum, si fieri potest, emendatio est petenda, lego igitur, particulis tantum additis

— βουλευφόρος
Τὴν ἡμετέραν, ὦ Δέμει, προκατάλαβε
Ορασιν. —

Quae et Latinis Fulgentii exacte conventunt, et Senariorum legi obtemperant, et sententiam habent non incommodam. Vir quidem CL. *quid vult Fulgentius, parum intelligit*: haec tamen eum adferre ait, ad confirmandum quod dixit Homerus,

Ὁὐ γὰρ παννύχιον εἶδεν βουλευφόρον ἄνδρα.

Falsum hoc: non enim unum locum alterius causa adfert; sed utrumque ideo, ut ostendat *consiliarium* Graece βουλευφόρον dici. Sensus autem loci hic videtur, *Prudentia tua antevenisti visum nostrum; Consilio tuo, o Demee, effugimus mala imminencia, priusquam viderimus*. Ceterum haud aliter fecit Vir CL. cum haec verba in versus digereret; quam si hunc nobis Hexametrum propinasset,

Tityre | tu tegmi | ne recu | bane sub | fagi pa | tulae.

Hujus absonum et absurdum sonitum si auribus percipere potest, intelliget demum, quam immani flagitio Menandrum tractaverit.

XLVI. p. 48. Οὐ Μεγάβυζος ἦν, ὅστις γένοιτο ζήκορος.

Et

XLVII. p. 48.

— ἐμοὶ
Παράσα, τὴν θύραν κόψας ἐγὼ καλῶ
Τιν' αὐτῶν.

Neglexerat ad Suidam celeberrimus Kusterus fragmenta haec in versus digere, quo duce destitutus Vir CL. de ea re non iudicio, sed quasi aleae jactu, decidere coactus est. Unde, ut par erat, ineptos illos Senarios nobis procudit. Tu sic eos constitue.

— Οὐ Μεγάβυζος ἦν etc.

Δ Τ Σ Κ Ο Λ Ο Σ.

XLVIII. p. 49. Εἰς πάντα χρόνον, φύλαττε μηδὲν

Ἄλλω μεταδιδόνς· αὐτὸς ὢν δὲ κύριος

Εἰ μὴδ' ἑαυτοῦ, τῆς τύχης δὲ πάντ' ἔχης etc.

Semel hic iterumque peccavit ὁ πᾶν Grotius; nihil mirum igitur, si et Vir CL. post eum erraverit. Producam.

versus, prout emendandi et distinguendi sunt; deinde Grotianas conjecturas examinabo.

*Ἀπαντα τὸν χρόνον, φύλαττε, μηδενὶ
ἄλλω μεταδιδούς, αὐτὸς ὢν δὲ κύριος,
Εἰ δ' οὐδὲν αὐτοῦ, τῆς τύχης δὲ πάντ' ἔχεις.*

Apud Stobaeum est Πάντα τὸν χρόνον, quod versus gratia sic interpolavit Grotius, Εἰς παντα τὸν χρόνον; atqui hoc neque elegans, neque satis Graecum est. Nos Ἀπαντα legimus: sic enim casu accusativo absolute ponunt, pro *omni tempore, perpetuo*. Versus quartus in Stobaeo sic legitur,

Εἰ δὲ μὴδ' ἑαυτοῦ, τῆς τύχης δὲ πάντ' ἔχεις.

Unde Grotius, ut versul consuleret, eiecit illud δὲ: perperam omnino, cum in redditione sententiae post εἰ μὲν, necessarium sit, εἰ δὲ. Quid quod sententiam minime percepit, ut ex collatione cum nostris manifestum erit. Unum vero errorem de suo adjecit Vir Cl. ubi vertit φύλαττε μηδενὶ μεταδιδούς, *Cave ne ullum participem facias*. Atqui hanc aententiam Graeci sic extulissent, φύλαττε vel φυλάττου μηδενὶ μεταδιδόναι; infinitivo, non participio.

XLIX. p. 50. — Ὡς θύουσι δ' οἱ τυμβωρύχοι etc.

Atqui apud Athenaeum exstat, τοιχωρύχοι, *parietum perfossores*. Grotius, ut mihi certissimum est, non consilio, sed memoriae lapsu τυμβωρύχοι posuit: et frustra metuebat Vir Cl. qui non est ausus id tollere. Facetus vero imprimis est, cum in versu tertio,

*Καὶ τὸ πόπανον τοῦτ' ἔλαβεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὸ πῦρ,
Luxatum aliquid credit esse, quod facile emendari nequeat.* Nonne dixi hunc hominem, syllabarum non potestatem, sed numerum duntaxat considerare? Tū vero, o bone, aliud cura; versus sanissimus est, neque ingenio et otio opus est, ut possit emendari. In versu ultimo pro καταπίνουσι repone,

Ἐπιθίντες, αὐτοὶ τὰλλα καταπίνονα' ἀελ.

L. p. 52. Τὸ Νυμφαῖον δ' ὅθεν προέρχομαι Φυλὴν Ἰών.

Nesciebat artis Criticae conditor Φυλὴν priorem syl-
25 labam producere: vel sciverit potius, si vis; cum vel id nesciret in loco Senarii ultimo Spondeum non recipi. Haec sic erant constituenda,

— τὸ Νυμφαῖον δ' ὅθεν

Προέρχομαι Φυλὴν Ἰών. —

Ἰών Φυλὴνδε: Phylam proficiscens.

LI. ibid. Νομίζει' εἶναι τὸν τόπον φυλὴν. ;

Haec ex Aristophanis Scholiaste. profert Vir Cl. creditque verba Menandri esse: in quo ejus eximiam sagacitatem videre est. Scholiastes sic narrat. Φυλὴ ὄνομα δήμου· καὶ Μένανδρος Δυσκόλω νομίζει' εἶναι τὸν τόπον Φυλὴν. Ubi pro νομίζει' mutatione minima reponere νομίζει, et verte: *Phyle, nomen Populi Attici: Menander autem in Dyscolo putat Phylam esse locum.* Respicit autem Scholiastes ad illum ipsum versum, qui ab Harpocrate citatus est. Emendationem hanc firmat ipse Harpocrate, cujus ibi verba sunt, Μένανδρος δὲ Δυσκόλω, τῆς Ἀττικῆς νομίζει εἶναι τόπον τὴν Φυλὴν. Confirmat etiam Suidas, Φυλὴ δῆμος τῆς Οἰνῆδος· ὁ δὲ Μένανδρος τόπον εἶναι νομίζει Φυλὴν. Atque hoc tam expositum, et ἐπιπόλαιον, et in sensus incurrens non potuit subodorari, qui se solum existimat habere nasum.

EATTONIMΩΡΟΤΜΕΝΟΣ.

LII. p. 55. Μετ' ἄρισον γὰρ ὡς ἀμυγδαλῆς ἐγώ —

Grotius, cujus annotationem hic praeterit Vir Cl. pro illis Athenaei μετ' ἄρισον γὰρ *reposuisse se* memorat, Μετὰ γὰρ ἄρισον. Hoc cur a Grotio factum sit, ne divinare quidem potuit Vir Cl. ideoque omisit. Atqui ob versum, o Aristarche, id fecerat Grotius, probe enim noverat duo illa vocabula bis contra Iamborum leges peccare. Idem tamen nesciebat τὸ ἄρισον primam syllabam producere; dumque unum errorem corrigit, in alium ipse incidit. Bene se habebant versiculi, si tollas illud ἐγώ, et sic digeras:

— μετ' ἄρισον γὰρ ὡς ἀμυγδαλῆς
Παρέθρηκα, καὶ τῶν ροιδίων ἐτρώγομεν.

LIII. p. 54. Ἐξ ἱσαρίου ἐκρέματο φιλοπόνως πᾶν.

Ex Victorio hoc promsit Vir Cl. sed pro more, ubi versui consulere vult insciens eum corrumpit. Longe enim numerosius ibi exstat,

Ἐξ ἱσαρίου γὰρ ἐκρέματο φιλοπόνως πᾶν.

Senarium quippe Comicum etiam in secundo loco Anapaestum adsciscere, vel primus ille Aristophanis versiculus exemplo est;

Ὡς ἀργαλέον πράγμα' ἐστίν, ὃ Ζεὺ καὶ θεοί.

LIV. p. 225.

— καλὸν

Οἱ νόμοι σφόδρ' εἰσίν; ὁ δ' ὄρων τοὺς νόμους
Λίαν ἀκριβῶς, συκοφάντης μοι φαίνεται.

26

Vide hominis temeritatem; qui quae recte ferebantur et apud Grotium et apud Stobaeum, incrustare pro sua peritia voluit, et mangonio corrumpere. Sic illi optime: *Kalón oi νόμοι* etc. Hos versus dum correctione egere credit Vir Cl. utrumque labefactavit.

ΕΛΕΓΧΟΣ.

LV. p. 284.

— Ἐλεγχος γὰρ θεός
τῇ παρώσῃ τῇ τ' ἀληθείᾳ φάος.

Haec ex Luciani Pseudologista concinnavit Vir Cl. ea qua cetera omnia felicitate: nam elumbem versum protulit, uno pede deformiter claudicantem. Narro autem tibi, o bone, non verba Menandri haec esse, sed Luciani: neque *Ἐλεγχον* fabulae nomen esse; sed Prologum sive argumentum nescio cuius fabulae ab Elencho sub Dei persona narratum fuisse. Ita Plautus Arcturum Deum inducit, *argumentum dramatis eloquentem*: neque ideo Arcturum id inscripsit, sed Rudentem. Ubi ergo acumen tuum, qui ex persona prologi integram Fabulam effecisti? Huc tantum pertinent loca a te hic citata, Theonis, Aphthonii, et Luciani: cuius si integrum Pseudologista perlegeris, me quod res est dicere sero nimis deprehendes.

ΕΜΠΙΠΠΑΜΕΝΗ.

LVI. p. 57. Ἡ ταῖς ἀνάγκαις, ἥ τρίτον γ' ἔδει τινα.

Grotius γ' addidit, ut metrum fulciret. Sed, opinor, verius et numerosius sic repones;

Δι' ὃν ἅπαντα γίνετ', ἥ κατὰ τοῖς νόμοις.
Ἡ ταῖς ἀνάγκαις, ἥ τὸ τρίτον ἔδει τινα.

LVII. p. 57. Εἴθ' ὁ τρίτος, εἴθ' ὁ τέταρτος, εἴθ' ὁ μεταγενής.

Hunc cum aliis ex Athenaeo laudat Vir Cl. et in Notis, *Hic quidem*, ait, *non est finis Senarii, et aliquot syllabae abundant: sed quis emendare sine libris possit?* Nescio, indigner magis, an miserear: cum hinc temeritatem hominis spectem, illinc inscitiam. Ain' tu aliquot syllabas abundare? nempe numero eas, ut soles, pensitabas: atqui scito Senarium hunc optime se habere; cui si unam syllabam demseris, lumbifragio eum mactabis.

27 LVIII. p. 58.

— καὶ νῦν ὑπερ
Τούτων συνάγουσι κατὰ μόνας.

In Athenaeo integer Senarius est; nimirum et hic propter numerum brevium syllabarum *aliquid abundare* existimavit, ideoque in duo membra divisit Flos Criticorum.

ΕΠΙΚΛΗΡΟΣ.

LIX. p. 62. — Ἡ δὲ ζῆν μόνον etc.

— Aut vivere oportet solum,

Aut mori patrem genitorum liberorum,

Usque adeo amarum est quidquid postea est vitae.

Ita Graeca Menandri Latine vertit Vir Cl. et deinde adnotat ad versum ultimum. *Videtur nescio quid hic esse corruptum: nisi forte hoc velit Menander, Postquam creveris caelibem vitam agere, aut duxeris uxorem, quicquid est aevi reliquum id amarum esse; unde colligeret quispiam infelicem esse gentem humanam, quodcumque vitae iter elegisset.* Haec et per se inepta sunt, et ex male acceptis Menandri verbis nata. Quippe παίδων γεννημένων absolute ponuntur; *Aut caelibem vivere oportet, aut patrem mari liberis nascentibus: μετὰ ταῦτα* igitur in versu tertio est, *post liberos natos.* Videtne jam Vir Cl. *nil hic corruptum esse;* sed se pro sua sagacitate verba sana corrupisse, qui fabulas male vertendo, ex

Gracis bonis Latinas fecit non bonas?

ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΕΣ.

LX. p. 65. Καταθαρτεῖς ἐν ματρυλλείῳ τὸν βίον;

23

In quarto loco spondeum infersit Vir Cl. immo, cum apud Harpocracionem et Photium legerat ματρυλλεῖῳ cum simplice λ, quae vera lectio est, ille mirificus artifex nihilum credidit interesse hoc an illud in versu poneretur.

LXI. p. 65. Ἀργὸς δ' ὑγαίνων τοῦ πυρέττοτος πολὺ
Ἀθλιώτερος, διπλάσια γὰρ ἐσθίει μάτην.

Ain' vero, pigrum hominem *miseriorem* esse, cum valet, quam cum febricitat? Quo argumento hoc obtinebis? non utique eo, quia *duplo plus comedit.* Tanto enim *felicior*, opinione hominum; modo paratum sit, quod comedat. Ego vero sic a Menandro profectum esse contendendo, (repugnante licet Simocatto, qui in Epist. ἀθλιώτερος quoque legit)

Ἀργιότερος· διπλάσια γὰρ ἐσθίει μάτην.

Dictum hoc est ab hero quodam de servo pigro et in-

erte: qui damnosior est domino valeñs, quam febriens. Ita plane vertit Ausonius, ut tibi post Vinetum est adnotatum, Epigr. cx. Ἀχρωότερος, inutilior, pejor, deterior, nequior.

LXII. p. 65. Ἐλευθέρω γὰρ τὸ καταγεῖσθαι πολὺ —

Illud γάρ, ait Grotius, ob versum addidimus. At alibi mentem habuit Vir Suimmus, cum hoc adnotaret. Versus enim iste Gorallo dignior est, quam Grotio; cum pro longa syllaba brevem in tertio loco vel quarto habeat. Sine dubio sic scripsit Menander,

Ἐλευθέρω τὸ καταγεῖσθαι παραπολύ.

ΕΤΑΙΡΑΙ.

29 LXIII. p. 255.

— ἔκασος

Κύψας εἰς αὐτὸν τῶν τραγημάτων ἔφα.

O hominem eruditis auribus, qui Senarium claudi posse credidit vocabulo ἔκασος: mirum, ni verba, non quantitate syllabarum, sed accentuum ratione metitur. *Ἐκασος* illud Plutarchus sibi habeat: versus Menandri sic proponendus,

Κύψας εἰς αὐτὸν τῶν τραγημάτων ἔφα.

Ἐς, inquam, o Criticorum Ocelle, non εἰς, quod versum trucidat.

ΕΦΕΣΙΟΣ.

LXIV. p. 70. — ἐπ' ἀρίστῳ μὲν λαβὼν —

Apud Athenaeum extat, ἐπ' ἀρίστῳ λαβὼν. Rectissime, nam ἀρίστον, cum *prandium* notat, primam pròducit; cum *optimum*, corripit. Sed Vir Cl. versui metuens, clam illud μὲν interposuit, vel Samuele illo Petito felicior et inhabilior. Sic et in fragmento sequente.

LXV. p. 70. Ἰχθυοπωλῶν ἀρτίως τις τεττάρων.

Cum apud Athenaeum bis legerat τῶν ἰχθυοπωλῶν, ille digitis scansionem tentans,

Ἰχθυ | ὀπῶ | λῶν ἀρ | τίως | τις τει | τάρων,

Abundare illud τῶν putavit, et misero Senario caput detruncavit. Odi nimium diligentes.

LXVI. p. 70. Παρέσομαι γὰρ ἔνδυο,

Suspectum est Viro Cl. quia vocis ἔνδυο formatio et Etymologia nullae occurrant, nec ipsa alibi inveniatur;

sed nolim ut ex sua peritia alios omnes metiatur. Scribendum enim est ἐν δύο, vel ἐν δύο: hoc est, *adereo celeriter, confestim*, dum aliquis *unum duo* numerare possit. Recte igitur Suidas ταχίως *celeriter*-interpretatus est.

LXVII. p. 69. Ἐγὼ μὲν οὖν ἤδη μοι δοκῶ, νῆ τοὺς θεοῦς.

Hoc quidem non, ut priora illa, Viri Cl. facinus est. 30 sed et Harpocratonis editiones eadem labes prius infecerat. At si vel elementa rei metricae didicerat, continuo emendaverat, aut Ἐγὼ μὲν ἤδη μοι δοκῶ, aut Ἐγὼ μὲν οὖν ἤδη δοκῶ.

Ἡ Ν Ι Ο Χ Ο Σ.

LXVIII. p. 71. — ὦν δὲ μὴ τρόπος αἴτιος.

Τὰ τύχης φέρειν δεῖ γνησίως τὸν εὐγενῆ.

Ita, inquit Grotius, haec restituimus suis versibus: antea legebatur, Ὡν δὲ μὴ αἴτιος τρόπος, τὸ γ' ἀπὸ τῆς τύχης φέρειν δεῖ etc. Atqui pace viri maximi, et elegantius et ex serie vulgatae scripturae sic ad Trochaicos redigi debent:

— ὦν δὲ μ' αἴτιος τρόπος,

Τὰ γ' ἀπὸ τῆς τύχης φέρειν δεῖ γνησίως τὸν εὐγενῆ.

Mh ante vocalem longam saepissime aut eliditur, aut cum ea coalescit.

Η Ρ Ω Σ.

LXIX. p. 72. Non viderat Grotius ὁ θαυμάσιος, in versu secundo et numerosius et elegantius legendum esse;

Οἶδ' αὐτὸς ὁ κρατῶν τῶν ἐν οὐρανῷ θεῶν.

Τῶν illud absorptum erat a voce priorē. Οἱ ἐν οὐρανῷ θεοὶ dicunt Graeci, non ἐν οὐρανῷ θεοί. Nihil hac emendatione certius.

LXX. p. 72. Grotius ad locum, *Emendationem hanc nostram τὸ καλὸν pro τὸν καλὸν firmat MS. A. Quare et in sequenti pro τὸν ἐλευθερον δὲ δεῖ posuimus τὸ δ' ἐλευθερον δεῖ, simul versui consulentes.* Atqui priorem emendationem clare exhibent editio princeps Veneta et prima Gesneri. In posteriore autem, illud δεῖ et supervacue ingeritur post ἐχοῖν, et prave ob tempus immutatum. Repone igitur certissime,

Τοῦ ἐλευθερον δὲ πανταχοῦ φρονεῖν μίγα.

LXXI. p. 73. Χοῦν κικραμένον οἴνου λαβὼν ἐπιπι —

31

Quousque tandem, Vir Cl., occides nos cum bellis tuis Senariis? quorum numeros sic digitis metitus es,

Χοῦν νε | κραμέ | του οἱ | του λα | βῶν ἐκ | πιδι.

Satisfactum nobis existimas, si cuique pedi duas syllabas impendis? atqui scito ex omnibus sex ne unum quidem esse, cui crura non fregeris. At in secunda hujus libri editione sic repones, si me audis,

— Χοῦν κεκραμίνου

Οἶνον λαβῶν ἐκπιδι τοῦτον. —

Θ Α Ι Σ.

LXXII. p. 75. Μηδενὸς ὁρῶσαν, προσποιουμένην δ' αἶ.

Spectate hic Viri Cl. solertiam et sagacitatem. 'Ορῶσαν quidem typosetæ errore in Grotii Excerptis habetur; cum auctor vellet ἑρῶσαν *amantem*, ut in omnibus Plutarchi editionibus fertur. Id verum esse vel versio Viri magni satis evincit,

Et neminem amantem, semper simulantem tamen.

Noster tamen, errore typographico irretitus, et nihil quicquam sentiens, ὁρῶσαν illud arripuit, *intuentem* Latine reddidit, et hanc bellam notulam addidit: 'Ορῶσαν, *hoc est, rationem habentem neminis, sed fingentem tantum: sic verbum ὁρᾶν sumitur supra in Heautontimor.* Quid quaeris? an ὁρᾶν cum genitivo jungitur, aequè ac ἑρᾶν? annon Graece dicimus ὁρᾶν μηδένα, ἑρᾶν vero μηδενός? Jam autem, quantum ad sententiam, meretrices tu fingis procaces, neminem tamen *intuentes*? quae id unum agunt, ut argutis et loquacibus oculis adolescentes captent et in amorem illaqueent? Ubi elementa Grammaticae? ubi sensus vitae communis?

Θ Ε Θ Ο Ρ Ο Τ Μ Ε Ν Η.

LXXIII. p. 79. Καὶ ταχὺ πάλιν τὸ πρῶτον περισσβεῖ —

Phu! Senarius putidus: ex sex pedibus quatuor pedagrosi sint; et deformiter claudicant. Si vis eos recto talo incedere, sic digere,

— Καὶ ταχὺ

Πάλιν τὸ πρῶτον περισσβεῖ ποτήριον etc.

Θ Ε Τ Τ Α Λ Η.

32 LXXIV. p. 57. Εὐθυμία γὰρ βίωτον τῶν δούλων τρέφει.

Hoc Grotius concinnavit ex vulgato illo corrupto, Εὐ-

Εὐθυμία βίε τῶν δούλων τρέφει. Sine dubio spē excidit Vir Magnus, qui in quarto loco Spondeum posuit: quid tamen reponendum sit, nequeo certo divinare. Sed eccodum haec scribo, in mentem subit aut vera emendatio, aut saltem simillima,

Εὐθυμία τοι, Τίβιε, τὸν δοῦλον τρέφει.

Tibium personam servi esse apud Menandrum, eruditis notum est ex Theophrasto, Luciano etc.

Θ Η Σ Α Τ Ρ Ο Σ.

LXXV. p. 81. Grotius cujus notam hic, ut saepe, contra fidem datam supprimit Vir Cl. *Ita*, inquit, *MS. A. τοῦ χρόνου τόκους: vulgo male ὠραίους τόκους.* Atqui suspecta mihi plane est Manuscripti illius lectio: unde enim illud ὠραίους? an Librarius hoc fingere potuit voluitve ex illo τοῦ χρόνου? Sine dubio sub ὠραίους vera scriptura latitat, et illud apertum τοῦ χρόνου ex interpolatore est. Vide, an nos quoque habeamus quicquam Aristarcheae μαντικῆς: sic enim locum legimus,

Οἷτοι προσκοπίνουσ' ἀωρίους τόκους.

Usuras temporis intemptivi et seri. Quanto hoc expressius, quam τοῦ χρόνου?

LXXVI. p. 81. *Ὅταν ἔρωτος τόλμαν ἀφέλῃς, οἴχεται.*
Εἰς τοὺς Ἰαλέμους δὲ τοῦτον ἔγγραφε.

Grotius, cujus adnotationem iterum invidit nobis Vir Cl. *Ἐρωτος, ait, reposui: argutius enim hoc mihi visum quam quod vulgo ἐρώτος; et in posteriore δὲ scripsi pro γέ.* Quod ad hoc attinet, in primariis editionibus τε habetur, non γέ: illud vero ἐρώτος longe meo iudicio est praefereendum. Sine audacia enim non perit amor, sed amans: amor enim sine audacia inedullas lente exedit; et eo diutius ardet, quo magis sub cinere tegitur. Amans vero sine audacia nihil proficit, neque unquam amatum potitur. Lege ergo cum vulgatis,

Ὅταν δ' ἐρώτος τόλμαν ἀφέλῃς, οἴχεται.

Εἰς τοὺς Ἰαλέμους τε τοῦτον ἔγγραφε.

31

Nam illud δ', quod et in Stobaeo et Grotio extat, Vir Cl. ut supervacuum furtim expulit; et more suo solenni verbum interemit.

Θ Ρ Α Σ Τ Α Ε Ω Ν.

LXXVII. p. 85.

— φιλοσοφεῖ δὲ

G g

Τοῦτο, ὅπως καταπράζεται τὸν γάμον.

Iratis Musis natus es, Vir CL, qui aut illud pro colo Senarii, aut hoc pro integro nobis propinas. Utrumque pravam est, et furca ejiciendum. Legas vero postea, me fidejussore,

— φιλοσοφεῖ δὲ τοῦθ', ὅπως

Καταπράζεται τὸν γάμον. —

Καταπράζεται, inquam, legas versu jubente, non καταπράζεται, et scias ὅπως, ut, quo modo, saepe etiam indicativis jungi.

ΘΡΑΣΩΝΙΔΟΥ ΜΙΣΟΣ.

LXXVIII. p. 117. Hunc Fabulae titulum extundit Vir CL ex verbis Libanī, cujus locum hic dabimus ex versione ejus Latina. *Nosti ex Comoedia, tumidum, fastuosum, et multa arrogantia plenum quiddam esse Militem. Si cui vestrum Menandri Thrasonides animo observatur, novit quid dicam. Militari enim insulsi- tate laborantem hominem sibi contraxisse ait odium amicae: unde merito factum nomen dramati Thrasonidis odium: καὶ γέγονεν ἀμέλει προσγορία τῷ δράματι Θρασωνίδου Μίσος.* Expende jam mecum haec verba, Vir Clarissime: Μίσος odium Thrasonidis nomen Fabulae indidisse dicit. Respexit ergo ad notissimam Menandri Fabulam ΜΙΣΟΤ- ΜΕΝΟΝ Odiosum; in qua miles ille Thrasonides πρωταγωνιστής erat et primas partes agebat. Tardus igitur hic eras, qui hoc non eruisti, et falsus omnino, qui Θρασωνίδου μίσος pro titulo subdidisti.

ΙΕΡΕΙΑ.

LXXIX. p. 87. Ἄλλ' ἐσι τόλμης καὶ βίου ταῦτ' ὄργανα, etc.

Ex Justino hoc dedit Grotius, neque emendavit. Illud tamen βίου male huc quadrare mihi videtur; praesertim cum versu abhinc secundo iterum inculcetur,

Εἰς καταγέλωτα τῷ βίῳ πεπλασμένα.

34 Melius, opinor, sic legeris,

Ἄλλ' ἐσι τόλμης καὶ βίας ταῦτ' ὄργανα.

Audaciae et violentiae. Optime tamen ad sententiam sic dixisset, Τόλμης καὶ δόλου, vel τόλμης ἀπάτης, *Audaciae et fraudis.*

LXXX. p. 87. Δι' αὐθάδιαν· πέρας γὰρ αὐλὸς θύρα —

Grotius, cujus hic quoque notam desideramus, *Ita,*

inquit, emendavit Salmasius δι' αὐθαδίαν, cum apud Stobaeum esset, Διὰ τὴν αὐλὴν et in MS. A. διὰ τὴν αὐλὴν λίαν. Sine dubio et sensum et verbum ipsum acute reperit magnus Salmasius: sed et ille et Grotius peccat, cum senario se consuluisse existimant. Tu lege eodem sensu,

Αὐθαδία· πέρας γὰρ αἴλειος δέτρα.

Quippe αὐθαδία secundam syllabam producit; contra ac illi opinati sunt. Cur autem Vir Cl. cum Grotius dederit αὐθαδίαν, supposuit olanculum αὐθαδέιαν? in quo et a recepta lectione et a metro magis recessit. Illa vero διὰ τὴν ab interpolatoribus profecta sunt.

IMBPIOI.

LXXXI. p. 88. Ἀρχων, στρατηγός, ἡγεμὼν δήμου, πάλιν
Σύμβουλος· ὁ διαφέρων λογισμῶ πάντ' ἔχει.

Ita verum posteriorem et Stobaeus praefert, et admittit Grotius: durissime tamen incedit Senarius, cum in loco secundo proceleusmaticum habeat, | λος ὁ δια | Praeterea et sententia decrescit; majus enim quiddam est ἀρχων, aut στρατηγός, aut ἡγεμὼν, quam σύμβουλος. Ut utrique medicinam adhibeas, tam versui, quam sententiae; sic repono,

Ἀρχων, στρατηγός, ἡγεμὼν δήμου, πάλιν
Βουλῆς· ὁ διαφέρων λογισμῶ παντ' ἔχει.

ἡγεμὼν δήμου, et ἡγεμὼν βουλῆς, Rector populi et etiam rector senatus.

IΠΠΟΚΟΜΟΣ.

LXXXII. p. 89. Μόνιμος ἄνθρωπος ἦν τις, ὃ φίλων σοφός etc.

Hoc ex Diogene Laërtio petatum longis adnotationibus constipat Vir Cl. Et sane vix unus versiculus est, qui non ab aliquo editore injuriam accepit. Nos locum integrum, prout a Menandro credimus profectum esse, lectori repraesentabimus,

Μόνιμός τις ἦν, ἄνθρωπος, ὃ φίλων, σοφός,
Ἀδοξότερος, μίαν δὲ πῆραν οὐκ ἔχων etc.

Hanc equidem ex diversis et plane contrariis veram lectionem existimo: in qua verba siugula ex codice Florentino apud Menagium confirmantur; nisi quod in versu sexto pro ὑπὲρ δὲ magni Scaligeri conjecturam ὑπερεῖδε adscivi: idque recte, ut ipsa sententia flagitat. Ceterum in

hoc fragmento concinnando saepe excidit Grotius; maxime vero omnium Meibomius ille, qui in postrema Laërtii editione loca plurima sceleratis unguibus contaminavit. En quibus homuncionibus clarorum Scriptorum editiones hodie committuntur.

K A P I N H.

LXXXIII. p. 92. *Περὶ τὸν τράχηλον ἀλύσιόν τί σοι δώσω.*

In posterioribus editionibus Suidae, atque adeo in praeclara illa celeberrimi Kusteri δώσω legitur: unde obversum Kusterus sic in notis legendum esse monuit,

Περὶ τὸν τράχηλον ἀλύσιον δώσω τί σοι.

Hic aliquid latere suspicatus Vir Cl. aliam viam instituit; et ordinem quidem verborum servavit, δώσω autem in δόσω mutavit. Utinam vero Clenardus, aut Caninius, aut Grammaticorum quispiam ad manum ei fuisset. Quid enim est δόσω? ubi lectum, ubi auditum? piget me profecto miseretque. Sed omnem difficultatem tollet editio princeps Mediolanensis, quae non δώσω exhibet, sed δότω. Lego ergo,

Περὶ τὸν τράχηλον ἀλύσιόν τις σοι δότω.

K A P X H Δ O N I O Σ.

LXXXIV. p. 92.

— *Ἐπιθυμήσας τῷ βορέᾳ ἥδιον Ὀψάριον, οὐδὲν λαβὼν ἐψήσω φακῆν.*

Is. Casaubonus, ait Vir Cl. *Ἐπεὶ δὲ θύσας τῷ βορέᾳ. Sed in tam brevi fragmento sensus non satis liquet, nec facile quidquam mutem. Idem tamen recte pro ἥδιον scripsit ἥδιον, quod sequuti sumus.* At tamen religiosus hic, qui nihil facile mutet, tria verba immutavit, lectore decepto: Athenaeus enim habet, οὐδὲν ἔλαβον, ἐψήσω. Recte quidem observavit ὁ πᾶν Casaubonus Boream a piscatoribus impensius coli solitum; sed idem cum θύσας; *hostia sacrificans* emendavit, oblitus est id non fuisse pauperculi piscatoris *). Quare vide, an nos aptius corrigamus,

Ἐπιθυμιάσας τῷ Βορέᾳ λιβανίδιον,

*) Atqui ipsum illud θύω pro θυμιάω poni docet Phrynichus App. Soph. p. 42. ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κατωφλίᾳ τὸ θύσαι ἀντὶ τοῦ θυμιάσαι. V. Intpp. Hesychii T. I. p. 1749. et Graevii Lectt. Hesiod. IX. p. 41.

Ὁψάριον οὐδὲν ἔλαβον, ἐψήσαν φακῇ.

Suffimentum ex ture ventis erat aptissimum: sic Orpheus Hymnis, Βορέου θυμίαμα, λίβανον, Aquilonis suffimen, tus. Ita et Νότου, et Ζεφύρου. ibidem.

ΚΑΤΑΨΕΥΔΟΜΕΝΟΣ.

LXXXV. p. 94. Ἀφ' ἱερᾶς γραμμῆς ἐν τῇ τῶν πεττῶν παιδιᾷ.

Miseret me Viri Cl. si aut haec verba Menandri esse, aut Senarium efficere, putat. Proverbium erat κίνει τὸν ἀφ' ἱερᾶς, de quo Suidas, Pollux, alique. Hoc proverbium usurpasse Menandrum in Catapseudomeno, Suidas memorat in τὸν ἀφ' ἱερᾶς. Cetera ipsius Suidae sunt, non Menandri.

ΚΕΚΡΤΦΑΛΟΣ.

LXXXVI. p. 94. — παρὰ

Τοῖς γυναικονόμοις δὲ τοῖς ἐν τοῖς γάμοις etc.

Huic loco ex Athenaeo citato bellam hanc notulam adjecit Vir Cl. *Ut sequens, inquit, versus constaret, hanc vocem παρὰ quasi ultimum pedem praecedentis Senarii sejunximus.* Atqui, mi homo, in ipso primo pede secundus ille tuus versus cespitat, et in altero ruit. Nonne melius erat te fidem habere Grotio, qui recte ediderat versu unico. Nunc cum supra tantum virum videri velles sapere, quasi soror tuo indicio te prodidisti.

ΚΙΘΑΡΙΣΤΗΣ.

37

LXXXVII. p. 96. Εἰ τοὺς ἀδικηθέντας, πάτερ, φευξόμεθα.

Sic edidit Vir Cl. cum et apud Stobacum et Grotium recte esset φευξόμεθα. Nesciebat scilicet φεύγω in futuro dare φευξομαι aequae ac φεύξομαι. At vel ipse versus, quem nunc misere perdidisti, te hujus rei admonuisset; si ejus gemitum aures tuae possent intelligere.

LXXXVIII. p. 97. Ἀκούσματ' εἰς τρυγὴν τε παιδεύεσθ' ἄμα.

Grotius memoriae lapsu ἄμα reposuit: Athenaeus habet αἰ, quod a Viro Cl. revocandum erat.

ΚΟΛΑΞ.

LXXXIX. p. 99. Τρεῖς ἔπιον μεζόν γ'. B. Ἀλεξάνδρου γὰρ πλέον

Πέπωκας τοῦ βασιλέως, οὐκ ἔλαττον —

Α. Οὐ μὰ τὴν Ἀθηρᾶν μέγα γε. —

In tertio versu, ait Vir Clarissimus, addidi γὰρ propter metrum. Sequentia ita hiulca sunt, ut emendari nequeant. Atqui si propter metrum illud γὰρ addidisti, scito te et metrum una et sententiam tanto magis corrupisse. Cetera autem, quae negas emendari posse, vide ut nullo negotio certissime corrigantur. Lege ergo locum et personas quoque sic dispone:

Τρὶς ἐπέσιον *) μεσὸν γ'. Στ. Ἀλεξάνδρου πλέον
τοῦ βασιλέως πέπωκας. Α. Οὐκ ἔλαττον, οὐ
μὰ τὴν Ἀθηρᾶν. Στ. Μέγα γε. —

Intellige jam, si potes, quam numerose versus decurrant, quamque apte personae illae confabulentur. Tanti erat rem Metricam in adolescentia didicisse.

38 XC. p. 102. Καὶ Νάννιον ἑσχηκας ὥραϊαν σφόδρα.

Aut legendum est, Καὶ Νάννιον γ' ἑσχηκας — aut Καὶ Νάννιον ἑσχηκασιν ὥραϊαν σφόδρα.

In versu priore Ἀντίκυραν syllabam tertiam producit; sic enim interdum Graeci; et fere Ἀντίκυρῶν scribebant; etsi Latini tertia correpta Anticyram.

Α Ε Τ Κ Α Δ Ι Α.

XCI. p. 105. Haec ex Strabone petita sunt, sed mutila: et miror equidem viros incomparabiles Scaligerum et Casaubonum non animadvertisse. Quin et Hesychii illa, quae a Viro Cl. hic citantur, illis connectenda esse vehementer suspicor, et pene compertum habeo. Locum integrum hic exhibebo;

Οὐ δὴ λέγεται πρώτη Σαπφῶ etc.

Verba Strabonis sic habent. Καὶ τὸ ἄλλα τὸ τοὺς ἑρωτας παύειν πεπιτυμένον, οὐ δὴ λέγεται πρώτη Σαπφῶ, ὥς που φησὶν ὁ Μέανδρος, τὸν ὑπέρχομπον θηρῶσα, etc. Dubitare jam aliquis poterit, quin οὐ δὴ λέγεται πρώτη Σαπφῶ ad Μενανδρι ὅῃσιν pertineant? cum ipsa verborum series orationem Poëticam indicet, cum numeri exacte respondeant, cum sine illis sequentia manca et imperfecta sint? At Viri magni illud, φησὶν ὁ Μέανδρος, ad sequentia tantum

*) Vulgo ἐπίον. V. D. in Museo Oxon. IV. p. 478. malit ἐπίσιον, quam formam restitue Theophilo apud Athen. p. 417. b. Nostro loco ἐπίσιον obibere aptius quam ἐπιπίσιον superbibere vel postea bibere.

referebant. Quasi vero non passim apud Strabonem, Plutarchum, Athenaeum, post inchoatam aliquam ῥῆσιν, auctoris demum nomen laudetur. Quinto autem versu pro recepta scriptura κατ' εὐχὴν σὴν reposui σὸν, hoc est, σὸν τέμενος; ut connectatur cum fragmento Hesychiano εὐφημίσθω, etc. quod et cum metro priorum et cum sententia tam apte coagmentatur, ut nihil magis. Sciunt enim, qui in Tragicis Graecis et Aristophane versati sunt, Anapaestos, quales hi sunt, ubique terminari versu Paroemiaco, qui posterius Colon est Hexametri. Sententia vero hujusmodi est: Persona haec quaecunque est, sive una seu plures, Apollini Leucatae carmen dicens, Leucada petram memoraverat, Unde, ait, prima Sappho se praecipitavit et periiit; sed quid tristitia illa recenseo? Potius bona et fausta verba dicantur in tuo templo, o Apollo, δέσποτ' ἀναξ. Sic de eodem Apolline uxor Chremyli in Aristophanis Pluto, Ὅστιν ἔχεις τὴν δύναμιν, ὦναξ δέσποτα.

XCII. p. 106. Ἐπίθεις τὸ πῦρ, ἢ ζάκορος, οὕτως καλῶς.
Ἦ ὁ ἱερεὺς, ὁ ναὸν κοσμῶν καὶ σαρῶν.

Ex Suida et Etymologo hoc adducit Vir Cl. Et verum quidem priorem recte. Posterius vero illud, quod pro sua peritia Senarium esse existimat, neque versus est, neque e Menandro. Nimirum verba sunt Etymologi, explicantis quid sit ζάκορος; et ὑπηρέτης scilicet et ὑπηρετής, et ἱέρεια et ἱερεὺς, hoc est, et ἡ ζάκορος dici et ὁ ζάκορος.

XCIII. p. 106. Ζάκορος ἢ κοσμοῦσα τὸν ναὸν, τέκνον.

Quantulum erat, si Vir Cl. versui caput addidisset ex superiore fragmento:

Ἦ ζάκορος, ἢ κοσμοῦσα τὸν ναὸν, τέκνον.

Aut haec levia didicisse oportuit, aut Menandrum non tetigisse. Quippe, ut ait ille,

— *haec nugae seria ducunt*

In mala derisum semel exceptumque sinistre.

M E Θ Η.

XCIV. p. 108. Εἴτ' οὐκ ἀτοπώτατα πράττομεν καὶ θύομεν, etc.

Longum hoc ἀποσπασμάτιον ex Athenaco petatum Vir Cl. hic repraesentavit, ex Grotii editione: praeterquam quod verbum unum interpolavit, idque perperam, ut mox videbimus. Cum autem Viri longe eruditissimi Casaubonus Grotiusque in nonnullis hic erraverint, nos integrum

locum adducemus, ut opinamur ab auctore profectum esse: postea Virorum Doctiss. conjecturas examinabimus. Sic igitur lege:

Ἐκ' οὐχ ὅμοια πράττομεν καὶ θύομεν; etc.

40 Quae sic Latine vertenda sunt;

Non aequè stulte sacrificamus, ac cetera agimus? Ubi diis quidem emtam duco oviculam, vix decem drachmarum: Tibicinas vero, et unguentum, et Psalterias has, Thasium, anguillas, caseum, mel ubi duco nobis, Talentum ferme impenditur, si rem putes. Drachmarum vero, O Agatho, decem pretium nos ferre, etiam cum opima sacra diis facimus? Harum autem rerum praeterea damnum in nos suscipere? Nonne hoc pacto rei divinae damnum duplicatur? Ego vero, si deus essem, non permitterem lumbum super aram unquam imponere, nisi quis simul anguillam adoleverit; ut Callimedon, unus ex cognatis, moreretur.

Hujus fragmenti bona pars bis habetur apud Athenaeum lib. IV. et VIII. Loco posteriore versus primus sic legitur, *Ἐκ' οὐχ ἅπαντα;* unde Casaubonus, probante Grotio, conjectit ἀροπατάτα: at multo argutius est, quod lib. IV. extat, ὅμοια. Versu tertio, *προβάτιον ἀγαπητὸν δέκα δραχμῶν* est Atticae elegantiae: hoc est, *Vix decem Drachmarum; Drachmarum, ut multum, decem.* Versu quinto habetur *Μένδαλον, Θάσιον*, lib. VIII. quod miror viros summos admisisse, cum metro prorsus repugnet. Melius extat lib. IV. *Ταύτας, τὸ Θάσιον;* ut nos hic edidimus *). Versu septimo, apud Athenaeum est, *δραχμῶν μὲν ἀγαθῶν ἄξιον:* unde Casaubonus, plaudente Grotio, ἀγαθόν. Nos, opinor, verius elegantiusque, *Ἀγάθων;* ut sit nomen Personae, quocum hic colloquitur. Ordo est, *ἡμᾶς μὲν, Ἀγάθων, λαβεῖν ἄξιον δέκα δραχμῶν;* Infinitivus cum indignatione, ut *Haecine fieri flagitia?* et alia infinita. V. octavo, Athenaeus habet, *ἐὰν καλλιερηθῇ;* ubi Casaubonus γέ interponit, Grotius contra versum negligit: nos καὶ etiam addidimus, quod a syllaba sequente absorberi facile potuit. V. nono apud Athenaeum est,

Τούτων δὲ πρὸς ταῦτ' ἀνελεῖν τὴν ζημίαν:

ubi Casaubonus ob versum addidit, *Τούτων δὲ δεῖ πρὸς.* At Grotius perversissime,

Τούτων δ' εἰ πρὸς ταῦτ' ἀνελεῖν δεῖ τὴν ζημίαν:

41 Ubi metri leges bis violavit. Nos, ni fallimur, et expeditius rem confecimus, et ad sententiam convenientius. V. undecimo et duodecimo sic Athenaeus:

---

*) Το Θάσιον est Casaub. conjectura, quam plane rejicere debebat Bentl. Vid. Schweigh.

Εγὼ μὲν οὖν ἂν γὰρ θεὸς οὐκ εἶσα
τὴν ὁσφὺν ἂν ἐπὶ τῶν βωμῶν ἐπιθεῖναι ποτε.

Ubi Grotius priore versu legit οὐκ ἂν εἶσα; posteriore ἂν tollit ut supervacuum. Nollem equidem Virum magnum tam negligenter hic egisse. Quid? nescivisse, illud εἶσα syllabam mediam producere; ὁσφὺν autem posteriorem? Dum versibus consulere studuit, utrumque contrucidavit. Nos, ne litéra quidem immutata, rem in vado statuimus. V. decimo tertio apud Athenaeum est,

Εἰ μὴ καθήγουε τις ἄμα καὶ τὴν ἑγγέλυν:

Quod cum nullo modo Senarium efficiat, et Casaubonus et Grotius patienter nimis admiserunt. Versu ultimo pro συγγενῶν Grotius reponit γηγενῶν, sententia dura, aut potius nulla. Rectissime vero habet συγγενῶν; cum ad festa hujusmodi sacrificia *cognati* de more vocarentur: Ut Callimedon scilicet ὁ ὀψοφάγος, cum ad coenam invitaretur, dirumperetur dolore ob anguillam deperditam. Ceterum in his omnibus nihil vīdit aut videre adeo potuit clarissimus Clericus, utpote hisce sacris nondum initiatus: unicum tantummodo tentare leviter ausus est, in versu ultimo: ubi pro ἐπέθανεν interpolavit ἀποθανῆν, quia illud hic non conveniebat. Itane vero, o Criticae artis column? Atqui, ut condonemus tibi versum contaminatum, 'cujus sane omnem gratiam corrupisti; vel ex Lexicis tuis scire poteris Ἴνα etiam in hoc sensu cum indicativo conjungi, mixta quodammodo significatione ex *Ue* et *Ubi*: ut hic in *Nauclero*.

XCV. p. 50. 51. Οἱ δὲ τὴν ὁσφὺν ἄκραν θύσαντες.

Ex Etymologico hoc est; quod Viri Cl. opinione Senarium inchoare potest: quo tamen pacto ne unus quidem pes non malo quodam mactatus est. Auctor vero sum, ut in secunda demum editione sic verba constituat,

— οἱ δὲ τὴν ὁσφὺν ἄκραν
θύσαντες. —

XCVI. p. 110. Εἴτ' οὐκ εἶχεν οὐ πῦρ, οὐ λίθον, οὐκ ἄλλο τι.
Οὐθ' ἕτερον.

In hoc praeter syllabarum numerum ne ullum quidem vestigium fere Senarii est. Quousque aures nostrae tam absonis his versiculis vulnerabuntur? Repone vero ocyus,

A. — Εἴτ' οὐκ εἶχεν πῦρ, οὐ λίθον,
Οὐκ ἄλλο τι; B. Οὐθ' ἕτερον. —

M H T P A Γ T P T H Σ.

43

XCVII. p. 111. Προπίνων θηρίκλειον τρικότυλον.

Cui ullus sensus esset numerorum et versuum, statim agnosceret: non principium hoc, sed finem Senarii esse.

XCVIII. p. 42. *Εἰ μὲν τι κακὸν ἀληθὲς ἔσχες, Φιδία, —*

Apud Clementem haec admodum mendosa sunt, quibus medicinam ferre certatim sunt conati viri magni Sylburgius et Grotius. Versu primo apud Clementem *φιλιάζην*; pro quo Sylburgius reposuit, *ὦ φίλε, Δίξεν*. At *δίξεν* Homericum est, neque hic stare potest: rectius Grotius, *Φιδία, Ζητεῖν*; quae egregia emendatio est. In secundo versu uterque tardior fuit; sine dubio enim legendum,

Ζητεῖν ἀληθὲς φάρμακον τοῦτον μ' ἔδει.

Με, inquam *quaerere*: non *te*; quod versus tertius evincit, ubi *ἔυρηκα ἰουveni*. Nempe hic, qui loquitur, a superstitioso quodam consultus est de medicina malo ejus opinato reperienda. Versu sexto sic Clemens hodie habet,

*Καὶ περιδέτωσαν ἀπὸ κρουνῶν τριῶν
Τῷδ' αὖτε περιφύαναι.*

Ubi Sylburgius, ad versum sustentandum, addidit, *ἐκ' ἀπὸ*. At quorsum tum spectabit illud *περιδέτωσαν*? quid debent
43 mulieres *περιθεῖναι*? nihil. Ergo, hoc repudiato, aliam viam instituit Grotius, et magna verborum mutatione sic reposuit,

*Καὶ περιδέτωσαν ἀπὸ τριῶν κρουνῶν ὕδωρ.
Τῷδ' αὖτε περιφύαναι. *)*

Perperam omnino, et sententia nulla: quid enim erit *περιδέτωσαν ὕδωρ* circumponant *aquam*? Ipse vertit, *Aquam asportent*. Atqui *περιθεῖναι* est *vestire*, *amicire*: neque cum *agua* quicquam habet affine. Hic jam aliquid exco- gitandum erat Artis Criticae Professori: sed qui magna pollicentur, non semper ea praestant. Equidem, dum hoc fragmentum legerem, semel iterumque de veste aliquid cogitabam, *Καὶ περιδέτωσαν χλαῖναν*, et alia: verum cum nihil inde, quod placeret, mihi suppeditaretur; indignatus, abjeci ex animo vocabula, et ex vi sententiae investigabam, quid opus fuisset dicto. Certe, inquam, nulla, qualis haec, est Lustratio sine *sulphure*, *τῷ θεῷ*: dictum factum, illico se in mentem ingessit vera emendatio;

---

*) Hanc Grotii conjecturam Wyttenb. ad Plutarch. Opp. Mor. I. p. 166. A. non male tuetur loco Virgilii Aen. VI. 229. Sed fallitur vir doctissimus Grotianam lectionem *codicum auctoritate* traditam dicens.

*Καὶ περὶ σε θιούτωσαν· ἀπὸ χρόνων τριῶν
ἴδασι περιφράσαι*

Cui tmesis illa mihi arripet, sic legere poterit;

Καὶ περιφρασεύσασάν σ'· ἀπὸ etc. *)

Ceterum ultimum versiculum, quem varie tentant Sylburgius et Grotius, Clementis equidem verba esse puto, non Menandri. Ea sic habent; *Πᾶς ἄγνός ἐστιν ὁ μὴ δὲν ἑαυτῷ κακὸν συνιδῶν*: ubi corrigendum, aut *συνιδῶν* **), aut *συνιδῶς*. Nam utique *συνιδῶν* non formatur a *συνιδέ-ναι consicium esse*, sed a *συνορᾶν*.

M I Σ Ο Γ Γ Ν Ο Σ.

XCIX. p. 115. *Ἐλκει δὲ γραμματίδιον ἐκεί σε δίθυρον,
Καὶ παρασάσις.*

Hoc et plenius exhibetur, et melius disponitur in Harpocrate Maussaci. — Sic et in Photio et Suida *μία δραχμή* cum prioribus. connectuntur Quo igitur tibi, o *Κριτικοδιδάσκαλε*, supra virum eruditissimum Maussacum sapere? sed fefellit te, video, celeberrimi Kusteri Suidas, ubi typographi opinor errore post verbum *παρασάσις* punctum male inseritur. Quo tu infeliciter arrepto, et sententiam curtasti; et perinde Senarium concinnasti, ac si in Horatio scriberes,

Maecenas regibus edite atavis.

C. p. 116. *Ἄλλ' οὐ τὰ βίου νῶ ἴσως δεῖ φροντίζει;* 44

Pro νῶ ἴσως, quae Viri Cl. conjectura est, apud Priscianum fertur *ΝΩΝΙΩΝ*. Unde levi negotio Senarius efficitur,

Ἄλλ' οὐ τὰ βίοντων νῶν ἴσως δεῖ φροντίζει.

Sed de victu nostrum duorum non fortasse curandum est.

At Vir Cl. et versui crucem fixit, et sententiam interrogatione corrupit.

CI. 116. *Α. Χαῖρ, ὦ Γλυκεία. Γ. Καὶ σύ, πολλῷ χρόνῳ
Ὀρῶ σε.*

Et hic quoque versiculus a ceteris Viri Cl. minime degenerat: semel enim atque iterum fracto crure inambu-

*) Similis tmeseos exempla collegit Lobeckius ad Phryn. p. 426. Pronomen, quod post *περιφρασεύσασάν* addi jubet Bentley, numeros corrumpit.

**) Hoc *συνιδῶν* nihili est.

lat. Ad apud Priscianum pro πολλῶ habetur πολλοῦ.
Sine dubio corrigendum.

Α. Χαίρ' ὦ Γλαύκιον. Γ. Καὶ σὲ. Α. Πολλῶ τῷ χρόνῳ
ὄρω σε.

Nosti opinor ὑποκοριστικὰν illud *Glycerium* vel ex tuo To-
rentio.

CII. p. 115.

— ὅμνῃς
Σοὶ τὸν ἥμιον, ἢ μὴν ποιήσῃν γραφὴν
Σοι κακώστεως.

Nihil his vidi foedius, ut plane me pudeat pigeatque.
Omnia conturbata sunt, pedes luxati, quantitates syllaba-
rum inversae. Atqui apud Priscianum recto ordine verba
incedunt, modo commode digerantur;

— ὅμνῃς σοι τὸν ἥμιον;
ἢ μὴν ποιήσῃς σοι γραφὴν κακώστεως.

CIII. p. 116. Τί γὰρ δὴ γῦρός ἐστιν, οὐ συνίημι.

Verba Phrynichi, unde hoc adductum est, ita se ha-
bent. Γῦρος. τί καὶ τοῦτο (lege τοῦτο cum Viro Cl.) Μέ-
νανδρος τὴν καλλιξὴν τῶν Κωμωδιῶν τῶν ἑαυτοῦ τὸν Μισο-
γύνην κατεκλήδωσεν, εἰπὼν· τί γὰρ δὴ γῦρός ἐστιν, οὐ συνίημι.
Hoc est, ex Nunnesii versione; Γῦρος. *Cur etiam hoc*
verbo Menander optimam comoediarum suarum Μισογύνην
maculavit? cum dixit, τί γὰρ δὴ γῦρός ἐστιν, οὐ συνίημι,
45 *Quid enim sane γῦρος sit, non intelligo.* Sed errat cum
Nunnesio Vir Clarissimus, qui Menandri haec verba esse
nimis temere crediderunt: neque enim aut numeri aut
sententia patitur, ut Menandro ea affingamus. Ut, quod
res est, dicam; omnino, per Librariorum negligentiam lō-
cus Menandri excidit post verbum εἰπὼν: quem ubi cita-
verat Phrynichus, de suo statim subjunxit. *Quid enim*
hic γῦρος significet, equidem non intelligo. Hoc certissi-
mum esse facile deprehendet, qui Artis Criticae praece-
pta, non dico, docet, sed intelligit et re praestat.

CIV. p. 116. Χλαμύδα, καὶ Μυσίαν λόγην, ἀορτήν.

Quid? an eo tandem deventum est, ut haec etiam
pro Senario obtrudantur? quasi ad digitos sic syllabas nu-
meravit Vir Cl.

Χλαμύ | δα καὶ | Μυσί | αν λόγ | χην ἂ | ορτήν.

O pestis aurium, quousque nos excruciahs! Atqui sciat
Vir Cl. illud καὶ Μυσίαν in libro Pollucis VII. mendosum
esse, et ex libro X. corrigendum καυσίαν: locum etiam sic
disponendum,

— Χλαμύδα, πανσίαν,
Λόγγην, ἀορτήν, ἱμάτια. —

Ceterum ideo hoc adducit Pollux, ut Menandri auctoritate probet verbum ἀορτή in usu fuisse: dubius tamen, inquit, hic locus est; quia quaedam exemplaria pro ἀορτήν ibi habeant, ἀορτῆρ. Addidit igitur illud ἱμάτια, quod in versu sequebatur; ut sciret lector utrumvis et ἀορτήν et ἀορτῆρα, quantum ad versum attinet, commode legi posse.

M I Σ Ο Τ Μ Ε Ν Ο Σ.

CV. p. 116. Εἰ γὰρ ἐπίδοιμι τοῦτο, τὴν ψυχὴν ἀνα-
λάβοιμι ἐγώ· νυνὶ γάρ. —

Grotius, cujus adnotationem male suppressit Vir Cl. *Est*, inquit, καὶ ψυχὴν apud *Scriptorem de Monarchia; et deest ἀνὰ contra versuum leges*. Atqui, ὦ θαυμάσιε, quid in illo καὶ ψυχὴν culpandum sit, nullus video: sine dubio autem *deest aliquid*: sed tuum ἀνὰ deesse paucis, opinor, approbabis. Non placet unum vocabulum in binos versiculos distributum. Equidem sic potius legerim,

Εἰ γὰρ ἐπίδοιμι τοῦτο, καὶ ψυχὴν πάλιν

λάβοιμι ἐγώ· νυνὶ γάρ.

Utinam hoc viderem, animumque reciperem,
Nunc enim animus labascit.

N A Ρ Κ Λ Η Ρ Ο Σ.

46

CVI. p. 123. — καὶ φύσει
Πῶς εὐάγωγός ἐστι πᾶς ἀνὴρ ἐρῶν.

Magnus Grotius, cujus nota iterum nos defraudavit Vir Cl. *illud*, inquit, καὶ φύσει *separavimus a versu sequente*. Male vero factum: nam perperam omnino versus inchoatur a πῶς enclitico. Recte habetur uno versu apud Stobaeum; et Trochaïcus est rotundissimus.

CVII. p. 121. ὥς ἐς καλὸν
Τὸν υἱὸν εὐτυχῶν τε καὶ σεσωσμένους.
Πρωτὸς δ' ἐγώ σοι τὸν δὲ χουσοῦν κἀνθάρον.
Στ. Ποῖον; Α. Τὸ πλοῖον, οὐδὲ μ' οἶσθα σ' ἀθλίε.

CVIII. Α. τὴν ναῦν σεσωσθαι μοι λέγεις; Β. Ἐγώ.
Α. Ἐμὴν
Τὴν ναῦν ἐκείνην, ἣν ἐποίησε Καλλικλῆς
Ὁ καλούμενος, Εὐφράνωρ δ' ἐκυβέρνα Θούριος

Plurima hic peccavit Vir Clar. partim male vertendo, partim verba clanculum immutando, lectore nequaquam

Iat. Ad apud Priscianum pro πολλῶ habetur πολλοῶ.
Sine dubio corrigendum.

Α. Χαῖρ' ὦ Γλυκερίον. 1'. Καὶ σέ. Α. Πολλῶ τοῦ χρόνου
Ὀρῶ σε.

Nosti opinor ὑποκοριστικὸν illud *Glycerium* vel ex tuo Tor-
rentio.

CH. p. 115.

— ὅμνυμι

Σοὶ τὸν ἥλιον, ἢ μὴν ποιήσιν γραφὴν
Σοὶ κακώστεως.

Nihil his vidi foedius, ut plane me pudeat pigeatque.
Omnia conturbata sunt, pedes luxati, quantitates syllaba-
rum inversae. Atqui apud Priscianum recto ordine verba
incedunt, modo commode digerantur;

— ὅμνυμι σοὶ τὸν ἥλιον;

ἢ μὴν ποιήσιν σοὶ γραφὴν κακώστεως.

CIII. p. 116. Τί γὰρ δὴ γῦρος ἐστίν, οὐ συνίημι.

Verba Phrynichi, unde hoc adductum est, ita se ha-
bent. Γῦρος, τί καὶ τοῦτο (lege τοῦτω cum Viro Cl.) Μέ-
νανδρος τὴν καλλίστην τῶν Κωμωδιῶν τῶν ἑαυτοῦ τὸν Μισο-
γύνην κατεκηλίδωσεν, εἰπὼν· τί γὰρ δὴ γῦρος ἐστίν, οὐ συνίημι.
Hoc est, ex Nunnesii versione; Γῦρος. *Cur etiam hoc*
verbo Menander optimam comoediarum suarum Μισογύνην
maculavit? cum dixit, τί γὰρ δὴ γῦρος ἐστίν, οὐ συνίημι,
45 *Quid enim sane γῦρος sit, non intelligo.* Sed errat cum
Nunnesio Vir Clarissimus, qui Menandri haec verba esse
nimis temere crediderunt: neque enim aut numeri aut
sententia patitur, ut Menandro ea affingamus. Ut, quod
res est, dicam; omnino, per Librariorum negligentiam lō-
cus Menandri excidit post verbum εἰπὼν: quem ubi cita-
verat Phrynichus, de suo statim subjunxit. *Quid enim*
hic γῦρος significet, equidem non intelligo. Hoc certissi-
mum esse facile deprehendet, qui Artis Criticae praece-
pta, non dico, docet, sed intelligit et re praestat.

CIV. p. 116. Χλαμύδα, καὶ Μυσίαν λόγην, ἀορτήν.

Quid? an eo tandem deventum est, ut haec etiam
pro Senario obtrudantur? quasi ad digitos sic syllabas mu-
meravit Vir Cl.

Χλαμύ | δα καὶ | Μυσι | αν λόγ | χην ᾧ | ορτήν.

O pestis aurium, quousque nos excruciabitis! Atqui sciat
Vir Cl. illud καὶ Μυσίαν in libro Pollucis VII. mendosum
esse, et ex libro X. corrigendum καυσίαν: locum etiam sic
disponendum,

— Χλαμύδα, κανισίαν,
Λόγην, ἀορτήν, ἱμάτια. —

Ceterum ideo hoc adducit Pollux, ut Menandri auctoritate probet verbum ἀορτή in usu fuisse: dubius tamen, inquit, hic locus est; quia quaedam exemplaria pro ἀορτήν ibi habeant, ἀορτήρ. Addidit igitur illud ἱμάτια, quod in versu sequebatur; ut sciret lector utrumvis et ἀορτήν et ἀορτήρα, quantum ad versum attinet, commode legi posse.

ΜΙΣΟΤΜΕΝΟΣ.

CV. p. 116. Εἰ γὰρ ἐπίδοιμι τοῦτο, τὴν ψυχὴν ἀνα-
λάβοιμ' ἐγώ· νυνὶ γάρ. —

Grotius, cujus adnotationem male suppressit Vir Cl. *Est*, inquit, καὶ ψυχὴν apud Scriptorem de Monarchia; et deest ἀνὰ contra versuum leges. Atqui, ὦ θαυμάσιε, quid in illo καὶ ψυχὴν culpandum sit, nullus video: sine dubio autem deest aliquid: sed tuum ἀνὰ deesse paucis, opinor, approbabis. Non placet unum vocabulum in binos versiculos distributum. Equidem sic potius legerim,

Εἰ γὰρ ἐπίδοιμι τοῦτο, καὶ ψυχὴν πάλιν
λάβοιμ' ἐγώ· νυνὶ γάρ.
Utinam hoc viderem, animumque reciperem,
Nunc enim animus labascit.

ΝΑΥΚΛΗΡΟΣ.

46

CVI. p. 123. — καὶ φύσει
Πῶς ἐνάγωγός ἐστι πᾶς ἀνὴρ ἐρῶν.

Magnus Grotius, cujus nota iterum nos defraudavit Vir Cl. *illud*, inquit, καὶ φύσει separavimus a versu sequente. Male vero factum: nam perperam omnino versus inchoatur a πῶς enclitico. Recte habetur uno versu apud Stobaeum; et Trochaïcus est rotundissimus.

CVII. p. 121. ὥς ἐ; καλὸν
Τὸν υἱὸν εὐτυχῶν τε καὶ σπασμένους.
Πρῶτος δ' ἐγώ σοι τὸν δὲ χουσοῦν κἀνθαρον.
Στ. Ποῖον; Α. Τὸ πλοῖον, οὐδὲ μ' οἶσθα σ' ἄθλιε.

CVIII. Α. τὴν ναῦν σεσῶσθαι μοι λέγεις; Β. Ἐγώ.
Α. Ἐμὴν
Τὴν ναῦν ἐκείνην, ἣν ἐποίησε Καλλικλῆς
Ὁ καλούμενος, Εὐφράνωρ δ' ἐκνέφερα θοοίριος;

Plurima hic peccavit Vir Clar. partim male vertendo. partim verba clanculum immutando, lectore nequaquam

admonito. Apud Athenaeum est *ἐντυχούντα καὶ σεσωσμέ-
νον*: quae et pessimo more corrumpit Clericus, et senten-
tiam pessumdedit. Quale enim illud *Ἐς καλὸν τὸν υἱόν, ad
egregium filium?* Atqui, o bone, Theophilus non venit
ad *filium*, sed ipse erat *filius* Stratonis. *Ἐς καλὸν* autem
neutro genere accipiendum, ut passim occurrit, pro *Op-
portune, auspicato, feliciter*. Lege igitur, ut apud Athe-
naeum extat, nisi quod pro *Πρώτος γ' ἐγώ σοι* ex certa
Casauboni emendatione reponendum est, *λέγω*:

47

— ὡς ἐς καλὸν

Τὸν υἱὸν ἐντυχούντα καὶ σεσωσμένον

Πρώτος λέγω σοι, τὸν τε χρυσοῦν κἀνθάρον.

Στ. Ποῖον; Α. Τὸ πλοῖον· οἷδε γ' οἰσθας ἄθλις; *)

Στ. Τὴν ναῦν σεσῶσθαι μοι λέγεις; Α. Ἐγωγε μὴν

Τὴν ναῦν ἐκείνην ἣν ἐποίησ' ὁ Καλλικλῆς

Καλούμενος. Ἐνφράνωρ δ' ἐκυβέρνα Θούριος.

Haec si quis ad edita Athenaei et Macrobiani exegerit, et
cum Viri CL. hariolationibus Grotianisque conjecturis con-
tulerit, videbit quid intersit. Nos utramque ῥῆσιν conjun-
ximus; nam illud Athenaei καὶ μετ' ὀλίγα dimidiatum il-
lum versum notat, qui ex Macrobio suppletur.

ΞΕΝΟΛΟΓΙΑ.

CIX. p. 124. *Χρῆται νόμοις καθ' οὓς κινεῖ τὰ πράγματα;*

Versu tertio sic extat apud Stobaeum,

Οὐ χρῆται νόμοις καθ' οὓς κρίναι πράγματα:

unde Grotius sic ex conjectura dedit,

Οὐ χρῆ νόμων, καθ' οὓς κρίνωμεν πράγματα,

quod *durius et audacius permutatum* esse pronunciat Vir
CL. ipse emendat *sensu*, ut ait, *manifesto*,

Χρῆται νόμοις καθ' οὓς κινεῖ τὰ πράγματα;

Sine dubio hic sperabat se plausum a lectoribus impetra-
turum; at quanto cum periculo haec alea jaciatur, prae-
sertim ab imperitis, ipse opinor suo malo meminerit.
Tuum enim κινεῖ, ὡς Κριτικώτατε, producit priorem syllaba-
bam, atque ideo in loco quarto nequit consistere. Idem-
que in Grotiana emendatione vitium est: nam et κρίνω-
μεν primam longam habet. Huic tamen mederi facile pos-
sis; legendo κρίνουμεν tempore futuro, tuum est incurabile
48 et ἀπαρηγόρητον. Si quaeris, quid mihi in mentem vene-
rit; versum quidem erat facile expeditare,

*) Voluit οἶσθαι σ' ἄθλις h. e. σά, ut monuit in Erratis.

Καθ' οὓς δὲ κρίνει πράγματι, οὐ χρήται νόμοις.

Sed sententia minime placet, neque licet in extemporalis
hoc scripto diutius hic immorari.

Ο Λ Τ Ν Θ Ι Α.

CX. p. 126. Γὰρ τέτταρας ὀβόλους τῆς ἡμέρας φέρων.

Ex Suida hoc est; et quia optimus Kusterus neglexerat forte versus digerere; ita sine illo magistro se gessit Vir Clar. ut in utroque turpiter se dederit; neutri enim versiculo sui numeri constant. Tum vero a vocula illa γὰρ versum inchoare, qualis est inelegantiae? vel unum ejusmodi ex omnibus poëtis da versum, et viceris. Atqui nullo labore se sponte infert verus Menandri Senarius,

Μετ' Ἀριστοτέλους γὰρ τέτταρας τῆς ἡμέρας
ὀβόλους φέρων. —

Ubi sentire forte poteris verborum structurum, praeter metri commoditatem, etiam per se elegantiores esse.

Ο Μ Ο Π Α Τ Ρ Ι Ο Ι.

CXI. p. 127. Χρησοῦς νομιζομένοις ἐφόδιον ἀσφαλὲς —

Ita emendavimus, inquit Grotius, pro Χρησοῦς νομιζομένους, ut codices Stobaei habent. Non accedo: neque enim aliud quod erat viaticum eis, praeterquam τὸ νομιζεσθαι χρῆσοι: ut recte vidit Vir Clar. qui in versione inserit ea opinio, ut rem lectori explicet. Atqui lectio Grotiana aliud quid, tamquam ἐφόδιον adesse iis significat. Recte ergo habet recepta scriptura,

Χρησοῦς νομιζομένους, ἐφόδιον ἀσφαλὲς,

Priora illa ex praecedentibus, quae jam periere, pendent; posteriora per Appositionem inferuntur.

CXII. p. 127. Ἦν δὴλον οὖν τί νύμφιός τε ἀλφάνει.

Falsum et mendosum hoc esse quisvis videat: quid vero sincerum sit, quis divinare ausit in tam curta sententia? Vir Cl. furtim hic supposuit οὖν τί pro ὄντι, quod 49 apud Suidam est: quasi vero hoc facinore res expediretur; cum et insuper versus adhuc laboret. Portus sic coniecit.

Ἦν δὴλον, ὅτι νύμφιος τότε ἀλφάνει.

Nobis, dum haec scribimus, hoc succurrit,

Ἦν δηλονοτή νύμφιος τότε ἀλφάνει.

Quam scilicet sponsus tunc invenit.

Graecum saltem hoc est, et Senarium explet.

O P T H.

CXIII. p. 130. Ὁ λιμός ὑμῶν τὸν καλὸν τοῦτον δακῶν —

Non convenit ὁ λιμός ὑμῶν *fames vestra*: tum enim non *unum* modo, sed omnes graciles redderet. Repono igitur,

Ὁ λιμός ὑμῶν τὸν καλὸν τοῦτον δακῶν.

Dativi isti, μοί, σοί, ἡμῖν, ὑμῖν apud comicos eleganter παρελκεν *redundare* solent; ut et apud Plautum et Terentium, *mihi, tibi, nobis, vobis*.

CXIV. p. 131. Hesychii hoc est: Οὐ μάτην, οὐκ ἀληθῶς, Μένανδρος ἐν Ὁρῶν. Hoc allegasse contentus Vir Cl. silentio rem transigit. Atqui hoc portentū plane simile est, ut μάτην frustra, vane, apud Menandrum significet ἀληθῶς vere. Ubi nunc tot Artis regulae? Qui factum, ut nulla ex eis auctori suo subsidio veniret? Vide autem, an ipse, qui artifex non sum, rem expedire valeam. Repono igitur, Οὐ μὰ τὴν, Non per: nomen enim Divae omissum est per ἐυφημισμὸν. Ita Aristophanes in Ranis, μὰ τὸν, Dei nomine non addito.

Μὰ τὸν ἐγὼ μὲν, οὐδ' ἂν εἴ τις

Ἐλεγέ μοι τῶν ἐπιτυχόντων,

Ἐπιθόμην, ἀλλ' ὥμην ἄν

Αἰτὸν αὐτὰ ληρεῖν.

Ubi obiter ἐπιθόμην aoristo secundo reposui, pro vulgato ἐπιθόμην; quod versui repugnat. Ceterum de μὰ τὸν vide ibi Scholiastem et Snidam in voce. Jam autem cernis, opinor, recte fecisse Hesychium, qui iusjurandum per ἀληθῶς interpretatus est.

Π Α Ι Δ Ι Ο Ν.

CXV. p. 131. Εἰς πάντα δουλεύειν ὁ δούλος μαρθάνει;

50 Apud Stobaeum extat Ἀπαντα δουλεύειν, unde Grotius post Gesnerum Εἰ πάντα concinnavit. At Vir Cl. *maluit*, nescio cur, Εἰς πάντα. Metuebatur, credo, ut bene Graecum esset πάντα δουλεύειν. Sed ubicunque, vel in minimis, supra magistros suos sapere audet, miserrime excidit. Emendatio Grotii certissima est. Εἰς πάντα δουλεύειν plane barbarum. *) Interrogatio autem dura ibi et coacta est, et omnis Veneris expers.

CXVI.

*) Plato Lach. p. 165. εἰς πάντα πρῶτον εἶναι. Aeschylus Prom. 736. εἰς πᾶ πάνθ' ὁμῶς βίαιος εἶναι. Euripid. Bacch. 315. τὸ σφρονοῦν ἐκαστὸν εἰς τὰ πάντ' αἰεί. Plura attulit V. D. in Actis Erudit. Lips. 1714. p. 34. et Hermannus ad Erfurdii Sophocli. Oed. T. p. 15. min.

CXVI. p. 132. *Μαράδους εἶναι τοῦτ' ἔδει καὶ σάφεια.*

Nisi plane defessus essem, risum hic tenere minime possem. Apud Athenaeum typographi opinor culpa, *Μαράδων εἶναι* legitur in Casauboni editione, qua usus est Vir Clar. Ille vero, hoc aperte mendosum videns, et Dalechampio fretus qui *maragdos* in versione posuit, *μαράδους* hic in textum intrusit, minime conscius se verum atrocissime violasse. Atqui Aldi editio recte habet,

Μάραδων εἶναι ταῦτ' ἔδει καὶ σάφεια.

Atque ita quoque apud Eustathium legitur, loco ipso, qui a Viro CL. hic adducitur.

O rem ridiculam, Cato, et jocosam.

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ.

CXVII. p. 134. — *Στρατεία δ' οὐδεμίαν περιουσίαν φέρει, ἐφήμερον δὲ καὶ προπετὴ βίον.*

Haec scabra et hiulca sunt: Grotius tamen ad locum, *Fect*, inquit, *partem versus et versum sequentem, ex his quae apud Stobaeum confusa exstabant*:

Στρατεία δ' οὐ φέρει περιουσίαν οὐδεμίαν ἐφήμερον δὲ καὶ προπετὴ βίον.

Atqui, o summe Virorum, facilis erat loci restitutio sine ulla verborum luxatione, literula modo deleta. Sic enim repono:

— *Στρατεία δ' οὐ φέρει περιουσίαν οὐδὲμι' ἐφήμερον δὲ καὶ προπετὴ βίον.*

Οὐδεμία στρατεία, nulla, inquam militia, non nullas divitias: atque hoc modo et verborum series servatur, et metrum numerosius fit, et sententia crescit.

CXVIII. 135. — *κρίσις*
Ἐστὶν ἀδίκος, ὡς ἔοικε, καὶ τοῖς θεοῖς.

Verba apud Justinum, inquit Vir Clarissimus, sunt inversa hoc modo,

Ἐστὶ κρίσις ἀδίκος, ὡς ἔοικε, καὶ θεοῖς.

Ain vero? haec verba inversa sunt? an potius tua illa et inversa et perversa? Sed dum versui cavere studuit, pro medicamento virus instillavit. Saltem non uno versu dedisse. *Κρίσις ἐστὶν ἀδίκος*? Sed melior est collocatio, quae apud Justinum est: fortior quoque sententia, *Est iudicium injustum, quam Iudicium est injustum*. Vah, si in inimicum aut mordacem aliquem incidisses, quam miseris modis vapulasses.

H h

CXIX. p. 135.

— τοὺς ὄφεις,

Λέγει, καλῶς γέ μοι ἡγόρασας.

Verba Hesychii sunt. Ὅφεις, τὰ δρακοντώδη γινόμενα ψέλλια. Μένανδρος Παρακαταθήκη, τοὺς ὄφεις, λέγει, καλῶς γέ μοι ἡγόρασας. Ita verba punctis distincta exhibet editio postrema: quo indicaretur, illud λέγει ad Μένανδρον spectare, non ὥσπερ partem esse. Sprevit tamen hoc Vir Cl. et etiam metro repugnante in versum intrusit λέγει. Posthac, si sapiet, sic ad Senarios reducet,

— τοὺς ὄφεις καλῶς γέ μοι

ἡγόρασας. —

ΠΕΡΙΝΘΙΑ.

CXX. p. 140. Οὐ πάποτ' ἐζήλωσα πολυτελῇ νεκρὸν,

Εἰς τὸν ἴσον δ' ὄγκον τῷ σφόδρ' ἔρχετ' εὐτελεῖ.

Aufer illud δ' e versu secundo: et miror magnum Grotium tam patienter tulisse, cum et versum et sententiam inutiliter gravet. Neque vero placet illud ὄγκον: quid enim est ἔρχεται εἰς ὄγκον, *venit ad molem*? quis sic locutus est? Equidem legerim,

Εἰς τὸν ἴσον οἶκον τῷ σφόδρ' ἔρχετ' εὐτελεῖ.

52 *Ad parem et eandem domum, sive sepulchrum. Quippe aequa tellus Pauperi recluditur, Regumque pueris.*

CXXI. p. 140. Καὶ κουφὸν ἑξαπατᾷ θεράπων, οὐκ οἶδ' ὅτι —

Male apud Grotium, ait Vir Cl. editum est κουφὸν: nam non de surdo, sed de stulto et levi sermo est. Nimirum gloriolam captare voluit ob Grotium refutatum. At κουφὸν ibi pro κουφὸν, ut apud Suidam extat, merum typographi erratum est, ut ex viri magni versione est manifestum. Interea tamen verum Grotii errorem reliquit intactum, et sensus disjunctissimos in unum confudit. Grotius loci hujus sententiam sic acceperat, servus qui herum negligentem et stupidum fallit, nescit (quasi esset οὐκ οἶδε) se rem praeclaram fecisse; quod hominem prius stupidum ex stupore suo expurgaverit. Multi enim supini et inertes, ubi fallacis tacti et emuncti sunt, ita interdum exacuuntur, ut postea falli non possint. Inde est, quod Grotius pro οὗτος et ἐπαβελτερώσας apud Suidam, corripbat αὐτὸς et ἀπαβελτερώσας. At alia prorsus et quidem contraria est hujus loci sententia, quam recte secuti sunt Suidae interpretes, et clarissimus Clericus. Servus, qui herum supinum et remissum decipit, haud scio (ut sit

οὐκ οἶδα) *quid magnas rei hic fecerit, quod hominem jam antea stultum reddiderit stultiorem.* Hoc enim facile factu est, neque servus versutiae singularis famam ex eo sperare debet. Hanc equidem sententiam probō: sed ubi erat acumen Criticodidascali; qui Grotii interpolationes in textu servavit, sensum vero plane oppositum in versione expresserit? Haec certe animadvertisse melius fuerat, quam cum typographi mendis et larvis luctari. Revoca igitur receptam Suidae scripturam.

CXXII, p. 141.

— Ὡς ἐξῆ μαλακὰ συλλαβῶν,
Ἐξ τῆς πόλεως τὸ σύνολον ἐκπηδᾷ ψιλος.

Hoc ex Polluce huc trālatum est, in quo Vir Cl. more suo plurima peccavit. Priorem versiculum metro laborantem posuit, posteriorem sensu. Illud ψιλος enim adscivit ex conjectura Kuhnii, prorsus absurde. Qui enim τὰ μαλακὰ συλλαβῶν *vestimenta et vasa colligens fugit*, quomodo is ψιλος nudus fugiat, nequeo concipere. Haec inter se pugnant. Videamus, siquid melius et probabilius nobis succurrat. In vetustis Pollucis codicibus sic locus habetur; ut in Inculenta illa, quae nuper prodiiit editione ab Interpretibus discimus. *Vasa, inquit, domestica a recentioribus Μαλακὰ vocabantur, ὥς ὅτε Μένανδρος ἐν τῇ Περιθία ὁ ἐστὶ μάλα καὶ συλλαβῶν ἐκ τῆς πόλεως τὸ σύνολον ἐκπηδᾷ φίλος· καὶ Διφίλος ἐν Ἀπολιπούσῃ. Ἐῖτα μαλακὸν ὦ δειξίν· ἔχει σκενᾶριον, ἐκπωμάτιον ἀργυρίδιον, ἐκ δράμει λαβῶν τόδε, δώσεις μοι παρακαταθήκην.* Ex his, opinor, veram lectionem eruo, infima mutatione:

— Ὡς ἐστὶ μαλακὰ συλλαβῶν,
Ἐξ τῆς πόλεως τὸ σύνολον ἐκπηδᾷ φίλος.
— quotquot tibi sunt, vasa corradens,
Ex urbe prorsus exilito, o amice.

Hic igitur quisquis est, idem consilium dat, quod Geta apud Terentiam se capturum fore profitetur, *Aliquid convasassem, atque hinc me conjicerem protinam in pedes.* Quin et Diphili locum, qui mox sequitur, quandoquidem in postrema Editione miris modis conturbatus est, operae pretium erit hic restituere. Sic igitur repono, et quidem vere:

— εἴτα μαλακὸν, ὦ δύνῃ, ἔχει
σκενᾶριον, ἐκπωμάτιον, ἀργυρίδιον.
Ὅτε δράμει λαβῶν τόδε, καὶ δώσεις μοι
Παρακαταθήκην.

Lenae cujusdam videntur esse verba, amatorem ad arrhabonem sibi dandum sollicitantis. Atque haec hactenus: ut hinc discat Vir Cl. sine Rei metricae peritia co-

micos edendos in se recipere, perinde esse ac sine pen-
nis volare velle.

CXXIII. p. 142.

— τὰδ' ἄλλ' ἀνέπαφα σώματα

οὐδ' ἔλη. —

Vereor, ne illud οὐδ' ἔλη sit mendosum: utcumque
sit, Senarium inde inchoare est hominis ἀμούσου. Conti-
nuanda erant verba ad hunc modum:

— τὰδ' ἄλλ' ἀνέπαφα σώματ' οὐδ' ἔλη.

Apud Suidam editione Mediolanensi est οὐδέλη; et a prio-
ribus puncto sejungitur. Forte erat, οὐδὲ ληϊά, quae pro
praeda haberi nequeunt, ut sint verba Suidae interpretan-
tis τὰ ἀνέπαφα. Sed hoc est hariolari.

54

ΠΑΟΚΙΟΝ.

CXXIV. p. 143. Loca haec ex Gellio, viris maximis Scaligero.
Casaubono, Grotio aliisque tentata, quia non sunt nobis
ad manum vetustae Gellii editiones, intacta praeterimus.
Multa tamen ibi, si id ageremus, castiganda et corrigenda
fore jam nunc videmus. Unum tamen atque alterum hic
animadvertimus, a clarissimo Clerico prave interpolatum.
Versus ultimos primae ῥήσεως sic finxerat Grotius:

Παιδισκῆριον θεραπευτικόν, τὰχιον λόγον
Ἐπήγαγ' ἔσω. τίς δ' ἀρ' ἦν ἀντιστάγει;

Haec, ut vera nbn esse ultro fatear, Senarii tamen sunt.
At Vir CL. sic dedit,

Παιδισκῆριον θεραπευτικόν, καὶ λόγον.
Τὰχιον, ἀπήγαγ' ἔν' ἄλλην ἀντιστάγει.

Atque addit, quasi ἐπινίκιον, se commodius et facilius sic
correxisset. Vestram fidem, quanti est sapere! Atqui hic,
qui emendationis suae commoditatem praedicat, utrum-
que versum pessumdedit, et secum una exhibendum ex-
posuit.

CXXV. p. 146. Καὶ παιδοποιεῖται δὲ ἀλόγιστος ἐς ἀπῆρ.

Versus, inquit Grotius, hoc postulat, nbn quod vulgò
παιδοποιεῖ. Ad quae verba adnotat Vir CL. Verè: quam-
vis Ioan. Frid. Gronovius neget se hnc oraculum intelli-
gere: δοποιεῖ facit secundum pedem eumque anapaestum,
nec dubitasset vir summus, si paullo magis attendisset.
Quorsum autem haec tam putida in re nullius momenti?
nempe videri voluit in re metrica plus quam Gronovius
scire. Et profecto Gronovius, vin alibiquin egregie doctus
et solertiae admirabilis, Senariorum rationem parum in-
telligebat, ut ex Plauto ejus et aliunde facile deprehendo,

noster vero ne hñlum quidem intelligit. Totum vero hoc nihil, de quo disceptatur, recte habet in editione Veneta et prima Gesneri;

Καὶ παιδοποιεῖσθ' ὡς ἀλόγιστος ἐς ἀνῆρ.

CXXVI. p. 148. Μικρόν τι τὸν βίον καὶ σενὸν ζῶμεν χρόνον.

Vide hic, ignorantia quid facit. Apud Stobaeum corrupte legebatur τοῦ βίου: Grotius vero rectissime correxit atque edidit, Μικρόν τι τὸ βίον, et in notis, *Versus, inquit, hoc postulat, non quod vulgo legebatur τοῦ βίου.* 55 Neque versus modo sed et sententia melior est, *Paullum quid vitas vivimus, et exiguo tempore.* Nimirum et tempus vitas brevis est; et in ipso illo tempore multum praeterlabitur, dum, ut verbis Ennii utar, *praeter propter vitam vivimus.* At Vir Cl. et notam Grotianam hic suppressit, et suum illud furtim injectit μικρόν τι τὸν βίον: nempe voluit τὸν χρόνον: quo et verum et sententiam jugulavit. Quo enim illud καὶ in tua lectione, Criticorum ocelle? quo illud et μικρόν et σενόν? annon haec taubologia erit? cur autem τι et non τινα? Apage tam lepidas emendationes.

Π Ρ Θ Ε Γ Κ Α Λ Ω Ν.

CXXVII. p. 149. Οἶον τὸ γενέσθαι πατέρα παιδων; ἦν φόβος, Αἴπη καὶ φροντίς, οὐδεὶς δ' ἐστὶν πέρας.

Dormitabat hic Grotius, cum spondeum in syllaba secunda nobis concinnavit: neque Menandrum in his agnosco, neque Grotium. Atqui haec versuum gratia se sic digessisse memorat Vir magnus. Quippe apud Stobaeum sic erat,

Οἶον τὸ γενέσθαι πατέρα παιδων, ἦν λῆπη
φόβος, φροντίς, πέρας οὐδεὶς ἐστὶ.

Exciderat nempe vox κακόν; quo reposito Senarii sic exsurgunt;

Οἶον τὸ γενέσθαι πατέρα παιδων ἦν κακόν;
Αἴπη, φόβος, φροντίς, πέρας ἐστὶν οὐδεὶς.

Π Ω Λ Ο Τ Μ Ε Ν Ο Σ.

CXXVIII. p. 149. Οὐ παταχῇ τὸ φράνιμον ἀρμόττει παρόν,
Ἔνια δὲ δεῖ συμβῆναι.

Prior versus apud Stobaeum extat, at locus integer apud Clementem. Posterius tamen colon scabrum est, neque Menandreae elegantiae; interpolatum scilicet a

Grotio, cum apud Clementem alio ordine legatur, καὶ συμβῆναι δ' ἔνια δεῖ. Sed consulamus locum ipsum, si forte nos melius quiddam extundere valeamus. Agit ibi Clemens de locis Scriptorum, quae ab aliis mutatae sunt et furto surrepta: ubi inter alia, καὶ Καλλιὰ, inquit, τὰ Κομικὰ γράφοντι, Μετὰ μαινομένων φασὶ χρήναι μαθεῖσθαι πάντας, ὁμοίως Μένανδρος ἐν Παλουμένοις παριστάται λέγων, Οὐ πανταχοῦ τὸ φρόνιμον ἀρμόττει παρὰν, καὶ συμβῆναι δ' ἔνια δεῖ. Ubi pro ultimis illis, in quibus nullum metri vestigium est, hanc senarium de suo substituit eruditissimus Sylburgius,

Κἄν συμβεβηκέναι δ' ἔνια κίρσαι δέον.

Nobis vel Grotianum illud longe prae hoc arridet: sed uterque a sententia auctoris toto caelo aberravit. Appello enim te, Vir Clarissime, ecquid simile aut affine habet locus Menandri, ut nunc quidem fertur, cum loca Calliae? Quid casus cum insaniam? Qui igitur fieri potuit, ut hunc locum ex illo adumbratum et expressum esse Clemens tradiderit? *Non obtusa adeo gestabat pectora Clemens*; ut vel tu credo fateberis, etsi de Patribus Christianis non nimis honorifice sentire aut scribere soles. Ecce tibi emendationem Menandri, a Clemente ipso suppeditatam, adeoque certam et perapleam, ut ne Carneades quidem de illa dubitare potuisset:

Καὶ συμβανῆναι δ' ἔνια δεῖ. —

Etiā cum sodalibus desipere interdum oportet.

Jam opinor agnoscis paria hoc facere cum loco Calliae, et eruditissimum Patrem ab omni suspitione liberare. Quin et Calliae quoque versum, quia jam sub manu est, tibi expeditum reddam; ne forte, si ceterorum Comicorum fragmenta edideris, Senarium nobis inde confingas. Repone igitur et distingue,

Μετὰ μαινομένων φασὶ χρήναι μαθεῖσθαι πάντας ὁμοίως.

Illud ὁμοίως male disjunctum est in libris editis, et ad sequentia sine sensu traductum. Versus autem est Anapaesticus Aristophaneus. Illud φασὶν autem ad notissimum illud Σχολιὸν *causicum* respicit, quod Athenaeus seryavit,

Σὺν μοι μαινομένῳ μαινο, σὺν σέφρῳ σωφρόνῃ.

P A Π Ι Ζ Ο Μ Ε Ν Η.

CXXIX. p. 152.

— Α. Τοῦμόν θυγάτριον

Πάνν γάρ ἐστι γιγάνθρωπον τῇ φύσει

Τὸ παιδάριον. Β. Σφόδρα.

In verbis Menandri, inquit Vir Clar. distinxi personas. Ita quidem, et etiam *extinxi*, inquit, omnem versiculorum rationem. Cur autem non et illud adnotasti, te seriem verborum invertisse? cur furtim et clanculum more pessimo tua commenta in textum intrudis? Utique lectorem admonitum oportuit, ne forte posthac Goralliana haec pro Menandreis (quod nescio an cupias) ab ignaris citentur. Apud Clementem verbum intercudit, cetera sanissima sunt,

Τὸν μὲν θυγάτριον· πάντ' γὰρ ἐστὶ τῇ φωνῇ
— φίλινδρωπον τὸ παιδάριον σφόδρα.

57

In loco illo vacuo reponē, Σίμων, vel Χορῆμος, vel aliud quodvis nomen, metro conveniens: quod fortasse Clemens consulto omisit, ut ad suam rem nihil attinens, et sententiam intersecans. Habe etiam tibi, et tecum aufer ineptam tuam *personarum distinctionem*. Quasi vero πάντ' et σφόδρα (ideo enim personas induxisti) non saepe una veniant apud Comicos, ἐνδὲ παράκκοτος; ut apud Terentium, *Quidem hercle certe*.

CXXX. p. 153.

— ὁ μυχοδὸς γέγων λεληθέναι

Σφόδρα οἰόμενος. —

Citat hic Vir Cl. editionem Suidae Cantabrigiensem: tamen ne omnia Doctissimo Kustero debere videretur, noluit ita versus digere, ut ille fecerat,

Ὁ μυχοδὸς γέγων λεληθέναι σφόδρα
Οἰόμενος —

At saltem curare debuit, ut vocalis in σφόδρα elideretur. Quid quod, etsi parum interest, Kusteri series est aliquanto numerosior. Si immutare quid hic gestiebat, et nodum in scirpo quaerere; sic potius ad sua cola redactum oportuit.

— ὁ μυχοδὸς γέγων
Λεληθέναι σφόδρ' οἰόμενος.

Σ Α Μ Ι Α.

CXXXI. p. 154.

— φέρε

Τὴν λεβανωτὸν· σὺ δ' ἐπίθεις τὸ πῦρ τρύφει.

Ecce geminum facinus Viri Cl. Primum, quod ita verba disposuit, ut Senarium confoderit; alterum, quod pro τρυγή ineptam Nunnesii conjecturam in textum receperit. Mira vera, quae tam erudito palato placeant! Auferat vero illud *frustum* cum omnibus micis et ipso pul-

visculo; nisi nauseam nobis excitare velit. Qui in Graecis aliquid sapit, sic potius reponet,

Φέρε τὴν λιθάνειον· σὺ δ' ἐπίθες τὸ πῦρ, τροφή
Affer tui: tu vero pone ignem, o nutritrix.

Nisi forte movis Τρυφή mulieris esse nomen, ut Τρυφερά, Τρύφαινα, Τρυφῶσα.

ΣΙΚΤΩΝΙΟΣ.

CXXXII. p. 155. Ὁ πλέον κατήχθη; πολέμιος κρίνεται.

Ἐὰν ἔχη τι μαλακόν, ἀγγαρεύεται.

Laudat hic Vir Cl. emendationem Kusteri, qui ex MSS. reposuit κατήχθη cum vulgata Suidae exemplaria haberent κατηνέχθη. Nihil hoc homine vidi infelicitus. Laudat illud κατήχθη; verum tamen ita interpolat, ut metro necessarium fiat κατηνέχθη. Versiculus enim iste, quem bellus Criticus nobis confixit, syllaba una deficit. Grotius quidem, qui κατηνέχθη legebat, versus gratia substituebat πολέμιος κρίνεται: Noster, qui κατήχθη ex MSS. adsciverat, retinebat tamen Grotianum illud, versu jam reclamante. Accipio equidem lectionem a MSS. positam; cetera tamen sic constituo, ut et Kusterus, et omnes Suidae editiones,

Ὁ πλέον κατήχθη; κρίνεται οἷτος πολέμιος.

Ceterum de versu posteriore, fatetur ingenue doctissimus Kusterus obscurum esse eum, et parum sibi intellectum: Noster vero, cui nihil in nuce duri est, ἔὰν ἔχη τι μαλακόν interpretatur, si mollius cum eo agatur. Apage ineptias: persuadeat hoc, si poterit, Graece peritis. Mihi hic sensus, quem daturus sum, videtur commodissimus;

Ἐὰν δ' ἔχη τι μαλακόν, ἀγγαρεύεται.

Siquid autem suppellectilis habeat, ea a publicanis detinetur. Μαλακόν pro suppellectile, vasis mobilibus supra usurpavit Menander in Perinthia. Hesychius: Ἀγγαρεύεται, ὑπ' ἀγγαρευτῶν κατέχεται. Videtur ad hunc ipsum locum respexisse. Si quis, inquit, peregrinus in portum defertur, iudicatur, hostis; et suppellex, si quam secum detulit, fisco damnatur *).

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ.

CXXXIII. p. 210. Ἐσπουδαίος· οἱ δὲ πάλιν ἐμνηστήσαν.

*) Similem significatum ἀγγαρεύεσθαι habet apud Basilium Suidae I. p. 296. ἀγγαρευόμενος παρουσίῃ, ἀποστερουόμενος μὴ διαίτης, μισοῦμενος ἀγάπῃ. Cfr. Schneideri Lex. Gr. s. h. v.

Ex longiore Fragmento apud Plutarchum, unum modo hic versum attuli, ut Viri Clar. σφάλμα ostenderem. Ille enim ἐμυκτήρισαν dedit; cum editio Aldi Stephanique et aliae, opinor, omnes recte habeant, ἐπεμυκτήρισαν. Quid? anne hostis juratus est omnium Senariorum? ut, qui vel a Typographiae primordiis sani ferebantur, eos quasi de-dita opera membris suis truncet et debilitet?

CXXXIV. p. 301.

— ἐμὲ,

Νικόμαχε, πρὸς τὸν στρατιώτην τάξετε. etc.

Etiā hunc ex eodem Plutarcho Senarium misere la-ceravit Vir Cl. et Penthei instar abscisso capite projecit. 59 Tu sic restitue membra disjecta;

Ἐμὲ, Νικόμαχε, πρὸς τὸν στρατιώτην τάξετα.

ΣΤΝΕΡΙΘΟΙ.

CXXXV. p. 158.

— ὅτι ἀγαθὸν γάμον

Καὶ μόνος ὁ θεὸς δίδωσιν, οὐ δ' ἥρωες

Κεῖς τοῦτο δύνανται, ἀλλ' ἀποπλήκτους ποιεῖν

Δύνανται μὲν, οὐδέ κέκηνται δὲ τ' ὠφελές.

Inverti, inquit Vir Cl. nonnihil voces, versus causa.

Itane vero, et *versus causa*? Profecto, nisi hoc indicas-set ipse, nemo umquam id divinare potuisset; nam in his ne vestigium quidem versus est. Sed sic solent magni promissores. Verba Scholiastae *), quae oratione prosa scripta sunt, in notis adduxit Vir Clar. quae sic emen-danda censeo: Ὅτι ἀγαθὸν ἐπιτεῦμα μόνος ὁ θεὸς δίδωσιν, οὐδ' ἥρωες τι εἰς τοῦτο δύνανται· ἀλλ' ἀποπλήκτους μὲν ποι-εῖν δύνανται, τὸ δ' ἐπωφελές οὐδέ κέκηνται. Bonum occursum solus dat Deus, neque Heroes quidquam ad hoc valent: sed attonitos quidem homines reddere possunt, opem un-de cuiquam ferant, non habent.

ΣΤΝΕΡΩΣΗ.

CXXXVI. p. 157. Ἄφες τὸν ἄνθρωπον, τί κόπνεις, ὦ μέλει.

Hoc ex Snida hausit Vir Clar. sed a magistro suo Kustero destitutus (qui in longo opere, ut par est, dormi-tans, neglexerat emendare) antiquum obtinet, ut suo more versum trucidet. Certe si ullum numerorum sensum ha-buisset, utique animadvertisset ὦ μέλει dicendum hic esse,

*) Aristoph. Av. 1482.

non ὡς μέλει. Quid autem numeros dica? si vel primis labris Graecam Comoediam attigisset, non potuisset ignorare, quod centies apud Aristophanem occurrit; cuius auctoritatem et Suidas hoc in loco advocat, et ex eo Vir Cl. in Notis. Ecce igitur ex Nubibus,

Ἄλλ', ὦ μὲλ', ἐξήλικας ἐμὴγ' ἐν τῶν ἐμῶν,

ex Equitibus,

Νυνὶ περὶ σπονδῶν· ἐπειδὴ γ', ὦ μὲλ'

ex Concionatricibus,

Οὐκ ἔτος ἄρ', ὦ μὲλ', ἦσθα δεινὴ καὶ σοφῇ.

Quid? an et in his locis τρισύλλαβον ponendum esse contendet? dignum quidem hoc fuerit tam eximia rei Metricae scientia,

60

T I T Θ H.

CXXXVII. p. 159. Ἦν ἂν τις ὑμῶν παιδίον γ' ἦτήσας, ἢ
Κέχηρκεν, ἄνδρες γλυκύτατοι.

Iterum, quia Kusterus ei non praeiverat, inconcinne prorsus verba Menandri in versus suos digessit Vir Clar. Tu sic, si sapias, repone,

— ἦν τις ὑμῶν παιδίον

ἦτήσας, ἢ κέχηρκεν, ἄνδρες γλυκύτατοι.

Atque habeat sibi Vir Cl. illud γ', quod ad versum faciendum de suo substituit.

T P O Φ Ω Ν Ι Ο Σ.

CXXXVIII. p. 162. Ἀξίον ἐπιτήδευμα κρῖνω τοῦ βίου.

Casu, ni fallor, non consilio, τοῦ βίου edidit Grotius: cum apud Stobaeum elegantius legatur τῷ βίῳ. Si hoc apud Stobaeum non vidit Vir Cl. ignaviae reus est; si vidit, inscitiae.

CXXXIX. p. 160. Ξένον τὸ δείπνον etc.

In longa illa ex Athenaeo ὀήσει paucula nobis emendanda sunt quae viris summi Casaubono Grotioque minus feliciter ceciderunt. Versu quarto, quem uterque intactum reliquit, repone propter metrum, ἰχθυῖδιον enim secundam corripit,

Ἐν προσφάταισιν ἰχθυῖδιος τετραμμένα.

et versu quinto iterum repone,

Καὶ παντοδαποῖσι, τοῖς ἀλλοῖσι μὲν οὐ πάντ.

nam ἄλμος est *marius*, ἄλμος ne Graecum quidem *). Versibus denique 8, 9, 10.

Μῦλλον προσεδέξατ'· εἰ δέ τις τοῦναντίον
Ἀρκαδικὸς ἔρχεται, ὃ τις ἀθάλαστος ξένος
τοῖς ἐκ θαλάσσης λοπαδίοις ἀλλοικεῖται.

multa hic a Grotio inferta et interpolata sunt; Casaubonus quoque alio modo supplere locum conatus est: nam apud Athenaeum sic habetur,

Μῦλλον προσεδέξατ'· εἰ δέ τις ἔρχεται
Ἀρκαδικὸς τοῦναντίον
ἀθάλαστος ἐν τοῖς λοπαδίοις ἀλλοικεῖται.

Nos levi opera, rejectis tantummodo illis, εἰ δέ τις ἔρχεται, quae et supervacua plane sunt, et versum sententiamque frustra onerant, sic locum sanum exhibemus:

Μῦλλον προσεδέξατ'· Ἀρκαδικὸς τοῦναντίον
ἀθάλαττος ἐν τοῖς λοπαδίοις ἀλλοικεῖται.

Hospites, inquit, insulares, domi piscibus vescentes, marinum victum fastidient: Arcadicus contra hospes, longe a mari degens, in patellis capietur. Λοπάδια enim sunt patellae piscibus elixandis aptae.

T A P I A.

CXL. p. 162. Ἐπαρόμενον λήθην, ἀναμνήσας πάλιν,
Ἐπὶ τ' ἀτυχεῖν ἤγειρας.

Haec quidem sat bene se habent; legendum tamen ex ipso Stobaeo

— ἀμνήσας πάλιν,
Ἐπὶ τὰ τυχεῖν τ' ἤγειρας. —

Ita prorsus Stobaeus; nisi quod pro ἐπὶ habeat ἐπὶ

CXLI. p. 163. — οἱ δὲ κατὰ χειρῶν λαβόντες
Περιμένονσι φίλιται.

O si Menander cum lepidis tuis Senariis in Scenam prodliisset, quantis sibilis et κλωγμοῖς exceptus et exactus esset. Miseret profecto me tui, qui voce λαβόντες Iambum claudi posse existimas; ut de ceteris taceam. Si ἡμῶν musicae aura tuas aures personuisset, continuo hic Trochaicum agnovisses.

CXLII. p. 163. — παρουσίαν, καὶ μήποτε
Ἢ παρὰ πρόθεσιν παρέλκει.

*) Imo ἄλμοις ab ἄλμων pro ἄλμῃ, ut κροθὶ κροθίων et alia, ejusdem generis plurima. Monuit etiam Schneid. Lex. Gr.

- 62 Cum Vir CL. tam bello emblemate opus suum decorasset, addit tamen in adnotatione, *sed dubito an haec verba sint Menandri, an vero Grammatici Hesychii*. At vel dubitasse, mi homo, tam insigne ἀκριαίᾳ et imperitiae specimen est, ut praeterquam in tuo hoc libro par nusquam viderim. Verba Hesychii sunt. Παρουσία οὕτως ἐκάλουν καὶ τὰ ὑπάρχοντα παρουσίαν. Καὶ μήποτε ἡ παρὰ πρόθεσις παρελκεῖ. Μένανδρος Ἰδορία: hoc est, Παρουσίαν appellabant Bona, opes: et fortasse praepositio illa Παρὰ redundat. Menander in Hydria. Cum dicit redundare, intelligit παρουσίαν idem esse ac οὐσίαν: nam et οὐσία Bona significat. Annon haec Grammatici verba sunt dictionem interpretantis? Qui serio dubitare poterit, an haec sint Menandri, utique de ipsius iudicio et acumine dubitare nos non sinit. Adde huc, quod illa καὶ μήποτε et fortasse ineptissime verteris Nec unquam: adde, quod ipsos versiculos, quos Poetae donasti, vitiosos, elumbes faceris; et incredibilis pene erit in tam paucis verbis ἀβλεψία.

CXLIII. p. 163. Εὐθύς καταχρήσασθαι τὸν ἀνοροφυγμένον —
Statim interfecisse effossum illum —

Recte quidem Vir CL. quod apud Suidam legitur Κατὰχρήσασθαι, mutavit in καταχρήσασθαι. Verum, cum quorsum haec pertineant negat posse intelligi, in eo sagacitatem ejus desidero. Non est opus Delio natatore, ad hanc sententiam eruendam. Tolle modo illud interfecisse, et sic verte,

Statim prodegisse effossum illum thesaurum,
Simul ac hanc meretricem vidit.

Τ Π Ο Β Ο Λ Ι Μ Α Ι Ο Σ.

CXLIV. p. 168. Παύσασθε νοῦν ἔχοντες: οὐδὲν γὰρ πλείον —

Ita quidem apud Stobaeum extat; sed aut fallor, aut hic quoque, pro titulo Fabulae, est aliquid ὑποβολιμαῖον et supposititium. Qualis enim sententia? *Desinite mentem habere: nam meus humana nihil est*. Certe si ipsa mens nihil est, quorsum desinere habere, qui nunquam habere inceperint? Repone levi ac certa mutatione,

Παύσασθε νοῦν ἀρχόντες. —

Versu autem quarto,

Τοῦτ' ἐστὶ πάντα καὶ κυβερνῶν καὶ εἰσφορ.

- 63 Ita Grotius. Sed Stobaeus, Τοῦτ' ἐστὶ τὸ κυβερνῶν καὶ εἰσφορ. Lege, Τοῦτ' ἐστὶ τὸ κυβερνῶν ἅπαντα καὶ εἰσφορ. In

Grotiana correctione male deest articulus τὸ. Mor versibus 6. et 7.

— πείθεσθε κ' οὐ μέμψασθε με.
Ἄπαντα δ' ὅσα νοοῦμεν ἤγουν πράττομεν,
Τύχη' εἰν.

revocanda est Stobaei lectio, πείσθητε pro Grotiana πείθεσθε. Illud vero ἤγουν, a Grotio intrusum, pro scabioso et foetido furcis expellendum est. Stobaeus sic habet, Ἄπανθ' ὅσα ποιούμεν, ἢ γέγονεν, ἢ πράττομεν. Enimvero caecus sit oportet, qui doctissimi Canteri emendationem non amplectatur,

— πείσθητε, καὶ μέμψασθε με.
Πάνθ' ὅσα νοοῦμεν, ἢ λέγομεν, ἢ πράττομεν,
Τύχη' εἰν.

versibus autem postremis restitue et ex vi sententiae, et ex Graeci sermonis indole,

— ταύτην καὶ φρένας
Δεῖ, καὶ πρόνοιαν τὴν Θεῶν καλεῖν μόνην.

et verte,

— hanc Fortunam solam oportet
Et Mentem et Providentiam Deorum appellare.

CXLV. p. 170. Ἄλλ' ἔσι καὶ ταυτόματον ἐνίστε χρήσιμον.

In senario hoc syllaba una redundat; etsi et apud Stobaeum sic feratur, Corrige,

Ἄλλ' ἔσι καὶ ταυτόματον ἴσθ' ὅτε χρήσιμον.

CXLVI. p. 170. Καὶ δυσγένειαν καὶ τρόπου πονηρίαν —

Crassissimus hic Soloecismus est; quem ne Viro Clar. 64 exprobrare cupiam, prohibent Gesnerus Grotiusque, qui similiter hic lapsi sunt. Vide enim ista, ἐπισκοπεῖ δυσγένειαν, καὶ πονηρίαν, καὶ πᾶσι κακοῦ. Sine dubio rescribendum,

— τοῦτο μόνον ἐπισκοπεῖ.
Καὶ δυσγένειαν, καὶ τρόπον πονηρίαν,

Porro ultima illa sic vertenda erant; *alioqui* (sine divitiis) *redarguuntur et deteguntur ignobilitas, nequitia* etc.

CXLVII. p. 166. — τοῦτον εὐτιγέστατον λέγω, etc.

Egregium hoc et longe elegantissimum Menandri fragmentum ex Grotii emendatione hic exhibet Vir Glarissimus: ubi cum semel iterumque Vir magnus exciderit, non ingratum fore lectori speramus, si extemporali opera nostra lucem et veritatem huic insigni loco restituamus. Versu quarto sine dubio legendum est,

Τὸν ἥμιον τὸν κοινόν, ἄεθ', ἴδιον, νέφην.

Sol communis et Graecis et Latinis saepe dicitur. Sidera vero quam eleganter nunc appareant, et quam inconcinne in vulgata scriptura omittantur, quid attinet dicere? Neque opus est, ut addam, versum quoque hec modo numerosiore esse. Versu quinto Soloecismus est plane erubescendus, καὶ βιώσεται, ὄψει; quod omnes interpretati sunt, si vixerit, videbit. Atqui, o boni, ὄψει est videbis, non videbit; hoc enim ὄψεται esse vel in primis Grammaticae elementis docemur. Apud Stobaeum sic extat,

*Πῦρ· ταῦτα ἔτη καὶ ἑκατὸν βιώσεται,
"Ὅψει παρόντα· καὶ ἐνιαυτοὺς σφόδρ' ὀλίγους,
Σεμνότερα τούτων ἕτερα οὐκ ὄψει ποτὶ.*

Ubi sic legendum:

*Πῦρ· ταῦτ', ἔτη σε καὶ ἑκατὸν βιώων' ἔδει,
"Ὅψει παρόντα· καὶ ἐνιαυτοὺς σφόδρ' ὀλίγους,
Σεμνότερα τούτων ἄτερ' οὐκ ὄψει ποτὶ.*

Sic ipse Menander infra in incertis: δις βιώωναι γάρ σε δεῖ. Versu autem septimo ἄτερα substituimus Attice pro ἕτερα, ut fulciremus metrum labascens. Versus 8, 9, 10. sic feruntur apud Stobaeum,

*Πανήγυριν νόμισόν τιν' εἶναι τὸν χρόνον
"Ὅν φημι τοῦτον ἐπιδημίαν ἀνθρώπων.
"Ὅχλος, ἀγορὰ, κλέπτει, κυβεῖαι, διατριβαί.*

Ubi pro ἐπιδημίαν ἀνθρώπων Grotius, ut *versui consuleret*, se καπιδημίαν βροτῶν repotuisse narrat. Sed nimium a recepta scriptura recedit Vir magnus. Nos, vel primo oculorum conjectu, certissimam, ni valde fallor, et quantivis
66 pretil emendationem vidimus; memineras enim in Codicibus scriptis ἀνθρώπος, ἀνθρώπου, etc. ubique fere scribi compendiose ἀνος ἀνου. Sic igitur haec legenda sunt,

*Πανήγυριν νόμισόν τιν' εἶναι τὸν χρόνον,
"Ὅν φημι, τοῦτον, τὴν ἐπιδημίαν ἀνω,
"Ὅχλον, ἀγορὰν, κλέπτας, κυβεῖας, διατριβὰς.*

Argutissime hanc vitam dixit τὴν ἀνω ἐπιδημίαν; aliunde enim huc venimus, et eo demum remigramus. Ita Aristophanes in *Kanis viventes* appellat τοὺς ἀνω νεκροὺς, εἰς qui *supra sunt mortuos*. Ceterum in versu ultimo "Ὅχλος, etc. nominativos in accusativos mutavimus: alioquin iterum in Soloecismum incidissemus. Διατριβὰς vero *occupationes* verte; nam inepte prorsus *moras* interpretatus est Vir CL. Versus undecimus sic apud Stobaeum extat,

"Ἀν πρῶτος ἀπὲλθης, καταλύσεις βελτίονα.

Unde Grotius ex Salmasii, ut ait, correctione sic effinxit,

"Ἀν πρῶτος ἀπὲλθης, καταλύσεις οὐ βελτίον.

Atqui hoc ne versus quidem est; cum καταλύσεις tertiam producit. Oportebat, ordine inverso, fecisse,

— σὺ καταλύσεις βίβλιον.

Sed, quia iterum habemus ἀπῆλθες versu sequente, legirim potius,

Ἄν πρῶτος ἐξέλθῃς, καταλύσεις βίβλιον.

Mox versu decimo tertio et Stobaeus et Grotius,

Ὁ προδιατρίβων δὲ, κοπιῶσας ἀπώλεσε.

Quo nihil vidi inquinatius; nam neque versus neque sententia constat. Ἀπώλεσεν interpretantur *periiit*: pereant itaque, qui me puerum docuerunt ἀπώλεσεν esse *perdidit*; non *periiit*, quod est ἀπώλετο vel ἀπόλωλεν. Haecne tam eximiis viris excidisse? Repone oclius,

Ὁ προδιατρίβων δὲ, κοπιῶσας ἀπῆλθε.

Qui diutius moratur, delassatus abhcessit.

Ἀπέλασε significatione neutra ab ἀπειλαίνω *). Versus decimum quintum et sextum male vertit Vir Cl.

Κακῶς τε γηρῶν, ἐνδεής του γίνεται

Ῥεμβόμενος ἐνθροῦς εἶψ', ἐπιβουλεύθη ποθὲν,

Ὅν εὐθανατῶν ἀπῆλθεν, ἐλθὼν ἐς χρόνον.

ubi ποθὲν est *alicunde*; et perperam Vir Cl. clanculum supposuit ποθὲν, et deinde vertit *unde*. Πόθεν enim non est *unde*, nisi in interrogatione: in sensu, ut hic, relativo dicunt ὅθεν.

CXLVIII. p. 171. Τὸν ἄμῃτα χαίροις που εἰ ἐπεττόν τινα.

Hoc ex Casauboni conjectura posuit Vir Cl. sed versus laborat. Scripsit opinor Casaubonus, καὶ εἰ ἐπεττόν τινα: sed typographi errarunt. Sed et sic quoque versus 67 est inficetus et sordidus. Scriptura apud Athenaeum sic habet. Τὸν ἄμῃτα χαίρισπου καὶ ἐς πέττιν τινά. Ex his corruptissimis hoc nos extundimus; quod, si aliud nihil, versiculus saltem est:

Τὸν ἄμῃτα χαίρεις που καλῶς πέττιν τινά.

Gaudes, cum placentam aliquam recte coquis.

CXLIX. p. 165. — Μικρὰ Παναθῆναι', ἐπεὶ

Πέμποντες οὗτοι δι' ἀγορᾶς ἐμοσχίων,

Μήτηρ ἐώρα τῆς κόρης ἐφ' ἄρματος.

Deseruit hic Vir Clariss. Ludolphum Kusterum, quo alias apud Suidam magistro uti solet. *Secutus sum*, inquit, *ad suos numeros haec revocantem Josephum Scalligerum ad Varronem lib. VI.* Et versibus quidem numeri sui optime constant: nemo enim in arte Metrica Scalligero peritior. Sed ut de emendatione viri magni recte

*) Augmentum omitti non potuit.

cognoscamus, verba Suidae sunt prius describenda. Sic ergo ille: Πέμπειν, τὸ πομπεύειν. Μένανδρος Ἰνποβολιμαίῳ ἢ Ἀγροίκῳ. Μικρὰ Παναθήναια ἐπεὶ δι' ἀγορᾶς πέμποντες ἑμοσχίων, μήτηρ ἑώρα τῆς κόρης ἐφ' ἄρματος. Ubi animadvertere est, et verba invertisse Scaligerum; et quod crucem omnibus figit ἑμοσχίων retinuisse. Quid autem, obsecro, est ἑμοσχίων? *vitulabantur*, inquit Scaliger; nam ut Latini a vitulo *vitulari*, hoc est, *gaudere, exsultare* dicebant, ita Graeci ἀπὸ μόσχου μόσχων eadem significatione. Atqui utrumque hoc falsissimum est: neque enim Latini a vitulo deducebant *vitulor* (etsi Festus id affirmat) cum illud syllabam primam corripiat, hoc producat: sed a *vita* sive *vitula*, ut recte docent Varro, Nonius, et Macrobius *). Neque vero a voce μόσχου Graeci derivant illud μόσχων *vitulari*: immo vero non omnino agnoscunt id vocabulum, quod ex hac sola Scaligeri conjectura originem suam ducit. Cedo enim vel unicum locum ex ullo seu auctore seu lexicographo, et herbam porrigemus. Μοσχίῳα quidem habent Graeci, sed et id sensu longe diverso, ἀπὸ τοῦ μόσχου *surculo, stolone*, non *vitulo*. Bel-lam igitur emendationem secutus est Vir Clar. quae id, quod solum difficultatis quid habuit, incorrectum reliquit; quaeque κακὸν κακῷ ἱσαμένῃ vocabulum pravam male explicando pejus fecit. Videamus igitur, quid eruditissimus Kusterus ad hunc locum afferat: *Fragmentum*, inquit, *hoc Menandri corruptum est, quod sic emendandum et numeris suis restituendum esse optime me monuit vir πολυμαθὲς* Richardus Bentlejus:

Μικρὰ Παναθήναι' ἐπεὶ δι' ἀγορᾶς πέμποντά σε,
Μοσχίων, μήτηρ ἑώρα τῆς κόρης ἐφ' ἄρματος.

quam lectionem in versione secutus sum;

Postquam minorum Panathenaeorum pompam ducentem per forum

Te, o Moschion, vidit puellae mater in curru.

- 68 Egredia sane haec conjectura est celeberrimi illius Britanni, cujus emendationes ad Callimachum et Malelam olim, nuper autem ad Ciceronis Tusculanas summa cum voluptate et fructu legi: indolui tamen virum mihi semper colendum Jac. Gronovium tam acerbe ab eo acceptum esse.

*) Vatronis locus est de Lingua Lat. VI. 6. Nonii Lib. I. p. 490. Aliam rationem sequutus est Macrobius Sat. III. 2. qui inepte deducit a voce *laetari*. Verum perspexerat jam Gulielmus Quaest. Plaut. I. p. 5. cfr. Vossius Etym. p. 363. a.

esse. Sententia enim apta et continna est: verba ad receptam scripturam adeo proxima, ut nihil magis. Pro *ἐπὶ* substitutum est *ἐπι*δῆ: quam facile autem δῆ a sequente syllaba δὲ absorberi potuit? tum pro *πέμποντες ἐμοσίων*, unius literulae mutatione *πέμποντά σε, Μουσίων*. Quid potest veri similis? Moschion enim notissimum viri nomen est. Equidem viro acutissimo lubens accedo, neque novae emendationis periculum hic faciam. Miror magis, quid mentis Cl. Clerico fuerit; qui, cum hanc viderat apud Kusterum suum, Scaligeranae illi postposuerit. Quid est; si hoc non est, inventis frugibus *βαλαρογαγείν*? Sed videor videre, cur a Kustero hic discesserit. Credebat (et vere opinor) Scaligeranam illam Kusterum latuisse, et suspicatus est eum, si forte vidisset, huic illam fuisse praepositurum. Rectene divinavi? atqui, o bone, Kusterum, qui tibi vicinus est, interroga; et mirabor, si in tuas partes concedat. Aliud quoque in causa forte erat, cur Scaligeri numeros secutus sit Vir Clarissimus:

Ψέτομαι, ἢ ἐπὶ δὲ ἐγὼ; κλέται δὲ με θυμός.

Kusterus locum innumeris suis restitutum dixisse contentus, quinam illi numeri fuerint, minime dixerat. Vir vero Clar. ad digitos suos quasi Senarios exigens, et post sex pedes disyllabos immanem caudam trahi animadvertens, non ausus est versus tam praelongos pro Senariis admittere. O factum male, quod Kusterus non *Τροχαιοῖς* nominaverit: his enim indicatis, quorum vix nomen quidem audivisse videtur Clericus, fidem ei fortassis ultro habuisset.

Φ Α Ν Ο Σ.

CL. p. 173.

— *Ἐπὶ γὰρ*

Δὲ μου γάρκα τις ὅλον τὸ δέρμα

— subiit torpedo totam cutem meam.

Quid prius hic redarguam? quid posterius? Lepidum sane poetam, qui a particula δὲ versum inchoet: eundem tamen Noster et uno pede claudicantem fecit. Illud vero quam ingeniose, *Torpedo piscis subiit totam cutem*: cum et Athenaeus et sententia ipsa indicet, pro *torpore* hic sive *stupore*, ut passim, accipi. Quid tuam cutem et cerebrum adeo subiit, cum ita verteres? Utique si *torpedo* totam hominis cutem subierit, tota ei pellis at olim Mar-syae detrahetur. Verba Athenaei sic habent. *Νάρκη. Μή-νανδρος δὲ ἐν γὰρ διὰ τοῦ α ἔφη. Ἐπὶ γὰρ Δὲ μου γάρκα τις ὅλον τὸ δέρμα, μηδὲν τῶν παλαιῶν οὕτω κεχρημένον*:

hoc est, Menander non *νάρκη*, sed *νάρκα* per α dixit; cum nemo alius ex veteribus sic usurpaverit. Eadem habes
 69 apud Eustathium ex hoc loco petita. Patere nunc me docere te aliquid, quod tuo Marte fortasse non eruisses. Ex his Athenaei colligo Menandrum dixisse *νάρκα* posteriore syllaba brevi: non enim Dorice α longa usurpavit Menander: cave hoc suspiceris: inde ergo compertum habeo, ex lege metri hoc Athenaeo innotuisse. Videamus, an sic digeri possint, ut syllabae illius brevitatem comparet: id vero facillime fit,

— *νηλεήλυθε δέ μου νάρκα τις*
"Ολον τὸ δέγμα. —

Videsne, Vir Cl. quanti sit numerorum rationem scire? Id quod jam rursus experiar in versu Platonis Comici, qui locum hunc Menandri apud Athenaeum proxime antecedit, et de *torpedine* tua agit,

Νάρκη γάρ, ἔφη, βρώμα χαρίτω γίνεται.

Hunc quia claudicare animadverto, ex lege metri sic emendandum esse continuo video,

Νάρκη γὰρ ἐφθῆ βρώμα χαρίτω γίνεται.

Hanc tibi equidem edendam suadeo, signando pisces trucidare cupis; ut intus potius quam extrinsecus *cutem tuam subire* possit.

Φ Α Σ Μ Α.

CLI. p. 175.

— *ἐπισημαίνεται*

Ἄν ἡ σκενασία καθάριος ἦ καὶ ποικίλη.

Vir Cl. qui supra in *Υδροίᾳ* p. 62. Hesychii verba compertissima, subdubitans quidem, Menandro adscripterat, nunc vice versa certissimum Poetae fragmentum ab auctore abjudicat, et Athenaeo impertit. *Non*, inquit, *tam verba Poetae haec videntur, quam Athenaei.* Ita hominem, quoque vestigia movet, infelicitas subsequitur. Sine dubio haec Menandrea sunt; modo ad numeros suos redigantur, non globosa, ut hic dedit, et distorta prodeant. Pro *ἐπισημαίνεται*, quod furtim hic interpolavit, Athenaeus habet *Μένανδρος ἐν Πάσματι ἐπισημαίνεσθαι ἂν ἡ σκενασία καθάριος ἦ καὶ ποικίλη.* Unde, ne litera quidem mutata, cum αi et ε in scriptis codicibus passim altera alterius locum occupant, sic est reponendum,

— *ἐπισημαίνεσθ', ἂν*
"Ἡ σκενασία καθάριος ἦ καὶ ποικίλη.

Signum mihi date, si apparatus, etc. Coquus hic discipulis suis pro imperio praecipit. *)

ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ.

CLII. p. 176. Ὡς ἐγὼ
Ἀνελόμην που σαυνίῳ πεπληγμένῳ.

In tam brevi fragmento iterum tertiumque peccavit 70
Vir Clar. Apud Pollucem verba sanissima sunt, et Tro-
chaicum versum faciunt, hoc modo:

Ὡς ἐγὼ, ἂν εἰλόμην που σαυνίῳ πεπληγμένῳ.
Ut equidem maluissem jaculo vulneratus —

Manca est sententia; neque scire datur quid *maluisset*
ποιεῖν ἢ παθεῖν facere aut pati: id in versu sequente con-
tinebatur. At Vir Cl. principio ἐγὼ dedit clanculum pro
ἐγὼγ': quia cum nihil praeter Senarios somniaret, illud
visum est concinnius. Deinde pro ἂν εἰλόμην, ut apud
Pollucem fertur, una voce edidit ἀνελόμην: eamque in-
signi flagitio passiva significatione pro *occisus sum* acce-
pit. Atqui, O Vir egregie, ἀνῆρέθην id Graece dicitur,
nunquam ἀνελόμην. Postremo sententiam quantivis sane
pretii Menandro suo affinxit: Graeca enim ut a Viro Cl.
accepta sunt, sic Latine efferenda erant:

Itaque ego occisus sum, saunio percussus.

At vir longe sagacissimus, qui miraculosis narrationibus
vel in Sacra Scriptura non libenter favet, ostentum plane
hoc esse autumavit, si quis jam ante saunio occisus post-
ea, ut hic, in Scena loquatur, et idcirco molliendae
sententiae illud FERME, cujus in Menandro nullum ve-
stigium est, de suo benigne addidit: qui enim *omnino*
mortui sunt, neque mordent, neque loquuntur. Quis ne-
gare potest Virum Cl. habere ῥίρα κριτικὴν?

ΧΑΛΚΕΙΑ.

CLIII. p. 176. — Τοῦτο δὴ τὸ νῦν ἔθος,
Ἀκρατον ἐβόων, τὴν μεγάλην ψυκτῆρά τις
Προῦπινεν, αὐτοὺς ἀθλίους ἀπώλλυεν.

Quid hic video? Τὴν μεγάλην ψυκτῆρα, *magnum po-
sulum*? Unde vero nobis ψυκτῆρα genero feminino, qui
toties apud ipsum Athenaeum masculino profertur? Nun

*) Recte Toupius Cur. Nov. p. 294. Lips. vertit *applaudite*.

quam hic effugies, Vir Cl. quin Grammaticis supplicium des, qui ἡ ψυχή ausus sis comminisci: usus reclamatur, analogia prorsus repugnat: non ita est, non potest esse. Postrema quoque illa: τοὺς ἀθλίους ἀπολλύν, scabra sunt et invenusta: ubi et more sollemni tu furtim ingressisti tuum ἀπολλύν, cum apud Athenaeum sit ἀπολλύον; vitiose id quidem; unde tamen verae emendationis ansa porrigitur. Vide, an nos rem acui tetigerimus,

— τοῦτο δὴ τὸ πῦν ἔθος, etc.

71.

— quod nunc in more est,

Merum, inclamabant, Magnam calicem: Prycterem aliquis

Porrigebat illis, miseros perdens.

Nimirum alta voce inclamabant, Ἀγαθόν, subintellige δὲ τὸ τίς det aliquis: Τὴν μεγάλην, subintellige κύλικα calicem. Qui autem clamore aliquid poscebant, brevitatis causa accusativos tantum proferebant; de quo dictum est supra ad ANEΨΙΟΤΣ p. 11. Ergo aliquis, inquit, ex ministris Prycterem, quod poculorum maximum est, eis porrigebat: id enim hic est προπίνειν; non quod Latini propinare dicunt, hoc est, porrigere alteri bibendum poculum, quod ipso praebiberis. Porrigebat autem hunc, inquit, ἀθλίους ἀπολλύν miseros perdens, quippe qui jam madidis et saucils et plus potis nova arma subiministravit, et oleum camino addidit. Sponsione nunc te provo-co, Vir Clar. ni ego melius hic de Menandro promeritus sum, quam tu.

ΧΑΛΚΙΣ.

CLIV. p. 177. Ἐν ταύτῃ δίδονται τῆς μοιχείας γραφαί.

Iterum ad ingenium redit Vir Clar. et ad digitos metitur Senariorum pedes,

Ἐν ταύτῃ | τῇ δὲ | δονται | τῆς μοι | χείας | γραφαί.

Sex quidem video, et omnes disyllabos; et quis neget hoc satis esse, ut bonus hic et legitimus Senarius cluat? Sine dubio hunc hominem in ipsis cunis Castalio rore Musae nutriebant. O felicem operis, qui in unico versiculo pedes non amplius duos confregerit? Sed et aliud hic est, quo maiorem plausum meretur. Verba Suidae sic habent: Πέμπτη φθίνοντος· ἐν ταύτῃ αἱ τῆς μοιχείας γραφαί· ἐδίδοντο. Μένανδρος Χαλκίδι. Die xxv. mensis. Hoc die actiones contra adulteros instituere licebat. Menander Chalchide. Vides, opinor, quam ingeniose Noster verba inverterit, mutaverit; ut tam lepido hoc fragmento Menandrum suum bearet. Nam ante hunc diem omnes

crediderant non Poëtae haec verba esse, sed Suidae; idem auctorem hunc citantis, quod ex illo dramatæ ita se rem habere colligi posset. Quod ad verba autem attinet; neque numeri ullo modo respondent, neque in sententia quicquam est Soenae conveniens. Miror autem, non et prioris versus colon addidisse, Virum Clar.

— πέμπτη φθίνοντος,

Ἐν ταύτῃ δίδονται τῆς μοιχείας γράμμαι,

Alter enim altero plane similis est; et dignum fuisset patella operculum. Quin et iudicium hominis hic desidero, qui priorem illum omiserit. Si enim haec sola Menandri erant, Ἐν ταύτῃ *Haec die*; unde augurari ex illis poterat Lexicographus esse *diem mensis* xxv? Hic sane nodus est Goralliano cuneo dignus.

Ψ Ε Τ Δ Η Ρ Α Κ Α Η Σ.

72

CLV. p. 181. Ἐχοντα τὸ ταμείον οὐ κεκλεισμένον,

Quod in Harpocratiōne falsum reperit Vir Cl. hic bona fide repraesentavit. Atqui si de Iamborum legibus quicquam audivisset, continuo agnovisset mendum in versu tertio, ταμείον pro ταμείον. Lege enim, ταμείον.

CLVI. p. 178. Α. Μάρτε ἀνδρὲς μὲν δοκίμους εἶναι σφόδρα.

Β. Ὅσας τραπέζας μέλλοιεν πότιν; Α. Τρίτων

Ἦδη μ' ἐρώτῃς.

Invenuste omnino personas hic introduxit Vir Cl. et contra fidem editionum Athenaei. Perpetua oratione haec narrantur. Mox in versu quinto mendum est, et Casaubono quoque praeteritum.

Τί σοι διαφέρει τοῦτο; παράδειξ' αὐ πλὴν.

Nam et versus et sententia laborat: non enim coqui erat, sed ministrorum mensam apponere. Lego ergo certissime,

Τί σοι διαφέρει τοῦτο; παραδείξ' ἑμιν.

Apponam unam. Ipse scilicet Dominus id facere recto dicitur, quod ejus jussu pueri faciunt. Postea versus septimus sic apud Athenaeum recte habet.

Ἐσθλας εἰς ταῦτ' ἀναμύκνουν μέλι.

Ubi ἀναμύκνουν condire vox notissima est a Καρὶνῃ deducta. Sed vide quanti hic flagitii se alligavit Vir Clar. Ille, ne verbulo quidem in adnotationibus lectorem admonens, sic verbum clam interpolavit,

Ἐσθλας εἰς ταῦτ' ἀναμύκνουν μέλι.

Soles simul miscere mel perperam.

Quid autem hoc portentum est, ἀναμύκνουν? qua Barba-

riae regione natum? quem patrem, quem auctorem habet? Equidem primo in typographum culpam omnem transferebam; sed ubi versionem Viri CL *perperam miscere*, animadverteram, continuo intellexi auctoris esse facinus, non typographi. Nimirum sub illa larva ante oculos Viri ingeniosi obversabatur *παράπικτον*. Sine dubio hoc voluit; nam ut *πικτὴν* est *miscere*; ita *παράπικτον*, si quis eo vocabulo uteretur, esset *perperam miscere*. Ea quippo praepositionis ejus vis est. Sic *διορθοῦν* est *corrigere, emendare*; at *παράδιορθοῦν* est *perperam corrigere*, quod Vir CL. plerumque facere solet. Quis jam negare ausit Virum CL. ob illud *παράπικτον* laurea esse donandum?

CLVII. p. 182. *Ἦπερ μὲν οἶνον οὐδὲ γρῦν, τίτθη, λέγει.*

Labefecit versum Vir CL. dum quidvis sibi licere extimat; Ammonii enim editiones recte habent *μηδὲ γρῦν*.

RELIQUIAE

XX

INCERTIS COMOEDIIS.

CLVIII. p. 213. *Ἀδύνατον ὥς ἐστὶν τὸ σῶμα τῆς Τύχης.*

In fragmentis sequentibus, quorum pleraque ex Stobaeo petita sunt, cum Grotio, qui olim ea recensuit et Latine vertit, jam nobis agendum erit; raro cum Clerico, qui Grotium fere in omnibus *κατὰ πόδα* sequi solet. Tanto igitur pauciora restabant hic animadvertenda, quanto hunc ille iudicio, sagacitate, omnique eruditionis genere antevit. In versu primo depravatam quid esse nullus dubito, licet Grotius hoc silentio tegat. Cui enim placere potest *σῶμα τῆς τύχης corpus fortunae*? Incrustare quidem hoc in Notis conatur Vir CL. sed frustra. In Comoedia enim omnia de medio et ex ipsa vita sumi solebant; non, ut hoc, insolita esse, affectata. Deinde ne Graecum quidem illud est, *ἀδύνατον ὥς ἐστὶν impossibile est ut est, pro ἢ sit*; etsi Graeci potius dicerent, *ἀδύνατον, εἶναι τι*. Quid multa? Videor mihi veram loci lectionem, levi mutatione, eruisse.

Ἀδύνατον ὅτις ἐστὶ τοῦτομα τῆς Τύχης.

Nihil re vera potentiae habet nomen Fortunae.

Or in ὅτις facile absorberi potuit a syllaba praecedente: *ἐστὶ* autem apud Stobaeum est non *ἐστὶν*. *Τοῦτομα* vero pro *τὴν σῶμα* ideo libentius substitui; quod ex versu tertio *τύχην προσηγόρευε*, *Fortunam appellavit*, statim inferrebam de

nominis in prioribus esse actum. Sic quoque alibi Menander loquitur, sententia licet contraria; *Fortuna*, inquit, *omnia gubernat*,

— Τὰ δ' ἅλλ' ὀνόματα πρόσκειται μάτηρ.

Fortunae omnia tribuendum est,

Εἰ μὴ τις ἄλλως ὀνόμασιν χεῖρες νεοῖς.

CLIX. p. 209. Μηδέν' ἀδικεῖν καὶ καλοὺς ἡμᾶς ποιεῖ.

Apud Sextum Empiricum est τὸ μηδέν' ἀδικεῖν. Et sane τὸ et dictioni et versui necessarium est, sed Clarus Clericus, dum digitis syllabas computat, caput Senario abscidit. In notis vero, *Haud sane*, inquit, *intelligo, quid aut id, quod illis apud Sextum agitur, faciant*. Haud mirum profecto, cum ne intellexerit quidem, quid ipsa per se faciant. Sic quippe erant vertenda.

Qualis autem (quam deformis) facie esse videtur, Ex quo (tempore) talis (tam nequam) factus est? qualis bellua?

Nihil injuste facere etiam formosos nos facit.

Τὸ μηδέν' ἀδικεῖν καὶ καλοὺς ἡμᾶς ποιεῖ.

Haec ab honesta virgine dici videntur de adolescente in nequitiam prolapso. Dum virum probum, ait, putavi esse, pulcher mihi visus est: at ex quo improbum et nequam se esse ostendit, quam foedus videtur? ipsius igitur formae gratia a justitia et honestate pendet. Quid verius? quid in vita communius? Quotidie haec accidere videmus in amantium jurgiis et dissidiis. Dum amant, formosissimos esse putant; postquam oderunt, deformes. Jam autem, si rursus ad Sextum se conferat Vir Cl. intelliget opinor, quod antea non potuit, haec optime ad Sexti argumentum facere, et aptissime cum reliquis cohaerere.

CLX. p. 213. Ὅταν ἕτερός σοι μηδενὸς πλέον δίδῃ —

Μηδενὸς πλέον nostra est emendatio, inquit Grotius. *Fulgo* legebatur *μηδέν* πλέον, sensu nullo: qui nunc est optimus. Immo vero, *Vir θαυμάσιος*, etiam post tuam emendationem sensus nullus est. Quid enim illud est, Siquis tibi det πλέον μηδενὸς plus nihilo? Quis sic loquitur? quis sic dat? Tamen, inquit, si quis sic dederit, δέξαι τὸ μᾶλλον, capere partem. Cur partem tantum, obsecro, cum ille totum illud plus nihilo mihi obtulerit? adde quod plus nihilo tam parvum esse possit, ut in partes dividi nequeat. Neque vero sequentia, quae ob particulam *ἄρ' enim* rationem hujus praecepti reddere deberent, quicquam ad hanc sententiam faciunt. Ego loco vix perlecto sic

statim emendandum esse vidi, sententia ipsa manu ducente;

Ὅταν ἑτερός σοι μηδεὶν τίλῃον δῶδῃ,
 Δεῖσαι τὸ μῦθον,
 Quando aliquis tibi nihil integrum dare vult,
 Sume partem;

Si Talentum ab aliquo petieris; ille autem Talentum dare recuset, Minam libenter offerat: cape potius Minam, quam nihil. Τέλειον pro πλέον levi mutatione. Jam, opinor, vere pronuncies *sepium*, esse *optimum*.

CLXI. p. 231. Τὶ σαυτὸν ἀδικῶν τὴν τύχην κατατιτῇ;

Illud *κατατιτῇ*; clanculum hic supposuit Vir Clar. cum in Stobaeo et Grotio legisset,

Τὶ σαυτὸν ἀδικῶν τὴν τύχην κατατιτῇ;

Nimirum Vir, Graecae linguae longe peritissimus, opinabatur *κατατιτῇ* tertiae personae esse a *κατατιτῶ*: et pulchre fecisse sibi visus est, quod secundam reposuerit. O cor Zenodoti! sed scias posthac, o bone, *κατατιτῇ* secundae personae esse a *κατατιτῶμαι*: tuum vero illud nusquam lectum, nunquam auditum esse. En quo devenimus, ut verborum conjugatiunculas huic dictemus.

CLXII. p. 221. Εὐθὺς μοι φαίνεται δηλουμένη,

Τὰ νοεῖν μὲν ὅσα δεῖ, μὴ φυλάττεσθαι δ' ὃ δεῖ.

Ita quidem Stobaeus; neque Grotius quicquam redarguit. At mihi quidem ineptissima haec videntur. Illud enim *δηλουμένη* cum φαίνεται conjunctum aut ταυτολόγον est, aut aliquid pejus: quae enim *δῆλα manifesta* sunt, non utique φαίνονται videntur. Adde quod *δηλουμένη* non est *manifesta*, sed *manifestata*: hoc autem nullo modo sententiae respondet. Jam et in vera posteriori illud vide; Stultitia est, ait, scire omnia quae *facto opus sunt*, (hoc enim vult ὅσα δεῖ, quae *facere* oportet, non quae *scire*) et non cavere ab iis quae *facto opus* sunt. Quid, malum, nugas hic blateras? an ea *cavenda* sunt, quae *facto opus* sunt, an potius *contraria*? Tu vero oculus repona;

Εὐθὺς μοι φαίνεται, Φηλουμένη,

Τὰ νοεῖν μὲν ὅσα δεῖ, μὴ φυλάττεσθαι δ' ὃ μὴ.

Stultitia mihi videtur; o Philumena;

Intelligere quaecumque *facto opus* sunt, et non cavere ab iis, quae non sunt *opus facto*.

Philumena notissima in Fabulis persona est, vel ex Terentio. Saepe autem in personarum nominibus a Librariis peccatum est; ut et postea videmus.

CLXIII. p. 222. Ἀγαθῶν, ἀσπλόγιος ἐς; οὐ μανδύος.

Illud ἀσπλόγιος ἐς a Grotio profectum est; qui, ut versni consuleret, ita clanculum interpolavit. Perperam omnino. Nam ἀσπλόγιος numquam de *persona*, sed de *re* sive *sermone* dicitur, qui non recte collectus et conclusus est, qui falsa ratiocinatione infertur. Qui ἀνθρωπινὸν ἀσπλόγιον dicit, is ex homine syllogismum facit, et Ovidii Metamorphoses longe exsuperat. Apud Stobaeum fertur ἀλόγιος ἐστίν: unde nullo negotio sic versus est reformatus;

Ἀγαθῶν, ἀλόγιός ἐστιν, οὗτοι μακάριος.

CLXIV. p. 257. Θράξ ἐγγενής εἰ, πρὸς ἅλας ἀνημένος.

Thrax nobilis es, sale catus.

Hoc ex Michaële Apostolio attulit Vir Clar. Cur autem ex homine, qui post inventam Typographiam vixit, potius quam ex vetere scriptore Diogeniano? Ex eo enim id hauserat Apostolius. Jam autem quale est, ne illud quidem Virum Clar. vidisse, ἀνημένος male hic positum esse pro ἐωνημένος? Sic enim Gracii semper, alterum nunquam. Denique et versus hujus labem non animadvertisse, cui una syllaba deficit? Tu vero reppas ex Zenobio;

Θράξ ἐγγενής εἰ, πρὸς ἅλας ἀναμμένος.

CLXV. p. 214. Ὅταν τι πράττης ὄσιον, ἀγαθὴν ἐλπίδα

Πρόβαλλε σαυτῷ.

Hoc ex MS. A. Grotius supposuit: sed praestat recepta lectio, Πρόβαλλ' ἑαυτῷ, eodem quidem sensu, sed ἀττικωτέρως et Menandro convenientius.

CLXVI. p. 222. Τὸν ἴδιον δαπανῶντας ἀλογίζως βίον —

Antiquum hic obtinet Vir Cl. et dum τοὺς τὸν ἴδιον 77 (quod et Stobaeus et Grotius habent) ob plurium brevium syllabarum concursum extra versum excurrere credit, tollit illud τοὺς, quod tamen et versui et orationi est necessarium. Hem, qui curvā nobis corrigit, et auctores veteres expurgandos sibi sumat. Idem postea pro πάντας, quod ante hunc diem legebatur, πάντα clam substituit: quo iudicio, mox videbimus. Sententiam autem misere pervertit; sed hoc ei condonabitur, quia ducem Grotium secutus est. Stobaeus, ut dixi, πᾶσαν habet; et etiā τὸ καλῶς ἀκούειν. Luge igitur,

Τὸ καλῶς ἀκούειν ταχὺ ποιεῖ πινῆν κακῶς.

Τὸ bene audire cito facit male esurire.

Elegantissima sententia, et Menandro non infutienda. Qui bona sua prodigunt, ut liberalitatis et elegantiae gloriam apud vulgus aucupentur, cito in esuritionem et egestatem incidunt, Horatius:

*Hunc si perconteris avi cur atque parentis
Præclaram ingrata stringat malus ingluvis rem,
Omnia conductis commens obsonia nummis.
Sardidas atque animi quod parvi nolit haberi
Respondet.*

Poteris etiam vulgatum illud πᾶσιν adsciscere, sed sensu longe diverso ab eo, quo ab aliis acceptum est.

Τὸ καλὸς ἀκούειν ταχὺ πᾶσιν κακὸς.

Τὸ bene audire cito facit apud omnes male audire.

Qui enim, dum bona prodigunt, laudari solent, tandem, postquam omnia sunt absunta, in contemtionem et infamiam incidunt. Sed prior sententia magis aridet: non enim dicunt Graeci, κακὸς ἀκούειν πᾶσι, sed ὑπὸ πάντων.

CLXVII. p. 223. *Μὴ πάντοθεν κέρδαις, αἰσχύνου δέ μοι* —

Miror versum tam elumbem a magno Grotio approbatum esse: quod Vir Cl. non postea correxit, multa faciunt, ut ne mirer. Sic levi manu emendandus erat,

Μὴ πάντοθεν κέρδαις, ἐπαισχύνου δέ μοι.

CLXVIII. p. 223. *Ποῦ παραίνω, τοῦ πίνοντος δ' ἡ φύσις.*

Contaminavit versiculum Grotius, dum incaute a Stobaeo abscedit. Πίνοντος enim priorem syllabam producit, neque in loco quarto potest consistere. Repone ex ipso Stobaeo πινόντος.

78 CLXIX. p. 224. *Χαλεπὸν, ὅταν τις ὦν πύῃ πλέον λαλῇ.*

Iterum eadem chorda vir magnus oberravit: etsi hoc in ipso etiam Stobaeo mendosum exstet. Scribe, πύῃ.

CLXX. p. 218. *Κατόψαι τι μᾶλλον εἰς τὸ συμφέρον.*

A Grotio est illud κατόψαι, et perperam βυννίνα. Menander utique dixisset κατόψαι: nam κατόψαι Ioricum est, neque in Scenam Atticam introire potuit. Lege igitur ex Stobaeo,

Κατόψεται τι μᾶλλον εἰς τὸ συμφέρον.

Nimirum hoc dicitur non de eo, quocum hic confabulatur, sed de alio quopiam.

CLXXI. p. 246. *Ἐνίσχαι σ' ὀργιζόμενος ἀλλὰ βούλομαι.*

Coërce te iratus: atqui volo.

Ecce iterum Vir Cl. temeritatis et inscitiae poenas luens. Et Stobaeus et Grotius,

Ἐνίοχης ὀργιζόμενος. —

quo vix ullum vocabulum notius est Graece peritis. *Ἐνίοχης* absolute ab *ἐπέχω*, *siste*, *morare*, *expecta*: ut Aristoph. Equit.

Ἐνίοχης ἐν ταῖς δατίαις λαβὴν γὰρ ἐπέδωκε.

Noster autem, typographi opinor mendum esse opinatus, *ἐνίοχης* οὐ edidit; et laudem fortassis apud posteros inde sibi pollicitus est. O spes inanes! nam et sententiam etiam corruptit. Quis enim dixerit, *Coërce te iratus*? quasi vero iratus facilius coërcere se posset, quam quilibet alius. Hoc enim Nominativus ibi indicat. Alii dicerent, *Coërce, reprime, compesce iram*: aut certe, *Compesce te iratum*, non *iratus*.

CLXXII. p. 159. *Σκέψη οὐ περὶ τοῦ, δυστυχῆς καὶ εὐτυχῆς*

Illud *δυστυχῆς καὶ εὐτυχῆς* a Grotio est: etsi et Salmasius eodem spectabat; qui interpolabat, *δυστυχῆς καὶ εὐτυχῆς*. Profecto viri eximii intelligendo nihil hic intelligebant. Nam ut nihil dicam de nimia ipsius sententiae subtilitate, *Miser quamvis felix*, quae in Scena vix locum habere potuit: illud mihi certissimum est, verba sequentia emendationi huic plane repugnare. *Res ENIM*, inquit; *sponte sua prosperae aut adversae sunt, etiamsi tu dormias*. Quid? an haec probant, (quod tamen pollicetur) *miserum esse hominem, etiam cum felix est*? Nihil vidi minus. Apage igitur febriculosas conjecturas; et, cum Stobaeus habeat, *δυστυχῆς ὅταν τύχη*, sic nulla mutatione restituamus locum recte se habentem:

— ἄνθρωπος γὰρ ὅν

Σκέψη οὐ περὶ τοῦ, δυστυχῆς ὅτ' ἂν τύχη;

— Tu, cum homo sis,

Considerabis de re quapiam, infelix quandocumque ita accidit?

Equidem, quid hic spinosi sit, nullus video. Quo tibi, inquit, o homo, considerare? cum infelix sis, quandocumque evenit te esse infelicem: NAM sponte sua res aut prosperae aut contrariae tibi accidunt, te dormiente. Omnia siquidem casu, aut fato, non consilio tuo, proveniunt. Vides jam, opinor, totam sententiam apte cohaerere. Porro et versu quinto male rem gessit Grotius, qui *καθευδήσης* supposuit: Stobaeus enim *καθευδήσῃ* habet, et hic, et in Eclogia Physica Titulo x. hic in *Κωνσταντίνου*. Repone igitur, ne litera quidem mutata,

Ἦτι, καὶ καθευδήσης, ἢ καὶ τοῦναντίον.

Atque ita propterea ipse Grotius ad eundem locum: verum hic emendationis suae prioris oblitus est.

CLXXIII. p. 103. Ἀλλ' ἂν ἀποθάνῃς, ταῦτα καταλείψεις τισὶν.

ita et Stobaeus et Grotius; ne de Viro Clar. quaeramus. Sed sententia vacillat. Quid enim est, *si moriaris*? quasi vero hoc dubium esset. Scribe; Ἀλλ' ὅταν ἀποθάνῃς — Sed quando morieris. —

CLXXIV. p. 225. Διοχρόν γ', ὅταν τις ἥπιος γλώσση φηκὶς —

80 ἥπιος γλώσση a Grotio est; Salmasius conjiciebat ἐν γλῶσσῃ; γλώσση: nam Stobaeus proculdubio mendose ἐπὶ γλώσσῃ. Equidem, quid ἐν γλῶσσῃ; γλώσση sit, non sane intelligo: neque ἥπιος valde aridet; quod nulla sit antithesis in binis sententiae membris: παταιολόγος; quum non opponitur ἥπιος. Sed illud inprimis displicet, quod τὸ γλώσση bis hic repetatur, nullo tamen acumine. Hanc ego scripturam veram esse non facile crediderim. Fortasse altius mendum hic latet, cui indagando nunc, dum currimus, non est otium. Vide tamen, quid properantibus nobis in mentem venerit;

Διοχρόν γ', ὅταν τις νήπιος γνώμη φηκὶς —

Turpe est, cum quis nullo ingenio praeditus —

Certe aut haec vera lectio est, aut digna est, quae vera sit.

CLXXV. p. 214. Σὺ μὲν παραινῇς ταῦτα ὅσα σοι πρέπει,

Et turpiter hiat versus (cur enim a in ταῦτα non eliditur?) et ὅσα Poëticum est, non communis sermonis.

Lego,

Σὺ μὲν παραινῇς ταῦτα γ' ὅσα σοι πρέπει.

Tu quidem suades haec et quaecunque te decent.

X' ὅσα idem est ac καὶ ὅσα, ut γ' ὦ est καὶ ὁ, et alia similia.

CLXXVI. p. 198. Καὶ πάντα τὰ λυμαινόμεν' ἔνεστιν ἐνδοθεν.

Ὅλον ὁ μὲν ἰδὸς τὸν σίδηρον, ἂν σκοπῇς,

Τὸ δ' ἱμάτιον οἱ σῆπες, ἢ δὲ θρίψι ξύλον.

Versu primo Stobaeus habet ἐστίν: sed ἔνεστιν ob verum reposui, inquit, Grotius. Nollem factum: dum enim versui consulit, sententiam, labefecit. Quale enim id est, ἔνεστιν ἐνδοθεν, inest ex interiore parte? Hoc secum pugnat; nam et moram in loco et motum e loco una significat. Nemo igitur quisquam haec verba conjunxerit *).

*) Recepi Grotianam correctionem. Quaecunque, inquit, perniciem afferunt, non extrinsecus illabuntur, sed ἐνεστὶν ἐνδοθεν, h. e. ita rebus adhaerent, ut ex ipsis nata sint et progenita.

Versu secundo, sic est apud Stobaeum, ὅλον ὁ μὲν ἰός, ἀν-
σκοπῆς, τὸν σὺδ' ἄν' οὐκ ἐστὶν manifeste errato: unde *versus, saepe*
verba transposuit Vir magnus: etsi fatendum est illud ἀν-
σκοπῆς elegantius in medio poni per parenthesisin. V. ter-
tium, Stobaeus, ἡ δὲ θρῆν τὸ ξύλον; ubi syllaba quidem ul-
tra versum excurrit; sed τὸ est necessarium et omnino
retinendum. Lege igitur integrum locum;

Καὶ πάντα τὰ λημαινόμενά γ' εἰς ἐνδοθεν
ὅλον ὁ μὲν ἰός ἀν σκοπῆς, τὸ σὺδ' ἄν',
τὸ δ' ἱματίον οἱ σπῆρες, ἡ θρῆν τὸ ξύλον.

CLXXVII. p. 24. Ὅσις δὲ διαβολαῖσι πείσθαι ταχὺ, etc. 81

Ita ex Grotio Vir Cl. πείσθαι. Sed melius est, quod
apud Stobaeum fertur, πείθεται.

CLXXVIII. Κοινὸν ἐχθρόν ἐστι τοῦτο χρηστὸς εὐτυχῶν *)

Versus et apud Stobaeum et Grotium vacillat. Cor-
rige,

Κοινὸν ἀχθὸν τόδε ἔσθ' ὁ χρηστὸς εὐτυχῶν.

CLXXIX. p. 284.

— Τῆρις καὶ οἶνος εἰσθῆναι
Ἀποκαλύπτειν φίλοις τὰ ἥθη τῶν φίλων.

Tu vero egregiam tuam eruditionem hic *retexisti*,
qui Senariος esse hos existimas, in quibus ne vola qui-
dem aut vestigium est metri Iambici. Dixerat aliquid
alicubi Menander ad hanc sententiam: quo respexit seu
Apostolius, sive auctor, quem compilavit. Verba vero ipsa
Menandri haec esse, eademque serie in carmine stetisse,
soli Clerici est credere potuisse.

CLXXX. p. 226. Ἀλλ' εἰ φρονοῦντος τοὺς λόγους ἀνδρὸς
σ' ἐρῶ.

Addidi, ait Grotius, σ' *versus, causa*: nam Stobaeus
habet ἀνδρὸς ἐρῶ. Quid vero est illud σ'? sē accusativus
non est, cum constructio repugnet: neque vero σοί, cum
in ea vocula Diphthongus numquam in brevi Syllaba eli-
datur. Adde, quod invenuste hic futurum ponitur ἐρῶ,
cum praesens praecesserit λέγω. Corrigendum certissime;

Ἀλλ' εἰ φρονοῦντος τοὺς λόγους ἀνδρὸς φέρω.

CLXXXI. p. 226. Αἰτ' τοὺς γενομένους, μέχρις ἂν ζῶσιν, ποιεῖν.

Γενομένους illud Grotio debemus; nam Stobaeus γιγνο-
μένους, plane contra metri legem. Qualis vero sententia

*) V. Sentent. singul. ex Aldo.

est? *Omnes*, inquit, *quotquot nascimur, laborare debemus*? Cur hoc? *Quia pauperem vitam inertia non sustentat*. Haud vidi stultus argumentum? Quid enim, si in amplum patrimonium nascimur? an Satrapae et Reges laborare debent; quia tenuia res inertiam non patitur? Responde sine dubio,

Δὲ τοῖς πενόμενοις, μέχρις ἂν ζῶσι, πορεύ.
Oportet pauperes, quoad vivunt, laborare.

Hoc jam aliquid est: ni enim laborent, non habebunt, quo famem solabuntur: inertia non pascit.

CLXXXII. p. 251. Κομψὸς ερατιώτης, οὐδ' ἂν εἰ πλάττει
 θιός, —

Male hic Vir Cl. πλάττει, cum recte et Stobaeus et Grotius dederint πλάττοι. Nisi forte hoc erratum typographo imputandum sit.

CLXXXIII. p. 226. — πόλεμος δὲ κῆν πεδίῳ κακός.

Κακός habet etiam Stobaeus: sed sententia friget. Et miror Clericum non odoratum esse elegantem antithesin, quae ex vera lectione nascitur; lego enim, cum Grotio

Τρέφει καλῶς, πόλεμος δὲ κῆν πεδίῳ κακῶς.

Pax agricolam vel in saxis nutrit bene, bellum vel in arvo male.

CLXXXIV. p. 265. Ἀγροῖκος εἶναι προσποιεῖς ποτηρός ὢν.

Non recessit hic ab arte sua Cl. Clericus: cum enim Grotius vitio opinor typographi προσποιεῖ hic edidisset, vertisset autem Latine *Fingis*; arripuit hoc statim noster, et προσποιεῖς erudite emendavit. Atqui, o bone, id ne Graecum quidem est pro *ingere, simulare*. Recte Stobaeus προσποιῇ *fingis* a προσποιῶμαι: non, ut tu, προσποιῶ, quod longe aliud est.

CLXXXV. p. 265. Ἐχει τι πικρὸν τῆς γεωργίας γλυκύ.

Ita et Stobaeus et Grotius: sed et oratio plane flagitat τὸ γλυκύ, et verbum πικρὸν cum similibus libentius corripuiunt Comici. Lege igitur,

Ἐχει τι πικρὸν τὸ τῆς γεωργίας γλυκύ.

83 CLXXXVI. p. 215. Τί διακενῆς εἰ χρησός, εἰ ὁ δεσπότης
 Αὐτὸς μὲν ἀπολεῖ πάντα, σὺ δὲ μὴ λαμβάνεις;

Illud ei in versu priore a Grotio est: sed versus laborat, et interpunctio prava est. Sic lege et distingue.

Τὶ δαπανᾷς ἢ χρεώδης; εἰδὲ δ δούπότης
 ἄντὸς μὲν ἀπολαύει πάντα, αὐτὸς δὲ μὴ λαμβάνει.
 Quid frustra diligens es? postea enim herus
 Ipse cuncta disperdet, tu vero nihil sumis.

CLXXXVII. p. 261. Ἐκ γειτόνων γὰρ οἴκων εἰ, τοιχωρύχῃ.

Ex vicinis aedibus es, parietum perfossor.

Hoc ex Enripidis Scholtaste hausit Cl. Clericus; et ubi primum a Grotio suo recessit, antiquum suum obtinet, ut omnes versuum numeros conturbet et contaminet. Ecce enim spondeum in loco quarto, qui non magis subsistere sibi potest, quam in silvis Delphinus. At, inquit, in postrema Cl. Barnesii editione sic plane habetur. Quid tam? tuum erat, o bone, et metri errorem deprehendisse, et veteres editiones contulisse. Nam in prima illa Aldina sic recte habere comperies,

Ἐκ γειτόνων γὰρ οἴκων, ὃ τοιχωρύχῃ.

In vicinia enim domum, o parietum perfossor,

Excipilasti scilicet, vel simile quid, quod in versu sequente veniebat. Non, opinor, opus est, ut tibi probem *ἐκ γειτόνων* absolute poni solere,

CLXXXVIII. 200.

— Τίτι δεδούλωται ποτε; etc.

— Cui ergo rei mancipatus est? Formane? Nugae. Eandem siquidem omnes foeminam amarent: vitas enim omnium habet par iudicium. Sed voluptas quaedam concubitus amantes inducit? Qui igitur alius quandam habens nihil passus est, sed abiit irridens, alius vero disperit? Opportunitas est morbus ille animi; qui autem saucius est, incursum vulneratur.

Haec ex emendatione nostra et versione sic posuimus; quo et labori et chartae parceremus. Nam alioqui bis fuissent describenda. Grotius, quem Vir Cl. ut solet, hic sequitur, sed cuius notam omisit iterum, sic prima illa interpolavit.

— Τίς δεδούλωται ποτε

"Οφεῖ; φλυαρία· τῇ γὰρ, etc.

Et quasi re bene gesta, ex confusis valde, inquit, sensum et versus eliciuimus. Dolet mehercule tanto viro tam cruda et inconsiderata excidisse. Recte extabant apud Stobaenum, ut ipse supra exhibui: neque quidquam ibi confusum. At et sensum violavit Vir magnus, cum τίς substituit, et versum, cum φλυαρία. Sed in eo, ut video, deceptus est, quod existimaret φλύαρος; secundam syllabam corrumpere: cum contra φλύαρος, φλυαρία, φλυαρεῖν ubique secundam producant, ut plurima apud Comicos exempla declarant, Dum versum igitur elicere studet, insciens confodit. Pro-

ximum vero CL Clerici facinus est, qui versu quarto, et Stobaeo et Grotio relictis, pro ταύτην ἔχων supposuit.

Συνουσίαις· αὐτὸς οὖν ἑταῖρος ταύτην ὄρων.

Videns scilicet pro *habens*: idque se et ex re ipsa et *Plutarchū emendasse* gloriatur. Haud vidi Criticum infeliciorem. Plutarchus quidem, loco citato, *ἄνθρωπον*, ait, *corpus tandemque pulchritudinem πολλοὶ ὁρῶσι multi VI. DENT, unus vero capitur*. Tunc ex his verbis repones hic ὁρῶν? Atqui de ea re jam tribus versibus prioribus egerat Menander: ad aliud hic transit, *concupitum* scilicet: ubi necessario legendum est *ἔχων habens*, honestum in re venerea vocabulum, quod his terque in his ipsi Fragmentis occurrit, ut et apud Terentium, *Heus pueri dec, vides, quis heri Chrysidem HABUIT?* Tua vero interpolatio sententiam ἀσυλλόγιστον et absurdam efficit. *Ain' tu*, inquit, *voluptatem concubitus amatores illaqueare?* Hoc tu sic refutas, *Quod eandem mulierem VI. DENIES, alius amore incenditur, alius abit deridens*. Quid, malum, hic ad argumentum facit illud *videre*? Jamne intelligis non te ex re ipsa, sed omnino praeter rem correctionem tentasse? Quorsum autem versum ultimum, qui sic apud Stobaeum fertur,

Πυχῆς ὁ πλῆγεις δ' εἶσω δὴ τιρώσκειται,

Tu ex Plutarcho ita citasti, ac si ibi haberetur Grotiana interpolatio ὡς εἶδει pro εἶσω δὴ? Hocceine est bona fide cum lectoribus tuis agere? In Aldina Plutarchi editione post ὁ πλῆγεις δὲ est lacuna; in Stephanica male conjunguntur verba, ὁ πλῆγεις δὲ τιρώσκειται; in Xylandriana male ex Stobaeo inseritur εἶσω δὴ: Tu omnium pessime, qui ὡς εἶδει, tamquam si apud Plutarchum sic extaret, hio allegasti. Nos ex conjectura, pro εἶσω δὴ substituimus *εἰσβολῇ, incursu, irruptione*: quod et cum τιρώσκειται apte convenit, cum εἰσβολῇ τῶν πολεμίων dicatur; et cum νόσος, cum εἰσβολῇ τοῦ πυρὸς itidem usurpetur.

CLXXXIX. p. 228. Ἀγαθὼν μετέξεις, ἂν λάβῃς μικρὸν κακόν.

Illud ἀγαθὼν a Grotio est, qui sic interpolat Stobaei ἀγαθόν. At magnus Scaliger, narrante Grotio, cujus notulam hic male suppressisti, legebat ἀγαθοῦ: quod equidem praetulerim Grotiano ἀγαθὼν, utpote quod antithesin clariorem efficit. At veram emendandi viam neuter horum instituebat; adhuc enim languet sententia, neque ad elegantiam Menandri adspirat. Recte habet Stobaeum, ἀγαθόν; tu vero me vide et sic sidenter corrige,

Ἀγαθὸν μὲν ἔχει, καὶ λάβῃς μικρὸν κακόν.

Jam

Jam opitor, nova luce sententia hæc effulget: et ne de emendatione dubites, scito hoc spectare ad notissimum illud Proverbium, *Μικρὸν κακὸν, μέγ' ἀγαθόν, Parvum malum, magnum bonum*: quod habes apud Aristotelem, Suidam, et alios.

CXC. p. 228. Ὅς γε γινόμενος βούλεται ζῆν ἡδέως —

Intactum hoc dimisit Grotius, neque turpe mendam deprehendit. Quorsum enim γινόμενος natus? quid hoc sententiae confert? an quisquam vivere suaviter poterit, nisi qui prius natus fuerit? Dirisset utique Menander, *Quisquis vult vivere suaviter*; neque lassas aures inutili verbo onerasset. Tu hic pro γινόμενος iterum reponere περόμενος, ut supra num. 88.

Ὅς γε γινόμενος βούλεται ζῆν ἡδέως.

Hoc recte habet, et ex vita communi petitum est. Sumtus enim uxoris et liberorum metuenda res est *pauperi*: at *divites* impendia ista facile patiuntur: neque adeo omnibus natis consilium hoc dedisset Menander.

CXCI. p. 217. Αὐ' ἐσθ', ἃ χρὴται τὸν γαμῖν μέλλοντα δεῖ,
Ἡ τοι προσήνῃ ὄψιν, ἢ χρηστὸν τρόπον.
Ταῦτα γὰρ ὁμόνοιαν τὴν πρὸς ἀλλήλους ποιεῖ.

Versus hic secundus deformiter hiat; neque enim caesuram clausisset Poëta cum vocali longa, vocali altera sequente: praeterea autem Soloecismus hic speciosissimus est, quem miror Grotio fucum fecisse. Duo, inquit, sunt: Quanam illa duo? προσήνῃ ὄψιν, etc. Jamne sentis nominativos hic requiri, non accusativos? Versu vero tertio, pro τὴν γὰρ ὁμόνοιαν, quod apud Stobaeum est, Grotius reposuisset se narrat ταῦτα γὰρ: qua quidem interpolatione Senarius est occisus. Locus integer sine dubio sic corrigendus est,

Ἡ τοι προσήνῃς ὄψιν, ἢ χρηστὸς τρόπος.
Τὰ γὰρ ὁμόνοιαν τὴν πρὸς ἀλλήλους ποιεῖ.
Αὐτὴ γὰρ ὁμοῖα, αὐτὴ benigni mores.
Hæc enim concordiam mutuam efficiunt.

CXCII. p. 190. Καὶ τρίτον ἡμᾶς τὸν τρόπον γαμῖν εἶδα —

Totam hanc ἔψιν, quia paullo longior est, non describam; ea tantum adducam, quae emendatione egent. In versu primo lege, K' εἰ τοῦτον.

Si hoc modo nos uxores ducere oporteret
Omnes; οὐ Juppiter Servator, ut e re nostra esset:

versu sexto,

Βιώσεται, μήτ' ἐξετάσαι, μήτ' ἰδοῖν.

K k

Hic syllaba tertia τοῦ ἑξτάσαι longae vicem sustinet: cum tamen ubique sit brevis. Lege igitur, ut in versu tertio, ἑξτάσαι; versu denique octavo,

Ἐὶ ἀργύριον καλὸν ἐστὶ δοκιμασῆς ἰδη.

Ita et Stobaeus et Grotius: atqui εἴτ' esset εἴ τε. Repone, εἰ τὰ ἀργύριον, hoc est, εἰ τὸ ἀργύριον.

CXCIII. p. 206. Καὶ τί λελόγισμαι ὁ κακοδαίμων προσδοκῶν etc.

Illud καὶ τί λελόγισμαι Grotio acceptum refertur: quo posito, et indecenter hiat versus, et perperam passivum λελόγισμαι significatione activa donatur. Apud Stobaeum sic fertur, Καὶ τοι λογίζομ'. Adde modo τί et corrige,

Καὶ τοι τί λογίζομ' ὁ κακοδαίμων προσδοκῶν *).

Porro in versu ultimo, quid illud sibi vult πλείη χάρις? non in muliere nascitur PLURIMA gratia. Quid autem si mediocris nascatur? si quod satis est, etsi non abunde? eritne quod jure queri potes? Apage igitur illud πλείη, et repone πιστή.

CXCIV. p. 185. Ἡ μὴ γαμεῖν γὰρ, ἂν δ' ἄπαξ λάβης, φέρειν,

Μίσαντα πολλὴν προῖκα, καὶ γυναῖκα δεῖ,
Ἐκπυρθάνεσθαι τ' ἀρσένων περὶ μηδέεν· etc.

Sermo hic est uxoris dotatae ad maritum, longe elegantissimus, et aliquantum supra soccum assurgens. Nos, quia est longiusculus, pauca decerpemus. Versu tertio infelicitate rem gessit Grotius, qui pro corruptis illis apud Stobaeum τὰ ἀρσένων δ' ἡμᾶς σέθεν substituit τὰ ἀρσένων περὶ μηδέεν, non longius a scriptura recedens, quam a sententia. Ego vero, cum cetera hic per se perfecta animadverterem, continuo suspicatus sum Personae nomen sub corruptis illis latere, neque diu quaesivi; nam ecce tibi veram lectionem ex rudibus illis suscitata:

Ἡ μὴ γαμεῖν γὰρ, ἂν δ' ἄπαξ λάβης, φέρειν

Μίσαντα πολλὴν προῖκα. Καὶ γυναῖκα δεῖ.

Ἐκπυρθάνεσθαι τὰ ἀρσένων, Δημόσθενες.

Τὰ ἀρσένων est τὰ ἀρσένων. Levi autem mutatione ex δ'

*) Displicet haec correctio F. A. Wolfio Anal. Litter. H. p. 455. propter αἰ ante brevem vocalem elisum. At ita Comici poetae non rarissime, ut Brunck. putabat, sed saepissime. Vide modo Antiphanem Athenaei p. 103. f. Alexin ibid. p. 565. b. 567. f. Timoclem p. 227. f. et alibi.

ἡμᾶς σέθεν extudimus Δημόσθηνες; id nomen marito erat, quem uxor hic alloquitur. Egregia sane haec emendatio est, absit invidia: qualem si vel unicam excogitasset Cl. Clericus, tot ejus in ceteris pervertendis flagitia pene sola expiasset. Versu nono.

Τὴν ὄψιν ἐμπλήσασά τ' ἀπῆλλαται κακῶν,
illud τὲ et versum onerat, neque sententiam hilum juvat.
Repono,

Τὴν ὄψιν ἐμπλήσας ἀπῆλλαται κακῶν.

Versu duodecimo,

88

Σῶζε δάμναρτα, καὶ ἀνὴρ δοκῶν σοφός,

illud καὶ ἀνὴρ δοκῶν σοφός clam a Grotio suppositum est, lectore non admonito; et utcumque speciosum sit, et sic satis sententiae congruum, loco tamen cedere debet, melioribus repertis. Stobaeus sic habet, δ' ἀνδρὶ δὴ δοκῶν σοφόν; ex quibus hoc verissimum eruo,

Σῶζε δάμναρτα (τ' ἀνδρὶ δὴ δοκοῦν σοφόν,)

Custodit uxorem (id quod viro callidum videri solet.)

Tandem versu ultimo,

Ἀνὴρ τ' ἀρχεῖος, χ' ἡ γυνὴ διολχεται.

pro καὶ γυνὴ Stobaeus x' ἡ γυνή. Necessarium sane articulum hic esse fatebuntur, qui Graece sciunt. Lego ergo,

Ἦν ἄνθρωπος τ' ἀρχεῖος, χ' ἡ γυνὴ διολχεται.

Et vir contemptus est, et mulier periit.

CXCV. p. 217. Ἀντιβλέπειν ἐκείνον οὐ δύνησμαι

Ἀδίκως· τὰ δ' ἄλλα ῥαδίως χερῶσμαι.

Quid sibi velit ἀντιβλέπειν ἀδίκως, injuste intueri, equidem non intelligo. Qui acutiores sunt, aliquid excogitent, et viro magno, qui hoc nimium patienter tulit, suppetias ferant. Interea, dum id fiat, legerim ἀδίκων.

CXCVI. p. 231. Μηδὲν δ' ἀδύνατον πατέρα γινώσκων, ὅτι
'Ο μέγας ἀγαπῶν καὶ δι' ἐλάχισ' ὀφείλεται.

Grotius ad locum, Addidimus, ait, δ' post μηδὲν obversum, et καὶ in sequenti. Sed et praeterea γινώσκων. ex Gesneri conjectura adscivit: Stobaeus enim habet γινώσκων. Qualis vero sententia est? Nihil impossibile est agnoscere patrem. Cur? Quia qui maxime amat, ob minima irascitur. Quid hoc ad rem? Enimvero hoc Plautino illi gemellum est,

Hospes respondit, Zacyntho ficos fieri non malas.

Quid porro ad Stobaei propositum facit? qui hoc adducit sub Titulo: De officio liberorum erga parentes. Sed ne

Kk 2

rem ineptam diutius redarguendo ipse ineptus videar; restituo tibi sententiam quantivis pretii, unica duntaxat litera mutata:

Μηδὲν ὀδύνα τὸν πατέρα, γινώσκων ὅτι
Ὁ μέγιστον ἀγαπῶν δι' ἐλαχίστ' ὀργίζεται.

Hoc et per se egregium est, et Stobaei titulo aptissime respondet.

CXCVII. p. 233. Εἴωθεν ἀπειλεῖν οὕτ' ἐρῶν ἐρωμένη.

Frustra anapaestus secundum pedem tardat; cum iambus in promptu sit. Lege igitur,

Εἴωθ' ἀπειλεῖν, οὕτ' ἐρῶν ἐρωμένη.

CXCVIII. p. 6. Τίῳ προθύμῳ; τᾶξιούμενον ποῶν
Κηδεμόν' ἀληθῶς; οὐκ ἔφειδρον ἔξι βίου.

Gestit sane calamus, dum horum versuum interpretationem excribit, auctorem ejus digno convitio excipere: ita omnia hic prava et perversa sunt. Τᾶξιούμενον vertit quod videtur aequum; ἐφειδρον βίου successorem bonorum. En hominem, qui unus utriusque Testamenti libros sacros Latine denuo vertendos sibi sumserit! Illud quoque ἔξι pro ἔξις, quod et Stobaeus et Grotius habent, furtim indidit, nullo consilio. Sed, hoc leve prae illo versionis flagitio. Tu sic verba accipe,

Si filio alacriter rem rogatam praebes,
Vere cum curatorem, non insidiatorem vitae habebis.

Hui! quantum haec distant ab illis, quae Vir. Cl. temere effudit! sed videor mihi certo deprehendisse, qua specie deceptus in tam foedum errorem inciderit. Grotii versio, quam inspiciebat Vir Cl. sic se habet,

Qui filii animo morem gerit, habet pater
Vitae adiutorem, non subsessorem, suae.

ubi rectissime ἐφειδρον subsessorem sive insidiatorem accipit vir magnus. At iste, utriusque linguae columen, subsessorem quasi successorem intellexit. Si rem acu tetigi, plaudite.

90 CXCI. p. 190. Οἱ μὴ λέγειν δ' ἔχουσι τοῦτο διὰ τινος

Ita, inquit Grotius, cujus notam nobis invidit Clar. Clericus, pro εἰ μὴ Salmasius corrigit οἱ μὴ: ad cujus sententiam ipse accedit. Uterque perperam: hoc enim posito, oratio postulat ἔχοντες, non ἔχουσι *). Ceterum apud

*) At Grotius non οἱ μὴ sed οἱ μὴ λέγειν ἔχουσιν edidit. Quanquam recte Bentlejus nihil mutandum esse monuit.

Stobaeum pre τούτο varia lectio indicatur τούτους. Re-
cetissime: id est πάντων; αὐτός, de quibus dixerat prius
Lege ergo,

Εἰ μὴ λέγειν δὲ ἔχοναι τούτους διὰ τῶν etc.

CC. p. 232. Τοὺς εὖ γεγοκότας καὶ τετραμμένους καλῶς —
Honesto loco natos et bene educatos —

Nota, lector, illud *educatos*: inde enim tibi licebit
eruditionem Viri Cl. aestimare. Et Stobaeus et Grotius
recte habent τετραμμένους. At noster, qui a praesenti τρέ-
φω sciebat id esse formatum, continuo hoc σφάλμα, ut pu-
tabat, corrigere voluit; et servata thematis T litera τε-
τραμμένους clanculum supposuit. Quis neget hunc Gram-
maticorum Alpha esse? Male vero sit Graecis magistris,
qui me puerum sic instituerunt, ut a τρέφω *educō* τετραμ-
μένος formarem, τετραμμένος vero a τρέφω *verto*.

CCI. p. 232. Αὐτὸν γὰρ οὐδεὶς οἶδε τοῦ προὔγιγντο.

Hoc ex Eustathio allegat Vir Cl. pagina lineaque in-
dicatis: et tamen ausus est verba ejus *corrumpere*, *corri-
gere* volui dicere; neque de eo in notis vel verbulo nos
certiores facit. Quid, malum, tu neminem Eustathii gran-
dia volumina aperturum sperasti; qui et verba clanculum
contaminas, et loco monstrato te ipse indicas? Apud Eu-
stathium ita haec diserte leguntur,

Αὐτὸν γὰρ οὐδεὶς οἶδε τοῦ ποτ' ἐγένετο,

Nihil his, clarius fingi potest, sive dictionem, sive versum
consideres. Noster tamen, opinor, brevibus illis syllabis, 91
quae in loco quinto tribrachium faciunt, conturbatus, la-
boranti, ut credidit, *versui* succurrere voluit; et lepidissi-
mum illud commentus est, τοῦ προὔγιγντο, et vertit La-
tine *ex quo prognatus sit*. Itane vero? quo tu gurgustio
Graecas literas didicisti, qui talia nobis portenta profers?
προγίγνομαι, prognatus sum? immo vero. contra *προγίγνο-
μαι major natus sum*: adeo ut tuum illud sic fuerit ver-
tendum, *nemo novit ex quo aetate antecedebat?* Placet
ne hoc tam secum pugnans, tam monstruosum? Profecto
si sine rubore hoc legere potes, plane periisti.

CCII. p. 169. Τὰ δευτερεῖα τὴν γυναῖκα δι' λέγειν etc.

Illud δευτερεῖα a Grotio est, cui, ut ait, *elegantius id
visum est, quam quod apud Stobaeum extat, Τὰ δεύτερ'
αἰτί*. Miror equidem qui *elegantius* poterit esse, quod ne
Graecum quidem est. Graeci enim τὰ δευτερεῖα, τὰ προ-
τεῖα φέρειν, ἔχειν dicunt, numquam λέγειν. Hoc enim per-

inde foret, ac si sic Latine diceret, *secundum locum dicere*. Notum est illud Flacii, *Haberes Magnum adjutorem, posset qui ferre secundas*; plane ut Graeci, *φέρειν τὰ δευτερεῖα* *). Recte igitur habet vulgata lectio, *Τὰ δευτερα λέγειν*. Metaphora autem a Scena sumta est, ubi tres tantummodo erant Fabulae actores, *Πρωταγωνιστής, δευτεραγωνιστής, τριταγωνιστής*. Inde ad alias res ea verba translata sunt, *πρωτολογεῖν, δευτερολογεῖν, τριτολογεῖν*, sive *δευτερα λέγειν, τρίτα λέγειν*. Sic ipse Menander alibi apud Stobaeum Tit. CIV.

*Πράττει δ' ὁ κόλαξ ἄριστα πάντων· δευτερα
Ὁ συκοφάντης, ὁ κακοήθης τρίτα λέγει.*

Quo ex loco admoneri debuit Vir magnus, ne hic quicquam male sollicitaret: at ille contra et istum contaminavit, ut ibi (num. CCIV.) videbimus. Jam autem versu hic tertio, substituit Grotius *Ἡ δ' οἰκία ἐν ᾗ*, quod *malle se dicit, quanti quod vulgo est Οἰκία δ' ἐν ᾗ*. At neutro modo versus constat, ut, qui aurem habet, facile sentiet. Locus integer sic erat reponendus.

*Οἶκος δ', ἐν ᾗ τὰ πάντα πρᾶττει γυνή,
Οὐκ ἔστιν ὅς τις πόσις οὐκ ἀπώλετο,*

92 C6III. p. 192. *Ἄ δὲ φύσις δίδωκεν αὐτῷ, ταῦτ' ἔχει.*

Dum haec exscribit Vir Cl. sono verborum deceptus est, neque sensit se versum corrupisse. Recte Stobaeus et Grotius, *ἃ δ' ἡ φύσις*,

CCIV. *Ὁ συκοφάντης, ὁ δὲ κακοήθης τὰ τρίτ' ἔχει* **).

Sic emendavi, ait Grotius, cum vulgo esset,

Ὁ συκοφάντης, ὁ κακοήθης τρίτα λέγει.

Quam belle viro magno processerit haec emendatio jam paullo ante vidimus num. CCII. Praeterquam autem, quod elegantem ex Scena metaphoram *τρίτα λέγειν*, sive *τριτολογεῖν*, male eiecit, praeterea et versum quoque strangulavit, illo dē perperam inserto. At vide et simul ride Viri

*) Rectius scripsisset *φέρεισθαι*, quamquam nec alterum illud sine exemplis est, ut putasse videtur Valcken. ad Herod. p. 727. 21. Astydamas apud Brunck. Anal. III. p. 329. *γλώσσης τροπῆς πρῶτα δοκοῖσι φέρειν*. Epigramma apud Athen. p. 543. d. *ἑλλήνων πρῶτα φέροντα τέχνης*. Choricus apud Fabric. B. G. Lib. V. p. 852. *τὰ πρῶτα φέρειν τῆς πόλεως*. Theophilus de Rhet. apud Fabric. I. c. Lib. VI. p. 648. *τὰ δευτερεῖα (δευτερεῖα) φέρειν αἰσχυρεσθαι*.

**) Locus a Theophrastum petitus, ubi vide.

CL. de hac Grotii conjectura iudicium. *Optime*, inquit, *haec emendata et ingeniose, etiamsi sine libris*. Ain' tu? at posthac, si me audis, cavebis in rebus tibi prorsus incognitis sententiam tuam interponere.

CCV. p. 233. Οἰκρότατόν ἐστι πείραν ἐπὶ γήρωι οὐδῶ —

Ita ob versum emendarunt ἐπὶ γήρωι οὐδῶ partim Scaliger, partim Grotius, cum apud Stobaeum sic exstet.

Οἰκρότατόν ἐστι, πείραν ἐπὶ γήρωι οὐδῶ.

Atqui iudicio potius hic opus erat, quam ingenio. Numquam sane impetrabunt, ut οὐδὸς pro οὐδὸς in Comoedia locum habeat: etsi Sophocles Tragicus id usurpaverit, quanquam et ibi adhuc sub iudicibus Grammaticis lis sit. Equidem sic existimo, Stobaeanam lectionem esse veram, et Menandrum consulto ab Iambis ad Hexametrum transiisse; dum notissima illa Homeri verba ἐπὶ γήρωι οὐδῶ cum vulgari sermone miscere voluit. Sed de hoc, ut quisque vult, censeat.

CCVI. p. 210. Οἶμοι τάλας ἔγωγε· ποῦ ποτε φρένας

Ἡμῶν ἐκείνον ἦσαν ἐν τῷ σώματι

Τὸν χρόνον; οὐ μὲν ταῦτ' ἀλλ' ἐκείν' αἰρούμεθα.

Scias haec a Viro Cl. interpolata, ita et versus et sententia distorta est. Tamen inquit, *Tertio versu addidi* 93 *μὲν versus caussa, et scripsi ἐκείν' pro ἐκείνα*. Praeclarum sane facinus; quod vocalem, sequente alia, eliserit; unde veniam pulcre meritus est, quod versu primo πόθ' αἰ pro ποτε legendum esse non viderit. Sed illud μὲν versus gratia additum esse quis sine cachinno legere possit? Scias enim, ο θαυμάσιε, te ea ipsa particula addita Senarium confodisse. Grotius a recepta lectione mirum quantum recedit, qui sic versum constituit,

Τὸν καιρὸν, οὐ ταῦτ' ἀλλ' ἐκείν' αἰρούμενοις.

Quo posito, etiam ἡμῶν pro ἡμῶν emendari debuit. Sed his missis, veram potius emendationem dabo, quae sic habet,

Τὸν χρόνον, ὅτ' οὐ ταῦτ', ἀλλ' ἐκείν' ἡρούμεθα,
Eo tempore, quo non haec, sed illa elegimus.

Haec quidem belle cohaerent: tua illa sunt fracta, et arena sine calce. Ceterum dic sodes cur toties Grotianas notus omittis, inhiquo singulas explorandi molestum onus imponis? siquidem in Praefatione te notas Grotianas omnes subjectisse disertis verbis affirmas. An haec promissa fides est? an forte taedio tibi erat tot pagellas ex-

cutere? Certe tu eo tempore Joannes Clericus eras, non Joannes Phereponus.

CCVII. Μηδὲν πέπονθας δεινόν, ἂν μὴ προσποιῇ *).

— τί γὰρ πρὸς σε εἶναι —

Ἄν μήτε σαρκὸς ἀπτεται μήτε ψυχῆς;

Prior versus a pluribus scriptoribus laudatur. Cetera Plutarchi videntur verba, non Menandri, quae tamen Vir Cl. ad Senariorum formam hic expressit; cum nullum fere versus vestigium prae se ferant. Si Menandri sunt, sic ille fortasse dederat,

— τί γὰρ πρὸς σ' εἶναι δ' ὄνεια σὺ,

Ἄν μήτε σαρκὸς, μήτε ψυχῆς ἀπτεται **);

CCVIII. Νόμοις ἐπισθαι τοῖς ἐγχωρίοις, καλόν. ***)

Hoc ex Apostolio citat Vir Cl. qui Menandro adscribit. Sed miror tenerrimas Viri Clar. aures spondeo illo, qui praeter morem locum quartum occupat, non fuisse offensas. Non tulit hoc magnus Grotius, qui sic versum reformavit,

Νόμοις ἐπισθαι τοῖσιν ἐγχωρίοις, καλόν.

Extat enim apud Stobaeum titulo De republica, et in posterioribus editionibus Sophocli tribuitur; in prioribus vero Menandro, et quidem rectius. Id ego hoc argumente colligere mihi videor. Ἐγχωρίοις siue dubio stare hic nequit; 94 neque vero ἐγχωρίοις usquam legitur; quamquam ex ipso hoc loco Lexica quaedam citent: diu enim ante Grotium emendatio illa ferebatur. Quid igitur? sine dubio legendum,

Νόμοις ἐπισθαι τοῖς ἐπιχωρίοις, καλόν.

Jam autem in Senario Menandri Comico facile admittitur Anapaestus in loco quarto; sed in Tragico Sophoclis non sine crimine reciperetur.

CCIX. p. 272. Οὐχ ὄθεν ἀπολλύμεθα, σωθείμεν ἂν;

Hoc ex Aristophanis Scholiaste habet Vir Clar. et in notis, sic ex Artis Criticae penetralibus profatur, *Deest pes integer versui*. Quotiescumque miser de versus ratione hiscere audet, deridendum se propinat. Qui enim pes integer ei deest, quem una addita literula saluum praestat?

*) V. Sententias singulares ex Aldo.

**) At duplici haec correctio laborat vitio.

***) V. Sententias singulares.

οὐχ ὅτι ἀπολλύμεθα, σωθήμεν δὲ.

Addit, hoc citari ad locum Aristophantis, in quo ostendit homines multa ab hostibus discere, quae non docent amici. Nescio equidem an Vir Cl. pro hoste me an potius, ut sum, pro amico habiturus sit, qui eum in hoc opusculo tam multa docti et deiheeps docebo. In quibus illud, errare eum in hac ipsa citatione. Non enim ea occasione citatur hic locus a Schollaste, sed prorsus contraria; ut cuiusvis videre licebit, cui is liber est ad manum. Unde sic erat vertendus versus,

Non possumus per eum servari, per quem perimus.

At Vir Cl. qui oculis lusciosis Aristophanem inspexerat, ut verba obtorto collo quo volebat deflecteret, interrogatione addita sententiam pessumdedit.

CCX. p. 234. Ταῖς ἀτυχίαις μήποτ' ἐπύχαιε τῶν πέλας.

Grotius ad locum: Ita ob versum posui μήποτ' ἐπύχαιε, cum apud Stobaeum esset μή ἐπύχαιε. Atqui et verius et numerosius sic reponendum erat,

Ταῖς ἀτυχίαις μή πύχαιε τῶν πέλας.

Sic et supra (p. 220.) lege:

Καὶ μή πύχην τὴν τύχην πολλοῖς ποιεῖν.

CCXI. p. 199. Καὶ γὰρ ἐποδύρασθαι τι μὴ γελάμενον,
Καὶ συναγανακτοῦντά ποτ' ἂν οἰκείως ὀρεῖ — 95

Versum secundum occulto veneno enecavit Vir Clar. dum ducem suum Grotium ausus est deserere, neque lectorem de ea re certiore facit. Nam primo illud ἂν in hac oratione nullum locum habet; deinde et in constructione Soloecismus crassissimus est: neque enim πάντῃ active significat facit desinere, sed neutro desinit, cessat, finem facit. Lege igitur ut apud Stobaeum exstat. Ordo est, Nam cum quisque videt se queri quid sine ludibrio, et amicos praesentes una secum indignari; tum maxime cessat ab asperitudine.

CCXII. p. 219. Χρεὶ' εἶναι ἱατροῦ, τῷ δὲ τὴν ψυχὴν φίλου.

Quorsum hic anapaestus in secundo, cum Iambus prae foribus adstet? sine dubio sic dedit Poëta,

Χρεὶ' εἶναι ἱατροῦ, τῷ δὲ τὴν ψυχὴν φίλου.

CCXIII. p. 193. Εἰς' οὐ δικαίως προσπιπταλευμένον εἶτο.

Nonne merito pingunt Promethea clavis affixum ad rupes Caucasi? Et Lampas tantum, nihil aliud boni, si sacratur? Quod omnes credo deos odisse, mulierem fin-

xit. Proh dii immortales, gentem impuram! uxoremne quisquam ducit? uxorem? Deinceps enim occultae inagunt cupiditates, o Lache, et geniali lecto illudens aduber, et veneficia, et morborum gravissimus Invidia, quacum mulier vivit per omnem aetatem.

96. Locum hunc ex Luciano petiit non ex Grotii recensione, qui in omnibus hic erravit, sed ex nostra edidimus, una cum versione. Clar. Clericus nihil hic de suo addixit, praeterquam quod *γράφουσι*, *pingunt*, illa erudite transtulit *scribunt*. Nihilne audiverat de Parrhasii tabula apud Senecam in controversiis? nihil de Euanthis apud Achillem Tatium? Versu secundo, Grotius sic interpolavit,

Τί γίγεται αὐτοῖς λαμπάς, ἄλλο δ' οὐδέν
Ἀγυθόν.

Quid ab ea repertum? Fax, et nihil boni praeterea.

Non recte haec accepit Vir Magnus: neque enim *γίγεται repertum* est Graecis umquam significat: neque *facem* reperit Prometheus, sed *ignem*. Sententia est, quam nos in versione expressimus, *Et nonne merito nihil boni ei obtigit, praeterquam Lampas?* ubi *Lampadem* accipere *λαμπάδος ἀγῶνα* *Lampadis certamen*, quod Athenis quotannis ἐν Προμηθεΐοις in *Promethei festo* celebrabatur. Vide accuratissimi Meursii Graeciam Feriatam in *ΛΑΜΠΙΑΣ* et *ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ*; qui omnia eo spectantia ibi collegit, excepto hoc ipso Menandri loco. Ex his autem colligas, solam *Lampadedromiam* *Prometheo* institutam fuisse, nulla sacrificia *). Mox versu quinto apud Lucianum est *Γυναικας ἐπλασεν*: unde Grotius refinxit, *Γυναικας ἐπλασεν*: nos opinor melius *Γυναικ' ἐπλασεν*: unicam enim formavit, non plures **). Idem versu quarto ὁ μισεῖν δ' οἴμ' *interposuisse* δ' ait ad sensus connexionem. Atqui illud δὲ jam verum sensum, qui a me erutus est, impedit et corrumpit. Versus autem sequentes sic interpolavit,

Μὰλ' ἄθλιος· λοιπὸν γὰρ αἱ πιδυμῖαι
Γαμηλῶν τα μοιχὸς ἐντροφῶν λέγει.
Ἔτα δ' ἐπιβουλή, φαρμακίαι καὶ νόσων

*) Aram tamen et templum Prometheo consecrata fuisse docuit Apollodorus. Vid. Tib. Hemst. ad Lucian. I. p. 197.

**) Duplex ο repugnat usui Atticorum. Quod plures non unam mulierem Prometheus h. l. formavisse dicitur, mihi quidem non urgendum videtur. Accedit Lucian. dial. debr. I. p. 201. Amst. ubi Iuppiter Prometheum objurgans, καὶ τὸ πρῶτον ἐκλεψας, inquit, καὶ τὰς γυναίκας ἐδημιουργήσας. Idem Prom. p. 187. τοὺς ἀνθρώπους ἀνέπλασας, πανουργότατα ζῷα, καὶ μάλιστα γὰρ τὰς γυναίκας.

Χαλεπώτατος φθόνος, μεθ' οὗ ἤν πάντα τὸν
βίον γυνή.

Mál' ἄθλιος dicit se dedisse pro *λάθριος*, quod nullo sensu *legebatur*. Sed veteres editiones habent *λάθριοι*; unde nos pro καὶ, *Λάγη*; personam substituentes cetera omnia quam proxime ad vulgatam scripturam reformavimus. Illa tantum εἰς ἐπιβουλαί prorsus eiecimus: quia et metro ob-
sisterent, et impedirent, quo minus oratio per Senarium clauderetur. Nam inconcinne prorsus Grotium postrema illa cum cauda protraxisse, res ipsa clamat. Sed nihil magis doleo, quam in soloecismum incidisse τὸν πάνν; qui τῶσαν χαλεπώτατος φθόνος ex conjectura edidit: hoc enim perinde est, ac si Latine diceret *Gravissima mor-
borum invidia*.

CCXIV. p. 195. Πάντες μὲν οἱ Θράκες, μάλιχα δ' οἱ Γέ-
ται etc.

Vir Cl. in versu quarto facinus longe mirificissimum 97 edidit, et sine dubio apud seros nepotes memorabile fu-
turum. Grotius ad hunc modum refinxerat,

Ἐσμέν· γαμεῖ γὰρ εἰς τις ἡμῶν ἢ δέκ' ἢ
Ἐνδεκα γυναικας.

Perperam quidem ille: qui Ἐσμέν· γαμεῖ, etc. in unum
versum concluderit; cum ipse Strabo diserte narret, Me-
nandrum ὑποβάντα μικρόν, paucis post Ἐσμέν interjectis,
cetera illa subjunxisse. Melius ergo Casaubonus Salma-
siusque novum versum hic inchoabant hoc modo;

Γαμεῖ γὰρ ἡμῶν οὐδεὶς εἰ μὴ δέκ' ἢ.

At Vir Cl. qui Salmasii emendationes hic sequi profite-
tur, nihil prorsus sentiens, et neque digitos neque aurem
in consilium adhibens, utrumque una coagmentavit, et
Senarium nobis formavit cum pedibus septenis;

Ἐσμέν· γαμεῖ γὰρ ἡμῶν οὐδεὶς εἰ μὴ δέκ' ἢ.

Adeste, adeste, quotquot estis ἀλεξίκακοι: nam quis tale
ostentum procurare atque expiare poterit? Nihil profecto,
nisi nova Fragmentorum editio, hoc monstrum averun-
cassit. Jam autem in versu septimo illud καταστροφή τις,
ut apud Strabonem extat, quod per duo saecula crucem
eruditis fixit, quibus tandem machinis amoliermur? Casau-
bonus vocem corruptam esse et emendandam dixisse con-
tentus, intactam in medio reliquit. Grotius sic tentavit,
ἁποσρέφῃ τις et si desinat quis: at neque ἀποσρέφειν est
desinere, neque τις; his locum habet, neque totum hoc
sententiae quicquam confert. Salmasius aliam viam in-
stituens Κατασρέφῃ τις; moriatur quis; corrigere voluit.

Cui emendationis album calculum, quantumque est, adjicit Vir Clar. Atqui et haec interpolatio iisdem fere incommodis, quibus Grotiana, premitur. Quorsum enim illud τίς, quod, cum de certa persona prius agatur, omnino hic ineptum est? Ubi vero conjunctio est, ad sententiam connectendam necessaria? Quo autem si moriatur? quasi non et *vivus* ob uxorum paucitatem male audiebat? Repudiatis igitur his, quae neque caelum neque terram tangunt, sed ad vulgatam duntaxat scripturam serviliter et sine sensu appropinquant; ecce tibi emendationem, praefiscine dixerim, adeo claram et certam et ex ipsa sententia natam.

Ut contra si quis censeat, nil sentiat.

Lege igitur,

Ἀναφρόδιτος, ἀνυμναίος, ἀθλιος.

Ἀναφρόδιτος a venere abhorrens, invenustus. Ita apud
98 Plutarchum De adulatore ab amico dignoscendo, *uxores castas et pudicas tamquam ἀναφρόδιτους καὶ ἀγροίκους homines nequam traducebant.* Quid jam videtur? Ex ἀναφρόδιτος librarii oscitatione natum est *καταστροφή τις*. Videsne literarum ductus et erroris facilitatem? Sententia jam qualis? Certe si de hoc dubitare audes, tota tibi Ars Critica erit abjuranda.

CCXV. p. 236. *Λουσάμενοι εἰ λογάρια διπνοῦμεν, μικρὰς ὅν ἂν τιθείην συμβολὰς ἀκροώμενος.*

Ex Athenaeo hoc citat Grotius, loco non indicato; quem Vir CL frustra ex indicibus quaesivit. Mihi quidem in extemporali hac opella non vacat nunc locum investigare. Interea video versum priorem inconcinne hiantem: et, cum Vir magnus in notis dixerit, apud Athenaeum esse *εἰ λουσάμενος*; et *μικρὰς τίθημι συμβολὰς*; ita versus constituendos esse suspicor,

*Εἰ λουσάμενοι λογάρια διπνοῦμεν, φίλοι,
Μικρὰς τίθημι συμβολὰς ἀκροώμενος.*

Arguta sane sententia: sed ubi animus erat Viro CL. cum *ἀκροώμενος* passive vertit *audiat*? in quo et sensum et magistrum destituit. Grotius enim recte,

— *satis Ego audiendo symbolarum conferam.*

CCXVI. p. 168. *Ὅν τ' ἐκτενὴς ἢ μήτηρ, ἐφ' ᾧ γε διατελεῖν Πράσων ἂ βούλοι, καὶ διευτυχεῖν αἰεὶ, etc.*

Agnosco hic eruditam Viri CL. manum. Numquam enim Grotius versum secundum a pede Cretico inchoasset. Hoc solis Gorallis licet, supra humilem reliquorum

sortem longe evectis. Ingeniose quoque βούλοι reposuit pro vulgato βούλει: cum proletarius aliquis Grammaticus, in modo potentiali βούλειο potius formavisset. Grotius quoque nescio quare διεντυχεῖν reposuit pro διεντυχῶν. Lege totum locum, ut jam per duo saecula apud Plutarchum extitit. — Mox versibus postremis,

99

Ἀγαθὰ, τὰ νῦν δ' ἔτι ἐστὶ μέτριά σοι κακὰ.

Ὡς ἀνὰ μέσον που καὶ τὸ νῦν λυποῦν φέρε.

Haec quoque interpolata sunt a Viro magno; tu lege,

Ἀγαθὰ, τὰ νυνὶ δ' ἔστι μέτριά σοι κακὰ.

Ὡς τὰναμέσον του καὶ τὸ λοιπὸν εὖ φέρε.

Ut intermedium quondam tulisti, etiam reliquum bene feras *).

Ut τὸ ἀναμέσον, ita et τὸ λοιπὸν. Ita prorsus editio Aldina: nisi quod pro νῦν versus gratia νυνὶ, pro φέρε reposuimus εὖ φέρε.

CCXVII. p. 237. Οὐ δυνάμεγός τις ζῆν καλῶς; οὐ ζῆ κακῶς.

Illud τις, quod a Grotio est, nullam venerem hic habet. Quanto elegantius est, quod et Strabo et Stephanus Byzantius habet. Equidem Grotium hoc non data opera, sed casu quodam immutasse crediderim: culpa igitur in Virum Clar. recidit, qui veram lectionem apud auctores suos viderit, neque tamen pro elegantia sua agnovit.

CCXVIII. p. 203. — κακὸν γὰρ δαίμον' οὐ νομίζον

εἶναι, βίον βλάπτοντα χρῆσιν. —

— ἀπαντα δ' ἀγαθὸν εἶναι τὸν θεόν.

Ita constituendus erat hic locus: quaedam enim apud Menandrum intervenisse inter χρῆσιν et ἀπαντα, Clemens ipse testis est. At Grotius male illa conjunxit; hoc modo,

εἶναι, βίον βλάπτοντα χρῆσιν· πάντα γὰρ

δεῖ ἀγαθὸν εἶναι τὸν θεόν.

Ubi Grotio id vitio vertas, quod δεῖ ἀγαθὸν insuavibus numeris posuit; Clerico vero, quod nihil sentiens τὸν in priorem versum intrusit, εἶναι τὸν βίον βλάπτοντα etc. et reluctantem versum Herculeis suis lacertis strangulavit, laudes et ἐπινίκιον canendum est.

CCXIX. p. 217. — ὑπερῆφανόν που ἡ λίαν τρυφή —

Εἰς ἕτερον ᾗθος, οὐκ ἐν τῷ πρόσθεν ᾗ.

Hic locus e Stobaeo adductus jam supra citatus est. Atque ibi quidem recte legitur et integre,

Ἵπερῆφανόν που γίνεθ' ἡ λίαν τρυφή,

*) At που non est quondam.

et versu ultimo, ἐν ᾧ τὸ πρόσθεν ἦν. Hic autem uterque versus crurifragio mactatur. Ignosceremus Viro CL quod semel iterumque dormitaverit, et cramben suam bis apposuerit; si modo non per totum opus gravedine ac verno laborasse videretur.

100 CCXX. p. 205. Οὐκ ἐκ ποτῶν καὶ τῆς καθ' ἡμέραν τροφῆς, etc.

Lege, ut apud Plutarchum extat, τῆς καθ' ἡμέραν τροφῆς *luxu quotidiano*, non τροφῆς *cibo*: hoc enim sententiam falsam efficit. Et crediderim equidem typographi erratum esse, non Grotii; quia nihil, ut solet, in annotationibus nos admonet. At Vir CL secure hoc admisit, nihil magis persentiscens,

Quam si dura silex, aut stet Marpesia cautes.

CCXXI. p. 257. Οὐδεὶς ἀγαπῶν αὐτὸς ἀμελεῖθ' ἡδέως.

Recte hic ex Gatakero [Opp. Posth. p. 544.] castigat Grotium Vir CL. quod pro αὐτὸς reposuerit *ἐαυτὸν*. At idem turpissime se dat, cum, Gatakero relicto, qui ex libro Plutarchi Περὶ πολυγυλίας sic recte dederat,

Οὐδεὶς γὰρ ἀγαπῶν αὐτὸς ἀμελεῖθ' ἡδέως,

ipse sublato illo γὰρ versum misere enecavit. Nec vero culpa est immunis praestantissimus Gatakero; ubi Grotium clementer reprehendens, quod eundem versiculum bis posuerat paullum immutatum, et inter Menandriana, et inter Adespota,

Οὐδεὶς ἀγαπῶν *ἐαυτὸν* ἀμελεῖθ' ἡδέως,

et

Ἀγαπῶν *ἐαυτὸν* οὐδεὶς ἀμελεῖθ' ἡδέως,

In priore, inquit, et dicti gratiam et modulum corrumpit; in posteriore metri quidem moduli rationem propius servavit, sensum nihilo minus violavit. Immo contra, Vir optime, in priore metrum constat, in posteriore corrumpitur. Quippe in loco secundo anapaestus commode stare potest, in quarto dactylus nequaquam.

CCXXII. Τὸν καιρὸν; ἢ ταῦτ' ἀλλ' ἐκτὴν αἰρέμεθα.

Haec mendosa sunt: sed cum Vir CL haec supra attulerit num. 177. eo lectorem ablegabimus.

CCXXIII. p. 249.

— οὐκ ἄρα

Ἡμῶν ἐφροντίζει τις, ἢ μόνος θεός.

Grotius ad locum; Apud Theophilum legitur, Οὐκ ἄρα φροντίζει τις ἡμῶν ἢ μόνος Θεός. Quid ergo opus tanta

mutatione? cum ἄρα priorem syllabam communem habeat. Lege,

ὅτι ἄρα *) φροντίζει τις ἡμῶν, ἢ μόνος
θεός. —

CCXXIV. p. 271. Εἰς τὰ καθάρτα λοιμός ἐσοικίζεται.

Ἐσοικίζεται hic temere posuit Vir Cl. pro Grotiano εἰσοικίζεται; et, dum nihil interesse putat, pyrrhichium ver- 101
sui pro spondeo inseruit. Sed erat apud Suidam, inquit
Grotius, τὰ καθάρτα et λιμός. Quidni fuerit, et recte qui-
dem. Tuque perperam omnino, ὦ φανμάσι, qui ex nitidis
squalida, ex fame pestem huc introduxisti. Audi verba
Suidae: Rusticorum vita prae dictis copia sordida
est: Urbanorum contra munda quidem et nitida, sed idcirco
a Comicis quasi pauper et famelicā perstringi solet.
Ὡς φησι Μένανδρος, Εἰς τὰ καθάρτα λιμός ἐσοικίζεται,
Ut Menander ait, In puras aedes fames intrat. Quid,
malum, hic cum peste, et locis impuris? Hoc est, totam
orationis seriem contraire. Repone igitur,

Ὡς εἰς τὰ καθάρτα λιμός ἐσοικίζεται.

Ὡς a priore syllaba ος facile absorberi potuit.

CCXXV. p. 238.

— Ἄνδρῶν σοφῶν

Γὰρ ἐσι τὰ ἀναγκαῖα τοῖς φίλοις λέγειν·

Ἐνιοὶ δὲ φασὶ λανθάνειν τὰ πράγματα,

λέγειν ὀκνοῦντες τὰς ἀληθείας αἰεὶ.

Nihil umquam vidi his Grotianis infelicius. Quid?
tantumne virum a particula γὰρ, versum inchoasse? pudet
sane et indignor. In posterioribus vero illis quam diluta,
quam vacua sententia? Locus, unde haec Vir magnus
tam illepide exasciavit, apud Euripidis Scholiastem sic
legitur; Κατὰ γὰρ Μένανδρον σοφῶν ἀνδρῶν ἐσι τὸ τοῖς φί-
λοις λέγειν τὰ ἀναγκαῖα, ἐν οἷς φησι λανθάνειν τὰ πράγματα
τοὺς λέγειν ἡμῶν ὀκνοῦντας τὰς ἀληθείας αἰεὶ τοῖς ἀναγκαίοις,
καὶ τὰ εἴης, hoc est, Nam secundum Menandrum virorum
prudentium est res necessarias amicis narrare: in quibus
ait, Res latere eos qui verentur vera dicere amicis et so-
dalibus. Ex quibus verbis, unius literae abiectione, cer-
tissimam tibi Menandri lectionem ausim polliceri;

*) Voluit haud dubie ἄρα: quam formam si pro ἄρα repo-
nas in Calliae et Stratonis locis apud Suid. I. p. 426. Kust. et
Athen. p. 332. e. nihil amplius novandum fuerit. Fallitur etiam
Arnaldus Animadv. 24. p. 209.

— λανθάνει *) τὰ πράγματα
 τοὺς λέγειν ἡμῶν ὀκνοῦντας τὰς ἀληθείας αὐτῶν
 τοῖς ἀναγκαίοις.

— *Res latent*
Eos ex nobis, qui veremur vera semper dicere
Ad necessarios nostros

Versus sunt Trochaici; quos cum Grotius non subodoretur, sed Senarios hinc excudere vellet, omnia miris modis conturbavit, et Scholiastae quoque verba Menandro impiegit. Ceterum aut apud Scholiastem legendum est, λέγειν τὰ ἀληθῆ pro τὰ ἀναγκαῖα; aut ille perperam accepit τοῖς ἀναγκαίοις genere neutro; cum Menander ibi vellet ἀναγκαίους necessarios, amicos, sodales.

102CCXXVI. p. 310. Οὐδὲν γὰρ οὕτως ἤδὺ ἀνθρώποις ἔφην,
 Ὡς τὸ λαλεῖν τὰλλότρια.

Haec Grotius fabricatus est ex illis Nazianzeni: Οὐδὲν γὰρ κατὰ Μένανδρον οὕτως ἤδὺ ἀνθρώποις, ὥς τὸ λαλεῖν τὰλλότρια. Sed prior ille versus deformiter hiat, et Menandro indignus est: in posteriore Ionicum illud λαλεῖν ne ferendum quidem est in Comoedia Attica. Nimirum Poetae sententiam suis opinor verbis expressit Gregorius: quam si versus comprehendere vellem, ad hunc modum efformarem,

Ἥδιον οὐδὲν, ἢ τὸ τὰλλότρια λαλεῖν.

CCXXVII. p. 248. Ἀρχὴ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις κακῶν
 Τὰ γ' ἀγαθὰ λίαν δυσκολαίνουσιν πέλει.

Mira sane sententia: quis enim τοῖς ἀγαθοῖς δυσκολαίνει, rebus suis bonis indignatur, et moleste eas fert? sed est Grotii hoc παράδοξον, non Menandri. Sic enim Plutarchi verba habent De communibus notionibus contra Stoicos pag. 1976. Ed. Steph. Οὐ μὴν ἐνταῦθα τὸ δυνατόν ἐστιν, ἀλλὰ Μενάνδρῳ μὲν εἰπόντι θεατρικῶς,

Ἀρχὴ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις κακῶν
 Τὰ λίαν ἀγαθὰ,

δυσκολαίνουσι (τοῦτο γὰρ εἶναι παρὰ τὴν ἔννοιαν) αὐτοὶ δὲ τῶν κακῶν ἀρχὴν ἀγαθὸν ὄντα τὸν θεὸν ποιοῦσιν. Ubi sole meridiano clarius est, illud δυσκολαίνουσι Plutarchi verbum esse, non Poetae; et pro nominativo Stoicos hic subintelligi. Quod cum olim vere animadvertisset eruditissimus Gatakerus Miscell. Posth. cap. ix. Vir tamen CL

Cum

*) λανθάνει perspicue exhibet Flor. 6. apud Matthiaeum.

Cum Gatakero, inquit, non sentio, dicente δυσκολαίνουσιν esse Plutarchi, non Menandri. Tunc hoc non sentis Cratetis jecusculum? posthac itaque non sentias picem esse nigram, aut nivem candidam. Ubi tibi mens erat, cum sic judicares? At cum jocante Gatakero tu serius sensisti, et mutilo Grotii Senario post δυσκολαίνουσιν ex Gatakeri sententia πέλει addidisti: aequè utrobique infelix, et cum dissentis, et cum una sentis. Nam illud πέλει Poëticum vocabulum in sermone communi et Scena Attica nullo locum habere potest.

CCXXVIII. p. 20.

— αἱ

103

Κυῖσκουσαι ἐπικαλεῖσθε μὲν τὴν Ἀρτεμιν
Ἀξιοῦσθαι συγγνώμης [ἂπό γε Θεᾶς] ὅτι
Διεκορήθητε. —

Haec quidem, si auferas illud μὲν et ἂπό γε Θεᾶς, apud Theocriti Scholiastem Menandro adsoribuntur. At falso, opinor; cum nullum in his metri vestigium extet. Quid autem Viro Cl. precemur, qui pauculis illis insertis se bellos Senarios confecisso autumavit? quid, nisi ut tam lepidus Musicae magister cum noctuis et bubonibus perpetuo cantitet.

CCXXIX. p. 306. Πλανᾷτ' ἐκεῖνος, καὶ φρένας κοῦφας ἔχει.

Apud Clementem, inquit Grotius, est Πενλάνητ'. Adde, et apud Eusebium. Cur autem mutavit vir magnus? an quia credidit πλανῶμαι primam syllabam producere? atqui in eo falsus est. Revoca igitur lectionem pristinam, Πενλάνητ' ἐκεῖνος.

CCXXX. p. 238. Πόρον ἔχεις, εἰ δὲ μὴ, νενόηκ' ἐγώ.

Iterum Artem suam ostentat Vir Cl. qui pro integro Senario hunc nobis venditat; cui tamen unus pes deficit. O mirum Artificem, qui alias septenis pedibus Iambos fabricatur, alias quinis! Videtur mihi Personae nomen excidisse;

Σίμων, πόρον ἔχεις· εἰ δὲ μὴ, νενόηκ' ἐγώ.

CCXXXI. p. 249. Χρησά με λέγονθ' ἢ οὐκ ἐποίησεν προσδοκᾷς.

Vir Clarissimus in Notis, *Pro λέγοντα apud Priscianum maluimus scribere λέγονθ' ἢ exigua mutatione, et sensu meliore.* Quid tu malis aut nolis parum Menandri interest: nam ne unico, quantum memini, loco veram ei medicinam adhibuisti. Vel hic, quam numerose versum tornavit, qui ἢ οὐκ pro Iambo obtrudit? Desine vero fal-

nos Senarios nobis confingere, et unum potius verum edisce,

Quam quisque novit artem, in hac se exerceat.

Apud Priscianum verba sic habent: Μένανδρος. Μέμφομαι σοι τοῦθ' ὅτι χρησά με λέγοντα οὐκ ἐποίησεν προσδοκᾶς: in quibus Trochaicum reperisse sibi visus est Grotius, quem ad hunc modum constituit,

Μέμφομαι σοι τοῦθ' ὅτι χρησά σοι με λέγοντ' οὐ προσδοκᾶς.

Atqui bis in ignoratae artis crimen incidit Vir eximius. Prior enim pars Ditrochaei non admittit Dactylum, qui bis hic in illis locis comparet, τοῦθ' ὅτι et σοί με λέ. Equidem vel primo conspectu veram lectionem agnovi, mutatione minima,

— Μέμφομαι σοι τοῦθ', ὅτι

Χρησά με λέγοντ' οὐκ ἐν ποιήσῃ προσδοκᾶς.

Hoc certe nos maluimus, et sensu ni fallimur *meliore*: qualis enim ille sit, quem Vir Cl. commendat, vix videor intelligere. Illud clarius intelligo, perperam eum fecisse, cum clanculum pro more suo μέμφομαι σε edidit pro μέμφομαι σοι: quasi vero μέμφομαι geminum accusativum personae et rei regere posset.

CCXXXII. p. 278. Ἐγὼ γὰρ ἀνθρώπους θινῶν φάττην ἔχω αὐτοὺς ἐκείνους. —

Verba Aeliani: Καὶ ὁ μὲν τοῦ Μενάνδρου Θήρων μὲν φροντὶ, ὅτι θινῶν ἀνθρώπους φάττην αὐτοὺς ἐκείνους εἶχεν, hoc est, *Et Menandri quidem ille Theron gloriatur, se homines decipientem eos ipsos pro praesepi habere.* Ex his Senarios illos conficiebat Grotius; sed perperam proculdubio, cum θινῶν ibi correpta priore inducat: quod tamen, cum teste Eustathio ἀπὸ τῆς θινὸς naso deriveretur, eam syllabam producit. Nimirum sententiam Menandri, non verba; Aelianus protulit; et huc spectare credo quae Eustathius ex nostro citat, ἔγωγ' ἐπίσταιται θινᾶν, *Ego scio decipere et naribus ducere*; quae hic infra habes. Sunt Parasiti gloriantis verba.

CCXXXIII. p. 204. Καὶ μεταχάρασσον τὴν μὲν ἀνδρίαν μελῶν Εἰς ἀπρεπές, τὸ δὲ τάχος εἰς ὄκνον πολὺν.

Ἀνδρίαν in primum versu emendavit Dan. Heinsius: in secundo et ob versum et orationem repono,

Εἰς τὰπρεπές, τὸ δὲ τάχος εἰς ὄκνον πολὺν.

105 CCXXXIV. p. 240. Δούλω γεγυμένω, δούλε, δουλέντω σοῦ —

Ita corripbat Dan Heinsius; cui Grotius adplaudit. Sed cum codex Scriptus habuerit, *Δουλογεῖ δὲ, δουλε, δουλεύων*, equidem sic potius legerim,

Δουληγεῖ δὲ, δοῦλα, δουλεύων φοβοῦ.

O serve, qui servo nato servis, metus.

Δουληγεῖς, ut *μοιρηγεῖς*. Ceterum haec Tragici cujusdam videntur, non Menandri: sed interdum et Comoedia vocem tollit, cothurnoque inambulat.

CCXXXV. p. 205. *Ψυχῆς γὰρ οὗτος μόνος ἔχει λάματα.*

Ob versum hiantem repone, *ταλάματα*, id est, *τὰ λάματα*, ut *θομάτιον*, *θαιμάτια*.

CCXXXVI. p. 203. *Αἰτοῦ παρὰ θεοῦ, ἀλλὰ μακροθυμίαν* etc.

In his plura adversus metrum peccant, quae miror Grotium praeterisse. Lege,

Αἰτοῦ παρὰ θεῶν, ἀλλὰ μακροθυμίαν.

Ὅταν δ' ἄλυσος διατέλους εἶναι θέλῃς,

Ἢ δὲ θεὸν σε γεγόνεν? ἢ τάχα δὴ νεκρὸν.

CCXXXVII. p. 244. *Ὁ λοιδορῶν τὸν πατέρα, δυσφημῇ λόγῳ, Τὴν εἰς τὸ θεῖον δὲ μελετᾷ βλασφημίαν.*

Hoc δὲ recte a Dan. Heinsio additum pronuntiat Grotius. Ego aliter censeo; neque enim in priore versu ulla sententia commoda est. Vide, quanto nos rotundius et elegantius corrigimus,

Ὁ λοιδορῶν τὸν πατέρα δυσφήμῳ λόγῳ

Τὴν εἰς τὸ θεῖον ἐκμελετᾷ βλασφημίαν.

Egregia sententia: Qui semel in parentes impius est, is 106 porro in Deos impius futurus est.

CCXXXVIII. p. 208. *Διονυσίων γὰρ ἦν πομπή, οὗτος δὲ μοι Τότ' ἠκολούθησεν μέχρι τοῦ πρὸς τὴν θύραν. Φοιτῶν τε καὶ κολακεύων τὴν μητέρα.*

Quousque tandem Vir Clar. cum claudicantibus et suffraginosis suis Senariis risum nobis excitabit? At audite, quam rationem operae suae reddat: *In primo*, ait, *versu supplevi γὰρ, et in secundo τότ'*: quia utrique versui pes unus deerat. Si unus pes singulis defuit, quomodo γὰρ et τότ' addita defectum duorum pedum supplere potuerint? An tuorum Iamborum pedes unica syllaba constant? Sed numquam magis festinus est, quam ubi de versuum ratione loquitur: ergo habeamus potius gratiam, quam irascamur. Verba apud Hermogenem sic extant: *ὡς παρὰ τῷ Μενάνδρῳ. Διονυσίων ἦν πομπή· ὁ δὲ μοι ἠκολούθησε μέχρι τοῦ πρὸς τὴν θύραν. ἔπειτα φοιτῶν καὶ*

κολαπεύων τὴν μητέρα, ἔγωγε με. Ubi vides, opinor, praeter illa tua γὰρ et τόσ', etiam οὗτος te interpolasse, et ἔπειτα, prorsus ejecisse. Jam autem, si ego tibi, cum haec scriberes, prope cubitum adstitissem; auctor tibi fuisset, ut ad hunc modum versus hos digeres,

— πομπή γὰρ ἦν Διονυσίων,
 Ὁ δὲ μ' ἠκολούθησεν μέχρι τοῦ πρὸς τὴν θύραν.
 Ἐπειτα φοιτῶν καὶ κολαπεύων μητέρα,
 ἔγωγε με.

Hi utique Senarii sunt; at tui illi, excepto medio, ka-
 titubant, et vacillant, quasi poplites iis succidiasse.

CCXXXIX. p. 255. Ἄλλ' ἐπόφει καὶ τις τὴν θύραν ἑξών.

Apaga vero tam lutulentum Senarium: qui, si nescis, bis adversus metrum peccat. Pro ἐπόφει καὶ Scholiastes Aristophanis habet ἐπόφηκε. Unde rectissime Kusterus tuus sic versum reposuit,

Ἄλλ' ἐπόφηκε τὴν θύραν τις ἑξών.

At tu harum rerum ignarissimus Viro Eruditissimo recte monenti obtemperare noluisti. Nullum quippe κριτήριον tibi erat, quo vera an falsa dixerit ille, posses internoscere. Neque adeo me fortassis audies, cum tot tibi emendationes, a te frustra tentatas, gratis subministro.

167 CCXL. p. 256.

— Ποτήριον
 Τράπεζαν, ἀρπαγὴν, καὶ δεύτερον κᾶδον.

Facile quis divinaverit illud καὶ, quo versus suffocatur, a Viro Cl. profectum esse: Ammonius enim non agnoscebat. Si δεύτερον potius ejecisset, quam inepte intrusisset καὶ; exiret Iambus rotundissimus.

CCXLI. p. 256. Οὐχ οὗτος ἱππόκαμπος ἐν αἰθέρι;

Atqui hoc ex Nonio, si sic disposueris, neque Senarii membrum esse poterit, neque ullius versus. Quam facile erat emendasse, si vere scivisses, quod scire te credidisti,

Οὐχ οὗτος ἱππόκαμπος ἐς' ἐν αἰθέρι;

CCXLII. p. 256. Μαρτύρομαι τὸν Ἀπόλλω τοῦτον καὶ τὰς θύρας.

An hunc quoque pro Senario nobis venditat Vir Cl.? O solum, quem Musae diligunt, cui talia domi nascuntur! Apud Suidam quidem sic locus extat; sed cum in voce Ναι hoc citatur, nihilque adeo hic sit, quod ullo modo ad Ναι spectet, crediderim corrupta esse verba, et hoc modo emendanda:

Μαρτύρομαι γὰρ καὶ τὸν Ἀπόλλω τούτῳ,
 Ναι τὰς θύρας. —

CCXLIH. p. 257. Ἐν γὰρ τι τοῦτων τῶν τριῶν ἔχει κακόν.

Elegantior ea lectio est, quam in Indice v. Τῶν τριῶν ex Photii lexico inedito citat Vir Cl., κακόν.

CCXLIV. p. 273. Οὐδ' ὅτι ποιήσας —

Inepta haec scriptura est, et ne Graeca quidem. Vera lectio est, Οὐδ' ὅτι ποιήσας, Scis quid facies. Ratio autem constructionis est, quia inverso ordine est accipiendum, Fac scis quid: ut Latini dicunt Faciam nescio quid.

CCXLV. p. 260. Παρ' αὐτὸν ἴσα βαῖν' ἑταῖρα πολυτελής. 108

Juxta eum incedit paria ambulans sumptuosa aulea.

Vir Clar. ad locum, *Ut versis*, inquit, *constaret*, sic *verbis disposui*: nam apud *Harpocrationem*, *Suidam*, et *Photium MS.* erat ἴσα βαίνουσα. Αἰν' vero? ut *versis* constaret, tres simul parietes una fidelia dealbasti? quid benignius? Quam vellem, in cubiculo tuo essem, ut demulcerem tibi caput, ita Vir comis et lepidus es. Verum illud perquam incommode accidit, quod dum *versis*, qui absque te esset recte se haberet, consulere studes, duplici eum infortunio mactasti. Ἰσα enim, cujus priorem syllabam tu hic producis, apud Comicos semper eam brevem habet *): et autem in βαίνε numquam elidi poterit, quantumcumque tu sudes et aestues. Quamobrem, si me audis, in secunda tua Editione, ubi tribus illis Scriptoribus satisfeceris, sic reponere, ut illi exhibent,

Παρ' αὐτὸν ἴσα βαίνο' ἑταῖρα πολυτελής.

CCXLVI. p. 259. Ὅρα, ἀκαρῆς παραπόλλας ἀγρίως.

Vides te momento temporis funditus periisse.

Ita quidem Etymologici auctor, ut nunc habetur pro Senario tamen hunc recipiemus, quasi ἀκαρῆς secundam produceret? mirime gentium. Proinde aut hoc modo reponere,

Ὅρας; ἐν ἀκαρεῖ παραπόλλας ἀγρίως.

Aut alio non dissimili.

CCXLVII. p. 259. — μικροῦ.

Μὲν ἀρῶαβων' εὐθύς μ' ἔπεισε καταβαλεῖν.

In his verbis digerendis metrum quidem servavit Vir Cl. sed in aliud vitium incidit, cum a particula μὲν ver-

*) Ejus rei immemor fuit ipse vir summus in Epist. ad Heinst. p. 71. ubi Hermippi locus vix littera mutata ita exhibendus erat: ἔχοντες ἴσον ἀσπίδων ὀγκύη. Est senarius ultimo pede truncatus.

sum ordiatur. Cujus culpa affinis est, ὁ πᾶν Grotius, qui a γὰρ et, si bene memini, de versus inchoavit. Ut verbo dicam; vocabula illa, quae ὑποτακτικά Graeci magistri appellant, quaeque sententiam inchoare nequeunt, ut μὲν, γὰρ, δὲ, οὖν, πού, et similia, ea neque versum inchoare possunt. Hoc verum esse studiosi experimento scient. Lege igitur, ut Trochaicus sit,

Καὶ μικροῦ μὲν ἀρρεβῶνά μ' ἔπυσεν εὐδὺς καταβαλῶν.

Cur enim verborum seriem invertebat Vir Cl. nulla necessitate?

CCXLVIII. p. 258. Ἐκείνητι ἐπὶ δίφρου μήτηρ τε καὶ παρθένος.

Ita auctor Etymologici. At qui ullum Senarii sententium habet, hunc nullum esse statim agnoscet. Sic igitur verba didacenda sunt,

— ἐκείνητι ἐπὶ δίφρου

Μήτηρ τε καὶ παρθένος. —

vel versu unico Ἐκείνητι ἐπὶ δίφρου μήτηρες καὶ παρθένου.

CCXLVIII. p. 258. Διδράμηνκα δρόμον ὅλον οὐδὲς πώποτε.

Hinc quoque, opinor, ut *versus constaret*, Vir Cl. clanculum tulit, σοι. At posthac, si sapit, abstinebit illos unguis, qui omnia, quaecunque tangunt, foede contaminant. Revocandum illud σοι, quod apud Etymologum est, ut versus recto talo incedat.

CCL. p. 263. Γὰρ ἢ ταῖρα καὶ διαφανὲς χιτῶνιον.

Adducit hoc Eustathius, ut probet Menandro auctore *χρηστικῶν* dicti. At homo suavis, ut *versus constaret*, χιτῶνιον nobis clam supposuit; plane in auctoris sui frontem arietans. Quid profuit autem, semel jam dixisse, a γὰρ et similibus ὑποτακτικοῖς non posse versum inchoari? Ecce iterum Crispinus; et fortasse posthac denuo eadem chorda oberrabit. Neque vero sensit, cum illud ταῖρα in loco secundo posuit, se Senario suo suffragines incidisse. At ostendam tibi jam quanti sit, in Arte Metrica, quae tuae *Artis Criticae* non minima pars esse debet, mediocriter versatum esse. At opinor pro e in MSS. usu venire saepe audivisti. Lege igitur sine dubio.

Ἀπλωμένη γὰρ ἢ τέρα καὶ διαφανὲς

χιτῶνάριον ἔχουσα, —

CCLI. p. 258.

— δὲ γὰρ ἢ

Πλουτεῖν ὅπως με μάρτυρας πολλοὺς ἔχεν
Τῶν δρῶντα.

Vir Cl. pro summa sua eruditione, quot pedes Senarius habeat probe intelligit; qui vero aut quantus sit Trochaïcus ne fando quidem videtur audivisse. Nam percipisset utique τοὺς δρωῖντας Trochaïci principium esse, non Iambi. Sic igitur digere,

Δεῖ γὰρ ἡ πλαντῖν, ὅπως μὴ μάστιγας πολλοῖς ἔχειν 110
Τοὺς δρωῖντας. —

Et lege, inquam, ὅπως μὴ, ut non habeam, cum editione Veneta: male enim Heinsiana ὅπως μ' ἤ. Cur autem hic Vir Cl. sententiam plane invertit? Poëta enim divitias hic optat sine testibus.

PHILEMONIS RELIQUIAE.

ΑΓΡΟΙΚΟΣ.

CCLII. p. 403. Διαφέρει οὐδὲ μικρὸν, ἀλλὰ σχήματι.

Illud διαφέρει Grotius de suo donavit: *versu*, ut ait, *desiderante*; a Stobaeo enim abest. Atqui haud tali auxilio versus indiget; adhuc enim turpiter hiat, neque antiqui coloris quidquam habet. Equidem hic suspicor Personae nomen, ut saepe alias, excidisse: cum exscriptores illa omitterent, utpote ad sententiam nihil conferentia. Repone igitur hoc, vel simile quid;

Οἷε τι τῶν ἄλλων διαφέρειν θηρίων,
ἢ Σμικρίτης; σφδὲ μικρὸν, ἀλλὰ σχήματι *).

ΑΝΑΝΕΟΤΜΕΝΗ.

CCLIII. p. 359. Ψωμοκόλαξ δ' ἔσθ' οὗτος. —

Hoc ex Athenaeo prolatum neque Senarium neque Trachaicum inchoare poterit. Sic ergo constitue.

— Ψωμοκόλαξ δ' ἔσθ' οὐτοαί.

ΑΠΟΚΑΡΤΕΡΩΝ.

CCLIV. p. 360. In versu secundo πρώτη ἀλλὰ, vocalibus indecore hiantibus, sine dubio correctione indigent. Tertius autem a manu Grotii est; nam apud Stobaeum sic extat, Ἡμῶν ὅταν γίγνωνθ' εὐθὺς καὶ ἡ τύχη. At Vir ma-

---

*) Non poterat infelicius: neque enim μικρὸν primam syllabam corripit, neque Σμικρίτης vocativo casu formatur Σμικρίτης.

111 gnus, ut versui consuleret, όταν γίγνωντ' ἄν edidisse se memorat. Infelicitur, ut nihil magis: quorsum enim alterum ἄν? cum in όταν, quod perinde est ac ὅτ' ἄν, jam ante unum ἄν extiterit. Quid multa? sic lege locum totum:

Νῦν δ' οἷδ' ἀκριβοῦς τὴν Τύχην, ὥς οὐ μία,
Οὐδ' ἔστι πρόηκ' ἀλλὰ μετὰ τῶν σωμάτων
Ἦμῶν, όταν γιγνώμεθ', εὐθὺς χ' ἡ τύχη
Προσγίνεται ἡμῖν, συγγενὴς τοῦ σώματι.

Scio, inquit, Fortunam nec unicam esse, nec olim: sed corporibus nostris, cum nascimur, una adnasci Fortunam, corpori cognatam. Ubi adverte, Lector, illud Προσγίνεται adnascitur: quanti enim flagitii reus est Vir Cl. qui, et Stobaeo et Grotio relictis, προγίνεται prius nascitur occulte his intrusit? Contemplare sodes sententiam: UNA cum corporibus nostris fortunam PRIUS esse, quam nos. Quid, malum, hoc aenigmatis est; et Prius et Una? Ubi eras, cum hoc scriberes? Tene in Arte Critica regnum obtinere velle? Graevios et Gronovios sannis excipere? Vah, si Domus Martiana tale quid excidisset; ut nihil pepercisses, ut per integras paginas os misello, et latera et crura batuisses!

B A B T Λ Ω N I O Σ.

CCLV. p. 362. Βασιλίσσαν Βαβυλῶνος, ἃν οὕτω τύχη.

Nihilo meliores Senarios Philemoni impingit Vir Clar. quam prius Menandro. Verum cum Athenaeus mendose haberet Βασιλίσσης ἢ Βαβυλῶνος, neque Casaubonus correctionem tentaret; ille miser derelictus quidvis potius, quam nihil comminisci voluit. Quid enim? ut versum ei claudicantem condonemus, an Pythionica scortum regina erat Babylonis? Nugae, nugae. Si quid naris criticae habuisset, sic corrigendum esse facile olfecisset,

Βασιλίσσ' ἔση Βαβυλῶνος, ἃν οὕτω τύχη.
Regina eris Babylonis, si fors faverit.

Babylonius ille amator, qui nomen dat huic Dramati, magnifice pollicetur hoc scorto suo; et se eodem eam habiturum loco, quo Harpalus Pythionicam: de quo consule Athenaeum.

Γ Α Μ Ο Σ.

CCLVI. p. 363. Ὀλκιον ἰδὼν μὲν ἐπὶ τραπέζῃ κείμενον.

112 Illud μὲν sustentando versui inseruit Vir Clar. sed ignarus medicus, dum opem ferre festinat, perniciem at-

tulit. Lege, ut codex vetus apud Polluceum, Ὀλκεῖον ἔδον ἐπὶ τροπέῃ κείμενον. ♀

Δ Ε Λ Φ Ο Ι.

CCLVII. p. 357. Στήσαι πριάμενον τὰς γυναῖκας κατὰ τὰ πούς.

Ita τὰς pro τὶ posuimus, inquit Grotius: et, Recte, succinit Vir Cl. Uterque fallitur: nam vere Editio Aldina habet, τοι. Articulus hic non convenit.

CCLVIII. p. 357. Οὐκ εὖ σεαυτὸν τυγχάνεις ἔχων; ἔχεις Πῶς ἢ θύρα σοι ἔξαι ἂν ἀνεωγμένη.

Σεαυτὸν est Viri Cl. facinus, qui σεαυτὸν ἔχων te contines hic intelligit. Vix ipsae olim Harpyiae magis omnia foedaverunt, quaecumque unguibus attigerant. Recte vero se habet σεαυτοῦ, notissima phrasi, οὐ τυγχάνεις εὖ ἔχων σεαυτοῦ, an non bene te habes? an tentigo tibi molesta est? Versum sequentem sic exhibet Athenaeus, Πῶς ἢ θύρα ἔξαι ἀνεωγμένη: reliqua infersit Grotius, et versum dedit bis inconcinne hiantem, Casaubonus vero etiam pejorem. Mihi nullum est dubium, quin verbum exciderit; absorptum scilicet a proximis ob similitudinem. Et reperisse quidem me reor; sed ea conditione proferam ut interpretationem a me ne expectes,

Οὐκ εὖ σεαυτοῦ τυγχάνεις ἔχων; ἔχεις
Ἐκτενέως πῶς; ἢ θύρα σ' ἀνεωγμένη.

Versum penultimum

Ἄλλ' εὐθὺς εἰ βούλει σὺ καὶ συχνὸν τρόπον
corruptit Grotius, dum corrigere conatur: Athenaeus sic habet,

Ἄλλ' εὐθὺς ὥς βούλει συχνὸν βούλει τρόπον.

Lege certissime, literae unius jactura,

Ἄλλ' εὐθὺς, ὥς βούλει σὺ, χ' ὅτ' βούλει τρόπον.

Idem etiam versu praecedente pro ὑφ' ἡρασιεν male supposuit ὑφ' ἡραπαγή.

Θ Η Β Α Ι Ο Ι.

CCLIX. p. 366. — Ἐμοῦ γὰρ κύριος μὲν εἰς ἀνὴρ.

Excidit pes unus, Viri Clarissimi incuria: sic enim et Stobaeus et Grotius,

Ἐμοῦ γὰρ εἰς κύριος μὲν εἰς ἀνὴρ.

ΘΗΣΑΥΡΟΣ.

CCLX. p. 367. Οὐκ ἔς' ἀληθὲς παραλογίσασθ' οὐδ' ἔχειν
Ὀψάρια χρυσά.

Versus laborat; cum γι in παραλογίσασθαι brevis sit.
Lego,

Οὐκ ἔς' ἀληθὲς παραλογίζεσθ', οὐδ' ἔχειν.

ΙΑΤΡΟΣ.

CCLXI. p. 368. — καὶ γυλίαν τιν' ἀργυρώματων.

Scribe ex Casauboni emendatione, γυλίον τιν' Γύλιος
enim dicitur, nusquam γυλία.

ΚΟΡΙΝΘΙΑ.

CCLXII. — αἱ δὲ παῖδες παρέχων

Ἡ μὲν τὸ θερμόν, ἡ δ' ἑτέρα μετακτερας *).

Ita quidem Athenaeus nunc habet: sed cum μετακτερας secundam corripiat, certissime legendum est,

Ἡ μὲν τὸ θερμόν, ἡ δ' ἑτέρα τὸ μετακτερας.

ΜΕΤΙΣΝ.

CCLXIII. p. 369. Ἰχθυὺς τις σοὶ ἐφαίνεται ἐφθός; μικρὸς ἢ
ἀκήκοας. —

Ita Senarium hunc constituit Vir Cl. neque sentit
pedem secundum utraque syllaba vacillare. Casaubonus
quidem locum intactum praeteriit; sed sine dubio sic
haec legenda sunt, et cum sequentibus continuanda,

A. — ἰχθυὺς τί σοι

ἐφαίνεται ἐφθός; B. Μικρὸς ἢ ἀκήκοας;

Ἀλμὴ τε λευκή, etc.

Emendationem nostram μικρὸς pro μικρός verba sequentia
confirmant: inde dicunt μαροφαγός, et μαροφαγὴν **).

CCLXIV. p. 370. — Ἀργύριος δὲ παρατεθέντος κάραβον.

Ἀργύριος nomen, utpote ἀπὸ τοῦ ἀργύρου deductum,

*) Non Philemonis locus est sed Alexidis: v. Athenaeum III.
p. 123. e.

**) Alexis apud Athen. IV. p. 161. d. ἔδει δ' ὑπομῖναι μικρόν, δακτύλιον, ῥύπον etc. Porsonus Adv. p. 62. μικροστίαν. Legendum videtur μαροστίαν.

secunda brevi stare hic nequit. Lege igitur Ἀγύρριος Agurrius: et ita plane Eustathius hunc locum laudat pag. 1283. Quem cum legeret Vir Cl. prae inscitia tamen rei metricae quid rectius sit ignorabat. Idem olim mendum in Aristophanis Pluto,

Ἀγύριος δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον πέρδεται;

Ubi vel versu ipso flagitante reposuerunt Viri Docti, Ἀ-114 γύρριος.

M O I X O Σ.

CCLXV. p. 370. Οὐκ οἶσθα νάβλαν; ἔδεν ἔν οἶσθ' ἀγαθόν.

Et hic quoque versus claudicat: quem cum sic restituere voluit Casaubonus, οἶσθα ἀγαθόν, quid sodes profecit? α enim illud sequente vocali omnino elidi debet. Lege ergo, ut Senarius constet,

— οὐδέν οὐν οἶδας ἀγαθόν,

Sed, cum Aldina Editio οὐδὲ νῦν habeat, non οὐδέν οὐν: fortasse sic potius legendum est,

Οὐκ οἶσθα νάβλαν; οὐδὲ νῦν οἶσθ', ἀγαθί;

N O Θ O Σ.

CCLXVI. p. 372. Κολώνη.

Dormitabat hic bonus Homerus. Non enim Κολώνη ex Philemone citat Eustathius, sed Βουνός: quam vocem alii putabant eum tamquam barbaram sugillasse; alii, ut legitimam usurpasse. Vide modo Eustathium.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΑΣΤΗΣ.

CCLXVII. Λεὶ τὸν πολιτῶν προστάτην αἰρούμενον *).

Pro προσατῆν, ut Stobaeus et Grotius habent, προστάτην furtim supposuit Vir Clar. et contra versum, et constructionem. Sed licebit hoc typographo imputare.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ.

CCLXVIII. p. 374. — τὴν πλατειάν σοι

Μόνον ταύτην πεποίηκεν ὁ βασιλεὺς.

Omnia ad Senarios reducere vult Vir Clar. quos ta-

*) Non Philemoni sed Menandro tribuitur hoc fragmentum. Exhibui inter Menandri Inc. 54.

men ipsos non aliter intelligit, quam syllabas numerando; ut hic,

Μόρον | ταύτην | πεποι | ηκεν | ὁ βα | σιλεῖς.

nbi ex sex pedibus tres sunt vitiosi; et in priore versu, ex duobus alter. Jam dudum profecto taedet cum homine loqui, qui ipsa elementa nescit. Redigantur ad Trochæcum verba hæc:

Τὴν πλατεῖάν σοι μόνῃ ταύτῃ πεποίηχ' ὁ βασιλεῖς;
Tibine soli hanc plateam rex fecit?

Π Α Ρ Ε Ι Σ Ι Ω Ν.

CCLXIX. p. 375. Οὐ γίνεται περὶ τοῦπτανεῖον σκεπτωρία;
115 (Ἄλλὰ) τραπεζοποιῶς ἐστὶν ἐπὶ τοῦ διακονεῖν.

Ut constarent versus, inquit Vir Cl. prioris nonnihil invertimus verba; in posteriore addidimus ἄλλὰ. Hoccine tu invertisti, ut versus constaret? Quid tibi, mi homo, cum versibus? posthæc, si sapis, intra orationis solutæ auctores te continebis; versum etenim priorem misere strangulasti; posteriori vero illud ἄλλὰ addidisti, qui per se absque ἄλλὰ est aequo longior. Locus apud Athenæum sic fertur,

Περὶ τοῦπτανεῖον οὐ γίνεθ' ἡ σκεπτωρία.
Τραπεζοποιῶς ἐστὶν ἐπὶ τοῦ διακονεῖν.

unde levi mutatione sic versus constituo:

Περὶ τοῦπτανεῖον οὐ γίνεθ' ἡ σκεπτωρία.
Τραπεζοποιῶς ἐς' ἐπὶ τοῦ διακονεῖν.

Ὁπτάγιον, inquam, versus efflagitat, non ὀπτανεῖον: et sic Atticos usurpasse diserte affirmat Phrynichus, et Herodinus apud Etymol. Magn. *) Ita sæpe Aristophanes; cujus hunc versum, quia Hexametrus est, opinor intelliges:

Ἐσφοικῶν δ' ἐς τοῦπτανεῖον λήσει σε πυνηδόν **).

CCLXX. p. 374. Καρδανλὸν, ὡς, καὶ θρίον μὲν ἐν ζηνῷ.
Τούτων διάπτωμ' ἐγένετ', ἀμάρτημά τι.

In tertio versu, inquit Vir Cl. addidi καὶ et μὲν: initio sequentis sustuli τι et ἡ ante ἀμάρτημα, quæ vitiaabant versum. Infeliciter, ut semper. Illa enim ipsa, quæ partim addidisti, partim sustulisti, versus vitiant, non emendant. Sic lege, si versibus vis consulere:

Καρδανλὸν, ὡς, θρίον, ἐν ζηνῷ· τί δαί;
Τούτων διάπτωμ' ἐγένετ' ἡ μάρτημά τι;

*) Vide Lobeck. ad Phryn. p. 276.

**) Equit. 1033.

ΠΙΤΤΟΚΟΠΟΡΜΕΝΟΣ.

CCLXXI. p. 375. Ἰδοὺ πάρεισιν, ὥς ὁράς· τριτημόρου
ἕκαστος ὑμῶν ἦλθεν· εἰς τοὺς τέσσαρας
ἔβληφεν ἡμῖν οὐτοσὶ τριώβολον. (lege ὑμῖν)

Multa hic adnotat Vir Clar. quae non sunt unius as-
sis. Nihilo tamen meliora sunt, quae viri magni Salma-
sius et Gronovius pater ad hunc locum sunt commentati;
quos vide in nupera Pollucis editione. Solus ibi rem acu
tetigit Clar. Hemsterhusius. Rem per se facillimam uno
verbo declarabo. Chalci 8 faciēbant 1 obolum. Sex vero
Chalcos appellabant τριτήμορον, quod probat Pollux ex hoc
loco Philemonis; ubi narratur *Quatuor viros ad nescio
quem locum venisse mercede τριτημόρου in singulos; et
unum ex illis nomine omnium quatuor accepisse Triobo-*
lum. Ergo, infert Pollux, 1 Triobolum continebat 4 τρι-
τήμορα: atqui notum est Triobolum continere 24 chalcos,
cum obolus contineat 8. Tritemoron igitur, quarta pars
Trioboli, continebat chalcos 6: nam 6 est quarta pars 24.
Quid his facilius: sed ut pulverem, qui virorum magnorum
oculos laedebat, abstergam, hoc insuper explicationis
caussa addam. Conductor horum quatuor mercenariorum
debebat singulis sex chalcos: cum tot aenei chalcēi non
essent ei ad manum, dedit uni illorum tres obolos argen-
teos, aequivalentes quater sex chalcis; quos ipsi postea
περματίσαν et pro aeneis chalcis commutare possent, et tum
singulis sex chalcos distribuere. Hoc ubique factum est,
et hodie fit in vita communi. Qua occasione lepidus nar-
ratur jocus in Aristoph. Vespis. Singuli iudices Athenis
a Colacretis tres obolos quotidie accipiebant. Sed com-
pendii caussa binis dabatur Drachma, quae valebat 6 obo-
los; quam bini illi postea inter se dividere deberent. Al-
ter ergo ex duobus in foro piscatorio Drachmam permu-
tans, pro tribus obolis tres Mugilis squamas lippienti al-
teri dedit, et sic os ei sublevit. — Ceterum in loco sequen-
te, quem ex Polluce adducit Vir Clar. et numeros luxatos
video, et sententiam pravam aut nullam: sed, cum nihil
nunc properanti succurrat, quod placeat, aliis eas spinas
calcandas relinquo.

Π Τ Ρ Ρ Ο Σ.

CCLXXXII. p. 378. Περὶ τοῦτό τ' αἰτοῦς πολλὺς ἀναλοῦ-
ται χρόνος —

Πολλὺς, inquit Grotius, pro πολλὺς ob versus posui.

Nollem equidem hoc Viro magno excidisset. Neque enim πολὺς Ionicum in Comoedia Attica locum habet, neque versus ea medicina eget. Credebat scilicet ἀναλοῦται secundam syllabam corripere; quam tamen ubique producit Restitue ergo πολὺς in locum, unde ejectum est.

Σ Α Ρ Δ Ι Ο Σ.

CCLXXIII. p. 381. Σοὶ πέντε χαλκοῦς; σὺ δὲ μοι τρι-
τήμορον.

Syllaba una deest versui, quae ita supplenda est:

Σοὶ πέντε χαλκοῦς; σὺ δὲ γε μοι τριτήμορον.

CCLXXIV. p. 380. Εἰ τὰ δάκρυ' ἡμῶν τῶν κακῶν ἦν
φάρμακον etc.

117 Locum hunc ex Stobaeo expressit Grotius; at apud Plutarchum verius meliusque versus primus sic extat,

Εἰ τὰ δάκρυ' ἡμῶν τῶν κακῶν ἦν φάρμακον,

et versus sextus,

Ἐάν τε κλαίης, ἂν τε μὴ πορεύσῃται *).

Versu septimo Plutarchus habet, Τί οὖν πλέον ποιούμεν οὐδέν, etc. Octavo autem, Ὡς περ τὰ δένδρα καρπὸν, τὰ δάκρυα. Ita, inquam, editio Aldina; nam Stephanus et Xylander τοῦτο ex Stobaeo post δένδρα intruserunt; prorsus inepte, cum crassissimum Soloecismum ibi faciat. Melius quidem paullo apud Stobaeum, ubi τὸ δένδρον τοῦτο est, non τὰ δένδρα τοῦτο. Sed et hic in versu syllaba redundat, ut mirer magnum Grotium id non advertisse. Equidem hos versus sic corrigendos credo,

Τί οὖν πλέον ἔχομεν; οὐδέν· ἡ λύπη δ' ἔχει,

Ὡς περ τὰ δένδρα, καρπὸν οἱ τὰ δάκρυα.

Ἐχομεν apud Plutarchum reponimus, pro προϋόμεν: Graeci enim πλέον ἔχιν proficere dicunt, non πλέον ποιεῖν. Caetera per se patent. Male vero Vir CL. qui signa personarum hic addidit. Servus hic omnia loquitur. Neque ex decoro, Dominus dolore, et lachrimis coopertus tale continuo responsum dedit.

Σ Ι Κ Ε Λ Ι Κ Ο Σ.

CCLXXV. p. 381. Ἀνθρώπον ὄντα ῥάδιον παραινέσαι
Ἔσιν, ποιῆσαι δ' αὐτὸν οὐχὶ ῥάδιον.

*) Stobaeus ἔάν τε μὴ, πορεύσῃται.

Equidem acumen Grotii hic desidero: quorum enim *ἄνθρωπον ὄντα*? facile, ait, *est cuius qui homo sit*, consilium aliis dare. Quid, malum, an *bestiae* consilium dare solent? lege emendatione certissima,

Ἄλλω ποιοῦντι βέβαιον περὶ αὐτοῦ.

Alteri, ait, dolenti consilium dare facile est; ipsum, si quando doleat, consilium id sequi, non facile est.

CCLXXVI. p. 382. *Εγὼ πρότερον μὲν ὥμην τήνδε Σικελίαν*, etc.

Erat τὴν, inquit Vir Clarissimus, *sed addidi δὲ propter verum. Omnis scena hujus dramatis in Sicilia* ¹¹⁸ *fuisse videtur. O hominem iratis Musis natum! Tum maxime versus corrumpit et trucidat, cum aliquid propter verum fecisse se commemorat. Illud vero perquam ingeniose; quod cum τήνδε hancce Siciliam tam bella emendatione supposuerat, continuo colligit Scenam in Sicilia fuisse. Sine dubio quidem, si hancce admittimus; sed hoc Pseudocritici commentum est, non auctoris. Tu, lector, sic totum locum constitue,*

Ἐγὼ πρότερον μὲν ὥμην τὴν Σικελίαν

Ἐν τοῦτ' ἀποτάκτον αὐτὸ τοῦς τυροῖς ποιεῖν

Καλοῦς ἐπὶ ταῦτα προσετίθην ἀνηκούως,

[*Τυρὸς Σικελικὸς οὗ κράτιστος ἦν, αἵτε περικταὶ Σικελικαί.*]

Ἰμάτια ποικίλ' εἰ λέγοι τις Σικελικά.

Σκεῖν μὲν οὖν καὶ κτήματ' ὥμην φέρον.

Ubi illa, quae oratione prosa scripta sunt, et a margine in textum perperam admissa uncinis separavi. Quod haud versus solius gratia, sed et sententiae feci. Quale enim hoc, ut vulgo quidem fertur et a Vir Cl. vertitur? *Ego*, inquit, *prius putabam, hoc unum eximium Siciliam habere, quod caseos faciat bonos: sed praeterea addebam ex auditu caseum Siculum bonum esse. Bella sane oratio: Putabam solum caseum bonum esse; sed postea adivi caseum bonum esse. Hancine ut Vir Cl. tam secure admisserit? hiccine est, qui solertia sua superioris saeculi Criticos longe antecellere profitetur?*

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

CCLXXVII. p. 383. In praelonga hac ex Athenaeo ὀήσει, paucula sunt, quae Casaubonum Grotiumque videntur effugisse. Vers. 2. *Νῆ τὴν Ἀθηναῶν* etc. Haec coacta et duriuscula sunt. Lego et distinguo:

Νῆ τὴν Ἀθηναῶν, ἥδ' ὃ γ' ἔσ' ἀπαλαμπεῖν.

Ἐν ἀπασιν ἐχθρῶν, ἀπαλὸς οἷος γέγονέ μοι,

Τοῖον παρτίθην, κοῦ πεφραμμενίμειρον.

Nam apud Athenaeum est *παρετίθει, κοῦ*. Per omnia talem inquit, piscem apposui, qualem acceperam. Mox versu 7.

Ἄλλ' οἷος ἦν ζῶν, κόπτος ἂν τοιοῦτος ἦν.

Illud ἂν ob versum Grotius addidit; sed sententiae noncmit. In Aldina quidem editione deest: in Casauboni est ὦν, quod Grotiano illo melius. Vel lege κόπτος αὖ, potius quam ἂν *). Postea versu 10;

*Ὅμοιον ἐγένητ', ὅστις ὡς ὅταν ἀρπαγῇ
Τοῦ καταπιεῖν μείζον τι περιτρέχει κύκλῳ
Θηρώσα τοῦτο καταπιεῖν, περὶ δ' ἐσπούδακεν
Ἐτέρα διακρίθουσα ταύτην· ταύτῃ ἦν.*

Ubi primo versu ὡς a Casaubono additum est; et tertio *θηρώσα* interpolatum: libri enim *τηρούσα*. Illud vero vix satis mirari possum, versum tertium qui duabus syllabis 119 ultra metri leges redundat, et Casaubono et Grotio fucum fecisse. Quod ad sententiam attinet, putide illud *καταπιεῖν* bis ingeritur: et inepte, quod primo ὅμοιον *σεμίλε* dictum est, postea *ταύτῃ ἰdem* dicitur **). Vix dubito, quin auctor sic dederit,

*Ὅποιον ἐγένητ', ὅστις ὅταν ἀναρπαγῇ
Τοῦ καταπιεῖν μείζον τι περιτρέχει κύκλῳ
Τηρούσα τοῦτο· κατὰ περισπούδακεν
Ἐτέρα διακρίθουσα ταύτην, ταύτῃ ἦν.*

Deinde versu 20. sic habetur,

*Εἰ δ' ἔλαβον ἄρτι σκάρον, ἧ * τῆς Ἀπικῆς
Γλαυκίσκου —*

Atqui *Σκάρος* primam syllabam corripit: lege igitur, ut versus constet,

Εἰ δ' ἔλαβον ἀρτίως σκάρον ***).

Versu denique ultimo,

Ὅταν ὁσφραίνῃσι, ποιῶ ζῆν πάλιν.

Ubi Casaubonus *ὅταν μόνον ὁσφ.* reponit; Grotius deterius, *Ὅταν τι ὁσφ.* Ego sic potius suppleverim,

Ὅτε ἂν ἀποσφραίνῃσι, ποιῶ ζῆν πάλιν †).

Φ Α-

*) αὖ probat Brunck. ad Soph. Phil. 290. Erf.

**) Hoc vereor ne justo argutius monuerit vir summus.

***) Hoc recepi. Olim legebatur εἰ δὲ λαβὼν ἄρτι, quod e Canteri conjectura mutatum est in εἰ δ' ἦν λαβὼν. Ita servari potest ἄρτι.

†) Illud ἀποσφραίνεσθαι h. l. parum commodum. Pro ὅτε ἂν voluisse videtur ὅταν, quod tamen ultimam syllabam constanter

Φ Α Σ Μ Α.

CCLXXVIII. p. 388. Ἐπεὶ δὲ ἡ Ρόδη. —

Ita haec a Viro Clar. disponuntur; ut versibus perniciēs obveniat. Tu sic leviter corrige;

— ἐπειδὴ δ' ἡ Ρόδη —

X H P A.

CCLXXIX. p. 389. Σάννακρα, ἵπποτραγελάφοι, βατιάκια;
σαννάμα.

Ut hinc versus exoriatur, sic lege,

Σαννάκι', ἵπποτραγελάφοι, βατιάκια.

Illud σαννάκια varia lectio sive emendatio erat τοῦ σάννακρα; et ex margine in textum irrepsit; ut saepe accidit, praesertim apud Lexicographos.

PHILEMONIS RELIQUIAE

420

IX

INCERTIS COMOEDIIS.

CCLXXX. p. 405. Πλεῖον γὰρ οὐδὲν ἄλλο ἢ ζητεῖν ἔχει.

Mirabar, e quo Barbariae specu prodiret illud ἄλλο ἢ *); sed mirari desii, postquam apud Stobaeum, Auctorem Comparisonis Menandri et Philemonis, et Grotium ipsum legebam,

Πλεῖον γὰρ οὐδὲν ἄλλο τοῦ ζητεῖν ἔχει.

Ergo hoc Viri Clar. facinus erat, qui nesciebat apud Graecos ἄλλος cum genitivo jungi; ut cum ablativo apud Flaccum,

Alium sapiente bonoque.

Ut erratum igitur hoc tolleret, ἄλλο ἢ clanculum interpolavit; de versu interim, cadat an recto talo stet, tam securus, quam qui nihil sciat aut sentiat.

ter corripit, nisi forte seriores poetas excipias, ut Auctor. in. de vir. herb. in Fabricii B. G. II. p. 630. ubi vide vs. 62. 77. et 134. quos paullo audacioribus conjecturis tentavit Herm. ad Orph. p. 718. Philippidis versum ap. Stob. Serm. I. p. 7. Grot. οὐδ' ἂν ἀμαρτάνῃς τι χαλεπὸν ἠπτόμενος, verbe tetigisse sufficiat.

*) Barbaries, quam dicit, non constructionem spectat sed habitum. Ad quod non attendit V. D. in Actis Erud. 1711. p. 26.

M m

ECLXXXI. p. 405. Σὺ γὰρ τίς ἐσσίη, εἰπέ μοι, παῖδ' ἡσία.

Σὺ λαλεῖς ἐν ἀνθρώποις οὐκ ἀνθρώπος ὢν; etc.
Tu enim quis sis, dic mihi libere.

Loqueris inter homines, quasi homo non esses?

Grotius ad locum, cujus notas nescio cur omisit hic Vir Cl. τίς ἐσσίη, inquit, *nostra est emendatio*; vulgo τί ἐστίν. *Et illud nostrum, οὐκ ἀνθρώπος ὢν; nam quod vulgo legitur, ὡς ἀνθρώπος ὢν, corrumpit oppositionem.* Quæris enim ex superbo, sit ne majus quid homine, an hominum ipsius. Enimvero hic infeliciter rem gessit ὁ θαυμάσιος. Principio illud ἐσσίη Poëticum prorsus est, neque Scenam Atticam intrare potest, ubi semper εἰ ἐς secundæ personæ usurpant: ἐσσίη vero cum ὃ παραγωγικῶς ne apud poetas quidem auditum est. Porro quam *oppositio-nem corrumpi* dicat Vir magnus, non intelligo: neque enim hic *superbum* alloquitur, sed ἀκόλαστον (ut vel Stobaei titulus indicat) hominem *flagitiosum, nequam, tāhili, nullius frugis*, qui vel, homo dici non mereretur. Tota ergo via aberravit Grotius, et cum emendatione sua et cum versione. Tu lege, ut Stobaeus exhibet. Locum au-
121 tem sic verte;

Tu vero dic mihi, quid sit libere loqui?

Tunc loqueris inter homines, tamquam homo sis?

Tunc omnino ambulas, aut eundem aërem

Ac alii respiras, cum sis hujusmodi?

Iners ille, quicumque erat, se aliquid παῖδ' ἡσία libere lo-
cuturum comminatus erat: quo audito Vir hic gravis et
honestus sic hominem reprimit et retundit. Jamne appa-
ret, quod dixi, toto caelo hic aberrasse Grotium? Neque
vero culpæ expers est Clar. Clericus, qui illud τὸ δ' ὅλον
περιπατεῖς, verterit, *Universumne conculcas, περιπατεῖν idem
hic esse* dixerit ac καταπατεῖν. Ubi vero hoc auditum?
quod auctore? quam inficeta porro sententia? Tu certe
omnes Artis tuæ regulas, quotiescumque ad rem redigere
studes, *conculcas* et *proculcas*.

ECLXXXII. p. 411. Εἰς οὓς ἔχομεν τοῖς γε μηδὲ χρώμεθα,
"Α δ' οὐκ ἔχομεν ζητοῦμεν· ὢν διὰ τύχην —

Binos versus ex tribus confodit Vir Cl. et tamen, ni
fallor, data opera id fecit, ut laborantibus opem ferret.
Scribe ut apud Stobaeum exstant.

ECLXXXIII. p. 412. Τί ζῆν ὄφελος ὃ μὴ 'στὶ τὸ ζῆν εἰδέναι;

Ita quidem Stobaeus; sed repone,

Τί ζῆν ὄφελος ὃ μὴ 'στὶ τὸ ζῆν εἰδέναι;

Quid prodest si vivere, qui nescit quid sit vivere?

Ti absorptum est a syllaba praecedente.

CCLXXXIV. p. 417. *Μαινόμεθα πάντες, ὅποταν ὀρηζόμεθα.*

Si non toties in versus peccaret Vir CL crederemus hoc typographi sphalma esse, pro ὀρηζόμεθα; ut apud Stobaeum extat et Grotium.

CCLXXXV. p. 390. Ὡ Κλέων, παῦσαι φλυαρῶν, ἄν ὀκνῇς
τὸ μανθάνειν etc.

Elegantissimum hunc locum, etsi longiusculus sit, ¹²² totum descripsimus; ut eo melius de emendationibus lector judicare possit. Verba sunt patris ad artem aliquam discendam filium adhortantis. Neque enim naufragus salvari potest, nisi terram prehenderit; neque fortunis quis ejectus et nudatus, nisi in arte aliqua praesidium sibi habeat. At mihi sunt, inquit, pecuniae, domus, praedia. Haec omnia saepe uno die Fortuna evertit. Deinde infit versu 9.

Κἄν μὲν ὀρμιδοῇ τις ἡμῶν εἰς λιμένα τὸν τῆς Τύχης etc.

Hoc est, vertente Grotio,

Nostrum quisquam, si fortunae portum appulerit, anchoram dejicit, et sic extra pelagi se locat violentiam.

Quid malum, fortunae portum hic praedicat, ejus μεταβολὰς vicissitudines et inconstantiam jam ante denuntiaverat. Hoc plane est sententiae priori repugnans. Fortuna scopulus potius, quam portus dici merebatur. Equidem miror Virum Magnum non subodoratum esse veram lectionem;

*Κἄν μὲν ὀρμιδοῇ τις ἡμῶν εἰς λιμένα τὸν τῆς Τύχης,
Ἐβαλὲν ἄγκυραν καθύψας ἀσφαλείας εἴνεπεν.*

Si quis, inquit, ex nobis, naufragium fortunarum passus, in Artis portus penetravit, Anchoram ibi jacet, et quo securior sit, alligat. Notus est ille Senarius auctoris incerti,

Λιμὴν ἀτυχίας εἶναι ἀνθρώποις τέχνη.

Mox versu 11. quid sodes est ἀπαιδέυτου πνεύματος, *indocta tempestas*? Haecine tam patienter ferri? Lego sine dubio,

Ἄν δ' ἀπαιδέυτος μετασχῇ πνεύματος φοβούμενος.

Artifex, jam dixerat, habet portum, quo se recipiat: *At si indoctus et iners tempestate jactatus sit, nihil habet perfugii in senectute.* Denique versu ultimo,

— εἴχου μὴ λαβεῖν πείραν φίλων.

Εἰ δὲ μὴ, γνώσεις ἂν αὐτοὺς ἄλλο, μὴδὲν, πλὴν σκιάων.

Ubi illud γνώσεις ἂν αὐτοὺς ex Casauboni emendatione

adoptavit Vir magnus: nam apud Stobaeum est γνώσις
 σεαυτὸν, Scies te nihil esse praeter umbram. At mihi qui-
 133 dem vulgata lectio perplacet. Si fortunis tuis exutus, in
 amicorum benevolentia fiduciam habes, scies te *meram*
umbram esse, et plane periisse. Certe fortius argumen-
 tum est, si se *miserum fore* reputet, quam si *amicos in-*
fidulos. Revocetur igitur prior lectio,

Εἰ δὲ μὴ, γνώσις σεαυτὸν ἄλλο μηδὲν, πλὴν σκιάς.

CCLXXXVI. p. 412. Φθόρος ἐν ἑαυτῷ τοῦθ' ἐν ἐπιεικῶς
 ποιεῖ.

Invidia in se ipsa hoc unum recte facit

Apud Suidam et Grotium recte est 'Ο φθόρος: sed
 quid sibi vult illud ἐν ἑαυτῷ ποιεῖ in se ipsa facit? quis
 sic locutus est? lego,

'Ο φθόρος ἐν αὐτῷ τοῦθ' ἐν ἐπιεικῶς ἔχει.

Sic in Epigrammate *),

'Ο φθόρος ἐς τὴν καίαν, ΕΧΕΙ δὲ τι καλὸν ΕΝ ΑΤΤΩΛΙ.

CCLXXXVII. p. 418. Στρατιῶτα, κοῦν ἄνθρωπε, καὶ α-
 τούμινε

'Ὡς τὰ ἱερῆα, ἵν' ὄσαν ἡ καιρὸς, τυθῆς.

Versus posterior, qui et in Stobaeo sic fertur, *semel*
iterumque in metrum peccat: lege.

'Ὡς τὰ γ' ἱερῆα, ἵν' ὄποι' ἂν ἡ καιρὸς, τυθῆς.

CCLXXXVIII. p. 398. Σιτάρια μικρὰ προσφέρων, οἶνον
 θ' ὅσον

'Οσμὴν ἄγειν· λαχάνων τι· καὶ νῆ τὸν Δία, etc.

Grotius ad locum: Ita sensui consulimus; nam in
 libris legitur, 'Οσμὴν λαχάνων ἄγει τι. At pace viri magni,
 sensui hic parum consuluit, verba vero et constructio-
 nem labefactavit. Lege, ut Stobaeus habet, et distingue:

Σιτάρια μικρὰ προσφέρων, οἶνον θ' ὅσον

'Οσμὴν· λαχάνων ἄγει τι. —

Eleganter dixit auctor, οἶνον ὅσον ὀσμὴν, vini non amplius
odorem: et eadem constructione Aristophanes in Vespis **)

Ἦν οὐκ ἀπαικουμένην ὅσον ὅσον στήν.

et Callimachus Epigr. XLIX,

Οὐδ' ὅσον ἀντράχον σε δαδίσκαμες —

*) Adesp. in Brunckii Anal. III. 242.

**) Vs. 213. Adde Leon. Tar. 70, 3, et Hermannum ad Vig.
 p. 721.

et sagacissimi Bentleii emendatione: nam codices ibi in-
pte habent ἀλλ' ἀραγον.

CCLXXXIX. p. 394. Οἱ δ' ἐπὶ ἐπὶ Θήβας ἐστράτευαν
μοι, δοκῶ,

Τὸ τῶν γυναικῶν σῆμα διατηρουμένον.

B. Ὀνησίφορα γένοιτο. A. Τοῦτο γίνεται.

*Ο γὰρ φέρει νῦν, οὗτος εἰς ὄνος φέρει.

Ida, inquit Grotius, *correximus, cum apud Stobaeum
extares διατηρεῖν μόνον*. Sed, opinor, rationem hujus cor-
rectionis nemo expiscari poterit: neque cum vertit τὸ τῶν
γυναικῶν σῆμα, *Sepulchrum Niobeïdum*. Quid hic fa-
ciunt *Niobeides*? aut cur γυναικες mulieres eas solas hic
denotent? Equidem sic potius legerim,

Εἰ δ' ἐπὶ ἐπὶ Θήβας ἐστράτευσάν μοι, δοκῶ.

Τὸ τῶν γυναικῶν σῆμα διατηρεῖν μόνον, *)

Ὀνησίφορα γένοιτο τοῦτο γίνεται.

*Ο γὰρ φέρει, νῦν οὗτος εἰς ὄνος φέρει.

Quod si septem ad Thebas bellum mihi inferrerent,

Videor mihi mulierum augurium solum observaturus,

ΟΝΗΣΙΦΟΡΑ ΓΕΝΟΙΤΟ. (fausta sint:) hoc quidem fit.

Omne enim quod ager fert, unus hic asinus nunc portat.

Videtur alludere ad notum eo tempore Drama Tragicu
jussdam (non enim Aeschyli nec Euripidis) ubi Chorus
mulierum ea verba ὀνησίφορα γένοιτο, quasi omen quod-
dam usurpaverint. Jocum quoque captat ex ridicula Ety-
mologia, quasi ὀνησίφορα essent, quae ὄνος φέρει possit.

CCXC **). Κἄν δοῦλος ἦν τις, οὐδὲν ἤτορ, δέσποτα, —

Leges sine dubio, Κἄν δοῦλος ἦ τις: si sit servus
non esset vel fuit.

CCXCI. p. 427. Τὸν μονῶν ὄντα καὶ κακὴ τύχη τρέφει.

Grotius, cujus notam invidit hic nobis Vir Clar. a Seali-
ligero, inquit, et hoc annotatum erat pro μόνον, ut apud
Stobaeum est. Posset etiam et μόνον scribi. At, meo
quidem judicio, neutrum hic convenit: non μόνος, quia
hoc Ionicum est, neque Atticae comoediae congruit: non
μονεὸς, quia hunc versum Stobaeus profert sub titulo Ὑπό-
κριτον δύναιτο εἶναι. Atqui μονὸς plus esset quam

*) At dubito an recte articulus ante ἐπὶ ἐπὶ Θ. omitti pos-
sit. Infinitivus fort. pendet a superioribus. Credo equidem, in-
quit, Septem contra Thebas bellum mihi intulisse, ita ut nathie-
um mihi augurium observandum sit.

**) Vide ad Ἐποικισμοῦ.

caelebs, non qui matrimonium modo, sed qui omne humanum commercium et consortium fugitet. Lego igitur,

Τὸν δὲ μόνον ὄντα καὶ κακὴ τύχη τρέφει.

123 Pendebat hoc a superioribus, quae nunc perierunt.

CCXCII. p. 427. Γαμῖν δὲ ἐθέλει, εἰς μετάνοιαν ἐρχεται.

Poetae veteres non ferebant hunc hiantium vocalium concursum. Quare legendum, πρὸς μετάνοιαν. Quamquam argutius dixisset auctor,

Γαμῖν δὲ ἐθέλει, μετάνοιαν μετέρχεται.

Qui uxorem vult ducere, poenitentiam ambit.

CCXCIII. p. 419. Ὅστις πένης ὢν ζῇ, παραζῇν βούλεται,
Ἡ γὰρ σπάνης προχέρος εἰς τὸ δράν κακὰ.

Grotius illud παραζῇν a Gesnero adscivit; nam Stobaeus habet παρὸ ζῇν, et in notula addit vir magnus: *Indecore vult vivere, qui pauper vivere durat. At Salmasius malebat:*

Ὅστις πένης ὢν ζῇν παρ' ὃ ζῇ βούλεται.

At censuram de Salmasio agit Vir Clar. et pronunciat hanc meram esse παραδιόρθωσιν. Teneat vero se, moneo, intra cancellos suos: haud sic res sibi abibit cum Salmasiis, ac cum Martianaeis. Nam illud παραζῇν Gesneri et Grotii non minus a scriptura, quam a sententia recedit. Quis sodes βούλεται παραζῇν cupit misere aut foede vivere? Etiam qui ita vivunt, nequaquam tamen cupiunt. Illud autem in Salmasiana conjectura vitii est, quod nulla ibi sententiae redditio est: *Quisquis vult vivere, aliter quam vivit, quid tum postea *)?* Sed operam viro magno feremus, sic leviter corrigendo:

Πᾶς τις πένης ὢν ζῇν, παρ' ὃ ζῇ, βούλεται.

Omnis pauper vult vivere, aliter quam vivit:

Nam paupertas proclivis est ad mala facienda.

hoc est, cupit paupertatem effugere, etiam per nefas et scelera. Poteris etiam propius ad receptam scripturam sic reponere,

Πᾶς τις πένης ὢν ζῇ, παρ' ὃ ζῇν βούλεται.

Omnis homo, si pauper est, vivit aliter, quam vivere cupit.

hoc est, egestate coactus et impulsus quaedam facit, quae in re lautiore haud faceret: cui apte jam subiungitur,

*) Respondet V. D. in Actis Erud. 1711. p. 38: ille ipse, qui cum sit pauper, tamen vivit, et non Theognidis potius consilium sequitur: Χρὴ πενήν φεύγοντα κτλ.

Nam inopia proclivis est ad mala suadenda. Atque haec posterior vera lectio est.

CCXCIV. p. 396. *Addidi γε*, inquit Grotius, *cujus notas iterum nobis invidit, qui omnes se daturum promisit, ob versum.* Sed verius ita supplebitur,

Ἐγὼ τὸ πρότερον τοὺς πέντε ζῆν μόνον.

Mox vers. 5. *illud*, inquit, *αὐτῶν addidi versui implendo: nam apud Stobaeum est Νῦν δὲ διαφέροντα.* At quanto melius esset, ut deficeret potius, quam sic impleretur. Quid enim dactylus facit in loco secundo? Gorallianum potius hoc est, quam Grotianum. Tu lege, addita litterala,

Νῦν δὲ διαφέροντα τοῖς καθ' ἡμέραν.

Demique versu 6. *illud quoque*, inquit, *ὁράω pro ὁρῶ versui causa immutavimus.* Atqui ὦ θανμάσι, Ionicum illud ὁράω nihil negotii habet cum Comoedia Attica: et jam pene ignosco Cl. Clerici negligentiae, qui has notas insciens praeteriit. Mihi neque δὴ illud placet; iners enim ibi et otiosum est: neque τὸν βίον hic belle repetitur, quod in priore sententia erat. Locus totus sic fortassis legendus est,

*Νῦν δὲ διαφέροντα τοῖς καθ' ἡμέραν
Δαπανήμασιν, γῆ τὸν Δία, διορῶ μόνον.*

CCXCV. p. 396. Versu 2, nullo modo consistere potest Spondeus loco quarto; et certissima est Salmasii conjectura, *Φθόγον τ', ἐπήρειάν τε, καὶ μῦθος πολὺ;* quam in textum etiam adsciscere debuit Grotius. At in versu 3. est quod utrumque effugit; nam saepe dixi ab hiatu illo concurrentium vocalium veteres maxime cavisse. Lege igitur mutatione minima,

Πράγματά τε πολλὰ, ἀφροχλήσεις μυρίας.

id est, *καὶ ἐνοχλήσεις.* Unde perperam Grotius versu 3. *καὶ addidit*, ne Senarius esset ἀκέφαλος,

Καὶ εἴτα μετὰ ταῦτ' εὐθὺς εἰρέθη θανόν.

Apage deformem hiatum; et levi opera restitue, *ἔπειτα μ. τ.* Et mox versu 9. *Καὶ μήτ' ἔχειν με πλοῦτον, μήτε πράγματα,* tu repone, *Καὶ μήτ' ἔχειν πλοῦτόν με, μήτε πράγματα,* ne Spondeus in loco quarto Senarium extinguat.

CCXCVI. p. 396. *Δουλεύομεν δόξαισιν, εὐρόντες νόμους.*

*Προγόνουσιν, ἐγγόνουσιν οὐκ ἐς ἀποτυχὲν
Κακοῦ· πρόσκαιν δ' αἰετὶν ἐξευρίσκομεν.*

Seryimus opinionibus, post inventas leges.

Majoribus et posteris vitare malum non licet; 128

Sed occasionem infelicitatis semper aliquam invenimus.

Ita vertit et distinguit Vir Cl. duce Grotio: sed perpetam uterque. Quale enim hoc est, *Non licet majores vitare malum?* Quid? an miseriae nostrae vita functos majores quicquam afficiunt? Immo sic haec distinguenda erant:

*Δουλοῦμαι δόξαισι, νικῶντες νόμους;
Προγόναισι, ἁγγόνοισιν. Οὐκ ἔς' ἀποτρέψῃ, etc.*

Servimus opinionibus, majoribus, posterioribus; ut rem, potentiam, gloriam ab illis acceptam hisce tradamus.

CCXCVII. p. 393. *Restituimus*, inquit Grotius, *sensum versui, qui vulgo corruptus*. Nimirum δ' ejecit ante ἀνευρίσκουσα, et pro ἀποτρέψῃ posuit ἰν' ἀποτρέψῃ. Utrumque infelicitate: nam et verba et sententiam depravavit magis, quam restituit; tu sic lege et distingue;

*Αὐτὴ περὶ τοῦ οὐ λαβοῦσα πᾶν μὲλος,
ὅτι παρὰ τὸ κατὰ χρόνος κατὰ μέρος, ἐκτελεῖ
τὸ σπέρμα τοῦ τόκου δ', ἀνευρίσκουσα δὲ
προφασίν ἰν' αὐχμὸν ἢ πάσῃ, ἀποτρέψῃ.*

Ubi ordo est, Οὐ λαβοῦσα τὸ σπέρμα μὲλος ἐκτελεῖ τοῦ τόκου δ' ἀποτρέψῃ. Quid clarior aut rotundior? At Grotius illud οὐ λαβοῦσα cum prioribus connectebat: quo et illis ταυτολογίαν impexit, et sequentibus connexionem abstulit.

CCXCVIII. p. 406. *Αὐτὴ· διὰ λήπην γὰρ μανία γίνεται, etc.*

Mirabar, unde elumbis ille versus prodiret; veram in aspectis Stobaeo et Grotio, deprehendi clandestinum hoc facinus esse Viri Cl. Sed parcemus hic verbis inclementioribus: multo enim ei studio et labore opus est, ut sentiat quantum peccavit, et quam immensi flagitio se his rebus immiscuit. Tu modo huc revoca veterem lectionem,

Αὐτὴ· διὰ λήπην καὶ μανία γὰρ γίνεται.

CCIC. p. 420. *Καὶ τοῦ καθεύδειν οὗτος οὐκ ἐξέρχεται.*

128 Quid ait ἐξέρχεται ἐκ τοῦ καθεύδειν, *exire ex dormiendo*, fateor me non capere. Equidem lego, *Καὶ τῷ καθεύδειν*. Cum mens pavore aliquo perculsa est; ne in somnis quidem ille pavor e mente excedit.

CCC. p. 413. *Τοὺς αὐτοὺς αἰτοῦ βούλειδ' ὑγιαίνει φίλους.*

Et Stobaeus et Grotius recte habent, *Τοὺς αὐτοὺς αἰτοῦ*: ubi ordo est, αὐτοὺς βούλειται τοὺς αἰτοῦ φίλους. Sed

Vir Clar. et versus et phraseos ignarus utriquo injuriam fecit, temeritatis poenas diu daturus.

CCCL. p. 433. Ἐξέειν ἀποκτείνειν μὲν, ἀποθνήσκειν δὲ μή.

Ante duas consonantes, quarum neutra liquida est, syllaba corripitur non potest *). Repone igitur,
Ἐξέειν ἀποκτείνειν.

CCCII. p. 406. Πολλάκις ἔχων τις οὔτε ἀναγκαῖα νῦν —

Scias, cui acceptum referas lepidum illud ἀναγκαῖα, quod bis versum jugulat; nam Stobaeus Grotiusque τὰ ναναγκαῖα habent. In posteriore versu commune peccatum est, Lege χαιτέρους.

CCCIII. p. 394. Μείζω τὰ κατὰ ποιοῦσι πολλοὶ, δέσποτά etc.)

Indignor equidem huic locum tam negligenter a Grotio habitum esse; et verèor ne frontem perfricat Pseudocriticus, et ex Viri magni erratis patrocinium suis quærat. Haud tamen sic evadet; aliter enim peccant verè eruditi, aliter ignari et qui primos se omnium rerum putant, cum merae umbræ volitent. Versu 5. lege sine dubio,

Εἰ μὲν λολῇ τοῦθ', Ἀπέθαν' ἄνθρωπος γὰρ ἦν.

Si hoc loquatur, Mortuus est. Quid enim huic facit λάβῃ? Versu 6. in secundo loco dactylus est, prorsus contra morem. Scribe minima mutatione,

Τουτοῦτο γίγνετο τὸ κακόν, ἥλικόν περ ἦν.

Versus 8. a Grotio interpolatus deformem hiatus ostendit; nonus verò syllabam redundantem gerit. Apud Stobaeum pro ἔάν τοῦτο est τοῦτο ἔάν. Tu sic utrumque corripge,

Ἀπόλωλεν ἐν ταυτῇ τοιοῦτος ἂν σκοπῇ,

Πρὸς τοῖς κακοῖσιν ἔτι καὶ συλλέγει κακά.

Denique versu ultimo, et hiatus est, et dictionis vitium. Repone certissime,

Τὸ κακὸν ἀφαιρῶ, τὰ γὰρ δὲ λαμβάνει.

CCCIV. p. 404. Ἄνθρωπος οὐ δῆπουθεν οὐκ ἔξ' οὐδεὶς —

Ita posui, inquit Grotius, ἄνθρωπος οὐ pro eo, quod apud Stobaeum est ἄνθρωπος. εἰ. Nollem vero, ita posuisset: quid enim, obsecro, est οὐ οὐκ οὐδεὶς? Portentosum plane. Tu lege certissime;

*) Secundus trimetri locus anapaestum habet.

Ἄνθρωπος εἰ δὴ πούθεν, ὦν ἐς οὐδέεις.

Mox versu 3. Ita, inquit, ob versum scripsi ὁ ποιέων pro Stobaeo ὁ ποιῶν. Ita ne vero ob versum? cum in locum quartum intruserit dactylum contra leges Senarii? Quid porro est ποιέων? quousque Vir magnus cum Atticis Ionica miscebit? Noli dubitare, quin sic corrigendum sit,

Ὁ ποιῶν δ' ἐλαχίσον τὸ γεγενημένον κακόν.

ἐλαχίσον inquam, non ἐλάχισον, qui minimi facit, aestimat *).

CCCV. p. 427. Θανὲν ἄριστον εἶναι, ἢ ζῆν ἀθλίως.

Ἄριστον hic certissime correxisse sibi visus est Vir Cl. (χαλκὴν autem ἄριστον) nam Stobaeus et Grotius ἄριστον habent. Quale enim, apud se dixit, est ἄριστον ἢ optimum, quam? Hoc quidem recte. Sed ubique eum infelicitas sequitur, sive quid clam, sive palam interpolare audeat. Attici quippe, etsi ἄριστον dicant, numquam tamen dicunt ἄριστον gradu comparativo: hoc poëtis Ionicis relinquunt. Sic igitur corrigendum erat.

Θανὼν ἄριστον εἶναι, οὐ ζῆν ἀθλίως.

Τὸ μὴ γὰρ εἶναι κρείσσον, ἢ τοῦναι κακῶς.

130 Stobaeus quidem et Grotius versu posteriore habent ἢ τὸ ζῆν κακῶς: sed ipsius sententiae ductu τοῦναι sive τὸ εἶναι legendum. Ceterum Vir Clar. hunc versum callide omisit **); si enim ἄριστον legas, idem bis dicetur insipida ταυτολογία.

CCCVI. p. 433. Οἶμι πὺ τοὺς θανόντας, ὧ Νικήρατε,
Τρουγῆς ἀπάσης μεταλαβόντας ἐν βίῳ,
Πεφλεγέναι τὸ Θεῖον, ὡς ληληθότας, etc.

Ita quidem Clemens et Eusebius exhibent; sed Justinus post versum secundum haec interserit, Καὶ χῆν κα-

*) Vulgatum ἐλάχιστον recte tenuit etiam Wyttenb. ad Plutarch. Opp. Morr. p. 103. A.

**) Non callide, opinor, sed Grotii Florilegium sequutus, ubi conjungitur ille quidem cum priori versu acutissime; sed hunc operarum errorem esse e Gesneri Stobaeo casu susceptum, docet margo Florilegii, in quo priori versui Philemonis, alteri Sophoclis nomen adscriptum legitur. Sunt igitur duo diversi et loci et poetae fragmenta. Quod si animadvertisset Bentlejus, non sane tentasset secundum versum conjectura parum probabili: τοῦναι autem pro τὸ εἶναι nusquam mihi quidem inventum.

λάβειν ὡς ἀπὸ τοῦ πάντ' εἰς χρόνον. Unde non magna mutatione sic locum constituo,

Κατὰ γῆν καλύψειν, καπὸ τοῦ πάντ' εἰς χρόνον
Πεφυγῆναι τὸ θείον, ὡς λεληθότας;

Certe illud λεληθότας *latentes* longe aptius commodiusque infertur post γῆν κατακαλύψειν *terram operturam*, esse; quam si absque illo inferatur. Jam autem versus septimus et octavus sic ex eodem Justino constitui debent,

Εἰ γὰρ δίκαιος κἀσεβής ἔξουσιν ἐν,
Ἀρπὰς ἀπελθόν, κλέπτ', ἀποστρέει, κίκα.

Nam loco prioris Clemens et Eusebius habent, Καὶ εἰ τῶ δύο καλύψει ἡ γῆ, φασί, τῷ παντὶ χρόνῳ *); quae corrupta sunt et depravata ex altero illo, quem inodo apud Justinum correximus. Grotius vero utrumque ponit, ad hunc modum,

Εἰ γὰρ δίκαιος κἀσεβής ἔξουσιν ἐν,
Ἢ γῆ δὲ καλύψει τοὺς δύο τῷ παντὶ χρόνῳ.

At posteriore hoc opinor, tam incondito et male nato, sine gravi jactura carere possumus: etsi Vir Cl. caecus de coloribus, pronuntiet, *Optima haec esse a Viri summo emendata, et facili mutatione*. Tu vero *tuis te tenearis Damasippe*; neque de versuum concinnitate te judicem constituas. At sententiam saltem pravam esse subodorari debebas: *Si justus, inquit, et impius unum exitum habebunt, et ambos terra occultabit omni tempore*. Immo verò, ex Philemonis sententia, *ambos pariter occultabit*: non enim hic dogma Christianum de corporum resurrectione propugnat; sed ἐν ᾧδου in inferis iudicium futurum dicit; ubi animae impiorum torquebuntur; corpora vero non resurgent, ut neque piorum. Jam, opinor, intelligis alieno haec loco posita esse, neque a Philemone vel Diphilo proficisci potuisse: sed si Justinum et me sequeris, omnia constant, et optime habent.

CCCVII. p. 414. Ἐπειτα δ' ἐθιώρησαν, εἰτ' εἰς ἐλπίδα
Ἐνέπεσαν· οὕτω γίνετ' ἐκ τούτων ἔρω;. 131

Non commode haec procedunt, neque, uti debuit, crescit sententia. Quippe *ἐθιῶρῃν* idem fere est quod *οἶραν*. Sed hoc a Grotio est; qui in notis, apud Clementem ait esse *Εἰτ' ἐπεθιώρησαν*. Cur non igitur, quod proximum erat, reposuit,

*) Hermannus apud Erfurdt. ad Ajac. p. 631. corrigit: καὶ γῆ καλύψει τοὺς δύο τὸν πάντ' εἰς χρόνον.

"Επει' ἐπιθεωροῦσαν, εἴ' εἰς ἀλκίδα?

Nam et δ' inconcinne hic intervenit; et ἐπιθεωρεῖν appri-
me convenit, *studiose contemplari*. Lege porro ἐπέεσσιν:
nam ἐπέσιν Graece non dicitur, nisi dialecto Boeotica aut
Alexandrina.

CCCVIII. p. 132. Ἐάσαθ' οὕτως οὖν ἔχει· τὸ πῦρ μό-
νον etc.

Illud οὖν in primo versu a Grotio est; apud Athe-
naeum enim deest. Casaubonus conjecit, Ἐάσαθ' οὕτως;
τοῦτ' ἔχειν: melius quidem quam Grotius; nam οὖν alieno
prorsus loco ibi ponitur. Quippe sic potius dixisset Ποῦτα,
Ἐάσαθ' οὖν οὕτως ἔχειν. Sed vera et certa lectio est,
quam nunc tibi profero,

Ἐάσαθ' οὕτως, ὡς ἔχει· τὸ πῦρ μόνον.

Illud ὡς absorptum est a syllaba praecedente. Mox
in versu ultimo prava distinctio est: quod vel illud δ'
perito satis indicat: tu sic interpunge;

— Κατακαίει γὰρ δὲ ἂν ἔξω λόβῃ
Τοῦτο πάλιν, εἰς τὴν σάρκα δ' οὐκ ἐνδύεται.

Ignis, inquit, lentus elixum magis quam assum facit: et
*contra vehemens ignis omne extrinsecus urit, neque ta-
men intra carnem penetrat.*

CCCIX. p. 399. Ἀπαντα κινᾷ καὶ μετατρέφει τύχη.

A Grotio est illud κινᾷ, et perperam omnino: quippe
priorem syllabam corripit. Revocanda est lectio veteris
codicis κινᾷ.

CCCX. p. 399. Πρόσειν ἄρα καὶ τῷ πένητι ἀπιστία etc.

Male hic ἀπιστίαν *incredulitatem* vertit Vir Cl. Pas-
132 sive enim hic significat ἀπιστία, et sic vertendum erat,
Adhaeret ergo et pauperi Non credi: sed quid sodes il-
lud est καὶ *etiam* pauperi adhaeret? an et divitibus ad-
haeret? Hoc plane sequentibus repugnat. Nimirum hoc
Grotio debemus: vetus codex habebat, Πρόσειν δὲ τῷ πέν-
ητι ἀπιστία: unde simplicissima emendatio nascitur,

Πρόσειν αἰεὶ τῷ πένητι ἀπιστία. vel,
αἰεὶ πρόσειν τῷ πένητι ἀπιστία *).

*) Iota in πένητι elisum fort. defendas Euripidis exemplo in
Aegei Fragm. VI. p. 416. Lips.

ἂ μὴ γὰρ ἐστὶ τῷ πένητι, ὁ πλούσιος
δίδωσιν.

Quamquam hoc quoque corruptum putat Lebeck. ad Ajax. pag.

CCCXI. p. 409. Ἐχει γε χειραγωγὸν τὸν πλοῦτον γέρων.

Nulla pacto hic stare potest Spondeus in loco quarto: quod et sensit doctissimus Rutgersius, sic versum constituens,

Τὸν χειραγωγὸν πλοῦτον ὃ γὰρ γέρον ἔχει

Sed hic scaber est et inficetus. Putide quoque repetitur ὃ γέρον. Non ausim spondere, me verba auctoris datum esse: non indignum tamen eo fuerit, si sic legas,

Πλοῦτον γὰρ οὗτος χειραγωγήσονται ἔχει.

CCCXII. p. 401. Καλῶς ποιήσας μὴ καλῶς ἐκείδισας:

Lege, ut apud Grotium habetur, et versu sequente placet Danielis Heinsii emendatio.

CCCXIII. p. 401. Ὡς εὐφυνὲς ζῶον ὃ κοχλίας, νῆ τὸν θεόν.

Versus hic aequae longior: aut repono cum Rutgersio;

Ὡς εὐφυνὲς ὃ κοχλίας, νῆ τὸν θεόν,

aut sic potius,

Ὡς εὐφυνὲς ζῶον κοχλίας, νῆ τὸν θεόν.

CCCXIV. p. 401. Σὺ τὴν σεαυτοῦ πατρίδα μὴ ᾽ντισυγκρίνης.

Illud ἀντισυγκρίνης, quo nihil deformius est, cum in fine Senarii Spondeum faciat, Grotio acceptum referimus; qui ita se versum supplēvisse memorat, cum antea esset μὴ συγκρίνης. Nimirum existimabat id verbum penultimam corrigere. Equidem sic legerim:

Σὺ τὴν σεαυτοῦ πατρίδα μὴ συγκρίν᾽, ἐπεὶ —

CCCXV. p. 407. Ἐξὸν γυναικὸς ἐξόπισθ' ἑλευθέρας

Κατόπιν βλέπειν θεράπαιναν ἀκολουθεῖν καλῆν,

Ἐκ τοῦ Πλαταιικοῦ τ' ἀκολουθοῦντάς τινα

Ταύτη κατιλλώπτειν;

133

Haec ex Clemente Vir Clar. et felicius quidem solito in versus digessit; sententiam tamen et verba pro more corrupti. Cur enim κατιλλώπτειν (sic lege) vertit garrere? credideram esse pectare, nutare, limis et amatoris oculis adspicere. Sed coactus est garrere interpretari, quia τινὰ neutro plurali quaedam hic acceperat. Ita ex uno errato aliud progignitur. Apud Clementem est παρακολουθοῦντα, non ἀκολουθοῦντας: unde certissima emendatione sic locum repono:

344. Non minus corruptus est Alexis ap. Athen. p. 64. e. et Com. iac. apud Stobaeum XVII. p. 95. ubi revesa lectionem a Grotio frustra tentatam.

Ἐξὸν γυναικὸς ἐξόπισθ' ἰλουθέρας
 βλέπειν θεράπαιναν κατόπιν ἀκολουθεῖν καλῶν
 Ἐκ τοῦ Πλαταιικοῦ, παρακολουθεῖντά τε τινὰ
 ταύτῃ κατὰλλοπειν *).

In versu secundo servavimus verborum seriem, uti extant apud Clementem, quae nullo commodo inverterat Vir Clar. qui insuper, cum *interrogationis signum addidit*, etiam sententiae injuriam fecit.

CCCXVI. p. 409. Ἄλλ' ἐν Σάμῳ μὲν τῷ λιθίνου ζῶν ποτὲ —

Eleganter quidem apud Athenaeum Alexis de re eadem *λιθίνην κόνην lapideam virginem* dixit; sed *λίθινον ζῶον lapideum animal* duri quid et absurdi in se habet. Quin, si pravae metaphorae ignoscas, ζῶον non hic magis mulierem indicaverit, immo minus, quam bestiam: quod ab auctoris mente alienissimum. Legerim igitur,

Ἄλλ' ἐν Σάμῳ, μὲν τοῦ λιθίνου ξοάνου ποτὲ.

CCCXVII. p. 424. Τάλαντα, χρυσοῦς ἔχων ἔξ ἀποίσεται.

Specta hic, lector, eruditionem Viri Clar. et *Crimine* 134 *ab uno Disce hominem*. Principio, non sensit in eo Senario binos pedes male incedere; neque, quod factu facillimum, verba ad rectam seriem reducere potuit. Deinde *ἀποίσεται* vertit *αἰδίδε*; quasi futurum tempus esset a themate *ἀποίχομαι*, *adeo*. Cum vel discipuli in Indo Grammatico sciant *ἀποίχομαι* in futuro dare *ἀποικήσομαι*; *ἀποίσομαι* vero duci a praesente *ἀποφέρομαι*.

Hiccinne est Telamo ille, modo quem gloria ad coelum extulit?

Quem adspectabant, cujus ob os Graji ora obvertebant sua?

Tu vero, Lector, hunc suas res sibi habere jube, et sic mecum lege,

Τάλαντα, χρυσοῦς ἔξ ἔχων ἀποίσεται.

CCCXVIII. p. 408. Μῦς λευκὸς ὅταν αὐτὴν τις· ἀλλ' αἰσχίνομαι

λέγειν· κίκαρε τῆλικούτον ἢ κατάρατος
 Μασρωπός, ὥς' οὐκ ἔστι πολλὰς λαθεῖν.

Iterum tibi Viri Cl. eruditionem metiri hinc et aestimare licet. Primo ex tribus versiculis binos dedit poplitibus succisis claudos et ad ambulandum impotentes. Vocem κα-

---

* Duo priores versus eodem modo constituit Gatakerus Opp. Posth. p. 640.

τάρατος, quae frequentissime apud Comicos occurrit, et
cujus ratio syllabica notissima est, in Senarii fine posuit;
nesciens eam habere tertiam productam *). Tum *μαστρο-*
πός versu 3. posuit, vitiosa scriptura: ubique enim scri-
bendum est *μαστροπός*. Ita demum interpretatur, ut satis
se ostendat sententiam loci ne per nebulam quidem vi-
disse. Tu sic lege, et verte;

Μὲν λευκός, ὅταν αὐτὴν τις (ἀλλ' αἰσχύνομαι

λεῖπει), κέκραγε τηλικούτου εὐθὺς ἢ

Κατάρματος ὥς' οὐκ ἔστι πολλάκις λαθεῖν.

Mus albus est: siquando eam aliquis (sed pudet

Dicere), continuo ita clamat scelesta,

Ut saepe non liceat occulte id facere.

Ne literam quidem apud Aelianum mutavimus: praeter-
quam quod eiecimus illud *μαστροπός*, quod ex praecedente
versu Epicratis,

Ἡμῖν ἐπῆλθεν ἡ κατάρματος μαστροπός,

male hic a Librario repetitum erat. Sensus vero est, *Ὅταν*
αὐτὴν τις σποδῇ, διασπληκοῦ. *Mus albus* genere ἐπικρίων de
muliere accipiendus est μεταφορικῶς; id enim hic agit
Aelianus, ut, Epicrate et Philemone auctoribus, ostendat
τὸν θῆλον μὴν *murem* *feminam* omnium esse libidinosissi-
mam. Quare Aeliano ipsi repugnat Vir Cl. cum vertit,
Quando illam mus albus. Sed in tota ejus versione ni-
hil sani est.

CCCXIX. p. 425. *Σαυτὸν ἐπαινεῖς, ὥσπερ Ἀσυδάμας ποτέ.*

Ex Apostolio hoc adducit Vir Cl. Cur autem ex re-
cente Scriptore, quod apud Veteres habetur Zenobium ad
Suidam, cuius scripta ille compilavit? Ex eodem etiam
citatur illud num. 95. **)

Νόσον πολὺ κριεῖτόν ἐστιν ἢ λύπη φέρειν,

*) Ejus rei immemor fuit Jacobsius (Ep. ad Schneid. p. 26.)
in constituendo Epicratis loco apud Aelianum l. 1.

Τελὼς δὲ ὑμῖν ἐπῆλθεν ἡ κατάρματος μαστροπός,
ἐπομνήσασα τὰν Κόραν τὰν Ἀρτεμιν etc.

Corrigit vix praeclarus *τελὼς δὲ μὲν ἐπῆλθεν ἡ κατάρματος*, ejecto
voc. *μαστροπός*, quod in Philemonis versu recte fecit Bentleyus,
in Epicratis loco autem, ex quo ipsum illud *μαστροπός* in Phil.
versum irrepserat, nullo pacto licet. Nec de *mure* in Epicratis
versu sermo est, sed de puella libidinosa, quae quarto demum
versu propter salacitatem cum *mure* comparatur: ἢ δ' αὖρ ἦν *μυ-*
ωνία. Legendum igitur: *τελὼς δὲ μ' ἐπῆλθεν ἡ κ. μ. postremo*
clanculum me subvenit scelesta, jurans quidem se integram in-
tactamque puellam esse: verum illa erat μυωνία. Male Bentl.
ἡμῖν ἐπ.

**) Fragm. inc. 120.

quod apud Stobaeum fertur ἑδέσπορον, titulo De moerore. Sed, ut haec ei condonemus, qualis vero peritiae est Senarium a trochaeo σαυτὸν inchoare? Vera lectio apud priscos illos habetur,

Σαυτὴν ἐπαινῆς, ὡς περ Ἀνδράμας, γίναι.

Vide Zenobium et Suidam; quorum posterior Epigramma *) illud φορτικὸν Astydamantis habet, quod huic adagio originem dedit; id hic ponemus, ut obiter emendetur;

Εἴθ' ἐγὼ ἐν κείνοις γενόμεν, ἢ κείνοι ἄμ' ἡμῖν,

Οἱ γλώσσης τερπνῆς πρῶτα δοκοῦσι φέρειν.

Ὡς ἐπ' ἀληθείης ἐκρίθην ἀφελεῖς παράμυλλος.

Νῦν δὲ χρόνῳ παρέχουσ', οἷς φθόρος οὐχ ἔπεται.

Pro παρέχουσ' in versu ultimo, quod apud Suidam fertur, Apostolius habet προσέχουσ'; quorum utrumque non est nauci. Lege,

Νῦν δὲ χρόνῳ προίχουσ', ᾧ φθόρος οὐχ ἔπεται.

CCCXX. p. 429. — μεθύει, διαγραμμίζει, κυβεύει.

Mirum profecto Criticae artificem! qui ex Eustathio haec sic collocat, quasi prior pars versui deesset, haec autem posterius colon constituerent. Quid ergo? Senarius terminari poterit trochaeo et spondeo? Immo contra Senarii initium haec faciunt, cui finis suus deest.

CCCXXI. p. 400. — Αἶθρον μὲν τὴν Νιόβην, μὰ τοὺς Θεοὺς,
Versum ita imple;

Αἶθρον μὲν εἶναι τὴν Νιόβην, μὰ τοὺς Θεοὺς.

CCCXXII. p. 428. Ἡ μὲν χελιδὼν αὐτὸ θέρος, ᾧ γίναί,
λαλεῖ.

Quid? an nesciebas χελιδὼν secundam syllabam producere? qui hoc vulgatissimum ignorat, is in humanioribus literis plane hospes esse debet. Lege sine dubio, et verte,

Ἡ μὲν χελιδὼν τὸ θέρος, ᾧ γίναί, λαλεῖ.

Hirundo quidem, o mulier, aestate loquitur,

136 tu vero per totum annum. Nam huiusmodi quid statim a tergo secatum esse, ex Scholiaste colligo: verba ibi Aristophanis sunt:

Οἱ μὲν γὰρ οὖν τέττιγες· ἓνα μὲν ἢ δύο

Ἐπὶ τῶν κραδῶν ἄδουσ', Ἀθηναῖοι δ' αἰεὶ

Ἐπὶ τῶν δικῶν ἄδουσιν πάντα τὸν βίον.

At

*) Ap. Jacobs. Append. ad Anth. Palat. II. p. 759.

Ad quae notat Scholiastes, *Παρά τοῦτο Horum imitatione, et Philemon dicit, Ἡ μὲν χελιδὼν etc.* Quid? jamne intelligis me recte divinasse? Ubi vero erat acumen tuum, quo tantopere te jactitas, qui hoc videre non potuisti? Esto enim, ut rei metricae ignorantiam contemptu ipso vindices; te istas minutias spernere, gravioribus studiis deditum esse (quamquam ne hoc quidem sic tibi abibit: cur enim προῖκα, et nullo cogente, te illis minutiis immiscuisti?) at certe toties te judicio et acumine caruisse, qua tandem fronte hoc a te amolieris, qui prae te soles alios spernere?

CCCXXIII. p. 409. *Ἐπὶ γὰρ ἀνοίας ἐαυτὸν οὐ μέμψεται.*

Qualem vero hic exitum fecit, Vir Clar. Lectori valedicens? Quis enim vel sine libris non statim emendaverit.

Ἐπὶ γὰρ ἀνοίας οὐχ ἐαυτὸν μέμψεται.

Hoc vel versus ipse flagitat, et ita plane editio prima Theophili per Gesnerum exhibet. Sed manum nunc de tabula.

Exequias Chremeti, quibus est commodum ire, hanc tempus est.

CORRIGENDA ET ADDENDA.

P. 3. l. 8. Post numerum 384 adde: „*gravari passivo sensu accipiens*”.

P. 5. init. In Athenaei loco Schneiderus Lex. Gr. s. v. *κατασείν* pro *υποπιπτόντων* legit *πρόπιόντων*. Sic enim citari haec verba apud Photium s. v. *κατασείν*, ubi tamen nihil ejusmodi reperiō. Si verum est *προπινόντων*, in Athenaei quidem verbis difficultas tollitur, at remanet in Menandri versu, in quo *ὁ φιλοτιμοῦντος* vit diversus esse potest ab eo, qui viginti *tyathros* infundi sibi jusserat.

Ibid. med. Nunc unice probo Behtlejanum *ὦ σοφώτατοι*. Particulam *γάρ* post pluscula verba illatam tuen-
tur ea, quae dixi p. 7. quibus adde indic. graec. sub vo-
ce *γάρ*.

P. 7. l. 18. corr. „legatur”. Ipsum Menandri versum rectius ita constituissē:

— — *Πρὸς ἅπαντα δμῶν ὁ πένης ἐστὶ γάρ.*

Nam *πράγματα* nunc non dubito, quin Grotius e Stephani conjectura adsciverit.

P. 8. l. 16. Menandri verba fuisse videntur haec: *κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων*. Cetera: *nam vetus hoc verbum est*, de suo addidisse videtur Terentius.

P. 12. l. 13. pro „Epicrates” corrigo „Crates”.

P. 13. fine. Lenissima emendandi ratio esset; *Περσικαὶ στολαὶ δ' ἐκείναι, πορφυρὰ τε ῥέγματα*, nisi usus vocabuli *ῥέγμα* in Attico eoque comico poeta insolentiae crimine laboraret. Pro *στολαὶ δ' ἐκείναι* probabilis est conjectura, quam cum Buttmanno communicavit Heindorfius filius: *στολαὶ δὲ κείνται*.

P. 16. l. 16. corrige numerum IV. 22. pro IV. 2.

P. 17. l. 16. Approbare non potui sententiam meam Buttmanno, qui verba *ἤντιλον λέγειν δεῖ κτλ.* alteri interlocutori tribuit.

P. 18. l. 16. Suidae verba Schneiderus Lex. Gr. sic interpretatus est. „Suidas in ἴσσα sagt, dies sei bei Me-

„nander der Ausruf eines Menschen, der beim Loosen „ζ oder die Zahl 6 zieht“. At Suidas non scripsit τῶν ζ λαχόντων sed ἐπὶ τῶν ζ λαχόντων, quod etiamnum in ζημίαν λαχ. mutandum censeo. Fuit igitur ἴσσα malevolorum hominum exclamatio, qui alienis malis gauderent. Ita etiam Antiatticista l. c. ἴσσα, τὸ ἐπιχαριστὸν ἐπιφώνημα. μέμψεται. Quam postremam vocem fortasse ita corrigas, μέμφοται, improbant Atticistae.

P. 21. l. 26. Vera videtur Casauboni ratio, modo scribas: ἐνθένδ' ἀποφυγῶν —. Ibid. l. 4. a fine Buttmannus corrigit: οὕτως οὕτως ἐστὶ.

P. 28. l. 15. Heringa non Σωσῖλα scripserat sed Σωσία, ut alii quoque correxerunt.

P. 29. l. 11. scribe „sed praestat, quod ibidem proposuit Heringa“, — Ibid. l. 13. a fine. De Smicrine, militis partes sustinente, quae dixi, ea vellem omissem, quandoquidem hoc nomen in nova Graecorum Comoedia nunquam non avari senis fuisse pro comperto habeo.

P. 30. l. 9. In Eubuli versu articulum deleuit jam Porsonus Advers. p. 86. Idem verissime πολύποδος, quae forma in Atticis scriptoribus ubique restituenda. In Hegemonis versu metricum vitium sustulit etiam Porsonus l. l. p. 130. sed minus recte scripsit εἴπη μικρόν.

P. 31. l. 15. Constantini verba haec sunt: ἀπὸ τοῦ Ἰβηρὸς τὸ θηλυκόν. Ἑλληνὶς οὐκ Ἰβηρίς, Μένανδρος ἐν Ἀσπίδι. Quae sumsit Constantinus e Stephano Byzant. s. v. Ἰβηρία. Cfr. Hudsoni Geogr. Minor. T. IV. p. 41. a.

P. 32. l. 5. post „enotavit“ adde „quod verum videtur“.

P. 35. l. 18. corrige ῥεῦμα et p. 36. l. 5. a fine „Herod.“ pro „Hesiod.“

P. 38. Glycerae nomen cum ipsis poetae verbis coniunxit etiam Krehlius, qui locum hunc e Misogyne, ubi Glycerae mentio, sumptum putat. Atqui Glyceram non in una tantum Menandri fabula partes habuisse ex Alciphronē monui p. 138.

P. 40. in. Fortasse scripserat Menander: ἐπὶτα δ' αὐθις τοῦθ' ὁ κακοδαίμων ἐφη. — Ibid. l. 2. a fine corrige: αὐτολήκυθοι — ἀντὶ πτλ.

P. 43. l. 30. μικρολόγος habet Clemens. — Ibid. l. 4. a fine γ' ἄρα voluit etiam Pauwius p. 25. sed minus certe dedit γ' ἄρα.

P. 44. l. 29. De forma σάκος vide Phrynichi Ecl. p. 257. ibique Lobeckium.

P. 45. l. 3. Non ταπεινούσθαι sed τεταπεινώσθαι scribi

voluit Heringā, idemque conjecit Zedelius Noues Magazin f. Schul. I. p. 178. Et recte quidem, opinor. Certe neutralis verbi ταπεινῶσαι significatio multum vereor, ut demonstrari possit. Quos ibidem e Plutarcho attuli versus, eos etiamnum Menandri esse non dubito; ad Διδασκαλῶνα tamen referre non debui. Verba scriptoris haec sunt: ἀλλ' ὃ γε κωμικός οὐκ ἀηδῶς εἰρηκὲς που πρὸς τοὺς καταργουῦντας τὰ κλειδία καὶ καταργουῦντας, ὅτι μόνον ἔδωκαν ἡμῖν οἱ θεοὶ πρῶτα τὸν ὕπνον· τί τοῦτο πολυτέλεις σπαντῶ ποιεῖς; ἔστι δὲ καὶ πρὸς τὸν διδασκαλῶνα ἐπεὶ κτλ. Quae postrema verba ex alia potius fabula quam e Superstitioso versus istos ductos esse demonstrant. In altero fragmento ibidem allato Buttmannus corrigit: ὅταν δὲ νυστάζοντά μ' ἡ λύπη λάβῃ, in quo tamen articuli vim non satis capio. [Nimirum referebatur ad antecedentia aliqua. Buttm.]

P. 46. l. 2. a fine. Est sane Menandri versus, sed κείνος a Comicorum usu alienum.

P. 49. l. 7. corrige ἀκαρτος pro ἀκάθαρτος.

P. 50. l. 29. Stobaei lectio est ἐαυτὸν. Grotius demum e MS. dedit ἐαυτοῦ. Neque Gesn. in margine notavit εἰ δ' οὐδ' ἐαυτοῦ, sed εἰ δ' οὐδ' ἐαυτὸν. Vera lectio sine controversia est ea, quam Schowii praebent Codd., εἰ δ' οὐ σπαντοῦ. Negatio non ad totam sententiam spectat, sed ad σπαντοῦ, ut in exemplis apud Jacobsium ad Anthol. Palat. p. 832. ubi quod vulgo editur εἰ δ' οὐν sin minus, recte tuetur vir egregius Addendis p. XC. sed fallitur hunc usum senioribus demum scriptoribus tribuens. V. Sophoclis Antig. 718.

P. 52. fine. Menandrea Lobeckius ad Phryn. p. 144. memoriae errore ita exhibuit: τῶν ἐνθέρδε πᾶς ἐλευθέρων ἄπεισιν εὐθύς, verbis ὡς τάχος (voluit ταχύ) Ammonio tributis. In verbis γε πᾶς fortasse Getae nomen latet.

P. 53. l. 9. Fort. legendum εἴρηκα καὶ γὰρ τουτοῖ τεχνῇ, ut sit senarius ultimo pede truncatus. — Ibid. l. 15. dele verba „τούτῳ omittit et”: Versuum reliquias recte jam digesserat Jacobsius Not. MSS. Eadem Porsoni ratio Append. ad Toup̄ii Emend. p. 464.

P. 54. l. 22. unice verum est δαιμονῆς.

P. 55. in. Quam de συνυγαίνειν moverat dubitationem Huschkius ad Tibulli Eleg. tres Rostock. 1814., eam in ipsa romani poetae editione recte quidem vir doctissimus composuit allata Moeridis Atticistae glossa: συνίριθαι, Ἀρτικῶς, συνυγαίνουσαι, Ἑλληνικῶς. Sed quae praeterea addit vir clar. ad fidem illorum versuum elevandam: *mirot ad-*

huc Bentlejum non oblocutum esse (scil. Clerico, qui istud fragmentum sine *ροδείας* suspitione receperat), *quamquam alia de causa, nec tam propter verbum συνυφαινειν, quam propter metrum, nam ὑπαρῶς priorem syllabam habet brevem* — haec igitur cautius omisisset. Versus est longe integerrimus, nisi quod apud Politianum male legitur *συνύφαιεν*, quod in *συνύφαιε* mutavi. Itaque ut nunc res est, nihil causae video, cur de fide illorum veruum dubitemus.

P. 58. l. 6: a fine pro „comburetetur” corrige „conflagraret”.

P. 59. *Εορῆς*; Menandri fabulis adnumeravit etiam Toupius Emend. in Suid. II. p. 446. Oron.

P. 60. l. 3. pro „Gesnerus *ἂν σεμνύνῃ*” corrige „Gesnerus *ἂν οὐ σεμνύνῃ* et in marg. e conjectura *ἂν γε σεμνύνῃ*”. Primo fragmenti versu τὸ ταπεινὸν Grotius vertit: *modesti mores*. Rectius Zedelius Neues Magazin f. Schul. I. p. 174. *humilis tua conditio*. Idem postremum versum recte interpretatur: *te ipse deridere videberis*. Quam secundo versu recepi incerti auctoris conjecturam, ea Heringae ingenio debetur, qui Observat. p. 244. scripsit: *ἂν δ' αὐτὸν ποιῆς ταπεινὸν αὐτὸς*, non ut ego feci: *ἂν δ' αὐτὸς ποιῆς τ. αὐτόν*. Pro *καταγέλω*; corrige *κατάγελω*; Ceterum eandem emendationem jam Grotii interpretatio exhibet: *at si te ipse tu dejectum facias atque nullius preti*.

P. 60. l. 10. a fine corrige *χορῶν* et l. 7. *τοῦτ'* pro *τοῦδ'*.

P. 64. l. 15. post „Bekk.” adde „ubi in exemplis me-
„morat verba: *ἀγαγινώσκω σοι Ἀλκαῖον, κωμῶδῶ σοι τοὺς*
Ἐπιτρέποντας, non facturus, nisi magnam haec fabula ce-
„lebritatem adepta esset”. Quae ibidem de *Smicrinῶ* di-
xi, iis adde Themistii locum ex Orat. a Mayo edita p. 52.
τίνα Ἀλκιβιάδην οὐχ ὑπερβαίνει; τίνα Κίρωνα οὐχ ἀποφαίνει
σμικρίνην; ubi recte Schneiderus Append. ad Lex. Gr. ca-
stigmat Majum *σμικρύνειν* edentem; at fallitur vocem *σμικρί-*
νης adjectivum esse existimans. Nam hic etiam corrigend-
um est *Σμικρίνην*, quo ipso sententiae mirum quantum
alacritatis accedere nemo non sentit.

P. 65. l. 4. a fine. Harpocratonis MSS. praebent *καταφθαρίσθαι* vel *καταφθαρήσθαι*.

P. 70. l. 12. a fine. Tittmannus non *ἐν δύο* sed *ἐν ὄν*
δύο conjecerat. Cfr. Lobeck. ad Phryn. p. 414.

P. 71. l. 9. pro *παρεισιπῶν* corrige *παρεισιῶν*, ut re-
cte Clemens et Justinus, apud quem olim *παρεισιῶν* le-
gebatur.

P. 72. in. Retinendum videtur *μη αἰτός*; Similes ora-

see sunt μή εἰλασθῶν, μή αὐτόν, μή οἴεται apud Diphilum, Aristophanem, Lysippum aliosque. Aliquanto diversa sunt, nec tamen indigna memoratu, ἡ ὠδισμός apud Alexandridem Athenaei p. 227. c., ἡ ἀνιδωρ apud Mnesimachum ibid. p. 387. b. et ἡ ὄρε apud Dionysium ibid. p. 405. c., ubi tamen de lectionis sinceritate dubites.

Ibid. l. 9, a fine. Quem Bentlejus addidit articulum ante κρατῶν, eum Grotius quoque inseri voluit, sed operae non paruerunt. Vid. Grotii Adnot. ad Stob. p. 539.

P. 73. l. 6. Apud Zonaram versus Menandri sic scriptus legitur: ἐπιφαρμάκευσο, γλυκίτατε, κτλ. unde scribendum, quod vel grammatica ratio postulat:

ἐπιφαρμάκευσο, ὦ γλυκίτατ', ἀνάλυθις μόλις.

Imperativi diphthongum recte elidi docent ea quae dixi p. 197.

P. 79. l. 9, Turnehus Martialis verba sic interpretatur: *Thais a Menandro sic in Comoediis introducta frequenter et celebris reddita est, ut ipsa videatur, non Glycere, Menandri amica fuisse.* Aliam denique interpretationis viam ingressus est J. F. Gronovius Observ. in Script. eccles. Cap. 2. p. 28. „Thais, inquit, Menandri fabula celeberrima, primum lascivos amores juvenum luit, hoc est, primum in scena exhibuit et materiem comoediae fecit amantem adolescentem, partes amantis ephebi tractavit. Significat Menandrum auctorem esse novae comoediae, et Thaide auspicatum: quod posterius, sive verum est sive finxit, parum interest: certo Martialis id dicit et se credere praefert, atque impune licet dicere. — Jam in minore versu, Nec Glycere, sed vere *Thais fuit amica Menandri*: si roges iterum, quae Thais? respondebo, non profecto alia, quam illa ipsa fabula seu Comoedia, cujus tanta virtus, tanta ars, tanta suavitas, ut dicere possis hoc excellentissimum opus vere fuisse amicam poetae, hoc est, noctes diesque ab eo cultam, curatam, exornatam, velut hoc unum egisset, denique animam et delicias fuisse unicas; non illam Glyceren, quae tam potens fuisse fortur”.

Ibid. in fine. Varronis verba apud Nonium Marcell IV. s. v. *demittere* haec sunt: *cum etiam Thais Menandri tunicam demissam habeat ad talos.* Eadem leguntur Cap. XIV. s. v. *tunica*, ubi pro *Thais* vitiose editur *alii*.

P. 75, l. 19. corrige: „de Naevio — ne dubites”.

P. 76. ad Thessalae fragmenta adscripsi Plinii locum, in quo vellem omissam verba *Trojanis* — *fulmi-*

nimio: sunt enim perobscura sive potius corrupta. Monuit Buttmannus. Post *ejus* in parenthesis adde *artis magicae*. De hac enim loquitur Plinius.

P. 77. de augmentatione verbi *ἀνοίω* cfr. Lobeck. ad Phryn. p. 157. sqq.

P. 78. l. 14. Non totus deest senarius, sed tantum verba τῷ ἄριστος — ἀνα. — Ibid. l. 17. post *exhibuimus* adde: p. 220. — Ibid. l. 8. a fine corrige: εὐθὺς εἰπὼν ἂν δοκῶ.

P. 79. l. 10. Non esse operarum errorem, ex eo intelligitur, quod Grotius etiam priori Θεοφορουμένης fragmento *Inciti* titulum adscripsit, non *Incitae*. Sed unice verum est Θεοφορουμένη, genere feminino, idque etiam in Stobaei Cod. Caes. ad hunc locum adscriptum reperit Schowius de Charta papyr. p. 142. — Ibid. l. 17. verba ὁ Ἀγῆς Λάχης Vespasianus non de suo addidisse sed ex alio Menandri dramate usurpasse videtur. Certe Menandro disertè tribuuntur ab Apollonio de Synt. Lib. I. l. 17. p. 46. διατάσσεται τὰ παρὰ Μεγάρων ὁ Ἀγῆς Λάχης, πότερον ἐν σχηματὶ ἐστὶ τῷ προκειμένῳ (vide quae praecedunt) ἢ διόντως μετὰ τοῦ ἄρθρου καὶ τὴν πᾶσιν ἔχει τῆς κλητικῆς. — Ibid. l. 25. Euripidei Scholiastae locum e Barnesiana editione adscripsi. Reliquae Menandrea ita exhibent: δεινῶς συγκοπάντης, ὁ κακοῦθης τρέματος. Itaque immunis est culpa Lindenbrogii. Grotianam lectionem τὰ τρίτ' ἔχει e Codd. Caes. et Vind. enotavit Schowius l. l. p. 142.

P. 81. l. 17. corr. ἀποδοίμην. Sic enim habet Plutarchus. — Ibid. l. 9. a fine corr. „unus fere servavit”.

P. 82. l. 11. Recte quidem Bentlejus: nec absurda tamen Grotii ratio, qui locum ita videtur intellexisse, ut amor audacia destitutus nullus esse (οὔχεται) dicatur. Quae sententia nihil habet, in quo offendas, quamquam contra librorum fidem nil novandum. Ἐρωτα, ut hoc addam, pro ἐρώτῃ reddendum Plutarcho Symp. II. p. 634. B. ποιεῖ τὰ σκώμματα ἀλυπότερα καὶ τὸ κοινωνεῖν ἀμωσγέντως (hoc reddo Plutarcho ibid. p. 745. C. pro ἄλλως γέ πως, cll. Schaefero ad Porsoni Advers. p. 311.) τοὺς λέγοντας, ὅταν εἰς πενίαν λέγῃ πένης, ἢ δυσγενῆς εἰς δυσγένειαν, ἢ ἐρῶν εἰς ἐρωτα. Vulgo ἐρώτῃ.

P. 85. l. 10. In Harpocratonis loco legendum videtur φιλοσοφεῖν ἀντὶ τοῦ ποικίλου, ἀσχεῖν. V. Bastius ad Gregor. Cor. p. 537. — Ibidem l. 6. a fine adde „nec dubitavit Lobeck. ad Phryn. p. 158.”

P. 86. l. 9. Pudet me reliquias verba incogitanter

adscripta „eodem jure possis ἑοῦ δρᾶν“. Quae fuscillis officias velim.

P. 87. Prioris fragmenti partem servavit etiam Clemens Alex. Protr. 29. p. 22. Sylb. πάλιν δὲ ὁ αὐτὸς κομωδοποιδὸς ἐν Ἱερείᾳ τῷ δράματι, χαλεπαίνων πρὸς τὴν συνήθειαν, ἀιτᾷ πικρᾶται τὸν ἄδριον τῆς πλάνης τύπον, ἐπιφωγγόμενος ἐμφρόνως· Εἰ γὰρ ἔλκει — εὐρημέν' ἀνθρώποιον. Confirmat igitur Clemens, quod Justinus exhibet vs. 1. ἔλκει. Etiam vs. 5. eandem quam Justinus lectionem praebet καὶ βίον ταῦτ' ὄργανα. *Victus quaerendi causa cymbala ista inventa esse dicit.* Vs. 7. τῷ βίῳ recte interpretatur Grotius: *nostrique fiata in saeculi ludibrium.*

P. 88. In postremo fragmenti versu:

σύμβουλος· ὁ διαφέρων λογισμῷ πάντ' ἔχει,
non probare debebam Porsoni conjecturam. Vid. Hermannus D. M. p. 137. et Reisigius Conj. I. p. 11. sqq. Omnem emendandi cōnatum excludit Menandri versus, quem p. 165. exhibui:

εἴρηκε τὸν ἕτερον, τὸν σέ, τὸν ἐμὲ τουτονί.

Cfr. p. 134. ubi fortasse servare debebam Stobaei lectionem:

οὐδεμίαν, ἐφήμερον δὲ καὶ προπετιῇ βίον.

Consulto omitto Pseudo-Philemonem p. 433. οὐ τοῦτομα φοβερὸν οὐτ' ἂν ὀνομάσαιμ' ἐγώ.

P. 92. l. 10. Heringae correctio haec est: Ἐπὶ δὲ θύσας τῷ Βορέῃ γῶ, ἢ Δία, Ὀψάριον οὐδὲν ἔλαβον, ἐφήσω φακῆν.

P. 95. med. Voculam ὡς, quam e Jacobsii conjectura addidī, adjecerat etiam Heringa Observ. p. 247.

P. 96. l. 19. Diogenis verba haec sunt: ἔστι δὲ καὶ ἐπαπορητικόν τι, ὃ εἰ λέγοι τις ἀποροῇ ἂν. Ἀρ' ἔστι συγγενές τι λύπη καὶ βίος;

P. 97. l. 22. Locum ne sic quidem perpurgatum esse, docet τε importuno loco positum.

P. 100. Wyttenbachius etiam haec verba: γέλωτι πρὸς τὸν Κύπριον ἐκθανούμενος Menandro tribuit. — Ibid. l. 24. pro „risisse“ corrige „videre“, et mox „moriturum“ pro „mortuum“. Sic etiam p. 101. l. 1.

P. 101. Quae quarto et quinto versu leguntur verba λάμβανε τὴν γλῶτταν, ea alteri interlocutori sive ministro tribuit Heringa Observ. p. 248. Idem versu 2. correxerat φέρε πλείω, Σωσία. Postremo versu eandem quam Schweigh. rationem infit, πᾶσι ad praecedentia trahens.

P. 102. Antioyram et Chrysidem meretrices commemorat etiam Plutarchus Demetr. T. VI. p. 21. Cor.

P. 103. l. 9. Codd. Schowii habent *Κοταβίζούσαις*. — Ibid. l. 5. a fine. Nunc praefero *μίζος; δ' ἄλλου*, propter *οὐ μόνον* versu secundo.

P. 104. l. 9. corrige „mortuus fueris” pro „moriers”.

P. 105. Elegantissimi versus e Leucadia an non recte Menandro tribuerit Strabo, dubitat Blomfieldius ad Aeschyli S. c. Th. 387., credo propter vocem *ὑπερκομπος*, quam ille miro acumine ex tota Grascitate proscripsit. Idem exhibuit *οὐστροντι*, fortasse casu.

P. 106. l. 4. a fine. Photii locus ita editur: *ζάκορος, γεωκόρος. Μένανδρος δὲς ἑξαπατώντι, — καὶ ὁ ὑπερέκνης, Δευκαδία· ἐπίδες τὸ σῶρ, ἢ ζάκορος οὐτοσὶ καλός, ἢ ὁ ἰσρέης τὸν καὶ οὐ σαρῶν*.

P. 111. l. 16. Schweighauseri rationem ideo soloecham dixi, quod *θηρίκιος* hoc loco substantivi vim accipit: *τὴν θηρίκιον τριπόκλον*. Fortasse mutilus est locus, ut generis indicium sequens demum versus continuerit. Quamquam mirum est, etiam in praecedenti fragmento e *Θεοφορουμένη* desiderari vulgo articulum, quem recte inseruisse Schweighauserum hand affirmaverim. Porsonus *μέως δὲ μεθύων*.

P. 112. Versu fragmenti quarto nunc cum Buttmanno praefero Stobaei lectionem *οὐκέτι βλέπεις*. Versu 10. et 11. malim *ἀποθανόντα δὲ ἔδωκε πικρὸς τὸ οἰκίως*. Ibid. l. ultima corrigendum „incertam”.

P. 114. l. 2. Illud *ἐστὶ* Brunckius e Stobaeo Serm. LXXIII. p. 311. Grot. assumpsit, ubi idem senarius legitur, sed sine fabulae indicio.

P. 115. l. 10. a fine. Scribe *ἐκίσε* pro *ἐκεί*, ut constanter habent Photius, Harpocration et Suidas. Clericus tacite *ἐκεί σε*. Si quid mutandum, malim primo versu *ἐκίσε*.

P. 117. In loco incerti poetae, fortasse Menandri, non monito lectore scripsi *μετ' Ἀγαλλία* pro vulgato *μετ' ἀγμάια*, sive ut Codex habet *μεταγμάια*. Fort. recte; certe Agalliae nomen non sine exemplis est, et mutatio ipsa lenitate probabilis. Quantillum enim interest inter *ΜΕΤΑΓΜΑΙΑ* et *ΜΕΤΑΓΑΛΙΑ*? Secundo versu addidi *μετά*. Tertio versa placet Reisigii ratio *καὶ νῆ μά Δία τρίτον γε μετά Κηνσία*. V. Ephemer. Jenens. 1818. nro. 183. Nisi malis *καὶ νῆ μά Δία γε τρίτον ἔτος μετά Κινέα* vel simili modo. Formulae *καὶ νῆ Δία γε* exempla attuli Quaes. Menandr. p. 51. Cfr. Dindorfus ad Aristoph. Eccl. 779.

Longe rarissimum est, quod apud Lucian. Encom. Demosth. Vol. III. p. 503. Amst. legitur *ἢ Δία γε*, pro quo καὶ τῇ Δία γε scribendum videtur.

P. 120. init. Praefert nunc Toupit rationem. De forma ἀπένταρχα cfr. Valcken. de Aristobolo p. 87. — Ibid. l. 40. a fine. Suidae locus hic est: Μένανδρος Μισομένεας.

Λακωνική κλέϊς ἐστίν, ὡς εἰκὲ μοι.
περιοιστέα φησίν, ὅτι ἔκωθεν περικλείεται, μοῦλου εἶναι ὀνοῖται. Illud περιοιστέα ad Menandri versum pertinuisse intelligitur ex Olympiod. in Platonis Alcib. l. p. 152. Cr. αἱ δὲ τῶν Λακεδαιμονίων (γυναῖκες) ἐφαλάττορον, ὡς ἐδήλωσαν ἡ πάντολμος κομωδία λέγουσα. Λακωνική κλέϊς ἐστὶ καὶ οὐ περιοιστέα, sive ut margo praebet τοῦ περιοιστέα. Fortasse rem alii expediant.

P. 124. l. 25. Irenaei verba ne quis desideret haec sunt: *Mihi videntur ejus passionem, qui est apud Comitum Menandrum valde amans et odibilis Aesoni, tuo cōcamēdisse.*

P. 122. l. 2. Heringa Observ. p. 249. corrigit οὕτω ὅσα γ' ἄσθλι; Hae nota adscripta: „Verba sunt, ni fallor, alicujus e numero nautarum, qui Stratonī filii Θεόφιλλi adventum nūntiat, simulque ναῦς, quam τὸν πρῶτον κάρθαρον appellat: unde Strato, hominem non agnoscens, rogat, qualem cantharum intelligat; respondet ille: „Ναῦν: ποῦνε νοστὶ με, μίση; Hinc, puto, sequebantur binī pluresve versiculi, quibus Stratonem docebat, quis esset“. Idem postremo versu pro ὁ Κάλυπτος etiam aliam conjecturam proponit ὁ Κλέωρος. Pro Εὐφράτωρ δ' ἐκυβέρτα scripsit Εὐφρ. δὲ κυβερνᾷ.

P. 128. l. 13. a fine. καθῶ; Porsonum mutasse in καθ' ὡς monetur etiam a Dobreo ad Aristoph. p. 460.

P. 130. l. 13. a fine. Corrige; δὲ ὀβολοί, et l. 35. δέκ' ὀβολούς.

P. 134. in. Zedelius Neues Magazin II. p. 182. lacunam sic fere explendam autumat: πεποιήκατ' ἔργον οὐκ ἐταίρων, φίλταται, μὲν Δί', αἰλλ' ἐταίρων ταῦτα etc. Quod etsi verum esse vix crediderim, meo tamen bonatui longe longaeque praeferendum est. Verissime enim me monuit Battmannus, librarium a priori ἐταίρων ad alterum aberrasse, ideoque in medio posita omisisse.

P. 138. l. 14. Male conjeci γλυκεράς, pro quo poeta haud dubie scripsisset γλυκερή; Itaque nunc unice probō

antiquam lectionem γλυκερούς. — Ibid. l. 26. Ovidii locus est A. A. III. 565. Amor. I. 7. Tibulli I, 10, 49. Propertii III. 8. — Ibid. l. 7. a fine corrige „non caesam fuisse”.

P. 140. l. 18. corrige κοῦρον.

P. 152. l. 2. Jacobsius Epist. ad Heerenium hujus Stobaeo adjecta p. 238. corrigit: ὁ μὴ διχόμενος, τῶν θεῶν τὸ συμφέρον αὐτῶν (ita Pāwius pro αὐτῶ) διδόντων εἰς τὸ ζῆν, οὐ βούλεται Ὀδ’ εὐτυχεῖν. Quod nec propter ζῆν nec propter ὀδὲ ferri potest.

P. 154. l. 4. Scripsi τὸν λιβ. pro τὴν λιβανωτόν. Idem praebent, notante Lobeckio, Phrynichi ed. princ. et Lascaris, qui pro τρυφῇ habent τρυφᾶν, ex quo Junius non male fecit Τρύφων. Ceterum injuria Blomfeldius ad Aeschyli Agam. 1381, miratur Bentlejum, qui p. 57. verba αὐ δ’ ἐπιδεῖ; τὸ πῦρ latine vertit: tu vero pone ignem. Formula ἐπιθεῖναι πῦρ ignem in ara sive in foco imponere vel suscitare, iterum usus est Menander Leucad. p. 106. Itaque carere licet viri clar. conjectura: ἐπιδεῖ; τὸ πῦρ τρέφει.

Ibid. l. 22. De duplici interrogatione in τίς τίνας ἐγένετο, οἷος; οἷα πάσχει et similibus quae dixi minime recondita, iis fortasse addendum illud Horatii 3. Od. 27, 37. unde quo veni? quod vulgo separatim scribunt: unde? quo veni? In Sophoclis tamen loco apud Aelianum H. A. XI. 18. Brunokius demum edidit: οἷασιν αἰσχύναισιν οἷα μάλιστα. Verissime Cod. Vind. apud Heynium ad Iliad. Vol. VI. p. 529. ita exhibet: πεῦ καὶ ἀνοικτίρμων τις οἰκτιρομένη Πτήσσουσαν αἰσχύναισιν οἷα μάλιστα. Ejusdem fragmenti versu quinto ne Schaeferi quidem quantumvis lenem et elegantem conjecturam admittendam judico, siquidem λιμῶν ποταμῶν ποτῶν recte dici posse videtur de prato fluvialibus aquis irriguo. Similiter Euripides Med. 820, πόλιν ἱερῶν ποταμῶν dicit urbem ad fluminis ripas conditam. Quae alio loco de his verbis dixi, ea nauci non sunt. Sexto versu fortasse ἀγασθεῖσά που legendum praedito ἀγασθεῖσ’ ὑπό, de quo cfr. Reisigium Ephem. Jen. 1818. nro. 183. et ad Sophoclis Oedip. Col. p. 260. Memorabilis tamen hanc in rem locus est Sophoclis Philoct. 626. οὐκ αἶδ’ ἐγὼ ταῦτ’. ἀλλ’ ἐγὼ μὲν εἴμ’ ἐπὶ Ναῦν. Ad rem ipsam, cujus causa Aelianus attulit Sophoclea, conf. Plutarch. Amat. p. 754. A.

P. 160. l. 3. a fine post ὀρθυλεύσεις adde „interpretatur”. — Ibid. l. 21. a fine. Etiam Archestrati locum, et recte fortassis, eripit nobis Porsonus Advers. p. 86.

P. 161. in. De veritate lectionis Corayanae non dubito; quamquam durissimi sunt nominativi illi Ἰωνικός πλούταξ pro εἰ δὲ τις πλούταξ ἐστὶν Ἰωνικός. — Ibid. med. Ad Socratis locum compara Lobeckium ad Phryn. p. 73.

P. 169. l. 8. 9. a f. In eo quem attuli Athenaei loco, monente Buttmanno, aut Πυθία εἶρκεν crasi coalescant, aut verba ἡ δὲ Πυθία εἶρκε — καλεῖν a poetae oratione sejungenda et Athenaeo tribuenda sunt.

P. 171. fin. Porsonus Append. ad Toup̄ii Emendatt. p. 468. ita Menandri versum constituit: ὡς μηδὲν ἀποκρυφόνμεθ', ἄν οὕτω λαλῆς.

P. 172. fine. In Prisciani loco Caecilii Hypobolimaem significari monuit etiam Krehlius T. I. p. 222.

P. 175. E Phasmate Menandri Plautinam Mostellariam expressam esse suspicatur Gesnerus ad Plinii Epist. VII. 27., in quo falli virum egregium docent ea, quae de argumento Menandreae fabulae e Donato adscriptimus. Contra optime Plautinae fabulae argumento convenit titulus dramatis Theogneto adscripti Φάσμα ἢ Φιλάρουρος; apud Athen. III. p. 104. B.

P. 179. Assentior nunc Buttmanno, Schweighaeuseri rationem ita probanti, ut interrogatio: οὐκ ἔστιν — ὡά; comice accipiatur hoc sensu: *Quid tua refert mensarum numerus? quin tu candylos facis et quae praeterea condire soles bellaria. Sic enim nunc est: coquus parat bellaria, libifica contra carnes assat.* Dele igitur l. 8. a fine verba: „pro οὐκ ἔστι — οὐδ' ἔστι.” De vs. 4. et 5. ne nunc quidem quid statuam habeo. Buttmannus probat, quod Schweigh. proposuit, ποιήσω, in ceteris nil mutandum ratus.

P. 180. l. 17. Male haec. Κρεάδιον nunquam potest secundam corripere; nam quod κρέα passim ultimam brevem habet, id nil ad rem.

P. 181. l. 17. Ψηττάδιον in Ψηττάριον mutandum videri ammonuit Lobeck. ad Phryn. Ecl. p. 74. Mox minus recte quidem Heringa τὰ τραγήματα: at sensum loci optime perspexit p. 258. Postremo versu conjicit διεννέει, ἀπὶ τῶν μελιπηκτων, ταῖς κήλαις.

P. 182. med. Recte quidem non de nihilo esse adnotavimus, quod sextum decimum Boedromionis diem commemorat, cuicumque haec verba tribuit Menander. Quid autem est, quod affatim vini illo die nutrici supeditatum iri affirmat? Nimirum Chabrias in Naxiacae victoriae, decimo sexto Boedromionis die reportatae, me-

moriam instituerat, ut singulis annis eo ipso die redeunte vinum inter cives distribueretur. Plutarchus V. Phoc. 6. T. V. p. 6. Cor. ἐνίκων δὲ μεγάλοις μυστηρίοις, καὶ παριέχον οἰνογόημα Χαβρίας Ἀθηναίοις καθ' ἑκάστον ἐνιαυτὸν τῇ ἑκτῇ ἐπὶ δέκα Βοηδρομιῶνος.

P. 183. l. 4. corrige „verte” pro „recte”.

P. 185. ad fragm. inc. 1, 3. Buttmannus conjicit ἐκ-πυνθάνεσθαι τὰρσένων χῆμας ἔαν. Quem ibidem tractavi Amphididis locum, eum ne sic quidem persanatum judico. Versu primo fort. scribendum: οὐς ἂν ἐπερωτήσης τι, συλ-λαβῶν etc. Versu sexto revocanda est, qua unice Attici usi sunt, forma πουλύποδος.

P. 189. in. corrige τι pro τε. — Ibid. l. 8. post *ut-eris* adde: Sic verbo φέρεσθαι utitur Poeta inc. apud Stobaeum Serm. 105. p. 441. Grot. μήτε λίαν ἐν ταπεινῷ τῆς τύχης μέρος φέρεσθαι, μήτ' ἐν ὑψηλῷ πάλιν.

P. 190. l. 16. Desiderari particulam ἂν perspexit V. D. in Actis Lips. 1717. p. 36. citra necessitatem tamen corrigens: ὥς δναίμεθ' ἂν.

P. 192. ad fragm. 5. Primo versu servari potest superlativus, qui necessario, ut equidem opinor, in comparativum mutandus esset, si inverso verborum ordine poeta scripsisset: ἅπαντά ἐστι νοῦν ἔχοντα μᾶλλον καὶ μακαριώτατα ἀνθρώπου.

P. 197. ad fragm. 11. Versu 2. quod dubitanter conjeci τρόπον τινά, id nunc unice verum videtur et mihi et Buttmanno. Vs. 4. casu dedi ὑγιαίνεις pro ὑγιαίνει.

P. 198. l. 4. a fine. In Suidae loco fort. κατεσθίον legendum pro καὶ ἐσθίον.

P. 200. ad fragm. 14. Particulam δὲ post ἕτερος inseruit etiam Dobreis ad Aristoph. p. 182.

P. 202. l. 6. corrige παραινέσας. Mox Buttmannus tnetur editum τήθη corrigitque παραλαλεῖ τιν'. Avia et ipse hoc loco aegre careo, at illud τινά nescio quomodo languet.

P. 203. l. 23. corrige „postremam”.

P. 204. ad fragm. 20. Prius illud quod conjeci ὅταν ἀμέριμον ἔχῃ etc. repugnat iis quae disputavit Reisigius Ephem. Jen. 1817. nro. 223. Praefero igitur alterum ἀμέριμον ὅταν ἔχῃ etc. Nec tamen ideo corruptum puto Menandri versum, quem p. 268. exhibui: πικρόν ἐστι θρέμμα γέρον ἐν οἰκίᾳ μῶνων.

P. 205. l. 5. particulam δὲ addidit etiam Rutgersius.

Heinsius *ἐὰν δικαίου* conjecerat, — Ibid. l. 11. *θελιτήρια* in Menandri loco praebet etiam Schol. Aeschyli *Prom.* 378. ubi primus fragmenti versus ita scriptus legitur:

λόγος γὰρ ἀνθρώποισιν ἰᾶται νόσους.

Indicavit hunc locum Porsonus *Tracts and Miscell. crit.* p. 281. cfr. ejusdem *Advers.* p. 151.

P. 206. l. 8. a fine corrige *γῆρας* pro *γῆμαι*.

P. 208. l. 2. corrige „Heindorf” pro „Schaefer”. — Ibid. ad fragm. 30. Versu 2. *συνοικίαν* citat Fiorillo ad Herod. Att. p. 161. Itaque *οἰκίαν* fortasse operarum vitium est apud Heynium. Vs 3. fort. *παρὰλειπεν*.

P. 209. In Menandri loco aliquid excidisse suspicatur Dobreis ad Aristoph. p. 66. Ex Plauti tamen imitatione vix hoc collegerim. Neo articulus, quem ante *μητέρα* delevit Bentlejus, plane est necessarius. Certe ante *μητηρ* eodem jure omitti potuit, quo omittitur ante *πατήρ*, de quo supra p. 202. et ante *βασιλεύς*, de quo diserte admonuit Antiattic. p. 85. Cfr. Schaeferi Melet. p. 4.

P. 211. l. 13. Salmasius, notante Wytenbachio, conjecit *σκόμμαθ’*, *οἷά τ’ ἄσσοά τε καὶ στρ.*

P. 212. in. Non male Rutgersius: *πένθος ἀνδρὸς οὐκ δυστυχέστερον*. Vs. 3. Buttmannus unice probat *κῆσεται*, de quo in tanta Comparationis depravatione non statuo. — Ibid. fragm. 43. recte opinor editam lectionem retinui. Syntaxin verborum *ἀδύρατον ὥς ἐστιν fieri non potest ut* — in qua offendeat Bentlejus, tuetur forma *οὐκ ἔσθ’ ὅπως* sequente indicativo. Jacobsius *Epist.* ad Heerenium hujus Stobaeo adjecta p. 238. tentabat: *ἀδύρατον ὄντως εἴ τι σῶμα τῆς Τύχης*. Atqui negat poeta ullam esse, quam vulgo vocant, Fortunam.

P. 216. l. 4. Probo nunc Porsoni rationem δὲ post *γυναικὸς* inserentis. Idem placuit Dobreo ad Aristoph. p. 182.

P. 218. l. 19. Participium *ὦν* addidit jam Zedelius *Neues Magazin* II. p. 189.

P. 218. ad fragm. 64. Merito offendit Grotius. Correxuit, ut jam monui, *φαίνεται* vertitque: *errationes aestus irae non videt*. Dele verba „si quid — *γίνεται*”. Omnis sublata esset difficultas, si legeretur: *ὁργῇ, πάντῃ, λογισμῷ οὐδεὶς φαίνεται, irae aestus rationis est expers*.

P. 219. Primo versu fragm. 66. fortasse praestat *ἐρδεῖς δὲ τοῦ βίου*.

P. 220. ad fragm. 70. Fort. leg. ἀρ' ἔστιν ἀγαθῶν, Πάμφιλε, πλείστον αἰτία.

P. 222. ad fragm. 78. Adde Plutarch. Phoc. 3. καὶ γὰρ οὗτος οὐ πιθάνον ἔσχεν οὐδὲ προσφιλεῖς ὄλῳ τὸ ἥθος. Anonymus Exposit. rhetor. in Miscell. Havn. II. 1. p. 170. τὰ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γινόμενον καὶ μὴ πανταχοῦ ἀληθεύον, μετέχον μέντοι μᾶλλον ἀληθείας ἢ ψεύδους, πιθανόν ἔστι.

P. 223. ad fragm. 82. Etiam Stobaeus habet πισίτος, quod Grotius demum in πίνοντος mutavit.

P. 224. ad fragm. 83. Malim χαλεπὸν γ' ὄταν.

P. 234. l. 5. corrige „Leocrat.“ pro „Timocr.“

P. 238. l. 16. a fine. Pro „Grammat. ined. apud —“ scribe „Schol. ad Il. α, 135. apud —“. In versu sec. Buttmanus conjicit „Ἐχὺς πόρον σίγ', εἰ δὲ μὴ —“.

P. 241. ad fragm. 150. Fort. δοῖν scribendum pro δυσὶν, quamquam in Menandro ne haec quidem forma offensionem habet. Cfr. Lobeck. ad Phryn. p. 211. — Primum versum fragmenti 153. a reliquis separare debebam, ut recte monuit Buttmanus.

P. 242. ad fragm. 157. Heinsius correxerat: τὰ δάκρυ' ἀναισθητὸν γεγονότα καὶ νεκρὸν, non ἀναισθητῶ γεγονότι καὶ νεκρῷ, ut ad Codicis fidem exhibui, nisi quod is verba ita transposita habet, ut in notula mea indicavi. Accusativi autem certe non necessarii, siquidem ὠφελεῖν etiam tertio casui jungitur.

P. 243. ad fragm. 162. Fort. legendum τοῦ πέλας. — In seq. fragmento vitium unice latere videtur in verbis οὐ ἦν ἐνεργεῖν. Cetera ὅπου γύσις βιάζεται sanissima videntur.

P. 246. Fragm. 177. quod Stobaei auctoritate Menandro tribuo, nunc vix dubitq. quin recte Ioni tragico adscripserit Toupius. Certe falsum est, quod dixi, nusquam Stobaeum Ionis auctoritate in excerptis poetarum sententiis usum fuisse. Vid. Photius Biblioth. CLXVII. p. 374. Eidem Ioni, ut hoc addam, vindicandi sunt versus, quos suppresso auctoris nomine affert Olympiodorus ad Platonis Alcib. I. p. 201. Cr.

Τὰ γινώθι σάντων ἐν λόγοις οὐδὲν μέγα ἔργον, μόρος δὲ Ζεὺς ἐπίσταται θεῶν.

Ionis versus esse docet Plutarchus Consol. Apoll. p. 116. d. ubi multo elegantius legitur: Τὸ γν. σ. τοῦτ' ἔπος μὲν οὐ μέγα, Ἔργον δ' ὅσον Ζεὺς μόρος ἐπ. θ. Eundem locum se-

pultum jacere in Scholiis Platon. p. 81. Ruhnck. monui in Curis crit. p. 34.

P. 248. fragm. 183. Heinsius correxit: *ἐὰν ἐκ μεταβολῆς τινὸς ἐπὶ τὸ κρεῖττον γένη.* Versu secundo fortasse praestat *ὅταν ἐντελής.* — Ibid. fragm. 185. praeclare Porsonus apud Dobream ad Aristoph. p. 553. corrigit: *παῖδων ἐπ' ἀρσένων γνησίων.*

P. 249. l. 8. corrige: *οὐκ εὖ ποιήσιν.*

P. 251. ad fragm. 204. Falsum est, quod dixi, Grotium demum edidisse οὐδ' *ἀν εἰ πλάττοι.* Eadem est Stobaei lectio.

P. 254. ad fragm. 204. Fortasse legendum *γὰρ ἐγένεθ'.* Eo certe Photius Suidas et Harpocration ducunt, qui habent *ἤδη γὰρ τοῦ τίκτειν ὁμοῦ.* Iidem recte τοῦ τίκτειν casu secundo. Probat etiam Buttmannus, landam Sophoclis Phil. 1218.

P. 255. ad fragm. 206. Porsonus accedit Dobreis, corrigens, ni fallit memoria, *φυλαττόμενός τε καὶ φ. ἐμβλέπειν.*

P. 258. Fragm. 223. eodem modo digessit Dobreis ad Aristoph. p. 71. Idem p. 269. rectissime monet, Fragmentum 226. non revocandum esse ad metrum Eupolideum.

P. 259. Fragmentum 224. una serie continuandum:

Κρωβύλη τῇ μητρὶ πείθου καὶ γάμει τὴν συγγενῇ.

Monuit me Buttmannus.

P. 261. ad fragm. 232. Porsonus apud Dobream ad Arist. p. 581. corrigit *ἐκ γυναικῶν οἰκῶ γάρ.*

P. 262. l. 5. post τοῦτο adde „et ante *ὑπάρχων* inseritur καί.”

P. 263. l. 6. Quod Eustathius habet *ἐταῖρα* etiam in accentu peccat. Ubique scribendum *ἐταῖρα*, quippe longa ultima, ut docent Alexis apud Athen. III. p. 125. f. et Palladas apud Brunck. Anal. II. p. 430. In Machonis loco ap. Athen. XIII. p. 579. c. male Schweigh. dedit *διαλιπούς* ἢ *ἐταῖρα* δὲ *μηδὲν* etc. Nec melius Jacobsius. Omnes libri *διαλιπούσα* δ' ἢ *ἐταῖρα*, quod vide an ita corrigendum sit: *διαλιπούσα* δ' *ἡμέραν.* Scilicet postridie rediit meretricula, oallida dicterii in militem coniecti interpretatione veniam impetratura: quamquam fatendum est melius eam dicacitati suae consulturam fuisse, si in recenti facto illud responsum dedisset.

P. 265. ad fragm. 254. corrige „articulum post *πικρόν.*”

P. 267. ad fragm. 268. Nemesii verba haec sunt: *κυ-
σεκῶ:*

σικῶς γὰρ ὁρῶντες τῆς πάσχοντος συστειλλόμεθα, ὡς εἴρηται
καλῶς καὶ Μενάνδρῳ τὸ, φοβούμενοι etc.

P. 267. Fragmentum 269. recte opinor Epicharmo
tribuit Stobaeus.

P. 269. ad fragm. 281. Post ἐνθάδ' ἤξομεν sequebatur
fortasse apud Menandrum χῆμεις, ut sensus hic sit: eo h.
e. ad sepulcrum vel mortem, de qua in iis quae perie-
runt, sermo fuerit, eo venire ad unum omnes, eo nos quo-
que veniemus.

P. 271. ad fragm. 289. pro Ἡρῶς corrige Ἡρώ. Fort.
scripserat Menander: Πάτερ, ποιήσεις etc.

P. 271. l. 16. a f. Scr. εἰς τὰκάθαρα λογός.

P. 272. ad fragm. 292. Porsonus apud Dobream ad
Arist. p. 375. corrigit: οὐχ' ὄθεν ἀπωλόμηνθ' ἴσως σωθεῖ-
μεν ἂν. Ipse autem Dobreus ad Porsoni Tracts and Misc.
crit. p. 382. οὐχ' ὄθεν ἀπολλύμεσθα καὶ σωθεῖμεν ἂν. Eaque
conjectura menti meae obversabatur, cum Porsonum quo-
que alicubi καὶ inseruisse dicerem. Ceterum nunc non
dubito quin in Menandro, qui centies Atticismi leges se-
veriores migraret, etiam σωθεῖμεν servari debeat. Nihil
igitur mutandum videtur.

P. 273. ad fragm. 300. Choeroboscus MS. apud Butt-
mannum ad Platonis Menon. Exc. I. p. 70. τὸ γὰρ παρ'
ἡμῖν βαρυνόμενον ἐν τῷ Μενάνδρῳ, Εἶπον δὲ τί ποιεῖν μέλ-
lete, ἀγτί τοῦ εἰπέ, πρώτου ἀορίστου, ἀπὸ τοῦ εἶπα, προστα-
κτικὸν ἔστιν, ὥσπερ ἐντοια τύπον. Vide subtiliter de hac
aoristi forma disputantem Buttmannum l. I.

P. 274. ad fragm. 305. Recte, opinor, Buttmannus
πράγμα corrigit pro πρῶγμα. — Ibid. ad fragm. 306. Pro
τιόχω, quae Codicis est lectio, memini nescio quem corri-
gere πόλω.

P. 282. Dele fragmentum 343. Recte enim monet
Buttmannus in Tertulliani verbis revocandam esse vete-
rem lectionem *Maeandrico fluxu*, quod Salmasius in *Me-
nandrico fluxu* mutaverat. — Ibid. l. 13. corrige *Telinam*.
De unguento τηλίρω adde Athenaeum Lib. V. p. 195. e.
et XV. p. 689. a.

P. 286. l. 5. a fine. In Photii loco casu edidi εὐ τὸν
μάρτυρα pro καὶ τὸν μ. In eo, qui continuae sequitur, loco
Photii corrigendum *μονολήστας*, ut bene monuit Coray ad
Plutarchi Vit. T. V. p. 401.

P. 288. med. In Photii loco ante *φυσίσματα* adde ar-
tium τὰ, ut recte editur.

P. 292. in. Post κορυζῶντα (sic enim scripsi ex emendatione Kusteri pro κορύζοντα) excidit: Μένανδρος. Pro κορυζῶν fort. legendum: βουκορυζῶν.

P. 299. l. 4. corr. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΝ.

P. 317. l. 6. Respicit ad hoc proverbium etiam Nicephorus Greg. Hist. Byzant. p. 665. B. δρυὸς πιστοῦς πᾶσιν ἐξέτη ξυλευεσθαι.

P. 322. l. 14. Vocem ὑπέρθεος, de qua dubitabat Schaeferus l. c., habes in Exposit. rhet. in Miscell. Havn. II. 1. p. 170.

P. 329. l. 4. Buttmannus conjicit: ὅπου βία πάρ', οὐδὲν ἰσχύει νόμος.

P. 330. in fine scribe „editus”. Nostrum est e Vin-
dob. 4.

P. 332. Versum 497. τὸν εὐτυχοῦντα etc. habet etiam sine auctoris nomine Simplicius ad Aristot. Phys. p. 73. b.

P. 333. l. 6. a fine. Iis quae de ἀνοία et ἀνοία di-
adde V. D. in Bibl. crit. Hildesh. 1822, nro. 6. p. 528.
Nescio quo errore factum sit, ut in Eurip. Androm. 511.
ἀναιδία, legi dixerim, quum ibi ἀνοία legatur.

P. 334. Trisyllaba forma αἰδῆς legitur etiam in Anonymi poetae loco apud Plutarchum Consol. ad Apoll. p. 110. d. τοῦτοις γὰρ οἰκίως ἂν τις ταῦτα συνάψαιε.

Ποῦ γὰρ τὰ σεμνὰ κείνα, ποῦ δὲ Λυδίας
μέγας δυνάστης Κροῖσος, ἢ Ξέρξης βαρὺν
ζεύξας θαλάσσης αὐχέν' Ἑλλησποντίας;
ἅπαντες Αἰδαν ἦλθον καὶ Λάθας δόμους.

τῶν χρημάτων ἅμα τοῖς σώμασι διαφθαρέτων. Postremum
versum variis modis tentavere. Frustra. Poetae χορῶς
desinit in Ἑλλησποντίας. Deinceps Plutarchus pergit: Ἀ-
παντες Αἰδαν ἦλθον καὶ Λάθας δόμους τῶν χρημάτων ἅμα
etc., verbis Αἰδαν καὶ Λάθας δόμους ex alio poeta, fortasse
lyrico, assumptis. Reliqui versus diu est quod Euripidis
esse suspicatus sum: nunc res paene certa est ex loco
Olympiodori in Platonis Alcib. I. 2. p. 46. καὶ ὡς φησὶ
Εὐριπίδης, ὅτι θαλάσσαν μὲν ἐπέζευξεν.

P. 336. l. 3. Pro σώζεται ταῖ; ἐλπίσιν, quod apud Sto-
baeum e Cod. dedit Grotius, vulgo legitur σώζεται ὑπὸ τῇ;
ἐλπίδος.

P. 337. l. 10. a fine. In eam, quam Dorvillius pro-
posuit conjecturam, incidit Dobreis ad Aristoph. p. 517.
Quem ibidem adscripsi incerti poetae versum apud Dona-

tum, in eo transponenda esse verba γαμῆ Πάμφιλος, dudum monuit Porsonus Miscell. p. 309. et ante Porsonum jam Auratus, monente Dobreo in Auctario p. 391.

P. 339. l. 4. a fine. Erudita Porsoniani censoris nota de quantitate comparativorum in ἰων desinentium nuper repetita est in novissima editione Marklandi Supplicum 1101.

P. 346. De σεμναῖς θεαῖς quae dixi angeri poterunt iis quae disputavit Osannus ad Philem. Gramin. p. 162.

P. 362. in. In Aeschyli loco λευροῦς γύας reposuit jam Blomfieldius.

P. 371. Priorem fragmenti partem Jacobsius Addit. ad Athen. p. 371. ita constituit: ἔδει παρῆναι Παρμένων, αὐλητρίδ' ἢ νάβλαν τιν'. β'. ὁ δὲ νάβλας τί δῆ; omisso ἐστίν.

P. 373. Buttmanus malit λοιδορημάτων.

P. 374. ad fragm. 1. e Panegyri. Versuum reliquias eodem modo digessit Dobreus Auct. ad Porsoni Miscell. p. 383. assumpta Bentleji conjectura μοίφ.

P. 375. in fine. Dobreus ad Aristoph. p. 382. haec scripsit: „Philemonis locus, ita fere legendus; *A.* ὀβολοῦ „τὸ πρῶτον ἠνέχθη πιεῖν, | καὶ τεττάρων χαλκῶν μετὰ ταῦτα. „*B.* καὶ μάλα | τρεῖ' ἡμιωβόλι' ἐπὶ. *A.* γαλκοῦ θερμοῦν ἦν. „An priora recta constituerim nescio; sed loci sensum „non vidisse Bentlejum ad Menand. CCLXXI. mirum est, „praesertim post Jungermanni notam.” Jungermanni nota, quam cum de Philemonis loco commentabar consulere non poteram, haec est: „Scilicet obolo et quatuor chalcis, vel pro obolo et quatuor chalcis aqua calida ad potandum allata, id est pro XII. chalcis: hoc θερμοῦν ὑδίου „constare dicitur tribus ἡμιωβολίοις χαλκοῦ· ἡμιωβόλιον itaque hic erit IV chalci: et ἡμιωβόλια tria, XII chalci.”

P. 378. In fragm. e Πύρρῳ Versu 3. Brunck, ad Aristoph. Plut. 985. corrigit τί τάχαθόν ἐστ, κούδ' εἶ; etc. Dele verba: „Fort. scribe. — Ep. crit. p. 29.” — Quintum versum explicui ut potui. Nunc non dubium quin legendum sit:

λέγουσι πάντα μᾶλλον ἢ τί τάχαθόν,

quae elegantissima est ejusdem Brunckii emendatio, in qua πάντα pro ταῦτα praebet etiam margo Gesnerianus.

P. 382. l. 15. corr. „μαγειρικόν pro Μεγαρικόν”. De Eupolidis loco adde Dobreum ad Porsoni Miscell. p. 384.

P. 383. l. 11. a fine. Corrige „conatur” pro „comat”, „tus est.”

P. 384. l. 8. corrige τοῦ καταπιεῖν pro ποῦ καταπιεῖν.

P. 385. l. 10. corrige ἐν ἅπασιν pro ἐν ἁπασιν.

P. 386. l. 9. Recte monet Buttmannus, antiquiorem potius verbi ὁλοῦζεν significationem Menandro tribuendam esse. Germ.: *Das war ein Jubel!*

P. 387. in. De brevi α in accusativo tertiae declin. adde Dobreum Auct. ad Porsoni Miscell. p. 384.

P. 394. ad fragm. 5. Versu quinto Bentleyi λαλῇ displicet etiam Buttmanno; dicendum enim fuisse λέγῃ. Quod verissime monitum est. Verbum autem λάβῃ ita explicat quasi esset εἰς τοῦν λάβῃ.

Ibid. ad fragm. 6. Versu primo plene Trincavellus ἔγωγε ὁρῶ τὸν ἄγρὸν, unde praeclare Dobreus ad Aristoph. p. 388. ἐγὼ γεωργῶ τὸν ἄγρὸν. Sic supra in Georgi fragm. p. 36. ἄγρὸν εὐσιβέστερον γεωργὸν οὐδένα οἶμαι.

P. 397. l. 6. a fine post „tribuendum” excidit „esse”

P. 400. in. De Fragm. 15. Dobreus ad Aristoph. p. 139. haec scripsit: „Primum versum facile conjicias esse „quarti paraphrasin: quin ex ultimo natus sit tertius, ne „mo semel monitus dubitabit. Vidit D. Heinsius, alterius „fragmenti initium esse in verbis τῶν γὰρ πινήτων. De „lendi videntur tres versus, et in fine σαφεῖς pro ἀσφαλέῃ „nisi ex κακῶς efficere malis καλῶς vel καλόν.” De ἀσφαλέῃ in καλῶς mutando ipse etiam admonui. De ceteris ingeniosi viri conjecturis nunc non disputo. In Antiphanis loco, quem nos quoque in nostra annotatione attingimus, Dobreus verissime, opinor, scripsit: ἐπὶ χοήμασιν δ', ὧν ἔμπορος.

P. 402. ad Fragm. 20. Versu secundo Codex non habet δύνασαι sed δυνήσῃ.

P. 403. l. 12. corr. φεῦ, ὡς παμπόνηρον.

P. 404. Fragm. 23. V. 3. Non recte improbavi Bentleyi correctionem ἐλαχίστου, cum recte dicatur ὀλίγου ποιῖν.

P. 406. ad Fragm. 28. Postremus versus, notante Porsono Advers. p. 280., servavit etiam Clemens Alex. Paed. II. p. 235. πρὸς δὲ καὶ ἡ πορφύρα καὶ τὰ ἀργυρώματα, ὡς φησιν ὁ Κομικός, εἰς τοὺς τραγῳδοῦς χοήματα, καὶ οὐκ εἰς τὸν βίον.

P. 408. ad fragm. 32. In Cratini versu corrige φέρε νῦν σοι.

P. 409. ad fragm. 34. Particulam γε addidit etiam Dobreus ad Aristoph. p. 182.

P. 410. ad fragm. 37. Recte habet ἐπερώτα nihil amplius seiscitare.

P. 411. l. 2. a fine corr. „a Comnicorum” pro „e Comnicorum.”

P. 412. Primus versus fragm. 42. ita scribendus videtur: *Τί δ' ἢ | Ζῆν ὄφελος, ὃ μὴ ὅστιν τί τὸ ζῆν εἰδέναι.*

P. 413. l. 8. a fine. Corr. *ποιῆς* pro *ποιῆν*.

P. 415. ad fragm. LII. a. Fort. corrigendum: *μαθημάτων φρόντιζε, μὰ Δί' οὐ χρημάτων.* Buttmanus nil nisi ἢ ante *χρημάτων* deleri jubet.

P. 422. Fragm. LXXXIV. in duo fragmenta dispescendum putat Buttmanus.

P. 425. ad fragm. 97. Doederl. Specim. Sophocl. p. 57. corrigit *πάντ' ἂν εἰς τὸ χάος ἄγει*, particulam *ἂν* cum *πάντα* conjungens.

P. 494. l. 18. Illud *ἄτερος*, quod in sextum fragmenti versus Bentlejus intulit, Atticorum usui repugnat. Nec uno nomine displicent, quae idem Bentlejus scripsit Respons. ad Boyl. p. 271. Lips. ubi „*ἄτερος*,” inquit, non est „doricum, sed ionicum et atticum. Utuntur eo Herod. „IV. 11. *ἔστι δὲ καὶ ἄτερος λόγος*, et in Ajace [1098] Sophocles *εἶθ' ἄτερος στρατηγός* aliique.” *Ἀτερος* Atticis esse ὁ *ἔτερος*, et priorem syllabam necessario producere nemo hodie nescit. Contra *ἄτερο*; prima brevi Ionum est et Dorum, Schol. Euripid. Hipp. 894. cll. Archyta apud Stobaeum Serm. I. p. 31. Schow., qui aliis etiam in verbis e mutant in *α*. Sic illi *ἰαρός*; „*Ἀρταμῆς, τρώχω* et alia apud Etymol. M. p. 443. 27. et Koenius ad Gregor. Cor. p. 304. Quibus adde *Ἰάρων* in Hieronis galea nuper Olympiae reperta. Nec apud Atticos desunt exempla, v. T. H. ad Thomam Mag. 862., sed hoc nunquam fit in *ἔτερος*. Ad mensuram primae syllabae in *ἄτερος* pro *ἔτερος* quod attinet, analogia quidem postulat ut corripatur, at produci-tur in Solonis versu apud Brunckium Poet. Gnom. p. 83. *αὐθις δ' ἂ τοῖσιν ἄτεροις δρᾶσαι κακά*, et apud Phrynich. Eclog. Att. p. 396. *κόκκωνα; ἄλλος, ἄτερος δὲ σήσαμα*. Sic etiam Callimachus apud Schol. Pind. Pyth. III. 64. *οὐ πάντες, ἀλλ' οὐς ἔσχεν ἄτερος δαίμων*, quod cave pro ὁ *ἔτερος* dictum statuas. [De his ultimis accedere non possum. Nam primum in Callimachi fragmento non video cur tantopere caveat vir optimus ne *ἄτερος* pro ὁ *ἔτερος* dictum statuamus. Immo ego ubicunque *ἔτερος*; in hac sententia invenitur, illud poetica licentia pro ὁ *ἔτερος* usurpatum esse statuo: nam duae sibi opponuntur Fortunae, quarum altera est infausta: conf. Demosth. Androt. p. 597, 3. *ὅσα πώποτε τῇ πόλει γέγονεν ἀγαθὰ ἢ θάτερα*. Soph.

Phil. 503. παθεῖν μὲν εὖ παθεῖν δὲ θάττορα. In versu autem illo apud Phrynichum ἄττορος est e correctione Lobeckii, probata mihi quoque illa, sed sensu formae ὁ ἕτερος, quam in tali distributione familiaris sermo, quasi certum quendam hominem intuens, immiscere solet. Illud autem Solonis τοῖσιν ἀτέροις minime huc spectat, sed est notus ille barbarismus, sive soloecismus dicere mavis, quem attigi in Gramm. ampl. §. 29. p. 121. not. non diversum illum, quamquam in alia vocis forma, a Menandreo ὁ θάττορος supra fr. CC. Buttm.]

P. 544. not. ***. Exciderunt hic aliquot verba culpa typographi. Corrige: „quod e Canteri conjectura mutatum est in εἰ δ' ἔλαβον ἄρι. Fort. scrib. εἰ δ' ἦν λαβών. Ita servari potest ἄρι.”

Praeterea in Praefatione et quae hanc sequuntur corrigantur haec:

- P. II. l. 4. post „scriptorum” adde „librorum”
- P. VII. l. 11. Corr. „Eam” pro „Eum”
- P. XVI. l. 14. fin. Corr. „videat” pro „videas”
- P. XIX. l. 6. fin. Corr. „Stratonem” pro „Strabonem”
- P. XXVII. l. 27. dele „ut”

INDICES.

I.
INDEX GRAECUS.

Αβελαιον 49.
 αβελαιως 35.
 αβελτεροι 159.
 αβελτερον 140.
 αβελτέρων 15.
 αβιωτον 369.
 αβιωτος 394.
 αβρα 182.
 αβραν 25. 155.
 αβρυτάκη 95.
 αβρωτι 50.
 αγαθα, τὰ λαν αγαθα 248.
 αγαθόν 58. 203. 228.
 αγαθόν γέροντο 42.
 αγαθός κίων 78.
 αγαθών 146.
 αγαπησμών 157.
 αγαπητων 108.
 αγαπών 231.
 αγγαρεύεται 155.
 αγειν 114.
 αγωνής 78.
 αγνοών 247.
 αγνοίμονα 190.
 αγνωμονες 267.
 αγορά 157.
 αγοραστής 174.
 αγριος 280.
 αγροίκος 8.
 αγρόν 36. 402.
 αγρός 147. 162.
 αγρυπνεί 212.
 αγρυπνία 63.
 αγρυπίας 291.
 Αγρόφιος 370.
 αγωνίαι 192.
 αδειπρον 131.

αδελφών 182.
 αἶδη 196.
 αδιαφθορον 285.
 αδικειν 43. 97. 162. 209. 270.
 αδικεῖσθαι 35.
 αδικηθέντας 96.
 αδικημα 152.
 αδικήσας 52.
 αδικον 126.
 αδικος 135.
 αδικούσαν 75.
 αδικῶ 137.
 αδικως 78.
 αδοξότερος 89.
 Αδραστεια 292.
 αδυνατον 212.
 αζημιως 397.
 αηδής 178.
 αηδώς 218.
 Αἴηρ 391.
 αθάλασσος 160.
 αθανασίαν 384.
 αθανασίος 103.
 αθάνατον 50. 426.
 αθαπτος 293. 374.
 Αἴθραις 391.
 Αἴθραν 99. 194. 202. 383.
 Αἴθραις 377.
 Αἴθρας 54.
 αἶθλα 122.
 αἶθλιον 147.
 αἰθλιώτατον 393.
 αἰθλιώτερον 119. 177. 230.
 αἰθλιώτερος 65.
 αἰνμήση 102.
 αἰνυμότερον 117.
 αἰθώς 52.

Αἰγαῖον 26. 121.
 Αἰγύπτιος 374.
 Αἰθίοψ 191.
 αἰζωνεύεσθαι 91.
 αἶρετε 94.
 αἶροντες 159.
 αἶροντες τὴς ὀφρὺς 20.
 αἰρούμαι 210.
 αἰσθητόμενον 379.
 αἰσθήσιν 410.
 αἰσθόμενος 422.
 αἰσχιστον 65.
 αἰσχρόν 43.
 αἰσχύνεται 415.
 αἰσχυνθήσεται 445.
 αἰσχύνομαι 239.
 αἰσχυρόμενος 267.
 αἰτέσθαι 4.
 αἰτία 406.
 αἰτιος 71. 111.
 αἰτούμενος 165.
 αἰτοῦσαν 75.
 αἰτῶν 53. 165.
 αἰχμαλωτός 297.
 ἀκαλύπτω 146.
 ἀκαρῆς 259.
 ἀκκισμός 358.
 ἀκολουθῶν 101.
 ἀκούειν 222.
 ἀκούμεθα 263.
 ἀκούσας 231.
 ἀκουσμα 231.
 ἀκούσματα 97.
 ἀκουστής 290.
 ἄκραν 15.
 ἀκрасίαν 44.
 ἀκρατεύεσθαι 297.
 ἀκρατον 26.
 ἄκρατος 329.
 ἀκράτου 79.
 ἀκριβοῦς 214.
 ἀκροατής 97.
 ἀκροατής 409.
 ἀκροπόλεις 30.
 ἀκροώμενος 236.
 ἀλάβαυτον 295.
 ἀλαζονεία 252.
 ἀλαζόν 211. 275.
 ἄλαι 9.
 ἄλας 42. 257.
 ἀλάστωρ 137.
 ἀλγῆμα 233.
 ἀλγῶν 146.
 ἀλειάνει 261.
 ἀλεκτρῶν 62. 78.
 Ἀλεξανδρου 99.

Ἀλεξανδρῶδες 211.
 ἀλεξιφάρμακα 132.
 ἀληθείαισιν 410.
 ἀληθείας 32.
 ἀληθείς 232.
 ἀληθείς φάρμακον 42.
 ἀληθινόν 26.
 ἀληθῶς 6.
 ἀλιεύς 220.
 ἀλίσκεται 227. 160.
 ἀλιτήριος 411.
 ἀλλὰ χρη 277.
 ἄλλο ἕτερον 110.
 ἀλλοτρία 27.
 ἀλλοτρία 358.
 ἀλλοτρίοις 208.
 ἄλλως 163. 413.
 ἄλλως τε καὶ 43.
 ἄλμη 369.
 ἄλμοις 160.
 ἀλογιστον 90.
 ἀλόγιτος 30. 146. 222. 232.
 ἀλογιστως 222.
 ἀλυπίαν 203.
 ἄλυπον 218.
 ἀλύπως 14. 166.
 ἀλύσιον 42.
 ἀλφάνει 127.
 ἀλφίτων 103.
 ἀλώπηξ 392.
 Ἀμαλθαίας 376.
 ἄλωτά 52.
 ἄμαζων 141.
 ἁμαρτάνει 423. 263.
 ἁμαρτάνοντα 416.
 ἁμαρτάνοντος 357.
 ἁμαρτία 152.
 ἁμαρτίαν 215.
 ἁμαγον 145.
 ἁμελείται 257.
 ἁμειπτος 182.
 ἁμεριμον 204.
 ἁμεριμος 402.
 ἁμῆτα 171.
 ἁμνημονεῖ 240.
 ἁμνοσος 93.
 ἁμνυδαλάν 55.
 ἁμνιφῶντα 377.
 ἁμφιβλήστρω 16.
 ἁμφορεαφόρος 153.
 ἁμφοτέρων 143.
 ἁμφοτέρων 404.
 ἀναβολάς 81.
 ἀναγκάζω 329.
 ἀναγκάειν 353.
 ἀνάγκαις 87.

ἀναγκαίους 238.
 ἀναγκαῖον 228.
 ἀναγκαῖους 68.
 ἀναγκαίων 103. 146. 192.
 ἀναγκαυθεῖς 72.
 ἀνάγκη 413.
 ἀνάγκης 366.
 ἀνάγνωσιν 219.
 ἀνάδοχον 178.
 ἀναθεύθαι 32.
 Ἀναΐδεια 41.
 ἀναιδείας 245.
 ἀναιδέειν 60. 87.
 ἀναινεσθαι 155.
 ἀναισθητῶ 242.
 ἀνακράγη 192.
 ἀναλοῦται 378.
 ἀναλυθεῖς 73.
 ἀναμενῶ 281.
 ἀνὰ μέσον 188.
 ἀνανδρος 413.
 ἀνανδρία 413.
 ἀναξίω 50.
 ἀναπειτῶ 67. 250.
 ἀναπλάσαι 420.
 ἀνασπάσας 207.
 ἀνασπάσης 422.
 ἀναστήσασα 63.
 ἀνατρέχω 285.
 ἀναστρωφωμένη 185.
 Ἀνάχαρις 191.
 ἀνδρειότατα 17.
 ἀνδρείως 267.
 ἀνδρίαν 204.
 ἀνδριαντοποιός 379.
 ἀνδρῆς 53.
 ἀνδρῶα 4.
 ἀνειμένον πῦρ 432.
 ἀνέμνησας 162.
 ἀνεπαφα 142.
 ἀνεπικούρητον 390.
 ἀνεπῆδησε 384.
 ἀνερέψθω 20.
 ἀντισπάχυσιν 153.
 ἀνέωγε 85.
 ἀνέωγμένη 358.
 ἀνέωχας 77.
 ἄνθη 36.
 ἀνθρακας 28.
 ἀντηγάγοντο 15.
 ἀντηρηκασί 406.
 ἀνθρωπινον 65.
 ἀνθρώπινος 168.
 ἀνθρωπίνως 269.
 ἀνθρώπου 87. 88.
 ἀνθρώπος 361.

ἀνιστῶν 146.
 ἀνίσταμαι 26.
 ἀνόητον 264.
 ἀνόητους 232.
 ἄνοιαν 267. 338.
 ἀνόλας 251. 409.
 ἀνοίγειν 234.
 ἀνοίξη 302.
 ἀνορθωγμένον 163.
 ἀντάλλαγον 178. 91. 15.
 ἀντέχου 194.
 ἀντήλιος 176.
 ἀντιπαρεταγμένη 179.
 ἀντιβλέπειν 217.
 Ἀντικύραν 102.
 ἀντιπαρετιθεῖς 112.
 ἀντιτάττεσθαι 3.
 ἀντλιαντλητήρ 17.
 ἀντωνούμενος 155.
 ἀνυμέναιος 195.
 ἄνυμφος 195.
 ἀνυπόπτως 232.
 ἄνω ἔχειν πνεῦμα 10.
 ἄνω κάτω 3. 57. 96. 178.
 ἄξιον 108.
 ἀξιούσι 105.
 ἀξιούσθαι 20.
 ἀξιώσει 104.
 ἀοράτων 98.
 ἀορτήν 116.
 ἀπαίδευτος 390.
 ἀπαλόν 384.
 ἀπαλός 384.
 ἀπαμφιεῖ 119.
 ἄπαν 50.
 ἀπαρηγόρητον 32.
 ἀπασκαριῶ 263.
 ἀπεδίδου 124.
 ἀπεδραν 77.
 ἀπειλήμμαι 368.
 ἀπειλήφεν 246.
 ἀπειλῶν 157.
 ἀπεκήρυξεν 276.
 ἀπεκτάγκασι 120.
 ἀπέλιπε 293.
 ἀπελευθέραν 153.
 ἀπεμμένυτο 172.
 ἀπέπεμψε 293.
 ἀπερυθριῶ 270.
 ἀπέσχετο 397.
 ἀπέφηνεν 292.
 ἀπεχίσθω 228.
 ἀπεχοντες 360.
 ἀπηγξάμην 410.
 ἀπηλθεις 52.
 ἀπῆλλακται 185.

ἀπιστία 399.
 ἀπιστον 212.
 ἀπισχάινων 398.
 ἀπλοῦν 14.
 ὑπλῶς 32.
 ἀποδέλπει 380.
 ἀπογεγράφθαι 94.
 ἀπογινῶναι 52.
 ἀποδείξει 130.
 ἀπόδειξον 136.
 ἀποδύρασθαι 199.
 ἀποδῶ 126.
 ἀποθανεῖ 103.
 ἀποθανεῖν 14. 64.
 ἀποθανομένθα 377.
 ἀποθάνη 78.
 ἀποθνήσκει νόος 43.
 ἀποθνήσκω 264.
 ἀποίητα 45.
 ἀποκλείουσιν 75.
 ἀποκναίει 120.
 ἀποκρινεῖται 11.
 ἀποκρινόμενῳ 171.
 ἀπολαύειν 177.
 ἀπολαύοντα 223.
 ἀπολεῖ 190. 215. 58.
 ἀπολείπεται 177.
 ἀπολέσθαι 302.
 Ἀπολλων 171. 145. 119.
 ἀπολλυει 193.
 ἀπόλλυται 26.
 ἀπολλύων 177.
 Ἀπόλλω 256.
 ἀπόλωλε 200.
 ἀπόμωθον 303.
 ἀπόρῳ 96.
 ἀποσείειν 24.
 ἀποσοβῶμεν 292.
 ἀπόστα 133. 63.
 ἀποστερητήν 395.
 ἀπὸ στόματος 372.
 ἀπότλακτον 383.
 ἀποτρώγειν 104.
 ἀποτυγχάνοντα 208.
 ἀποτύχη 61.
 ἀποφορῶν 153.
 ἀπραγμοῖα 140.
 ἀπραξία 226.
 ἀπροσδόκητον 60.
 ἀπώλετο 123.
 ἀπωλόμεθα 272.
 ἄρα 18. 56. 63. 96. 234. 249.
 ἄρας 402.
 ἄρῃα 156.
 Ἀράβιος ἄγγελος 17.
 Ἀραφηνίδης 9.

ἀργαλία 145.
 ἀργήσας 240.
 ἀργός 65.
 Ἄργου 185.
 Ἄργους 384.
 ἀργυρώματα 51. 164. 54. 197. 406.
 ἀργυρωμάτων 368.
 ἀρέσκει 70.
 ἀρετῆς 147.
 Ἄρης 275.
 ἀριθμὸν 392.
 ἀρίστα πρῆντι 79.
 ἀριστόδειπνον 131.
 ἀριστον 55.
 ἀρίστον 93.
 Ἀριστοτέλους 126.
 ἀριστοσαλπικτιάς 290.
 ἀρίστω 70.
 Ἀρκαδικός 160.
 ἄρματος 165.
 ἀρμόζου 422.
 ἀρμοστόν 357.
 ἀρπαγὴν 72. 256.
 ἀρπαγὴν 256.
 ἀρμόττει 150.
 Ἀρπαλον 362.
 ἀρπάζαντες 17.
 ἀρράβων 259.
 ἀρράβων 240.
 ἄρρενα 111.
 ἀρρωστοῦντα 398.
 Ἀρτεμῖς 20. 377.
 ἄρτι 66.
 ἀρτικροτοῦνται 279.
 ἀρτίως 70.
 ἄρτων 103.
 ἀρχή 248.
 ἀρχηγὸν 143.
 ἀρχῶν 88.
 ἀσεβεῖς 423.
 ἠσθενή 134.
 ἄσικος 82.
 Ἀσκληπιόν 33.
 ἄσμενος 39. 369.
 ἀσμένως 201.
 ἀσπάζομαι 3.
 ἀσπάρραγον 398.
 ἀσπίδι 29.
 ἀσπίδι 241.
 ἀσπίδιον 260.
 ἀστῆιον 97. 156. 205.
 ἀστέρας 196.
 ἀστικόν 271.
 ἀστικτον 277.
 ἀστοργίαν 181.
 ἀστραγάλω 151.

Ἀστυδάμης 425.
 ἀσυνλόγιστος 124. 313.
 ἀσφάλεια 27.
 ἀσφάλεια 235.
 ἀσφαλείας 390.
 ἀσφαλής 400.
 ἀσφαλέστατον 149.
 ἀσφαλέστερον 235.
 ἀσφαλῆ 215.
 ἀσχημονοῦντες 224.
 ἀσχημοσύνης 111.
 ἀσχολεῖ 431.
 ἀσχολοῦμαι 292.
 ἄτοπον 188.
 Ἀττικῆς 52. 384.
 ἄττικον 243.
 ἄττικουργίς 294.
 ἄτυφιαν 104.
 ἀτύχημα 90.
 ἄτυχεν 152. 152.
 ἀτύχησας 146.
 ἀτυχήσωσιν 220.
 ἀτυχῶν 336.
 ἀγῆ 209.
 ἀνθαιρέταις 225.
 ἀνθαιρέτων 40. 231.
 ἀνθρακίος 392.
 ἀνθρακίστου 260.
 ἀνθρῖς 78.
 ἀνθρακίαν 253.
 ἀνλητρίδα 370.
 ἀνλητρίδες 108.
 ἀνθραν 87.
 ἀνθριος 87.
 ἀνθρακίαν 33.
 ἀνθριον 406.
 ἀνθρακίαν 398.
 ἀνθρῖς 360.
 ἀνθρῖν 24.
 ἀνθρῖν 72. 40.
 ἀνθρῖν 139.
 ἀνθρῖν 98. 170.
 ἀνθρῖν 211.
 ἀνθρῖν 192.
 ἀνθρῖν 393.
 ἀνθρῖν 394.
 ἀνθρῖν 235.
 ἀνθρῖν 50.
 ἀνθρῖν 212.
 ἀνθρῖν 157.
 ἀνθρῖν 81.
 ἀνθρῖν 402.
 ἀνθρῖν 218.
 ἀνθρῖν 185.
 ἀνθρῖν 418.
 ἀνθρῖν 399.

Ἀφροδίτης 252.
 ἄφρονα 239.
 ἄφρων 244.
 ἄφρων 133.
 ἄφρων 133.
 ἄφρων 61.
 ἄφρων 185.
 ἄφρων 149.
 ἄφρων 425.
 ἄφρων 239.
 ἄφρων 194.
 ἄφρων 243.
 ἄφρων 415.

B.

Βαβυλώνος 362.
 βάδην 258.
 βαδίζεις 91.
 βάθος 121.
 βάθος 292.
 βακχίος 164.
 βακχίος 41.
 βακχίος 284.
 βακχίος 303.
 βαρβαρος 156.
 βαρβαρος 202.
 βασιλεία 431.
 βασιλεύς 235.
 βασιλείων 118. 196.
 βασιλῆα 280.
 βασιλῆα 362.
 βασιλῆα 302.
 βασιλῆα 273.
 βασιλῆα 389.
 βασιλῆα 211.
 βασιλῆα 201.
 βασιλῆα 147.
 βασιλῆα 213.
 βασιλῆα 166.
 βασιλῆα 404.
 βασιλῆα 243.
 βασιλῆα 193.
 βασιλῆα 3. 46. 96. 270.
 βασιλῆα 6.
 βασιλῆα 271.
 βασιλῆα 78.
 βασιλῆα 190.
 βασιλῆα 203.
 βασιλῆα 244.
 βασιλῆα 283.
 βασιλῆα 60.
 βασιλῆα 4.
 βασιλῆα 221.
 βασιλῆα 96.
 βασιλῆα 96.
 βασιλῆα 476.

βολβόν 408.
 βορβορώδης 15.
 βορβορον 384.
 βορέα 92.
 βότρους 179.
 βουβών 37.
 βουλεύεται 410.
 βούλεται 147. 404.
 βουληθείς 197.
 βουληφόρος 48.
 βούλομαι 118.
 βουνόν 372.
 βοωμένοις 89.
 βοών 178.
 βοροτός 415.
 βοροῖσι 374.
 βορυχῆται 294.
 Βυζάντιον 26.
 βυθῶ 194.

Γ.

γάλα ὀρνίθων 275.
 γαλειώτης 68.
 γαμεῖ 146.
 γαμεῖν 216. 228.
 γαμεῖς 26.
 γαμετής 87.
 γαμηλίῳ 193.
 γάμοις 94.
 γαμονόμενης 190.
 γάμους 156.
 γάρ 5. 26. 35. 60. 261. 366. 374.
 384. 413.
 γὰ 14.
 γεγάμηκα 26.
 γιγαμηκῶς 195.
 γεγενεάκεν 362.
 γειτόνων 261.
 γελῶ 399.
 γελῶν 36.
 γέλως 185.
 γένει 79.
 γενεῖσθαι 58.
 γενηθῆς 420.
 γενναῖος 78.
 γενναῖος 50. 234.
 γενητήρ 368.
 γεγνωμένων 62.
 γένος 190.
 γένους 98.
 γέροντα 410.
 γέρων 226.
 Γέτα 119.
 Γέται 47.
 γεωμέτραις 172.
 γεωργεῖν 36. 227.

γεωργία 265.
 γεωργῶν 245.
 γηματίας 114.
 γήμας 26. 57.
 γῆμη 337.
 γῆρας 204. 206.
 γηράσκουσιν 164.
 γίγγωρ 91.
 γίνωσκε 196.
 γινώσκω 209.
 γινώσκων 231.
 γλαυξ 192.
 Γλυκέρων 430.
 Γλυκερίον 115.
 γλαυκίσκον 384.
 γλυκύτατε 73.
 γλυκύταται 159.
 γλώσση 225.
 γλώτταν 101. 301.
 γνάθους 273.
 γνησίαν 397.
 γνήσιος 98.
 γνησίαν 248.
 γνησίως 71.
 γνώθι σκεπτόν 83. 89. 103. 417.
 γνώμην 242.
 γόγγρον 384.
 γονεῖς 314. 427.
 Γοργιάς 35.
 γράμματα 134. 241. 414.
 γραμματίδιον 115.
 γραμμης 94.
 γραῖος 70.
 γραῖς 202.
 γραφῆς 376.
 γραφῆν 115.
 γραφομενος 266.
 γραφόν 2. vid. Addenda.
 γρῦ 128.
 γύλιον 368.
 γυμναί 357.
 γυμνῷ φυλακῇ 361.
 γυναικα 315.
 γυναικεία 157.
 γυναικίς 338.
 γυναικονόμοις 94.
 γυναικωνῆτον 181.
 γύναιον 143.
 γῦρος 116.

Δ.

δαιμονῆς 54.
 δαιμονίζεται 426.
 δαίμων 203.
 δάκνει 96.
 δακνών 130.

δάκρυα 380.
 δανείζειν 415.
 δανείζεσθαι 96.
 δάοι 47.
 δαπανήμασιν 397.
 δαπανώντας 222.
 δάφνην 36.
 δέ 366.
 δεδείπνηκας 295.
 δεδογμένον 26.
 δεδοικότα 4.
 δεδούλωται 200. 241.
 δεδράμηκα 368.
 δέη 207. 211.
 δει 4. 6. 91.
 δείκνυε 267.
 δεικνύει 31.
 δεικνύται 157.
 δεικνύω 210.
 δειλεῖται 155. 363.
 δειλόν 7. 219.
 δειπνίζειν 156.
 δεῖσθαι 69.
 δεκάμηνος 145.
 δελφοῖς 417.
 δένδρον 147.
 δέξει 213.
 δεόμενον 4.
 δεόντων 398.
 δέσκειπτε 199.
 δέρμα 173.
 δευπότης 373.
 δεσπότου 247.
 δέσποτ' ἀναξ 244.
 δεύτερα 79. 169.
 δεύτερος πλοῦς 83. 93.
 δεχόμενος 152.
 δηλαδή 211.
 δήλια 272.
 δημία 48.
 δημιος 241.
 δημιουργός 179.
 δημοτικόν 357.
 δηπουθεν 404.
 δία 181. 391.
 δία Ὀλύμπιον 143.
 διά σε 26.
 διά χρόνου πολλοῦ 3.
 διαβολαῖσι 214.
 διαβολήν 264.
 διαβολῆς 33.
 διαγγραμμίζει 429.
 διαδόχου 230.
 διαθῆσθαι 88.
 διαταπαι 197.
 δικαιητής 133.

διακειμένη 54.
 διακενής 215.
 διακονικούς 45.
 διακονοῦντας 99.
 διάλιθοι 173.
 διαλλαγαί 254.
 διαλύσεις 38.
 διαπεπραγμένος 140.
 διαπεπραγμένω 415.
 διαπτομα 374.
 διαρτῆσαι 285.
 διάσειστοι 151.
 διύστατον 178.
 διατεθειμένω 219.
 διατελεῖν 188.
 διατροφήν 14.
 διαφαίνοντα 387.
 διαφέρει 160. 179.
 διαφέρειν 98. 403.
 διαφέροντα 397.
 διαφείρων 88.
 διαφορῶν 153.
 διάφορος 419.
 διδάσκαλος 147. 417.
 διδοναι 101.
 διδόντων 152.
 δίδου 428.
 διδοῖ 213.
 δίδωμι 248.
 δίδωσιν 216.
 διεκορήθητε 20.
 διέρρηξα 42.
 διέτριψεν 109.
 διευτυχῶν 168.
 διεφθορώς 6.
 διέφυγεν
 διθυρον 115.
 δίκαια 235.
 δίκαιον 71. 418.
 δίκαιος 36. 397.
 δικαιοτάτον 406.
 δίκας 266.
 δικάσιμος 290.
 δικαστής 133.
 δίκης 319.
 διοίχεται 185.
 Διονύσια 275.
 Διοσκόροι 253.
 διπλάζεται 108.
 διπλάσια 65.
 διπλάσιον 223.
 διπλασιῶς 227.
 δῖς 78.
 δίφρον 258.
 δοκιμάσασθαι 190.
 δοκιμαστής 190.

δοκῶ 69. 78.
δοκῶν 185.
δόξη 196.
δοῦλα 238. 269.
δουλεύω 131. 317. 366.
δουλογενεῖ 240.
δοῦλον 22.
δοῦλος 364. 373.
δραχμῶν 70.
Δρία 41.
δρόμον 258.
δυναμέθαι 22.
δυσάνιος 291.
δυσγενεῖα 170.
δυσγενέστερον 191.
δυσδαίμων 137.
δυσδιάθετον 14.
δυσήριον 113.
δύσκολα 33.
δύσκολον 213. 416.
δυσκόλους 60.
δυσπαρακολούθητον 171.
δυσποτιμώτερον 119.
δυσπραξία 301.
δυσπραξίας 242.
δυσσεβεῖς 198.
δύστηνον 148.
δυστυχέστερον 212.
δυστύχημα 231.
δυστυχής 159.
δυστυχοῦντα 162.
δυστυχῶ 73.
δυσφήμω 244.
δυσφορεῖν 199.
δυσχερῆ 112. 206.
δωδεκάποδος 128.
Δωδωναῖον χαλκῆιον 27.
δωρεῖσθαι 239.
δωρούμενον 239.

E.

εἶν 204.
ἐαυτοῖς 276.
ἐαυτοῦς 411.
ἐαυτῷ 261.
ἐβαλετο 390.
ἐβοηδοῦμαι 221.
ἐγάμησεν 274.
ἐγγονοῖσιν 396.
ἐγγραφεῖ 81.
ἐγένετο 92.
ἐγενήθη 410.
ἐγενόμην 127.
ἐγένοντο 269.
ἐγκρατής 416.
ἐγκρατείας 381.

ἐγκρατῶς 207.
ἐγκωμιον 231.
ἐγνώ 209.
ἐγγεάτω 360.
ἐγχει 101.
ἐγχειρίδιον 15. 30.
ἐγγέλεις 108.
ἐγγύτους 179.
ἐδεήθη 221.
ἐδέτο 90.
ἐδεξάμην 260.
ἐδόκουν 37.
ἐζήλωσα 140.
ἐθαύμασαν 414.
ἐθεῖ 57.
ἐθεράπευσεν 112.
ἐθηκα 22.
ἐθος 176.
ἐθύομεν 114.
ἐθυσον 253.
εἰ μὲν 238.
εἴσα 108.
εἰδείης 369.
εἰδέναι 196. 213.
εἶδον 15.
εἰκάδα 109.
εἰκόνα 194.
εἰλήφωμεν 149.
εἰληφώς 233.
εἰλομην 176.
εἰμαρμένην 410.
εἰμαρμένον 78.
εἵνεκεν 390.
εἶπη 326.
εἶπον 273.
εἰρημένον 83.
εἰρήνη 226.
εἶρων 392.
εἰς 357.
εἰς ἄριθμον 61.
εἴσεμι 66.
εἴσελθε 121.
εἰσενέγκηται 396.
εἴσεται 360.
εἰσιόντα 216.
εἰσοίσουσιν 390.
εἰς ὥρας 402.
εἴτα 68.
ἐκάθισαν 44.
ἐκατόμβην 226.
ἐκβασιν 240.
ἐκδεδυκότα 69.
ἐκδίακε 148.
ἐκδοίη 39.
ἐκείθεν 50.
ἐκείσε 190.

Εκρί-

ἔπειτο 10.
 ἐπεκράγει 62.
 ἐπικαιδεκατάλαντον 143.
 ἐπικορηθείης 279.
 ἐκλήγη 112.
 ἐκλελακτικὸν 15.
 ἐκλελοιπότες 29.
 ἐκμαθεῖν 97. 162. 269.
 ἐκμελετᾷ 244.
 ἐκπήδα 141.
 ἐκπιθι 73.
 ἐκπνυθάνεσθαι 185.
 ἐκρέματο 54.
 ἐκστασιν 56.
 ἐκτεθραμμένους 124.
 ἐκτρέφω 260.
 ἐκτυπωμάτων 12.
 ἐκτυφήσομαι 176.
 ἐκυβερνα 122.
 ἐκυμβάλλειν 114.
 ἐκφυγοῦσα 32.
 ἐλαιον 281.
 ἐλαίου 103.
 ἐλαττον 99. 213.
 ἐλαφρόν 421.
 ἐλαφρός 259.
 ἐλάχιστον 404.
 ἐλίγξης 213.
 ἐλεγχεται 170.
 ἐλεγχον 396.
 ἐλεγχος 283.
 ἐλεληθεῖν 398.
 Ἐλήνη 283.
 ἐλευθέρα 210.
 ἐλευθέρας 36. 407.
 ἐλευθέρως 291.
 ἐλευθέρων 22. 72. 273.
 ἐλευθέρου 147.
 ἐλευθερῶν 52.
 ἐλευθέρως 269.
 ἐλέφαντα 253.
 ἔλασι 87. 115.
 ἔλκος 405.
 ἔλκευ 423.
 ἐλπίσει 422.
 Ἐλληνες 267.
 Ἐλλην γυνή 373.
 Ἐλληνίς 31.
 ἐλουμένη 127.
 ἐλπίδας 424.
 ἐλπίς 123.
 ἔλυσα 77.
 ἐμβάδος 42.
 ἐμβαλεῖς 26.
 ἐμβάντες 15.

ἐμβεβρόντησαι 36.
 ἐμβλάψας 360.
 ἐμβλέψη 147.
 ἐμβρόντηται 376.
 ἐμίξεν 31.
 ἐμπέση 420.
 ἐμπλήσασα 185.
 ἐμποδίζεται 420.
 ἐμπορίζεται 243.
 ἐμπορούς 26.
 ἐμπυος 291.
 ἐμφανής 50.
 ἐμφορές 89.
 ἐμφορῇ 96.
 ἐν δύο 70.
 ἐναγγος 275.
 ἐνδεδυμένην 153.
 ἐνδεής 166. 219.
 ἐνδεκα 195.
 ἐνδελεχῶς 182.
 ἐνδοθεν 198.
 ἐνδον 12. 118.
 ἐνδῶξω 96.
 ἐνδύεται 432.
 ἐνδύσης 422.
 ἐνεγκα 207.
 ἐνεγκῆς 419.
 ἐνεδρευσας 102.
 ἐνεκα 35. 152.
 ἐνέπεσαν 414.
 ἐνθεν γὰρ 52.
 ἐνια 170.
 ἐντελεχείαις 250.
 ἐντιμότερος 78.
 ἐντραγεῖν 295.
 ἐντροφῶν 193.
 ἐνύπνιον 192.
 ἐνυφαίνουσι 209.
 ἐξ ἀνάγκης 359.
 ἐξ ἀρχῆς 78.
 ἐξάγει 226.
 ἐξακῶσθαι 263.
 ἐξακοντίση 225.
 ἐξαλλάξομεν 254.
 ἐξαμαρτάνειν 221.
 ἐξαμαρτάνων 156.
 ἐξανέψιοι 291.
 ἐξαντιλοῦσιν 30.
 ἐξάρκωντες 274.
 ἐξέβαλε 143.
 ἐξέλασαντο 44.
 ἔχεις 6.
 ἐξελίγχεσθαι 239.
 ἐξεργάζεται 269.
 ἐξίρχται 420.

ἔξεστιν 118.
 ἔξετάζειν 189.
 ἔξετάζου 393.
 ἔξετασείς 98.
 ἔξετύφην 66.
 ἔξεύρατο 60.
 ἔξευρεῖν 368.
 ἔξευρηκαμεν 40.
 ἔξευρηκῆναι 205.
 ἔξηλεγγετο 147.
 ἔξηνθισμένον 384.
 ἔξορυσσεται 421.
 ἔξουσίαν 232.
 ἔωθεν 233.
 ἔωκευλε 217.
 ἔωλης 57.
 ἔοικε 98.
 ἰόρακας 119.
 ἰορτήν 114.
 ἐπαβεκτηρώσας 140.
 ἐπάγεται 200.
 ἐπαγόμενον 162.
 ἔπακτον 396.
 ἐπαμφέσθαι 146.
 ἐπάναγκες 215.
 ἐπαριστοτέρως 112.
 ἐπάταξα 275.
 ἐπαφροδίτου 378.
 ἐπεβοιλεύθη 166.
 ἐπεθώρυσαν 414.
 ἐπίπυρα 183.
 ἐπεκώμασεν 261.
 ἐπέλαβεν 37.
 ἐπελάθετο 105.
 ἐπεμυκτήρισαν 210.
 ἐπέπασα 66.
 ἐπεπτώκειμεν 93.
 ἐπερώτα 410.
 ἐπήρθη 37.
 ἐπήρειαν 395.
 ἐπήρκεσεν 196.
 ἐπιβαίνειν 123.
 ἐπιβλέπεις 112.
 ἐπίγαμος 231.
 ἐπιγεγραμμένος 168.
 ἐπιδείξεις 61.
 ἐπιδέχεται 216.
 ἐπίδηλον 220.
 ἐπιδημίαν 166.
 ἐπιδιώκειν 87.
 ἐπίδοιμι 119.
 ἐπισικῶς 412.
 ἐπιθῆναι 108.
 ἐπίθες 107. 154.

ἐπίθεται 192.
 ἐπιθυμῇ 147.
 ἐπιθυμῆται 193.
 ἐπιθυμιάσας 92.
 ἐπιθυμῶν 10.
 ἐπικάλυμμα 33.
 ἐπικλήρος 143.
 ἐπικλήρον 216.
 ἐπικόπανον 17.
 ἐπικοσμή 227.
 ἐπικουρεῖν 50.
 ἐπικρατεῖν 270.
 ἐπικροτήσασε 274.
 ἐπιλήσεται 360.
 ἐπιμελεία 52.
 ἐπιμέλειαν 133.
 ἐπιμελεστέραν 78.
 ἐπιμελῶς 112.
 ἐπίνομεν 26.
 ἐπινοκοῦσι 157.
 ἐπινεΐει 202.
 ἐπιπιεῖν 388.
 ἐπιπονον 97.
 ἐπιπονώτερον 215.
 ἐπισημαίνεσθε 175.
 ἐπισκοπούμενος 371.
 ἐπισκέπτου 243.
 ἐπισκοτεῖ 19. 170.
 ἐπίσταμαι 414.
 ἐπιστροφὴν 259.
 ἐπίυχες 246.
 ἐπιυάττει 303.
 ἐπιτεθάν sc. ἐπιθάντες 16.
 ἐπιτίδευμα 97. 162.
 ἐπιτρέπειν 3.
 ἐπιτρέπιτον 69.
 ἐπιτρέβεις 215.
 ἐπιτρέβουσι 114.
 ἐπιφανεστέρα 265.
 ἐπιφανέστερον 79.
 ἐπιφανής 80.
 ἐπιφαρμάκυσσον 73. cfr. Add.
 ἐπιφθονον 215.
 ἐπίχαιρε 234.
 Ἐπίχαρμος 196.
 ἐπιχειμάσεις 72.
 ἐπίχυνσι 175.
 ἐπλασεν 193.
 ἐπλήρωσεν 68.
 ἐπλούτησε 102.
 ἐποίησεν 14.
 ἔποιτο 258.
 ἐπόρθουν 29.
 ἐπόρως 132.

ἐπαικῶσιν 234.
 ἐπὶ ἐπὶ Θήβας 395.
 ἐπαρεν 399.
 ἐπωδός 301.
 ἐπώλει 70.
 ἐπών 398.
 ἐρᾷ 185. 295.
 ἐρανον 390.
 ἐργατής 8.
 ἐργον 4.
 ἐργον ἐστί 29.
 ἐργῶδες 24.
 ἐρεθίσαι 266.
 ἐρημίαν 20. 147. 190.
 ἔρπε 235.
 ἐρυθριῶν 245.
 ἐρυθριῶν 127.
 ἐρωμένη 232.
 ἐρῶν 123.
 ἐρώντα 31.
 ἔρωσ 24.
 ἔρωσ 157.
 ἔρωτος 72.
 εἰς κελόν 421.
 εἰς πόρακος 281.
 ἐσθίει 65.
 ἐσίδω 3.
 ἐσπασεν 80.
 ἐσποῖδακεν 399.
 ἐστερημένοι 411.
 ἐστηκα 272.
 ἐστηκας 149.
 ἐστηκασαν 175.
 ἐστιών 94.
 ἐστυκότως 358.
 ἐσχάτων 423.
 ἐσχάτος Μυσῶν 23.
 ἐσχάτως 276.
 ἐσχε 32. 285.
 ἐσχηκας 102.
 ἐταῖρος 129.
 ἐταίρων 134.
 ἐτέρη 78.
 ἐτίμα 70.
 ἐτοίμασον 94.
 ἐτρύφησεν 10.
 ἐτρώγομεν 55.
 εὐ ποιοῦντα 52.
 εὐ σεαυτοῦ ἔχων 358.
 εὐ φέρειν 220.
 εὐαγωγός 123.
 εὐγενέστατον 72.
 εὐγενή 71. 234.
 εὐγενής 78.
 εὐγενίζεις 423.
 εὐδαίμονα 216.

εὐδαμονία 24. 90.
 εὐδαμονοῖν 204.
 εὐδαίμων 403.
 εὐηθία 221.
 εὐημερεῖν 383.
 Εὐηρος 282.
 εὐθανάτος 10.
 εὐθανάτως 166.
 εὐθετα 406.
 εὐθυμία 77.
 εὐθύς 52. 163.
 εὐκαιρος 302.
 εὐκαταφρόνητον 35.
 εὐκαταφρόνητος 249.
 εὐλόγω 364.
 εὐλόγως 19.
 εὐλοιδόρητον 154.
 Εὐμενίδες 431.
 εὐμενής 258.
 εὐμορφίας 204. 421.
 εὐνοία 266.
 εὐνοίας 421.
 εὐνοοῦμενος 245.
 εὐνοοῦντος 227.
 εὐνοὺς 201. 219. 357, 430.
 εὐνούστερος 302.
 εὐξαι 197.
 εὐπιστον 134.
 εὐπορεῖ 415.
 εὐπορεῖς 103.
 εὐπορον 29. 390.
 εὐποροῦμεν 12.
 εὐπόρους 50.
 εὐρεῖν 4. 119.
 εὔρες 357.
 εὐρετικόν 20.
 εὐρηκα 165.
 εὐρηκῶς 53.
 Εὐριπίδην 410.
 εὐροῖς 112.
 εὐσεβής 50.
 εὐσεβέστερον 36.
 εὐσημον 134.
 εὐσχημόνως 207.
 εὐτελεῖ 140.
 εὐτελής 118.
 εὐτελής 237.
 εὐτυχεῖ 78.
 εὐτυχεῖν 103. 223.
 εὐτυχοῦντα 121.
 εὐφημείσθω 105.
 εὐφημίας 232.
 εὐφραίνεται 399.
 εὐφραίνεται 361.
 εὐφραίνόμεθα 419.
 εὐφραίνωμεν 418.

Εὐφράνω 122.
 εὐφρυνε 401.
 ευχαριστίαν 240.
 εὐχὴν 105.
 εὐχονται 243.
 εὐχόμεθα 101.
 εὐψυχία 413.
 εὐψυχίαν 405.
 εὐωχούμενος 211.
 ἐφ' ὅσον 91.
 ἐφ' ὃ τε 188.
 ἐφεύρορον 6.
 ἐφείσατο 123.
 Ἐφάσια 132.
 ἐφήμερον 134.
 ἐφθίγγετο 89.
 ἐφλα 255.
 ἐφόδια 166. 207.
 ἐφόδιον 127. 201. 265.
 ἔχειν φόβον 223.
 ἐχθίζινοῦ 104.
 ἐχίνος 66. 371.
 ἔχοντ' ἄνω πνεῦμα 10.
 ἔχρησεν 72. 123.
 ἐχρήσατο 242.
 ἐψευσμένος 188.
 ἐψήσω 92.
 ἐψητούς 142.
 ἐψόφηκε 252.

Z.

Ζάκορος 48. 107.
 Ζεῦ 123.
 Ζεῦ πάτερ 189. 194.
 Ζεύς 72.
 Ζηλότυπος 137.
 Ζημίαν 108.
 ζῆν 14.
 ζῆν ἑαυτῷ 268.
 Ζήνων 388.
 ζητεῖν 405.
 ζητούμενα 69.
 ζητούμενον 152.
 ζητούμενοις 368.
 ζητῶμεν 411.
 ζητῶν 194.
 ζυγομνηεῖν 234.
 ζωγράφος 379.
 ζωᾶ 192.
 ζωῆμα 153.
 ζῶμεν 22.
 ζωμήρουσιν 432.
 ζῶπτες 251.
 ζῶον 78. 188.

ζῶον 409.
 ζωπύρει 28.

H.

Ἡγεμῆς 162.
 ἡγεμῶν 88.
 ἡγεμονίαν 169.
 ἡγόρακα 133.
 ἡγόρακας 135.
 ἡγορασμένην 25.
 ἡγορασμένον 108.
 ἡγορηγορεῖν 285.
 ἡγρουπνήκαμεν 45.
 ἡδῶς 418.
 ἡδίκηκεν 35.
 ἡδικηκῶς 35.
 ἡδονή 229.
 ἡδύλλειν 16.
 ἡδύσμασι 41.
 ἡδυσμάτων 370.
 ἡδύ 176.
 ἡθεῖ 215.
 ἡθη 75.
 ἡκολούθησε 208.
 ἡκοοῖετο 56.
 ἡλακατήνες 102.
 ἡλέπται 294.
 Ἡλια 237.
 ἡλίκον περ 394.
 ἡμαρτημένα 247.
 ἡμίγραφος 209.
 ἡμιλάσταυρος 289.
 ἡμιφνές 289.
 ἡμιώριον 290.
 ἡμύνετο 201.
 ἦν 37. 118.
 ἦν i. q. ἰδοῦ 56.
 ἦν ἀγκαζεν 412.
 ἦν ἄρα 149.
 ἦνεγκεν 147.
 ἦντιλον 17.
 ἦξειν 91.
 ἦξομεν 269.
 Ἡρακλεῖδαι 276.
 Ἡροδάωσα 374.
 ἡρεθισμένος 206.
 ἡρούμεθα 210.
 ἡρώες 158.
 ἡσεβηκῶς 81.
 ἡσχύνετο 124.
 ἡτήσατο 159.
 ἡτύχηκα 56.
 ἡτύχηκε 403.
 ἡύξαμην 208.
 ἡύξετο 201.

α.

Θάλασσα 15.
 Θάνατος 10.
 Θανῆν 427.
 Θάσιον 108.
 Θάσπον 185.
 Θάτερος 253.
 Θάτταν 27. 258. 360.
 Θαυμάσης 242.
 Θαυμαστήν 262.
 Θεία 420.
 Θέλης 203. 196.
 Θελκτήρια 205.
 Θεόν 3. — Θεός 5. 21.
 Θεοί 304.
 Θεός ἀπό μηχανῆς 80.
 Θεομάχει 68.
 Θεόφιλος 121.
 Θεραπεῖαν 78.
 Θεράπειαν 25.
 Θεραπαίνας 54.
 Θεραπεινίς 54.
 Θεραπευτικόν 143.
 Θεραπεύειν 219. 283.
 Θέρμα 37.
 Θερμόν 375.
 Θεωρεῖν 237.
 Θεωρήσας 166.
 Θεηρέλειον 80. 111.
 Θερίον 209.
 Θερίων 171.
 Θερώσα 105.
 Θήρων 278.
 Θησαυρός 243. 406.
 Θηήσκειν 418.
 Θούριος 122.
 Θραῖκες 163. 195.
 Θραῖξ 257.
 Θρασείαν 75.
 Θραστία 363.
 Θράσωνα 120.
 Θρέμμα 268.
 Θριδύσις 279.
 Θρίον 179. 374.
 Θρίψ 198.
 Θυγατρί 145.
 Θυγάτριον 152.
 Θύμον 398.
 Θύννον 15.
 Θύομον 108. 178.
 Θύρα 135.
 Θύραζε 185.
 Θύραθεν 185.
 Θύραις 272.

Θύραν 208.
 Θυρόσιν 430.

I.

Ἰαλέμους 81.
 Ἰάσιμα 406.
 Ἰατρόν 360. 404.
 Ἰατρός 96. 205. 235. 413. 432.
 Ἰατροῦ 219.
 Ἰατρούς 381.
 Ἰβηρίς 31.
 Ἰδαίοι δακτύλοι 296.
 Ἰδης 103.
 Ἰδιον 10.
 Ἰδών 13. 52.
 Ἰδρυμένους 71.
 Ἰδρυσάμενος 197.
 Ἰεράς 94.
 Ἰερεῖα 418.
 Ἰερὸν γάμον 109.
 Ἰεροπρεπής 52.
 Ἰερόσυλε 77.
 Ἰερόσυλον 57.
 Ἰκέτας 43.
 Ἰκόνιον 296.
 Ἰμάντα 42.
 Ἰμάτιον 416.
 Ἰμερος 383.
 Ἰνα 108. 123.
 Ἰός 198.
 Ἰππεῖς 93.
 Ἰππόκαμπος 256.
 Ἰππονίκας 377.
 Ἰπποτραγέλαφοι 389.
 Ἰσα βαίνουσα 260.
 Ἰσασιν 114.
 Ἰσθί 73.
 Ἰσθμία 81.
 Ἰσθίς 430.
 Ἰσως 116.
 Ἰσοθύους 428.
 Ἰσσα 18.
 Ἰσταριον 54.
 Ἰσχάς 388.
 Ἰσχάδας 406.
 Ἰσχύει 72. 329.
 Ἰσχύιν 157.
 Ἰσως 201.
 Ἰχθύν 44.
 Ἰχθυοπωλῶν 70.
 Ἰχθυοῖς 160.
 Ἰωνικός 160.

K.

Κάδον 256.

κάρδους 17.
 καθάραι 271.
 καθάριος 175.
 καθιδεσθῆναι 255.
 καθῆλκε 401.
 καθεστηκός 417.
 καθεύδεις 120.
 καθεύδης 159.
 καθήγισεν 108.
 καθήκον 214.
 καθίσταται 296.
 κάθον 294.
 καί 206.
 καιρός 27. 200.
 καιρόν 60. 127.
 καιροῦ 239.
 καιροί 171. 239.
 κακοδαίμων 35. 39. 146. 414.
 κακοῖ 126.
 κακοήθης 79.
 κάκτυμωμάτων 12.
 κακῶς 70.
 κακῶς ἔχω 112.
 κακώσεως 115.
 καλαθίσκος 291.
 καλεῖν 91.
 Κάλλα 117.
 καλλιερηθῆ 108.
 Καλλικλῆς 122.
 κάλλιστα 206.
 καλλιωνίμου 17.
 Καλλιμέδων 108.
 καλόν 315. 190.
 καλόν βίον 427.
 Καλῆμιος 122.
 καλῶ 48.
 καλῶ λόγῳ 28.
 καλῶς εὐδαιμονα 55.
 καλῶς ἔχον 93.
 κάμπτοντες 15.
 κᾶν ἤν 121.
 κᾶνδανλον 160. 374.
 κᾶνδύλους 179.
 κᾶνδύταλις 31.
 κᾶνθάρων 122.
 κᾶνθάρων 82. 83.
 κᾶνὸν 373.
 κᾶνοχλήσεις 395.
 κᾶπνός 168.
 Καππαδοκία 99.
 κᾶππαριν 398.
 κᾶπρᾶς 277.
 κᾶπρον 384.
 καράβου 370.
 Καρί 363.
 Καρκίνου 183.

καρπὸν 124.
 καρτερεῖ 397.
 καρτερεῖν 413.
 καρτερόν 225.
 καρνεύειν 179.
 Καρχηδόνιον 93.
 κατὰ μᾶνας 58.
 καταβάλω 36.
 καταγελάσθαι 65.
 καταγελῶς 59. 247.
 καταγελῶν 200.
 καταγέλῳτα 87.
 κατατιθῆ 231.
 κατακαλύπτειν 234.
 καταλείψει 113.
 καταλιπὼν 26.
 καταλύσεις 166.
 καταπᾶνσαι 27.
 καταπιεῖν 384.
 καταπίνουσι 50.
 καταπλάστον 119.
 καταπονεῖται 250.
 καταπραΐζεται 85.
 κατάρματος 38. 408.
 κατασείσχει 388.
 κατασπενδόμεν 72.
 κατᾶστυπτον 285.
 καταστροφῆς 195.
 κατασχέιν 225. 417.
 καταφθαῖ 151.
 καταφάγοι 123.
 καταφαγῶν 135.
 καταφθαρείς 65.
 καταφρόνει 103.
 καταφρονεῖν 7. 33. 213.
 καταφυγή 199. 216.
 κατέγγυπνωμένως 285.
 κατεδουλώσατο 411.
 κατειργάσατο 143.
 κατέδομαι 127.
 κατέκλεισεν 409.
 κατέσεισε 4.
 κατέσκευασμένος 357.
 κατέχειν 270. 61.
 κατηγορεῖν 243.
 κατήχηθῆ 155.
 κατιλλώπτειν 407.
 κατορύξας 50.
 κατόπιν 407.
 κατόψεται 218.
 καυνάκει 13.
 καυσίαν 116.
 καυνώμενος 401.
 κείσθαι 10.
 Κείων 237.
 κεκαρυκευμένα 160.

κεκίνημα 18.
 κεκλεισμένον 181.
 νεκλημένους 94.
 κεκράγε 408.
 κεκραμένον 73.
 κεκρυπτότα 228.
 κεκύηκε 403.
 κελενόμενον 149.
 κενός 168.
 κέπρος 297.
 κερύμιον 77.
 κέρας 376.
 κερδαινε 222.
 κερδαινει 395.
 κέρδη 227.
 κιστρία 387.
 κεφάλαιον 188. 298.
 κίχρηκε 159. 212.
 κηδεμόνα 6.
 κηπουρός 17.
 κηγκλισμός 146.
 κίχλου πτωχότερος 76.
 κηκτῆσθαι 170.
 κινήση 27.
 Κινησία 117.
 κισσύβιον 431.
 κιττόν 36.
 κίχλας 179.
 κλάδος 247.
 κλάεις 38.
 κλαίουσα 66.
 κλείς 120.
 Κλειτοφών 217.
 κλέπται 166.
 Κλέων 390.
 κληθείς 128.
 κληθῆναι 128.
 κλίμακα 210.
 κνύειν
 κοινά 8. 146. 269.
 κοινόν 166. 238. 337.
 κοινωνεῖ 417.
 κοίτας 50.
 κοιτών 290.
 κολακείων 239.
 κύλαξ 79.
 κολληθείς 405.
 κομίσθαι 206.
 κομψός 250.
 κομψοτάτος 109.
 κόνδυ 99.
 κοπιᾶσας 166.
 κόπρου 44.
 κύρας 185.
 κόρη 254.
 κόρη 6.

κόρης 165.
 Κορινθίω 257.
 κόρον 28.
 κορυζῶν 292.
 Κορώων 102.
 κοτύλας 99.
 κουρίδα 296.
 κουφίζεται 428.
 κούφρον 140.
 κουφύτατον 96.
 κοχλίας 401.
 κοφας θύραν 48.
 κόψω 255.
 Κραστός 430.
 Κράτης 304.
 Κράτη 46.
 κράτιστον 171.
 κρατοῦν 91.
 Κράτων 23. 78.
 κρατῶν 72.
 κρεάδια 179.
 κρείττον 93.
 κριθᾶς 36.
 κριθή 282.
 κρίζει 272.
 κρίνει 124. 176.
 κρίνεται 155.
 κρίνω 3. 14. 97.
 κριός 280.
 κρίσει 428.
 κρίσιμος 272.
 κρίσιν 200.
 κρίσις 135.
 κριτής 216. 30.
 κρόκης 209.
 κρόκην 274.
 Κροίσω 425.
 κρομμυον 408.
 κρότωνος 107.
 κρυπτά 425. 416.
 κρύπτοντα 213.
 Κρωβίλης 143.
 Κρωβύλε 259.
 κτήμα 14. 24. 123. 162.
 κτήματα 383. 390.
 κτησιον 181.
 Κτησιππος 127.
 κυάθους 4.
 κυβέται 166.
 κυβερνᾷ 168.
 κυβερνήτην 244.
 κυβερτης 280.
 κυβηλιν 362.
 κύβοι 283.
 κύβος 26.

Κυδώνια 368.
 κυῖ 145.
 κύϊσκουσι 20.
 κυκλεῖ 133.
 κύκλοις 69.
 κύκλῳ 144. 142.
 κύλικα 142. 202.
 κύλικων 12.
 κυμβάλοις 87.
 κυμβίον 388.
 κύμινον 285.
 κύρος 87. 102.
 Κύπρον 118.
 Κυραννή 286.
 κυρίαν 144. 430.
 κυριεύς 246.
 κύριος 49. 50. 366.
 κύριος 255.
 κύων 78.
 κύων αγαθός 77.
 κωβιδός 102.
 κωβιούς 70.
 κώδιον 365.
 κωλύει 129.
 κώμας 29.
 κωπαισι 83.
 Κωρυκαῖος 56.
 κωφόν 24.

Λ.

Λαβεῖν 63. 270.
 λάβη 60. 394.
 λαβρόνια 12.
 λαβρώνιοι 175.
 λαβών 2.
 λαγοί 392.
 λάθριοι 193.
 λαϊμά 41.
 Λακωνική 120.
 λαλεῖς 49.
 λαλεῖτε 190.
 λαλή 224.
 λαλήσομεν 360.
 λαλήσων 28.
 λαλιᾶς 27.
 λαλλισατον 63.
 λαλίστερος 148.
 λάλον 190.
 λαλοῦντα 10.
 Λάμιαν 144.
 Λαμία 23.
 λαμπάς 193.
 λάμπει 162.
 λαμπήρη 16.
 Λαμπρία 7.
 λαμπροί 233.

λαμπρός 245.
 λανθάνει 238.
 λανθάνειν 213.
 Λάχης 97. 162. 226. 365. 417.
 λέγειν 169.
 λέγειν τρίτα 79.
 λέγεις 270.
 λέγοιμι 91.
 λεληθας 19.
 λεληθέναι 171.
 λελουμένη 263.
 λήμφοι 172.
 λόντες 392.
 λεπτός 211.
 Λευκάδος 105.
 λευκή ἡμέρα 107.
 λευκόν 209.
 λήκυθος
 ληρόν 46.
 λήρος 358.
 λήσει 3.
 λίαν αγαθά 248.
 λιβανίδιον 92.
 λιβανωτόν 154.
 λιβανωτός 50.
 Λιβυκόν 26.
 Λιβυτροφες 163.
 λιθαυόλλησαν 132.
 λίθον 110. 400.
 λιμένα 390.
 λιμός 130. 271.
 λιπάνετε 20.
 λιτόν 154.
 λιτός 226.
 λίτρας 383.
 λιτυέσθην 93.
 λίχρον 185.
 λογίζομαι 206.
 λογισσάσθαι 88.
 λογισμοῖς 60. 134.
 λογισμοῦ 88.
 λογισμούς 133.
 λογ.σμῶ 394.
 λογιστέον 188.
 λόγον 108. 259. 317.
 λόγος 201. 214.
 λογχήν 116.
 λογῶ 24.
 λόγῳ καλεῖ 28.
 λόγον 188.
 λοιδοροί 41.
 λοιδορουμένην 87.
 λοιδορουμενον 364.
 λοιδορών 244.
 λοιπόν 188.
 Λοξίον 255.

λοπάδα 53. 165.
 λοπάδος 370. 384.
 λοπαδίdis 160.
 λουτρά γαμήλια 23.
 λουτρών 54.
 λυκοφίλοι 254.
 λυμαίνεται 335. 412.
 λυμαίνόμενα 198.
 λυπᾷ 265.
 λυπῶσθαι 359.
 λύπη 96. 233. 406.
 λυπη 112.
 λυπην 406.
 λυπησαντα 112.
 λυπησεται 197.
 λυπουμένοις 267.
 λυπούμενος 404.
 λυπουμένη 415.
 λυποῦν 148. 406.
 λυποῦντα 6.
 λῦσαι 251.
 λυγνέ 303.
 λυγνοκαῖα 76.
 λύχρον 25.
 λυχροῦχον 25. 124.

Μ.

Μάγα 414.
 μάγαρον 286.
 μάγειρι 178.
 μαγειρους 94.
 μαγειρῶ 160.
 μαθεῖν 111. 204.
 μαθημάτων 415.
 μαθησει 197.
 μαθητοῦ 247.
 μαίνει κακῶς 28.
 μαινόμεθα 417.
 μακάριος 46. 135. 216. 222. 238.
 302.
 μακάριον 5.
 μακαρίους 91.
 μακάρια 121.
 μακαρίτης 286.
 μακαριώτατα 192.
 μακαροθυμία 203.
 μακρόν 398.
 μαλακά 141.
 μαλακόν 155.
 μάλλον μάλλον 286.
 μανθάνειν 423.
 μάστις 78.
 μάραγδον 132.
 μαρῖναι 429.
 Μαρμάριον 286.
 μάστιγας 258.

μάστιγες 197.
 μαρτύρομαι 23. 256.
 μάστις 286.
 ματρυῶν 171.
 μαστιγία 415.
 μαστιγῶν 301.
 μάταιος 185.
 μάτην 65.
 μά τήν 131.
 ματρυλείω 65.
 ματτίας 377.
 ματτήν 360.
 ματτίης 361.
 Μεγάβυζος 48.
 μέγα γε 94.
 μεγαλείον 140.
 μεγάλην 177.
 μεγεθος 156.
 μεγιστάνες 297.
 μεγίστη 91.
 μεδίανους 395.
 μέδη 119.
 μεθήκε 215.
 μεθύσους 26.
 μεθύων 80.
 μέλων 87.
 μενράκιον 103. 198.
 μελαγχρές 281.
 μελάντερος 83.
 μέλε 157.
 μελετώσι 162.
 μέλι 179. 243.
 μελλήνητα 179.
 μέμνησο 242. 248. 426.
 μέμφεται 409.
 μέμφομαι 249.
 μέμφου 420.
 μέριδος 147.
 μερίμνης 69.
 μέρος 146. 171.
 μεσαγκύλω 210.
 μέσου 90.
 μεστός 99.
 μέσως 80.
 μεταβολαῖς 218.
 μεταβολῆς 248.
 μεταγενής 57.
 μεταβολήν 191.
 μεταδιδούς 49.
 μεταλάβη 212.
 μεταλείψας 395.
 μεταλήψεται 35.
 μεταμείλειαν 241.
 μετάνοιαν 427.
 μεταπίπτω 35.
 μεταστρέφει 399.

μεταστραφείς 3.
 μέταυλος 76.
 μεταφύττειν 416.
 μετουχαράσσειν 204.
 μετοίκιος 18.
 μετόν 276.
 μέτρια 188.
 μετριάζειν 297.
 μετριώς, 171. 12. 7.
 μετριώτατον 190.
 μέχρις 226.
 μηδεποτε 337.
 μηκέτ' εἶναι 55.
 μηλωτήν 365.
 μήνας 190.
 μήριν 216.
 μήριε 425.
 μή Ξωπατηθῆς 357.
 μήτηρ 123.
 μηχανῆς 95.
 μιάρος 369.
 Μίδα 425.
 μικροῦ 108.
 μικροψυχίας 206.
 Μιλῆσοι 296.
 μισεῖν 193.
 μισθάριον 104.
 μισοῦντι 162.
 μισοῦσι 120.
 μνήματα 196. 290. 402.
 Μνήσιππε 199.
 μοιχός 15.
 μοιχοῦ 130.
 μόλις 10.
 Μόμιμος 89.
 μόνον 427.
 μονοπειρας 286.
 Μοσχίων 165.
 μουσικώτερον 364.
 μουσική 81.
 μοχλοῖς 185.
 μυιοσόβεις 175.
 μυκτηρίζειν 210.
 μυκτηρισμός 290.
 Μυλασεὺς 93.
 μὲν ἄλλοι 76. 429.
 μύθοδος 153.
 μίρα 94. 422.
 μυριον 213.
 μύρον 95. 127.
 μυρισάμενος 179.
 μυρίους 58.
 μυρρίνας 21.
 μυρρίνη 157.
 Μυστίλην 27.
 μὴς λευκός 405.

μύσαντα 185.
 μυσταγαχός 203.
 μυστήριον 244.
 Μυσῶν ἑσχατός 23.
 μυχοῖς 185.

IV.

Νάβλαν 370.
 Ναννάριον 102.
 Νάννιον 183.
 νάρδιον 95.
 νάρκα 173.
 ναυαγίου 194.
 ναυαγός 390.
 ναῦν 244.
 Ναυσικίας 377.
 Ναυσιστράτης 377.
 νεάζων 250.
 νεαλῆς 287.
 νεκρός 251. 249.
 νεκρόν 203.
 νεκρούς 227.
 Νέμεαις 292.
 νεόμισται 87.
 Νεοκλείδα 299.
 νέος ἀποθήσκει 48.
 νεότης 24.
 νεοττόν 19.
 νεών 409.
 νέωτα 387.
 νεώτερα 423.
 νεωτερον 357.
 νησιωτικά 160.
 νῆστιν 387.
 νητάριον 293.
 νῆ τὸν Δία 176.
 νικᾶν 24.
 Νικόμαχε 301.
 Νικοστράτη 413.
 Νικοφῶν 369. 412.
 Νιόβην 400.
 νοεῖν λέγειν καὶ πράττειν 169.
 νοητέον 434.
 νόθος 98.
 νομίζεται 52. 405.
 νομίζεται 91.
 νομιζόμενος 127.
 νομισαπτες 104.
 νομιστέον 203.
 νόμοι 225.
 νόμοις 124.
 νόμον 93. 403.
 νόμους 57.
 νομῶν 241.
 νοσηματα 406.
 νόσον 112. 428.

νόσος 200.
 νοσαῖντα 22.
 νόσων 193.
 νουθετεῖ 22.
 νουθετισμός 290.
 νουθετοῦντος 24.
 νουθετῶν 146.
 νοῦν ἔχειν 31.
 νοῦν ἔχων 24. 78.
 νοῦν ἔχης 26.
 νοῦν ἔχει 46.
 νουνεχόντως 293.
 νοῦς 168. 23.
 Νυμφαῖον 52.
 νύμφιος 127.
 νύμφης 274.
 νύξ 252.
 νῶν 116.

Ξ.

Ξανθάς 235.
 Ξάνε 269.
 Ξανισθῆς 401.
 Ξένου 154.
 Ξενύδρια 160.
 Ξυνοιδεν 156.

Ο.

Ὀβολός 358.
 ὀβολούς 126.
 ὀδοιπορεῖς 196.
 ὀδυνᾶσθαι 65.
 ὀδυνᾶται 404.
 ὀδυνηρόν 230.
 ὀδυνησι 112.
 ὀδυνωμένους 397.
 ὄζεις 77.
 οἶδα 145.
 οἶδε 92.
 Οἰδίπους 279.
 οἰδοῦσιν 44.
 οἰήθητι 42.
 οἰκείος 59.
 οἰκεῖον 190. 228.
 οἰκείους 287.
 οἰκείως 112. 199.
 οἰκέτην 2.
 οἰκίαις 419.
 οἴκοι μένειν 55. 71.
 οἶκον 140.
 οἰκονομεῖσθαι 188.
 οἰκόσιτον 40.
 οἰκοσίτους 97. 156.
 οἰκουμένη 218.
 οἰκτρὸν 73.

οἶμοι 96. 207. 359.
 οἰμῶζει 404.
 οἰμῶζειν 358. 359.
 οἶνος 284. 412. 426.
 οἷσις 112.
 οἷσθα 112.
 οἷσθ' ὅτι ποιήσων 273.
 οἰστοῦ 185.
 οἰατρῶντι 105.
 οἷχεται 81.
 ὀκηρός 85.
 ὀκνον 204.
 ὀκνούντας 238.
 ὀκτώπηγος 431.
 ὀκτώπους 431.
 ὀλεθρός 191.
 ὀλεῖον 29. 363.
 ὀλόκληρος 76.
 ὀλόλην 287.
 ὀλόλους 41.
 ὀλολύζειν 384.
 ὀλολίττω 114.
 ὀλος 3.
 Ὀλυμπίους 101.
 ὀλως 26.
 ὀμβρων 295.
 Ὀμηρον 398.
 ὀμιλεῖ 421.
 ὀμιλίας κακαί 75.
 ὀμιλίαις 401.
 ὀμοιοὶ ὀμοίω 155.
 ὀμολογεῖν 188.
 ὀμολογεῖ 4.
 ὀμολογονμένως 192.
 ὀμόνοισιν 217.
 ὀμονοίας 266.
 ὀμοῦ 54. 163. 254.
 ὀμνύω 38.
 ὀμωμοκῶς 38.
 οἰμῶζεται 65.
 ὀνειδος 218. 257.
 ὀνειδούς 232.
 ὀνησιν 101.
 ὀνησις 418.
 ὀνησιφόρα 395.
 ὀνθυλεύσεις 160.
 ὄνον 79. 86. 192.
 ὄνος 143. 134.
 ὄνου σκιάς 57.
 ὄξος 408.
 ὄξους 103.
 ὄξυδορκῆς 302.
 ὄξύ 432.
 ὄξύθυμον 206. 267.
 ὄξύχειρ 291.
 ὀπισθίους 415.

ὅπου 112.
 ὅπως 418.
 ὄρασι 48.
 ὄργανα 87.
 ὄργη 329.
 ὄργην 270.
 ὄργης 206.
 ὄργης χάριν 246.
 ὀργίζεται 231.
 ὀργιζόμενος 247.
 ὀργίλην 190.
 ὀρθόν 403.
 ὀρθοῦν 6.
 ὀρθριος 128.
 ὀρθῶς ἐχει 33.
 ὀρθῶσαι 243.
 ὀρμωθῆ 390.
 ὀρνεις 47.
 ὀρνιδας 47. 62.
 ὀρνις 384.
 ὄρον 63.
 ὄρος 135.
 ὄρους 87.
 ὄρτυκος 430.
 ὀρώμενον 434.
 ὀρών 30.
 ὀρώσω 103.
 ὅσιον 214.
 ὁσμήν 398.
 ὅσον 398.
 ὅστι 50.
 ὅστις 196.
 ὁσφρανθῶσι 384.
 ὁσφύν 108.
 ὁσφύν ἀκραν 50.
 ὅταν 3.
 οὐδαμοῦ 23.
 οὐ γὰρ οὖν 127.
 οὐδὲ εἰς 4. 26. 52.
 οὐδὲ ἐν 23.
 οὐθεν 277.
 οὐ μάτην 131.
 οὐ μήκετι 287.
 οὐραῖον 102.
 οὐρανὸν 72.
 οὐρεία 107.
 οὐσίαν 46. 238.
 οὐσίως 81. 232.
 οὕτως 21.
 ὀφείλει 419.
 ὄφεις 135.
 ὄφελον 287.
 ὄφελος 78. 412.
 ὀφθαλμός 319.
 ὀφρύς 159. 207.

ὀφρύς αἵροντες 20.
 ὀχλήρον 112. 206.
 ὄχλον 156.
 ὄχλου 222.
 ὄχλων 60. 162.
 ὄψαρια 367.
 ὄψαριον 70. 92.
 ὄψει 166.
 ὄφεται 32.
 ὄψιν 209.
 ὄψιπέδων 287.
 ὄψις 155. 246. 363.
 ὄψωνισμός 289.

Π

Παιγίς 219.
 παῖδα 72.
 παιδαρίον 6. 152.
 παιδαρίον 214.
 παιδεύεσθαι 97.
 παιδίον 95.
 παιδισκάριον 118. 143.
 παιδίσκος 39.
 παιδισκῶν 73.
 παιδοποιεῖται 146.
 παλαιστής 365.
 παλιμβολος 155.
 παλλακή 182.
 παμπλίστων 220.
 Πάμφιλε 224. 416.
 Παμφίλη 210.
 Παναθήναια 163.
 πανήγυριν 166.
 πανοικία 373.
 πανόν 25.
 πανταχοῦ 72. 185.
 πανταχῶς 109.
 παντελῶς 3.
 πάν τι 164.
 πάππα 370.
 πάππος 189.
 πάππους 190.
 παραβόλως 227.
 παραδοξα 212.
 παραινεῖς 214.
 παραινέσαι 381.
 παραινῶ 26.
 παρακοῦμαι 277.
 παρακληθέντας 261.
 παρακολουθούντα 407.
 παράκρυψις 86.
 παραλαλεῖ 202.
 παραλογισμός 218.
 παραλογίσασθαι 367.
 παραμύση 218.

ιαραμεναι 23.
 ιαραμενούτα 49.
 ιαραμυθούμενος 245.
 ιαραπέτασμα 246.
 ιαραπέφυκς 147.
 παράσιτον 181.
 παράστα 48.
 παραστάσεις 198.
 παρατάξεως 23.
 παρατέθεικα 384.
 παρατηρούμενοι 201.
 παρατηρούντα 399.
 παρατιλούμαι 127.
 παρατρέφεισθαι 85.
 παράστασις 115.
 παρήνται 27.
 παριγγυῶ 171.
 παρεισιών (calami errore legitur
 παρεισιπесών) 71.
 παρελομένη 50.
 παρέργως 160.
 παρῶσαι 70.
 παρεστήκασι 61.
 παρεστράφην 261.
 παρῆχε 103.
 παρῆχε 197.
 παρηγόρει 203. 421.
 παρηγορούσαι 416.
 Παρμένων 147. 166. 228. 370.
 παροινεῖν 223.
 παροπτέον 23.
 παρούσια 163.
 παρῆρησία 405.
 παρῆρησίας 131.
 παρυφίς 164.
 παρῶμμαι 72.
 Πάτραις 391.
 πάσχε 241.
 πατάγημα 276.
 πατέρα 149.
 πατρῶα 216.
 πατρῶων 123.
 παύσασθε 168.
 πάχην 393.
 παχύν 16.
 παχύς 10.
 πάφωνε 107.
 πῆδην 387.
 πείδοντα 6.
 πείρα 46.
 πειράν 183.
 πειρωμένω 301.
 πεισθήσομαι 400.
 πείσθητε 168.
 πείσομαι 124.
 πικτικόν 201.

πέμματα 45.
 πέμποντα 165.
 πέλαιος πραγμάτων 26.
 πένης 7. 147. 269.
 πένητες 106.
 πένητι 399.
 πένητος 4. 212.
 πένητων 400.
 πενία 96.
 πενίαν 35.
 πενόμενος 228.
 πεντεκτένους 34.
 πεντηκοστολόγοι 237.
 πέπαικεν 202.
 πέπαικται 287.
 πεπαυμένοι 201.
 πεπόμεναι 63.
 πεπλασμένα 87.
 πεπλασμένον 379.
 πέπλευκεν 424.
 πεποιήκε 198.
 πεποιήκατε 134.
 πέποντα 301.
 πέπονθας 337.
 πέπονθεν 200.
 πέπονθόσιν 199.
 πεπορισμένος 411.
 πεπραχότες 221.
 πεπωκέναι 412.
 πέπωκας 99.
 πεπωμένον 402.
 πέραινε 26.
 πέρας 27. 87. 105. 149.
 Περδίκκα 117.
 περιάξω 190.
 περιβάλλεται 16.
 περιβόητον 143. 304.
 περιδαιπνον 129.
 περιεργον 393.
 περιέστευεν 112.
 περιθιωσάτωσαν 42.
 περιμαζάτωσαν 42.
 περιμένονσι 163.
 περίνησα 34.
 περινομαί 277.
 περιορῆς 37.
 περιουσίαν 134.
 περιπατεῖ 132.
 περιπατεῖς 405.
 περιπατῶν 70. 120.
 περιπέση 218.
 περιπέτασμα 147.
 περιπλάττωσι 229.
 περιποιήσασθε 245.
 περιποιούμενοι 207.
 περιφῶνται 42.

περισκελίδες 291.
 περισκελίστερον 7.
 περισοβεῖ 79.
 περισσαῖς 401.
 περιττόν 205.
 Περσαι 175.
 Περσικαὶ υτολαί 12.
 περιστέρια
 περσι 249.
 πεσιῖν 423.
 πέτασον 367.
 πετραῖα 398.
 πεφαρμακευμένον 384.
 πέφηνας 288.
 πέφυκεν 366. 399.
 πέφυκε τῇ φύσει 394.
 πηλίκον 190.
 πηρίκα 129.
 πηραν 89.
 πήρας 89.
 πηχεως 143.
 πηχέων 246.
 πῆε 57.
 πιεῖν 156.
 πιθανύς 73.
 πιθανήν 75.
 πιθανόν 222.
 πιθανώτερον 222.
 πιθήκοις 143.
 πῖθι 133.
 πικρόν 62. 113. 206.
 πικρός 8. 229.
 πικρῶς 201.
 πίνει 142.
 πίστινε 103.
 πιστεύεται 269.
 πιστεύομεν 92.
 πιστεύσας 226.
 πιστιν-θήσομαι 384.
 πίστιν 265.
 πλάγια 403.
 πλακοῦντας 179.
 πλάγον 97.
 πλατεῖαν 374.
 Πλαταιικοῦ 407.
 πλάττοι 251.
 πλάττομεν 45.
 πλείον 190. 213.
 πλείονα 33.
 πλειόνοιν 17.
 πλεονεξία 208.
 πλέον ἔχουσιν 30.
 πλώμεν 207.
 πληθός 223.
 πληξας 23.
 πλην 78.

πλοιάρια 26.
 πλοκαμῖδα 288.
 πλοῦς δεύτερος 80. 148.
 πλουσίαν ψυχὴν 246.
 πλούσιος 197. 220. 409.
 πλουσίους 96.
 πλούταξ 160.
 πλουτεῖν 14. 258.
 πλοῦτον 33. 111.
 πλοῦτος 31.
 πλουτοῦντα 223.
 πλυνῶ 221.
 πνεῦμα 168. 366.
 πνεῦμ' ἄνω ἔχοντα 10.
 ποδῶκη 213.
 ποδὲν 153.
 ποῖ 101.
 ποιῖν 178.
 ποιεῖς πλέον 380.
 ποιήσει 178. 132.
 ποιήσον 179.
 ποιήσῃ 68.
 ποιητέον 103.
 ποικίλη 175.
 ποικίλου 97.
 ποικίλλει 212.
 ποιοῦμενοι 81.
 ποιῶ 3.
 ποιῶν 6. 404.
 πόλει 399.
 πόλις 216.
 πόλεμος 226.
 πολεμίων 118.
 πολλοστί 115.
 Πολυνείκης 123.
 πολὺ ποιῖ 25.
 πολυπραγμονῶν 38.
 πολυτελή 140.
 πολυτελής 112. 237.
 πολυτίμητε 123.
 πολυτίμητοι 193.
 πολύτιμοι θεοὶ 42.
 πομπεῖαι 141.
 ποτηρεῖ 283.
 ποτηρία 313.
 ποτηρίαν 104.
 ποτηροῖς 3.
 ποτηρόν 326.
 ποτηρός 37.
 ποτηρούς 220.
 ποτήσαν 90.
 πόπανον 50.
 πορίζουσα 393.
 πόρην 210.
 πορνεία 182.
 πορνεία 304.

- πόρον 238.
 πορφυραῖ 12.
 πορφύραν 209.
 Ποσειδών 384.
 Ποτάμιοι 47.
 ποτηρίδια 12.
 ποτηρίον 79.
 ποτηρίων 361.
 πότνια 377.
 πότιοι 283.
 πότων 205.
 πράγμα 58. 274.
 πράγμασιν 37. 204.
 πράγματα 7. 103. 416.
 πράγματι 68.
 πράξαι κακῶς 77.
 πράττει 78.
 πράττει ἄριστα 79.
 πράττων 7.
 πράττων κακῶς 102.
 πρᾶον 96.
 πρᾶως 81.
 πρῆπει 155.
 πριάμενον 357.
 πρίεται 278.
 προάγεται 63.
 πρόσβαλλε 214.
 πρόσβατιον 78.
 πρόσβατον 78.
 προγόνοισιν 396.
 προδότης 268.
 προέλης 241.
 προέλαβεν 194.
 προελήλυθας 45.
 προέμενος 81.
 προέρχομαι 52.
 προηγέτης 420.
 προθύμως 6. 90.
 προῖκα 185. 190.
 προικός 40.
 προκαλεῖσθαι 93.
 προκαταγινώσκων 226.
 προκατέλαβες 48.
 προλαμβάνον 241.
 Προμηθεῖα 193.
 Προμηθεύς 392.
 πρόνοϊαν 168. 170.
 προπαύχει 240.
 προπετῇ 134.
 προπετῶς 206.
 προσαγορεύεται 414.
 προσαγορεύουσιν 134.
 προσάγου 68.
 προσαιτῶν 89.
 προσαποτίθουσι 81.
 προσάπτει 204.
 προσδιδάσκεις 204.
 προσδοκώμενα 56.
 προσδοκωμένων 112.
 προσδοκᾷ 4.
 προσδοκᾶν 23. 97.
 προσδοκᾶς 249.
 προσδοκῶν 30. 206.
 προσελθῶν 78. 250.
 πρόσεστι 112.
 προσέχουσιν 253.
 πρὸς θεῶν 102.
 προσηγορεύθη 400.
 προσηκεῖν 4.
 προσηγής 217.
 προσήγης 50.
 πρόσθεν 217.
 προσίειναι 53.
 προσκοπεῖσθε 190.
 προσκοπεῖν 283.
 προσλαβεῖν 208.
 προσλαμβάνει 27.
 προσλαμβάνη 395.
 πρὸς με 293.
 πρόσδοτον 229.
 προσπεπατταλενμένον 193.
 προσπεσόντα 23.
 προσποιῇ 265. 337.
 προσποιεῖται 364.
 προσποιουμένην 75.
 προσποιούμενος 224.
 προσπορίζομαι 192.
 προσιτάτην 164.
 προσστατεῖν 215.
 προστάττειν 81.
 πρῶσιθῆαι 209.
 πρὸς τοῦτον 216.
 προστρέχει 133.
 προσφορεῖς 242.
 πρόσφορον 301.
 πρόσωξεν 370.
 πρόσωπα 12.
 προτέλεια 288.
 πρόσφαις 77. 102. 267. 426.
 πρόσφαισιν 29. 393. 396.
 πρόχειρον 364.
 πρῶν 360.
 πρῶτως 429.
 πρωτεύει 169.
 πταίνοντα 234.
 πταίνουσιν 50.
 πταίνουσι 13.
 πταίων 134.
 πτάρη 192.
 πτάρνται 399.

Πτεροκοσιπίδα 95.
 πετροῦ 185.
 πτωγῶν 96.
 Πύθια 272.
 Πυθιονίαην 362.
 πυθόμενος 94.
 πυκνοφθαλμούς 183.
 πυκνά 75.
 πυρούς 406.
 πύρ 110.
 πυργούντες 383.
 πυράττοντες 65.
 πυρῶν 363.
 πωλούμενον 69.
 πωλῶ 399.
 πωποτ' οὐκ 169.
 πῶς γὰρ οὐ 95.

P.

Ράδιον 365.
 ραδίως 96.
 ράκος 416.
 ρεῖ 159.
 ρεμβόμενος 166.
 ρήμα 89.
 ρίξας 147. 247.
 ριπῶν 278.
 Ρόδη 87. 388.
 ροιδίαν 55.
 ροπήν 127.
 ρυπαρῶς 54.
 ρυπῶν 89.
 ρυτίσματα 288.

Σ.

Σάββους 294.
 σάγη 288.
 Σάγρα 17.
 σακκίον 44.
 σάλπιγγος 184.
 σαμβυκίστριαν 370.
 Σάμω 409.
 σάνδαλον 290.
 σανιδίον 71.
 σαννάκρα 389.
 σαννάκια 389.
 σαπρῆν 421.
 σαπρός 43.
 Σαπρώ 105.
 σάρδις 132.
 σαρδίας 431.
 σαρδόνυξ 283. 431.
 σάρκα 410.
 σατράπας 283.
 σανίτις 176.
 σέβου 405.

σεῖν 24.
 Σέλεγκος 372.
 σεληνην 128.
 σελίνων 81.
 σεμίδαλις 179.
 σεμνά 166.
 σεμνόν 123. 126.
 σεμνότερα 166.
 σεμνύνη 59.
 σημαίνειν 288.
 σηπεται 198.
 σηπομαι 10.
 σήσαμον 295. 408.
 σήτες 198.
 σιγή 255.
 σιγήν 247.
 σιδηρίον 198.
 Σικελία 391.
 Σικελίαν 382.
 Σικελικά 383.
 Σικυνώος 384.
 σιφίον 408.
 Σιφύλις 112.
 σιτάρια 398.
 σιτοβαλεῖα 69.
 σιτόκουρος 85. 149.
 σιτουμένε 418.
 σιῶπα 255.
 σιωπῇ 53.
 σιωπῆς 271.
 σκαῖον 171.
 σκάπτω 395.
 σκάπτων 38.
 σκάρον 384.
 σκατοφάγος 262.
 σκίφη 288.
 σκάφης 69.
 σκάφην 362.
 σκεπτόμεθα 207.
 σκευασία 175.
 σκευή 383.
 σκευωρία 375.
 σκίφωμαι 159.
 σκήπη 288.
 σκίαν 205. 391.
 σκιμπόδιον 365.
 σκλήρως 183.
 σκληρότατος 229.
 σκούδον 97.
 σκοπεῖν 33.
 σκοπεῖσθαι 244.
 Σκύθης 191.
 σκυδρός 8.
 σκώμματα 211.
 Σμικρίτης 64.
 Σμικρίνη 29.

σμι-

μικρολόγος
 μικρόν 201.
 σοβήσετε 62.
 Σόλων 357.
 σοφώτερος 82. 268.
 σοφῶν 201.
 σοφώτατοι 69. 5. 205.
 σπαθῶν 120.
 σπάθαι 120.
 σπάθην 378.
 σπάνιοι 201.
 σπάνις 419.
 σπαρτοπόλιον 289.
 σπλάγγνα 101. 405.
 σπληνίον 405.
 σπογγίς 301.
 σπονδᾶς 94.
 σποράς 212.
 σπονδή 101.
 σπονδήσιμα 377.
 σπόρον 248.
 σπονδαῖος 224.
 σπονδύομεν 206.
 στάμνια 50.
 στασιασμόν 289.
 /στάσιν 208.
 στέναξε 212.
 στένειν 96.
 στενόν 148.
 στενῶ 374.
 στεφανοῦν 31.
 στήμονα 274.
 στεφανοῖς 421.
 στεφανωσόμενος 79.
 σιλεγγίς 294.
 σιγμῆν 289.
 στοᾶ 365.
 στολῇ 249.
 στολαὶ Περσικαὶ 12.
 στόμα 10.
 στοργήν 427.
 στραγγα 82.
 στραγγαλῶν 289.
 στρατιώτης 226.
 στρατηγός 88. 401.
 στρατηγικά 211.
 στρατιωτής 413.
 Στρατοφάνης 154.
 Στράτων 121.
 στρεβλόν 243.
 στρέφον 168.
 στρεφόμενους 96.
 στρόβιλος 194.
 στρογγύλους 17.
 Στρουθία 99.
 στυπτεῖον 253.

στρώμα 365.
 συγγενές 96.
 συγγενείας 202.
 συγγενῇ 4. 259.
 συγγενὴς 360.
 συγγενῶν 108.
 συγκατααγγρασεῖα 96.
 συγκεκραμένην 215.
 συγκεκλεισμένος 233.
 συγκέχυκε 270.
 σύγκλιος 289.
 συγκλυσμός 194.
 συγκρίσεις 401.
 συγχωρήσομαι 73.
 συκοφαντεῖν 295.
 συκοφάντης 35. 225. 79.
 σιλλαβάς 398.
 συλλαμβάνει 214.
 συλλαμβάνεσθαι 373.
 συλλέγει 102.
 συλλογὰς 395.
 συλῶν 204.
 συμβάλλης 428.
 συμβόλαια 289.
 συμβολαῖς 236.
 συμβουλίαν 423.
 σύμβουλος 78.
 συμμανηῖν 150.
 συμπαθήσεται 415.
 συμπαθεῖν 415.
 συμπαρέμεινεν 112.
 συμπαρίσταται 213.
 συμπεριπατήσεις 46.
 συμπτώματα 218. 269.
 συμπερόν 124. 400.
 συμφέροντα 33.
 συμφοραὶ 416.
 συμφορῶν 152.
 συναγάγης 103.
 συναγανακτοῦντα 199.
 συνάγειν 156.
 συναγούσι 58.
 συναγώγιον 58.
 συνακολουθεῖ 135.
 συναλγοῦντας 234.
 συνέλκεις 405.
 σύνεσις 220. 224.
 συνέσει 268.
 συνηγωνίζετο 201.
 συνηγόρῳ 433.
 σύνθητες 23.
 συνηθείαν 251.
 συνιημι 411.
 συνίσταται 225.
 συνιστορῶν 224.
 συνοικίαι 376.

Q q

σύνολον 141. 403.
 συνορά 224.
 συνουσίας 200.
 συντετριμμένην 29.
 συντρίβειν 107.
 συντρίβει 188.
 συνύφαινε 54.
 Σύρα 407.
 Σύρους 44.
 συστρέφεται 194.
 συστομώτερος 69.
 Σφίγγα ἄρρενα 411.
 σφραγισμάτων 105.
 σχήμα 154. 219.
 σχήματι 403.
 σχοινίων 194.
 σχολήν 147.
 σώζε 363.
 σώζει 27. 87. 98.
 σώζεται 336.
 σώζον 208.
 σώζοντα 71.
 σώζων 243.
 σωθεῖημεν 272.
 σωθεῖης 26.
 σῶμα 212.
 σώματα 27.
 σώματι 210. 416.
 σωμάτων 196. 360.
 Σωσία 28. 101. 396.
 σῶτερ 189.
 Σωτηρ 291.
 σωτηρίαν 101. 424.
 σωτηρίας 29.
 σωτηρίου 357.
 σωτηρίου 134.
 σωτήριος 264.
 σωφρονοῦντα 230.

Τ.

Ταϊνάρου 262.
 τάλαντα 103. 424.
 τάλας 149.
 τάλαντον 81.
 ταλαίπωρον 147. 157.
 ταλαιπώρω 146.
 ταμειών 181.
 Ταναγκική 297.
 ταναγκαία 406.
 τάνιαρά 7.
 τάνόητον 32. 264.
 Ταντάλου 103.
 Ταντάλω 425.
 τᾶξιούμενον 6.
 τᾶπεινόν 59.
 ταπεινότηα 188.

ταπεινός 247. 418.
 ταπεινώσαι 44.
 ταραχαῖς 206.
 ταραχθήση 263.
 τᾶρχιον 103.
 τᾶρχος 66. 179.
 ταυτόματον 414.
 τᾶφους 402.
 ταχέως 102.
 τᾶχιον 143.
 τεθαύμακα 424.
 τεθραμμένους 232.
 τεκμήριον 381.
 τέξεις 178.
 Τεμβρίειον 297.
 Τενιδίος 70.
 τίσασθας κεφαλᾶς 26.
 τεταγμένης 147.
 τέθνηκεν 299. 378.
 τετραδί 109.
 τεύξομαι 81.
 τέχνη 164. 417.
 τέχναις 27.
 τῶς 93.
 τηγανισμοί 90.
 τηθῇ 202.
 τηθίδος 202.
 τηλεφανούς 105.
 τηλικούτοι 262.
 τήλιον 382.
 τηνάλλως 373.
 τηρεῖν 4.
 τηροῦν 414.
 τηροῦντα 102.
 τηροῦ 274.
 τί 274.
 τίβιε 77.
 τίγριν 372.
 τίθημι 17.
 τιθῆς ἐν μηδενί 59.
 τιμῇ 103.
 τιμιώτερον 130.
 τιμωρίαν 393.
 τιμωρίας 215.
 τίν' εἶναι 58.
 τίτθῃ 182. 189.
 τίτθην 27.
 Τυτίας 296.
 τιτρώσκειται 200.
 τοιχωρύχε 261.
 τοιχωρῆχοι 50.
 τόκου 81.
 τόλμαν 81.
 τόλμη 214.
 τόλμης 87. 265.
 τολμηρά 60.

τολμηρότερον 251.
 τὸν ἑμέ 165.
 τόπους 357.
 τορεύματα 12.
 τορευτὸν 294.
 τορευτὸν 294.
 τότε 381.
 τοῦ pro τίς 92.
 τοῦπιάνιον 375.
 τουτονί 165.
 τοῦλεύθερον 72.
 τραγέλαφοι 12.
 τραγήματα 90. 129.
 τραγημάτων 255. 425.
 τραγηματίζεται 179.
 τραγικώτερον 188.
 τραγός 78.
 τραγωδός 275.
 τραγωδοὺς 406.
 τραπέζην 190.
 τραπέζας 178.
 τραπεζοποιός 375.
 τράχηλον 92.
 τρέφει 15. 77. 427.
 τρέφειν 155.
 τρέφον 3. 14.
 τρέφων 162.
 τρέχειν ἐπὶ τὴν γλῶτταν 364.
 τρέχοντα 69.
 τρίζων 46.
 τριβώνιον 35.
 τριγωνον 291.
 τριημιοβόλια 375.
 τρικλινον 202.
 τρικορυσία 280.
 τρικότυλον 111.
 τρικυμίαν 194.
 τριπόδια 90.
 τρισάθλιος 302.
 τρισάθλιον 157.
 τρισάθλιοι 104.
 τρισκατάρτα 28.
 τρισμακάρια 396.
 τρισόλβια 396.
 τρίτα λέγειν 79.
 τριτήμορον 381.
 τριτημόρου 375.
 τρίτην 129.
 τρίχες λευκαὶ 226.
 τριώβολον 375.
 τριῶν κακῶν 257.
 τρόπαιον 296.
 τρόποι 212.
 τρόπον 189.
 τρόπος 201.
 τρόπος γένων 226.

τρόπου 90.
 τρόπους 162.
 τροφή 78.
 Τρόφιμα 188.
 τρογέφανον 372.
 τρογόνος 148.
 τροφᾶν 10.
 τροφερά 96.
 τροφή 162.
 Τροφή 154.
 τροφήν 97.
 τροφῆς 205.
 τροφῶντα 147.
 τυθή 418.
 τυτλός 289.
 τυραννίδα 220.
 τυραννοῦνταν 366.
 τυράννων 196.
 τυρούς 383.
 τυφλόν 31. 148.
 τυφῶ 153.
 τυφλὴ δῆλον 41.
 τύφον 89.
 τυχεῖν 418.
 Τύχη 218. 410. 414. 399.
 τύχη 66. 159. 190.
 τύχην 212. 360.
 τύχης 71.
 Τύχης 50.
 τύχης ρεῖμα 35.
 τυχόν 50.

T.

Τβρις 284.
 ὑγιαίνει 197. 413.
 ὑγιαίνειν 65.
 ὑγιαίνειν 101. 419. 378.
 ὑγιέστερος 107.
 ὑγιής 22.
 ὑδρευνον 17.
 Τμήν 280.
 ὑπάρχειν 261.
 ὑπαρχόντων 124.
 ὑπεισελθῶν 219.
 ὑπέκκανυμα 81.
 ὑπερβαίνει 87.
 ὑπερβάλλον 252.
 ὑπερβάλλοντα 188.
 ὑπερβολάς 73.
 ὑπερβολή 369.
 ὑπερβολήν 413.
 ὑπερβῆ 89.
 ὑπερέχειν 227.
 ὑπερηφανίας 90.
 ὑπερηφανον 217.
 ὑπεριδόντι 81.
 ὑπέρκομπον 105.

Q q 2

ὑπέρου περιτροπή 366.

ὑπέρφοβα 303.

ὑπείχει 106.

ὑπήκοον 413.

ὑπηρέτας 197.

ὑποβινητιῶντα 160.

ὑποδουμένου 442.

ὑποδοχῆς 160.

ὑπόδυσιν 293.

ὑπολαβεῖν 170.

ὑπολαμβάνει 7.

ὑποληφθέν 89.

ὑπονόει 264.

ὑπονοοῦμεν 92.

ὑπονοοῦσιν 30.

ὑπόβρυλος 142.

ὑποστάσεις 160.

ὑποχῆιν 4.

ὑπτιον 10.

ὑς 10. 184.

ὑστερίζων 128.

ὑφαίνειν 275.

ὑψήρασαν 358.

ὑψος 188.

Φ.

Φαίνεται 10.

φακῆν 92.

φακούς 42.

φάνης 416

Φανία 96. 237. 251.

φαιρός 24.

φάρμακον 205. 224. 241. 380.

φαρμακίαι 193.

φαύλους 162.

Φάωνα 105.

φείδεται 107.

Φειδία 42.

φειδωλός 8. 174.

φειδωλίας 223.

φείσασθαι 207.

φέρει 7.

φέρειν 419.

φερνή 293.

φερνίον 220.

φέρων 126.

φεύγει 21.

φεύζομαι 422.

φηλοῦν 15.

φθειροῦσιν 75.

φθισικόν 198.

φθόγος 193. 198. 412.

φθονοίης 50.

φιλάνθρωπον 152.

φιλανθρώπον 378.

φιλανθρώπους 14. 162. 317.

φιλάργυρον 164.

φίλη γῆ 3.

φίλιον Δία 23.

Φιλιππίδου 130.

φιλόμουσον 97.

φιλοπονεῖν 426.

φιλοπόνως 54.

φίλος 96.

φιλοσοφεῖ 85.

φιλοσοφίαν 388.

φιλόσοφοι 378.

φιλόσοφος 197.

φιλότεκνος 230.

φιλοτιμίαι 192.

φιλοτιμούμενος 4.

Φιλομένην 221.

φιλόντων 329.

φίλτρον 228.

φίλων 89.

φίλων 8.

φλᾶν 255.

φλεγμονήν 405.

φλήναφε 42.

φλήναφος 168.

φλύαρος 200.

φλύαρων 390.

φόβος 252.

φόβον 157.

φοβοῦ 317. 240.

φοβούμενοι 267.

φοιτῶν 209.

φορά 261.

φορτίον 149.

φρένες 210.

φρονεῖν 235.

φρονεῖν μέγα 58. 72.

φρόνησιν 244. 378.

φρόνιμον 150.

φρόντιζε 63.

φροτίσαι 116.

φροτίζει 249.

φροτίς 149.

φροτίδας 197.

φρονῶ 414.

φρονῶν 185.

φροίρια 30.

φρύαγμα 143.

φρυαττεσθαι 292.

φύεται 206.

φυλακήν 146.

φυλακην γυμνῇ 361.

Φυλασίων 52.

φυλάσσειν 185.

φύλαττι 49.

φυλάττεσθαι 33. 221.

φυλαχθεῖς 241.

φνόμενον 147.

φύσει 88. 134. 220. 233. 410.

φύσιν 212. 357.

φύσις 192. 402.
 φύσκη 374.
 φυσῶντες 104.
 φυτεύω 402.
 φῶς 152.

X.

Χαῖρε 3. 359.
 Χαιρεφῶν 23. 95. 109. 128.
 Χαίριππε 171.
 χαλεπὸν 365.
 χαλεπῶν 145.
 χαλκίον Δωδωναῖον 77.
 χαλκοῦς 381.
 χαλκῶν 375.
 χαμαιτυπη 272.
 χάρακα 29.
 χάρις 206. 299.
 χάριτος 124.
 χειμάζειν 72.
 χειμαζόμενος 146.
 χειμασθέντες 366.
 χειμῶνας 68.
 χεῖρα 428.
 χειραγωγόν 409.
 χειρῶνας 79.
 χειρῶν 163.
 χειρώσασθαι 277.
 χελιδὼν 428.
 χέλυσ 107.
 χιτῶν 56.
 χιτωνάριον 263.
 χλαμύδα 116. 282. 367.
 χλαμύδιον 154.
 χλανίδα 127.
 χλωρόν 293.
 χοιρίδιον 178.
 χολάδας 10.
 χολήν 17. 50.
 χόνδρον 179.
 χορῶν 61.
 χοῖς 73.
 χρεία 93.
 χοή 277.
 χρήμασιν 146. 196.
 χρημάτων 49. 415.
 χρῆσαι 90.
 χρῆσις 317.
 χρῆσθαι 50.
 χρησίμους 196.
 χρησιμώτερον 83. 271.
 χρησιμώτατον 208.
 χρηστὰ 264.
 χρυστήν 429.

χρηστοῖς 5.
 χρηστός 15. 337.
 χρηστότης 208. 215. 264. 268.
 χρηστοῦ 264.
 χρῆττι 46.
 χρόνον 10. 166.
 χρυσένδετον 378.
 χρυσίον 12. 25. 196.
 χρυσίδα 102.
 χρυσίφ 106.
 χρυσολαβῆς 15.
 χρυσός 239.
 χρυσούν 122.
 χρυσοῦς 424.
 χρῶ 244. 257.
 χρῶμεθα 411.
 χώραν 61.
 χωρία 265.
 χωρίον 3.
 χωρίς 155.
 χωροῦν 99.

ψ.

Ψαλταῖς 172.
 ψαλτρίας 108.
 ψέγοντες 243.
 ψευδῇ 268.
 ψευδηγορή 400.
 ψεύδος 260.
 ψιᾶδιον 365.
 ψόγων 242.
 ψύλλος 18.
 ψυκτῆρα 177.
 ψόφοις 252.
 ψυχῇ 119. 249.
 ψυχῆς 205. 360.
 ψωμοκόλαξ 359.

Ω.

ᾠά 179.
 ᾠδὸν 280.
 ὠλόλυξον 114.
 ὦ μακάριόν με 5.
 ὠμην 56. 96.
 ὠμολόγησε 188.
 ὠνειδίσαις 401.
 ὠνήμεθα 189.
 ὠνιον 130.
 ὠρα 290.
 ὠραῖαν 75. 102.
 ὠραῖζεται 271.
 ὥς 196. 262.
 ὥς ἔοικε 5. 19.
 ὠφέλει 242.
 ὠχέτο 156.

Supra in voce γωνόν del: verba: vid. Addenda
 In v. Λύχης addo: Λάχης Λάχης 507.

II.

INDEX RERUM.

A.

*A*δελφοί frequens graecarum
fabularum titulus 9.
ἀδικεῖσθαι injurias ferre 35.
ἀδελσεος prima longa 323.
Aer prologus fabulae Philemo-
nis 392.
Aexones calumniatores 91.
Afranius Menandro similis
XXXV.
ἀγαθὰ τὰ λίαν ἀγαθὰ et simi-
lia 248.
ἀγαπήδον *vix*, *ut multum* 108.
ἀγχαρεύσθαι 488.
ἀγεραιέβηλις Lamponis cogno-
men III.
ἀγροεῖν prima brevi XXIV. not.
ἀγωνία taedium XVII.
ἀγχιος κυβευτής aleator immo-
dicus 280.
Agyrrhius homo pessimus 370.
αι imperativi elisum 197. 566.
αι infinitivi et tertiae personae
ante brevem vocalem elisum
514.
αἰδής an trisyllabum ap. Atti-
cos 334. cfr. 578.
αἶρεν τράπεζαν quid 95.
Ἀκαδημία paenultima longa et
ultima brevi 169.
ἀλάσαστον pro ἀλάσαστρον 295.
Ἀλαεῖς sive Ἀλαεῖς XV.
Alcaeus Comicus 236.
Alexandro M. mare cedit 211.
Alexis Menandri patruus XXVI.
ἀλήθειαι numero plurali 32. 411.
ἀληθέστερα τῶν ἐν Σάγγα 17.

ἄλλο et ἕτερον conjuncta 110.
ἄλλος γὰ πῶς et ἀμωσγένως 567.
ἄλμιον i. q. ἄλμη 491.
ἄλωνητοι servi 257.
Amalthaea et *Amalthea* 376.
Ambracietae apri imprimis no-
biles 386.
ἀναθίσθαι *renbentiam retractare* 16. 32.
ἀνυκαλυπτήρια 359.
ἀνυλῦσαι *magica vinculo libe-
rare* 73.
anapaestus tribrachum exci-
piens in iambico metro 568.
ἀνασπᾶν λόγους insolentes ser-
mones jactare 153.
ἄνδρες γυναικες et similia sine
copula 101.
ἄνδριάς pictura 53.
Androcles num de Cypro scri-
pserit XXXVIII. *)
ἄνδρὸς κακῶς πράσσοντος ἐκπο-
δῶν φίλος proverb. 312.
Androphonus fabula Platoni
abjudicata 150.
ἀνιγρὸς passim oblitteratum et
in ἀνιηρὸς corruptum 12.
ἄνω κάτω 178.
ἄνοια et ἀνολα 333. 578.
Anticyra meretrix 102. 569.
Antiope num Menandri fabula
24.
Antiphanes an fabulam *Timo-
clis* nomine inscriptam do-
cuerit 223.
ἀναλυσῶν *elugere* et similia 271.

*) Ubi lin. 13. corrige Bekk. pro Brunck.

ἄπαν ultima longa 51.
 ἀπαρηγόρητος 32.
 ἀπποκαρῖζειν *palpitando mori* 263.
 ἀφουβρίσαι *desaevire* 133.
 ἀπῖα ἢ ἀλήθεια 32.
 ἀποκνύειν *enecare* 120.
 ἀπολείπει uxor maritum 293.
 Ἀπολλίνης simulacrum ante aedes positum 256.
 ἀπομύττεσθαι *pecunia emungi* 172.
 ἀποπέμπει uxorem maritus 293.
 ἀποφορά a servis praestari solita 153.
 ἀποσάττεσθαι *saburrari* 377.
 aposiopesis in rebus obscenis 408.
 ἀποτορνεύειν περιόδους 294.
 ἀποτρώγειν μισθὸν *pacium pretium imminuere* 104.
 ἀρα passim excidit 149. ἀρα et ἀρα 527. ἀρα ἦν 149.
 ἀρα pro ἀρ. οὐ 63.
 Ἀραβίης nuntius 17.
 ἀρετὴ ἴσιν δοῦς pro εἴ τις et similia 207.
 ἄριον in deminutivis 180.
 ἄριστον *prandium prima longa* 55.
 Aristophanis Σκεναί fabula 250.
 ἀριστοσαλπικήτης 290.
 Ἄρτεμιν invocant puerperae 20.
 ἄρτικροτεῖν 279.
 articulus ante βασιλεὺς, πατὴρ aliaque nomina omissus 574.
 ἄτερος et ὁ ἕτερος 581.
 Ἀθηναία de cive Attica 377.
 Ἀθηναῖος paenultima brevi 253.
 ἄθλιος *pravius* 65.
 Attica sterilis 36.
 Ἀξιognathus num fabulae titulus XXXVIII. in.

B.

Βάκχος *bacelus, stultus* 164.
 Bacchis Samia 341.
 βασιλίνα 280.
 βασιλίσσα 362.
 Batoni fabulae aliquot Platoni tribui solitae vindicantur 150.
 Bias comicae personae nomen 99.
 βλαντοῖν *solea objurgare* 68.
 βλιτάδες mulierum convicium 283.

blitum 283.
 Boedromionis dies decimus sextus sacer 182. 572. sq.
 Boeotia Plauti fabula palliata 33.
 βοῦβὼν ἐπαίρεται 37.
 βοῦχᾶσθαι *ejulare* 294.
 Byzantiorum luxuries et intemperantia 26 sq.

C.

Caecilius poeta gravis at inelegans XXXV. ejus Carine 91.
 Harpazomene 362. Hypobolimaes 172. Imbrii 89.
 καὶ γὰρ ubi καὶ γὰρ καὶ expectes 343.
 καὶ γὰρ *Δία γε* 569.
 κακὴ μὲν ὄψις etc. proverb. 154.
 κακώσεις γραφή 115.
 Callus mercenariorum militum ductor 117.
 Callimedon helluo 109. ubi pro „eodem” corrige „eodemeque”
 καλλίω paenultima brevi 339.
 callionymus felle abundat 17.
 κάλδευλος edulii genus 161.
 κἄν νῦν nunc certe 121.
 capillorum detonsio ignominiosa 137.
 καπρῶν et καπρῶσθαι *prurire* 277.
 Carabus Callimedontis cognomen 370.
 Carinae mulieres 91.
 καρκινοβήτης [comp. ἐμπυριβήτης] 183.
 καρύκη non καρύκη 178. sq.
 καταφαγεῖν κλήρον 123.
 καταστεινὸν vino deponere 4. cfr. 562.
 καθάρσιος i. q. καθάριος 271.
 καθένειν ἐπ’ ἀμφοτέρω 143.
 καθὼς non Atticum 128. cfr. Add.
 κατιλλώπειν 488.
 Catulli mimographi Phasma 174.
 καννάκη 13.
 causia 116.
 Cēorum lex quaedam de cēcuta nonagenariis bibenda 237. Ceorum institutorum se veritas 237.
 κηπαία porta hortensis 87.

κέρμος locus ubi culinaria va-
sa vendebantur et coqui pro-
stabant XVII.

Chabriae apud Naxum victoria
οἰνοχοήματι quotannis cele-
brata 182. 572. sq.

Chaeremonis et Philemonis no-
mina confusa XI.

Chaerippi voracitas 170.

Χαλκιδῶν et Καλχηδῶν 93.

Χειμῶζεσθαι vexari 146.

chlamys ephhebica 368.

χολλάδες pro χολάδες 11.

Chremes senex avarus in nova
Comoedia 80.

κινεῖν τὸν ἀφ' ἑρῆς 94.

κοινὰ τὰ τῶν φίλων 8.

Comici rident loquendi vitia
372.

Comoediae novae quis auctor
haberi possit XLV. *)

coquorum in nova Comoedia
dicacitas 64.

κοινὴς eadem quae κομμήτρια
296.

κόρυζα stupor 292.

Corycaeus deus 56.

Cratini Seriphii nobilis fabula
XVIII.

Crato senex comicus 79.

κρία ultima brevi 180.

κρεῖδιον secunda longa 180. cfr.
Add.

κρίος τροφήα proverb. de in-
gratis 280.

κρίσιμος ἡμέρα medicorum 273.

Κτήσιος Ζεὺς 182.

Ctesippus pessimus nebulo 128.
cydonia mala 368.

κύνης δεκάμηνος 145.

Κύνδα Ciliciae castellum, ubi
thesauri Macedonum 13.

κυκλοῦν δέπας rotare poculum
79.

κίλιξ in μεγάλας αἰτεῖν et simi-
libus suppressum 177.

κίμινον de homine avaro 285.

κυνοκέφαλος 11.

D.

Δαπαλεῖς an Menandri fabula
77.

δε post quintam vocem 7.

δεδοσθαι φαρμάκῳ *veneficio de-
figi* 73.

δὲ monosyllabum 207. 211.

δειπνεῖν λόγους *edere sermones*
236.

δημιουργοῦ officia 45.

Demosthenis et Menandri ami-
citia XXIV.

δημότης unus e multis 31.

deus necessitate minor 367.

δεύτερα λέγειν 517.

δευτερος πλοῖς 84.

διὰ cum genitivo materiam in-
dicans ex qua quid factum
est 307.

διάσιτοι ὑστράγαλοι 151.

δι' ἡμέρας ὁσημέραι 183.

δίκαιον γῆδιον 36.

δίκαιος θεὸς *qui vere deus est*
71.

Dionysii Heracleotae indoles 10.

Dionysus ταμίας 97.

Diopithes Atheniensium impe-
rator in Chersoneso et Me-
nandri pater XXIV.

Διόσκοροι 253.

Diphilus an fabulae titulus 308.

Diphili Ἐπιτροπέως 64. Δαναί-
δες 133. Ἐταῖραι ib. Σικελί-
κος 383.

δίθυρον γραμματιδίων liber judi-
cialis 115.

δωδεκάπους σκυῖ 129.

dórica idiomata in dialecto at-
tica 16.

δοῦλος πρὸ δοῦλου proverbium
373.

δυσκόλου mores 49.

E.

εα accusat. tertiae declinatio-
nis ultima brevi 387. cfr. Add.
ἐάν futuro junctum 205. ἐάν γι-
66.

ἐαυτοῖς i. e. ἀλλήλοις 276.

ἐαυτοῖς pro ἡμῶς αὐτοῖς 412.

ebrii πολυκέφαλοι 27.

edere sermones 236.

ἡδύσματα 41.

εἰ δ' οὐ sin minus 564.

εἰκαδιστὰι qui dicti fuerint 410.

*) Ubi lin. 4. corr. *magnopere* pro *magno*

εἰ μὲν/apodosi suppressa 238.
 εἴγεκα etiam ap. Atticos 391.
 εἶπον et εἶπὸν 273. cfr. Add.
 εἰς πάντα omnibus in rebus 480.
 ἐκκρεμάσασθαι tivos 55.
 ἑλαα media brevi 51.
 ἑλαιον locus ubi oleum venale
 281.
Elenchus prologus fabulae Me-
 nandreae 284.
 ἔλκειν ἀπὸ φινός 279.
 ἑλλήν γυνή 374.
 ἑμβαρος εἰ 175.
Empusa 145.
 enallage casuum 11.
 ἐνία pro ἐνίστε 170.
 εἰσιέ μοι placet mihi an grae-
 cum 5. 438.
 ἐόρακα 119.
Eoqtai an Menandri fabula 59.
 565.
 ἐορτὴ disyllabum XVIII. Cfr.
 Etymol. M. p. 634. 12. δερτὴ
 ἀπὸ τοῦ ἐορτῆ; κατὰ ἀφαίρεσιν.
 ἐπ' ἀρότω. παιδῶν γνησίων δι-
 δωμί σοι θυγατέρα solennis
 formula nuptiarum contra-
 hendarum ap. Athenienses
 248.
 ἐπεισθαι μετὰ τιος 258.
 ἐπεισπαίειν irruere 388.
ephebiae tempus XXX.
Ephesiae litterae 132.
 ἐπιβήτης 183.
 ἐπιγράφειν τινά τινα aliquem au-
 ctorem alicujus rei habere
 169.
Epicharmi et Menandri nomi-
 na confusa 191.
 ἐπίκληρος puella 61.
Epicurus Menandri συνέφηθος
 XXV. ejusdem magister XXVI.
 in cultu victuque elegans 16.
 ἐπιμνηστικίζειν 211.
 ἐπιφαρμακεύσασθαι 73. cfr. Add.
 ἐπισκοτεῖν accusativo et dativo
 junctum 170.
 ἐπίσχε et ἐπίσχες 104.
 ἐπιθεῖναι in re sacra 51.
 ἐπιθεῖναι πῦρ, ignem in ara su-
 scitare 571.
 ἐπεδρσμός ludus 365.

ἐφ' ὧ τε 188.
 ἐφ' ὕδατος γράφειν 312.
 ἑταῖρα nunquam ἑταῖρα 576.
ἑταῖραι an Menandri fabula 67.
 ἑταῖροι et ἑταῖραι lus in his
 vocibus 134.
 ἧθος et πάθος XXXVII.
Eudoxi fabula *Hypobolimaecus*
 173.
Eumenidum sacellum ad Areo-
 pagi radices 346.
 εὐ οἶδ' ἀκριβῶς 214.
 Eupolis junior nullus fuit XXV.
 Euripidis *Pasiphae* 21. *Tele-
 phus* 186.
 Euripidem imitatur Menander
 XXXIV. *)
 εὐαχημος 134.
 εὐθανασία 168.
 εὐθές et εὐθὺ 53.
 ἐξυλλάσσειν delectare 254.
 ἐξανθίζειν lenociniis exornare
 385.
 ἐξ οὐχ ὑπαρχόντων 124.

G.

Γάμος ἱερός 110.
 γάρ post quintam vocem 7. cfr.
 ind. graec. s. v. γάρ.
 γάρ post τεκμήριον omisum 382.
 γέμειν c. dativo XVII.
 γῇ καὶ οὐρανῷ λαλεῖν 384.
 γίγνομαι, ἐγενήθη 410.
 γιγνώσκειν sensu obsceno 209.
Glycera an Menandri fabula
 38. Menandri amica 29.
 Γλύκη nomen mulierculae 154.
 γνῶθι σαντιὺν 417.
 γυμνῇ φυλακῇ ἐπιτάτις pre-
 verb. 361.
 γυναικονόμοι 94.

H.

Halae Araphenides 9.
Hecyra Terentii similis Me-
 nandri *Ἑπιτρέπουσιν* 63.
 heroes malefici 158.
Hymnis meretricis nomen 164.

I.

ι dativi elisum 556. in ter-

*) Ubi lin. 1. ante alii exoidit tum.

minationibus' deminutivorum
(ιδιον) longum 283.
ιάλειμος homo excors 82.
janua Graecarum aedium du-
plex 83.
ἵεναι ἐπὶ θυράς 283.
Imprudētia fanum apud
Athenienses 92.
inscribere sceleri aliquem 169.
interrogatio duplex 571.
invidia morborum gravissima
et similia 193.
Ionis tragici fragmentum 575.
Isidis juramentum 430.
ἴσσα 18. 563.
ἰχθυῖδιον, de quantitate 44.
juvenis moritur quem dii dili-
gunt 48.

L.

Λαβρώνιον et λαβρώνιος 14.
λαιμός i. q. ἀναιδής 41. 455.
Laches 567.
laconica clavis 120. 570:
Lamia 145.
Λάμια, de accentu et quanti-
tate 145.
lampadis certamen 193. 522.
Lemniae an Menandri fabula
98.
λενκή ἡμέρα 107.
λίαν ἄγαν conjuncta 152.
λογάριον 236.
λυκοφιλίως 254:
Lynceus Samius poeta et gram-
maticus XXXIII.

M.

Μάγαρα subterranea templorum
sacraria 286.
Μάγας tyrannus Cyrenaeus
XLIV.
magis magis 286.
Magnetis comici Ποάστρια 23.
μαίνεσθαι μετὰ μαينوμένων 150.
μαλακά vasa domestica 483. 488.
Μαλιεύς et Μηλιεύς 16.
μᾶλλον μᾶλλον 286.
μαράγδος pro σμάραγδος 132.
μά την 131.
ματινής ὅ et ἡ 361.
Megabyzus 48.

μεγάλη scil. κύλιξ 177.
μελέγχρης et μελέγχρως 281.
Melanthius scripsit de myste-
riis XXXIX. 296.
μέλε non μέλερ 490.
Meleager Italicae comoediae
poeta 232.
μῆν et similia non inchoant
trimetrum 534.
Menander historicus XXXVIII.
56. 60.
Menandri complures XXXVII. *)
μηναγύρτης et μηνραγύρτης non
diversa 111.
μήπω pro μήποτε 401.
meretricibus spectaculis inter-
esse licuit 345.
Μεσηρία et Μεσσηρία 18.
μέθυσος de viro 27.
μιαροσύνη 538. not.
μικρός de quantitate 29.
μικρόν κακόν μέγ' ἀγαθόν 228.
Mimnermi et Menandri no-
mina confusa 173. 303. 305.
Mimnermus an iambos scri-
pserit 303.
moechi impune caedi poterant
131.
μόγισ καὶ ἀγαπητός 108.
Monimi Cynici dictum 89.
μοσχίων vox nihili 496.
μυιοσοφία 175.
μυρρίναι verbenae 21.
Μυσῶν ἑσχατος 23.

N.

Naevii Tarentilla 75. ubi cor-
rige „ne dubites” pro „du-
bites”.
Nannium an Menandri fabula
173.
νεαλῆς, de quantitate 287.
νεώτερα φρονεῖν 424.
νεοτὸς et νεοτὸν 444.
Nicander novator in vocabulo-
rum mensura 287.
Nicostratus homo vanus 183.
νοτὸς et νεοτὸς 19.
νοῦς ἐκάστω θεός 330.
Nymphaeum Phylasiorum in
Attica 52.
νὸς πλείστον Ἀφροδίτης ἔχει 252.

*) Ubi lin. 7. a fine corrige *dicerer* pro *diceres*.

O.

Ὀδὸς pro οὐδὸς 233.
οἶδε memorat 103.
οἰκίστιος 40.
οἶος prima brevi 253.
οἰσθ-ας forma passim oblitterata 122.
ὀμοῦ i. ο. ἑγγύς 254.
ὀνος ἐν πιθήκοις 144. ὀνος λύρας 184. ὀνος εἰς ἀχυρόν 425.
ὀνδυλεύσεις 160.
Ophelio poeta comicus XI.
ὀπτιανὸν non ὀπιανέιον 375. 540.
Orcus a graeco ὄρχος 141.
ὀρνίθων γάλα 275.
ὄσον ὄσμην et similia 548.
ὄσφης ἀκρα sacra spina 51.
ὄστια et ὄσγα 196.
ὄταν an ultima longa 544.
οὐδ' ἂν εἰ 251.
οὐδέποτε de tempore praeterito 400.
οὐ μὰ τὴν 131.
οὐν a librariis neglectum 70.
ὄνα ἀνεμιαῖα 40.
ὄξυχυρία 291.

P.

Panactus 184.
panegyris est vita 167.
πανηγυρῖδες an Menandri fabula 59.
πάνν σφόδρα 152.
παρὰβάλλεσθαι καὶ κνβεῖν 227.
παρὰκαλεῖν 202.
parasitorum pulla vestis 154.
παράστημα ψυχῆς 199.
παράτρεφεσθαι 85.
πασχηιώτα βρώματα Venerem stimulantia 161.
πάθος et ἥθος XXXVIII.
πιστικός et πιστικός 202.
πέμπειν ἔορτην et similia 166.
πεντεκτενῇ 31.
πέφυκε φύσει 394.
πέπραγα et πέτραγα 221.
per usus quidam huius praepositionis insolens 307.
περισκελεστότερον φέρειν 440.
περιθεῶν et περιθύω 42.
πέρακη 181.
Phaedonis Socratici Zopyrus dialogus 236.
φαίνω. ἔφανον 416.
Phaonis et Veneris amores 106.

φαρμάσσειν i. q. βίπτειν 385.
φέρειν πρώτα pro φέρεσθαι 513.
φέρειν μισθόν 126.
φηλοῦν fallere 15.
Phidyli nomen 342.
Philetas et Philemo confusa X.
Philistio an Comicus VII. sqq.
Tzetzes Prolegg. ad Lycophr. p. 256. Müll. καὶ νέοι, Μένανδρος, Φιλήμων, Φιλιστίων καὶ πλῆθος πολὺ, aut corruptis libris se decipi passus est, aut scripsit Φιλήμων καὶ πλῆθος πολὺ, ut Philistionis nomen e διπτογραφία ortum sit. Nisi forte Philippidis nomen in Φιλιστίων latere dicas.
Philippidis Comici aetas XLIV. an fabulam Κόθορροι dictam scripserit XI. ejus Φιλεργιπίδης XI. Philippidis et Philippi nomina confusa X. XI.
Philippidis (non Comici) tenuitas 130.
Philippus Eubuli dramata docuit XI.
Philoxeni et Philemonis nomina confusa 331.
Φιλονύκη mulierculae nomen 221.
Φόβος prologum agens 284.
Φόρκου πύλαι i. q. petrae Cyaneae 141.
Photii oscitantia 173.
φρόνιμος, ὁ, sapientia 150.
φθόνος ἐνθλεῖ τὴν ψυχὴν 198.
Phyle demus Atticus 52.
φύσει πέφυκε 394.
πίπτω. ἔπεσα 414.
πιθανόν quid 222. 575.
πιπτοκοπεῖσθαι extrema molli- ties 376.
Plato junior nullus fuit 151.
Platonis fab. Σκεναί 250.
Platoni aliquot fabulae abjudicatae 150.
πλάττειν εἰς ἀγορὰν 275.
Plauti Cistellaria e Menandro expressa videtur 209. Mostellaria e Theogneto 572.
πλέον ποιεῖν proficere 380.
πληροῦτης ἔρανου 53.
πλούταξ vox ab Eupolide ficta 161.
πλύνειν τινά conviciis proscindere 221.

πνῆμα ἄνω ἔχειν *graviter anhelare* 12.

πνῆμα μετώρου *sublimis anhelitus* 12.

poetarum statuæ in Attico theatro XXXII.

Polemo militis nomen. in Comoedia 136.

πολλοστί χρόνῳ *longo post tempore* 116.

πολύτιμος et πολυτίμητος 43.

πομπῆαι *convicia* 141.

πλουπόδιον 181.

præpositio in fine trimetri 571.

precandi formula quaedam solennis 169.

πρίσθαι *irasci* 278.

πρόγαμοι 149.

προεκήλυθεν et προῦλήλυθεν 45.

prologi novæ Comoediae 28.

Prometheo lampadis certamen sacratum 522.

pronominis repetitio 50.

ψητιάδιον vox nihili 281. 572.

ψοφῆν θύραν 184.

R.

Ῥιπῆν *decipere* 278.

runcinare, 279.

S.

Σάκος et σάκκος 44. cfr. Add. sacrificantium formula quaedam solennis 101.

σανίδιον *tabula divinatoria* 71.

σαντήν ἑπαινῆς etc. 425.

σχοινίον μεμλωμένον 345.

σκαλαβώτης 69.

scarus prima longa 385.

σκενωρία 375.

Sclerias poeta Tarentinus 277.

σκοῖδος Bacchi cognomen 97.

Σεμναὶ θεαὶ Eumenides, non

Ceres et Proserpina 346.

servi fallaces in nova Comoedia 47.

sesami usus in nuptiis 295.

Σκιλικός Philemonis an Diphili fabula 383.

Σκλήρια Salaminis promontorium 347.

Σιμίας fort. rectius quam Σιμίας XVI.

Σίμο sutor philosophus 113.

Smicrines avarus et morosus

senex in nova Comoedia 29. 64. 563. 565.

σικκίτης an adjectivum 64. 565. στώξ cum contemptu pro στωκός 161.

Struthias adulatoris nomen 99.

Σφιγξ ἄρσεν 411.

συμβουλοὶ populi et senatus Atheniensis 89.

συνάγειν de coena collaticia 58.

συνεγῶς αἰὶ 182.

Συνέριθροι an Menandri fabula 158.

synizesis in ἡ ὀρνίθων et similibus 566.

συνυφαίνειν *una texere* 55.

Syri a piscibus abstinent 44.

T.

Tacitus expressit Virgilium 293.

Ταντάλον τάλαντα 104.

τάχιον forma ap. Atticos rarissima 144.

τεκοῦσα *mater sine articulo* 248.

telinum unguentum 577.

Tenedia securis 70.

Terentius Menandricarum fabularum oeconomiam immutat 2. sqq. personarum nominibus non iisdem, quibus Menander, utitur 67. dimidiatus Menander dictus a Jul. Caesare XXXVI.

Θάτερος 253. 582.

Θαυμαστός οἶος 262.

Theophrastus Menandri doctor XXVIII.

Θέρμα et Θέρμη 37.

Thero adulatoris nomen 99.

Thespienses Amorem colentes 59.

Thessalae mulieres 76.

Θεττάλη et Θετταλή 76.

Thracum perfidi 60.

Thracum πολυγαμία 195.

Thriasius Oedipus 279.

Θύεν prima brevi 254. Θύω i. q. θυμιάω 468.

Τέβης et Τέβιος servorum nomina 77.

τί περί τίνος et similia 370.

τιθήη et τήθη 190.

τὸ καλῶς an pro τὸ καλὸν 229.

τορνέειν et τορταίειν 294.

τότε olim 382.

Tricorythus pagus 280.
 τρώκτης defraudator 104.
 τρυγέρας 372.
 τρυγόνος λαλίστερος 148.
 Τούφη mulierculae nomen 154.
 Turpili Leucadia 66.

V.

Vates optimus qui bene conjici-
 .cit 78.
 verbenae 21.
 viſ comica XXXVI.
 vita vis est 314.
 vitulari unde derivandum 496.
 vive ut moriturus 300.

Y.

*Υγίεια et υγεία 379. υγίεια et
 υγιεία 333.
 ὑπαρχειν injurias incipere 126.
 ὑπερθεις vox proba 578.
 ὑπερχεσθαι τινι 385.
 ὑποβιητιώνια βρώματα, edulia
 Venerem stimulantia 161.
 ὑπόσταις jusculi genus 142.
 ὑπόφυλος 142.

Z.

Ζεὺς φίλιος 23. Κτήσιος 182.
 ζωα de statuis 409.
 ζῶμεν οὐχ ὥς θάλομεν 22.
 ζωμιον parasiti cognomen 370.

III. INDEX SCRIPTORUM.

A.

Aelianus 59. 177. V. Cratinus, Epicrates, Sophocles.
 Aeschylus Persis 175. Eumen. 226. apud Stobaeum 55. ap. Apostolium 376.
 Alciphron 62. 101. 341. sqq.
 Alexis Athenaei 130. 154. 180. Stobaei 246.
 Amphis Athenaei 182. 186. cfr. Add. 278.
 Anaxandrides Athenaei 181.
 Anecdota Bekkeri 15. 46. 64. 77. 86. 236. 425. 430. 563. cfr. Phrynichus.
 Anthologia Graeca XXIX. XLII. 59. 122. 136.
 Antiphanes Athenaei 181. Stobaei 223. 236. 246.
 Apollodorus Comicus Stobaei XVIII.
 Apollodori Chronica XXIV.
 Apollonius Dyscolus 567.
 Apostolius. V. Aeschylus.
 Appendix Vaticana 23.
 Archestratus Athenaei 386.
 Archilochus Athenaei 388.
 Archippus Stob. 86. Athen. 126.
 Aristonymus Athen. 183.
 Aristophanes Avibus XX. Eccles. 203. Thesmoph. 256.
 Ranis 480. ap. Suid. 160.
 Stob. 223. Phot. 287. Eustath. 299. Aristot. 373. ubi cfr. Adenda. Polluc. 391.
 Aristophanes Grammaticus XXXIII. 297.
 Aristoteles 373.
 Arrianus 118.
 Artemidorus 168.
 Aspasius. V. Ecphantides.

Astydamas 560.
 Athenaeus X. XI. XVI. XVII. XIX. XX. 8. 150. 277. 344. 562. 572. V. Alexis, Amphis, Anaxandrides, Antiphanes, Archestratus, Archilochus, Archippus, Aristonymus, Bato, Cratinus, Dionysius, Epicharmus, Epicrates, Eubulus, Hegemo, Macho, Metagenes, Mnesimachus, Nicomachus, Pherecrates, Philippides, Poliochus, Timocles.

B.

Bato Comicus Athenaei 150.

C.

Callias Comicus Clementis 486.
 Callimachus. 123.
 Cantharus Suidae 18.
 Catullus 283.
 Charisius 173.
 Cicero 172.
 Clemens Alex. 71. 118. 486.
 Comicus incertus Eudociae 20. Suidae 26. Donati 337.
 Cratinus Pollucis XVIII. Athenaei 8. Schol. Arist. 70. Schol. Plat. 236. ap. Bekk. An. Gr. 86. Aeliani 408. 580.
 Cyrillus 294.

D.

Demetrius 260.
 Democritus 46.
 Demosthenes 145. 251. 260. 275.
 Dio Cassius 344.
 Dio Chrysostomus 146. 208.
 Diodorus Sic. 199. 424.

Diogenes Laertius. V. Apollodorus, Epicharmus, Sophocles.

Diomedes XLV.

Dionysius Comicus Athenaei XVI. 7. 253.

Diphilus Athenaei XVII. XX. Stobaei 7. 9. 245. 398. 483.

Donatus 2.

Draco Stratonicensis. V. Pherecrates.

E.

Ecphantides Aspasii 382.

Epicharmus Stobaei 191. Athenaei 223. Diogenis Laert. 276.

Epicrates Athen. 33. Aelianii 559.

Epiphanius 424.

Erotianus 374.

Etymol. M. VI. IX. XXXVIII.

52. 107. 231. 336. 363. 381.

392. 430. V. Meleager et Plato.

Eubulus Athenaei 30.

Euphorio VI.

Euphro Athenaei XX.

Eupolis Harpocratiomis et Pol-

lucis 259. Schol. Arist. 280.

Euripides, Electra 248. Stobaei

3. 125. 187. 245. 305. 306.

314. Sexti Emp. 201. Eu-

stath. 231. Plutarchi 239. 301.

Theophili 249. Schol. Hesiod. 295. Nemesii 330. 392.

Clementis 434. Olympiodori

578. Plutarchi ibid.

Eustathius 288. V. Plato.

G.

Gorgias 164.

H.

Harpocratio 567. V. Eupolis

Hegemo Thasius Athenaei 30.

Hermippus Stobaei 183.

Hermogenes 284.

Hesiodus 11.

Hesychius VI. X. XI. XVII. 19.

41. 361. 480.

Horatius 38. 80. 140. 193. 571.

Hyperides 146.

I.

Ibycus Athenaei 11.

Ion Tragicus Athenaei XVIII.

Stobaei 247. Olympiodori

575. Plutarchi ib.

Irenaeus Grammat. 161.

Isidorus XXXVIII.

Isocrates 244.

Iulianus 190. 294.

Iulius Caesar XXXVI.

L.

Libanius 312.

Lucianus 35. 117. 275. 570.

Lycurgus 403.

M.

Macho Athenaei XIX. 180.

190. 576.

Martialis 7. 47.

Meleager ap. Etym. M. 232.

Metagenes Athenaei 236.

Mnesimachus Athenaei 181.

Moschopulus XV. 211.

N.

Nicaenetus 122.

Nicetas Acom. 26.

Nicomachus Athenaei 202.

Nonius Marcellus 566.

P.

Paulus Apostolus 75.

Persius 67.

Pherecrates Athenaei 154. Dra-

conis Strat. 170. 178. Pho-

tii 396.

Philemo Grammat. 431.

Philetas IX. X.

Philippides Athenaei 342.

Philiscus Trag. et Comicus X.

Philostratus 5. 37. 49. 59. 103.

106. 137. 186. 198. 214. 236.

248. 283.

Photius 104. 286. 577. V. Ari-

stophanes et Pherecrates.

Phrynichus Sophista 236. 260.

425.

Plato Comicus Eustathii 238.

Etym. Magni 295. Athenaei

150.

Plautus 434.

Plutarchus XLI. 81. 83. 137.

285. 311. 567. 573. 578.

Poeta incertus Sexti 200. Phry-

nichi 260.

Poliochus Athenaei 180.

Pollux X. 129. 154. 161. 236.

V. Aristophanes, Cratinus,

Eupolis, Posidippus.

Polybius 227.

Posidippus Pollucis 116.
 Propertius 74. 139. 307.

Q.

Quintilianus 36. 279.

S.

Schol. Aristophanis 23. 29. 296.
 425. 489. V. Cratinus, Eupo-
 lis, Sophocles.

Schol. Germanici 392.

- Hermogenis XXXIII. 117.
- Homeri 64. 211.
- Platonis 41. V. Cratinus.
- Theocriti 20. 141.

Seneca 148. 150.

Sextus Empir. 82. 200. 284.

Socrates, Hist. eccl. 161.

Sopater Athenaei 66.

Sophocles Diogenis 40. Socra-
 tus 161. Stobaei 256. Sch.
 Aristidis 312. Aeliani 571.

Stephanus Byzant. VI. XV.
 XXXVIII. XLIV.

Stobaeus. V. Aeschylus, Alexis,
 Antiphanes, Archippus, Ari-

stophanes, Diphilus, Epichar-
 mus, Hermippus, Ion, So-
 phocles

Strabo 114. 470.

Suetonius 79.

Suidas XXXIV. XLIV. 15. 177.
 150. 151. 155. 160. 198. 250.
 278. 281. V. Aristophanes,
 Cantharus, Comicus inc.

T.

Terentius 22. cfr. Ind. rerum.
 Themistius 147. 565.

Theo 63. 113.

Theocritus 121. 122. 192.

Theodoretus 193.

Theodorus Priscianus XXXI.

Theophilus. V. Euripides.

Timocles Athenaei 405.

Trypho 210.

X.

Xenophon 44. 343. 344.

Z.

Zonaras 77. et alibi.

SUPPLEMENTUM FRAGMENTORUM MENANDRI.

CDLIV.

Schol. ad Dionysii Grammat. apud Bekker. Anecd. Gr. Voll. I. p. 854. ὥστε ἐστὶ καὶ παρὰ Ἀριστοφάνει τὸ αὐτότατος καὶ παρὰ Μενάνδρῳ τὸ αἰτιώτατος.

CDLV.

Ibidem p. 871. τὸ δὲ πευστικὸν μακρηγορίας δεῖται καὶ διὰ πολλῶν ἀπολογίας, ὡς καὶ παρὰ Μενάνδρῳ εὐρίσκομεν.

Πυθοῦ παρ' αὐτῆς διὰ τίν' αἰτίαν —,
ἀντὶ τοῦ ἐρωτήσας ἄκουσον.

CDLVI.

Grammaticus ibid. Vol. III. p. 1190. ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων παρ' αὐτοῖς (Atticos dicit) ὁμόφωνός ἐστιν ἡ κλητικὴ τῇ εὐθείᾳ, οἷον ὁ δυστυχῆς, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ,

ὦ δυστυχῆς, τί οὐ καθεύδεις.

Aut fallor aut petita sunt haec e Μισουμένῳ et eo quidem versu, quem exhibui p. 120. τί οὐ καθεύδεις; σύ μ' ἀποκναίεις περιπατῶν. Cui jam praefigi poterunt verba ὦ δυστυχῆς, quae in fine praecedentis versus posita fuerunt.

CDLVII.

Ibidem p. 1290. βούλει Ἀττικῶς διὰ τῆς εἰ διαφθόγγου ὡς παρὰ Μενάνδρῳ βούλει Κνήμων εἰπέ μοι. Ubi corrigendum videtur: βούλει τι, Κνήμων, εἰπέ μοι. *Visne aliquid, Cuemo? dic mihi.*

CDLVIII.

Ibidem p. 1294. ἔξ οὗ (ἥϊα) ὁ ὑπερσυντέλικος ἦϊε δια
R r

τοῦ ἡ καὶ ἰ κατὰ τὴν ἄρχουσαν, καὶ ἐν συνθέσει παρήκειν καὶ ἐξήκειν, ὡς παρὰ Μενάνδρου.

— — ἀπῆκειν τῶν τόκων ἔχων τόκους.

CDLIX.

Chœroboscus *ibid.* p. 1316. φασὶ τινες ὅτι οὐχ εὐρηται τὸ ἄλς τὸ ἀρσενικὸν αὐτὸ καθ' αὐτό, ἀλλὰ πάντως μετὰ τοῦ γόνδρος, γόνδρος ἄλς, γόνδρου ἁλός, γόνδροι ἅλεις· τινὲς (Bekk. ψευδὲς) δὲ τοῦτο, ὡς μάρτυρεῖ ὁ Ἀριστοφάνης εἰπὼν. ἁλσὶν (δὲ) διαμυχθεῖς ὄνοιτ' ἂν οὐτοσί. — καὶ πάλιν ὁ Μένανδρος. Οὐκ ἔχω οὔτε ἅλας οὔτε ὄξος οὔτ' ὀρίγανον.

CDLX.

Idem ibid. p. 1368 sq. ἐλεῶ ἐλεῖς. καὶ ὁ Μένανδρος ἐδήλωσεν εἰπὼν.

Ἐλεῖθ' ὁ ποιμὴν καὶ καλεῖται γλυκύτατος.

Editur ἐλεῖται.

CDLXI.

Idem ibid. p. 1431. χοᾶ παρὰ τῷ Μενάνδρῳ· τὸν χοᾶ ἐκκέχυκας. *Apud Menandrum* *haud dubie verba τὸν χοᾶ in fine, ἐκκέχυκας autem initio versus posita fuerunt.*

CDLXII.

Proculus ad Hesiodi *Opp. et Dies* 491. ἀλέα δὲ ἡ θέρμη ἢ περὶ τὸν ἥλιον, κυρίως ὑπαιθρος τόπος ὑπὸ ἡλίου θειμαίνόμενος. Μένανδρος· ἀλέας Ἀθήνας. *Rectius fuerit Ἀλέας Ἀθηνᾶς. De Minerva Alea conf. O. Muelleri Sacra Minervae Poliad. p. 7.*

